

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

E. 10° 4

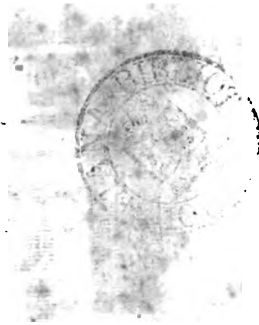
TRANSFERRED

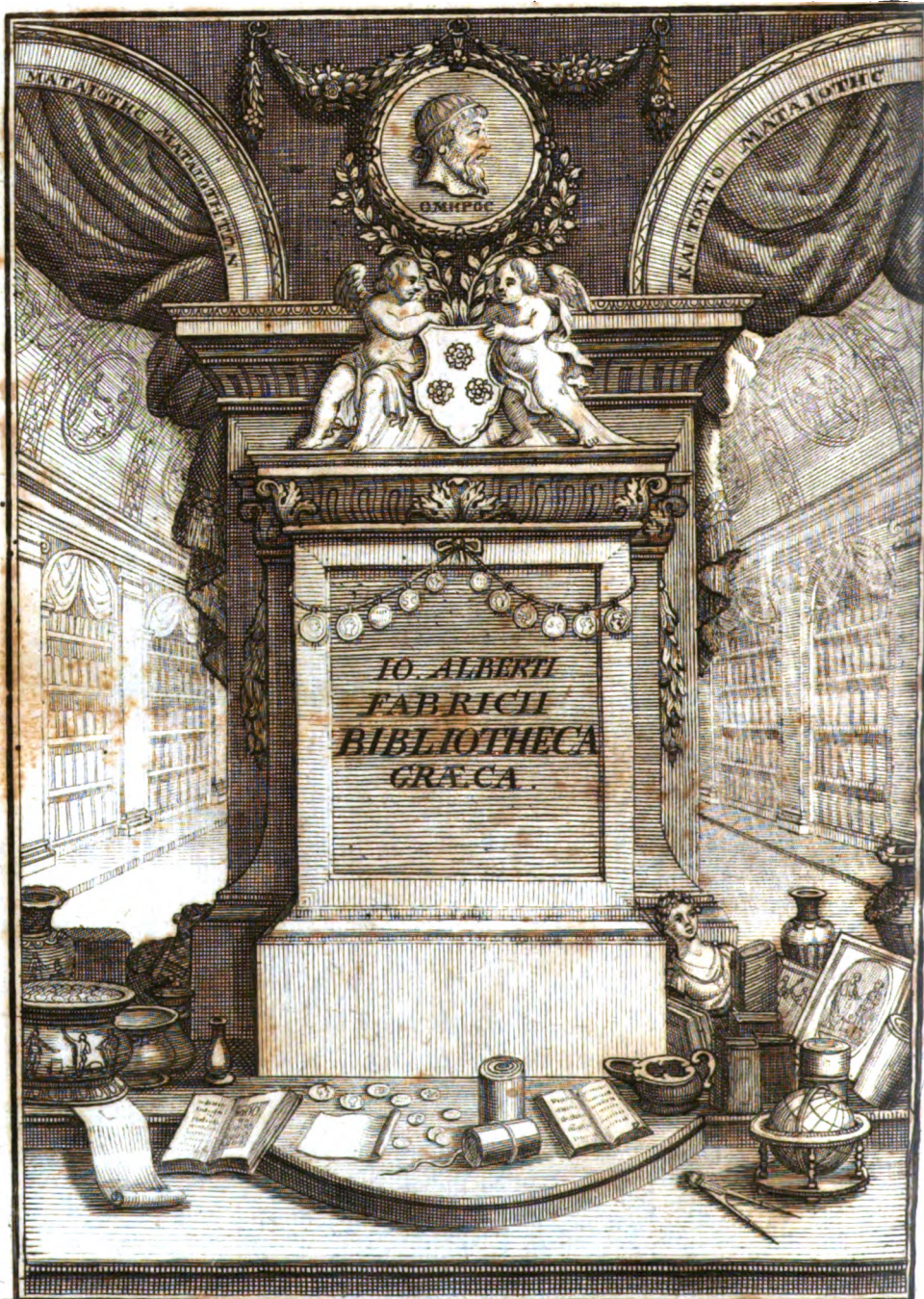
On Loan to the Bodleian Library

BY THE

DELEGATES OF THE PRESS.

November 20, 1885.

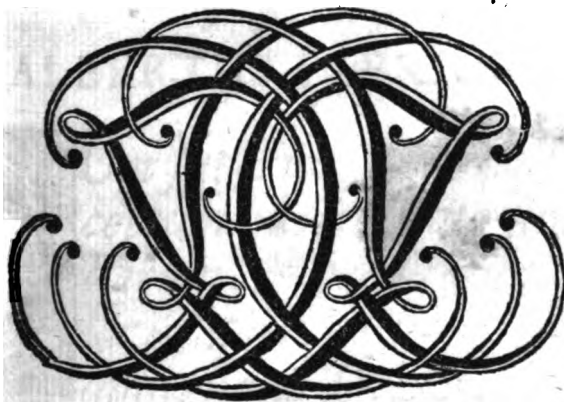

IO. ALBERTI FABRICII,
SS. THEOL. D. ET PROF. PUBL.
**BIBLIOTHECÆ
GRÆCÆ**
VOLUMEN OCTAVUM,

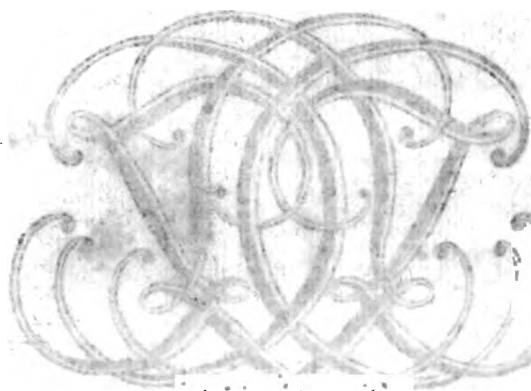
^{SIVE}
LIBRI V. PARS IV. AC PÆNULTIMA,

^{IN QUÀ}
DE PHILOSOPHIS, THEMISTIO, THEONE, PAPPO,
SYRIANO, PROCLO, SIMPLICIO ET ALIIS, NEC NON DE
ECCLESIAE DOCTORIBUS CELEBRATISSIMIS HÆRETICISQUE ET DE
IOANNE STOBÆO ATQUE ALIIS LOCORUM COMMUNIORUM
SCRIPTORIBUS GRÆCIS DISSERITUR.

ACCEDUNT NUNC PRIMUM EDITA MAXIMI PHILOSOPHI, QUEM
IULIANUS IMP. AUDIVIT, POEMA ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΧΩΝ, EUNOMII HÆRETICI
APOLOGETICUS: SYNESII DE ARTE MAGNA: PROCLI PHILOSOPHI DE PROVIDENTIA
ET PATO AD THEODORUM MECHANICUM ET ALIA QUÆDAM: CHORICII SOPHISTÆ
ORATIONES DUE, UNA IN FUNERE PROCOPII GAZEI, ET ALTERA IN
SOMNIUM DUCEM: BASILII CUBICULARII NAUMACHICA &c.

HAMBURGI,
SUMTU CHRISTIANI LIEBEZEIT,
M DCC XVII.

MAGNIFICO,
 NOBILISSIMO AC IURISCONSULTISSIMO
 VIRO,
 DN. D. BERNHARDO
 MATFELD,
 REIP. HAMBURGENSIS CONSULI
 CUM MAXIME PRÆSIDI,

s. d.

IO. ALBERTUS FABRICIUS.

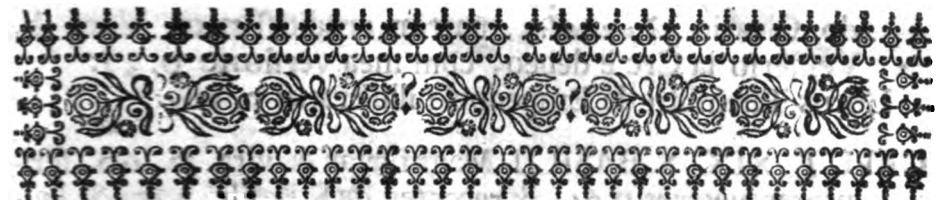
Um superiore anno post inter-
ceptum mortalitate summum
Virum, & occultatum singu-
lari sapientiæ lumine præra-
dians fidus D. LUCAM BO-
STELIUM, propitius magnis Civitatis

*hujus votis DEUS constituisset TE, VIR
MAGNIFICE, cui tutela Salutis & custo-
dia Libertatis publicæ cum amplissima Di-
gnitate demandata esset: præclare membra
tanto & tam communi ac volupi gaudio
Urbem fuisse completam, ut gratulatoribus
lætioribus quam TE cui gratulabantur,
ego Virtutem Tuam cogitans, solidius pul-
chriusque præmium illi ab hoc gaudio,
quam ab ipsa honoris, esset licet maximus,
amplitudine non dubitare me esse persolutum.
Itaque & tunc vehementer gaudebam Tua
caussa, ac Virtutis, quam ab hominibus a-
gnosci & amari & ferri in oculis, omnium
interest, siquidem jam publico consensu ap-
parebat res plane pulcherrimas esse fidem,
justitiam, industriam, prudentiam, con-
stantiam, humanitatem, quæ in TE suspi-
ciebant omnes & admirabantur, & quæ
vel ob illas justissimas laudes ac plausus &
hominum judicia imposterum singuli qui
gerere Rempublicam voluerint, cupide ex-
emplo Tuo colent ac consecretabuntur. Nec
minus lætabar Reipublicæ gratia, cuius*
Ma-

Magistratibus pariter Civibusque gaudendi causas Consulatu Tuo suppeditatas esse maximas longeque justissimas intelligebam, quas prolixius a me exponi quidem nec necesse est hoc loco, sunt enim notæ omnibus qui in hac Urbe non sunt, & qui sunt, hospites: neque Tibi jactandum, cui magis cordi esse solet fide ac dexteritate laudes supergredi, quam libenter auscultare vel legere laudificantes, etiamsi verissimis encomiis, & conscientia Tuatē Te celebrare instituerint. Unam tamen causam, pace Tua, non possum præterire quæ me singillatim, ac quas colo litteras, propius spectat, effecitque ut de Magistratu Tuo simul inaudirem, simul studiis ominatus sim candidam ætatem, & his qui cum Musis se delectant, scientiasque & doctrinas utiles ac linguas in hac Urbe vel tractant vel docent, de TE Patrono ac Tutore acclamandum feliciter esse duxerim. Ecquis enim vel laboribus eorum æquius ponat pretium, rectiusve æstimet ingenia, vel quis melius possit decori doctrinarum consulere, aut libentius studentium favere com-

modis quam Tu, cui ab omni ætate in sum-
mis deliciis fuerunt litteræ, non hæc severio-
res modo quæ ad Themidos sacra pertinent,
sed & elegantes illæ quas ab humanitate so-
lemus appellare, præsertim vero Historia;
cujus amore & studio quantopere ducaris,
luculenter testatur locuples Tua Bibliotheca,
omnis memoriæ omnium populorum præcla-
rissimis instructa monumentis, in quibus ani-
mum pascis si quid temporis a negotiis vaca-
re sinit Respublica cui totum Te consecrasti.
Quod itaque adhuc mecum fecit tacitus, nunc
in limine hujus libri, quem Tibi consecrare
ausus sum, veluti in ara suscipio votum publi-
ce pro Tua incolumitate, DEUMque oro, ut
per plurimos annos TE servet gaudium colu-
menque Reip. quam geris, & quas ornas lit-
terarum: Consulatus vero Tui prospera feli-
citate consiliorum memorabilis etiam futuræ
ætati, solida gaudii fundamenta transmittat
ad omnem posteritatem. Scripsi Hamburgi
Id. Febr. Anni Christiani cld lccc xvII.

AD

AD LECTOREM.

E multis te differam, LECTOR BENE-
VOLE, juyat oculis tuis subjicere, quæ in
hoc Volumine tibi offeruntur a me pro te-
nui meo studio, quod ut boni facias, & si
quid titubatum a me est, ut sit non modo
in bello sed etiam in hilce literis, id pro æquitate tua hu-
maniter feras in homine, iterum iterumque peto a te ac
contendo. Ecce igitur:

**CAPUT XVIII. De THEMISTIO Euphrada. Themistii
ætas & vita p. 1.**

De alio Themistio signifero Agnoëtarum p. 5.

**Orationum Themistii Philosophi argumenta p. 7. & editio-
nes p. 15.**

**Index scriptorum in Orationibus Themistii laudatorum
pag. 17.**

**Themistii paraphrases in libros Aristotelis eorumque edi-
tiones & interpretes p. 28.**

Index scriptorum in illis paraphrasibus citatorum p. 31.

Scripta deperdita Themistii p. 36.

**Libanii ad Themistium Epistolæ XVIII. pleræque nunc pri-
mum editæ ex MSS. quorum copiam partim D. Godfri-**

)(X

do

modis quam Tu, cui ab omni ætate in sum-
mis deliciis fuerunt litteræ, non hæc severio-
res modo quæ ad Themidos sacra pertinent,
sed & elegantes illæ quas ab humanitate so-
lemus appellare, præsertim vero Historia;
cujus amore & studio quantopere ducaris,
luculenter testatur locuples Tua Bibliotheca,
omnis memoriæ omnium populorum præcla-
rissimis instructa monumentis, in quibus ani-
mum pascis si quid temporis a negotiis vaca-
re sinit Republica cui totum Te consecrasti.
Quod itaque adhuc mecum fecit acutus, nunc
in limine hujus libri, quem Tibi consecrare
ausus sum, veluti in ara suscipio votum publi-
ce pro Tua incolumitate, DEUMque oro, ut
per plurimos annos TE servet gaudium colu-
menque Reip. quam geris, & quas omnes lit-
terarum: Consulatus vero Tui prospera feli-
citate consiliorum memorabilis etiam futuræ
ætati, solida gaudii fundamenta transmittat
ad omnem posteritatem. Scripsi Hamburgi
Id. Febr. Anni Christiani c1o 1000 xvll.

AD LECTOREM

E multis te differam, LECTOR BENE-
VOLE, juvat oculis tuis subicere, quæ in
hoc Volumine tibi offeruntur a me prote-
nui meo studio, quod ut boni facias, & si
quid titubatum a me est, ut sit non modo
in bello sed etiam in hisce literis, id pro æquitate tua hu-
maniter feras in homine, iterum iterumque peto a te ac
contendo. Ecce igitur:

CAPUT XVIII. De THEMISTIO Euphrata. Themistii
ætas & vita p. 1.

De alio Themistio signifero Agnoëtarum p. 5.

Orationum Themistii Philosophi argumenta p. 7. & editio-
nes p. 15.

Index scriptorum in Orationibus Themistii laudatorum
pag. 17.

Themistii paraphrases in libros Aristotelis eorumque edi-
tiones & interpretes p. 28.

Index scriptorum in illis paraphrásibus citatorum p. 31.

Scripta deperdita Themistii p. 36.

Libanii ad Themistium Epistolæ XVIII. pleræque nunc pri-
mum editæ ex MSS. quorum copiam partim D. Godfri-

XX

do

do Oleario τῷ μαθητῇ, partim eruditissimo Viro M.
Veisslerio la Crose debeo, cum mea versione p. 37.
Locus Themistii de Empedocle illustratus p. 56.

CAPUT XIX S. BASILII Magni ætas & vita p. 60. scri-
ptores veteres p. 61. & recentes de S. Basilii vita & lau-
dibus consulendi p. 62.

Alii Basilii ultra XXX, p. 63.

Editiones Operum Basilii Magni Græcæ, Latinæ & Græ-
colatinæ pag. 66. nova promissa C. V. *Juliani Garnerii*,
jam prælis ut audio subjecta p. 69. 130.

Basilii M. scripta quæ continentur in editione utraque Græ-
colatina Paris cum variis observationibus p. 69.

De Epistolis Basilii p. 83. seq.

Scripta Basilii vel quæ sub ejus nomine feruntur, sed quæ
in editionibus Græcolatinis non extant p. 89.

Precatio S. Basilii ab Henr. Hammondo edita p. 92. Versio-
nem latinam ego addidi tum in hac tum in iis quæ se-
quuntur.

Alia e Codice Barocciano p. 93.

Precatio & exorcismus super homine vexato ab impuris
spiritibus p. 95.

Quæstiones Eunonii & Apollinaris cum responsionibus S.
Basilii p. 100.

Index eorum ad quos Epistolas scripsit & quorum in Epi-
stolis meminit S. Basilii p. 103.

Index Homiliarum & Epistolarum S. Basilii, adscriptis or-
dine Alphabeti singularum initiis p. 115.

De BASILIO Seleuciensi p. 130. Ejus Homiliæ p. 131. contra
Judæos demonstratio p. 133. Acta Theclæ p. 135.

De illis quæ in editione Basilii Seleuciensis Parisiensi defi-
derantur p. 135.

BA-

BASILII Cubicularii Naumachica, nunc primum Græce edita p. 136.

CAPUT XX. S. GREGORII Nysseni ætas & vita p. 143.
de Origenianorum dogmatum vestigiis apud eum obviis p. 144.

Scripta quæ in utraque edit. Parisiensi Græcolatina extant, cum variis observationibus p. 145.

Quæ extant in Appendice Ao. 1618. p. 160.

Scripta quæ in utraque Parisi desiderantur p. 161. seq.

Clausula vitæ Gregorii Thaumaturgi e Codice Seguieriano pag. 163.

Scripta Nysseni deperdita pag. 165. Operum quæ exstant editiones p. 165.

CAPUT XXI. De EUSTATHIO Antiocheno p. 166.

Allocutio ad Imp. Constantinum in Synodo Nicæna p. 168.

In Hexæmeron p. 169.

De engastrimytho p. 170.

Fragmenta ex libris Eustathii deperditis p. 170.

Alii Eustathii ultra XX. pag. 189.

De SERAPIONE Thmuitano p. 191.

Alii Serapiones 192.

De SOPHRONIO amico S. Hieronymi, & Versione Græca Catalogi Hieronymiani p. 195.

Alii Sophronii p. 198.

De scriptis Sophronii Hierosolymitani p. 199. seq.

CAPUT XXII. de PAPPO Alexandrino Philosopho & ejus Mathematica collectione p. 203.

Index scriptorum in Pappi Mathematica collectione laudatorum p. 206.

De Pappi commentariis Claudii in Ptolemæi magnam
Syntaxin. p. 208.

Alii Pappi p. 209.

De THEONE Alexandrino pag. 210. ejus scripta pag.
211. seq.

Index scriptorum in Ptolemæi magna Syntaxi & Græcis
ad eam commentariis laudatorum p. 213.

De HYPATIA Theonis filia pag. 219. & ejus scriptis p.
221.

De SYNESIO Hypatiæ discipulo p. 221.

Ejus scripta quæ in Petavii editione exstant p. 222. seq. cum
variis observationibus.

Index eorum ad quos scribit Synesius p. 230.

Editiones Synesii p. 231. scripta deperdita. id. Alii Synesii
p. 232.

Synesius Philosophus ad Diokorum de arte magna, nunc
primum Græce editus cum versione Dominici Pizim-
tini p. 232.

CAPUT XXIII. De EUNOMIO Hæretico p. 248.

Scriptores veteres de Eunomio & contra Eunomii hære-
sin p. 250.

De Eunomii scriptis p. 251. seq.

Eunomii ~~scriptis~~ quam confutavit Gregorius Nyssenus li-
bro II. in Eunom. p. 253.

Apologeticus Eunomii a S. Basilio confutatus & nunc pri-
mum editus Græce cum versione Jacobi Fabricii, Hol-
sati p. 262.

De Eunomii opere contra S. Basilium deperdito p. 305.

Observatio ad duo loca Nysseni adversus Gretserum pag.
397.

De

De **ARIO** Hæretico. Duo Arii pag. 307. De Arii scriptis p. 309.

Notitia scriptorum quibus probatur Patres Antè-Nicanos cum Ario haud sensisse p. 312.

De **PHOTINO** Hæretico p. 314. ejus scripta p. 316. alii Photini id.

De **AETIO** Hæretico p. 317. Alii Aëtii p. 318. 330.

Ab Hæretico diversus Aëtius Medicus p. 319. ejus editiones p. 320.

Index scriptorum ab Aetio Medico laudatorum p. 322.

De hæreticis Aetio p. 331. Apollinari ejusque discipulis p. 232. præterea de Collutho id. Hieraca p. 333. Lucio pag. 334. Macedonio & Marcello Ancyrano p. 335.

Arii fautores principio proditæ hæreseos p. 335.

CAPUT XXIV. De aliis Sæculi IV. Scriptoribus hæcenus indictis. De Acacio p. 337.

Subscriptores expositionis fidei in Synodo Seleuciensi A. C. 359. id.

Syllabus Episcoporum Cæsareæ Palæstinæ p. 339.

De Alexandro Alexandrino p. 340. Depositio Arii. Græce & Latine p. 341.

De Ambrosio Alexandrino, & aliis Ambrosiis p. 342.

De Ammone, Ammona vel Ammonio Monacho Egyptio p. 343. Anastasia Martyre pag. 344. **S. ANTONIO**

Monacho id. Aquilio Severo p. 347.

De Basilio Ancyrano p. 347. Crescentio p. 348. **DIADOCHO**, Photices Episcopo id.

De **DIDYMO** Alexandrino ejusque scriptis editis p. 351. ac deperditis p. 353. De **DIODORO** Tarsensi pag. 358.

ESAIAS Abbate pag. 363. **EVAGRIO** Pontico pag. 364.

Eusebio Emefeno pag. 366. Eustochio, Eudoxio, Stagi-
rio, Pronoo & Photio Sophistis p. 366. De EUTHA-
LIO, Sulcensi Episcopo p. 367.

De Flaviano Antiocheno p. 370. GELASIO Cæsareensi &
Cyziceno aliisque Gelasiis p. 371. Georgio Alex. p. 373.
Helladio Cæsar. ibid. De S. HIERONYMO cujus non-
nulla Græce versa, & qui ipse plurima de Græco ver-
tit p. 374. Hieronymi alii pag. 375. ubi pro *Christiano Dam-
nio* lege *Damio*.

Hieronymi Græci *φιλονόια* de effectu Baptismi & notis
Christiani, Græce & Latine cum versione Fed. Morelli
pag. 377. Ejusdem colloquium cum Judæo, cum mea
versione p. 384.

De Hosio Cordubensi pag. 399. Jacobo Nisibeno pag. 400.
Joanne Hierosolymitano ibid. Julio I. & Liberio Epis-
copis Romanis pag. 401. De LUCIFERO Calaritano
cujus scripta Græce vertit S. Athanasius pag. 402. De
Marco Arethufio & Meletio Meliteno pag. 403. Alii
Meletii decem pag. 404. Libanii Epistola ad Meletium
hactenus inedita Græce & Latine pag. 405. De Nectá-
rio Tarsensi pag. 407. Alii Nectarii, ibid. De Nicobulo,
ORESIESI, PACHOMIO, pag. 408. De Paulino An-
tiocheno p. 409. Alii Paulini p. 410. De Petro Alexan-
drino utroque pag. 411. & Petro Sebasteno pag. 412.
De Theodoro Abbate & THEODORO Heracleensi
ibid. De Theotimo ac TITO Bostrensi pag. 413. De
Triphyllio p. 414.

CAPUT XXV. MAXIMI Philosophi, qui Julianum Imp.
docuit, Carmen epicum Astrologicum *ἢ ἐν ἀστρολογίᾳ* sive
de electionum auspiciis, nunc primum editum ex Apo-
grapho Holsteniano Codicis Medicei, cum versione
D. Johannis Rendtorfii, Hamburgensis p. 415.

CA-

CAPUT XXVI De SYRIANO Philosopho p. 449. Scripta ejus edita ac deperdita pag. 450. Index scriptorum in Syriani Commentariis ad Aristotelis Metaphysica laudatorum pag. 451. De PROCLUSO Lycio, Philosopho pag. 455 Procli varii Lycio antiquiores pag. 456. juniores pag. 462. Quos præceptores, quos discipulos Proclus habuerit p. 463. De MARINO Neapolitano Philosopho pag. 463. Alii Marini p. 464.

Procli liber de *Providentia & Fato*, & eo quod in nobis, ad Theodorum Mechanicum, nunc primum editus ex versione veteri Guilelmi de Morbeca, Archi-Ep. Corinthi pag. 465.

Excerpta ex Libro inedito Procli de *decem dubitationibus circa Providentiam* p. 497.

Excerpta ex libro inedito Procli de *malorum subsistentia* p. 502.

De Hymnis Procli pag. 507. Hymnus in Solem & alter in Musas cum Metaphrasi D. Godfridi Olearii & *μῦθος* p. 508. Hymni duo in Venerem cum Metaphrasi Hug. Grotii p. 512.

De scriptis Procli editis, Theologia Platonica p. 516. Institutione Theologica ibid. libris II. de motu pag. 517. Hypotyposi Astronomicarum positionum p. 518. Sphæra ibid. Paraphrasi in tetrabiblon Claudii Ptolemæi p. 519. Commentariis in Euclidis librum I. pag. 520. In Hesiodi Opera & dies p. 521. Chrestomathia Grammatica pag. Argumentis XVIII. adversus Christianos de Mundi æternitate pag. Commentariis in Platonis Timæum, pag. in Alcibiadem & Politiam pag. Index scriptorum in Commentariis Procli ad Platonem editis laudatorum pag. Characteres Epistolici p.

De

De effectibus eclipsium Solis & Lunæ p. 547. Scripta Procli inedita p. 548. Deperdita p. 553.

CAPUT XXVII. De S. CYRILLO Alexandrino pag. 553.
Alii Cyrilli p. 555.

Præceptoris mei τὸ μακάριον Jo. Godofredi Cyrilli sive Her-
richii breve elogium pag. 556.

S. Cyrilli Alex. Operum editiones p. 557. Editiones pro-
missæ p. 558 Scripta Cyrilli quotquot in Septem Vo-
luminibus edit. Græcolatinæ Paris. exstant, recensita
cum variis observationibus pag. 559. Index Græcus scri-
ptorum Cyrilli, positus literarum ordine singularum
homiliarum aliarumque commentationum initiis pag.
572. Index eorum quæ Latine tantum exstant pag. 583.
Index scriptorum quæ Cyrilli non sunt sed cum ejus lu-
cubrationibus in editione Joh. Auberti sunt edita ibid.
Scripta Cyrilli edita quæ in editione Auberti desideran-
tur pag. 585. Scripta quæ sub Cyrilli Alex. nomine du-
bia fide feruntur & in editione Græcolat. Paris. omissa
sunt pag. 588. Scripta inedita Cyrilli Alex. pag. 590. De-
perdita ibid. Index eorum ad quos vel contra quos scri-
psit Cyrillus p. 592. Index Episcoporum Alexandrino-
rum Chronologicus p. 594. Et Alphabeticus p. 598.

**CAPUT XXVIII. De PROCLLO Constantinopolitano Ar-
chi-Episcopo pag. 600. ejusque scriptis editis pag. 601.
& deperditis p. 607.**

De ASTERIO Amaseno pag. 607. ejusque scriptis editis
id. & deperditis pag. 611. Alii Asterii plusquam viginti
pag. 612.

De JOANNE CLIMACO pag. 615. De Græcis in Sca-
lam Paradisi commentariis Joannis Raithuernasis, Eliæ
Cre-

Cretensis, Hierothei & Anonymorum p. 617. Editiones & interpretes p. 619.

CAPUT XXIX. De SIMPLICIO Philosopho, Interprete Aristotelis & Epicteti pag. 620. Ejus Commentarii in libros Physicorum Aristotelis pag. 621. Index Scriptorum in illis allegatorum p. 622. Commentarii in Categorias p. 636. Index Scriptorum qui in illis laudantur pag. 637. Commentarii in libros de Caelo pag. 643. In libros Aristotelis de Anima pag. 644. Et in Epicteti Enchiridion pag. 645. Index Scriptorum in triplicibus illis commentariis citatorum pp. 646.

Scripta Simplicii deperdita vel certe inedita p. 647.

Alia Simplicii p. 665.

CAPUT XXX. De JOANNE STOBÆO ejusque Anthologio in quatuor libros distributo p. 665. Tituli capitulum libri I. & II. sive *eclogarum* quas inaneas Guil. Canterus edidit. pag. 669. Tituli capitulum libri III. & IV. (quos sub *florilegii* titulo habemus cum versione Conradi Gesneri) adnotatis numeris quadruplicium editionum diversimode capita computantium p. 675. Editiones Græca & Græcolatinæ Florilegii pag. 685. Numeri Capitulum editionis Wechelianæ cum aliis collati editionibus pag. 686. Editiones Latinæ & versio Germanica & partes quædam separatim vulgatæ pag. 689. Index Scriptorum a Stobæo in eclogis & florilegio allegatorum pag. 695.

De S. MAXIMO Confessore p. 728. Operum ejusdem Volumina duo a Francisco Combesio edita recensentur cum variis observationibus pag. 730. Capita Locorum S. Maximi Communium p. 691. Index scriptorum qui in duobus Voluminibus Operum S. Maximi allegantur p. 741. Scripta S. Maximi quæ in editione Combesiana non extant pag. 758. Index scriptorum qui citantur in

X X X

S. Ma.

S. Maximi Scholia ad Dionysium Areopagitam p. 758.
in Scholiis ad loca difficilia S. Gregorii Nazianzeni pag.

765.

Index scriptorum qui citantur a Joanne Scoto Erigena in
libris de divisione Naturæ p. 765.

Scripta S. Maximi Confessoris inedita vel deperdita p. 768.

Alia Maximi p. 769.

De S. JOANNE DAMASGENO atque aliis quibusdam

Damascenis qui cum eo confundi solent, pag. 772. Edi-

tiones Operum Jo. Damasceni Græcæ, Latinae, Græco-

latinae pag. 776. Scripta quotquot in editione præclara

Lequimiana exstant, singula recensita cum variis obser-

vationibus pag. 778. Index scriptorum quos in libris de

Imaginibus laudat Joh. Damascenus pag. 783. in tomo

contra Jacobitas pag. 793. in diatriba de trisagio p. 796.

de iis qui in fide dormierunt pag. 801. De Scholiis Græ-

cis ad Odas Damasceni ineditis pag. 803. Index scripto-

rum in S. Jo. Damasceni parallelis sacris sive Locis Com-

munibus allegatorum p. 806.

Index scriptorum in Actis Synodi septimæ, sive Nicenæ

secundæ laudatorum p. 786.

De scriptis editis Damasceni vel Damasceno tributis, quæ in

editione Lequimiana non exstant p. 817.

De ANTONIO MELISSA pag. 821. Editiones ac Capita

ejus Locorum Communium pag. 822. Index Scriptorum

ab Antonio Melissa laudatorum p. 832.

De aliis quibusdam Locorum Communium scriptoribus

Græcis editis, ineditis ac deperditis p. 838.

CAPUT XXXI. De CHORICIO Sophista Procopii Ga-

zæi discipulo, scriptisque illius ineditis ac deperditis

pag. 840. Ejus duæ Orationes nunc primum vulgatæ

ex Apographo Holsteniano quod exstat in Bibliotheca

publica hujus Urbis Hamb. una quam habuit in funere

Pro-

Procopii Gazæi Magistri sui, pag. 841. cum versione
Jo. Christiani Wolfii. Altera in Summum, Ducem
pag 763. cum versione Wilhelmi de Hertoge, Hambur-
genfis.

Hæc sunt quæ præfenti vice exhibere tibi studui,
Lector Benevole, non dubitans etiam Indices scriptorum,
quos hoc Volumine passim iterum inserui, utiles acceptosque
fore iis, qui hoc literarum genere ducuntur. Nam et-
iamsi aliquid subinde esset omissum a me in illis, peccatum-
que, quæ tamen non ita multa fore spero in his, tamen
longe maximam partem recte adnotatam æqui & docti
judices, boni certe consulent. Equidem ut quantum pos-
sem accuratos darem, operam quam potui sine superstitione
ac majoris temporis dispendio impendi. Utinam vo-
ro viveret Græcantissimus ille *Georgius Edericus Thyllisius*,
cujus schediasma de Bibliotheca Scholiastarum universali
adomanda, sed qualem nec animosissimus Bibliopolarum
suscipere unquam, etiamsi prælo esset parata, unquam au-
fir, cives mei inseruere tomo secundo Miscellaneorum Li-
psiensium: Vel utinam frater ejus egregius, *Valentinus
Hermannus Thyllisius*, Medicus Geithaynensis, cujus Episto-
lam itidem Lipsienses mei vulgaverunt in fasce LVIII.
Diarii, quod sub Novi Musei titulo (*Neuen Bücher-
Saal*) Germanice quot mensibus in lucem edunt, docti
fratris vestigiis ita pergat insistere, ut quæ ille molitus est, hic
suo studio expolita perficiat, atque Græcarum litterarum
latifundia amplificet insigni quadam nec inficianda acces-

sione. Nam hæcenus nihil in illis desidero, quam quod confidentiores aliquando sunt, & inter errores computant quod apud Tzetam ad Lycophronem pro Androcle non lego Menandrum, pro Heliodoro Apollonium: Deinde quod non plura in me reprehendunt. Quid enim ego magnopere accusandus, si non alia pluraque longe habent quæ moneant, quam in universis vagrandibus Eustathii ad Homerum commentariis loca omnia viginti circiter vel triginta: cum annotata sint & posita in indicibus quos exhibui Eustathianis loca ad vices mille. In cæteris indicibus longe ultra tercentena locorum millia. Omnes qui unquam ab hominum memoria in lucem humana industria prodierunt indices abjicere debemus, præsertim voluminosiorum operum, si propterea statim *tantum non tædet usus*, vel *parum tuta fides* acculanda, quod non ex millenis dicam, sed ex centenis unus locus aliquando vel fugit oculos, vel perperam positus est, etiam typographi culpa, nam & illa imputatur. Tamen magnas illi habiturus sum, & haberi ab aliis velim gratias, siue Thryllitius siue alius accuratiores, quam ego potui, dabit Indices, & hunc laborem, hocque tædium post me, atque eos quorum lucubrationibus usus sum, communis utilitatis causa voluerit devorare: neque intercedam, etiamsi ad hoc maturandum vel ali ac confirmari vel compelli se patietur voluptate me reprehendendi. Vale.

BIBLIO-

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ

VOLUMEN OCTAVUM. LIBRI V. PARS QUARTA.

CAPUT XVIII. De THEMISTIO Euphrade.

Themistii Euphrade ætas & vita. 1. Alius Themistius, signifer Agnoëtarum. 2. Orationes Themistii XXXIII. 3. Editiones Orationum. 4. Index scriptorum qui in Orationibus memorantur. 5. Themistii quæ exstant Paraphrases in varios Aristotelis libros, earumque editiones. 6. Index scriptorum in Paraphrasis ad Aristotelem laudatorum. 7. Scripta deperdita Themistii. 8. Epistola Libanii XVIII. ad Themistium, majorem partem nunc primum edita Græcè & Latine. 9.

THEMISTIUS Paphlago a) ex loco ignobili, b) Eugenii c) Philosophi nobilis filius, quem senem defunctum

a) Innuit hoc Themistius ipse Orat. 2. p. 28. edit. Harduini, qui hoc in vita Themistii pulchre annotavit, nec non Tillemontius in Historia Imperatorum T. V. p. 816. Jonsius III. 16. de scriptoribus Hist. Philosophicæ, & ante hos G. Remus in Themistii Vita, Adde Themistii Orat. 27. p. 333.

res ad eum Epistolæ exstant, sed Christianorum quovque ut Gregorii Nazianzeni, cujus est ad eum Epistola CXXXIX. & CXL. quæ posteriore eum βασιλεῖα λόγων appellat. Nec minus apud Imperatores gratus fuit, *Constantinum* quidem, à quo florens annis p) in Senatum A. C. 355. cooptatus, atque iteratis literis A. 361. ad majores honores q) commendatus & ob panegyricum Imperatori dictum statua ærea r) donatus est, atque Philosophia ejus ἀκόσμητος αὐτῆς βασιλείας imperii sui ornamentum † appellata. Apud *Julianum*, cujus ad eum exstant Epistolæ, & à quo A. C. 362. ornatus est præfectura Urbis CPol. s) apud *Julianum* & *Valentem*, *Valentinianum*, *Gratianumque*, qui eum dicentem libenter audierunt, atque aliquando in re maximi momenti, ut Valens quem faventem

p) Idem Photius: 'Επὶ δὲ Κωνσταντίνῳ ἔτι νέῳ ἦν, ὃφ' ἔχον ἐνστάση τῇ τῶν Ρωμαίων γεγενησάσῃ αἰς καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν τὴν ἐν Ρώμῃ γεγενημένην ὑπὲρ αὐτοῦ παρὰ τῆς Βασιλείας ἀποσταλέισα Ἐπιστολὴ δηλοῖ. *Allata est illa Constantii Epistola pro Themistio clarissimo Philosopho, lectione in Senatu; Kal. Septembr. COS. Aetione & Lolliano, legit autem Justinus Clarissimus Proconsul.* Exstat plena magnificarum laudum Themistii Græce & Latine in editione Orationum illius Harduiniana pag. 18-23. Confer Jac Gothofredum ad Codicem Theodosianum T. 2. pag. 47. seq. & Harduinum ad Orationem Themistii 2 quæ Constantio gratias agit.

q) Lege 12. de prætoribus, in Codice Theodosiano lib. 6. tit. 4. *Themistius quoque Philosophus, casus augebat scientia dignitatem.*

r) Themistius Orat. IV. p. 54.

† Orat. XXXI. p. 354. qui locus insignis non est prætereundus, cum Themistii quanta etiam apud infelices Imperatores fuerit auctoritas, insigniter demonstret: ἀρχὴ μὲν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, (ita pro Κωνσταντίνῳ legendum) ὁ κόσμος τῆς αὐτῆς βασιλείας τὴν ἐμὴν φιλοσοφίαν εἰπὼν πολλαίς. φησὶ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς τῆς εὐκλεμένης καλέσαι πρεσβευτὴν ἄξιον, ἢ μόνον τῆς Καλλιπύλειος, καὶ τὰ πρῶτα φέρεσθαι φιλοσοφίας ἐν γεράμιασιν ὁμολογήσας. ἀρχὴ Οὐαλὴς ἡγήθη αὐτὸς ὑπὸ τῶν ἐμῶν λόγων πολλαίς. Ἰουλιανὸς μοι Γρατιανὸς, σπινυμένῳ πρὸς Ρωμαίους, αἰς αὐτῶν αὐτοῖς γεγονόσι τῆς ἐμῆς ἐπιδημίας. Ἀπὸ τῶν υψηλοτάτων θρόνων παύσαι τὰς τῆς θεοδοσίᾳ φανὰς τὰς πρῶτην ὑμῶν ἀναγνωδείας.

s) Suidas in Θεμιστῳ, cui addendum tetrastichon præmissum editionis Aldinæ operum Themistii: Θεμιστὸς εἰς αὐτὸν, ὅτε ὑπαρχόν αὐτὸν ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανός.

Ἄντρυς ἀνδρείης ὑπερήμενος εἰς πόδον ἤλθεις

Ἄντρυς ἀργυρέης ἀσχοῦ ἀπειρέσιον.

Ἦοθα κατὰ κρείσσων. ἀναβὰς δ' ἐγένετο μέγα χεῖρον.

Δεῦρ' ἀναβῆθι πᾶτα, νῦν γὰρ αἶψα κατέβης.

tem Ariano dogmati à persequendis r). Catholicis debortatus est, illi sunt obsecuti: maximè vero apud Theodosium M. qui munificum ipsi se præbuit u) & Præfecti Urbis CPol. dignitatem iterum obtulit Kalendis Sept. A. C. 384. n) atqve in Occidentem profecturus Arcadium Filium y) ipsi commisit informandum. Theodosii *γραμματεὺς* dicitur Themistius à Joanne Tzetze Chiliade VI. versu 329. Ipse quidem Orat. XXI. ad Senatum CPol. pag. 352. testatur per quadraginta fere annos operam suam collocasse gerendæ Reip. atq; obeundis legationibus, qui si ab anno 347. quo Imp. Constantium primum affatus est, computentur, adhuc in vivis fuit A. C. 387. At senem se atqve ætate confectum jam sæpius de deponendo quod gessit numere cogitasse scribit Oratione XVI. quum A. 383. habuit, sub init. *Πολλὰκις ἐβλευσάμην κατ' ἐμαυτὸν, ὅτι μοι καὶ ἡ σάματις πεινηκίῃ, καὶ ἡ γῆρας ἐπιιδόντι, καπιθετίον ἤδη τὴν πνακίδα, καὶ ἀφαιτέον τὴ διοχλαῖν ἐπὶ τὰς βασιλεὺς ἀκοῆς ἐπὶ τοῖς λόγοις.*

II. Alius Themistius, signifer Agnoëtarum.

Cum hoc Themistio confundendi plurimis recentioribus auctor fuit Nicephorus XVIII. 50. Themistium alterum longe juniorem, neque ut ille à Christi sacris alienum, * sed Diaconum Alexandri-

A 3

num,

Hoc ita Latine Justus Lipsius ad Senecæ Epist. LXVIII.

Ætherea in sella posuim te cura subivit

Sella argentata. Proh pudor & macula!

Major eras humilis; minor es nunc, sublimatus.

Descende, ut possis scandere nunc iterum.

In Planudæ Anthologia Epigrammatum Græcorum lib. 2. p. 274. hi versus non tribuntur Themistio ipsi, sed Palladæ: nec sub Juliano sed sub Valentiniano ac Valente præfectus CPolis Themistius fuisse traditur, *Παλλαδᾶ εἰς Θεμιστίον τὸν Φιλέσοφον, γενόμενον Κωνσταντινουπόλεως ὑπαρχὸν ἐπὶ Οὐαλεντινιανῇ καὶ Οὐαλεντῇ.* Sed Aldinæ inscriptioni Svidas, ut dixi, testimonio suo suffragatur.

r) Socrates IV. 32. Sozomenus VI. 36. Tripartita VIII. 12. Nicephorus XI. 46. Hist.

u) Themistius Orat. XXIII. p. 292.

n) Vide Harduini notas ad Orationem XVII. quæ Imperatori gratias agit Themistium

y) Themistius Orat. XVIII. p. 224. licet hoc incredibile videtur Tillemontio in vita Theodosii c. 13. & nota 14. T. 5. Historiæ Imperator. p. 493. 948.

• Hallenses Observat. select. Tom. 1. Obs. 15. Nicephori sententiam audacter defendunt, disputantque Themistium Philosophum, fuisse utique Christianum, atque

cup-

num, z) qui auctor fuit sectæ, quam à dogmate quo Christum λέγει multa ignorare contendebant, Agnoëtas alii a) appellant, Damascenus hæresi LXXXV. *Themistianos*. Theodori Monachi Alex. ἡλεγχοῖν adversus hunc Themistium, & Themistii qui & καλώνουσι se appellavit (καλώνουσι ἔκ τῃ θεμίστιᾳ) ἀπολογίαν ἐπὶ τῶν αἰγίοις θεωροβίᾳ, & μόνόβιβλον adversus Theodorum, quem Theodorus tribus aliis libris confutavit, memorat Photius Cod. CVIII. Idem. Cod. XXIII. testatur Themistium pro resurrectione mortuorum scripsisse adversus Johannem Philoponum, De Themistii hujus opere adversus Columbum, & antirrheticis adversus Theodosianos, memoratis in Actis Synodi VI. & in Concilio Lateranensi, atque à S. Maximq in tomo dogmatico adversus Heraclii cæthesin, vide Cotelieri notas ad T. 3. monumentor. Ecclesiæ Græcæ pag. 641. seq.

III. Ora-

eundem Agnoëtarum promachum, deinde vero alium juniorem ejusdem nominis extitisse, qui hæresim illam resuscitaverit, atque de hoc loqui Liberatum in breviario, Sophronium Patriarcham Hierosol. in Epistola Synodica, aliosque. Sed non possum mihi persuadere quæquam qui Themistii Philosophi scripta evoluit, vel juniorum Ethnicorum scriptorum eum laudentium loca considerat, ferio posse affirmare, eum Christi sacris addictum fuisse. Argumenta vero quæ pro isto paradoxo afferuntur, levia sunt. Nam si ob Nazianzenii ad Themistium Epistolas Christianus erit Themistius, quidni & Libanium Christianis ascribemus, cui ita familiariter scripsit non Nazianzenus modo sed & Nyssenus, Basilus, Chrysostomus. Omitto cætera ne utique fortiora, tantum noto pag. 184. Hallenses bis calami errore pro Socrate Eusebii nomen posuisse.

z) Liberatus breviario c. 19. *Timotheus Episcopus Alex. magis sententiam Severi (Eutychiani) secutus est. Qui cum diceret Themistius Diaconus ejus, sic corpus Christi corruptibile est, debemus eum dicere & aliqua ignorasse, sicut de Lazaro*. Respicit verba Joh. XI. 34. *ubi posuisti eum*, de quibus conferendus Suicerus T. 2. thesauri p. 208. & Mich. le Quien ad Damascenum de hæresibus T. 1. pag. 107. Cæterum Timotheus iste jam A. C. 535. diem obiit, unde fallitur præstantissimus Caveus, qui Themistium ejus Diaconum refert ad A. C. 605. Rectius Harduinus ad A. C. 519.

a) De Agnoëtis præter Damascenum qui singulari etiam scripto illos oppugnavit, aliosque jam laudatos consulendi Eulogius apud Photium Cod. 230. pag. 464. seq. Leontius de sectis πράξεις quanta p. 474. & Gregorius M. lib. VIII. Epistola 42. ad Eulogium. E recentioribus B. D. Justus Fewerbornius de Agnoëtismo veteri ac recenti T. VIII. dispp. Giessenium Jo. G. Dorscheus Theol. Zacharianæ parte 1. §. 237. seq. Jo. Forbesius instruction. Historico Theol. III. 19. Petavius dogm. Theol. de Trinitate pag. 113. & de incarnatione p. 79. edit. Paris. & lib. XI. cap. 1. Breviter Honorius Augustodunensis: *Agnoëta ab ignorantia dicti. Hic dicens quod Christi Divinitas ignores futura de die novissimo*. Similia Isidorus Hisp. VIII. 5. Originum, Victor Tununensis pag. 8. seq. Chronici; Rabanus Maurus lib. 2. de institutis Clericorum c. 58. &c.

III. Orationes Themistii Philosophi, quotquot exstant in editione locupletissima Harduiniana.

1. Περὶ Φιλανθρωπίας, ἢ Κωνσταντίας. De humanitate & clementia Imp. Constantii, quem primum allocutus est Ancyrae in Galatia, A. C. 347. adhuc juvenis, ὅπως, ut in praemisso scholio annotatum est, ὅδε πᾶσι καὶ τοῖς τῆς ἰδέας. Idem dicendi characterem non prorsus obtinet. Incipit: οὐ σοὶ πρῶτον εἰσέρχεται λόγος, ὦ Βασιλεῦ. Editum primum ab Harduino, ex apographo Dionysii Petavii, cum ejusdem versione Latina, pag. 1.

CONSTANTII Imp. Epistola ad Senatum Romanum, missa A. C. 355. qua illis Themistium commendat. pag. 18. Hanc primus cum versione sua ediderat atque orationibus quibusdam Themistianis praemiserať Petrus Paccinus Lugd. Bat. 1614. 8. recensuere versionem Petavius ac Gabriel Cossartius.

2. Εὐχαριστήριον, five: Gratiarum actio ad Imperatorem, a quo commendatus fuerat, dictam Senatui, eodem Anno 355. Incipit: ἄρ' ἂν ὑμῖν, ὦ ἀνδρες, δεκτὸν ᾖ τοῖς ὑποσχεσθῶν. pag. 24. Eam primus Graece vulgavit Henricus Stephanus inter Themistii orationes decimo quarto loco. Graece & Latine Georgius Remus Augustanus primam inter Orationes sex Augustales, Ambergae in Palatinatu A. C. 1605. 4. Cum nova versione sua dedit Petavius in utraque editione, Flexae 1613. 8. & Parisi 1618. 4. decimo quarto loco. Fallitur autem in notis idem Remus, atque ante eum Jacobus Cujacius lib. XVI. Observat. cap. 15. quum putant hac Oratione gratias egisse Themistium Constantio pro commendatione quae exstat in Codice Theodosiano lib. 6. tit. 4. de praetoribus lege 1a. quae Imperator vult Themistium adesse in designandis ex S. C. Praetoribus, & jus habere suffragii. Sed illud rescriptum multis annis post datum est A. C. 361. ut Jac. Gothofredus pridem monuit.

3. Περὶ Βουλῆς, Oratio in Legatione ad Constantium Imp. pro Urbe CPol. A. C. 352. habenda Romae, sed transmissa tantum, Themistio CPoli ob hiemis asperitatem subsistente. Incipit: Ἐγὼ μὲν εἴ' ἄλλῃ πάλιν ἀνατόν. pag. 40. Haec est corona quam se Imperatori texuisse dicit Themistius Orat. 4. pag. 54. aenea statua ideo ab eo honoratus. Primus ex apographo Petaviano edidit Harduinus cum Petavii versione. Hanc ni fallor orationem respicit lau-

dat-

datque Libanius Epistola ad Themistium quinta ex illis centum, quas honoratissimus Collega meus J. C. Wolfius vulgavit.

4. Εἰς τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντίου. De eodem Constantio, qui illo anno 337. Romæ triumphavit, Oratio dicta CPoli in Senatu. Incipit: *Αγούπτις τῇ Ἀθηνᾶν*. p. 49. Primus ediderat Græce H. Stephanus, tertiam decimam ordine: deinde G. Remus secundam inter sex Augustales cum sua versione, deinde cum nova interpretatione Petavius. itidem decimam tertiam in editione utraqve.

5. *ὑπατικῆς*, Consularis ad Jovianum Imp. A. C. 364 dicta primum Dadastanis coram Imperatore, cui eo cum aliis senatoribus obvians progressus fuit: deinde iterum audiente populo CPoli, ut narrat Socrates III. 26. Hist. Incipit: *Βασιλεῦ, τὸ μὲν ἔκωνον σ.* pag. 63. Etiam hanc primus H. Stephanus vulgaverat Græce, ordine duodecimam: G. Remus cum versione sua tertiam, Petavius in utraqve editione cum nova sua versione duodecimam. In hac Oratione pag. 67. seq. extat celebris locus de hominibus per vim atque leges ad certam religionis formulam non cogendis, quem allegat Socrates III. 25. Nicephorus X. 42.

6. *φιλὰδελφοί, ἡ περὶ φιλανθρωπίας*, de fratrum Valentiani senioris ac Valentis concordia & laudibus Oratio, post Joviani mortem dicta mense Decembri A. C. 364. Incipit: *ἀδελφαί ποτε, ὁ βασιλεῦς*. p. 71. Primus Græce à Bibl. Regis Christianissimi cum versione sua, sed sub falso *Synesi* nomine & minus emendate *Federicus Morellus* edidit Paris. 1604. 8. Hinc cum nova sua *Petrus Pantinus* pag. 81. deinde cum Fed. Morelli versione Petavius in editione Flexienfi quintam decimam, in Parisiensi decimam sextam cum versione Pantini, quam prætulit etiam Harduinus.

7. *περὶ τῆς ἡνυχρόσεως*, ad Valentem Imp. Procopii tyranni victorem, pro his qui per illos tumultus in calamitatem inciderant. Incipit: *οἶμαι σὺ θαυμάζων*. p. 84. Dicta A. C. 367. totaqve eo comparata, ut à crudeli vindicta Imperatorem retraheret. Locum Salomonis Proverb. XXI. 1. laudat hoc pacto pag. 89: *Ἄλλε ἔγαγον ἐν ἡρώδῃ καὶ τῶν Ἀσσυρίων γραμμάτων* *. *ταῦτα τὸτο κομψεύσαντων, ὡς ἀπὸ τοῦ τῷ βασιλεῖ ἐν τῇ τῷ θεῷ παλάμῃ δορυφορήται.* καὶ.

* Non puto esse dubitandum quin per *Ἀσσυρία γραμμάτων* sacri Scriptores Hebræi intelligantur, licet in alia omnia abeat Harduinus.

καὶ δὲ τὸν κίνδυνον ὁρᾶν , πηλίκῃ αὐτῷ πρὸς ἀλλοτρίαν τῇ θεῷ πράξει
 ὁρμητῶντι ἐκπεσεῖν τῆς χειρὸς τῆς φυλατῆσθης. *Ego vero quam eleganter*
hoc ipsum Assyriorum literis proditum animadverti, Regis animum in ma-
nu DEI custodiri. Unde ei quantum imminet periculi providendum,
ne si ad agendum aliquid, quod à DEO sit alienum, feratur, custodiente se DEI
manu excidat. Hanc orationem primus Græce vulgavit H. Stepha-
 nus : Græce & Latine cum versione sua G. Remus quartam inter
 Themistii Augustales , Petavius septimam in utraqve sua editione,
 cum nova interpretatione.

8. Πενταετηρέας Quinquennalis , quinto anno Imperii
 Valentis, sive A. C. 368. Incipit: πρὸς φύσεως βασιλικῆς. pag. 101. Pri-
 mus cum versione sua vulgaverat *Petrus Pantinus* pag. 11. & cum
 eadem versione Petavius in Parisiensi editione Anni 1618. numero
 decimam septimam. Sed Harduinus exhibet emendatam , auctam-
 que è Codice MS. per *Gabrielem Cossartium*. Sub initium hujus
 Orationis Themistius laudat Philosophiam, seqve defendit , πρὸς
 ἀπωθήμεν τῶν σοφιστῶν, ut loquitur pag. 103. Cætera laudibus
 Imperatoris virtutis ac clementiæ dicata sunt.

9. Προεργεπτικὴς Οὐαλεντινιανῶ νέῃ. Adhortatoria ad Va-
 lentinianum juniorem , trium vel quatuor annorum puerum,
 dicta A. C. 369. Incipit : ὦ παῖ δύοιν ἀνητήτων πατέρων. pag. 120. Pri-
 mus ediderat H. Stephanus Græce, undecimam ordine: hinc utraqve
 lingua G. Remus sextam, Petavius cum nova versione, in utraqve
 editione sua undecimam. Themistio institutionem hujus Principis
 commissam patet ex pag. 124. συμπαιδαγωγήσεσι δὲ σε ἐμοὶ Πλάτων
 ὁ κλεινὸς καὶ ὁ Θεωπέσιος Ἀριστοτέλης, οἱ καὶ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον,
 ἐπαιδαγωγῶντων.

10. Ἐπὶ τῆς εἰρήνης, de pace Gothis data , ad Valentem
 Imp. A. C. 370. Incipit : ὦ μὲν ἐγὼ σοι κατακορῆς. pag. 129. Hanc
 quoque orationem, in cujus exordio ait Imperatorem à se velut an-
 nuum tributum, anniversariarum orationum pensationem flagitare,
 primus ediderat Græce H. Stephanus ordine decimam : Græce &
 Latine quintam inter Augustales G. Remus , Petavius in utraqve
 editione cum nova versione sua decimam. Meminit Themistius
 pag. 133. suorum πρὸς Φιλανθρωπίας λόγων, quibus Imperatori diffi-
 culter quidem, at persuaserit tamen ut pacem præferret bello.

11. Δεκνητηρίς, Decennialis, quinto anno Imperii Valentis, A. C. 373. οὕτως τῶν προπόντων λόγων τῷ βασιλεῖ. Incipit: ἀρεὰ ὡς αὐτὸς εἶπεν. pag. 141. Primus edidit Harduinus ex apographo & cum versione Petavii. In hac quoque Orat. pag. 147. locum Proverb. XXI. 1. laudat his verbis: ἄλλα πὶ ἡγάσθη πολλὰ πικρὰ τῷ ἄστυ εἶων γραμμάτων. Ἀτὰρ ἐν καὶ τῷ θαυμασῶς ἀγαμαὶ καὶ ἰπανῶ. λέγει γὰρ πὶ ἐκείνα τὰ γραμμάτα, τὴν τῷ βασιλεῖος καρδίαν τῇ τῷ Θεῷ παλάμῃ δορυφορεῖσθαι.

12. De religionibus, ad Valentem Imp. Oratio dicta non ut Harduino videtur A. C. 374. sed potius 364. vel 365. haud diu postquam habenas Imperii Valens suscepisset, ut colligas ex p. 155. C. Prodiit Latine ex versione Andrea Dudithii ad calcem sex orationum Augustalium à G. Remo illustratarum, qui Græca reperire se potuisse negat. Neque Petavius postea reperit, * nec Harduinus: Petavius vero edit, priore num. XVII. posteriore num. XX. ex ingenio suo Græcam tantisper versionem suam substituit, insertis passim quæ in Orat. V. sive Consulari ad Jovianum, iisdem verbis Themistius dixerat, laudans Imperatoris edictum quo liberum reliquit suo quemque judicio in colenda religione uti. At ab hac sententia longe postea Valens discessit, Arianorum ita fautor ac Patronus, ut Catholicos graviter etiam persequeretur. Alter vero Themistii λόγος προσφωνητικός, quo ab illa etiam persecutione Sozocrates IV 32. & Sozomenus VI. 36. ** Valentem scribunt revocatum esse, intercidit, ut recte Baronius ad A. C. 374. num. IX. falli.

* In Hallensium nova Bibliotheca Germanice edita sect. XXXIX. pag. 733. emendandum, 1) quod Andreæ Dudithium appellat, qui est Andreas Dudithius, 2) quod Harduinus Orationem illam in Themistio suo omiserit & Plinio suo inseruerit, 3) quod editionem silentio Harduinus oblitteraverit.

** Ut de argumento illius Orationis constet, verba Sozomeni ut à Cassiodoro in Hist. tripartita VIII. 12. sunt Latine expressa, adscribam: Interea Valens in Antiochia Syriade genti, Consubstantialis cultores vehementer fuisset persequutus, nisi eum liber (λόγος) Themistii Philosophi revocasset, in quo peroraverat eum esse non oportere crudeliter propter discordiam Ecclesiasticorum dogmatum: quando etiam apud Paganos plus quam trecentarum sectarum differentia videretur, & unusquisque pro dogmate proprio in sententia diversa consisteret. Et forte hoc Deo gratum magis esset, dum non facile cognoscitur, & diverso modo glorificatur, ut unusquisque amplius timeat, dum integritatem ejus scientia, vel quomodo aut qualis quantusque sit, magis ignorat. Hic ergo Themistii rationationibus aliquantio mitior factus est Imperator.

falliturque Pagius qui hanc à Dudithio versam à Socrate innui putavit. Fallitur etiam in eo, quod illam post Baronii mortem demum à Dudithio editam affirmat. Multis enim ante Baronium annis diem Dudithius obiit.

13. Ερωτικός ἢ πρὸς κάλλος βασιλικὸς, Amatoria, sive de pulchritudine Imp. Gratiani, dicta Romæ A. C. 377. Hanc primus edidit Harduinus ex apographo Petavii, cum ejusdem & (quoad extremam partem) Gabr. Cossartii versione. Incipit: Σωφροσύνης ὁ Σωφροσύνης, pag. 161.

14. Πρεσβευτικὸς dictus in Legatione ad Theodosium, Imperii Collegam à Gratiano adscitum. A. C. 379. Incipit: Τίως μὲν ὁ Θεοδόσιος, pag. 180. Primus ediderat Petrus Pantinus pag. 104. cum versione sua, quam Gabriel Cossartius emendavit. Exstat & in editione Petaviana utraque, numero XVIII.

15. Τίς ἡ βασιλικὴ τῆς ἀρετῆς, Ad Theodosium de justitiâ & beneficentia, dignissima Principe virtute. Incipit: ἀρετὴ τις ὁμῆρα τῷ γενναίῳ, pag. 184. dicta A. C. 381. tertio Theodosii anno, ut diserte meminit pag. 391. Primus edidit Harduinus ex apographo Petaviano, cum ejusdem versione.

16. Χαιρετική τῷ Αυτοκράτορι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς ὑπαταίας τῷ στρατηγῷ Σατορνίνῳ. Gratiarum actio ad Theodosium, M. de pace A. C. 382. cum Athanarico Gothorum Rege, & de Consulatu quem in annum proximum 383. quo Quinquennalia Theodosius celebravit, contulit in Magistrum militum Saturninum. Incipit: Πολλὰ κίς ἐβλευσάμην κατ' ἐμαυτὸν, pag. 199. Etiam hanc primus ex Petavii apographo una cum ejus versione vulgavit Harduinus. Exstat & MS. in Bibl. Cæsarea, ex quo Codice eam publicare constituerat Lambecius in supplemento Corporis Historiæ Byzantinæ. Vide illum lib. V. de Bibl. Vindob. pag. 14. Laudavit etiam Valesius ad Sozomenum VII. 6.

17. Ἐπὶ τῇ Χερουσίᾳ τῆς πολιαρχίας. Ad Theodosium, cum *prefectus Urbis* CPol. ab eo creatus est Kal. Sept. A. 384. Incipit: Ἐπὶ τῇ Χερουσίᾳ διὰ μακρῶ χρόνον τὴν φιλοσοφίαν, pag. 213. Primus & hanc Harduinus à Petavii apographo edidit, addita Latina Gabrielis Cossartii versione.

18. Περὶ τῆς Φιληκίας τῷ βασιλεῶς. De Imp. Theodosii (à quo ad dicendum invitatus fuerat) audiendi cupiditate, cæterisque

11. Δεκνητηρίς, Decennalis, quinto anno Imperii Valentis, A. C. 373. οὕτως τῶν προπόντων λόγων τῷ βασιλεῖ. Incipit: ἀρεὰ ὡς ἔφανοι. pag. 141. Primus edidit Harduinus ex apographo & cum versione Petavii. In hac quoque Orat. pag. 147. locum Proverb. XXI. 1. laudat his verbis: ἄλλα πᾶσι ἡγάσθη πολλὰ πρὸς τὸν ἄνθρωπον ὡς ἡμεῶν. Ἀτὰρ ἐν καὶ τῷ θανάτῳ ἀγαθαὶ καὶ ἰσχυρὰ. λέγει γὰρ πᾶσι ἐκείνῳ τὰ ἡμέτερα, τὴν τῷ βασιλεῖος καρδίαν τῇ τῷ θεῷ παλάμῃ δορυφοροῦσθαι.

12. De religionibus, ad Valentem Imp. Oratio dicta non ut Harduino videtur A. C. 374. sed potius 364. vel 365. haud diu postquam habenas Imperii Valens suscepisset, ut colligas ex p. 155. C. Prodiit Latine ex versione Andrea Dudithii ad calcem sex orationum Augustalium à G. Remo illustratarum, qui Græca reperire se potuisse negat. Neque Petavius postea reperit, * nec Harduinus: Petavius vero edit, priore num. XVII. posteriore num. XX. ex ingenio suo Græcam tantisper versionem suam substituit, insertis passim quæ in Orat. V. sive Consulari ad Jovianum, iisdem verbis Themistius dixerat, laudans Imperatoris edictum quo liberum reliquit suo quemque judicio in colenda religione uti. At ab hac sententia longe postea Valens discessit, Arianorum ita fautor ac Patronus, ut Catholicos graviter etiam persequeretur. Alter vero Themistii λόγος προσωπητικὸς, quo ab illa etiam persecutione Sozocrates IV 32. & Sozomenus VI. 36. ** Valentem scribunt revocatum esse, intercidit, ut recte Baronius ad A. C. 374. num. IX. falli.

- * In Hallensium nova Bibliotheca Germanice edita sect. XXXIX. pag. 733. emendandum, 1) quod Andreæ Gudithium appellat, qui est Andreas Dudithius. 2) quod Harduinus Orationem illam in Themistio suo omiserit & Plinio suo inferuerit. 3) quod editionem silentio Harduinus oblitteraverit.

- ** Ut de argumento illius Orationis constet, verba Sozomeni ut à Cassiodoro in Hist. tripartita VIII. 12. sunt Latine expressa, adscribam: Interea Valens in Antiochia Syriæ degens, Confubstantialis aris cultores vehementer fuisse persequens, nisi eum liber (λόγος) Themistii Philosophi revocasset, in quo peroraverat eum esse non oportere crudeliter propter discordiam Ecclesiasticorum dogmatum: quando etiam apud Paganos plus quam trecentarum sectarum differentia videretur, & unusquisque pro dogmate proprio in sententia diversa confisteret. Et forte hoc Deo gratum magis esset, dum non facile cognoscitur, & diverso modo glorificatur, ut unusquisque amplius timeat, dum integritatem ejus scientia, vel quomodo aut qualis quantusque sit, magis ignorat. Hic ergo Themistii rationationibus aliquantio mistus factus est Imperator.

falliturve Pagius qui hanc à Dudithio versam à Socrate innui putavit. Fallitur etiam in eo, quod illam post Baronii mortem demum à Dudithio editam affirmat. Multis enim ante Baronium annis etiam Dudithius obiit.

13. Ερωτικός ἢ πρὸς κάλλος βασιλικὸς, Amatoria, sive de pulchritudine Imp. Gratiani, dicta Romæ A. C. 377. Hanc primus edidit Harduinus ex apographo Petavii, cum ejusdem & (quoad extremam partem) Gabr. Cossartii versione. Incipit: Σωκράτης ὁ Σωφροσύνης, pag. 167.

14. Πρεσβυτικός dictus in Legatione ad Theodosium, Imp. Theodosium à Gratiano adscitum. A. C. 379. Incipit: Γένος μὲν ὁ Σωκράτης, pag. 180. Primus ediderat Petrus Pantinus pag. 104, cum versione, quam Gabriel Cossartius emendavit. Exstat & in editione Latina utraqve, numero XVIII.

15. Τὴς ἡ βασιλικῆς τῆς δόξης, Ad Theodosium de beneficentia, dignissima Principe virtute. Incipit: ἄρα ὁ Σωκράτης, pag. 184. dicta A. C. 381. tertio Theodosii anno, quem meminit pag. 391. Primus edidit Harduinus ex apographo Gratiano, cum ejusdem versione.

16. Καλεσθῆναι τὸν Αυτοκράτορα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς βασιλείας Σατορινῆς. Gratiarum actio ad Theodosium, A. C. 382. cum Athanarico Gothorum Rege, & de Consulatu ejus annum proximum 383. quo Quinquennalia Theodosio contulit in Magistrum militum Saturninum. Incipit: ἡ βασιλευμένη κατ' ἑμαυτὸν, pag. 199. Etiam hanc primus edidit Harduinus ex apographo una cum ejus versione vulgavit Harduinus & MS. in Bibl. Cæsarea, ex quo Codice eam publicavit Lambecius in supplemento Corporis Historiæ Byzantinæ lib. V. de Bibl. Vindob. pag. 14. Laudavit etiam Vossius in Rozomenum VII, 6.

17. Ἐπὶ τῇ χειρονομίᾳ τῆς πολιτείας. Ad Theodosium, CPol. ab eo creatus est Kal. Sept. A. 384. Incipit: ἡ βασιλεύσα, pag. 213. Primus edidit Harduinus & Petavii apographo edidit, addita Latina Galvani versione.

18. Πρὸς τῆς φιληκούσας τὸ βασιλεύειν. De Imp. Theodosii (qui ad audiendum invitatus fuerat) audiendi cupiditate, cæterisque

virtutibus. Incipit : ἀρεὰ ὅσις εὐδαιμονία ἐστὶν ἐκαστάκει. pag. 216. Habita anno imperii Theodosiani sexto, hoc est A. C. 384. ut diserte tradit pag. 217. D. Primus ediderat Græce Aldus inter Orationes octo Themistii sextam, una cum commentariis ejus in Aristotelem. Venet. 1534. fol. Latine vertit illas octo orationes Hieron. Donzellinus, Basil. 1559. Est etiam sexta in Græca H. Stephani & utraque Græcolatina Petavii editione, quæ novam versionem suam adjunxit, ab Harduino quoque servatam. •

19. ἐπὶ Φιλανθρωπία τῷ αὐτοκράτορι Θεοδοσίῳ. De Clementia Imp. Theodosii Oratio dicta in Senatu. Incipit : Λυκῆργον τὸ Σπαρτιάτην. p. 225. Est hæc quinta in Græcis Aldi & H. Stephani, Latina Donzellini, & Græcolatinis Petavii editionibus, quæ post Donzellinum melius vertit. Baronius eam refert ad A. C. 388. atque ad veniam quam Theodosius dedit illo tempore Antiochenis tumultuantibus, Petavius & Harduinus ad A. 385. quorum notas, si placet, consule. Etiam in hac Oratione p. 229. laudat Themistius dictum Proverb. XXI. ἡ πιστεύουσα γὰρ εὐποιῶν : (ὁ Θεοδόσιος) τῷ λόγῳ τῆς Ἀσσυρίᾳ, ὃς τὴν καρδίαν τῷ βασιλείᾳ λέγει, εὐ λέγων, ἐν τῇ τῇ Θεῷ πικράμῃ δουλοφροσύνῃ.

20. Ἐπὶ τῷ αὐτοῦ Πατρὸς, in Patris sui Eugenii obitum. Incipit : Θρήνην μὲν δὴ αἰδῶν καὶ ὀδυρμῶς. pag. 233. Hæc secunda est in Aldi & Henrici Stephani Græcis editionibus, atque in Latina Donzellini, & in Petavii quæ nova versione donavit Græcolatinis.

21. βασιλεὺς * ἡ φιλόσοφος. Explorator sive Philosophus, Apologiam pro se studiisque suis continens, quod Philosophi partes non Sophistæ impleverit. Incipit : ἄνδρες ὅσοι συνελεύητε. Hæc in Aldi cæterisque editionibus, quas jam memoravi. prima est ac familiam ducit, latineque versa est post Donzellinum à Petavio.

22. Περὶ

* Ludovicus Crescollins in theatro Rhetorum parte 1. c. 3. putat Themistium in animo habuisse, atque titulo Orationis hujus expressisse locum Clementis Alex. 1. Strom. pag. 291. ὁ δὲ πρὸς τὸν βίον ἀναφέρειν ἕκαστα τὸν ὁρδὸν, ἐκ τε τῶν Ἑλληνικῶν καὶ τῶν Βαρβαρικῶν ὑποδείγματα καμίζων, πολυπερὶ ἔτι τῆς ἀληθείας ἰχνευτὴς, καὶ τῷ ὅντι πολυμητις δίκην τῆς ΒΑΣΙΛΕΥΣΤΕΥΣ. Ἡ δ' ἐστὶν Ἀνδρῶν διακρίνειν πεπιστευμένη τὸ νότον ἀπὸ τῆς Ἰθαγενῆς χρυσίᾳ, καὶ ἱκανὸς ὧν χωρίζειν ὁ πολυίδρις ἡμῶν καὶ γνωστικός, ΣΟΦΙΣΤΙΚὴν μὲν ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΝ, κομματικὴν δὲ γυμναστικὴν &c. Res pulchre conveniunt, licet non sit ira Clementi singularis, ut ad ejus verba respexisse Themistium vel necesse sit vel verisimile.

22. *Περὶ Φιλίας*, insignis Oratio de Amicitia sive amico deligendo colendoque, & ab adulatore distinguendo. Incipit: *πὶ δὴ ποτὶ ὦ μακάριον*. pag. 264. Hæc in Aldi, H. Stephani, Donzellini, & qvi post hunc transtulit Petavii editionibus tertium locum occupat, sed in calce mutila est. Exstat MSta (nescio an integrior) Venetiis in Bibl. S. Marci, teste Clariss. Montfauconio in Diario Italico pag. 24.

23. *Σοφιστής*, Apologia qva Sophistæ characteribus, qvales in Sophista describit Plato, à se remotis, Sophistam se esse negat, atque genuinorum vestigia Philosophorum studiose ac diligenter sectatum se demonstrat. Incipit: *ἀρεὰ οὐκ ἔστι μὲν, ὦ ἄνδρες*, p. 282. Hæc quarta est in editionibus Aldina, Stephani, Donzellini & qvi post Donzellinum vertit Petavii.

24. *Προτρεπτικός Νικομηδεύσιν εἰς Φιλοσοφίαν*, Adhortatoria ad Philosophiam cum eloquentia conjungendam, Nicomedie habitæ. Incipit: *ἀλλὰ καὶ προδίκω ποτὶ καὶ Γοργίῳ*. pag. 300. In Aldina nec non H. Stephani, Donzellini, & qvi post eum latine interpretatus est Petavii editionibus septimum locum occupat.

25. *Πρὸς τὴν ἀξιολύστον λέγειν ἐκ τῆ παραχρήμα*. Ad eum, à quo erat, ut ex tempore diceret, rogatus. Incipit: *ἀλλ' εἰ καὶ σφόδρα ἢ σοφὲς ὁ Φειδίας*. pag. 309. Hæc ultima est ex illis quas Aldus Græce edidit, octava etiam in Græca H. Stephani, Donzellini Latina, & Græcolatina utraqve Petavii, qvi post Donzellinum Latine vertit.

26. *Ὑπὲρ τῆ λέγειν, ἢ πῶς τῆ φιλοσοφίας λαμπρόν*. Quo modo dicere debeat Philosophus, vel: non solum Sophistis sed Philosopho etiam publice in Auditorum corona verba facere licere. Incipit: *Ὁν δὴ πᾶς μετὰ θείας ἕως ἀγαπᾶν ἠγάδῃ*, pag. 312. Primus edidit una cum προθωρία, vertitque Petavii decimam sextam in editione Flexiensis Ao 1613. 8. deinde cum nova versione sua Petrus Pantinus, Lugd. Bat. 1614. 8. pag. 45. Habes & in altera Petaviana editione, decimam quintam. Petavii, non Pantini versionem Harduinus prætulit.

27. *Περὶ τῆ μὴ εἶναι ταῖς τέχναις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσι προσέχον*. Non loca sed homines debere attendi. Incipit: *πὶ ποτὶ ἀρεὰ ταῖς μὲν ἄλλαις τέχναις*. pag. 331. Primus ediderat insignem hanc orationem cum versione sua Pantinus pag. 11. Hinc in posteriore editione

Petavius undevigesimalam, servata Pantini interpretatione quæ ab Harduino quoque recudenda data est, expressit.

28. Ἡ περὶ τοῦ λόγου διάλεκτος. Dissertatio de oratione Rhetoris ac Philosophi, adversus quorundam austerorum Philosophorum nimiam in laudando parsimoniam. Incipit: πικτεῖς ὃ ἐχ οἱ φιλόσοφοι μόνον. pag. 341. Primus hanc cum Petavii versione ex ejusdem Apographo vulgavit Harduinus. Themistii διαλέξεις Svidas memorat.

29. πρὸς τὰς ἐν ὁρῶς ἐξηγούμενας τὸν σοφιστήν. Ad eos qui orationem XXIII. male interpretati erant, ac sinistre acceperant. Incipit: ὡς χετλία γε καὶ ἄτοπα. pag. 342. Etiam hanc Petavius & MS. Codice descripsit & latine vertit, Harduinus primus edidit.

30. Θέσις, εἰ γεωργητὸν. Thesis, utrum agriculturæ danda sit opera, sive Agriculturæ Laus. Incipit: ἡ (σοδ) ὁ Ἀκραι. pag. 348. Hanc quoque cum Petavii versione primus Harduinus vulgavit.

31. περὶ προεδρίας εἰς τὴν σύγκλητον, de sedis prærogativa in Senatu, quam sapientiæ deberi non dubitat. Incipit: πολλάκις ὑμῖν, ὦ πατέρες συγγεγραμμένοι. pag. 352. Dicta CPoli in Senatu circa A. C. 387. ut colligo ex eo, quod sub initium statim ait se quadraginta fere annos exegisse legationibus atque aliis pro Rep. functionibus. Nam ut supra notatum est, A. 347. primum affatus est Imperatorem Constantium. Etiam hanc antea ineditam ex apographo Petavii cum ejusdem versione publicavit Harduinus.

32. μετριοπαθὴς ἢ φιλότιμος. Moderate affectus sive liberorum amans. Incipit: ὠδίνες καὶ πίκτοι ἀνθρώπων. p. 355. Hanc quoque, ad editionem paraverat Petavius & Latine verterat. Harduinus primus in lucem produxit, monumentum insigne ad explodendam rigidam atque austeram ἀπαθειαν Stoicorum. Allegatur à Stobæo in florilegio serm. I. 12. 44. 81.

33. περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν βασιλέως καὶ τοῦ ὑπάτου. De nominibus Imperatoris & Consulis, quinam digni illis sint. Incipit: Ἀριστοῦτος ὁ μακρός. pag. 364-367. Hujus orationis tantum exordium ætatem tulit, quod ex Petavii Apographo primus Harduinus non modo vulgavit sed etiam latine interpretatus est.

IV. Editiones Orationum Themistii.

Victor Trincavellus Medicus ex officina hæredum Aldi Manutii *Orationes octo* Themistii vulgavit *Græce* Venet. 1534. fol. una cum ejus Commentariis in Aristotelem, & quibusdam Alex. Aphrodisei, * quem, inquit, ille sapissime scilicetatur & imitatur. Orationes illæ sunt in editione Harduini XXI. XX. XXII. XXIII. XIX. XVIII. XXIV. XXV. Opus dicatum Casp. Contareno, Senatori Veneto.

Latine has octo Orationes vertit & *Huldrico Fuggero*, *Kirchbergæ* & *Weissenhorni* Comiti dedicavit *Hieron. Donzellinus*, *Philosophus* ac *Medicus Brixianus* Basil. 1539. 8. præmissis ante singulas argumentis.

Henricus Stephanus ejusdem *Fuggeri* typographus præter illas octo orationes, emendatius excusas, alias etiam *Græce* sex ante non excusas vulgavit *Parisi*. 1562. 8. suntque illæ in editione *Harduini* VII. X. IX. V. IV. II.

Easdem sex Orationes ** *Georgius Remus* cum latina versione sua & notis iterum prælo subjecit *Ambergæ* in *Palatinatu*, 1605. 4. inscripsitque *Augustales*, quoniam habitæ sunt ad *Augustos* sive *Imperatores Constantium*, *Jovianum*, *Valentem* & *Valentinianum*. Adjunxit quoque *Latine* ex *Andrea Dudithii* versione Orationem ad *Valentem*, quæ in *Harduini* editione est XII. & *Græce* à *Themistio* scripta reperiri ab eo tempore non potuit, licet *Petaviuseam* ex latino *Græce* iterum convertit. Eadem sub titulo dissertationum, *Themistii Euphradæ* politicarum recusat *Francos*. 1614. 4.

Dionysius Petavius S. I. *Flexiæ* 1613. 8. *Græce* cum versione sua notisque, præter quindecim hæctenus memoratas orationes, publi-

* Aphrodisei scripta Themistio addita sunt: de anima libri duo & unus de fato, de quibus dixi libri IV. c. 25. Antonius vero Zimara perperam putavit Themistium in sua Aristotelis paraphrasi abbreviatorem Aphrodisei agere, nam ab eo sæpius dissentit, ut à Themistio etiam nominatim appellato Averroës. Porro fallitur *Petrus Bælius*, qui in *Novellis Reip. literariæ* Decembr. Ao. 1684 pag. 443 scribit H. Stephanum primum fuisse qui Orationes aliquas Themistii publicaverit.

** Cæteras quoque Themistii Orationes, à se illustratas editurum se scripsit *Remus* in Epistola ad Jo. Kirchmannum, data *Norimb.* 3. Non. Sept. 1605. post *Gudianas* pag. 212. *Thomas* quoque *Segetus* teste *Laur. Pignorio* in *Symbolis Epistolicis* pag. 77. coepit interpretem agere Orationum Themistii, quas contubernalis *Segeti* Jo. *Vincentius Pinellus* manuscriptas in veteri Codice apud se habebat, & illas quidem plures quam *Donzellinus* vertisset. Nonnullæ Themistii Orationes ex editis exstant etiam MSS. in *Bibl. Segviciensi* sive *Coisliniana*. Vide *Catalogum Clariss. Montfauconii* p. 445.

blicavit alias duas, quæ in Harduini editione sunt VI. & XXVI. Ex his priorem jam antea, sed Synesio perperam tributam *Fed. Morellius* Græce & Latine Paris. 1604. 8. ediderat.

Anno proximo 1614. Lugduni Batavorum 8. vir quidam eruditus (*Daniel Heinsius* ut suspicor) cum notis suis & *Petri Pantini* versione in lucem extulit præter Constantini Imp. Epistolam quæ Themistium commendat, Themistii Orationes quinque, quæ nempe in Harduini editione sunt VIII. XXVI. VI. XIV. & XXVII. Ex his tertiam *Morellus* jam & *Petavius*, secundam *Petavius* sed minus integram ediderat.

Ab eo tempore idem *Petavius* Paris. 1618. * 4. alteram suam editionem Orationum Themistii viginti emisit, versione & notis amplioribus doctissimisque illustratam, in qua superiores omnes continentur, novæ nullæ accessere. Dicatum Opus *Ludovico XIII.* Galliarum Regi Christianissimo.

Denique *Johannes Harduinus* S. I. Paris. 1684. fol. impellente Jo. Garnerio luculentam illam & lucupletissimam dedit quam supra recensui editionem Orationum Themistii XXXIII., in qua Petaviana posterior integra (exceptis paucis Petavii ** notis) exhibetur, & præterea accedunt à Petavio ad editionem destinatae Orationes antea ineditæ XIII. undecim quidem cum Petavii, unica vero cum *Gabr. Cossartii* & postrema cum Harduini versione, universæ autem cum præclaris ejusdem Harduini editoris notis. Tredecim illæ orationes recens additæ sunt I. III. XI. XIII. XV. XVI. XVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. Opus pulcherrimum *Harduinus* dicavit *Carolo Sancta-Mauro Duci Montauserio*. Laudant Grævius ad *Ciceronis Lælium* cap. 15. & *Rich. Simon* lib. 1. novæ Bibli. selectæ cap. XI.

IV. Index

* Male 1622. excusum in *Actis Erud. A.* 1685. p. 462.

** *Petavianas*, inquit *Harduinus* in præf. primo suo quasque loco reposuimus, & intactas illas quidem, si paucas exceperis, quæ nihil aliud præter conjecturas continerent *Variarum Lectionum*, quas deinde animadvertimus: & Codd. MSS. in ipso contextu ab eodem *Petavio* fuisse jam emendatas. Vitio tamen datum *Harduino* est, quod omiserit insignem emendationem loci *Pliniani* lib. XI. Hist. sectione 16. ut pars cetera videatur pro pascere videatur, quæ exstat in editione Themistii *Flexientii*, atque emendationem illam sibi in *Plinio* tribuerit. Sed *Harduinus* in notis ad *Plinium* T. 2. pag. 614. locum illum ex *Aristotelis* V. 19. de animalibus quem *Plinius* ante oculos habuit confirmat, & in curis secundis pag. 696. non difficeretur *Petavio* eam prius in mentem venisse. Exstat, inquit, hæc *Petavii* animadvertio in altera Themistii orationum editione, eademque casu visio quo excidit in postrema, quæ superiore anno accurantibus nobis in lucem prodiiit.

V. Index Scriptorum & aliorum virorum celebrium in Orationibus Themistii laudatorum

ad paginas editionis Harduiniana.

Æ Aci preces pro pluvia pag. 212.
 Ægyptius adolescens componendæ tragœdiæ vel Epici carminis aut dithyrambici peritus 347. Iacunam ibi Cotele-rius III. monument. p. 580. ita supplet : *Ἐπὶ τῷ λόγῳ ἔστω κάππει, καὶ ὁλοκληρὸν ἐκ ἐξικνῶται.* De illa oratione in quam devenit, & integram non permissas.

Æschylus 52. ὑπὲρ Αἰαχέως πυνθάτη ἢ πῖα νῆσθ. Σιμωνίδης ἔμελοποιῶ. 259. in tragœdia invenit τὸν τρίτον ὑποκλειτὴν καὶ ὁκελ-βαυτας, tertium actorem & vulpitum. 316.

Æsopus μυθοποιὸς 208. ejus ἀμιλλα παρθῆς καὶ βίαιας. Ibid. asinus leonina pelle indutus 245. duæ manticæ 262, vulpecula 174. 278. Indus dealbandus 359. lutum ex quo hominem finxit Prometheus, maceratum lacrymis. Ibid.

Agathonis ἑπικήκεια. 161.

Alcibiades Socratis discipulus. 348.

Alexandri M. dictum, in amicis thesauros se habere. 203.

Aminocles navium apud Corinthios fabricator. 316.

Amorphus Siculus, Comœdiæ cum Epicharmo repertor. 337.

Amphilytus vates. ἀνιδιλόπεροι πὶ χράματα ἐξηγέμενοι Βακιδὸς π καὶ Ἀμφιλύτης (leg. Ἀμφιλύτης) 26, ἢ Βακιδῶν ἢ μαντικὰ δαῖδαυ καὶ Ἀμφιλύτης. 46. 235.

Amphionis Musica. 137.

Anacharsis Scythæ. 334.

Anacreon. 170.

δικαιότερον Ἀναξαγόρου. 30. Anaxagoras Clazomenius νῦν καὶ θεὸν πρῶτον ἐπαγαγόμενον τῇ κοσμοποιίᾳ καὶ ἡ πάντα ἀνάψας τῆς φύσεως τῶν σωμάτων. 317. Anaxagoræ ἀδολογία. 329. Periclem & Aspasiā docuit. 329.

Anaximander Praxiadis F. 317. πρῶτον ὡς ἴσμεν Ἑλλήνων λόγον ἐξέ-τετακε περὶ φύσεως συγγεγραμμένον. Ibid.

C

Anti-

Libri V. Pars. 4.

Antimærus Myndæus, Protagoræ discipulus, 347.

Antiochus Philosophus, 195.

Antipater (Stoicus) 31.

Antiphon Rhetor, 329.

Anytus 326. Socratis calumniator ab Heracleotis lapidibus obrutus, 239.

Apelles pictor, 316.

Apollonium Tyanensem ὁ ἀδελφοκίνηⓈ (Domitianus) ἔργε, carcere inclusit, 72.

Archelaus Socratis Magister, 162, 316.

Archytas Tarentinus remp. gessit, 215.

Ἀριστοπαιγίης ζωπηλότεροςⓈ, 203.

Ἀργανθωνίης * μακροβιώτεροςⓈ, 38.

Aristidis ἑγγονοί, 330. intelligit Aristidem Rhetorem ejusque ἑγγόνους notat Sophistas, cui Philosophos Platonis ἑγγόνους opponit.

Aristippus Cyrenaicus 293.

Aristippus μητροδιδάκτωⓈ, 244. Aristippi Socratici, ἔπειτα, θυγατρίδης, 244.

Aristo Philosophus 195. Stoicus unus Cleanthis discipulus, alter è Lyceo, 255.

Aristonis F. 62. Plato, 353.

Aristoteles 60. 84. 93. 106. 107. 124. 126. 130. 153. 185. 225. 232. 255. 258. 259. 286. 291. 293. 298. 316. 319. 320. 325. 333. 354. 358. seq ubi dogmatum ejus laus.

Nicomachi F. 31. ejus obscura pater Eugenius Themistio exposuit, docuitque cum Platone facile Aristotelem conciliari, 235. 236. ῥήσις δὲ πρὸ Σταγείρων, 31. 337.

ἐπιφανὸν ὃν ἐγὼ ἐπιδέξαμην ἀνθ' ἀκέραια συλλεξάμενοςⓈ ἐκ τῶν ΠλάτωνοςⓈ καὶ Ἀριστοτέλους λειμῶνων, 54. ὃν πρὸς ἐξάμην βίβλιν τε καὶ σοφίας, 26.

Aristotelis Dialogus Corinthius de agricola Corinthio, qui post lectum Platonis Gorgiam se Platoni in disciplinam dedit, 295.

Alexandri encomium ab Aristotele compositum, 45.

Aristotelis dialectica, 247. Organum 320.

In-

* De hoc Arganthonio Tartassorum Rege Lindenbrogius ad Censorin pag. 120. Ac fallitur I. assinus qui (T. 8 thesauri antiquitatt. Rom. Graviani p. 475.) negat Herodotum Arganthonii meminisse. Vide eum lib. 1. c. 163.

Insectatores Aristotelis, Cephisodorus, Eubulides, Timæus, Di-
cæarchus. 285.

ὁ Ἀριστοτέλης προσεισάμενος ὡς προφήτης. 290.

Aristoxenus Musicus θηλυσομένη ἤδη τῇ μουσικῇ ἐπερχομένη ἀναρριπτόμενη
364. vulgi iudicium contempsit. ibid.

Arrianus à libris ad Remp. gerendam excitatus per Hadrianum & An-
toninòs 215.

Arius Philosophus apud Augustum Imp. gratus. 63. 108. 130. 145. 173

Aspasia. 329.

Ἀστυρίων γεράματα (locus Salomonis Prov. XXI. 1. *Civ. Regis in manu*
DEI) 89. 147. 229.

Ἀστυρίων καὶ ἐν Λιβάνω. 301.

Autolyçi furta τῶ Φώρῳ (qvi Homeri ποῦσιν compilavit) 251.

Axiothea mulier Philosopha 295. Platonem audivit. ibid.

Bacis, vates, supra in Amphilyto.

Bias philosophus remp. gessit 215.

Bibulus (βίβλος Græcus Cod.) Philosophus & Senator. 215.

Brachmanes ὁ προσήσονται σε αὖτις πρὸς αὐτὸς, ἀλλὰ καταστρέψαντες
καὶ καὶ βροτήσασιν. 337. Confer Philostratum in vita Apollonii
lib. 2. c. 33. & lib. 3. c. 13. & qvæ notavi in Bibliographia Anti-
quaria c. 21. §. 12. de pulvere nitrato veteribus haud ignoto.

Callias. 347. 294.

Κατὰ τὸν Καλλικλῆος ὀνειδισμὸν. 265. (apud Platonem in Gorgia)
mentio ejusdem 328.

Callisthenes philosophus. Alexandri adversus eum crudelitas. 94.
129. seq. 176.

Carneadis dictum. 330.

Cato, infra, in Scipione.

Cellus Sicyonius ὃν ἐγὼ φαίνομαι ἀντερεκείσθαι τὴν καὶ ἀδολώσθαι τὴν γὰρ
ἐπ' ἐμῷ Ἑλλήνων ἀντιλήφθαι φιλοσοφίας. 295. infra, Chalci-
densis.

Cephisodorus, Aristotelis insectator. 285.

Chalcidensis senis auditor Celsus Sicyonius 295, Jamblichi.

Charondas Thurius. 31.

Chiron sapiens, 257.

οἱ χείρονος νόμοι καὶ οἱ καμβύσις μέγας τοῖς θεμίστις αὐτοῖς συνδράσκε-
ται. 68.

Chrysippus 27. 31. 60.

C 2

re-

reprehensum Chryssippi dictum, ταῦτόν θύνασθαι ἀνδρὶ παρδαίῳ μέσθ
ἡμέραν, μᾶλλον ᾧ μέσθ ὥραν πολλοῖς ἐνιαυτοῖς. 101, 102.

Cineas. 140.

Cleantes. 27. 60. 255. 358.

Clithenis leges. 287.

Cleobulus Philosophus temp. gefsit. 215.

Cliniae F. 175. Alcibiades.

Comici dictum quo Agoracriti alicujus vel Hyperboli aut Demadris
insolentiam pullavit: ὁ χθὲς μὲν ἔδεις, αὐριον δ' ὑπέρμεγας. 206
μαίγειρ' ὁ Κωμωδικὸς Καρίων. καὶ λέγει τις ὁρθῶς τῶν τῷ γέλω-
τι ποιητῶν, ὅτι μηδὲν ἐστὶν ἀγαθὸν ἐν τῷ βίῳ φερόμενον, ὥσπερ
δένδρον, ἐκ ρίζης μᾶς, ἀπὸ ᾧ αὐτῷ προσηύφυκε καὶ κακόν. 267.

Comœdia inventa à Siculis, ab Atticis exculpta. 337. ἐκ
τῆς Κωμωδίας. ἔστι μακάριον ἐν ἀγορᾷ νομιζέσθαι, ὅταν
δ' ἀναιζή (ἔχῃ τὴν δύναμιν ἀλλὰ τὴν ψυχὴν) τριτάτου.
357.

Corax, Rhetor. 328.

Corinna Boeotia. 334.

Crantor à Cratete arcessitus. 255.

Critias. 328.

Crito. 288.

Dædali opera. 296. 316. 342.

Demosthenis δίκαι. 229. Δημοσθένει τόν. 336. ῥήτωρ ὁ παιανίτης 60.
alius Demosthenes Alciphronis F. 138.

Dio Hipparini F. 175. ἐπὶ ῥ' ὡν Πλάτωνι καὶ ἀκυστής. 37.

Dio χρύσις πλὴ γλώτῃ, charus Trajano Imp. 63. 145. Bithynus. 173.

Diocles Medicus. 238. alius Diocles graffator ὁ λωποδύτης. 330.

Diodorus Cronus. infra, in Philone.

Diogenes Sinopenfis. 30.

Dionysii tyranni tragœdiæ. 126.

Diotima, ὅσας κατέλεξεν ὁ Σωκράτης ἡμῶν καὶ Διοτίμα. 165.

Draconis leges. 287.

Empedocles. τὰς θεαμὰς ἐξηγεῖται ὁ Φαυλότερον Ἑμπεδοκλῆς, ὁ μὲν
Δία ἐκείν τῷ παλαιῷ. 70. reprehenditur Empedocles quod
terram dixit * αἴτης λειμῶνα 178. qva voce ipse de terra uti-
tur Themistius 240. ἐλιδ' ποιητής. 264.

Epi-

* Locum Empedoclis habes apud Synesium de providentia sub init.

Epicharmus & Amorphus Siculi, Comœdiæ repertores, 337.

Epictetus apud Antoninum utrumque gratioſus, 63.

Epicurus Neoclis F. 236. 286. ejus dictum *λάθρα βιώσας*, & dogma, hominem non esse à natura κοινωνικόντες καὶ ἡμερονι reprehenditur. 324.

Epigramma Athenis inscriptum publico sepulchro, τὰς θούρας μόνους πᾶντα κατορθύν, 276.

Erasistratus Medicus. 238.

Eubulides Aristotelis insectator. 285.

Eugenius Themistii pater, διὰ βίης κατόχῳ τῆς φιλοσοφίας, ἐν ἑδρῇ ἐξέρχεται τῶν ἀρχαίων διδασκαλῶν, ὁ πάντων ἀρετῶν, ὁ πάντων σοφισμῶν, ἵσθι τῷ παιδί μόνῳ νομίζεσθαι. 23. in Constantii Imp. Epistola ad Senatum de Themistio. Plura in Patris laudem filius Oratione funebri, XX. p. 234. seq.

Eupolidis Bapta. 110.

Euripides. 73. 236. 316. ejus Hippolytus. 362. Euripides ἡ ὅς τις δὴ πᾶσι ἐστὶν ὁ ποιησας. σοφοὶ τυράννοι τὸ σφῶν συνίστα. 72. ἐπὶ πᾶσι σοφίῃν ἔλαχε, καὶ τίποτε κόρη ὕβριν, καὶ πλεονομή τ' ἐκύπευ. 164. μέλλων χορεύειν, πῆ γῆρας αἰχύνομαι. 199. ἐπὶ πᾶσι πᾶσι πημοσύνας ἔτ' εἰς ἀδίκας πράξεις ὀρμαίν, ἀλλ' ἀθανάτους καθορεῖν φύσις καὶ νόμοι ἀγέροισι. 307.

Favonius Philosophus & Senator. 215.

δὲ Γασταλόγῳ. 366.

Gorgias Leontinus. 161. 286. 300. 329. 331.

Harmonides navium fabricator. 316.

Heliodorus: infra, in Philone.

Heracleti dictum: φύσις κρύπτεσθαι φιλεῖ. 69. 159.

Herodicus Selymbrianus paedotribas. 290.

Herodotus. 27. 29. 87. μυθογράφῳ. 367.

Hesiodus. 89. 90. 108. 122. 158. 184. 185. 246. 256. 322. 340. 363.

ὁ βοιωτῶν ποιητής. 78. 170. 334. Alceus. 337. 351. ὃς μετὰ τῆς δέσφης τῷ μυστικῷ ὄντι τῶν μυσῶν αὐτῶν δεῖξαι λέγειται 348. τῷ ποιῆσαι διαστήμας εἰς ἡρώωντες καὶ μυσῶν ἐπαίνους, καὶ τῷ γεωργίαν ἐν ταῖς ἐπαῖς. Ibid. respicitur Hesiodus 194. ubi de binis doliis. μέλῳ βοιωτῶν. 218. αὐτοδίδακτῳ ποιητής. 276.

Hesiodi θρασυτυπία. 60.

Hesiodi & Homeri certamen in funebribus ludis Amphidamantis in Chalcide 348

Hipparini F. 175. vide Dio.

Hippias. 345. seq.

Hippocrates 223. 238.

Hippolyti σωφροσύνη καὶ τὸ σεμνόν. 61. 362.

Homerus. 5. 41. 42. 51. 55. 64. 76. 77. 78. 79. 86. 87. 89. 91. 98. 116.
117. 132. 141. 151. 152. 184. 185. 201. 202. 205. 216. 218. 228.
230. 231. 233. 234. 236. 250. 257. 265. 267. 270. 271. 279. 306.
308. 311. 330. 334. 336. 340. 341. 348. 351. 355. 357. 366.

Ejus versus afferuntur. 6. 17. 34. 50. 66. 69. 70. 73. 95. 102. 109. 111.
121. 127. 133. 147. 148. 159. 164. 169. 171. 172. 173. 174. 176.
178. 179. 180. 181. 185. 187. 188. 189. 191. 195. 198. 199. 206.
207. 209. 210. 225. 228. 255. 260. 261. 268. 309. 316. 330. 340.
354. 355. 365.

Respicitur Homerus 26. 54. 75. 181. 208. 217. 221. 233. 237. 244.
263. 362.

Homeri ὑπερφῆται. 60. κακῶν ἱλίας 206. καὶ Ὀδύσεια. 263.

Homerus omnia laudat, uno maledico Therfite excepto. 164. ejus
poëmata sive in Chio sive Smyrnæ composita, omnibus Atticis
præfert Themistius 334. pro Chio se habere Poëtam innuit 337.

Jamblichus, supra Chalcidensis.

Iccus Tarentinus γυμναστής. 290.

Isocrates Theodori F. 28.

Julianus ὁ τῶν πάγων καθεμύνων καὶ τῶν σοφιστῶν τῶν βασιλέων με-
ταποιῶμεν. 99.

• Lampes Ægineta. 297.

Lamprocles Socratis F. πρὸ ὥρας extinctus. 356.

Lex Attica, Remp. non licere gerere ei qui ære alieno se non exsol-
verit. 25. in Areopago vetans procæmio uti 311. Leges Dra-
conis, Solonis, Clifthenis. 31. 32. ὁ παλαιὸς νόμος 14. Draconis,
puto, respicitur, qui delictis quibusvis mortem poenam impo-
suerat.

Lex Persica διεχώρισε τῆς ἀγορᾶς τύρβης πρὸς ἐλευθέρους διατεταγ-
260. alia adversus ingratos quæ δικῶς ὑπερβάλλεται ἀχαριστίας. 269.

Lycō Peripateticus. 255.

εἰ ἐκ τῆς Λυκίας. 358. Peripatetici,

Lycophron Periandri F. 302.

Lycurgus Lacedæmone legis fator. 79. 97. 131. 177. 193. 226. 227.
250. 287. 301. Lyfan-

Lyfander. ῥᾶν ἐπιτοκοίη Λυσάνδρου ὁ Σπαρτιάτης. 258.

Lyfias Orator. 329.

Mammacuthus. Μαμμάκουθου καὶ Κορηβίου. 323. *stultorum nomina qvalia pag. 330.* Melitides, & aliis memorati Corœbus, Mygdonius, Melitianus, Margites, Befas, Baba & Ixion, Butalio, Sanxardacus &c.

Marcus Antoninus Imp. 130. 166. 170. Μάρκου παραγγέλματα. 81. Μάρκου ἀναβιάσκει. 115.

Maximus Juliani Imp. Magister. 99. 100.

Meno. μῆνωνος ἀνδραπόδον. 328. ὁ Platonis Menone.

Minos Cretæ legislator. 73. 234.

Mulonium Nero proscripsit. 72. Neronis adversus eum ἐπιείκεια 94. idem Mulonius Hetruscus apud Titum Imp. gratiofus. 173.

Numæ leges. 178.

Numa (immo Cincinnatus) ab aratro vocatus ad purpuram. 114.

ὁ Ὀλέμ. 60. Thucydides.

Oraculum de Lycurgo. 97. 193. 225. atqve illud εἶδα τ' ἐγὼ ψάμμου ἀεὶ δμῶν. 97.

Orpheus 37. 209. ad Argonauticam expeditionem evocatus 178.

Orphei sacra & Orgia (Bacchi) non aliena ab agricultura. 349.

ῥήτωρ ὁ Παιωνίης 60. Demosthenes.

Parthasii pictoris Mercurius. 29.

Periander, Cypselo F. 362.

Pericles Xanthippi F. ὁ τοῖς χείλεσιν ἐπικράδιστο παιδά, 37. demagogus 94. 134. 201. ab Anaxagora edoctus. 322.

Περικλή χαφῆ. 306.

Persens: infra, in ζήωνος ἐρατῆς.

Phædrus Myrrhinusius Platonis laudator. 246.

Pherecratis ἀγέμοι. 323.

Pherecydēs, 38.

Phidiz ἀγάλματα. 248. 309. Minerva 310. Jupiter 337.

ὁ φιλοσοφῶν ἐν βουλήνῃ apud Jovianum Imp. gratiofus. 145.

Philammon ab Aristotele adoptatus. 249.

Philonis & **Heliodori** (fortasse Diodori) sophismata, ὁ κυρίως, & ὁ περαπῆς. 30.

Phocio ad eos qui dicenti applaudebant : μήτι ἄρα κακὸν εἶπὼν λέλθω ἐμαυτὸν ; 218.

Pho-

Phocylides, τὰ τε ἄλλα ἀληθῶς λέγει, καὶ ὅτι σμικρὰ πῆλις μετα-
Φρονήσεως ὅππ' σκοπέλῃ κατοικῶσαι κρείττην Νῆυσ ἀΦροσύνης. 307.

Phoenix Amyntoris F. cui pater ἀγονήητε καὶ ἀτεκνίῃ imprecatus. 362.

Phoenix Achilles præceptor 123. 173. 224. γενοίμην αὐτῷ Φοινῆ ἔγῳ.
213. οἰκοῦν τὸν Φοινῆ ἔχας. 81.

Pictura Antoninum pium exhibens, militibus suis imbrem à Numine
exorantem. 191.

Pindarus 84. 101. 236. 246. 334. 337.

Pittacus Remp. gessit. 215.

Plato 13. 33. 34. 37. 40. 48. 54. 60. 62. 64. 66. 84. 87. 91. 93. 104. 105.
119. 124. 126. 130. 131. 141. 149. 153. 175. 185. 186. 204. 215.
224. 225. 232. 234. 235. 236. 245. 246. 247. 250. 256. 258. 259.
262. 285. 286. 287. 293. 297. 298. 299. 314. 318. 321. 325. 330.
345. 347. 348. 352. 353. 366.

Aristonis F. 30. 62. ex Solonis posteris. 32. ὁ ξυνοπαδὸς ἔ' Διός. 248.

Πολιτεῖαι αἱ κλειαὶ, καὶ οἱ θεσπέσιοι νόμοι, καὶ πᾶσι ἡ πρὸς τῶν
πλάτων διατριβή (Phædrus) 32. Phædrus Platonis etiam
respicitur 34. & 165. licet ibi φαίδωνι excusum.

Gorgias & de Rep. 295. Hippias 345. Convivium. 348.

Ad Dionysium navigans Plato leges ipse suas neglexit. 105. à Dio-
nylio venditus. 72.

Platonis sententia: felices fore Resp. si philosophi illis imperent,
emendata ab Aristotele sic: si, qui imperent, Philosophis obse-
quantur. 107.

Plato εἰς τετάρτην γενεάν * διαβιβάζεται τὰς τιμωρίας. 258.

οἱ νέοι ΠλάτωνⓈ Διασώτῃ. 33.

ὁ τὸν Πλάτωνα γεγηέναι. 263.

Cum antea separatæ essent Ἰταλιώτιδες Μῦσαι (Pythagoræ) & Sicu-
læ (Empedoclis) & Jonicæ (Thaletis ejusq; successorum usq;
ad Socratem) in Ægypto autem sola excolerentur Mathe-
maticæ disciplinæ: Plato primus hæc omnia velut unius cor-
poris membra conjunxit, dialogis atqve orationis gener-
ulus quod est ex poëtico & numeris soluto temperatum. λόγῳ
ἰδίῳ κερασσόμενⓈ ἐκ ποιήσεως καὶ ψυλομετρίας. 318. 319.

Poëtæ & Rhetores, magnum in rebus, non virtutem (ut Philosophi)
considerant. 130.

Poëtæ versus: ὅφω μὲν ἐν ἄριστῳ ἡδὲ λίσσῃ

Θηρη-

* Confer Exod. XX. 5.

Θηροκτηρὲς αὐτὸν τε καὶ εἰσορόων ἀλέοιτο.

Εἰσεὶ μὲν τούτων βυλὴ, γυναικὶ δ' ἰόνημα,

ἄλλοι δ' ἄλλα κένευθεν ἐν φρεσὶν * ἄλλα δ' βάζει.

* μῦθοι μὲν λόγοι ** καὶ μέλιχοι, ἐχθροὶ δ' ἔργα. 258.

Polemo Atticus, Xenocratis oratione ad frugem & ad castissimum Philosophiæ amorem revocatus. 303.

Polus 328. idem qui apud Platon.

Polycratis oratio contra Socratem ab Anyto redempta. 296.

Priscus, Philosophus & Senator. 215.

Prodicus Ceus 161. 286. 300. ejus bivium Hercules. 280. seq. ἐρθεῖσθαι αὐτὸν τε καὶ ἐρθάρημοσύνην μὴδ' ἐκδιδάσκων τὰς ἰέας. 289. omnia sacra & mysteria ac panegyres ab agriculturæ commodis suspendit. 349.

Promethæus solitarios homines non finxit. 323. De Prometheo & Epimetheo fabula. 338. 359.

Protagoras Abderites. 161. 286. Simonidis & aliorum poemata ἐξηγούμενος. 289. ἀποχωράμενος Καλλία τῷ λακκοπλάτῳ. 294. 347. ejus discipulus Antimærus Myndæus. Ibid.

Proverbium: ὁ παντὸς ἀνδρὸς εἰς κόρον οὐδ' ὁ πῶλος. 195. 257. λέγει ἄνθρωπος σπία, καὶ ἡ δαμάς ἀντὶρρόπον χαλεπήειον. 200. ὅς βοῶνται. 334.

Pythagoras. 18. 214. 235. 256. 292. 298. τὰ ἱερὰ καὶ ὅσα πυθαγόρας ἐκείνου ἐξ Ἀιγύπτου ἐκόμισεν εἰς Ἑλλάδα. 235. ejus exilia, & quod ekuit Metaponti ἐν τῷ πενίῃ τῶν Μυσῶν. 185. sophista dictus 286.

Homines dixit esse DEI imaginem. 192.

Pythagoræum: ποῖ παρίθνη; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δεόν ἐκ ἐτελείθη; 175. Pag. 317. pro verbis θαλῆς δ' ὕστερον καὶ πυθαγόρας, legendum: θαλῆς δ' ὕστερον καὶ πρὸς γῆρας.

Rhetorica. 234. respicitur ad locum Platonis, in Gorgia extremo.

Rusticus Philosophus Marco Imp. charus. 173. à libris ad Remp. gerendam excitatus 215.

Septem Sapientes. 352.

Sappho. 170. 236.

Seneca 173

D

Sex-

Libri V. Part 4.

* Simile Iliad. I. 313.

** Confer Psalm. LV. 27.

Sextus apud Marcum Imp. gratiofus. 145.

Sibylla Erythræa. 46.

Simonides, supra in Æschylo, & Protagora.

Smindyrides (alijs Mindyrides) homo luxuriosus cum Sardanapalo commemoratur 331.

Socrates 161. 165. 168. 170. 177. 234. 239. 245. 246. 296. 299. 288. 298. 301. 307. 317. 318. 321. 326. 341. 345. 347. 352. Athenis περὶ πατρίων. 215. ejus προοίμιον sive hymnus in Apollinem. 27. ob præclarum ejus testimonium. 27. 296. 346. dictum: amicis benefaciendum, inimicis non male, sed ex inimicis faciendos amicos. 95. ejus calumniatores Anytus, Melitus & Lycon. 285. 296. dictus σοφιστῆς καὶ αἰλαζὼν καὶ ὁ καινοτόμος. 286.

Solon. 221. 287. Sophista dictus à suæ ætatis hominibus. 286. Solonis leges. 287.

Sophistas perstringit 332 329. seq. vide & 345.

Sophocles. 236. 316. ejus versus πόλις ὅμῳ μὲν θυμιαμάτων γέμει, ὅμῳ δὲ παίωνων καὶ σιναγμάτων. 307.

Sophonisci F. 288. Socrates.

Speusippus 352. vide infra, in Xenocrate.

Stoici, οἱ ἐκ τῆς ποικίλης. 276. 286. 327. eorum λογάρια κενα, ἀσθενῆ, καὶ ἡ μαρτυρούμενα ὑπὸ τῶν ἔργων. 358.

ἡ Θεοδώρου. 60. Iocrates.

Terentius * cum Scipionem pileo ab eo donatus sectaretur, jucundius triumphi spectaculum Romanis fecit. 179.

Terpander Musicus. 316.

Thales Milesius, 317. nihil scripsit. Ibid.

Themistius de suis in Aristotelem commentariis. 294. seq.

Theodorus Byz. Rhetor. 328.

Theognis. 248. 265.

Theophrastus 255. 286. Demetrii Phalerei χάριτας ἐμμίαντες tenuit. 252.

Theramenes. 156.

Theseus Athenas in unum habitare compulit. 318.

Thespis in Tragœdia reperit πρόλογον καὶ ῥήσιν. 316.

Thrasea Philoſophus & Senator. 215.

Thra-

* Hoc non de Terentio Comico sed de Q. Terentio Culleone Senatore accipiendum, Vide Livium XXX. 45.

Thrasyllus Tiberio Imp. gratus, 63. 108. 145.

Thrasymachus, 328. idem qui apud Platon.

Thucydides, 60. 184. 200. 329.

Timaeus Aristotolem infectatus, 285.

Timotheus belli dux, Stoico Philosopho contendente, μένον είναι
τῷ σοφῷ τρατηγόν, dixit: εἰτε ὁ ἀνὴρ ὑδεπώποτε κατὰ σάλπιγγα.

τῷ περὶ βήτα. 108.

Timothens, Musicus, 316.

Titus, Rhetor, 328.

Titi Imp. vox: οἱ τήμερον ἐκ ἐβασίλευσαι, εἰδὲνα γὰρ τήμερον εὐεποίησαι.
30. 107. 174. 193. 225.

ὡς καὶ τραγωδίας. 78. ὡς περ Θεὸν ἐκ τραγικῆς μηχανῆς. 320.

Tragicus titulus: πολλὰ ἐξαιρεῖ λόγῳ ἂ καὶ σιδήρῳ πολεμίοις δρά-
σας. 37. 207. ἐτι φέρεται πολλὴν ἡδονὴν μεμνησθαι πόων παρρη-
σιῶν. 37. σοφὸν γὰρ εἰ βάλειναι τὰς πολλὰς χύρας νικᾶ. 207.
καὶ τὰς ἐξ ἀμηνάτων ἀγῆ καὶ πάντα κηλεῖ καὶ ἀπώ-
ρεται. 37. 207. seq.

Tragedia inventa à Sicyoniis, 337. ab Atticis exculpta, Ibid. & 316.
ὁ τραγικὸς τίτλος καὶ τὴν ἀγνώστην μὲν, ἀγαθὸν δὲ, ἐπαινεῖ καὶ φίλον
τὸν πόλεμον.

Tollus, ὁ σοφῶς τελλῶν, ὁ τῆς παλαιᾶς σοφίας ἡγεμὼν, 173.

Tyrtaeus, 197. 198.

Varro, ὁ σοφὸς Cato, φιλοσοφῶντος ἐπολιτίουτο, 215.

Xanthippe, Socratis, 339.

Xenocrates, 19. Chalcedonius, 26. Chalcedone arcessitus à Speu-
sippe, 155. Alexandro M. charus, 145. Talenta quinquaginta in
aureis oblata, ad eum remisit. 252. σοφρονέστερῳ Ζευοκράτῃ.
30. Polimonem à luxu & lascivia ad Philosophiam revoca-
vit. 303.

Xenophon, τρατηγὸν, 215. Ejus Agesilaus, 27. 28. 45. ad libros de
re equestri & venatione respicit. 335. καὶ διακρίνει κατ' ἕκαστον
γῆν. (τὴν τῶν ἵππων καὶ τὴν τῶν κυνῶν) εὐμορφίαν ὁ πάντα σφ-
φῶς εὐνοῶν.

Υμνοῦνται Herculem celebrantes, 220.

Zalencus Locrensis, 31.

D 3

Zeno

- Sextus apud Marcum Imp. gratiofus. 145.
 Sibylla Erythræa. 46.
 Simonides, supra in Æschylo, & Protagora.
 Smindyrides (alijs Mindyrides) homo luxuriosus cum Sardanapalo commemoratur 331.
 Socrates 161. 165. 168. 170. 177. 234. 239. 245. 246. 256. 259. 288. 298. 301. 307. 317. 318. 321. 326. 341. 345. 347. 352. Athenis περὶ πενέων. 215. ejus προῖμιον sive hymnus in Apollinem. 27. ob præclarum ejus testimonium. 27. 296. 346. dictum: amicis benefaciendum, inimicis non male, sed ex inimicis faciendos amicos. 95. ejus calumniatores Anytus, Melitus & Lycon. 285. 296. dictus σοφιστὴς καὶ αἰλαζὼν καὶ ὁ καινοτόμος. 286.
 Solon, 221. 287. Sophista dictus à suæ ætatis hominibus. 286. Solonis leges. 287.
 Sophistas perstringit 332 329. seq. vide & 345.
 Sophocles. 236. 316. ejus versus πόλις ὅμῃ μὲν θυμιαμάτων γῆμν, ὅμῃ δὲ παίωντι καὶ σιναγμάτων. 307.
 Sophronisci F. 288. Socrates.
 Speusippus 352. vide infra, in Xenocrate.
 Stoici, οἱ ἐκ τῆς ποικίλης. 276. 286. 327. eorum λογάρεα κενὰ, ἀδελφῇ, καὶ ἡ μαρτυρούμενα ὑπὸ τῶν ἔργων. 358.
 ὁ Θεόδωρος. 60. Isocrates.
 Terentius * cum Scipionem pileo ab eo donatus sectaretur, jucundius triumphī spectaculum Romanis fecit. 179.
 Terpander Musicus. 316.
 Thales Milesius. 317. nihil scripsit. Ibid.
 Themistius de suis in Aristotelem commentariis. 294. seq.
 Theodorus Byz. Rhetor. 328.
 Theognis. 248. 265.
 Theophrastus 255. 286. Demetrii Phalerei χάριτας ἐμμίαντες tenuit. 252.
 Theramenes. 156.
 Theseus Athenas in unum habitare compulit. 318.
 Thespis in Tragœdia reperit πρόλογόν τε καὶ ῥήσιν. 316.
 Thræsea Philolophus & Senator. 215.

Thra-

* Hoc non de Terentio Comico sed de Q. Terentio Culleone Senatore accipiendum, Vide Livium XXX. 45.

Thrasyllus Tiberio Imp. gratus, 63. 108. 145.

Thrasymachus, 328. idem qui apud Platon.

Thucydides, 60. 184. 200. 329.

Timaeus Aristotelem insectatus, 285.

Timotheus belli dux, Stoico Philosopho contendente, μένον εἶναι
τὸν σοφὸν πρατηγόν, dixit: ἔτι ὁ ἀνὴρ ὑδεπώποτε πρὸ σάλπιγγος
τεθροβήτω, 108.

Timotheus, Musicus, 316.

Titus, Rhetor, 328.

Titi Imp. vox: οἱ τήμερον ἢκ ἐβασίλευσαι, εἰδὺνα δὲ τήμερον εὐεποίησαι;
20. 107. 174. 193. 225.

τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς μηχανῆς, 78. ὥσπερ Θεὸν ἐκ τραγικῆς μηχανῆς, 320.

Tragicus versus: πολλὰ ἔχαιρε λόγῳ ἃ καὶ σίδερόν πολεμίοις δρᾶ-
σιν, 37. 207. ἔτι Φέρει πολλὴν ἡδονὴν μεμνησθαι πόρων παρρη-
σίας, 57. σοφὸν δὲ ἐν βύλευμα πᾶς πολλὰς χεῖρας νικᾷ, 207.
καὶ τὸν σοφὸν οὗς ἐξ ἀμυχάτων ἄγει καὶ πάντα κηλεῖ καὶ ἀπώ-
ρυκτον, 207. seq.

Tragedia inventa à Sicyoniis, 337. ab Atticis exculta. Ibid. & 316.
ὁ τραγικὸς ἥρωϊς καὶ τὸν ἀγνώστη μῦθον, ἀγαθὸν δὲ, ἐπαινεῖ καὶ φίλον
τὸν ἥρωϊα, 175.

Tullius, ὁ σοφὸς Τέλλος, ὁ τῆς παλαιᾶς σοφίας ἡγεμὼν, 173.

Tyrannus, 197. 198.

Varro, Scipio, Cato, φιλοσοφῆντες ἐπολιτίουτο, 215.

Xanthippus Socraticus, 239.

Xenocrates 19. Chalcedonius, 26. Chalcedone arcessitus à Speu-
sippo, 155. Alexandro M. charus, 145. Talenta quingvagina in
dantur oblata, ad eum remisit, 252. σοφρονέστερῳ Ξενοκράτεις,
30. Polimonem à luxu & lascivia ad Philosophiam revoca-
vit, 303.

Xenophon πρατηγῶν, 215. Ejus Agesilaus, 27. 28. 45. ad libros de
re equestri & venatione respicit, 335. καὶ διακρινεῖ κατ' ἑκάστην
γῆν (τὴν τῶν ἵππων καὶ τὴν τῶν κυνῶν) εὐμορφίαν ὁ πάντα σ-
φός Ξενοφών.

Υπερτανοὶ Herculem celebrantes, 220.

Zaleucus Locrensis, 31.

D 3

Zeno

Zeno Citticus ex Cypro 337. ὁ τῆς σοφῆς δὲ χηγέτης, ὑψηλόλογος &c. 26. 60. 108. 171. 235. 287. debitori æs remisit, 252. per Socratis apologiam ἐ Phœnicia in porticum excitatus. 295.

ὁ Ζήνωνος ἑρασῆς (Perseus, ni fallor) laudavit τὸν καθ' ἑαυτὸν βασιλῆα. (Antigonum) 45. seq. Zenonis ἐταῖρος Perseus dicitur 358. ubi lepida narratio de ejusdem jactantia ἀπαθείας Stoicæ ab Antigono Rege repressa. Perperam ibi in latina versione Antiochi nomen excusum pro Antigoni.

VI. Alia Themistii scripta quæ exstant.

1. Παράφρασις τῶν ὑστέρων Ἀναλυτικῶν, *Paraphrasis libri I. & II. posteriorum Analyticorum Aristotelis*. Latine vertit post Boëthium, cujus Analytica ex Themistio expressa habemus, *Hermolaus Barbarus*, Patricius Venetus, dicavitque Sixto IV. Pontific Max. Anno 1480. Memorat Photius Cod. 74. cum de Orationibus Themistii dixisset: ἀλλὰ καὶ μεταφράσεις αὐτῶν εἶδομεν εἰς τὴν χρησιμὸν ἐπιτετημημένας, τῶν τε ἀναλυτικῶν, καὶ τῶν τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως, καὶ ἑτέρων τοιούτων. Meminit & Svidas in Θεμίστιῳ. Rationem paraphraseos suæ Themistius ipse exponit sub initium libri 1. Nescio quæm, cui opus dedicavit, allocutus:

Τὸ δὲ πρότερον τῶν ὑστέρων ἀναλυτικῶν, ὅντων σεφένισται προσλόμειναι, σοὶ πρώτῳ τῶν τύπων κοινούμεθα τῆς συγγραφῆς. Παιδείας τε ἕνεκεν ἀκριβοῦς, καὶ φιλίας ἀληθοῦς. Οὐτε λήσασθαι τί σε τῶν μὴ δεόντως εἰρημῶν, οὐτε κατασιωπῆσαι πεπιστευκέτες. Πολλὰ μὲν οὖν εἶκε τῶν δευσιπλόους βιβλίων, εἰς ἃ πικρὺν μεμηχανήσασθαι εἴχεται ἢ καὶ τὰ προκείμενα. Πρῶτον μὲν, ἃ καὶ πλεονάζουσι βραχυλογία. Ἐπειδὴ οὐ καὶ ἡ τάξις τῶν κεφαλαίων οὐ διακρίνεται. ὥς ἡμῖν ἀνάγκη συγγνώσκων, εἰ καὶ μὲν, φαινομένη μικρότερον ἐκτείναντες, οὐ γὰρ ἐκείναι εἴησαν ἃ τῶν ἰσῶν σεφένιστον. τὰ δὲ, μεθαρμοτῆται καὶ μεταπιδέντες, ὥς αὐ φαίνονται ἕκαστα τῶν κεφαλαίων περὶ γεγραμμένα. εἰ δὲ ἂν τινα καὶ σωτηριώτερον ἐπιδεδραμηκάμεν, οὐκ ἄξιον συγγραφεῖν. ἔπειτα γὰρ τεχνικῶς ἔχει πλεονάζουσαν, ἢ σωτηρίαν ἢ ἀγαν εἰς τὴν περὶ ἀποδείξεως λόγον, πύτοις οὐκ ἔστιν ἀξιο, ἐκδιαιρέσειν, τῇ ρασιῶν δὲ πηροῦσαι προσλόμειν καὶ κατανοήτως τῇ χρησίμῳ.

2. Παράφρασις εἰς τὰ ἐκτὼ τῆς ἑξ' Ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως. *Paraphrasis octo librorum Aristotelis Physicorum*. & ipsa Svidæ ac Photio memo-

memorata nec non Simplicio, qui sæpe Themistium laudat in Phys. Latine vertit *Hermolaus Barbarus*, & Antonio Galatæo inscripsit A. 1480. At præcæmium in Barbari versione præfixum non Themistii est sed Simplicii. Themistiana incipiunt à verbis: *Est totius operis propositum, natura &c.*

3. Βασίλειος ἢ καὶ ψυχῆς * *Paraphrasis librorum III. Aristotelis de anima.* Paraphrasin in librum tertium post *Hermolaum Barbarum* (qui universos interpretatus est & dedicavit Georgio Merulo Statiensi, A. 1480.) latine convertit *Federicus Bonaventura Urbinas*. Prodiit Urbini 1627. 4. cum opusculis Bonaventuræ Philosophicis de calore, de via lactea &c. Antea Bonaventuram verterat *Ludovicus Nogarola Comes*, ** qui etiam adjunxit. Venet. 1570. fol. Meminit Simplicius.

D 3

4. Πα.

¶ Hæc libros septem numerant. τὰ περὶ ψυχῆς ἐν βιβλίῳ ζ'. ἐν δὲ ἰδίᾳ παρεισέγαγε περὶ τῆς σκοπῆς καὶ ἐκτελεστικῆς. Sed puto γ' ἀπορριπτόμεν pro ζ' Apud Photium nullus librorum numerus expressus.

¶ In præfat. ad Iulium Feltriam, Quercenti Urbini Cardinalis & Pernisæ Episcopi: **MARCUS MUSURUS** Antistes Ampliss. cuius præclara doctrina & erudiendis juvenibus industria latissime patuit, priusquam Resp. Viennæ Gallicis primo, mox cum Germanis calamitosum illud gereret Bellum, in Patavina maxime floruit. Ut enim adhuc puer ex Creta insula Laurensii studio Florentiam devehctus est, græcas & latinas literas discere primum, mox statim cum miræ earum teneretur desiderio, sic avidè arripuit, ut brevi tempore facile posset. In quo quidem munere ipse postea sese studiosissime exercens plurimum gloria & laudis est consecutus. Nam cum ad eum ex omni fere orbe magno concursu juvenes confluerent, tantam in illis exornandis & educandis adhibuit & diligentiam, ut viri doctissimi ex ejus officina penè innumerales prodierint. Hunc ergo cum ego & Montanus amicus & civis meus Patavii adolescentem audiremus, memini de summis & nostris & superioris memoria viris sermonem frequenter habere solitum, in quo quidem alios interdum laudabat, alios reprehendebat, semper tamen *Hermolaum Barbarum* divinis offerbat laudibus, quod Themistii Paraphrases in Arist. libros tam aptè & commodè conversasset, ut Theodorum Gazam, & Argyropylum Byzantinum in optimo interpretandi genere versatus longè superasset. Cujus etiam auctoritatis & eloquentia ipse adeo tribuebat, ut in græcis Poetis & Oratoribus publicè exponendis nulla unquam alia quam *Hermolai* lingua uti vellet. Hac cum agraco illo homine non sine magna tanti viri laude fieri viderem, vehementer laetabar. Nam *Hermolai Barbari* jam mortui memoriam pio sanctæque colebam ac venerabar, tum quod in Remp. Venetam, qua quidem præstantium atque excellentium hominum parens semper &ATRIX fuit & habita est, plurimum decoratis & illustraverit, tum etiam quod optime de mea patria, meritis sit, quippe qui C. Plinii Secundi civis mei, quem tamen *Venerem* non

4. Παράφρασις εἰς τὸ πρὸς μνήμης καὶ ἀναμνήσεως, πρὸς ὕπνους καὶ ἐγρηγόρευσεως, πρὸς ἰνυπνίων, καὶ εἰς τὸ πρὸς τῆς κατ' ὕπνον μαγικῆς. *Paraphrasin in Aristotelis librum de memoria & reminiscencia, de somno & vigilia, de insomniis & de divinitatione per somnum.* Vertit Latine Hermolaus Barbarus, dicavitqve F. Throno, L. F. Venetiis 1480.

Hæc quæ hæctenus commemoravi Græce edidit Victor Trincavellus cum octo Orationibus Themistii, & Alexandri Aphrodisei libris duobus de anima & libello de fato. Venet. 1534. fol. apud Aldum. Editionem Aldinam Anni 1526. quam Nesselius IV. pag. 66. memorat, nusquam puto exstare.

Hermolai Barbari versio lucem vidit Venet. 1502. fol. tum Parisiis 1528. fol. apud Simonem Colineum, cum Alexandro Aphrodiseo de anima ex Hieron. Donati versione. Sed in hac editione Paraphrasis in libros posteriorum Analyticorum desideratur. Posteriores editiones sunt Basileenses 1533. fol. & 1545. 4. Tum Venetæ 1530. 1542. 1549. 1554. & 1570. fol. apud Hieron. Scotum & 1587. fol. in quibus duabus postremis editionibus etiam adjuncta paraphrasis libri tertii de anima, ex versione Nogarolæ cum ejus scholiis, & M. Antonii Zimarra Contradictiones ac solutiones in dictis Themistii ad libros Physicorum.

5. *Paraphrasis in libros quatuor Aristotelis de Cælo.* Latine tantum exstat, Moysæ Alatino Hebræo Spoletino Medico ac Philosopho interprete, qui Heliæ Nolani, Hebræi, Medici opera adjutum se narrat, vertitqve hoc opus ex MS. Codice Hebræo quem Perusiæ cum apud præceptorem suum Franciscum Piccolomineum hæreret, nactum se esse scribit in dedicatione ad Aloysium Estensem Cardinalem. Prodiit Venet. 1574. fol. apud Simonem Galignanum de Karera. Typis Georgii Angelerii.

Ab agnovit, libros naturalis historia ab infinitis mendis & erroribus liberavit. Vnum postea quam progrediens ætate Themistium diligentius voluere atque ejus verba græca cum Hermolai interpretatione conferre mihi licuit. facile persexi eundem in eo transferendo, qui etiam admodum corruptus ac depravatus esset, satis licenter per ætatem lussit. Siquidem cum ille Aristotelis Paraphrastes græco eodemque puro & simplici utatur sermone, eundem in eo tamen Hermolaus ita latine loquentem facit, ut specto penitus & rejecto Cicero Plinium, Apulejum, Capellam effingere atque imitari tantummodo videatur. Quapropter non magnum me facturum facinus putavi, si tertiam de Anima Paraphrasim ille jam suo, ita ego nunc meo arbitratu in latinum converterem, non ut de gloria illius viri & fama quippiam detraberem, sed ut itidem studiosa inventus, quæ græca lingua rudis ignaræque sit, pro mea virili prodessem.

Ab interprete putabis esse non à Themistio quod p. 30. legitur: *in his sonis qui Arabice fortasse buchaja dicuntur.*

6. *Paraphrasis in librum λ. sive duodecimum Metaphysicorum Aristotelis, itidem Latine tantum, ex Hebræo versa à Moyse Finzio, Hebræo, Venet. 1558. & 1576 fol. apud hæredem Hieron. Scoti.*

A quibusdam abbreviator creditus Themistius Alexandri ex Aphrodisiade. Sed falso quidem, ut Hermolao Barbaro notatum. Nam & ab eo dissentit haud timide, quum collibuit, & ab ordine ac sermone chariat. Præterea ipsemet se paraphrasten Aristotelis facit &c.

VII. Index Scriptorum à Themistio in Paraphrasi ad Aristotelem memoratorum.

Novi foli, paginas innunt editionis Græcæ Aldinæ: Latine præmissa ad libros de Cælo: M. vero ad librum III. Metaphys. editionis latine Venetæ A. 1574. & 1576. respicit.

Alexander Crotoniata, Physicus, 67.
 Alexander, 5. 50. 55. b. 83. (ὁ ἰζηγητής. 94.) C. 4. 6. b. 8. b. 11.
 15. b. 16. 18. b. 19. 20. b. 30. b. 32. 33. b. 34. 35. b. 36. b. 44.
 45. b. 46. 47. 52. b. 54. b. 58. 64. b. 65.
 ἡ ἀποδείξις ἐν τῷ περὶ κινήσεων βιβλίῳ, καὶ τοῖς ὑπομνήμασιν
 ἐν τοῖς φυσικοῖς. 37.
 ἀποδείξεως margin. C. 34.
 ἀποδείξεως dictum μὴ εἶναι τὴν σκῆψιν ἀληθεύειν, τῷ μὴ εἶναι ἀμ-
 αρόν. 6. b.
 Aristoteles 18. a. b. 19. 20. 25. b. 27. b. 32. 34. 40. b. 58. a. b. 61. 66. 67.
 72. b. (ὁ Φαῦλος ἀπὸ Ἀναξαγόρας ἀνερωπείλει. 87. b.) 88. C. 5. b. 35.
 36. 43. b. 45. 47. b. 48. a. b. 49. 58. M. 3. b. 8. b. 17. b. 18.
 Anaximander 18. 19. 31. b. 33. a. b.
 Anaximenes, 67. C. 35.
 Andronicus, 71. b. ὁ τῷ Ἀλεξανδρῶν ἀδιανόητα ἐνομαζῶν. 72.
 ἀποδείξις ὁ ἀρετής. 97.
 Antiphontis quadratura circuli. 16. idem Antipho citatur 23. b.
 Ari-

Aristophanis versus : ὦ Ζεῦ βασιλεῦ , τὸ ζῆμα τ' οὐκ ἔστιν ὅσον. 45.
Aristoteles.

ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας. p. 66. ἐν τοῖς περὶ τ' ἀρχῶν τῆς ὅλης φύσεως. 73. b. 74. 76. b. ἐν τῷ 'Ευδήμῳ. 90. b. ἐν τοῖς ἐπιχειρηματικοῖς λόγοις καὶ προβληματικοῖς. 97. ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς. 100. in libris de moris ratione. C. 12. b. adversus Pythagoreorum sententias. C. 26. b. 32.

ἐν τῷ ἐχομένῳ συγγραμμάτι in praesenti opere Physicos. 35. b. ἀσαφές τρον ἔχοντα περὶ αἰθέρος ἐκκαλύπτειν. 39. τὰ χαρὰ δ' εἰαν ἐκ πυρρῶν τριβομένων πολλάκις τ' ῥήσαν ἔφειλεται ἐκλάμψαν ἢ διανοῖα. 90. seq.

ἐν τοῖς συλλογισμοῖς. 4. b.

ἐν τῇ ἀναλύσει περὶ τὰ ζῆματα. 10. b.

ἐν τοῖς περὶ τῆς αἰθήσεως. 81. b.

ἐν τοῖς φυσικοῖς. 12. 67. b. ἐν τῇ φυσικῇ ἀκροάσει. 94.

ἐκ τῶν τοπικῶν. 13. b.

* ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς ὁ περὶ τ' συλλογισμῶν λόγος. προτάτῃται τὰ τε ἀποδεικτικὰ καὶ διαλεκτικὰ καὶ σφιστικὰ. 15. b.

ἐν κατηγορίαις. 16. 72. 91.

εἰ γέγονας ἐν ἀναλυτικοῖς, si versatus esses in doctrina Analytica. 17. πολλῶν ὄντων ἂ τις θαυμάζει Ἀριστοτέλης πᾶντων ἀγαθῶν μᾶλλον περὶ ἡκεῖ τῶν περὶ ψυχῆς πραγματείαν. 64.

In doctrina de anima medius inter Stoicos & Platonem Aristoteles. 75
Observavit Martem à Luna occultatum. C. 33.

Ἀριστοτέλης ἔτα βέλτεται, καὶ οἱ ἐξηγηταὶ συγχωρῶσιν, ἐγὼ δ' ἀπορῶ πᾶς ἢ μάχοιτο πρὸς ἑαυτὸν. 40. εἰ ἐξηγηταί. 79. b.

* ὁ τῶν Ἀριστοτέλους ἐξετάσης. 68. Hermolao Barbaro videtur esse Theophrastus. Sed ex p. 72. colligo Andronicum intelligi. συνόψιν ἐκδεδωκώς τ' περὶ κινήσεως εἰρημῶν Ἀριστοτέλει. 68.

Astrologorum observationes. C. 38.

Boëthius. 21. 48. a. b.

Brysonis quadratura Circuli. 5.

Callippi sphaera. M. 13. a. b.

Chrysippus. 37. 38. b. 42.

Deos esse probat ὅτι εἰσι βωμοί. 11. b. 65.

Clearchus. 74.

- Coriscus Musicus 97. b. 104.
 Critias 67.
 Democritus. 19. 24. b. 32. 35. b. 40. b. 42. 58. b. 66. 67. 68. a. b. 71. b. 72.
 b. 75. b. 109. C. 35. 44. 48. b. 49. 54. b. 57. b.
 Demosthenis locus. 98. b.
 Diogenes (Apolloniates) 67.
 Diogenes (Cynicus) μεγαλόψυχος. 12.
 Empedocles. 18. 19. 20. 24. b. 25. b. 27. b. 28. 58. a. b. 66. b. 67. b. 70.
 72. a. b. 76. b. 79. 85. b. 91. C. 35. b. 45. 47. b. 48. 52. 58. M. 8. b.
 17. b. 18.
 Epicurus. a. b. 36. 38. b. 40. b. 52. b.
 contra Epicuri atomorum motum. 42. b. seq.
 Euclidis σχῆμα. 35. b.
 Eudemus ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἑαυτοῦ Φυσικῶν. 40.
 Eudoxi φῶτα. M. 13. a. b.
 Euripides 6.
 Gaius architectus. (in Barbari versione: nam in Græco 25. b. re-
 pto ἐν, non γαβρίαις.)
 Fabula de Hercule. Ejus χιτὼν συμφορῆς. 82.
 Galenus impugatur 38. b. 39. 45. 46.
 Heraclitus ταυτὶ ἐστὶν καὶ ἐναντία. 16. a. b. ignem pro princi-
 pio habet C. 40. συμφλογησάτω πᾶσι τὰ ἀπελά. 33. b. ani-
 ματὶ ἐστὶν ἰσχυρὸς 67. a. b.
 Hesiodus 66. b. C. 40. b. M. 8.
 Hipparchus. a. b. C. 31. b.
 Hippo 67. a. b.
 Hippocrati Chii quadratura Circuli. 16.
 Homerus 36. 37. b. 51. 66. C. 25.
 eius veritas 11. b. 45. 46. 65. b. 70. b. 72. b. 78. b. 86. 97. b.
 Lempius 40. b. C. 44. a. b. 48. b. 49. 57. b. M. 8. b. 12.
 Lycophron Philosophus. 16. b.
 Lycurgus legislator. M. 11. b. 12.
 Melissus. 16. 18. 33. b. 35. 41. a. b. 54. b. C. 46. b.
 ἐν τῇς κατωτάταις Ὁρφέως ἐπιστ. 72. b.
 ἢ παλαιῶν. 2. 20. 27. b. 28. 35. b. versu ult. (ubi male excusum ἐ-
 ἄλλαι πῆλτες.) 37. C. 60. M. 2. οἱ ἀρχαῖοι. 20. 21. b. 24. b. οἱ κατὰ
 Ε φιλο-

Φιλοσοφίας πρεσβύτατοι, 21. b. τῶν ἀρχαίων πῶς. 40. b.
οἱ παλαιόποροι. 66. εἰς ὑπερὸν τῶν ἀρχαίων. 16. b. νεωτέρων καὶ
πρεσβυτέρων. 90.

Panseptus non est nomen proprium præceptoris Themistii, ut visum
Hermolao Barbaro, sed titulus honoris ut apparet ex his verbis
p. 101. καὶ ὁ ἐμὸς ἐταῖρος ἰδὼν τὸν πάνσεπτον ἡμῶν, καθηγεμένον
(venerandum nostrum præceptorem) ὅτι ἀέσθη ἐκ τῶν νεφελῶν,
ὅτι κοιμᾶται ἔνθακε ὅτι ὄναρ ὄρα πῶς διδάσκαλον ἐξηγεῖται.

Pantarchides. 16. 17. a. b. 18. 19. ἐν τοῖς περὶ δόξας ubi de rebus sensi-
bilibus, sive opinabilibus differit, 19. (male interpres : in iis
libris ubi sententiam suam instruxit) 22. 35. C. 46.

Περὶ τῶν, vide infra, in Simonide.

Phidiae Minerva. 1.

Philagidae poemata. 105.

Περὶ Φιλίσκου τῷ κωμικοδιδασκάλῳ φησὶν ὁ Δαίδαλος, κωμικὴν παρ-
σαί τῶν Ἀφροδιτίων, ἐγχείας ἀργυροὶ χυτίν. 68. b.

Philosophus, pro Metaphysico. 16.

Physici. 18. 19. 32. 34. b. οἱ περὶ φύσεως διαλεχθέντες. 27. b.
ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων φυσικῶν. 85. b.

Platonis iter in Siciliam p. 85. b.

Plato. 13. b. 14. b. 16. b. 17. b. 18. 19. 20. 22. 32. 34. b. 38. b. 44. b. 64.
b. 66. 68. b. 72. b. 75. 86. b. 87. b. 88. 90. 91. 96. b. C. 16. b. 26. b. 27.
b. 36. 38. b. 42. 45. a. b. 54. M. 4. b. 5. 8. b. in multis dialogis
suis testatur animum se non habere pro corpore. 68. b. Timaeus
37. b. 58. b. 66. b. 67. 68. b. (Πρωτανός ἐν Φιλοσοφία πρὸς τωπον, ὡς
Πλάτων τὸν διάλογον ἀνέθηκε. ibid.) 69. a. b. 70. 73. 90. b. 98. b. C.
20. 27. b. 34. b. 36. 37. b. 41. 43. a. b. 44. 54. b. 56. b. 57. a. b.

δικατὼ τῶν νόμων. 67. b.

Menon. 1. b.

Ὁ ποιητής reprehenditur quod mortem dixit causam finalem. 24. b.

Poetae privationem αἰῶνος dicunt pro vitæ privatione. C. 16.

Πολλὰ τῶν ποιητικῶν. 12. b.

Polycletus statuarius 25.

Porphyrius. 71. b.

Promythei tyranni fortuna. 27.

Protagoras. 4.

Protarchi dictum εὐτυχίας τὰς λίθους ἐξ ὧν οἱ βωμοὶ καὶ τὰ ἀγάλματα
τὰ. 27. Pto-

Proleptus, C. 31. b.

ἀπὸ τῶν Πυθαγόρου, τὸν πᾶν μέγεθος ὑπολαμβάνειν, 69. ἡ δὲ ἀπολογία τοῦ μεγέθους ὡς οὐκ ἔστιν, καὶ ἔχρησεν πολιτικῶς, ὅτι οἱ ἴ (Plato) Φωκῆας ὑπολαμβάνειν, 69. b.

Pythagoricorum quorundam sententia de anima ex atomis ὁ Φωκῆας. C. 66. Sed Themistius negat reperire se posse quales illi fuerint Pythagorici quos ita sensisse scribit Aristoteles.

Pythagorici, motum negant esse in 30. b. πᾶν ἄπειρον habent pro principio, & numerum appellant. 32. a. b. 33. ἀριθμὸς δὲ πᾶν ἐπέκεινται, 66. b. iisdem par numerus & infinitus. 32. ajunt fulmina mitti, ἵνα φοβῶνται οἱ ἐν πλάτῃ. 12. Vacuum statuunt extrinsecus affusum. 41. τὸ πᾶν ternario comprehendi C. 1. b. 22. b. Pythagorici, duo docent principia, unum & multa, mater & feminam, lumen & tenebras, dextrum & sinistrum. C. 26. b. motu proprio acta moveri C. 32. & sonum edere, id. ternario moveri & antichthona 34. a. b. 37. b. numeris constare, omnia 43. b. 48 b. in principiis non esse pulchritudinem, M. 12.

καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ μεθολογῶνται συμβαίνει τοῖς λεγομένοις καθόλου περὶ τοῖς 45.

Themistius temporis ἀφάτατον dixit, 47. b. Παρὰ τὸ ἀμαδίεστον. 42. Alii ἡμεῖς παρὰ τὸ φησὶν.

ἡμεῖς παρὰ τὸ διήκον. 16. b.

ἡμεῖς παρὰ τὸ 20.

Themistius ὁ Ἀλεξάνδρου (ὁ Διγαίου) διδάσκαλος ἐν τῇ τρίτῃ 20.

Themistius dictum, ἀναγκάειν εἶναι, τὸν ἐκτιθέμενον πάντα εἶδαι, repre- 12.

Themistius

Themistius 69. ejus scitum: πάντα πᾶσι οἰσὶν. 72. b.

Themistius ait in DEI operibus maxime considerandum quod opti- mum semper elegerit. 69 b. negat scribere se Matheos imperitis. ἡμεῖς δὲ οἱ πᾶσι ἐκτιθέμενοι, ἐν γὰρ μετὰ γινώσκου, ἡ δὲ ἀμαδίεστον πᾶσι τῶν γενομένων, 32. non vult pugnare πᾶσι μαρτυροῦν. 22. b. De nomine negat se contendere. Παρὰ μὲν οἰομαί, ἡ δὲ ἀμαδίεστον, χρεῖται δὲ ἐφ᾽ ὅτι ὡς περὶ βύλην τοῖς οἰομασι. 22. b. οἱ μὲν ἀμαδίεστον, ἡ χρεῖται φιλονεικῶν. Ibidem optat in rebus ἀμαδίεστον magnique momenti perspicuitati magis litasse ma- 12.

gnos Philosophos. ἀγαπητὸν Θεὸν τὰ ταῦτα φρονήσας καὶ
 Φθειρομένους, σαφεινὰς γίνεσθαι τῆς ἐν τοῖς πράγμασιν ἀλφειας.
 Theologi antiqui qui Mundum è tenebris generabant. M. 8. & ex
 inani. M. 18. b.

Theophrastus. 55. a. b. ἐν τῷ περὶ κινήσεως πρώτῳ. 54. b. τῆς ἐξη-
 γητικῆς ἔχλον παρέχων. ibid. axiomatis definitio. 2.
 ἐξετάζων τὰ Ἀριστοτέλους. 89. b. ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν Φυσικῶν, δευτέρῳ
 ὅ τῶν περὶ ψυχῆς. 91.

Xenocrates 18. Ex ejus sententia, animus ἀειδαίμων ἐστὶν κινῶν. 10.
 67. 71. b. 72. opus περὶ Φύσεως citatur 66. b.

Xuthus (Pythagoreus) 43. b.

Zanthus. C. 4. 20. b.

Zeno 57. b. (Eleates) ejus doctrina ὅτι τὸ ὄν. 18. motum negavit.
 53. b. 62. ejus quatuor argumenta. 55. b. seq. inter hæc appel-
 latus ab eo Achilles, παραγενημῶν καὶ τῷ ὀνόματι. 56.

Zeno Citticus. 37. 38. 40. b. 68. 72. b. 91. b.

VIII. Scripta Themistii deperdita.

Paraphrasis in Aristotelis Categorias, è qua Augustinus sive
 quisquis auctor libri de decem Categoriis qui legitur inter Augusti-
 ni opera, Latine eas convertisse se non diffitetur cap. ult. *Hæc*
sunt filii carissime, (Adeodatum vocant quidam Codices) *qua jugi la-*
bore affecti, cum nobis Themistii nostra memoria Gregii Philosophi magiste-
riam * *non desset, ad utilitatem tuam de Græco in Latinum convertimus.*
 Idem capite 3. *Sed ut Themistio, nostra ætatis erudito Philosopho placet, de*
his Aristoteles tractare incipit, quæ percipiuntur, quæque ipse vocat Græco no-
mine σημανόμενα sive Παρατάξεις id est imagines rerum insidentes animo.
 Citatur etiam à Boëthio in Categorias & à Simplicio. Meminit
 quoque Svidas, & Themistius ipse in Orat. 21. pag. 256. In privatos
 usus se commentaria in Aristotelem scripsisse innuit Orat. 23. pag.
 294. 295.

Paraphrasis in priora Analytica. Memorat Boëthius in lib. de
 interpretatione pag. 289. testatur *Vegetium Prætextatum* priores postre-
 mosque Analyticos vertendo non Aristotelem Latino sermoni tradi-
 disse,

* Ex hoc loco quidam viri docti scripsere Themistium fuisse Augustini præceptorem.
 Sed nihil aliud videtur Augustinus innuere, quam monumentis se Themistii usum
 ex illis profecisse, *Nostri enim memoria Philosophum* dux appellat, jam defunctum
 innuit.

... τοῦ Themistium. Meminit etiam Svidas, nam ἀναλυτικὰ ἐν βιβλίοις β', priora spectat analytica, deinde τὰ ἀποδοκμητικὰ ἐν βιβλίοις δ' respiciunt paraphrasin Analytico-
rum posteriorum, quæ exstat. Quippe hæc in ** Codice Casareo ita
describitur: Θεμιστῖος ἀρχαῖα φράσεις εἰς τὰ πρῶτα τῆς ἀποδοκμητικῆς Ἀριστο-
τέλους.

In *Topica*, Cassiodorus libro de Dialectica, & sæpius Boëthius.

In *libris de Cato*. Simplicius p. 16. & alibi.

... in universos Aristotelis libros, quæ à Meta-
phrasibus distincta memorat Photius cod. LXXIV.

Ἐργητικὰ πῖνοι εἰς τὰ Πλατωνικά. Photius ibid.

Orationes aliquot ex illis Politicis XXXVI. quas legisse se
Theophrastus Cod. LXXIV. innuit.

Ἀναλίσκας, Svid. in Θεμιστῖῳ. Ex his unius præclarum fra-
gmentum servatum à J. Stobæo in florilegio, titulo de Morte. Vide
etiam, inter Orationes editas, XXVIII.

Epistola de amicitia (diversa omnino ab Orat. 22. hujus ar-
gumētū) ex quâ producit nonnulla Stobæus in florilegio, tit. 51.
24. 94.

IX. Libanii ad Themistium Epistola.

Θεμιστῖ.

I.

... ἡ δὲ σοὶ τῶ γα-
... καὶ
... ἀλλὰ καὶ τῆς
... λαμπρῶν ποικιλῶ-
... αἱ μὲν
... καλεσµένους, b)
... ὑπὸ τῆς
... ἀντιχαιρον

Ita voveo sane, ut ex utero illo
heredes suscipias non facultatam,
modo sed quoque sapientiæ, quam
præto quolibet multivariam ma-
gis jam pridem possides atq; osten-
dis. Num illi etiam, qui eodem
secum cognomine veniunt, (Phil-
torph) non satis scio: nos certe Rhe-
tores

E 3

tores

... IV. p. 66.

a) ... Θεμιστῖον τοῦ Λιβανίου τόκους καρούς εὐς ἔτιπεν ἐν Κων-
... Ἰουλιανῷ, ἰδήλασεν ἰκῆν περι τοῦ γάμου καὶ
... αὐτῶν ὡς εὖ ἐστὶν ἡμῶν καὶ τοῦ τίκτων λόγους. αἱ δὲ
... γῆρας ἐκπύειν καὶ πατρὸς ἰσοδοῦν παίδων. γὰρ
... γυναικὸς γαστὴρ ἐπεγομένη τεκῆν. πρὸς ὃ καὶ
... Θεμιστῖον ἐνχεταὶ ὁ Λιβανῖος. αἱ δὲ
... τῶν κατὰ τὴν γαστῆρα κ. τ. λ.

b) Τὸν Φιλαρίθου.

gnos Philosophos. ἀγαπητὸν Ἰππ. τ̃ ταύτων ταυτὰ φρονέοντας καὶ
φθιγγόμενους, σαφεστέρως γίνεσθαι τῆς ἐν τοῖς πράγμασι ἀλᾶφειας.
Theologi antiqui qui Mundum è tenebris generabant, M. 8. & ex
inani, M. 18. b.

Theophrastus, 55. a. b. ἐν τῷ περὶ κινήσεως πρώτῳ. 54. b. τοῖς ἐξη-
γηταῖς ὅχλον παρέχων. ibid. axiomatis definitio. 2.
ἐξατάζων τὰ Ἀριστοτέλους. 89. b. ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν φυσικῶν, δευτέρῳ
ᾧ τῶν περὶ ψυχῆς. 91.

Xenocrates 18. Ex ejus sententia, animus ἀειθαλὲς ἰαντὸν κινᾶν. 10.
67. 71. b. 72. opus περὶ φύσεως citatur 66. b.

Xuthus (Pythagoreus) 43. b.

Zanthus. C. 4. 20. b.

Zeno 57. b. (Eleates) ejus doctrina ἐν τῷ ὄν, 18. motum negavit.
53. b. 62. ejus quatuor argumenta. 55. b. seq. inter hæc appel-
latus ab eo Achilles, παραφροσύνῃ καὶ τῷ ὀνόματι. 56.

Zeno Citticus. 37. 38. 40. b. 68. 72. b. 91. b.

VIII. Scripta Themistii deperdita.

Paraphrasis in Aristotelis Categorias, è qua Augustinus sive
quisquis auctor libri de decem Categoriarum qui legitur inter Augusti-
ni opera, Latine eas convertisse se non diffitetur cap. ult. *Hæc
sunt fili carissime*, (Adeodatum vocant quidem Codices) *qua jugi la-
bore affecuti, cum nobis Themistii nostra memoria Gregii Philosophi magiste-
riam* * *non desset, ad utilitatem tuam de Græco in Latinum convertimus.*
Idem capite 3. *Sed ut Themistio, nostra ætatis erudito Philosopho placeat, de
his Aristoteles tractare incipit, qua percipiuntur, quaque ipse vocat Græco no-
mine σημαίνοντα sive Παντασίας id est imagines rerum insidentes animo.*
Citatur etiam à Boëthio in Categorias & à Simplicio. Meminit
quoque Svidas, & Themistius ipse in Orat. 21. pag. 256. In privatos
usus se commentaria in Aristotelem scripsisse innuit Orat. 23. pag.
294. 295.

Paraphrasis in priora Analytica. Memorat Boëthius in lib. de
interpretatione pag. 289. testatur *Peritum Prætextatum* priores postre-
mosque Analyticos vertendo non Aristotelem Latino sermoni tradi-
disse,

- * Ex hoc loco quidam viri docti scripsere Themistium fuisse Augustini præceptorem.
Sed nihil aliud videtur Augustinus innuere, quam monumentis se Themistii usum
ex illis profecisse, *Nostra enim memoria Philosophum* dum appellat, jam defunctum
innuit.

disse, sed transtulisse Themistium. Meminit etiam Svidas, nam ἀναλυτικὰς ἀναλυτικῶν ἐν βιβλίοις β', priora spectat analytica, deinde verba ἀποδοτικῶν ἐν βιβλίοις δύο respiciunt paraphrasin Analyticorum posteriorum, quæ exstat. Quippe hæc in ** Codice Casareo ita inscribitur: Θμισίῳ ἀναλυτικῶν ἐν τῷ πρώτῳ τῆς ἀποδοτικῆς Ἀριστοτέλους.

In *Topica*, Cassiodorus libro de Dialectica, & sæpius Boëthius.

In *libros de Celo*. Simplicius p. 16. & alibi.

ὑπομνήματα in universos Aristotelis libros, quæ à Metaphrasis distincta memorat Photius cod. LXXIV.

Ἐξηγητικοὶ λόγοι εἰς τὰ Πλατωνικά. Photius ibid.

Orationes aliquot ex illis Politicis XXXVI. quas legisse se Photius Cod. LXXIV. innuit.

Διαλέξεις, Svid. in Θμισίῳ. Ex his unius præclarum fragmentum servatum à Jo. Stobæo in florilegio, titulo de Morte. Vide & supra, inter Orationes editas, XXVIII.

Epistola de amicitia (diversa omnino ab Orat. 22. hujus argumenti) ex qua producit nonnulla Stobæus in florilegio, tit. 51. 82. 92.

IX. Libanii ad Themistium Epistola.

Θμισίῳ.

I.

Ἀλλ' εἴη καὶ τὴν δὲ σοὶ πλὴν γαστέρα α) κληροδόμους πεῖν, καὶ μὴ μόνον τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ τῆς σοφίας, ἣν δὴ λειμῶνῃ περικλατῆσαι δοκίμῳν πάλαι περὶ τοῦ. οἱ μὲν καὶ τοὺς αὐτοὺς σοὶ καλουμένους, β) οὐκ εἶδα, οἱ μὲν γὰρ ἢ ἡγήμηναι. οἱ μὲν δὲ οὐκ ἐν τῇ φρυγίᾳ συνίχαμεν

Ita voveo sane, ut ex utero illo heredes suscipias non facultatum modo sed quoque sapientia, quam prato quolibet multivariam magis jam pridem possides atq; ostendis. Num illi etiam, qui eodem tecum cognomine veniunt, (Philosophi) non satis scio; nos certe Rhetores

E 3

Apud Nesselium IV. p. 66.

α) Scholion. Ζητοῦντ' ἐν τῷ Θμισίῳ τοὺς κληροδόμους εἰς τὸν Κωνσταντίνου πατρὸς (βασιλέως) Λουκιανού, ὁ δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ γάμου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. ὡς οὐκ ἐστὶν ἡμῶν καὶ τοῦ τίκτοντος λόγος, ἀλλὰ παῖδας ἐκ τῆς γυναικὸς ἢ ἀφ' αὐτῆς γήμης ἐκείνης καὶ πατρὸς ἰσοτάμῳ παίδων. Ζητοῦντ' οὖν γὰρ ἐπαγγέλλεται μοι τῆς γυναικὸς γαστὴρ ἐπεγομένην τεκεῖν. πρὸς ὃ καὶ συνίχαμεν ἡμῖν. Ταῦτα γράψαντ' ὁ Θμισίῳ ἐνχεῖται ὁ Λιβάνιος. αὐτὸς ἐν ταύτῃ σοὶ τὴν γαστέρα κ. τ. λ.

β) τοὺς φιλοσόφους.

tores à te vincimur. Hactenus Phrygiæ ego eram gratulatus, quæ & te & nuptias tuas exceperit: Nunc magnæ illi urbi gratulor, quæ te sponsamque tuam suo amplexa est sinu. Sed & illum beatum prædico, qui te non absente magnam urbem videbit. Vere enim magnam illam visurus est. Negotiorum laborem Clearcho imposuimus: Eustochium honora quæso & habe eum qualis est, bonum integrumque, ad quem in negotiis, amicum candidum requirentibus omnes recurrimus. Sed nec maiorem illi invideto honorem, maiorem voco ut te dicentem audiat, siue novas recitas orationes, etiam ex novis ipse participet epulis: siue non id jam agis, ad veteres eum dapes adhibeto. Potius tamen utique novis ipsum excipies, quæcunque enim loqueris, scriptis ne utiqueam deteriora erunt,

II.

Per DEOS ac Philosophiam, opis aliquid fer Magistro Cleobulo. Iusta enim postulat, & tibi solenne cum iustis stare. Nunc solum opus est, & illos qui nunc eum afficiunt ignominia licebit moderatius videre. Alexander sunt & Severus, vere Crobyli bigæ, quos citius desinere dixeris spirare

ἢ καὶ σὲ καὶ τοὺς γάμους ἐδέξατο. ὡς δὲ τῇ μεγάλῃ πλεῖν οὐτε δαπναβήτη καὶ τῷ ὑμῶν. μακαρίζω δὲ καὶ τὸν οὐκ ἀπείρο, σὺ τῷ μεγάλῃ ὀψόμενον πόλιν. ὅτι αὐτῷ οὕτως ἔψαθη μεγάλην. τὸν μὲν οὖν τῶν πραγμάτων πῶτον ἀπεθήκαμεν Κλεάρχῳ. ὅπως οὖν δὲ Εὐστόχιῳ τιμηθῇται τῷ νομοθετῇαι τὸτο ἔπρεστον. ἔστι δὲ καλὸς, κἀγαθός. καὶ τοῖς πράγμασιν ἃ φίλον αὐτῷ ζητῇ πάντες ἐπ' αὐτὸν ἐρχόμεθα. τίμα δὲ αὐτὸν καὶ τῷ μίσει. καλῶ δὲ μήσει, τὸ σὺν ἀκούσαι λόγων. οὗς εἰμὲν καινοὺς δεικνύεις, καινῆς δόξης μεταληψεται τὸ μέριμ. εἰ δ' οὐκ ἐν τούτῳ ὡς εἴης, τίς πλαισίως αὐτὸν εἴσας. μάλλον δὲ πάντα αὐτὸν ἐπείσεις κακοῖς. ὅτι γὰρ αὐτὸν φθέρῃ, τοῦτο δὲ γεγενημένων οὐ χεῖρον.

Θμισίφ.

Πρὸς Θεῶν καὶ Φιλοσοφίας. ἡμῶν τι βοηθείας τῷ διδασκάλῳ Κλεοβούλῳ. Δικαίᾳ τε γὰρ δεῖται. καὶ σοι μετὰ τῶν δικαίων ἐδῶκεν ἐπείνασθαι. καὶ ἄρα δὲ νεύσει, καὶ τοὺς οὖν ὑβρίζοντες ὀψεται πῆς μετρίους. ἐστὶν μὲν οὖν Ἀλέξανδρος τε καὶ Σεβηρῶν, ἀπειχῶς Κροβύλου ζεύγος.

καὶ

καὶ πρότερόν φασι τοῦ ἐμπροσθέν ἢ τοῦ
κακουργωτοῦ πρῶτον. γινόντες δ' αἷς
δὲ ἐπιτρέψαι θιμίστῳ; οἱ καὶ μὴ
ἐκόντες ἀλλ' ἀκόντες ἴσως ἔσονται.
Βελπίους. Ζωίλῳ δ' ἀπέσταλται δι-
δάξαν τε εἰ τοῦ δέου, καὶ ὑπομνη-
σαν εἰ σε τὰ παλαιῶν κηδεύει τῆς
πρὸ ταῦτα προνοίας ἀπάντοι. ταῦτα
ἔγραψον ἀδελφεύοντες Κλεοβούλου
τοῦ δ' ἀδελφῶν, ὅτι αὐτῶν κατα-
θίσουσι δύο κανθάροι. ἢ οὐκ ἐπιτα-
χίως πραχθεῖ, τοῦτόν τε οὐκ ἀνεί-
σων, καὶ σὺ δέξαι ἑσθλῶς τὸν τοῦ
σεσκαμένου φίλου.

Θιμιστῷ.

Νῦν ἔδει πεπληρωμένην τὴν αὐτοῦ.
δὴν Ὀλυμπίῳ δαΐ σου. καὶ χάρι-
μας πρὸς μὲν ἡμᾶς ἐκείθεν Φρι-
τῶν μηνύοντα τὸ ἔργον, πρὸς δὲ σε
παρ' ἡμῶν ἐπαινοῦντων πλὴν προθυ-
μίαν. ἀλλ' ἔργος, πάλιν ὑπὲρ τῶν
αὐτῶν Πισσαλαί. πῶς δὲ τοῦτο;
ὅτε γὰρ σύ γε ἀργὸς ἐν φίλῳ χρειᾷς,
ὅτε ἄπειρὸς τὸ δύνανται. τὴν τε πα-
ροιμίαν οὐκ εἰς δέουσι Φαίης, ἢ ὅτι
σὺ ἀνίστηται εἶναι δαίμονες ἐν ἔρδει.
ἐν γὰρ τοῦτων γε Ὀλύμπῳ, ἀλλ'
ἐπὶ πρὸς, ἀγαθὸς, χαρίεις τε δαπ-
νημονεύων καὶ τηρῶν καιρὸν ἀμει-
βῶν, καὶ αὐτοῦ λαμπρότερον δαπ-

quam male facere. Ubi vero sci-
verint Themistium ipsis non con-
cessurum, si non volentes, certe
nolentes erunt fortasse meliores.
Zoilus ablegatus est ut doceat te si
qua opus, atque tibi aurem vel-
lat, si plurium rerum cura te ab
hac cogitanda abduxeris. Scripsi
hæc ægrotante Cleobulo, quem
animi moror conficit, quod duo
ipsi insultant scarabæi. Si res ita-
que maturetur, credibile est &
hunc convalesciturum, & tibi in-
tegram fore servati amici glo-
riam.

III.

Jam oportebat impletum
esse à Te Olympii desiderium, &
litteras inde ad nos venire rei to-
stes, ad te autem à nobis, quibus
promptam tuam voluntatem lau-
daremus. Sed ecce iterum pro ea-
dem re flagitanda Epistolæ. Unde
vero hoc? neque enim tardus tu
ubi amicis re aliqua opus est, ne-
que deest tibi facultas. Neque
dixeris timeri à te proverbium
quod malis benefacere stultum
esse pronunciat. Neque enim
malus est Olympius, sed si quis
quam bonus, & memor gratiæ &
qui occasionem rependendi ob-
servat beneficii, & amplius red-
dere properat. Fiat itaque vel
nunc

nunc si prius factum non fuit. Duo ad hoc tibi in promptu futura sunt quæ rem te omnem edocebunt. Literæ illæ in quibus tibi narraui quia & unde esset, & quomodo virum obnoxium habeatis exposui & quia injuria afficiatur, & quid te prohibere ab eo oporteat. Si nec Epistolam meam habes amplius, nec memoriam eorum quæ in illa scripsi, habes fratrem Olympii, à quo singula discas & quod justum est, ratum esse facies.

IV.

Voluit per nos Te Leontius scire, quod à nobis ametur. Ajo igitur & amari eum à me & merito amari, bonus enim & prudens est, & dum me ita ut fas est observat, honorari se existimat.

V.

Non magis gratulor tibi quod Urbem moderaris, quam Urbi quod frenos Tibi moderandos commisit. Tibi enim potestate nihil est opus, ac urbs bono præfecto indiget, teque illa maxime, quod præstas viris vel virtutem cum divitiis non habentibus, vel non habentibus opes, ut ut animum meliorem divitiis habeat. At ejusmodi pauperibus quidem, o divine Vir, Senaturn

δοῦναι. προηέταδ' ἡ γὰρ νῦν εἰ καὶ μὴ πρότερον. δύο δὲ σοὶ τῶν πραγμάτων διδάσκαλοι χρημάτων τε ἐκείνοις ὡς διεγούμεν πῶς τε ἦ, καὶ πῶς ἐκτῆσαι τὸν αἰσῶτα διέλεγμα, καὶ πῶς ἀδικεῖται. καὶ τί δεῖσε καλύσσει. οἱ δὲ μήτε τίς ἐπιστολὴν ἔτ' ἔχεις, μήτε τὴν αὐτὴν πλὴν μνήμην, ἔχεις τὸν ἀδελφὸν Ὀλυμπίου, παρ' οὗ μαθὼν ἕκαστα, τὸ δίκαιον ἰσχυρὸν ποιήσεις.

Θεμιστίω.

Ἡ βεβλήθη σε παρ' ἡμῶν ὁ Λεόντιος. μαθὼν ὡς φιλεῖται ὑφ' ἡμῶν, λέγει τοῖνυν, ὅτι καὶ φιλεῖται, καὶ δικαίως, χρηστὸς ἀνὴρ καὶ συντός. καὶ τῇ τιμῇ ὡς προσήκει, * τιμαῖς νομιζῶν.

Θεμιστίω.

Οὐ σὲ συγχαίρω μᾶλλον τῷ πλὴν πόλιν ἀγειν, ἢ τῇ πόλει ἔπαραισθῆναι σοὶ πᾶς φήσας. σοὶ μὲν γὰρ οἰδεῖν δεῖ δυνάμεις, τῇ δὲ ἡγεμένῳ ἀγαθῷ, σὲ δὲ ἐκείνῳ πρῶτον, δι' ὃν γέγονας αἰσῶτασι μένων, τὴν μὲν ἔχοντων ἀρετῇ μετὰ πλεόντων, τῶν δὲ μὴ χρημάτων, φύσιν αἰμῶν χρημάτων. ἀλλὰ τίς γε τοῦς πέντε, καὶ δαίμονας, πλήρωμα μὲν εἶναι

* Spanh. καὶ τῷ ὅτι με ὡς προσήκει, τιμαῖς νομιζῶν, meliore sensu.

εἶναι τῇ βαλῇ βύλα. χρυσὸν δ' εἴ τις
 εἰσπρατῆται, καλύσεις, ὅπως αὐτοῖς
 μὴ τὸ κοιναίνει τῶν παρ' ὑμῖν κα-
 λῶν, αἰτίον ἢ κακῶν. οἱ μὲν οὖν
 ἄλλοι δι' ὧν οἰοῦνται τεύξεσθαι τῶν δι-
 καίων, τούτοις διαλέξονται. σὺ δέ μοι
 σῶζε σόν τε καὶ ἐμὸν, Φίλον, ἔχοντα
 πολλὴν δόξης οὐδέν. Ἰουλιανὸς οὗτός
 ἐστὶν ἀδελφὸς Ἱεροκλέους τῷ ἀνέρωτι
 α) καὶ τοῖς τρέποις. ἐν ἑρῶν εἰς
 ὑμᾶς ἐγγραφόμενον, ἐγγέλων, ἐννοῶν ὡς
 αὐτίκα μάλα αὐτὸν ἐξαλείψει τὸ
 γενέσθαι. β) ἔπειτ' ἐπελαβόμεν
 τοῦ γέλωτος, ὡς δέξασθαι ἡμῖν
 ἄνδρα ἔχον, ὃ πλεῖστον ἐξὸν κακῶς,
 οὐκ ἠξίωσεν. ὡς δ' ἦκε χράματα,
 δεῖν δ' τόνδε θάψαι χρυσίον, ἐνταῦ-
 θα αἰτῇ τοῦ γελῶν ἐπιδρατῆται, καὶ
 ἐδόκει χρῆναι καταφεύγειν Ἰππὶ πλὴν
 Ἑρμογένους πρῶτον, καὶ οὕτω πο-
 ῖμεν. ὁ δ' ἦ τὰ ἅπαντα μαθὼν ἐξαιρέτηται
 τῶν ἐλκόντων, οἷς τὸ ἔλκειν εἰς αὐτὸ
 τοῦτο αἶν ἐπλεύπει τὸ ἔλκειν. οὐ γὰρ ἦν
 λαβεῖν. ἐκείνῳ γ) μὲν οὖν ἀφῆ-
 κεν. ἀλλ' ἐστὶν ἔπειτα δεσμός, ὃν
 αἶν μὴ σὺ λύσης, αἰνίγμα ἡμῖν ὁ
 φίλος, ὁμοῦ λαλυμένοις πὶ καὶ δε-
 δμεμένοις. ἀλλὰ σὺ λύσεις τὸ αἰ-
 νίγμα, τοῖς δευτέροις πὶ πρῶ-
 τος βεβαιῶν, καὶ βεβαιῶν αἶν

plenum esse libenter voles: aurū
 vero si quis exigat, intercedes,
 ne causa ipsis mali sit de bonis ve-
 stratibus communicare. Alii quidem
 per quos jus & fas consecuturos
 sperant, illos consulunt. Tu vero
 meum mihi quæso serva amicum,
 cui præter gloriam nihil superest.
 Julianus is est, Hieroclis & semine
 & moribus frater, quem vobis
 adscriptum cum vidi, risi, cogi-
 tans quod brevi eum hoc ipsum
 quod fuerit, iterum expunget.
 Postea repressi risum, quod suffe-
 cturum vobis esset, virum habere
 cui male fieri diviti non placuerit.
 Cum vero advenere litteræ quæ
 & ipsum juberent aurum pende-
 re, tum vero risus vice perculsus
 fui, & visum est ad Hermogenis
 clementiam confugere. Atque
 ita fecimus. Is vero re comper-
 ta vinculis eum trahentium exe-
 mit, quibus illud trahere in hoc
 unum modo desuit ut trahe-
 rent, accipiebant enim nihil.
 Illud igitur vinculum remisit, at
 est aliud, quod ni tu solveris, æni-
 gma amicus nobis futurus est, so-
 lutus pariter victusque. Sed tu
 ænigma solves, & posterioribus
 priora confirmabis, juvabisque vi-
 rum & amicum & fœnore grava-
 tum. Hujus enim rei & ego con-
 scius sum, nec ille fateri erubef-
 cit.

F

Libri V. Pars 4.

α) MS. τῷ τε σπέρματι. β) ἐπεὶ ἐπελαβόμεν. γ) ἐκείνῳ.

cit. Qvod si itaque affirmaveris destitutum esse opibus, nemo fortasse tibi contradicet: si quis vero tam infelicis sit ingenii, ut hoc tibi non velit accredere, ablega eum ad Phryges, & Julianum esse pauperem, persuasus redibit.

VI.

Venit aliquis retulitque te verbum nescio quod sequius de me jecisse. At ego fidem dicto non habui. Venit alius, & eandem rem nunciavit. Ego in eadem mansi sententia. Dixit tertius etiā in pugnam tecum se descendisse, cum defendere me, dictis à te verberatum vellet. Hunc jam plane duxi insanire, & dum se in pugnam tecum venisse jactat, illud de maledicto evertere. Qvis enim ea audacia, ut Jovi repugnare sustineat? Præterea non erat verisimile, te qui maximis inimicis tuis benefacis, lædere eum quem primo inter amicos duxisses, & me quidem, qui parum à mortuis jam disto, post illa quæ familiāribus meis acciderunt. Ut vero nihil istorum credidi, ita ut scriberem, ille persuasit. Neque tamen vellem creare tibi molestiam, si alium te mihi præbuisset,

ὅτι γνωρίμων τε καὶ δαιριζομένων. τοῦτο ὃ ἐγὼ μὴ συνοῖδα. ἐκείνῳ δὲ οὐκ αἰσχύνεται. λέγοντι δὲ σὺ πᾶσι τῆς ἀχρηματίας, ἴσως μὴ εὐδὴς ἀντιρεῖ. εἰδ' οὖν πῶς οὕτω κακοδαίμων, οὐ μὴ ταῦτα φθέρῃς ἐπ' αὐτῷ, πῶς τοῦτον ἡς φρυγίαν. ὃ δὲ σοὶ πεπεισμένος εἶπαίηται, πῖνῃται τὴν ἰαλίαν ὅτι εἶται.

Θεμιστίων.

Ἡκέτις ἀγγέλλων ὡς ἀπαρρίψας πῶς ἴημα πᾶσι ἐμοῦ Φαυλότατον. ἐγὼ δὲ ἡπίσθην. καὶ πάλιν ἕτερον τὸν αὐτὸν ἐκόμιζε λόγον. ἐγὼ δὲ ἦν ὁ αὐτός. τριττον δὲ α) καὶ ἀπὸ μάχης ἐφασκεν εἰσεῖναι σὺ, βοηθεῖν ἐμοὶ βαλλομένῳ. b) τοῦτον ἡδὲ καὶ μελαγχολᾷ ἡγούμενῳ, καὶ τῷ πᾶσι τῆς μάχης κομπῇ τὸν πᾶσι τῆς βλασφημίας ἀναρεῖν λόγον. πῶς γὰρ οὕτω θρασύς, ὡς ἀντιβλέπειν τῷ Διὶ χωρὶς ὃ τοῦτον οὐδὲ ἦν ἐκός ἐσθ' ὅτι τοὺς πρώτους δυσμενεῖς εὖ ποιῆς, λυπεῖν δὲ ἐν πρώτοις ἦγες τῶν φίλων. καὶ ταῦτα οὐ πολὺ τῶν νεκρῶν διαφέρουσι μετὰ πᾶσι τῶν γνωρίμων τύχας. ὡς δὲ οὐδὲν ἐκείνων c) ἐπεθόμην, αὐτὸς ἐπείθετο γράφειν οὐ γὰρ εἰ d) τὸν γε ἄλλον γεγνημένον ἐποχλεῖν ἡζίου, τῶν μὲν οὖν

• al. Ἐκείνο.

a) M. Spanh. ἡπίσθην. b) βοηθεῖν ἐμοὶ βαλλομένῳ. c) ἐκείνων. d) εἶς.

οὐν ἄλλων ἔδει κεκινήσασθαι ε) νομίζω.
 τῆς χάριτος ἥ ἦν μοι δέδωκας ἀφαι-
 ρῆν τοῦ παλίου. οὐ γὰρ δὴ κύριος
 μὲν ὢν ἀφελῆν με τῆς πατρὶδος,
 μένειν ἔδωκας, εὖ ποίων. ὃ δὲ μοι τῶν
 οἰκοι μέγιστον ἦν, ἔπως ἔσται παρ'
 ὑμῖν, ἐπραξαί. καὶ κατῆλθεν εἰς μι-
 κροὶν ἡ χάρις. Πρὶς κληνὸς γὰρ ἐμοὶ
 πᾶσι πάντεσσι, καὶ τοσοῦτον ἔσται εἰς πά-
 ντες οἰκέοι. καὶ τοῦτο αὐτὸς ἔγνω,
 δι' ἀγγέλων μὲν ἀπὸν, τῇ πέρᾳ ἥ
 ἦκων. τοῦτον ἥ μεταστῆται διασηθεὶς
 ἐκείσε, ταυτί που διελέχθη. πρὶς
 αὐτόν. τὸν ῥητορὰ ἐκείνον τὸν μέγαν
 τῇ μεγάλῃ πόλει δοτόν. ἀλλὰ τὸ
 μὲν ἀπὸ αὐτοῦ οὕτως κελεύειν τρέχειν,
 σκαίον τι καὶ βίαιον. δεῖ δὲ τι
 πίχνης. τίς οὖν αὕτη; γενέσθω τῶν
 αἰμφοῖ βασιλείᾳ, καὶ παθῆραται. βα-
 διέται γὰρ τῷ τῷ τῷ γενναίᾳ βου-
 λῇ ἀγασσῶ. καὶ οὕτως ἔξει πᾶσι τοῦ
 δεῖν Θεμιστίου. ἔχει δὲ, καὶ δότι-
 λαυς, καὶ σκόπει πῶς ἂν ἐν ᾧ περ
 ἄξιον γένοιτο, καὶ μηκαταχρίσει πᾶ-
 ῖν ὅλα τὸν στρατιώτην. τῷ μὲν γὰρ οὐκ
 Θετιθυμία τοῦ μίλλου. ἀρκεῖ γὰρ
 αὐτῷ τὸ εἶναι ἀγαθόν. ὑμῖν ἥ οὐκ
 ἂν ἔχοι καλῶς, εἰ δόξετ' ἡμῶν ἀξίαν
 ἀγνοεῖν. εἰ μὲν οὐκ παρ' ὑμῖν συμ-
 βάλλοιτο πρῶτον τῷ βασιλεῖ, τοῦ παν-

Neque de aliis quicquam movisse
 te puto: tantum de gratia qua
 me antea affecisti, plurimum
 demisisse. Tu enim quia a patria me
 mea avellere poteras, ut mane-
 rem concessisti & beneficii hoc
 mihi tribuisti. Quod vero domi
 mihi erat maximum, ut apud vos
 mihi contingeret effecisti. Nunc
 ad exiguum gratia redit. Nam
 Priscianus unus mihi omnia, &
 omnium instar inquilinorum. Id
 ipse potes nosse sive absens. per
 nuncios, sive coram compe-
 riens si ad nos veneris. Hunc
 igitur ad vos transferre cogitante
 te, dictum illi est Rhetorem ipsum
 magnum magnæ Urbi dandum.
 Simpliciter autem ita jubere eum
 accurrere, sinisterius ac violentius
 fuisset. Arte itaque opus.
 Quenam igitur illa? Ut Impera-
 tori propior sit. Sic captus est.
 Incedet enim viam quæ recta ad
 præclarum Senatum ducit. Atque
 ita habebit illum sibi quem volet
 Themistius. Habe igitur & frui
 & vide ut quibus aptus est ipsi con-
 tingant, nec arma dedeant mi-
 litem. Neque enim majora deside-
 rat, sed bono esse sufficit. Vobis au-
 tem non erit honori, si videbimi-
 ni, ad quæ ille aptus sit, ignorare.
 Si itaque apud vos jubeatur primum
 accedere Imperatorem, præsentia
 omnia

F 2

ε) Τῶν μὲν οὗτοι ἄλλων οὐδὲν σε κεκινήσασθαι νομίζω.

omnia erunt curanda. A vobis autē ad Imperatorem tendenti dabis literas, quæ non minus præsentia valebunt. At me si quis arcessere voluerit, per Deos rogo, id prohibeas. Neque enim ita mihi valet corpus, atque animus torpet per quem incidi in infaniam amasiæ Apollinis, ut Deo hominem, Apollini Idam prætulerim.

τοὺς Ἰπποκρίστου παρὰν. δι' ὑμῶν ὥς αὐτὸν ἐλάυνοντι χράμματα δώσεις. ταυτὶ δ' οὐκ ἀδυνάτεστα παρούσας ἐμὲ δ' εἰ τις μεταπέμποιτο, πρὸς Θεῶν κωλύειν. οὐτε γὰρ οὕτως ἔχει μετὰ τὸ σῶμα. μεσθ' τε δαγίας ἢ γνάμης δι' ἃν εἰς τὴν ἀτοπίαν ἐμπίπτωκα τῆς Ἀπόλλωνος ἐρωμένης, ἣ τῷ Θεῷ προῦθηκεν ἀνδρωπον. f) δ' Ἀπόλλωνος τὸν Ἰδαν.

VII.

Θεμιστίου.

Adhuc dicenti mihi ad amicos, qui fieret ut non scriberet Themistius, Evagrius supervenit rogavitque num literas à te accepissem? mox ut par erat misit qui redderet. Prius tamen quam eas tenerem, ipse in foro fueram unde reversus charam Epistolam accepi, narrantem mihi quæ pridem noveram, quod iterum esses cum Imperatore. Hæc quidem solum Tu; at à fama & hæc & plura alia accepimus, quod honores majores tibi quam prius contigerunt, quod ad mentis communionem adhibitus, unde appareat te jam esse familiariorem Imperatori. Quod quæ promittis quæ amicorum observantem decent, & quod quorum es memor, illi statim meliore fortuna utuntur. Et quod impertiens bene-

Ἔτι μου λέγοντ' πρὸς τοὺς Φίλους, τί ἔστο; Θεμιστίου εὐκ Ἰπποκρίστου φανείς Ευάγγελος εἰ λάβοιμ' σου χράμματα, ἤρετο. πὰρ δ' αἰς εἰσέκειν, ὃ μὲν ἐπεμψε τὸν δώσοντα. πρὶν δ' ἢ λαβεῖν, αὐτὸς ἦν ἐπ' ἀγορᾶς. εἶπε ἀναγρέψας εἶχον τὴν Φίλῃν ἐπιστολήν, φράζουσαν ἃ πάλαι ἠπιστάμην. ὥς αὐθις συγγένοιο τῷ βασιλεῖ. σὺ μὲν ταυτὶ μοι, α. ὡς δ' αὖ τῆς Φήμης ταυτὰ τε καὶ παλαιοῖς. τιμαὶ τε ὅτι σοι μείζους ἢ πρότερον, a) γένοιτο. τραπέζης τε κοινωνία, παλαιοῖς δηλοῦσαι τὴν οἰκειότητα; b) καὶ ὥς ὅσοι ὀπλήγγαλλες, Φίλων ἦν κηδομένου, καὶ ὥς ὅσων μετὰ δαίης, εὐθὺς ἐν ἀμείνοσι. καὶ ὥς ὁ διδδὺς παρῆει τὴν δ' λαμβάνοντ' ἡδονήν. ἔγχεμον δ' καὶ αὐτοὺς ἡδονῆς, αὐτὸς ἡγέμεν' ἦκεν τε ἐκεί-

f) ἐρωμένης. τῷ Θεῷ προῦθηκεν ἀνδρωπον.

a) Mf, Spanh. πρὸ τῷ. b) Spanh. οἰκειοτάτην, inepte.

ἐκείσε. Ἐὼνπερ σὺ, τετυχηκέναι, καὶ
 ὅσαπερ σὺ, κεχαρίσθῃ. καὶ τῶν δι-
 καίων δὲ τούτων, μήτε σὺ παύσαιο δι-
 αούλων, μήτε τῶν τιμῶν ὁ βασιλεὺς
 τὸ μὲν c) μὴ δέῃ, πλὴν σὴν πρὸς
 ἐμὲ γνώμην τοῖς χράμμασι κρίνεισθῃ.
 καλῶς εἰρηδοτῶ μοι φαίνεται. πρὸς
 δὲ τοῦ μὴ τὰς λόγους ἐλθεῖν ἡμῖν
 ὅς ἐδειξας, τίς ἂν εἴη σοι λόγος;
 καὶ ταῦτα ὅτι ταῖς ἐπαγγελίαις,
 ἐν αἷς ἦν ὡς αὐτίκα πίμπρῃς. και-
 ρὸς δὲ αἰὲν d) μὲν τούτου. νῦν δὲ οὐχ
 ἤκιστα, πρὸ μὲν λέγειν ἡμῶν ἀφαι-
 ρεθέντ' ὑπὸ τῆς τ' ἐταίρων τελευ-
 τῆς, εἰ δὲ e) ἀκούει, δύνασθαι
 μένοντ' ἴσως ἐτι. τὴν τε οὖν ὑπο-
 χρεωσιν ὀφειλῶν, καὶ εἰ τι μετ'
 ἐκείνα πεποιήται, μὴ φθονεῖν. καὶ
 τόγε ἄτμα πρὸςθεῖναι τῷ τὸν αἰ-
 θριάντα κεκοσμηκότ' ποιητῇ. μάλ-
 λον δὲ ὧ f) πρὸ ἄτμα κεκοσμη-
 κεν ὁ πρὸς τὸν σὸν τύπον ἀπολαύ-
 σας χαλκός. πρὸ μὲν γὰρ οὐχ ἁ-
 δομεν ἐκ τῶν πρὸς Εὐδαίμονα γραμ-
 μάτων. δεόμεθα δὲ εἰ λείοντ'. Μη-
 τίρις ἔστι ἢ τ' ἀναγγελλόντων πρὸ
 σέ, καὶ τὸ μὲν αὐτῷ κοινὸν πρὸς
 ἄλλους. ἀλλὰ τόγε διηγέμενον χαί-
 ρειν, καὶ μικρῶς ὑπὸ τῷ χαίρειν
 πίπτειν, τὸ γὰρ αὐτὸν ἐπὶ βελτίω
 τ' ἄλλων ἀγγέλων.

a) Cod. Regius δὲ pro μὲν.

c) Hæc vox δὲ deest in Ms. Regio.

d) Hæc vox αἰὲν deest in Ms. Spanh.

f) Cod. Reg. οὐ.

ficia, accipientis afficeris volupta-
 te. Sed & ipse voluptate perfundor
 cum imaginor mihi ac si ego illuc
 venissem & eadem mihi quæ tibi
 contigissent, & eadem quæ tu gra-
 tia usus essem. Neq; vero tu tam
 præclaro in stadio defines decurre-
 re, neq; Imperator honores in te
 congerere cessabit. Quod scribis
 animum in me tuum ex literis ju-
 dicandum non esse, recte dictum
 mihi videtur. Quo autem colo-
 re excusabis, quod orationes quas
 habuisti, ad me nullæ veniunt, ne
 quidem post promissum, quo sta-
 tim eas missurum te esse sponon-
 disti. At illas mittere semper tem-
 pestivum fuerit. Nunc vero cum
 maxime morte amicorum dicere
 quidem prohibemur, audire ta-
 men fortasse adhuc concessum.
 Promissum itaque imple, atque si
 quid postea compositum à te fue-
 rit, ne invideto. Adde & carmen
 poetæ quo statuam tuam decora-
 vit, sive quo potius mutuatus est
 decus ab ære formam tuam ex-
 primente. Nam unguem qui-
 dem in illius ad Eudæmonem
 litteris vidimus, Leonem
 desideramus. Materius unus
 fuit ex iis qui res tuas nobis nun-
 ciarunt, & hoc ipsi cum aliis com-
 mune fuit. Quod autem narra-
 vit lætabundus & præ gaudio exi-
 liens, in hoc aliis nunciis visus est
 præstare. F 3 VIII. Qvi.

VIII.

Quibus injuriis & per quos afficiatur Magister meus, communisque amicus noster Cleobulus, ipse literis suis te docuit. Non magna is quidem cum fiducia scripsit, sed nescio quid ejus retardavit animum, ut saepius a scribendo iterum manum retraxerit: & percontanti mihi quæ causa hujus rei esset, veteremque ei consuetudinem & justa illa in memoriam revocanti, dixit pulchre se illa nosse, sed cum tu præsens fuisses negligentius te ab ipso habitum, indeque existimare languidiorem esse quam prius affectum in se tuum, itaque & se pigriorem esse in rogando. Ego itaque hunc ejus timorem risi, & quod usque adeo a mente tua aberrarit, qui per tantum temporis tecum fuit, ut existimet ægre id ferre te, si Cleobulus non potuit suis neglectis occupationibus a Te pendere: Neque enim nos ei irascimur, licet vicinus noster eum magis delectat quam ut nobiscum versari malit. Sed habetur illi hic honor, ut nemo negligentiam ejus reprehendat. Eodem honore & Palamedem afficimus,

* Θεμιστρίῳ.

Ἄ μὲν ἀδικοῦμαι καὶ ὑπὸ τινος ὁ ἐμὸς μὲν διδάσκαλος, σὺ δὲ καὶ ἐμὸς φίλος κλεόβουλος, αὐτῷ α) ἐν οἷς ἐγραψεν εἰδὼς. ἐγραψε β) ὅτι οὐ μάλα θαρρῶν. ἀλλὰ πρὸς ἐκείνους εἰσὴν τὴν γνώμην, καὶ πολλάκις ἀφίστατο τὰ βιβλία. ζητῶν δὲ με πόθεν ταῦτά παύθῃ; καὶ τῆς δευτερίας ἀναμνήσκοντο συνηθείας, καὶ τῶν δικαίων ἐκείνων, πᾶσι μὲν ἑφασκον εἶδέναι καλῶς, γενέσθαι δὲ πρὸς αὐτῷ περὶ τῆς Ἰπιδημίας, ῥαθυμίας, ὑφ' ἧς γ) νομίζειν ἀμβλυτέρως τὰ περὶ τὰ γεγονέναι. διόπερ ἐκείν. ἐγὼ δὲ ἐγγέλων πρὸς τὴν δουλίαν, καὶ εἰ σου ποῦτον ἡμάρτηκα, τοσούτον σοι χρέον συγγεγονώς, ὥς εἰσθᾶν σε χαλεπαίνειν, εἰ μὴ κλεόβουλος ὁὗτος πείνηται τὰς αὐτὰς φυχὰς ἀχολίας, ἐξῆφθαι σου. οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς ὀργῇ δ) χρώμεθα πρὸς αὐτόν, εἰ πωλείσιν ἢ ἡμῶν οἰκῶν αὐτόν περὶ μάλλον ἢ ἡμῶν σίνεσι. δέδοται γὰρ αὐτῷ γέρας π. τῆτο, μηδὲνα αὐτῷ τῆς ῥαυώσης κατηγορεῖν. τῷ δὲ αὐτῷ καὶ

* Hæc Epistola inscripta est Ἀπερίγραφος in editione Morelli, nec in Manuscripto Spanhemiano nomen ullum præfixum habet: sed in codice Regio, ubi prima omnium legitur, Themistii nomen adscribitur, cui hanc Epistolam missam fuisse, ex ipsa lectione manifestum est. M.V. la Croix.

a) Cod. Spanh. & Cod. Regius αὐτός. b) Cod. Reg. ἐγραψε. c) ἀφ' ἧς ibid. d) Cod. Spanh. φυχῇ.

τὴν Παλαμήδην δῆπου ε) πμῶ-
 ταίης f) πμῶν. Φειδό-
 πος γὰρ τῆν γελάσας, καὶ τὸν
 Κλεόβουλον εἰς Φροντίδας, καὶ
 τὸν Περικλέα εἰς Θρόνον τὸν κατάρχον
 πῶς αὐτοῦ ὡς πορρω-
 τέρην. ὡς γὰρ ἐγγύθεν αὐμύ-
 νον. καὶ εἰ πολλῶν Πημελῆ
 ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς π-
 ούλας. ὅφρα οὐ φύλαξ, ἔ τῶ
 συμφερόντων, καὶ τὸς
 ἡγεῖται τῆ Φύσις.

IX.

τὸν ἄλλων σε ὡς α-
 δίδου χάριν.
 πρᾶξις κεχαρισ-
 τῆς μάλλον ἢ δώσειν
 αὐτῷ. γὰρ ἐστὶν ὁ
 εὐδαίμονα ποιή-
 σαι ἑλθόν, τὸ ὅτι ἀρ-
 γῶν φωνῶν ἢ ἐλ-
 πῶν. ἀπὸ τῆς οὐτως αὐ-
 τῷ, ὡς ἀδικούμεν.
 πρὸς τὸν φεύγει, τὰς νό-
 τῶν δέδοικεν. τοῖς
 μία ἀπὸ τῶν
 λαβῆν. ἐγὼ ὅτι
 διχάζομεν.

dum honoranti illum parcimus.
 Et tu itaq; ridendo & detestandum
 Severum qvi Cleobulum curis
 implicat tibi quoque esse exosum
 demonstrando, persuade ipsi qvod
 etiam procul sedentes possimus
 propius ulcisci. Nā tametsi multa
 negotia tibi curæ sunt, multa enim
 Urbs suppeditat, tu qve custos
 ipsi es præpositus, tamen & hoc
 putabis ex usu illius esse, qvod ma-
 li homines ingenii, prohiberi à
 malitia sua oportet.

Pro aliis quando te rogavi, exi-
 stimavi me illis tribuere benefi-
 cium. At Olympio si quid grati
 feceris, accepturum te magis
 quam daturum beneficium exi-
 stimo. Hic enim est, qvi, cum vix
 ex ephebis excessisset, Macedonia
 felicitatis autor fuit. Ab eo tem-
 pore diligentius fugit imperia
 quam alii ambierunt. Justitiæ
 autem ita se deditit, ut injuriam
 passi ad eum confugiant, me-
 tuant qvi leges violaverunt. Ma-
 gistratibus nostris unicum studi-
 um, ipsum suffragantem habere.
 Egomet in patris ejus succedens
 amicitiam, cum ille tantos pro me
 labores susceperit, laudes promptæ
 ala-

ε) Non exstant in MSto Spanh. f) Mf. Spanh. τὰ τ' ἑκείνῃς. g) Σεβήρον.

α) Mf. Spanh. οὐτως αὐτὸν δίδωκεν. sed Mf. Reg. ut supra & Morell.

alacritati ejus rependo, paria re-
ferre non possum. Tu itaq; viro
vicem reddes, vel parva potius
pro magnis retribues mea causa.
Hic in nostrum cooptatus sena-
tum à majore Senatu est. Con-
donabis enim mihi, qvòd majo-
rem voco Senatum Romanum,
cujus Tu membrum es. Contin-
gat itaq; apud vos illi, qvòd apud
nos contigit. Quid enim his suf-
fecit ut nomen ejus suis adscribe-
rent. Aut potius neque hoc ei
date, neq; augmentum potestatis
qværite. Nam qvòqve si optimi
viri inquirantur, primus in his
Olympius: nec omnium postre-
mus ubi conferre aliquid oportet:
& facile tibi fuerit facultat-
um ejus modum nosse ex iis qui
huic negotio sunt impositi. Opor-
tet tamen cavere, qvando pecu-
nias pendere oportebit, ne inju-
riam ei faciat. Atqve initio
maxime, qvando Senatores voca-
tis, ne ex illa re qvìcqvam movea-
tis, (est enim apud eum spirans
adhuc Mater, & ex hoc ipso ducens
spiritum, qvòd filium videre co-
ram licet) nec de profectione fa-
ciatis mentionem, tota enim res, si
tale qvìd fiat, perierit. Neq; hæc
tu male curanda in te suscipies, sed

b) Φιλίαν, ὁ μὲν ταῦτα ὑπὲρ ἐμαυ-
τον, παρ' ἐμαυτοῦ ἔπειναι εἰς τὴν
προθυμίαν, πρᾶξαι γὰρ οὐδὲν ἂν δυ-
ναίμην ἵτον. c) ἀλλὰ σύ γε τὸν
ἄνθρωπον αἰνέσεις. μᾶλλον ἢ μικρὰ ἀντι-
μεγάλων ὑπὲρ ἡμῶν ἀντιδόν. ἐπὶ
ἢ εἰς τὴν ἡμετέραν μετρίην βελήν
ἀπὸ τῆς μείζονος. συγγνώμη ἢ εἰ
μείζω καλῶ τὴν Ῥωμαίων, d) σὲ
τῆςδε ἐχέσης. γενέσθω τοίνυν αὐτῷ
παρ' ὑμῶν, ἀ παρ' ἐκείνων. τί οὖν
ἐκείνοις e) ἤρκει τ' ὄνομα αὐτῷ
παρ' αὐτοῖς ἐγγεγράφθαι; μᾶλλον
δὲ μήτε τὸτο δῶτε. μήτε μείζω τῆς
δυναμείως ζητῆτε. ἐν μὲν γὰρ ἐξ-
τάσει τ' ἀρίστων, πρῶτον Ὀλύμπιον
οὐδὲ εἰσενγκεῖν δεῖ πάντων ὕστατον
γινῆναι δὲ σοι ῥᾶσον τῆς οὐσίας τὸ
μέτρον ὡς τ' ὅτι τὰς τετραμέ-
των. δεῖ δὲ σε ὡρατηρεῖν ἥνικα αὐ-
τῷ χρήματα φέρειν, ὅπως μὴ ἀδ-
κήσητε, καὶ ἐπὶ γε f) πρότερον ἥνικα
ἂν καλῆτε τὰς βουλευτάς, ὅπως ἐν-
θύνει μὴ κινήσητε. μήτηρτε γὰρ αὐ-
τῷ ζῶσαι ἐν ταῖς τῆςδε χειρὶ. καὶ
ζῶσαι γε ὡς τὰς, ὅτι ἔχουσιν αὐτὸν
ὄραν. τοῦτομα δὲ οὐκ ἂν ἀποδομίας
ἐνέγκαι, καὶ τὰ πρᾶγματα. εἰ π
γένηται

b) Cod. Reg. διαδεξάμενοι. ita & cod. Spanh.

c) Ms. Spanh. ἵτον.

d) Ms. Spanh. Ῥωμαίων.

e) Cod. R. τί οὖν ἐκείνων;

f) Ms. Spanh. εἰ γε.

γῶνται g) τοῦτο, οἰχόμενοι. ταῦ-
πε ἢ οὐκ ἂν σὺ διαφθαρήσῃς h)
δὲ καὶ. ποίῃς i) ἢ σαυτὴν ὡς ἡμῖν
πᾶσι τῶν αὐτῶν βοηθήσεις, ἐκ τῆ φιλο-
σοφίας περὶ αὐτῶν πράξεις, καθάπερ
ἡμῶν παρασκευάζων τῶν ἀδελφῶν.

Θεμιστίου.

Ἀνδρόνικε ©. ὁ ποιητὴς οὕτω διέ-
σκει πρὸς αὐτὸν πρὸς μέλεις Ἀν-
δρίαν πύλας. ὡς εἰκὸς ἦν Ἀνδρόνι-
κῳ τῶν αὐτῶν ἀφιεῖται μίλι. καὶ τοι
τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τὸ τῆς πό-
λεως πᾶσι © διακάλυσι μὴ πάντα
δοῦναι πρὸ ἀγάλματα τῆς ψυχῆς.
ἀλλ' ὅμως, ὡς ἡδυνήθη δοῦναι, δέ-
δωκε τοῖς ἀνθρώποις εἰκάσαι πρὸς τῇ
ἐν φανέρῳ. ἰχναρίζεται ἢ ἡμῖν οὐ
μᾶλλον λίσσεται ἢ ἰσχυρῶς ἢ ἰσχυρῶς
ἰχναρῶ κατὰ σοῦ, λέγων τὸν μὲν βα-
σιλέα τιμᾶ, σὲ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἐν-
εργῶς ἢ ἔδωκε οὐδέποτε τῆς αἰῶνος ἀξίας
ἐγγύς. ἐμοῦ ἢ αὐτῇ παρασκευάζονται ©
μὴ δοῦναι πρὸς διδομένας ἀρχάς,
ὡς ἐνὸς ἀρχαν τε ἐμοῦ καὶ ἄλλων. ἀλλ'
ὅτι, φησὶ, ἔμμε δώσω ἑμαυτῷ,
Θεμιστίου μαθητῇ. κάλλιον ἢ γένε-
ται © τοῦ πολλοῦ ἀρχαν.

habebis persuasum simul & mihi
te opitulaturum, & rem dignam
facturum Philosophia, si plane se-
curos eo nos nomine præstite-
ris.

X.

Andronicus Poëta ita omni-
bus ad Æthiopas usque civitati-
bus se commendavit, ut consen-
taneum fuit fieri ab Andronico
tam melleum carmen edente, li-
cet Matris casus & Urbis prohibuit
eum omnes animi imagines pan-
dere. Sed iis tamen quas licuit
ei demonstrare, dedit homini-
bus conjiciendas illas quæ non
conspiciuntur. Nobis autem
non carmine magis jucundus fuit
quam quibus te prosequitur lau-
dibus. Ait enim ab Imperatore
omnibus te quibus posset orna-
tum honoribus nihil tamen reper-
tum quod ad merita tua accede-
ret. Cumque ego cum hortarer
ut oblatos Magistratus amplecte-
retur, licere enim simul & Remp.
gerere & poemata condere, at
ego, inquit, Themistio me in
disciplinam dabo, quod duco
quam multis imperare, pul-
chrius.

G

XI. Non

Libri V. Pars 4.

g) C. R. γένεσθαι.

h) Hæc vox non exstat in Mss Spanhemiano.

i) πᾶσι. ibid.

XI.

Non itaq; studio solum ac labore curiam repleas senatoribus, sed & dormienti tibi sagena. Celsus nostrorum hominum optimus, & idem inter vestros audire dignus, jam per se ad bonorum Virorum Synedrium bonus aptusque. Quamvis omnia movissemus ut hic Vir nostræ Reip. præsiceretur, dixit tamen ipse se ad illam regionem proficisci quam Themistius sibi laudasset. Nec callidum commentum ignoro. Alii enim illuc currunt *piscos Bospori amore*. Huic autem minime cordi est magistratum gerere, sed sperat si civis vester fiat, tecum victurum, quod est in Philosophia vivere. In qua cum non parum Sicyone profecerit, maximos apud te progressus confidit se facturum. Meæ quidem res deterius habebunt absente sodali qui opem ferebat, & in quem tristitia exonerans sublevabar. Hujus præsentia destitutus dolebo. Sed modo Celso bene sit, meæ res utcumque se habeant, omnino ex ejus fortuna meam solabor. Nunc quidem ipsum Mater & ego multi-que urgebamus ut si posset ante hiemem nobis gratificaretur & ad vos tenderet. Sed rescriptum de eo, profecturum prævertit. In

Θεμιστίω.

ἐκ ἀρχῆς ἀλλ' ἀποδοῆς μοῖον πλεονεξῶς τὸ βουλευτήριο βουλευτῶν, ἀλλ' ἤδη καὶ εὐδοκίᾳ κύρτου. Κέλσῳ γὰρ ὁ τ' ἂν παρ' ἡμῖν ἀριστος τ' δὲ ἐκεί μετὰ σε τὸ ἀκούσαι πρέπω, αὐτόματ' ἔπ' ἀγαθῶν συνέδριον ἀγαθός. καίτοι πάντα ἡμῖν κεκίνηται, τὸν αὖδρα π' παρ' ἡμῖν προσήται πραγμάτων, ὃ ἔφασκε χάριτι διώκειν ἢ ἐπ' ἡμῖν Θεμιστίῳ. καὶ τὸ σέφισμα ἐκ αἰγίου. εἰ μὴ γὰρ ἄλλοι βόσπορον ἰχθυόεντα ποσειδῶνι, ἐκείσε τέρεχον. τῷ δὲ τῆς μὲν ἀρχῆς ἢ μέλει. νομίζω γ', ὡς πολίτης ὑμέτερ' ἔγειτο, μετὰ σὲ βιάσασθαι. τὸ δὲ ἐστὶν ἐν φιλοσοφίᾳ βιῶσαι. Ἦς ἐκ ὀλίγου ἐν Σικωνίᾳ μετασχὼν, μάλιστα προσδοκᾷ μετασχίσσασθαι σοί. Ἐμοὶ μὲν ἔν' ἔχει τὸ μέδον ὑπὸ τῆς χειρὸς, τὸ πρὸς βουλήν. τὸ ἀπόντ' ἔστι, καὶ πρὸς ὃν ἐκφέρω τὰ λυπόμενα. ἐγγύς ἐστι, ἀνίσταμαι. γιγνώσκω δὲ ἀγαθὸν π' Κέλσῳ, καὶ ταῦτα ὅποι βέλτεται χαίρω. πάντως ἐκ τ' ἐνδεῶς ἀγαθὰ τοῖς ἐμοῖς. οὐ μὲν ἔτι, ἢ τε μήτηρ ἔγωγε καὶ πολλοὶ κατέχομεν τῶν, ὡς ἐν ἡμῖν π' ὅτι τῷ χειμῶνι χαρίσασθαι καὶ παρ'

καὶ παρ' ὑμᾶς ἐλθῶν. ἔφθη δ' αὖ-
 τὸ, ἡ παρ' αὐτῷ δέλτα. ἐφ' ἣ τὰ
 αὐθιγὰ πράξεις ὡραίων ὅπως
 μέγιστον ἔσαι τὸ ἀνάλωμα. ἰδοὺ γὰρ
 ἡμῶν, εἶναι χαλεπότερον, ἢ δὴ πολίτῳ
 αὐτῷ γεγενημένοι, ἢ γενησόμενοι ἴσαι.

Θεμιστία.

Ὁμολογῶ μὴ πυκνὰ χράσθαι. ὥς
 καὶ νῦν ἐπ' ὑπερφανῶ θάυμαζω. τί
 ἔν' ἀδικήτης ἡραγκάσασθαι μὴ σιγᾶν
 ἢ αὖ Πισιλῆν λάβῃτε, τοῖς ἐν-
 ταῦθα ἐνδὺς ἔγνωσαι. καὶ περὶ
 δότες τῷ φίλῳ, ἐν τῷ κατὰ κιν-
 δυνεύειν αἰεθεῖ. εἰδ' ὑμῖς μὲν ἐπ'
 ἀγορᾶς δαίκετε τὰ χράματα. πνεῦ-
 μα δ' ἐκπύου ἀρδὴν καὶ δέυρο ἱμπε-
 ρῶν, κύματα ἡμῶν ἐγείρει. καὶ ποιεῖ
 ταῦτα ὁ Μακεδόν. εἰδὼς εἰ τις ἔροιτο
 διδάξαι. τί μὲν ἔν' ἀλλοτρίῃ ἐκείνην
 ἐκ αὐτῶν ἰάσασθαι τις. δέομαι δ' ὑμῶν
 μὴ περὶ αὐτῶν διυτίεσθαι. ὅταν δ' ἐμοὶ
 παρασῇ μὴ τῷ πράττειν εὖ τῷ φί-
 λῳ ἀμνημονεῖν. αὐτὸς ἐπιλελησθῇ
 φαίη τῷ φίλῳ. ἐμὲ δ' ὅτι τῷ τῶν
 δὴ τῶν τοῖς πολλοῖς δοκῶντων ἀγα-
 θῶν ἔδωκεν ἐδιδάσκειν ἐπ' ἡρῇ, πάλαι
 μὲν ἦδεις, νῦν δ' ἐβύλει. καίτοι μοι
 πολλὰ καὶ Πικτιμῶν ὅτι τις τῷ δευτέρῳ
 τῶν δυνάμεως ἢ καὶ ἔξωθεν διεραπύειν.
 εἰσεύεται νῦν πολλοὶ φυλάττειν, ὅσ' οὐ

qvo facies ut soles, atque ut me-
 diocris sit sumtus, cavebis. Visum
 enim nobis est pulchrius, civem il-
 lum jam factum, quam demum fu-
 turum ad vos commeare.

XII.

Profiteor me non crebro ad vos
 scripturum, & nunc etiam quod
 scribo miror, & quod injuria me ad
 silentium rumpendum coëgistis.
 Nacti à me Epistolam statim omni-
 bus, qui illic sunt, notam facitis
 atque ita DEum amicitiae præfi-
 dem cum prodatis, in vili Caris
 capite putatis vos periculum fac-
 cere. Sic vos quidem in foro
 litteras publicastis, at turbo inde
 sublatus huc irruit & fluctus no-
 bis excitavit, effecitque ea quæ
 Macedonius novit & desideran-
 tibus vobis exponet. Hanc
 quidem plagam non facile ali-
 quis sanaverit, interim rogo vos
 ne alteram illi adjungatis. Quod
 vero mones me ne rebus pro-
 speris fluentibus amicorum im-
 memor sim, ipsemet potius ami-
 corum dememinisse videris. Pri-
 dem enim constat tibi quod ho-
 rum quæ vulgus putant bona ni-
 hil effert animum meum. Nunc
 autem non vis hoc tibi persua-
 dere, licet sæpe me reprehende-
 ris quod eorum qui in imperio
 sunt

XI.

Non itaq; studio solum ac labore curiam repleas senatoribus, sed & dormienti tibi sagena. Celsus nostrorum hominum optimus, & idem inter vestros audire dignus, jam per se ad bonorum Virorum Synedrium bonus aptusque. Quamvis omnia movissemus ut hic Vir nostræ Reip. præficeretur, dixit tamen ipse se ad illam regionem proficisci quam Themistius sibi laudasset. Nec callidum commentum ignoro. Alii enim illuc currunt *piscosi Bospori amore*. Huic autem minime cordi est magistratum gerere, sed sperat si civis vester fiat, tecum victurum, quod est in Philosophia vivere. In quâ cum non parum Sicyone profecerit, maximos apud te progressus confidit se facturum. Meæ quidem res deterius habebunt absente sodali qui opem ferebat, & in quem tristitia exonerans sublevabar. Hujus præsentia destitutus dolebo. Sed modo Celso bene sit, meæ res ut cunque se habeant, omnino ex ejus fortuna meam solabor. Nunc quidem ipsum Mater & ego multiqve urgebamus ut si posset ante hiemem nobis gratificaretur & ad vos tenderet. Sed rescriptum de eo, profecturum prævertit. In

Θεμιστίου.

ἐκ ἀρχῆς διὰ παντός μοι, ὡς ἡ-
ραῖς τὸ βαλεντέριον βαλεντῶν, ἀλλ'
ἤδη καὶ εὐδοκίᾳ κύρτω. Κέλσῳ γὰρ
ὁ τῷ μὲν παρ' ἡμῖν ἀριστος τῷ δὲ ἐκεί-
μεν ὅτι τὸ ἀκῦσαι πρέπον, αὐτί-
ματῶν ἐπ' ἀγαθῶν συνέδριον ἀγα-
θός. καίτοι πάντα ἡμῖν κεκίνηται,
τὸν αἰδρᾶ π παρ' ἡμῖν προσήται
πραγμάτων, ὃ ᾧ ἔφασκε χάραν διώ-
κειν ἢ ἐπ' ἡμεῖς Θεμιστίῳ. καὶ τὸ
σέβισμα ἐκ αἰγίων. οἱ μὲν γὰρ ἄλ-
λοι βόωτορον ἰχθυόεντα ποσειδῆς,
ἐκείσιν τρέχουσι τῷ δὲ τῆς μὲν ἀρ-
χῆς ἡ μέλει. νομίζω ᾧ, ὃ πολίτης
ἡμέτερος γένοιτο, μετὰ σὲ βιώσασθαι.
τὸ δὲ ἐστὶν ἐν φιλοσοφίᾳ βιώσασθαι.
Ἡς ἐκ ὀλίγου ἐν Σικωνίᾳ μετα-
σχῶν, μάλιστα προσδοκᾷ μετασχέσθαι
τοῦ σοῦ. Ἐμοὶ μὲν ἔν ἔχει τὸ μέ-
γλητονμα χεῖρα, τὸ πρὸς βοήθειαν
τῶν ἀπόντων, καὶ πρὸς ὃν ἐκφέ-
ρων τὰ λυπόμενα ῥᾶν ἐγγιγνόμενα, τῷ
τοῦ ἐγγύς ἐκ ἔχον ἀνίσταμαι. γιγ-
νόμενα δὲ ἀγαθῶν π Κέλσῳ, καὶ
ταῦτα ὅποι βέλτεται χαρείτω. πάν-
τως ἐκ τῷ τῷ δὲ πρὸς ἀμυνδία τοῖς ἐμοῖς.
νῦν μὲν ἔ, ἢ τε Μήτηρ ἔ ἐγὼ ἔ πολ-
λοὶ κατ' ἔχουσιν τῷ τῷ, ὡς ἐν ἡμῖν
π πρὸ τῷ χαιμῶν χαρίσασθαι
καὶ παρ'

καὶ παρ' ὑμᾶς ἐλθῶν. εἴθε ἢ αὐ-
τὸ, ἢ περὶ αὐτῶν δέλτος, εἴθ' ἢ τὰ
εἰωθότα πράξεις, ὡς αὐτῶν ὅπως
μέτεροι ἔσονται τὸ ἀνάλωμα. εἰδοὺς γὰρ
ἡμῖν, ἔσται χαλεπώτερον, ἢ δὴ πολιτῶν
αὐτοὶ γεγενημένοι, ἢ γενησόμενοι ἴσως.

Θεμιστία.

Ὁμολογῶ μὴ πυκνὰ χράσθαι. ὥστε
καὶ νῦν ἐπὶ γέγραφα θαυμαζῶ. τί
ἐν ἀδικήντις ἡναγκάσαι μὴ σιγᾶν
ἢ αὐτῶν ὁπποτέρῃ λαβῆτε, τοῖς ἐν-
ταῦθα ἐνθὺς ἔγνωσα. καὶ περὶ δι-
δόντες τὸν φίλον, ἐν τῷ κατὰ κιν-
δυεύειν οἰεσθε. εἴθ' ὑμῖς μὲν ἐπ'
ἀγορᾶς δέκνυτε τὰ χράματα, πνεῦ-
μα δ' ἐκείθεν ἀρθεὶν καὶ δεῦρο ἐμπε-
σόν, κύματα ἡμῖν ἐγείρει. καὶ ποιῇ
ταῦτα ὁ Μακεδὼν εἰδὼς ἅτις ἔροισιν
διδάξαι. τί μὲν ἐν παληγῇ ἐκείτῃ
ἐκ αὐτῶν ἰάσασθαι τις. δέομαι δ' ὑμῶν
μὴ περὶ αὐτῶν δουλέειν. ὅταν δ' ἐμοὶ
παραινῇς μὴ τῷ πράττειν εὖ τῷ φι-
λων ἀμνημονεῖν. αὐτὸς ἐπιλελήσῃ
φαίη τῷ φίλων. ἐμὲ γὰρ ὅτι τῶν
δὴ τῶν τοῖς πολλοῖς δοκούντων ἀγα-
θῶν ἔδεν ἔδεσθαι ἐπ' αὐτῶν, πάλαι
μὲν ἦδεις, νῦν δ' ἐβύλας. καί τοι μοι
πολλὰς ὁπποτέρων ὅτι τις τῷ δεχόμε-
ναι δυνάμεις ἐκ ἡζύου θεωρεῖται.
ὁποῦνται νῦν πολλοὶ φυλάττειν, ὅς φ

quo facies ut soles, atque ut me-
diotris sit sumtus, cavebis. Visum
enim nobis est pulchrius, civem il-
lum jam factum. quam demum fu-
turum ad vos commeare.

XII.

Profitetur me non crebro ad vos
scripturum, & nunc etiam quod
scribo miror, & quod injuria me ad
silentium rumpendum coëgissis.
Nacti à me Epistolam statim omni-
bus, qui illic sunt, notam facitis
atque ita DEum amicitia præsi-
dem cum prodatis, in vili Caris
capite putatis vos periculum fac-
cere. Sic vos quidem in foro
litteras publicastis, at turbo inde
sublatus huc irruit & fluctus no-
bis excitavit, effecitque ea quæ
Macedonius novit & desideran-
tibus vobis exponet. Hanc
quidem plagam non facile ali-
quis sanaverit, interim rogo vos
ne alteram illi adjungatis. Quod
vero mones me ne rebus pro-
spere fluentibus amicorum im-
memor sim, ipsemet potius ami-
corum dememinisse videris. Pri-
dem enim constat tibi quod ho-
rum quæ vulgus putant bona ni-
hil effert animum meum. Nunc
autem non vis hoc tibi persua-
dere, licet sæpe me reprehende-
ris quod eorum qui in imperio
sunt

sunt potentiam adulari nolu-
erim, quod nunc tanto magis
à me cavetur, quo magis confi-
dere jubet Patriæ fiducia. Ac li-
cet vel maxime illud in felicitatis
parte duxissem, alii jam po-
tentia valent, illi nempe qui &
nos potentia exuerunt. Vide
igitur quis tibi nunc reconcilia-
torem se præbiturus sit iterum,
ego enim rem in me suscipere ei;
medelam afferre vereor.

προσιθῆσθαι εἰς τὸ θαρρῆν ἢ πατρὶς.
καὶ μὴν οἱ καὶ σφόδρα ὕψος εἶχον
ὡς τῆς εὐτυχίας ἄγαν, ἐπὶ τῶν τῶν
δυναδῶν ὦν, ἢ καὶ ἡμᾶς ἀφρημένον
δυναδῶν. ζῆται δὲ ὅτις σοι πρά-
ξι ταῖς διαλλαγῶν. ὡς ἐγὼ γε δέ-
δοικα μὴ ἔπράγματ' ἀπτόμεν'·
ἀκρίτως γινώσκω.

XIII.

Θεμιστίῳ.

En quam pridem t exere-
cæpisti telam ad finem nunc per-
ductam. Lingua Harpocrátionis
erepta nobis à te est & tributa ni-
hil eadem indigentibus, nodusq;
Gordio ad solvendum difficilior
solutus, vel potius illius exemplo
qui solvere non poterat dissectus.
Eqvidem, si persuasisses atqve ita
tibi habuisses, dicerem te solui-
sse, nunc cum coëgeris, disse-
cuisse affirmo. Tu vero subrides
credo, & potentiâ tua efferens
te, quicquid vis rapis. At præses
ille tuus Jupiter à quo descen-
disti & ad quem abiturus es, cum
facile illi esset terram attrahere
& mare, attractaq; in sublimi re-
linquere, minatus dantaxat hoc
* non executus est: Tu vero

ἰδοὺ σοι τὸ πάλαι ραπτόμενον
ἔπ' ἔπλ' ἤκα. τὴν ἀρποκρατί-
ν' ἡμῖν ἀφελόμεν' γλώσσαι ἐδα-
κας τοῖς ἄδιν' διομένοις, καὶ δισ-
μὲν χαλεπώτερον εἰς λύσιν ἔτερ-
δε λευκάς, μᾶλλον ἢ ἑταίρους,
κατ' ἐκάστων τὸν ἢ δυναθέντα λύσας.
εἰ γὰρ πείσας εἶχες, εἶπον ἂν σε λε-
λυκέναι, ὦν ἢ, ἐβιάσθω γὰρ, φημί
σε τεμῶν. καὶ μετὰ δὲ, μέγα
φρονῶν ἔπ' μεγάλη τῇ δυνάμει,
καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν θέλοις, ἔλκες.
ὁ Ζεὺς ἢ ἐκείν' ὁ σὺς προστά-
της, καὶ παρ' ἑκατίβης, καὶ πρὸς
ὃν ἂν, πρὸς χειρὸν ὃν γῆν καὶ θά-
λασσαν ἀνασπᾶσαι, καὶ κρεμάσαι
ἀφῆσαι μεταίχης, ὑπέλπισε μὲν,
οὐκ

* Ibid. 2. 24. Jupiter: αὐτῇ κεν γαίῃ ἰούσασθαι αὐτῇ τε θαλάσῃ.
Σειρὴν μὲν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμπιον
Διοσκύμην, τὰ δὲ καὶ αὐτὴ μετέθετο πάντα γίνοντα.

εὐκ ἴδρασσι δέ. σὺ γὰρ ἀνὺ σφραγῆς
 ἀπὸ νεύματος ἐν χερσὶν ἔχων, ὃ, π
 ᾧ δόξη. Τὴν μὲν ἔν σφραγῆ Φιλῶν
 φήσιν ἐκ ἀδικαίων. Σῶμα γὰρ Αἰγύ-
 πτιον παραδίδως Θρακίαις πνεύμασιν,
 ὅρα τί δράσεις. Λόγον δὲ σε λα-
 βῶν, ὅς, ὅσα τῇ πρεσβείᾳ τὴν
 πόλιν ᾤησας, ἰδοῖς, ἅτα γινῶς ὡς
 μεταπέμποιο σοφιστὰς, μαθητὰς,
 ἔφη, ὁ καλὸς ζητεῖ θεμισίῳ. Τίς
 γὰρ ἐπὶ ῥήτωρ σε τοιαῦτα δημιερ-
 γῶντι; ἔχ ἔτις ὁ Τηλέμαχος
 ἔσκει τῷ πατρὶ τὴν μορφὴν, ὡς σὺ
 τῷ Δημοσθένει τὰς λόγους. ἔς πα-
 λαί κατημείνῃ ὁπῇ ποτε ἐξήνεγκας.
 τῇ π ἐν ἄλλῃ δὲ τὴν πρεσβείαν
 ἔπαινον, ἐ ὅτι τούτοις ἔδωκεν ἀφορ-
 μὴν εἰς μέσον ἰλδοῖν. ποίει δὲ παλ-
 λαί τὰ κακά, καὶ πέμπε τὰς λό-
 γους. μὴ τοῖς ἀρχεσι μόνον, ἀλλὰ
 καὶ οἷς ἀρχεῖν μὲν οὐκ ἔστι, ὅτα
 γὰρ ἴσως.

Θεμισίῳ.

Κατὰ μὲν τὰς λόγους ἡμῶν εἰ-
 πον ὁ χρηστὸς Εὐπιδίῳ. βίη γὰρ ὁδοῖ

etiam catena (Jovis) destitutus
 solo nutu quicquid placet tenes.
 Dices quidem non injuste te fa-
 cere, quod amori (Urbis) tuæ hoc
 tribuis. At dum hominem Ægy-
 ptium Thraciis committis ventis,
 quid facias vide. Cæterum na-
 ctus ego Orationem tuam * de-
 monstrantem quantum Urbi per
 legationem Tuam profueris, de-
 inde edoctus quod Sophistas ad te
 arcessis; bonus, inquam, Themis-
 tius discipulos captat. Qvis enim
 alius adhuc Rhetor superfuturus
 est te talia operante? Neque sane
 Telemachus ita exscripsit formæ
 similitudine Patrem, ut tu ora-
 tionibus tuis Demosthenem re-
 fers, quas cum pridem in scri-
 niis haberes, tandem aliquando
 in lucem protulisti. Cum igitur
 legationem tuam & aliis fas sit
 laudare nominibus, tum eo im-
 primis, quod illas proferendi an-
 sam dederit. Igitur perge por-
 ro multa mala facere, ** modo
 tuas orationes mittito non ad
 imperantes solum sed etiam ad
 eos, quibus imperia quidem, at
 aures fortasse non defunt.

XIV.

Dicendi facultate par nobis
 præclarus Elpidius, vitæ semita
 longe præstat. Erat illi cathedra

G 3

& pal-

* Themistii Orat. 3. in edic. Harduin.

** Sophistas scilicet, ut Harpocrationem, advocando.

& pallium cum cæteris in quibus adhuc sumus omnibus. At cum videret hos qui instituendo ætatem terunt, larvis tenuiores esse, (te Socratem excipio, tu enim bene vales, cæteri umbræ) * hoc inquam videns, cicadarum rebus relictis ad milites se contulit, multosque qui aliis injuste facerent, vulneribus affecit, injuriis afflictos liberavit, honestumque potius quam numos multos curare à Maximatibus creditur, cujus rei & præsentia tibi fidem possunt facere, & splendidioris habitus, quæ proposita ipsi spes est. Pulcherrimum in eo, quod juvenes nauseantes fugit, at facultatem quam possidet eloquentiæ sibi servat, cujus periculum & audienti & dicenti tibi licet facere. Nam & commovere auditorem & permoveri pulchra oratione potest. Cum in omnibus probandus sit, in uno peccat, quod tamen tu ipsi fortasse condonabis, multo me amat amore, atque hoc ipso in nimias mei laudes effunditur.

κατὰ πολὺ βελτίων. Ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ θρεῖν καὶ τρέβαν, καὶ ἄλλα δὴ πάντα, ἐν οἷς ἡμεῖς ἐσσι. τὰς δ' ἐν τῷ παιδεύειν διατρέβοντες ὄρων εὐδάλων ἀδυνεστερές, Σωκράτην δ' ἐξαίρω ἔ λόγῳ. σὺ μὲν γὰρ ἰσχύεις. ἀλλὰ πᾶς γὰρ ἄλλων σκιά. ταῦτ' ἂν ἰδὼν, ἀφῆς τὰ τ' ἐπιγίγων, γίνεται τῶν ὁπαλιτῶν. καὶ πολλὰς ἤδη καὶ ἔτρωσεν ἀδικήτας, καὶ ἔσωσεν ἀδικημένους. βλέπων δ' ὥς τὸ καλὸν μάλλον ἢ ὥς τὸ δαγυεῖν παλῆθαι, ὑπὸ γὰρ τῶν δυνατῶν πιστεύει. τὰ παρόντα δὲ σε παιδεύει. καὶ σχῆμα λαμπρὸν ἐν ἐλπίσι. κάλλιστον δ' αὐτῷ, τὸ μὲν τὰς ταυτιώτας νέας φεύγειν, τὸ κτήμα δ' φυλάττειν τῶν λόγων. Ἐξεσι δὲ σὺ πῆραν λαβεῖν καὶ ἀκούειν καὶ λέγειν. εἶσαι π γὰρ δεινὸς ἀκροώμενος, καὶ ταυτὸ παιθεῖν ὑπὸ κάλλους λόγων. πισταχὴ δ' ὡς ἀγαθός, ἐν ἀδικίᾳ, ὥς σοι δ' ἂν συγγνώμης τύχοι, πολλῷ τῷ Φίλτρῳ κέχρηται ὥς ἐμέ, καὶ τὸτ' αὐτὸν εἰς ἐπιπίνων ὑπερβολὰς ἐκφέρει.

XV. Ex

* In Joh. Sommerfeldii versione hoc loco adfuta sunt ex alia Themistii Epistola hæc verba: *Hæc itaque prospiciens, cumque laboribus gaudere, proverbium cano: plantas statim ostendere, cujusmodi fructus prolaturæ sunt. Plura scriberem, nisi comperitum haberem, laudatum amatorem etiam quæ verissima sunt non credere.*

Ex Johannis Sommerfeldii versione.

XV.

Ut ad te, quod promiseram, non venerim, causa honestissima fuit. Neque enim potui Juliano me ipsum negare: cui plusquam mihi ipsi debeo. Tu cur non scripseris, divinare non possum.

XVI.

Gratissima mihi fuit proxima epistola tua: quandoquidem ejus desiderium diuturnum mihi fuerat. Neque vero sum is, qui velim te arbitrari mendacem. Quamquam enim difficile alio scribente crediturus fueram, ex multis epistolis à te scriptis & ad me missis ne una quidem accepta, posse te diligentem in scribendo videri: tamen quia ipse scribis, non possum tibi non habere fidem. Sed male perdantur qui tuarum litterarum tabellariis insidiantur: arbitrati quod ego certissime credo, argentum atque aurum se futuros, si epistolas tuas acceperint: aureamque verba scribis. Sed quid ego alios accusem: quum tabellarii ipsi (quod verisimilius esse potest) reddere nolunt ut jubes litteras tuas? Itaque quod unum remedium est, illud non tacebo. Si cupis mihi reddi epistolas tuas, da eas hominibus qui ingenium tuum ignorent: & litterarum expertes sint. Nam & istic major tibi hujuscemodi hominum copia quam doctorum est.

XVII.

Tandem longum silentium rupimus: sed in me, dormientem canem excitavi. Quum enim joco scripisssem suspicari me ne litteras tuas aureas arbitrati nonnulli tabellarii sustulissent: epistolam conviciis plenam ad me dedisti, quamquam pro meo erga te amore verbera nedum maledicta æquo animo ex te pati possum. Aureas ego certe tuas existimo litteras: cujus argumentum apertissimum esse potest: quod eas quam sæpissime efflagitavi. Verum ne multis verbis epistola tibi molesta sit, brevi tibi persuadeas, malle me abs te plenas furore accipere litteras, quam nullas. Itaque si aliter ad scribendum impelli non potes: quotidianis litteris mihi maledicas. Nam ego ex eloquentia tua tantam capio voluptatem, ut maledicta facile contemnam.

XVIII.

Diano & mater & patria est, quam tenes. Non potuit igitur matri se vocanti non morem gerere: patria vero ei dulcis est, quia
patria

patria est. Horridum vero est ei, quod in paupertate ministrorum necessitates expectat. Quum itaque & matri eum gratificari vellem, & eum non malum habere fas sit: visum est mihi, ut primum ad te proficisceretur. Inde Palladis opem accipiens omnia aggreditur: hujus enim deæ præsidio vel stragem effugere possit. Operæ pretium non fuerit huic porrigere manum: primum quidem quod maximam abs te petentibus opem tulisti: qui nullo beneficio te demeriti essent: nihilque rogatu amplius fecissent. Deinde quoniam meos familiares non potes dicere non esse tuos. Tertio quod si velis primo loco ponendum est: quoniam affinis Aristæneti hic est. Unde fit ut quum ei gratificeris quod me amas, ad hoc ipsum tua quoque erga eum benivolentia adducaris. Verum ut alia omittam: bene mereberis de viro, apud quem multos de te sermones inveneris: non in labris sed in memoria & in animo sitos: aliosque per quos significasti te factum esse oratorem. Hunc autem sermonem Clementius ad nos tulit quasi nihil scriberes, nos autem scientes repperit non minus quam se. Dicerem vero hunc ipsum esse mihi filium meorum multis ex causis. Cæterum vera & minime obscura Themistio loquar.

X. Themistii locus de Empedocle.

Apud Themistium hæc verba occurrunt Oratione duodecima, quæ Jovinianum Imp. Christianum ob sancitam lege Religionis libertatem celebrat: Ἀγαθὸν μὲν ἔν καὶ τὰς ἄλλας τὴν κόμην προσήκει τον θεόπαιτον Ἀυτοκράτορα, μάλιστα δὲ οἷς ἐκ ἐφίησι μένον τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ ἔτι τὰς θεσμὸς ἐξηγεῖται, ὃ Φαυλότερον ἐμποδοκλίας, ὃ, μὰ Δία, ἐκείνη δὲ παλαιῇ. οἶδε γὰρ ἀκριβῶς, ὅτι τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν ἐκάστη ἀπάτη καὶ φανακισμός ἐξ ἀπὸ πηγῆς, καὶ ὑποδύεται μεγαλοπρέπειαν μαγγάνεια, καὶ εὐσιβίαν ἀγυρτεία. καὶ ἀπὸ τούτο τὰς μὲν προσάγει, τὰς δὲ κωλύει &c. Quibus verbis videtur Themistius innuere Empedoclem quendam juniorem, eumque conferre cum illo veteri, inter Pythagoricos Philosophos longe celebratissimo.

Ecquis vero ab Oratore novi Empedoclis nomine tangatur, eruditi viri non indignum putaverunt inquisitione. Itaque Petavius interpres Themistii, obscuritatem loci præfatus hanc suam conjecturam in notis ad illam orationem lectori proposuit. *Empedoclem opinor Christum Dominum Gentilis homo atque impius vocat, quasi se ille perinde*

ne Empedocles Deum haberi voluerit, eodemque ipso suo conatu mortem sibi accesserit. Sed aperte de Christo dicere non ausus est, ne pium & Christianum Principem offenderet. Atque utinam hac ille qua dicit aliam sententiam pati possent. Magno quippe redemptum velim, ut ne tam consceleratum dictum elegantissimis hisce scriptis illigatum fuerit. Petrus vero Petitus libro 2. Miscellaneorum observationum cap. 13. testatus est sibi Petavianam illam suspicionem improbari, nec probavit se illa cuiquam ex doctis quod sciam. Idem porro gaudet se in feliciorem, atque ut illi videtur certissimam Themistianæ sententiæ interpretationem incidisse. Nempe Empedocles est Peregrinus Philosophus iste Cynicus, de quo Gellius, & Lactantius, qui patria profugus in Palestina Christiana militia nomen dedit, & doctrina ita eminens super alios Christianos factus, ut sacros libros enarraret, & Christianis Magister, Prophetæ, omnia esset: qui denique Christianismum ejuravit, ad Cynicam sectam se contulit, & demum insano gloriæ amore furens, pyratæstante, Olympia in totius Græciæ conventu se sponte flammis absumendum dedit exemplo Empedoclis. Sed ecce tibi præstantissimum, atque eruditissimum Leidensium Theologum, Stephanum Lemonium in prolegomenis ad Varia sacra, Petiti quoque sententiæ renunciantem, eaque verius aliquid & oratoris menti accomodatius promittentem. Themistius reputans Empedoclis doctrinam, famam, honores, facinus, committensque cum animo, doctrina, fama, laudibus, fortitudine Polycarpi Martyris, facile & pro sua innata & oratoria dicendi facultate posuit Polycarpum vocare juniorem & alterum Empedoclem, cujus doctrinam, sapientiam, merita æquaret Jovianus Imperator, orationis Themistiana ingens & maximum argumentum. Qui variis legibus & edictis Imperio se commendaverat, sicut Polycarpus apud Christianos variis scriptis ac Epistolis olim inclamaverat. Equidem fateor mihi etiam lectis iis, quæ ad refellendam Petiti sententiam à Lemonio scripta sunt, nihilominus eam non defuisse verisimiliorem videri Lemoniana, siquidem juniorem aliquem Empedoclem à Themistio perstringi ponamus, uti Petito suffragari etiam non dubitat Cl. Menagius p. 382. ad Laërtium, edit. Wetstenianæ. Quo diligentius autem Themistii verba perpendo, nulum in illis deprehendo novum Empedoclem, sed de antiquo solum sermonem esse contendo. Nam vocula & non connectenda est cum verbis ἐκείνῃ & παλαιῇ, sed respicit ad id quod præcesserat, atque idem est ac si dixisset Themistius, ἡ Φαυλόπρεον, μὴ Δία, ἐκείνῃ

H

ἐκείνῃ & παλαιῇ. Itaque simplicissima & verissima verborum Themistii expositio esse videtur, quam reperi in Merici Casauboni, digni tanto parente filii notis ad Marcum Antoninum pag. 87. seq. Unde patebit cum veteri Empedocle conferri Jovianum Imperatorem. Casauboni verba hæc sunt: *Nullum in rebus humanis sincerum bonum esse, cui malum vel apertum & manifestum, vel specie boni fallens annexum non sit, ex adverso* (τὴν τῶν πραγμάτων ἀντιποσυχίαν eleganter vocat Plutarchus ad illam de qua diximus elementorum contrarietatem fortasse alludens) *oppositum, eamque vetustissimam, fati seu providentia legem esse, tot ex antiquis sunt qui observant, ut qui dixerit quam qui non dixerit, invenire difficilius sit. Ille igitur Platonem, Theophrastum, Dionysium Halicarnassenseum, Diodorum Siculum, Dionem Chrysostomum, Longinum & Ethnicos alios Græcos, ut Procopium Christianum aut semi Christianum potius, ut Græcos Patres, aut Latinos Patres, alios ve cujuscunque generis omnes omittam. Themistius ipse jam supra Orat. 3. aliis verbis eandem sententiam complexus erat, ubi ait: Sane unumquodque eorum quæ in hominum vita sunt bonorum, periculo semper aliquo rectum & obvolutum videtur, nullumque est contrarii penitus expers ac sincerum: Nec absurde quidam scenicus Poëta dixit nullum in vita bonum esse, quod radice ab una, qualis arbor, prodeat, sed semper illi, quod malum est, adnascitur. Laudat igitur Themistius Imperatoris edictum, non eo solum nomine, quod religionis optionem liberam reliquerit, sed quod eadem lege qua id permittebat, grande istud arcanum (Θεσμός ipse vocat appositissimo vocabulo) ab Empedocle veteri Philosopho primum animadversum & literis proditum, de boni malique consilio & indissolubili nexu disertis verbis executus sit: aut si non disertis ille verbis, ac ipso tamen effectu propositoque legis, (saltem ut Themistius proposito suo inserviens interpretatur) insinnaverit. De Empedocle Plutarchus ἐν εὐθυμίας testis. Παλίντροπον, inquit, ἁρμονίη κόσμου, ὥστε λυγρὴς καὶ τόξον, καὶ τῶν ἀνθρώπων καθαρὸν εἶναι εἶδε αἰμιγρῆς. Et mox post laudatum Euripidis eundem quem laudat & Theophrastus in eam rem locum, pergit: καὶ γὰρ (ὡς ὁ Μένανδρος Φησὶν) ἅπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαράσται, εὐδὺς γενομένη μυσταγωγὸς & βίη ἀγαθός: ἀλλὰ μᾶλλον (ὡς Ἐμπεδοκλῆς) διττὴ πῖσις ἕκαστον ἡμῶν γεγόμενον ὡρᾶ λαμβάνουσιν καὶ κατέρχονται μοῖραι καὶ δαίμονες. Et post prolatos Empedoclis versus (verbis ne pleraque sunt Empedoclis non usitatis quidem, sed id tamen ipsum quod Themistius hic, non obscure si quis attendat, innuentibus) ita pergit: ὥστε τῶν ἑκάστη ὥριμα τῶν πᾶν αἰσθητέα διδρυμένης ἡμῶν τῆς γαί-*

γενέσεως, καὶ ἂν πολλὴν ἀνωμαλίαν ἐχέσῃ. *Cetera apud ipsum legantur.* Themistii sententia sic exposita & extra controversiam posita, de verbis videamus, quæ etsi longe aliter accipienda quam voluit interpres, minima tamen & fere nulla mutatione sic scribenda censeo: ἀγαθὸν μὲν ἐν καὶ τῶ ἄλλῳ (ita malo quam τὰς ἄλλας, quod tamen ferri potest, ne sententia quam volumus incommodat) ἔ νόμος προσήκει τὸν θεϊότατον αὐτοκράτορα, μάλιστα ὅ τις (id est τέτῳ vel ἐκείνῳ δις) ἐκ ἐφίησι μένον &c. Dignus, inquit Imperator, quem venerantes admiremur, tum ob alia quæ lege illa continentur, tum præcipue, quod non solum religionis libertatem indulgeat, sed & æternas illas leges à Deo latas non minus perire, non ille (*Imperator scilicet*) per Jovem, (*elegans hæc ἀναδικαίωσις, seu ὁμιλῶν ἐστὶν, est dicenda, non intellecta præcipue decepit interpretem*) quam vetus ille Empedocles explicet. Hætenus Mericus Casaubonus, Sane hæc mihi verisimiliora etiam visa verborum Themistii expositio, quam quæ novissime ad illum locum allata à doctissimo editore his verbis: Quovis ego pignore contenderim voces eas quæ proxime hæc ἔ Φαυλάτερον Ἐμπεδοκλῆς sequuntur, ἔ, μὰ Δίῳ, ἐκεῖν & παλαιῷ, inutile quodpiam glossema esse, qualia sane multa in Themistii textu irrepsisse animadvertimus, nam neque ullo modo cobarent cum oratione reliqua, & iis expunctis nihil admodum hîc superest difficultatis aut salebrarum, unde se quisque expedire nullo negotio non possit. Gratulandum enim Imperatori ait ob sanctam in Religione tuenda libertatem, sed ab iis maxime, quorum jura risusque dijudicat & explanat, nibilo deterius quam Empedocles olim fecisse perhibetur, quem ajunt ut refert Suidas consuetudine Deorum usum didicisse ex iis ὅπῃ τοῖς ἀνθρώποις χαίρουσι καὶ ὅπῃ ἀχθονται, cum ceteri mortales in explicanda Deorum natura & cultu conjectura solummodo & opinione, aut omnino errore ducamur. Ad hunc enim morem Jovianus Augustus, cum intelligat ad beneficia à sacrificiis (Ethnicorum scilicet, quorum ritibus additum fuisse Themistiam certum est) & à religione ad superstitionem facilem prolapsionem esse, sic paganorum ritus secernit à ceteris, ut istos eis condonet, illis interdicat: quod cum sapienter admodum sancitum sit, hos ipsos quorum in rem ea maxime cedans, gratulari Imperatori oportet,

CAPUT XIX.

De BASILIO Magno & Seleuciensi.

S. Basilii Magni aetas & vita. 1. Scriptores de illo veteres. 2. Recentes. 3. Alii Basilii ultra triginta. 4. Editiones Basilii Magni operum Latina, Græca & Græcolatina. 5. Scripta singula in editionibus Græcolatinis comprehensa, cum variis observationibus. 6. Scripta Basilii vel quæ sub ejus nomine feruntur, & quæ in editionibus Græcolatinis non exstant. 7. Præcatio ab H. Hammondo edita. Ibid. Index eorum ad quos scripsit & quorum in Epistolis meminit S. Basilius. 8. Index Homiliarum & Epistolarum S. Basilii, adscriptis ordine Alphabetico singularum initiiis. 9. De Basilio Seleuciensi ejusque scriptis. 10.

BASILIIUS, magnus ille Veritatis doctor a) atque Doctrinæ inprimis de Spiritu S. catholicæ Vindex & assertor præcipuus, natus Neocæsareæ, quæ ante Mazaca, in Pontica Cap-padociæ regione circa A. C. 316. b) parentibus *Basilio*, communi tum in illis locis virtutis Magistro c) & *Emmelia*: ne de avia *Macrina* dicam, cujus memoria inter sanctos 14. Januar. d) recolitur, quemadmodum parentum 30. Maji. e) Frater fuit *Gregorii Nysseni*, major natu: & *Naukratii* Monachi, *Petrique* Episcopi *Sebasteni*, & *Macrina* † sororis. Eloquentiæ & artium Magistros præclaros habuit Antiochiæ & CPoli *Libanium*, Athenis ubi *Juliano* † com

a) ὁ μέγας τῆς ἀληθείας διδάσκαλος. Zachariæ Mytilenæo pag. 224. edit. Bar-thii, & κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας, S. Athanasio Epist. ad Palladium Presb. T. 1. p. 714. ὁ ἐνθεὸς τῆς οἰκουμένης φωστὴρ, Gennadio Epistola de prædestinat.

b) Vide Acta Sanctor. T. 7. Maji p. 658.

c) ὃν κοινὸν παιδευτὴν ἀρετῆς ὁ Πόντος τῆνικαὶντα πρεβάλλετο. Nazianzenus Orat. 20. p. 324. Palladia quam matrem memorat Basilius Epist. 366. non fuit mater sed cognata quam matris loco veneratus est.

d) Hollandus in Actis Sanctor. T. 1. Januarii p. 952. seq. Meminit aviæ hujus suæ Ba-silii Epist. 79. p. 895.

e) Papebrochius T. 7. Act. Sanctor. Maji pag. 242. seq.

†) Vide Nicephorum X. 19. & Nyssenum in elogio *Macrinæ*.

in commilitone in studio bonarum litterarum usus est, *Himerium, Præsesque*. Hinc cum in Ecclesia Cæsareensi Lectoris, Diaconi & Presbyteri muneribus functus esset, Monasticam vitam prætulit, *Epiphanius* ipsi cum Episcopo suo Eusebio intercedente. f) In Pontico solitudines secessit, atque ibi *Gregorii Nazianzeni* suavissima consuetudine est usus. Reconciliatus inde Episcopo suo, g) adhuc *Epiphanius* adjunctus, & A. C. 370. defuncto successit Ecclesiæque Cæsarensi Episcopus ordinatus die 14. Junii, * cum per annos octo illud sacrum munus gessisset, diem obiit supremum i) A. C. 380. Calendis Januarii.

Scriptores veteres, de S. Basilii vita & laudibus consulendi.

Greg. Nazianzeni Oratio XX. quæ dicta est in S. Basilii funere. Ejusdem Epigrammata XII. in Basilium cum anonymi Græca propositio, edita à Lambecio VIII. p. 366-371. Epitaphium carmen quod est quartum decimum ordine T. 2. Opp. *Epiphanius* etiam Epist. 38. &c.

Greg. Nazianzeni Oratio in laudem Basilii fratris, *ἐμπνέουσα*. Tom. 2.

Greg. Nazianzeni Epitaphium S. Basilii, ipso superstite adhuc scriptum, ut notat *Epiphanius* cap. 2. pag. 324. adde Combesii Bibliothecam Constantinianam Tom. 7. pag. 9. seq.

H 3

Pseudo

Epiphanius Epist. 208. ad Julianum Imp.

Greg. Nazianzeni Act. Sanctor. T. 2. Junii p. 833. Sozomenus VI. 15. Gregorius presbyter in vita *Nazianzeni* p. 13. &c. In eremo delectatum esse Philoromi amicitia Basilium *Epiphanius* Palladius in Lausiaca p. 121. Vide & quæ ipse de vita sua Monastica Basilium *Epiphanius* ubi fratrem Gregorium (Nyssenum) secum vixisse in monasterio ad flumen *Epiphanius* testatur. De Gregorio Nazianzeno autem intelligendus Epist. 141. *Epiphanius* *ἐκλογὴς καὶ φέρει βαδὺν, τὸ τῷ χρεῖσιν εὐμαρ*, appellat. Multa de illius & Basilii amicitia Gregorius presbyter in *Nazianzeni* vita.

Epiphanius pag. 839.

Epiphanius Martyrologia Basilii memoriam 14. Junii celebrant, ut Menologia Calendis Januarii.

f) *Nazianzenus* de Basilio: *ἐκταετὴ λαοὶ θεόφρονος ἡνία τεύρας*, apud Lambecium VIII. p. 362.

g) *Epiphanius* laudato p. 813.

Pseudo Amphiloebius (sæculi IX. scriptor ut videtur) de vita & miraculis S. Basilii. Dixi de illo lib. V. cap. 12. pag. 505. sed jam addo partem ejus extremam quæ in Combesii editione non exstat, vulgatam ex Codice Vindobonensi à Lambecio VIII. pag. 366. adde pag. 382.

Joannes Damascenus Orat. 1. de imaginibus T. 1. edit. præclaræ Lequinianæ p. 327. laudat βίον βασιλείου & μακάριον δι' ἑλλάδιος & αὐτὸν μαθητὴν καὶ διαδόχον τῆς ἰσαρχίας Vitam, B. Basilii scriptam ab Helladio discipulo ejus & successore. Sed illa jam pridem intercidit, licet partem ejus ex Anastasii Bibliothecarii versione legisse se MS. testatur Baronius ad Martyrolog. Rom. ad Calendas Januarii.

Simeon Metaphrastes de S. Basilio, (quem Græce MS. testatus est se habere Heribertus Rosvveidus,) & *Græcorum Menæa* 1. Januar.

Gregorius presbyter in vita Greg. Nazianzeni.

Johannes Euchaitensis, *Philothheus* CPol. *Nicolaus Cabasilas*, *Theodorus Mescobita*, *Matthæus Camariota* in tres Hierarchas qui sunt Basilii, Nazianzenus & Chrysostomus, & quorum memoriam sanctim. celebrant Græci 30. Januarii. Ex his solus *Philothheus* editus est, cæteri MSti adhuc feruntur, ut dixi lib. 5. c. 15. p. 558.

Philostorgius VIII. 11. 12. 13. *Socrates* IV. 26. *Sozomenus* VI. 15. *Tripartita* VII. 36. *Nicephorus* X. 17. seq. &c.

Photius Cod. CXLI. seq. Bibliothecæ.

Hieronymi c. 116. *S. E. Theodoret* IV. 19. & præf. in Canticum Augustini 1. contra Julian. Pelagianum, *Suida*, *Gaudentii Brix. Vincentii Lerinensis* & *Theodori Prodromi* loca S. Basilii operibus à Parisiensibus præmissa sunt.

III. Scriptores recentiores.

Jo. Baptista Mantuani de vita S. Basilii libri II. carmine Heroico.

Erasmus lib. XXVIII. edit Londinensis, Epistola 7. ad Jac Sadoletum quæ loco præfationis præmittitur editioni Græcæ Basilii A. 1532. Vide etiam lib. XXIX. Epist. 90. seq.

Oratio de S. Basilio inserta T. 3. declamationum Witebergensium pag. 716. seq.

Godfridus Hermantius (Tillemontii memoriis tunc adhuc ineditis usus) in vita Basilii & Nazianzeni Gallice scripta, Paril. 1674. 4. duobus Voluminibus, Laudat Baërtius eaqve usum se proficitur T. 2. Act. Sanctor. Junii p. 810. Tille-

Memoria tomo IX. memoriarum Historiæ Ecclesiasticæ, edito Paris
1703-4.

Bartholomæus Bærtius in vita Basilii T. 2. Act. Sanctor. Junii p. 807. seqq.

Philippus Raderus in viridario Sanctorum p. 24. seq.

Opus vchut notiss. Centurias Magdeburgenses Centuria IV. Baro-
niumque & alios Annalium & Historiæ Ecclesiasticæ scriptores,
atque Eliam du Pin Tomo secundo Bibliothecæ suæ & cæteros
qui de Scriptoribus Ecclesiasticis egere. Antonius Possevinus in
Apparatu sacro etiam de Codicibus scriptorum Basilii manu ex-
aminati in Bibl. Augustana, Messanensi & Monachienfi exstant,
atque in versiones varias scriptorum Basilianorum obser-
vantes complures cum LECTORE communicat.

Philippus Raderus parte IV. Medullæ Patrum.

Opus vitis primitivorum Patrum Ecclesiæ, Anglice scriptis,
atque translatis in linguas Belgicam atque Germanicam T. 2.
Germanicæ p. 504-598. Brem. 1704. 4.

Philippus Raderus in vetere Academia Jesu Christi p. 73. seq.

IV. *Alii Basilii ultra XXX.*

Philippus Raderus Lauræ prope Hierosolyma. Vide infra, Maleinus.

Philippus Raderus, vide infra, Thessalonicensis.

Philippus Raderus in Cappadocia Episcopus & Martyr Nicomediæ

Philippus Raderus de quo Henschenius in Actis Sanctor. T. 3. April. 26.

Philippus Raderus Acta illa fabulosa videntur Valesio pag. 208. ad

Philippus Raderus arcis Mechæ * atque inde ab A. C. 336. quo

Philippus Raderus in Synodo CPol. depositum constat, *Ancyranus* Epi-

Philippus Raderus de quo Hieron. de scriptor. Eccles. c. 89. Plura de eo Tille-

Philippus Raderus T. 7. memor. Ecclesiastic. Cum Arianis non fecisse pro-

Philippus Raderus *ὁ μακαρίτης* appendice ad lib. de hæresiarchis Se-

Philippus Raderus T. II. p. 453. seq.

Philippus Raderus Episcopus junior qui in Synodo Nicæna II. A. C. 787.

Philippus Raderus honorem obtulit quæ exstat T. 3. Concilior. edit. Binianæ

Philippus Raderus Episcopus A. C. 456. & 457. cuius meminit Nice-

Philippus Raderus XV. 19. Simeonis Eremitæ ad eum Epistola apud Eva-

Philippus Raderus grium

Philippus Raderus in libro Hieronymi A. 1700. Helmstadii excuso legas.

grium lib. II. cap. 10. Ad eundem Basilium scripsit Leo Imp. & Leo I. Episcopus Rom. & Baradatus teste Ephraimo apud Photium Cod. 229. sub fin.

Basilius *Aquarum Sextiarum* Episcopus, cujus meminit Honoratus in vita Hilarii Arelat. c. 22.

Basilius junior *Aleca*, cujus vitam scripsit Gregorius ejus discipulus clarus temporibus Leonis sapientis Imp. Exstat in Actis Sanctor. T. 3. April. 26. adde Lambecium VIII. p. 359.

Basilius *Bicantlorum* presbyter, de quo Moschus in prato spiritali cap. 40.

Basilius *Bulgaroſtonus* * Imperator ab A. C. 976. ad 1025. de cujus Novellis Constitutionibus dicam libro VI.

Basilius *Cæsarensis* ** junior cujus inediti commentarii ad Orationes Nazianzeni, Constantino Porphyrogeneto dicati exstant in variis Bibliothecis, ut Coisliniana p. 296. & in tribus Codicibus pag. 298. seq.

Basilius *Cbrysoſtomi* qui eilibros de Sacerdotio dicavit, familiaris, jam Episcopus circa A. C. 372. adeoq; à Seleuciensi qui annis sexaginta amplius post floruit, haud dubie diversus, licet aliud visum sit viris quibusdam doctis, secutis Photium Cod. 168. Confer Tillemontium T. 15. memor. Hist. Eccles. p. 340. Et quæ infra in Basilio Raphanensi,

Basilius Irenopolitanus in *Cilicia* Episcopus, à quo Nestoriani dicti *Βασιλειανοί* ut notavit Mich. le Qvien ad Jo. Damascenum T. 1. pag. 100. De ejus Historiæ Ecclesiasticæ libris tribus, Photius Cod. 42. Vide quæ dixi lib. V. cap. 4. pag. 114. Ejus opus contra Archelaum Coloniam in Armenia presbyterum memorat Svidas: contra Joannem Scythopolitam Photius Cod. 107.

Basilius *Confessor*, Episcopus *Cretensis* & dein Theſſalonicensis, de quo Bollandus ad Calend. Februar. Tom. 1. p. 242. sq.

Consules Cæcina Decius Basilius *** A. C. 463. & Cæcina Decius Basilius junior Ao. 529. tum Flavius Basilus Ao. 480. & Flavius

* Vide Allatium p. 330. ad Georg. Accropolitam.

** Vide quæ de illo lib. V. c. 13. p. 540. Cavens hunc refert ad A. C. 675. sed junior est Constantini Porphyrogeniti ætate scripsit. A Sambuco vocatur Theſſalonicensis, sed ipse se Basili Cæsarensis *κατωνὸν καὶ ἀρόμυτον καὶ ὁρίων* appellat.

*** Ad hunc scribit Sidonius,

vius Basilius junior A. 541. ultimus privatorum qvi consulatum ordinarium gesserit, nomenque anno dederit. Vide Victorii Canonem Paschalem. p. 69.

Basilius *Epheſi* Episcopus A. C. 434-444.

Basilius *Hierosolymitanus* Patriarcha, cujus Epistola Synodica ad Imp. Theophilum qvi ab A. C. 829. ad 841. rebus præfuit, exstat in Combefisii manipulo Orig. CPol. p. 110.-145. Paris. 1664. 4.

Basilius *Irenopolitanus*, perperam à Cilice distinguitur in Chastophylace clarissimi Cavei (qvi id recte deinde emendavit) & in pandectis Hendreichii Brandenburgicis.

Basilius *Isauria* Episcopus, idem cum Seleuciensi.

Basilius *Lariſſa* in Theſſalia Metropolitanus Baluz. pag. 886. novæ collect. Concil.

Basilius *Macedo* Imp. ab A. C. 866, ad 889. de cujus *κεφαλαίους παρασκευαίς* dixi lib. V. c. 5. p. 572. seq. De ejus variis Constitutionibus & Legibus, aliisque scriptis ad Jura spectantibus differendi locus erit libro VI. quemadmodum & de Novellis Basilio *Porphyrogeniti* Imp.

Basilius *Magneſia* Episcopus interfuit Concilio Nicæno II. T. 3. Binii pag. 516.

Basilius *Magnus*, de quo Gregorius Magnus lib. 1. dialogor. p. 1331. seq. T. 1. Opp. & Cassiodorus IV. 2. Var.

Basilius *Maleinus* S. Lauræ prope Hierosolyma archipresbyter & Abbas cujus *ἀσκητική ὑποτοκασίς*, * & libellus quo probat *Asceta* non esse captanda honoraria nec honores ambiendos, MS. Græce in Bodlejana Bibl.

Basilius *Asceta*, *Marciani* discipulus, à quo conditum Monasterium in Selencobelo civitate Syriæ narrat Theodorus Histor. religioſ. cap. 3. inter discipulos ejus *Sabinum*, miramque & hujus abstinentiam prædicans. Eundem cum Basilio Seleuciensi illum facit Baronius ad A. C. 382. n. 68. sed rectius, distinguendum esse monet Tillemontius T. 15. memor. p. 341.

Basilius *Megalomites*, cujus ænigmata Græce exstant MS. in Bibl. Bodlej.

Basilius *Monachus* Cappadox cujus fertur responsum sive *ἀναφορά* ad Nicetam Metropolitam Theſſalonicenſem circa A. C. 1200.

I

Basilius

Libri V. Pars 4.

* ὑποτόκασις illa sive descriptio Vitæ Monasticæ Latine exstat in Bibliothecis Patrum, interprete Jac. Pontano.

- Basilii Nicomedianfis** Martyr. Supra in Amaseno. De aliis Basiliiis *Martyribus* octo vel novem, Baronius ad Martyrolog. Romanum.
- Basilii Patricius & prafectus Cubiculi**, cujus Naumachica haftenus inedita dabo Græce infra.
- Basilii Pegoriotæ** qvi inter Melodos Græcæ Ecclesiæ laudatur à Leone Allatio, & qvi plura de eo dicet, Rev. Urbano Gotfrido Sibero.
- Basilii Philippenfis** cujus homilia in præsentationem B. Virginis in templo, MS. Græce in Bibl. Bodlei.
- Basilii Pisidia** Episcopus, Iconomachus, in qvem invehuntur Patres Synodi VII. actione 1. T. 1. Binianæ edit. A. 1618. p. 482.
- Basilii presbyter**, cujus vita auctore incerto in T. 3. Act. Sanctor. Martii 22. pag. 380. Latine, & Græce ad Voluminis calcem.
- Basilii patricius & prafectus Prætorio** sub Rege Odoacro. Vide Baronium ad A. C. 483. n. 10 seq.
- Basilii Raphanenfis** in Syria Episcopus qvi A. C. 381. Synodo CPol. subscripsit. Hunc Basnagius ad A. C. 382. 6. putat esse illum cui Chrysostomus libros de Sacerdotio inscripsit.
- Basilii Russia** Imperator cujus Epistolam de translatione reliquiarum suæ Matris allegat Allatius contra Hottingerum p. 177. seq.
- Basilii S. Saba** Archimandrita Romæ, ad qvem Theodori Studitæ Epistola 35. libri I.
- Basilii Seleuciensis** de quo infra hoc capite.
- Basilii Episcopus Sycomazanus** (al. *Sycaminanus*) qvi interfuit Synodo CPol. sub Menna A. C. 536.
- Basilii Sylei** Episcopus, qvi interfuit Synodo septimæ sive Nicænæ II. A. C. 787. celebratæ. Vide T. 3. Binianæ edit. p. 515.
- Basilii Achridenus**, ArchiEpiscopus *Theffalonicensis* cujus responsio ad Epistolam Hadriani IV. Papæ in jure Græco Rom. p. 307. & apud Allatium de consensu p. 658. & post Jo. Zonaram in Canones Concilior. 783. Ejusdem Basilii ad quæstionem de conjugio duorum fratrum cum amita consobrini à magno Dyrrachii Sacellario propositam exstat in jure Græco Rom. p. 309. & 408.
- Basilii Trajanopolitanus** in Thracia, qvi interfuit Concilio Chalcedonensi.

V. Editiones Operum Basilii Magni.

GRÆCÆ.

Basil. 1532. fol. cum præf. Erasmi, apud Froben. In hac editione sunt

sunt Homiliae in Hexaëmeron, in Psalmos, & aliae variae homiliae XXIX. Liber de Spiritu S. & Epistolae.

Venet. 1535. fol. apud Steph. Sabium, in quo volumine sunt Ascetica, Ethicaque & de Virginitate & contra Eunomium libri quinque.

Basil. 1551. fol. cum praefatione Graeca Jani Cornarii ad Julium Numburgensem Episcopum. In hac editione continentur: In Hexaëmeron homiliae undecim. In Psalmos homiliae XVII. Variae homiliae XXIX. Liber de Spiritu S. Epistolae Basilii & Nazianzeni CLXXX. Ἀσκητικῶν λόγοι septem. De judicio DEI. De fide, ἡθικῶν ὅροι LXXX. Ἑρωτημάτων ἀσκητικῶν κατὰ πλάτῃ ὅροι LV. ἐρωτημάτων ἀσκητικῶν κατ' ἐπιτομὴν ὅροι CCCXIII. Ἐπιτίμια διάφορα sive poenae variae Ecclesiasticae delinquentibus Monachis & κατοικαῖς constitutae. Constitutiones Asceticae XXXIV. Epistola ad Chilonem. Alia ad Monachum praevicatorem. De baptismo libri II. Liber περὶ τῆς αὐτοχρυσίης, de libero arbitrio. Alius de virginitate. De paradiso liber & libri V. adversus Eunomium.

L A T I N Æ.

Paris. 1520. fol. apud Ascensium.

Colonia 1531. fol. apud Cervicornum, quam editionem persequitur Gesnerus in Bibl.

Basil. 1540. fol. apud Hervagium cum praefat. Wolfgangi Musculi. Hanc editionem praeter Gesnerum recensent Bellarminus de S. E. & B. Gerhardus in Patrologia.

Basil. 1552. fol. edente Jano Cornario.

Basil. 1565. fol. apud Jo. Oporinum, cum eadem Musculi praefatione, qui in hac editione scholia in Psalmos, & enarrationem in sedecim capita Esaiæ, & Epistolas quasdam adjunxit.

Parisiensis Godfridi Tilmanni 1566. fol. quæ recusa est

Antwerp. 1568. fol. apud Philippum Nutium. Hanc editionem recenset Possevinus in Apparatu Sacro.

Paris. 1571. fol. apud Sebast. Nivellium: prioribus nitidior, pleniorque & castigatior, quam secuta Parisiensis apud Sonnium A. 1603. fol.

Postrema Antvverpiensis 1616. curante Andrea Schotto fol. repetita Coloniae 1618. fol.

- Basilii Nicomedianfis** Martyr. Supra in Amaseno. De aliis Basiliiis *Martyribus* octo vel novem, Baronius ad Martyrolog. Romanum.
- Basilii Patricius & præfectus Cubiculi**, cujus Naumachica hæctenus inedita dabo Græce infra.
- Basilii Pegoriotæ** qvi inter Melodos Græcæ Ecclesiæ laudatur à Leone Allatio, & qvi plura de eo dicet, Rev. Urbano Gutfrido Sibera.
- Basilii Philippenfis** cujus homilia in præsentationem B. Virginis in templo, MS. Græce in Bibl. Bodlei.
- Basilii Pisidia** Episcopus, Iconomachus, in quem invehuntur Patres Synodi VII. actione 1. T. 1. Binianæ edit. A. 1618. p. 482.
- Basilii presbyter**, cujus vita auctore incerto in T. 3. Act. Sanctor. Martii 22. pag. 380. Latine, & Græce ad Voluminis calcem.
- Basilii patricius & præfectus Prætorio** sub Rege Odoacro. Vide Baronium ad A. C. 483. n. 10. seq.
- Basilii Raphanenfis** in Syria Episcopus qvi A. C. 381. Synodo CPol. subscripsit. Hunc Basnagius ad A. C. 382. 6. putat esse illum cui Chrysostomus libros de Sacerdotio inscripsit.
- Basilii Russia** Imperator cujus Epistolam de translatione reliquiarum suæ Matris allegat Allatius contra Hottingerum p. 177. seq.
- Basilii S. Sabæ** Archimandrita Romæ, ad quem Theodori Studitæ Epistola 35. libri I.
- Basilii Seleuciensis** de quo infra hoc capite.
- Basilii Episcopus Sycomazanus** (al. *Sycaminanus*) qvi interfuit Synodo CPol. sub Menna A. C. 536.
- Basilii Sylei** Episcopus, qvi interfuit Synodo septimæ sive Nicænæ II. A. C. 787. celebratæ. Vide T. 3. Binianæ edit. p. 515.
- Basilii Achridenus**, Archiepiscopus *Theffalonicensis* cujus responsio ad Epistolam Hadriani IV. Papæ in jure Græco Rom. p. 307. & apud Allatium de consensu p. 658. & post Jo. Zonaram in Canones Concilior. 783. Ejusdem Basilii ad quæstionem de conjugio duorum fratrum cum amita consobrini à magno Dyrrachii Sacellario propositam exstat in jure Græco Rom. p. 309. & 408.
- Basilii Trajanopolitanus** in Thracia, qvi interfuit Concilio Chalcedonensi.

V. Editiones Operum Basilii Magni.

GRÆCÆ.

Basil. 1532. fol. cum præf. Erasmi, apud Froben. In hac editione sunt

Sunt Homiliae in Hexaëmeron, in Psalmos, & aliae variae homiliae XXIX. Liber de Spiritu S. & Epistolae.

Venet. 1535. fol. apud Steph. Sabium, in quo volumine sunt Ascetica, Ethicaque & de Virginitate & contra Eunomium libri quinque.

Basil. 1551. fol. cum praefatione Graeca Jani Cornarii ad Julium Numburgensem Episcopum. In hac editione continentur: In Hexaëmeron homiliae undecim. In Psalmos homiliae XVII. Variae homiliae XXIX. Liber de Spiritu S. Epistolae Basilii & Nazianzeni CLXXX. Ἀσκητικῶν λόγοι septem. De judicio DEI. De fide, ἡθικῶν ὅροι LXXX. Ἑρωτημάτων ἀσκητικῶν κατὰ πλάτωνα ὅροι LV. ἐρωτημάτων ἀσκητικῶν κατ' ἐπιτομήν ὅροι CCCXIII. Ἐπιτίμια διαφόρων sive poenae variae Ecclesiasticae delinquentibus Monachis & κανονικαῖς constitutae. Constitutiones Asceticae XXXIV. Epistola ad Chilonem. Alia ad Monachum pravariatorem. De baptismo libri II. Liber περὶ τῆς αὐτοχρησίας, de libero arbitrio. Alius de virginitate. De paradiso liber & libri V. adversus Eunomium.

LATINÆ.

Paris. 1520. fol. apud Ascensium.

Cologne 1531. fol. apud Cervicorum, quam editionem persequitur Gesnerus in Bibl.

Basil. 1540. fol. apud Hervagium cum praefat. Wolfgangi Musculi. Hanc editionem praeter Gesnerum recensent Bellarminus de S. E. & B. Gerhardus in Patrologia.

Bas. 1552. fol. edente Jano Cornario.

Basil. 1565. fol. apud Jo. Oporinum, cum eadem Musculi praefatione, qui in hac editione scholia in Psalmos, & enarrationem in sedecim capita Esaiae, & Epistolas quasdam adjunxit.

Parisiensis Godfridi Tilmanni 1566. fol. quae recusa est

Antwerp. 1568. fol. apud Philippum Nutium. Hanc editionem recenset Possevinus in Apparatu Sacro.

Paris. 1571. fol. apud Sebast. Nivellium: prioribus nitidior, pleniorque & castigatior, quam secuta Parisiensis apud Simonium A. 1603. fol.

Postrema Antvverpiensis 1616. curante Andrea Schotto fol. repetita Coloniae 1618. fol.

Denique Franciscus Combesius tum in Ecclesiaste Græco Paris. 1674. 4. tum in Bibliotheca Concionatoria ibid 1662. fol. varias Basilii Homilias Latine à se vel recensitas vel de integro versas Latine edidit.

Germanica.

Ingolstadt. 1591. fol. Schvveikharo Comite Helfensteiniensi interprete.

GRÆCOLATINÆ.

A. 1618. *Paris.* fol. 2. Vol. ex officina Nivelliana. Hæc insignis & nitida, emendataque editio recensetur à Philippo Labbeo T. 1. de scriptor. Eccles. p. 177. seq. & ab Hendreichio in pandectis Brandenburgicis, sed qui multa confuse ac falso de editionibus Basilii scriptorum tradit. Qui hanc Parisiensem editionem curarunt Fronto Ducæus & Fed. Morellus, testantur se usos editione Græca Anni 1551. collata cum MSS. à Richardo Montacutio. Ducæi notæ, quibus versiones passim castigantur, implent in Appendice Tomi II. paginas 118. hinc succedunt exiguæ Federici Morelli pag. 119-126.

1638. *Paris.* fol. 3. Vol. minus nitida, minusque emendata, neque ulla re alia auctior. Hanc recenset Casimirus Ondinus in supplemento de Scriptoribus Eccles. p. 42. seq. qui etiam novam sciagraphiam subjicit ordinis quo ipse optet opera S. Basilii retudi, ut primo tomo Homiliæ, altero libri & tractationes, tertio Epistolæ, Liturgia & alia quædam in prioribus non obvia exhibeantur.

Novam Basilii operum editionem molitus pridem fuit *Franciscus Combesius*, cumque edendi ipsius vasti operis occasio deesset, castigationes saltim suas ex variis Codicibus MSS. & observationes varias ad paginas editionis Paris. 1618. vulgare instituit, variaque inedita S. Basilii monumenta passim inseruit. Sed A. 1679. 23. Jun. ætat 74. operi immortuo Combesio observationes illæ eodem adhuc anno publicatæ, & ArchiEp. Parisiensi Francisco Harlæo inscriptæ sunt à Paulo de Golefer, Ord. Prædicatorum. Titulus Operis est: *Basilii Magni ex integro recensitus, textus fide optimorum Codicum ubique castigatus, auctus, illustratus, emendatus, versiones recognita &c.* Paris. 1679. 8. duobus Vol.

Mc-

Memini & *Wilhelmum Ernestum Tenzelium* τὸν *μαναζήν*, multis annis; & beatissimum desideratissimumq; *Godfr. Olearium* nostrum aliquando de nova Basilii editione concinnanda cogitasse, & in eam rem varia collegisse subsidia, sed utriusque doctos conatus properans fatum antevertit.

Novam nunc S. Basilii editionem eruditi Monachi Benedictini, quibus tot præclarissima monumenta Ecclesiastica debemus, jubent expectare ab insigni sodali suo *Juliano Garnierio*, postquam alter qui ex eodem ordine ornandæ huic spartæ præfectus antea fuerat, *Jacobus Lopinus*, jam A. 1693. 29. Dec. fatis concessit.

VI. Basilii Magni scripta quæ exstant, in utraque edit. Græcolatina Paris.

- I.** *Ἐκ τῶν ἑξαήμερων*, in *Hexæmeron Homilia IX.* Ex his pleraque ad verbum expressit *S. Ambrosius* libris VI. a) in *Hexæmeron*, qui etiamnum supersunt. *Eisdem Eustathius sive Eustachius* (Afer) vir discretissimus ita transtulit in Latinum, ut ingenium doctissimi viri (Basilii) facundia sua viribus æquiparasse videatur, qui usque ad hominis conditionem novem libros tetendit, ut notat *Castidorus* cap. 1. divinar. Lect. Quæ versio sorori *Syncretice Diaconissæ* b) ab Eustathio dicata & memorata etiam *Sigeberto Geroblacensi* c. 21. de S. E. & *Bedæ* sive *Junilio* præf. in *Genesin*, prodiit *Nicolao Fabro* curante, exstatque in *Bibliotheca Patrum Paris.* 1654. Tomo I. atque in Latinis S. Basilii editionibus novissimis.

Dionysii quoque *Exigui* versionem *Clariss. Caveus* & ante eum *Possevinus* & *Elias du Pin* memorat. Sed vereor ne *Greg. Nyssenus* quem a *Dionysio* latine redditum constat, memoræ eorum observatus; vel, ut *B. Doctori* meo *Tho. Ittigio* observatum, ver-

I 3

in-

- a) *Homilia prima* Basilii respondet primis sex libri primi *Ambrosii* capitibus, *secunda* capitibus reliquis quatuor ejusdem libri. *Tertia* libro integro secundo. *Quarta* capitibus primoribus quinque & *Quinta* cæteris duodecim tertii libri, *Sexta* libro quarto, *Septima* libri quinti capitibus prioribus undecim, *Octava* posterioribus. *Nona* denique libro sexto.
- b) Hæc *Syncretice*, cuius ut æqualis fuit *Sedulius* in præf. Operis Paschalis meminit, non confundenda cum *Syncretice* antiquiore, de cuius vita dixi inter scripta S. *Asinatio* supposita lib. 5. cap. 2. n. 84.

ba Tilmanni non recte intellecta illos induxerint, ut Basilium quoque ab eo verum affirmarent. Inter recentiores primus Basilium interpretatus est Latine *Johannes Argyropylus*, cujus versio in operibus Basilii A. 1565. fol. Latine Basileæ vulgatis, & à *Godfrido Tilmanno* recognita cæteris Latinis in Græcolatinis Basilii editionibus occurrit.

Hinc *Joachimus Perionius* Parif. 1552. in cujus interpretatione pluræ notat ac reprehendit *Possëvinus* Tom. 1. Apparatus sacri pag. 184. seq.

Jani Cornarii versionem invenies in editione operum Basilii Latina. Basil. 1552. fol. Eamque passim præfert *Fronto Ducæus* in notis ad hoc Basilii opus.

Vissorini Strigelii interpretatio separatim lucem vidit Lipsiæ 1566. 8. Laudant Basilium in Hexaëmeron certatim veteres, Nazianzenus, c) Nyssenus, d) Hieronymus, e) Photius, f) Svidas, g) aliiqve. Ante Basilium in Hexaëmeron qvis scripsere, temporis injuria interciderunt omnes præter Philonem Judæum, ut Rhodon Tatiani discipulus, Hippolytus & Origenes Hieronymo laudati, Justinusqve Martyr & alii complures qvos Anastasius Sinaita h) commemorat. Post Basilium scriptores hujus argumenti tulere ætatem Græci scriptores Nyssenus, Eustathius, Anastasius, Johannes Philoponus.

Homilia X. & XI. de opificio hominis, quæ velut Basilii in Græcis editionibus pluribusqve MSS. ut in Cæsareo apud Lambec. III. p. 122 & in versionibus Cornarii, Perionii, Strigelii, atqve in latinis Basilii editionibus plerisque è Wolfg. Musculi Argyropulum supplere studentis interpretatione subjiciuntur, in Græcolatinis omissæ sunt, quoniam multi veterum testantur Basilium non ulte-

d) Nazianzenus Orat. 20. in S. Basilium : ὅταν τὴν ἐξαήμερον αὐτῷ μεταχειρίζομαι, μετὰ τῆς κτίσεως γίνομαι.

d) Nyssenus in Hexaëm. T. 1. pag. 5. cum dixisset se neūtiqvam velle αὐτοδογματίζειν τῷ ἁγίῳ Βασιλείῳ περὶ τῶν κατὰ τὴν κοσμογονίαν αὐτῷ φιλοσοφηθέντων, subjungit : ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν κεκρατήσω, καὶ μόνῃς τῆς θεοπνεύσεως διαθήκης τὰ δευτερεῖα φερέσω.

c) Hieron. Catalogo c. 116. & Epist. 55. f) Photius Cod. 141. g) Svidas in Βασιλείῳ. Vide & Socratem IV. 26.

b) Anastasius 7 in Hexaëm, cujus verba Græce produxit V. C. Michaël le Qvien ad Damascenum T. 1. pag. 174. Alium ex libro 1. Fronto Ducæus in limine notarium ad Basilium.

ulterius progressum, nec de hominis structura tractasse. Tamen illas post longum morbum à Basilio revera additas, eiqve adeo vindicandas esse contendit *Franciscus Combeffus*, qui eas MSS. emendavit & supplevit, & cum argumentis quæ in Codice Regio præfiguntur in capita distinctas addita nova versione sua notisque dedit T. I. Basilii recensiti, pag. 418. seq. subjuncta, etiam pag. 524. homilia de paradiso, quæ inter diversas est trigesima & T. I. pag. 625. edit. Græcolat. A. 1618. legitur. Certe Homiliam X. & XI. à Greg. Nysseno adjunctas Basilii operi non esse, docet luculentus quæ ab eo supplementi Basiliani loco habemus liber de opificio hominis, & inter cujus opera illæ duæ Homiliæ T. I. pag. 139. 153. leguntur cum versione *Petri Francisci Zini*.

II. *Ομιλία Homilia XVII. in Psalmos.* Hoc est præter unam proœmii loco præmissam, singulæ in Psalmum VII. XXIX. * XXXII. XXXIII. XXXVII. XLIV. XLV. XLVIII. LIX. LXI. & binæ in Psalmum XIV. XXVIII. CXIV. Illa quæ proœmii loco præmissam dixi, ex *Rufini* versione solet præfigi Latine *S. Augustini* Enarrationi Psalmorum, etiam in novissima editione ab eruditis Monachis Benedictinis curata, Tomo IV. Homilias universas septendecim Latine vertit *Godfridus Tilmannus*, cum cujus interpretatione exstant in Græcolatinis & postremis Latinis Basilii editionibus. Ante Tilmannum easdem transtulerant *Raphaël Volateranus* cujus versio legitur in latinis quibusdã editionibus ut Basileensi 1565. fol. & *Janus Cornarius*, quæ occurrit in editione Latina Anni 1552. Plura ex his homiliis afferuntur in Catena Græcorum Patrum ad Psalmos Corderiana, nonnulla etiam præterito Basilii nomine.

III. Homiliæ diversi argumenti XXXI.

I. *Περί νηστίας de jejunio.* Incipit: *σαλπιατέ, φησιν, ἐν νεομηνίαις.* Vertit *Erasmus*. ** Solita hæc homilia in Græcorum Ecclesiis legi

* secundum Hebraicam editionem in Psal. 7. 15. 29. 30. 33. 34. 38. 45. 46. 49. 60. 62. & 116.

** Fallitur Labbeus qui T. I. de Scriptor Eccles. p. 177. homilias XXXI Erasmo interprete exhiberi scribit, cum duas tantum primores Erasmus verterit. Erasmi versionem non Galefinii servarunt editiones Latinæ & Græcolatinæ operum Basilii. Homiliæ octo Basilii ex versione *Antonelli Arimbaldi* prodierunt Latine Mediolani 1569. 4. sed illæ jam mihi non sunt ad manus, uti nec Gallica *S. Sulpicii* (Paris 1580. 8.) nec Italica *Galeazzi Sessa* interpretatio.

legi Dominica Quadragesimæ sive in εὐβάσει τῶν ἡσυχῶν. Separatim prodiit Græce Helmstad. 1666. 4.

2. Περὶ νηστείας de jejunio, secunda. Incipit : Ὁ Θεὸς καλεῖται, Φησὶν, ἰσθῆς τὸν λαόν. Vertit idem *Erasmus*. Lecta hæc homilia in Græcis Ecclesiis * τῇ ὡρασκίῃ τῆς τυρινῆς sive feria sexta post Cineres. (al. pridie diei Cinerum.) Prodiit Græce cum prioribus Lovan. 1563. 4. Parisiis 1579. 8. & ex interpretatim *Erasmii* Friburg. 1532. & ex *Petri Galefinii* versione Rom. 1587. 4. & Monachii 1613. 12.
3. Ἐἰς τ. πρόσχε σαυτῷ. In illud: Deut. XV. 9. attende tibi ipse. Incipit : ὁ λόγος τῷ χεῖρσιν δέδωκεν ἡμῖν ὁ κτίσας ἡμᾶς ὁ Θεός. Vertit præter *Franciscum Craneveldium* Lovan. 1534. 8. *Godfridus Tilmannus* : atque in Ecclesiaste suo Græco *Franciscus Combesius*. Allegat *S. Maximus* ad *Dionysium Areopag.* T. 1. p. 29.
4. Περὶ ευχαριστίας de gratiis DEO agendis. Incipit : ἡκούσατε τῶν ῥημάτων ὁ Ἀποστόλος. Vertit *Godfridus Tilmannus*.
5. Ἐἰς τῷ μάρτυρε Ἰουλίτῃ, in Julittam quæ martyrium Cæsareæ subiit. Incipit : ἡ μὲν ὑποτίθεται τῆς Εκκλησίας. Meminit *Martyrologium Romanum* 30. Jul. & *Svidas* in βασιλείᾳ. Vertit *Godfridus Tilmannus* & ante *Tilmannum Janus Cornarius*. Occurrit & in Ecclesiaste Græco *Combesii*.
6. Περὶ πλεονεξίας in illud Luca XII. 18. Destruam horrea mea &c. De avaritia. Incipit : διωλὼν τὸ εἶδὲ τῶν πειρασμῶν. Ante *Cornarium*, vertit *Raphael Volaterranus*, cujus interpretatio in Græcolatinis editionibus hinc inde emendata à *Frontone Ducæo*. Volaterrani versio Homiliarum *Basilii* lucem vidit apud *Ascensium* Parisiis. 1520. fol. Colon. 1531. fol.
7. Πρὸς τὰς πλετώντας sive κατὰ πλετόντων in divites ad Luc. XVIII. 22. Incipit : Ἐιρηὴ καὶ πρῶν ἡμῖν. Vertit *Volaterranus*, & *Cornarius*.
8. Ἐν λιμῷ καὶ ἀνυχμῷ tempore famis & siccitatis dicta homilia in divites anatos. Incipit : λίαν ἐρεύζεται. Vertit *Volaterranus* & *Cornarius*.
9. ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ τῶν κακῶν ὁ Θεός. Quod DEUS non est auctor malorum. Incipit : πολλοὶ τῆς διδασκαλίας οἱ τέλει. Verterunt *Volaterranus* & *Cornarius*. Vidi & Gallicam versionem excusam, Rothomagi. 1584. 8. 16. Κατὰ

† Vide *Combesii* Basilium recensitum T. 1. p. 85. 97. τυρινὴ Græcis, quæ Latinis Dominica Quinquagesimæ, ut *Allatio*, Gangioque notatum.

10. Κατὰ ὀργιζομένων, *de ira sive adversus irascentes.* Incipit : ὡς περ
 Ἰη' τῶν ἱατρικῶν ὡς ἀγγελμάτων. Verterunt iidem Volaterranus
 & Cornarius. Prodiit & separatim Græce & Lat. Paris. 1587. cum
 interpretatione Gentiani Herveti.
11. Περὶ φθόνου *de invidia.* Incipit : ἀγαθὸς ὁ Θεός. Verterunt Volaterra-
 nus & Cornarius, & Franciscus Craneveldius, Lovan. 1535.8. Gentianus
 item Hervetus.
12. Εἰς τὴν δόχην τῶν παροιμιῶν, *In principium Proverbiorum.* Incipit :
 ἀγαθὸς ὁ τῆς εὐπειθείας μισθός. Verterunt Volaterranus & Cornarius.
13. προσηκτική εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα. *Exhortatio ad baptismum & peni-
 tentiam.* Incipit : ὁ μὲν ὁ Θεὸς Σολομών. Vertit Volaterranus.
14. Κατὰ μεθύοντων, *in ebrietatem & luxum.* Incipit : κινεῖ μὲν με πρὸς
 τὸν λόγον. Vertit Volaterranus, cum cujus interpretatione sepa-
 ratim etiam prodiit hæc Homilia, Kiloniz 1675. 4. adjunctis
 aliis ebrietatis descriptionibus & accusationibus, variorum scri-
 ptorum Græcorum, Latinorumque. Interpretatus præter Cor-
 narium etiam est Franciscus Craneveldius Lovan. 1538. 8. & Simon
 Stenius Heidelberg. 1594. 3.
15. Περὶ πίστεως, *de fide sive de Trinitate.* Incipit : Θεὸς μεμνηθεὶς μὲν
 διηγεκῶς. Verterunt Volaterranus & Cornarius.
16. Εἰς τὴν δόχην ἔκ κατα Ἰωάννην Ἐυαγγελίῳ. *In primaverba Evangelii
 Johannis.* Incipit : πᾶσι μὲν ἡ τῶν Ἐυαγγελίων Φωνή. Verte-
 runt iidem. Allegatur à Pachymere proœm. ad Dionysium
 Areop.
17. Εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, *in Sanctum Baptisma, sive ut rectius etiam
 in MS. Segvierianæ sive Coislilianæ * Bibl. inscribitur : πρὸς τὸ
 ἅγιον Πνεῦμα &c., de Spiritu S.* Incipit : ὁ βαπτιζόμενος εἰς τοιαύτα
 βαπτίζεται. Verterunt Volaterranus & Cornarius. Prodiit sepa-
 ratim Helmstadii A. 1613. 8. Græce & Latine edente Joanne à
 Fucht.
18. Εἰς Βαρλαάμ μαρτυρεῖ. *In Barlaamum Antiochenum martyrem.*
 Incipit : πρῶτον μὲν τῶν ἁγίων οἱ θάνατοι. Meminit Martyro-
 logium Romanum 19. Nov. & Svidas in βασιλειᾷ. Verterunt
 Volaterranus & Cornarius. Ex Volaterrani versione legitur etiam
 apud Surium ad 19. Novemb. Quod vero Combefisius Tom. 1.

K

Basilii

Libri V. Pars 4.

* Vide Cl. Montfauconi Catalogum MSS. p. 117.

Basilii restituti pag. 182 ait Chrysostomi in Barlaamum nusquam comparere, fefelliteum memoria, exstat enim T. 1. Operum Chrysostomi edit. Ducæi p. 783. & T. 5. Savil. p. 493. atque incipit: συνεκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν ἱερὰν πάντην ἑορτὴν καὶ παρηγγυεῖν ὁ μακάριος Βαρλαάμ.

19. Εἰς μάρτυρα Γέρδιον, in *Gordium Martyrem*, militem Cæsariensem. Incipit: νόμος ἐστὶ φύσεως ταῖς μελίσσας. Verterunt *Volaterranus* & *Cornarius*. Meminit Martyrologium Romanum 3. Jan. Damascenus in parallelis & Svidas in βασιλειᾷ. Exstat etiam Latine apud Bollandum & Surium ad 3. Januar. ex Volaterrani versione.
20. Εἰς τὰς ἀγίας πεσάρκοντα μάρτυρας, in *XL. sanctos Martyres*. Incipit: Μαρτύρων μνήμης τίς ἂν γένοιτο κόρος τῷ φιλομάρτυρι. Meminit Martyrologium Rom. 9. Martii, Damascenus in parallel. & Svidas in βασιλειᾷ. Græce cum nova versione sua & notis edidit *Gerhardus Vossius* ad Gregorii Thaumaturgi cakem pag. 75. Moguntia 1604. 4. & *Simon Stenius*, Heidelberg. 1614. 8. Vertit & *Petrus Morinus*, inter cujus opuscula Latine vidit lucem Paris. 1675. 12. pag. 226. Ante Morinum, Vossium, Steniumque verterunt *Cornarius*, & cujus versio apud Surium ad 9. Martii, & in Græcolatinis Basilii editionibus exstat; *Volaterranus*. Vossii versionem exhibent Acta Sanctor. T. 2. Martii p. 25.
21. ῥηθῆσαι ἐν Λακίμοις, *Homilia dicta in Lacizis*, in aliquot Scripturæ loca & de personis non acceptandis, fugiendaque ira, invidia & avaritia. Incipit: ἀνταγωνίζεται ὁ ἐχθρός. Verterunt *Volaterranus* & *Cornarius*. Citat aliquoties Damascenus in parallelis.
22. Περὶ ταπεινοφροσύνης, *de humilitate*. Incipit: ὁφείλει ἀνδρῶν ἐν τῇ ὁδοῖ ἐὶν δόξη μαμνημένοι. Verterunt iidem.
23. Περὶ τῆ μη προσηλωθῆναι τοῖς βιωτικαῖς, *non adhaerendum esse rebus secularibus, & de incendio extra Ecclesiam orto*. Incipit: ἐγὼ μὲν ὄμην. Verterunt iidem, *Volaterranus* & *Cornarius*.
24. Πρὸς τὰς νύκτας, ὅπως αὐτὸς ἐξ ἐλληνικῶν ὠφελοῖτο λόγων. *Ad adulescentes (consobrinos) de gentiliū libris cum fructu legendis*. Incipit: πολλὰ μὲν πὶ ὠρακαλῶνται ἐστὶ. Eximiam hanc dissertationem præter *Volaterranum*, *Cornariumque* verterunt 1.) *Leonhardus Arctinus*, cujus interpretatio Colutio Salutato dicata, sine loci annique nota ante duo circiter sæcula prodiit in 4. & Argen-

gentorati 1507. 4. nec non Græcis additis curante *Hieron. Brunello*, S. I. Romæ 1594. 12. 2.) *Justinus Goblerus* qui cum aliis opusculis consimilis argumenti edidit utraqve lingua, notasque addidit Basil. 1537. 8. 3.) *Franciscus Craneveldius*, qui Latine edidit cum homilia Basilii de invidia & in illud attende tibi ipsi. Lovan. 1534. 8. 4.) *Martinus Hayneccius* qui Lipsiæ 1600. 8. illam Græce & Latine vulgavit in Enchiridio Ethico, in quo præterea continentur Basilii brevis hortatiuncula ad virtutes Christianas, Plutarchi de puerorum institutione & de legendis Poëtis libelli, Herculis bivium à Prodicò descriptum quale in Xenophontis libro secundo ἀπορρηματισμάτων Socratis traditur: Isocratis tres orationes Morales, & Agapeti scheda regia. Deniq; 5.) *Hugo Grotius* cum nova versione sua hanc Basilii Orationem castigatam aliquot locis & Plutarchi librum de legendis poëtis præmisit excerptis è Stobæo Paris. 1623. 4. Cum eadem versione & librum Plutarchi & Orationem Basilii recudi curavit *Jobannes Patterus*, Oxoniensis hodie Episcopus, additis ad calcem voluminis variis lectionibus, brevibusque notis Oxon. 1694. 8. Poteriana editio una cum novis atque eruditis V. C. Jo. Henrici Maji, filii notis recusa Francof. 1714. 4. ad cujus calcem occurrit etiam disertæ & elegans Aretini interpretatio. Notis addi potuissent quæ Ducæus in notis ad Basilium pag. 53. sqq. & Combefisius in Basilio restituto T. 1. pag. 208. seq. monuerunt. Laudat hanc Basilii diatribam aliquoties Jo. Damascenus in parallelis, quæ exstat quoque Latine ad calcem statutz Mercurialis, editæ ab Henrico Julio Scheurl, Helmst. 1636. 8. Gallice olim convertit *Claudius de Pontaux*. Paris. 1561. 8. Vide & Ludovici Thomassini methodum utendi Poëtis, Gallice editam lib. 1. cap. 2.

25. Εἰς τὴν ἀγίαν & ἁγίαν γέννησιν. In Natalem Christi. Incipit: ἡμεῖς γέννησις. Hæc homilia frequenti usu Ecclesiæ Græcæ trita, & in libris Græcorum Ecclesiasticis obvia est, unde diversis lectionibus eam abundare notat Combefisius. Græce prodiit una cum aliis Lovan. 1537. atque ex recensione Dav. Haschbellii Augustæ Vindelicor. 1587. 8. & curante Mich. Prosselio Scholæ Northusanz Rectore 1633. 8.

Latine verterunt præter *Volaterranum* & *Cornarium*, ac fortassis alios, *Georgius Langewitbus*, Lipsiæ 1575. 8. cum cujus versione

eam recudi curavit *Christianus Daumius* ὁ μακαρίτης in Homiliis Patrum in festum Nativitatis Christi, Cygneæ 1670. 8. Prodiit & cum versione & notis *Christiani Wilhelmi Caleni* Helmstad. 1669. 4. Alias item binas editiones Helmstadienfes hujus Orationis A. 1600. & 1645. 4. Daumius memorat, quas non vidi. Argumenta quibus hanc Homiliam Basilio abjudicat celeberrimus Caveus, non videntur mihi tam explorata, ut illis assentiri Lector debeat.

26. Εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Μάμαντα. In S. Martyrem Mamantem. Incipit : ἐκ ἀγνοῶ τὸ μέγεθος. Meminit martyrologium Romanum 17. Augusti, & in Parallelis Jo. Damascenus. Verterunt *Volaterranus* & *Cornarius*.

27. Κατὰ Σαβελλιανὸν καὶ Ἀρείου καὶ τῶν Ἀνομοίων. Contra Sabellianos, Arium & Anomæos. Incipit: μάχεται ἰσθλαίσεμὸς Ἑλληνισμῶ. Verterunt iidem.

28. Περὶ μετάνοίας. De penitencia. Incipit: τὸν πλὴν μετάνοιαν ἀναιρεῖν τολμῶντων. Verterunt iidem *Volaterranus* & *Cornarius*.

29. Πρὸς τοὺς συκοφαντῆντας ἡμᾶς, ὅτι τοῦ Θεοῦ λόγοι. Ad eos qui nos calumniantur ac sitres Deos doceremus. Incipit: μεγάλη παράκλησις ψυχαῖς. Vertit *Janus Cornarius*, cujus interpretatio servata in editionibus Basilii Græcolatinis.

30. Εἰς τὸν Παράδεισον. De paradiso ad Genes. II. 8. Incipit: νοήσωμεν ἀξίαν Θεοῦ Φυτεῖαν. Vertit *Cornarius*. Recensitam à se & in capita distinctam exhibet cum versione sua *Franc. Combesius* Basilii sui T. 1. p. 525. velut postremam homiliarum in Hexæmeron.

31. Περὶ τῆς ἀντιθέσεως de libero arbitrio. Incipit: οὗς ἐνυπάρχει ὁ Θεός. 16 μ. Vertit *Cornarius*.

Homilias Basilii Gallice vertit, additis Asterii Homiliis *Franciscus Bellegardeus*, Paris. 1693. 8.

IV. Περὶ βαπτισματός, de Baptismo & de officiis baptizandorum baptizatorumque libri tres, quorum secundus continet responsionem ad tredecim quæstiones: tertius vero brevior male in editis pag. 670. secundo præmittitur. Vide *Combesium* Basilii repositi Tom. 1. pag. 249. Vertit *Wolfgangus Musculus*, Basil. 1540. cujus versio in Græcolatinis editionibus existat à *Ducæo* castigata. Et *Janus Cornarius*.

V. Περὶ

- V. *περὶ τῆς ἐν παρθενίᾳ ἀληθείας ἀφθορίας. De vera virginitate* ad Letōdium (Ἀητίου) Episcopum Melitensem. Vertit *Ambrosius Camaldulensis*. Venet. 1530. 8. Licet vero B. Dorsheus noster in Indice iniquitatis pag. 173. sq. & ex ipsis etiam Rom. Ecclesiæ addictis Natalis Alexander & alii libellum de virginitate Basilii esse negent, tamen illi vindicat hoc scriptum Svidæ etiam memoratum Combesius testimonio Nazianzeni, qui Orat. 20. de Basilio pag. 358. τὰ ἔγγραφα ipsius de Virginibus διατάγματα commemorat. Letorius ille laudatur à Theodorito IV. 11. Hist.
- VI. *Ἑρμηνεία* sive (ut alius Codex) *ἐξηγήσις in XVI. prima capita Eſaiæ Prophetæ*. Vertere cœpit *Erasmus*, sed non progressus est ultra præcœmium. Basil. 1510. 4. Cætera à *Godfrido Tilmanno* Paris. 1556. fol. translata sunt, qui in Apologia præmissa hoc opus adversus Erasmi dubitationes Basilio vindicat testimoniis S. Maximi, Simeonis Metaphrastæ, Antonii Melissæ & Johannis Damasceni. Confer V. C. Michaëlem le Qvien in notis ad Damascenum T. 1. pag. 366. & Natalem Alex. Sec. IV. pag. 140. qui Tarasii CPol testimonium addit atque Oecumenii. Tamen Johannes Drungariensis præcœmio Catenæ MS. Patrum Græcorum testatur jam olim fuisse dubitatum sitne hoc opus Basilii, nec ne. καὶ τῶν ᾧ κατάδηλον ποίῳ τοῖς ἐπιτυχάνουσιν, ὡς ὁ ἐν ἀγίοις βασιλεὺς μὲν πὶ τῆς ἐν χειρὶ περὶ φητείας ἡρμηνεύσεν. Ἡ περὶ ἑρμηνεία ὡς πολλοῖς ἀμφιβάλλεται. Etiam hodie à multis inter dubia opera censerī monet eruditissimus Montfauconus præf. in Eusebium ad Eſaiam pag. 350. Hodiernis porro scriptoribus hæc dubitandi causa est, silentium nempe Hieronymi, qui cum in omnes quotquot antea Hesaia interpretes egerant, accurate recenset, ne γὰρ quidem de Basilii commentario habet. Gracis autem hinc haud dubie suspicio nascebatur, quod stylus Commentariorum Basiliano longe absimilis videatur. Rem mittimus nostris, qui Basilii operum editionem novam adornant. Cæterum quæ ab Erasmo versa sunt & visio prima à Tilmanno inscribuntur à p. 802. usque ad verba pag. 808. c. ὡς ἰδεοῖς & βιβλίῳ ἡ Φαιρεὰ καὶ αὐτόθεν ληπτῇ. Ἐπειδὴ κατὰ χρόνους γέγονεν ὁ περὶ φητείας, cum Commentario in Eſaiam nihil habent commune, licet illi præmittuntur etiam in aliis Codicibus, ut Colbertino 2596. * (olim Thuanæ Bibl.) sed in quo male commentarius ille

K 3

* Vide Montfauconum l. c. p. 348.

ille *Eusebio* tribuitur. Ex allato autem Joannis Drungariensis testimonio constat etiam, non totum *Esaïam* sed partem tantum ejus prophetiæ à *Basilio* illustratam commentario fuisse, ut necesse sit errasse *Tilmannum*, qvi sibi persuasit *Erasmum* ex *Grocini* Bibliotheca commentarios *Basilii* in integrum Prophetam attulisse, nimis enim leve est quod adjungit argumentum: *alias fuerat dicturus in quot se extenderet capita.* Novam ex integro versionem hujus operis à viro aliquo docto ac probò parari optat *Combesius*, qvi plura in *Tilmanni* versione reprehendit atqve castigavit T. 1. *Basilii* restituti pag. 417. In Epistola 80. *Basilii* ad *Eustathium Medicum* * nihil contrarii de *Pythonissa Endorea* affirmari iis quæ in commentario ad *Esaïam* VIII. p. 1025. de illa disputantur, qvilibet intelliget qvi cum *Allatio* pag. 447. ad *Eustathium* de *Engastrimytho* observaverit verba in Epistola *Basilii*, ψυχᾶγωγῶσα τὴν Σαῦλ, significare: *que Saulis animum μαγγανείας* suis moverat, non: *que Saulem ab inferis evocavit.*

Hactenus *tomus primus* Operum *Basilii* in editione *Græcolatina Niveliana* Anni 1618. à quâ recentior Anni 1638. differt in hoc, quod commentarios in *Esaïam* ponit primo loco in Tomo secundo, & primum vicissim claudit libris adversus *Eunomium*, quos *Nivelliana* jussit in Tomo secundo familiam ducere.

VII. ἀντιρρητικὸς ἔ ἀπολογητικὸς ** ἔ δυσσεβῆς Ἐυνομίας, *Adversus Apologiam impii Eunomii Antirrheticus, libris quinque*, T. 2. p. 1. Egregios libros vocat *Hieronymus* c. 116. *Catalogi*, & *Græcus Hieronymi* interpret atq; *Svidas* ἐξαιρετὰς λόγους. Laudat etiam *Photius* Cod. 137. 138. ubi *Eunomii* ἐκθεσιν & ad *Basilii* libros responsionem in tres † distinctam λέγει, sed post illius mortem demum in vulgus datam commemorat. Ex his *Basilii* libris tres priores accuratorem argumentorum *Eunomii* confutationem continent, quibus quartus deinde & quintus veluti spicilegium quoddam †† à Ba-

* Non *Basilii* sed *Nysseni* esse illam Epistolam scribit *Nat. Alex.* de qua infra.

** Hanc *Eunomii* Apologiam exhibeo infra integram Græce & Latine.

† *Philostorgius* VIII. 12. quinque libros *Eunomii* memorat, atqve *Basilium* primo lecto βαρυνόμεσαντα λατρεῖν τὸν βίον. Quod postremum mendacii arguit *Photius*, hæc è *Philostorgio* referens.

†† Ita malim quam quod *Petavius* pag. 107. dogm. Theol. de SS. Trinitate: Nimirum quartus ille liber & quintus cumultuariam locorum argumentorumque suarum materiam nondum absoluti operis continent. Quo minus admirandum est quædam ibi esse aliter atque in cæteris meditatæ elaboratæque scriptis ab eodem auctore prodita.

Basilio adjuncti, excutiendis quæ forte superessent locis, argumentis ac minutis. Neque enim assentior iis, qui hos binos posteriores Basilio abjudicant, nulla certa ratione nixi. Nam & in MSS. Codicibus quam plurimis sub Basilii nomine prioribus sub titulo *ὑπομνήων κατὰ Εὐνομίαν* * juncti habentur, & à Græcis sub Basilii nomine ** laudantur, quorum merito plus se tribuere testimonio ait Rich. Simon, lib. 3. Hist. Criticæ N. T. pag. 107. quam Erasmi, Abr. Sculteti & aliorum quorundam censuris parum firmiter colligentibus. Græce primum prodire, tres primi in editione operum Basilii Veneta 1535, fol. posterioribus duobus additis in edit. Basil. 1551. à Jano Cornario. Latine vertit universos quinque *Georgius Trapezuntius*, cujus interpretatio servata in plerisque Latinis Basilii editionibus, & in utraque Græcolatina Parisiensi. Nonnulla in hac versione reprehendit Jac. Billius quæ in Possevini apparatu possunt videri. Longe plura *Ducæus* & T. 2. Basilii recensiti *Combesiius*. *Jani Cornarii* interpretatio quinque librorum legitur in editione Latina Basileensi A. 1552. fol. Denique cum versione sua tres & quartum extrema parte truncum vulgavit *Theodorus Beza* adjunctos Athanasii Dialogis V. de Trinitate, Anastasii & Cyrilli explicationi fidei & Phœbadio. 1570. 8. apud H. Stephanum. Liber tertius ex Trapezuntii versione extat T. 2. Conciliorum edit Colon 1538. fol. In illo libro locum à Græcis corruptum notavit Possevinus Bibliothecæ selectæ VI. 16. & Allatius de processione Spiritus S. capite 20. pag. 114. seq. Confer Johannis Vecchi capita de processione Spiritus S. in Tomo I. Græciæ orthodoxæ Allatii pag. 225. seq.

VIII. *Περὶ τῆς αἰῶνς Πνεύματος* Ⓢ, de Spiritu S. liber ad Amphilochem Iconii in Lycaonia Episcopum pag. 142. in capita triginta divisus atque inde *ὑπεράκρως κεφαλαιῶν* nomine à Joh. Damasceno in libro 1. & 2. & 3. de imaginibus, allegatus: quem Basilii scripsit occasione *** Aëtianorum Spiritum S. rebus creatis impie accensentium. Latine vertit *Erasmus*, cujus interpretatio prodit Basil. 1532. 4. Paris. 1532. 8. 1580. 8. inque editionibus Basilii & T. 8.

* Vide Combesii Basilium recensitum T. 2. p. 27.

** Vide Ducæum in limine notar. ad lib. 1. contra Eunomium.

*** Vide notas Benedictionum ad S. Ambrosium T. 2. p. 647.

& T. 8. Operum Erasmi legitur, Vertit & Cornarius in editione Basilii Latina Basil. 1552. fol. Porro non modo cenſeo falli hos, qvi iſtum librum vel partem eius poſtremam, Eraſmum ſecuti, Baſilio abjudicant, aut ſuſpectam habent, ſed etiam inter pulcherrima illum eſſe Baſilii monumentorum haud dubito. Magisqve audiendum Caſaubonum Exerc. XVI. ad Baron. num. 33. & 43. p. 459. & 490. cui addes Theophilum Raynaudum p. 24. erotematum de bonis & malis libris, Natalem Alex. Sec. IV. c. 6, articulo 19 atq; Allatiũ contra Creyghtonum p. 510. ſeq. *Liquet ex Baſilii peroratione*, inquit Combefiſius (qvi pluribus locis hunc librum emendat, illuſtratq; & Eraſmi verſionem emendat) T. 2. Baſilii reſenſiti p. 84. *librum hunc quaſi in myſterio creditum Amphiloquio, ea lege ne in vulgus ederetur, ne quid inde amuli in eum gravius conſtituerent: quo factum eſt, ut is obſcurior antiquis manſerit, non ut ſua illi auctoritatis quicquam decedat; inter præcipuas Baſilii lucubrationes merito numerandus.* Plura in Eraſmi verſione etiam caſtigaverat Joh. Billius, quæ Poſſevinus in Apparatu excerptiſit.

- IX. Ἀσκητικά, *Ascetica* ubi 1.) προδιαλαλία καὶ διάγνωσις τῶν ἀσκητικῶν ὑποτυπώσεων * *prævia allocutio ac dignotio Asceticarum informationum*, ſive *prologus* qvi incipit: *μεγάλα μὲν ἔ βασιλέως*, pag. 228. Exſtat etiam in Latinis quibusdam Chryſoſtomi editionibus,
- 2.) Παράνομις πρὸς ἀποταγῆς βίᾱ καὶ πλειώσεως πνευματικῆς. *Adhortatio de abdicando ſæculo, & ſpirituali perfectione.* Incipit: *δένει πρὸς ὑμᾶς πάντες*, pag. 232.
- 3.) Περὶ ἀσκήσεως πῶς δεῖ κοσμεῖσθαι τὸν μοναχόν. *De exercitatione Monastica, quo ſe debeat recte excolere & ornare monachus.* Incipit: *δεῖ τὸν μοναχόν πρὸς πάντων ἀκτῆμονα βίον κεκτῆσθαι*, p. 246.
- 4.) Περὶ πίστεως, *de fide*. Incipit: *Θεὸς ἔ ἀγαθὸν χάριτι*, p. 249.
- 5.) Προοίμιον τῇ ἡθικῶν, πρὸς κρίματι. Θεὸς, *Proœmium ad Ethica, de iudicio DEI.* Incipit: *Θεὸς ἔ ἀγαθὸν χρηστότητι*, p. 257.
- 6.) Προοίμιον τῇ ἡθικῶν. Aliud *Proœmium breve ad Ethica*, de his quæ in ſacris literis vetita juſſave ſunt. Incipit: *πρὸς πρὸς τῆς ὑγιαίνουσας πίστεως*, pag. 272.

7.) Ἡθικά,

* Sic in MS. Regio prologus ille inſcribitur teſte Combefiſio T. 2. Baſilii ſui pag 81. qvi pag. 99. & 106. alios duos prologos è MS. Regio edidit Græcæ & Latine, de quibus infra. Monetqve addendam hiſce Aſceticis Epiſtolam Baſilii 411.

7. Ἡθικὰ, *capita Moralia Christiana* ex meris Novi Testamenti dictis contexta & regulis LXXX. sub certis capitibus sive titulis comprehensa. Incipit: ὅτι δὲ τὰς πιστεύοντας τῷ Κυρίῳ μετανοήσαντες παύονται. pag. 273. Quamquam vero nonnulla loca scriptorum sacrorum aliter quandoque allegat quam in vulgatis Novi foederis Codicibus hodie leguntur, tamen intutum fuerit ex eo illa in his corrigere, ut probe observavit Rich. Simon. T. 3. Hist. Criticæ N. T. pag. 111. nam non tantum est quando à memoria citat, sed etiam ad argumentum suum sacrorum scriptorum verba leviter immutata accommodat.
8. Λόγος ἀσκητικός. *De institutione religiosa vita.* Incipit: ὁ ἀσθενοῦς κατ' εἰκόνα Θεῦ. pag. 389.
9. ὑποτύπωσις ἀσκήσεως, καὶ πρόλογος τῶν ὁρων. *Religiosa vita brevis institutio & ad regulas prolusio.* Ita in MS. Regis Christianiss. * inscribitur hoc scriptum, quod in editis non alium titulum habet quam λόγος ἀσκητικός. Incipit: ὁ ἀσκητικός βίβλος. p. 397.
10. Ὅροι κατὰ πλάτος. *Regula Monachorum fusius disputata*, per quaestiones & responsiones LV. Incipiunt: ἐπειδὴ Θεὺ χάρις. p. 402.
11. Ὅροι κατὰ Περὶ μὴν. *Regula breviores*, quaestionibus & responsionibus CCCXIII. Incipiunt: ὁ φιλάσθεωρος Θεός. pag. 505. pridem ante *Humanum* verterat *Rufinus*, cujus versio exstat in Lucæ Holstenii Codice Regularum Monasticarum, Rom. 1661. 4. parte 1. pag. 95. seq. Alia apud Rudolph. Hospinianum lib. 3. de origine & progressu Monachatus p. 69. seq.
12. Ἐπιτίμια, *Pars XI.* in Monachos, & XIX. adversus Monachas delinquentes (εἰς τὰς κατονικαῖς) constituta. Incip. ἡ πρὸς ὑγιαίνων τῷ σώματι. pag. 658.
13. Ἀσκητικαὶ διατάξεις πρὸς τὰς ἐν κοινότητι καὶ καταμόνιαι ἀσκῆτας. *Constitutiones Monasticae* tam ad Cœnobitas quam ad solitarios. Incip. τίδ' κατὰ χρῆσιν φιλοσοφίας ἐπανελόμεν. pag. 662. Opera pretium fuerit conferre Codicem Cæsareum de quo Lambecius III. pag. 123. Ascetica hactenus commemorata latine vertit *Adamus Fumanus*, cujus interpretationem Lugd. 1540. fol. apud Gryphium editam deinde recensuerunt Musculus, Tilmannus, Ducæus. Gallice *Godfridus Hermantius* Paris. 1673. 8. Dicitur &

L

ex-

Libri V. Pars 4.

• Vide Combesium T. 2. p. 155.

in Latinis & Græcolatinis editionibus legitur. Obfoponit
varii verterunt, ut primam statim *Guil. Budeus*, alias *Jacobs de-
grans*, Rhetus, cujus versionem Parisiis 1531. 8. exculam folido
Gallico vendi suo tempore notabat Gesnerus, appendice ad Bi-
bliothecam, edita A. 1555.

Centessimam octogessimam primam inter Canonicas Græcorum Epi-
stolas vertit *Gentianus Hervetus*.

CLXXXII. usque ad CCII. transtulit *Wolfgangus Musculus*, in editione
S. Basilii Latina A. 1565.

CCIII. & CCIV. *Flaminius Nobilius*, A. 1603.

CCV. Basilii neutiquam est, licet sub ejus nomine afferatur in Actis
Concil. Nicæni II. Cæteræ usque ad CCIX. * à *Erasmus*
Ducæo additæ sunt ex edit. Epistolarum Juliani Imp. curata à
Bonav. Vulcanio Lugd. Batav. 1597. 8.

CCX. ad CCXIV. Græce primus è Codice Augustano vulgatus à
David Hæschelius ad calcem notarum ad Phrynichum, Augustæ
Vindel. 1601. 4. pag. 130. seq.

CCXV. ad CCCCXVIII. neque Græce neque Latine lucem viderant
ante editionem Paris. 1618. in qua exstant cum versione *Richardi
Montacutii*, qui eas ex Codicibus Anglicis descripsit & cum sua
versione ad Ducæum misit. Ex editione hac reculæ ad verbum
sunt in Græcolatina Anni 1638. Tomo III. Elias de Pinquendo
scribit ** postremas Basilii Epistolas ab Hæschelio veritas
esse, pro Hæschelio Montacutium dicere voluit.

Nonnullas latinorum interpretum hallucinationes emendavit qui
novissime Epistolas Basilii ordine temporis quo scriptæ sunt diges-
sit vertitq; Gallice Paris. 1693. 12. *lettres de S. Basile le Grand, traduites
du Grec, disposées en meilleur ordre, avec des notes & les sommaires de chaque
lettre.* Interpres *Franciscus de Bellegarde*.

Epi-

* Epistolam 209. integriorem ex Codice Rigotiano edidit Combefissius T. 4. Basilii re-
censiti p. 368 & ex MSS. Regis Gallicæ. Conciliorum Tom. 2. monumentor. Ecclesiæ
Græcæ p. 92. & pars eorum quæ annectuntur de Lauso tribuno, legebantur etiam
in vulgatis ad calcem Epistolæ 208. Etiam illam 209. quæ cum 208. fere eadem,
integriorem legi in Codice Casaræo; nosavet Lambeccius lib. 5. pag. 246. adde
lib. 3. pag. 485. sq. Epistola 208. est inter Epistolas Juliani duodecima.

** T. 4. B. l. scriptorum Eccles. p. 199. edit. Anst.

ad Nazianzenum de vitæ solitudine degenda, ex latina versione legitur Tomo 1. ejus operum. Eadem Græce Latine cum Grammatica Vocabulorum interpretatione propositum Paris. 1657. 8. Extremam partem (quæ in editis non habetur) ex MS. Casareo Græce dat Lambecius III. p. 149.

Ad Maximum ad Dionys. Areopag. T. 1. pag. 17. citatur ut Basilii ad fratrem *ἡ. διαφωτὶς σοφίας καὶ ὑποδείξις*. Edit. & Beatus Rhenanus Paris. 1513. Eadem Epistola quædam locis interpolata legitur T. 2. Nysseni velut ipsius ad Petrum.

Epistola inter Gregorii Nysseni scripta T. 2. pag. 438. sub titulo *Epistola ad Eustathium*, cum versione Laurentii Sifani.

Epistola cum versione sua notisque primus Græce edidit Gerb. Bateman Gregorii Thaumaturgi, Mogunt. 1604. 4.

Epistolæ mutuas, una cum aliis sex vel septem brevissimis Græce in tironum usus recudi fuit H. Stephanus Epistolæ, dialogos, Oratiunculas & poemata ex variis scriptoribus collecta.

Epistolæ quasdam edidit quoque Græce Hieron. Brunellus S. L. cum aliis aliorum Patrum selectis scriptis & Homiliis.

Epistola ex Jo. Jacobi Beureri versione exhibet A. Scultetus Tom. IV. Medullæ Patrum pag. 253.

Epistolæ autem illas Scultetus à Jano Grutero, quemadmodum Beurerus Græcas ex Codicibus Augustanis descriptas, addidit Hoescheli. In his legitur etiam Epistola

quæ in editionibus Basilii haud obviat, Græce & Latine cum altera ad Apollinarem & duplici responsoria vulgavit Cotelerius Tom. 2. monument.

Paris. 1681. 4. Idem alias duas antea ineditas *ἀντιμνηστικὰ* item ad Libanium & ad Imp. Theodosium unam eodem modo cum versione sua extulit.

Epistolæ Græci Augustani, in quo Epistolæ CCCXLVIII. Reiseri indice MStorum Bibl. Augustanæ Casareæ Bibl. Codicibus vide Lambecium lib. 3.

Epistolæ &c.

L 3

Epi-

Ad Epistolam Basilii se non difficitur Basilii, Laicus ad Laicum. Vide infra Epistolæ eorum ad quos Basilii scripsit, in *Eustathio*.

in Latinis & Græcolatinis editionibus legitur. Obsolete
varii verterunt, ut primam statim *Guil. Budeus*, alias *Jacobus My-
grans*, Rhetus, cujus versionem Parisiis 1531. 8. excusam folido
Gallico vendi suo tempore notabat Gesnerus, appendice ad Bi-
bliothecam, edita A. 1555.

Centesimam octogesimam primam inter Canonicas Græcorum Epi-
stolas vertit *Gentianus Hervetus*.

CLXXXII. usque ad CCII. transtulit *Wolfgangus Musculus*, in editione
S. Basilii Latina A. 1565.

CCIII. & CCIV. *Flaminius Nobilius*, A. 1603.

CCV. Basilii neutiquam est, licet sub ejus nomine affertur in Actis
Concil. Nicæni II. Cæteræ usque ad CCIX. * à Frontone
Ducæo additæ sunt ex edit. Epistolarum Juliani Imp. curata à
Bonav. Vulcanio Lugd. Batav. 1597. 8.

CCX. ad CCXIV. Græce primus è Codice Augustano vulgaris *Da-
vid Hæschelius* ad calcem notarum ad Phrynichum *Augustæ
Vindel.* 1601. 4. pag. 130. seq.

CCXV. ad CCCCXVIII. neque Græce neque Latine lucem viderant,
ante editionem Paris. 1618. in qua exstant cum versione *Richardi
Montacutii*, qui eas ex Codicibus Anglicis descripsit & cum sua
versione ad Ducæum misit. Ex editione hac recula ad verbum
sunt in Græcolatina Anni 1638. Tomo III. Elias du Pin quando
scribit ** postremas Basilii Epistolas ab Hæschelio versas
esse, pro Hæschelio Montacutium dicere voluit.

Nonnullas latinorum interpretum hallucinationes emendavit qui
novissime Epistolas Basilii ordine temporis quo scriptæ sunt diges-
sit vertitq; Gallice Paris. 1693. 12. *lettres de S. Basile le Grand, traduites
du Grec, disposées en meilleur ordre, avec des notes & les sommaires de chaque
lettre.* Interpres *Franciscus de Bellegarde*.

Epi-

* Epistolam 209. integriorem ex Codice Sigotiano edidit Combefissus T. 6. Basilii re-
censiti p. 368 & ex MSS. Regis Gallicæ. Conciliorum Tom. 2. monumentorum Ecclesiæ
Græcæ p. 92. & pars eorum quæ annectuntur de Lauso tribuno, legebantur etiam
in vulgaris ad calcem Epistolæ 208. Etiam illam 209. quæ cum 208. fere eadem,
integriorem legi in Codice Casaræo; notaverat Lambecius lib. 5. pag. 246. addo
lib. 8. pag. 485. sq. Epistola 208. est inter Epistolas Juliani duodecima.

** T. 2. Bibl. scriptorum Ecclesiæ p. 199. edit. Anst.

de vita in solitudine degenda, ex latina versione legitur Tomo 1. ejus operum. Eadem Græce cum Grammatica Vocabulorum interpretatione proposita separatim Paris. 1657. 8. Extremam partem (quæ in editis non habetur) ex MS. Casareo Græce dat Lambecius III. p. 149.

Ad Maximam ad Dionys. Arcopag. T. 1. pag. 27. citatur ut Basilii ad fratrem *Ὁ εὐδαιμόνων δὴ καὶ ἡμεῖς ὡς καὶ ἡμεῖς ὡς καὶ ἡμεῖς*. Paris. 1513. Eadem Epistola quibusdam locis interpolata legitur T. 2. Nysseni velut ipsius ad Petrum.

Legitur inter Gregorii Nysseni scripta T. 2. pag. 438. sub titulo *Epistola ad Eustathium*, cum versione Laurentii Sifani.

Græce cum versione sua notisque primus Græce edidit Gerb. Thakem Gregorii Thymaturgi, Mogunt. 1604. 4.

Epistolas mutuas, una cum aliis sex vel septem brevissimis Græce in tironum usus recudi fuit H. Stephanus inter Epistolia, dialogos, Oratiunculas & poemata e veteribus collecta.

quasdam edidit quoque Græce Hieron. Brunellus S. I. cum aliis aliorum Patrum selectis scriptis & Homiliis.

Antea ex Jo. Jacobi Beureri versione exhibet A. Scultetus Tom. IV. Medullæ Patrum pag. 253.

Antea autem illas Scultetus à Jano Grutero, quem ad Græcos Græcas ex Codicibus Augustanis descriptas præfatus erat Hoescheli. In his legitur etiam Epistola

quam in editionibus Basilii haud obviam.

Græce & Latine cum altera ad Apollinarem & duplici responsoria vulgavit Cotelerius Tom. 2. monument. Paris. 1681. 4. Idem alias duas antea ineditas *ἀντιμετα*

Græce item ad Libanium & ad Imp. Theodosium unam eodem

Græce cum versione sua extulit.

Codex MS. Græci Augustani, in quo Epistolæ CCCXLVIII.

Græce in indice MStorum Bibl. Augustanæ

Græce in Codicibus vide Lambecium lib. 3.

Græce in MS. Basilii &c.

L 3

Epi-

Græce in MS. Basilii se non differtur Basilii, Laicus ad Laicum. Vide infra Basilii eorum ad quos Basilii scripsit, in *Eustathio*.

Epistolam Basilii CCLVII. laudat Nicephorus Gregoras libro XX. *Historia* pag. 620.

Hæc de Basilii Epistolis, quibus *ἑκαστος* nihil præstantius reperiri ait Svidas, quasque tanquam *καὶ νόμος* & normam *ἡ ἐπιστολικὴ χαρακτήρ* commendat Photius Cod. 143. & Epistola 207.

XI. Hactenus Tomus II. in editione GræcoLatina Anni 1618. cui accessit Appendix, in qua primo loco continentur *Sermones XXIV. morales*, à Simeone Magistro & Logotheta excerpti ex Basilii scriptis, & Centonis in morem compositi, *Λόγοι καὶ ἐκλεχθῆναι διὰ Συμεῶν ὃ Μαγίστρου καὶ Λογοθέτου ἐκ πασῶν τῶν πραγμασιῶν ὃ ἐν αἰγίῳ πατρὸς ἡμῶν βασιλέως* &c. Simeon ille Magister, qui etiam Metaphrastes vulgo audit, clarus fuit sub sæculi decimi initium. Loca Basilii è quibus sermones hi contexti sunt, in marginibus annotantur.

1. *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας*, de virtute & vitio. Incipit : *ὁ μὲν ἀρετὴ* ἡμῶν *Ἰησοῦς Χριστός.*
2. *περὶ διδαχῆς καὶ νουθεσίας*, de doctrina & admonitione. Incipit : *εἰ ἐπὶ τοιαύταις.*
3. *περὶ ἀγάπης τῆς πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὸν πλησίον.* De amore *ἐν* *DEUM* & proximo. Incipit : *τὴς τῆ βιωτικῶν.*
4. *περὶ ἐλεημοσύνης.* De misericordia & benigne. Incipit : *ὁ Θεὸς μαζεύει τὰ χεῖματα.*
5. *περὶ πλούτου καὶ πενίας.* De Divitiis & paupertate. Incipit : *τὰ φρεῖα ἐξαντλήμενα.*
6. *περὶ πλεονεξίας.* De avaritia. Incipit : *ὅταν εἰς οἰκίαν ἀνδρός.*
7. *περὶ ἀμαρτίας.* De peccato. Incipit : *πολὺν ἀγαπητοί.*
8. *περὶ μετανοίας.* De penitencia. Incipit : *ἀπὸς μοι φόβος* ἐνέσκηψε.
9. *περὶ προσευχῆς.* De precatone. Incipit : *χρητὴ τῆς προσευχῆς.* Hic sermo cum Nicolai Glaseri versione, junctus duobus libris Chrysostomi de modo orandi DEUM, prodit in ejusdem Glaseri Cynosura Pietatis & morum GræcoLatina, Giesæ 1609. 8.
10. *περὶ νηστείας*, de jejunio. Incipit : *προσυχὸι μὲν εἰς πένταξιν.*
11. *περὶ θανάτου*, de morte. Incipit : *ὁ ὃ θάνατος*, ἀγαπητοί. Hanc ex MSS. Vaticanis vertit & Latine inter opera Ephraimi Syri edidit Gerb. Vossius T. 1. pag. 200.

ἁπλῆς καὶ ἀθυμίας. *De mœrore & tristitia.* Incipit : ἔταν
τὸ πακὸν εὐνοήμενον.

ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας. *De patientia & tolerantia.* In-
cipit : ἐξ ὧν ἐπαθε.

ἁπλῆς κρίσεως. *De futuro iudicio.* Incipit : ὅταν μέλλῃς
ἀπο-ῥαῖν. Hunc quoque sermonem latine à se versum.
Ber Gerh. Vossius T. 1. operum Ephraemi Syri p. 241.

ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. *De principatu & potestate.* Incipit : κα-
τὰ τὸ χεῖρον ὑπὸ ἑ κρείττονος ἀγεσθαι.

καταπονογίας καὶ μέθης. *De ingluvie & ebrietate.* Incipit :
ὅς ἔστι Χριστιανισμὸς βίβλος.

καὶ ἐχθρᾶς. *De ira & odio.* Incipit : μέγιστον κατη-
γοριάζου.

καὶ βασκαυίας. *De livore & invidia.* Incipit : πολλὴν
ἐστὶν τὴν ἀνοίαν.

ὑπομονῆς καὶ ἀκολασίας. *De temperantia & incontinentia.*
Incipit : Μακεδόνων Ἀλέξανδρος.

ὑποταγῆς καὶ κενοδοξίας. *De humilitate & vana gloria.*
Incipit : ἡμετέροις τὸν μὴ καταδεξάμενον.

καὶ δυσυχίας & φρονήσεως. *De felicitate ac infortunio :*
Incipit : ἀπὸ τῶν δεξιῶν.

De providentia. Incipit : τὸ ἐν τῷ προσώπῳ.

De anima. Incipit : τὸ τὴν πᾶσαν σαρξίν.

καὶ γήρας, καὶ νεότητος. *De honore quo afficiendū*
de Senectute & Iuventute. Incipit : τὸ ἐξεγέρθητι κύριε.

sermones primum Græce à Bibl. Regis Christianissimi,
Guil. Morellum 1556. 8. Hinc à Simone Mailleo Archie-

Europensi translati in Latinum sermonem, ibid. 1558.

in utraque Lingua cum nova interpretatione Stanislai Illovii
1598 & 1611. 8. Simonis à Maille interpretatio

servata est in Græco Latinis Operum Basilii editionibus.

Græcis suspicor esse Homilias novem breviores, quas à
Petrus veritas esse Latine narrat Nicolaus Antonius in

ἁπλῆς γυμνασίας. *De Grammatica exercitatione.* In-
cipit : ἡμεῖς ἡμεῖς & δεῖ (εἰ γνώσκων ὁ παῖς). p. 171.

ἁπλῆς Nozoreni. *De hujus libelli editioni-*
bus

bus dixi Tomo septimo hujus Bibliothecæ p. 35. & 37. ubi monui etiam verum auctorem non esse S. Basilium, sed *Manuelem Moschopolum* longe recentiore scriptorem, qui circa sæculi XIV. finem claruit.

XIII. *De consolatione in adversis*, Latine. Incipit: *Quemadmodum navis cum undarum tempestate quassatur.* pag. 195. Non est Basilii nec è Græco versus, sed Latine scriptus à *Victore*, qui post Rusticum *Cartenna* Mauritanix in Africa Episcopus circa A. C. 460. fuit, & hunc consolatorium libellum, qui etiam inter *S. Eucherii* opera legitur, ad nescio quem Basilium super morte filii scripsit teste Gennadio cap. 77. de Scriptoribus Eccles. Ejusdem Victoris liber de pœnitentia publicani inter *S. Ambrosii* opera lucem vidit, & in MS. Remensi male refertur ad Victorem Tunnensem: Liber vero ad Genfericum Vandalorum Regem contra Arianos, Gennadio itidem memoratus, pridem intercidit. Vide Tillemontium T. 16. memor. Hist. Eccles. pag. 611.

XIV. *De laude solitaria Vita.* Latine. Incipit: *Libet de singularis vite mea meritis.* pag. 205. neque hoc Basilium auctorem habet sed *Petrum Damiani*, petiitum ex ejus opusculo XI. sive libro *Dominus Vobiscum* cap. 19. Tom. 3. Opp. p. 103. seq. edit. Paris. 1642. fol.

XV. *Admonitio ad filium spiritalem*, Latine, incerto interprete. Incipit: *Audi, fili, admonitionem Patris tui.* pag. 208. Exstat & in appendice Codicis Regularum Monasticarum, recensita à Luca Holstenio Rom. 1661. 4. & inter Paræneticos veteres cum notis Melchioris Goldasti editos Insulis 1604. 4. De Anglofaxonica versione MS. vide Catalogum scriptorum septentrionalium in thesauro V. C. Georgii Hickesii p. 72.

XVI. Claudit appendicem editonis Anni 1618. *Gennadii Scholarii* Patriarchæ CPol. A. C. 1460. denati dissertatio Epistolica *de vita termino & predestinatione* ad Josephum, Monachum Thessalonicensem pro vindicanda sententia S. Basilii, quem magnis maectat elogiis. Incipit: *κλινωπειης εδοξάμην.* Hanc dissertationem à Maximo Margunio Cytherorum Episcopo nactus primus Græce ediderat *David Hæschelius* Augustæ Vindel. 1594. 4. *Federicus Morellus* Latine vertit & Basilii operibus subjunxit, cujus etiam notæ in Basilium p. 95. videantur.

XVII. *Frontonis Ducai* quæ subjiciuntur notæ sunt in *Hexaëmeron*, homilias XXXI, libros de baptismo, & in *Esaiam*, libros contra *Euno.*

Eunomium & de Spiritu S. & in regulas fufius difputatas. *Federici Morelli* paucula in loca quædam Homiliarum in Hexaëmeron, in Pfalmos & Homiliarum diverfarum. Denique totum, opus obfignant Variæ Lectiones in Afcetica, ex Codice perantiquo Gerardi Voffii notatæ ab Andrea Schotto ad editionem Græcam Anni 1551.

VII. Scripta S. Basilii, vel qua sub ejus nomine feruntur, sed qua in editionibus Græcolatinis non exstant.

XVIII. *Homilia tertia de jejunio*, Græce & Latine edita à *Jo. Baptista Cotelerio* Tom. 1. monumentor. Ecclesiæ Græcæ, Paris. 1677. 4. p. 38-40. Incipit: *ἡγεσίας καὶ ἰλασµὸν ὁ καίριος*. Ante Cotelerium verterat, atqve Latine in Ecclesiaste suo Græco ediderat *Franciscus Combesfius* Paris. 1674. 4.

Homilia in Proverbiorum VI. 4. edita Græce & Latine à *Cotelerio* in eodem T. 1. monumentor. Ecclesiæ Græcæ p. 28-37. Incipit: *ὦ λυπεῖς µε ἐλάτῃσις τῷ συνελθόντων*. Hanc quoque ante Cotelerium verterat, latineq; ediderat *Franciscus Combesfius* in Ecclesiaste Græco, qui loca quædam illius illustrat Tom. 1. Basilii recensiti pag. 21.

XIX. Ad Apollinarium *Epistola* duæ, unaque ad Libanium: ad Theodosium Imp. una, & duæ commendatitiæ ad incertum, Græce & Latine editæ ab eodem *Cotelerio* T. 2. monumentor. pag. 84. seq. una cum Apollinarii binis, totidemque Libanii ad Basilium Epistolis & una ad eundem Amphiloerii. Paris. 1681. 4. Epistolas mutuas Apollinarii & Basilii ab Arianis vel Apollinaristis confictas esse non diffitetur ipse Cotelerius, quem si placet vide pag. 553. Illi vero ad Theodosium hanc notam additam in MS. reperisse idem p. 559. monet: *ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐστὶν ἀπὸ τῶν νοημάτων ἐπὶ ἀπὸ τῆς Φερόσεως τοῖς ἐν αὐτῇ μεγάλῃ βασιλείᾳ*.

XX. *Rationes syllogistica contra Arianos, quod Filius sit Deus*, prodire Tomo V. Lectionum Antiquarum Henr. Canisii pag. 166-171. sed latine tantum, interprete *Francisco Turriano*, S. I. Ingolstadt. 1604. 4. Incip. *Si filius est natura Deus, & Pater est natura Deus, non est alius Deus filius.* M

XXI. *Phi.*

Libri V. Pars 4.

XXI. *Philocalia* è scriptis Origenis concinnata à Basilio & Nazianzeno, ut dixi lib. V. cap. 1. pag. 220.

XXII. Λόγος εἰς τὴν κατανύπωσιν τῆς ἀσκήσεως. *De religiosa exercitationis informatione*, sermo brevis. Incipit : Ἐκείνη ἡμῶν ἰσχυρὰ καὶ ἀσκήσεως. Edidit Græce & Latine Combessius Tom. 2. Basilii recensiti pag. 98-105.

Πρόλογος ἀσκητικός. *Prologus Asceticus*. Incipit : ὅς ἐστιν ἡμεῖς ὁ νόμος. Edidit idem Combessius pag. 106-119.

XXIII. Basilii & Nazianzeni *Expositio fidei*, edita Latine à Canisio T. 5. Antiquar. Lect. p. 177-180. Incipit : *Credo in Patrem & Filium & Spiritum S. Trinitatem homousion*.

XXIV. Ἐκθεσις πίστεως ἐν συντόμῳ. *Expositio fidei in compendio*. *Questionibus & responsionibus*. Editi Græce & Latine à Stephano le Moigne in Variis sacris T. 1. pag. 147-149. Incipit : πῶς φύσσει ὁμολογεῖς ἐπὶ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀκτίστου τριάδος;

XXV. Θεία λειτουργία, *Divina Liturgia*, * cujus Codicem Græcum plusquam mille annorum in Bibliotheca Barberina reperiri testatur Montfauconus pag. 210. Itineris Italici. Incipit : ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν ὑψίστον λόγον, τὴν προφῆν &c.

Græce cum Liturgia Jacobi & Chrysostomi, aliisque scriptis Liturgicis prodiit Paris. 1560. fol. typis Regiis apud Guil. Morellium & Venetiis 1548. 1601. &c.

Latine ex veteri versione in Rincaviensi S. Johannis Monasterio reperta, post Jo. Cochleum (in speculo antiquæ devotionis circa Miffam, Moguntia 1549. pag. 117.) edidit Claudius de Sainctes inter Liturgica Patrum Antvverp. 1562. 8. Præterea vertit Gentianus Hervetus Venet. 1548. 8. Antvverp. 1562. 8.

Græce & Latine cum Herveti versione exstat in auctario Ducæano Bibliothecæ Patrum Paris. 1624. fol. Tomo II. & in Bibliotheca Patrum Paris. 1654. T. XII. p. 382.

Et cum Variis Lectionibus notisque Jacobi Goari, in Euchologio Græcorum illustrato, Paris. 1647. fol. pag. 158. seq.

Differt

* Basilium scripsisse aliquid hujus argumenti, & Liturgiam literis consignasse non est dubitandum post tot veterum & totius Orientis testimonium. Sed inter tot & tam multas, quæ ab illius tempore Basilii liturgiæ allatæ sunt mutationes & interpolationes, quid demum in ea Basilii sit, certo dicere, vix est opis humanæ. Basilii Liturgiam illustrat A. J. J. Exero, XXV, contra Gregorinum, Vide & Acta Sanctorum, T. 2. Junii p. 843.

Ab hac in non paucis liturgia Basilii quam cum altera Gregorii & tertia Cyrilli ex Codice *Arabis* (cui Coptica erant ad-
iuncta) verſam Latine edidit *Victorius Scialach* Accurenſis, Ma-
laca à monte Libano, Auguſtæ Vindel. 1604. & Tom. VI.
Patrum Pariſ. 1654. p. 75. Incipit: *Domine, qui noſti corda*

Nondum Anaphora quam ex *Syriaco* dedit *Andreas Maſius* Antvverp.
1559. 8. atque inde insertam habes Tomo IV. Bibl. Patrum Pa-
riſ. 1575. & T. VI. Pariſ. 1589. 1654. atque ſupplemento Fran-
cofurtensi Criticorum ſacrorum T. 2. p. 439 Brevior eſt, atque
incipit: *Eſetne Deus, qui in principio homines creaviſti ad immortalita-*
Anaphoræ ſive Liturgiæ ſubjicitur *Precatio qua conſuevit ſa-*
cratus uſi apud Deum. Incipit: *Laudetur eſſentia qua omnibus*
utilior eſt.

Apud Diaconum * lib. de incarnatione & gratia Chriſti
leguntur ex Baſilii Caſarienſis oratione ſive precatione,
quam pene univerſum ait frequentare Orientem,
nulla Liturgiæ editione leguntur: *Domine virtutum ac tu-*
malos quaſumus bonos facito, bonos in bonitate conserva-
re, ut non eſt qui contradicas tibi, cum enim volueris
refiſit voluntati Tuæ.

Idem τὸν μέγαν ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς λειτουργίας allegat Iſaa-
cus Armenius Armeniæ Catholicus, ſæculi XI. Scriptor, inſectiva 1.
p. 341. (T. 2. auctar. novi Combeſiani) At quæ
hodie in *ἑκκλησια μυστηριακή*, quæ auctorem ha-
bent Patriarcham CPol. A. C. 1255. deſunctum, licet
Codibus quibusdam nomen Baſilii, in aliis Cyrilli Hieroſo-
lomitani præfert, ut dixi lib. V. cap. 14. Volum. 7. hujus Biblio-
pag. 548. & licet Baſilio vindicare eam velit Combeſius
p. 420. Incipit: *Ἐκκλησία ἐστὶ ναὸς Θεῷ.*

Idem *Psalmos* centum & quinquaginta. Græce nondum pro-
batum quod ſciam, ſed in Latinis editionibus (nam in Græ-
colatinis ſunt omiſſa) exſtant è verſione *Wolfgangi Muſculi*. Non
habere auctorem, ſed ex Baſilio, Chryſoſtomo ac
Theodoreto eſſe collecta, jam multi poſt Poſſevinum obſerva-
vunt. *Commentum Lucæ monis qui ſub nomine Baſilii mundo illuſt.* vocat

M 2

Rich.

* Intus Paſſantii opera, Tom. IX. Bibl. Patrum edit. Lugd. pag. 198.

Rich. Montacutius pag. 83. Apparatus ad Origines Ecclesiasticas.

XXVIII. Basilii M. *supplicationes in S. Pentecosten*, memorat Gabriel Philadelphienſis apud Allatium c. 13. de purgatorio p. 93. *Precationem* aliam Basilii Græce MS. è Codice VIII. Barocciano Bibl. Bodlei. edidit Henricus Hammondus in Catechismo practico, addita Anglicana versione. Oxon. 1662. 8. (qvæ septima est editio) p. 179. & Tomo 1. Opp. Lond. 1684. fol. Et in Germanica Catechismi illius versione Francof. 1696. 8. ** 3. 4. Eam quoniam brevis est atqve Christiano Doctore digna, hoc loco cum versione mea Latina adſcribam.

Ἀνεξίκακε βασιλεῦ καὶ αἰδέε,
ὃ διὰ τῶν ἐκ ξύλων κατὰ κρῖον θλι-
ξὺν δόξεις, καὶ τοῖς ἀκολουθῶν σε
τοῖς ἵχνεσιν αἰρωμένοις μακροθυμίας
σοῦτῃν ὑπόδειγμα παραχόμενον,
ὃς ὑπὲρ τῶν σαρρέντων σε θεομά-
χων ἐντενξὶν πρὸς ἡγάγετε τῷ συν-
ανάρχῳ γεννητῇ αὐτός. Φιλάν-
θρωπε κύριε, ὃς οἱ ἀπειθείας
ἐσμὲν ἢ ἐπιβλύουσιν, ἢ λαιδορμέ-
νοισι, ἢ ἐπηρεάζουσιν, ἢ βασκαίνουσιν,
ἢ καθ' οἷον δὴ τινα τρόπον ἐξ ἐπι-
βλῆς ἢ ἐπηρείας ἢ φιλαπτεχθῆ-
μοι δαίμονι μιζῶσι καὶ ἀπο-
στροφόμενοι, συγχώρησον τὸ τῆς εἰς
ἡμᾶς παροινίας πλεμμέλημα. μετὰ-
βαλε τὰς γνώμας αὐτῶν ἐκ κακοη-
θείας εἰς ἐπιείκειαν. Ἐμβαλε ταῖς
καρδίαις αὐτῶν ἀδολοὺν ἀγάπην καὶ
ἀνυπερέχον. σύνδησον ἡμῖν αὐτὰς ἐν
ἀρρήκτοις δεσμοῖς εὐνοίας πνευματι-
κῆς. καὶ τῆς ἀκηράτης (καὶ ζῆς,
οἱ οἶδες λόγοις, κοινωνῶνς διποτίλε-
σον. τὰς ὅς ἀγαπῶντας ἡμᾶς, ἢ καὶ
εἰς τὰς ζωματικὰς χρείας διὰ τὸ

Malorum tolerator & sem-
piterne Rex, qui in lignum sustu-
listi condemnationem quæ per li-
gnum nata erat, atqve Te ipsum
longanimitatis præbuisse exem-
plum iis, qui vestigia tua sectan-
da eligunt. Tu qui pro DEi ho-
stibus in crucem Te agentibus in-
tercessionem obtulisti, imple cor
terno Patri. Hominum amator
Domine, ignosce illis quibus
exosumus, quique insidiantur no-
bis, nos calumniantur, illudunt,
aut nobis invident, aut quocun-
que modo ex insidiis & contume-
lia Dæmonis, odio gaudentis nos
odèrunt & averſantur, ignosce il-
lis stoliditatis in nos suæ pecca-
tum, muta animos ipsorum, & ex
malitia ad moderationem tradu-
cito. Cordibus ipsorum inspira
charitatem alienam ab omni do-
lo ac simulatione. Conſtringe
nobis illos indissolubilibus bene-
volentia spiritalis vinculis, &
notis

Tibi rationibus eos vitæ
 ac sinceræ participes
 His vero quinosamant
 corporalibus necessitatibus
 sanctum Nomen Tuum
 opulenta dona Tua
 & forte ac præmio di-
 gnos illos fidelium ac pruden-
 tium economorum. Illos quo-
 que quoniam animo, infirmitatis
 pro nobis orant,
 largiri tua remunerare. Qui
 nobis & indignis in-
 pro illis oraremus,
 sunt benigne
 quæ salutis suæ
 & divitem mise-
 cupletes misera-
 illos demitte. Mi-
 misericors Domi-
 confidunt: omnes ad
 Tuum attra-
 ac defende &
 peccatores & inu-
 ac regni Tui he-
 Tuum enim est mi-
 salvere, o Deus noster
 Potentia, in sæcu-

σὺν διακονῶντας ἅγιον ὄνομα, ταῖς
 πλερίαις (καὶ δωρεαῖς ἀντάμειψαι,
 καὶ τῆς λήξεως τῶν πιστῶν καὶ φρο-
 νίμων ἐκονόμων ἀξίωσον. Καὶ τοῖς
 τῆς ἀδελφείας ἡμῶν ἐν ἀγαθῇ δια-
 θέσει μεμνημένοις, ἡ καὶ ὑπερευ-
 χομένοις, δαψιλῇ τὴν χάριν σου
 ἐπιβράβευσον. τοῖς ἐνπιλαμένοις τῇ
 ἡμετέρᾳ ταλαιπώρῳ ἀναξιώτῃ ὑπὲρ
 αὐτῶν ἐυχέσθαι, καὶ ὠφέλιμα χά-
 ρισαι, καὶ καὶ πρὸς σωτηρίαν αἰ-
 τήματα ὡρᾶσθαι, καὶ πλεῖστα καὶ
 ἐλεῇ σε καὶ τὰς ἐκκλήσεις αὐτοῖς
 ἐξαπίσειλον. Πάντας, ἐσωπλαγχνε,
 τὰς ὅτι σοι πεποιθίταις ἐλέησον,
 πάντας εἰς τὴν θείαν σου ἀγάπην
 ἔλκουσον. Πρόσθηθι πάντων, καὶ ἀν-
 τιλαβῆ, σὺν ἡμῖν τοῖς ἁμαρτω-
 λοῖς καὶ ἀχρείοις δέλοισ σε, καὶ
 τῆς σῆς βασιλείας κληρονόμους ἀπέρ-
 χασαι. Σὺ γάρ ἐστι τὸ ἐλεῖν καὶ
 σώζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ
 σὺ ἐστὶ τὸ κράτος εἰς τὰς αἰῶνας,
 Ἀμήν.

Inter hanc Precationem alia quædam subjungere quæ Græce de-
 scriptæ in Codicibus Bodlejanæ Bibl. cum in Anglia versaretur, me
 mihi communicavit eruditissimus Collega meus Jo. Chri-
 stophorus Wolfius.

Ὁ ἅγιος βασιλεὺς ἐυχὴ λεγομένη
 τῇ θείᾳ κοινωνίᾳ & κυ-
 ριακῇ σάματ.

S. Basilii Precatio dicta ante S.
 Communionem Corporis Do-
 minici.

Rich. Montacutius pag. 83. Apparatus ad Origines Ecclesiasticas.

XXVIII. Basilii M. *supplicationes in S. Pentecosten*, memorat Gabriel Philadelphienſis apud Allatium c. 13. de purgatorio p. 93. *Preca-tionem* aliam Basilii Græce MS. è Codice VIII. Barocciano Bibl. Bodlei. edidit Henricus Hammondus in Catechismo practico, addita Anglica versione. Oxon. 1662. 8. (qvæ septima est editio) p. 179. & Tomo 1. Opp. Lond. 1684. fol. Et in Germanica Catechismi illius versione Francof 1696. 8. ** 3. 4. Eam quoniam brevis est atqve Christiano Doctore digna, hoc loco cum versione mea Latina adscribam.

Ἀνεξίκακε βασιλεῦ καὶ αἰδὲς,
ὃ διὰ τῶ ἐκ ξύλου κατέκλεισεν ὅτι
ξύλου ὄφθεις, καὶ τοῖς ἀκολουθεῖν σε
τοῖς ἵχνεσιν αἰρεμένοις μακροθυμίας
σοῦτον ὑπόδειγμα παραχόμενον,
ὃς ὑπὲρ τῶν σαρρέντων σε θεομά-
χων ἐντενξὶν πωσήγαγες τῶ συν-
ανάρχῳ γενήτορι αὐτός. Φιλάν-
θρωπε κύριε, ἃ οἷς δι' ἀπειθείας
ἐσμέν ἢ ἐπιβυλεύουσιν, ἢ λαιδερμέ-
νοις, ἢ ἐπηρεάζουσιν, ἢ βασκαίνουσιν,
ἢ καθ' οἷον δὴ τινα τρόπον ἐξ ἐπι-
βουλῆς καὶ ἐπηρεας ἔφιλαπτεχθῆ-
μαι δαίμονι μιᾶσι καὶ ἀπο-
στροφόμενοις, συγχώρησον τὸ τῆς εἰς
ἡμᾶς προνοίας πλημμέλημα. μετὰ-
βαλε τίς γνώμας αὐτῶν ἐκ κακοη-
θείας εἰς ἐπιείκειαν. Ἐμβαλε ταῖς
καρδίαις αὐτῶν ἀδολφὸν ἀγάπην καὶ
ἐνυπνέκτον. σύνδωσον ἡμῖν αὐτὰς ἐν
ἀρρήτοις δεσμῶνς εὐνοίας πισυμαπι-
κῆς. καὶ τῆς ἀκρεάτης (καὶ ζωῆς,
οἷς οἶδας λόγοις, κοινωνῶνς διποτίλε-
σιν. τὴν ἡ ἀγαπῶντας ἡμᾶς, ἢ καὶ
εἰς τὰς ζωματικὰς χρείας διὰ τὸ

Malorum tolerator & sem-
piterne Rex, qvi in lignum sustu-
listi condemnationem qvæ per li-
gnum nata erat, atqve Te ipsum
longanimitatis præbuisse exem-
plum iis, qvi vestigia tua sectan-
da eligunt. Tu qvi pro DEi ho-
stibus in crucem Te agentibus in-
tercessionem obtulisti ipse co-
terno Patri. Hominum amator
Domine, ignosce illis qvibus
exosumus, qvique insidiantur no-
bis, nos calumniantur, illudunt,
aut nobis invident, aut qvocun-
que modo ex insidiis & contume-
lia Dæmonis, odio gaudentis nos
odērunt & aversantur, ignosce il-
lis stoliditatis in nos suæ pecca-
tum, muta animos ipsorum, & ex
malitia ad moderationem tradu-
cito. Cordibus ipsorum inspira
charitatem alienam ab omni do-
lo ac simulatione. Constringe
nobis illos indissolubilibus bene-
volentia spiritualis vinculis, &
nōtis

Tibi rationibus eos vitæ
 & sinceræ participes
 His vero qui nos amant
 corporalibus necessitatibus
 sanctum Nomen Tuum
 gloriant, opulenta dona Tua
 & sorte ac præmio di-
 gni illos fidelium ac pruden-
 tium economorum. Illos quo-
 que quibus animo, infirmitatis
 nosse memores, pro nobis orant,
 laudare tuum remunerare. Qui
 nobis & indignis in-
 pro illis oraremus,
 sunt benigne
 quæ salutis suæ
 & divitem mise-
 cupletes misera-
 illos demitte. Mi-
 misericors Domi-
 : omnes ad
 Tuum attra-
 ac defende &
 peccatores & inu-
 ac regni Tui he-
 Tuum enim est mi-
 latrare, o Deus noster
 Potentia, in secu-

σὺν διακονῶντας ἄγιον ὄνομα, ταῖς
 πλησίαις (ὡς δωρεαῖς ἀνταμείψαι,
 καὶ τῆς λήξεως τῶν πιστῶν καὶ φρο-
 νίμων εἰκονόμων ἀξίωσον. Καὶ τοῖς
 τῆς ἀδελφείας ἡμῶν ἐν ἀγαθῇ δια-
 θέσει μεμνημένοις, ἡ καὶ ὑπερευ-
 χομένοις, δαψιλῇ τὴν χάριν σε
 ἐπιβράβευσον. τοῖς ἐνπιλαμένοις τῇ
 ἡμετέρᾳ ταλαιπώρῳ ἀναξιοῦτι πῦρ
 αὐτῶν εὐχεσθαι, τὰ ὠφέλιμα χά-
 ρισαι, καὶ τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰ-
 τήματα παρῆρθε, καὶ πλεῖστα τὰ
 ἐλεῇ σε καὶ τὰς εἰκπερμὲς αὐτοῖς
 ἐξαπίσειλον. Πάντας, εὐσπλαγχι-
 τὲς ὅτι σοι πεποιθίτας ἐλέησον,
 πάντας εἰς τὴν θέαν σε ἀγάπην
 ἔλκυσον. Πρόσθηθι πάντων, καὶ ἀν-
 τιλαβῆ, σὺν ἡμῖν τοῖς ἁμαρτω-
 λοῖς καὶ ἀχρείοις δέλοις σε, καὶ
 τῆς σῆς βασιλείας κληρονόμους ἀπέρ-
 γασαι. Σὺ γάρ ἐστι τὸ ἐλεῆν καὶ
 σώζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἵτι
 σὺ ἐστὶ τὸ κράτῳ εἰς τὰς αἰῶνας,
 Ἀμήν.

Ad hanc Precationem alia quædam subjungere quæ Græce de-
 scriptæ ex Codicibus Bodlejanæ Bibl. cum in Anglia versaretur, me
 quædam vice communicavit eruditissimus Collega meus Jo. Chri-
 stopherus Wolfius.

τῷ ἁγίῳ βασιλεῖ εὐχὴ λεγομένη
 πρὸς τὴν θεῖαν κοινωνίαν ἔκ-
 κτακτὸ σάματ.

S. Basilii Precatio dicta ante S.
 Communionem Corporis Do-
 minici.

ex Niceta Choniata Thesaurο Orthodoxa Fidei. Cod. Bodlej. 1081.

οἶδα, Κύριε, ὅτι ἀναξίως μεταλαμβάνω & ἀχράντη σε αἷμα-
 τῶ, καὶ & πινῶ σε σῶματῶ, καὶ
 ἔνοχός εἰμι, καὶ κρῖμα ἑμαυτῶ
 ἐσθίω καὶ πίνω, μὴ διακρίνων τὸ
 σῶμα καὶ αἷμά σε τῷ χριστῷ καὶ
 τοῖς με. Ἀλλὰ τοῖς οἰκτιρμοῖς σε
 θαρρῶν προστρέχωμαί σοι τῷ εἰπόντι. *
 ὁ τρώγων με τὸ σῶμα, καὶ πίνων
 με τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ γὰρ
 ἐν αὐτῷ. ἀπὸ λαγχνῶσθι ἔν Κύριε,
 καὶ μὴ παρεστειγματοῖς με τὸν ἀ-
 μαρτωλόν, ἀλλὰ ποιήσιν μετ' ἐμῶ
 κατὰ τὸ ἑλπίς σε, καὶ γενέθω μοι
 πᾶ ἅγια ταῦτα εἰς ἴασις & κάθα-
 ρισι, καὶ φωτισμὸν, καὶ φυλακτῆ-
 ριον καὶ σωτηρίαν, καὶ ἁγιασμὸν
 ψυχῆς καὶ σώματῶ, εἰς ἀποτρο-
 πὴν πάσης φαντασίας, καὶ ποτηρῆς
 πρᾶξεως, καὶ ἐνεργείας διαβολικῆς
 κατὰ διάνοιαν τῆς ἐν τοῖς μέλεσί με
 ἐνεργεμένης, εἰς παύρησίαν & ἀγά-
 πην πλὴν πρὸς σε, εἰς διόρθωσιν βίης
 καὶ ἀΐφάλλειαν, εἰς αὐξήσιν δόξης
 καὶ πλειότητῶ. εἰς πληρωμὴν ἐντο-
 λῶν, εἰς Πνεύματῶ ἁγίῳ κοινωνίαν,
 εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰώνις, εἰς ἀπο-
 λογίαν εὐπερόδεκτον πλὴν Θεοῦ & φο-
 βερῶ βήματός σου, μὴ εἰς κρῖμα
 ἢ εἰς κατάκριμα.

Novi, Domine, quod in-
 digne accipio incontaminatum
 sanguinem & pretiosum corpus
 tuum, & reus sum, & iudicium
 mihi edo & bibo, non dijudicans
 corpus & sanguinem tuum, Christi
 & Dei mei. Sed misericordia
 confusus tuus ad te accedo, dixisti
 enim: qui edit carnem meam
 & bibit sanguinem meum, in
 me manet atque ego in illo. Mi-
 serere igitur Domine, nec poenas
 à me peccatore repete, sed fac
 mecum secundum misericordiam
 tuam, & fiant mihi sancta haec in
 medelam, mundationemq; & il-
 luminationem, custodiam ac sa-
 lutem & sanctificationem animae
 & corporis, in averfionem omnis
 imaginationis malaeque actionis
 & operationis diabolicæ per men-
 tem operantis in membris meis,
 ut sint mihi in fiduciam & amo-
 rem erga te, ad vitæ emendatio-
 nem, firmumque præsidium: ad
 incrementum virtutis & perfe-
 ctionis, ad implenda præcepta,
 ad Spiritus S. communionem, ad
 vitæ æternæ viaticum, ad defen-
 sionem acceptabilem coram tre-
 mendo tribunali tuo, non vero
 in iudicium aut condemnatio-
 nem.

Magni

* Job. VI. 56.

Basilii Precatio & exor-
super homine vexato ab
spiritibus.

Προσυχὴ καὶ ἀφορκισμὸς ἔμε-
γάλα βασιλείᾳ ὑπὲρ χεμαζομένων
ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων.

Gregorio VIII, in quo & Eriphanii & aliorum SS. Patrum adjurationes ejusmodi leguntur.

Deorum, & Domino
Domine, qui Creator es
ordinum, & immate-
potentatum opifex, qui
supercoelestia condi-
nemo vidit homi-
ere potest, qvem
principatus, crea-
: Qvi exercitus
recipem ferocientem
vicio partes suas de-
proiecisti in terram,
illius angelos, qvi
malitiam defece-
abysso in tarta-
daut adjuratione
nomen Tuum
incutiatur duci ma-
satellitibus ejus
lucē cum ipso exci-
converte ipsum in-
illum omnino re-
qua porro labe ser-
faciat, sed illi obigna-
robur virtutis, ut am-
super serpentes
ac quācumque po-
inimici, quemadmodum
ac pollicitus es. Tuum
Nomen celebratur & ma-

Ὁ Θεὸς τῶν Θεῶν καὶ Κύριος
τῶν Κυρίων, ὁ τῶν πυρίνων πυγμά-
των δημιουργός, καὶ τῶν αἰθέρων δυ-
νάμεων πηγὴς, ὁ τῶν ἐραρίων καὶ
ὑπερεραρίων πηγὴς, ὃν εἶδεν εὐδὲς
ἀνθρώπων εὐδὲς εἶδεν δύναμις, ὃν
ἐφοβήθη πᾶσι δέχη καὶ πᾶσι
κτίσις, ὁ τὴν τραχηλιάσουσά πε-
δεχιστράτηγον καὶ τὴν αὐτῇ λειτε-
ργίαν ὡς ἀκοὴ ἀθετήσασα ῥίψας ὑπὲρ
τῆς γῆς, καὶ τὰς συναποστάτας αὐτῆς
ἀγγέλους δαίμονας τῇ κακίᾳ γενο-
μένους εἰς σκοτὶς βυθῶ ταρτάρα
ὡς ἀδόξας, δὲς τὴν ἀφορκισμὸν τὴν
ὑπὲρ φοβερῶν ἐνόματός σου πλῆμειον
φόβῳ τῷ ἡγεμόνι τῆς πηγῆς, καὶ
πᾶσι τοῖς φύλαξιν αὐτῆς ταῖς ἐκ-
πελάσεσι σὺν αὐτῇ ἐκ τῆς ἀνιδαν
φωτοφορίας, καὶ τρεῖς αὐτὴ εἰς γῆν.
Ἐπίπεσον αὐτὸ ἀναχωρήσας παντι-
λῶς, ἵνα μὴ τι λοιπὸν βλαβερόν
κατὰ τῶν ὁσίων ἐργάσῃται,
ἀλλὰ λάβωσιν ἰσχύον οἱ φεραγίζο-
μενοι κραταιότητι σου καὶ πατὴρ ἐπὶ
ὄφειν καὶ σκορπίων, καὶ ὑπὲρ πᾶ-
σιν δυνάμιν σου εἰς χεῖρας, ὡς ἐκάλε-
σας

ζας καὶ ἐπηγγείλω. Σὺ γὰρ ὑμνεῖται
καὶ μεγαλύνεται καὶ ᾠδᾷ πάσης
πνοῆς ἐν φόβῳ δοξάζεται πὶ πατρί-
-γιον ὄνομα ἔ Πατρός καὶ ἔ Υἱὸς καὶ τῷ
ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς
τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

συνάπται.

*Sequitur Exorcismi * formula.*

Ἐξορκίζω σε τὸν δὲ χεῖκακον τῆς
βλασφημίας τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀκα-
θαρσίας ** καὶ αὐταρχὸν τῆς πη-
-νρίας. Ἐξορκίζω σε τὸν ἐκρῶντα
ἐκ τῆς ἀνωθεν φωσφορίας καὶ εἰς
σκοτῶν βαθὺ καπνεχθέντα διὰ τὴν
ἐπαρσιν. Ὀρκίζω σε πνεῦμα ἀκά-
θαρτον κατὰ ἔ Κυρίῳ Σαβαώθ καὶ
πασῶν ἀγγέλων Θεῷ Ἀδωναὶ Ἐλωὶ
Θεῷ παντοκράτορι. Ἐξέλθι καὶ
ἀναχώρησον ἀπὸ ἔ δούλου καὶ Θεοῦ.
Ἐξορκίζω σε κατὰ τῷ Θεῷ τῷ παν-
τοκράτορι, ἐξέλθι. Ἐ κατὰ Κυρίῳ
Ἰησοῦ Χριστῷ, τῷ μονογενεῖς Υἱὸς τῷ
πρὸ αἰώνων ἐξ αὐτοῦ ἀρρήτως γεν-
νηθέντι, τῷ τῷ ἀόρατον καὶ ὁρα-
τὴν γενέσιν δημιουργήσαντι. Τῷ
νόμῳ ὡς πρὸν φυσικῶ πάντες παι-
δαγωγῶντι καὶ γραπτοῦ ἐφό-
διῳ *** τῆς νῦν ὡσαυτίως νεθετή-
σαντι, καὶ ἀγγέλων ὁπισθεσίῃ φυ-
λάξαντι. Τῷ τῷ ὕδατι κατα-
κλύσαντι ἀνωθεν, καὶ πᾶς ὑπὸ
ἕραν ἀβύσσος ἀναστρωσάντι, καὶ
Γίγαντας καταφθίσαντι ἀπεβήσαν-

gnificatur glorificaturque in ti-
more ab omni Spiritu, sanctissi-
mum Nomen Patris & Filii & Spi-
ritus Sancti, nunc & semper in se-
culorum secula.

Adjuro te primum auctorem
blasphemiae, principem impu-
ritatis & opificem iniquitatis. Ad-
juro te, qui ex superna luce ejectus
& propter superbiam in profun-
das tenebras immissus es. Ad-
juro te, spiritus impure, per Do-
minum exercituum omniumque
angelorum, Deum Adonai, Eloim,
Deum omnipotentem. Exi &
recede à servo hoc Dei. Adjuro
te per DEum omnipotentem, exi.
Et per Dominum nostrum JESum
Christum, unigenitum ejus filium,
qui ante saecula modo inenarrabi-
li ex illo natus est, & omnes res
creatas invisibiles & invisibiles
condidit quique Naturæ Legē
omnia prius moderatus & Legē
scripta deinceps nostras volunta-
tes rexit, atque Angelorum præ-
sidio custodicit actutatus est. Qui
aquas desuper effudit, & abyssos
sub cælo aperuit, Gigantasque
impios perdidit, & terram Sodo-

* Confer alias Exorcismi formulas in Goari Euchologio p.335. seq.

** MS. αὐταρξίας.

*** MS. πρὸς θεόν.

morum ac Gomorrhæ igne & sulphure redegit in cineres, cujus fumus perennis manet. Qvi baculo exsiccavit mare, & populum suum haud madefactis pedibus traduxit, Tyrannum vero & exercitum DEo repugnantem, fluctibus in perpetuum conssepelivit. Qvi excidit gentes alienas, & per legem bello impietatis finem imposuit. Qvi denique ex Maria Virgine carnem inenarrabili modo induit, salvis castitatis signaculis manentibus : Cui placuit per baptisma veteres sordes nostras ablueri, & qvi ad abolendas transgressionis nostræ maculas, novam in qua peccatum elueretur fornacem veluti conflatoriam constituit. Adjuro te per DEum univerforum, qvi hominem assumptum in se habet, per DEum, qvi mortalis apparuit. Illum cogita, quem omnia tremunt, horrent, timent ac refugiant. Adjuro te per DEum baptizatum in Jordane, qvi signum incorruptibilitatis nobis exhibuit demersionem in aquam, quam intuentes angeli & omnes cœlestes potentatus, sese submittabant. Et qvi Divinam essentiam nostra occultavit, quando expers principii Pater generationem Filii æternam manifestavit, & Spiritus sancti descen-

τας, καὶ γὰρ Σαδόμενοι καὶ Γομήρας
πρὸς καὶ θύμῃ πρὸς αὐτοὺς, ὡς
μὴν καπνὸς ἀκοίμητος. Τὸ ράβ-
δῳ πίλαγ. Ἐξερύσσονται, καὶ λαὸν
οὐκ ἔστιν ἀβρόχους πρὸς αὐτοὺς,
καὶ τύραννοι καὶ στρατὸν θιομάχον
ἐς αἰῶνα τοῖς κύμασι καταχύσσον-
ται. Τὸ ἐθὶν ἀλλόφυλα ἐξολο-
θρεύονται, καὶ νόμῳ τῆς ἀσιβείας
καταλύονται. πόλεμον, ὃ ἐπὶ
ἐχθρῶν ἐκ παρδύου μαρτίας περ-
κωθένται ἀνεκλαλήτως, καὶ σῶσαι
αἱ σφραγίδες τῆς ἀγνίας μάλιστα.
Τὸ πλῆθος βαπτίσματος τὸν παλαιὸν
ῥύπον ἡμῶν ἐυδοκίμουν, ὃ ἡμῖν Διὰ
τῆς ὁδοῦ βαπτίσματος ἀνὴρ πῶλον, Χω-
ρευτήριον ἀμαρτίας καυνομένης.
Ἐξορκίζω σε Διὰ τὸν Θεὸν τὸ ὅλον,
τὸν ἀνθρώπον ἔχοντα ἐν αὐτῷ, καὶ
Θεὸν τὸν θνητὸν ἀποφαίνοντα. Ἐκεί-
νοι ἐνόησαν ὅτι πάντα φέρονται καὶ
τρέμει καὶ δίδωκε, καὶ ὑποτάσσεται.
Ἐξορκίζω σε κατὰ τὸ Θεὸν τὸ βαπτί-
σματος ἐν Ἰορδάνῃ (ὅς καὶ τύπον
ἡμῶν ἀφθαρσίας τῷ ἐν τῷ ὕδατι
παρεχόμενος κατίδωκεν, ἢ ἀγγε-
λοι καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν ἐρα-
νῶν βλέποντες, μετρίσονται. Ἐ τῷ
Θεῷ τῇ ἡμετέρᾳ κρήνᾳ, ὅτι ἐ-
κείνος Πατὴρ τῷ ἀναρχῶν γόν-
τησιν

N

τησιν ἔ' τῶ ἀπαλάυσει, καὶ ἔ' ἁγίῳ
 Πνεύματι· ἡ κατὰ βάσιν ἔ' τριτά-
 δ'· τῶ ἔ' εἰσιν ἐμαρτύρησε) τοῖς
 αἰνέοις ἐπιτηρέστω, τὸν κλύδωνα
 θαλάσσης πρᾶνται, καὶ κόρας
 ὁμμάτων δὸ μῆτρας λειπύσας πη-
 λῶ τῶς ἐφθαλμῶς ἀναβλέψαι ποιή-
 σωτ', καὶ τῆς ἀρχαίας αὐγῆς
 ἔ' δοθέντ' ἡμῖν δι' εἰσὶ ἀναπλα-
 σωτ' καὶ δωρησάμεν. Τῶ κω-
 φοῖς ἀκύν ἐμφυτύνσωτ', καὶ
 αἰαλοῖς τὸ λαλῆν καταρθώσαντ',
 τῶ χυλοῖς διδωκῶτ' περπατῆν,
 καὶ ῥύσιν αἰσάτων αἰμάτων κλει-
 θρώσαντ'. Τῶ τῶματα λεπτὰν
 δόσιν αἰσάντ', καὶ νεκρῶς ἐκ τ'
 τάφων ἀναπηδήσαι ποιήσωτ'. Τῶ
 μέχρη ταφῆς τοῖς πᾶσι ἡμῖν ὅμι-
 λήσωτ', ἐ' τὸν ἁγίον ὁ γέροντι στυ-
 λῶσαντ', καὶ πᾶσι τῶ ἀνδρω-
 πότητι ἀνατῶν * ἔ' θαλάσσης κα-
 τασκευάσωτ'. Ἐξορκίζω σι κατὰ
 ἔ' θεῶν πατοκράτη, ἔ' τῆς θεο-
 πει· πνεῦμα. Προφῆταις ἐμπνέουσιν
 τ', καὶ Ἀποστόλοις συμπράξαντ'.
 φοβήθητι, φέγγει, δραπέτις π.
 ἀναχώρησι πᾶν δαίμόνιον κακὸν καὶ
 ἀκαθάρτον, εὐαγγέλιον, κατὰ χθόνιον, βύ-
 θιον, ταρταρόν, ψεύδεις, πάλιν,
 ἀπατήλην, ἄμορφον, πολύμορφον,
 διατῶν δι' ἀναίδειαν, ἀθέτων ὃ δι-

sio Trinitatis unitatem testata est.
 Adjuro te per eum qui objurgavit
 ventos, fluctus maris compescuit,
 & pupillis oculorum quæ a nativi-
 tate defecerant, luto illos perlu-
 endo restituit visum, quique pristi-
 num splendorem luminis nobis
 concessi ipse per se effinxit & nos
 illo donavit. Qui surdis implanta-
 vit audiendi facultatem, mutuo-
 rumque linguam correxit, clau-
 dis dedit ut possent ambulare,
 & fluxum inordinati sanguinis
 repressit. Qui leproforum ma-
 culas absterfit, mortuosque jussit
 ex sepulchris suis exsiliare. Qui
 nobiscum ad sepulturam usque
 cum affectibus suis versatus, &
 inferos per resurrectionem suam
 spoliavit, & omne humanum ge-
 nus a Mortis potestate illæsum
 præstitit. Adjuro te per Deū omni-
 potentem, qui Divinum Spiritum
 Prophetis inspiravit, & in Aposto-
 lis operatus est. Timete, fugite,
 vos proripite. Recede demoni-
 um quodvis malum & impu-
 rum, sacrum, subterraneum, in
 profundomersum, tartareum,
 mendacii plenum & erroris, de-
 ceptorium, informe, multiforme,
 conspicuum impudentia &
 dissimulatione inconspicuum,
 ubicunque versaris & ubi es, aut
 quocunque abis, sive vocale, sive
 animantis forma aut specie draco-
 nis,

* Suid. ἀνατῶν, ἀβλαβῆς. MS. ἀναίωτ'.

nis, aut bestiam referens, aut parentis instar fumi: sive mas sive foemina, sive reptile vel volatile aut natatile: loquens & mutum, stans aut subito irruens, convellens impetu aut somnum inferens vel insomnium grave, aut in morbo vel infirmitate, vel in risum vertens aut lacrymas, voluptates vel foetores. Sive concupiscentiis deditum sive beneficiis aut amoribus insaniens, astrorumve divinationem, magiam, aut oecomantiam † professum vel rerum amissarum inventionem: vinolentum, ciens tumultus, impudens, contentiosum, instabile, mutari cum luna aut cum tempore certo alterari solitum, matutinum vel vespertinum, vel ab infirmitate aliqua vel aliquo splendore vel accessu subito, aut e mari vel fluvio aut praecipitio puteove aut fovea vel palude aut lacumateriae aut loco subterraneo impuro vel sylva querna vel aliis ex arboribus aut ex montibus, vel tonitru, grandine, fulgure, vel domus fundamentis, tectove balnei aut piscinae, vel ex sepulchro aut idoli templo vel undecunque scimus aut nescimus, nota vel ignota nunquamve visa

ὑπόκρισιν, ὅπως ἐκὸς ὑπάρχης, ἢ ἐνθά πυγχαίνης, ἢ ὅθεν ἀπέρχῃ ἢ φωπικὸν ἢ ζωφανὲς ἢ δρακοντηδὲς, ἢ θελοπαυσσάπων, ἢ καπνίος τις φαυλόμενος, ἢ ἄρσεν ἢ θήλυ, ἢ ἐρπετὸν ἢ πιστεπὸν, ἢ ηκετὶν, λάλον ἢ κωφόν, βωμόν ἢ ἐξ ἐπιδρομῆς ἢ παρέρχοντο θηβόλῃ ἢ ὑπὸνιδες, ἢ ἐνύπνιον βαρὺ, ἢ ἐν νόσφ ἢ ἐν μαλακίᾳ, ἢ εἰς γέλωτα ῥίμβον ἢ δάκρυα, φιλήδονα ἢ δυσωδίαις. ἢ θηθυμητικόν, ἢ φαρμακόφιλον, ἢ ἐρωτῶμανες, ἀστρομαυταίαις, μαγείαις ἢ ἐνοικομαυταίαις, ἢ ἐνρεπτικόν ἢ μωδυματῶν, ἢ παρεχοποιητικόν, αἰανδὲς, φιλότικον, ἀκαπνίσκτον, τῷ σπλήνι συνελθούμενον ἢ χεῖρ πηλὸν σπινθῆρμα, ἢ ἐρδρῶν ἢ μεσημβρινόν, ἢ ἀρρώστιας πνός ἢ αὐγῆς ὑπὸ πνέου καὶ πνευματικῆς ἀφῶν ἢ ἐκ θαλάσσης ἢ ἐκ ποταμῶν, ἢ ὑπὸ κρημνῶν ἢ φρεσίν, ἢ λάκκῳ ἢ λίμνῃ ἢ καμίαν, ἢ ὕλης ἢ ὑπογῆς ἀκαθαρσίας ἢ ἀλσος δρυμῶν, ἢ δένδρῳ, ἢ ὄρεων ἢ βροντῆς ἢ χαλᾶς ἢ ἀσραπῆς ἢ ἐκ θεμελίων οἰκίας ἢ ἐκ ἐγγῆς λυγρῶ ἢ κολυμβήθρας ὑδάτων ἢ μνήματι ἢ οἰ-

N 2

δωλιγ

† Oecomantia divinatio ex edificio & consideratione eorum quae illi contigissent vel in illo conspicienda se praebuissent. οἰκοσκοπικὴν vocat Nonnus ad Nazianzenum i. scilicet v. histor. 61. ubi & Xenocratis οἰκοσκοπικὴν commemorat. Vide & Casauboni lectiones Theocriticas cap. 5.

θωλίη, ἢ ὅθιν ἴσμεν καὶ ἐκ ἴσμεν,
 γυνῶν, καὶ ἀγνώων, καὶ ἀπειροσκε-
 πίων τύπων. Μερῶς ἡ καὶ ἀπαλλάτ-
 τῃ, αἰχρύνῃ τὴν εἰκόνα Θεοῦ μορ-
 φωθεῖσας τὸ ὁμοίωμα. Μὴ ἐγκρυφ-
 θῆς εἰς τὸν δαλὸν τῷ Θεῷ. Σε γὰρ
 ῥαβδῶ σιδηρᾷ καὶ κάμινῳ καὶ
 πέτρᾳ καὶ ὀδόντων, βρυγμὸς ἀμυνᾷ
 τῷ ὀδοντοῦ ὀδοντοῦ. Φοβήθητι,
 Φεύγε, καὶ μένε μετ' ἐτέρων πονηρίας
 πνευμάτων ἀκαθάρτων. Εἰς ἄβατον
 ἢ γῆν ἐκ γυναικὸς ἀπελθε ἢ ἀν-
 θρώπῳ ἢ ἐκ εἰδῶ, Θεὸς ἢ μέγας
 ὁπισκοπεῖ ὁ δισμύων πάντας τὰς
 βασκαίνοντας τὴν αὐτῷ εἰκόνα, καὶ σφ-
 ραῖς ῥόφου ταρταρώσας εἰς μακρὰν
 ῥύκτα καὶ ἡμέραν πρὸς τὸν πάντων κακῶν
 ἰφενεῖται διάβολον. Ὅτι μέγας ὁ
 Φίλος Κυρίου καὶ μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ,
 καὶ πᾶσι σὺν πᾶσι δόξα αὐτῷ, τῷ Πατρὶ
 καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι
 οὖν αἰεὶ καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
 Ἀμήν.

figura. Recede & longe abi, re-
 verere imaginem DEI efforma-
 tam ad ejus similitudinem. Ne
 delitescas in servo DEI. Teenim
 virga ferrea & caminus ignis tar-
 tarusque manet & stridor den-
 tium poena tuae inobedientiae.
 Timeto, fugito & apud ceteros
 malos & impuros spiritus perma-
 neto. Abi in terram inviam &
 incultam quam nulli visam ho-
 mini solus DEUS inspicit, qui
 ligatos tenet omnes imagini ejus
 invidentes, teque omnium malo-
 rum inventorem diabolum cate-
 nis tenebrarum in magnam no-
 ctem magnamque illam diem
 destruit in tartarum. Quo-
 niam ingenti timore metuen-
 dus Dominus & magna Gloria
 ejus, & omnia ipsi servant Pa-
 tri, Filio & Spiritui sancto nunc
 & semper & in saecula saeculorum,
 Amen.

Quaestiones EUNOMII & APOLLINARIS cum respon- sionibus S. BASILII.

ex Codice Cromwell. 112. pag. 579.

Ερώτησις Ευνομίου. Τί ἐστὶ Θεός, τὸ πᾶ-
 ρι περιεσπένδασον;

Ennomii Quaestio. Quid est DEUS de
 quo omnium studium est solli-
 citum?

Ἀπόκρισις Βασιλίου. Ἀδελφότης ὁσία,
 ἀκατάληπτος νῦς. Ἀόριστον μέγεθος,
 ἀμήχανον κάλλος.

Responsio Basilii. Essentia invisibi-
 lis. Incomprehensibilis mens.
 Magnitudo infinita. Summa
 pulchritudo.

Eunom. Τί ἐστὶν υἱός;

Eunomius. Quid est filius?

Βασίλ. Ἀρρήτου γέννημα, μονογενὲς λόγος,
 ἀδελφότης νῦς, ὁσία πατρική.

Basil. Soteles inenarrabilis, uni-
 genitum Verbum, Mens invisi-
 bilis, Essentia Patris. Eunomius.

Encom. Quid est Spiritus Sanctus?

Basil. Nomen Divinum, Spiritus intelligibilis, Sapientia Sapientis. Divina Essentia. Forma singularis, subtilis, simplex, omnia curans & inspiciens.

E. quid est, secundum imaginem DEI conditum esse hominem?

B. Ratio & Spiritus.

E. Et quare corpus accessit?

B. Ut per rem visibilem intelligibilis cognosceretur.

E. Qua ratione homo DEO fit similis?

B. Per vitæ institutum virtuti consentaneum.

E. quare illud?

B. Si ab omni malitia alienos nos contineamus.

Apollinaris questio. Si CHRISTUS mentem habuit hominis, etiam oblivione laboravit & inscitia & peccatum committere potuit.

Basilii responsio. Sane quidem, ni Divinitati illa esset unita. Ne vero mentem dic hominis, neque enim alterius hominis mentem habuit Christus. Sed dic mentem humanam, quam conjunctum sibi Verbum habet, ut homo carnem.

Apollinaris. Duo igitur rectores spiritus fuerint in CHRISTI corpore, DEUS Verbum, & mens humana.

Basil. Neutiquam, sed à Verbo ipso mens regitur.

E. τί ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον;

B. Ὄνομα Θεῶν, πνεῦμα νοερὸν, σοφία σοφῶ, Θεῶν ὁσία, μοργενὲς εἰδῶ, λεπτὸν, ἀπλὸν, παντεπίσκεπτον.

E. τί ἐστὶ τῷ κατ' εἰκόνα Θεῷ πεποιθῆσθαι τὸν ἄνθρωπον;

B. Λόγῳ καὶ πνεύματι.

E. Καὶ διὰ τί τὸ σῶμα συμπαρατρέχει;

B. ἵνα διὰ τῷ ὁρωμένῳ ἐπιγινώσκηται τὸ νοούμενον.

E. Κατὰ ποίαν αἰτίαν ἄνθρωπος ὁμοιωτῶ. Θεῷ;

B. Κατὰ τὴν ἐνάρετον πολιτείαν.

E. Καὶ ποίαν ταύτην;

B. Τὴν τῷ παντὸς κακῷ ἀποτρέψαν.

Apollinaris qv. Εἰ νῦν ἄνθρωπος εἶχεν ὁ Χριστός, καὶ λήθην καὶ ἀγνοίαν εἶχε, καὶ αἱμαρτίαν ποιῶν ἠδύνετο.

Basilii Resp. Εἰ μὴ ἦν το τῇ Θεότητι ναί. μὴ λέγε νῦν ἄνθρωπος, ὃ γὰρ ἀλλοτὸς ἀνθρώπου εἶχε νῦν, ἀλλ' ἡ ἀρεὰ εἰπὲ ἀνθρώπου νῦν μετέειχεν ὁ λόγος, ὡς ἄνθρωπος σαρκός.

Apoll. Δύο ἡγεμονικά ἦσαν ἐν τῷ σώματι, ὁ Θεὸς λόγος καὶ ἄνθρωπος νῦν.

Basil. Ὁχι, ἀλλ' αὐτὸς ὁ λόγος ἡγεμονίῳ τῷ σῶματι.

Apollinaris. Πῶς δύο τε μὴ ἓνα *Apollinaris. Sed quomodo duo non sunt duo?*

Basil. Ὡς τὸ λευκὸν τῆς ἐρίως κατα- *Basil. Sicut lanæ candor infectus*
 χρωσθὲν χρωματι πορφύρας ἢ δίχρουν *colore purpuræ non duo am-*
 ἔστιν ἀλλ' ἓν, ὅτως καὶ ὁ τῷ Χριστῷ *plius sunt colores sed unus, sic*
 τῷ. *& mens Christi.*

XXIX. *Penitentiale* sive ἐπιτίμιον εἰς τὴν ἀρχαίπνοστον καὶ ἀμαρτίνον-
 τας. Incipit: ἡ προσβολὴ ἔ' λογικῷ ἀναμαρτητῷ. MS. in Bibl.
 Cæsarea. Vide Lambecium III. p. 100.

XXX. Ἐγκάμιον εἰς Μελέτιον Ἐπίσκοπον, *Encomium funebre Meletii Episcopi*
Antiocheni, A. C. 381. defuncti. Incipit: Ἐνέστη ἡμῶν τὸν ἁγίον
 μὲν τ' Ἀποστόλων. In Codicibus quibusdam MSS. Basilio tribui-
 tur, ut illo qui est in Bibl. Cæsarea apud Lambecium III. p. 129.
 sed qui *Gregorio Nysseno* illud testimoniis Socratis V. 9. Sozo-
 meni VII. 10. Nicephori XI. 29. & Martyrologii Rom. 12. Febr.
 recte vindicat. Legitur etiam inter Nysseni Opera T. 2. p. 119:
 licet Meletium Basilius etiam in Epistolis non uno loco laudat &
 contra inimicos causam ejus tuetur.

XXXI. Ex *Homilia commemorationis B. Mariæ Virginis*, cujus exemplar in
 Insula Rhodo descriptum habuit Gilbertus Gaulminus, loca Ara-
 bice & Latine affert Abraham Ecchellenensis in Eutychio vindica-
 to Rom. 1661. 4. pag. 226. 246.

XXXII. Clarif. Caveus testatur apud Tho. Galeum fuisse MStas *respon-*
siones Basilii ad Eubulum: Epistolam brevem ad Orpatum quendam
 & excerptum ex *Epistola ad Neapolitanos*, (puto legendum *ad Nico-*
politanos) cum scholiis.

XXXIII. περὶ φωτισματῶν. *De illuminatione sive baptismo.* Incipit:
 ἡδὴ μιδιακριτέτῃ ὅση πρὸς ὑμᾶς. Sub Basilii nomine exstat
 in variis Codicibus MSS. uti duobus Bibl. Regiæ Paris. teste Co-
 telerio ad Clementis recognitiones III. 67. & in Barocciano 191.
 ut memonuit Clarif. noster Wolfius. Sed Basilio perperam tri-
 buitur, cum sit Procatechesis S. Cyrilli Hierosolymitani sive præfa-
 tio ejus ad Catecheses. Auctor scholii quod in altero Codice
 Regio Cotelerius reperit: αἰφῶς ἡμῶν δέκνυνσι ὁ χαρακτήρ τῷ
 προκαιμένῳ λόγῳ, ὅτι ἐκ ἑστῶ τῷ ἁγίῳ Βασιλείῳ,

XXXIV.

XXXIV. περὶ τοῦ ὅτι ἀκατάληκτος ἐστὶν ὁ Θεός. *Quod DEUS sit incomprehensibilis.* Incipit: σαρκὸς μὲν ἐφ' ὀφθαλμοῖς Θεὸν θεωρεῖται. Itidem sub Basilii nomine in jam dicto Baroeciano Codice 191. legitur atqve in altero 239. sed itidem auctorem habet Cyrillum Hierosolymitanum; inter cuius Catecheses, ut eidem laudato Wolfio observatum, uno loco legitur.

Hæc de S. Basilio ejusque scriptis annotanda mihi succurrerunt, quæ Cassiodorus in præmio Divinarum Lectionum refert inter eos qui totam S. Scripturam explicavere. *Ferunt itaque Scripturas Divinas Veteris Novi que Testamenti ab ipso principio usque ad finem Græco sermone declarasse Clementem Alexandrinum, cognomento Stromateum, & Cyrillum ejusdem Civitatis Episcopum, & Joannem Chrysostomum, Gregorium & Basilium, nec non & alios studiosissimos viros, quos Græca facundia concelebrat.*

VIII. Index eorum, ad quos Epistolas scripsit, & quorum in Epistolis meminit S. Basilius.

- A** Bramio * Episcopo Βάτων, Batnorum Mesopotamiæ. Epist. 315.
 Abyrtio (al. Ἀβυρτίω) 356. 357. 358. 359. 360. 361.
 Acacio, Aëtio & cæteris presbyteris 200. *Acacii mentio* 72. 250. 299
 Egypti Episcopis exulibus 293.
Ellanus quem ἀδελφὸν vocat 403. *alius de quo infra in Gregorio.*
Epiphylus idoneus ad res tristes deplorandas. 379.
Esopi lupus agnum arguens 80. *cancer.* 180.
Ætius Ariti discipulus. 79. 82.
 Alexandro, Egypti Episcopo, vide, Eulogio. *Alius Alexander qui ex Monacho factus Episcopus Corydalorum.* 403.
 Alexander Magnus litteris de perfidia Medici sui detestans fidem. 330. *alteram aurem reoservans.* 372.
 Alexandrinis. 71.
 Aprianus, Hieroclis ἀντιπρός. 149.
 Ambrosio Mediolanensi. 55.

Am-

* Male Ambrosio in Catalogo MSS. Bibl. Augustinæ p. 19.

Amphilochio 391. usque ad 406. *Ejus mentio*, 378. Epistola 393. *Amphilochio Episcopatum in medietate Pisidia gerendum gratulatur. Præter has extra ordinem Epistolarum exstant tres ad Amphilochum. Epistolæ Canonice T. 2. pag. 757. & fragmentum ex Epistola, 410 de differentia ciborum p. 780.*

Ancyranæ Ecclesiæ 67.

Andronico ἡγεμόνι Præsidi, 164.

Anomæi 41. 64. 391. ἄδειον τῆς αὐτομοιότητος. δόγμα, 370.

Anthimus 44. 58. Tyanorum Episcopus 64. *infra in Faust.*

Antiochenæ Ecclesiæ. 60.

Antiochenis Presbyteris 104. 199.

Antiocho Presbytero qui suo ἀδελφίδῳ in exilio adfuit 269. 270. 271. 272. 273. *ejus mentio* 10. *Antiochi Diaconi* 330. licet ibi MSS. legunt Ἀκπαιός vel Ἀκτιακός.

Antipatro ἡγεμόνι live præfecto Neocæsariensi 203. 366.

Antipatri Epistola ad Basilium, 214.

Anysius, Εὐκρίτης Σέμμα, 10. *Anysii filium Libanio commendat*, 146.

Apollinaris πάντα εἰπὼν εὐκαλῶ, 59. 74. 82. 293. ubi multa de ejus scriptis & commentis atque erroribus. Adde 65. 345. 382. *Ejus de resurrectione ad vitam Judaico more transigendam, 74. Basilio versum vitio quod pridem ad Apollinarem scripserat. Infra, in Eustachio.*

Arcadio Comiti rerum privatarum, 415. *infra, Comiti.*

Arcadio Episcopo, 408.

Arinthæo 380. ad Arinthæi Prætoris ἐμόλυνον live conjugem confortatoria 186. 202.

Arius 52. 69. 73. 78. 82. 220. Ἀρειομαῖται 321. ὁ ὡς τῶν Ἀρειανῶν πόλις. Ibid. ἡ Ἀρεῖα ζύμη, 182. *Ariani* 74. si resipiscant recipiendi 75. Ἀρειανὸν χρίσμα, 349. *Arianorum varia πίσεις*, 82.

Ascetis suis live Monachis τοῖς ὑφ' ἐαυτὸν ἀσκηταῖς. (al. ἀσκητῆς ἐν Ὁροβιάῳ καὶ Χαλαίῳ) 73. Μονάζουσι, 295. πῶς μονάζοντες ὑπὸ Ἀρειανῶν καταπονηθῆναι, 303. παρανοητικῇ πῶς μονάζοντα, 383.

Ascholio μονάζοντι καὶ πρεσβυτέρῳ (al. rectius Episcopo Thessalonicensi,) 337. 338. 339.

Asclepius cum Doëgo nescio quo recusans communionem, 405.

Asterius Greg. Nysseni οἰκίτης, 44.

Atarbio, 363. 364.

ὁ μακαριώτατος πάπας Ἀθανάσιος, 325.

Atha-

Athanasio τῷ μεγάλῳ 47. (ubi memorat ejus Epistolam qua de praside Libya est conquestus) 48. usque ad 52. Mentio 61. 273. 337. & 75. ubi Epistola ejus qua Arianos suscipiendos suadet εἰς τὴν βύλιν μεταπίδου ὁμολογῶν τῇ ἐν Νικαίᾳ τῷ πίσιν. Epistola ad Paulinum memoratur. 349.

Athanasio Ancyrano Episcopo. 53.

Athanasio patri Athanasii Ancyranī. 54.

Barz Episcopo Edessā, exuli. 326. 327.

Basilii ἀπὸ τῆς φωνῆς πίστεως Confessio fidei, cui Eusebius, Fronto & Chorepiscopus Severus subscribere. 78. Confer Confessionem quam mittit ad Ecclesiam Antiochenam, 60. & ad Alexandrinos. 72. ad Neocæsarenses 141. ad Julianum 205. Negat se velle plures πίσεις scribere aut σύνταγμα πρὸς πίσεις καταλαμβάνειν. 410.

Basilii πρὸς πλείοντες. βίβλ. μοναχῶν, de perfectione vite Monastica. 411. libri de Spiritu S. mentio 395. contra Eunomium. 83. κατὰ μέθης. 161. Epistola 69. ad Episcopos Occidentis missa est non solo Basilii nomine sed Episcoporum plurium: Meletii, Eusebii, Basilii, Bassi, Gregorii, Pelagii, Pauli, Anthimi, Theodaci, Bithi, Abraami, Sabini, Zenonis, Theodorii, Marciani, Barachi, Abramii, Likanii, Thalassii, Iosephi, Boethii, Jasrii, Theodoti, Eustathii, Barsuma, Joannis, Chosrois, Joacis, Narsis, Maridis, Gregorii, Daphni & aliorum qui non nominantur.

Basilides Ecdicii consors. 73. Paphlago 72.

Berrhœensibus, 298. 299.

Bicor presbyter. Epist. 2. Canonica ad Amphilocho.

Bolporio Episcopo. 86. mentio ejus 261.

Brisonis conjugii relictæ viduæ consolatoria de obitu mariti. 347.

Cæsario Gregorii Naz. fratri. 362. Cæsarii mentio 84.

Cæsaria patriciæ (al. Cæsario Patricio) 289. ubi testatur quater se per hebdomadam sacra Eucharistia frui. ἐν τῇ Κυριακῇ, ἐν τῇ τετραδί, ἐν ὁρθροῦ καὶ τῷ σαββάτῳ, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἡμέραις ἐὰν ᾖ μνημὴ μαρτυροῦς τῇ.

καλλιγράφῳ. 180. monica qua in scribendo calligraphus observare debeat.

Callistheni 388. mentio 351. ubi ποθενότατον ὕδρ vocat.

Candidiano Duci militum. 173.

Canones Ecclesiastici 262. *ἡμᾶντων κανόνων ἀκρίβεια*, 69. *Canones de Episcopi ordinatione memorantur* 385.

Canonicis, *Κανονικαῖς*, *ὡς ἔ*, *ὁμοῦσιον εἶναι τὸν υἱὸν τῷ Πατρὶ*, 300. *infra*, *Theodoræ*.

Celsus, 143.

Cenſitori, *Κησίστη*, 426. 427. in *Galatia* 353. in *χώρῃ τῇ Ἰβωρῶν* 352. in *Ibora Helenoponti urbe*, ut observat *Combesis*. & male interpreſ regionem *Israëlicarum*. *ὡς μοναζόντων*, ὡς αὐτὸς τῶν *συνπλειῶν ἀφάνει*. 304.

Chalcidensibus, 297.

Ad Chilonem discipulum suum ex Monacho anachoretam, *Epistola* prolixior, *extra ordinem cæterarum* T. 2. p 735.

Cleantes Stoicus 169.

Chorepiscopis, 181. *ne ipsis inconsultis ministrantes Ecclesiis à solis presbyteris & Diaconis adversus Canones adſciſcantur*.

Coloniæ * *Senatui*, *πολιτευομένοις Κολωνείας*, 290. τοῖς ἐν Κολωνείᾳ κληρικοῖς 292. *Consolatoria de Episcopo eorum Euphronio ad Nicopolitanam sedem translato*.

Comiti rerum privatarum, *κόμητι περιβατῶν*, 423. *supra*, *Arcadio*, *Comitis thesaurorum mentio* 84.

Commentariensi *Κομνητηρησίῳ*, 417.

Cyriacus 204. 355.

Cyrillus Armenia Episcopus, 187. *ordinatus ab Eusebio Sebasteno*, 58.

Damasus Episcopus, 321.

Damus Martyr, 291.

ad Dazizam *χράματα memorantur* 82. *Δαζίνας excusum* 382.

Demophilus, 254. *Episcopus*.

Demosthenes & Plato 159. 173.

Demostheni ** *præfecto Neocæsariensi*, 385. *pro fratre Gregorio Nysseno intercessio*, *communis scripta nomine*.

ὁ μακαριώτατος Διάκονος. 86.

Diatimus Episcopus Limyranus 403.

Diodoro Antiocheno presbytero 167. *Hac Epistola librorum illius duorum, quos ad Basilium miserat, censura continetur. Ex illis alterum dialogi more scriptum Basilium minus probat. Hujus Diodori mentio* 82. 187. *ad eundem* 197. *adversus conjugium cum duabus foreribus*.

Dioge-

* *Coloniam Armeniæ intellige*, ut *infra* in *Euphronio*.

** *De hoc Demosthene Theodorus IV. 19. Hist.*

- Agnes Cynicus.** 169.
Ampsius dum Sabellio repugnat, Anomæis favens. 41.
Ampsius (Alexandrinus fortasse vel Romanus tertii seculi scriptor) ad Casareenses. 220.
Ampsius Julitta F. 175. ὁ ποτὶ Διομήδης &c.
Domitianus pro quo intercedit Basilius 164.
Ἐπίς Δόνατος. 155. (interpreti Eustathius.)
Dorotheo presbytero 250. mentio ejus 10. 179. ut Dorothei Diaconi Antioch. 52. 57. 273. 343.
Doc sive præsidi. Ἡγεμονί. 179. 389.
Edicius Parnasenus. 10. in Hypsi locum à Synodo τῶ ἀδελφάντων substitutus 264.
Eleuthius αἰδεσιμώτατος. 308.
Ἐπὶ ἀρχιεπίσκοποι τῆς ἡγεμονίας. 372.
Elpidio consolatoria de filii obitu 348.
Elpidio Episcopo 322. (mentio Epist. 350. uti Elpidii Diaconi 8. 293. commendatur Elpidius 215. 395.)
Epiphania Episcopo. 325.
Episcopo 336.
Episcopis maritimis, τοῖς ὡς ἀδελφώπαις. 77.
Episcopis & fratribus occidentalibus, τοῖς ἐν δύσει ἀδελφοῖς & ἡπισκόποις. 61. ἀδελφοῖς συλλειτουργοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Γαλλίαν ἡμοψύχοις ἡπισκόποις. 69. 70. τοῖς δυτικοῖς ἡπισκόποις, de Eustathio Sebasteno, Apollinario & Paullino, singulorumque heresi 74. (hujus Epistola mentio 273.) ut Ecclesiis Orientalibus ab Ariana persecutione vexatis opem ferant. 182.
Episcopis subjectis, τοῖς ὑφ' ἐαυτὸν ἡπισκόποις, ne pecunia causa manuum cuiquam imponant. 76.
Evagrio presbytero 342. filius hic Pompejani Antiocheni. 8.
Evastenis. Εὐαστηνοῖς. 72. Εὐσινὸς mentio 79. Εὐήτης quæ non longe ab Attagenis distat. 425.
Eudamus Episcopus Patarensis. 403.
Eudoxius. 72.
Ἐὺδοξος ὁ συζηματὶς Εὐδοξίᾳ συνπαραγμένῳ. 82.
Euphris. 72. 82. 265.
Eulancio, Εὐλαγκίῳ. 281.
Eulogio, Alexandro, Harpocrati, Ægypti Episcopis in exilio constitutis, 293.

Eunomio 168. *Eunomii blasphemia in Spiritum S. 82. Basilii libri contra Eunomium memorantur. 83.*

Eupaterio. 387.

Euphemiadis mentio Epist. 3. canonica ad Amphiloeb. hic in patria Nicopoli deinde Episcopus 290.

Euphemius. 337.

Euphronio Episcopo Coloniz Armeniorum. 312.

Eupraxius. 251.

Eupychius Martyr. 256. 291. 418.

Eusebius CPolitanus (Nicomediensis) 74. 82.

Eusebio Samosateno Episcopo. 5. 6. 7. 8. in exilium relegato 9. & 251. - - - usque ad 265. ejus mentio 58 & 321. ubi apologia pro illius fide & 316. alius ο μανδρις Ευσέβιου. 8.

Ad Eusebium amicum qua Cyriacus presbyter commendatur. 11.

Eusebii ἀναγνώσις mentio 263. hic videtur qui ποθενέτατος ἦν 360.

Ευσέβια Episcopo 267. 268. in MSS. licet edidi Ευσέβιου.

Eustathio Ἐπισκόπῳ Ἱμμερίας. (al. Ἱμπερίας vel Ἐμπερίας) eidem Episcopo (Sebasteno addit inscriptio : male, Combessio iudice.) 79. (Apologia adversus eos qui reprehendebant quod ante annos viginti vel plures scripserat † Laicus ad Laicum Apollinarium †† impiorum quorundam scriptorum auctorem) 307. 308. de eadem Epist. 8. 72. 73. 74. 82. 259. 264. 272. 187. ubi de illo in communionem recepto & 196. de scriptis ejus actisque adversus Basilium. In Synodo Ancyrana anathematizatur τὸ ὁμολογεῖν. Melitina depositus ab Episcopatu, per Literas Liberii Episcopi Rom. à Synodo Tyanensi restituitur. 74. γεγραμμένα διδούς τῇ πύλῃ Ἰλαρίῳ. 73.

Eustathio Philosopho 165.

Eustathio Medico: 80. * 81.

Eustathii diaconi sui memorie 4. 261.

Euzoius. 73.

Fauftini Episcopi Iconiensis defuncti mentio 8.

Fauftus 195. Episcopus ab Anthimo ordinatus. 58. 313.

Festio & Magno 210.

Firmino 174. mentio ejus 143. βρετάνου ἀρχιδιάκονος γυναικὸς ἀπὸ Φιρμίου 174.

Freg-

† Confer Epist. 345. & Acta Sanctor. T. 2. Junii p. 919. seq.

†† Vide Epist. 82. p. 909 & 345. 382.

* Hancalii dicunt non Basilii esse sed Gregorii Nysseni, Vide infra c. 20. in Nysseno.

Amo Nicopolitanus. 10. *subscriptis* 78.

Gallia Episcopis. 69, 70.

Galatus. 196.

Genethlio presbytero. 345.

Confessio fidei à Georgio allata CPoli. 86. *Georgii illius mentio* 72.

Glycerio 414. *Hic est ὁ τῆς κατὰ Οὐγενίου διακονῆς* *cujus mentio* 412, 413.

Gregorio. 412, 413. (*vocabulum quod additur ἐταίρῳ non satis è gravi-
tate Basilii esse putat Combessius.*) 259.

Gregorio (Nysseno) fratri 43, 44. de illo 10, 79, 84, 358, 385. *Alius*
Νυσσαεύς de quo 256.

Gregorio patruo (Θείῳ) 45, 46.

Gregorio Presbytero *infra*, Paregorio.

Gregorio (Naz.) Theologo. 1, 2, 3, 4. (*hæc fortasse ad Grego-
rium Nazianzeni patrem*) & 10, 19, 33. *hic intelligitur* 250.
ἐκλῶν ἐκλογῆς ἐ Φρεαρ βαθὺ, τὸ δ' Χρυσὸ σῶμα. 141. *Basilii*
in vita ascerica fidus sodalis. Ibid. *mentio Nazianzeni Epist.* 3. *Canonica*
ad Amphiloeb.

Greg. Nazianzeni Epistola 12. usque ad 18. & 20. usque ad 32. & 34. usque
ad 40. & 88. usque ad 140.

Grigorius (Ithymaturgus) Episcopus Neocasar. 62. *ejus ἐκθεσις πίστεως in*
διαλέξει ad Aelianum. 64. *traditione sua repressit Sabellii hæresin.* Ibid.
nulla ejus ætate Monachi, nulla litania. 63.

Harmatio. Ἀρματίῳ τῷ μεγάλῳ. 365.

Harpocratiōni. *Vide*, Eulogio.

Helladio Comiti. 412. *Helladii δ' πρῶτοντι* *mentio* 278. *οὐκ ἔ*
ὑπάρχει. 287.

Hellenius 32. *Nazianzi ἐπιστολῆς* 259.

Heras Himerii frater 416, 216, 217.

Heraclida nomine *scripsit* Epistola ad Amphilochium. 392. *in qua mentio*
Basilii discipulorum de voluntaria paupertate.

Hermogenes Neocasar. Episcopus. 74. ὁ τῇ μεγάλῃ καὶ ἀρρήτῳ πίστει
γεσῶς ἐν τῇ μεγάλῃ συνόδῳ 317. *in Synodo Nicana contra Arium.* 82.
ante Eusebium Nicomediensem extinctus *ibid.* *Hermogenis bujus filius In-*
nocentio Episcopopoſtea Rom. commendatur. 317.

Helychio. 350, 351.

Hilario. 370. *Telmeſſi Episcopo, ejus meminit* 403.

Himerio Magistro 416.

Hippia (de quo Plato) levitas, 167.

Homerus 152. 155. 162. 165. 213. 356. 379.

Hymetrius, 330.

Hypatius S. Basilio cognatus, 267.

Hyperechio, 367.

Palladio & Innocentio Monachis, 184.

Isclium, Magnimiani filia, 381.

Innocentio 319. 409. ubi inscriptio addit: Episcopo Romano. *Sed Basilus citius obiit quam Innocentius Damaso successit.*

Inscriptione carent 176. 177. 202. (πρὸς τινὰ in quibusdam Codd.) 215. (commendatio Elpidii) 216. 217. (commendatio Hera) 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. (Therastii commendatio) 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. (commendatio Leontii) 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 305. 346. (consolatoria de obitu uxoris.) 390.

Joanni & Macario, 211.

Jovino Ἰοβίνῳ Comiti, 378.

Jovino Episcopo, Ἰοβίνῳ Ἐπισκόπῳ Πέρης (ita leg. pro Κέρης vel Πέρης) 318. mentio ejus 253.

Isaacius, 257.

Italix Episcopis, 69. 70.

Juliani ad Basilium 206. 207.

Juliano (παρεβάτη) 205. qua se inter alia ait τιμὰν καὶ περισκεύειν τὰς χαρακτῆρας τῶν εἰκόνων. Hanc Epistolam genuinam esse merito dubitat Papebrochius T. 2. Act. Sanctior. Junii p. 835. Alia Basilii ad Julianum Imp. Epistola 208. & qua eadem fere est per omnia 209. utraque Combesio interpolata videtur.

Juliano (alteri ut videtur) 166. illi nempe, de quo Epist. 373.

Julittæ ἐλευθέρᾳ. 175. πρὸς ἐλευθέρῳ 283. 284. 285. 286. 287.

Hæredum Julittæ tutori τῷ κηδεμόνι τῶν κληρονομίων Ἰαλίττης. 188.

Ad juniores νεώτεροι, extra ordinem Epistolarum T. 2. pag. 744.

Laconica στυπία. 173. λακωνίζειν 171.

Lausus tribunus sub Juliano Imp. 208. Vide locum hujus Epistolæ à Combesio suppletum è MS. in T. 2. Basilii recenseri p. 368. seq.

Leontio Sophistæ 83. ubi eloquentiam ejus laudat, & quos ad eum libros adversus

Ad quos scripsit & quorum in Epistolis meminit S. BASILIUS. III

versus Eunomium mittit, unde apparet Leontium illum Christianum fuisse. Ad eundem 373. Leontius commendatur. 236. Alius Leontius ἐκ τῆς τῆς Νικαίας 263.

Libanio 142. 144. 146. 149. 155. 157. 158. 160. 163.

Libanii ad Basilium. 143. 145. 147. 148. 150. 152. 153. 154. 156. 159. 161. 162. ejus oratio morosi, se accusantis, quod uxorem loquaculam duxerat. 160.

Liberii Episcopi Rom. Epistola pro Eustathio Sebasteno memoratur. 74.

Lucianus Pheli, Φέλῃ, Episcopus. 403.

Macario & Joanni 211.

Macarii Cyrensis presbyteri mentio. 403.

Macrina Basilii avia. 79.

Magnimiano 381. Comiti. 410. supra, Icelium.

Magno & Festo 210.

De Magnisive Magis eorumque ritibus locus insignis. 325. eorum generis auctor non Abraham, sed Zarnuas quidam. id.

Marcellus Galata 63. 10. 52. 74. ubi ejus heresis. Adde 78. 293. Μαρκιανίσι, 321.

Martiniano. 379.

Maximo Philosofo 41. ῥολασικῶ 42. Maximus Episcopus factus videtur perstringi Epist. 32.

Maximi Neocæsarea pridem praefecti calamitates. 356. 376. 377. de eodem 259. 356. 376.

Meletio Episcopo (Antiocheno) 56. 57. 58. 59. ejus mentio Epist. 50. 52. 187. 259. 261. 321. & 325. uti testatur Athanasium voluisse cum ipso communionem inire, nisi morte praeventus fuisset. 349. Meletius presbyter. 73.

Meletio archiatro 369. alius Meletius qui ὁ ποθεινότατος ὡς. 397. αἰδῃ, iterum una cum Meletio οἱ πραιάτατοι υἱοί.

Memnonius. 330.

Militi, στρατιώτῃ, 407.

Modesto ἀπάρχῃ praefecto 274. 275. 276. 277. 278. 279.

Monachis. supra, Ascetis.

Ad Monachum (Alexius dicitur in Codice Mazarin, teste Combefisso) qui exciderat. Extra ordinem Epistolarum T.2. p.744. ad alium p.747.

Mosinus Neocæsariensis Episcopus. 64.

Nectario 188. consolatoria de filio amisso. Alia, quod Episcopus divina electione cooperari debeat, 323.

Ne-

Nectarii uxori 189. *isidem consolatio de amisso filio.*

Neocæsariensi Duci. 371.

Ad Ecclesiam Neocæsariensem consolatoria de extincto Episcopo
ipforum. 62.

Ad Neocæsarienses Apologia. 75. & 141.

Neocæsariensibus clericis 63. doctoribus 64.

Nicana fides. 86. 387. *Synodo Tyanensi oblata* 73. 82. *canon contra mulieres*
παρεισάκτες 199. *Concilio Nicano addenda ἢ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα δο-*
ξολογία. 325. *non recipit Basilius eos qui non recipiunt Nicanam fidem*
vel qui Spiritum S. rebus creatis adscribunt. 265.

Nicias 183.

Nicopolitano Senatui. 194.

Nicopolitanis 66. clericis 193. presbyteris 190. 191. 192. *adde*
Epist. 82. *ubi scriptarum ad Nicopolitanos litterarum meminit.* *adde*
& 364. 253. 259.

Notario. 178.

Numerario praefectorum, *Νυμεραρίω ἑπάρχων.* 418. *ἐπὶ τῷ νυμεραρίῳ.*
419.

Olympio 169. 170. 171. 172. 382. *ubi meminit περιφερομένων καὶ*
ἐκτὸς συνταγμάτων.

Ὀμυσιαστικὸν διῆτι Catholici à Nicana fidei calumniatoribus 73. & 82.

Optimo, Episcopo 317.

Origeni. 384.

Otreio Episcopo *μελιτηῆς.* 316.

Pæonio presbytero. 341.

Palladio 366.

Palladio & Innocentio Monachis. 184. *Palladii & Innocentii mentio* 325.
sed ubi Palladius Orientalis Episcopus & Innocentius, qui postea Episcopus
Roma, intelligi videntur. *Ad Palladium Epistola.* 386.

Palmatus. 259.

Papa de Episcopo Romano 195. *de Athanasio Alex.* 325.

Paregorio (al. Gregorio) Presbytero 198. *jam LXX. annos nato ut mu-*
lierem παρῖστακτον missam faciat.

Parnasensi Ecclesiae, *τῇ Παρνασσῷ Ἐκκλησίᾳ.* 185. *Consolatoria super*
amisso Episcopo.

Pasinico Medico. 375.

Ad Patrem scholastici defuncti *consolatoria* 201.

Patri-

Ad quos scripsit, & quorum in Epistolis meminit S. BASILIUS. 113

Enricus. Epist. 375.

Eutrophilo Episcopo Agensi τῆς ἐν Ἀγαῖς. 82. 85.

Pauli Samosatani causa vocabulum ὁμοῦσιον à Catholicis rejectum. 300.

Paulo presbytero 200. ejus mentio. 8.

Paulino πρεσβύτερ. MS. πρεσβυτέρω. 266.

Pauli factionis & bareseos mentio 272. 74. ubi dogmatibus Marcelli fuisse traditur.

Pelagio Episcopo Laodiceæ in Syria. 311.

Pergamio 354.

Petro Alexandria Episcopo. 320. 321. alius Petrus Basilii frater, de quo 272. 307.

Φαλερίω. Valerio 282.

Pherentii Comitis διακόνος. infra, Terentii.

Philagrio Ἀρχηγῶ. (al. Ἀρχίνω) 355.

Philo Judæus de manna ex Judaica παραδόσει. 406.

Philocharis. 385.

Plato 159. 162. 173. adde infra in Theophrasto.

Poemenio Σατάλων Satalorum Episcopo 313.

Poemenii Presbyteri Sebasteni mentio 187.

Poetarum de Tantalo fabula. 165.

Polemo Cyrensis presbyter. 403.

Pompejanus Antiochenus, pater Eusebii presbyteri. 8.

Ponticæ diœceseos Episcopis. 291.

Περικρίστῳ τῷ κατὰ Φιλιππόπολιν Θεσσαρῶν. 264.

Protagora falsus (apud Platon.) 167.

Πρωτεύοντι, Praefecto. 421. Helladii τῷ πρωτίοντι mentio. 278.

Pythagoraeorum τετρακτύς. 373.

Sabellius 41. 79. 349. Afer. 63. 78. Ἰουδαϊσμοῖς ἔστιν ὁ Σαβελλιανισμός.

64. 73. Sabellii κακὸν κατασβεσθὲν ἀπαρτῶσι τῷ μεγάλῳ Γεηγορίῳ (Thaumaturgi) 64. Sabellii impietatem ab Apollinari renouari. 293.

Sabinus diaconus. 273.

Sanctissimus (Σαγκτήσιμῳ) presbyter. 195. 199. 100.

Samosatensium clero. 280.

Satalensibus 296. civibus, Σαταλεῦσι πολίταις. 183.

Saturninus Comes. 315. alius Saturninus Episcopus cujus mentio Epist. 1. Canonica ad Amphilocho.

P

ὁ ἁγία

ὁ χολαστικός ὁ δῆνα. 241.

Sebastiæ Præfidi, ἡγεμόνι Σεβαστίας. 424.

Severus Chorepiscopus subscripsit. 78.

Silvanus. 79. 82.

Simonides idoneus deplorandis magnis calamitatibus. 379.

Simpliciæ hæreticæ. 87.

Sophronio Episcopo. 335. ejus mentio 263. filium vocat 301.

Sophronio Μαγίστῳ. 84. 329. 330. 331. 332. 333. (commendatitia pro Eumathio) & 334.

Sozopoli agentibus τοῖς ἐν Σωζοπέλει. 65.

Stoici dictum: ἐπειδὴ μὴ γύετω τὰ πρᾶγματα ὡς βεβλόμεθα, ὡς γύετω βεβλόμεθα. 81.

Strategius presbyter. 82. 85.

Susario ὁ πᾶντα ἐπιστάμενος. 162.

Sylvano presbytero 200.

Sylvani mentio 79. 82.

Synodus CPolitana τῶν ἀθετούντων, in qua Ariani Eudoxius, Evippius, Georgius & Acacius Episcopus Catholicos deposuere. 72. Alia Synodus ἀθετούντων ἐν μέσῳ τῷ χειμῶνι, Ἰπὶ τῆς Γαλατίας qua deposuit Hypsimum substituit Ecdicium. 264.

Synodus Galatarum & Ponticorum in Nyssena civitate. Ibid. Synodus ἐν Ἀττάγειροις. 425.

Tarsensibus presbyteris 203. 204. ut recipiant Pneumatomachos qui respicientes, fidem Nicenam profitentur & Spiritum S. Creaturam non esse agnoscunt.

Tatianus Cyrensis presbyter. 403.

Terentio Comiti 187. Φεραντίῳ (leg. Τεραντίῳ) κόμητι διακόνοισι. (al. filiabus) 301. male Τεραντίῳ in Epistola 350. Terentii Comitis iterum mentio 250. 272.

Theclæ 212.

Theodoræ Canonice, κανονικῆς. 302.

Theodoro. 328. mentio Theodori subdiaconi Samosateni. 280.

Theodosius presbyter. 192.

Theodoto Episcopo Nicopolitano in Armenia minore. 195. 196. ejus mentio 261. 264.

Theodoto Episcopo Berrhoeæ. 310. ejus mentio. 187.

Theophilo Episcopo 309. mentio Epist. 82. Theophilus Cilix. 196.

Theo-

Ad q vos scripsit & qvorum in Epistolis meminit, S. BASILIUS. 115

Theophrastus & Aristoteles Platonis suavitate in dialogis non potuerunt attingere. 167.

Theophrastus Diaconus, 261.

Theocritus. 42.

Thrasymachi audacia (apud Platon.) 167.

Tractatori praefectorum τρακτυτῆ ἑπάρχων. 420.

Traiano 376. 377.

Tyanensium senatui τῇ βουλῇ τυνάων. 68.

Valentini dogmata perstringi Epist. 65. notatur in Scholio Graeco apud Combefis. p. 322. T. 2. Basilii recensiti.

Valeriano 425. *Episcopo Illyriorum.* 324.

Valerio Φαληρέμ. 282. *Ουαλερίμ* mentio 406. *ubi eum Basilius fratrem appellat.*

Vicarius Thracia, Βικάριος τῆς θράκης. 264.

Victori Duci (στρατηλάτῃ) 374. *Exconsuli.* 428.

Ad Virginem lapsam. Extra ordinem Epistolarum T. 2. pag. 749.

Vito (Βιτῷ) Episcopo Κεραιῶν. 314.

Urbicio Monacho, 343. 344. *quod λόγος non conversus sit in carnem, sed sibi corpus quale habuit Adamus, univert, ita enim reddendum τὸ ἔ' Ἀδάμ Φύσσιμα, non ut interpres, Adami labem.*

ὑμνοῦντες νικητοῖς. 70.

Zeno Stoicus. 169.

Zoilo. 368. *ubi ejus eruditionem & Epistolas elegantex scriptas celebrat.*

Zois quædam ἀδελφοί vocat, memoratur Epistola 1. Canonica ad Amphilocho.

IX. Index Homiliarum & Epistolarum S. Basilii

adscriptis ordine Alphabeti singularum initiis.

A βέλως οἱ ἄνθρωποι Epist. 87.
Ἀγαθὸς ὁ Θεὸς καὶ ἀγαθῶν. Homilia de invidia. T. 1. p 445.
Ἀγαθὸς ὁ τῆς ἐμπειρίας μισθός. in principium Proverbior.

T. 1. pag. 454.

ἂν περὶ τὰς ἐκκλησίας. Epist. 194.

ἀντανομαί τῆς τιμωρίης. Epist. 424.

ἀκίνομαι καθ' ἑνα σοι. Epist. 142.

ἂ καθ' ἑμναυτὸν ἐφθρογξάμην. Epist. 303.

P 2

Λαο

Ἀκολούθως μετὰ τὸ ἀναπνεῦσαι. Homilia V. in Hexaëmeron.

Ἀκριβῶς πεποιημένῳ. Epist. 216.

Ἄλλως μὲν σὺν ἂν ἐθάρρησα. Epist. 276.

Ἄλλῳ μὲν τινι μὴ ἐπιστέλλων. Epist. 341.

Ἀμύχανον τὸν μὴ καταδεξάμενον. Homilia 20. Moralis.

Ἄνδρὶ ἀξιολόγῳ περὶ τυχῶν. Epist. 333.

Ἀνεγνων τὸν λόγον σοφάτατε. Epist. 160.

Ἀνεγnows, σὺν ἔγνωs. Epist. 208.

Ἀνεξίκακε βασιλεῦ. Precatio S. Basilii. Supra, pag. 92.

Ἀνηγγελέ μοι ὁ καλὸς. Epist. 42.

Ἀνοήτω, φησὶν, ἐρωτήσαντι. Epist. 1. Canonica ad Amphilochoium.

T. 2. p. 757.

Ἀνταγωνίζεταί ὁ ἐχθρὸς. Homilia in Lacizis habita T. 1. p. 535.

Ἄξως τῆς σεαυτῆ ἐμμελείας. Epist. 406.

Ἀπειρηκότα με ἤδη πρὸς. Epist. 165.

Ἀπηγγελαὶν μοι τινες τῶν σα τῆς. Epist. 53.

Ἀπηγγελέ μοι Ἀντίοχῳ ὁ διάκονῳ. Epist. 330.

Ἀπηται μὲν τὰ συμβάντα. Epist. 62.

Ἀπολαύει τῆ καιρῷ καὶ ὁ Θεοφ. Epist. 84.

Ἀπὸ ὁδῶ μακρῶς ἐπαυελθῶν. Epist. 3. Canonica ad Amphilochoium.

T. 3. p. 773.

Ἄρα Βασίλειε μὴ τὰς Ἀθήνας. Epist. 162.

Ἀρχαίας ἀγάπης Θεσμὸς. Epist. 220.

Αὐτὸ τὸ γράφειν πρὸς ἄνδρα. Epist. 279.

Αὐτῷ μοι περισπᾶσας ἦν. Epist. 237.

Ἀφικεῖ ἡμῖν γράμματα. Epist. 197.

Γνωρίζεις πάντως τόνδε. Epist. 420.

Γράμμα ἤλθε μοι πρῶην. Epist. 3.

Δεῦμα μέγιστον τῆ μη. Epist. 375.

Δεῖ σε γινώσκων ὦ παιδίον. Grammatica exercitatio, S. Basilio falso tributa. Vide supra, num. XII.

Δεῖ τὸν μοναχὸν πρὸ πάντων. De exercitatione Monastica Tom. 2. pag. 246.

Δεξάμενῳ τὰ γράμματα. Epist. 223.

Δεῦτε πρὸς με πάντες. Adhortatio ascetica. T. 2. p. 232.

Δεχομένοι μὲν ἡμῖν ἀ γράφης. Epist. 163.

Διὰ μακρῶς ἡμῖν ὑπῆρξε. Epist. 221.

Διὰ

- διὰ τὸ μακρὰν ἀπωκιάσαι. Epist. 312.
 Διὰττειν σε ὡς τὴς ἀέρας. Epist. 359.
 διὰ χρόνον πρὸς ἡμᾶς Καππαδοκῆς. Epist. 143.
 Δημιουργομεν τῶν προφάσεων. Epistola ad Apollinarium, apud Cotelierum T. 2. monument. pag 89.
 Δεπλῆν τὸ εἶδός. Homilia de avaritia. T. 1. p. 383.
 δις προέμβη θάνατος. Epist. 214.
 Διγίός μοι Φάβος. Ad Monachum elapsum. T. 2. pag. 747. & Homilia Moralis VIII.
 Διαθῆνται πολλάκις. Epist. 247.
 Δοκεῖ πως ἐναντίας ἔχειν. In Psalmum VII.
 Δυνατὸς μὲν ὁ ἄγιος. Epist. 73.
 Δύο ψαλμοὺς ἐγνώμεν. In Psalm. LXI.
 Δυσμεταχείριστον εἰσικεν εἶναι. Epist. 245.
 Ἐγένετό μοι πολλὴ ὕμνη. Epist. 77.
 Ἐγνωμεν ὑμᾶς προλαβόντες. Epist. 298.
 Ἐγραφεῖς ἡμῖν πρότερον. Epist. 171.
 Ἐγὼ ἀκῶσας τὸν βαρύν. Epist. 200.
 Ἐγὼ δὲ διὰ τῆ βικασίης τῆς. Epist. 264.
 Ἐγὼ δὲ πάντῃ βελόμενος. Epist. 283.
 Ἐγὼ ἴσον ἁμαρτήματα κρίνας κ. Epist. 249.
 Ἐγὼ κ. Σαμοσατοῖς ἐπιστάς. Epist. 301.
 Ἐγὼ κ. τῶν ὁμιληθέντων. Epist. 392.
 Ἐγὼ καὶ ἄλλως ἐφείλεσθαι. Epist. 234.
 Ἐγὼ μὲν ὡμην, ἀγαπητοί. Homilia, non adhærendum rebus secularibus. T. 1. p. 553.
 Ἐγὼ πόσον μὲν ὑμᾶς. Epist. 184.
 Ἐγὼ τῆς διαθέσεως μὲν. Epist. 327.
 Ἐγὼ τὰς τε ἰδίας ὑμῶν. Epist. 183.
 Ἐγὼ τὴν εὐγένειάν σε καὶ κατὰ. Epist. 425.
 Ἐγὼ τὴν περὶ τὸ ἐρμηνεύσθαι. Epist. 265.
 Ἐγὼ τῆ ἀδελφῆ με ἐπιστείλαντ. Epist. 19.
 Ἐδεῖξέ καὶ ἐφ' ἡμῶν ὁ κύριος. Epist. 9.
 Ἐδεξάμην ἤδη δύο ἐπιστολάς. Epist. 262.
 Ἐδεξάμην τὰ γράμματα τῆς εὐλαβείας σε κ. ἐπήνεσα. Epist. 345.
 Ἐδεξάμην τὰ γράμματα τῆς εὐλαβείας σε διὰ τῆς. Epist. 33.
 Ἐδεξάμην τὰ γράμματα τῆς κοσμιότητος ὑμῶν. Epist. 290.

- Ἐδεξάμην τὰ γράμματα τῆς εὐλαβείας ὑμῶν. Epist. 19.
 Ἐδῶκαν μέγιστα τὴν χάριν. Epist. 415.
 Ἐδῶκεν ἡμῖν ὁ ἅγιος. Epist. 224.
 Ἐδῶκεν ὁ κύριος ἡμῖν. Epist. 10.
 Ἐδάψαμα πῶς σε μεσιτεύοντι. Epist. 390.
 Ἐδάψαμα ἀκέσας ὅτι τῶν. Epist. 288.
 Εἰ μὲν αὐτῷ μοι δυνατόν. Epist. 419.
 Εἰ αὐτὸς διπλὴν ἔλαβες χάριν. Epist. 329.
 Εἰδὼν σε τὴν ψυχὴν. Epist. 378.
 Εἰδοῦ μοι ἔγραφες ὅτι. Epist. 352.
 Εἰ ἐπὶ τοσαύταις. Homilia 2. Moralis.
 Εἰ θαυμάζεις τὰ χρήματα. Homilia 4. Moralis.
 Εἰδε ἦν μοι δυνατόν. Epist. 314.
 Εἰ καὶ πολὺ τὸ πλῆθος. Epist. 72.
 Εἰ καὶ τολμηρὸν ἀνδρὶ τοσέτω. Epist. 275.
 Εἰκονες ὄντως τῶν ψυχῶν. Epist. 41.
 Εἰ μὲν ἐβέλοντο πάντες. Liber 1. contra Eunomium.
 Εἰ μὲν ἔτις εἶχον σώματι. Epist. 164.
 Εἰ μή τι περὶ τὴν λόγος. Epist. 153.
 Εἰμὶ μὲν φύσει εὐκαλῶς. Epist. 354.
 Εἰ πάντες οἱ τῆς βασιλείας. Liber 2. de Baptismo.
 Εἰ πάνυ πολὺν χρόνον ἐσκόπεις. Epist. 147.
 Εἰ πάσας ἐφεξῆς γράφοιμι. Epist. 7.
 Εἰ πως ἐγένετο φανερόν τῇ. Epist. 56.
 Εἰρηται καὶ πρώην ἡμῖν. In ditescentes. T. 1. p. 403.
 Εἰσὶ τινες πόλεις παντοδαποῖς. Homilia IV. in Hexaëmeron.
 Εἰ ταῦτα γλώττης δευτέρως. Epist. 150.
 Εἰ τι ὁ φελοῦς ἡμετέρων. Epist. 81.
 Εἰ τις ἐξέλθοι τῆ μοναστηρίου. Poenæ in delinquentes. T. 2. p. 731.
 Εἰ τις ὑγιαίνων τῷ σώματι. Poenæ aliæ in Monachos & Monachas.
 T. 2. p. 658.
 Εἰ τὸ κερδαίνειν τῆτο. Epist. 155.
 Εἰ, φύσει Θεὸς ὁ υἱός. Liber IV. contra Eunomium.
 Ἐκκλησία ἐστὶ ναὸς Θεῶν. Expositio sacrae liturgiæ, S. Basilio in quibusdam Codd. tributa, quæ potius est Germani CPol. Vide supra, num. XXVI.
 Ἐμὲ δὲ τί ὅμι πεπονθέναι. Epist. 370.
 Ἐμὲ πολλὰ μὲν ἦν καὶ ἐξ ἀρχῆς. Epist. 350.

Ἐμὲ

- Ἐμὲ τί οἶσιν πόσῃ ποτ' ἄν. Epist. 379.
 Ἐμῆες ἡμῖν παρέστωσαν καὶ τὸ. Epist. 343.
 Ἐμελον ἀποσιωπᾶν πρὸς. Epist. 189.
 Ἐμοὶ μὲν ἐξαρκῆν ἔφην. Epist. 50.
 Ἐμοὶ πρὸς τὴν σὴν εὐγένειαν. Epist. 427.
 Ἐν γάμοισμα τῷ ζῆν. Epist. 177.
 Ἐν ἰοῖς ἡμᾶς ὄντας. Epist. 257.
 Ἐν τῷτο τῆς ἀγαθῆς δεχῆς. Epist. 226.
 Ἐντυχόν σε τοῖς γεσμίμασι ἀ διὰ. Epist. 82.
 Ἐντυχόν σε τοῖς γεσμίμασι μετὰ πάσης. Epist. 198.
 Ἐντυχόν τοῖς ἀποσαλεύσι. Epist. 167.
 Ἐντυχόν τοῖς γεσμίμασιν. Epist. 47.
 Ἐντυχόν τοῖς γεσμίμασιν ὑμῶν. Epist. 65.
 Ἐντυχόντες τοῖς γεσμίμασι. Epist. 398.
 Ἐν τῷν τοῖς περὶ Θεῷ. Liber II. contra Eunomium.
 Ἐξήργει καὶ τὸ γεσμίμα τῆς. Epist. 381.
 Ἐξορκίζω σε, τὸν δεχέμενον. Exorcismi formula supra p. 96.
 Ἐξω τῆς ἀγίας αὐλῆς. Homilia 2, in Psalm. 28.
 Ἐοικέ μοι τῷτο καὶ ὄκνον. Epist. 258.
 Ἐοικέ τι τῆς κοινῆς καταστάσεως. Epist. 373.
 Ἐπέγνω σε τὴν ἐπιστολήν. Epist. 1.
 Ἐπειδὴ ἀντήσῃ μοι αἱ ἀμαρτίαι. Epist. 271.
 Ἐπειδὴ ἐν δευτέρᾳ τάξει. Epist. 201.
 Ἐπειδὴ Θεῷ χάρις. Regulæ Monachorum fusius disputata, Tom. 2.
 pag. 402.
 Ἐπειδὴ περὶ τηλικύτων Philocalia Origenis.
 Ἐπειδὴ πολλοὶ τὸ κοινόν. Epist. 43.
 Ἐπειδὴ τινες ἐν τῇ συνόδῳ. Epist. 417.
 Ἐπέταλκά σοι καὶ πρᾶψιν. Epist. 413.
 Ἐπῆνεσα τὸ φιλομαθές σε. Liber de Spiritu S. ad Amphilocho.
 Ἐπὶ δύο ὑπαθέσεις ἔλκει. in Psalmum XXXIII.
 Ἐρχομένων τῶν γνησιωτάτων. Epist. 326.
 Ἐσιώπησα μὴ καὶ αἰ. Epist. 46.
 Ἐσι μὲν ἐν καὶ πᾶσιν ἡμῖν. Epist. 80.
 Ἐυθὺς καὶ κατὰ πόδας τῆς σῆς. Epist. 11.
 Ἐυθὺς ἐπιτυχὼν ἀφορμῆς. Epist. 250.
 Ἐυλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τὴν κατ' ἐκάστην γενεάν. Epist. 393.

Ἐυξα-

- Ἐυξάσθαι μὲν δέ. Homilia quæ commentariis in Esaiam præfigitur.
 Ἐυχῆς ἄξιον ἦν πρώτην. Epist. 102.
 Ἐφαντάσθησαν μὲν τινες. In Psalmum XLVIII.
 Ἐχω σε χρεώσῃν ὀφλήματ^Θ. Epist. 318.
 Ἡ πρὸς τὸν αἰδεσιμώτατον. Epist. 416.
 Ἡγαγον εἰς ἔργον ὁ κύρι^Θ. Epist. 29.
 Ἡγῆμαι μὲν μηδεμιᾶς ἐτέρας. Epist. 295.
 Ἡδέν ὅτι ξενίστει τὴν ἀκοήν. Epist. 58.
 Ἡδὴ γνώριμ^Θ ὑμῖν ἐστίν. Epist. 232.
 Ἡδὴ μακαριότητ^Θ ὁσμή. De illuminatione sive baptismo, Procathe-
 chesis S. Cyrilli Hierosolymitani, Basilio perperam tributa in
 quibusdam Codicibus. Vide supra, num. XXXIII.
 Ἡκῆσατε τῶν θημάτων. Homilia de gratiarum actione T. I. p. 354.
 Ἡλθε τὸ πρῶταγμα. Homilia VIII. in Hexaëmeron.
 Ἡμᾶς ἀβρωσία ἐξ ἀβρωσιῶν. Epist. 397.
 Ἡμᾶς μὲν ἡ ἀκοή τῶν. Epist. 71.
 Ἡ μὲν παροιμία Φησὶν. Epist. 206.
 Ἡ μὲν συμφωνία τῇ καθ' ἡμῶν. Epist. 63.
 Ἡ μὲν ὑπόθεσις. In Martyrem Julittam. T. I. p. 367.
 Ἡμέραν μὲν ἐπιτηδῆσαι τῆς. Epist. 284.
 Ἡμῖν ἔδωκεν ταῖς γενόνοισ. Epist. 369.
 Ἡν ὁκ παλαιῶ περὶ τῆς σῆς. Epist. 52.
 Ἡ προβολὴ τῇ λογισμῷ. Pœnitentiale MS. vide supra, num. XXIX.
 Ἡυξήσεν ἡμῖν τὸν θειδμόν τῶν Ἀποστόλων. Homilia Gregorii Nysseni
 in laudem Meletii Antiocheni, Basilio perperam tributa in
 quibusdam Codicibus. Vide supra, num. XXX.
 Ἡυχάρησθα τῷ Θεῷ τῷ ἀγίῳ. Epist. 388.
 Ἡυχάρησθα τῷ ἀγίῳ Θεῷ. Epist. 408.
 Θεῷ μεμῆσθαι μὲν διηλεκῶς. Homilia de fide. T. I. p. 498.
 Θεῷ τῷ ἀγίῳ τὴν ὁκ. Epist. 182.
 Θεῷ τῷ ἀγαθῷ χάρις. De fide, in capitibus Asceticis. T. 2. p. 249.
 Θεῷ τῷ ἀγαθῷ χρηστότητι. Proœmium Ethicor. T. 2. p. 257.
 Ἰδὲ πέπομφα τὸν λόγον. Epist. 157.
 Ἰδὲ σοὶ ἑτερ^Θ ἦκει Καππαδόκης. Epist. 144.
 Καὶ ἀνχόμεν^Θ εὐφραίνεις. Epist. 384.
 Καὶ ἄλλως ἡδέως ὁρῶν. Epist. 317. ad Optimum Episcopum. In qui-
 busdam Codicibus ut Barocciano 191, inscribitur: τῷ Βασιλεῖ
 ὁμιλία εἰς τὸ, πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάιν. Καὶ

- Καὶ ἄλλως μὲν πολλῷ ἄξιον. Epist. 396.
 Καὶ αὐτὸς ὑπέβαλες ὀφθαλμῷ. Epist. 377.
 Καὶ γράφων καὶ μεμνημένῳ. Epist. 252.
 Καὶ διὰ τῶ ἀνδρεσμονατῶ. Epist. 307.
 Καὶ ὡς ἐπόμενοι παλαιῷ. Epist. 185.
 Καὶ ὁ κοινὸς πάντων ἀνθρώπων. Epist. 365.
 Καὶ ἐπισείλαντες ἡμῖν. Epist. 192.
 Καὶ παρῆσθης τῆς τιμιότητῳ. Epist. 233.
 Καὶ περὶ τῶ δεχέσθαι τὰ γράμματα. Epist. 308.
 Καὶ παρὰ τοῦ εὐλαβῆς. Epist. 193.
 Καὶ προσαγορεύει τὴν τιμιότητα. Epist. 367.
 Καὶ πρότερον ἡδέως εἶδον. Epist. 45.
 Καὶ πῶς ἐμῶν ὄγῳ. Epist. 231.
 Καὶ σπάνια σε τὰ γράμματα. Epist. 174.
 Καὶ τί πῶς ἔσται τῆς σιωπῆς. Epist. 363.
 Καὶ τί ἔτι καλὸν καὶ εὐδοκίμων. Epist. 292.
 Καὶ τίς ἔτι φιλόπολις, ὅς τινι. Epist. 332.
 Καὶ τίς ἔτι παλαιῶν. Epist. 358.
 Καὶ τίς ἄλλω ἔπρεπε. Epist. 409.
 Καὶ τὸ κοινανῆν δὲ καὶ ἐκάστην. Epist. 289.
 Καὶ τὸ πάντα γράφειν. Epist. 340.
 Καὶ τοῖς γράμμασιν ἐντυχάν. Epist. 170.
 Καὶ φιλελεύθερον σε εἶναι. Epist. 380.
 Καὶ ὡς φησι τῶ σιγῶν. Epist. 79.
 Καλὸν αἰεὶ, τὸ χεῖρον ὑπὸ. Homilia 15. Moralis.
 Καλῶς ἐποίησας ἐπισείλας. Epist. 344.
 Καλῶς ἐποίησας καὶ κατὰ τὸν. Epist. 337.
 Καλῶς καὶ προσηκόντως. Epist. 196.
 Καλῶς με κατήψω καὶ. Epist. 321.
 Καὶ πολλοὶ ὥσιν οἱ γράμματα. Epist. 274.
 Καταλέγει μὲν πάντας τῆς. Epist. 334.
 Κατὰ πόδας τῆς ἀναχωρήσεως. Epistola apud Cotelierum T. 2. monumentor. Ecclesiæ Græcæ p. 95.
 Κατὰ τὴν Θεόδωρον ἐπικεκλή. Epist. 205.
 Καὶ μὲν με πρὸς τὸν λόγον. In Ebrietatem & Luxum. T. I. p. 487.

Q

Κύριε

Libri V. Pars 4.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ. Grammatica Exercitatio S. Basilio falso tributa.

Vide supra, num. XII.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐφ' ὧν. Epist. 74.

Κύριε ὁ παραχόμενος. Epist. 242.

Λέγασί τινες τοῖς ἐαλωκ. Epist. 328.

Ἀέλυσαί σοι τὸ δύστυμον. Epist. 157.

Λέων ἐρεύζεται καὶ τίς. Homilia de fame & siccitate T. 1. p. 407.

Μάθε σοι ὦ μονάζον. Ad juniores Monachos. T. 2. p. 744.

Μακρὸν ἀπέσιώπησας χρόνον. Epist. 281.

Μᾶλλον ὅτι μὴ πάλα. Epist. 152.

Μαρτύρων μνημοὺς τίς ἀν. In XL Martyres T. 1. pag. 526.

Μαρτύρων τιμαὶ πᾶσι μὲν. Epist. 291.

Ματαίως ἐστὶν δις περὶ τῶν. Epist. 240.

Μαχεταὶ ἰσθμῶσις ἐλληνισμῶ. Contra Sabellianos. T. 1. p. 601.

Μεγάλαί αἰεὶ καὶ πολλαί. Epist. 55.

Μεγάλα μὲν τῷ βασιλείῳ. Praefat. in Ascetica. Tom. 2. p. 228.

Μεγάλῃν ὁ κύριος ἐδῶκε. Epist. 299.

Μεγάλῃν ἐν πᾶσιν εὐρίσκομεν. Epist. 293.

Μεγάλη παρεκκλησις ψυχαῖς. Quod non tres Deos colamus T. 1. p. 620.

Μέγιστον κατηγόρημα Χρυσιανῶ. Homilia 17. Moralis.

Μέμνημαι τῆς μεγάλης σε τιμῆς. Epist. 178.

Μετὰ τὴν ἐπιστολὴν τὴν διὰ. Epist. 263.

Μετὰ τὴν τῶν φωστῆρων δῆμιβργίαν. Homilia 7. in Hexaëmeron.

Μέχρι τίνος ἀπονοή. Epist. 414.

Μηδὲς ἐξ ὧν ἔπαθε. Homilia 13. Moralis.

Μὴ καλεῖμεν ἐγκαλεῖς καὶ. Epist. 336.

Μικρά σοι τὰ τῆς παρουσίας. Epist. 209. & apud Cotelierium Tom. 2. monument. pag. 92.

Μικροῖς εἰδέν ἐνδιατερεῖσαντες. Homilia 2. in Hexaëmeron.

Μόλις δὲ ποτε κεραοδεῖς. Liber III. contra Eunomium.

Μόλις ἡμῖν ὑπῆρξεν. Epist. 254.

Μονότροπος ὁ τῷ Χρυσιανισμῷ βῆ. Homilia 16. Moralis.

Μῦθον ἐνόμιζον τέως. Epist. 356.

Νηστίας καὶ ἰλασμῶ. Homilia tertia de jejuniis. Vide supra, num.

XVII.

Νοήσωμεν ἀξίαν Θεῶ. De paradiso Homilia. T. 1. pag. 625.

Νόμος ἐστὶ φύσεως ταῖς μελίωσας. In Gordium Martyrem. Tom. 1. pag. 515.

NUN

- ὅτι ἐγὼν εἶναι ὃ λέγομαι. Epist. 161.
 Ἦν καὶ εὖ ἐκβοῶσα. Ad virginem elapsam. Tom. 2. pag. 749.
 Ἦν μοι δοκῶ μάλιστα ἐπαυθάνεσθαι. Epist. 366.
 Ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ὁ παρρηχόμενος. Epist. 273.
 Ὁ ἀκαλύπτων βαθέα καὶ. Epist. 68.
 Ὁ ἀνδρῶν κατ' εἰκόνα Θεῶ. Ascetica institutio. T. 2. pag. 389.
 Ὁ ἀσκητικὸς βίβλος. Ejusdem argumenti. T. 2. p. 397.
 Ὁ βαπτίζομενος εἰς Τριτάδα βαπτίζεται. Homilia in S. Baptismum.
 T. 1. p. 508.
 Ὁ δὲ αἰς λέγει καταγνῆς. Epist. 383.
 Ὁ ἐκστὸς σὺνδοξὺ ψαλμός. In Psalm. XXVIII.
 Ὁ ἐφατὴν εἶναι λέγων. Epist. 168.
 Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Liturgia. Vide supra, num. XXV.
 Ὁ Θεὸς τῶν Θεῶν. Precatio S. Basilii, supra, p. 95.
 Ὅσα ποιῆς ὦ θαυμάσιε τὴν. Epist. 169.
 Ὅσα ποιῆς ὦ θαυμάσιε προλ. Epist. 368.
 Ὅσα καὶ αὐτὸς ἀκῆσας. Epist. 399.
 Ὅσα, Κύριε, ἔλα ἀναξίως. Precatio S. Basilii, supra. p. 94.
 Ὅσα μεγίστη καὶ πρώτη. Epist. 179.
 Ὅσα εἰς συγνοποιοῦν πρῶγμα. Epist. 306.
 Ὅσα εἰς καὶ μὴ ἐπίς. Epist. 310.
 Ὅσα εἰς καὶ τῆς εὐλαβείας. Epist. 315.
 Ὅσα εἰς τὸ πολλὰς γράφας. Epist. 145.
 Ὅσα καὶ τὴν περὶ ἡμῶν. Epist. 351.
 Ὅσα τὰς μυρίας πόνους. Epist. 255.
 Ὅσα τὰς ἐκ τῶν κήνσεων. Epist. 426.
 Ὅι λέγει τὴν φύσιν ἐπέπτερον. Epist. 178.
 Ὅμαι μὲν τινα ἤδη τίπον. Epist. 304.
 Ὅι μὲν πολλοὶ τῶν τὸν νυμφίον. De vera virginitate ad Letoium.
 Ὅι πρὸς τὴν ῥόδον ἔχοντες. Epist. 149.
 Ὅς ἐν πάσῃ ὁ Θεὸς. De libero arbitrio. T. 1. p. 631. A Combe-
 ffio tanquam ineditus prologus Asceticus exhibetur Græce &
 Latine T. 2. Basilii recensiti pag. 107. sqq.
 Ὅτις θεοπνεύστῃ γραφῇ. In Psalmum XXXVII.
 Ὅτις χωρὶς τῶν ἐκ διαβολῆς. Epist. 423.
 Ὅπως ἡμᾶς ποιῇ. Epist. 302.
 Ὅ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς σῶμα εἰαυτοῦ. Epist. 7c.

- Ὁ Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ μονογενὴς. Liber I. de baptismo.
 Ὀλίγας εὐελπισκω τῷ γράφειν. Epist. 395.
 Ὀλως μὲν εἰδὲν ἐδεόμην. Epist. 64.
 Ὁ μὲν Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τοῖς Ἀποστόλοις. Homilia I. Moral.
 Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν. Exhortatio ad Baptismum T. I. p. 475.
 Ὅντως ἡ τῶν ἀπρεσδοκῆτων. Epist. 382.
 Ὅ οἶδας, σέβεις, ἡ ὁ ἀγνοεῖς. Epist. 400.
 Ὅ πάντα μετρῶ καὶ σαθμῶ. Epist. 280.
 Ὅ πρεσβυτερότερον τῷ χωρίῳ. Epist. 228.
 Ὅπως διατέθημεν ἐπὶ τῇ ἀκοῇ. Epist. 346.
 Ὅπως ἡύφρανας ἡμᾶς τὰς. Epist. 335.
 Ὅρθα γράφε καὶ χαρῶ τοῖς σίχοις. Epist. 180.
 Ὅσακις ἀν ἡμῖν υπάραξη. Epist. 428.
 Ὅσης ἡμῖν τιμῆς καὶ παβήσιας. Epist. 277.
 Ὅσης ἡμᾶς ευφροσύνης. Epist. 338.
 Ὅσῃ ευφροσύνην παρέχε. Epist. 387.
 Ὅσον ευθύμησα δεξάμεν. Epist. 319.
 Ὅσον ἐπὶ τὸ τῆς ἐρήνης. Epist. 204.
 Ὅσον ἡύφρανας ἡμᾶς τὰς. Epist. 341.
 Ὅσον ἡνίασεν ἡμᾶς πρότερον. Epist. 310.
 Ὅσον λυπήμεθα ευθυμέμενοι. Epist. 266.
 Ὅσον μὲν ἐσεναξάμεν ἐπὶ τῇ. Epist. 347.
 Ὅσον οδυρομαι τὴν ἐκκλησίαν. Epist. 269.
 Ὅταν ἴδω τὸ κακὸν ευοδόμενον. Epist. 66.
 Ὅταν ἀπιδῶ ὅτι ὁ μὲν πειρασμός. Epist. 294.
 Ὅταν εἰς οἰκίαν ἀνδρός. Homilia VI. Moralis.
 Ὅταν ἴδω καὶ τὸ κακὸν ευοδόμενον. Homilia XII. Moralis.
 Ὅταν μέλλης ἐπὶ τινι ἐρμᾶν. Homilia XIV. Moralis.
 Ὅταν μὲν πρὸς τὴν ἡμετέραν. Epist. 405.
 Ὅταν μὲν πρὸς τὰ πράγματα. Epist. 51.
 Ὅτε εἰς χεῖρας ἔλαβον. Epist. 173.
 Ὅτε ἐνέτυχον τοῖς γράμμασι. Epist. 190.
 Ὅτε ἡγάσαμεν τὴν σεμνότητά σου. Epist. 349.
 Ὅτε τῇ τῷ Θεῷ χάριτι. Epist. 6.
 Ὅ τῆς ἐκκλησίας φροντίζειν. Epist. 229.
 Ὅτι δὴ τὰς πιστεύοντας. Capita Moralia. T. 2. p. 273.

- ὅτι μὲν κρείττονα εἶναι. Epist. 54.
 ὅτι μὲν περὶ πάντων. Epist. 135.
 ὅτι σε φιλῶ οἷς ἐπιστέλλω. Epist. 176.
 ὅτι τὰ κοινὰ τῆς κτίσεως. Homilia V. in Eunomium.
 ὁ τῶν Μακεδόνων Ἀλέξανδρος. Homilia XIX. Moralis.
 ἡ παύση βασιλείας τὸν ἱερόν. Epist. 156.
 ἡ παύσις κατὰ πᾶσαν. Epist. 305.
 ἡμεῖς τοσούτον ἡγῶμαι. Epist. 48.
 ἡκούσατε ἡγῶν, ὅτε. Epist. 2.
 ἡ ἀγνοία τὸ μέγεθος. De Martyre Mamante Tom. 1. p. 595.
 ἡ ἐλάθειν ἡμᾶς ἡ ἀγ. Epist. 215.
 ἡ ἐστὶ πόρρωθεν ἰδεῖν. Epist. 353.
 ἡ ἐχμὲν μὲν βασιλεῖ σοι ἀργίαν. Epist. 268.
 ἡ λυπεῖ με ἐλαττωσις. Homilia in Proverb. VI. 4. Vide supra,
 num. XVIII.
 ἡς τὰ κοινὰ ἐπιτίμια. Epist. 246.
 ἡτε γεωργὸς οἱ κατὰ. Epist. 211.
 ἡτε τὰ δεξιά. Homilia 21. Moralis.
 ἡτις ἐστὶν ὑπὲρ ἡ καὶ πρότερον. Epist. 357.
 ἡτις εἶδον τὰ γράμματα. Epist. 256.
 ἡτοιμασθὶς τρίτη. Epist. 18.
 ἡτοιμασθὶς ὁ λυμὸς ἀνήκε. Epist. 267.
 ἡτοιμοὶ τῆς λύπης ὑφῆκα. Epist. 148.
 ἡτοιμασε πλείους ποιῆσαι. Epist. 260.
 ὁ φιλαθροπ. Θεὸς ὁ διδάσκων. Proœmium in Regulas Asceticas
 breviores Tom. 2. p. 522.
 ὁ φιλαθροπ. Θεὸς ὁ συμμέτρως. Epist. 253.
 ὁ μὲν ἐδεξάμην τὰ ἐπὶ τοῖς. Epist. 85.
 ὁ ἀπῆντησε. Epistola ad Imp. Theodosium, apud Coteler. T. 2.
 monument. p. 97.
 ὁ δαμάσκειν τὰ παρὰ. Epist. 309.
 ὁ δαμάσκειν τῇ Θεοσεβ. Epist. 261.
 ὁ δαμάσκειν προκαταλαβόντες. In Psalmum CXIV.
 ὁ δαμάσκειν πρὸς τὰς παρὰ τῆς εὐλαβείας σου. Epistola 2. Canonica ad Am-
 philochium. T. 2. p. 766.
 ὁ δαμάσκειν ἡμῶν εὐχὴν. Epist. 339.

- Πάλιν ἡμεῖς τὸν ἀγαπητὸν. Epist. 322.
 Πάντως ἐπιζητήσας γράμματα. Epist. 313.
 Πάνυ ἐμαυτῷ ἐπιβάλλειν. Epist. 286.
 Πάνυ ἡδὲως ἐτέρευσθην τοῖς ποταμ. Epist. 282.
 Πάνυ ἡθύμῃσα τοῖς γράμμασιν. Epist. 287.
 Πάνυ λυπῆμαι ἐστὶ εἶχ. Epist. 244.
 Πάνυ κατέγων τῷ ἀδελφῷ. Epist. 230.
 Πάνυ με λυπεῖ, ὅτι ἐπιλελοίπ. Epist. 181.
 Πάνυ πεπεισμένοις μηδὲν. Epist. 219.
 Πάνυ πολλὴν σπαρδὴν. Epist. 187.
 Πάνυ παρατρεμένον δι' ὄχλον. Epist. 422.
 Πάνυ ἄρμημένον καταλαβεῖν. Epist. 250.
 Παραγενομενοὶ μέχρι τῆς. Epist. 364.
 Παρακαλῶτέ, Φησιν, ἱερεῖς. Homilia 2. de jejunio, T. 1. p. 333.
 Παρασχοὶ ὁ ἀγίος Θεός. Epist. 394.
 Παράχοι ὁ Κύριός ποτε. Epist. 311.
 Πᾶσα γραφὴ Θεόπνευστος καὶ ἀφελίμη. In Psalmum I.
 Πᾶς μὲν Ἐπίσκοπος πρᾶγμα. Epist. 154.
 Πᾶσα ἡμέρα γράμματα. Epist. 404.
 Πᾶσα μὲν ἡ τῶν Ευαγγελίων. In principium Evangelii Johannis T. 1.
 pag. 502.
 Περὶ πολλῶν μὲν ὡς. Epist. 236.
 Πίσις ἡγείσθω τῶν περὶ Θεῷ λόγων. In Psalm. CXV.
 Πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο. Epist. 323.
 Πολλὰς ἡμῖν ποιῶσα τὰς. Epist. 421.
 Πολλαὶ μὲν ἡμᾶς καὶ ἄλλαι. Epist. 272.
 Πολλάκις εἰδύματα τί ποτε. Epist. 141.
 Πολλὰ με τὰ παρακαλῶντα. De legendis gentilium libris, Tom. 1.
 pag. 570.
 Πολλὴν ἡμῖν ἐμποῖ τὴν ἀνοίαν. Homilia XVIII. Moral. is.
 Πολλὴν φέρει τοῖς καταπονέμενοις. Epist. 376.
 Πολλὴν χάριν ἔχομεν. Epist. 385.
 Πολλοὶ περὶ τυχόντες ἡμῖν. Epist. 158.
 Πολλοῖς οἶδα πολλάκις. Epist. 360.
 Πολλοὶ τῆς διδασκαλίας οἱ τρόποι. Homilia quod DEUS non sit auctor
 malorum T. 1. p. 420.
 πολλῶν ἐνεκεν ἐπιθυμῶ. Epist. 402.

πολλῶν

πολλῶν ὄντων ἀ τὸ σὸν ἡθῶ. Epist. 361.

παλὴν, ἀγαπητοί. Homilia 7. Moralis.

παλὴν ἡμῖν χρόνον σιωπῆν. Epist. 67.

παλὴν χρόνον ἀπέσιωπήσαμεν. Epist. 75.

πολὺς ὁ χειμὼν καὶ ἐπὶ τὸ. Epist. 195.

πάντας φύσεις ὁμολογεῖς; Expositio fidei quaestionibus & responsionibus. Supra, num. XXIV.

πρᾶγμα μὲν ὑπέστης ἐπικλές. Epist. 412.

πρέπει μὲν καὶ πατράσι. Epist. 210.

πρέπασα δεχθὲ τῷ περὶ τῆς. Homilia 1. in Hexaëmeron.

προέλαβες τὰς ἡμῶν παρακ. Epist. 217.

πρὸς πολλὰς τὰς διὰ τῆς. Epist. 241.

πρὸς τὸ πρόθυμον ἀφορῶντα. In Psalmum. LIX.

πρότεροι μὲν τῶν ἁγίων. In Barlaamum Martyrem. T. 1. p. 512.

πρότεροι μὲν σοι περὶ τῶν. Epistola ad Apollinarium apud Coteler. T. 2. monument. p. 84.

προφῆτιάν μοι δοκῇ περιέχεν. In Psalmum XLV.

πρῶτην ἐπέτελλέ μοι ἡ σεμνότης. Epist. 410.

πῶς ἀνσιωπήσαμεν ἐπὶ τοῖς. Epist. 5.

πῶς ἂν σοι διὰ γραμμάτων. Epist. 44.

πῶς σοι τὸν ἐν τῷ μέσῳ. Epist. 166.

πῶς οἱ βαρέως ἤνεγκα. Epist. 270.

πῶς οἱ μετὰ τὴν ψυχὴν. Epist. 86.

πῶς ὑμῖν ἡ ἐωθινή. Homilia IX. in Hexaëmeron.

Σαλπίζατέ, φησιν, ἐν νεομηνίαις. Homil. 1. de jejunio. T. 1. p. 321.

Σαμὺς μὲν ὁφθαλμοῖς. Quod DEUS sit incomprehensibilis. Est Catechesis nona S. Cyrilli Hierosolymitani, Basilio perperam tributa in quibusdam Codicibus.

Σπανάς ἡμῖν τὰς πρὸς. Epist. 222.

στοχαζόμενός σε τῆς περὶ ἡμᾶς. Epist. 285.

Στρατηγοὶ μὲν εἰς παράταξιν. Homilia 10. Moralis.

Σπικληρώθης ταῖς λύπαις. Epist. 227.

Συγχαίρω τῷ ἀδελφῷ. Epist. 238.

Σὺ μὲν ὅλην τὴν τῶν παλαγῶν. Epistola ad Julianum, apud Cotelerium T. 2. monument. p. 97.

Συηγαγον μὲν πάντας ἐν τῇ συνόδῳ. Epist. 418.

Συνή-

- Συνήθης τῇ γραφῇ. In Psalmum XXXII.
 Συντυχῶν τῷδε πολλῇ. Epist. 230.
 Σχεδὸν μὲν ἀπιστὸν εἶναι ὁ μέλλω. Epist. 189.
 Σωτηρίας πράγματ'. Epistola ad Chilonem. Tom. 2. p. 735.
 Τὰ πάντα τίμι'. ὡς ἡμῖν. Epist. 251.
 Τὰ περὶ τῆς ὑγιαίνουσας πίστεως. Proœmium Ethicorum T. 1. p. 272.
 Τὰ τῆς πρώτης ἡμέρας ἔργα. Homilia 3. in Hexaëmeron.
 Τὰ φρέατα ἐξαντλημένα. Homilia V. Moralis.
 Τέχνη τίς ἐστι περὶ σωτηρίων. Epist. 175.
 Τέως μὲν ἡβελήθημεν κατ'. Epist. 57.
 Τῇ τῷ Θεῷ χάριτι τῇ. Epist. 239.
 Τὴν δυσκολίαν τῆς συγκομῆς. Epist. 243.
 Τὴν κατὰ χρεῖαν φιλοσοφίαν. Constitutiones Monasticæ. T. 2. p. 662.
 Τὴν μὲν χρεῖαν ἥς ἐνεκεν. Epist. 403.
 Τὴν μερμυκῶς ἔχετε ὑπὲρ. Epist. 199.
 Τῆς μὲν σωματικῆς φιλίας. Epist. 320.
 Τί ἐστι Θεός. Quaestiones & responsiones, supra, p. 100.
 Τί ἐκ ἀν' αὐτοῖς σοφιστῆς ἀνὴρ. Epist. 146.
 Τί πρότερον ἢ γνῶσις ἢ ἡ πίστις. Epist. 401.
 Τίνα με οἶκε τὴν ψυχὴν. Epist. 8.
 Τίς δώσει μοι πτέρυγας ὥσεί. Epist. 60.
 Τίς δώσει μοι πτέρυγας. Epist. 4.
 Τὸ γράμμα τῆς εὐλαβείας ὑμῶν. Epist. 297.
 Τὸ ἐμφυτόν μοι ἐκ πατρός. Epist. 207.
 Τὸ ἐζητημένον ἤδη παρὰ πολλοῖς. Epist. 391.
 Τὸ ἡμισυ τῆς ἐπιθυμίας. Epist. 386.
 Τοῖς δε κομψοῖς ἐγκρατίταις. De differentia ciborum. T. 2. pag. 780.
 fragmentum ex Epist. 410. ad Amphilochoium p. 1171.
 Τὸ μὲν μεγεθ'. τῶν καταλαβουσῶν. Epist. 331.
 Τὸ μὲν ἀκόλεθον ἦν καὶ. Epist. 186.
 Τὸ μὴ συνεχῶς μοι γράφειν. Epist. 151.
 Τὸν ἀθλητῶν θεατὴν μετέχειν. Homilia VI. in Hexaëmeron.
 Τὸ ἐξεγέρθητι, Κύριε. Homilia 14. Moralis.
 Τὸν τέλος ἡμῖν ὁ λόγ'. In Psalmum XIV.
 Τὸν τὴν μετάνοιαν ἀναγρῆναι. Homilia de pœnitentia T. 1. p. 611.
 Τὸ πάλαι προσδοκῆθαι. Epist. 325.
 Τὸ παρὰ πένθος ἐστ'. Epist. 212.

- Τὸ τῶ πράγματι αὐτοπον. Epist. 76.
 Τὸ σοφὸν ἀνδρα καὶν. Epist. 371.
 Τὸ σὺτον ἀπέχεν τῶ δυσχεράναι. Epist. 342.
 Τὸ τὴν πᾶσαν σπουδὴν. Homilia 23. Moralis.
 Τῶ ἐν τῷ προσάγματι. Homilia 22. Moralis.
 Τῶ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ λέγοντι. Regulæ breviores T. 2. p. 523.
 Τῶ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ προσάσονται. De religiosæ exercitationis
 informatione. Supra, num. XXII.
 Τῶ λόγῳ τὴν χρῆσιν. In illud, accende tibi ipsi. T. 1. p. 341.
 Τὸς ἐκ τῆς πατρὸς ἡμῶν. Epistola ἀνεπίγραφη apud Cotelerium
 T. 2. monument. p. 94.
 Τὸς ἢ προληφθέντας ἐτέρα. Epist. 78.
 Τὸς τῶν βωλικῶν. Homilia III. Moralis.
 Ὑπὲρ πολλῶν ἔχοντες εὐχαρ. Epist. 407.
 Ὑπὲρ ὡς παρόντας ὑμᾶς. Epist. 225.
 Ὑπὲρ τῶ βιβλίου. Ab his verbis Commentarius in Esaiam incipit
 p. 808. C.
 Ὑποφωτισμὸς λογικὸν τῶν. Epist. 248.
 Ὑποφωτισμὸς καὶ ἑστὸς ὁ ψαλμός. In Psalmum XLIV.
 Ὑποφωτισμὸς καὶ τὴν παρὰ μὲν τῶν. Epist. 69.
 Χαίρει ὁ λέγομεν. Ad Monachum elapsus. T. 2. p. 744.
 Χαίρει τῷ ἀγίῳ Θεῷ. Epist. 355.
 Χαίρει τῷ Θεῷ τὰ αὐτοῦ. Epist. 362.
 Χαίρει τῷ Κύριῳ τῷ δόντι. Epist. 324.
 Χρὶς ἐκ τὸν τριτοῦ καὶ δέκατον. Secunda Homilia in Psalm. XIV.
 Χρὶς τὴν προσευχὴν. Homilia 9. Moralis.
 Χρὶς ὁ γέννησις ἡ μὲν οὐκία. In Christi Natalem. T. 1. p. 585.
 Χρὶς μὲν σοὶ καὶ τὰ παρὰ ἡμῶν. Epist. 83.
 Χρὶς τὸν μὲν τροπικῶς. In Psalmum XXIX.
 Ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Epist. 172.
 Ὑπὲρ καὶ ἡ φιλοσοφία. Epist. 213.
 Ὑπὲρ μὲν καὶ αὐτὸς. Epist. 372.
 Ὑπὲρ ἐπὶ τῶν ἱατρικῶν. Homilia de ira, Tom. 1. pag. 434.
 Ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων, ἀγαπητοί. Homilia XI. Moralis.
 Ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐν τῷ παρὰ Θεῷ δόξῃ. Homilia de humilitate
 T. 1. pag. 546.

R

Qvz

Libri V. Pars 4.

Qvæ ex Scriptis Basilii Magni Latine tantum existant.

Æterne DEus, qui in principio. Vide supra, num. XXV.

Audi, fili, admonitionem Patris tui. Id. num. XV.

Beatitudinis vocabulum. Scholia in Psalmos, de quibus supra, num. XXV.

Credo in Patrem & Filium. Id. num. XXIII.

Domine, qui nosti corda hominum. Id. num. XXV.

Domine virtutum ac tutamentum. Ibid.

Libet de singularis vita mea meritis. Id. num. XIV.

Psalterium proprie Musici instrumenti genus est. Præfatio præmissa scholiis in Psalmos, de quibus supra, num. XXV.

Si filius est natura DEus, Id. num. XX.

Quemadmodum navis, cum undarum tempestate quassatur. Id. num. XIII.

Vir Clarissimus Bernardus Pez, Monachus Benedictinus & Bibliothecarius Mellicensis, in Bibliotheca Benedictino Mauriana hoc ipso A. 1716. 8. Augustæ Vindelicor. edita p. 397. testatur novam S. Basilii magni operum editionem, quam à *Juliano Garnerio* parari dixi, cum maxime sub prælogemere, ac in quatuor tomos distributa jam edi cœpisse.

X. BASILIUS Seleuciæ in Isauria post Dexianum (qui A. C. 431. Concilio Ephesino interfuit) * Episcopus, neq; in Menæis Græcorum neque in Latinorum Martyrologiis inter Sanctos celebratur a) haud dubie ideo, quoniam in causa Eutychéiana parum constantem se præbuit, & cum in Concilio CPol. A. C. 448. Euty-chis hæresin condemnasset b) illam in Synodo Ephesina λησεύων A. 449. probavit, c) licet postea sub Marciano Imp. & Epistolæ S. Leonis ad Flavianum A. 450. subscripserit, d) & in Concilio Chalcedonensi A. 451. condemnato iterum Eutyche veniam impetraverit. e) Idem deinde A. 458. una cum aliis Isauriæ Episcopis, quorum metropolitanus erat, per literas Imperatorem Leonem f) rogavit ut comprobata Chalcedonensi Synodo intrusionem Timothei Æluri in sedem Alexandrinam refutaret. Ex scriptis ejus exstant:

1. Homi.

* In MS. Cæsareo apud Nesselium V. p. 96. vocatur Archiepiscopus.

a) Confer Tillemont. Tom. 15. pag. 342.

b) id. p. 514.

c) id. p. 561. 562.

d) id. p. 617. e) id. p. 666. f) hæc Epistola adhuc existat Latine ad calcem Actor.

Concilii Chalcedonensis.

1. Homilia in illud Genes. I. 1. *in principio creavit Deus calum & terram.*
Incipit : ἅπας μὲν ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος. Legit Photius Cod.
168. Separatim Hamburgi A. 1618. 8. edidit utraqve lingua
Deslevius Wolderus, Crempensis Holsatus, qvi præter rem existi-
mavit primum se esse qvi illam Homiliam latine vertisset.
2. & 3. In *Adamum*. Incipit prior : ὡς περ οἱ τὰς τῶν βασιλέων. Posterior :
αἰδα χρεώσῃν ἑμαυτόν. Legit Photius, Edidit separatim Fed.
Morellus, Paris. 1602. 8.
4. In *Cainum & Abelem*, Incipit : πάλιν ἡμᾶς ὁ τῆς διδασκαλίας νόμος.
Legit Photius.
5. & 6. Εἰς τὸν Νῶε, in *Noachum* sive *Noetum*. Prior incipit : ὅς ἐστι
Θεῷ. Posterior : ἔτε τὴν ὑμετέραν ἀκοήν.
7. In *Abrahamam*, Incipit : τῷ φιλοθεῷ καὶ πνευματικῷ. Legit Pho-
tius.
8. In *Iosephum* Patriarcham, Incipit : τοῖς μὲν τὰ μακρὰ πελάγη. Legit
Photius.
9. In *Moysem*, Incipit : πολλὰ τὰ πρὸς ὕμνον κινῶντα. Legit Photius.
10. In *Elisæum & Sunamitidem*. Τῶν προφητῶν οἱ μὲν λόγῳ. Græce &
Latine cum *Deslevi Wolderi* versione, Hamb. 1618. 8.
11. In *Eliam*, Incipit : τὸν μὲν μακάριον ἐκείνον καὶ μέγαν Προφήτην.
Legit Photius. Sed Tillemontio iudice homilia hæc misera est
& parum digna Christiano. *Tres pitoyable & tres indigne d'un Chre-
stien*. T. 15. memor. p. 344.
12. & 13. In *Jonam*. Incipit prior : ἅπας μὲν ὁ τῆς κτίσεως κόσμος.
Posterior : οἱ τὰς τῶν φρεάτων πηγάς. Alteram an utramqve
legit Photius.
14. 15. 16. 17. In *Historiam de Davide*. Incipit prima : ἄλλοι μὲν ἄλλων
τεχνῶν παιδευτάς. Secunda : ἔτε τῇ πελάγῃς ἀψάμενος πλωτήρ.
Tertia : ὅταν εὖρη τῆς ἀκοῆς προθυμίαν ἢ χάρις. Quarta : ἐπειδὴ
τῶν τῷ Δαυὶδ κατορθωμάτων.
18. In *Herodiadem*, * Matth. XIV. Incipit : τὴν τῆς Ἡρωδιάδος ὀρχησιν.
19. In *Centurionem*, Matth. VIII. Incipit : ἡ τῶν Ευαγγελίων σάλπιγξ.
Legit Photius.
20. In *Cananæam*, Matth. XV, 22. Incipit : ἦν ἄρα καὶ συμφορὰ με-
γίστης εὐφροσύνης.
21. In *claudum ad portam speciosam sedentem*. Actor. III. Incipit : ὁ
μὲν τὰς μικρὰς τάντας. R 2 22. In
- * In MS. Cæsareo inscribitur εἰς τὴν ἀποτομὴν τῷ Ἰωάννῃ.

22. In illud Matth. VIII. 24. *Discipuli navigabant cum JESU, & ecce tempestas magna.* Incipit: οἱ μὲν τῇ πτήσει καὶ τῇ φύσει. Legit Photius.
23. Εἰς τὸν δαιμονιῶντα. Luc. VIII. 27. *de obfesso à demone.* Incipit: πολλὰ μὲν αἱ παρὰ τῶν δαιμόνων.
24. In illud Matth. XX. 21. *dic ut sedent hi duo filii mei.* Incipit: ἡ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων κατὰ ἀνθρώπων. Legit Photius.
25. In illud Matth. XVI. 13. *quem me dicunt esse homines Filium hominis?* Incipit: Μωυσῆς μὲν ὁ τῶν ἑβραίων παιδευτής. Legit Photius.
26. In illud Joh. X. 11. *Ego sum Pastor bonus.* Incipit: ἡδὺ μὲν τὸ χρεῖμα ποιμήν. Separatim exstat edita Paris, 1597. 8. Græce & Latine apud Fed. Morellum.
27. Εἰς τὰ Ὀλύμπια. In Olympia. Ne Ethnicorum ludis spectaculis-que Olympicis intersint Christiani. Incipit: καὶ τρεπνὸς παρὰ τρέχων ὁ χρόνος καὶ φοβερός. Separatim edidit Morellus Paris. 1602. 8.
28. In illud Matth. XVIII. 3. *nisi conversi fiatis sicut parvuli &c.* Incipit: πολλὰς σωτηρίας ὁδὸς ὁ δεσπότης Θεός.
29. In illud Matth. XI. 28. *venite ad me omnes qui laboratis &c.* Incipit: οἱ μὲν ἐπὶ γῆς βασιλεῖς. Legit Photius.
30. In illud Matth. IV. 19. *venite post me, faciam vos piscatores hominum.* Incipit: οἱ σοφοὶ τῶν ἱατρῶν.
31. In illud Matth. XX. 18. *Ecce ascendimus Hierosolyma.* Incipit: αὐξὴ μὲν τῆς γλώσσης τὴν ἀγωνίαν. Separatim prodiit Græce & Lat. Parisiis 1600. 8. apud Fed. Morellum.
32. In illud Matth. XXVI. 39. *Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste.* Incipit: σάλπιγξ μὲν πολεμικόν.
33. In quinquies mille homines, quinque panibus pascos. Matth. XIV. Incipit: Ἐπαινω μὲν ὑμῶν τῆς φιληκείας.
34. In illud Matth. XI. 3. *Tu es qui venturus es, an alium expectabimus?* Incipit: ὅταν εἰς τὸν τῆς ἐκκλησίας ἀποβλέψω λειμῶνα. Legit Photius.
35. In publicanum & Phariseum Luc. XVIII. Incipit: ἱατρὸς ἀφαρμάκευτος. Legit Photius.
36. In duos Evangelii cæcos Matth. XX. 30. Incipit: οἱ πρὸς λειμῶνα παλυνθή.

37. *De infantibus ab Herode occisis.* Incipit: πάλιν ὁ γέγων ἐγὼ πρὸς τὸ τῶν λόγων ἀγομαι εἰς αὐτόν. Prodiit separatim una cum altera ejusdem argumenti, auctore Anonymo, cum versione *Georgii Remi*, & ejusdem atque *Dav. Haschbelii* notis. Heidelberg. 1598. 4.

38. *Contra Judæos, de adventu Salvatoris demonstratio ex Danielis hebdomadibus.* Incipit: ἐπεὶ δὴ περ πολλῆς μαρτυρίας ἔσσης. Erudita & egregia diatriba atque ea ipsa quam velut antea ineditam Latine ex *Franc. Turriani* versione vulgavit *Petrus Steuvarius* in tomo singulari insignium auctorum, Ingolstad. 1616. 4. pag. 405. reculam inde in Bibl. Patrum T. V. edit. Colon. & T. VIII. edit. Lugd. p. 495. (cum jam fuisset ex Dausqueji versione in eodem Tomo p. 478.) Bigotio, Allixio, Jo. Garnerio, Caveo non videtur esse Basilii Seleuciensis, quod & stylus repugnet, nec veterum habeat testimonium, neque in MSS inter cætera Basilii scripta reperiatur. Nec tamen de auctore alio constat, quem Theodorum esse nescio quo argumento affirmare quidam ausi sunt.

39. *Εἰς τὸν Ἐυαγγελισμόν, in Annunciationem sanctissimæ Deiparæ.* Incipit: μεγάλας τῶν ἐγκαιρίων εὐρήσῃ τὰς ἀφορμὰς. Exstat Latine ex Theodori Peltani versione in Bibl. Patrum Paris. 1589. Tom. 1. Emendatior autem & suppletis è Mazariniano Codice lacunis integrior exstat cum nova versione *Combesii* in ejus Auctario novo Bibl. Patrum T. 1. p. 369. sub titulo: *Εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον Μαρίαν καὶ περὶ τῆς ἐνανθρώπησεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.* Paris. 1648 fol.

In editione Græca Commeliniana, & in Latina versione Dausqueji sequuntur quatuor Homiliæ tanquam Basilii, quas esse S. Chrysostomi compertum fuit, quare illæ in editione Græcolatina Paris. sunt intermissæ, licet exstant sub Basilii Seleuc. nomine etiam in Bibl. Patrum A. 1589. T. 1. ex Theodori Peltani versione.

a) In illud Joh. XI. 1. *Erat quidam agrotans Lazarus.* Incipit: πολλοὶ τῶν ἀσθενούντων ὅταν ἴδωσι. Est homilia LXI. Chrysostomi in Evangelium Johannis.

b) In illud Joh. XI. 30. *Nondum venerat Iesus in castellum.* Incipit: μέγα ἀγαθὸν φιλοσοφία. Homilia hæc in Græca editione in-

duas divisa, quarum altera incipit: *μέγα γὰρ κρίσις ἀγαθόν.*
Est vero LXII. Chrysostomi in Johannem.

- c) In illud Joh. XI. 41. *Ἰησὺς elevatis sursum oculis suis dixit: Pater gratias ago Tibi.* Incipit: *ὁπολλὰ κῆς ἔπον, τῆτο καὶ νῦν ἐρῶ.*
Etiam hanc in duas editio Græca dividit. Alterius initium est: *ἀλλ' ὅπερ ἔφην, δευτὸν ἡ βασκανία.* Chrysostomi LXVIII. in Johannem.

40. *Εἰς τὴν μεταμόρφωσιν, in transfigurationem Domini & DEI & Salvatoris nostri Ἰησοῦ Χριστοῦ.* Incipit: *ἡλὺ ἀρὰ κατὰ γῆς ἐπαφίσις.* In Græca editione Commeliniana hæc Homilia desideratur, edita primum Græce & Latine à Dausquejo ad calcem editionis Latinæ 1604. 8. Latine apud Surium, VI. August.

Prodierunt Orationes Basilii Seleuc, primum Græce ex Commelini officina Lugd. Bat. 1596. 8.

Deinde Latine, Claudio Dausquejo, Audomario ex Jesuita, interprete, cum subjunctis ejus notis. Ex ejusdem Commelini officina 1604. 8. Atque sine notis in Tomo V. Bibliothecæ Patrum Coloniensi & Tomo VIII. Lugd. 1677.

Græce & Latine ad calcem Gregorii Thaumaturgi, una cum Macario Ægyptio & Canonicis Patrum Epistolis, expositione Joannis Zonaræ illustratis, Paris. 1612. fol.

Dausquejus nullis MStis Codicibus sed sola Commeliniana editione fuit usus, neque in versione semper rem acutetigit, quam obrem perstringitur à Casaubono p. 93. ad Epistolam Nysseni, & à Combesio in Bibliotheca Concionatoria Patrum Græcorum, qui Dausquejum appellat *nec satis Græcum, nec probe Theologum, & juvenili quadam affectatione non illepidum.* Idem in Auctario novo Bibliothecæ Patrum T. I. pag. 600. deprehendi, inquit, *usum interpretum vitioso multis Codice, ut sæpe ei miracula sint, ac Basiliani flores, ubi lacuna sunt aliaque vitia descriptionis: ut non inutile moliturus esset opus, qui melioribus instructus Codicibus Basilium integrum emendatiorem iterum prælo mandaret.* Facere hoc instituit V. C. Emericus Bigotius, seriamque, teste alibi Combesio, operam Basilii recensendis atque illustrandis scriptis navavit, cujus eruditæ industriæ fructibus quod carere cogimur, dolendum est. Qui interea novam hujus scriptoris editionem parare usibus publicis voluerit, ei jam prævit idem Combesius, qui in Bibliotheca Concionatoria, opere octateucho Paris. 1662, fol. & diligentius in Ecclesiastice Græco

Græco ibid. 1674. 4. multa in Homiliis Basilii ad Græcos Codices MSos collatis rectius, pressiusque interpretatus est, licet styli ejus fibriliginem & obscuritatem accusat Elias du Pin T. 4. Bibl. scriptorum Ecclesiast. p. 209.

In editione Parisiensi A. 1622. fol. præterea
exstant :

Πράξεις καὶ Θάυματα τῆς ἀγίας Ἀποστόλης καὶ πρωτομάρτυρος Θεόκλητος, *Acta & Miracula sanctæ Apostoli & Protomartyris Thecla, Virginis Icomiensis, libris duobus συγγραφικῶν χαρακτήρων*, sive prosario sermone descripta. Hæc primus cum versione sua & notis edidit *Petrus Pantinus* Tiletanus, Decanus Bruxellensis, Antvverp. ex officina Plantin. 1608. 4. subjuncta Græce & Latine vita ejusdem Theclæ scripta à Simeone Metaphraste, sed quæ ab editione Parisiensi abest. Ceterum Acta Theclæ quæ Carmine composita à Basilio Photius * memorat, pridem intercederunt. Certè præter duos libros, quos habemus, alia etiam de illa martyre scripsisse se Basilius haud obscure indicat sub libri secundi initium: Ἐρηται δὲ ἡμῖν ἤδη περὶ τῆς μάρτυρος πολλάτε, καὶ μάλιστα κατὰ τὸ προλαβόν περὶ αὐτῆς σύνταγμα. At enim antiquiora ** (qualia Tertullianus legisse se innuit) S. Theclæ Acta secutum se testatur, quando in exordio libri 1. ait, quod nolit quicquam in hoc opere afferre ἔξω τῆ σκοπῆ τῶν πάλαι συγγραφέντων. Verum δι' ἐτέρας μόνον, ὡς εἰπᾶν συνθήκης καὶ λέξεως τὸν ἄλλοις προπονηθέντα πόνον ἐκτελέσασθαι καὶ ἀναθέσθαι τῇ μεγίστῃ μάρτυρι, προσυφίστατα αὐτῇ καὶ ἀπολογίας κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον &c. Dexiani decessoris suis in Episcopatu Seleuciensi meminit lib. 2. c. 13. 17. 30. Olympii ejusque patris Alypii γεγραμμένων & Isocassii atque Aretarchi Sophistarum mentio cap. 24. seq. ejusdem libri.

In Parisiensi etiam editione desiderantur :

1. *Homilia de S. Stephano* Protomartyre & ejus reliquiis (A. C. 415. re-
pertis) Græce & Latine edita à *Francisco Combesio* una cum S. Chry-

2. Photius Cod. 168. ἐστὶ δὲ Βασίλειος ἑστὶ ὁ καὶ μέτροις ἐκταίνας τὰ τῆς πρωτομάρτυρος Θεόκλητος ἔργα καὶ ἄλλα καὶ νικητήρια. Καὶ ἄλλα δὲ αὐτῆς συγγράμματα φέρεται.

3. Confer si placet Acta antiqua Theclæ, quæ Græce & Lat. vulgavit Clariss. Grabinus T. 1. spicilegii Patrum, Oxon. 1699. & 1714. 8.

duas divisa, quarum altera incipit: μέγα γὰρ πίσις ἀγαθόν. Est vero LXII. Chrysostomi in Johannem.

- c) In illud Joh. XI. 41. *Iesus elevatis sursum oculis suis dixit: Pater gratias ago Tibi.* Incipit: ὁ πολλάκις ἔπον, τὸτο καὶ νῦν ἐρρ. Etiam hanc in duas editio Græca dividit. Alterius initium est: ἀλλ' ὅπερ ἔφην, δένον ἡ βασκανία. Chrysostomi LXVIII. in Johannem.

40. *Εἰς τὴν μεταμόρφωσιν, in transfigurationem Domini & DEI & Salvatoris nostri Iesu Christi.* Incipit: ἡλθὲν ἄρτι κατὰ γῆς ἐπαφίαις. In Græca editione Commeliniana hæc Homilia desideratur, edita primum Græce & Latine à Dausquejo ad calcem editionis Latinæ 1604. 8. Latine apud Surium, VI. August.

Prodierunt Orationes Basilii Seleuc, primum Græce ex Commelini officina Lugd. Bat. 1596. 8.

Deinde Latine, Claudio Dausquejo, Audomario ex Jesuita, interprete, cum subjunctis ejus notis. Ex ejusdem Commelini officina 1604. 8. Atque sine notis in Tomo V. Bibliothecæ Patrum Coloniensi & Tomo VIII. Lugd. 1677.

Græce & Latine ad calcem Gregorii Thavmaturgi, una cum Macario Ægyptio & Canonicis Patrum Epistolis, expositione Joannis Zonaræ illustratis, Paris. 1622. fol.

Dausquejus nullis MStis Codicibus sed sola Commeliana editione fuit usus, neque in versione semper rem acutetigit, quam obrem perstringitur à Casaubono p. 93. ad Epistolam Nysseni, & à Combesio in Bibliotheca Concionatoria Patrum Græcorum, qvi Dausquejum appellat *nec satis Græcum, nec probe Theologum, & juvenili quadam affectatione non illepidum.* Idem in Auctario novo Bibliothecæ Patrum T. I. pag. 600. *deprehendi, inquit, usum interpretem vitioso multis Codicibus, ut sæpe ei miracula sint, ac Basiliani flores, ubi lacuna sunt aliaque vitia descriptionis: ut non inutile moliturus esset opus, qui melioribus instructus Codicibus Basilium integrum emendatiorem iterum pralo mandaret.* Facere hoc instituit V. C. Emericus Bigotius, seriamque, teste alibi Combesio, operam Basilii recensendis atque illustrandis scriptis navavit, cujus eruditæ industriæ fructibus quod carere cogimur, dolendum est. Qvi interea novam hujus scriptoris editionem parare usibus publicis voluerit, ei jam prævit idem Combesius, qvi in Bibliotheca Concionatoria, opere octateucho Paris. 1662, fol. & diligentius in Ecclesiaste, Græco

Græco ibid. 1674. 4. multa in Homiliis Basilii ad Græcos Codices MSos collatis rectius, pressiusque interpretatus est, licet styli ejus scribiginem & obscuritatem accusat Elias du Pin T. 4. Bibl. scriptorum Ecclesiast. p. 209.

In editione Parisiensi A. 1622. fol. præterea
exstant :

Πράξεις καὶ Θάματα τῆς ἁγίας Ἀποστόλου καὶ πρωτομάρτυρος Θεόκλητος, *Miracula sancti Apostoli & Protomartyris Thecla, Virginis Iconiensis, libris duobus συγγραφικῶ χαρακτήρι*, sive prosario sermone descripta. Hæc primus cum versione sua & notis edidit *Petrus Pantinus* Tiletanus, Decanus Bruxellensis, Antvverp. ex officina Plantin, 1608. 4. subjuncta Græce & Latine vita ejusdem Theclæ scripta à Simeone Metaphraste, sed quæ ab editione Parisiensi abest. Ceterum Acta Theclæ quæ Carmine composita à Basilio Photius * memorat, pridem intercederant. Certè præter duos libros, quos habemus, alia etiam de illa martyre scripsisse se Basilius haud obscure indicat sub libri secundii initium : Εἰρηται δὲ ἡμῖν ἤδη περὶ τῆς μάρτυρος πολλάτε, καὶ μάλα κατὰ τὸ προλαβὼν περὶ αὐτῆς σύνταγμα. At enim antiquiora ** (qualia Tertullianus legisse se innuit) S. Theclæ Acta secutum testatur, quando in exordio libri 1. ait, quod nolit quicquam in hoc opere asserre ἔξω τῆ σκοπῆ τῶν πάλαι συγγραφέντων. Verum δι' ἐτέρας μόνον, ὡς εἰπῆν συνθήκης καὶ λέξεως τὸν ἄλλοις προπονηθέντα πόνον ἐκείνῳ καὶ ἀναθέσθαι τῇ μεγίστῃ μάρτυρι, προσυφώνησαντα αὐτῇ καὶ ἡγουμένῳ κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον &c. Dexiani decessoris suis in Episcopo Seleuciensi meminit lib. 2. c. 13. 17. 30. Olympii ejusque patris Atypii γεγραμμένων & Ifocassii atque Aretarchi Sophistarum mentio cap. 24. seq. ejusdem libri.

In Parisiensi etiam editione desiderantur :

Homilia de S. Stephano Protomartyre & ejus reliquiis (A. C. 415. re-
pertis) Græce & Latine edita à Francisco Combessio una cum S.
Chry.

Photius Cod. 168. ἐστὶ δὲ Βασίλειος ἑταῖρος ὁ καὶ μέτροις ἐκταίνων τὰ τῆς πρωτομάρτυρος Θεόκλητος ἔργα καὶ ἀθλὰ καὶ νικητήρια. Καὶ ἄλλα δὲ αὐτῶν συγγράμματα φέρεται.

Confer si placet Acta antiqua Theclæ, quæ Græce & Lat. vulgavit Clariss. Grabinus T. 1. spicilegii Patrum, Oxon, 1699. & 1714. 8.

duas divisa, quarum altera incipit: *μέγα γὰρ πίσις ἀγαθόν.*
Est vero LXII. Chrysostomi in Johannem.

- c) In illud Joh. XI. 41. *Ἰησὺς elevatis sursum oculis suis dixit: Pater gratias ago Tibi.* Incipit: *ὁ πολλὰ μὲν ἔειπεν, τὸτο καὶ νῦν ἔειπεν.*
Etiam hanc in duas editio Græca dividit. Alterius initium est: *ἀλλ' ὅπερ ἔφη, δεινὸν ἡ βασκανία.* Chrysostomi LXVIII. in Johannem.

40. *Ἐπὶ τὴν μεταμόρφωσιν, in transfigurationem Domini & DEI & Salvatoris nostri Ἰησοῦ Χριστοῦ.* Incipit: *ἡλθὼν ἄρτι κατὰ γῆς ἐπαφίσις.* In Græca editione Commeliniana hæc Homilia desideratur, edita primum Græce & Latine à Dausquejo ad calcem editionis Latinæ 1604. 8. Latine apud Surium, VI. August.

Prodierunt Orationes Basilii Seleuc, primum Græce ex Commelini officina Lugd. Bat. 1596. 8.

Deinde Latine, Claudio Dausquejo, Audomario ex Jesuita, interprete, cum subjunctis ejus notis. Ex ejusdem Commelini officina 1604. 8. Atque sine notis in Tomo V. Bibliothecæ Patrum Coloniensi & Tomo VIII. Lugd. 1677.

Græce & Latine ad calcem Gregorii Thavmaturgi, una cum Macario Ægyptio & Canonicis Patrum Epistolis, expositione Joannis Zonaræ illustratis, Paris. 1622. fol.

Dausquejus nullis MStis Codicibus sed sola Commeliana editione fuit usus, neque in versione semper rem acutetigit, quam obrem perstringitur à Calaubono p. 93. ad Epistolam Nysseni, & à Combesio in Bibliotheca Concionatoria Patrum Græcorum, qui Dausquejum appellat *nec satis Gratum, nec probe Theologum, & juvenili quadam affectatione non illepidum.* Idem in Auctario novo Bibliothecæ Patrum T. I. pag. 600. *deprehendi, inquit, usum interpretem vitioso multis Codicibus, ut sæpe ei miracula sint, ac Basiliani flores, ubi lacuna sunt aliaque vitia descriptionis: ut non inutile moliturus esset opus, qui melioribus instructus Codicibus Basilium integrum emendatiorem iterum prælo mandaret.* Facere hoc instituit V. C. Emericus Bigotius, seriamque, teste alibi Combesio, operam Basilii recensendis atque illustrandis scriptis navavit, cujus eruditæ industriæ fructibus quod carere cogimur, dolendum est. Qui interea novam hujus scriptoris editionem parare usibus publicis voluerit, ei jam præivit idem Combesius, qui in Bibliotheca Concionatoria, opere octateucho Paris. 1662, fol. & diligentius in Ecclesiastice Græco

Græco ibid. 1674. 4. multa in Homiliis Basilii ad Græcos Codices MSSos collatis rectius, pressiusque interpretatus est, licet styli ejus Arbiliginem & obscuritatem accusat Elias du Pin T. 4. Bibl. scriptorum Ecclesiast. p. 209.

In editione Parisiensi A. 1622. fol. præterea existant :

Πράξεις καὶ Θάματα τῆς ἁγίας Ἀποστόλου καὶ πρωτομάρτυρος Θεόκλητος, ἢ *Miracula sanctæ Apostoli & Protomartyris Thecle, Virginis Iconiensis, libris duobus συγγραφικῶ χαρακτήρι*, sive profario sermone descripta. Hæc primus cum versione sua & notis edidit *Petrus Pantinus* Tiletanus, Decanus Bruxellensis, Antvverp. ex officina Plantin. 1608. 4. subjuncta Græce & Latine vita ejusdem Theclæ scripta à Simeone Metaphraste, sed quæ ab editione Parisiensi abest. Ceterum Acta Theclæ quæ Carmine composita à Basilio Photius * memorat, pridem intercederunt. Certè præter duos libros, quos habemus, alia etiam de illa martyre scripsisse se Basilius haud obscure indicat sub libri secundi initium: *Εἰρηται δὲ ἡμῖν ἡδὴ περὶ τῆς μάρτυρος πολλά τε, καὶ μάλα κατὰ τὸ προλαβὸν περὶ αὐτῆς σύνταγμα*. At enim antiquiora (qualia Tertullianus legisse se innuit) S. Theclæ Acta securum se testatur, quando in exordio libri 1. ait, quod nolit quicquam in hoc opere afferre ἔξω τῆ σκοπῆ τῶν πάλαι συγγραφέντων. Verum δι' ἐτέρας μόνον, ὡς εἰπῶν συνθήκης καὶ λέξεως τὸν ἄλλοις προπονηθέντα πόνον περιῶσαι καὶ ἀναθεῖναι τῇ μεγίστῃ μάρτυρι, προσυφύναντα αὐτῇ καὶ ἀπολογίας κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον &c. Dexiani decessoris suis in Episcopo Seleuciensi meminit lib. 2. c. 13. 17. 30. Olympii ejusque patris Alypli γεγραμμένην & Isocassii atque Aretarchi Sophistarum mentio cap. 24. seq. ejusdem libri.

In Parisiensi etiam editione desiderantur :

1. *Homilia de S. Stephano* Protomartyre & ejus reliquiis (A. C. 415. re-pertis) Græce & Latine edita à *Francisco Combesio* una cum S. Chry.

2. Photius Cod. 168. *ἔστι δὲ Βασίλειος ἑστῶτος καὶ μέτρως ἐκτείνων τὰ τῆς πρωτομάρτυρος Θεόκλητος ἔργα καὶ ἀθλὰ καὶ νικητήρια*. Καὶ αὖτις δὲ αὐτῆς συγγράμματα φέρεται.

3. Confer si placeat Acta antiqua Theclæ, quæ Græce & Lat. vulgavit Clariss. Græbius T. 1. spicilegii Patrum, Oxon. 1699. & 1714. 8.

Chrysoſtomi variis, & Severiani Gabalorum Episcopi de Cruce, Zachariæ Episcopi Hierosol. ad suæ plebis reliquias è Perside, & Incerti de eadem captivitate & Urbis excidio, Paris. 1656. 8.

2. *Epistola ad Leonem Imp.* pro Concilio Chalcedonenſi adversus Timothei Æluri intrusionem in sedem Alexandrinam scripta A. C. 458. nomine Episcoporum Iſauriæ & Latine vulgata in Concilio-
rum Tomis inter Epistolas subjectas Actis Synodi Chalcedo-
nenſis T. 2. edit. Binianæ pag. 385. Incipit: *Quem alterum de-
cebat Imperatorem.*
3. *Homilia in beatum Jobum* adhuc inedita, quam habuit Allatius p. 115, de Simeonum scriptis. Incipit: *ὡς περ οἱ κατὰ γῆν βασιλεύοντες τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐν παρατάξει ἀριτεύσαντας.*
4. Basilio Seleuciensi etiam tribuitur in quibusdam Codicibus MStis *Homilia Athanasii in S. Pascha & in recens baptizatos*, quæ incipit: *Χριστὸς ἐγενεθῆς ἐκ νεκρῶν.* Itemque ejusdem Athanasii edita nomine, altera in *Christi assumptionem*, quæ (ſtilo floridiore quam quo utitur Athanasius, concepta) incipit: *ἡ μὲν τῆς ἀναστάσεως μνήμη.* Testatur id qui utramque Græce & Latine tanquam Athanasii edidit Combefisius T. 1. auctarii novi p. 539. 551. Paris. 1648. fol.

XI. Mantissæ loco subijciam huic capiti alterius Basilii longe junioris, *Patricii*, & *cubiculi* apud Imperatorem Constantinum. Porphyrogenetum *præfetti* Naumachica, Gabrieli Naudæo * pri-
dem laudata & adhuc inedita, quæ Frid. Lindebrogius Londini A. 1616. descripsit ex Apographo Codicis Veneti, consignato per Andream Darmarium A. 1573.

ΝΑΤΜΑΧΙΚΑ,

συνταχθέντα παρὰ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ καὶ ΠΑΡΕ-
ΚΟΙΜΩΜΕΝΑ.

ΑΥΣΟΝΙΩΝ σοφίης δεδιδυγμένοι ἔξοχα ἔργα
καὶ εἵχας, ἡδὲ Φάλαγγας, ἰδ' ἀρξάγας παρατάξεις,

ΟΠΛΙ-

- * Naudæus Bibliographia militari p. 63. *Quamobrem pluri nunc (quam Leonis) faci-
enda sunt Basilii Patricii Naumachica, qua ex Regio & Palatino Codice forsitan
integra proferri possent, nam Pinellianus manus erat in fine.* Leonis Nau-
machica dedi Volumine sexto hujus Bibl. p. 372. seq. nactus ea beneficio cla-
rissimi Viri, *Michælis Richey*, qui etiam huc Basilii mecum pro suo in me amo-
re communicavit.

Ὀπλιτῶν πρυλέων, κρατερῶν πάλιν ἱπποκορυτῶν
Ἱσολικαῖς σελίδεσσιν ὑπ' ευγενέων βασιλέων
5. Δαχθεῖς Ἀυσονίων φραγῆς πανυπέρτατ' ἀρχός
Χαμβδᾶν ἡττήσας Ἀργείων γέν' ἐξαναρίξας
Νῆων ὠκυπόρων δεδαήμεναι εἶποτε βέλει
Ἀνδρα ναυμαχίης ὄφρ' εὐκλέ' ἀμήσεαι ἔργα
βέλει τῆςδε φέρειτε νοήματα πάντα καὶ αἶσαν
10. Ὀμμασι τοῖς σκοπιάζε, καὶ ἐν φρεσὶ βάλλεο σοῖσιν.
Ἔειπεν δὴ βασιλεῖς πεδὶς Κρήτης ἀλαπαξίης
Καὶ γενεῇν ὀλέσεις Καρχηδονίων μεγαθύμων.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἐπερ καὶ ἄλλο τι τῷ βίῳ λυσitteλεῖν οἶδε καὶ συνιστᾶν πολιτείαν,
καὶ μέγιστα τὸν ἐλόμενον τῶν ἐχθρῶν ἀποδεικνύναι, ὅμοι μὴδενός ἀπολεί-
πειται τῶν ἢ τὰ δεύτερα φέρειν τὸ περὶ ναυμαχίαν γυμναζεσθαι, καὶ
περὶ ταύτην ἐναχολεῖσθαι, καὶ ταύτη πλεον τῶν ἄλλων σεμνυνεσθαι. Κα-
λοὶ μὲν γὰρ καὶ τὸν ἐν Ἡπείρῳ τακτικοῖς ἐγγυμνασμένον πρότερον παρ-
τάσσεται, καὶ καταγωνιζέσθαι τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἀφειδῶς τῶν διώκειν,
νῆα δίδοντας, καὶ τὲς προστυχόντας αἰρεῖν, καὶ τὲς πορρωτάτῳ ἐλπί-
ζειν αἰρησασθαι καὶ καταλαβεῖν. Καλλιον δέ, ὅσω καὶ δυσχερέτερον τὸ ταῖς
ναύσι εὐφορμεῖν τε καὶ ναυλοχεῖν, ἀνθορμεῖν τε καὶ ἀντεφορμεῖν, καὶ τὰς
τῶν ἐχθρῶν νῆας καταλαμβάνειν τε καὶ περικυκλεῖν. Συμβαίνει γὰρ ἐν μὲν
ταῖς κατ' ἡπείρου παρτάξεσιν πλείονας κατέχεσθαι τὲς χάροντας, ἐλάττω-
ν δὲ ἢ καὶ πάνυ βραχεῖς τὲς κρείττονας, ἐκάστη τὴν οἰκίαν καὶ μόνη σω-
τήριον μηχανομένη τε καὶ ἐπιτηδύνοντ'. Ἐν δὲ ταῖς κατὰ θάλασσαν ἅμα
τῷ ἀγῶνι καὶ ὁ γενναῖος πεσεῖται, καὶ καταδύσει ἐν τῷ βυθῷ, ἢ καὶ ὑπο-
βιάσσει καταληφθεὶς μὴδὲν τὸ πλεον τῷ ἀδενῆς ἐνδείξασθαι. καὶ ταῦτά μοι
καὶ περὶ ναυτιέσθαι ὁ στρατηγικώτατ' οὐ καὶ κατορθώμασι πᾶσι κοσμέ-
μεθ'. ὁ κραταῖος θρασυπῶν τῷ κραταῖῳ βασιλέως ἡμῶν, ὁ τῷ ἀσφαλῆς
ἀσφαλῆς ὑπὲρτης, καὶ τῷ ἀνδρείῳ ἀνδρεῖ. Ὁ τοῖς κατ' ἡπείρου ἀγωνί-
σται καὶ αὐτὰς βασιλεῖς ἐνφραγῆς εὐχερῶς ἔχοντας, καὶ πᾶν τὸ ὑπήκουον γα-
ρὶ καὶ χαρμονῆς καθυποδείξας μεσον. Ὁ τὰ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀν-
ταγωνιστήματα, τῶν τε νῦν ὄντων τῶν τε καὶ πάλιν γεγεννημένων ταπεινώσας
καὶ τῶν θένων, καὶ τὰ κατὰ θάλατταν ἢ πρὸς δέσσει τοῖς κατ' ἡπείρου
παρομοία. Πείδομαι γὰρ ὅπως ἔχω, καὶ ὅπως λογίζομαι, καὶ τοιαύτας
ἐπαινοῦμαι. Τοῖς σοῖς γὰρ ἐκάστοτε τὰ τῶν ἄλλων παρὰ τῶν, καὶ
S παρε-

παρεξετάζων ὥσπερ τινῶν ἔργα παιδὸς ὑπ' ἀνδρὸς τελείῃς εὐρίσκω ἡττώμενα καὶ ἀπολεπτόμενα, καὶ οἷον διαπαιζόμενα. Οἱ μὲν ἔν' ἄλλοι πάντες ὅσοι μεγάλα κατώρθωσαν, τὸν ἀνετον εὐδύς αἰρῆνται βίον καὶ εὐδιάχυτον, καὶ δευτέροις ἀποκινῶσιν ἐγχειρῆν κατορθώμασιν, ἵνα μὴ πολλάκις τοῖς ὕστερον αὐτοὶ ἀτυχήσαντες καὶ τὴν τῶν προτέρων ὑπόληψιν ἀμαυροτέρῃ παρ᾿ ἑαίωσιν. Αὐτοὶ δὲ αἱ τῶν πρώτων ἐκτελείς τὰ δεύτερα μέγιστα, καὶ τῇ τέτῳ ὑπερβολῇ πάντων περιγινόμενοι, μηχανωτῶ μεγέθει τῶν δευτέρων ἀποκρύπτεις τὰ πρώτα. Καὶ πάσαις τῆτο συμβαίνει τοῖς ἐυνοῦσι τε καὶ νενικηκόσιν. Οἱ δὲ οἱ μὴ παρ' ἄλλων ἡττηθῆσαν ἢ παρὰ σὲ τῷ πάντας νικῶντι εὐβουλία καὶ βίωμη. Δι' ὧν ἀνάγκη τέτῳ ὑπέκειν καὶ ὑποτάττεσθαι, καὶ τῆς ἄλλων νίκης αἰρῆσθαι μάλλον τὴν ἐκ σὲ προσγενομένην ἡττῶν αὐτοῖς, μεθ' ὧν καὶ ἡττῶνται ποιεῖται τε καὶ ῥήτορες, ὥσπερ ἐκείνοι τοῖς ἔργοις, ἔτω καὶ ἔτοι τοῖς λόγοις ἀπολεπτόμενοι. Πάντες μὲν ἔν' διὰ τὰυτα ὡς ἰχθυῶντες ἐκαστος ἐτυχεν ἔχων, τὴν εὐφημίαν σοι προσάγῃσιν, καὶ τὸν ἐκ λόγων ἐπαῖνον ἐγχειρῶσιν. Καὶ ἐ δίοι μὴ ἀξίως προσάγῃ σοι βύλονται, ἥδη καὶ τῷ παντός ἐλαττώσιν βύλονται. Ἀλλ' εὐφημῶντες ὅσον ἑκάστοι διός τε ἢ τὸ πᾶν προσετηνοχέναι σοι, καὶ μηδενὸς ἀμαρτάνειν οἶονται. Φίλον γὰρ καὶ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις τὸ εἰς δύναμιν. Ὡν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν οἱ ταῖς σαῖς κατ' ἐχθρῶν ἀρεταῖς πολυλάκις ἐφωσθέντες, καὶ συνεχῶς τέτῳ κατεντρυφῆσαντες καὶ τερφθέντες ὅσοι παῖδες, καὶ μεγάλην σοι διὰ τὰυτα τὴν χάριν ὀφείλοντες, οἷον καὶ ταύταις ὅσα τοῖς πᾶσι κεκοινῶνῃκαμεν, καὶ κοινῶς εὐφρανθῆμεν καὶ ἡγαλλιασάμεθα. Ἀνθ' ὧν σοι τῇδε συλλογὴν δι' ἐντολῆς σῆς συνιλήκαμεν ἐν πολλῶν μὲν ἱστορίων, πολλῶν δὲ στρατηγικῶν συλλεξάμενοι τε καὶ ἐκλεξάμενοι δῶρον σοι πάντων ἐρασιμώτερον, καὶ τῶν ἄλλων ὡς εἶπεν ποτεννότερον. Πλὴν ὅτι καὶ πολλὰ κατὰ τύχην καὶ τόλμην σὺκ ἀναλόγως ταῖς παρὰ σκευαῖς εὐρομεν ἀποβαίνοντα, ὥσπερ καὶ μυριάδας ὅτι πλείους καὶ ἵνας τόλμης καὶ μεγάλας παρὰ σκευαῖς καθαιρύντας, τὰς σὺν νῶ καὶ μετὰ λογισμῶν κινδυνεύειν ἐθέλοντας. Ἀλλ' ἐγχειρητέον ἥδη ἔργα ἐχομένους, καὶ μὴ τοῖς προοιμίοις ἐπὶ πολὺ ἐμβραδύνοντας.

Ι. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΗΣ ΝΕΩΣ ΜΕΡΩΝ.

Καὶ πρῶτον μὲν περὶ τῶν τῆς νεῶς λεκτέων μερῶν. Εἰδὼν γὰρ νεῶν περιέργῃς ἂν εἴη λέγειν ἐν τῷ παρόντι. Ὡσπερ γὰρ ἀνθρώπων ἀνδρώπτετε βραχυτήρ διενήνοχε καὶ τῷ μεγέθει ἢ τῇ ἀνδρεία ἢ ἀνανδρεία, ἢ ἰνι τέτῳ, πάντων δὲ εἶδος ἐστὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ὁ μὲν τύχη πολλοῖς κυμῶν κατορθώμασιν, ὁ δὲ πολλοῖς ἐλαττώμασι, καὶ κοινῶς μὲν ὁ, τε δειλὸς, ὁ, τε μὴ δειλὸς, ὁ, τε μικρὸς, ὁ, τε μὴ μικρὸς, ὁ, τε χρηστὸς καὶ ὁ μὴ χρηστὸς ἀνθρώπων ἢ

ρητῶν.

ἄλλοι δὲ ἄλλοι ἄλλοι ἢ ἀνόμασαι, καὶ ἡ δὲ ἀρετὴν ἢ διὰ κακίαν ἢ
 ἑκάστοις προσηγοῖται ἐκτίσαστο. "Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ νηῶν κοινῶς
 καὶ πᾶσαι καλένται νῆες, ἰδίως δὲ αἱ μὲν τελέρεις, αἱ δὲ διήρεις.
 κατὰ τὸ ἀνάλογον τῆς εἰρεσίας κητοσάμεναι τὰ ὀνόματα,
 ὅτι αὐτὴ ἡ αὐτὴ, καὶ τῇ κατασκευῇ πολὺ διαφέρειν, καὶ αἱ
 αὐτῆς. καὶ μὲν αἱ πλείους αἱ δὲ ἐλάττωσιν ξύλοις κατασκευάζονται.
 καὶ πᾶσαι, περὶ τῶν μερῶν αὐτῶν ἔπωμεν, ἐξ ὧν τὴν γύνασκιν
 κατασκευάζουσιν.

II. ΜΕΡΗ * ΝΕΩΣ.

Ἀρχὸν, τροπίς, τροπιδία, σπῆρα, τροποί. Καὶ δρύοχος μὲν συν-
 ἵκναι τοῦτο τε καὶ λεγέσθαι τὸ καλόμενον παρὰ πᾶσι κοράκιον,
 καὶ συγκροτῆς, καὶ ὡς προσδεδέναι καὶ οἰοῖται ἐπεκρίδοντα ἰὰ
 μὲν γὰρ ἀνόμασαι δρύοχον ἅπαν ξύλον ἐπίμυκας, συν-
 ἵκναι μὲν ἑτέροις βραχέα τε καὶ πολλὰ. Νοεῖται δ' ἂν ἔῳ καὶ τὸ
 σημαίνει δὲ καὶ τὴν σπῆν τῷ πελάγεως ἐν ἧπερ ὁ σηλαῖος ἐπιτε-
 ῖται. (Οὐκ ἔστιν α.)

Ἐξῆς δρύοχος δύο καὶ δέκα πάντας.

Ἰσοστάδια δὲ τὰ προσηρμοσμένα τῇ τροπιδίᾳ, περὶ ἧς ὕστερον ἐρεῖ-
 σθαι δοῖται λόγος ταύτην ἢ τὰ λοιπά. Ἐξ αὐτῆς γὰρ ἅπαν
 καὶ ταύτην ὡς περὶ θεμέλιον ἔχει. Σπῆρας δὲ παρὰ
 τῶν τοίχων οἱ πρὸς τῇ βάσει λίθαι. "Ευρηται δὲ καὶ
 τὸ ἄρμενον, ὡς ἐν τῷ b)

Τελὲ δὲ σπῆροι καὶ ἐπίκεροι ἑμπέσει πόντας
 καὶ τὸ ἱμάτιον, ὡς ἐν τῷ. c)

Σπῆρας καὶ ἀμφ' ὁμοσι βαλῶν - - -
 τῷ ποντῇ, ὡς ἐν τῷ. d)

Ἄμειν ἄτερ σπῆρον κῆται πολλὰ κτεατρίδας.

καὶ τροπατῆρες, καὶ Ὀμηρ. c)

Ἐπὶ τῷ δ' ἐρετμᾷ * τροποῖς ὡς δερματῆσι.

S 2

ΕΞ

Polistern lib. 1. cap. 9. scilicet 85.

Ὀδύσσ. β. 574.

b) Ὀδύσσ. ε. 318.

c) Ὀδύσσ. δ. 245.

Ὀδύσσ. β. 574.

e) Ὀδύσσ. δ. 782.

* MS. πῶσας.

Ἐξ ἧ καὶ τροπέσασθαι λέγεται τὸ τὴν κώπην συνδέσθαι τῷ τρο-
 πατῆρι. Τρόπις δὲ τὸ κατώτατον μέρος τῆς νηὸς, καὶ οἷον θεμέλιος.
 Ταύτης δὲ τὸ μὲν ἐν μέρει ἔξ ἧ ἡ πρῶτα διανίσταται, προεμβολὶς καλεῖ-
 ται, τὸ δὲ πρὸς τὴν πρύμναν, ποδόσημα, ἐνθα δὴ καὶ σκηνὴ πήγνυται τῷ
 στρατηγῷ ἢ τετραρχῷ, ἥγυν κραβάτος. Ἐν οἷς δὲ ὁ κραβάτος ἐπερεί-
 δεται, τροχαντήρες καὶ ἀφλασα, οἱ λεγόμενοι βάρδανες. Τῆς δὲ πρύμνης
 τὰ μέρη πάλιν ἐκάτερα, πέτασοι καὶ Χισὰ καὶ ἐπώτιδες λέγονται, ἐν οἷς
 ἐπικένται τὰ πηδάλια. Καὶ τὸ μὲν ἄκρον τῶ πηδαλίου, ἥτοι τῷ αὐχένει
 λέγεται οἰαξ. Ὅπῃ δὲ ὁ κυβερνήτης ἐπικλίνεται, ἐγκλίμα καλεῖται. Τὸ
 δὲ πᾶν οἰαξ τε καὶ πηδάλιον, τὸ δὲ τελευταῖον, ὑπερύπνιον, τὸ δὲ λοιπὸν,
 αὐχὴν, τὸ δὲ μέσον τῆς πρύμνης καὶ νεῶς μέχρι τῆς πρῶρας ἀσάνιδον. Τα
 δὲ ἐκατέρωθεν ἰσῶν τοίχων κατὰστυα, κατὰστυωμα λέγεται καὶ θρανίον
 καὶ σανιδώματα, ὧν ἄνωθεν ἡ πρῶτη εἰρεσία, καὶ οἱ ὀπλῖται καὶ τοξόται καὶ
 πελταταί. Κάτωθεν δὲ τῶ σανιδώματι ἡ δευτέρα, ἥλις δὲ ὅλα ἐρέττει,
 τυχὸν τῶν ἐπὶ τῷ κατασρώματι ἄνωθεν πολεμούντων. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τῷ
 θρανίῳ καθήμενοι θρανῖται λέγονται, οἱ δὲ εἰς τὰ ζυγὰ ζυγιοί, καὶ θα-
 λαμιοὶ δὲ εἰσὶν ὅτε εἰ ἔχει τρεῖς εἰρεσίας ἡ ναῦς. Καὶ τὸ μὲν ἑδαφίον ἂν
 τῆς κῦτος καὶ ἀμφιμήτερον ὀνομάζεται. Πλέσσα δὲ ἰδιωτικῶς ἐκεῖ δὴ πῶ
 καὶ θυρεὶς εἰσὶν εἰς ἐκροὴν τῶ ὕδατος, ἥλις εὐδίας καλεῖται. Ταύτην δὲ
 δηλονότι τὴν πλέσσαι συνεχῶς τὰ ἔρματα, ἥτοι αἱ λεγόμεναι ἑδραὶ καὶ τὰ
 ἱκεῖα ἀ ἐγκόιλια καλεῖται. Τῆς δὲ πλέσσης μέσον ἐπὶ τῆς τροπίου προσ-
 αρμόζεται ἡ τραπέζα, ἥς ἐντὸς ὁ ἰσὸς ἵσταται, ἥτοι τὸ καταβῆλον. Τῷ
 δὲ καταρτίῳ τὸ μὲν προσηλέμενον τῇ τραπέζῃ κατώτερον μέρος πτέρια
 καλεῖται, ἔξ ἧ καὶ τὸ ἐξεπτέρνισε, ἔταν ὑπὸ ἀνέμου βιαζομένη ἔξω τῆς
 τραπέζης ἐκβῆ. Ἰσοδόκη δὲ καὶ κεραία τὸ κερατάρλον. Ἰσῖον δὲ τὸ ἀρ-
 μενον, καὶ οἱ λεγόμενοι καθορμῆες ἐπὶ τῆς τροπίου σφραῖς προσηλονται
 κατὰ σοῖχον τρεῖς ὄντες, ἐφ' ὧν ἡ κεραία καταγομένη ἐπικείται. Καὶ τρεῖς
 δὲ σαρμίδες ἥγυν σημονάρια, ἵσταται καὶ αὐτὰ κατὰ σοῖχον, οἷς ἐπερείδε-
 ται τὸ καταστυωμα. Εἰσὶ δὲ καὶ ἵνα ξύλα διάτονα, δῆκοντα ἀπὸ τῆς
 ἐνὸς τοίχου τῆς νηὸς ἕως τῆς ἑτέρας, ἐφ' ὧν ἐπικείται. Τα δὲ τὰς τοίχους ἔξω-
 θεν συνεχόντα, περίτονα καλεῖται. Ἡ δὲ σανὶς, δι' ἧς αἱ κώπαι ἐξέρ-
 χονται, θυρεὸν, καὶ ὅθεν μὲν ἐκδέδεται, σκαλμός. ὧ δὲ ἐνδεδέται, τροπω-
 τήρ, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν σκαλμῶν, ἐπισκαλμός. Δι' ὧν δὲ ἤρτηται ἡ κώπη,
 τρέμματα. Τὸ δὲ, πρὸς αὐτῷ τῷ σκαλμῷ δέρμα, ἀσκάμα, τὸ παρ'
 ἡμῖν μανικέλλιον. Ταύτης δὲ ἄνωθεν τῆς εἰρεσίας περίτονον, ἔτα πάλιν
 θυρεὸν, ἐνθα ἡ ἄνωθεν εἰρεσία. Ἀνωθεν δὲ πάντων ἡ ἐπηγκενὶς, τὸ ἀρῖ
 λεγόμενον καταπατητὸν, ἐκείσε πᾶ καὶ τὸ καλατέλλωμα * γίνεται,
 ἐνθα

* al. Κατέλλωμα.

αὐτὰς ἀσπίδας οἱ στραλιῶται κρεμῶσι. Τῆς δὲ πρώτης πλησίον ἑκατέ-
 μύροισι περίβολοι ἐμπηγμένοι ἴσανται, δι' ὧν αἱ ἀγκυραὶ κρέ-
 νονται, καὶ τῇ τῶν ἰσῶσι χαλῶμεναι. Ἐπὶ δὲ τῆς πρώτης ὁ σίφων ὅς
 ἐστὶν ἐκαστὴ λέγεται ἐνεργῶν, ὅταν ὥσιν αἱ νῆες ἀντήραιοι. Καὶ δύο δὲ
 οὗτοι καὶ αὐτοὶ ἐνεργῶντες, ὅταν πλαγίως προσβάλλωσι. Τὰ δὲ τῆς
 ναυῆος, κάλοι, πρόστροι, πάσματα, ἀπόγωνα, πρυμνήσια, ἐμβολοὶ
 ἁπλῆς συνήχουσι, καὶ δι' ὧν εἰς τὸν τροχαντῆρα ἀποδεσμῶνται.
 καὶ οἱ αἱ ὀνομασίαι οἰκείαι χελανδῖς καὶ δρόμων^Θ, ἐκ τῶν αὐτῶν
 ὅταν ξύλων ἀμφοτέρων αἱ κατασκευαὶ γίνονται, εἰ καὶ περὶ τὴν καθόλου
 ἀποτόχασιν, καὶ τὸ μὲν δρόμων ὠνόμασαι, τὸ δὲ χε-

ΠΕΡΙ ΟΝΟΜΑΣΙΩΝ ΤΩΝ ΝΗΩΝ ΤΩΝ
 ΠΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΝ ΕΠΙΤΗΔΕΙΩΝ.

τὴν μὲν τῶν δρομῶνων ἀρετὴν καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς στραλιῶν
 καὶ ἀσπίδων διορίσασθαι, ὅτι μὴδὲ ἐν τοῖς ἰσορήσασιν περὶ τῆς
 ναυῆος εὐρομεν ἐφ' ἐνὸς ἀρετῆς, διὰ τὴν αὐτὴν ἐφύλαττομε-
 νήν τὴν τάξιν τῆς ναυικῆς στρατῆρας, ἀλλὰ πρὸς τὸ τῶν δρομῶ-
 νων πλῆθος τὰς ἰσας πολλακίς ἢ τὰς πλείονας ἐκτάττεσάν τε καὶ
 ἀντιτάττεσάν τε τῶν δρομῶνων καὶ τῶν ἀνδρῶν πλῆθος καὶ μέγεθος.
 καὶ μέγιστον πλῆθος δρομῶνων, καὶ νῦν εἶναι χρὴ, οἷς ἐπισῶσι
 καὶ πάλιν ξυλόκασθαι, ἀλλὰ καὶ μέσαι τριήρεις, καὶ μονήρεις
 καὶ, λεπταὶ γαλέαι, αἷς ἐν ταῖς βίγλαις χρηστέον, πρὸς ἐρεθίς-
 τινος ἐκπαιστῶν καὶ διάλυσιν ἰσχυρῶν, καὶ ὅσα τῶν ναυμαχίας εἶδει
 ἀπαιτεῖται. Θιον ἐκφορκίδες, λέμβοι, κελήτες, ἐπακτιλίδες, ἐπεκ-
 τήες στρατιῶδες, ὀπλιταγωγοὶ, ἱππαγωγοὶ, φορητοὶ. Ἐσὶ
 καὶ πλοῖα κελοὶ καὶ τράγοι λεγόμενα, οἷς χρησαμένους Λυκίους ἀνέ-
 κειται ἀπὸ τῆς οἰκίας τῆς οἰκίας καὶ ὁ λαὸς ἦν ὁ τὴν Ἑυρώπην

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΣΙΩΝ ΤΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΤΟΥ
 ΠΛΟΙΜΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΟΣ.

τῶν τῶ τοιούτων πλοῖμα στρατεύμα^Θ ἡγεμόνων ὀνομασίαι
 ὅτι πάντων ἀρχῶν ἦγεν στρατιῶν καὶ τῶν αὐτῶν ἡγεμόνων
 ὅτι τῶν ἡγεμόνων ἡ καὶ πέντε δρόμωσιν τεταγμέν^Θ, ἡγεμονεύων. Ἐκα-
 τὴν δὲ ἐπὶ μίαν πρὸς ἑκατὸν ἀνδρῶν ἡγεμέν^Θ, ὅστις καὶ τετραρχ^Θ

κέκληται. Ἔστι δὲ ὁ λεγόμενος κένταρχος. Κέντημα γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ἑκατὸν δρεμόντος προσγορεύεται, καὶ κένταρχος ὁ ἑκατὸν ἀνδρῶν ἡγούμενος. Ἐπὶ δὲ τῶν θυμαλικῶν δρομώνων δρεγγάριοι καὶ τημαρχοί, ὑπὸ τὴν τῷ στρατηγῷ χεῖρα καὶ αὐτοὶ τελῆντες. Ἐφ' ἐκάστης δὲ τῶν νεῶν ἄρχοντες εἰσὶν οὗτοι. Τριήραρχος καὶ πεντηκόνταρχος, ἑκατόνταρχος τε καὶ ναύαρχος, καὶ ἐπιστολῆς. Λέγεται δὲ ὁ ἐπὶ τῷ σόλῃ διάδοχος τῷ ναυάρχῃ. Ναύαρχος δ' ἂν ὀνομάζοιτο ὁ παρ' ἡμῖν πρωτοκάραβος. Προσδετέον δὲ τῶτοις καὶ τριηρύλῃ καὶ κελευσῇ. Ἔστι δὲ ὁ μὲν ἱβυκινάτωρ, ὁ δὲ κελευστής ὁ τὸ φλάμμελον κατέχων.

V. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΟΠΟΙΟΥΣ ΔΕΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΩΜΑΤΟΣ Α ΣΑΝΙΔΩΜΑΤΑ
ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ.

Ευφύχης καὶ θυμαλέης, καὶ προθύμης εἰς τὴν κατὰ τῶν ἐναντίων ἐγχείρησιν, ἐπεὶ κοινῶς καὶ μάχιμοι κέκληνται. Τὰ δὲ τῶν ταύτων ὅπλα ἀσπίδες, θώρακες, κνημίδες, κράνη τε καὶ ξίφη, δόρατά τε καὶ δρέπανα καὶ χειρόφηλα. Καὶ τοῦτοι εἰσὶν ὅτε τὸ πᾶν ἐκ διαστήματος ἐνεργῶσι κατὰ τῶν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν ἰχὺν καὶ δύναμιν ἐχόντων ἐναντίων ὀπλιτῶν. Πάντως δὲ ἀνδρεῖοι ἔωσαν, καὶ τῶν κατὰ πόλεμον ἐμπειρότατοι, ὥς ἂν ἐν τῶτοις οἱ κυβερνήται θαρρύντες προσβάλλωσι ναυσὶ πολεμίας, καὶ προσδεσμῶσιν ἐυκόλως, διακόπτοντες ταύτας καὶ καταδύοντες.

VI. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΠΛΙΣΤΩΝ ΕΚΑΣΤΗΣ
ΝΗΣ.

Πρὸς τῶτοις δὲ καὶ αἱ τῶν νηῶν ἐκάστης ὀπλίσις ἔωσαν αἰδοί. Δεξιῆς καὶ διφθέρας καὶ σίφωνες, καὶ ὅσα ἐν τῷ περὶ μερῶν αὐτῆς περιελάβομεν. Ἐπὶ δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐμβολὰς τῶν ἐναντίων βύρσαι ταύταις προσηλαδίσαν, ἕπως ὁ σιδηρὸς περιολισθαίη πρὸς τὸ ἀντίτυπον ἀνίλαβὴν ἐκ ἔχων ὥς ἂν οἱ ἐπλίτῃ τοῖς κοντοῖς ἀπεωθῆντες ἀπ' ἀλλήλων τὰ σκάφη, διάγωσιν εἰς τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν, οὐ μὴ πρὸς χεῖρας θαρρύνσι παρμερδαίνοντες.

VII. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ
ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΩΣ.

Ἐπεὶ δὲ ὡς ἔχρην περὶ ταῦτα διήλθομεν, ἔλθωμεν δὴ καὶ ἐπὶ τῶν λέξεων τῶν ἐν τοῖς ἱστορικοῖς τελεμμένων τὴν διασάφησιν. Ἐπιτελεσάμενος
χρημα

ἡ δὲ χάρις ἐστὶν ὅν τις ἐπετρεμμένη ἔσται, ἐξήκοντος μὲν αὐτῷ τῆς
 διαδοχῆς. Συγκροτημένον, τὸ καλῶς πεπλη-
 γνόν. Τὸ δὲ ὡς ἐτέρως ἀποπληρωτόν, ἀσυγκροτήσιον. Ναυλοχίαν, τὸ
 ἀναγκάσιον παραφυλάττειν. Ἀνδρομειν δὲ καὶ ἀνδρομειν, τὸ ἀνδ-
 ρομειν πρὸς ναυμαχίαν ἐστὶ. Καὶ ἐξορμειν, τὸ πρὸς ἐμπλῆυσταί πε-
 πηγμένον δὲ τὸ προσκαοδίζεσθαι νῆσιν πολιορκητικῶς. Καὶ τὸ μὲν εἰς τῶ-
 ν τῶν ἀναγκάσιον, τὸ εἰς ἐμβολὴν ἐπάγειν ἐστὶ. Τὸ δὲ εἰς Φυ-
 λῶν ἀναγκάσιον. Καὶ ἀναγωγὴ μὲν ἐστὶν ὁ ἀπὸ τῆς λιμνῆς ἐπὶ
 τῆς θάλασσης πρὸς πόλεμον πλῆξ, καὶ ἀνταγωγὴ, καὶ ἀντεπίλευσις. Ἀνά-
 γωγῃ δὲ, ἢ πρὸς ναυμαχίαν ἀντεπιστροφῇ. Καὶ περὶ πλῆξ μὲν ἐστὶν ὁ πρὸς
 τὴν ναυαγίαν πλῆξ. Παράπλῆξ δὲ ὅταν πλαγίως τοῖς πολεμίοις οἱ ἐτε-
 ροὶ περὶ πλῆξ. Καὶ διέκπλῆξ ὅταν ἐμβάλωσιν αἱ νῆες κατὰ τὸ
 μέγεθος τοῖς πολεμίων, καὶ πάλιν ὑποσέψωσι, καὶ πάλιν ἐμβάλωσιν δια-
 κίρην, καὶ βυθίζοντες τὰς τῶν ἐναντίων. Καὶ ὑπερκερῶσαι μὲν
 τῶν ἐναντίων κέραια περικυκλῶσαι, ὡς περὶ ὑπερκερῶσθαι τὸ ὑπὸ
 τῶν ἐναντίων περικυκλωθῆναι. Παρεξέρεσις δὲ ἐστὶ, τὸ ὅτι οὐδὲν μέγας τῆς
 ναυαγίας τὰ παράπτερα τῶν νηῶν εἰσιν, ἀ ἐπὶ ὧδες κέκληνται. Λέ-
 γεται δὲ ὅτι, διὰ τὸ παρεκτός τῆς εἰρεσίας εἶναι τὸ πηδάλιον, οἷον
 τὸ πηδάλιον τὴν ναύ. Ταῦτα μὲν ἐν ἱκανῶς ἡμῖν διήλκεται καὶ εἰδέν
 τῶν ὀφειλομένων μνημονευθῆναι. Μετιτέον δὲ ἤδη ἐπὶ ταῖς εἰδη τῶν
 λείπει ταῖς.

CAPUT XX. GREGORIO NYSSENO.

*offens atq; vita. 1. Catalogus ejus scriptorum cum variis obser-
 vationibus. Scripta quae continentur Tomo I. editionis Gracolatinae Paris.
 1615. 2. Scripta quae in Tomo II. 3. Scripta quae in Appendice
 1618. 4. Scripta quae in neutra editione Gracolatina reperiuntur.
 De transubstantiatione, Symbolum fidei, Philosophia de homine.
 Scripta deperdita. 7. Editiones operum Nysseni, 8.*

GREGORIUS Basilii M. frater, minor aetate, at ingenio,
 litteris & doctrina propemodum par & aequalis, unde
 ob

ob eruditionem a) ἐλλογιμάταται^Θ καὶ πάσης παιδείας ἀνά-
 πλεως, ob styli amœnitatem perspicuitatemque b) γλυκύ-
 ται^Θ, c) λαμπρὸς καὶ ἡδονῆς ὡς ἰσχυρὸς, ob auctoritatem
 autem quam in Ecclesia meritis suis obtinuit, d) ὁ τῶν πα-
 τέρων πατήρ & ὁ τῶν Νυσαίων Φωστὴρ, ἀνὴρ μετὰ τὸν ἀδελφὸν δεύ-
 τερό^Θ ἔντε λόγοις καὶ τέρεσι ab antiquis appellatur. Ex Lecto-
 re, Rhetoris functus munere, ἄδοξον illam ut appellat e) Να-
 ζιανζένους, εὐδοξίαν sectari deinceps desiit, & annos natus
 circiter quadraginta à Basilio fratre f) ordinatus est
 Nyssa g) in Cappadocia Episcopus circa exordium Anni
 Christi 372. Deinde ob Zelum pro Catholico dogmate,
 odium expertus Arianorum, sede sua h) motus neque nisi
 Imp. Valente A. 378. mortuo restitutus est ab Gratiano. In-
 terfuit Concilio œcumenico secundo CPolitano i) A. 381.
 atque deinde alteri ibidem k) celebrato A. 394. De uxoris
 Theosebii morte eum jam ἱερέα solatur Nazianzenus Epist. 95. qvi
 & alias ad eum Epistolas dedit, & Orat. VI. digno eum maclat
 elogio. Qvam diu post Annum 394. supervixerit, nullo cer-
 to testimonio constat. Latini ejus memoriam inter sanctos
 celebrant die IX. Martii, Græci X. Januarii, Copti XIV. Octob.
 & XXII. Nov.

Qvæ hodie passim in Nysseni scriptis apparent *Origenianorum* dog-
 matum vestigia, illa jam olim Germanus Patriarcha CPolita-
 nus (qvi A. C. 730. obiit) ei ab hæreticis inserta esse conten-
 dit libro singulari, qvem inscripsit ἀνταποδοτικὸν sive ἀνέθετον,
 de qvo videndus Photius Cod. CCXXXIII. Conferenda etiam
 qvæ adversus Barlaamum, qvi Nyssenum Origenianorum erro-
 rum audacter insinuat, disputantur à Leone Allatio libro de
 pur-

a) Svid, in Γρηγόρι^Θ.

b) Vide Casaub. p. 58. ad Epist. Nysseni.

c) Photius Cod. 6. d) Concilium 2. Nicænum Actione VI. T. 7. edit. Labbei p. 477.
 Nicephorus XI. 44. Hist. & XI. 19.

e) Naz. Epist. 43. adde Mabillonium de studiis Monasticis p. 9.

f) Vide S. Basilii Epist. 385.

g) Theodorus Prodromus : Γρηγόριον μετέπειτα
 κασίγνητον Βασιλείου Ποιμένα (ita leg. non ποιμένα) Καισαρείων ποιμένα Νυ-
 σαίων.

h) Vide Tillemont. T. 9. p. 567. seq.

i) Socrates V. 8. Hist. Theodorus V. 8.

k) Concil. T. 2. edit. Labbei p. 1151. Tillemont. T. 9. pag. 591. sq.

purgatorio p. 171. seq. 177. 945. Præter alios de Nysseno & ejus vita videndus *Papebrochius* ad IX. Martii T. 2. Act. Sanctior. p. 44. seq. ac qui diligentissime & accuratissime illam est persecutus *Tillemontius* Tomo IX. memor. Hist. Eccles. p. 561. seq. Nobis satis fuerit scripta clarissimi Doctoris eo ordine quo in Græco-latino editionibus exhibentur, hoc loco persequi.

I. In Tomo primo continentur:

1. Ἀπολογητικὸς περὶ τῆς ἑξαήμερας. Explicatio Apologetica in *Hexaëmero*, ad Petrum, Sebastenum Episcopum fratrem pag. 1. - 43. Incipit: ταῦτα ποιεῖς ὡς ἄνθρωπε Θεῷ. Apologetica appellatur, quoniam continet simul defensionem Moyſis, & eorum quæ in fratris Basilii Hexaëmero nonnulli vel reprehenderant vel consideraverant. Latine vertit *Laurentius Sifanius* in Latina edit. Operum Nysseni Basil. 1562. fol. p. 283. atque *Petrus Franciscus Zinus* Veronensis, Venet. 1553. 1574. 8. cujus interpretatio servata in Græcolatinis editionibus. Quæ *Combesſius* in Basilio suo recensito T. 1. pag. 543. 557. dedit Græce & Latine ex Nysseni-Apologia Nysseni pro officio sex dierum, Epitomen fere præcipuorum capitum quæ in hoc libro pertractantur, continent & Codice Regis Christianiss. 1472. In calce hujus libri p. 43. testatur Nyssenius se librum de opificio hominis jam ad fratrem præmisſisse. Πλὴν τῆς ἀνθρώπου κατασκευῆς, ἣν ἡμεῖς ἐν ἰδιόζωνι βιβλίῳ πρὸ τούτων πονήσαντες ἀπετείλαμεν σὺ τῇ τελευτῇ.

2. Περὶ κατασκευῆς ἀνθρώπου, de opificio Hominis liber ad eundem Petrum fratrem, atque ut *Lambecius* III. pag. 110. seq. & 122. observat, jam Episcopum missus A. C. 379. circa Paschatos festum. p. 44-138. τεύχος θαυμασιον appellat *Svidas*, compositum supplendo Basilii Hexaëmero, ut præter *Nicephorum* XI. 19. Hist. Nicetas in præmisſo decaſtico & Nyssenius ipse in limine scripti testatur. Incipit: εἰ ταῖς διὰ τῶν χρημάτων ἡμαῖς. Citatur à *Damasceno* 1. de imaginibus. Vertit jam olim *Dionysius Exiguus*, Romanus ante A. C. 556. denatus, cujus interpretatio exstat in Latina operum Nysseni editione Basil. 1562. fol. p. 417. Prodiit etiam

T

Libri V. Part 4.

etiam Colon, 1537. 1551. 1573. Sed in omnibus his editionibus deest versio præfationis Nysseni, & Dionysii ipsius Epistola dedicatoria ad *Eugippium* Presbyterum, eundem haud dubie quem una cum Dionysio celebrat Cassiodorus divinar. Lect. cap. 23. Ultramque è MS. Corbejensi dedit Jo. Mabillonius in limine Tomi II. Analectorum, Paris. 1677. 8. At in Græcolatinis editionibus exstat ex versione accuratiore *Joannis Leunclavii*, qui Græcam Venetam Anni 1536. 8. in Bibliotheca Jo. Jac. Grynæi nactus, illo hortante transtulit, & lingua utraqve cum notis Basil. 1567. 8. ex Jo. Oporini officina vulgavit. Leunclavii notæ ad calcem Tomi I. operum Nysseni subjunctæ leguntur, additis etiam animadversionibus novis *Frontonis Ducai*, qui collata antiqva Dionysii versione nonnulla loca insigniter illustravit. Conferre etiam operæ pretium, est castigationes in hunc librum ejusque interpretem Leunclavium Combesianas in *Franc. Combessii*, Regiis Parisiensibus Codd. usi, Basilio recensito T. I. p. 566-597. Septem egregii hujus libri Nysseniani Codices MSti exstant in Bibl. Cæsarea, de quibus Lambecius I. p. 97. seq. III. pag. 109. seq. 112. seq. 114. seq. inter alia observans quod Leunclavium, Duczum & Combessium fugit, in lemmate capitis XI. legendum *ἐν ἀθεώρητῳ ἢ τῇ νῆ Φύσει*, non ut editi, *ἢ τῇ ἀνθρώπῳ*.

3. In verba Genes. I. 26. *faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram*, Homiliæ duæ. Prior incipit p. 139. *παλαιὴ χρέως ἐκλίσιν ἀποπληρώσων ἡκω*. Posterior pag. 153. *ὁ μὲν σοφὸς Σολομών*. Exhibentur in Græcolatinis Nysseni editionibus cum latina interpretatione *Petri Francisci Zini*, Venet. 1553. & 1574. 8. edita. Sunt autem eædem cum iis quæ tanquam homilia X. & XI. subjici solent Hexæmero Basilii in antiqvis ejusdem tam Græcis quam Latinis editionibus, ut supra in Basilio p. 70. seq. dixi, ubi etiam de aliis harumce homiliarum interpretibus.
4. *Περὶ τῆ βίᾳ Μωυσέως τῆ νομοθέτου*, ἢ *περὶ τῆς κατ' ἀρετὴν τελειότητος*, *Vita Moysis* mystice enarrata, perfectamque formulam vivendi cuilibet Christiano præscribens. Incipit: *ἴδιον τι πάθος οἱ τῶν ἱπτικῶν ἀγώνων φιλοθεάμονες*. pag. 167. Vertit *Georgius Trapezuntius*, separatim Viennæ apud Jo. Gremperium, & Basil. 1521, 4. apud Andr. Gratandrum. Deinde in Latinis Nysseni

Nysseni editionibus antiquioribus. Denique à *Frontone Ducao* recognita & suppleta in editione Latina Anni 1603. & in Græcolatina utraque Anni 1615. & 1638. Græce prodiit hic liber una cum aliis quibusdam Nysseni opusculis & notis *Hæschelii*, Lugduni Batavor. 1593. 8. Exstant & in eum notæ ejusdem *Ducaei*. Citatur à Theodorito dialogo 1. & Damasceno in parallelis sub titulo *περὶ τελειότητος βιβλ.* *Cæsarium* in cujus gratiam hunc librum Nyssenus composuit, quemque sub extremum operis nominat, temporis ratio impedit Nazianzeni fratrem intelligi.

5. *Εὐς τὴν ἐπιγραφὴν τῶν ψαλμῶν, βιβλία β'.* *De Psalmorum inscriptionibus libelli duo.* Incip. *ἐδεξάμην σε τὸ ἐπίταγμα μετὰ προθυμίας ὡς ἄνθρωπε τῷ Θεῷ.* pag. 357. Liber secundus: *τάτων ἕως ἡμῶν διευκρινηθέντων.* pag. 291. Vertit Latine *Jacobus Gresserus*, cum, cujus interpretatione, quæ etiam à Parisiensibus servata est, prodierant, additis novem Leonis Imp. homiliis è Bibl. Bavarica, Ingolstad. 1600. 1617. 4. Sixtus Senensis, Nysseni in Psalterium commentarios in Vaticana Bibl. Græce conscriptos testatus, non alios fortasse quam hos duos libellos innuit.
6. *Homilia in Psalmum sextum, περὶ τῆς ὀρχώσεως, de οὐάνα* sive festo Circumcisionis. Incipit: *οἱ ἐκ δυνάμεως εἰς δύναντα πορευόμενοι.* pag. 367. cum versione *Laurentii Sifani*, quæ prodierat in Latina Nysseni editione Basil. 1562. fol. pag. 106. Vertit & *Maximus Margunius* Cytherorum Episcopus. Venet. 1585. 8.
7. *Ἐξήγησις ἀκριβὴς, accurata expositio Ecclesiastæ Salomonis* Homiliis VIII. quarum ultima desinit in explicatione commatis 13, capitis III. pag. 373-467. Incipit: *πρόκειται ἡμῶν ὁ ἐκκλησιαστής εἰς ἐξήγησιν.* Meminit *Svidas* in *ρηγορέῳ*. Vertit *Gentianus Hervetus*, cujus interpretationem subinde castigat *Ducaus* in notis. Integrius hoc opus fuit apud *Petrum Possinum*, qui in prologo ad *Thesaurum Asceticum* Paris. 1684. 4. vulgatum, ait se ad editionem paratum habere integrum Nysseni commentarium in Ecclesiastem, descriptum è MS. Romano, quem hactenus mutilum editiones exhibuerint. Sed cum illud à Possino promissum, opus nemo adhuc in lucem protulerit, notare juvat in Bibliotheca Segvieriana sive Coisliniana exstare sub falso Greg. Nysseni nomine MS. Græcum commentarium in Ecclesiastem, nihil

cum edito habentem commune, & in quo Nysseni expositio quandoque confutatur. Dividitur in sermones decem, quorum primus incipit: ἀμελγε γάλα, καὶ ἔσαι σοι βέτυρον. Vide Clariss. Montfauconi Catalogum Bibl. Coislinianæ p. 120. seq.

8. Ἐξηγήσεις ἀκριβῆς, *accurata expositio Cantici Canticorum*, ad Olympiadem, homiliis XV. quarum ultima definit in illustrando versu 9. capitis VI. p. 468-711. Proœmium incipit: ἀπεδείξάμην ὡς πρέπεται τῷ σεμνῷ σε βίῳ. Citat Damascenus in parallelis. Meminit & Svidas in γρηγόρειῳ. & Hadrianus I. Papa in loco qui affertur in Actis Concilii VII. T. 7. edit. Labbei p. 109. Vertit idem *Gentianus Hervetus*, cujus versionem subinde castigat Fronto Ducæus in notis, adhibita etiam interpretatione *Joannis Leunclavii*, quæ lucem vidit Basil. 1570.
9. Εἰς τὴν προσευχὴν. *In Orationem Dominicam homilia V.* lectu dignissimæ pag. 712-761. quarum prima incipit: προσευχῆς ἡμῖν διδασκαλίαν. Transtulit *Laurentius Sifanius*, cujus versio servata in Græcolatinis editionibus. Exstat & *Petri Galefinii* interpretatio Rom. 1565. 4. Allegat sæpe Damascenus in parallelis, & Anastasius quæst. 1. & 11. Locum à Græcis in hoc opere corruptum arguit Allatius c. 12. de processione Spiritus S. pag. 63. seq. Librum tertium Nysseni περὶ προσευχῆς citat Euthymius in Pano-
plia.
10. Εἰς τὰς μακαρισμῶς in οἷς beatitudines Matth. V. Homiliæ VIII. pag. 762-837. Prima incipit: τίς ἄρα τοιοῦτός ἐστιν. Vertit idem *Laurentius Sifanius*, cujus interpretationem Parisienses servarunt, & *Petrus Galefinius*. Citatur in Actis Concilii Ephesini, nec non à Theodorito in dialog. & Damasceno in parallelis, Liberato in breviar. &c. In hoc opere definit *tomus primus* editionis operum Nysseni Græcolatinæ A. 1638. quæ hæctenus prioris A. 1615. paginas servat.
11. In illud 1. Corinth. XV. 28. quando sibi subjecerit omnia, tunc ipse quoque Filius &c. a) p. 838-853. cum versione *Gentiani Herveti*. Incipit: πάντα μὲν τὰ λόγια Κυρίου.
12. In illud Genes. I. 6. ad imaginem DEI & ad similitudinem. b) p. 854-866. cum versione *Frontonis Ducæi* qui etiam notas adjunxit. Prodiert Græce cum Ducæi versione Ingolstadt. 1596. 8. Incipit:

a) In edit. A. 1638. T. 2. p. 6.

b) Ibid. p. 12.

pit: οἱ τὴν ἑαυτῶν ἀπλανῶς τῷ προσώπῳ. Aliis auctor hujus scripti non Nyssenus videtur, sed *Anastafius* Sinaita. Vide Tillemontium T. 15. p. 741. qui p. 605. illud putat esse fragmentum majoris operis, in quo difficilia Scripturæ loca auctor illustravit.

13. Ad Theodosium Episcopum Epistola, de *Engastrimyho*, c) pag. 867-871. cum ejusdem *Ducæi* versione & notis. Incipit: ὁ ἐπὶ τῶν τοῖς ἑαυτῷ μαθηταῖς. In fine testatur se ἰδίῳ λόγῳ fusius explicasse πῶς παραγίνεται τὸ πνεῦμα πρὸς βαπτίσματα. At sententia qua non verum Samuelem sed dæmonem sub Samue-
lis specie Sauli apparuisse disputat, communis ipsi est cum plu-
ribus antiquis Ecclesiæ doctoribus, ut demonstravit Allatius
diss. de Engastrimyho. Prodierat hoc scriptum Nysseni cum
Ducæi versione, Ingolstadt. 1596. 8.

14. Εἰς τὸν ἑαυτῷ χειροτονίαν. Cum Episcopus ordinatus esset. d) p. 872-879. cum Frontonis *Ducæi* versione ac notis. Incipit: ἡλθε καὶ εἰς ἡμᾶς ἡ τῆς πνευματικῆς ἐξιάσεως λειτουργία. Citat Joannes Da-
malcenus in parallelis p. 773. sub titulo περὶ τῆς ἐν Κωνσταντίνῳ
πόλει καταστάσεως τῶ ἀγίῳ Γρηγορίῳ. Itaque hæc oratio dicta
A. C. 394. in Concilio CPol. non autem 372. quo Episcopus or-
dinatus est. Confer Tillemontium T. 9. pag. 733. 734. Prodierat
cum Ducæi versione Ingolstadt. 1596. 8.

15. Contra Apollinarium fragmentum c) p. 879. 880. cum ejusdem
Ducæi interpretatione, cum qua jam lucem viderat Ingolstadt.
1596. 8. Incipit: ὥς κίνδυνός ἐστιν ἡμῖν εἰδῆς. Aliud Nysseni
fragmentum adversus Apollinarium è MSto Cæsareo Græce
publicavit Lambecius III. p. 167. Confer infra, num. 77.

16. περὶ Φιλοπτώχιας, de pauperibus charitate complectendis λόγος β', (prior
Latine infra, num. 24. & Græce num. 72.) in illud Matth. XXV. 40.
quatenus uni ex his fecistis, mihi fecistis. f) pag. 881-893. cum
Petri Francisci Zini versione quæ prodierat Venet. 1574. 8. &
quam locis nonnullis castigat in notis *Ducæus*. Incipit: εἰς
πρὸς τῷ θεάματι τῆς φοβερῆς τῷ βασιλείῳ ἐπιφανείας ἐμῇ. Græce
viderat lucem Augustæ apud Mangerum 1587. 8. edente Hæ-
schelio, non 1527. ut in Ducæi notis excusum est.

T 3

17. Κατὰ

c) Inedit. A. 1638. T. 3. p. 35.

d) p. 40.

e) p. 47.

f) p. 49.

17. Κατὰ εἰμαρμένης. *Contra fatum* disputatio cum Ethnico Philo-
pho, adjuncta ejusdem Zini versione. g) pag. 894-913. In-
cipit: μέμνησαι πάντως ὅτι μοι γέγονεν. Citat Anastasius qvælt. 19.
Tillemontio videtur scripta CPoli A. C. 381. vide ejus memo-
rias T. 9. pag. 586. sq.
18. πρὸς Ἕλληνας ἐκ τῶν κοινῶν ἐνοσιῶν. *adversus Ethnicos* de Deo Trino
ex communibus notionibus h) p. 914-921. cum versione *Federici*
Morelli. Incipit: εἰ τὸ Θεὸς ὄνομα προσώπων δηλωτικόν.
19. περὶ Ψυχῆς *de Anima*, cum ejusdem *Morelli* versione. i) p. 922-
945. Incipit: διαφώνηται ἡ δὲν ἀπασι τοῖς παλαῖοις. Non est
Nysseni, sed caput secundum & tertium *Nemesii* de natura ho-
minis.
20. *Epistola Canonica ad Letoium*, qui in Episcopatu Melitines Cappado-
ciæ (non Mytilenes, ut Possevinus) post A. C. 381, Otrejo suc-
cessit, cum *Gentiani Herveti* versione, quæ plus semel prodiit in-
ter Epistolas SS. Patrum Canonicas, scholiis *Theod. Balsamonis*,
Jo. Zonara atque *Alexii Aristeni* illustratas. Incipit: ἐν καὶ τῆς
τῶν εἰς τὴν ἀγίαν ἑορτήν. k) pag. 946-955. Vidit etiam lucem
Venetiis 1584. 4. cum Pœnitentia Romano & variis Canoni-
bus pœnitentialibus & Bedæ ac Rabani libro pœnitentium, cum
notis *Antonii Augustini*, nec non ibid. 1585. 8. una cum aliis qui-
busdam Nysseni, interprete *Maximo Margunio* Episcopo Cytherensi.
Confer Lambecium III. pag. 101. 133. 149. Respicit Concilium
in Trullo Canones Nysseni laudans, licet non integrum hoc
scriptum videatur ad nos pervenisse.
21. *Adversus eos qui differunt baptismum* p. 956-960. * Latine, eo-
dem *Herveto* interprete. Incipit: *Hujus mundi reges cum leges*
scripserint. Græce occurret infra, num. 70.
22. *In illud Apostoli*: 1. Corinth. VI. 18. *omne peccatum quod feceris homo,*
est extra corpus, qui autem fornicatur &c. p. 961-963. ** Latine
interprete *Gentiano Herveto*. Incipit: *Terribilis tuba Apostolici præ-*
cepti. Græce occurret infra, num. 74.
23. *In mulierem peccatricem, sive ad eos qui durius alios judicant & conver-*
sione indigent. p. 964-970. *** Latine, *Petro Francisco Zino* inter-
prete. Incipit: *Homo Phariseus ut ex Evangelio Luca.* Græce oc-
curret infra, num. 67. ubi notabo Asterii esse, non Nysseni.

24. De

g) Edit. A. 1638. T. 2. p. 62. h) p. 82. i) p. 90. k) p. 114.

* Id. p. 184. ** p. 129. *** p. 132.

24. *De pauperibus charitate complectendis* Homilia I. 1) pag. 970-975. eodem Zino interprete, Latine. Incipit: *Qui huic Ecclesie praefidet, atque adeo omnes.* Græce occurrit infra, num. 71. Homilia II. hujus argumenti Græce etiam prodiit, ut dixi supra, num. 16. Ultraque Latine ex Zini versione exstat & in Orthodoxographis pag. 1780. Basil. 1569. fol.
25. *In Pentecosten*, de Spiritu S. *) pag. 976. 977. Latine ex ejusdem Zini versione. Incipit: *Nullum est tam clarum celebratis argumentum.* Græce primus ex tribus Codd. Vaticanis cum nova versione sua edidit Laur. Zaccagnius in collectaneis monumentorum veterum Rom. 1699. 4. p. 346. Incipit: *πάντων εορτῆς ὑπάθεσιν Φαιδρύτεραν ὁ Δαβὶδ δι' εαυτῶ ἀπεργάζεται.*
26. *Contra facinoratores* pag. 978-982. Latine, Jac. Gretsero interprete. Incipit: *Hominum virtutis studiosorum & qui mores.* Græce occurrit infra, num. 71.
27. *Testimonia de SS. Trinitate ex Veteri Testamento adversus Judæos.* m) pag. 983.-944. Latine, interprete Laurentio Sifano. Incipit: *Dicit David in Psalmo XXXII.* Græce primus ex duobus Codicibus Vaticanis cum nova versione sua edidit Laurentius Zaccagnius in collectaneis monumentorum veterum jam laudatis pag. 288. Notandum autem est postremam partem pag. 993. sq. sive explicationem dicti Joh. XIX. 34. *statim exivit sanguis & aqua*, in qua Theologus (Nazianzenus) & Chrysostomus citantur, ab illo scripto alienam, in Græco recte abesse.

II. In Tomo II. Edit. A. 1615. continentur.

28. *Κατὰ Εὐνομίαν λόγοι ἀντιρρητικοί, adversus Eunomium* Liber II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. & XIII. cum versione Nicolai Gulonii. n) pag. 1.-437. Incipit: *ἡ τῶν χριστιανῶν πίστις ἡ εἰς πάντα τὰ ἔθνη.* Castigationes in calce voluminis adjecit Gulonii filius Joannes à S. Francisco, Monachus Fulienfis, testatus *librum primum*, qui deinde lucem vidit (confer infra, num. 66.) exstare MS. in Bibl. Vaticana, & incipere his verbis: *ἐκ ἧν ὡς εἴκειν τῶ πάντα σε θέλειν ἐνεργεῖν.* Confer de hoc opere Tillemontium T. 9. p. 577. seq. & de Eunomii libris quos Nyssenus con-

1) Edit. A. 1638. T. 2. p. 138. * ibid. p. 143. m) p. 153. o) p. 165.

confutavit, Jac. Godofredum ad Philostorgii VIII. 12. Sirmondus ad librum XI. Facundi Hermianensis Tom. 2. Opp. p. 763. notavit libros hos Nysseni, quibus fidem Catholicam tueri, & Basilii jam defuncti opus adversus Eunomium defendere instituit, non uno modo citari apud veteres solere. Quæ enim Facundus & eclogæ Anastasii Bibl. profert ex tertio ejus operis libro, Leontius secundo libro attribuit, re ipsa autem extant in quarto edit. Græcolatinæ. Eodemque modo in quinto extant reliqua omnia quæ Facundus citat ex quarto. Photius Cod. VI. Bibliothecæ suæ opus Gregorii Nysseni ὑπὲρ βασιλείας καὶ εὐνομίας memorat, & mox Codice VII. alteram illius περὶ μαχίαν ejusdem argumenti, ἐν ἣ λογικώτερον εὐνομίᾳ συμπλακεῖς καὶ ἀκράτῳ αἰρεῖ, πάντα σαφρώσας τῆς δυσσεβείας αὐτῆς τὰ ὀχυρώματα. Neque dubium est, per eandem librum ultimum ab eo intelligi, qui cæteris omnibus est longior, & in quo novum, cum Eunomio certamen ingredi se profiteretur Nyssenus in ipso libri limine: τὰ μὲν δὴ πρῶτα τῶν πρὸς εὐνόμιον ἀγώνων ἰκανῶς ἤδη καὶ θείαν συμμαχίαν ἐν τοῖς φθάσασι διήνυσται πόνοις. Svidas de Gregorio Nysseno: ἡ συνέλαξε καὶ εὐνομίᾳ λόγον ἐξ αἰρέτων. Citatur à Theodorito in dialog. multisque aliis veteribus quorum loca notavit Tillemontius T. 9. p. 579. seq. qui p. 585. conjicit quod Hieronymus cap. 128. de scriptor. Eccles. refert lectos Nazianzeno & sibi à Nysseno illos contra Eunomium libros, id factum CPoli ubi occasione Concilii A.C. 381. in illa urbe celebrato convenerint. Scripsit Nyssenus post Basilii obitum, ut Nicephoro etiam XI. 19. Hist. annotatum, circa A. 381.

29. *Ad Eustathium (Sebastenum) de SS. Trinitate & contra Pnevmatomachos, quod Spiritus S. sit Deus.* o) p. 439-447. cum versione Laurentii Sifanii, sed à Fed. Morello recognita. Hoc scriptum integrum fere iisdem verbis inter S. Basilii Epistolas octogesimam legitur, Nysseno rectius vindicandum, sub cujus nomine citatur ab Euthymio in Panoplia. Compositum circa A.C. 380.

30. *περὶ τοῦ μὴ οἰεῖσθαι λέγειν τρεῖς θεοὺς, quod non putandum sit tres Deos dici oportere,* ad Ablabium p) pag. 477-480. cum ejusdem Sifanii versione. Incipit: ὑμᾶς μὲν δυνάμειν εἶναι τὴν ἀκμαζομένην. Allegatur à Johanne II. Papa in Epistola ad Avienum, scripta

A.C.

o) Edit. A. 1638. T. 3. p. 6.

p) ibid. p. 15.

30. Sed citantur etiam ab Euthymio in Panoplia ex Nysseno Ablabium, quæ in hoc scripto non reperias.
31. *De διαφοράς ἐσίας καὶ ὑποστάσεως. De differentia essentia & hypostasi* ad Petrum fratrem. q) p. 460-469. cum versione ejusdem Sifani. Incipit: Ἐπειδὴ πολλοὶ τὸν τε τῆς ἐσίας λόγον. I.e. hæc velut à S. Basilio ad Nyssenum scripta inter Basilii opusculas trigesima quarta. Vertit ante Sifanum Joannes Conopsea. Rom. 1537. fol. inter Nysseni opera Latine edita. p. 164.
32. *Περὶ ἀκρίβειας πίστεως, ad Simplicium tribunum de fide sive* ad Filio & Spiritu S. r) pag. 470-474. cum versione ejusdem Sifani. Incipit: Κελεύει ὁ θεὸς διὰ τῆ προφῆτης. Notas Joannes addidit. Prodierat cum aliis quibusdam Nysseni opusculis. Lond. Bat. 1593. 8. Magnam partem affert Euthymius in Panoplia citans Nyssenum. καὶ τῷ β' λόγῳ τῆ πρώτης Συμπλήκτιον
33. *Κατηχητικὸς ὁ μέγας, sermo magnus Catecheticus pro iis quæ* in synagoga institui debent, divisus in XL. capita. s) p. 475-484. cum versione Gentiani Herveti, notisque Frontonis Ducai. Prodierat etiam Petrus Morellus Paris. 1568. 8. & Petrus Franciscus Morellus Euthymii panoplia, cui magna hujus libri pars inserta est. Incipit: ὁ τῆς κατηχήσεως λόγος ἀναγκαῖός μὲν ἐστίν. Prodierat etiam Theodorito in dialog. 2. & 3. & Gregorio M. atque Origene. opus plane eximium, si paucos navos excipias quos ex lectione Origenis contraxit, ut monet Is. Casaubonus pag. 116. ad Basilium Nysseni. Sed illa Origeniana ab hæreticis inserta sunt. addunt S. Germanus CPol. apud Photium Cod. 233. Certe etiam in adfuta clausula, in qua Severi hæretici Acephali mentem suam Theodori Raichuensis libro de incarnatione Domini, qualem etiam Beza sed Rob. Balforeus Paris. 1599. 8. edidit. Vide Al. Balforeum de S. Eucharistia pag. 486.
34. *De τῇ ἀσθενείᾳ. De Virginitate liber, cum præmissa Epistola exhortatoria ad Virtutem* t) p. 543-611. cum notis Ducai, & versione Petri Galefinii quæ lucem vidit Rom. 1562. 4. Præterea etiam librum cum versione sua notisque vulgavit Joannes Livey. Antwerp. 1574. 4. Incipit: ὁ μὲν σκοπὸς τῆ λόγου ἐστὶν ἐπὶ θυμίας

U

θυμίας

q) p. 460. T. 3. p. 28. r) p. 38. s) p. 43. t) p. 111.

Libri V. Pars 4.

confutavit, Jac. Godofredum ad Philostorgii VIII. 12. Sirmondus ad librum XI. Facundi Hermianensis Tom. 2. Opp. p. 763. notavit libros hos Nysseni, quibus fidem Catholicam tueri, & Basilii jam defuncti opus adversus Eunomium defendere instituit, non uno modo citari apud veteres solere. Quæ enim Facundus & ecloge Anastasii Bibl. profert ex tertio ejus operis libro, Leontius secundo libro attribuit, re ipsa autem extant in quarto edit. Græcolatinæ. Eodemque modo in quinto extant reliqua omnia quæ Facundus citat ex quarto. Photius Cod. VI. Bibliothecæ suæ opus Gregorii Nysseni ὑπὲρ Βασιλείης κατ' Εὐνομίης memorat, & mox Codice VII. alteram illius περιγραφήν ejusdem argumenti, ἐν ἣ λογικώτερον Εὐνομίῳ συμπλακεῖς καὶ ἀκριτέρας αἰρέσεις πάντα σαφέναι τῆς δυσσεβείας αὐτῆς τὰ ὀχυρώματα. Neque dubium est, per eandem librum ultimum ab eo intelligi, qui cæteris omnibus est longior, & in quo novum cum Eunomio certamen ingredi se proficitur Nyssenus in ipso libri limine: τὰ μὲν δὲ πρῶτα τῶν πρὸς Εὐνόμιον ἀγώνων ἱκανῶς ἡδη καὶ ὁρίσας συμμαχίαν ἐν τοῖς φθάσασι διήνυσαι πόνοις. Svidas de Gregorio Nysseno: ἔτι συνέλαξε κατ' Εὐνομίης λόγον ἐξ αἰρέσεων. Citatur à Theodorito in dialog. multisque aliis veteribus quorum loca notavit Tillemontius T. 9. p. 579. seq. qui p. 585. conjicit quod Hieronymus cap. 128. de scriptor. Eccles. refert lectos Nazianzeno & sibi à Nysseno illos contra Eunomium libros, id factum CPoli ubi occasione Concilii A.C. 381. in illa urbe celebrato convenerint. Scripsit Nyssenus post Basilii obitum, ut Nicephoro etiam XI. 19. Hist. annotatum, circa A. 381.

29. *Ad Eustathium* (Sebastenum) *de SS. Trinitate* & contra Pnevmatomachos, quod *Spiritus S. sit Deus*. o) p. 439-447. cum versione Laurentii Sifanii, sed à Fed. Morello recognita. Hoc scriptum integrum fere iisdem verbis inter S. Basilii Epistolas octogesimam legitur, Nysseno rectius vindicandum, sub cujus nomine citatur ab Euthymio in Panoplia. Compositum circa A.C. 380.

30. *περὶ τῶ μὴ οἰεῖσθαι λόγον τρεῖς θεοὺς*, quod non putandum sit tres Deos dici oportere, ad Ablabium p) pag. 477-480. cum ejusdem Sifani versione. Incipit: ὑμᾶς μὲν δικαίον εἶναι τὸς ἀκμαζόντας. Allegatur à Johanne II. Papa in Epistola ad Avienum, scripta

A.C.

o) Edit. A. 1638. T. 3. p. 6.

p) ibid. p. 15.

32. *Sed citantur etiam ab Euthymio in Panoplia ex Nysseno Ablabium, quæ in hoc scripto non reperiatur.*

33. *διαφορῆς εἰσῆς καὶ ὑποστάσεως. De differentia essentia & hypostasi ad Petrum fratrem. q) p. 460-469. cum versione ejusdem Sifani. Incipit: Ἐπειδὴ πολλοὶ τὸν τε τῆς εἰσῆς λόγον. I.e. hanc velut à S. Basilio ad Nyssenum scripta inter Basilii opuscula trigesima quarta. Vertit ante Sifanum Joannes Conon. fol. 1537. fol. inter Nysseni opera Latine edita. 1664.*

34. *Ἐπιστολὴν περὶ πίστεως, ad Simplicium tribunum de fide sive fidei Filio & Spiritu S. r) pag. 470-474. cum versione ejusdem Sifani. Incipit: Κελεύει ὁ Θεὸς διὰ τῆς προφῆτης. Notas Dureau addidit. Prodierat cum aliis quibusdam Nysseni opusculis. Engd. Bat. 1593. 8. Magnam partem affert Euthymius in Panoplia citans Nyssenum. καὶ τῷ β' λόγῳ τῆς πρὸς Σιμπλίσιον*

35. *κατηχητικὸς ὁ μέγας, sermo magnus Catecheticus pro iis quibus Christianos instituere debent, divisus in XL. capita. s) p. 475-486. cum versione Gentiani Herveti, notisque Frontonis Ducai. etiam Petrus Morellus Paris. 1568. 8. & Petrus Franciscus in Euthymii panoplia, cui magna hujus libri pars inserta est. Incipit: ὁ τῆς κατηχήσεως λόγος ἀναγκαῖός μὲν ἐστὶν. Vide Theodorito in dialog. 2. & 3. & Gregorio M. atque in Epistola eius plane eximium, si paucos novos excipias quos ex lectione Origenis contraxit, ut monet If. Casaubonus pag. 116. ad Epistolam Nysseni. Sed illa Origeniana ab hæreticis inserta. Vide S. Germanus CPol. apud Photium Cod. 233. Certè in Nysseni adfuta clausula, in qua Severi hæretici Acephali mentem ex Theodori Raibuenfis libro de incarnatione Domini, qualem ipse docet sed Rob. Balforeus Paris. 1599. 8. edidit. Vide Alababium de S. Eucharistia pag. 486.*

36. *Ἐπιστολὴ ad Γεντίον. De Virginitate liber, cum præmissa Epistola exhortatoria ad virtutem t) p. 543-611. cum notis Ducai, & versione Petri Galefinii quæ lucem vidit Rom. 1562. 4. Præterea hanc Epistolam cum versione sua notisque vulgavit Joannes Livey. Antvverp. 1574. 4. Incipit: ὁ μὲν σκοπὸς τῆς λόγου ἐστὶν ἐπὶ Συμμίαν*

U

9) *Ann. A. 1638. T. 3. p. 88. r) p. 38. s) p. 43. t) p. 115.*

Libri V. Pars 4.

confutavit, Jac. Godofredum ad Philostorgii VIII. 12. Sirmondus ad librum XI. Facundi Hermianensis Tom. 2. Opp. p. 763. notavit libros hos Nysseni, quibus fidem Catholicam tueri, & Basilii jam defuncti opus adversus Eunomium defendere instituit, non uno modo citari apud veteres solere. Quæ enim Facundus & eclogæ Anastasii Bibl. profert ex tertio ejus operis libro, Leontius secundo libro attribuit, re ipsa autem extant in quarto edit. Græcolatinæ. Eodemque modo in quinto extant reliqua omnia quæ Facundus citat ex quarto. Photius Cod. VI. Bibliothecæ suæ opus Gregorii Nysseni ὑπὲρ Βασιλείου καὶ Εὐνομίου memorat, & mox Codice VII. alteram illius πραγματείαν ejusdem argumenti, ἐν ᾗ λογικώτερον Εὐνομίῳ συμπλακεῖς καὶ ἀπὸ τῶν αἰρέσεων πάντων σαφηνεύσας τῆς δυσσεβείας αὐτοῦ τὰ ὀχυρώματα. Neque dubium est, per eandem librum ultimum ab eo intelligi, qui cæteris omnibus est longior, & in quo novum cum Eunomio certamen ingredi se proficitur Nyssenus in ipso libri limine: τὰ μὲν δὲ πρῶτα τῶν πρὸς Εὐνόμιον ἀγώνων ἱκανῶς ἤδη καὶ θείαν συμμαχίαν ἐν τοῖς φθάσει διήνυσαι πόνοις. Svidas de Gregorio Nysseno: ἡ συνέλαξε καὶ Εὐνομίῳ λόγον ἐξ αἰρέσεων. Citatur à Theodorito in dialog. multisque aliis veteribus quorum loca notavit Tillemontius T. 9. p. 579. seq. qui p. 585. conjicit quod Hieronymus cap. 128. de scriptor. Eccles. refert lectos Nazianzeno & sibi à Nysseno illos contra Eunomium libros, id factum CPoli ubi occasione Concilii A.C. 381. in illa urbe celebrato convenerint. Scripsit Nyssenus post Basilii obitum, ut Nicephoro etiam XI. 19. Hist. annotatum, circa A. 381.

29. *Ad Eustathium* (Sebastenum) *de SS. Trinitate & contra Pnevmatomachos, quod Spiritus S. sit Deus.* o) p. 439-447. cum versione Laurentii Sifanii, sed à Fed. Morello recognita. Hoc scriptum integrum fere iisdem verbis inter S. Basilii Epistolas octogesimam legitur, Nysseno rectius vindicandum, sub cujus nomine citatur ab Euthymio in Panoplia. Compositum circa A.C. 380.

30. *περὶ τοῦ μὴ οἰεῖσθαι λέγειν τρεῖς θεοὺς, quod non putandum sit tres Deos dici oportere,* ad Ablabium p) pag. 477-460. cum ejusdem Sifanii versione. Incipit: ὑμᾶς μὲν δικάσιον εἶναι τὸς ἀκμάζοντας. Allegatur à Johanne II. Papa in Epistola ad Avienum, scripta A.C.

o) Edit. A. 1638. T. 3. p. 6.

p) ibid. p. 15.

12. Sed citantur etiam ab Enthymio in Panoplia ex Nysseno Ablabium, quæ in hoc scripto non reperias.

13. *διαφορὰς ἐσῆς καὶ ὑποστάσεως. De differentia essentia & hypostasi* ad Petrum fratrem. q) p. 460-469. cum versione ejusdem Sifani. Incipit: Ἐπειδὴ πολλοὶ τόν τε τῆς ἐσῆς λόγον. I.e. hæc velut à S. Basilio ad Nyssenum scripta inter Basilii epistolæ trigesima quarta. Vertit ante Sifanum Joannes Conopsea. 1537. fol. inter Nysseni opera Latine edita. p. 164.

14. *Συμπλίκιον περὶ πίστεως, ad Simplicium tribunum de fide sive* ad Petrum Filio & Spiritu S. r) pag. 470-474. cum versione ejusdem Sifani. Incipit: Κελεύει ὁ Θεὸς διὰ τῆ προφῆτε. Notas Joannes Conopsea addidit. Prodierat cum aliis quibusdam Nysseni operibus. Engd. Bat. 1593. 8. Magnam partem affert Euthymius in Panoplia citans Nyssenum. καὶ τῷ β' λόγῳ τῆ πρὸς Συμπλίκιον

15. *κατηχήτικὸς ὁ μέγας, sermo magnus Catecheticus* pro iis quæ prædicandis institui debent, divisus in XL. capita. s) p. 475-484. cum versione Gentiani Herveti, notisque Frontonis Ducai. Prodierat etiam Petrus Morellus Paris. 1568. 8. & Petrus Franciscus de S. Euthymii panoplia, cui magna hujus libri pars inserta est. Incipit: ὁ τῆς κατηχήσεως λόγος ἀναγκαῖός μὲν ἐστίν. Prodierat etiam Theodorito in dialog. 2. & 3. & Gregorio M. atque Origene. opus plane eximium, si paucos navos excipias quos ex lectione Origene contraxit, ut monet Is. Casaubonus pag. 116. ad Panopliam Nysseni. Sed illa Origeniana ab hæreticis inserta. Prodierat etiam S. Germanus CPol. apud Photium Cod. 233. Certè in fine adfuta clausula, in qua Severi hæretici Acephali mentem ex Theodori Raibuenfis libro de incarnatione Domini, qualem hæc Beza sed Rob. Balforeus Paris. 1599. 8. edidit. Vide Al. Balforeum de S. Eucharistia pag. 486.

16. *Ἐπιστολὴ περὶ τῆς ἀσθενείας. De Virginitate liber*, cum præmissa Epistola exhortatoria ad Virtutem t) p. 543-611. cum notis Ducai, & versione Petri Galefinii quæ lucem vidit Rom. 1562. 4. Præterea hæc liberum cum versione sua notisque vulgavit Joannes Livey. Antvverp. 1574. 4. Incipit: ὁ μὲν σκοπὸς τῆς λόγου ἐστὶν ἐπιστολῆς.

2) A. 1638. T. 3. p. 88. 1) p. 38. s) p. 43. t) p. 111.

Libri V. Paris 4.

- θυμία τῆς κατ' ἀρετὴν ζωῆς. Scriptus circa A. C. 371. In *Livingi* versione nonnulla reprehendit Billius apud *Possevinum*.
35. *Decem syllogismi adversus Manicheos* u) pag. 612. cum versione *Frontonis Ducai*, cujus etiam notæ videndæ pag. 17. Incipit : ἢ τι ἂν κακὸν κολασέον.
36. Τὰ Μακρίνια, περὶ Ψυχῆς καὶ ἀναστάσεως, *Macrinia*, sive de anima & resurrectione dialogus cum sorore *Macrina*, cum *Basilium* fratrem A. C. 379. extinctum lugerent x) pag. 613-692. cum versione *Laurentii Sifani*. Incipit : ἐπειδὴ τῷ ἀνδρωπῶνι βίη πολλὰς. Meminit *Photius* Cod. 233. & *Svidas*, testatus *Gregorium Nyssenum* scripsisse μακρὸν ἵνα καὶ περικαλῇ πρὸς τὴν ἀδελφὴν Μακρίναν περὶ Ψυχῆς λόγον. Hic est *Nysseni* de immortalitate animæ liber, qvī *Daniele Augentio* interprete prodiit Latine Paris. 1557. 8.
37. Κατὰ Ἀπολλινάριον, *Contra Apollinarium* liber ad *Theophilum* ab A. C. 385. Episcopum Alexandrinum. y) pag. 693-698. cum *Frontonis Ducai* versione & notis. Incipit : ἡ μόνη ἐστὶ τῆς κοσμικῆς σοφίας εὐφορῶ. Citatur ab *Euthymio* in *Panoplia*. Prodiit Græce, curante *Hœschelio* Lugd. Bat. 1593. 8. cum aliis • *Nysseni* opusculis. Et ex *Ducal* interpretatione Latine. Ingolstadt. 1596. 8. Ex *Turriani* autem versione in Tomo VI. *Lectio. Antiquarum* *Henrici Canisii*, Ingolstadt. 1604. 4. p. 161.
38. Περὶ τῆς, τί τὸ χριστιανῶν ὄνομα ἢ ἐπάγγελμα. Quid nomen professionis *Christianorum* sibi velit, ad *Harmonium* z) p. 699-707. cum versione *Laurentii Sifani*. Incipit : ὅπερ ποιῶσι πρὸς τὰς κρατεντας. Verterat & *Maximus Margunius* *Cytherorum* Episcopus. Venet. 1585. 8. Græce prodiit Lugd. Bat. 1593. 8.
39. περὶ τελειότητος, καὶ ὅποιον χρὴ εἶναι τὸν χριστιανόν. Liber de perfectione, & qualem oporteat esse *Christianum*, ad *Olympium* Monachum. a) p. 706-730. cum versione *Petri Francisci Zini* & *Frontonis Ducal* notis ad Voluminis calcem. Incipit : πρέπουσα τῇ προαρέσει ἡ σπουδή. Vertit & *Maximus Margunius* Venet. 1585. Græce prodierat primum Venet. 1574. 8. & deinde Lugd. Bat. 1593. 8. Citatur ab *Anastasio Sinaita* qvæst. 1. *Nyssenens* ad *Olympium* ἀσκητήν. *Photio* Cod. 233. λόγῳ περὶ τῆς τελείας βίης.

40. Ὑπο

u) Edit. A. 1618. T. 3. p. 180.

x) ibid. p. 181.

y) p. 216.

z) p. 167.

a) pag. 298.

ἡ συντομία, five *summaria descriptio veri scopi vite Ascetica*, cum versione *Frd. Morelli* pag. 730-743. Incipit: ἢ τις μικρὸν ἀπο-
στασὶς τῶν σάματῶν. Prodicat separatim cum *Morelli* versione
Paris. 1666. 8.

ἡ ἐκδομένης ταῖς ἐπιλήψεσιν ad eos qui castigationes agre-
re solent. b) pag. 743-749. cum versione *Gentiani Herveti*. In-
cipit: ὁμοῖον ἀληθῶς καὶ ἱερὸν χρεῖμα ὁ λόγος Θεῶ. Prodicat
Paris. 1570. 8.

ἡ πρὸ ὕψους ἀφαρπαζομένων νηπίων. *De infantibus qui pra-*
ecipitiuntur. Ad Hierium c) Cappadociæ præfectum.
pag. 750-770. cum versione *Laurentii Sifani*. Incipit: Σοὶ μὲν,
ὁ Θεὸς, πάντες σοφισαί τε καὶ λογογράφοι. Citatur ab *Anastasio*
Syzan. A Nysseno jam sene hæc Epistola scripta est.

ἡ ἐν τῇ γενέσει. In natalem Domini nostri *Jesu Christi*, & in infan-
tium liberum. d) pag. 771-786. cum versione *Petri Fran-*
ci, & *Ducei* notis ad voluminis calcem. Incipit: σαλ-
τὴν ἐν νεομηνία σάλπγγι. Græce ediderat *Dav. Hæschelius*
Vind. 1587. 8. & cum versione sua *Joach. Camera-*
rii Lips. 1564. 8. In hoc sermone sunt quædam ex Apocry-
phis incertis hausta narrationibus. Sunt & quædam petita
ex *Nysseni* sermone Catechetico. Quædam iisdem
cum verbis leguntur apud *Cyrillum* contra e) *An-*
astasio morphitas. Vide *Tillemontium* T. 9. memor. p. 612.

ἡ ἐν τῇ γενέσει *Protomartyrem*. p. 786-798. cum versione *Laurentii*
Sifani, & *Ducei* notis. Incipit: ὡς καλὴ τῶν ἀγαθῶν ἡ ἀκολου-
θία. Edidit *Svidas* & πολυδάμνασον appellat. Ediderat *Hæ-*
schelius Græce A. 1587. 8. Augustæ Vindel. Latine ex *Zini-*
schii occurrit apud *Surium* ad 26. Decemb. Fallitur *Clau-*
dius, qui hanc homiliam *Asterii* esse affirmat. Alia
hujus in *Stephanum* homilia est, quæ itidem exstat, &
edita est a *Combesio* T. 1. auctarii novi pag. 283. Incipit: ὡς
ἀληθῶς.

ἡ ἐν τῇ γενέσει τῶν Φώτων, in diem Luminum quo *Christus* baptizatus
est. f) pag. 798-813. cum ejusdem *Sifani* versione & *Ducei*
notis. Incipit: νῦν γνωρίζω τὴν ἐμὴν αἰγλήν. In editione Græca
hanc *Dav. Hæschelius* curavit Augustæ Vindel. 1587. 8. hæc Ho-
milia

U 2

b) Ed. A. 1638. T. 3. p. 315. c) id. p. 317. d) id. p. 339. e) ibid. p. 354. f) p. 366.

milia inscribitur εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα. versa prodiit Paris, 1606. 12.

Gallice à Fed. Morello

46. Εἰς τὸ ἅγιον Πάχα, καὶ περὶ τῆς τριημέρου προδεδυμένης τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως. In S. Pascha & de triduo festo resurrectionis Christi. g) pag. 814-831. cum Ducei notis ad voluminis calcem, & versione Sifani quæ exstat in Latinis Nysseni operum editionibus. Incipit: ἡ ἡς πατριαρχῶν εὐλογία.
47. Homilia II. de resurrectione Christi, & ὅτι κατὰ μηδὲν ἀλλήλοις ἐναντιωθέντες οἱ Ἐυαγγελισταί, quod nullo modo contrarii inter se sint Evangelista h) p. 832-848. cum Laur. Sifani versione. Incipit: ἡμεῖς μὲν, ἀγαπητοί, ὡς εἰπὼν ἀναδέχονται. Hanc sub Helysbii Heresol. nomine edidit Græce & Latine Franc. Combesius T. I. Auctarii novi p. 743.
48. In magna Dominica, Homilia III. de festo Paschæ & Resurrectione i) pag. 848-866. cum ejusdem Sifani versione. Incipit: οἱ πένητες τῶν ἀνθρώπων φιλέασι.
49. Homilia IV. Εἰς τὸ ἅγιον καὶ σωτήριον πᾶχα de sancto & felicitate paschate k) pag. 866-869. cum Laurentii Sifani versione. Incipit: ἡ ἀληθινή τῆ σαββάτε κατὰπαυσις. Exstat & cum versione Joach. Camerarii, Lipsiæ 1563. 8. & cum interpretatione ejusdem Camerarii, atque altera Henrici Oelschlegelii, hujusque notis Philologicis ac Theologicis in tironum usus adornatis, Dresdæ 1628. 8.
50. Homilia V. Εἰς τὴν φωτοφόρον καὶ ἁγίαν ἀνάστασιν in luminis & sanctam Resurrectionem Domini & Dei nostri l) p. 869-873. cum versione Federici Morelli. Incipit: Εὐλογητὸς ὁ Θεός. Εὐφημῶμεν. Prodierat separatim cum Morelli versione Paris. 1600. 8. & Tillemontio ut rerum inanis, ita recentis Græculi esse videtur Tom. 9. memor. Eccles. p. 613.
51. Εἰς τὴν ἀνάληψιν in Ascensionem Domini nostri Jesu Christi, quæ dies festa Cappadocibus dicta est ἡ ἐπισωζόμενη. m) pag. 873-876. cum versione Petri Francisci Zini. Incipit: ὡς γλυκὺς συνήμπορος τῆ ἀνθρωπίνης βίης ὁ Προφήτης Δαυὶδ. Vertit & Laur. Sifanus. Sed Zini versio etiam in Breviario Romano præfertur, ut Possevino notatum.

g) Edit. A. 1638, Tom. 3. p. 382.

h) p. 400.

i) p. 416.

k) p. 435.

l) id. p. 437.

m) ibid. p. 441.

73. *Ἐκπαρτήν, de occursu Domini, Deipara & iusto Simeone.* n) pag. 876-896. cum versione Laur. Sifani. Incipit : τῇ Θεομήτει τοῦ ἀγαθοῦ περὶ τῶν Θεῶν. Exstat & Latine apud Surium 2. Febr. Me-
thodii interpolatoris vestigia in hac homilia notant viri do-
cti. Era Lud. Thomassinus pro suppositiis habentur omnes illi
sermones qui feruntur sub nominibus anti-
quorum Patrum Methodii, Cyrilli Hierosol. Nazianzeni, Nys-
seni, Ambrosii, Chrysostomi & Fulgentii : cum festum illud
demum celebrari cœpisse in Ecclesia Anno XV. Justi-
niani. Vide Thomassinum in scripto Gallice edito de festis
S. Cyrilli & Wilh. Ernestum Tentzelium diss. de ritu lectionum
p. 6.

74. *Ἐκπαρτήν, de Deitate Filii & Spiritus sancti & de fide Abrahami.*
dictus in Concilio CPol. A. C. 383. ut notatum Tille-
monti (Tom. 9. pag. 586.) o) pag. 896-910. cum ejusdem
versione, qui Græce & Lat. ediderat Colon. 1586. 8. Nys-
senus τὸν Ἀβελὰμ laudant Theodorus in dialog. Jo. Da-
mascius 1. de imagg. Hadrianus I. papa in Epist. & Concilium
Act. 4. T. 3. Binii p. 542. & Euthymius in Panoplia.
in Abraam & Isaac Latine ex Achillis Stati versione pro-
dierunt 1551. una cum S. Chrysostomi explanatione Orat.
in Nativitate, & sermonibus tribus in Natalem Domini, in sancta
Catharina & de David Propheta, & Athanasii in magnam Pa-
tristiam, Amphilochoi in sabbatum sanctum, Gregorii An-
tistemoni in sepulturam & resurrectionem Domini : Sophronii
in resurrectionem S. Crucis & Resurrectionem, Cyrilli Alex. in
sepulturam vineæ, Anastasii Sinaitæ de sacra Synaxi, & de inju-
riis sanctis: Marciani Bethlehemitæ fragmento, Nili Ab-
bat. Bethleem. & typis Epistolicis Anonymi & Libanii, nec
non loco de Epistolica dictione ex Demetrii libro περὶ ἐπιμνη-
σεως. Exstat & cum interpretatione Joach. Camerarii, Lipsiæ
1705. 8. & edente Hæschelio Græce Augustæ Vindel. 1591. 8. In-
cipit : τὴν ἡμετέραν πατρίδα πρὸς τὰς πολυαυθὲς τῶν λαμῶνων.

75. *Ἐκπαρτήν, Oratio funebris in fratrem Basilium magnum defunctum*
A. C. 379. dicta Casareæ in die ejus memoriali. p) pag. 911.

U 3

--930.

n) Ed. A. 1632. T. 3. p. 444.

o) p. 464.

p) p. 479.

- 930. cum versione *Laurentii Sifani*. Incipit : καλὴν ἐκτελέσει
 Θεὸς τὴν τάξιν. Memorat Amphilocheus in S. Basilii vita.
55. Ἐγκώμιον, *Laudes sanctorum XL, Martyrum Sebastenorūm, Homiliis II.*
 quarum prior incipit : οἷς ἀνιᾶσθαι τὰς πολλὰς σοχαζόμεαι. q)
 pag. 931-935. posterior : χθρὲς οἱ μάρτυρες πρὸς αὐτοὺς τὸν λαὸν
 ἐκάλει pag. 936-946. cum versione *Laur. Sifani*, & *Ducal* notis,
 Tertia homilia hujus argumenti occurret infra, num. 60.
56. Ἐς Πελχερίαν in funere * *Pulcheria* quæ Theodosii M. & Flac-
 cillæ filia A.C. 384. vel 385. non diu ante matrem CPolio obiit,
 r) p. 946-955. cum ejusdem *Sifani* versione. Incipit : ὡς
 ὅπως τῷ λόγῳ χρῆσομαι.
57. Ἐπιτάφιος εἰς Πλάκιδαν βασίλισσαν, *Oratio funebris in Placillam* live
Haccillam Augustam Theodosii Magni conjugem, extinctam in
 Thracia sub finem Anni 385. s) pag. 940-965. cum *Sifani*
 versione & *Ducal* notis, Incipit : ὁ πιστὸς καὶ Φρόνιμος ὀδο-
 νόμος.
58. De vita S. Gregorii Thaumaturgi. t) pag. 966-1009. cum *Laur.*
Sifani versione. Incipit : ὁ μὲν σκοπὸς εἰς ἐστὶ. Meminit & πο-
 λυδάμαστρον ἑπαινον appellat Svidas in *γενόμενος*. Laudat & Mi-
 cephorus XI. 19. Hift. & Eustratius CPol, presbyter in libro con-
 tra Psychopannychitas cap. 13. Edidit & Græce cum nova ver-
 sione sua & scholiis *Gerardus Vossius* ad calcem operum Thaum-
 turgi Mogunt. 1604. 4. Versionem *Gentiani Herveti* habet apud
 Lipomannum & Surium 3. Jul. Extremam partem in editis defide-
 ratam è MS. Codice Coisliniano Græce vulgavit Clariss. Monte-
 faconus in Catalogo illius Bibl. p. 180.
59. Ἐγκώμιον, *Laudes magni Martyris Theodori*, militum præfecti sub
 Maximino u) pag. 1002-1018. cum versione ejusdem *Sifani*,
 Incipit : ὑμεῖς ὁ τὸ Χρῆσθαι λαός. Vertit & *Zinus*, ex cujus ver-
 sione exstat apud Surium ad IX. Novembr. De MStis Græcis Co-
 dicibus Cæsareis vide Lambecium IV. pag. 26. 114. VIII. pag. 86.
 Ad objecta quibus nonnulli hanc orationem Nysseno abjudi-
 cant,
- q) Edit. A. 1638. T. 3. p. 499. & 504.
- r) Diversa hæc à Pulcheria Arcadii filia, Theodosii junioris sorore, & conjugē Marciani
 quæ diem obiit A. C. 453. De hac Tillemont. T. 15. p. 171. seq.
- s) Edit. A. 1638. T. 3. p. 517. t) p. 527. u) id. p. 534. u) ibid. p. 570.

respondit Natalis Alexander Sæculo IV. cap. 6. pag. 143. editionis in folio.

Oratio funebris in magnum Meletium, Antiochiæ Episcopus in A. C. 381. 12. Febr. defunctum, dicta in Oecumenico Concilio CPolirano. vv) pag. 1019-1027. cum Laur. Sifani & Ducai notis. Incipit: ἡμῖν τὸν ἀειμὸν τῶν Ἀποστόλων. Ἀπόστολ. In MSS. quibusdam male tribuitur maxillo. Ad Nyssenum refert etiam Codex Cæsareus apud Constantinum III. pag. 129. & Nysseno vindicat Nicephorus XI.

Laudes S. Patris Ephraim Syri. x) p. 1027-1048. cum Gerhardi Vossii, Tungrensis Episcopi quæ lucem videtur ejus scholiis ante opera Ephraimi ab eodem Vossio 1689 fol. & deinde Coloniz atque Antvverpiæ. Incipit: πρὸς τὴν παῤῥουσαν ὑπόθεσιν.

transierunt. y) pag. 1049-1076. cum versione Petri Zini. Incipit: οἱ τὴν ἀναγκάσαν τῆς φύσεως ἡμῶν. Totus hic sermone Origeniana dogmata sapit Nyssenus.

Epistola 2) contra Helladium scripta post Petrum Severum A. C. 392. defunctum p. 1077-1083. cum versione Molinei. Incipit: ὁδὸν ἐν καλοῖς, ὃ ἀνθρώπε τῷ Θεῷ, τὰ

πρόιοντων εἰς Ἱερουσόλυμα, de iis qui adeunt Hierosolyma, scripta post A. 380. a) pag. 1084-1087. cum incerti

Incipit: Ἐπειδήπερ ἡρώτησας, ὦ φίλε. Ex eadem inferioris versione legitur in Centuriis Magdeburgensibus

& apud Lipomannum. Græce primum vulgavit Paris. 1551. Gallice Rob. Stephanus nepos. Edidit

Epistolam etiam separatim cum latina versione sua & diatriba duplici de peregrinationibus religiosis & de

sacramentis sacrificiisque Christianorum Petrus Molineus. Paris. 1605. Hinc Jac. Gretserus inter alia Miscellanea

theologica vulgavit notas in notas Molinei, & examen tractatus de peregrinationibus ab eodem Molineo editi. Ingol-

1608. 4. Videri etiam possunt quæ idem Gretserus scrip-

w) Edit. A. 1636. T. 3. p. 180. x) p. 191. y) p. 617. z) p. 645. a) p. 652.

rat lib. I. de sacris & religiosis peregrinationibus cap. 10. Ingolstadt 1606. 4. Notæ illæ Gretserianæ ad calcem operum Nysseni recusæ sunt. Cætera prætermittam. Ab eo tempore Job. Henricus Heideggerus dissertationi suæ de peregrinationibus religiosis etiam hanc Nysseni Epistolam Græce & Latine subiunxit, eamque adversus Gretserum vindicavit, Tiguri 1670. 8. Varias Lectiones è Codice Vindobonensi habes apud Lambecium T. V. p. 82. seq.

65. *Ad sorores Eustasiam, Ambrosiam filiamque Basilissam Epistola scripta A. 380. b) pag. 1088-1094. cum versione Isaaci Casauboni, qui eam primus Græce cum interpretatione sua & eruditæ notis vulgavit Paris. 1606. 8. atque inde Hanov. 1607. 8. Incipit : ἡ μὲν τῶν ἀγαθῶν καὶ καταδυμίων. Jacobi Gretseri correctiones notarum Casauboni, editæ primum Ingolstadt. 1604. 4. etiam ad calcem operum Nysseni in editionibus Græcolatinis subjectæ sunt, Casauboni ipsius notis prætermittis.*

IV. In Appendice ad editionem Græcolatinam. Anni 1615. edita Paris. A. 1618.

66. *Epistola Nysseni ad Petrum Fratrem, & Petri ad Nyssenum, de suscipienda Eunomii confutatione. Periocha librorum XII. & liber primus adversus Eunomium, (supra num. 28. desideratus,) ex Bibliotheca Bavarica; cum versione Jac. Gretseri, c) Incipit liber : ἐκ ἧν ὡς εἶκε. Epistola vero : μόλις ἐπιτυχόν. Ad calcem voluminis lacunæ quædam in libris contra Eunomium supplentur ex MSS. Bavarico & Jo. Livineji.*
67. *Προτρεπτικὸς πρὸς μετάνοιαν, adhortatio ad pœnitentiam d) cum versione Petri Francisci Zini. Incipit : ἀνὴρ φαρμακὸς ὡς ἀπτίας ἠκέσασαμεν. Hæc Homilia Asterio Amaseno tribuitur à Photio qui locum ex ea profert Codice 271. Latine jam fuit supra, num. 23.*
68. *Vita S. Macrina, sororis, ad Olympium Monachum scripta circa extremum Anni 380. e) pag. 177. cum ejusdem Zini versione,*
- b) Edit. A. 1638. Tom. 3. p. 655. c) Tom. 2. p. 265. d) T. 2. p. 165.
e) ibid. p. 177.

ne, quæ exstat etiam apud Surium 19. Jul. Incipit: τὸ μὲν εἶδ' ὅ-
τῃ βιβλίῃ. In MS. Codice Cæsareo non ad Olympium Mona-
chum sed ad *Euprepium* Episcopum inscribitur.

69. Homilia III. in quadraginta Martyres, dicta ut videtur Nyssæ in eo-
rum martyrio sive templo, & cum Jac. Gretseri versione nunc
primum edita. f) Incipit: οἱ μὲν ὅπλιστα Ῥωμαίων. Duæ
prior homiliæ supra, num. 55.
70. *Contra eos qui differunt baptismum.* g) cum versione *Gentiani*
Herveti. Incipit: οἱ τῆς οἰκουμένης ταύτης βασιλεῖς. Latine jam
fuit supra, num. 21.
71. Κατὰ τοκοῦντων, *contra usurarios sive faeneratores*, cum versione
Jac. Gretseri. h) Incipit: τῶν φιλαρέτων ἀνθρώπων. Latine
jam fuit supra num. 26. Laudat S. Basilium & quæ ille in Psal-
mum XIV, contra foeneratores scripserat.
72. *De pauperibus & beneficentia*, περὶ εὐποιίας, cum Zini versione. i)
Incipit: ὁ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης πρόεδρος. Latine jam fuit su-
pra, num. 24. Græce addita Zini interpretatione primus vul-
gavit *Gretserus* è Codice Cæsareo, cujus Seb. Tegnagelius ipsi co-
piam fecit, A. 1617. Ingolstad. 4. ad calcem quæstionum Ana-
stasii Sinaitæ.
73. *In principium jejuniorum eis paræis βασιν. νηστειῶν*, cum versione Jac.
Gretseri qui primus utraqve lingua edidit Ingolstad. 1517. 4. k)
Incipit: συνθετον ζῶον ὁ ἀνθρωπῶ. Hæc homilia *Aferio Amaseno*
tribuitur à Photio, qui nonnihil ex ea affert Cod. 271.
74. *Contra fornicarios, sive in illud Apostoli 1. Cor. VI. 18. qui for-
nicatur, in proprium corpus peccat*, l) cum versione *Gentiani* *Herveti*.
Incipit: φοβερά τῆς ἀποστολικῆς παρογγελίας ἡ σάλπιγξ.
Latine jam fuit supra num. 22. Græce primus cum *Herveti* ver-
sione edidit *Gretserus*, Ingolstad. 1617. 4. Lacunam ex Codi-
ce Græco Vaticano supplevit *Laur. Zaccagnius* in collectaneis
monumentorum veterum Rom. 1698. 4. pag. 353.

V. In neutra editione Græcolatina habentur:

Præter ea, quæ cum referrem edita, simul memoravi num. 7. 15. 25,
27. 58. & 74.

X

75. In

f) Edit. A. 1638. T. 2. p. 205. g) p. 235. h) p. 144. i) p. 235. k) ib. p. 247. l) p. 260

Libri V, Pars 4.

75. *In Petrum & Paulum.* Homilia longior, quam ex MS. Casareo cum versione sua edidit *Jacobus Gretserus*, Ingolstadt. 1620. 8. Incertum an Nysseni sit.
76. *Expositio Cantici Canticorum*, per paraphrasin collecta ex SS. Gregorii Nysseni, Nili & Maximi commentariis, Græce cum *Petri Francisci Zini* versione legitur T. 2. auctarii Bibl. Patrum Ducæani Paris. 1624. & in Bibliotheca Patrum Paris. 1654. T. 13. MS. Græce post Theodoritum in Canticum Canticor. in Codice Theologico Casareo CCCXIV.
77. *Epistola ad Evagrium Monachum*, latet inter Orationes Nazianzeni, numero XLV. sed Nysseni esse videtur, quoniam in ea leguntur quæ Euthymius in panoplia affert ex Nysseno πρὸς Εὐάγγελον Μοναχον περὶ Θεότητος, & sub hoc titulo occurrit in variis Codd. MSS. ut Casareo Græco Theologico XLII. Confer quæ superiore volumine in Nazianzeno dixi. Idem Evagrius quæ à Gregorio de quatuor virtutibus Cardinalibus didicerit retulit in suo Gnostico, è quo Socrates IV. 23. Ἐν δὲ τῷ Γνωστικῷ αὐτῆς (Εὐάγγελου) τοιαῦτά φησι. Τέσσαρες ἀρετὰς ἢ τὰς θείας αὐτῶν παρὰ τῆ δικαίης Γρηγορίου μεμαθήκαμεν εἶναι. φρόνησιν &c.
78. *Ἀντιρρητικός πρὸς τὰ Ἀπολλινάρια, Antirrheticus adversus Apollinarem.* Incipit: καλὸν ἂν γένοιτο προοίμιον ἡμῖν. Insigne hoc opus à Leontio Byz. in variis scriptis, à Joh. Damasceno & Euthymio, nec non in Actis sextæ Synodi Actione X. laudatum, memoratumq; Nicephoro XI. 19. Hist. primus ex Codice Vaticano, 700. circiter annorum vulgavit cum versione sua notisque *Laur. Zaccagnius* in collectaneis monumentor. veterum Rom. 1699. 4. p. 123-287. Confer supra, num. 15. ubi de fragmentis ante editis Nysseni contra Apollinarem.
79. *Homilia II. in S. Stephanum Protomartyrem.* Incipit: Ἐπεδήμησε Χριστὸς τῷ κόσμῳ εἰς σωτηρίαν. Primus Græce ex Codice Vaticano cum versione sua edidit *Zaccagnius* p. 330-345. cum notis. Prior fuit supra, num. 44.
80. *Epistola XIV.* 1. ad Eusebium, incipit: ὅταν πλεονάζειν ἀρχηται. 2. ad Sebastenos, ἐγνώρισαν ἡμῖν Ἰνες. 3. διέσωσεν ἡμᾶς ὁ Κύριος. 4. νόμος ἐστὶν ἡμετέρος κλαῖναι μετὰ κλαυόντων. 5. ἐφ' ᾧ μάλιστα παρὰ τῶν σοφῶν ὁ βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων. 6. τοιοῦτόν τι θαῦμά φασιν εἶναι τοῖς

τοῖς θεάτροις. 7. ποῖον τοιῦτον ἀνθρώπου ἐν ἑαυτῷ. 8. αὐτῶν τι προσ-
 Φύεις καὶ οὐκ εἶδον. 9. εἰδὲν τὸ ἑαυτοῦ ἢ χάρις. 10. ἤκουσά ἡν ἰα-
 τρὸς. 11. Ἐορτὴν ἀγαθὴν σὺν ἡμετέροις τοῖς Ρωμαίοις. 12. Καὶ τῶν
 ἄλλων ἀπάντων μικρὰ δεῖν. 13. ὑμᾶς μὲν ὁ πατὴρ τῶν οὐκ ἐκ μὲν.
 & 14. ὡς κατὰ τῶν καλῶν ἐστὶ τὰ ὁμαλώματα. Primus Græce
 cum versione sua & notis edidit idem Zaccagnius p. 354-400.

Epistola Nysseni ad Amphilochoium, quæ quæritur ab Helladio non invita-
 tum se ut in Ecclesia ejus verba sacra faceret, meminit Baronius
 ad A. C. 40. n. 13.

VI. In Catalogo Bibl. Barberinæ p. 494. memoratur Greg. Nyssenus de trans-
 substantiatione. Nimirum Parisiis A. 1560. fol. post Liturgias Ja-
 cobi, Basilii & Chrysostomi inter varia veterum Patrum scripta
 de S. Coena p. 123-125. Græce exstat sub Nysseni nomine, ὅτι
 ἀγιαζόμενον ἄρτον εἰς σῶμα τὸ θεῶν λόγῳ μεταποιεῖται, καὶ ὅτι
 ἐπάναγκες τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει αὐτὸ μεταλαμβάνειν. Quod sancti-
 ficatum panis in corpus D E I Verbi transmutatur, quodque necesse sit hu-
 mana natura eo participare. Eadem Liturgica Latine edita à Clau-
 dio de Saintes Antvverp. 1562. 8. ubi Nysseni idem apospas-
 mation pag. 74. Latine legitur. Est autem petium ex magno
 illius Catechetico cap. 37. atque expenditur prolixè ab Edmundo
 Albertino in opere de Sacramento Eucharistiæ pag. 485. seq.
 De Catechetico illo libro dictum supra num. 33.

Symbolum fidei Christiana, quod Gregorii Thaumaturgi est & adducitur à
 Nysseno in vita Gregorii Thaumaturgi in quibusdam Codicibus
 MSS. ut Græco Cæsareo Theologico XLVII, legitur sub
 Nysseni nomine.

In Codice altero Bibl. Segvierianæ sive Coislinianæ Vita Gregorii
 Thaumaturgi non ut in altero desinit in hæc verba, ψευδὲς ἀ-
 μενοῖ τοῖς γεγραμμένους & προσεδόκαμεν, neque ut in editis statim
 subjungit conclusionem in Homiliis & vitis Sanctorum solitam:
 Sed ejus loco habet hæc, quæ ex Clariss. Montfauconi Catalogo
 Bibl. Coislinianæ pag. 180. hic adscribere juvat:

Postquam igitur precatus esset
 pro iis qui jam crediderant, ut
 usque ad finem in melius profice-
 rent, & in fidelibus ut converte-

Ἐπευξάμενος τὸν οὖν τοῖς πεπιστευ-
 κόσιν ἤδη τὴν εἰς τέλος αὐξήσιν, καὶ
 τὴν ἐπιστροφὴν τοῖς ἀπίστοις, ἔτως
 X 2 τὲ

τῇ ἀνθρωπίνῃ βίῃ πρὸς τὸν Θεὸν μετα-
 νίσταται, ἐπισκέψας τοῖς ἐπιτη-
 δείοις μὴ κτήσασθαι αὐτῷ τόπον
 πρὸς ταφὴν ἰδιάζοντα. Ἐἰ γὰρ ζῶν
 κύριον κληθῆναι τότε ὁ υἱὸς ἐκατε-
 δέξατο, ἀλλὰ παροικῶν ἐν ἄλλοτε-
 ροῖς τὸν βίον διήγαγεν, ὅδε μετὰ θά-
 νατον τῇ παροικίᾳ πάντως ἐπαύχυν-
 θήσεται, ἀλλ' ἔγω, Φησὶν, τῷ με-
 τὰ ταῦτα βίῳ διήγημα, ὅτι Γρηγό-
 ριον ὅτε ζῶν ἐπωνομάσθη τόπῳ τινὶ,
 καὶ μετὰ θάνατον ἄλλοτερίων ἐγένετο
 πάσης τῆς γῆς αὐτὸν ἀποσήσας, ὡς
 μὴ ἐν ταφῇ αὐτῷ ἰδίῳ καταδεῖσθαι τό-
 πῳ. Μόνον γὰρ αὐτῷ κτήσιν ἡμίαν
 ἐκείνην, ἣ πλεονεξίας ἐφ' αὐτὴν ἔχον
 ἐδέχεται, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυ-
 ρίῳ ἡμῶν, ὃ ἡ δόξα σὺν Πατρὶ
 καὶ Πνεύματι νῦν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
 τῶν αἰῶνων, Ἀμήν.

rentur : sic ex humana vita ad
 Deum transfertur, cum dome-
 sticis suis præcepisset, ut ne ipsi
 locum proprium ad sepulturam
 emerent : nam quia dum vive-
 ret nunquam voluerit loci cujus-
 piam Dominus vocari, sed ut pe-
 regrinus & advena in aliis locis
 vitam degerit, neque post mor-
 tem pudebit peregrinum agere.
 Sed post hanc vitam, inquit, hoc
 in ore hominum versetur, nempe
 Gregorium, dum in vivis esset,
 nulli loco nomen indidisse suum,
 & post mortem apud alienos quasi
 advenam fuisse, quia se à toto or-
 be terrarum alienum fecerat ; ita
 ut ne in loco quidem sibi proprio
 sepeliri voluerit : solam quippe
 sibi possessionem honorabilem
 esse eam, quæ avaritiæ nullum
 admittit vestigium, in Christo
 Jesu Domino nostro, cui gloria
 cum Patre & Spiritu nunc & in sæ-
 cula sæculorum, Amen.

Grègorius Nyssenus de homine, anima, elementis, viribus anima, Latine
 Jo. Conone Norimbergensi interprete editus per Beatum Rhena-
 num Argentor. 1512. fol. Paris. 1513. fol. Basil. 1521. 4. Hi
 sunt libri VIII. Philosophia de natura humana, qui sub Nysseni no-
 mine exstant in antiquis editionibus Latinis, ut Basilensi 1562.
 fol. Nihil autem aliud his continetur quam liber Nemesii de
 homine, in octo libellos distractus, ut jam monui volumine
 superiore lib. 5. cap. 14. §. 6. *De homine p. 153. et Tondan. p. 153. et 154.*

VII. Scripta deperdita.

In Proverbia scripsisse se, videtur innuere Nyssenus Homil. 1. in Ec-
 clesiast. licet locus non ita evidenter hoc evincit. Confer Til-
 lemontium T. IX. pag. 742.

- In Epist. ad Philippenses.* Cyrillus Alex. ad Evoptium.
Ad Theodosium Episc. *quomodo Cornelius Spiritum S. ante baptismum acceperit.* Meminit Nyssenus ipse in fine scripti de Engastrimytho ad eundem Theodosium.
Damascenus in parallelis p. 773. citat Nyssenum in illud : *Hic est filius meus dilectus.*
Euthymius in panoplia affert nonnulla ἐκ τῆς λεγομένης ἑναι τῆ Νύσσης, καὶ καλεωμένης Θεογονίας.
Idem ex Nysseno *ad Ablabium* quædam recitat, quæ non leguntur in scripto ad Ablabium de quo supra, num. 30.

VIII. Editiones Operum Nysseni.

Latina.

- Coloniz** 1537. fol. cujus editionis notitiam petere licet ex Bibliotheca Gesneri.
Basil. 1562. fol. pleraque *Laurentio Sifano* interprete. Hanc editionem recenset Bellarminus de S. E.
Basil. 1571. fol.
Parif. 1573. fol. quæ editio recensetur à Possevino in Apparatu S.
Parif. 1603. fol. curante Frontone Ducæo, quæ & plenior & accuratior cæteris est editio.
Carolus Bovium Nysseni opera vertisse legas in T. IX. Italiz S. Ferdinandi Ughelli pag. 60. sed illa interpretatio, quod sciam, lucem non adspexit.
Græcolatina.
Parif. 1615. 2. Volumen. fol. curante *Frontone Ducæo*, ex officina Nivelliana.
Appendix ibid. 1618. fol. ex suppeditatis & transmissis à Jacobo Gretsero.
Parif. 1638. fol. tribus Volum. in qua editione nihil præter Appendicem jam memoratam accessit, cum alioqui nec tam nitida sit nec tam emendata quam prior Nivelliana, De utrisque Labbeum, si placet, vide & Oudinum.

CAPUT XXI.

De EUSTATHIO Antiocheno, SERAPIONE Thmuitano & SOPHRONIO.

Eustathius Antiochenus. 1. Scripta illius & sub nomine ejus edita. 2. De perditorum fragmenta. 3. Alii Eustathii. 4. De Serapione Thmuitano. 5. Alii Serapiones. 6. De Sophronio amico S. Hieronymi. 7. Alii Sophronii. 8.

EUSTATHIUS ex Side Pamphyliae, a) Confessor, b) atq; fidei Catholicae adversus Arianos assertor egregius, c) Episcopus Berrhoënsis in Syria Synodo, Nicanae d) A. C. 325 interfuit, atq; in illa Imperatorem Constantinum Synodi nomine laudavit, ab eadem Episcopus Antiochenus constitutus in locum Paulini e) qui S. Philogono successerat. Postea, variis per Arianos petitis calumniis, atq; in Synodo Antiochena Episcopatu depositus f) circa A. 328. Paulinum alterum, * Episcopum Tyri successorem habuit, & in exilio Trajanopoli in

a) Hieron. c. 85. de S. E.

b) Ὁμολογητὴς vocatur non modo à Theodoro to dialog. 1. sed etiam ab Athanasio in Apologia T. I p. 702. & Epistola ad solitarios pag. 812. Ab Chrysostomo & Anastasio Sinaita lib. 9. in Hexaëmeron, atq; in titulo libri Eustathii ipsius in Hexaëmeron, etiam Martyr.

c) Vide Tillemont. T. VII. memor. pag. 21. seq.

d) Sam. Bafnage ad A. 328. n. 3. Edmundus Albertinus de S. Eucharistiae Sacramento pag. 388.

e) Hieron. in Chron. Zonaras & alii. Confer Tillemont. Tom. VII. memor. pag. 22. & pag. 646. seqq.

f) Antonius Pagi ad A. C. 324. n. 26. seq. & A. 327. n. 3. & A. 340. num. 19. Cave Hist. literar. ad A. 325.

* Ita Philostorgius apud Nicetam lib. V. thesauri c. 9. licet aliis scriptoribus dissentientibus. Vide Jac. Godofredum p. 156. seq. ad Philostorg.

in Thracia, g) diem obiit circa A. C. 360. h) Nicetas Philippis Macedoniae cum natum esse scribit lib. 5. thesauri Orthodoxae fidei c. 9. fortasse quoniam Philippis mortuum fuere qui traderent; & Philippis reliquias ejus Antiochiam relatas circa A. 482. scribit Theodorus Lector. i) Inter sanctos colitur à Græca Ecclesia 21. Febr. & 5. Jun. & à Latina 16. Jul. magnisque elogiis afficitur k) ab Athanasio, Hieronymo, Theodoro, Sozomeno, Socrate, Facundo, Fulgentio, Anastasio Sinaita aliisque: à Chrysostomo l) etiam singulari Oratione Antiochiæ in die memoriae ejus consecrato laudatus, quæ incipit: σοφός ὡς ἀνὴρ καὶ φιλοσοφῆν εἰδώς. Tom. 1. Ducæi homil. 52. pag. 569. & T. V. Savil. p. 628. Itaque licet Sabellianismi perinde, ut Magister ejus Marcellus Ancyranus, m) ab Eusebianis accusatus fuerit, Catholicam tamen doctrinam probasse & defensasse Eustathium mihi persuadeo.

II. Exstat sub ejus nomine 1. *Allocutio ad Imperatorem Constantinum in Concilio Nicæno*, quam sive servatam, sive ἡθοποιητικώς potius, ut videtur ex ingenio effectam à Gregorio Neocæsariensi presbytero ** in Oratione de SS. Patribus Nicænæ Synodi, quorum brevis est, hic adscribam: Euse-

g) Ita diserte Hieron. c. 85. de S. E. & Chrysostomus Orat. in Eustathium T. 1. p. 571. ὡς τῷ σώματι αὐτοῦ ταφέντ' ἐν Θρακίῃ. & τὸν μὲν τάφον εἶναι ἐν ἐκείνῳ τῷ βασιλείῳ χωρίῳ. Sic & Martyrolog. Rom. in 16. Jul.

h) Adhuc vixisse Eustathium, cum Meletius Antiochenæ Sedi præficiendus esset, diserte testatur Chrysostomus p. 577. atque Theodoretus III. 4. Hist. πρὸ τῆς Μελετίου χειροτονίας Eustathium obiisse testatus. His itaque assentiri malo cum Blondello de primatu Ecclesiæ p. 1196. quam Tillemontio, qui Tom. 7. memor. pag. 654 Eustathii mortem refert ad Annum 328. ideo quoniam post illius anni gesta de Eustathio scriptores Ecclesiastici tacent.

i) Vide Tillemont. T. 7. pag. 653. seq.

k) Vide testimonia præmissa notis Allatii in Eustathium.

l) Meminit Menologium à Sirleto versum, 21. Febr. & Chrysostomus ipse homilia in Jeremia X. 10. T. 3. Ducæi pag. 790. τῷ μακαρίῳ Εὐσταθίῳ τὰ ἐγκώμια διηγούμενοι, καὶ μετ' ἐκείνων τῷ γενναίῳ μάρτυρι Ῥωμαῖς τὰς ἐπαίνους διεξιόντες. Illam Chrysostomi Homiliam Græce & Latine integram dat Allatius p. 95. seq. post commentar. in Hexæmeron.

m) Vide Georgium Bullum in defensione fidei Nicænæ p. 53. 54.

** Latine apud Surium 10. Jul. Græce & Lat. apud Allatium pag. 135. ad Eustath. & Combesium Tom. 2. auctarii novi pag. 555. Idem hic videtur Gregorius qui deinde Neocæsariensis Episcopus interfuit Concilio Nicæno II.

Εὐχαριστοῦμεν, ἔφη, Θεῷ, κράτιστε βασιλεὺς, τῷ τὴν ἐπίγειον σωτηρίαν τῶν βασιλείαν, τῷ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων διὰ σοῦ καταργήσαντι, καὶ τῶν πσιῶν καταστήσαντι ἐν παρθενίᾳ τὸ εὐθυμον. Πᾶσαι κνίσσας δαιμόνων, καταλέλυται πολυθείας ἐλληνικῆς τὰ σεβάσματα, τὸ τῆς ἀγνωσίας ἀπελαυνέται σκοτὶς, τῷ τῆς θεογνωσίας φωτὶ ἡ οὐκ ἐμνή καταυγάζεται. Πατὴρ δόξολογέται, υἱὸς συμπροσκυνεῖται, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καταγγέλλεται, τριάς ὁμοούσιος, μία θεότης ἐν τρισὶ προσώποις, καὶ ὑποστάσεσι κηρύσσεται. Ταύτῃ τεύχεται, βασιλεῦ, τὰ τῆς εὐσεβείας σου κράτος. Ταύτην ἡμῖν ἄσυλον διαφυλάττει. Μηδεὶς αἰρετικὸς ὑποδύς τὴν ἐκκλησίαν, ἐν τῇ τῆς τριάδος ἀφαιρέτῳ καταλιμπάνων τὸ λεγόμενον ἄτιμον. Ἄρει ὑμῖν ὁ τῆς μαῖας ἐπώνυμος τοῦ λόγου, καὶ τῆς σωλεύσεως αἷτις, ὅς ὡς οὐκ ἴσμεν, ὅπως τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐγκαταλεγείς ἐκκλησίας ἐλάνθανεν ἡμᾶς. τῆς τῶν τρισμάκαρων προφητῶν, καὶ ἀποστόλων διδασκαλίας ὑπάρχων ἀλλότριος. Τὸν γὰρ μονογενὴ υἱόν, καὶ λεγόν τοῦ πατρὸς ἀποσερεῖν τῆς ὁμοουσιότητος τοῦ πατρὸς, οὐκ ἐντρέπεται, καὶ τῇ κτίσει τὸν κτίστην ὁ κτιστολάτρης συναρθεῖν ἐπέχεται. Ἰᾶτον ἡ πίσσις, αὐτοκράτωρ, μεταφρονούντα τοῖς ἀποσταλικοῖς μὴ ἀνὴρ τείνειν διδάγμασιν, ἢ τῆς ἐν οἷς ἐα-

Deo, inquit, gratias agimus, ὁ optime Imperator, qui terrarum tibi regnum dirigit, qui errorum simulacrorum per te abolevis, & fidelium animi tranquillitatem, in libertate collocavit. Cessavit nidor Demonum, multiplici Deorum cultu soluta est falsa religio: expelluntur tenebra impietatis, luce divina cognitionis orbis terrarum illustratur. Pater glorificatur, Filius simul adoratur, Spiritus Sanctus annuntiatur, Trinitas consubstantialis, una divinitas in tribus personis, & hypostasis praedicatur. Per eam, o Imperator, tibi munitur tua pietatis potentia, eam nobis serva integram, & inviolatam. Nullus haereticus subiens Ecclesiam, de Trinitate unum aliquid auferat, relinquens quod restat affectum ignominiae. Arius nobis qui à furore accepit denominationem, orationis causa est, & conventus, qui nescio quomodo allelus in presbyteratum Ecclesiae Alexandrina nos latuit alienus esse à doctrina Beatorum Apostolorum, & Prophetarum. Unigenitum enim filium & verbum Patris non veretur privare eadem, & aequali cum Patre substantia, & creatorem cum creatura, creatura cultor contendit connumerare. Eum autem persuaferis Imperator mutata sententia non repugnare doctrinae Apostolicae: aut si in vana opinionis, & est convictus, perstiterit impietate, eum de Christi, & nostro caetu funditus sustuleris, ne suis turbidis verborum blanditiis venetur animas simpliciorum.

λω κενολογίας ἐγκείμενον ἀσεβήμασιν ἀρδίην τῆς χειρὸς, καὶ ἡμῶν ἀφανίσαι ἐπαύλειος, ὡς αὖν μὴ τῆς θολερᾶς αὐτῆς λογοθωπείας τὰς τῶν ἀπλῶν ψυχῶν ἐργάζεται θήραμα.

Quamquam vero Eustathium in Concilio Nicæno ad Constantinum, verba fecisse, variis veterum testimoniis *** constat, tamen hanc allocutionem à Gregorio esse compositam credibile est. Certe ab Eustathio tunc ita adhibitam vel τῆς ὁμοιοῦς vel τῆς ὑποστάσεως vocem, nemo controversiæ Arianae peritus facile dixerit. Non meminit hujus allocutionis Gelasius Cyzicenus qui Eustathii Antiocheni *responsiones ad objecta Phadonis Philosophi* super loco Genes. I. 26. *Faciamus hominem ad similitudinem nostram*, refert lib. 2. de actis Concilii Nicæni cap. 14. 15.

2. Ὑπόμνημα, η) *Commentarius in Hexaëmeron*, sive Chronicus liber potius, ο) incipiens ab Hexaëmeri expositione, ac deinde usque ad tempora Judicum producens sacram Historiam, atque exinde mancus ac deficiens. Nam licet Labbeus in Bibliotheca MSS. librorum pag. 77. Eustathium in Hexaëmeron memorat cum auctario usque ad Alexandri M. tempora, tamen illud auctarium lucem non vidit. Neque Latina versio Johannis Marianæ, S. I. cujus idem Labbeus pag. 22. meminit. Primus Græco & Latine cum versione sua & eruditis ac copiosis notis edidit *Leo Allatius* Lugd. 1629. 4. Hinc Latine ex Allatii versione legitur T. 27. Bibl. Patrum edit. Lugd. 1677. p. 25. Latinus Latinus T. 2. Epist. p. 186. scribit Eustathii Antiocheni Episcopi librum de mundi creatione repertum in Sicilia A. 1563. additque Basilii plura videri ex eo desumpta esse. Ac certe de natura animalium plura eadem in Basilio ad Hexaëmeron leguntur, sed quæ (ut Michael Glycas postea) ex Basilio potius videtur hausisse

Y

quis-

*** Vide B. D. Thomæ Ittigii Historiam Concilii Nicæni §. 35. & Clariss. Christiani Ludovici ad eam notas pag. 95.

η) Ita recte inscribitur in Allatii editione. Neque enim convenit titulus ὁμιλίας quam ei tribuit Sirmondus Tom. 2. Opp. p. 750.

ο) Pag. 55. numerat ab Adam ad obitum Phalegi annos 3000. Ad Christi resurrectionem 5531. à Christi resurrectione ad annum trigésimum sive τριακονταετηρίδα Constantinii M. 649, 269. sed puto scripsisse 649. 299.

quisquis fuit libri hujus auctor, qui Eustathius Antiochenus esse nequit, si pag. 1. τῶν ἁγίων ἡς ἀκριβέστατην τῶν χρόνων ἰστορίαν ποιησάμενος est p) Eusebius Cæsariensis, Eustathii inimicus, Ezechielis Tragici versus quosdam profert pag. 25. qui emendatiores leguntur apud Eusebium IX. 29. præparat. Ex pseudo-Jacobi protevangeliō nonnulla repetit pag. 54. seq. Natali Alexandro iudice q) non videtur Eustathii Antiocheni genuinum opus, cum illius stylus Eustathiano plane dissimilis sit, nec illius meminerit S. Hieronymus aut ullus veterum, mera denique sit compilatio male confutarum sententiarum Veteris Test. Artapani, Josephi, Proteuangelii S. Jacobi ἁπλῆς Eusebii, S. Basilii. Eadem Guil. Cavei sententia, & Tillemontii Tom. 7. memor. Hist. Eccles. pag. 655.

3. Κατὰ Ὁρεγένης διαγωνιστικὸς * εἰς τὸ τῆς ἐγγαστριμύθου θεώρημα, de Engastrimytho. 1. Samuel. XXVIII. disputatio qua adversus Origenem, in quem acriter invehitur & p. 395. πολυῖσος ridet nomine, verum Samuelem à Pythonissa evocatum esse negat. Hujus scripti meminit Hieronymus cap. 85. de S. E. nec quisquam est qui illud genuinum Eustathii opus esse dubitet. Dedicavit hoc Eustathius Eutropio, quem p. 351. κράλιστον ἀνδρῶν appellat, sed sub initium statim διαπρεπέστατον τῆς ὀρθοδοξίας ἱεροκήρυκα. Primus Græce cum versione sua & diatriba ejusdem argumenti ad calcem libri in Hexæmeron idem Allatius vulgavit Lugd. 1629. 4. unde Græce & Latine cum Allatii diatriba de Engastrimytho recusa est in Criticis sacris Anglis, Londini primum deinde in Belgio ac Francofurti vulgatis Tomo VIII. Latine etiam occurrit ex Allatii versione in Tom. 27. Bibliothecæ Patrum edit. Lugd. A. 1677. pag. 42.

III. Fragmenta ex libris Eustathii Antiocheni deperditis.

I. Ex. VIII. libris contra Arianos.

Ἀναβασίης Σιναιτα: 'Ευσταθίου Ἀντιοχείας ἐκ τῆ κατὰ Ἀρριανῶν λέγου. 'Εἰ γὰρ κλισὶς, οὐκ ἄρα γεννητός. 'Εἰ δὲ γεννητός, οὐκ ἄρα κλισίς. Ἐπεὶ μὴδὲ οἰόντε περὶ τὴν αὐτὴν φύσιν ἐκατέρων φρέσκειναι τὸ γένεσθαι. Σημείον τε οὐκ ἀδύνατον περὶ τὴν αὐτὴν φύσιν τὸ κλισίον ὑπάρχειν καὶ τὸ ἀκλισίον. Καθολικὸν γὰρ παράλογον τῷ διδασκάλῳ.

Faint

p) Videtur hoc Allatio in noticiâ h. 1. pag. 12. atque fateor esse verisimillimum.

q) Natalis Alex. Seculo IV. p. 116. edit. in fol.

* Ἀν. διαγωνιστικόν.

Facundus Hermianensis lib. XI. cap. 1. Nam B. Eustathius Antiochenus Episcopus, qui primus in Concilio Nicæno fuit, sexto adversus Arianos libro, de eo quod ait Dominus, (Marc. XIII. 32.) Nemo scit diem illum, Dicamus, inquit, *cujus rei gratia Filius hominis diem proprii adventus ignorat. Neque enim dubium est, quia & hoc causa suscitatis hominum providens adinvenit omnium creator & generis opifex DEUS. Sicut enim hominem, causa salutis hominum Verbo cooptavit & DEO, sic & insignem judicii diem causa divini beneficii homini competenter abscondit; ne forte ineffabilia mysteria similis generis hominibus homo indicans, & diem secundi adventus ostenderet.* Itemque in eodem libro: *Dum sederit, ait Filius hominis in sede Majestatis sue* (Matth. XIX. 28.) *alia quidem videtur loqui persona, de altera autem facit manifeste sermonem. Ergo divinus Spiritus de homine clare dicens apparet: Dum sederit Filius hominis in sede Majestatis sue, sine contradictione denuntians, quia supervenientes glorias homo suscipit justitia & virtute ornatus, & excelsum regni solum rite percipiens.* Rursus eodem libro de verbis Christi disputans dicit, omnia mihi tradita sunt à Patre meo (Matth. XI. 27.) *Manifeste ex persona hominis prophetare cognoscitur, sicut & ante probavimus. Iste enim maximas & accidentes virtutes percipit ad meliora dignitate procedens.* Qui octavo quoque libro sic ait: *Contemplandam autem, quomodo loquens Deo, & dicens: (Psal. IX. 7.) Et civitates destruxisti, rursus alterum introducit Dominum, inferens: (ibid. v. 8. seq.) Et Dominus in æternum manet. Paravit in judicio sedem suam. Manifestissime etenim alii de alio loquens apparet. Significavit quia judex est, qui preparavit ei sedem tanquam prius non habenti hunc honorem, sic videbatur loqui. Quasi per figuras enim indicabat Propheticas, quoniam homo ex membris justitia templum decenter factus, & sacratissimo habitans verbo, virtutis adeptus est perpetuum solum.* Item in eodem libro: *Non enim ait, qui alteram sedem habet, alteram sibi apparet sortem: sed cui non adest sedis potentia. Ergo hæc ad hominem Christi manifeste respiciunt. Neque autem omnipotenti hæc reponenda sunt proprium habenti sceptrum: neque Verbo ipsum regnum habenti quod etiam Pater habet: sed in Christo dicendum, Dominus in calo paravit sedem suam. Nam omnium simul creaturarum Dominator propter Divini Verbi commixtionem.*

Idem opus respicit Ephræmius Antiochenus Cyrillum adversus Nestorianos defendens apud Photium Cod. 229. p. 411. τὰ αὐτὰ φησιν καὶ Εὐστάθιος ὁ μέγας ὁ τῆς Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος. Diserte vero apud

eundem Photium Cod. 225. Eulogius Alex. pag. 395. Καὶ γὰρ καὶ Ἐυστάθιος ὁ τῶν δερχειῶν δερχειὺς ἐν ἐξ λόγοις τὰ (lege ἐν ἑκτῷ λόγῳ τῶν) κατὰ Ἀρειανῶν αὐτοῖς ῥήμασιν ἔτω φησίν. Ἀλλ' οἱ παραδόξοι τῆς Ἀρεῖας θυμέλης μεσόχοροι τὸ μὲν ἀμαρτῖαν πεποιηκέναι τὸν Χριστὸν φερούσι. Καὶ μετ' ὀλίγα. τὸ δὲ ὁ Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ, κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ (2. Cor. V. 19.) ἔτε τοῖς τῆς γλώττης ὄργανοις ἐκφωνῶσιν. Ἀλλ' ὥσπερ δεινοὶ συκοφάνται καὶ κατήγοροι ἀκρωτηριασάντες τὸ χρεῖον, τὸν ἀγῶνα τῆς κατηγορίας ποιοῦνται. Ἔτα καὶ ἡ ψήφου ἡ ὑπὲρ τῆ νόμου. Δεῖ δὲ φιλαλήθως τὰς ἐνομῶς ἀγωνιστὰς πάντα συμπεριλαμβάνοντας ἀπαρλεῖπτως, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀπάτην μέρου μὲν ἀποσιωπᾶν, μέρου δὲ ἀποσιωπῶντας προφέρειν. Refer huc etiam, qvōd Stephanus Gobarus apud Photium Cod. 232. pag. 475. caput duodequadragesimum, operis sui, de pugnantis Patrum sententiis, impendit exponendæ Eustathii Antiocheni doctrinæ de Verbi incarnatione, ὅπως ἐδόξαζε περὶ τῆς τῷ Κυρίῳ ἡμῶν ἐνανθρωπήσεως ὁ ἐν ἀγίοις Ἐυστάθιος ὁ τῆς Ἀντιοχείας δερχειρωσύνης προεδρεύσας.

Job. Damascenus in sacris parallelis (Tom. 2. Operum edit. novæ pag. 314.) Ex Eustathio κατ' Ἀρειανῶν hæc verba allegat: πᾶν τὸ δερχὴν ἔχον, καὶ τέλει ἐπιδέχεται, τὸ δὲ τέλει ἐπιδεχόμενον, φθορᾶς ἐστὶ δεκτικόν. Apud eundem pag. 751. hæc Eustathii Antiocheni leguntur, nullo ejus scripto nominato: ὁ Θεὸς τὰ πάντα πληροῖ, ὑπ' ἑδενὸς περιεορῶμεν, πάντως ἐν παντὶ τέλει κατὰ τὴν τῷ Δαυὶδ ὑμνολογίαν ἔσται. Εἰ γὰρ ἔξω λέγοιτο τόπος ἑνός, ἀνάγκη περιεορῶσθαι αὐτὸν ὑπ' ἐκείνῳ ἔπερ περιίσκηται. Ὅλον ἂν ἐν παντὶ γενόμεν, ἔδω μῶς ἡς ἐτέρως μεδίεσται τόπος τὰ πάντα πληρῶν.

2. Ex Homilia in illud Proverb. VIII. 22. Dominus creavit me.

Theodoretus lib. 1. Hist. Ecclef. cap. 8.

Versio antiqua ex Historia Tripartita II. 6.

Βαδιῶμαι α) δὲ ἐν τῷ περὶ ἡδὴ καὶ ἐπὶ τὰ πεπεραγμένα. Τί ἂν ἐπειδὴ διὰ ταῦτα συνοδῶν ἐς τὴν Νικαίαν ἀφικνῶνται μεγίστη, διακο-

Pergo itaque jam hinc, & ad ea; qvæ gesta sunt. Cum igitur propter hæc Synodus maxima, in Nicæam venisset urbem, † & qvæ

* Psalm. 139.

α) Nicephorus VIII. 21. βαδιῶ.

† Hoc loco plurā Interpres prætervehit.

q̄uereretur fidei modus, apertā q̄videm impudentia Eusebii scripturam protulit blasphemiz, q̄v̄ coram omnibus lecta, repente cladem importabilem causa divisionis audientibus irrogavit: confusionem tamen incurabilem suo providit auctori. Cumq̄ve officina capta fuisset, indubitanter Eusebii, disrupta iniquitatis scriptura in conspectu omnium, q̄vidam ex tractatu nomen, exponentes pacis compescuerunt, omnes iustam q̄verimoniam facientes. Ariani autem metuentes, ne congregato ibidem tanto Concilio pellerentur: exilientes anathematizaverunt interdictum Arii dogma, concorderiter subscribentes litteris, suaq; manu consentientes, & similiter se, sicut omnis Synodus, sapere profitentes. Cumq̄ve Præfulibus, ut ita dicam, mala calliditatis arte prævaluissent, q̄vi magis debuerant agere poenitentiam, tunc q̄videm latenter, postea vero clare damnatas cœperunt allegare sententias: sæpe ponentes insidias eis, à q̄vibus videbantur esse convicti, volentesq̄ve zizaniorum gérmina radicare. Et tunc timentes declinantésq̄ve

σίαν b) μηδ' γε καὶ ἐβδομή-
κοντα τὸν ἀεὶ μὲν ὁμοῦτε συναχ-
θέντων. Τὸ γὰρ σαφὲς διὰ τὸν τῆς
πολυαυδρίας ὄχλον c) ἔχ' ὁιος
τὲ ἡμὶ γράφειν, ἐπειδὴ μὴ πάντα
τὸτο περισπαστάως ἀνίχνευον. Ὡς
δὲ ἐξήκωτο τῆς πίστεως ὁ τρεπθῶ,
ἐναργῆς μὴν ἐλεγχθῶ. τὸ γράμμα
τῆς Εὐσεβίου * προὐβάλλετο βλασ-
φημίας. Ἐπὶ πάντων δὲ ἀναγινώσκον,
αὐτίκα συμφωρῶν μὴν d) ἀσάθ-
μητον τῆς ἐκτροπῆς ἐνεκα τοῖς αὐ-
τηκόοις προὔχον. e) Ἀρχὴν δ'
ἀνῆκεσαν τῷ γράφῃ παρῆχεν. Ἐ-
πειδὴ δὲ τὸ ἐργαστήριον τῶν ἀμφὶ
τὸν Εὐσεβίον σαφῶς ἐάλω, τῷ παρα-
νόμῳ γράμματι διαρραγόντι ὑπ'
ὄψει πάντων, ὁμῶς τινες ἐκ συ-
σκευῆς, τὸν νομὸν προβαλλόμενοι τῆς
εἰρήνης, κατεσέγησαν μὲν ἅπαντας
τῆς ἀρετῆς λέγειν ἐωθότας. οἱ δ'
ἀρετομανῆται δέισαντες, μήπως f)
ἀρετῆς τοσαύτης ἐν ταυτῷ g) συ-
νόδῳ συγκεκροτημένης ἐξοστρακισθῶν,
ἀναθεματίζεσθαι μὲν προσηρῶσαντες
τὸ ἀπηγορευμένον δόγμα, συμφώ-
νοις γράμμασιν h) ὑπογράφαντες
αὐτοχρεῖ. Τῶν δὲ προεδρῶν διὰ πλεί-
στης ὁσῆς περιδρομῆς κρατήσαντες,
δεόν αὐτοὺς ὑπόπτωσιν λαμβάνειν,
τοτὲ μὴν i) λεληθῶτως, τοτὲ δὲ
προφανῶς τὰς ἀποψηφιδέσας
πρεσβεύουσι δόξας, διαφοροῖς ἐπιβ-
λεόν-

Υ 3

b) id. male omittit διακοσίαν. c) id. τὸ ὄχλος. * Eusebii Nicomedienſis.

d) id. μὲν. e) id. πρῶτον. f) id. μήποτε. g) id. ἐν ταύτῳ.

h) id. συμφώνοις δὲ γράμμασιν αὐτοχρεῖα ὑπέγραψαν. i) id. ποτὲ μὲν, ποτὲ δὲ.

λεύοντες τοῖς ἐλέγχοις. Βεβλέμενοι
 δὲ παγιάσαι τὰ ζῴων ὁδὸν Φυτεργή-
 ματα, δεδοίκασι τῆς ἐπιγνώμονας,
 καὶ k) ἐκυλίνουσι τὰς ἐφόρους
 καὶ ταύτη τῆς τῆς εὐσεβείας κηρυ-
 κας ἐκπολεμῶσιν. εἰ δὲ ἔτω l)
 δὲ πιστεύομεν, ὡς ἀνθρώπου ἀθέως
 δύνασθαι κρατῆσαι πώποτε τῆ θείας.
 Καὶ γὰρ πάλιν ἰχθύωσι, καὶ πάλιν
 ἡττηθήσονται κατὰ τὸν σεμνύφω-
 νον προφήτην ἡσαΐαν. m) Ταῦ-
 τα μὲν ἐν ὁ μέγας εὐστάθιος.

Apud eundem Theodoretum Dialogo 1.
pag. 67.

Ἐι μὲν οὖν δέχην τῆς γενήσεως
 ἔληφεν ὁ λόγος, ἀφ' οὗ διὰ τῆς
 μητρῴας διοδεύσας γαστρός τὰς σω-
 ματικὰς ἐφόρεσεν ἀρμονίας, σωέ-
 σθηκεν ὅτι γέγονεν ἐκ γυναικός. Ἐι
 δὲ λόγος καὶ θεὸς ἦν ἀνέκαθεν πα-
 ρὰ τῷ Πατρὶ, καὶ τὰ σύμπαντα δι'
 αὐτοῦ γεγενῆσθαι φαμέν, οὐκ ἄρα
 γέγονεν ἐκ γυναικός ὁ ὢν καὶ τοῖς
 γενητοῖς ἅπασιν αἰῶσι. Ἀλλ'
 ἐστὶ τὴν φύσιν θεὸς αὐτάρκης, ἀπει-
 ρος, ἀπερμύνητος. Ἐκ γυναικός
 δὲ γέγονεν ἄνθρωπος, ὁ ἐκ τῆ παρ-
 θενικῇ μήτρᾳ πνεύματι παγίς α-
 γίω.

Τὴ αὐτὴ ἐκ τῆ αὐτῆς λόγος. Ναὶς
 γὰρ κυρίως ὁ καθαρὸς καὶ ἀχρωτός,
 ἡ κατὰ τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τὸν Λό-
 γον σκητὴ, ἐνθα προφανῶς σκηναί-
 εον.

tanti Concilii cognitores, occul-
 te postea pietatis prædicatores de-
 bellare tentabant. Sed non cre-
 dimus homines sine Deo posse
 prævalere contra sacram adoran-
 damque legem, Evangelicamque
 doctrinam. Nam licet admodum
 roborentur, rursus fortiter &
 magnifice devincuntur, secun-
 dum prophetica gloriosi vocem
 Isaiæ. Hæc itaque magnus Eu-
 stathius.

Versio Victorini Strigelii.

Si igitur initium generationis
 sumit Verbum, quando per ma-
 ternum transiens uterum corpo-
 rea gestavit membra, ideo extitit,
 quia ex muliere natum est.
 Si vero Verbum & Deus erat de-
 superà Patre, & omnia per ipsum
 facta esse dicimus, nequaquam
 ortus sui principium ducit ex mu-
 liere, qui vere est, & omnibus
 creaturis ut sint causam præbet,
 sed est natura Deus omnibus bonis
 abundans, infinitus, qui nulla
 cogitatione comprehendi potest.
 Ex muliere autem natus est ho-
 mo, qui in virginali matrice à
 Spiritu sancto formatus est.

Idem in eadem concione: Templum
 enim propriè mundum & imma-
 culatum, est humanum Verbi ta-
 bernaculum, in quo se conspici-
 endum

k) desit καὶ apud Niceph. l) id. ἔτος. m) Eisaï VIII, 9.

endum præbens habitavit Deus. Neque vero hoc dicimus probabilia signa sequentes. Nam is qui natura filius Dei est, hujus templi destructionem & instaurationem prædixit, & sine ulla ambiguitate nos hac de re docuit dicens ad exuentos Judæos: (*Johan. 2.*) Solvite templum hoc, & in tribus diebus erigam illud.

Idem in eadem concione: Quando igitur hominem tanquam templum gestavit Verbum, corpore quidem inter homines versatus est, varia autem miracula invisibili natura edidit, & Apostolos præcones regni æterni misit.

Idem dialogo 2. pag. 169.

Idem enarrans dictum, Dominus creavit me initium viarum suarum: non enim dixit Paulus conformes Filio Dei, sed conformes imagini Filii ipsius, ut doceret aliud esse Filium Dei, aliud imaginem ejus. Nam filius divina paternæ virtutis insignia gestans imago est Patris, quia similes ex similibus geniti veræ imagines sunt parentum. Homo vero quem gestavit, imago est Filii. Nam imagines etiam diversis coloribus pingi solent, & aliæ quidem manibus formantur, aliæ vero natura & similitudine fiunt. Præterea veritatis lex idem declarat. Non enim incorporeus sa-

σας, ᾤκησεν, ὁ Θεός. Καὶ ταῦτα, οὐκ ἐκ τῶν εἰκόντων φαιμέν, τὰς γὰρ ὁ φύσις τῆς Θεοῦ υἱός, τὴν λύσιν καὶ ἀνάστασιν προαγορεύων τῇ νεώ. Ἀναμφιβόλως ἡμᾶς διδάσκων ἐφοδιάζει τοῖς μισανθρώποις φάσκων ἰσδαίοις, λύσατε τὸν ναὸν τῆς, καὶ ἐν τρεσὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.

τῇ αὐτῇ ἐκ τῆς αὐτῆς λόγος. Ὁ πνεῦμα οὐκ τὸν ἄνθρωπον ναυρησας ἐφόρεσεν ὁ λόγος σώματι μὲν τοῖς ἀνθρώποις ἐπιφοιτῶν, παντοδαπὰς ἀοράτως θαυματουργίας ἐπεδείκνυτο, τὰς δὲ ἀποστόλους κηρυκας τῆς αἰδίου βασιλείας ἐξέπεμπε.

τῇ αὐτῇ ἐκ τῆς αὐτῆς λόγος τῇ εἰς τὸ κύριον ἐκλήσε με δεχθῆναι ἰδὼν αὐτῇ. ἔγὼ γὰρ εἶπεν ὁ Παῦλος συμμόρφος τῇ υἱῇ τῆς Θεοῦ, ἀλλὰ συμμόρφους τῆς εἰκόνος τῇ υἱῇ αὐτῆς. Ἄλλο μὲν καὶ δεικνύων τὸν υἱὸν εἶναι, ἄλλο δὲ, τὴν εἰκόνα αὐτῆς. Ὁ μὲν γὰρ υἱὸς τὰ θεῖα τῆς πατρὸς δέξεται γνώρισμα φέρων, εἰκὼν ἐστὶ τῆς Πατρὸς, ἐπειδὴ καὶ ὅμοιοι, ἐξ ἐμῶν γεννώμενοι, εἰκόνες οἱ ὑποκείμενοι φαίνονται τῶν γεννητῶν ἀληθῆς. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃν ἐφόρεσεν, εἰκὼν ἐστὶ τῆς υἱῆς. τῇ καὶ ἐξ ἀνομοίων κηρυττομένην χρωμάτων εἰκόνας. Καὶ τὰς μὲν εἶναι θέσει χειροτεύκτας, τὰς δὲ φύσιν καὶ ὁμοιότητι γε-

γεννημένας. Ἄλλως, τε καὶ αὐτὸς ὁ
τῆς ἀληθείας τῷ ἱσαγορεύει θε-
μός. ἔ γάρ τὸ ἀσώματον τῆς σο-
φίας πνεῦμα σύμμορφον τοῖς σω-
ματικοῖς ἀνθρώποις ἐστίν, ἀλλ' ὁ τῷ
πνεύματι σωματοποιητὴς ἀνθρωπίνου
χαρακτήρ, ὁ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν ἰσά-
ρομα μέλη φορῶν, καὶ τῶν ὁμοίων
ἐκάστοις περιβεβλημένων ἰδέας.

Τῷ αὐτῷ ἐκ τῷ αὐτῷ λόγῳ. Ὁ
δὲ τὸ σῶμα λέγει σύμμορφον τοῖς
ἀνθρωπίνοις εἶναι, σαφέστερον ἡμᾶς
διδάσκει φιλιππησίους ἐπιστέλλων, ἡ-
μῶν τὸ πολίτευμά φησίν, ἐν ἔρα-
νοῖς ὑπάρχει, ἐξ ὧν, καὶ σωτῆρα
ἀπεκδεχόμεθα κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ,
ὃς μεταχρηματίζει τὸ σῶμα τῆς τα-
πεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ
σύμμορφον τῷ σωματικῇ δόξης αὐ-
τῷ. Εἰ δὲ τὸ ταπεινὸν μεταχρημα-
τίζων τῶν ἀνθρώπων σῶμα, σύμ-
μορφον τῷ ἰδίῳ σώματι κατα-
σκευάζει, ἐὰν πανταχόθεν ἀπο-
δεδεικται ἡ τῶν ἐναντίων συκοφαν-
τία.

Τῷ αὐτῷ ἐκ τῷ αὐτῷ λόγῳ. Ἀλλ'
ὡς περ ἐκ τῆς παρθένου τεχθεὶς ὁ
ἀνθρωπίνος ἐκ γυναικὸς λέγεται γε-
γεννησθαι, ἔτι καὶ ὑπὸ νόμον γε-
γεννησθαι γράφεται τῷ διὰ τῶν νομι-
κῶν εἶδ' ὅτε βαδίσας μωμμάτων.
Ὅποτε μάλιστα παῖδα μὲν αὐτὸν ὄντα
ὀκταήμερον, προθύμως οἱ γονεῖς
περιτέμνουν ἡπαύοντο. Καθ' ἅπερ
ὁ εὐαγγελιστὴς ἐκδίδωσι λεγῶν, εἰς
δὲ τὸ ἱερὸν ἀνήγον, μετέπειτα παρα-

pientia spiritus conformis est
corporalibus hominibus, sed per
spiritum formatus homo, qui
aliis omnibus numero aequalia
membra gestavit, & simili cor-
poris idea vestitus fuit.

Idem in eadem enarratione :
Quod autem corpus dicat esse
conforme humanis, magis per-
spicue nos docet ad Philippen-
ses scribens, (Phil. 3.) Nostra con-
versatio, inquit, in caelis est, ex
quo & salvatorem expectamus,
Dominum Jesum Christum, qui
transfigurabit corpus nostrum,
humile, ut conforme reddat cor-
pori suo glorioso. Si igitur hu-
mile corpus hominum transfigu-
rans conforme proprio corpori
efficit, vanitatis & stulticiae ple-
nissima est adversariorum ca-
lumnia.

Idem in eadem enarratione :
Sed quemadmodum ex virgine
natus homo, ex muliere dicitur
factus esse: ita & sub lege factus
esse scribitur, quia legi congru-
entia fecit, ut cum infans octo-
dierum promte à parentibus ad
circumcisionem oblatus est, sicut
Evangelista Lucas narrat, (Luc. 2.)
Adduxerunt eum in templum, ut,
sisterent eum Domino, & ut pur-
gantes

gantes darent hostias sicut scriptum est in lege Domini, par tur-
turum, aut duos pullos colum-
barum. Si igitur purgantia dona
secundum legem pro ipso oblata
sunt, & octavo die circumcisio-
nem tulit, non absurde scriptum
est, ipsum sub lege factum esse.
Non enim λόγος subjectus est legi,
sicut calumniatores opinantur.
Ipse enim est lex, neque DEUS
indigebat sacrificiis purgantibus,
qui uno nutu omnia purgat & san-
ctificat, sed quia ex virgine as-
sumtum organum gestavit, sub
lege factus est, & ritu primoge-
nitorum purgatus, non quod
ipse indigeret hac medicina, sed
ut à servitute legis redimeret ven-
ditos sub maledictionem.

ἐποίησεν τῷ κυρίῳ, τὰς καθαρσίας
ἐπιτελουῦντες ἀναφοράς. Τῇ δὲ δούλῳ-
θυσίᾳ κατὰ τὸ εἰρημένον, ἐν νόμῳ
κυρίου. Ζευγὺς τρυγόνων, ἡ δύο
νεοσσὺς περὶ πτερῶν. Εἰ τοίνυν τὰ κα-
θάρσια δῶκεν κατὰ τὸν νόμον ὑπὲρ
αὐτῆς προσεφέρει. Καὶ περὶ τομῇ
ὀκταήμερον ἐφόρεν. Ταύτῃ κ' ὑπὸ
νόμον αὐτὸν σὺν ἀπὸ κότῳ γεγενῆ-
σθαι γεγράφει, ἕτε δὲ ὁ λόγος ὑπέ-
κθηται τῷ νόμῳ καθάπερ οἱ συκοφάν-
ται δοῦναι. Αὐτὸς ὢν ὁ νόμος,
ἕτε ὁ θεὸς ἀδείκνυται θυμάτων καθαρ-
σίῳ. Ἀφ' οὗ ῥιπὴ καθαρῶν ἀπαν-
τα, καὶ ἁγιάζων, ἀλλ' εἰ καὶ ἐκ τῆς
παρθένου τὸ ἀνδρώπινον ὄργανον ἀνα-
λαβὼν ἐφόρεσε, καὶ ὑπὸ νόμον ἐγε-
νερ. Κατὰ τὰς τῶν πρωτόκων
ἀξίας καθαρῶν, σὺν αὐτῷ θεο-
μένῳ τῆς τέτων χορηγίας ὑπέμενε
τὰς θεραπείας. Ἀλλ' ἵνα τῆς τῆ νό-
μου δαλείας ἐξαγοράσῃ τὰς πεπρα-
μένους τῇ δίκῃ, τῆς δέας.

Apud eundem, Dialogo 3.

Nam homo mortuus tertio die
resurrexit, & Mariæ cupienti con-
trectare sancta membra respon-
dit, Noli me tangere. Nondum
“enim ascendi ad patrem meum.”
“Sed vade ad fratres meos, & dic
“eis, Ascendo ad patrem meum,”
“& patrem vestrum, & Deum me-
um & Deum vestrum. Illud vero,
Nondum ascendi ad patrem me-
um, non λόγος dixit, & Deus

ὁ ἀνθρωπῆς γὰρ ὁ ἀποθανὼν,
τρίτημερος μὲν ἀνίσταται, τῇ δὲ Μα-
ρίᾳ, καρτερίᾳ μὲν ψυχῆς, ἄπτε-
σθαι προθυμωμένη τῶν ἁγίων μελῶν,
ἀνθυπενόγκας, ἐκφωνεῖ, μή μὲν ἄπτε.
ἔγω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πα-
τέρα μου, πορεύς δὲ πρὸς τὴν ἀδελ-
φὴν μου, καὶ ἐπὶ αὐτοῖς. Ἀναβαίνω
πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ πατέρα
ὑμῶν, καὶ θεόν μου, καὶ θεὸν ὑμῶν.
Τὸ δ' ἔγω ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πα-
τέρα

gantes darent hostias sicut scriptum est in lege Domini, par tur-
turum, aut duos pullos colum-
barum. Si igitur purgantia dona
secundum legem pro ipso oblata
sunt, & octavo die circumcisio-
nem tulit, non absurde scriptum
est, ipsum sub lege factum esse,
Non enim λόγος subjectus est legi,
sicut calumniatores opinantur.
Ipse enim est lex, neque DEUS
indigebat sacrificiis purgantibus,
qui uno nutu omnia purgat & san-
ctificat, sed quia ex virgine as-
sumtum organum gestavit, sub
lege factus est, & ritu primoge-
nitorum purgatus, non quod
ipse indigeret hac medicina, sed
ut à servitute legis redimeret ven-
ditos sub maledictionem,

ἤσται τῷ κυρίῳ, τὰς καθαρσίας
ἐπιτελουῦτες ἀναφοράς. Τῇ δούλῳ-
θυσίᾳ κατὰ τὸ εἰρημένον, ἐν νόμῳ
κυρίου. Ζεύγῳ τρυγόνων, ἡ δύο
νεοσσὲς περὶ πτερόων. Εἰ τοίνυν τὰ κα-
θάρσια δῶρα κατὰ τὸν νόμον ὑπὲρ
αὐτῆ προσεφέρετ. Καὶ περὶ τομῇ
ὀκταήμερον ἐφόρει. Ταύτη ἢ ὑπὸ
νόμον αὐτὸν οὕτως ἀπὸ κτίσεως γεγενῆ-
σθαι γεγράφ, ἔτε δὲ ὁ λόγος ὑπέ-
κθη τῷ νόμῳ καθάπερ οἱ συκοφάν-
ται δοξάζουσιν. Αὐτὸς ὢν ὁ νόμος,
ἔτε ὁ θεὸς ἀδελφὰ θυμάτων καθαρ-
σίαν. Ἀδελφὰ ἑπὶ τῇ καθαρσίᾳ ἅπαν-
τα, καὶ αγιάζων, ἀλλ' εἰ καὶ ἐκ τῆς
παρθένου τὸ ἀνδρώπινον ὄργανον ἀνα-
λαβὼν ἐφόρεσε, καὶ ὑπὸ νόμον ἐγέν-
ετ. Κατὰ τὰς τῶν πρωτόκων
ἀξίας καθαρσιὰς, οὕτως αὐτὸς δεό-
μενος τῆς τέτων χορηγίας ὑπέμενε
τὰς θεραπείας. Ἀλλ' ἵνα τῆς τῶ νό-
μου δουλείας ἐξαγοράσῃ τὰς πεπε-
μένους τῇ δίκῃ, τῆς δόξης.

Apud eundem, Dialogo 3.

Nam homo mortuus tertio die
resurrexit, & Mariæ cupienti con-
trectare sancta membra respon-
dit, Noli me tangere. Nondum
enim ascendi ad patrem meum.
Sed vade ad fratres meos, & dic
eis, Ascendo ad patrem meum,
& patrem vestrum, & Deum me-
um & Deum vestrum. Illud vero,
Nondum ascendi ad patrem me-
um, non λόγος dixit, & Deus

ὁ ἀνδρῶν γὰρ ὁ ἀποθανὼν,
τριήμερος μὲν ἀνίσταται, τῇ δὲ Μα-
ριάμ, καρτερίᾳ μὲν ψυχῆς, ἄπτε-
σαι προθυμημένη τῶν ἁγίων μελῶν,
ἀνθυπενέγκας, ἐκφωνεῖ, μή μὲ ἀπτε.
ἔγω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πα-
τέρα μὲ, πορεύε δὲ πρὸς τὴν ἀδελ-
φὴν μὲ, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς. Ἀναβαίνω
πρὸς τὸν πατέρα μὲ, καὶ πατέρα
ὑμῶν, καὶ θεὸν μὲ, καὶ θεὸν ὑμῶν.
Τὸ δ' ἔγω ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πα-

τέρρα μὲν, ἔχ' ὁ λόγος ἐφασκε, καὶ
θεὸς ὁ ὑπεράσθεν ὁρμώμενος, καὶ
ἐν τοῖς κόλποις διαίτῳμενος τῇ πα-
τρὸς, ἔδ' ἡ πάντα τὰ γενητὰ πε-
ριέχεσθαι σοφία, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἐκ-
παντὸς πάντων ἡρμοσθημένος μελῶν
ἀνδρῶν τὴν ἐπέφηνεν. Ὁ ἐκ
τῶν νεκρῶν ἐγερθεὶς, καὶ, ἔδ' ἐπὶ
μὲν πρὸς τὸν πατέρα μετὰ τὸν θά-
νατον ἀνελθὼν, ταμιευόμενος δὲ αὐ-
τῷ τῆς προσδοκίας τὴν ἀπαρχὴν.

Τῇ αὐτῇ ἐκ τῇ αὐτῇ λόγος. Κί-
ερον δὲ τῆς δόξης, αὐτὸν τὸν ἄν-
δρῶν τὸν σταυρωθέντα σαφῶς ὀνο-
μάσθαι, γράφον. Ἐπειδὴ καὶ κύριον
καὶ Χριστὸν ἀνέδειξεν αὐτὸν, καθά-
περ οἱ ἀπόστολοι τῷ αἰδομένῳ Ἰσραὴλ
διαλεγόμενοι φασίν. Ἀσφαλῶς ἐν
γινώσκῃ πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι
κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ὁ θεὸς ἐ-
ποίησε. Τῇ τὸν Ἰησοῦ ὃν ὑμεῖς
ἐσταυρώσατε, τὸν παθόντα. Τρι-
γάρου Ἰησοῦ κύριον ἐποίησε, καὶ
ἐν τῇ σοφίᾳ ἔδ' ἐν τὸν λόγον τὸν ἀνέ-
καθεν ἔχοντα τῆς δεσποτείας τὸ κρά-
τος, ἀλλὰ τὸν μετέωρον, τῷ σταυ-
ρῷ προσεκεκτετάσαντα τὰς χεῖρας.

Τῇ αὐτῇ ἐκ τῇ αὐτῇ λόγος. Ἐι-
γὰρ ἀσώματος ἐστίν, ἔτε ἀφ' ἧς χει-
ρῶν ὑποπίπτει, ἔτ' αἰδομένοις ὁμῶς
περιλαμβάνεται. Οὐ τρώσιν ὑπο-
μένη, οὐχ' ἡλοῖς πρόσληται, ἔθα-
νάτῳ κοινωνεῖ, ἔκρυπτεται γῇ, ἔ-
τάφῳ κατακλείεται, οὐκ ἐκ μνημέ-
ων ἀνίσταται.

Τῇ αὐτῇ ἐκ τῇ αὐτῇ λόγος. Οὐδεὶς
αἶρεν τὴν ψυχὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἐξ ἑσῆας

qvi è cœlo descendit, & in sinu
Patris versatur, nec Sapientia
omnes creaturas sustentans, sed
ipse ex variis ac diversis coagmen-
tatus membris homo hoc pro-
nunciavit, qvi ex mortuis resus-
citatus, nondum quidem ad Pa-
trem post mortem abierat, sed
tamen reservabat ad ascensionem
primitias.

Idem in eadem enarratione : Do-
minum vero gloriæ ipsum homi-
nem crucifixum diserte nominat,
quia & Dominum & Christum
declaravit ipsum, sicut Apostoli
uno ore ad populum Israël di-
cunt : (*Act. 2.*) Certo sciat ergo,
tota domus Israël, quod Domi-
num & Christum fecerit Deus,
hunc Jesum, quem vos cruci-
fixistis. Passum igitur Jesum
Dominum fecit, & non Sapien-
tiam, neque λόγον, qvi è super-
nis habet dominandi potentiam,
sed pendentem & in cruce manus
expandentem.

Idem in eadem concione : Si enim
incorporeus est, nec manibus
contrectari, nec sensu oculorum
cerni potest, nec sauciatur, nec
claris configitur, nec morti ob-
temperat, nec in terra abdite la-
tet, nec sepulchro includitur,
nec ex monumento resurgit.

Idem in eadem concione : Nemo,
tollit animam meam à me: pote-
sta-

“statem habeo ponendi eam, & “potestatem habeo rursus lumen-
 “di eam. (Job. 10.) Si vero utriusq;
 rei potestatem habuit ut DEUS,
 permisit ipsis, ut cæco impetu
 conarentur destruere templum,
 quod resurgens instauraret & ac-
 cessione novæ gloriæ augeret.
 Demonstratum est enim testimo-
 niis minime fallentibus, quod
 ipse per se propriam domum re-
 suscitatus instaurarit. Sed tamen
 ad Deum Patrem referri debent
 magnifica filii opera. Non enim
 filius sine patre operatur; secun-
 dum invictas sacrarum literarum
 asserutiones. Hanc ob causam
 alias divinus genitor Christum
 ex mortuis resuscitasse scribitur,
 alias filius proprium templum in-
 staurasse dicitur. Si igitur ex his,
 quæ hæcenus exposita sunt, im-
 patibilem esse divinum Christi
 spiritum ostensum est, frustra
 conscelerati homines labefactant
 apostolicam doctrinam. Si enim
 Paulus dixit, Dominum gloriæ
 crucifixum esse, ad hominem digi-
 tum intendens: nequaquam con-
 traria sententia defendenda est,
 quæ passionem divinitati tribuit.
 Cur igitur his salebris implicantur
 dicentes propter imbecillita-
 tem crucifixum esse Christum?

Idem in eadem concione: Quod si
 omnino species imbecillitatis ipsi

ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτῶν. Ἐν δὲ ἐκα-
 τέρων τὴν ἐξουσίαν ἔχεν οἷα θεός,
 σωεχώρει μὲν αὐτοῖς λύσει ἀβούλως
 τὸν νεῶν ἐγχειροῦσιν, ἐπιφανέστερον
 δὲ ἀνιστῶν ἐνεργεῖ. Ἐξ ἀνανηρέ-
 των δέδοικται ψήφων, ὅτι αὐτὸς δι-
 ἑαυτῷ, τὸν ἰδίον ἀνεστήσατο νεκροῦ-
 σας οἶκον, ἀναθετέον δὲ καὶ τῷ θεο-
 τάτῳ πατρὶ, τὰς τῷ υἱῷ μεγαλερ-
 γίας. Οὔτε γὰρ υἱὸς ἀνευ τοῦ πα-
 τρός δημιουργεῖ κατὰ τὰς ἀρραγείς
 τῶν ἱερῶν γραμμῶν ἀποφάσεως.
 τέτα γὰρ δὴ χάριν, τότε μὲν ὁ θεός
 τατὶ γεννῆται, τῆς Χριστὸν ἐκ
 νεκρῶν ἐγηνεγκέναι γραφέται. Τότε
 δὲ ὁ υἱὸς τὸν ἰδίον ἀναστήσει ἐπὶ χνῶ-
 ται ναόν. Ἐν οὖν ἐκ τῶν προεξη-
 τασμένων ἀπαθὲς δέδοικται τὸ θεῖον
 τῷ Χριστῷ πνεῦμα, περιτῶς τοῖς
 ἀποστολικαῖς ἐπισκήπτεισιν ἔροις ὁ
 ἐναγείς. Ἐν γὰρ ὁ Παῦλος ἐφρασε,
 τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσαυρώσεται,
 σαφῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀφορῶν,
 ἔκ παρὸς τῆς δέησης πάντῳ τῷ θεῷ
 προσάπτειν. Τί οὖν τῆς συνάπτεις
 πλέκοντες ἐξ ἀδενείας, ἐσαυρώσεται
 λέγοντες τὸν Χριστόν;

τῷ αὐτῷ ἐκ λόγου. Ἐν δὲ δὴ καὶ
 ἀδενείας ἐκπελάττειν αὐτῷ
 Ζ 2 πρὸς

προσηκον ἰω. τῷ ἀνθρώπῳ ταῦτα
προσαρτᾶν ἀκόλῃδον εἶναι Φαίης
ἀν', ἔλγε δὴ τῷ πληρώματι τῆς θεό-
τητος. ἢ τῷ ἀξιώματι τῆς ἀνωτά-
τω σοφίας, ἢ τῷ ἐπὶ πάντων κατὰ
τὸν Παῦλον γραφομένῳ θεῷ.

assignanda est, homini hanc ma-
gis congruere consentaneum est,
non plenitudini divinitatis, aut
dignitati summæ sapientiæ, aut
omnium, ut Paulus loquitur,
Deo.

Τὸ αὐτὸ ἐκ τῆ αὐτῆς λόγῃ. Οὗτος
μὲν δὴ τῆς ἀδελφείας ὁ τρόπος δι-
ὸν εἰς θάνατον γράφεται κατὰ τὸν
Παῦλον ἀφίχθαι. Ζῇ γὰρ ἐκ διωά-
μεως θεῷ, τῷ θεῷ πνεύματι δηλο-
νῶν συνδιατῶμενος ὁ ἀνθρώπος.
Ἐπειδὴ καὶ δύναμις ὑψίστη ὁ ἐν αὐ-
τῷ πιστευόμενος κατὰ τῆς φθάρσαν-
τας ἕρας ἀποδεύεται.

Idem in eadem concione: Hic sane
est infirmitatis modus, propter
quem ad mortem à Paulo scribi-
tur pervenisse. Vivit enim po-
tentia Dei, divino videlicet spi-
ritui copulatus homo. Quod
enim virtus altissimi in eo habi-
tet, contra doctrinæ corruptelas
ostensum est.

Τὸ αὐτὸ ἐκ τῆ αὐτῆς λόγῃ. Ἐν
δὲ τῆς παρθενικῆς ἐπιβατεύσας μή-
τρος οὐκ ἐμείωσε τὴν ἐξουσίαν, εὐδὲ
τῷ ξύλῳ τῆ σαυρῆ προσπαγέμενος
τῷ σώματι, χαίνεται τὸ πνεύ-
μα. Τὸ μὲν γὰρ σῶμα, μετάρ-
σιον ἐσαυρῆ, τὸ δὲ θεῖον τῆς σοφίας
πνεῦμα, καὶ τῷ σώματι ἔσω δη-
τᾶν, καὶ τοῖς ἑρμῶσι ἐπεβάτευε,
καὶ πᾶσαν περιεῖχε τὴν γλῶσσαν, καὶ
τῶν ἀβύσσων ἐκρέτει, καὶ τὰς ἐκά-
στων ψυχὰς ἀνιχνεύων, διεκρίνε, καὶ
πάντα ὁμῶς σωτηρίας ἰαθεὶς, ἐ-
πρατίει. Οὐ γὰρ ἔσω τῶν σαμα-
τικῶν ὄγκων ἢ ἀνωτάτω σοφία κα-
θηρμένη περιέχεται, καθάπερ αἱ
τῶν ὑγρῶν, καὶ ξηρῶν ὕλαι, τῶν μὲν
ἀγγείων ἔσω κατακλιόνται, περιέ-
χονται δὲ μᾶλλον ἢ περιέχουσι τὰς
θήκας. Ἀλλὰ θεῖα τις ἔσα, καὶ

Idem in eadem concione: Si vero
in virginis versans utero, non
minuit potentiam; nec ligno
crucis corpore affixo, læditur
spiritus. Etsi enim corpus Christi
in sublimi pependit: tamen divi-
nus sapientiæ spiritus & intra cor-
pus versabatur, & in cœlis erat,
& totam terram continebat, &
abyssis imperabat, & singulorum
animas perlustrans judicabat, &
omnia simul usitato more, sicut
Deus administrabat. Non enim
intra moles corporeas summa sa-
pientia quasi captiva tenetur, sicut
humida & sicca materia intra vasa
concluditur, & magis continetur
à vasis, quam illa ipsa continet:
sed cum sit divina & ineffabilis
potentia, non solum intima sed
etiam

etiam extima templi sui comprehendens gubernat, & inde penetrans simul omnes moles corporeas continet & sustentat.

Idem in eadem concione : Sī sol, cuius corpus cerni & sensu percipi potest, tot & tantis ubique terrarum contumeliis affectus, non mutatur ordinem, nec sentit parvam aut magnam plagam, tunc existimas incorpoream sapientiam pollui, & mutare naturam, etiam si templum ipsius cruci affigatur, aut destructionem sustineat, aut vulnera excipiat, aut morti obtemperet? Sed patitur quidem templum, omnis verò labis expers ac vacua essentia sine macula suam dignitatem retinet.

ἀνέκφραστοι δυνάμεις, τὰ τ' ἐδοτάντω καὶ ἐξωτάτω τῶ νεῷ περιλαμβάνουσα, κραταιοί. Καὶ τοῦθεν ἐπέκεινα διήκοντα, πάντα ὁμῶς τῆς ὀγκύας κρατεῖ περιέχοντα.

Τὸ αὐτὸ ἐκ τῶ αὐτοῦ λόγου. Ἐὶ θ' ὁ ἡλιος σῶμα ὡν ὁρατὸν, καὶ αἰσθήσει καταληπτὸν, ἑαυτὰς καὶ τοιαύτας πανταχῶς γῆς ὑπομένων αἰκίας, οὐ μεταβάλλει τὴν τάξιν, οὐδὲ αἰσθεται μικρῆς ἢ μεγάλης πληγῆς, τὴν ἀσώματον σοφίαν οἰόμεθα κραίνεισθαι, καὶ μεταλλάττειν τὴν φύσιν. Ἐὶ ὁ ναὸς αὐτῆς τσαυρῶ προσηλοῦται, ἢ λύσιν ὑπομένει, ἢ τρωσιν ὑφίσταται, ἢ διάφθορον δέχεται, ἀλλὰ πάχει μὲν ὁ νεὺς, ἡ δὲ ἀκηλίδωτο οὐσία παντάπασι ἀχραντὸν τὴν ἀξίαν κατέστηκεν.

3. Ex homilia in illud Proverb. IX. 5. Comedite panem meum :

Versio Anastasii Bibliothecarii.

Liquido demonstratum est, quod nusquam Dominus vel Apostoli, aut Patres, imaginem dixerunt sacrificium sine sanguine quod per Sacerdotem offertur, sed ipsum corpus & ipsum sanguinem. Et ante sanctificationis quidem celebrationem typus quibusdam SS. Patrum hæc pie visum est nominare; quorum est *eustathius*

Concilium II. Nicanum Actione sexta p. 642. Tomo 3. edit. Riniana.

Σαφῶς ἀποδεδεικται, ὅτι οὐδαμῶς οὔτε ὁ κύριος οὔτε οἱ ἀπόστολοι ἢ πατέρες εἰκόνα εἶπον τὸν διὰ τοῦ ἱερέως προσφερομένην ἀναίμακτον θυσίαν, ἀλλὰ αὐτὸ σῶμα καὶ αὐτὸ αἷμα. Καὶ πρὸ μὲν τῆς τοῦ ἁγίου μου τελειώσεως ἀντίτυπά τισι τῶν ἁγίων πατέρων εὐσεβῶς ἔδοξεν ὀνομαζεσθαι, ὡν εἷν Ἐυστάθιος ὁ εὐσταθῆς πρόμαχος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως

σεως, καὶ τῆς Ἀρειανῆς κακοδαμ-
νίας καταλύτης. Καὶ Βασίλειος τῆς
αὐτῆς δεισιδαιμονίας καθαρῆτης, ὁ
τὴν ὑφήλιον τὴν λείαν βάσιν τῶν
ὀρθῶν ἐκδιδάξας δογμάτων. Ἐξ
ἐνός γὰρ καὶ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος
φθεγγόμενοι ὁ μὲν ἐρμηνεύων τὸ ἐν
ταῖς παροιμίαις Σολομώντος φησόν.
φάγετε τὸν ἐμὸν ἄρτον, καὶ πίετε οἶνον
ὃν κεκέρσακα ὑμῖν, ἰάδε Φησί. Διὰ
τοῦ ἔινε καὶ τοῦ ἄρτε ἰὰ ἀντίτυπα
τῶν σωματικῶν τοῦ Χριστοῦ κηρύττει
μελῶν. Ὁ δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς
ἀπαυτλήσας, ὡς ἴσασι πάντες οἱ τῆς
ιερωσύνης μυσηπόλοι, ἐν τῇ εὐχαρίστῃ
θείας ἀναφορᾷς ὡδέπως λέγει. θαρ-
σύνετε προσεγγίζομεν τῷ ἁγίῳ θυ-
σιαστηρίῳ, καὶ προβέντες τὰ ἀντίτυ-
πα τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος
τοῦ Χριστοῦ σε, σοῦ δεόμεθα, καὶ
σε παρακαλοῦμεν, καὶ τὴν ἐξῆς ἐπι-
φερόμενοι.

propugnator orthodoxæ fidei &
Arianæ destructor vesanix, & Ba-
silius ejusdem infelicitis superstitionis
depositor, qui omne quod sub
sole est planam rectorum dogma-
tum basin edocuit. Ex uno enim
eodemque spiritu disputantes,
unus quidem eorum interpretans
Salomonicum dictum quod in
Proverbiis legitur : *Comedite pa-
nem meum & bibite vinum quod miscui
vobis*, hæc dicit: *Per panem & vi-
num, typos corporalium Christi pradi-
cas membrorum*. Alter vero eodem
fonte hauriens, ut noverunt
omnes sacerdotii mystici cultor-
es, in oratione divinæ oblationis
ita dicit: *Confidentes appropinquamus sancto altari, & pro-
ponentes typos sancti corporis &
languinis Christi tui, Te precamur & te rogamus. Et quod deinceps infertur &c.*

4. De Melchisedecho.

S. Hieronymus Epist. ad Evangelum presbyterum Tom. 2.
edit. Marcianæ pag. 570. *Post Origenem & Didymum - - Vertime
ad Hippolytum, Irenæum, Eusebium Casariensem & Emisenum, Apollinarem
quoque & Eustathium nostrum, qui primus, Antiochena Ecclesia Episcopus
contra Arium clarissima tuba bellicum cecinit : & deprehendi horum omnium
opinionem, diversis argumentationibus ac diverticulis ad unum compitum per-
venisse, ut dicerent Melchisedech hominem fuisse, Chananæum, regem urbis Je-
rusolymæ, qua primum Salem, postea Jebus, ad extremum Jerusalem appella-
ta sit. Nec mirum esse si Sacerdos Dei altissimi describatur absque circumci-
sione & legalibus ceremoniis & genere Aron : quum Abel quoque & Enoch &
Noë placuerint Deo, & victimas obtulerint : & in Job volumine legamus, quod
ipse*

ipse & oblator munerum fuerit, & sacerdos, & quotidie pro filiis suis hostias immolaret. Et ajunt ipsum quoque Job non fuisse de genere Levi, sed de stirpe Esau, licet aliud Hebraei autument.

5. 'Εἰς τὰς Ἐπιγραφὰς τῆς σηλογραφίας, in inscriptionem
titulorum Psalmi XVI. & LVI.

Hic igitur prædixit fore, ut super sanctum thronum sederet, significans occupaturum esse thronum Divini Spiritus, propter perpetuo inhabitantem in ipso DEum.

Apud Theodorum Dialogo 2.
Ἐντεῦθεν τοίνυν ἐπὶ θρόνον πρῶτον
ἔθεν αὐτὸν ἀγίως καθέζεσθαι, δηλῶν
ὅτι σύνθρονος ἀποδέδεκται τῷ θεο-
τάτῳ Πνεύματι, διὰ τὸν ἐνοικῶντα
θεὸν ἐν αὐτῷ διηνεκῶς.

6. 'Εἰς τὰς Ἐπιγραφὰς τῶν ἀναβαθμῶν. In inscriptionem
Psalmorum graduum.

Gloriam accersitam Pater non recipit, cum sit infinitus, & positus supra & extra captum omnium creaturarum, nec indigeat pulchritudine aut aliis ornamentis. Imo nec λόγος, qui est Deus ex ipso genitus, per quem facti sunt angeli, & cœli, & terræ immensa spacia, & ut breviter dicam, omnes creaturarum materiæ & formæ: sed homo Christus ex mortuis resuscitatus exaltatur & glorificatur omnibus hominibus probro deformatis.

Idem in eadem expositione: Qui odio & livore ardent adversus ipsum, & hostilem aciem instruunt, dissipantur à Verbo & Deo, proprium templum gloriose resuscitante,

Apud eundem Dialogo 3.
Δόξαν δὲ ἐπίκτητον ὁ πατὴρ οὐκ
ἐπιδέχεται, τέλει, ἀπειρῶν, ἀπε-
ρινοῦντων, ἀπροσδεῆς καλλῆς, καὶ
παντοίας ἐπηρεάς. Ἀλλ' ἐδὲ ὁ λόγος
αὐτῷ θεὸς ὢν ὁ γεννηθεὶς ἐξ αὐτοῦ.
δι' ὃ γεγονόασιν ἄγγελοι, καὶ ἕρηνος,
καὶ γῆς ἀπειρὰ μεγέθη, καὶ πᾶσαι
συνληβδὼν τῶν γενητῶν ὕλαι τε, καὶ
συστάσεις. Ἀλλ' ὁ ἀνθρώπος τῷ
Χριστῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερόμενος, ὑψά-
ται καὶ δοξάζεται, τῶν ἐναντίων αἰ-
χίνῳ ἀνίκητος δεσμεύων.

Τῷ αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ. Ὅθεν
φθόνῳ τὸ μῖσος δέχονται κατ'
αὐτῷ, καὶ πεφροσμένοι πολεμίας
παρετάξαι, σκοπίζονται τῷ λόγῳ
τε καὶ θεῷ τὸν ἐαυτοῦ ναὸν ἀξιο-
πρεπῶς ἀναστήσαντες. 7. In

7. In Psalmum XV.

Apud Theodoritum Dialogo 1.

Ἀλλὰ μὲν ἡ τῆς ἰησοῦ (ψυχῇ) ἐκατέρων πῆραν ἔχε. Γέγονε γὰρ καὶ ἐν τῷ χωρῷ τῶν ἀνθρώπων ψυχῶν, καὶ τῆς σαρκὸς ὅπως γενομένη ἦ καὶ ὑφέστηκε. Λογικὴ ἀρετὴ τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ὁμοῖσι, ὡς περ καὶ ἡ σὰρξ ὁμοῖσι τῇ τῶν ἀνθρώπων σαρκὶ τυγχάνει, ἐκ τῆς Μαρίας προελθῶσα.

Anima Jesu, utrumque statum experta est. Fuit enim & in loco humanarum animarum, & extra carnem constituta vixit, & superstes mansit. Est igitur rationalis, & animis hominum consubstantialis sicut & caro consubstantialis est hominum carni, quæ ex Maria prodiit.

8. In Psalmum XCII.

Apud eundem, Dialogo III.

Πέραν γοῦν ὁ προφήτης ἠσαΐας, αὐτὰ μὲν τὰ τῶν πατρῶν αὐτὸ διεξιὼν ἔχων, πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπιφέρει καὶ τῆς μεγαλοφωνοτέρᾳ βοῇ, τὸ καὶ εἶδομεν αὐτὸν, καὶ ὅτι ἔχεν ἕτε εἶδος, ἕτε καλλῶ, ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτῷ, ἄλλῃ καὶ ἐκλείπον παρὰ τὰς υἱὰς τῶν ἀνθρώπων. Ἔπειτα διαβρῆδεν ἐκφαίνων, ὡς εἰς τὸν ἀνθρώπον ἀλλ' ὅτι εἰς τὸ θεῖον ἀνήρηται τὰ τῆς εὐπρεπείας εἶδη καὶ πάθη, παρὰ τὰ πάλιν ἐπάγει προσδεῖς. Ἀνθρώπου ἐν πληγῇ ὢν, καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν.

Τῆ αὐτῇ ἐκ τῆς αὐτῆς ἐρμηνείας. ὁπότε ἂν ἔτι ἐστὶν ὁ μετὰ τὰς ὑβρεῖς, αἰδῆς, ἁμορφῶν, ἔπειτα πάλιν ἐκ μεταβολῆς εὐπρεπείαν ἐνδυσάμενος. εἰδὲ γὰρ ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ θεὸς ἀμυνθὲς δίκην εἰς θάνατον ἤγετο, καὶ προβάτῳ τρέπον ἀπεσφάττετο φυσικῶς ἀόρατος ὢν.

Tandem igitur Propheta Esaias lustrans vestigia passionum ipsius, inter alia etiam hæc maiore vocis contentione sonat, (Esa. 53.) Vidimus eum, & non habebat nec speciem, nec decorem, sed species ejus erat deformis & dissimilis reliquis filiis hominum. Deinde non obscure ostendens, quod ad hominem, non ad Deum referenda sit deformitas & passio, mox subjicit: Homo plagam sustinens, & expertus dolores.

Idem in eadem narratione: Idem igitur hic est, qui contumeliis deformatus paulo post pulchritudinem induit. Non enim habitans in ipso Deus agni more ad mortem ductus est, & oviculæ instar jugulatus est, quum natura ipsius sit invisibilis. Apud

Palam est igitur, si ungens significat DEum, cujus thronum appellavit æternum, quod natura DEus sit, atque ex DEo genito, * qui unxit. Ipse vero unctus ** accersitam accepit virtutem electo templo ornatus in quo habitavit Divinitas.

Apud eundem Dialogo I. πρό-
δηλον ἔν, εἴπερ ὁ χεῖρων ἀποδεικνύει
θεόν, ἔ τὸν θρόνον εἶπεν αἰώνιον, ἡ-
λθ' μὲν ἐς φύσιν θεός ἐκ θεῶ γεν-
νηθεὶς ὁ χεῖρας. ὁ δὲ χεῖρας ἐπὶ κ-
την ἔληφεν ἀρετὴν ὁκρεῖται ναυρ-
γία κοσμηθεὶς ἐκ τῆς τῶ κατοικῆντος
ἐν αὐτῷ θεότητος.

9. περὶ ψυχῆς λόγος. De anima volumina. Hieron.
cap. 85. Catalogi.

Apud Joannem Damasceum in sacris parallelis Tom. i.
Opp. edit. nova pag. 752.

Divinum Numen non legum &
temporum expressis verborum
circumscriptionibus subijcitur.

οὐ νόμων καὶ χρόνων ῥηταῖς τὸ
θεῖον ὑπόκειται περιγραφῆς.

Somnus corpori & animæ omni
communis est.

Apud eundem pag. 788. Κοινὸν
σώματος καὶ ψυχῆς πάσης ὅπν.

Eustratius CPolitanus Presbyter, libro adversus eos qui
dicunt Animas statim, atque e corpore solutæ sunt,
non operari, cap. 19.

Reperimus præterea Eustathi-
um Antiochiæ Syriæ Episcopum
& Confessorem, Patribus jam
laudatis consona scribere in libro
de Anima & contra Arianos, Con-
cordia his prosequens idem Jeremias,
vocibus DEI asseruens, insinuat,
quibus commensuras, neque justorum

ἑυρίσκομεν † δὲ καὶ Εὐστάθιον
τὸν Ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας τῆς Συρίας
καὶ ὁμολογητὴν λέγοντα ἐν τῷ περὶ
ψυχῆς καὶ κατὰ Ἀρειανῶν λόγῳ συν-
ῶδα τοῖς προσηρημένοις Πατράσι.
Σύμφωνα δὲ τέτοις συνεξιών ὁ αὐτὸς
Ἱερεμίας εἰσηγέται τὰς τοῦ Θεοῦ δια-
κονοῦμενος φωνὰς, δι' ὧν δείκνυσιν.
Αα

* Divina Christi natura.

** Christus secundum humanam naturam.

† Eustratii iste liber editus ad calcem libri Allatii de purgatorio, Rom. 1655. 8. & lo-
cus iste legitur p. 497. seq.

οὐ μὴ ἐπὶ τὰς ἰῶν δικαίων προσίεσθαι
 πρεσβείας, εἰ βεβλήθειεν ἰῶν μισαφόνων
 χάριν ἀξιώσασθαι. † Καὶ εἶπε Κύ-
 ρι πρὸς με λέγων. Ἐάν τις Μωυ-
 σῆς καὶ Σαμὴλ πρὸς πρόσωπα μὲν,
 οὐκ ἔστιν ἡ ψυχὴ μὲν πρὸς αὐτούς.
 Δεδήλωται παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ,
 ὅτι Μωυσῆς καὶ Σαμὴλ ἀπέθανον,
 πῶς ἔν καὶ ὑπὲρ τῶν ἀναζώντων πρεσ-
 βεύουσιν, εἰ †† καὶ ἡμᾶς οὐκ
 ἐνεργῶσιν; καὶ ἐπιφέρει πάλιν ὁ
 αὐτὸς Πατὴρ, καὶ Φησὶν. Εἰ δὲ διὰ
 τῆς τῆς Χρυσῆς ἐπιφανείας εἰς τὸν πα-
 ράδεισον τὸ τῶν ἀνθρώπων εἰσάγει
 γένεσθαι, ὅπηνίκα δὲ ἐσαυρώθη, τὸν
 ληστὴν αὐθήμερον εἰσάγειν αὐτόν τι
 προηγόρευσε, τῷ σώματι εἰς βε-
 βλημένα τῷ μνήματι, συνέστηκεν,
 ὅτι συνδιατωμένη κυρίως ἡ ψυχὴ
 τῆς Χρυσῆς τῷ λόγῳ καὶ Θεῷ, τῷ
 πᾶσαν ὁμῶς τὴν τῶν γεννητῶν περιέ-
 χοντι κτίσιν, τὴν ὁμογενῆ τῆς ἀν-
 θρώπων ψυχὴν εἰς τὸν παράδεισον
 εἰσῆγαγεν. Οὐδὲ γὰρ ἐστὶν γεγραμ-
 μένον ὅτι πρὸς τῆς ἀναστάσεως τῆς ἀ-
 γίας σώματι τὸ τῆς ληστῆς προηγέ-
 ρη σῶμα τὴν ἐπαγγελίαν ἀπολα-
 βόν. Ἀκόλουθον ἄρα ἐστὶν ὑπολαμ-
 βάμεν ἐμφανῶς, ὅτι ἡ ψυχὴ τὴν
 συγγενῆ ψυχὴν ὁδηγῶσα φιλοφρό-
 νως, ὅτε δὴ καὶ μέλλοντος ἐξουσίας
 ἐχομένη, τὴν μὲν ὑπόχρεσιν αὐθήμε-
 ρον ἐπὶ πέρας ἤγεεν, εἰς δὲ τὴν ἐξαί-
 ρετον εἰσῆγε κληρονομίαν, ἀνοήτως

supplicationes acceptas se habere, si ve-
 lint illi propter homicidas preces fun-
 dere. Et dixit Dominus ad me, di-
 cens: si steteris Moyses & Samuel,
 ante faciem meam, non est anima mea,
 erga ipsos. In Divinis litteris in-
 dicatur Moysen & Samuelem vita
 esse defunctos, quomodo ergo
 pro iis, qui minime digni sunt,
 orant, si non ita ut nos (qui vi-
 vimus) operantur? Hisce prae-
 terea idem Pater adnectit & quae
 sequuntur: Si itaque, postquam
 Christus apparuit, in paradisum genus
 humanum introducit, quum vero cruci
 affixus est, latronem statim eodem die
 in illam introducturum se promissit cor-
 pore adhuc intra sepulchrum involuto:
 Constat ab anima Christi, quae proprie
 cum DEO & Verbo res omnes crea-
 tas in se continente commoratur, na-
 tura similem hominis animam in para-
 disum illam fuisse. Non enim scri-
 ptum est, ante sancti corporis resurre-
 ctionem corpus latronis in vitam reco-
 catum, promissi compos factum fuisse.
 Consequens ergo fuerit, si cate rem
 intelligere volumus, animam à cognata
 anima, tanquam quae maiore auctori-
 tate polleret, humaniter ductam, pro-
 missa sua eodem die persolvente, cum
 aperuisset paradisum, in praclaram ha-
 reditatem invecam fuisse. Faterur
 hic Doctor à Christo humanum
 genus,

† Jerem. XV. 1.

†† ita leg. pro καὶ ἡμᾶς, quod Allatius perperam vertit si per
 vos non operantur,

genus, eos scilicet qui vita optime ducta inclaruerant, & fidem Catholicam professi fuerant, quemadmodum latronem. Ex parte enim eorum qui virtuti operam dedere, genus universum ostendit in paradysum introductum fuisse.

Quid dicent intuentes in educationem infantis, aut in ætatis accessionem, aut in temporum progressionem, aut in corporis incrementum? Ut autem silentio præteream miracula in terra edita, contemplantur mortuorum resuscitationes, passionis symbola, flagellorum vestigia, verberum vibices, lateris vulnerationem, clarorum vestigia, sanguinis effusionem, mortis signa, & ut breviter omnia comprehendam, ipsam proprii corporis resurrectionem.

Idem in eodem libro : Si quis ad corporis generationem respuerit, palam inveniet, quod in Bethlehem natus fasciis involutus fuerit, & in Ægypto aliquandiu educatus propter scelerati Herodis insidias, & in Nazareth ad virilem ætatem proventus sit.

Idem in eodem libro : Non idem sunt tabernaculum Verbi & Verbum DEus, per quod divinam contemplatus est gloriam beatus Stephanus.

τὸν παράδεισον. Ἐπὶ τὸν ὁ Πατὴρ, ὅτι ὁ Χριστὸς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸν παράδεισον ἐσῆγαγεν, δηλονότι τὰς βίῃ κεκοσμημένους, καὶ τὴν ὁρὰν ὁμολογήσαντας, καθ' ἅπερ καὶ τὸν λησὴν. Ἀπὸ μέρους γὰρ τῶν ἐναρέτων ἅπαν ἐδείχθη γενέσθαι.

Apud Theodoretum Dialogo I.
Τί δ' ἂν ἐποίουν εἰς τὰς τῆ βρέφους ἀναβλέψαντες ἀνατροφάς, ἢ τὴν τῆς ἡλικίας ἀνάδοσιν, ἢ τὴν ἐπίτασιν τῶν χρόνων, ἢ τὴν τῆς σωματικῆς αὔξιν, ἵνα δὲ παρῶ λέγειν τὰς ἐπὶ ἐσθλότητας οὐκ πληρωθείσας θαυματουργίας, ὁρᾶτωσαν τὰς τῶν νεκρῶν ἀναβιώσεις, τὰ τῆ πάθους σύμβολα, τὰ τῶν μαρτύρων ἵχνη, τὰς τῶν πληγῶν μάλαπας, τὰς τετραμένους πλευράς, τὰς τῶν ἡλίων τύπας, τὴν τῆς αἵματός ἐκχυσιν, τὰ τῆ θανάτου σημεῖα, καὶ τὸ σύμπαν εἰπεῖν, αὐτῶν τὴν τῆ ἰδίας σωματικῆς ἀνάστασιν.

Τῆ αὐτῆς, ἐκ τῆ αὐτῆς λόγος. Καὶ μὴν εἰς τὴν τῆς σωματικῆς γενέσθαι ἀφορὰ, προδήλως εὐρήσκειν ἂν ὡς ἐν τῇ βηθλεὲμ τεχθεὶς ἐσπαργανώθη, καὶ τῇ αἰγύπτῳ χρόνους ἐτεράφῃ ἵσιν ἐνεκεν τῆς τῆς ἀλάστορος ἐπιβλήτης ἡρώδης, καὶ τῇ ναζαρετ ἀνδρωθείς ηὐξήθη.

Τῆ αὐτῆς, ἐκ τῆ αὐτῆς λόγος. Οὐ γὰρ ταυτόν ἐστιν ἡ σκηνὴ τῆς λόγος, καὶ θεῶς, δι' ἧς τὴν θείαν ἐδεώρει δόξαν ὁ μακάριος Στέφανος.

Αα 2

Ante

Apud eundem Dialogo II. πρὸ μὲν τῆ πάθης ἐκάσποτε τὸν σω-
ματικὸν αὐτῆ πρόλεγε θάνατον τοῖς
ἀμφὶ τῆς δεξιερῆας ἐκδοθήσεσθαι
φάσκων, καὶ τὸ τῆ σαυρῆ τροπασθαι
ἀπαγγέλλων. Μετὰ δὲ τὸ πάθος,
τελευταῖον ἐκ τῶν νεκρῶν ἀναστὰς,
ἐνδοιαζόντων αὐτὸν ἐγγιγῆσθαι τῶν
μαθητῶν, ἐπιφανὴς αὐτοῖς αὐτῷ
σώματι, σάρκα μὲν ἅπασαν σὺν ὅσ-
οις ἔχεν ὁμολόγει. Ταῦς δὲ ὄψεσι
τῶν τὰς τετραμένους ὑποβάλλων
πλευρὰς, καὶ τῆς τύπης αὐτῆ ὑπο-
δεικνύει τῶν ἡλων.

Apud eundem Dialogo III. δι'
ἐλγῶν δὲ ἐστὶν ἐλέγχαι τινὲν ἀσεβῆ
τυχοφαντίαν αὐτῶν. Μάλιστα μὲν
γὰρ, εἰ μὴ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἕνεκεν
σωτηρίας, εἰς τινὲν τῆ θανάτου σφα-
γὴν τὸ ἴδιον ἐκαστὸς ἐξεδίδε σῶμα.
Πρῶτον μὲν πολλὰ αὐτῶν περὶ ἀ-
πτασιν ἀδυναμίαν. Ὅλα μὴ οἷός τ'
ἐγένετο τινὲν τῶν πολεμίων ὀρμῶν
ἐπιχεῖν.

Τῆ αὐτῆ ἐκ τῆ αὐτῆ λόγῃ. Διὰ
τίδ' ἐπεὶ πολλὰ ποιοῦνται δεικνύσαι
τὸν χρεῖστον, ἄψυχον ἀνεληφέναι σῶ-
μα γεώδεις πλάττοντες ἀπάτας, ἵνα
ἐκδιωγθεῖεν ὑποφθίσεσθαι ἡνῶς, ταῦθ'
ἔτις ἔχεν ὀρίζεσθαι, τινικαῶτα τὰς
τῶν ἀλλοιώσεως τῷ θεῷ περὶ ἀφαι-
ρες πνεύματι, βραδίως ἀναπέσωσιν
αὐτὰς, ὡς οὐκ ἐστὶ τὸ τρεπλόν, ἐκ
τῆς ἀτρέπτου φύσεως γεννηθέν.

Ante passionem, ubique suam
corporalem mortem prædixit &
crucis trophæum prænunciavit,
affirmans futurum esse, ut prin-
cipibus sacerdotum traderetur.
Post passionem vero tertio die
resurgens, cum dubitarent di-
scipuli de ipsius resurrectione, ap-
paruit illis eodem corpore, &
carnem quidem totam cum ossi-
bus se habere professus est, oculis
vero illorum sauciatum latus sub-
jecit, & vestigia clavorum osten-
dit.

Brevis est ratio refutandæ impi-
am illorum calumniam, cum
constet Dominum volentem &
quidem salutis humanæ causa cor-
pus suum præbuisse mactandum.
Illi enim tribuunt Christo impo-
tentiam, perinde quasi non po-
tuerit hostium impetum cohibere
ac reprimere.

Idem in eodem libro : Ideo
omnes vires atque nervos con-
tendunt, ut ostendant Christum
inanimatum assumpsisse corpus, &
terrenas fingunt imposturas, ut
si possint aliquos in hanc senten-
tiam ducere, postea facile per-
suaderent, passionum alteratio-
nes divino adscribendas esse spiri-
tui, cum quidem non sit muta-
bile, quod ex immutabili natura
genitum est.

10. Denique *Epistolas infinitas* Eustathii Antiocheni Hieronymus, cap. 85. Catalogi, memorat.

Et Epistola ad Magnum, eundem refert inter eos Ecclesiæ Doctores, qui in tantum Philosophorum doctrinis atque sententiis, suos refertiunt libros, ut nescias quid in illis primum admirari debeas, eruditionem seculi, an scientiam Scripturarum.

IV. Alii Eustathii.

Eustathius *Afer*, qui sæculo quinto clarus S. Basilii Homilias in Hexæmeron vertit, de quo dixi supra, p. 69.

Eustathius *Ancyranus*, monasterii Attalini in Ancyra Galatiæ Abbas, cui Antiochus lauræ sive cœnobii S. Sabæ Hierosolymis vicini Monachus Pandectem S. Scripturæ dedicavit temporibus Heraclii Imp. Vide Lambecium III. pag. 138. 139.

Eustathius *Berytiensis* Episcopus, qui interfuit Concilio Chalcedonensi A. 451. imo cum Photio Tyrio præfuit Concilio Beryti in causa Ibæ Edeffeni celebrato A. C. 448. Vide Acta Concilii Chalcedonensis, Actione X. T. 2. edit. Binianæ pag. 281. Mentio hujus Eustathii apud Zachariam Mytilenæum in dialogo de Mundi opificio pag. 166. edit. Casp. Barthii.

Eustathius *Cappadox* Rhetor disertissimus, ad Gallienum missus ab Antiochenis teste Eunapio, quem vide in *Ædesio* pag. 44. seq. & in *Jamblichio* pag. 23.

Eustathius *Epiphaniensis* Syrus Rhetor, cujus *Χρονικὴν ἐπιστολὴν* partibus duabus, libris novem, tempora ab orbe condito ad Æneam & ab Ænea ad annum duodecimum Anastasii Imp. (sub quo vixit) persecutam laudant Johannes Malala, Evagrius (quem vide III. 37. & VI. ult.) Svidas in *εὐσάφει* & Nicephorus in *proœmio* & XIV. 57. ubi Amidæ in Mesopotamia à Cabade Persarum Rege A. 503. expugnatæ historiam ab eo traditam memorat.

Alius Eustathius *Epiphaniensis* Episcopus, Rhetore antiquior, qui inter Arianos Conciliabulo Seleuciensi A. 359. subscripsit apud Epiphanium LXXIII. 26. De eodem Eustathio Chronicon Alexandrinum sive Paschale, à quo tanquam vir sanctus ac religiosus laudatur pag. 296. edit. Cangii.

Eustathius *Illyrici* Episcopus, cujus mentio in Epistola Synodica Concilii Illyriciani de fide (circa A. C. 375.) apud Theodorum IV. 9. Hist.

Eustathius sive Eumathius *Macrembolites* Protonobilissimus & magnus Chartophylax CPol. de cujus XI. libris amorum *Ismenia* & *Ismenes* dixi Volumine sexto hujus Bibl. pag. 814. seq.

Eustathius *Macrobianus*, Latini scriptoris filius, cui Saturnalium libros ille inscripsit.

Eustathius *Massiliensis* Episcopus, Venerii successor, decessor Græci. Vide Sirmondum ad Sidonii VII. Epist. 2. & Miræum ad Genadii c. 79.

Eustathius *Medicus*, ad quem S. Basilii Epistola.

Eustathius *Metropolita* cujus Ἐπίσκοπος βίς μοναχικῆ καὶ διόρθωσις τῶν περὶ αὐτὸν MS. in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium III. p. 124.

Eustathius *Parionis* in Mysia ad Hellespontum Episcopus, qui sepultura S. Parthenii Episcopi Lampfaceni medio sæculo quarto denati Heralceæ præfens adfuit. Vide Parthenii vitam apud Bollandum 7. Febr.

Eustathius *Patricius* novæ Romæ, clarus circa Græcor. A. 6533. hoc est A. C. 1025. cujus *judicium de nuptiis consobrinorum* exstat Græce & Lat. in jure Græco Rom. Marquardi Freheri, Francof. 1696. fol. libro VI. p. 414-424. Ejusdem puto esse librum *de varia temporis in foro observatione* præscriptione vel dilatione à momento usque ad centum annorum spatium, qui cum Simonis Schardii versione prodiiit Basil. 1561. 8. ante leges Rhodiorum navales, militæresque & Georgicas Justiniani Imp. & Francof. 1670. 4. ad calcem Christiani Woldenbergii de numeris utriusque juris, & Petri Lindenberghii de numeris sacris profanisque.

Eustathius *Rex*, S. Anastasii Martyris pater, si fides Actis incertæ fidei.

Eustathius sive Eustachius Episcopus gentis *Saracenorum*, in Phœnicia secunda, qui Concilio Chalcedonensi A. 451. interfuit.

Eustathius * *Sebastenus*, Sebastii in Armenia Episcopus cum Basilio An.

* Ab hoc Eustathio dicti hæretici Eustathiani, ut apud Anastasium Sinaitam quæst. 80. & Damascenum de hæresibus c. 98. in editione Lequiniæ T. 1. pag. 109. Cæterum notari meretur, dictos etiam esse Eustathianos qui Eustathio Antiocheno, injuste deposito adhærentes, proprio Episcopo usi sunt ab A. 331. ad 482. Vide Tillemontium T. VII. mem. p. 28. seq.

Ancyrano promachus Macedonianorum, teste Svida in *Ευσά-9. 6.* Cum Aërio primum Monasticum vitæ genus amplexus fuit, ut narrat S. Epiphanius hæresi LXXV. c. 1. asceticæ monasticæq; vitæ apud Armenios auctor, cui etiam nonnullos *Ascticum S. Basilii* tribuisse refert * Sozomenus III. 13. & ex eo Nicephorus IX. 16. quem tamen Constitutionum Monasticarum, quæ rectius Basilio tribuuntur, auctorem non esse disputat Franciscus Rayæus in Actis Sanctior. T. 2. Junii, pag. 890. seq. Gangræna Synodus, statim post Concilium Nicænum habita quæ Eustathii hujus varii errores damnantur, etiamnum exstat, Zonaræ, Balsamonis & Alexii Aristeni scholiis illustrata: Vide & de hoc Eustathio Epiphanium hæresi LXXV. cap. 2. ubi notat eum licet Nicænæ fidei subscripsisset, tamen fecisse aperte cum Arianis. Plura de illo B. Balthasar Bebelius in Historia sæculi IV. Tom. 2. pag. 1295. seq. Guil. Beveregius in notis ad canones Synodor. pag. 184. & in Codice Canonum vindicato p. 40. seq. Tillemontius Tom. VI. memor. &c.

Eustathius *Syrus*, Supra, in Epiphaniensi.

Eustathius Imperatoris Heraclii *tabularius*. Vide Chronicon Paschale pag. 401.

Eustathius *Thessalonicensis* Archiepiscopus clarus circa A. C. 1180. de cujus commentariis in Homerum dixi lib. 2. cap. 3. & de commentariis in Dionysium Perigetem lib. 4. cap. 1.

V. SERAPIO Antonii monachi æmici & ex Catecheta Alexandrino a) atque Monachorum *ἡγούμενος* Thmuitanus b) in Ægypto Episcopus, & sub Constantio Imp. Ariano Confessor, ad quem S. Athanasii, qui eum ordinavit, Epistolæ exstant, obiit circa A. C. 358. atque inter Sanctos celebratur à Latina Ecclesia

* Fallitur Baronius ad A. C. 361. & cum eo Lambecius III. pag. 125. qui existimant Sozomenum de Eustathio affirmasse, quæ de Eutachio Armenio Monacho dicere debuisse, de quo Epiphanius in hæresi 40. Arshontisorum. Vide Petavium lib. XIV. de incarnatione Verbi cap. 14. §. 3.

a) Philippus Sidetes in fragmento apud Dodwellum pag. 489. diss. ad Irenæum, qui Dodwellus etiam Ecclesiam Serapionis Alexandriæ observat ex Epiphaniæ LXIX. 2.

b) De Thmui sive Damiata, celebri Ægypti urbe vide Jac. Golium ad Alfraganum pag. 292.

sia 21. Martii. De ejus libro qvi solus ætatem tulit *contra Manichæos*, dixi Volumine qvinto pag. 292. Eum memorat Photius Cod. 85. & egregium Hieronymus appellat cap. 99. Cætera qvorum idem Hieronymus meminit, Serapionis scripta, ob elegantiam ingenii, cognomen *Scholastici* eum meruisse testatus, interciderunt. Sunt autem hæc: *liber de Psalmorum titulis & utiles ad diversos Epistola.*

VI. Alii Serapiones.

Serapion *Alexandrinus* Medicus, Celso, Galeno & aliis laudatus, de quo infra, libro VI.

Ælius Serapion *Alexandrinus* Rhetor Hadriani Imp. temporibus clarus, cujus hæc scripta memorantur à Svida in *Σαργαίων*.

περὶ τῶν ἐν τοῖς μελέταις ἀμαρτανομένων. *de vitiis declamationum.*

Ἀκοασέων βιβλία ζ'. *Auscultationum libri VII.*

Πανηγυρικός ἐπὶ Ἀδριανῷ βασιλεῖ. *Panegyricus ad Hadrianum Imp.*

Βουλευτικὰ, Ἀλεξανδρεῦσιν. *Consultationes ad Alexandrinos.*

Εἰ δικαίως Πλάτων Ὅμηρον ἀπέπεμψε τῆς πολιτείας. *Reste ne Plato Homerum è Rep. sua ablegarit.*

Τέχνη ῥητορικὴ. *Ars oratoria.*

Serapion *Alexandrinus* Rhetor junior, de quo Porphyrius in vita Plotini cap. 7.

Serapion *Antiochenus*, quo usum se profitetur Plinius libro II. IV. V. Idem videtur cum Serapione Geographo, cujus millesimam partem se non intelligere ait Cicero II. 4. ad Atticum & Epist. 6. ejusdem libri notat eum pluribus locis contradicere Hipparcho atqve Eratostheni.

Serapion *Antiochenus* alius Christianus, secundi scriptor sæculi, de quo dixi Volumine V. hujus Bibliothecæ pag. 193.

Serapion *Ascalonita*, qvem de interpretatione somniorum scripsisse tradit Fulgentius lib. 1. Mytholog. cap. 13. ubi de lauro, Meminit & Tertullianus cap. 46. libri de anima.

Serapio *Atheniensis*, infra in Serapione Poëta.

Serapion *Geographus*. Vide paullo ante, in Antiocheno.

Sera-

Serapion *Hierapolita* Stoicus Philosophus de quo Stephanus Byz. in *ΙΕΡΑΠΟΛΙΣ*. Idem, ni fallor, de quo Seneca Epist. 40.

Serapio *Martyr*, de quo in Actis Apocryphis Meletii ducis, qui sub M. Antonino Imp. passus esse traditur, Tom. 5. Act. Sanctor. Maji pag. 443. seq.

Joannes Serapio *Medicus* Arabs, quem circa A. C. 1070. claruisse notat Tiraquellus de nobilitate pag. 371. Plura de illo Vossius libro de Philosophia, pag. 116. seq.

Serapio *Philosophus*, cujus falsam eloquentiam perstringit Seneca Epistola XL. ad quem locum digna lectu est præclari Mureti annotatio, * etiam atque etiam consideranda iis qui in suggestu sacro verba ad Christianum populum facturi, Serapiones redere quam sermone gravitatis ac sanctimonie pleno uti malunt. Forſan hic Senecæ Serapio idem est cum Hierapolitano, de quo supra.

Serapio *Philosophus* junior, de quo Damascius in Isidori vita, & ex eo Svidas in *Σαραπίων*, inter alia referens eum nihil præter tres aut duos libros possedisse, atque in his Orphei poemata.

Serapio *pictor* quem laudat Varro apud Plinium XXXV. 10. pag. 221. Hic scenas optime pinxit, sed hominem pingere non potuit.

Bb

Sera-

* Muretus ad Senecæ Epist. 40. *De Serapione quodam pseudophilosopho scribis, qui quasi conciones habebat ad populum, in quibus nihil aque cavebat, quam ne usquam hæſitare atque inſiſtere videretur. Provolvbat verba nusquam interrupto impetu, non illud laborans, ut qui audiebant meliores fierent, sed ut ipse promptus in dicendo ac copioſus haberetur. Tala diſputandi genus ait circulatoribus magis quam philoſophis convenire. Majus ipſius vitii exempla, vel maxime illuſtria notavi in quibusdam maximarum rerum ad populum interpretibus: quorum oratio, quæ non compta ac calamistrata, ſed gravitatis, auctoritatis, majestatis ac ſanctimonie plena eſſe deberet, tota papaveræ ac ſesamo ſparſa eſt, & ex mellitis verborum contexta globulis: ita ut ad eos, non tanquam ad vita magiſtros, aut viſitorum correſtores, ſed tanquam ad comædos aut hiſtriones eatur. Stant illi, & cum frontem bis ter ve perfricuerunt, barbamque permulſerunt, hiant & mirificum aliquid ac *Δεγνέειον* expectante plebe, plebis autem nomine etiam quidam ex optime veſtiſis comprehendendo, laxant habenas lingua, & ſimiliter cadentia, ſimiliterque deſinentia coacervantes, paria paribus, contraria contrariis oppoſuentes, multa etiam ſemel ſuo ordine dicta, ſurſum verſum, aut alias variato ordine repetentes; eaque in re memoriam pueriliter oſtentantes, atque hæc ſaltatricularum in morem, geſticulatoris neque*

Libri V. Pars 4.

Serapio Ποῖτα ἐν ἔπεισι laudatur à Clemente Alexandrino I. Strom. pag. 304. ubi ex eo refert, nem mortuæ quidem Sibyllæ cessasse divinandi facultatem, quæ de re ibi plura parum credibilia leguntur. Serapionis versus hos duos jambicos affert Stobæus sermone 10. de avaritia:

Οὐ τῆς ἐμῆς ἐκτὴν καρδίας Φέρεται
 Δόγας προσηνῆς, τὰ δὲ σε καρδὸς χάρειν.

*Non ista blanda verba tu fundis, meo
 Animo obsecundans, sed tuo compendio.*

Non planè certum, idemne sit Serapio Atheniensis Ποῖτα, quem colloquentem inducit Plutarchus lib. de eo quod Pythia non fundat oracula carmine ac pag. 396. ad illum Boëthus Geometra: ποιήματα μὲν γράφεις τοῖς μὲν πράγμασι φιλοσόφως καὶ ἀντηρώς, δυνάμει δὲ καὶ χάρετι καὶ κατασκευῇ περὶ λέξιν ἐοικότα ταῖς ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ Πυθίας ἐκφερομένοις.

Serapio Rhetor. Supra, in Alexandrino.

Serapion Anachoreta Sindonites, de quo Palladius in Lausiaca, c. 84.

VII. SO-

anquam quietis manibus, adiuvantes argute multa, multa quibus risum excutiant, dicunt: nunquam interim aut sibi aut auditoribus respirandi facultate permissa: quibus omnibus rebus admirationem imperitis; cordatis & intelligentibus nauseam ac stomachum commovent. Hos igitur novos Serapiones cuperem hanc epistolam cum cura legere, & inspicere num cui vitio affines sint eorum quæ hic à Seneca reprehenduntur. Profuerit eisdem legere & ea quæ super eadem re apud scriptorem notitium Atticarum à Musonio disputantur: quæ & ipsa subjiciam. Musonium, inquit, Philosophum solitum dicere accepimus: Cum Philosophus hortatur, monet, suadet, obiurgat, aliudve quid disciplinarum differit: tum qui audiunt, si de summo & soluto pectore obvias vulgatasque laudes effutunt, si clamitant etiam, si gestiunt, si vocum ejus festivitatis, si modulis verborum, si quibusdam quasi frequentamentis orationis moventur, exagitantur, & gestiunt: tum scias, & qui dicit & qui audit frustra esse: neque illic Philosophum loqui, sed tibicinum canere. Animus, inquit, audientis Philosophum, si quæ dicuntur, utilia ac salubria sunt, quæque & errorum atque vitiorum medicinas ferunt, laxamentum atque otium prolixè laudandi non habet. Quisquis ille est qui audit, nisi ille est plane perditus, inter ipsam Philosophi orationem & perhorrescat necesse est, & pudeat tacitus, & pœniteat; & gaudeat, & admiretur: varios adeo vultus disparilesque sensus gerat, perinde ut cum conscientiamque ejus affecerit utrarumque animi partium aut lincerarum, aut ægrarum, Philosophi pertractatio.

VII. SOPHRONTIUS *uir apprime eruditus, laudes Bethlehem adhuc puer, & nuper* (scripsit Hieronymus suum Catalogum A. C. 392.) *de subversione Scrapis* * *insignem librum composuit: De virginitate quoque ad Eustochium, & Vitam Hilarionis* ** *Monachi* (opuscula mea) *in Græcum eleganti sermone transtulit. Psalterium quoque & Prophetas, quos nos de Hebræo in Latinum vertimus.* Hæc de Sophronio Hieronymus cap. 134. quæ ita Græce leguntur in versione Catalogi Hieronymiani Græca quæ sub hujus ipsius Sophronii nomine exstat, cum cætera omnia Hieronymo commemorata pridem interciderint: *Σωφρόνιος ἀνὴρ εἰς ἄκρον πεπαιδευμένος, τὰς ἐπαίνους Βηθλεὲμ ἐπὶ νεότητι αὐτῶν συνέθηκεν, ὑπόγουον δὲ περὶ τῆς καταλύσεως τῆς Σεραπείας ἐπίσημον συνέθηκε λόγον, καὶ περὶ παρθενίας πρὸς Εὐστόχιον, καὶ τὸν βίον Ὑαρίωνος μοναχῆς, τὰ συγγράμματα μὲν, εἰς Ἑλληνικὸν λόγον εὐφυῶς μετέφρασε, καὶ τὸ ψαλτήριον δὲ καὶ τὰς προφῆτας, ὅς ἡμεῖς ἀπὸ τῶν Ἑβραίων εἰς Ἑλληνικὸν μετηνέγκαμεν.* Hanc Græcam Catalogi Hieronymiani versionem primus vulgavit Erasmus, Basil. 1539. 4. exemplar emendatum ac vetustum, ut ait, nactus ex quo permulta se & depravatissima testatur in Hieronymi Latinis restituisse. Hinc *mirum est quosdam extitisse*, inquit Stephanus le Moynes notis ad Varia sacra pag. 418. *qui versionem istam Græcam Erasmo tribuere non dubitarint, cum multa extiterint*, ** *MSSa Erasmo vetustiora, & versio ista Græca à multis Erasmo vetustioribus etiam citari soleat.* Quibus verbis notatur ab eo Is. Vossius, cujus hæc sunt in notis ad S. Ignatii Epist. ad Smyrnæos pag. 257. *Mibi constat translationem illam Græcam, Sophronii nomen mentiri. Quid? an verisimile est ita Sophronium fuisse negligentem, ut non inspexisset ipsum Ignatium cum Ignatii loca essent vertenda! Sed hoc leve. Versio illa innumeris locis non est Græca: innumeris quoque in locis male Hieronymi mentem expressit. Quidquid in Hieronymo est corruptum, eodem modo sese habet in Græco. Quæcunque in illo Hieronymi Catalogo desunt (desse autem multa, ex MSS. collatione apparebit) desunt quoque in illo Pseudo Sophronio. Mille id exemplis in tam exiguo scripto comprobare possumus. Sed puto nasutum lectorem satis*

Bb 2

tis

* De illa subversione conferendus Rufinus lib. XI. Hist. Eccles. cap. 27. seq.

** Vossius de Hist. Græcis pag. 257. Sophronium auctorem vitæ Hilarionis facit, cujus tantum fuit Græcus interpres.

*** Operæ pretium erat indicare, quando, & quibus in locis.

eis id per se animadvertere -- Mibi in nulla unquam Bibliotheca illam paraphrasin MS. videre contigit. Scripsit quoque nuper Cl. Vir Ismael Bullialdus, illam non extare in Bibliotheca Regia Parisiis. Nec extare uspiam puto. Aut si exstet, multum vereor, ne à recentissima sit manu exarata, nec CL annos excedente. Nam etiam recentissimi codices Latini ejus Catalogi multo sunt meliores ista paraphrasi Græca. Sed quid facias Erasmo, qui cum primus sit qui illam ediderit, dicit se Sophronii exemplar vetustum & emendatum vatum fuisse? Nisi Erasmus hac diceret, multum de ejus fide dubitarem. Suspiciari tamen aliquis non immerito possit, ipsum nobis supposuisse hanc translationem, idque animi gratia: vel ut ostenderes, si sibi fuisset voluntas, sua aliis affingendi, ad hoc neque defuturum ingenium, neque eruditionem. -- Sed credamus potius illum à nebulone aliquo fuisse deceptum, qui corruptissimum Hieronymi Catalogum natius Græcæ à se redditum huic Heroi pro antiqua Sophronii versione vendidit. Eadem forsitan manus est qua paraphrasin illam supposuit, & qua priorem partem Catalogi Hieronymiani corruperit. Nam quorsum in eo inter scriptores Ecclesiasticos referuntur tot Apostoli qui nihil omnino scripserunt, quarumque vitas apparet desumptas esse * paucis tantum mutatis, ex ineptissimo scripto Dorothei de XII. Apostolis. Inquit Erasmus, Sophronium adjunxisse reliquos istos Apostolos, qui nihil scripserunt. Sed unde hoc rescivit, nisi ipse fuerit Sophronius? Hæc ille. Quæ vero de vitiis hujus versionis ait vir doctus, partim nimis exaggerata sunt, partim non probant auctorem non esse Sophronium. Deinde quædam rectius Græca versio, quam vulgati Latini Codices, MS. antiquissimis & veteribus scriptoribus, qui Hieronymi laudant verba, Græcam lectionem comprobantibus, ut in notis ad Catalogum Hieronymi à Rev. Ernesto Salomone Cypriano editum p. 213. pluribus exemplis vel in uno capite de Clemente Rom. pridem ostendi. Denique negari nequit Græcam Catalogi Hieronymiani versionem lectam à Svida, qui loca plura ad ver-

* Sunt illæ ipsæ vitæ, quæ sine nomine auctoris adjunctæ leguntur Oecumenii commentariis. Unde Stephanus le Moyne notis ad Varia sacra pag. 1059. colligebat, auctorem versionis Græcæ Catalogi Hieronymiani esse satis antiquum, cum illius Auctoris memoria occurrat apud Oecumenium. Sed illas vitas ab alio quam Sophronio adjunctas Tillemontius sibi Tom. XII, memor. pag. 142. persuadet vel eo nomine, quod recentiorum Græcorum traditiones nimium sapiant. Elles ont pour l'ordinaire plus de rapport aux traditions des Grecs modernes qu'à la ressemblance des anciens, qui n'aimoient pas à parler de ce qu'ils ne savoient point.

verbum ex illa adducit, ut in βασιλειῳ, Καισάρειῳ, Γρηγόρειῳ, Ναζιανζῳ, Γρηγόρειῳ ὁ καὶ Θεόδωρῳ, Δάμασῳ, Ἐπιφάνειῳ, Εὐσεβίῳ ὁ Παμφίλῳ, Ἰσῆϊῳ φιλόσοφῳ, Ἰῆςῳ Τιβερίεω, Ἰώσηπῳ Ἰσδαῶν, Μεθόδιῳ, Νεμεγένῳ, Πολύκαρπῳ, Φίλων Ἰσδαῶς. Licet Hieronymum Svidas vel Sophronium nunquam laudet de nomine. Hinc illam If. Vossii opinionem rejicit Huetius de claris interpretibus pag. 215. & manifestum hominum male suspiciacium errorum appellat lib 1. Origenianorum cap. 2. & ante Huetium improbaverat Jo. Andreas Bosius in exercitatione de testimonio Josephi de Christo, cap. 2. §. 30. & introductione in notitiam scriptor. Eccles. cap. 3. Vide & Stephani le Moynes prolegomena ad Varia sacra * 16. Græcam illam versionem nescio quare omiserit Jo. Marcianæus in nova sua Operum S. Hieronymi editione Parisiensi. Exstat autem in veteribus ut Parisiensi 1623. & Francofurtensi, A. 1684. fol. Atque animus mihi est eam prelisiterum subicere in nova quam molior editione Auctorum veterum de scriptoribus Ecclesiasticis, in quibus familiam ducet Hieronymi Catalogus ita excusus ut ex altera parte semper adposita sint verba Eusebii Græca, quæ ille ante oculos habuit, ex altera autem hæc Sophronio tributa interpretatio, subjunctis in ima pagina brevibus notis. Errorem ealami in viro doctissimo Lilio Gyrardo omitto, qui dialogo V. de historia poetarum scribit, Sophronii librum de viris illustribus ab Hieronymo esse ex Latina in Græcam linguam conversum Nam & illi falluntur qui vel omnium Veteris testamenti librorum versionem Hieronymianam, vel illam quam ex LXX. Interpretibus composuit Hieronymus à Sophronio Græce versam scribunt. Certe solam versionem Psalmorum & Prophetarum, quam ex Hebraico Hieronymus adornaverat, Græce Sophronium convertisse ex Hieronymi testimonio constat. Vide Humfredum Hody libro IV. de SS. Bibliorum textibus Originalibus & versionibus Græcis pag. 630.

Videtur hujus Sophronii fuisse *liber pro Basilio adversus Eunomium*, laudatus Photio in Bibl. Codice V. ubi eum à perspicuitate & succincta brevitate & acumine celebrat. At *Epistola ad Paulam & Eustochium* de assumptione Mariæ Virginis, quæ Latine exstat inter S. Hieronymi opera T. V. edit. Jo. Marcianæi pag. 82. & incipit:

B b 3

Cogitis

Cogitis me, o Paula & Eustochium, imo charitas Christi : Sophronio ab Erasmo levi conjectura tribuitur, verum nec Hieronymi eam nec Sophronii, sed scriptoris damnato Nestorio & Eutychis hæresi junioris esse probat Baronius ad A. C. 48. n. 17. seq. & ad Martyrolog. Rom. ad 15. August. Lambecium VIII. pag. 148. & in Diario itineris Cellensis pag. 105. Dubium Combessio videtur, qui è *breviario Romano recte ejectam* observat in Bibl. Concionatoria.

Psalterium Sophronio rogante Latine ex Hebraico vertisse se testatur ipse Hieronymus Epistola 134.

Alii Sophronii.

Sophronius de quo Martialis XI. 109.

*Tanta tibi est animi probitas, orisque, * Sophroni;
Ut mirer fieri te potuisse patrem.*

Sophronius *Abbas*, Eremita, de quo Jo. Moschus c. 159. prati-
talis.

Sophronius Patriarcha *Alexandrinus* ab A. C. 844. ad 857. quem Philosophum ac sapientem fuisse scribit Eutychius T. 2. Anna. p. 441. Confer Eusebium Renaudotum in Historia Patriarcharum *Alex.* pag. 289.

Sophronius *Alexandrinus* Patriarcha junior, qui Imperatori *Manueli* Comneno Mariam Raymundi Antiochiæ Principis filiam uxorem ducenti manus imposuit una cum Luca Chrysoberge CPol. & Athanasio Antiocheno Patriarcha, 25. Decembr. A. C. 1160. Vide Cinnamum lib. V. pag. 228.

Sophronius *Archi Episcopus prima Justiniana & Asbridarum*, sæculo XVI. cujus Epistolam ad Patriarcham CPol. Græce & Latine exhibet Crusius in Turco Græcia libro IV. Vide eum pag. 341. Idem Crusius pag. 303. 304. exhibet Epistolam Sophronii Hieromonachi in Chio, antea Abbatis, ad Patriarcham CPol. Jeremiam.

Sophronium Patriarcham *CPolitanum* nullum reperio, & miror unde hanferint Lexicorum universalium scriptores Hofmannus & More-

* Primam in nomine Sophronii corripit, producit alteram, quasi non Σωφρόνιος effect sed Σωφρόνιος.

Morerius, qvi sæculo XV. in sede CPolitana Sophronium fuisse narrant. Nam & in prima editiōne Bibl. Patrum fragmentum de Petro & Paulo male exstat sub Sophronii CPol. nomine, qvōd in aliis Sophronio Hierosolymitano Patriarchæ adscribitur.

Sophronius Hieromonachus Hierosolymitanus, à qvo digestum ac conscriptum Typicum S. Sabæ memorat Clariss. Montfauconus in Bibl. Coisliniana pag. 561. Τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἀγίας Λάουρας τῆ ὁσίας καὶ Θεοφώρας Πατρὸς ἡμῶν Σάβα, συντεθέν καὶ συγγραφέν παρὰ τῆ ἀγιωτάτης πατρὸς καὶ ἱερομοναχῆ, κυρῆ Σωφρονίᾳ. Ἀυτὴ ἡ ἀκολουθία γίνεται καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῶν Ἱεροσολύμων ἀγίας μοναῖς. Fortasse idem hic cum Patriarcha Hierosol. de qvo infra.

Sophronius Monachus Jatrosophisia, cujus & Sophronii Hierosolymitani carmina in Deiparam una cum carminibus Heliae Syncelli, Michaëlis Syncelli, & Ignatii Grammatici Diaconi de eodem argumento editurum se promisit Allatius ad Eustathium Antiochenum pag. 284.

Sophronius Gothia Metropolitæ circa A. C. 1292. cujus mentio in Codice Græco Cæsareo qvo vitæ Sanctorum continentur, apud Lambecium VIII. pag. 358. & 365.

Sophronius Damascenus, Johannis Moschi familiaris, ex Sophista * Monachus S. Sabæ, ac deniqve post Modestum ab A. C. 629. ad 638. † *Patriarcha Hierosolymitanus*. Vide Papebrochium in Actis Sanctor. ad XI. Martii Tom. 2. pag. 65. seq. Sergii, Cyrique Monothelitarum constans adversarius, de qvo Combesius in Historia Monothelitarum pag. 22. seq. Sub ejus nomine feruntur.

1.) Fragmentum Hypomnematum *de laboribus certaminibus & peregrinationibus Apostolorum Petri & Pauli*, Latine in Bibl. Patrum Paris. 1575. Tom. 2. & 1589. & 1654. Tom. 7. Colon. 1618. Tom. IV. & Lugd. 1677. T. V. pag. 1123. Incipit: *Petrus genere fuit Hebraeus*. Elogium Sophronii in Petrum & Paulum Apostolos Græce incipit: πάλιν ἡμῶν δυὰς ἀδιάλαπτον.

2.) Fragmentum *de Baptismate Apostolorum*, Græce & Lat. apud Lambecium III. p. 52. seq. & ad calcem Pseudo Dorothei Tyrii, qvem cum

* Sophistam Sophronium appellat Jo. Moschus cap. 92. & in præfat.

† Alii 636. quorum sententiam Papebrochius loco laudato oppugnat probabilibus argumentis.

- cum libris de vita Moysis à Gaulmino illustratis edidi Hamb. 1714. 8. pag. 552. seq. Sub Theodoreti nomine exstat in appendice Cangiana ad Chron. Paschale pag. 438.
- 3) Fragmentum ex encomio S. *Iohannis Theologi & Evangelistæ*, Græce & Lat. apud Cotelerium ad Constitut. Apostol. III. 6. Aliud apud Lambecium III. pag. 100. Meminit & huius Encomii Hippolytus Thebanus in Chronico: ἐγκωμιάζων δὲ τὸν Ἐυαγγελιστὴν Ἰωάννην ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ὁ μέγας Σωφρόνιος, διδάσκει τὴν τῷ Θεῷ Ἐκκλησίαν, ὅτι Πατὴρ τῷ Θεολόγῳ Ζεβεδαῖον ἦν, Σαλώμη δὲ ἡ μήτηρ αὐτοῦ &c.
 - 4) In S. *Iohannem præcursorem*, Latine in Bibl. Concionatoria Combesii. Incipit: δίδε ἡμῖν ἡ φωνὴ τῷ λόγῳ, τὴν φωνήν.
 - 5) In S. *Iohannem Chrysostomum*, Memoratur ab Anonymo Saviliano.
 - 6) *Laudes Iohannis Eleemosynarii*. Meminit Leontius.
 - 7) In *Christi natalitia* sermo habitus A. C. 1638. Hierosolymis jam per Sacracenos captis. Exstat Latine in Bibliothecis Patrum ut Tom. 12. edit. Lugd. pag. 206.
 - 8) Sermo de *Hypapante Domini*, è MS. Mediceo versus & Latine editus à Bollandò in Actis Sanctor. Tom. 1. Februarii pag. 274. seq.
 - 9) In SS. *quadraginta duos Martyres Amorienenses*, Latine in Bibl. Concionatoria Combesii. Incipit: ἐπὶ τὰ μαρτυρεῖα ἐπαθλα.
 - 10) *Encomium SS. Cyri & Iohannis*, Citat Joannes Damascenus l. 3. de imaginibus T. 1. edit. novæ p. 387. & septima Synodus Actione IV. ubi fragmenta duo exinde afferuntur T. 3. Binii, p. 561. seq. Edere promisit integrum Græce & Latine Papebrochius ad XI. Martii Tom. 2. p. 67. Laudat Allatius contra Creyghtonium pag. 517. seq. Incipit: ἄλλοι μὲν ἄλλως τὰς ἀγίας τιμήτωσαν.
 - 11) *Vita S. Mariae Egyptiaca* Latine ex Pauli Diaconi Neapolitani versione, apud Surium ad 2. April. & Græce in Actis Sanctor. ad calcem Tom. 1. Aprilis pag. XIII. licet Sophronium auctorem esse negat Papebrochius Tom. 1. April. pag. 69. Græce tamen sub Sophronii nomine exstat MS. in Bibl. Cæsarea, Vide Lambecium IV. pag. 128. & V. pag. 27. lib. VIII. pag.

pag. 231. Etiam in Bibl. Coisliniana p. 126. Incipit : *μυσή-
ρον βασιλέως κρύψην καλόν.* Citatur & à Damasceno 3, de
impag. pag. 388.

32) *SS. Archangelorum & Angelorum Encomium.* Exstat Latine in Bi-
bliothecis Patrum ut Tom. 12. edit. Lugd. pag. 209.

33) *In exaltationem veneranda Crucis, & in sanctam ανάστασιν.* Ser-
mo Græce & Latine editus à Jacobo Gretsero Tom. 2. de
Cruce pag. 88. Hinc Latine in Bibl. Patrum Tom. 12. edit.
Lugd. pag. 212. Incipit : *σαῦρ᾽ πανήγυρις, καὶ τίς ἐκμε-
τήσῃ;* Verterat & ante Gretserum Achilles Statius.

34) *In adorationem S. Crucis & de jejuniis,* Latine ab eodem Gret-
sero pag. 283. edit. primæ & in Bibl. Patrum Tom. 12. edit.
Lugd. pag. 213. Incipit : *καὶ οἱ ἱατροὶ μὲν.* Vertit Godfridus
Hilmannus.

Carmen Anacreonticum de Simeone senex, Christum suscipiente, quod
melle ipso, ut ait, suavius Græce edidit Allatius in diatriba
de Simeonibus pag. 5. seq. Incipit : *ἀπὸ Βηθλεὲμ παρόλθω.*

Epistola Synodica ad Sergium Patriarcham CPol. quæ incipit *βαβαὶ,
ἐπιστάτα μακάριοι,* atque exstat Latine (non integra quidem)
apud Baronium Tom. VIII. ad A. 633. n. 8. seq. ubi testatur
in Codice alio Græco non ad Sergium sed ad Honorium Pa-
pam inscribi. Græce & Latine integra in Actis sextæ Synodi,
habite adversus Monothelitarum hæresin CPoli A. G. 680.
Actione X. Tom. 3. edit. Birsianæ pag. 113-132. In hac Sy-
nodica legitur proluxa illa enumeratio hæreticorum, quam
eod. volumine superiore pag. 483. seq.

37) In Actis Synodi septimæ sive Nicænæ secundæ (A. C. 787.
celebratæ) aliquoties laudatur Sophronius, afferunturque
loci sub illius nomine *ὡς τὸ λεμοναρεῖν.* Vide Tom. 3. edit.
Birsianæ pag. 562. 613. 614. & 615. Etiam apud Jo. Dama-
scenum lib. 1. de imaginibus Tom. 1. pag. 328. edit. novæ &
lib. 2. pag. 344. Et Sophronio tribuit Nicephorus lib. VIII.
Hist. cap. 41. At constat auctorem *λεμοναρεῖν* sive *prati spiri-
talis*, quo vita & dicta solitariorum describuntur, non esse.

C c

Sophro-

Sophronium, sed Sophronii amicum *Joannem Moschum*, * qui opus illud Sophronio dedicavit, quemque in præf. *ἱερὸν καὶ πρῶτον τέκνον*, alibi ut cap. 92. 102. 135. fratrem vocat. Meminit & Sophronii cap. 21. 69. 110. 111. 113. 157. 162. & 77. ubi nomen auctor ipse suum ponit: *dixit mihi Sophronius: Vere, Abba JOANNES, hodie nihil ultra studeamus.* Et Stephanum Sophistam se cum illo refert frequentasse. Sophronium etiam ipsum Sophistam appellat cap. 92. Abbatem vero cap. 102. Non diffitetur hic scriptor, qui *καρσιόχης* inter Monachos fuit (cap. 50.) & temporibus *Tiberii II. Imp.* Oasin *Ægyptii* petiit, (c. 112.) præ manibus habuisse *Vitas Patrum* & sententias ante ipsum nescio quibus auctoribus descriptas cap. 212. & *βιβλίον γεροντικόν* ** cujus meminit p. 50. Ex his credibile est fabulas quas non paucas habet, eum bona fide transcripsisse. *Palladii Abbatis*, velut æqualis sui meminit cap. 176. passimque invehitur in hæresin *Severi Acephali*. Cum *Italice* modo typis excusum exstaret hoc opus, Latine ex *Ambrosii Camaldulensis* versione primus edidit *Aloysius Lipomannus* Venet. 1558. 4. Deinde post editionem *Coloniensem*, 1583. (& *Bigneam* in *Bibliotheca Patrum Paris.* 1575. T. 2. & 1589. T. 7.) *Heribertus Rosweyda*, in *Vitis Patrum Antvverp.* 1617. 1628. fol. libro decimo, additis etiam brevibus notis. Aliam *Paschasii Auriaci*, *Ordinis Minorum Insulani* versionem, dubito an editam, memorat *Possevinus* Tom. 2. apparatus sacri pag. 426. Hinc Græce & Latine in *Auctario Bibl. Patrum* edidit *Fronto Ducaus* T. 2. p. 1057. *Paris.* 1624. fol. Lacunas ex *Codice 2466. Bibl. Regiæ Paris.* & tribus *Bibl. Colbertinæ* supplevit, multa que emendavit *Cotelærius* T. 2. monument. *Ecclesiæ Græcæ, Paris.* 1681. 4. pag. 341-456. Extat & Latine in *Bibl. Patrum Paris.* 1654. Tom. 13.

18) Acta

* Τὸ Μόσχ, Vide Photium Cod. 199. & Heriberti Rosweidi prolegomena ad *Vitas Patrum* pag. 20. seq. Pro *Joanne Evirato*, ut habet *Lipomanni* editio, Græcus Codex quem *Cotelærius* inspexit, habet *Ἰωάννης τῷ Εὐκρατά, Ἰωάννης Εὐκρατία*. Tom. 2. monument. pag. 341. 655. *Lambecium* VIII. pag. 399.

** Nonnulli hoc *Joannis Moschi* *λεγωντικόν* appellant *νέον πατερικόν*, alii *νέον παρὰδεικόν*, respectu vetustioris *λεγωντικῆς* nempe, de quo Photius Cod. 198.

18) Acta S. Anastasii Persæ Sophronium auctorem habere con-
jicit Baronius ad A. C. 627, num. 1.

Alius Sophronius Patriarcha Hierosol. junior, sæculo XVI. cujus Epi-
stola ad Manuelem Ducem exstat Græce & Latine in Turco-
Græcia Martini Crusii libro IV. pag. 296.

CAPUT XXII.

DE PAPPO & THEONE Alexandrinis,
Theonisqve filia HYPATIA., & Hypatiæ
discipulo SYNESIO Episcopo.

*Pappi Alexandrini. actas & scripta. 1. De edicis libris ejus μαθηματικῶν συνα-
γῶγῶν. 2. Index scriptorum in illis allegatorum. 3. Commentarius
in Ptolemai magnam syntaxin. 4. Alii Pappi. 5. De Theone Alex. 6.
Ejus scripta deperdita. 7. Commentarii qui extant in Euclidem, Ara-
tum, Ptolemaum. 8. Index scriptorum in magna Ptolemai Syntaxi &
Græcis ad eam Commentariis allegatorum. 9. De Hypatia. 10. Ejus-
que discipulo Synesio. 11. Scripta Synesii edita. 12. Index eorum
ad quos Epistolas scripsit. 13. Synesii editiones. 14. Scripta deperdita. 15.
Alii Synesii. 16. Epistola ad Dioscorum Serapidis sacerdotem de magna
arte, Græce & Latine. 17.*

I.

PAPPUS Alexandrinus Philosophus, Theodosii magni tem-
poribus vixisse à Svida * traditur, qui imperio præfuit
ab A. C. 379. ad 395. Rei Mathematicæ insigniter stu-
diosum ac peritum scripta ipsius quæ exstant testantur: plura autem
alia scripserat quæ interciderunt, ut χωρογραφίαν οἰκουμενικὴν, Uni-
versalem Chorographiam, sive descriptionem locorum per totum orbem: Ποτα-
μὸς τὰς ἐν Λιβύῃ, de fluviiis Africae. Ὀνειροκρίτικὰ. Somniorum interpre-
tationes. Meminit idem Svidas. Citatur Pappus à Marino Procli

Cc 2

di.

* Svid. in Θέων & Πλάτων.

discipulo in *προθεωρία* ad data Euclidis, qui respicit ad illius opus *μαθηματικῶν συναγωγῶν*, sive *Mathematicarum collectionum libros*, qui à medio libri secundi usque ad octavi finem Græce fuere in Bibl. Isaaci Vossii, atque in Bodlejana inter libros Savilianos aliisque in Bibliothecis reperiuntur.

II. Græce nihil adhuc ex his lucem adspexit, nisi aliquot *lemmata libri septimi*, quæ cum versione sua produxit *Marcus Meibomius* dialogo de proportionibus edito Hafniæ 1655. fol. pag. 154. & 156. atque *libri secundi propositio XV. usque ad XXVII.* sive extremam, quæ methodum multiplicandi majores numeros continent, & ex *Codice Saviliano* cum versione & notis *Joh. Wallisii* prodierunt ad *Aristarchi Samii* calcem Oxon. 1688. 8. & in tomo tertio operum laudati *Wallisii*, Oxon. 1699. fol. pag. 597-614. *Pars præfationis ad librum VII.* *Hermodoro* filio inscriptum, in qua de veterum *Analysi geometrica* tractat & *Euclidis Data* describit eorumque usum indicat, Græce cum *Commandini* versione legitur in prolegomenis *Davidis Gregorii* ad luculentam illam *Euclidis* editionem Oxon. 1703. fol. Denique; *Præfatio integra libri VII.* in qua argumenta librorum duorum *Apollonii Pergæi* *περὶ λόγων ἀποτομῆς*, totidem *περὶ χωρῆς ἀποτομῆς*, 2. *περὶ διωρισμένης τομῆς*, 2. *περὶ ἐπαφῶν*, & *Euclidis* 3. librorum *πορισμάτων*, *Apollonii* τόπων ἐπιπέδων 2, & 2. νέυσεων atque *Conicorum* 8. nec non *lemmata librorum περὶ λόγων καὶ χωρῆς ἀποτομῆς* Græce & latine edita ab *Edmundo Halley* ante *Apollonii Pergæi* libros duos de sectione rationis ex Arabico versos, quibus totidem de sectione spatii ex ingenio suo restitutos subjunxit. Oxon. 1706. 8. *Libri tertius, quartus, quintus, sextus, septimus & octavus* Latine tantum hætenus viderunt lucem ex versione *Federici Commandini* *Urbinitis* qui commentarios etiam addidit. Pisauri 1588. Venet. 1589. atque iterum *Pisauri* 1602. fol. Sed præstantissima editio est quam *Carolus Manoleffius* paravit *Bononiæ* 1660. fol. cujus hæc sunt verba:

Fidem meam dudum in Galilei operibus tibi oppignoratam ut liberare incipiam, Pappi Mathematicas profero Collectiones, in quibus emaculandis qualem, quantamve insumpserim operam facile tibi periculum prioris illius cum mea hac editione facienti innotescet. Usus siquidem labore, & judicio Virorum cum Græca lingua, tum Mathematicarum, quos Scudiorum Mater Bononiæ educat, peritiorum effeci ut deversa sint menda prope innumera, quibus Græcus undiq; scatebat contextus, & (quod caput est) restituti litterarum Characteres in figuris quamplurimis

rimis perperam dispositis, qui quantum operi adderens difficultatis nemo alius demonstrationum, nuperrimè licet, initiatus est qui nesciat. Latina quoque seu Versio, seu Commentatio diligentissima interpunctione quantum fieri potuit ab amphibologico sensu est vindicata; adeo ut emaculatiorem, aut diligentiores editionem nullam fieri posse hac nostra existimem. Sed id antequam esto. Jam tum mentio obversantur Apollonii Conica, Archimedis Opera, ut Trigonum priscorum summorum in Machesi Virorum perficiam. Hisce addam Neotericos prima nota Auctores, Guidonem Ubaldum è Marchionibus Montis, Federicum Commandinum, Lucam Valerium, Bonaventuram Cavalerium, Benedictum Castellum, quorum Opera vel capere formis nostris iterum vivere, vel partum secundum iisdem ab Typis præstolantur.

Jam olim' Johannes Baptista Raymandus ad Paulum V. Pontificem scripsit in præfat. ad librum Tasriph * sive Grammaticam Arabicam, Romæ 1610. 4. Apparabam etiam è longa nocte, in qua sepulchrum jacens, in aspectum lucemque proferre libros omnes quos Pappus Alexandrinus ad certam & evidentem rerum Mathematicarum scientiam, quam resolutivam vocant, comprehendendam necessarios testatur.

Contractam Pappi collectionem exhibet Marinus Mersennus in synopsi Mathematica Paris. 1644. 4. sed illis tantum propositionibus allatis, quæ absque schematibus possunt intelligi, testatus Græcum Codicem Pappi extitisse in Bibliotheca Lesculierii Senatoris.

Johannem Gallæsum novissime Pappi editionem molitum, didici è Memoriis literariis Trevoltinis A. 1707. Augusto p. 1431.

Claudius etiam Nicasius pag. 8. diff. Gallice editæ de forma ac figura sirenum Paris. 1691. 4. testatus est Jo. Baptistam Lantinum parare editionem Græcolatinam Pappi Alexandrini de numeris, atque Arithmeticæ Nicomachi Geraseni. Illa Pappi de numeris non aliam mihi videntur, quam quæ Clariss. Wallisio nos debere jam monui. Nonnulla Pappi attigit vertitque & illustravit ante Commandinum Bartholomæus Zambertus & Franciscus Maurolycus. Vide Gesneri Bibl. in Maurolyco.

Pluresne libros hocce συγγραμμὸν opus complexum fuerit, quam octo, haud constat, nam in præfat. ubi duodecimum librum adiecare videtur pag. 252. incertum est propter luxata latinæ versionis verba, an alterius potius scriptoris (Euclidis fortasse) librum

Cc 3

duo-

* Vide Tentzelium in dialogis mensuris Anni 1692. pag. 169.

duodecimum Elementorum intelligat. Cæterum proficitur se Pappus omnia scripta necessaria ad universam Matheseos cognitionem hoc opere voluisse complecti, ne quicquam opus esset extrinsecus inquirere ut ait libro VIII. p. 481. licet in libros magna ex parte depravatos, & principio ac fine carentes incidisse se queritur pag. 482. Libros duos primos Arithmetice impendit, atque in illis exposuit quæ de numerorum disciplina tradidit Euclides, Archimedes, Nicomachus aliiq; libro tertio, quarto, quinto Geometrica tractat ex Euclide & Archimede, Sextus Sphærica ex Theodosio potissimum persequitur: Septimo Euclidis data, ac porismata, variaque scripta Apollonii Pergæi. Octavo Mechanica ex Herone & aliis. Sed ut quos auctores secutus Pappus sit, eo liquidius constet, ecce tibi scriptorum indicem quorum ille mentionem facit,

III. Index scriptorum in Pappi Mathematica collectione laudatorum,

compositus a me ad paginas editionis Bononiensis.

A Pollonius Euclide posterior. 250. Pergæus 481. 240. *Κωνικῶν* libri octo 241. 389. 249. 250. 252. lib. I. 389. seq. lib. II. 395. III. (& IV.) 399. V. 95. 405. VI. 415. VII. & VIII. 427. *παραβολῶν* libri duo 243. 345. 328. ratio duas proportionales invenendi pag. 7. per Conicas sectiones. *διωρεσμένης ὀμῆς* libri duo. 243. 263. 281. 305. *τόπων ἐπιπέδων* libri duo 241. 247. 438. *νέυσεων* libri duo 241. 305. 313. 328. 249. *χωρὶς ἀποτομῆς* libri duo 241. 242. 263. *λόγῳ ἀποτομῆς* libri duo. 241. 242. 262. sq.

Archimedes de Helice. 82. 95. 111. de dimensione circuli. 90. 478. 116. 117. de sphæra & cylindro 116. 131. 133. 134. 145. 147. 154. Corpora Mathematica polygonæ, tredecim. 129. *Ὀχλόμενα*. 448. In Mechanicis nihil scripsit præter librum de sphæroρεία, licet summus Mechanicus; sed alia Geometrica composuit quam plurima 448. liber de æquipoponderantibus 450. quadragesimum inventum mechanicum, da mihi locum extra terram & movebo terram, 460. Ejus *περὶ ζυγῶν*, 461.

Ari.

- Aristæus senior. 240. Euclide antiquior. 251. ratio duas proportionales inveniendi pag. 7. per locos solidos. *τόπων στερεῶν* Conicis cohærentium libri quinque 241. 249. 250.
- Aristarchus libro de magnitudinibus Solis & Lunæ. 211.
- Autolycus. 200. 201. libro de sphaera mota. 231.
- Carpus Antiochenfis (de Archimede) 448.
- Charmander libro tertio. 247.
- Conon Hamius (leg. Samius) Geometra, de Helice. 82.
- Cratistum alloquitur Pappus, cui libros suos inscripsit. 1. nisi sit encomium Viri, cujus nomen excidit.
- Demetrius Alex. in *γραμματικῆς ἐπιστάσεως*. 95.
- Dinostrati quadratura circuli. 88.
- Eratosthenis mesolabus. 7. 8. *περὶ μεσοτήτων* libri duo. 241. 247.
- Erycemi paradoxa 27.
- Euclides. 250. 130. *ὁ στοιχειώτης*. 240. Alexandria docuit, mitissimi ingenii, 241. liber XIII. elementorum. 166. Phænomena 181. 214. 228. 238. *πορυσμάτων* libri tres. 241. 244-247. 354. seq. *τόπων πρὸς ἐπιφάνειαν* libri duo. 241. data 241. seq. libri quatuor Conicorum 249. 251.
- Gemini Mathematici liber de disciplinarum Mathematicarum ordine. 448. (juniores 19.
- Qui magnus Geometra videbatur 1. antiqui Geometra. 7. 95. 312.
- Heracliti problema. 311.
- Hermodorum filium alloquitur ei; dicat librum VII. 447. & VIII. 447
- Heronis Mechanica & Catapultica. 7. Hero mechanicus. 447. Ejus *πνευματικά, αὐτόματα, ζύγια, ὑδρεῖα*. 448.
- Hero Alexandrinus in libro qui inscribitur *βαρεῖς* 460. Mechanicabid. & 450. 461. 481. 482. liber tertius 488. liber *περὶ τροχῶν διῶν*. 460.
- Hieronimus Philosophus 2.
- Hipparchus. 211. libro de duodecim signorum adscensione. 228. de circuli quadratura. 88.
- Libri quidam (Geometrici) 71.
- Nicomachus Pythagoreus de medietatibus decem proportionum. (è libro 2. Arithmet.) 19.
- Nicomedis ratio duas proportionales lineas inveniendi. 7. per lineam Conchoidem. Ejusdem duplicatio Cubi 86. 87. quadratura circuli 88. ap.

Pappus libros XII. scripsisse videtur 252. commentar. in primum Mathematicorum (Ptolemæi) 478. omnia scripta necessaria ad Matheseos cognitionem suo opere complecti voluit, ne quicquam necesse sit extrinsecus inquirere ut ait 481. In libros magna ex parte depravatos & principio ac fine carentes incidisse se queritur 482. Commentarius Pappi ad data allegatur à Marino sub extremum προθεωρίας suæ ad eundem datorum Euclidis librum. Allegatur Pappus etiam ab Eutocio ad Archimed. de dimensione circuli p. 49. & ad lib. 2. de sphaera ac cylindrop. 28.

Pericles. 242.

Philonis Mechanica 7. 461. 482.

Philo Tyaneus. 95.

divinisissimus Plato 20. 129. idem respicitur ibidem, ubi ait Philosophus tradere quod Deus sphaericam figuram mundo indidit.

Ptolemæus 211. 238. (respicitur magna Syntaxis) Mechanica. 449. liber primus Mathematicorum. 459. in illum commentarius. 478.

Sphaeropoëæ quibus imago cæli construitur per æqualem & circularem aqvæ motum. 448.

Theodosius 184. 203. Sphaerica 236. primus Sphaericorum 157. secundus 233. tertius Sphaericorum 181. 183. liber de diebus & noctibus. 181.

IV. Svidas scriptum reliquit, à Pappo compositum εἰς ὑπόμνημα εἰς τὰ τέσσαρα βιβλία τῆς Πτολεμαίως * μεγάλης συNTAXEΩΣ. *Commentarium in libros quatuor magna Syntaxeos Claudii Ptolemæi.* Sed hodie sub Pappi nomine habemus tantummodo *commentarium in libri quinti partem*, pag. 231 - 236. edit. Græcæ Ptolemæi Basil. 1538. Deinde sequitur: λέπει τὰ Πάππυ. Hinc iterum pag. 245. seq. τὸ δὲ ἐξῆς τῶ Πάππυ. Atque hinc Theonis Alexandrini commentarii in quintum & cæteros Ptolemæi libros succedunt pag. 237. τῶ Θέωνος εἰς τὸ λείπον τῶ Πάππυ. In primum vero ac secundum librum quemadmodum in quartum quoque, commentarius eidem Theoni tribuitur: in tertium autem *Nicolas Cabasila*, τῶ Θέωνος τὸ τρίτον λέπει, καὶ ὅδε εὐρίσκεται τὸ σύνολον. Si MSti Codices suffragarentur, etiam commentarium in primum, † secundum & quartum librum

* Confer Gassendum Tom. 5. Opp. pag. 381.

† Commentarius in primum librum Theoni diserte tribuitur Cabasila ad librum 3. pag. 151. & à Theone ipso agnoscitur p. 316. Sic & in cæteris libris.

librum Pappo libenter tribuerem, ut Pappus libros quatuor primores (ex quibus perditus sit tertius) illustraverit, & quinto fuerit immortalus, Theo autem deinde reliqua suppleverit, totumque opus recensuerit. De Theone Pappi æquali statim infra hoc capite sum dicturus: de Nicolao Cabasila Archiepiscopo Thessalonicensi qui circa A. C. 1350. claruit, ejusque scriptis adire juvabit Leonem Alatum libro de Nilis p. 72. seq. edit. à me curata, & Bernhardum de Monfaucon, V. C. qui plura ejus inedita commemorat in Bibliotheca Coisliniana pag. 426. seq. Theonis & Pappi commentarios ad magnam Syntaxin laudavit etiam Eutocius qui Justiniani Imp. temporibus vixit, ad librum Archimedis de Circuli dimensione pag. 49. *παραταξι δὲ Πάππῳ καὶ Θεῶνι καὶ ἑτέροις πλείοσιν ἐξηγημένοις τὴν μεγάλην σύνταξιν τῆς Κλαυδίου.* Facit iterum utriusque mentionem ad librum de Sphæra ac Cyliandro pag. 28. *ὡς ἔστιν εὐρεῖν ἐντυγχάνοντες Πάππῳ τῇ καὶ Θεῶνι καὶ Ἀρεταδίου ἐν πολλοῖς συντάγμασι οὐκ ἀποδεικτικῶς ἀλλ' ἐπαγωγῇ τὸ λεγόμενον παλαιῶσιν.*

V. Alii Pappi.

In memoriam mihi revocat hic Pappus, Theologum Ecclesiæ nostræ hoc nomine *Johannem Pappum*, Hieronymi Pappi Consulis Lindaviensis F. virum singularis memoriæ vi admirandum, & doctrina ac Zelo laudatissimum, qui diem obiit Argentarati A. C. 1610. De ejus scriptis ac vita laudibusque consuli possunt D. Jo. Conr. Dannhauerus in Homiliis Academicis T. 2. p. 701. seq. B. Jo. Fechtius in apparatu ad Epistolas Marbachianas pag. 135. seq. & in Historia Colloqvii Emmendingensis quod A. 1590. habitum est, capite 8. Matthias Berneggerus in decade Oratt. pag. 53. seq. Georgius Serpilius in Epitaphiis Theologorum Svecicorum pag. 115. Reinhardus Henricus Rollius in Bibliotheca nobilium Theologorum p. 187. seq. & 510. & Joh. Balthasar Niehenck in Theologo Lutherano fama & vita nobili pag. 50. qui de Pappo hoc dicturus, dubium relinquit utrum ille inter majores suos computare potuerit, quorum millenis alter, alter bis millenis fere annis illum antecessit, Pappum nostrum Alexandrinum,

Dd

an

an Pappum Historicum cujus mentionem injicit Plutarchus * in Demosthenis vita, an juniorem multis lustris Leonhardum Pappum Episcopum Constantiensem, qui Leopoldi gloriosæ memoriæ Imp. ad Helvetios Legatus fuit A. C. 1674. Fuit & Pappus in Armenia Episcopus, qui Concilio Gangrensi adversum Eustathium Sebastenum interfuit, non diu post primam Synodum Nicenam.

VI. Pappi Alexandrini æqualis, teste Svida, atqve adeo Theodosii Magni ætate clarus fuit THEO Alexandrinus, in Museo, a) sive præclaro eruditorum Virorum contubernio quod Alexandria in Bruchio à Ptolemæi Philadelphi temporibus b) floruit, sodalis, à Theone Mathematico c) qui Hadriani tempore observationes d) Astronomicas suscepit, quemque ipse *Θέωνα παλαιόν* appellat, distinguendus, licet & ipse Mathematicus. Pater *Hypatia*, e) doctissimæ & Mathematicarum etiam disciplinarum peritissimæ fœminæ. Ipse meminit diligentissime observatz d se

* Pag. 860. Πάππῳ τις ἔκ τῆν ἱστορίαν ἑρμηνεύει ἀνείληφε. Obiter notare licet quod apud Pollucem IV. 19. inter personas Comicas refertur Πάππῳ, de quo Casaubonus lib. 1. de Satyrica pœsi cap. 4. & Meursius parte 2. Exerc. Critic. c. 12. Hic apud Isidorum legit *Pappus* in glossar. pro *Pappas*, *padagogus qui sequitur studentes*. Sed *Pappas* habent etiam Juvenalis Codices VI. 633.

- a) Svidas: *Θέων* ὁ ἐκ τῆ Μουσείᾳ, Ἀγυῖπτιῳ Φιλόσοφῳ, σύγγραμον δὲ Πάππῳ τῷ Φιλόσοφῳ αὐτῷ Ἀλεξανδρεῖ. Ἐτύγχανον δὲ ἀμφοτέροις ἐπὶ Θεοδοσίῳ βασιλεὺς τῆ πρεσβυτέρῳ.
- b) Vide Jo. Frid. Gronovii & Ludolphi Kusteri diatribas de Museo Alexandrino, Tomo VIII, thesauri Antiqu. Græcar. & D. Adam Rechenbergii dissertationem excusam Lipsiæ A. 1709. aliosque laudatos à me III. 19. pag. 487. & IV. 30. p. 369.
- c) De illo dixi libri 3. cap. 5. quemadmodum de aliis Theonibus lib. 4. cap. 32. Jam lubet annotare falli Jac. Gothofredum qui pag. 337. seq. ad Philosophorium, eundem cum nostro Hypatiæ parente putat esse Theonem cujus Eunapius in vita Jonici meminit. At illum Eunapius ait claruisse ἐν Γαλατίᾳ, (hoc est in Galatia, non ut Hadr. Junius in Gallia) cum nosser Alexandria perpetuo vixerit. Ille Medicus fuit, fortasse Archiater ille Theo, cujus liber ἀνθρακῆς inscriptus memoratur à Photio Cod. 220. At nosser Philosophus ac Mathematicus.
- d) Theo in lib. X. pag. 395. *μίαν μὲν ὑπὸ Θεῶν παλαιῶ μαθηματικῆ γεγενημένη, ὥς ὑπὸ Ἀδριανῆς ἐποιεῖτο τὰς τηρέσεις.*
- e) de ea infra hoc capite.

à le Eclipses solaris f) Alexandria sub meridiem diei XXII. mensis Payni (secundum alios Ægyptios Thoth) Anno Nabonassari 1112. hoc est Christi 365. Tum Eclipses Lunaribus g) eodem Anno 1112. Nabonassari sive anno Diocletiani 81. die prima mensis Athyr, ut Alexandrini tempora computabant, secundum alios vero Ægyptios mensis Phamenoth. Nec non συνοδικῆς συζυγίας eodem anno 1112. Nabonassari. h)

VII. Deperdita Theonis scripta hac à Suida memorantur:

Μαθηματικά, *Mathematica*, nisi commentarios quos habemus in Ptolemæi magnam syntaxin intelligit, hanc enim in limine proœmii μαθηματικὴν σύνταξιν Theo appellat.

Ἀριθμητικά. *Arithmetica*.

Περὶ σημείων καὶ σκοπῆς ὀρεῶν, καὶ τῆς τῶν κορυφαίων Φωτῆς. *De auspiciis et voce coruarum*.

Περὶ τῆς τῆ κυνὸς ἐπιτελῆς. *De Ortu caniculae*.

Περὶ τῆς τῆ Νείλις ἀναβάσεως. *De Nili adscensu sive incremento*.

Εἰς τὸν μικρὸν Ἀστρολόγον ὑπόμνημα in *paruum astrologum commentarius*, ita enim legendum mihi videtur pro: εἰς τὸν μικρὸν ἀστρολάβον, in *paruum astrolabium*. Nam post μέγαν ἀστρολόγον sive magnam Syntaxin Ptolemæi habebant libellos Theodosii Tripolitæ, Autolyçi, Aristarchi, Hypsiclis ac Menelai, quos cum Datis Euclidis in unum volumen compingebant, & μικρὸν ἀστρολόγον appellabant, ut notavi lib. 3. cap. 5. §. 12.

VIII. Scripta quæ exstant.

Exstant hodie Theonis illius 1. ἐκδοσις ac recensio *elementorum Euclidis*, de qua dixi lib. 3. capite 14. §. 2.

Dd 2

2. Frag-

f) In librum VI. pag. 332. κατ' Αἰγυπτίους τῷ ἀριθμῷ ἔτι ἀπὸ Ναβονασσάρου βασιλείας μετὰ β', 5, γ', ὥρας ἰσημερινᾶς, τῆς ἐν τῇ καὶ τῇ Θωθ' μεσημβρίας, κατὰ δὲ Ἀλεξανδρίας πρὸς τὰ καίρικα καὶ ἀπλῶς λαμβανόμενα νυχθημερά. ἀριθμῷ τῆς αὐτῆς βασιλείας μετὰ τὰς ἰσας ἀπὸ μεσημβρίας ὥρας ἰσημερινᾶς β', 5, γ', τῆς ἐν τῇ καὶ τῇ παύνι μεσημβρίας.

g) Id. pag. 284. Scaliger de emendat. temp. V. pag. 496.

h) Theo in lib. 6. pag. 277.

2. *Fragmenta commentarii in Ptolemæi πέρχειον κανόνα, Canonem expeditum* sive succinctam recensitionem Chronologicam Regum à Nabonassaro ad Antoninum Pium, de qua lib. 4. cap. 14. §. 6. Hujus commentarii Theonis meminit Svidas, ex quo tunc inedito nonnulla attulit Jac. Golius ad Alfraganum pag. 17. seq. & 46. alibi p. 59. testatus ab Arabibus quibusdam, ut Kauxiano Gilæo pro Canonis ipsius auctore Theonem haberi, perperam sane: unde & Alfraganus tabulas illas sive Canonem non sub Theonis sed Ptolemæi recte laudat nomine. Theonis Commentarius in Canones Ptolemæi ad *Epiphanium* filium (eundem cui commentarios in Magnam *Syntaxin* dicavit) MStus exstat in Bibl. Laurentiana Florentiæ, in Codice sæculi XIV. Fragmenta quæ dixi ex Codicibus Vossianis Græce & Latine edidit Henr. Dodvellus ad Calcem Dissertationum Cyprianicæ, Oxon. 1684. 8. quæ deinde subjunctæ S. Cypriano Joh. Felli, Episcopi Oxoniensis curis recensito, Oxon. 1685. fol. Brem. 1690. fol. & Amstelod. 1700. fol.

3. *Scholia in Aratum* huic Theoni tribuunt Jo. Baptista Ricciolus in *Almagesto*, Ludolphus Kusterus ad Svidam, aliique viri docti, licet qualia hodie exstant, ex aliorum etiam scholiis interpolata esse jam notare me memini lib. 3. cap. 18. §. 4.

4. *Commentarius in magnam Ptolemæi Syntaxin.* Opus ipsum Ptolemæi (de quo lib. 4. cap. 14. à me dictum fuit) tredecim libris constat, sed *ὑπομνήματα* quæ Græce cum præfat. Joachimi Camerarii ad Senatum Noribergensem ex Codice Cardinalis Bessarionis ad calcem magnæ syntaxeos prodire Basil. 1538. fol. non in omnes libros, nec Theonis omnia sunt, ut supra in Pappo jam attigi. In præmio *Epiphanium* filium Theo alloquitur, in cujus gratiam etiam commentarios in Canones *προχέρας* adornavit: *συνεχέστερον προτρέπόμενος παρὰ τῶν ἀκροατῶν, τέχνην Ἐπιφάνιε, ὑπαγορεύειν εἰς τὰ ἐκάτω δοκῶντα δι' ἑσέη τῆς Πτολεμαίας μαθηματικῆς συντάξεως, καλῶς ἔχειν ἡγησάμην, τὸν ὑπομνηματισμὸν ταύτης ποιήσασθαι &c.* Theonis exstant commentaria in librum *primum*, *secundum*, *quartum*, in majorem partem *quinti*, in *sexum*, *septimum*, (in cujus exordio iterum filium *Epiphanium* alloquitur) *octavum*, *nonum*, *decimum*, in *decimum tertium*. Commentarius in librum tertium est *Nicolai Cabasila*, in quinti initium & partem *Rappo* debetur: at in decimi extremam partem, undecimum integrum & duodecimi priorem partem majorem desideratur. Latine qui

qvi verteret hos commentarios, repertus fuit ante centum amplius annos *Job. Baptista Theophilus*, Urbinas, cujus interpretationem MS. à Viviano traditam sibi, ut Regis Christianissimi Bibliothecæ inferretur, narrat Joannes Mabillonius in itinere Italico pag. 193. At Gerh. Jo. Vossius de scientiis Mathematicis pag. 165. testatur librum primum commentariorum Theonis editum esse Neapoli A. 1605, ex versione latina *Johannis Baptiste* Neapolitani.

*IX. Indiculus scriptorum in Ptolemæi magna
Syntaxi & Græcis ad eam Commentariis
laudatorum.*

concinatus à me ad editionem Græcam Basileensem.

Ptol. paginas magnæ Syntaxeos, *Th.* Commentariorum
Græcorum denotat.

A Grippa qvi in Bithynia observationes Avtronicas instituit
Anno XII. Domitiani. (Nabonassari DCCCXL.) *Ptol.*
pag. 171.

Eclipses Alexandria observatæ anno LII. & LV. periodi secundæ Calippicæ. *Ptol.* pag. 106. alia Anno VII. Philometoris (Nabonassari DLXXIV.) 142.

Annus Ægyptiacus, 365. dierum. *Th.* pag. 275.

Apollonius Pergæus. *Ptol.* 180.

Archimedes. Ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν τροπῶν σὺν ἀπελπίσει καὶ ἡμᾶς καὶ τὸν Ἀρχιμήδην καὶ ἐν τῇ τηρήσει καὶ ἐν τῷ συλλογισμῷ διαμαρτάνειν καὶ εἰς τετάρτην μέραν ἡμέρας. Hipparchus apud *Ptol.* pag. 60.

Ejus de dimensione Circuli respicit *Ptol.* pag. 151. ἐν τοῖς περὶ κατοπτρῶν. *Th.* pag. 10. ἐν τῷ περὶ σφαιρῶν καὶ κυλίνδρων. *Th.* p. 17. 23. κύκλου μέτρησις. *Th.* pag. 23. 316.

Architectorum perpendicularum ad rectitudinem observandam. *Th.* pag. 30.

Aristarchus *Th.* 199. Metone & Euctemone junior: ab eo observata solstitia. *Ptol.* pag. 62. *Th.* pag. 139. anno L periodi primæ Calippicæ *Ptol.* pag. 63. *Th.* pag. 140.

Aristoteles, *Ptol.* pag. 1. *Th.* p. 39.

De 3.

Ari-

Aristylli & Timocharidis observationibus ἀναγεγραμμέναις de stellis fixis, usus Hipparchus. Ptol. pag. 164. 168. 169.

Autolycus respicitur, ὡς ἐδέχθη ἐν τῷ περὶ κινημένης σφαίρας Th. pag. 86.

Babylone observatarum antiquitus trium eclipsium notitiam habuit Ptolemæus, quarum prima contigit anno primo, secunda & tertia anno secundo Mardocempadi. Ptol. pag. 95. 102. 156. Th. pag. 220. Hæ sunt αἱ παλαιαὶ ἐκλείψεις. Ptol. pag. 100. Eclipsis Babylone observata anno XXXI. Darii primi pag. 102. altera XX. anno Darii ejusdem qui post Cambysem regnavit. id. Eclipses tres Babylone observatæ, duæ Archonte Athenis Phanostrato, Olymp. XCIX. 2. tertia Archonte Evandro, Olymp. XCIX. 3. Ptol. pag. 105. Eclipsis anno V. Nabopolassari, (Nabonassari CXXVII.) Ptol. pag. 125. Alia Anno VII. Cambysis. (Nabonass. CCXXV.) ibid.

Babylonice observationibus usus Hipparchus. Ptol. pag. 63.

Calippi sententia de anni magnitudine. Ptol. pag. 63. Periodus Calippica. Vide in Alex. Aristarcho, Hipparcho, & Timocharide.

periodus Calippi, annorum LXXVI. prima incepit Olymp. CXII. 3. secunda Olymp. CXXXI. 3. tertia Olymp. CL. 3.

Chaldaicis observationibus usus Hipparchus, Ptol. pag. 83. 232. 269. Th. p. 207.

In-Climate Phœnicio plurimæ & fide digniores factæ observationes Chaldaicæ, Græcæ, Ægyptiacæ. Ptol. pag. 321.

Dionysius qui sidera contemplatus A. CCCCLXXXVI. & CCCCXC. CCCCXCI. Nabonassari Ptol. pag. 231. 232. Th. 385. Anno CCCCLXXXVI. Nabonassari, post Alexandri M. obitum LII. p. 252. Anno LXXXIII. post Alexandri obitum p. 261.

Epiphanius cui Theo commentarios suos inscribit. τέκνον Ἐπιφάνιε. Th. pag. 1. 353.

Eratosthenes. Ptol. pag. 18. Th. p. 23. 60. 71.

Euclides Th. 199. τῇ ἐν τῷ δωδεκάτῳ τῶν στοιχείων ἀγωγῇ. Th. p. 13. δίδωται ἐν τῷ τετρακαιδεκάτῳ τῶν στοιχείων, pag. 43. ἐν τῇ δ' ἑωρήματι τῷ β' βιβλίῳ τῶν στοιχείων. 44. Ibidem legendum: παρὰ τῷ στοιχείῳ.

Ejus optica. Th. pag. 7.

ab

ab Metone & Euctemone ἑλοχρεέστερον observata solstitia. Apseude Archonte (Olymp. LXXXVI. 4.) Ptol. pag. 62. Th. p. 139. Anni secundum illos magnitudo. Ptol. 63.

οἱ Γνωμονικοὶ. Th. pag. 30. 88. 197.

γεωμικαὶ δόξεις. Th. p. 50. 96. 106. 250. γεωμικὴ ἔφοδοι. 109. 413. alia ἐκ τῶν παχυμερεστέρων ἐπιλογισμῶν. 52. ἐκ κανονογραφίας. 106. 106. 273. 352. 360. 369. 425. &c.

τὸ ἀνάπτεσθαι καὶ σβέννυσθαι τὰ ἄστρα καὶ Ἡράκλειτον, εὐθες. Th. pag. 7.

Hero ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ὑδρῶν ὠροσκοπίων. Th. 261.

Hipparchus Ptol. pag. 18. 72. 73. 83. 84. 85. 93. 101. 102. 105. 106. 107. 109. 117. 121. 125. 156. 157. 167. 168. 169. 211. 232. Th. 60. 132. 134. 135. 138. 139. 166. 167. 207. 210. 216. 217. 220. 221. 225. 226. 228. 229. 230. 235. 258. 261. 262. 269. 353. 356. 357. ἀνὴρ Φιλόπονθ' ὁμῆ καὶ Φιλαλήθης. Ptol. pag. 59. Th. pag. 131. Φιλαλήθεσσι. Ptol. p. 210. ἀνὴρ μετὰ πάσης ἀκριβείας τε καὶ Φιλαλήθειας προελθὼν δι' ὅλων μαθημάτων. Th. pag. 374. Chaldaicis observationibus usus. Ptol. p. 83. Babylonicis p. 102. 105. Alexandrinis pag. 106. 142. Aristylli & Timocharidis de stellis fixis. 164. 168. Observationes ipse (παρρησιώτατα Ptol. 85. ἐπιμελέσασθαι Th. p. 247.) instituit anno XXXII. periodi tertiæ Calippicæ. Ptol. 60. 61. 62. τὸ μέτρον τῆς τρίτης κατὰ Κάλιππον περιόδου τηρήσας. Th. 354. anno XLIII. Ptol. p. 63. anno L. in Rhodo insula. pag. 111. 167. post mortem Alexandri CXC VII. pag. 112. 113. 114. Th. p. 247. ejus Φιλαλήθεια. Ptol. 61. accuratis ejus æquinoctiorum observationibus usus Ptolemæus. 62. Anno XXXVII. periodi tertiæ Calippicæ (Nabonassar DCVII.) eclipsin in Rhodo insula observavit Hipparchus 142. 156. Maximum Circulum in partes 89. dividit, Ptolemæus in 360. Th. p. 167.

ἐν τῷ περὶ τῆς μεταπτώσεως τῶν τροπικῶν καὶ ἰσημερινῶν σημείων. Ptol. pag. 60. 166.

περὶ ἐνιαυσίᾳ μεγέθους. Ptol. pag. 63. 72. 167. Th. p. 140.

περὶ τῶν ἀπλανῶν ἀναγραφῶν omnī studio elaboratæ. Ptol. pag. 164.

αἱ κατὰ τὸν τῆς Ἰππάρχου τῆς σφαιρᾶς σφαιρᾶς ἀστερισμὸν διατυπώσεις. Ptol. pag. 166. (Confer Sphæram quam parare docet Ptolemæus p. 205. seq.)

ἐν τῷ

Hipparchus ἐν τῷ ἀβιβλίῳ περὶ μεγεθῶν καὶ ἀποστημάτων. Th. p. 256.
περὶ ἐμβολίμων μηνῶν τε καὶ ἡμερῶν. Ptol. p. 63. Th. p. 140.

ὑπὸ τῷ Ἰππάρχῳ τετηρημέναι καὶ ἀναγεγραμμέναι τῆς σελήνης
παρόδοι. Ptol. p. 108.

reprehenditur. Ptol. p. 133. Th. 138. 268. 375. 376. tantum
Solis & Lunæ motus attendit, quinque planetarum
ne suscepit quidem Ptol. 210.

Instrumenta observandis fideribus. Ptol. pag. 17. (confer Proclum
in ὑποτυπώσει Astronomicarum ὑποθέσεων.) 108. Anni ratio
accurate observata ab Hipparcho ἐπὶ τῷ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κεμεῖν
χαλκῷ κελύκῳ. Ptol. pag. 60. Astrolabium Ptol. p. 111. 167. 172.
211. 241. 245. 255. 260. 268. Th. 56. seq. & 131. seq. 166. 233.
361. 376. 386. seq. Instrumentum παραλλακτικὸν μοιρογνωμόνιον.
Ptol. 121. 122. Th. 257. ἐξ ὕδατος ὠροσκοπίαις. Th. p. 82. 196. ejus
descriptio. 261. Observatio facta ab Hipparcho διὰ τῶν τετραγωνί-
χως κανόνων διάπτειν. Ptol. pag. 115.

A Mardocempadi anno secundo ad Hadriani XIX. sunt anni
DCCCLIV. Ptol. pag. 100. ab anno primo Nabonassari ad an-
num secundum Mardocempadi, anni Ægyptiaci XXIV. p. 101.

Mathematici Ptol. pag. 63. 210. 280. Th. p. 140. μαθηματικῶν Φυ-
σικῶς &c. ἐπιβαλεῖν τῷ λόγῳ Th. 133. οἱ πλεῖστοι τῶν μαθημα-
τικῶν τὰς ἐκλεπτικὰς σημασίας. 316.

Menelaus Geometra Romæ sidera contemplatus primo anno Trajani
(Nabonassari DCCCXLV.) Ptol. pag. 170. 171. ἐν τοῖς σφαιρι-
κοῖς. Th. p. 77. 99. 203. 342. Menelai θεωρήματα. 344.

Meton. Vide supra in Euctemone.

Ab initio Nabonassari τὰς παλαιὰς τηρήσεις ἔχομεν. Ptol. pag. 77. 81.
100. à primo anno Nabonassari ad mortem Alexandri M. Anni
secundum Ægyptios CCCCXXIV. Ptol. p. 79. à morte Alexandri
ad Augusti Imperium anni CCXCIV. à primo anno Augusti ad
XVII. Hadriani, CLXI. Ptol. pag. 79. Th. p. 180. A. primo Na-
bonassari anno computat alia Ptol. pag. 105. 106. 111. 125. 136.
141. 169. 170. 231. 232. 238. 244. 254. 262. 271. Th. 180. 181.
182. 183. 194. 195. 225. 228. 229. 231. 241. 255. 274. 277. 281.
282. 323. 324. 332. 395. 398. 399. 400.

Nico.

Nicolaus Cabasila in librum III. pag. 131-194. CPoli scripsisse videtur ut colligo ex pag. 182. ubi meridiani Alexandriae differentiam à Meridiano Byzantii annotat.

Observationes ἀπλότεραι. Th. p.39.

οἱ παλαιοί. Ptol. pag.83. 209. 231. Th. pag.216. οἱ παλαιότεροι μαθηματικοί. Th. pag.140. 206. 235. 261. παχυμερέστεραις κατεχρήσαντο ἐπισκέψεσι. Th. pag.195. αἱ πλεῖσαι τῶν παλαιῶν τηρήσεις ἀνεξετάσως καὶ ἀκριβῶς γεγραμμέναι. Th.373.375. Itaque παλαιότεραι ταῖς ἀκριβεστέραις opponuntur, 380.

Pappus Alex. in librum quintum pag. 231-236. & 245. seq.

Parallelorum circularum per terrarum orbem descriptio. Ptol. p.28. seq. (Latine apud Bedam libro de Natura rerum cap.6. ex secundo libro Ptolemai de magna operatione, quod Almagestum inscribitur, Tom.2. Opp. pag.38. seq.)

οἱ γνησίως Φιλοσοφήσαντες. Th. pag.1.

Plato Th. 372. ejus quinque πολυέδεα τεταγμένα Χήματα. pag.17.

Ptolemaeus observationes suas ad meridianum Alexandriae Aegypti computat. Ptol. pag. 58. 79. 95. 111. 122. 123. 125. 141. 142. 157. 170. 171. Th. pag. 182. ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἐπιδείξομεν. Ptol. pag. 59. (respicit librum septimum magnæ Syntaxeos.) observationes accurate instituit æquinoctii anno XVII. Hadriani * p.77. & anno III. Antonini (Pii) à morte Alexandri CCCCLXIII. 62. 72. Th. 167. Eclipses tres observavit Alexandriae, primam anno XVII. alteram XIX., tertiam XX. anno Hadriani. 98. inde emendandum pag. 102. τῷ ἢ ἔτη Ἀδριανῷ & scribendum τῷ 19. Alia observatio facta anno secundo Antonini, Ptol. 111. 167. ubi & plures fixarum observationes testatur se fecisse κατ' ἀρχὴν Ἀντωνίνου. Adde 172. 206. Th. 358. 384. 385. 386. 393. 399. Aliæ observationes XI. anno Hadriani Ptol. 263. XV. p.245. Th. 403. XVII. Ptol. 255. 263. XVI. & XVIII. Ptol. 231. 233. 240. & XIX. pag. 239. 245. & XX. pag. 123. 263. Th. pag. 258. XXI. Ptol. 239. 240. 255. Th. 396. 397. & Antonini I. (Nabonassari DCCCCLXXXIV.) Ptol. 231. 233.

Ec

242.

* Male Domitiani in versione Trapezuntii.

242. 253. 255. 260. & II. pag. 234. 236. 241. 245. 251. 260. 268
Th. pag. 241. 353. 380. 403. III. Ptol. 240. IV. pag. 233. XIV
p. 239. (interpres rectius IV.) Præclare ait Astronomiæ (adde-
cujuscunque Veritatis utilis) studiosos non modo operam de-
bere impendere ut priorum inventa emendent ac perficiant,
sed etiam libenter ferre nec turpe existimare ut ipsimet etiam
vel à se vel ab aliis emendentur. Προσῆκει γὰρ τοῖς τῷ ὄντι φι-
λαλήδως καὶ ζητηλικῶς τῇ τοιαύτῃ θεωρίᾳ προσερχομένοις, μὴ τρεῖς
μόνην τὴν τῶν παλαιῶν υποθέσεων διόρθωσιν συγχρησάσθαι, τῇ καπο-
τῆμι τῶν ἐπὶ τὸ ἀδιστακτότερον εὐρισκομένων ἐφόδων, ἀλλὰ καὶ τῇ
τῶν ἰδίων, ἂν ἔτιως ἔχωσι, μηδὲ ἀσχερὴν ἡγείσθαι μεγαλήτε-
ρῃ θείας ἔσης τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ὑπὸ ἄλλων, ἢ μὴ μόνον ἂν
τῶν τῆς ἐπὶ τὸ ἀκρεβέστερον τύχωσι διορθώσεως. Ptol. 101. Breve
nimis tempus esse à quo errantium stellarum observationes con-
tas habeamus 209.

Ptolemæi Geographia. Th. pag. 23. respicitur pag. 81. 94. 280.
Φάσις ἀπλανῶν. Th. 371.

ἐν τῷ πρώτῳ τῆς συντάξεως. Th. p. 98. ἐν τῷ πέμπτῳ. 132. κ.
ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ τῶν μαθηματικῶν. 231. ἐν τῷ τρίτῳ κεφα-
λαίῳ τῆς βιβλίας, ἐν τῷ τετάρτῳ &c. 165. τῷ τρίτῳ θεωρηματί.
246. 256. 346. &c. Lunæ diametrum δι' ἀκρεβέστερον τήρησιν
καὶ χαλεπότερον ἐφόδων καταλαμβάνομεν. Th. 227. προσχρησάσθαι
καὶ σαφετέρας ἐφόδοις usus quam Hipparchus. 228.

Scholion insertum. Th. 312. Ζῆται τὸ ἐξῆς ἐν τοῖς σχολίοις. 423.

Syrus cui Ptolemæus magnam Syntaxin inscripsit, Ptol. pag. 132 7.

Theo. ὡς ἐν ταῖς παρὰ Θεῶν εἰλημμέναις τήρησεσιν ἔρομεν. Ptol.
pag. 234. (Anno XIV. Hadriani.) ἐν ταῖς παρὰ Θεῶν τῆς μα-
θηματικῆς δοθείσαις ἡμῖν τήρησεσιν. (anno XII. & XIII. & XVI. Ha-
driani) Ptol. p. 239. παλαιὸς μαθηματικὸς ὅς ἐπὶ Ἀδριανῷ ἐποιεῖ-
τας τήρησις. Th. 395. Mentio iterum 390. 396.

Theo junior testatur se in quintum librum scripsisse. καθάπερ δέ-
κνυται ἡμῖν καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ. Th. p. 28. εἰδήθη ἡμῖν ἐν τοῖς
ἐπάνω. 50. ἐπάνω ἐπὶ τῆς τῶν εὐθειῶν καταγραφῆς εἰσένευσεν. 69.
ὡς ἐν τῷ δ' καὶ ἐν βιβλίῳ κατὰ τὰς οἰκείας τόπους ἀποδείξομεν. 81.
εἰδήσαμεν ἐν τοῖς εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον. 81. 83. 110. πεπερασμέ-
ναι γὰρ ἡμῖν τὸ τοιοῦτον ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ. 101. ἡμῖς ἐν τοῖς

εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον ὑπομνήμασι. 316. ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τὴν τῷ τοιαύτῃ λογῇ λήψιν ἀπεδείκνυμεν. 305. ἐν τῷ γ' καὶ δ' βιβλίῳ ἐδηλώμεν. 377. ἡ ἡμετέρα δι' Ἀλεξανδρίας οἰκησις. 105. 332. τοῖς διδασκασίῳ ἡμῶν ἐπὶ τῷ εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον σφαιρικῷ θεωρήματι. 110. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν εἰς τὴν σύνταξιν βιβλίων ἐδίδαξε Θεόν. (Nic. Cabasilain lib. 3.) p. 131. Terram æternam statuit Theop. 199. ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐκλείψεων (ad lib. IV. Syntaxeos) διαληφόμεθα. 202. κατὰ περ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ ἐπὶ τῆς ἡλιακῆς ἀνωμαλίας ἀπεδείκνυμεν. 206. 220. ἐδίδαξαμεν ἐν τοῖς εἰς τὸ τρίτον βιβλίον Χολοίοις. 296. ἐν τῷ γ' βιβλίῳ διεξήλθομεν. 379. 382. ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ ἐδηλώμεν. 387. δέδοικται ὑφ' ἡμῶν ἐν τῷ εἰς τὸ τέταρτον βιβλίον σχολίῳ 258. δέδοικται ἡμῖν εἰς τὸ ἑβδόμῳ βιβλίῳ. 285. δέδοικται ἡμῖν ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν στοιχείων (Euclidis) πρὸς τῷ τέλει τῷ ἑκτῷ βιβλίῳ. Th. pag. 50. Observationis à se factæ Alexandriæ Anno LXXXI. Diocletiani (Nabonassari MCXII.) meminuit 284. 319. 332.

Theodosii Sphærica. Th. pag. 37. σφαιρικὸν θεωρήμα. 71. δέδοικται καὶ τῷ ἐν τῷ ἡ θεωρήματι τῷ δευτέρῳ τῶν σφαιρικῶν. 86. κατὰ περ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν σφαιρικῶν ἐδίδχθη. 92. 99. 104.

Timocharis. Ptol. p. 164. 166. 168. 169. Th. 356. Supra in Aristyllo. Ejus observationes non dignæ fide, utpote ὀλοχερῶς ἐλημμέναι. Ptol. pag. 168. observationes instituit Alexandriæ anno XLVII primæ periodi sive ἑκατοβδόμηκονταετηρίδῃ Calippicæ. (Nabonassari CCCCLXV.) Ptol. p. 169. & anno XXXVI. Periodi 1. Calippicæ, Nabonassari CCCCLIV. pag. 170. 171. & anno periodi primæ Calippicæ XLVIII. Nabonassari CCCCLXVI. p. 170. Anno XIII. Philadelphi, Nabonassari CCCCLXXVI. Ptol. pag. 242. Th. 399. 400.

Zenodorus ἐν τῷ περὶ ἰσομέτρων ἡμμάτων. Th. pag. 11.

X. HYPATIAM Theonis filiam, à Patre edoctam licet, atqve eruditissimam, paucis perstringere satis fuerit, quoniam diligentius de illa jam dixerunt viri clarissimi i) & nihil ex ejus scriptis ætatem tulit. - Unicam enim quam sub ejus ferunt nomine

Ec 2

ver-

i) De Hypatia videndus in primis Tillemontius Tom. 14. memor. Eccles. pag. 274. seq. Jac. Gothofredus ad Philostorgii VIII. 9. Valerius ad Socratis VII. 15. Meur-

versam latine *Epistola* k) brevis ad *Cyrillum Alex.* pro supposititia habetur non sine certissima ratione. Philosophiam docuit, & mathemata, l) *Ifidori* Philosophi conjux, m) sed ita ut conjugii usu abstineret. Insano plebis Alexandrinæ tumultu, præfecti Alexandrini Orestis cum Cyrillo inimicitias n) Hypatiæ imputant,

finis ad Hesychium illustrem pag. 209. & Egidius Menagius in Historia mulierum Philosopharum, qui tamen fallitur cum pag. 56. putat in Salmastii Epistola Observationibus ad jus Atticum & Romanum errore typographico vel memoriz lapsa Hippia pro Hypatia appellari. Nam utique de Hippia Sophista non de Hypatia ibi Salmastius loquitur, respicitque ad ea quæ de Hippia nullum genus artis vel officii inexpertum relinqueret narrat Apulejus in floridis. Præterea Rev. D. Jo. Andreæ Schmidius diatribam de Hipparcho, duobus Theonibus atque Hypatia vulgavit Jenæ 1691. 4.

k) Epistola illa existat in Synodico contra tragicodiam Irenæi, quod post Christianum Lupum edidit Stephanus Baluzius in Tom. 1. Concilior. pag. 926. & Jo. Garnarius in Auctario Theodoretii pag. 673. Epistolam integram etiam exhibet Menagius, qui eam Hypatiæ nomen mentiri non dubitat, quemadmodum nec Theodoretus Tom. 14. Memor. Eccles. pag. 606.

l) Socrates VII. 15. de Hypatia: Ἐπὶ τοσούτων πρῶθι παιδείας, ὡς ὑπερακρίτως τῆς κατ' αὐτὴν φιλοσοφίας, τὴν δὲ Πλατωνικὴν ἀπὸ Πλωτίνου κατὰ γομήν ἡς τρῶθι διαδέξασθαι, καὶ πάντα τὰ φιλόσοφα μαθήματα τοῖς βυλομένοις ἐπιθεῖναι. Διὸ καὶ οἱ πανταχόθεν φιλοσοφεῖν βυλομένοι κατέτρεχον πρὸς αὐτὴν &c. Eadem ex Socrate Hist. Tripartita XI. 12. & Nicephorus XIV. 16. Philostorgius VIII. 9. παρὰ τῷ πατρὶ ἐξασκῆσαι τὰ μαθήματα, πολλὰ δὲ καὶ γενέσθαι τῷ διδασκαλῇ, καὶ μάλιστα περὶ τὴν ἀεροθεαμονα τέχνην, καὶ ἐκδηγῆσθαι δὲ πολλὰ ἐν τοῖς μαθήμασι. Svidas: τῇ φύσιν γενναίως τὴν πατρὸς ἔσση, ἐκ ἡρώδῃ τοῖς ὑπὸ τῶν μαθημάτων παιδείμασιν ἐπὶ τῷ πατρὶ, αἰδῶ καὶ φιλοσοφίας ἤψατο αἰκῆς ἐκ ἀγεννῆς. περιβαλλομένη γὰρ τρῶθι καὶ γυνὴ καὶ διὰ μέσων τῶν ἀστῶν ποιημένη τὰς προόδους, ἐξηγῶτο δημοσίᾳ τοῖς ἀκροῶσιν βυλομένοις ἢ τὸν Πλάτωνα, ἢ τὸν Αἰριστότην, ἢ τὰς αἰδῶς ὅτι δὴ τῶν φιλοσόφων. E discipulis Hypatiæ fuit *Synesis*, qui eam magnis maculat laudibus Epist. 16. 135. 153. Vide & Epistolam 15. ubi hydroscopium ab eam mitto sibi petit, & 33. 80. 124. & 10. ubi per eam condiscipulos quondam suos, τὴν μακαριωτάτην ἑταῖρην salutatur ex quibus Epist. 15. nominat *Theocritum* & *Antipatrum*, ipsam Hypatiam διδασκαλον appellans.

m) Svidas in *Ἱστορία* ex vitâ Ifidori à Damascio scripta.

n) Vide Valesium ad Socratem pag. 86. Gothofredum ad Philostorgium pag. 339. Minus est credibile quod scribit Hesychius Illustis & ex eo Svidas tam graviam illam esse passam διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ περὶ ἀερονομίας. Vel quod Philostorgius, διασπαθῆναι τὸ γυναικὸς ὑπὸ τῶν τοῖς ὁμοῦσιον περιβιόντων. Vettora videntur quæ Socrates atque ex Damascio fidem Svidas retulit.

tis, detracta de curru & misere obtruncata est A. C. 415, (non 406, ut Theophanes) quarto anno Episcopatus Cyrilli, & annis adeo 21. anteqvam Nestorius in exilium pelleretur, cujus in illa suppositicia epistola fit mentio.

Scripta Hypatiæ, quæ universa interciderunt, Svidas commemorat hæc tria:

Ἑπτάμνημα εἰς Διόφαντον, commentarium in Diophantum, cujus Arithmeticum opus adhuc habemus, & de quo dixi libro 4. cap. 22.

Ἀστρονομικὸν κανόνα. Canonem Astronomicum.

Ἔς τὰ Κωνικὰ Ἀπολλωνίου ὑπόμνημα. Commentarium in Conica Apollonii Pergæi, de quibus dixi lib. 3. cap. 22.

Ita distinguendus & intelligendus Svidæ locus, qui in editis male habetur. Neque placet Clariss. Kusteri lectio: *ὑπόμνημα εἰς Διοφάντην ἀστρονομικὸν κανόνα*. Nam inter Astronomos nunquam celebris fuit Diophantus, ἀλφα Arithmeticorum.

Proverbium Ἰππᾶτις ἄλλη pro docta & singularis ingenii fœmina occurrit apud Nicephorum Gregoram VIII. 5. Hist. Epigramma vetus ineditum in Hypatiæ laudem afferri ad Philostorgium scribit Menagius, sed non aliud à Gothofredo producit quam quod ipse ex lib. 1. Anthologiæ cap. 76. pag. 159. edit. Wechel. adscripsit, & Gothofredus præter rem appellat ἀνένδον, male, etiam pro τῶν λόγων εὐμορφία, quomodo & meus Codex MS. Anthologiæ membranaceus exhibet, legens εὐφημία vel εὐμορφία.

XI. SYNESIUS Cyrenæus a) ex nobili familia, ingenium felix tum in patria tum Alexandriæ, ubi Hypatiam audivit, doctrina omnifaria ita excoluit, ut eloquentiæ Græciqve carminis aude valeret, & disciplinarum omnium ac Philosophiæ (Platonice præsertim) apprime peritus, esset. Etiam cum laude jam pridemlegatione ad Imp. Arcadium A. C. 397. Patriæ nomine functus fuerat, quando Theophili Archi Ep. Alexandrini b) svasu baptismum

Ec 3

a) Diligentissime de Synesii vita & satijs studiisque Tillemontius Tom. 12. memor. Ecclesiast. p. 499 seq.

b) Theophilus in Episcopatu Alexandrino A. C. 385. successit Timotheo, defunctusque A. 412. successorem habuit Cyrillum Alex. Ad huic Theophilum plures Synesii Epistolæ.

num suscepit, Christianaq; amplexus sacra & ab eodem Theophilo A. C. 410. licet invitus * Episcopus ordinatus est (non Cyrenes c) ut Photius Cod. 26. scribit.) sed Ptolemaidis quæ Libyæ Cyrenaicæ sive ut tunc appellabatur Pentapoleos metropolis fuit. Nolu itamen uxorem dimittere, d) & resurrectionem futuram corporis ** persuadere sibi non posse professus est, quam postea demum Episcopus e) agnovit. Etiam Evagrium Philosophum ab Ethnica superstitione ad Christi nomen perductum à Synesio legas in Joh. Moschi prato c. 195. Qvamdium vixerit, non adeo accurate licet definire, licet ultra annum 430. non produxisse vitam constat vel ex eo, quod Buoptius, frater minor natus Synesii & successor Episcopus Ptolemaidis Concilio Ephesino A. C. 431. interfuit. Scripta ejus si evolvas, non ab re factum videbis, quod à Casaubono f) *sua viffimus* dicitur Philosophus, & *piarum delictum Musarum*. Ab Heinſio g) *antiquarum elegantiarum magnus imitator*: à Caussino h) denique *qui Platonem, Demosthenem, Pindarum Christiano ore loquentes inducit*.

Gesnerus in Bibliotheca pag. 606. b. allatis Ludovici Vivis verbis: *Philosophus floridus ac picturatus: dilucidus magis & simplex Libanius: Ex nostris Synesius elaboratus, & translationibus paulo obscurioribus frequens*. Subjungit: *quasi vero Latine scripserit Synesius*. At Vives nostros non Latinos hic appellat, verum Christianos.

XVII. Scripta ejus, quæ exstant, hæc sunt:

I. *Εὐς τὸν αὐτοκράτορα Ἀρκάδιον παρὶ βασιλείας* pag. 1-32. *de regno bene gerendo ad Arcadium Imperatorem*, undeviginti annos natum, biennio post Theodosium magnum ipsius Parentem extinctum dicta. Oratio

* Vide Luca Holstenii diff. 3. Evagrio Valesii subjectam quæ est de Synesio & fuga Episcopatus. Antonium Pagi in Critica Baroniana ad A. C. 410. n. 34.

c) Blondellus de Episcopis & presb. pag. 68. Tillemontius Tom. 12. memor. p. 516.

d) Synes. Epist. 105. pag. 248. seq.

** De animæ immortalitate atque *ὅτι μετὰ θάνατον* Hymn. 3. vers. 286. persuasus, ut Platonice existimavit corpus carceris modo illi, quæ pridem præxtiterit in penam datum esse, adeoque post mortem ab illo animum iterum liberari.

e) Evagrius lib. 1. cap. 15. Photius Cod. 26. Nicephorus XIV. 55. Rev. D. Martini Chladenii diff. quæ Synesii *Θεολογούμενα*, Witeberg. 1713. & Exercitatio Petri Adolphi Boyſen, quæ *Φιλοσοφούμενα* Synesii attinguntur, prodiit Halle Sax. 1714. 4. f) Casaub. præf. ad Epistolam Greg. Nysseni.

g) Heinſius pag. 16. ad Hesiodum. h) Caussin. III. 14. de eloq. sacra & profana.

Gratio CPoli circa A. C. 397. a) cum (necdum Episcopus) Cyrenis missus esset ad coronam auream munus illi offerendum. *Εμὲ σοὶ προσέφερε Κυρήνη τε φανείσασθα χρυσῶν μὲν τὴν κεφαλὴν, φιλοσοφία δὲ ψυχὴν.* inquit pag. 2. Scythas, h. e. Gothos removendos & Senatu dignitatibus, castis, domibus arcendos monet p. 22, seq. nec obscure perstringit Rufinum illis indulgentem pag. 24. & eos à Theodosio in bellis ac civitatis societatem receptos dolet *τὴν παλαμναίαν Ρωμαίων;* *παῖδες Ῥωμαίων Ἰμπερίου* p. 25. Meminit hujus scripti Synesiani Photius Cod. 26. & Nicephorus XIV. 55. qui perperam tradit Theodosio juniore dicatam esse. Idem error Evagrii lib. 1. c. 15. nisi *πρὸς Φωνητικούς* *πρὸς Θεοδοσίον* illi memoratus alius sit jam deperditus, ac per Theodosium Theodosius Magnus ab eo intelligatur.

Ante *Cornarium Petaviumque* Latine vertit *Joach. Camerarius* additis notis & præmissa de Synesio narratione. Lipsiæ 1555. 8. Francof. 1583. 8.

Joannes Zamolcius,

Gallice *Daniel d'Ange*, Græcæ Linguae Professor, Paris. 1555. 8.

a) *Δίον, ἡ περὶ τῆς κατ' αὐτὸν διαγωγῆς.* pag. 35-62. *Dio* sive *de sophistis institutio*, qui Dionis Chrysostomi exemplo pro Sophista Philosophus esse & solidæ omnis eruditionis sectator elegit. Estque hic liber scriptus circa A. C. 404. non diu post initum connubium, * insignis quædam liberalis doctrinæ ac Philosophiæ commendatio ac disertat., cuius facit mentionem Synesius Epist. 153, ubi invidis & velut inutilium rerum studiis occupatum calumniantibus hoc scriptum se opposuisse testatur. Docet autem Synesius frustra ad Philosophiam aspirare rudes bonarum disciplinarum, *οἳ γὰρ τοὶ πρῶτον ἀποδύνασι τὴν ἀγροικίαν, ἢ τὰ μικρὰ ἐπισπένδουσιν πρὸ τῶν μεγάλων, ἢ χρᾶνται πρὶν δαδελῆσαι, ἢ δαδελῆσαι πρὶν ἱεροφαντῆσαι.* pag. 52. Sophista ipse est *ὁ δόξαν αὐτ' ἀληθείας ἐραζόμενος* pag. 55. Hoc scriptum ad filium suum direxit Pater, quem proximo anno nasciturum & cujus spem sibi à DEO factam ait pag. 41. 58. quemque alloquitur pag. 59. & 61. Cum *Dionysii Petavii* b) versione, qui post *Cornarium* vertit, præmittitur dissertationibus Dionis Chrysostomi Græce

a) Vide Jac. Gothofredum ad legem *quisquis* pag. 77. seq. & Tillemontium Tom. 12, memor pag. 109.

* Tillemont. pag. 112, 113.

b) Morellus *Dionysium Patrum* appellat pro *Petavio*.

Græce & Latine editus à Fed. Morello Parif. 1604. fol. Hunc veluti gustum interpretationis suæ Synesianæ præmissum ad literatorum hominum palatum fuisse scribit Petavius in præf. ad Synesium, editum demum integrum Græce ac Latine A. 1612.

3. Φαλάκρης ἐγκώμιον, pag. 63-87. *Encomium calvoisii* sive ut pag. 67. ipse argumentum illius exponit, *virò calvo* c) *περὶ αὐτοῦ ἐστὶν ἐκτενέστερον*. Oratio ingenii ac doctrinæ picta luminibus, a calvo d) scripta, oppositaque κόμης ἐγκωμίων quod Dio Chrysostomus scripserat, sed hodie desideramus. Meminit illius præter Svidam & Synesium (qui plura ex eadem confutaturus repetit) Joannes Tzetzes Chiliad. XI. 725.

ὡς ὑπερὶ Συνέσιον ἐγκώμιον Φαλάκρης
ἀνθ' ὧν ὁ χρυσόσομος ὁ Πρωτάκιος ὁ Διόν
πολὺ τελὼν παλαιότερον αὐτῷ τῷ Συνέσιον
ἐπιτομικῶς συνέγραψεν ψόγον κατὰ Φαλάκρης.

Latine vertit ante Cornarium ac Petavium *Joannes Phreæ* Britannus, quæ versio cum scholiis *Beati Rhenani* subjecta *Erasmi Moritz*, excusæ Basil. 1519. 4. 1521. 8. 1551. 8. Exstat & Græce, subjuncta Phreæ interpretatione in Casparis Dornavii amphitheatro sapientiæ Socraticæ jocoferiæ Tom. 1. pag. 281. seq.

4. Ἀργύριον, ἡ περὶ προνοίας pag. 88-119. *Ægyptius hoc est de providentia* liber in duas sectiones divisus, sive ut Nicephorus XIV. 55. duo libri, atque ut in *προθεωρία* f) notatum est scripti de Tauri filiis, A. C. 400 & 401. Estque ænigmatica descriptio calamitatis publicæ

c) *Φαλάκρον ἄνθρωπος*. Petavius *homini calvo* reddit, sed virum de industria posuit Synesium, quoniam quem disputat conatus erat demonstrare viros potius quam feminas decere comam. Vide pag. 83.

d) Vide pag. 66. e) Confer Bælii Lexicon. Tom. 3. pag. 241.

f) *Γέγραπται μὲν ἐπὶ τοῖς Ταύροις καὶ τότε πρῶτον μὲν τὸ μέχρι τῷ κατὰ τὸν λύκον ἀνίγματος (pag. 115.) ἀνεγνώσθην, καὶ ὅτι μάλιστα κατὰ τὴν αἰσθησὶν ἐκείνῃ τῇ γὰρ περιγενομένη. Προσφαίνθη δὲ τὸ ἐπόμενον μετὰ τὴν καὶ δοθέντες. - - πραττομένης ἢ ἡδὴ τῆς τυραννικῆς καταστροφῆς, συμπαροῦσθαι ὁ λόγος τοῖς πράγμασιν.* Per Olirin intelligitur *Aurelianus* Tauri præfecti F. in Consulatu A. C. 400. *Gainæ* prælatus. Per Typhonem *Gainæ*, qui Gothis suis unice favit, & seditione (de qua Zosimus lib. V. c. 19.) excitata Aurelianium exilio affecit, non diu post cum magna gloria iterum revocatum, ut narrat Socrates VI. 6. Tauri præfecti mentione apud Ammianum Marcellinum XXII. 3.

blizæ illorum temporum, quæ exponitur sub velamine fabulæ Egyptiæ de Osiride ac Typhone fratribus contrarii ingenii, atque quomodo in hujusmodi casibus accusanda providentia non sit, demonstratur, quæ de re vide pag. 102. 116. 120. 125. λόγον θαυμάσιον Svidas appellat, meminit & Photius Cod. 26. Ante Cornarium, ac Paganum vertit Esromas Rudingerus, Basil. 1556. 8. additis etiam notis.

5. Ὁμιλία, pag. 130. 131. Homilia brevis quæ incipit: & θύομαι τὴν πανήγυριν ἁφῶνον, dicta in festali panegyri, monens illos festos sobrie & pie obeundos, & allegorica explicatione illustrans locum Psalmi LXXV. 8. ποτήριον ἐν χειρὶ Κυρίου, οἷον ἀκρότης πλήρης &c. Novum & Vetus inter se Testamentum conferens, docet unum eundemque Spiritum & per Prophetas & per Apostolos locutum esse: sed instar periti pictoris primum quæ vellet adumbrasse, deinde accurate descripsisse & elaborasse. ἐν γὰρ ἔπνευσε Πνεῦμα καὶ εἰς Προφήτην, καὶ εἰς Ἀπόστολον. Καὶ κατὰ τὰς ἀγαθὰς ζωγραφίας πάσαι μὲν ἐκπλαγεσθῆσεν, ἑπτα μόντοι διηκράβωσε τὰ μέλη τῆς γνώσεως. Negat quoque styli minutias captare vel curare in scriptoribus sacris Spiritum S. ἃ δὲν μέλει τῷ Θεῷ θεοφορήτης λέξεως. Πνεῦμα θεῶν ὑπερβαίνει φιλολογίαν συγγραφικὴν. Fallitur Clariss. Caveus, qui Homiliam in Psalmum LXXIV. scribit in postrema editione accessisse. Nam hæc ipsa est, quæ in omnibus tribus Anni 1612. 1631. 1640. Græcolatinè legitur. Etiam in Græca Turnebi A. 1553. & in Jani Cornarii Latina A. 1560.

6. Περὶ ἐνυπνίων pag. 132-158. De insomniis liber, quem Epist. 154. ad Hypatiam mittens, his verbis describit: θάτερον δὲ ὁ Θεὸς καὶ ἐπέταξεν καὶ ἀνέκρανεν, ὁ τῇ φανταστικῇ φύσει χαλεπήσει ἀνατίθεται, ἔσκειπται δὲ ἐν αὐτῷ περὶ τῆς εἰδωλικῆς ἀπάσης ψυχῆς, καὶ ἕτερά αἷα προκεχείρισται δόγματα τῶν ἐκω φιλοσοφηθέντων Ἑλλήσι. Meminit Nicephorus XIV. 55. Ab Ethnico adhuc scriptum esse nec negaverim cum præstantissimo Caveo, nec cum aliis viris doctis præfracte

Ff

affir-

Sulpicium Severum lib 2 cap 56. &c. Consulatum gessit A.C. 361. Hujus filius fuit ille Aurelianus, qui & ipse filium, habuit, Taurum nomine, quem τὰς ἀγαθὰς Ῥωμαίων ἐλπίδας appellat Synesius Epist. 31. Προπάσας Divinæ meminit in Epistola ad Aurelianium 34.

affirmaverim, licet in hanc sententiam animus magis inclinet, atque id à Nicephoro Gregoræ etiam videatur probari, qui hunc librum Græco commentario illustravit inscriptisque Magno Logothetæ, ut è MSS. Regiis Clariss. Boivinus observavit. Commentarius ille in Petaviana Synesii editione exstat pag. 349-247. cum latina versione Antonii Pichonii, Paris. 1586. 8. pridem edita & ibid. 1601. 8. à Fed. Morello recognita. Sed in limine Nicephorus ille male vocatur Patriarcha CPolitanus, cum privatam vitam vixerit & in monasterio consenuerit, defunctus A. C. 1359. ut notare me meminil. lib. 5. c. 5. pag. 300. Synesii liber MS. in Bibl. Coisliniana pag. 228. Græce lucem viderat Venetiis 1518. 8. apud Aldum, una cum Artemidoro. Inde cum Gregoræ commentario Græce vulgavit Turnebus inter Synesii opera Paris. 1553. fol. Latine Synesium de insomniis ante Cornarium, Petaviumque vertit A. 1489. Marfilus Ficinus dicavitque Petro Medici, recusum Venet. 1497. 1516. fol. & cum Augerii Ferrerii Tolosatis libello ejusdem argumenti Lugd. 1541. formâ minore, & inter Ficini opera Tom. 2. pag. 919. Paris. 1641. fol. *Præter cæteros adhortatus est, non quicquam scripsit in arte (somnia-interpretandorum) ad illius studium Synesius: ob quem etiam nos Synesiorum somniorum interpretationem appellavimus.* Hæc Hieronymus Cardanus in limine somniorum Synesiorum, quæ libris quatuor edidit Basil. 1562. 4. reculs Tomo V. Operum Cardani, Lugd. 1663. fol.

7. Ἐπιστολαί. Pag. 159 - 294. *Epistole CLV.* licet enim in enumeratione singularum numerus 101. omissus, vicissim 129. bis positus est. Plures legisse videtur Nicephorus, nam inter Synesii scripta primo loco memorat Ἐπιστολῶν βιβλίον, ἅπερ εἰσὶ πρὸς τοῖς ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα, *Epistolas ad CLX.* Etiam Photius Cod. 26. meminuit Epistolæ ad Theophilum Alex. quæ hodie non exstat. Κομνῶς καὶ λογιῶς μετὰ τὴν ἱερωσύνην πεποιημένας, hoc est jam scriptas ab Episcopo notat Evagrius lib. 1. c. 15. & ex eo Nicephorus Svidas θαυματούμενας celebrat, & Photius Cod. 26. ait eas χάριτος καὶ ἡδονῆς ἀποσάξεν μετὰ τῆς ἐν τοῖς νοήμασιν ἰσχύος καὶ πυκνότητος. Græce primum una cum aliis Græcorum Epistolis * edidit Aldus, Venet. 1499. 4. Deinde Turnebus cum aliis Synesii scriptis Paris. 1553. fol. Latine itidem inter Synesii opera Janus Cornarius vulgavit. Basil. 1560. Separatim cum sua versione Thomas Naogeorgus Straubingensis, quem non raro gra.

* Vide supra lib. 2. cap. 10.

gravior labi notavit Meursius glossario Græcobarbaro in *ῥαβδίσ-
90.* Hinc cum versione & animadversionibus *Hadr. Turnebi*, qui
publicis prælectionibus eas Parisiis est interpretatus, notisque *Franci-
scus Porti*, edente Fed. Morello prodire Paris. 1605. 8. Exstant & in
Collectione Epistolarum Græcarum cum Latina versione excusa Ge-
neris 1606. fol. pag. 169. Incipit: *Liberos ego genni orationes.* At Nao-
goussiana versionis hoc est exordium: *Pueros ego genui libros.* Pe-
taviana vero: *Filius ego libros sustuli.* Expositionem MS. *Matthæi Ca-
mæri* in Synesii Epistolas memorat Allatius diatriba de Georgiis
pag. 398. Epistolarum ipsarum Codicem MS. insignem servat in patria
nica Lipsiæ Bibliotheca Paulina, ex quo non paucis locis Petavianam
editionem posse emendari monuit me, qui ante multos annos con-
tuit Nobilissimus Vir, Jo. Fridericus Fellerus. Ex eodem Codice
cum voluptate intellexi novam editionem parare Rev. D. *Christianum
Friedrich Bernerum*, Græcarum tunc literarum, hodie S. Theologiæ
in Academia Lipsiensi Professore dignissimum. Hic ordinem quoq;
temporum ** quo scriptæ à Synesio sunt, restituet, qui in vulgatis li-
bris esset in omnibus fere Epistolarum veterum *συναγωγὰς*, admodum
perturbatus. Synesii Epistolæ quædam breviores editæ Græce Paris.
1587. & 1581. 8. una cum aliis aliorum, seligente ea in tironum usus
H. Stephano. Latine ex *Petri Nannii* versione Epistolæ Synesii unde-
cim exstant in farragine Epistolarum Laconicarum Gilberti Cognati,
Basil. 1654. 12. Denique *Epistola ad Orum*, quam cum Ægyptio sive
libro de providentia Græce & Latine ibid. 1656. 8. vulgavit *Esromus
Andersson*, in editionibus operum Synesii, etiam Petaviana incassum
quæritur. In Codice Bibliothecæ Mantuanæ Epistolas Synesii ad
CLVII. numerari, adeoque binas esse plures quam in editis, col-
ligit ex Clariss. Montfauconi Itinere Italico p. 32. licet XXX. pri-
mæ ibi desiderantur.

8. *ὁμιλία* pag. 295. 296. brevis *Homilia* dicta in *pervigilio Na-
talis Domini*. Incipit: *νῦν ἰερεὶς ὣς ἐνεγκῆσα.* Vertit *Federicus Morellus*,
qui Græce & Latine ediderat Paris. 1601. 8. ejusque versionem Peta-
vius servavit. Ante Morellum Græce & Latine ediderat *Guil. Canterus*
Basil. 1567. 8. apud Oporin.

Ff 2

9. Ka-

** Confer V. C. Christfridi Wachtleri Epistolam insertam *Actis Eruditor.* A. 1710.
pag. 482. & Tillemont. in *Vita Synesii*, Tom. 12. memor.

9. Κατάστασις ῥηθῆσα ἐπὶ τῇ μεγίστῃ τῶν βαρβάρων ἐφόδῳ, ἡγεμονεύοντι Γενναδίου καὶ Δεσπότης Ἰννοκεντίου. pag. 298. 303. *Concio dicta A. C. 412. * in maximam barbarorum excursionem Hunnigardorum, Marcomannorum, Ausurianorum viciniam Pentapolitanam, vastantium, præfæcto Gennadio ac Duce Innocentio.* Græce ex Papyrii Massoni codice edidit Fed. Morellus Paris. 1595. 1601. 8. Latine vertit Petavius. Græce recudendam dedit Rev. D. Christianus Fridricus Bœrnerus, laudatus mihi paullo ante, qvi prælectionibus publicis adhuc ineditis illustravit A. 1711. 8. Primus Græce & Latine vulgaverat Guil. Canterus Basil. 1567. 8.

10. Κατάστασις. *Concio in laudem Anyssi Libyæ præfecti* ** pag. 304. 305. Edidit Græce & Latine Fed. Morellus. Paris. 1601. 8. Verterat Petrus Morellus Turonensis, sed quod nonnullis in locis, inquit Petavius, penitus hallucinatus esset, malui interpretari ipse, quam alterius opera interpolator videri. Ante Morellum Guil. Canterus Græce & Latine edidit Basil. 1567. 8.

11. Πρὸς Παύλον ὑπὲρ τῆς δώρεος λόγος pag. 306-312. *de dono Astrolabii* dissertatio ad Peonium Imperatori Arcadio charum scripta circa A. C. 399. cum legatus patriæ causa CPoli Synesius versaretur, ut ipse docet Epist. 153. ad Hypatiam. Προσέθηκα τὸν περὶ τῆς δώρεος παράλογον γενόμενον ἐν τῷ καιρῷ τῆς πρεσβείας πρὸς ἄνδρα παρὰ βασιλεῖ δύνασθαι. Καὶ ἡ τῆς λόγου τε καὶ τῆς δώρεος Πεντάπολις ὥναρ. Ex oratione & ex dono fructus non omnino nullus ad Pentapolim redundavit. Ediderat Græce cum versione sua (quam Petavius etiam servavit) Federicus Morellus Paris. 1601. 1604. 8. & ante Morellum Guil. Canterus itidem Græce & Lat. 1567. 8. Meminit Nicephorus XIV. 55.

12. Ὕμνοι, Hymni decem p. 313-348. Lyrico carminis genere. Ex his quatuor priores non crediderim scriptos à Synesio nondum Christiano, † licet ita sentit Henricus Dodwellus de jure Laicorum sacer-

* Tillemont. Tom. 12. pag. 550. ** De hoc idem pag. 547. seq.

† Sane in primis etiam Hymnis SS. Trinitatem Christiani more celebrare videtur. Vide Hymn. 1. vers. 65. seq. Hymn. 2. vers. 25. seq. Hymn. 3. vers. 201. seq. præcipue vers. 222. seq. 400. seq. Hymn. 4. vers. 75. & 87. seq. 110. 117. seq. 130. seq. 164. 221. Nimirum Christianis dogmatis imbutum jam, ac de illis etiam persuasum, sed nondum baptizatum nedum Episcopum, CPoli reversum se composuisse illos hymnos, cum per triennium pro Patriæ salute ibi in aula Arcadii vigilasset, satis perspicue innuit hymno 111. vers. 430.

Sacerdotali §. 10. pag. 287. In cæteris totam Valentinianorum Mathematicam ad orthodoxam Theologiam Christianam aptasse arguit Jo. Ernestus Grabe notis ad S. Irenæum pag. 7. Confer alia quæ in illis licet alioqui pulcherrimis notat Tillemontius Tom. 12. pag. 507. Primus Græcè edidit & Latino reddidit carmine Guil. Canterus & cum superioribus quatuor opusculis dicavit Jo. Vincentio Pinello Basil. 1568. 8. Deinde Henricus Stephanus cum profaria *Francisci Porti* versione publicavit Paris. 1568. forma minore. Prodiere etiam Græcè cum versione ad calcem subjecta Paris. 1570. 8. Ut editiones Græco-Latinas Lugdunensem, & notis Collegii S. I. auctam Turnonensem A. 1603. forma minore, omittam. Ex Canteriana editione recusi Græcescunt Romæ 1590. 8. apud Franciscum Zannettum, sedente Hieronymo Brunello S. I. & ibid. 1599. 8. ad calcem selectorum Nazianzeni Carminum & Georgii Pisidæ Hexaëmeri sub falso Cyrilli Alex. nomine editi. Ex editione H. Stephani prælis Græcè iterum subiiciendos curavit Jo. Caselius Rostoch. 1586. 8. cum quibusdam Nazianzeni odis, & hymno Clementis Alexandrini. Cum Latina versione (eadem quæ in Petavianis editionibus legitur) extant in Corpore poetarum Græcorum, Tragicorum, Comicorum, Lyricorum & Epigrammaticorum, quod Græcè & Latine vulgavit Jac. Lectius Geneva. 1614. fol. T. 2. pag. 162. *Infinita sunt quæ peccat Petavius in Synesio vertendo, præsertim in hymnis*, inquit Jac. Vinderus libro de vita functionum statu pag. 42. qui de iisdem illustrandis cogitavit. Gallicis versibus pridem reddidit *Jacobus de Courcin*, Paris. 1581. 12. Synesii πρὸς Θεὸν ὕμνος εὐτόνως αὐτῷ πεποιημένος laudat Nicephorus XIV. 55.

E f 3

XIV.

χρέος ἐκ Θρήνης
 ἵνα τὸν τριετὴν
 ἥκησα ἀγυιὰν
 παρ' ἀκατόριον
 γαίης μέλαθρον.
 ἔτλαν δὲ πόνης
 πολυδακρύτας
 ἄμοισι φέρων
 ἀλατέρα πάτραν.

*Posui debitum e Thracia
 ubi per triennium
 habitavi, in vicinia
 regiarum
 terra adium:
 sulique labores,
 sulci cruciatus
 valde lacrymales
 humeris ferens
 matrem patriam.*

XIII. Index eorum ad quos scribit Synesius.

- A** Nastasio. Epist. 22. 43. 46. 79. τῷ ὑδροκωμήτῃ. 121. (al. Ἀθανασίῳ ὑδρομύτῃ.)
 Κατὰ Ἀνδρονίκου. 57. 58. Confer Tillemont. Tom. XII. memor.
 Eccles. pag. 531. sqq.
- Anytio 6. 14. 37. 59. 77. 78. 93.
- Asclepiodoto. 126.
- Athanasio 121. leg. Anastasio.
- Aureliano. 31. 34. 38.
- Auxentio. 60. 116.
- Chryse, χρυσῇ. 82.
- Cledonio. 42.
- Constanti 27.
- Cyrillo. 12.
- Djogeni. 20. 23.
- Domitiano Scholastico. 154. 155.
- Duci, τῷ ἡγεμόνι. 21. 62.
- Ad Episcopos 58. 72.
- Ad Episcopum, quod Arii dogma non probaret, pulsum Episcopatu. 128.
- Ἐταίρω. 41.
- Euoptio fratri. 3. 4. 8. 18. 32. 35. 36. 38. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 65. 81. 83. 84. 85. 86. 88. 91. 94. 104. 105. * 106. 107. 108. 109. 110. 113. 114. 120. 122. 125. 127. 131. 134. 135. (Hic Evoptius frater Synesii junior in Episcopatu Ptolemaidis ei successit, atque Concilio Ephesino A. C. 431. interfuit.)
- Heliodoro 17. 25. 117.
- Herculiano. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145.
- Herodi 19. (cognatum suum vocat Epist. 38.)
- Hesychio. 92.
- Hypatiz τῇ Φιλοσόφῳ. 10. 15. 16. 33. 80. 124. 153. Hæc postrema respicitur à Nicephoro Gregora præf. ad librum de insomniis, ubi Synesii ad Hypatiam scribentis meminit.
- Joannis 2. 44. 63. 64. 146.
- Martyrio. 19.

Nican-

* Epistolam 105. Nicephorus Historiæ suæ XIV. 55. inseruit.

Nicandro. Epist. 1. 75.

Olympio 45. 95. 96. 97. 98. 132. 147. 148.

Ad Orum Epistola edita ab Esfomo Rudingero Basil. 1556. 8.

Pentadio *Ανυσάλω*. 29. 30.

Petro presbytero 13.

Τῷ πρεσβυτέρῳ. 5. 11.

Proclo. 70.

Pylameni 48. 61. 71. 74. 87. 99. 100. 101. 102. 103. 105. 106. 129. a.
130. 133. 149. 150. 151. 152.

Simplicio 24. 28. 129. b.

Sorori. 7. Stratonicæ.

Theodoro. 7. Medico. 115.

Theophilo ArchiEpiscopo 9. 66. 67. 68. 69. 76. 79. 89. Alexandrinum
intellige.

Theotimo. 47. 49.

Troilo 26. 73. 90. 111. 112. 118. 123.

Tryphoni 119. licet in edit. Petavii Troilo inscribitur.

Uranio. 40.

. XIV. Editiones operum Synesii.

Græcæ Hadr. Turnebi Paris. 1553. fol. typis Regiis.

Latina Jani Cornarii. Basil. 1560. fol.

Et ex Petaviana editione in Bibliothecis Patrum.

Græcolatina Paris. 1612. fol. quæ recusa ibid. 1631. (quidam tituli 1633.
præferunt) & 1640. adjunctis Cyrilli Hierosolomytani operi-
bus. Sed notis amplioribus auctiores esse editiones Anni 1640.
cum scribit Caveus, virum Clariss. memoria sua fefellit.

De benignitate Oratio, quam sub Synesii nomine Græcæ & Latine vul-
gavit Fed. Morellus Paris. 1604. 8. non est Synesii, sed inter The-
mistii orationes sexta *περὶ Φιλανθρωπίας*, ut dixi supra cap. 18.
pag. 8.

. XV. Scripta Synesii deperdita.

Προς Φωνήλακός ad Theodosium. Evagrius lib. 1. cap. 15. nisi, ut Nicepho-
rus XIV. 55. Orationem *περὶ βασιλείας* intellexerit, quæ non
ad Theodosium dicta, sed Arcadium, ut supra notavi.

Poëma-

Poëmata varia, ut *Κομμηλαία* quorum meminit Epist. 153.

Tragœdiæ, & Comœdiæ, quas veterum imitatione composuisse se innuit in Dione sub extrem.

Epistolæ quædam, ut illa ad Theophilum Alex. cuius meminit Photius Cod. 26.

XVI. Alii Synesii.

Synesius Lydus, Philadelphiensis, Porphyrii tempore clarus, Androclidis Pater. Svid. in *Ἀνδροκλείδης*.

Synesius capitis accusatus, pro quo intercedit Gregorius Nyssenus in Epistola quam edidit Laur. Zaccagnius in Monumentis veteribus pag. 366.

Synesius Atheniensis Hieracis frater, de quo Svidas in *Ἀιδεσία* ex Damascio de vita Isidori Philosophi.

Synesius de quo Anna Comæna lib. VII. Alexiadis pag. 202. seq.

XVII. Epistola Synesii Philosophi ad Dioscorum Sarapidis Sacerdotem.

Inter Græcos Chemicos scriptores, qui in variis Bibliothecis MSti feruntur, & de quibus accuratius dicere infra libro VI. animus mihi est, occurrit sub Synesii Philosophi nomine *Epistola ad Dioscorum*, quæ cum Græce lucem nondum viderit, hoc loco à me cum bona ut spero lectoris venia subjungetur, adjecta * *Dominici Pizimentii Vibonensis interpretatione*.

ΣΤ.

* Prodiit Latina Pizimentii versio Patavii apud Simonem Galignanum 1573. 8. in Volumine cui titulus : *Democritus de arte magna sive de rebus naturalibus, nec non Synesii, Pelagii & Stephani alexandrini & Michaelis Pselli in eundem commentaria*. Dicavit Pizimentus versionem suam Antonio Perrenoto Burgundo Cardinali, narratque se Græcum Codicem emisse à Corcyrao quodam qui Veneriis Romam se contulerat. Ego Græcum apographum debeo Clariss. Viro Paulo Vindignio τῷ παναγίῳ, qui illud Paxilis descriptum humaniter mecum communicavit.

ΣΥΝΕΣΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

πρὸς Δίονσκορον, εἰς βιβλίον
Δημοκρίτου, ὡς ἐν Χολοίσις.

SYNESII PHILOSOPHI

Ad Dioscorum, in librum
Democriti, scholia.Διοσκώρω ἱερῷ τῷ μεγάλῃ Σαρράπι-
δι τῷ ἐν Ἀλεξανδρίᾳ Θεῷ τε συνευ-
δοκῶντι Συνέσιου Φιλοσόφου
χαίρειν.DIOSCORO sacerdoti Magni Serapidis
in Alexandria, Deo favente,
SYNESIUS Philosophus
S. P. D.

Τῆς πεμφθείσης μοι ἐπιστολῆς
παρὰ σε περὶ τῆς τῷ θεῷ Δημοκρί-
του βίβλου, ὅτι ἀμελέστερον ἔχον,
ἀλλὰ σπευδὴ πολλῇ καὶ πόνῳ ἐμαυ-
τὸν βασανίσας ἔδραμον πρὸς σέ. Ἐν
ὧ ἐν πρῶτῳ ἡμῖν εἰπεῖν, τίς ἀνείη
ὁ ἀνὴρ ἐκείνου ὁ Φιλόσοφος Δημό-
κριτος ἐλθὼν ἀπὸ Ἀβδήρων, Φυσι-
κὸς ἀπὸ καὶ πάντα τὰ φυσικὰ ἐρευν-
ήσας, καὶ συγγράψας τὰ ὄντα
κατὰ φύσιν. Ἀβδηρὰ δὲ εἰν πόλις
Θρακίης. Ἐγένετο δὲ ὁ ἀνὴρ λογισ-
τατός, ὃς ἐλθὼν ἐν Ἀιγύπτῳ ἐμυστα-
γωγῆθαι παρὰ τῷ μεγάλῃ Ὁσάνῃ ἐν
τῷ ἱερῷ τῆς Μέμφεως, σὺν καὶ πᾶσι
τοῖς ἱερεῦσιν Ἀιγύπτου. Ἐκ τούτων λα-
βὼν ἀφορμὰς, συνεγράψατο βιβλὸς
πένταρχος βαφικὰς περὶ τοῦ καὶ τοῦ
λίθου καὶ πορφύρας. Λέγω δὴ τὰς
ἀφορμὰς λαβάν. Συνεγράψατο γάρ
παρὰ τῷ μεγάλῃ Ὁσάνῃ. Ἐκείνου

Epistolam tuam ad me mis-
sam de divini Democriti libello
non negligenter accepi, sed ma-
gna cura, ac labore me ipsum
conficiens, in te omnem meam
cogitationem contuli. Unum
igitur proposuimus nobis dicen-
dum esse, quisnam fuerit ille
Philosophus Democritus? domo
Abderites, qui, cum esset phy-
sicus, res omnes naturales rima-
tus est, ac de illis secundum natu-
ram conscripsit. Abdera urbs est
Thraciæ, ex qua fuit vir sapientis-
simus; qui cum in Ægyptum per-
venisset, sacris initiatus est à ma-
gno Ostanē in templo Memphis
simul cum omnibus Ægypti sa-
cerdotibus: hinc sumta occasione
conscripsit libellos quatuor de
tinctura solis, & lunæ, deque lapi-
dibus, & purpura; sumta inquam
occasione, conscripsit ab magno
Ostane, ille enim primus fuit, qui
literarum monumentis configura-
ret, quod natura naturā gaudet,

Gg

Gna

ἡ φύσις τὴν φύσιν ἀμπελίσκει, ἡ φύσις τὴν φύσιν νικά, & reliqua.

II. Cæterum nobis opus est investigare, & discere, quænam sit hæc sententia, quæve in ipso consecutionis series. Quod igitur duos catalogos effecerit de albo & nigro, perspectum nobis est. Ac prius sane solida enumeravit: deinde vero liquores, hoc est humida, nulla harum rerum in arte sumta. Ipse enim de magno Ostante loquens confitetur, hunc virum nec injectiones, nec afflationem Ægyptiorum in usum adhibuisse; sed extrinsecus substantias colorasse, & ab ignitis corporibus medicinas separasse. Dixit autem ille, viguisse apud Persas hanc consuetudinem, ejus autem sententia hæc est: Quod nisi attenues substantias, & solvas, & in aquam convertas, operam ludas. Ad viri igitur verba veniamus,

III. Colligite Rha ponticum. Attende quam magna fuerit Viri prudentia, ab herbis exorsus est, ut florem cominisceretur, herbæ enim floridæ sunt. Dixit vero Rha ponticum, quod quemadmodum à ponto defluunt flumina, omnia quoque flumina in ipsum labuntur. Palam ergo nobis faciens significat conversionem in

γὰρ ἦν πρῶτον ὁ γράψας ὅτι φύσις τῇ φύσει τέρεται, καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν κρατεῖ, καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν νικά, καὶ τὰ ἕξῃς.

II. Ἀλλ' ἡμῖν ἀναγκαῖον ἐστὶν τὰ τῷ φιλοσόφῳ ἀνιχνεύσαι, καὶ μαθεῖν τίς ἡ γνώμη καὶ ποία ἡ τάξις τῆς ἐν αὐτῷ ἀκολουθίας. Ὅτι μὲν ἐν δύο καταλόγοις ἐποίησατ', ὁ δὲ ἅλῳ ἡμῖν γέγονεν. Λευκῇ γάρ καὶ ξανθῇ καταλογον ἐποίησατ', καὶ πρῶτον μὲν τὰ στερεὰ κατέλεξεν, ἔπειτα δὲ τὸν ζῶον, τῇ τεσὶ τὰ ὑγρά, καὶ οἱ μὴδὲν τῷ το προσλαμβανομένῳ ἐπὶ τῆς τέχνης. Αὐτὸς γάρ μαρτυρεῖ περὶ τῷ μεγάλῳ ὅσῳ, ὅτι ἔτι ὁ ἀνὴρ σὺν ἐκείνῳ χρητο ταῖς τῶν Αἰγυπτίων ἐπιβολαῖς, καὶ ἐπὶ τῇσιν, ἀλλ' ἐξωθεν διέχελεται τὰς ὑσίας καὶ πυρρὸν εἰσέκρινε τὸ φάρμακον. Εἶπε δὲ ὅτι ἔτι ἐστὶν ἔτι Πέρσαις τῷ το ποιεῖν. Ὁ δὲ λέγει, τῷ το ἐστὶν ὅτι εἰ μὴ ἐκλεπτύνῃς τὰς ὑσίας, καὶ ἀναλύσῃς, καὶ ἐξυδατώσῃς, οὐδὲν ποιήσεις. Ἐλθωμεν ἐν ἐπὶ τὴν τῷ ἀνδρὸς ῥῆσιν, καὶ ἀκρίσωμεν αὐτῷ λέγοντῳ.

III. Λέγετε δὲ πρῶτον καὶ τὸ πόντιον ῥά. Βλέπετε οὕτως τὴν παρατήρησιν τῷ ἀνδρὶ. Ἀπὸ βοτανῶν ἤρξατο, ἵνα μνηύσῃ τὸ ἀνδρὶ, αἱ γὰρ βοτάναι ἀνδοφόροι εἰσὶν. Εἶπε δὲ καὶ τὸ πόντιον ῥά, ὥς ὅτι ὁ πόντος ἀπὸ τῷ καταρρέειν τῷ ὑπὸ τῶν ποταμῶν, καὶ πάντες οἱ ποταμοὶ εἰς αὐτὸν καταρρέουσιν. Κατάλλῃ ἔν ἡμῖν ποιήσεται, σημαίνει δὲ τὴν ἐξυ-

ἐξυδάτωσιν ἢ ἀχλύωσιν, ἢ κατὰ-
λυσιν, ἢ λελεπτυσμένον τῶν σωμα-
των, ἤτοι ὁσίων. Διόσκορος φησιν,
ἢ πῶς εἶπεν ὅτι ὄρα καὶ ἡμῖν ἐθετο, μη-
δὲ σαφῶς ἐκδέναι; καλῶς εἶπε μη-
δεῖ, ἢ κατὰ παντός κατηγορεῖται,
αὐτὸς γὰρ περὶ τῶν μὴ μεμυημένων
καὶ γεγυμνασμένων ἐχόντων τὸν νῦν
εἶπε.

IV. Βλέπεις ἐν τῇ εἰςβολῇ τῆς
χρυσοκόλλας τί εἶπε. Σελήνη ἀπὸ κιννα-
βάρεως ἢ χρυσοκόλλας. Διοσκ. ἢ
τοιαύτων χρεια ἐστὶ; Συνες; ἔχι, Διο-
σκορε. Δ. ἀλλὰ τίνας ἐστὶ χρεια; Σ.
Ἡκκας, ἢ πάλιν ἄκκασον. Ἡ ἀνά-
λυσίς ἐστι τῶν σωμάτων, ἵνα ἀνα-
λύσῃς ἢ ὑδάτα αὐτὰ ποιήσῃς, ἢ ῥευ-
σῇ, ἢ ἀχλυωθῇ, ἢ λεπτυνθῇ.
Τὸτο δὲ καλεῖται ὑδωρ θείον ἢ σελήνη
ἢ χρυσοκόλλα, ἢ θείον ἄπυρον, ἀλλὰ
οἱ ἢ ὅσα λοιπὰ ὀνόματα εἰσιν. Ἡ
γὰρ λέυκωσις καύσις ἐστὶ, καὶ ἡ ξάν-
θωσις ἀναζωπύρωσις, αὐτὰ γὰρ
ἑαυτὰ καίωσι, ἢ αὐτὰ ἑαυτὰ ἀναζω-
πυρῶσιν. ὁ δὲ φιλοσοφῶ πολλοῖς
ὀνόμασιν ἐκάλεσεν αὐτὰ, ποτὲ μὲν
ἐπικῶς, ποτὲ δὲ πληθυντικῶς, ἵνα γυ-
μνάσῃ ἡμᾶς καὶ εἰ ἐσμέν νοήμονες.
Ἐπικῶς γὰρ ἱποκατιῶν ἔτας. Ἐάν
ἢ ἱππικῶν, καὶ ποιήσῃ, ὡς γέγε-
ται, ἔση μακρά, νικήσεις γὰρ
μεθ' ὧν πενίαν τὴν ἀνίατον νόσον.
ἱποδιαπεμπόμεν ἐν ἡν καὶ ἀπο-
πεμπῶν ἡμᾶς τῆς ματαίας πλά-

aquam, nigredinem, & corporum
i.e. substantiarum attenuationem.
Quomodo, inquit Dioscorus, nos
jurejurando devinxit, ne alicui
rem tantam liquido declaremus:
Recte ait: *Nemini*, hoc est nulli
imperito. Illud enim verbum:
Nemini, non de omnibus prædi-
catur. Ipse namque hoc de impe-
ritis, & rudibus dixit.

IV. Cerne enim, quid in
chrysoptæia initio tradiderit. *Mer-
curius à cinabrio & chrysocolle*. D. Et
his ne opus est? Sy. Non Dioscore.
D. quid igitur opus est? Si. Audisti,
sed rursus accipe. Solutio corpo-
rum est, ut illa solvas, eademque
in aquam redigas, ut fluant, &
nigrescant, & attenuentur. Hoc
enim vocatur aqua sulphuris, &
Mercurius, & chrysocolle, & sul-
phur ignem non expertum * cun-
ctisq; aliis nominibus appellatur.
Dealbatio est combustio, & citri-
natio à mortuis excitari. Ipsa
enim se ipsa comburant, & ipsa se
ipsa vivificant. Philosophus vero
multis ipsa nominibus appellavit,
aliquando quidem unius, aliquan-
do vero multorum numero, ut
nos exerceat, & videat, si pruden-
tesimus. Dixit enim progrediens
ita: *Si fueris prudens & feceris, ut lite-
ris extat, eris beatus. Hac enim ratione
paupertatem, morbum insanilem, su-
perabis*

G g 2.

* Non inflammabile.

perabis. Revocansigitur, & abstrahens nos à vāno errore, ut animum nostrum à rerum multitudine abduceret. Attende vero, quidnam in libelli initio dixit. *Venio ego etiam in Ægyptum naturalia ferens*, ut rerum *sylvam* contemnat. Naturalia vero appellavit solida corpora, nisi enim illa solvantur, ac rursus conjungantur, nunquam res ad finem perducetur.

V. Et qvo intelligamus ex solidis corporibus aqvas, hoc est florem, sumi, vide qvomodo dixerit. *Que vero sunt in liquoribus.* *Crocum Cilicium, Aristolocbiam, & reliqua.* Cum flores diceret, planum nobis fecit, aqvas ex solidis sumi. Et qvo nobis persuaderet, rem ita se habere, postquam dixit, *Urinam incorruptam*, dixit etiam, *Aquam calcis viva, & aquam cineris brassicae, & aquam facis, & aquam aluminis*, * & in fine dixit, *Laccanis*. Et manifestum nobis est, qvod excommuni proficiscitur. Qvæ enim corpora solvunt, attulit, aqvam nitri, & aqvam facis, & vide qvemadmodum dixit. *Hec est materia auri conficiendi. Hec sunt, quæ materiam permutant, & in aliud metallum vertunt. Quæque igni purgantia reddunt: præterea vero nihil est tutum. Si igitur prudens eris & facies, ut scriptum est, eris beatus.*

* Salis Amoniæ.

νης, ὥστε ἀπηλλάγηται ἡμᾶς τῆς πολυύλης Φαντασίας. Πρὸς τε δὲ ἐν τῇ εἰςβολῇ τῆς βίβλου τί εἶπεν. Ἦκω δὴ καὶ γὰρ ἐν Ἀγύπτῳ, Φέρων τὰ Φυσικά, ὅπως τῆς πολλῆς ὕλης καταφρονήσῃτε. φυσικά δὲ εἶρηκεν τὰ σερεῶν σώματα. Εἰ μὴ γὰρ αὐτὰ ἀναλυθῶσι καὶ πάλιν παρῶσιν, ἔδεν εἰς πέρας προσέλθῃ τὴ πρῶτῃ ματῶ.

V. Καὶ ἵνα νοήσωμεν ὅτι ἐκ τῶν σερεῶν λαμβάνεται τὰ ὕδατα, τῷτ' ἐστὶν τὸ αἰνῶ, ὅρα πῶς εἶπε. Τα δὲ ἐν ζωμοῖς κρῆκον κιλίκιον καὶ ἀριστολοχίαν, καὶ τὰ ἐξ ἧς. Τα αἰνῶ εἰπὼν ἐδήλωσεν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τῶν σερεῶν τὰ ὕδατα λαμβάνεται. Καὶ ἵνα ἡμᾶς πείσῃ ὅτι τὰυτα ἕτως ἔχει, μετὰ τὸ εἰπεῖν ἕρον ἀφθόρον, εἶπεν ὕδωρ ἀσβέστη καὶ ὕδωρ σπονδοκράμβης καὶ ὕδωρ Φέκλης, καὶ ὕδωρ ἀλός ἀμωνιακῆ, καὶ ἐπὶ τέλει εἶπε, κυνὸς γάλα. Καὶ δῆλον ἡμῖν ἐστὶν ὅτι ἐκ τῶ κοινῶ ἀναφερόμενον. Τὰ γὰρ λυτικά τῶν σωμάτων προεισήνεγκεν, ὕδωρ νίτρον καὶ ὕδωρ Φέκλης, καὶ ὅρα πῶς εἶπεν. αὐτὴ ἡ ὕλη τῆς χρυσοποιίας. Ταῦτά εἰσι τὰ μεταλλοειδῆτα τῇ ὕλῃ, καὶ μεταλλένοντα καὶ πυρμαχα ποιῆντα. Ἐκτὸς γὰρ τῶν ἔδεν ἐστὶν ἀσφαλές. Ἐὰν ἂν ἡς νοήμων, καὶ ποιήσῃς ὡς γέγραπται, ἔσῃ μακάριος.

VI. Διόσκ. Καὶ πῶς ἔχω νοῆσαι, Φιλόσοφε; τὴν μέθοδον παρὰ σὲ βέλομαι μαθεῖν. Ἐὰν γὰρ ἀκολουθήσω τοῖς εἰρημένοις, εἰδὲν ἐνῆσώμαι τι παρ' αὐτῶν. Συνεσ. Ἀκχορον, Διόσκορε, αὐτῷ λέγοντι, καὶ ὄξυνόν σε τὸν νῦν τοῖς ἐγκειμένοις, καὶ πρόσθε πῶς λέγει Ἐκσρέφον αὐτῶν τὴν φύσιν, ἡ γὰρ φύσις ἐνδον κέκρυπται. Δ. ὦ Συνέσιε, τίνα ἐκσρέφῃν λέγεις, καὶ πῶς αὐτὴν ἐκσρέψω, ἡ πῶς φέρω τὴν φύσιν ἐξω; Σ. Ὄξυνά σε τὸν νῦν, Διόσκορε, καὶ πρόσθε τοῖς εἰρημένοις. Ἐὰν ἐν οἰκονομήσει ὡς δεῖ, φέρεις τὴν φύσιν ἐξω. Γῆ χία, καὶ ἀστερίτης, καδμία λευκή, καὶ τὰ ἑξῆς. Βλέπε πίστῃ παρατήρησις τῷ ἀνδρὶ, πῶς πάντα λευκὰ ἠνίξας, ἵνα δάξῃ τὴν λεύκωσιν. Ὁ λέγει ἐν, Διόσκορε, τιετόν ἐστι. Βάλε τὰ σώματα μετὰ τῆς Σης, καὶ ῥίπισον εἰς λεπτόν, καὶ ἀναλαμβάνε τὴν ἐτέραν, πάντα γὰρ ἡ Σ εἰς αὐτὴν ἔλκει, ἕασον πεφθῆναι ἡμέρας γ', ἡ δ', καὶ βάλε αὐτὴν εἰς βοτάριον ἐπὶ θερμοσποδιᾷ πραεῖας, ὃ δὴ βοτάριον ἐστὶ κηρετακός. Ταύτη ἐν τῇ ἀναδόσει τῷ πυρὶ συναρμόζεται τῷ βοτάρῳ ὑάλινον ἔργانون ἔχον μασάριον, ἐπὶ τὰ ἄνω προσέχον, καὶ κάτω κάρη * κείμενον ἡ. Καὶ τὸ

VI. D. & quonam pacto, philosopho, hanc viam possim invenire, abs te scire desidero, si enim prædicta seqvar, nullam inde utilitatem consequar. Sy. Audi Dioscore ipsum dicentem, ac mentem tuam exacue, & attende, quomodo dixerit, *converte ipsam naturam, natura enim intus latet*. D. o Synesie, quàm conversionem dicis? Sy. Corporum inquam. D. & quomodo ipsam convertam, vel quomodo ipsam naturam extraham? Sy. Exacue tuam mentem Dioscore, & considera, quonam modo dicat. *Si enim ut oportet, gubernaveris, naturam extrahes. Terra chia, & asterites, cadmia alba, & reliqua*. Vide, quanta sit viri prudentia, quomodo alba omnia tetigit, ut albedinem ostenderet, quod ergo Dioscore, inquit, hoc est. Junge corpora cum Mercurio, & seca in tenuem scobem, & fume alium Mercurium, omnia enim Mercurius trahit ad se ipsum: & sine ut digerantur per tres, vel quatuor dies, & loca materiam hanc in testa supra cinerem calidum, nec sit magnus ignis accensus, sed in tepido cineris suavis calor, ita ut cera possit liquefcere. Hujusmodi igitur ignis vapore testæ vas vitreum accommodatur, cujus mammilla alte se efferat, rostrum vero deor-

Gg 3

sum

* In ora Codicis adscriptum: ἡπικεφαλαιώδω.

sum vergat, & cape aquam, quæ ascenderit per alembicum, & serva, & putrefac. Hæc dicitur aqua sulphuris. Hæc est conversio, hæc vocatur corporum solutio. Hac ratione naturam intus latitantem in lucem proferes. Hæc aqua cum corrupta fuerit, vocatur acetum, & vinum Amineum, & similia.

VII. Et quo admireris hominis sapientiam. Vide quomodo duos catalogos fecerit, auri, & argenti conficiendi, & duos item liqvores alterum quidem in flavo, alterum vero in albo, hoc est, auri, & argenti, & vocavit solis catalogum Chrysopœiam; lunæ vero argenti confectionem. D. Sat benedixisti Synesie. Sed ipsius artis, quidnam prius est? dealbatio, vel citrinatio? Sy. Dealbatio potius. D. & quamobrem citrinationem prius recensuit? Sy. Quoniam sol lunæ præfertur. D. itane ò Synesie faciendum est? Sy. Non Dioscore, sed ut nostræ mentis, & ingenii aciem exercerent, hæc ita disposita sunt. Audi ipsum dicentem, quod sibi cum nobis prudentibus oratio est, mentem nostram exercenti. Si vero vis exacte rem scire, duobus catalogis mentem adhibe: quod ante omnia Mercurius positus est, & in flavo, hoc est sole, & in albo, hoc est luna. Et in sole quidem dixit: *Mercurius à cinabrio*, in albo vero dixit:

ἀνερχόμενοι ὕδωρ διὰ τῆ μαζῆς δέχεσθαι, καὶ ἔχει εἰς σῆψιν. Τὸτο λέγεται ὕδωρ θάινον. Αὕτη ἐστὶν ἐκστροφή. αὐτὴ καλεῖται λύσις σωμάτων. Τὸ ἐστὶν σαπῆ, καλεῖται ὅξος καὶ οἶνος ἀμηνέος καὶ τὰ ὅμοια.

VII. Καὶ ἵνα θαυμάσῃς τῇ τῶ ἀνδρὸς σοφίᾳ, βλέπε πῶς οὕτως καταλόγους ἐποίησας, ὁ ποιῶν καὶ ποιῶν, καὶ πάλιν δύο ζωμῶς, τὸ μὲν ἓνα ἐν τῷ ξανθῷ, τὸν δὲ ἕτερον ἐν τῷ λευκῷ, τῷ τέτιν ὁ καὶ, καὶ ἐκάλεσε τὸν τῷ ὁ καταλόγον χρυσοποιῶν, τῆς ἀργυροποιῶν. Δ. Πάνυ καλῶς ἔφης, ὦ Συνέσιε φιλόσοφε, καὶ ποῖον πρῶτον ἐστὶ τῆς τέχνης τὸ λευκᾶναι ἢ τὸ ξανθῶσαι; Σ. μᾶλλον τὸ λευκᾶναι. Δ. καὶ διὰ τί τὴν ξανθῶσιν ἔπε πρῶτον; Σ. Ἐπειὴ προτετήμηται ὁ τῷ Δ. καὶ ἔτις ὀφείλομεν ποιῆσαι; Σ. Ὁ Διόσκορε, ἀλλὰ τὸ γυμνᾶσαι ἡμῶν τὸν νῦν καὶ τὰς φρένας, ἔτι συνεταγήθησας. Ἀκούσον αὐτῆ λέγοντος ὡς νοήμασι ἡμῶν ὁμιλεῖ, γυμνάζων ἡμῶν τὸν νῦν. Ἐὰν δὲ βύβλη τὸ ἀκρεβὲς γινῶται, πρόσσεχε εἰς τὰς δύο καταλόγους, καὶ πρὸ πάντων ἢ Δ ἐτάγη. Καὶ ἐν τῷ ξανθῷ, τῷ τέτιν ὁ, καὶ ἐν λευκῷ τῷ τέτιν Δ, ἐν μὲν τῷ ὁ ἔπεν, ἢ ἄτι.

ἢ ἀπὸ κινναβάρεως. Ἐν δὲ τῷ λευ-
κῷ εἶπεν. Ὁ ἢ ἀπὸ ἀρσενικῆς, ἢ
σανδαράχης, καὶ τὰ ἐξῆς.

*Mercurius ab arsenico, vel sandaracha,
& quæ sequuntur.*

VIII. Διόσκορος* εἶπε. Καὶ διάφορος
ἐστὶν ἡ Ὑσυνέσις. ναί, διάφορος, μία ἔσται.
Δ. καὶ εἰ μία ἐστὶ, πῶς ἐστὶ διάφορος;
Σ. καὶ διάφορος γίνεται, καὶ μεγί-
στην δύναμιν ἔχει. Ἡ οὐκ ἠκυσας τῷ
Ἑρμῇ λέγοντος. Τὸ κήριον τὸ λευ-
κόν, καὶ τὸ κήριον τὸ ξανθόν. Δ.
ναί, ἠκυσας. Ὅπερ δὲ βέλομαι μα-
θεῖν, Συνέσις, τῆς με διδάξον τὸ
ποίημα, ὅτι σὺ ἐπίσασαι. Πάντως
αὕτη τὰ εἶδη πάντων δέχεται. Σ.
νόησον ὡς Διόσκορε, ὥσπερ γὰρ ὁ κη-
ρὸς διὸν δ' ἀν' προσλαμβανῇ † χρω-
μα δέχεται, ἔτω καὶ Ὁ, Φιλόσοφε,
αὕτη λευκαίνει πάντα καὶ πάντων
τὰς ψυχὰς ἔλκει καὶ ἐψῆ καὶ ἐπι-
σπάται. Διοργανιζομένη ἐν καὶ ἔχου-
σα ἐν ἑαυτῇ τὰς ὑγρότητας πάντων
καὶ σῆψιν ὑφισταμένη ἀμείβει πάντα
τὰ χρώματα, καὶ ὑποστατικὴ γίνε-
ται ἀνυποστάτων αὐτῶν ὑπαρχόντων.
Μᾶλλον δὲ ἀνυποστάτης αὐτῆς ὑπαρ-
χούσης τότε καὶ κατώχυμι* γίνεται
ταῖς ἐκονομίαις ταῖς διὰ τῶν σωμα-
των καὶ τῶν ὑλῶν αὐτῶν.

IX. Διόσκορος. Καὶ ποῖα εἰσὶ ταύ-
τα τὰ σώματα καὶ αἱ ὑλῆς αὐτῶν;
Συνέσις. Ἡ τετρασωμία ἢ τέττων
τὰ συγγενῇ. Διόσκορος. Καὶ ποῖα εἰσὶ

VIII. D. Diverfus ergo est Mer-
curius? Sy. Sane quidem diver-
sus est, cum unus sit. D. Et si
unus est, quo nam pacto est
diversus? Sy. Et diversus est,
& vim maximam habet, non-
ne audisti Mercurium * dicen-
tem, *favus albus, & fавus rubeus?*
D. Audivi eqvidem. Quid autem
scire Synesie cupio, hoc ** me
doceto. Sy. Omnino ipse Mer-
curius omnes induit formas, quem-
admodum enim cera sumit
quemcunque colorem trahit, sic
etiam Mercurius, philosophe, ipse
dealbat omnia, & omnium ani-
mas trahit, eademq; coquit, & ra-
pit, ad instrumenta ergo aptatus,
& in seipso humores habens prorsus
etiam corruptionem sustinens
permutat omnes colores, & per-
manet, ipsis non permanentibus;
immo vero ipso non subsistente
tunc etiam continetur cor-
porum & subjectorum rectio-
nibus.

IX. D. Et quanam sunt hæc
iporum corpora & materiæ? Sy.
Quatuor corporum compositio,
& horum ea, quæ affinia sunt. D.
Quæ sunt horum affinia? Sy. Au-
disti

* Hermetem Trismegistum.

** Hanc operationem, † Δι. ὁμιλήσῃ.

disti quod materiæ ipsorum animæ ipsorum sunt. D. Et materiæ ergo ipsorum sunt ipsorum animæ? Sy. Certe. Quemadmodum enim faber si lignum capiat, solum facit, vel currum, vel aliud quidpiam: & in materia solum operatur, & ipsi nihil aliud artifex dat præter formam, sic & ars ipsa ò Philosophæ, postquam divisit illa. Arrige aures ò Dioscore, statuarius expolit, vel secat lapidem, ut idoneus sit ad suum usum. Rursus faber lignum secat, vel radit, ut fiat solium, vel rheda: & nihil aliud artifex adhibet præter formam, nihil enim est præter lignum. Eodem modo, & æs fit statua, vel circulus, vel quoddam aliud vas, artifice ipso nil nisi formam dante. Sic igitur Mercurius arte elaboratus à nobis ipse omnem formam suscipit, & fixus, ut dictum est, corpori ex quatuor rerum generibus constanti, fortis & firmus manet, continens, & contentus ob id: & Pibichius * eum magnam affinitatem dixit habere.

X. D. Recte hæc explicasti, ac me instruxisti. Volo igitur ad viri verba accedere, & ea, quæ ab ipso oblique dicta sunt, à principio videre. *Mercurius ex cinabrio.* Omnis igitur Mercurius ex corporibus fit. Hic autem ex cinabrio dixit, tanquam manifestum

τὰ τέτων συγγενῆ; Συνέσις. Ἡκασας ὅτι αἱ ὕλαι αὐτῶν ψυχαὶ αὐτῶν εἰσὶ. Διόσκορος. Καὶ αἱ ὕλαι ἐν αὐτῶν ψυχῶν αὐτῶν εἰσὶ; Συνέσις. Ναί, ὥσπερ ὁ τέκτων ἐὰν λάβῃ ξύλον καὶ ποιῇ θρόνον, ἢ δίφρον, ἢ ἄλλο τι, μόνον τὴν ὕλην ἐργάζεται, ἔτι τῆς τέχνης αὐτῆς, ὡς Φιλόσοφος, ἐπειδὴ ἔτεμεν αὐτὰ. ἄκασον ὡς Διόσκορος, ὁ λιθοδόξος ἔχει τὸν λίθον, ἢ πρίκει ἵνα ἐπιτήδηται, γένηται εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. ὁμοίως ὁ τέκτων τὸ ξύλον πρίκει καὶ ἔχει ὥστε γίνεσθαι θρόνον ἢ δίφρον, εἰδὲν γὰρ εἶναι εἰ μὴ ξύλον. ὁμοίως καὶ γίνεται ἀνδρείας ἢ ἄλλο σκεῦος, τῇ τεχνίτι αὐτὸ μόνον τὸ εἶδος χαρμζομένον. Οὕτως ἐν καὶ ἡ σελήνη φιλοτεχνυμένη ὑφ' ἡμῶν πᾶν εἶδος αὐτῇ ἀναδέχεται, καὶ πεδιδῆσθαι, ὡς ἡρηται, ἐν τῷ τετρασείχῳ σώματι ἰχυρὸς καὶ ἀδωκτός μένει, διὰ τῆτος καὶ ἐπιβήχους * πολλὴν ἀγγελίαν ἔχει εἰλεγει.

X. Διόσκορος. ἐπέλυσας Φιλόσοφε, εἰδοχάς με Φιλόσοφε. Βέλομαι ἐν ἐπὶ τὴν τῇ ἀνδρὸς ἀναδρομῇ ῥῆσιν. καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀναλαβεῖν τὰ ὑπ' αὐτῇ λελοχέμενας εἰρημένα, σελήνη ἢ ἀπὸ κινναβάρεως. πᾶσα ἐν σελήνῃ ἀπὸ σωμάτων γίνεται. ἔτι δὲ ἐκ κινναβά-

* Locus, ut videtur, corruptus.

βάρεως ξανθὴ ἐστὶ. αὐτὴ δὲ λευκὴ ἢ
 D. Συνέσι^Θ. ἐνεργεία μὲν λευ-
 κὴ ὑπάρχει ἢ D, δυνάμει δὲ ξανθὴ
 γίνεται. Δ. μὴ ἀρετὰ ἔχει ὁ φιλό-
 σοφος. ὡς φύσεις ἐξείναι φύσεων δη-
 μιουργοὶ ταῖς μεταβολαῖς νικῶσαι τὰς
 φύσεις. Σ. ναὶ διὰ τῆς εἰρηκεν. εἰ μὴ
 γὰρ ἐκτραφῇ, ἀδύνατον γενέσθαι
 τὸ προσδοκώμενον, καὶ μάτην κάμνε-
 τιν οἱ τὰς ὑλὰς ἐξερευνᾶντες; ἢ μὴ
 φύσεις σωμάτων μαγνησίας ζητῶ-
 ντες. * Εἴξιν γὰρ τοῖς ποιηταῖς καὶ
 τυγχαφεῦσι, τὰς αὐτὰς λέξεις ἄλ-
 λως τε καὶ ἄλλως χρηματίζαν. Σῶμα
 ἐν μαγνησίας εἴηκε τὴν μίξιν τῶν
 ἐστιῶν, καὶ διὰ τῆς ὑποκαταλῶν εἶη ἐν
 τῇ ἐκβολῇ τῆς ποιήσεως τῆς Θ, λα-
 βῶν D πῆξον τῷ τῆς μαγνησίας σώ-
 ματι.

XI. Διόσκορος^Θ. Ἰδὲ ἐν προτετιμη-
 ται ἢ D. Συνέσι^Θ. Καὶ διὰ ταύ-
 τας γὰρ τὸ πᾶν ἀνασπᾶται. Καὶ
 πάλιν προστίθεται, καὶ κατὰ βαθ-
 μὸν ἐκάστης οἰκονομίας τετύχηκεν.
 χρυσοκόλλα, ὅ ἐστι βατράχιον. ἐν δὲ
 τοῖς χλωροῖς λίθοις εὐρίσκεται. Δ.
 Καὶ τίς αὖ ἐστὶ χρυσοκόλλα ὅ ἐστι βα-
 τράχιον; τίς ἡ σημασία, ὅτι καὶ ἐν τοῖς

fit ipsum esse ex cinabrio. Atqvi
 Mercurius ex cinabrio citrinus
 est, ipse autem Mercurius est albus.
 Sy. Actu quidem albus est Mer-
 curius, virtute vero citrinus fit.
 D. Hoc ne igitur dixit Philoso-
 phus? ὁ naturæ cœlestes natura-
 rum creatrices mutationibus na-
 turas superantes. Sy. Et hanc ob
 causam dixit: *Nisi enim permanen-*
tur id quod exprimitur, fieri non
poterit, & frustra laborant, qui
materias explorant, & non natu-
ras corporum magnesia quarunt;
 Licet enim poëtis, & orato-
 ribus easdem dictiones alia, atq;
 alia ratione efformare. Corpus
 igitur magnesiæ dixit, hoc est
 substantiarum mixtionem. Et ob
 id progrediens ait, in principio,
 ubi auri conficiendi rationem,
 docet: *Capiens Mercurium infige-*
corpori magnesia.

XI. D. Eccè igitur præpositus
 est Mercurius. Sy. Sanè quidem,
 ob ipsum enim omnia extrahun-
 tur. Atque iterum adiicit, (& per
 gradus cujuslibet rei institutum
 pertractavit) *Chrysocolle, quod est*
batrachium, inter virides lapides inve-
nitur. Et quænam sit chrysocolle,
 id est batrachium, & quidnam
 significet, quod & inter virides
 lapillos invenitur, necesse igitur
 H h nobis

nobis est quærere. Primò igitur scire debemus, quæcunque sunt colore viridia, & age jam, ut ab homine exordiamur, homo enim omnibus animantibus in terra degentibus antefertur. Dicamus igitur hunc pallentem, pallidum effectum esse, & manifestum est, quod, ut ochra, mutatur illius forma, hoc est, ad aureum colorem, immo vero ad ipsius citri corticem; quæ est palloris species. Hoc procedente oratione flavum, arsenicum appellavit, ut palloris speciem ostenderet.

XII. Ut autem cognoscas, quomodo magna cum prudentia particulariter hoc dixit, animadvertente quanam ratione dicat: *Mercurium à cinabrio corpori magnesia*, postea infert *Chrysocoliam*, *claudianum masculinum*, nomen rursus induxit masculinum, ut ipsum à fœmininis separaret, & post Claudianum, arsenicum flavum duobus flavis duo nomina fœminina imponens, postea duo masculina. Oportet igitur nos investigare, & videre, quid hoc sit, hic, quantum ego Dioscore suspicor, unum putrefacit. Deinde assumit *Cadmia*, postea *Androdamanta*, & androdamas, & cadmia sicca sunt, & ostendunt cor-

χλωροῖς λίθοις εὐρίσκεται. Σ. ἀναγκᾶν ὅτι ἐστὶν ἡμῶν ζητῆσαι. Ὁφείλομεν ὅτι εἰδέναι πρῶτον ὅσα ἀπὸ χρωμάτων εἰσι χλωρῶν. Φέρε ὅτι ὡς ἀπὸ ἀνθρώπου ἔκωμεν. Προτετίμηται γὰρ ὁ ἀνθρώπου πάντα τῶν ζώων ἐπὶ τῆς γῆς. Λέγομεν ὅτι ὅλα ἀχρεώσαντα τέττιν, χλωρὸν γεγονέναι, καὶ ὅτι ὡς ἀχρεὸς τὸ εἶδος μεταβάλλεται, ὅ ἐστιν ἐπὶ τὸ χρυσοῖζον. Καὶ αὐτὸ δὲ μᾶλλον τετέστι τὸ λέπειν τε κατεῖχεν τὸ τῆς ἀχρεότητος εἶδος. Τῆς δὲ καὶ ὑποκατιῶν ἔπεν. ἀρσενικὸν ξανθόν, ἵνα δείξῃ τὸ τῆς ἀχρεότητος εἶδος.

XII. ἵνα δὲ εἴδῃς, πῶς μετὰ παρατηρήσεως μερικῶς ἔρηκε τῆς πρόσχε τὸν νῦν, πῶς λέγει. Δη ἀπὸ κινναβάρεως σώμα μαγνησίας. ἔπειτα ἐπιφέρει. Τὸν χρυσοκόλλαν κλαυδιανὸν ἀρσενικόν. ὄνομα πάλιν ἐπήγαγεν ἀρσενικόν, ἵνα διέλῃ ἀπὸ τῶν θηλυκῶν. Καὶ μετὰ τὸν κλαυδιανὸν ἀρσενικόν, τὸ ξανθόν. τὰ ξανθὰ δύο προσθεῖς ὀνόματα θηλυκά. Ἐπὶ τὰ δύο ἀρσενικά. δὲ ὅτι ἡμᾶς ἐπιχρῆσαι καὶ εἶδεν τί ἂν εἴη τῆς. ὡς ἐχὼ κινήσας, Διόσκορε, ἐπὶ αὐτὰ σήπη τὸν Θ, ἔπειτα ἐπαναλαμβάνει καδμίαν. ἔπειτα ἀνδροδάμαντα. Καὶ ὁ ἀνδροδάμας καὶ ἡ καδμία ξηροὶ εἰσι.

Καὶ

Καὶ δάκνυσι τὴν ξηρότητα τῶν σωμάτων. Καὶ ἵνα εὐδελον αὐτὸ ποιήσῃ, ἐπήνεγκε συμπτηρίαν ἐκσηπτωθεΐσαν ἅλα ἀμωνιακόν. βλέπε πόση παρατήρησις τῷ ἀνδρὶ ἵνα οἱ ἐχέφρονες ποιήσωσι πῶς αὐτὸς εἰδωξεν εἰπὼν ἅλα ἀμωνιακόν ἐκσηπτωθεΐσαν, τῷτο γὰρ καὶ τὸς ἀμυήτας ὥφειλε πείθειν. ἵνα δὲ καὶ βεβαιότερά σοι γένοιτο, εὐθέως ἐπήγαγε θεῖον ἄπυρον ὃ ἐστὶ θεῖον ἀκαυσον, τὸ πᾶν τέτρετι τὰ ξηραθέντα εἶδη κάτω, ὃ ἐστὶ τὰ σώματα γεγονότα, θεῖον ἀκαυσον κέκληται. καὶ μετέπειτα ἐπιφέρειται, πυρίτης ἀπολελυμένῃ, μηδὲνα τῶν ἄλλων ἀπροσδιόριστως ἐπιβεβαιῶν. Τῷτ' ἀληθὲς ὑπάρχει ὅτι τὰ ἀπομείναντα ξηρά. Καὶ ταῦτα ὑποδιαγρῶν, ἐπιφέρει. Σινόπιν ποντικὴν, μεταβάς ἀπὸ τῶν ξηρῶν ἐπὶ τὰ ὑγρά. σινόπιν εἴρηκει, ἀλλὰ διὰ τὴν ποτικὴν οὗ ὧν ἐν ἐπεγνώσει ἐγένετο. Ἐπιβεβαιώμεν δὲ, ἐπήνεγκεν ὕδωρ θεῖον ἄθικτον. Τὸ ἀπὸ μόνου θεῖου θεῖον.

XIII. Διόσκορος. Καλῶς ἐπέλυσας, φιλόσοφε, ἀλλὰ πρόσεχε πᾶς εἶπεν, εἰάν ἀπολελυμένον τὸ δι' ἀεβεΐας. Συνέσι. Ὁ Διόσκορος, ὃ προέχης τὸν νῦν, ἡ ἀεβεΐα λευκὴ ἐστὶ, καὶ τὸ ἀπὸ ταύτης ὕδωρ, λευκόν ἐστὶ

porum siccitatem, & ut hoc plānum faceret, intulit *Alumen combustum*. Considera, quanta sit viri sapientia, hoc enim dixit, ut prudentes intelligerent, quomodo iplos docuerit, dicens, *Alumenustum*? fortasse vero, hoc etiam imperitis voluit persuadere, ut autem & firmiora tibi essent, statim intulit, *Sulphur ignem non expertum*, hoc est sulphur incombustum, totum, id est exsiccata species infra, hoc est corpora unum facta sulphur incombustibile appellavit, & postea infert, *Pyrites dissolutus*, nulum ex aliis indeterminate confirmans. Hoc verum est, quod sicca sunt ea, quæ permanent, & hæc distinguens infert. *Sinopin ponticam* à siccis ad humida transficiens sinopin dixit, ponticam tamen addens, quod nisi addidisset, intelligi neutiquam potuisset. Hoc autem confirmans intulit, *Sulphuris aquam actibitionem*. i. e. illibatam, à solo sulphure sulphur.

XIII.D. Recte hōc, philosophe, enodasti, sed attende, quomodo dixit *per calcem vivam*. Sy. O Dioscōre, non animum aduertis. Calx viva alba est, & aqua ejusdem alba, & acuta, & sulphur suffitum dealbat, declarationis gra-

H h 2

tia

tia igitur statim subdit : *Sulphuris fuliginem*, nonne hæc nobis patefaciens? D. certè benè dixisti, & deinceps sori citrinum, & viriololum citrinum, & cinabrium. Sy. Sori, & calcanthum citrinum non nosti esse viridia? cum igitur tetigisset Veneris æruginis ablationem, hoc est expurgationem, immo vero eam significaret, quæ totius est, ut à coloribus, hoc dixit, & rursus hoc confirmans in fine intulit : *Post ablationem rubiginis, qua vocatur æruginis expurgatio, tunc injectis humidis fit firma citrinatio, & vere viri ingenuitas hic ostensa est.*

XIV. Vide enim quomodo statim conjunxit, cum distincta rerum explicatione usus esset, cum dixerit; *Quæ vero in liquoribus, hæc sunt: Crocus cilicius, Aristolobia, Flos cnici, flos anagallidis, quæ cyaneum fert florem.* Quid hoc amplius dicere, aut referre potuerat, ut nobis persuaderet, quam per anagallidis florem loqui? mirum enim mihi videtur, quod non solum anagallidis, sed etiam floris meminerit. Anagallidis siquidem nomen innuit nobis, ut aquam extraheremus, & ob florem horum animas, id est, spiritus educeremus. Quod si hæc non ita se habeant, nihil est

καὶ σύφον. καὶ τὸ θεῖον, θυμειώμενον, λευκαίνει. «*Σαφηνείας ἐν χάρυν εὐθείας ἐπήγαγε θεῖον αἰθάλη, ἔχει δὴ λα ἡμῖν ταῦτα ποιῶν; Δυσκοροῦ. Ναί, καλῶς εἰρηκας, καὶ μετὰ τὸ το σῶμα ξανθὸν καὶ χάλκανθον ξανθὸν καὶ ἀμωνιακὸν ἀλα. Συνέστατο. Τὸ σῶμα καὶ ἡ χαλκάνθη ξανθὰ πῶς οὐκ ἀγνοεῖς ὡς χλωρὰ εἴη; ἀντιττόμεθα ἐν τῇ τῇ ἐξίωσιν ἥτις ἐξίχνευσιν, μᾶλλον δὲ τῇ παντός, ἀπὸ χρωμάτων τῶν ἡμε καὶ πάλιν ἐπιβεβαιούμεθα ἐπὶ τὸ τέλος ἐπήγαγε. Μετὰ γὰρ τῇ ἀφαίρεσιν τῆ ἰδῆ ἥλις καλεῖται ἐξίωσις, τότε ἐπιβολῆς τῶν ὑγρῶν γινώσκται γίνεται βεβαία ξάνθωσις. καὶ ὅπως ἡ ἀφροδία τῷ ἀνδρὶ ἐστὶ αὐτὰ ἀπιδείχθη.*»

XIV. Ὅρα περ πῶς εὐθείας συνψετῶ διορισμῷ χρησάμεθα καὶ εἰπών. τὰ δὲ ἐν ζωμοῖς εἰπὶ ταῦτα. κρόκος καλίκι, ἀριστολόχη, καὶ καὶ ἀνθ. ἀναγαλλίδ. ἀνθ., τῆς τὸ κνάνεον ἀνθ. ἐχέσης. τῆς πλέον τί εἶχεν εἰπεῖν, ἢ κατὰ λέξιν, ἵνα πείσῃ ἡμῶν τὰς καρδίας, εἰ μὴ διὰ τὸ εἰπεῖν ἀνθ. ἀναγαλλίδ. θανμάσαι γὰρ μοι ἐμόνον ἀναγαλλίδ. Ἐμνήσεν ἡμῖν τὸ ἀναγαγεῖν τὸ ὕδωρ καὶ γὰρ τῷ ἀνδρὶ, τὰς τέτων ψυχὰς ἀναγαγεῖν, ταῦτα τὰ πνεύματα. εἰ μὴ γὰρ ταῦτα ἔτι εἶχε, ἐδέν ἐστι βέβαιον. καὶ μάτην δυσυχ-

σατι

σαντες οἱ τάλανες εἰς τὸ πέλαγος
τῶν ὑποβριζόμενοι πολλοῖς κόποις
καὶ μογεροῖς ἐμπεσόντες ἀνόνητοι κα-
θεσῶτες εἰσονται.

XV. Δ. καὶ τί πάλιν ὁ ἄφθορος
φιλόσοφος καὶ καλὸς διδάσκαλος,
ἐπήγαγε ῥά ποντικόν; Σ. βλέπε ἄ-
φθορίαν ἀνδρός. ῥά ἔπεν αὐτὸ καὶ ἵνα
ἡμᾶς πείσῃ, εὐθέως ἐπήγαγε τὸ
ποντικόν. Τίς γὰρ ἀνδρῶν φιλοσόφῳ
οὐκ εἶδεν, ὅτι ὁ πόντος καθάρξας
ἐστὶν ἐκ τῶν ποταμῶν πάντοθεν πε-
ρικλυζόμενος; Δ. Ἀληθῶς, Συνέσις,
ἐφρασας καὶ εὐφρανάς με τὴν ψυχὴν
σήμερον. οὐκ ἐστὶ γὰρ μέγετα ταύ-
τα. τῶν δέ σε παρακαλῶ, ἵνα ἐπὶ
πλέον με διδάξῃς, διὰ τὴν ἀνωθεν ἔπτε
χάλκαντον ξανθὸν, ἐνταῦθα δὲ
ἀπρὸς διορίτως μετὰ τῆς κυανῆ χαλ-
κάνθου ἐπήγαγεν; Σ. ἀλλὰ ταῦτα ὦ
Διόσκορε, τὰ ἀντὶ μνηύσι, χλωρὰ
γὰρ ὑπάρχουσιν. Ἐπειδὴ γὰρ τὸ ἀνε-
χόμενον ὕδωρ δὲ τῆς πήξεως, εὐθέως
ἐπήγαγε, κόμι ἀκάνθου. ἔτα ἐπὶ
γαγεν ἔρον ἄφθορον, καὶ ὕδωρ ἀ-
σβέστη, καὶ ὕδωρ σποδοκράμβης, καὶ
ὕδωρ αἰλὸς ἀμωνιακῆς, καὶ ὕδωρ μο-
λυβδοχαλκῆς καὶ ὕδωρ ἀρσενικῆς καὶ
χαλκάνθου. βλέπε πῶς ταῦτα πάν-
τα λυτικά καὶ διαφορεῖν δυνάμενα προ-
νεύκε. τῶν δὴλον, ὅτι διδάσκων ἡμᾶς
τὴν ἀνάλυσιν τῶν σωμάτων.

firmi. Et frustra infelices jactu-
ram facientes, & in hoc pelagus
demersi multos, & arumnosos la-
bores subeunt, nullum perci-
pere fructum poterunt.

XV. D. Cur rursus etiam expers
invidia philosophus, ac bonus
magister subdidit, *Rha ponticum?*
S. considera naturam viri invidia
carentem. Rha ipsum dixit, & ut
nobis persuaderet, intulit, Pontic-
um. Qvis enim philosophorum
non intelligit, quod pontus est de-
fluxus à fluminibus undique cir-
cumclusus? D. Vere Synesie præ-
venisti, & hodie animum meum
exhilarasti, non enim hæc sunt
mediocria. Hoc igitur, precor,
ut me præterea doceas; quam ob
rem superius dixit chalcantum
citrinum? hic vero indefinite
cum viridi chalcantho intulit,
Sy. Sed hæc ὁ Dioscore flores
significant. Viridia enim sunt.
Quoniam ergo aqua, quæ egredi-
tur eget fixatione, statim, adjecit,
Gummi spina, postea subdit, *urinatam*
incorruptam, & *aquam calcis viva*,
& *aquam cineris brassica*, & *aquam alu-
minis*, & *aquam molybdochalci*, i. e.
plumbi æris, & *aquam arsenici*, &
aquam chalcanti. Vide quomodo
omnia solvendi, & digerendi vim
habentia prius intulit, hoc scilicet
nos docens corporum solutio-
nem.

H h 3

XVI.

XVI. D. Et recte dixisti, & quoniam modo in fine dixit, *Canis lac?* Sy. Ut tibi ostenderet, quod ex communi omnia sumuntur. Vere Dioscore cogitasti, Attende vero quomodo dicit: *Hac est materia auri conficiendi.* Quæ nam materia? quis ignorat omnia hæc esse fugacia, nec enim lac asinum, nec caninum potest cum igne luctari: quoniam lac asini si in aliquo loco per aliquot sufficientes dies repositus fueris, evanescet. Quid vero dictum illud est? *Hæc sunt, quæ materiam permutant,* hæc faciunt, ut res cum igne pugnent, cum ipsa fugacia sint? Quid item illud verbum videtur? *Præter hæc nihil est tutum?* ut infelices hæc vera esse sibi persuadeant. Sed denuo audi, quid ipse dixerit. Et infert, si prudens fueris, & faceris, ut scriptum est, perinde ac si dixisset, si sapias, ac recte, ut opus est, cogitaveris, eris beatus, & quid alibi dixit? *Volubis prudentibus inquam.* Oportet igitur nos mentem nostram exercere, nec committere, ut decipiamur, ut egestatis insanabilem morbum evitemus: ne ab ipsa opprimamur, neve in vanam egestatem incurrentes accepto damno miseri efficiamur, exercere igitur, & exacuere mentem debemus.

XVI. Δ. καὶ καλῶς εἶρηκας, καὶ πῶς ἐπὶ τέλει εἶρηκε κυνὸς γάλα; Σ. ἵνα σοὶ δείξῃ ὅτι ἀπὸ τῆς κοινῆς τῶ πάντων λαμβάνεται. Ὅντως ἐννοεῖς Διόσκορον, πρόσσεχε δὲ πῶς λέγει. αὐτὴ ἡ ὕλη τῆς χρυσοποιίας ἐστὶ. Ποία ὕλη; τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι πάντα φευκτὰ εἰσιν. ἔτε γὰρ ὄνειον γάλα, ἔτε κυνὸς γάλα πυρμαχεῖν δύναται, τὸ γὰρ ὄνειον γάλα εἶναι ἀποδείξῃς ἐν τέλει ἱκανὰς ἡμέρας, ἀφανίζεται. Τί οὖν καὶ τὸ εἰπεῖν; ταῦτά εἰσι τὰ μεταλλοιέντα τὴν ὕλην, ταῦτα καὶ πυρμαχα ποιεῖ, φευκτῶν αὐτῶν ὄντων. Καὶ τὸ ἐκτὸς τῶν ἐδὲν εἶναι ἀσφαλές, ἵνα νομίσωσιν οἱ τάλαντες, ὅτι ἀληθῆς εἰσι ταῦτα. ἀλλὰ πάλιν ἀκούσον αὐτῶν, τί ἔπεν, καὶ ἐπιφέρει, εἰς τῆς νοήμων καὶ ποιήσεως ὡς γέμεται, ἀντὶ τῆς εἶναι τῆς σοφῆς καὶ διακρίσεως τὸν λογισμὸν ὡς δὲ κεχρησθῆναι, εἶη μακάριον. Καὶ τί ἀλλὰ καὶ εἶπε; τοῖς ἐχέφροσιν ὑμῶν λέγω. δεῖ γὰρ ὑμᾶς γυμνάζειν τὰς φρένας ὑμῶν καὶ μὴ ἀπατάσθαι, ἵνα καὶ τὴν ἀνίατην νόσον τῆς πενίας ἐκφυγῶμεν, καὶ μὴ κινηθῶμεν ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ εἰς ματαίαν πενίαν ἐμπεσόντες δισυχῶσμεν ἀνόνητοι καθεσότες. Τὸ γυμνάζεσθαι τὰς φρένας ὀφείλομεν καὶ ὅζον ἔχειν τὸν νῦν.

XVII.

XVII. Δια τί ἔν ἐπιφέρει τὸ ἐπιβαλεῖν; ἔ διαλέγει τὰ προλεγόμενα, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ νοός. ἀλλὰ πάλιν λέγει. Ποτὲ μὲν ☉ διὰ τὸν χρυσοκόραλον, ποτὲ δὲ ☿ διὰ τὸν ☉, ποτὲ δὲ ♀ διὰ τὸν ☉, ποτὲ δὲ ♂ ἢ ♀ διὰ τὸν μολυβδόχαλκον. ἰδὲ αὐτὸς ἐπὶ τὰς βαθμύς, μὴ ἔν εἰς βάραθρον ἐμπεσάμεν τῆς αὐτῆς ἀγνοίας τῶν σημαινομένων παρ' αὐτῶν. Πολλὴ γὰρ ὑπάρχει τῷ ἀνδρὶ ἡ σοφία, μετὰ γὰρ τοῖς εἰπεῖν αὐτὸν, αὐτὴ ἡ ὕλη τῆς χρυσοποιίας εἰρήδω. Ἐπιφέρει λέγων, Φέρει δὴ καθεξῆς καὶ τὸν τῆς ☿ ποιίας λόγον ἀφ' ὅπως ἐξετάμεν. ἵνα δείξῃ ἡμῖν ὅτι δύο ἐργασίαι εἰσὶν, ὅτι καὶ ἡ ☿ ποιία πρὸ πάντων προτείνεται ἢ προτερεῖται, ἢ χωρὶς αὐτῆς ἔδει γενήσεται.

XVIII. Ἄκουσον αὐτὸ πάλιν ἐν ταῦτα λέγοντι. ἡ ☿ ἢ ἀπὸ ἀρσενικῆς ἢ χαλκάνθου ἢ ψιμμιδίης ἢ μαγνησίας ἢ σίμμιταλικοῦ. καὶ ἄνω μὲν ἔν τῇ χρυσοποιίᾳ. ☿ ἢ ἀπὸ αἰὸς ἀμανιακῆς. Ἐν ταῦτα λέγει ☿ ἢ ἀπὸ ἀρσενικῆς ἢ ψιμμιδίης, καὶ τὰ ἐξῆς. Δ. Καὶ πῶς εὐδέχεται ☿ ψιμμιδιον γενέσθαι; Σ. ἀλλ' οὐκ ἀπὸ ψιμμιδίης δοῖται ἵνα λάβωμεν, ἀλλὰ τὴν λεύκωσιν τῶν σωμάτων ἢ

XVII. Quam ob rem vero subdit, *injectionem*? non ob id dicit, quæ prius relata sunt, sed animi sensus explicat. Cæterum rursus dicit, aliquando quidem *solem per chrysocolallum*, aliquando vero *lunam per solem*; aliquando vero *venere per solem*. Aliquando *Saturnum*, vel *Jovem per molybdochalcum*. Ecce ipse nos ad artis gradus extulit. Caveamus igitur, ne vane ambulantes in foveam ignorance, significationum, quæ sunt apud ipsum, incidamus. Magna enim viro inest sapientia. Nam postquam ipse ait, *Ipsa auri conficiendi materia digesta sit*, infert dicens: *Age igitur deinceps etiam argenti conficiendæ rationem plane doceamus*, ut nobis ostenderet duas esse operationes. Quoniam, & argenti conficiendi ratio omnibus prælata est, & antecellit; & sine ipsa nihil fiet.

XVIII. Audi ipsum hic rursus dicentem, *Mercurius ab arsenico, vel chalcantro, vel cerussa, vel magnesia, vel stimmi Italico*. Et superius in auri conficiendi ratione dixit. *Mercurius à cinabrio*, hic vero ait: *Mercurius ab arsenico, vel cerussa, & reliqua*. D. Et quomodo potest cerussa Mercurius fieri? Sy. Sed non dixit, ut nos Mercurium à cerussa sumeremus, sed corporum dealbationem, hoc est, conversionem tangens, hoc dixit. Hic enim cuncta

cuncta alba retulit, Ibi veracitrima : ut recte nos intelligeremus ; vide quomodo appellavit corpus magnesiæ chrylocollam. Hic vero corpus magnesiæ tantum, vel stimmi Italici. Et hæc nobis breviter dicta sufficiant. Exercere prius mentem decet, ut naturæ operationes dignoscamus in rebus, quibus Deo favente studemus : oportet igitur nosse prius rerum species liquefacere, & conflationibus conlimiles in unum, colorem convertere, & duos Mercurios in argentum vivum redigere, & ad putrefactionem separare. Sed ope divina commendandi finem faciam.

τὴν ἀνάκαμψιν ἀντιγόμενον
κεν. ἐνταῦθα γὰρ λευκὰ πάντα
ἐκὼν δὲ τὰ ξανθὰ, ἵνα νοήσομεν,
πῶς εἶπε σῶμα μαγνησίας χρο
εαλον, ἐνταῦθα δὲ σῶμα μιν
σίας μόνον, ἢ σήμερον ἰταλικῶν
ταῦτα μὲν πρὸς βραχὺ ἢ αὐτῶν
ἡμῖν εἰρησώδως. προγυμνάζονται
νῦν χρῆ, ἵνα διαγινώσκωμεν τὰ
φύσεως ἐνεργείας περὶ τῶν σπαι
μένων ἢ τῶ Θεῷ συνεργεία. χρ
ἡμᾶς γινώσκων ταρ χεύονται
εἶδη πρώτων ἢ ἐν ταῖς χώραις
χροα ἀποτελείονται εἰς ἓν χρῶμα
τὰ μὲν δύο C C ὑδραργυροῦ
εἰς σῆψιν ἀποχωρίζοντα Θεῷ
Θεῷ. ἢ τὸ πᾶν τῷ λόγῳ
λεσται.

CAPUT XXIII.

De EUNOMIO & aliis Quarti Sæculi Hæreticis.

De Eunomio 1. Scriptores veteres qui ejus hæresin confutaverunt. 2. Eunomii scripta 3. alii Enomii. 4. Libellus fidei Theodosio Imp. oblati. 5. Apologia nunc primum edita integrâ Græcè & Latine. 6. De hæreticis sæculi quarti, Ario, 7. Photino, 8. Aëcio, 9. aliisque. 10.

Eunomius in Dacora a) Cappadociæ vico natus, à Baronio S. Basilium b) secuto præter rem Galata appellatur:

- a) Sozom. VII. 17. cum quo non pugnat Nyssenus, Oltiserium (in quo Dacorenses agri) patriam Nysseni prodens.
b) Ex Basilio in Eunom. lib. I. pag. 2. Baronius ad A. C. 360. n. 35. Sed videndus Nyssenus in Eunom. lib. I. pag. 307. seq. & qui ex recentioribus de Eunomio

ὑπογραφεὺς. sive notarius, discipulus & defensor fuit Aëtii Ariani, Magistro etiam subtilior, * & in hæresi prodenda audacior, auctor sectæ *Anomæorum*, c) Ex Diacono Antiocheno factus A. C. 360. Episcopus Cyzici, ** hæretica, quam primum dissimulabat doctrina sua graves in Ecclesia turbas dedit, unde Constantii Imp. jussu eodem anno depositus & in exilium missus est. A Valente promodum ultimo supplicio affectus fuisset, quod in ipsius agris Procopius Tyrannus d) A. 365. delituerat: sed & hic Imperator novo eum exilio in Mauritaniam afficere satis habuit, unde deinde revocatum non diu post Theodosius senior iterum relegavit, e) à quo venia denique impetrata ipsi est ad patrios Dacoræ agros revertendi, in quibus obiit ante A. C. 396. Plura de Eunomio Philostorgius Eunomianus, qui viginti annos natus Eunomium A. 361. CPolii versantem vidit f) & præter illa quæ in Historia Ecclesiastica de illo tradit, non diffitetur etiam singulari scripto se Eunomii persecutum g) laudes, *Ἐγκώμιον ἀνατάξασθαι*. III. 21. sed quod ætatem haud tulit,

I i

II. Scri-

imprimis videndi Tillemontius Tom. 6. memor. Eccles. pag. 501. seq. edit. Paris. & Samuel Basnage ad A. C. 360. n. 14.

* Confer Casp. Sagittarium introduct. in Hist. Eccles. pag. 946. qui plura ibi de Eunomio ejusque hæresi, quemadmodum & D. Balthasar Bebelius Sec. IV. Tom. 2. pag. 1285. seq. Jac. Gothofredus ad Philostorg. &c.

c) *Anomæos* dici notum est à dogmate, quod Filium non modo æqualem ut cæteri Ariani, sed etiam similem & ὁμοιον DEO Patri negarent. Nonnulli tamen Veteres ad nomen Eunomii alludentes velut ἀνόμους interpretantur, ut in Veteri Codice Canonum quem ad calcem operum Leonis Magni edidit Paschasius Quesnellus cap. 58. *anathematizari omnem hæresin, speciatim autem Eunomianorum, qui Latine sine lege dicuntur.*

90 Eleusii in Episcopatu Cyziceno successor. Niceph. IX. 46. XI. 5.

d) Philostorg IX. 5. Tillemont. Tom. 6. Tom. 6. memor. pag. 509. qui de Procopio illo accurate Hist. Imperator. Tom. 5. pag. 132. seq.

e) Sozom. VII. 17. Nicephorus XII. 29. Hist.

f) Philostorg. X. 6.

g) Ipsam Historiam Ecclesiasticam Philostorgii haud fere aliud quam Eunomii encomium cenferi debere, recte notat Guil. Caveus,

II. Scriptores veteres de Eunomio, & contra Eunomii hæresin.

Illis, qui interciderunt, additus asteriscus.

- * Andronicianus, cuius libros breves duos adversus Eunomianos memorat Photius Cod. 45.
- * Apollinaris, quem inter eos qui Eunomium confutarunt primo loco ponit Hieronymus c. 120. de Scriptor. Eccles. Meminit & Philostorgius VIII. 12.
- S. Athanasius dialogo 2. de Trinitate, ubi refutat Aëtii Epistolam scholiis Eunomii illustratam.
- Basilii Magni Epist. 168. & in libris contra Eunomium. Vide supra pag. 78. seq.
- * Didymus Cæsarensis Eunomium confutavit teste Hieron. c. 120. de Scriptoribus Ecclesiasticis.
- S. Epiphanius hæresi 76. Jo. Damascenus hæresi 76. & Harmenopolus hæresi 13, qui confirmat quod traditur à Joanne Zonara scholiis ad Canonem in Deiparam, apud Cotelierum III. monument. Ecclesiæ Græcæ, pag. 466. Eunomium quæ de suppliciis impiorum æternis sacra habet pagina, *πρὸς ἀπειλὴν συγγεγραμμένη πλάσματι μόνῳ tantum ad comminationem solo figmento scripta* pronunciasse.
- * Gelasius Episcopus Cæsarensis in Palæstina Episcopus, cuius librum adversus Anomæos memorat Photius Cod. 88. 89. & 102.
- Gregorius Nazianzenus inter eos qui Eunomio responderunt laudatur ab Hieronymo, respiciente quinque λόγους ejus θεολογικὰς adversus Eunomianos & Macedonianos, inter Orationes Nazianzeni XXXIII-XXXVII.
- Gregorius Nyssenus. Vide supra, pag. 151. seq. & 160. Idem etiam libro de anima perstringit Eunomium quod carnem cum sensibus solum à λόγῳ assumptam docuit, de quo ejus errore Gennadius c. 2. de Ecclesiæ dogmatibus. Itaque quod in Eunomii expositione fidei legitur ἀναλαμβάνοντα τὸν ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος ἀνθρώπου, intellectum ab eo secundum Apollinaris hæresin, ut per ψυχὴν non mentem sed inferiorem modo animam sensibus constantem acceperit.

Joan-

Joannes Chrysostomus in homiliis de incomprehensibili DEI natura. Incipiunt: τί τῶν ὁ ποιμὴν. Et sexta: μίαν ὑμῶν διελέχθην. Hoc enim inprimis datum vitio est Eunomio, quod ita de DEo etiam adversus perspicua S. Scripturæ dicta disseruit, ac si illius Naturam perspectissimam & ad unguem notam haberet. Vide S. Basilii Epist. 168. & Theodorit. lib. IV. hæret. fab. cap. 3. S. Hieronymus in XII. Matthæi: *Erubescat Eunomius tantam sibi noisiam Patris & Filii, quantam alterutrum inter se habeant, vendicans.* Verba Eunomii apud Socratem IV. 7. ὁ Θεὸς περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐσσίας ἔδεν πλέον ἡμῶν ἐπίσταται. &c.

Historiæ Ecclesiasticæ scriptores Socrates, Sozomenus, Theodorus, Rufinus, Nicephorus. Nec non qvi Annales & Chronica condidit Cedrenus, Zonaras &c.

Nicetas Choniates libro V. thesauri Orthodoxæ fidei,

Philastrius de hæresibus cap. 68. *Augustinus* & *author Prædestinati* hæresi 54. *Eunomius* hæresi 56. qvi Eunomium Dialecticum appellat.

* *Sophronius* (ille ut suspicor S. Hieronymi amicus) pro Basilio contra Eunomium, laudatus Photio Cod. 5. & 138. Bibliothecæ.

Theodorus lib. IV. hæreticarum fabularum cap. 3. qvi inter alia Eunomianis tribuit quod & ipsi cum Marcione duo rerum principia malum & bonum statuerint, & inferiores partes à malo principio ortas & hinc non totum baptizandum esse hominem docuerint. Cui congruit quod S. Ambrosius Eunomianos jungit Marcionem, lib. 1. de officiis c. 2. ad quem locum conferendæ notæ Monachor. Benedictinor. Tom. 2. pag. 31.

* Theodorus Antiochenus Mopsestis Episcopus, cujus libros XXV. pro Basilio contra Eunomium memorat Photius Cod. 4. & Cod. 138. & 177. pag. 207. & ante eum Theodorus loco jam laudato.

Timotheus presbyter de receptione hæreticorum, apud. Cotelierum III. monument. Ecclesiæ Græcæ pag. 383. seq.

III. Eunomii scripta.

Plurima contra fidem nostram scripsisse, & disputandi leges suis dedisse sectatoribus notat Rufinus lib. 1. Hist. Eccles. cap. 25. at-

II. Scriptores veteres de Eunomio, & contra Eunomii hæresin.

Illis, qui interciderunt, additus asteriscus.

- * Andronicianus, cujus libros breves duos adversus Eunomianos memorat Photius Cod. 45.
- * Apollinaris, quem inter eos qui Eunomium confutarunt primo loco ponit Hieronymus c. 120. de Scriptor. Eccles. Meminit & Philostorgius VIII. 12.
- S. Athanasius dialogo 2. de Trinitate, ubi refutat Aëtii Epistolam scholiis Eunomii illustratam.
- Basilii Magni Epist. 168. & in libris contra Eunomium. Vide supra pag. 78. seq.
- * Didymus Cæsareensis Eunomium confutavit teste Hieron. c. 120. de Scriptoribus Ecclesiasticis.
- S. Epiphanius hæresi 76. Jo. Damascenus hæresi 76. & Harmenopolus hæresi 13. qui confirmat quod traditur à Joanne Zonara scholiis ad Canonem in Deiparam, apud Cotelierum III. monument. Ecclesiæ Græcæ, pag. 466. Eunomium quæ de suppliciis impiorum æternis sacra habet pagina, *πρὸς ἀπειλὴν συγγεγραμμένη φθασὶ πλάσματι μόνῳ tantum ad comminationem solo figmento scripta* pronunciasse.
- * Gelasius Episcopus Cæsareensis in Palæstina Episcopus, cujus librum adversus Anomæos memorat Photius Cod. 88. 89. & 102.
- Gregorius Nazianzenus inter eos qui Eunomio responderunt laudatur ab Hieronymo, respiciente quinque λόγους ejus θεολογικὰς adversus Eunomianos & Macedonianos, inter Orationes Nazianzeni XXXIII-XXXVII.
- Gregorius Nyssenus. Vide supra, pag. 151. seq. & 160. Idem etiam libro de anima perstringit Eunomium quod carnem cum sensibus solum à λόγῳ assumptam docuit, de quo ejus errore Gennadius c. 2. de Ecclesiæ dogmatibus. Itaque quod in Eunomii expositione fidei legitur ἀναλαμβάνοντα τὸν ἐν ψυχῇ καὶ σώματι ἄνθρωπον, intellectum ab eo secundum Apollinaris hæresin, ut per ψυχὴν non mentem sed inferiorem modo animam sensibus constantem acceperit.

Joan-

Joannes Chrysostomus in homiliis de incomprehensibili DEI natura. Incipiunt: *τί τῶν ὁ ποιμὴν*. Et sexta: *μίαν ὑμῶν διελέχθην*. Hoc enim in primis datum vitio est Eunomio, quod ita de DEO etiam adversus perspicua S. Scripturæ dicta disseruit, ac si illius Naturam perspectissimam & ad unguem notam haberet. Vide S. Basilii Epist. 168. & Theodorit. lib. IV. hæret. fab. cap. 3. S. Hieronymus in XII. Matthæi: *Erubescat Eunomius tantam sibi notitiam Patris & Filii, quantam alterutrum inter se habeant, vendicans*. Verba Eunomii apud Socratem IV. 7. *ὁ Θεὸς περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐσσίας ἔδεν πλέον ἡμῶν ἐπίσταται*. &c.

Historiæ Ecclesiasticæ scriptores Socrates, Sozomenus, Theodorus, Rufinus, Nicephorus. Nec non qui Annales & Chronica condidere Cedrenus, Zonaras &c.

Nicetas Choniates libro V. thesauri Orthodoxæ fidei.

Philastrius de hæresibus cap. 68. *Augustinus* & *author Prædestinati* hæresi 54. *Eunomius* hæresi 56. qui Eunomium Dialecticum appellat.

* **Sophronius** (ille ut suspicor S. Hieronymi amicus) pro Basilio contra Eunomium, laudatus Photio Cod. 5. & 138. Bibliothecæ.

Theodorus lib. IV. hæreticarum fabularum cap. 3. qui inter alia Eunomianis tribuit quod & ipsi cum Marcione duo rerum principia malum & bonum statuerint, & inferiores partes à malo principio ortas & hinc non totum baptizandum esse hominem docuerint. Cui congruit quod S. Ambrosius Eunomianos jungit Marcion, lib. 1. de officiis c. 2. ad quem locum conferendæ notæ Monachor. Benedictinor. Tom. 2. pag. 31.

* **Theodorus Antiochenus** Mopsestis Episcopus, cujus libros XXV. pro Basilio contra Eunomium memorat Photius Cod. 4. & Cod. 138. & 177. pag. 207. & ante eum Theodorus loco jam laudato.

Timotheus presbyter de receptione hæreticorum, apud. Cotelierum III. monument. Ecclesiæ Græcæ pag. 383. seq.

III. Eunomii scripta.

Plurima contra fidem nostram scripsisse, & disputandi leges suis dedisse sectatoribus notat Rufinus lib. 1. Hist. Eccles. cap. 25. at-

que illa tanti facta ab Eunomianis, ut majoris autoritatis arbitrareretur quam Evangelia, & in ipso crederent lumen esse Veritatis, traditum Hieronymo adversus Vigilantium: vicissim Imperatores edictis publicis librosejus (nuper defuncti) jussisse aboleri constat non modo ex Philostorgii XI. 5. Sed etiam ex lege Arcadii data A. C. 398. lib. XVI. 34. Cod. Theodos. Tom. 6. pag. 152. *Codices sane eorum* (Eunomianorum) *scelerum omnium doctrinam ac materiam continentes*, *summa sagacitate mox quasi ac prodi exerta auctoritate mandamus*, *sub aspectibus eorum judicantium incendio mox cremandos.* Ex quibus si qui forte aliquid qualibet occasione vel fraude occultasse, nec prodidisse convincitur, sciat se velut noxiorum codicum, & maleficii crimine conscriptorum, retentorem capite esse plectendum. Et jam S. Basilius lib. 1. contra Eunom. pag. 5. ridet Eunomii superbiam, quod speraret libros suos ætatem laturos. ὡς τῆς ἀλαζονείας, τὸ καὶ ὕπερον οἰεῖσθαι αὐτῷ διαρκέσει τὸν λόγον, καὶ ἀθάνατον εἰς τὸν ἐπὶ ὄντα χρόνον τὴν μνήμην αὐτῆς φύλαχθῆσεσθαι. Accerte pauca quædam servari contigit & illorum ipsorum quicumque confutarunt studio, cæteris omnibus longa nocte sepultis ac perperditis. Scripsit autem:

1. *Commentarium in Epistolam ad Romanos*, tomis septem, in quibus verborum rerum inanem perstringit Socrates IV. 7. πολὺς δὲ τὴν λέξιν καὶ τὰ αὐτὰ περιστρέφει αἰὲ καὶ μὴ δυνάμεται περιγίνεσθαι τῇ προτεθέντῃ σκοπῇ, ὡς δεικνύουσιν αὐτῇ οἱ ἐπὶ τὰ τόμοις ἐμαυτοπονήσας εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους τῇ Ἀποστόλῃ Ἐπιστολήν. Πολλὰ γὰρ λόγους εἰς αὐτὴν ἀναλώσας, τῆς Ἐπιστολῆς τὸν σκοπὸν λαβεῖν οὐ δέδυνηται. Idem ex Socrate repetit Hist. tripartita VII. 19. & Svidas in Εὐνομίᾳ. Addit vero Socrates idem de aliis ejus scriptis posse affirmari, ἐφ' ἃ πολλοὶ δὲ αὐτῇ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ φερόμενοι λόγοι τυγχάνουσιν, ὧν ὁ βεβηλωμένος πῆρσαν λαβεῖν, εὐρήσει ἐν πολυλεξίᾳ τὴν τῶν νοημάτων εὐτέλειαν.

2. *Epistolas*, quas cæteris Eunomii scriptis præfert Philostorgius, & ab eo prælatas notavit Nicephorus XII. 29. Meminit Epistolarum ejus etiam Photius Codice CXXXVIII. ad quadragenas ex illis legisse se testatus, sed non ita præclare de illis judicat. Ἀνεγνώθησαν δὲ καὶ ἐπιστολαὶ αὐτῆς πρὸς διάφορους, μέχρι τεσσαράκοντα, ἀλλὰ καὶ ἐν ταύταις τὸ αὐτὸ τῶν λόγων ἐδιδόθη λεπτεργῶν, παντελῶς τῇ τῶν ἐπιστολῶν χαρακτῆρι καὶ τὰς νόμους ἀκῆσαι, μή τι γὰρ τρεῖς ἐν αὐτοῖς εἰς τὸ τηλετυθῆναι διέπεσεν.

3. Ἐκ-

3. Ἐκθεσιν πίστεως, *Fidei libellum* Theodosio Imp. oblatum CPoli A. C. 383. cum Episcopos plures * ad se vocasset, & confessiones eorum exhiberi sibi fecisset, ut narrant Socrates V. 10. & Sozomenus VII. 12. Hunc libellum in Codice Bavarico & Liveneji subiectum, in MS. Florentino autem, unde Emericus Bigotius descripsit, præfixum libris Nysseni contra Eunomium publicavit Valesius in notis ad laudatum Socratis locum, & post eum Baluzius in nova collectione Concilior. Tom. 1. pag. 89. Quoniam vero brevis est, ut cum Apologetico quem infra primus profero, possit conferri, eam hic integram exhibui. *Nec inutile fuerit, inquit Valesius, eam hic apponere. Est enim totam Eunomii impietatem complectitur, quadam tamen habet minime spernenda.*

Ἐυνομίᾳ ἐκθεσις.

I. Τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, κατὰ δικαίαν κρίσιν φήσαντι ὁμολογεῖν ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς τὰς ὁμολογῶντας αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπαρνεῖσθαι τὰς ἀναιδέας αὐτόν καὶ τῆς ἀποστολικῆς διδασκαλίας προτρέψεως ἡμᾶς, ἐτοιμὰς εἶναι πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ ἐπερωτῶντι λόγον. καὶ τῶν βασιλικῶν προσηγμάτων ταύτων ἐπιζητούντων τὴν ὁμολογίαν, προθύμως ὁμολογῶμεν, ὡς φρονέμεν, καὶ ὅτι πιστεύομεν εἰς τὸν ἕνα καὶ μόνον ἀληθινὸν Θεὸν κατὰ τὴν αὐτοῦ διδασκαλίαν, ὅσην ἐψευσμένη φωνὴ τιμῶντες. Ἐστὶ γὰρ ἀψευδής. ἀλλ' ὅπως ὄντα φύσει τε καὶ δόξῃ Θεὸν ἕνα.

Fides exposita ab Eunomio.

I. Cum DEUS ac Servator noster JESUS CHRISTUS justissima sententia dixerit, a) confessurum se coram Deo Patre, eos, qui ipsum confiterentur coram hominibus, & negaturum eos, qui ipsum negarent: cumque Apostolica doctrina b) hortetur nos, ut prompti paratique simus ad reddendam rationem cuilibet eam poscenti: cum denique Imperialia præcepta c) hanc confessionem requirant, alacri animo confitemur ea, quæ sentimus, & quod credimus in unum ac solum verum DEUM, d) juxta ipsius doctrinam, ne utique falsa voce eum honorantes. Est enim expers mendacii. Quippe qui & natura & gloria re vera est unus DEUS; sine

li 3

prin-

* Confer Clariss. Boivini notas ad Nicephori Gregoræ Historiam pag. 793.

a) Matth. X, 32, b) 1. Pet. III, 15, c) Theodosii M. Imp. d) Joh. XVII, 3,

principio, semper & indefinenter solus: substantia secundum quam unus est nequaquam divisus, aut partitus in plures: aut alius atque alius subinde existens, aut ab eo, quod est recedens: Nec ex una substantia in tres hypostases figuratus. Omnino enim & semel unus est, uno semper atque eodem modo permanens solus: nullum habens socium Divinitatis, nullum gloriæ participem, nullum consortem potentiae, nullum regni assefforem. Unus enim est ac solus DEUS omnipotens, DEUS Deorum, Rex Regum, & Dominus Dominantium; altissimus super omnem terram; altissimus in caelis; altissimus in altissimis ac caelestibus: verus in existendo id, quod est & manet semper: verus in operibus, verus in sermonibus: principium omnis subjectionis, potestatis, Imperii. Superior conversione, & expers mutationis; utpote illibatus. Propriam substantiam non partiens in generando; nec idem generans & generatus, aut idem * Pater existens & Filius. Est enim incorruptus. In faciendo nequaquam indigens materia, aut membris, aut naturalibus instrumentis. Nulla enim re opus habet.

* Ut Sabellio visum,

ἀνάρχως, ἀίδιως, ἀτελευτήτως μό-
νον. ἔ τὴν οὐσίαν καθ' ἑαυτὴν ἑῷ, χω-
ρίζομενὸν ἢ μερίζομενὸν εἰς πλείους· ἢ
ἄλλοτε ἄλλον γινόμενον, ἢ τῶν εἶναι ὃ ἐστὶ
μερίζομενον. ἔτε ὅτι μιᾶς ὑπόστα-
σεως τρεῖς σχηματιζόμενον·
πάντη γὰρ καθ' ἅπαρ ἐστὶν εἷς, καὶ
κατὰ τὰ αὐτά τε καὶ ὡσαύτως διαμέ-
νων μόνῳ, ἔ κοινωνοὺς ἔχων τῆς Θεότη-
τος, ἔ μετέστην τῆς δόξης, ἔ σύγ-
κληρον τῆς ἐξουσίας, ἔ σύνδρονον
τῆς βασιλείας· εἷς γὰρ ἐστὶ καὶ μόνῳ
Θεὸς παντοκράτωρ, Θεὸς Θεῶν, βα-
σιλεὺς τῶν βασιλευνόντων, καὶ κύριος
τῶν κυρעυνόντων· ὑψίστος ἐπὶ πάν-
των τὴν γλῶσσαν, ὑψίστος ἐν ἔρανοις,
ὑψίστος ἐν ὑψίστοις, τοῖς ἐπερανίοις.
ἀληθινὸς ἐν τῷ εἶναι ὃ ἐστὶν αἰεὶ καὶ
διαμένει· ἀληθινὸς ἐν ἔργοις, ἀλη-
θινὸς ἐν λόγοις· ἀρχὴ ἀπάσης ὑπο-
ταγῆς, ἐξουσίας. βασιλείας ἀνώτερον
τροπῆς, καὶ μεταβολῆς ἐλεύθερον, ὡς
ἀκήρατον· ὅτι ἐν τῷ γεννᾶν τὴν ἰδίαν
οὐσίαν μερίζων, καὶ ὁ αὐτὸς γεννῶν
καὶ γεννώμενον, ἢ ὁ αὐτὸς πατὴρ
γινόμενον καὶ υἱός. ἐστὶ γὰρ ἀφθαρ-
τον· ὅτι ἐν τῷ ποιεῖν ἡμέρων ἢ φυ-
σικῶν ὀργάνων προσδεόμενον. ἐστὶ
γὰρ πάντων ἀπροςδεής.

II. Πιστεύομεν καὶ εἰς τὸν τῷ Θεῷ
 ὡν, τὸν μονογενῆ Θεόν, τὸν πρω-
 τόγον πάσης κτίσεως, ἡμεῖς ἀλη-
 θινὸν Θεόν, οὗ ἀγέννητον οὗ ἀνευ
 πρὸ τῷ εἶναι γεννήσεως ὀνομαζόμε-
 νοι ὡν, πρὸ πάσης κτίσεως γενό-
 μενοι οὗ ἀκτιστοι. ἄρχην ὁδῶν ἐρ-
 γων τῷ Θεῷ, καὶ ἐν ἀρχῇ ὄντα λό-
 γον. οὗ ἀναρχον. σοφίαν ζῶσαν,
 ἀλήθειαν ἐνεργῶσαν, δυνάμιν ὑφε-
 σῶσαν. ζῶν. γεννητὴν. ὡς ὡν Θεῷ
 ζῶγοντα τὰς ζῶντας καὶ ζωοποι-
 ῶντας νεκροὺς. Φῶς ἀληθινόν, φω-
 τίζον πάντα ἄνθρωπον εἰσερχόμενον
 εἰς τὸν κόσμον. ἀγαθὸν καὶ χρηστὸν
 ἀγαθῶν. ὡς ἀγαθότητι καὶ διωά-
 μα γεννηθέντα τῷ πατρί. ἐκ τῷ
 μεριστῶντι συμμερισάμενον τὴν ἀξί-
 ας, οὗ ἄλλω τινὶ τὴν πατρικὴν ἐ-
 σίας, ἐ τὴν βασιλείαν. ἀλλὰ γενόμε-
 νοι οὗ γεννήσεως ἐνδοξον, καὶ τῆς δό-
 ξης κύριον. καὶ λαβόντα παρὰ τῷ
 πατρὸς τὴν δόξαν, ἐ τῆς ἐκείνου με-
 ταλαβόντα δόξης. ἀμετάδοτος γὰρ
 ἡ δόξα τῷ πατοκράτορι, καὶ ὡς
 ἦν, τὴν δόξαν μὴ ἐτέρῳ ἐ δώσω.

II. Credimus etiam in Filium
 Dei, unigenitum Deum, primo-
 genitum omnis creaturæ, d)
 Christum verum Deum, non in-
 genitum : non antequam esset,
 sine generatione Filium nomina-
 tum e) genitum ante omnem
 creaturam, non increatum : prin-
 cipium viarum Dei f) ad ope-
 ra, & in principio existentem ser-
 monem, g) non expertem
 principii : sapientiam viventem,
 veritatem operantem, virtutem
 subsistentem, vitam genitam,
 Qui, utpote Filius Dei, vivos vi-
 vificat, & suscitatur mortuos. Lu-
 cem veram, quæ illuminat om-
 nem hominem venientem in
 mundum. h) Bonum, & sup-
 peditatorem bonorum : quippe
 qui bonitate ac virtute Patris est
 genitus. Qui neque cum eo, qui
 ipsi impertitus est dignitatem, ne-
 que cum ullo alio paternam sub-
 stantiam aut regnum participa-
 vit. Sed qui ex generatione fa-
 ctus est gloriosus & Dominus glo-
 riæ. Qui à Patre accepit gloriam.
 non autem participavit gloriam
 Patris. Nam gloria Omnipoten-
 tis est incommunicabilis, sicut
 ipse

d) Coloss. I. 15.

e) contra Pauli Samosatensis, Marcelli Ancyranı & fortasse Photini sententiam. Vide
 quæ ad Philastrii hæresin 123.

f) Prov. VIII. 22. g) Joh. I. 1. h) Joh. I. 9.

ipse dixit: i) *gloriam meam alteri non dabo*: Qvi à Patre glorificatus est ante sæcula. k) Qvi glorificatur à Patre per sæcula, & per universam rationalem & creatam substantiam. Qvem stipat universa cœlestis militia. Est enim Dominus & Rex gloriæ, l) utpote Dei Filius ac DEus: opifex mortalium atqve immortalium: opifex spirituum & universæ carnis. Omnia enim per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil: m) Rex & Dominus vitæ omnis ac spiritus eorum, quæ per ipsum facta sunt. Omnia enim ei tradita sunt à Patre, n) juxta sanctissimam ejus vocem, & omnia dedit Pater in manu ejus. Obediens ad opificium & creationem omnium rerum. Obediens ad omnem administrationem. Qvi non ex obedientia accepit, ut esset Filius aut DEus. Sed ex eo, quod Filius est, & quod unicus genitus est, factus est DEUS. Obediens in operibus, obediens in verbis. Mediator in sententiis, mediator in legibus. Hunc Filium DEI & unigenitum DEUM agnoscimus. Solum similem o)

δεδοξασμένον ὑπὸ τῆς Πατρὸς πρὸ τῶν αἰώνων δεδοξασμένον ὑπὸ τῆς πατρὸς δι' αἰῶν[Ⓢ], καὶ πάσης λογικῆς καὶ γεννητῆς ἐσίας δορυφορούμενον ὑπὸ πάσης ἐπαραινέας στρατίας κύρι[Ⓢ] γὰρ ἐστὶ καὶ βασιλεὺς τῆς δόξης, ὡς υἱὸς Θεοῦ καὶ Θεός. δημιουργὸς ἀθανάτων καὶ θνητῶν, δημιουργὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς πάντα γὰρ δι' αὐτῆς ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτῆς ἐγένετο ἔθεν βασιλεὺς καὶ κύρι[Ⓢ] πάσης ζωῆς καὶ πνοῆς τῶν δι' αὐτῆς γενόμενων πάντα γὰρ αὐτῶ παρεδόθη παρὰ τῆς πατρὸς, κατὰ τὴν ἀγίαν αὐτῆς Φωνὴν, καὶ πάντα δέδωκεν ὁ πατὴρ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς ὑπήκο[Ⓢ] πρὸς τὴν τῶν ὄντων δημιουργίαν καὶ γένεσιν. ὑπήκο[Ⓢ] πρὸς πᾶσαν δίοικησιν ὅσα ἐκ τῆς ὑπακοῆς προσλαβὼν τὸ εἶναι υἱὸς ἢ Θεός· ἀλλ' ὅτι τῆς υἱὸς εἶναι καὶ γεννηθῆναι μονογενὲς Θεὸς γενόμεν[Ⓢ] ὑπήκο[Ⓢ] ἐν ἔργοις. ὑπήκο[Ⓢ] ἐν λόγοις μεσίτης ἐν δόγμασι. μεσίτης ἐν νόμοις τῶν ἴσμεν υἱὸν τῆς Θεοῦ καὶ μονογενῆ Θεόν. τῶν ὁμοίων τῶν γεννησάντι μόνον κατ' ἐξοά-

i) Esaiæ XLII, 8. At bene Chrysost. in Matth. XXI, 23, editus à Cotelierio 3. Monument. Ecclesiæ Græc. pag. 150. *Filius alter non est, ego enim & Pater unum sumus* Joh. X, 30. Et, *cum venerit Filius hominis in gloria Patris sui*, Marc. VIII, 38.

k) Joh. XVII, 5. l) Psal. XXIV, 7. 8. 10. m) Joh. I, 2.

n) Matth. XXVIII, 18. o) Ab hac doctrina, Anomæorum nomen, quod similitudinem Naturæ inficiabantur, solam similitudinem operationis admittebant,

ἰσότητα καὶ τὴν ἰδιότητα
 ὡς πατὲρ πατέρας
 δύο πατέρες. ὁ δὲ ὡς ἡ
 ἑκείνων δύο ἡν. ὁ δὲ ὡς
 ἀγεννήτω. μόνον γὰρ ἐστὶν
 ὁ πανκράτωρ, ὁ μόνον
 ἀπαρχὴ ἀλλ' ὡς ὁ πατὴρ
 καὶ ὡς σφραγίδα πάσης
 ἀπαρχῆς ἐνεργείας καὶ
 σφραγίδα τῶν τῶ πα-
 τέρων καὶ λόγων καὶ βελευμά-
 των ὁμολογούμεν ἓνα τὸν ἐν
 αἰὲς ὄντα τὴν γῆν. Τὸν
 φλέξαντα Σοδομίτας τὸν
 ἀνέκοντο Αἰγυπτίους. Τὸν θέ-
 νοντος κατ' ἐπιταγὴν τῶ
 Θεοῦ. Τὸν ἐπὶ τῶν προφητῶν
 ὁμιλοῦντα παλαίοις. Τὸν κα-
 λῶντα ἀπειθεῖν. Τὸν λα-
 οῦ τῶ κλένειν τὴν ἐξουσίαν
 τῶ πρὸς ἐξουσίαν. Τὴν γὰρ
 ἐξουσίαν δίδωκε τῷ ἡ. Τὸν ἐπ'
 τῶν ἡμερῶν γενόμενον ἐν
 σαρκὶ ὄντα ὡς γυναικὸς γενό-
 μενον ἐπὶ ἐλευθερίᾳ καὶ
 τῶ γένει ἡμῶν ἀναλαβόν-
 τος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος ἄν-

Patri ob præcipuam similitudi-
 nem & propriam significationem:
 non ut Patrem Patri. Neq; enim
 duo sunt Patres. Non ut Filium
 Filio; quippe cum non sint duo
 filii: Neque ut ingenitum inge-
 nito; unus enim ingenitus est,
 Deus scilicet omnipotens; & unus
 Filius, unigenitus scilicet. Sed
 similem, ut Filium Patri: quippe
 qvi imago sit & sigillum p)
 omnis operationis ac virtutis Pa-
 ternæ; sigillum omnium operum
 ac sermonum & consiliorum Pa-
 tris. Hunc confitemur unum ef-
 se eorum, qvi terram inundarunt,
 eum, qvi Sodomitas igne exussit.
 Qvi Ægyptios supplicio affectit.
 Qvi leges tulit juxta mandatum
 æterni Dei. Qvi tempore Pro-
 phetarum locutus est ad priscos.
 Qvi vocavit eos, qvi parere recu-
 sabant. q) Qvi omnem judi-
 candi potestatem accepit. Pater
 enim non judicat quenquam, sed
 omne judicium dedit Filio. r)
 Qvi in ultimis diebus factus est in
 carne, factus ex muliere. s)
 Factus est homo ad liberationem
 & salutem generis nostri. Qvi
 hominem ex anima t) con-
 stantem & corpore assumpsit.

Kk

Qvi

Hebr. I. 3. q) 1. Petr. III. 20. r) Joh. V. 22. s) Galat. IV. 4.

Vide supra pag. 250.

Qvi ore & lingua annuntiavit pacem vicinis simul ac remotis. Qvi factus est obediens usque ad crucem & ad mortem : u) & qvi non vidit corruptionem, x) sed surrexit tertia die. Et post resurrectionem discipulis suis per compendium exposuit mysterium. Qvi sedet ad dexteram Patris, qvi venturus est, ut vivos judicet ac mortuos.

III. Post hunc credimus in Paracletum, Spiritum veritatis: Doctorem pietatis. Qvi factus est ab unigenito & illi semel subiectus: nec post Patrem, nec cum Patre connumeratus. Unus enim ac solus Pater est DEUS super omnia. Nec Filio coæqvatus; unicus enim est Filius, nullum fratrem habens simul geritum. Nec tamen cum ulla alia re comparatus. Omnia enim, quæ per Filium facta sunt opera, transcendit generatione ac natura, & gloria & cognitione; quippe qvi primum sit ac præstantissimum, & maximum ac pulcherrimum opus unigeniti. Qvi cum unus ac solus sit etiam ipse, primusque & excellentissimus omnium Filii opificiorum, ob substantiam & naturæ dignitatem, operationem omnem ac doctrinam perficit ex arbitrio

Θρωπον· τὸν διὰ γλώσσης καὶ ὡς
τῷ εὐαγγελισάμενον τὴν ἐκκλησίαν
τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρῶν· τὸν
μενον ὑπήκουον μέχρι θανάτου
νάτη, καὶ μὴ ἰδόντα διαφθοράν
ἀναστάντα τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν
μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἀπακαθάρ-
σάμενον τοῖς ἑαυτοῦ τὸ μυστήριον
καθήμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς
ἐρχόμενον κρίνει ζῶντας καὶ νεκρούς·

III. Καὶ μετὰ τούτων πιστεύομεν
τὸν Παράκλητον, τὸ πνεῦμα τῆς
ἀληθείας· τὸν κατηχητὴν τῆς ἐκκλησίας
γενόμενον ὑπὸ τοῦ μονογενοῦς
καθ' ὅλην ὑποτέταγμένον· ὅτι
τὰ τὸν πατέρα. ὅτε τὰ πάντα
ἀρρηθμέμενον· εἰς γὰρ τὸν
πατὴρ ὁ ἐπὶ πάντων ἐξουσιάζων
ἡμῶν συνεξιστάμενον· μετὰ
ἐστίν, ἔδωκεν ἔχων ἀδελφὸν
ὅτε μὴν ἄλλω τινὶ συνεξιστάμενον
ἀπάντων γὰρ ἀναβεβηκότες ἐπὶ τὴν
ἡμῶν γενομένων ποιημάτων γενέσθαι
φύσει, καὶ δόξῃ καὶ γνώσει· οὕτως
ἔργον καὶ κράτιστον τοῦ μονογενοῦς· μὴ
γινόν τε καὶ κάλλιστον· εἰς δὲ καὶ τὸ
ἂν καὶ πρῶτον καὶ μόνον καὶ πάντων
πρὸς τὴν τῶν ἡμῶν ποιημάτων· καὶ
τὰ τὴν ἑστίαν καὶ τὴν φυσικὴν ἀρχὴν
πᾶσαν ἐνέργειαν καὶ διδασκαλίαν ἐκείνην

u) Philipp. II. 8. x) Psalm. XVI. 10.

τὸ δοκῆν τῷ ἡῶ, πεμπό-
 ντες αὐτῇ καὶ παρ' αὐτοῦ λαμ-
 βάντες τὴν ἀπαγγελίαν τοῖς παθεύο-
 ντι τῆς ἀληθείας καθηγουμένους
 τοὺς αἰγίς· μυσταγωγῶν
 ἐκείνους τῷ μυστηρίῳ. δια-
 φανίσαντες αὐτοὺς τῷ πνεύματι
 τῷ ἁγίῳ· τὴν χάριν συνεργῶν
 ἡμῶν πρὸς κατανόησιν καὶ θεω-
 ρίαν ἀκαταγμέτων ὑψηλῶν
 ἡμετέρας πρὸς τὸ συμφέ-
 ρειν καὶ πρὸς εὐσεβείαν φω-
 τιστικῇ τῷ φωτὶ τῆς γνώ-
 σεως τοὺς λογισμοὺς. δαί-
 μοναρχίας καὶ νοσούντας θερα-
 πείας· τοσούτας ἰάμενοι·
 ὡς ἐκτελέσωμεν θλιβομένους
 ἀκλίζοντας ἀνορθῶν
 ἀνταρτάνομενοι· ἀγωνιζόμε-
 νοι· ἀλάνδρουντας θαρ-
 σέως καὶ κηδεμόνα· πᾶσαι
 αἱ ἐκείνων ἐκείνοις ἐς φερόμενον
 ἡμῶν τῶν ἐννεστέρων καὶ
 ἐκείνων κτιστέρων.

ἐπὶ τούτοις εἰς τὴν
 ἀνάστασιν διὰ τοῦ σω-
 τῆρος τῶν θαλυθέντων σω-
 μένων μετὰ τῶν οἰκίων ἢ μερῶν
 αὐτοῦ ἐλλείποντο· οὔτε
 γὰρ οὐκ ἔχον τὸ ἐκάστου σῶμα
 ἀναστῆναι κατὰ τὸν παρέντα
 νόμον, ἀλλ' ἐπὶ τούτοις κεί-
 νων ἐπὶ κακῶς δοξαζομένων ἢ
 ἀποδοκίμων, καὶ πάντων ὁμοῦ τῶν

**Filii, missus ab illo & ab eodem accipiens: & renunciāns iis, qui instituuntur: docens veritatem: sanctos sanctificans: deducens eos, qui ad Sacramentum accedunt: dividens spiritui omne donum ejus, qui dat gratiam. Qui cooperatur fidelibus ad intelligentiam & contemplationem eorum, quæ mandata sunt. Qui orantibus subsonat. Qui ad id, quod utile est præit viam. Qui ad pietatem corroborat. Qui animas luce cognitionis illustrat. Qui purgat cogitationes. Qui Dæmones abigit, ægros curat, sanat langvidos. Qui errantes reducit in viam: solatur contritos: tubantes erigit: reficit laborantes. Qui pugnantibus subclamat: timidis addit animos: curator univerforum. Qui curam omnem ac sollicitudinem adhibet, ut benevolos promoveat, & fide-
liores quosque custodiat.**

IV. Posthæc credimus in eam, quæ per Servatorem futura est, resurrectionem corporum, horum scilicet ipsorum, quæ dissoluta sunt, una cum propriis membris ac partibus: nullo deficiente aut immutato ex iis, quæ unuscujusque corpus componebant dum viveret. Præterea credimus iudicium, quod postea fiet, eorum, quæ male cogitata atque acta fue-

K k 2

rint

rint in vita, & omnium pariter operum ac verborum & actuum, cogitationum ac sensuum, qui fuerint in hac vita: ita ut nihil omnino lateat, nec maximum quidquam, nec minimum: nihil negligatur ex iis, quæ illegitime aut injuste gesta sunt ac perpetrata: sed iusta & æqua merces rependatur: & ii quidem, qui usque ad exitum vitæ impie se gesserint aut peccaverint, sempiterno tradantur supplicio: ii vero, qui iuste ac pie vixerint, ad æternam vitam perducantur.

V. Hæc sentimus, prout à Sanctis accepimus; & sentientes credimus: nihil eorum, quæ accepimus, præ pudore aut præ metu obmittentes: sed neque per impudentiam aut pervicaciam aliquid amplius addentes, aut pervertentes: nec nobis conscii ullius impietatis ac blasphemiae, cuiusmodi adversus nos confingunt calumniatores, quorum iusta est condemnatio.

κατὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν γενομένην ἔργων καὶ λόγων καὶ ἐνεργειῶν, πράξεων, ἐνθυμημάτων, νοημάτων. μηδενὸς τὸ παράπαν λανθάνοντι τῶν μεγίστων ἢ τῶν ἐλαχίστων μηδενὸς περὶ ἐλπομένων τῶν ἐνθέσμως ἢ παρὰ νόμους ἐργασμένων, ἢ πεπερασμένων τῆς συμμετρίας καὶ δικαίας ἐπιμετρουμένης δίκης καὶ τοὺς μετὰ εἰς τέλος ἀσεβήσαντας ἢ ἁμαρτήσαντας, πρὸς τὴν ἀτελεύτησιν κόλασιν παρέπεμπούσης. τοὺς δὲ εὐσέως καὶ δικαίως βιώσαντας πρὸς τὴν αἰώνιον ζωὴν ἀναφερούσης.

V. Ταῦτα καὶ φρονοῦμεν τῶν ἀγίων μαθόντες, καὶ φρονοῦντες πιστεύουμεν οὐδὲν ὑπ' αἰχύνῃς ἢ δόξης παρέλιντες ὧν ἐμάθομεν ἕτε μὲν ὑπ' αἰχύνῃς ἢ φιλονεικίας προσυθέντες πλείον ἢ διασφύροντες οὐδὲ σιωπῶντες οὐδὲν ἀπηχῆς ἢ δύσφημον, ὅποια πλάττῃσι καθ' ἡμῶν οἱ συκοφαντοῦντες ἢ διαβάλλοντες ὧν τὸ κῆρυξ ἐνδίκον ἐστίν.

4. Ἀπολογητικὸς, *Defensio doctrinae* sue. Hoc ipsum est scriptum illud famosum quod quinque adversus Eunomium libris, quos etiam nunc habemus, S. Basilii confutavit, notatque titulum istum vafre ac versute ab Eunomio esse excogitatum, ne hæreticum suum dogma, quod peroptabat, exponere ac promulgare sponte, sed veluti coactus tueri se ac defensionem suam edere videretur. Πρῶτον μὲν γὰρ αὐτῷ πάντων κακέργημα, τὸ κῆρυξ τῶν λόγων ἐπινενόηται, ἐν ἀπο-

λο-

ἵνα μὴ δόξη προηγουμένως ποιῆσθαι
 δογματῶν τῆς ἀσεβείας τὴν ἐκθεσιν, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ τὰς λόγους
 ἀπολογίας. Exordium hujus Apologetici, Epilogumque Græ-
 cæ Henr. Warthoni versione ex Codice C. V. Thomæ Tenison
 Græc. Caveus in Historia literaria scriptorum Ecclesiastico-
 rum. Integrum Anglice vertit ediditque Wilhelmus Whistonus
 primo operis, Eunomianismo incrustando destinati, quod pri-
 mum Christianismum redivivum inscripsit Lond. 1711. 8. Græce
 in variis Bibliothecis, meminique me Eunomii Apologeticum
 solvere inter libros Marquardi Gudii, atque hunc ipsum re-
 perisse a præstantissimo Morhofio, quando memoriæ lapsu
 Photini Apologiam ineditam in Gudii Bibliotheca reperiri.
 Illa est Eunomii Catechesis, ad quam è MS. Isaaci Vossii vul-
 gataque versione & confutatione donandam Balthasar Becke-
 rerus est à Samuele Maresio, * in litteris datis Groningæ
 Quandoquidem vero in manus meas pervenit libellus hic
 eum latina versione Jacobi Fabricii, Holsati, ** descriptus
 quoque manu C. V. Friderici Lindebrogii exaratus exstat in
 Bibliotheca Johannea hujus Urbis: existimavi me rem non ingratham
 in studio Ecclesiasticarum litterarum, si eum hoc loco sub-
 jicerem, cum versione illa subinde emendata & annotatis in ima-
 gine S. Basilii, quibus argutiæ ejus confutantur. Neque
 mirandum est, ut collatis egregii Doctoris responsionibus ali-
 quomodo Eunomiana versutia valde commoveatur. At operæ pretium
 est, quomodo hæretici quoque acutissimi pro hæresi sua de-
 fensionis frustra sint, & quomodo Eunomius etiam longe præcla-
 rius Christo senserit Socini schola, neque ea fuerit impudentia,
 ut S. Scripturæ oraculis contrarium testantibus, Christum
 humanam extitisse negaret. Philostorgius VIII. 12. testatus est
 quomodo Basilium sed & Apollinarium præterea περὶ τὴν ἀπολογίαν
 ἀντιγράψαι, adversus Eunomii Apologiam scripsisse, quod Apollinari
 interdixit. Photius Cod. 137. Eunomii Apologeticum βιβλί-
 ον appellat, narratque illius συναρρεσιώτατος in maxima admiratione
 atque

Kk 3

V. C. Michaëlis Lilienthal selecta Historico literaria pag. 33.

Suspicor hunc esse Jacobum Fabricium, Jacobi F. Superintendentem deinde Gene-
 ralem Mlesvicensem, defunctum A. C. 1645, de quo dixi in Centuria Fabriciorum
 pag. 42. sq.

rint in vita, & omnium pariter operum ac verborum & actuum, cogitationum ac sensuum, qui fuerint in hac vita: ita ut nihil omnino lateat, nec maximum quidquam, nec minimum: nihil negligatur ex iis, quæ illegitime aut iniuste gesta sunt ac perpetrata: sed iusta & æqua merces rependatur: & ii quidem, qui usque ad exitum vitæ impie se gesserint aut peccaverint, sempiterno tradantur supplicio: ii vero, qui iuste ac pie vixerint, ad æternam vitam perducantur.

V. Hæc sentimus, prout à Sanctis accepimus; & sentientes credimus: nihil eorum, quæ accepimus, præ pudore aut præ metu obmittentes: sed neque per impudentiam aut pervicaciam aliquid amplius addentes, aut pervertentes: nec nobis conscius ullius impietatis ac blasphemiae, cuiusmodi adversus nos confingunt calumniatores, quorum iusta est condemnatio.

κατὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν γενομένων ἔργων καὶ λόγων καὶ ἐνεργειῶν, πράξεων, ἐνθυμημάτων, νοημάτων. μηδενὸς τὸ παράπαν λαμβάνοντι τῶν μεγίστων ἢ τῶν ἐλαχίστων μηδενὸς προελογωμένων τῶν ἐνθέσμως ἢ παρὰ νόμους ἐργασμένων, ἢ πεπραγμένων τῆς συμμέτρης καὶ δικαίας ἐπιμετρίας δίκης καὶ τοὺς μετὰ εἰς τέλος ἀπεβήσαντας ἢ ἀμαρτήσαντας, πρὸς τὴν ἀτελεύτητον κόλασιν παράνομου πούσης. τοὺς δὲ ὁσίως καὶ δικαίως βιώσαντας πρὸς τὴν αἰώνιον ζωὴν αἰσφρουσῆς.

V. Ταῦτα καὶ φρονοῦμεν τῶν ἁγίων μαθόντες, καὶ φρονοῦντες πιστεύομεν οὐδὲν ὑπὲρ αἰχύνης ἢ δόξης παρέντες ὧν ἐμάθομεν ἕτε μὴ ὑπὲρ αἰχύνης ἢ φιλονεικίας προσιδέντες πλείον ἢ διασρέφοντες οὐδὲ συμποδοίτες οὐδὲν ἀπηχῆς ἢ δύσφημον, ὅποια πλάττῃσι καθ' ἡμῶν εἰς συκοφαντοῦντες ἢ διαβάλλοντες ὧν τὸ κρῖμα ἐνδοκον ἐστίν.

4. Ἀπολογητικὸς, *Defensio doctrinae* suae. Hoc ipsum est scriptum illud famosum quod quinque adversus Eunomium libris, quos etiam nunc habemus, S. Basilius confutavit, notatque titulum istum vafre ac verulte ab Eunomio esse excogitatum, ne hæreticum suum dogma, quod peroptabat, exponere ac promulgare sponte, sed veluti coactus tueri se ac defensionem suam edere videretur. Πρῶτον μὲν γὰρ αὐτῷ πάντων κακέργημα, τὸ χῆμα τῶν λόγων ἐπινενόηται, ἐν ἀπο-

λο-

ἡμεῖς αὖτε τὴν διδασκαλίαν συνθέντες, ἵνα μὴ δόξη προηγουμένου ποιῆσθαι
 ἀπολογίας τῆς ἀσεβείας τὴν ἐκθεσιν, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ ταῖς λόγους
 ἀπολογίας. Exordium hujus Apologetici, Epilogumque Gra-
 ecum Henr. Warthoni versione ex Codice C. V. Thomæ Tenison
 Gvil. Caveus in Historia literaria scriptorum Ecclesiastico-
 rum Integrum Anglice vertit ediditque Wilhelmus Whistonus
 primo operis, Eunomianismo in crustando destinati, quod pri-
 mum Christianismum redivivum inscripsit Lond. 1711. 8. Græce
 in variis Bibliothecis, meminiqve me Eunomii Apologeticum
 pervenire inter libros Marquardi Gudii, atqve hunc ipsum re-
 periri debito à præstantissimo Morhofio, quando memoriæ lapsu
 Photini Apologiam ineditam in Gudii Bibliotheca reperiri.
 Quia est Eunomii Catechesis, ad quam è MS. Isaaci Vossii vul-
 garatqve versione & confutatione donandam Balthasar Becke-
 rerus est à Samuele Maresio, * in litteris datis Groningæ
 Quandoquidem vero in manus meas pervenit libellus hic
 cum latina versione Jacobi Fabricii, Holsati, ** descriptus
 quivi manu C. V. Friderici Lindebrogii exaratus exstat in
 Johannea hujus Urbis: existimavi me rem non ingratam
 studiosis Ecclesiasticarum litterarum, si eum hoc loco sub-
 jicere, cum versione illa subinde emendata & annotatis in ima-
 gibus S. Basilii, quibus argutiæ ejus confutantur. Neque
 mirandum est, ut collatis egregii Doctoris responsionibus ali-
 quomodo veritas valde commoveatur. At operæ pretium
 est, quomodo hæretici quoque acutissimi pro hæresi sua de-
 monstrare solent, & quomodo Eunomius etiam longe præcla-
 riusculo senserit Socini schola, neque ea fuerit impudentia,
 ut S. Scripturæ oraculis contrarium testantibus, Christum
 unum extitisse negaret. Philostorgius VIII. 12. testatus est
 quod Basilium sed & Apollinarium præterea πρὸς τὴν ἀπολογίαν
 ἀντιγράψαι, adversus Eunomii Apologiam scripsisse, quod Apollinari
 intercidit. Photius Cod. 137. Eunomii Apologeticum βιβλίον
 appellat, narratqve illius συναρρεσιώτης in maxima admiratione
 K k 3 atqve

V. C. Michaëlis Lilienthal selecta Historico literaria pag. 33.

Suscepit hunc esse Jacobum Fabricium, Jacobi F. Superintendentem deinde Gene-
 ralem Slesvicensem, defunctum A. C. 1645. de quo dixi in Centuria Fabriciorum
 pag. 42. sq.

atque inter arcana habitum fuisse, ita ut S. Basiliius ægre exemplum ejus conscripi potuerit. *Διὰ τὰύματ' οὐ μὲν ἤγετο, καὶ Φίον δὲ καὶ ἀνέκφορον τοῖς ἄλλοις εἶναι διεσπένδατο.* Fallitur V. C. Federicus Morrellus, qui præfatione ad Tom. r. Nysseni edit. A. 1618. Photium de illa minore ἐκθέσει loqui existimat, quam supra exhibui: Nam certissime constat de longe alia ei *δυσεβείας* Eunomianæ ἐκθέσει sermone esse, illa nempe quam Basiliius confutavit, & quam proxime subjungam, ubi notavero apud Photium post verba *ἡ ἐπεγγραφὴ*, excidisse vocem ἀπολογητικός.

EUNOMII

impii

A P O L O G I A

quam confutavit BASILIUS

Magnus.

Jacobo Fabricio Holsato interprete.

[*Hic libellus nulla alia de causa descriptus est, quam ut quale sit hoc scriptum, constet. Etenim qua de DEO pronunciat, & eo quod sit ingenuus, & quod Filius sit genitus, ** & alia que pugatur, maxime sunt impia, & à sancta tria que nostra fide aliena. Attende igitur & cave, quicunque hac legis, ne à recta via avertaris.*]

I. Petulanti lingua & mente prava aliis calumniando obtestare, cum eorum hominum esse sciamus, qui improbi odioque digni sunt: vicissim omni conatu & studio totaque mente in id incumbere, ut per calumniam pro malis habitis mendacium veris argumentis à se propellant, hominum bonorum esse novimus, &

ΕΥΝΟΜΙΟΥ

τῆ δυσεβείας

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΟΣ

πρὸς τὸν ἔγραψε ἀντιρρητικὸν ὁ μέγας
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.

[*Οὗτ' οὐ λόγος ἐστὶ ἀπὸ τῆ γέγραπται, ἢ ἵνα δείκνται ἡ γενεὴ. ἀ γὰρ λέγει περὶ Θεοῦ, ὡς ἀγνῆτ' καὶ γεννητὸς ὁ υἱὸς, καὶ ἕτερα ὅσα ληρῆ, ἀσεβέστατα ἀπὸ καὶ ἐκ τῆς εὐσεβείας ἡμῶν πίστεως. Περὶ γὰρ τῶν ἀναγινώσκων, ἵνα μὴ παρετραπῇς τῆς εὐθείας ὁδῷ.*]

I. Τὸ μὲν συνοφαντὴν ἢ διαβάλλειν ἡνᾶς ἐξ ἀκολάστου γλώττης καὶ γνώμης ἀγνώμονος, μοχθηρῶν καὶ φιλαπεχθημόνων ἔργων ἀδότες, καὶ δὲ τὰς ἐκ διαβολῆς εἶναι δόξαντας πονηρὰς πάσῃ προθυμίᾳ παραδιδόντας ψεῦδος τοῖς ἐλέγχουσιν ἀποτρέποντας δὲ τῶν σωφρόνων, καὶ μετὰ τῆς ἰσχυρᾶς

* Nota in Codice manu exarato adscripta. ** Aëtii & Eunomii dogma, ἀγνῆτον non posse esse simile τῷ γεννητῷ. Vide Epiphanium hæresi LXXVI.

εὐβελίας τὴν τῶν πολλῶν ἀσφάλειαν
περὶ πολλὰ ποιημένων· a) ἡυχό-
μεθα μὲν λόγῳ τὴν γνῶσιν ἀμφοῖν
ἔχοντες μήτε τῆς προτέρας ποτὲ γε-
νέσθαι μοίρας, ἢ τῆς ὑτέρας τὴν πεί-
ραν διαφυγεῖν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ
γνώμην b) ἐκβῆναι συνέβη τὸ
ἐλθόν, ποικίλως καὶ πολυτρόπως
διὰ τε λόγων καὶ πράξεων πα-
ρὰ πολλοῖς κατασκευασθείσης ἡμῶν
πλευρᾶς δυσφημίας, ἀλγυνῆς μὲν
αὖν, βλαβεραῆς δὲ τοῖς πιστεύουσιν,
τότινων πονηρῶν καὶ μηδὲν ὀκνούν-
των λέγειν ἢ πράττειν c) ἀνθρώ-
πων, καὶ τῶν ἀπεραιωτέρων τῶν
ἐν διαφόρων κατηγορίας τὴν ἀ-
θίαν μετρήντων, ἐκείνοι τὰς
ἐξ ἡμῶν διαβολὰς προσιεμέναν.
ἔν τε αὐτοῖς λυσιτελεῖν ᾧήθη-
ται πρὸς ἀπολογία, καὶ τοῖς
θασαντικῶς λεγομένοις πρὸς ἀσ-
φάλειαν ἐγγράφον εἰς ὑμᾶς ἐκθέ-
ει τῆς ἐαυτῶν δόξης τὴν ἐμολο-
γίαν. εἰ πως διὰ ταύτης τήντε

quidem talium, qui cum sibi pri-
vatim bene consultum cupiunt,
tum multorum quoque publicam
confirmationem magni faciunt.
Optabamus itaque ut sola specu-
latione utrumque hoc cognitum
habere nobis contingeret, & ne-
que cum priori ullum consortium
haberemus, & à posterioris etiam
experimento immunes esse posse-
mus. Quia vero finem illum ex
animi sententia assequi non li-
cuit, vafre & varie tam verbis
quam factis comparata nobis apud
multos mendacii infamia, magno
profecto cum dolore nostro, illo-
rum vero qui fidem istis habent,
damno; cumque hæc fiant à ma-
litiis & ejusmodi hominibus, qui
quidvis dicere aut facere non ve-
rentur, tum à simplicioribus qui
veritatem ex dissidentium crimi-
nationibus metiuntur, & nullo
judicio sparsas contra nos calum-
nias admittunt & in manus su-
munt: utile nobis ipsis duximus
partim quidem ad nostri defen-
sionem, partim vero etiam ad ea
quæ alias simpliciter & sine certa
probatione dicuntur, confirman-
da probeque munienda, ut scripto
comprehensam coram vobis no-
stra sententiæ exponeremus con-
fessio-

) Basilii lib. 1. contra Eunom. pag. 3.

) MS. Genisson. κατὰ σπεδήν.

) Id. ἀνδρῶν. In MS. vetusto fuit ανων, quod significat ἀνθρώπων.

fectionem, si quo pacto per illam tum calumnias antevertentes, h. e. prius sparsas & acceptas amoliri, tum vero impostorum malitiosos illos homines minus audaces, illos vero qui valde sunt simplices, facileque capiuntur & permoven- tur, certiores atque confirmatio- res reddere possemus: demon- strando iterum illis quidem quam sit horribile mendacia dicere fal- saque asserere: hisce vero, quam sit periculosum falsa credere, ostensa simul ea quæ à nobis stat veritate, & quæ utrisque metuen- da est poena. Nam mendacii communio communem etiam utrisque conficit seu operatur poenam.

II. Petimus autem antè omnia tum à vobis qui nunc hæc estis au- ditori, tum ab illis etiam qui im- posterum in eadem incident, ea- que legent, ne multitudinis ra- tione habita secundum eam ve- rum à falso discernere velitis, ma- jori scilicet parti id quod melius vel præstantius est, nimirum vi- ctoriam & veritatis testimonium attribuendo: neve auctoritati seu dignitati aut jactantia quorun- dam dediti, aciem mentis vobis

προλαβῶσαν ἀποτρεψάμετα βλασφημίαν, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν τὰς μὲν πονηρὰς ἀτολμοτέρως, τὰς δὲ λίαν εὐχερεῖς ἀσφαλετέρως πα- ρασκευάσωμεν, τοῖς μὲν τὸ ψεῦ- δὴ λέγειν ἐπιδεῖς, τοῖς δὲ τὸ τι- τέειν ἀσφαλὲς ὑποδείξαντες, σι- ἀποδεικνύντες τῇ παρ' ἡμῶν ἀλη- θείᾳ τῆς κατ' ἀμφοῖν κολαστικῆς. Ἡ γὰρ πρὸς τὸ ψεῦδος κοινὴ κοινὴν ἀμφοτέροις κατεργάζεται τὴν τιμωρίαν.

Π. Αἰτῶμεν d) δὲ πρὶ τού- των ὑμᾶς τὰς τε νῦν ἀκούμενας καὶ τὰς εἰς e) ὑστερὸν ἐπιτε- μένας, μὴ τῷ πλήθει διαχειρι- σθῆναι τῆς ἀληθείας τὸ ψεῦδος τῇ πλείονι μοίρᾳ τὸ κρεῖττον συ- πτοντας, μήτε μὴν ἀξιώμασι τιμῶν ἀλαζονείᾳ προσέχοντας ἀνα- ρεῖσθαι τὴν διάνοιαν. ἢ τῇ το- τῶν προλαβόντων f) τὸ πρὸς

d) Ita Codices Gudii, Lindenbrogii, Tenissonii: licet apud Basilium p. 5. est αἰτῶμεν.

e) Eis omittit Basil. & Gud.

f) Ita recte Basil. Tenisson. Lindebrog. Nam Gud. male προλαβόντων.

ἐκστὰς ἀποφράττειν τὰς ἀκοὰς
τοῖς ὁσέοις. Τὴν δὲ τῷ Σωτῆρι
ἐκτὸν Ἰησοῦ Χριστῷ διδασκαλίαν πα-
ροῦσιν ἀνθρώπων g) ἀρετῶν,
φιλομίας ἢ φιλονεικίας,
φιλονεικίας τε αὐτῶν καὶ συγγενείας,
καὶ συλλήβδην εἰπεῖν, πάντων ὅσα
τοῖς τῆς ψυχῆς κερταίοις ἐπι-
σκευαῖν ἔμελλεν, προλήψαντας, τῇ
πρὸς τὴν ἀλήθειαν εὐνοίᾳ κρῖνεν
τὰ λεγόμενα. h) μεγίστη γὰρ
ἐστὶν πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας διά-
στασις ἡ πρὸς αὐτὴν οἰκείωσις.

III. Πρὸς δὲ τέτοις μὴδ' ἡμῶν
ἐκείνων, εἰ τύφῃ μὲν ἀμελή-
σαντες καὶ φόβῳ, τῆς δὲ παραυ-
τίας καὶ ἀσφαλείας τὴν
ἐκ τῶν μελλόντων ἄδειαν προ-
μαρτυροῦντες, καὶ πάσης ἐπιγίης κα-
κοπῆς, θανάτου τε προσκαίρου
ἐκείνων τὴν κατὰ τῶν ἀσε-
βῶν ἀρρομένην ἀπειλὴν εἶναι κρι-
νόντες, παντὸς ἐπικαλύμματος
ἐκείνων ἐκλιθέμεθα τὴν ἀλήθειαν. i)

retundi patiamini : vel dum plus
a quo ordini priorum doctorum
tribuitis, aures successoribus seu
posterioribus obturetis. Quin-
potius ut Salvatoris nostri JESU
CHRISTI doctrinam omni ho-
minum numero, omni quoque
ambitioni vel contentionis stu-
dio, omni quoque familiaritati &
cognitioni, atque ut summatim
dicam, omnibus illis rebus, quæ
menti in judicando tenebras of-
fundere solent, præferatis, atque
ita bene erga veritatem affecti, de
iis quæ dicuntur, vel dicentur, ju-
dicetis. Etenim ad solidam veri-
tatis cognitionem & dijudicatio-
nem plurimum facit, si quis ipsius
veritatis tanquam domestica fa-
miliaritate delectetur.

III. Præterea rogamus, ne no-
bis indignemini, quod neque
fastus neque metus rationem
ullam habemus, sed omni mun-
danæ seu temporali gratiæ & tran-
quillitati illam fiduciam animi
intrepidi præponimus, quæ pro-
pter futurum statum penes fide-
les est, & illa mala quæ DEUS
impiis certo minatur, magis cen-
semus timenda, quam quamlibet
terrenam afflictionem, ipsamque
adeo temporalem mortem : &

L I

sic

g) Cod. Teniffon. iterum ἀνδρῶν. h) Verba: τῇ πρὸς τὴν ἀλήθειαν κρῖνεν τὰ λε-
γόμενα apud Clariff. Cavendum male desiderantur. i) Basilii pag. 6.

Libri V. Pars 4.

sic ipsam veritatem omni velamine destitutam exponimus. Neque enim, ut cum Apostolo k) loquar, dignæ sunt afflictiones præsentis sæculi ad eam gloriam quæ aliquando revelabitur. Neque sane universus hic mundus dignus est, qui conferatur cum illo commodo & dominio, quæ tanquam æquam compensationem propria uniuscujusque anima accipiet: cum ab iis quæ utrinque expectanda sunt, tum quoad præmia tum quoad pœnam, longe præsentia superentur.

IV. Sed ne, dum hisce diutius justo immoramur, sermonem nimium producamus, ad ipsam nos convertimus fidei Confessionem, ex qua iis qui nostram velint scire sententiam, promptum & expeditum erit eam agnoscere. Necessarium autem quoque fortassis fuerit nobis, qui de hisce rebus verba facimus & propriæ sententiæ rationem reddere tenemur, ne temere semel multitudinis nos dedamus opinionibus: sed ut piam illam traditionem, quæ retro cogitando inde à Patribus usque obtinuit, vel ut quædam amussim ac regulam præmittamus, atque ea deinde seu exacta iudicii norma uti cuivis permittamus ad eorum quæ dicuntur dijudicationem.

οὐτε γὰρ, κατὰ τὸν Ἀπόστολον εἰπεῖν, ἄξια τὰ παθήματα τῶν νῦν καιρῶν πρὸς τὴν μέλλουσαν ἀποκαλύπτεσθαι δόξαν. ἔδ' ὁ σύμπαas κόσμος πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ δεσποτείαν, ἰσθέρροπον ἀντάλλαγμα τῆς ἰδίας ἐκάστου ψυχῆς, πολὺ καὶ ἐκάτερον ἀπόλαυσιν τε 1) καὶ κόλασιν ὑπερβαλλόντων τὰ παρὶν τα τῶν προσδοκωμένων.

IV. Ἀλλ' ἵνα γε μὴ τέτοις ἐπιπλήμινι ἐνδιατρέβοντες πέρα π) τῆ μέτρου μηκύνωμεν τὸν λόγον, ἐπ' αὐτὴν ἡμεῖς τρεψόμεθα τῆς πίστεως τὴν εὐλογίαν, ἐξ ἧς εὐμαρὴς καὶ εὐαίρῃ γένοιτ' ἂν τοῖς βεβηλωμένοις τῆς ἡμετέρας γνώμης κατανόησις. Διὰ γὰρ καὶ οὗτος ὁ ἴσως τὰς περὶ τέτοιον λόγου ποιησομένης, καὶ δόξης ἐκείνης εὐθύνας ὑπέχοντας, μὴ τὰς τῶν πολλῶν ἀμελῶς ἑαυτὰς η) ἐκδιδόναι γνώμης, τὴν δὲ κεκοινησάντων ἀνωθεν ἐκ τῶν πατέρων εὐσεβῆ παρέδοσιν ο) ὥστε ἵνα γινώσκοντες καὶ κανόνά προεκληθεμένους ἀκριβεῖς τέτοιον συγκρατεῖν χρῆσθαι κατετήλωμεν πρὸς τὴν τῶν λεγομένων ἐπίκρισιν. ρ)

V. Ἡμεῖς

k) Rom. VIII. 18. 1) ita rectius MS. pro ὑπόλαυσιν.

m) sic MS. Lindebrog. pro παρὰ quod Caveus edidit. n) al. καὶ αὐτὰς.

o) Hac fidei formula etiam Arjūm Alexandro Alexandrino fucum fecisse notat Basil. pag. 6. p) Basilii pag. 7.

V. Πιστεύομεν * εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ἐξ ἧ τὰ πάντα. Καὶ εἰς ἕνα μονογενῆ υἱὸν τοῦ Θεοῦ, Θεὸν Λόγον, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, δι' ἧ τὰ πάντα. Καὶ εἰς ἓν Πνεῦμα ἅγιον, τὸν Παράκλητον, ρ) ἐν ᾧ πάσης χάριτος διανομή κατὰ τὴν συμμετρίαν πρὸς τὸ συμφέρον ἐκάστῳ δίδεται τῶν ἁγίων.

VI. Ἡ μὲν ἔν τ) ἀπλῆς ἐστὶ κοινή πάντων πίστις, ὅσοις τὸ δοκεῖν τὸ εἶναι χριστιανοῖς ἐπιμελές, ὡς ἐπιδρομῇ κεφαλαιώδεσσον εἶπεν ὕτη, λεγομένων ἐν τῶν δευτέρων διατὰ τὸ τέως ἀναμφισβήτητον) παρέλκεν ἡμέτερα τὴν μνήμην. ἡμῖς δ' εἰ μὲν ἐαυτῶμεν ἐπ' ἀναγωγῆς εἶναι τοῖς ἅπασι τὰς φωνὰς παρεχόμενοις, ἀπαράτρεπτον συνιστάμεν τὰς ὀνόμασι τὴν ἀληθῆ ἰστορίαν, ἣ τὰς ἡμᾶς ἀσεβείας σαφὲν γραψάμεναι μετὰ τὴν μολογίαν ταύτην ἐλευθέρως ἀφίεναι τῶν ἐγκλημάτων, καθάρειν αὐτῶν τῆς διανοίας πάσης κατὰ τῶν πονηρῶν ὑπονοίας, τῆτον ἔ-

V. *Credimus in unum DEUM Patrem omnipotentem ex quo sunt omnia: Et in unum unigenitum Filium DEI DEUM verum, Dominum nostrum IESUM CHRISTUM, per quem sunt omnia. Et in unum SPIRITUM SANCTUM Paracletum, in quo universa Gratia distributio juxta proportionem, prout expedit, unicuique datur Sanctorum.*

VI. Hæc igitur est illa simplicior Confessio, & omnium quibuscunque hoc curæ est ut videantur vel sint Christiani, communis fides, ut strictim compendio ac summam seu generalius aliquanto dicam, omittis cæteris quorum mentionem facere atque ea huc attrahere nolumus, quoniam adhuc extra controversiam versantur. Nos vero siquidem videremus necessario incumbere illis, qui semel ipsas voces ratas habuerunt, ut una cum nominibus verum quoque sensum indivulsum tenerent, parve necessitate oportere eos, qui nos impietatis accusarunt, post editam hanc confessionem ab intentatis criminibus rursum

Ll 2 nos

- * Whistonus jubet conferre Symbolum quod exstat Constituti, Apostol. VII. 41.
 ρ) Basilus ibid. r) male apud Basilium pag. 7. ἡμῶν ἔν, pro ἡ μὲν ἔν, uti recte pag. 8. excusum.
 ρ) Ita recte MSS. quæ inspexi, licet Whistonus legit ἀμφισβήτητον, vertit enim: *omitting at present the additional articles which have been controverted.* Sed per τὰ δεύτερα Eunomius intelligit capita posteriora quæ in Symbolo sequebantur de resurrectione & vita æterna, de quibus nulla tunc erat controversia. Erat autem gravissima de Filio DEI & Spiritu Spiritu S. de quibus verba Symboli adscriptæ.

sic ipsam veritatem omni velamine destitutam exponimus. Neque enim, ut cum Apostolo k) loquar, dignæ sunt afflictiones præsentis sæculi ad eam gloriam quæ aliquando revelabitur. Neque sane universus hic mundus dignus est, qui conferatur cum illo commodo & dominio, quæ tanquam æquam compensationem propria uniuscujusque anima accipiet: cum ab iis quæ utrinque expectanda sunt, tum quoad præmia tum quoad pœnam, longe præsentia superentur.

IV. Sed ne, dum hisce diutius iusto immoramur, sermonem nimium producamus, ad ipsam nos convertimus fidei Confessionem, ex qua iis qui nostram velint scire sententiam, promptum & expeditum erit eam agnoscere. Necessarium autem quoque; fortassis fuerit nobis, qui de hisce rebus verba facimus & propriæ sententiæ rationem reddere tenemur, ne temere semel multitudinis nos dedamus opinionibus: sed ut piam illam traditionem, quæ retro cogitando inde à Patribus usque obtinuit, vel utqvandam amussim ac regulam præmittamus, atque ea deinde seu exacta iudicii norma uti cuius permittamus ad eorum quæ dicuntur dijudicationem.

οὐτε γὰρ, κατὰ τὸν Ἀπόστολον ἐπὶ τῶν, ἅξια τὰ παθήματα τῶν νῦν καιρῶν πρὸς τὴν μέλλουσαν ἀποκαλύπτεσθαι δοῦναι. ἔδ' ὁ σύμπαas κόσμος πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ δεσποτείαν, ἰσόρροπον ἀντάλλαγμα τῆς ἰδίας ἐκάστη ψυχῆς, πολὺ καὶ ἐκάτερον ἀπόλαυσιν τε l) καὶ κόλασιν ὑπερβαλλέντων τὰ παρόντα τῶν προσδοκωμένων.

IV. Ἀλλ' ἵνα γε μὴ τέτοις ἐπὶ πλεον ἐνδιατρίβοντες πέρα m) τῆ μέτρου μηκύνωμεν τὸν λόγον, ἐπ' αὐτὴν ἡμεῖς τρεψώμεθα τῆς πίστεως τὴν ἁπλοῦς λογίαν, ἐξ ἧς εὐμαρῆς καὶ ῥαδίως γένοιτ' ἂν τοῖς βελομένοις τῆς ἡμετέρας γνώμης κατανόησις. Ἀναγκαῖον δὲ ἴσως τὸς περὶ τέτων λόγους ποιησομένους, καὶ δοῦναι ἐκείνους εὐθύνας ὑπέχοντας, μὴ ταῖς τῶν πολλῶν ἀμελῶς ἑαυτοὺς n) ἐκδιδόναι γνώμῃς, τὴν δὲ κεστῶσαν ἀνωθεν ἐκ τῶν πατέρων εὐσεβῆ παρὰδοσιν o) ὥστερ ἵνα γνώμονα καὶ κανόνα προεκληθεμένους, ἀκριβεῖς τέτω συγχωρεῖν χρῆσθαι κριτηρίῳ πρὸς τὴν τῶν λεγομένων ἐπίκρισιν. p)

V. Ἡ μὲν

k) Rom. VIII. 18. l) ita rectius MS. pro ὑπόλαυσιν.

m) sic MS. Lindebrog. pro παρὰ quod Caveus edidit. n) al. καὶ αὐτοὺς.

o) Hac fidei formula etiam Alexandro Alexandrino fucum fecisse notat Basilius pag. 6. p) Basilius pag. 7.

IV. Πιστεύομεν * εἰς ἓνα Θεόν, Πα-
τέρα παντοκράτορα, ἐξ ἧ τὰ πάν-
τα. Καὶ εἰς ἓνα μονογενῆ υἱὸν τοῦ
Θεοῦ Λόγον, τὸν Κύριον ἡμῶν
Ἰησοῦν Χριστὸν, δι' ἧ τὰ πάντα. Καὶ
τὸ Πνεῦμα ἅγιον, τὸν Παράκλη-
τον. ς) ἐν ᾧ πάσης χάριτος
καὶ ἀπομύη-κατὰ τὴν συμμετέραν πρὸς
τὸν ἑαυτοῦ φέρων ἐκάστῳ διδοται τῶν ἁγίων.

τα. ἢ μὲν ἐν γ) ἀπλῶς ἐξ
καὶ πάντων πῆσις, ὅσοις τὸ δοκεῖν
ἐν τῇ Χριστιανοῖς ἐπιμελές, ὡς
ἐν τῇ κεφαλαιωδέσει ἐπείν
ἐν τῇ συμπομένῳ ἐν τῶν δευτέρων
ἐν τῇ τὸ τέως ἀναμφισβήτητον
ἐν τῇ πάλαι ἡγούμενα τὴν μνήμην.
ἐν τῇ ἢ μὲν ἐπαύμεν ἐπ' ἀναγ-
καίαν τοῖς ἀπαξ τὰς φωνὰς πα-
ρὰ τῶν ἀμείνων, ἀπαράτρεπτον συν-
διδόντες τὰς ὀνόμασι τὴν ἀληθῆ
ἐν τῇ, ἢ τὰς ἡμᾶς ἀσεβείας
ἐν τῇ γραφάμενας μετὰ τὴν
ἐν τῇ ταύτην ἐλευθέρως ἀφιέν-
τες τὴν ἐγκλημάτων, καθ' αὐτῶν
ἐν τῇ τῆς διανοίας πάσης καθ'
ἐν τῇ πονηρᾷ ὑπονοίας, τῆτον ὅ-

V. Credimus in unum DEUM Pa-
trem omnipotentem ex quo sunt omnia:
Et in unum unigenitum Filium DEI
Deum verum, Dominum nostrum JE-
SUM CHRISTUM, per quem
sunt omnia. Et in unum SPIRI-
TUM SANCTUM Paracletum, in
quo univ[er]se Gratia distributio juxta
proportionem, prout expedit, unicuique
datur Sanctorum.

VI. Hæc igitur est illa simpli-
cior Confessio, & omnium qui-
buscunque hoc curæ est ut vide-
antur vel sint Christiani, commu-
nis fides, ut strictim compendio
ac summationem seu generalius ali-
quanto dicam, omittis cæteris
quorum mentionem facere atque
ea huc attrahere nolumus, quo-
niam adhuc extra controversiam
versantur. Nos vero siquidem
videremus necessario incumbere
illis, qui semel ipsas voces ratas
habuerunt, ut una cum no-
minibus verum quoque sensum
indivulsum tenerent, parive ne-
cessitate oportere eos, qui
nos impietatis accusarunt, post
editam hanc confessionem ab
intentatis criminibus rursus

Ll 2

nos

* Whistonus jubet conferre Symbolum quod exstat Constitut. Apostol. VII. 41.

η) Basilus ibid. γ) male apud Basilium pag. 7. ἡμῶν ἐν, pro ἢ μὲν ἐν, uti recte
pag. 8. excusum.

θ) Ita recte MSS. quæ inspexi, licet Whistonus legit ἀμφισβήτητον, vertit enim:
omitting at present the additional articles which have been controverted. Sed per
τὰ δεύτερα Eunomius intelligit capita posteriora quæ in Symbolo sequebantur de
resurrectione & vita æterna, de quibus nulla tunc erat controversia. Erat autem
gravissima de Filio DEI & Spiritu Spiritu S, de quibus verba Symboli adscripsit.

sic ipsam veritatem omni velamine destitutam exponimus. Neque enim, ut cum Apostolo k) loquar, dignæ sunt afflictiones præsentis seculi ad eam gloriam quæ aliquando revelabitur. Neque sane universus hic mundus dignus est, qui conferatur cum illo commodo & dominio, quæ tanquam æquam compensationem propria uniuscujusque anima accipiet: cum ab iis quæ utrinque expectanda sunt, tum quoad præmia tum quoad pœnam, longe præsentia superentur.

IV. Sed ne, dum hisce diutius iusto immoramur, sermonem nimium producamus, ad ipsam nos convertimus fidei Confessionem, ex qua iis qui nostram velint scire sententiam, promptum & expeditum erit eam agnoscere. Necessarium autem quoque fortassis fuerit nobis, qui de hisce rebus verba facimus & propriæ sententiæ rationem reddere tenemur, ne temere semel multitudinis nos dedamus opinionibus: sed ut piam illam traditionem, quæ retro cogitando inde à Patribus usque obtinuit, vel ut quandam amussim ac regulam præmittamus, atque ea deinde seu exacta iudicii norma uti cuiusvis permittamus ad eorum quæ dicuntur dijudicationem.

οὔτε γὰρ, κατὰ τὸν Ἀπόστολον εἰπὴν, ἄξια τὰ παθήματα τῶν νῦν καιρῶν πρὸς τὴν μέλλουσαν ἀποκαλύπτεσθαι δόξαν. εἰδὲ ὁ σύμπαas κόσμος πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ δεσποτείαν, ἰσθέρροπον ἀντάλλαγμα τῆς ἰδίας ἐκάστη ψυχῆς, πολὺ καὶ ἐκάτερον ἀπόλαυσιν τε 1) - καὶ κόλασιν ὑπερβαλλέντων τὰ παρόντα τῶν προσδοκωμένων.

IV. Ἀλλ' ἵνα γε μὴ τέτοις ἐπὶ πλεον ἐνδιατρέβοντες πέρα 2) τῆ μέτρου μηκύνωμεν τὸν λόγον, ἐπ' αὐτὴν ἡδὲ τρεψόμεθα τῆς πίστεως τὴν ὁμολογίαν, ἐξ ἧς εὐμαρὴς καὶ ῥαδίᾳ γένοιτ' ἂν τοῖς βελομένοις τῆς ἡμετέρας γνώμης κατανόησις. Ἀναγκαῖον δὲ ἴσως τὴς περὶ τέτων λόγους ποιησομένους, καὶ δόξης ἐκείας εὐθύνας ὑπέχοντας, μὴ ταῖς τῶν πολλῶν ἀμελῶς ἑαυτοὺς 3) ἐκδιδόναι γνώμας, τὴν δὲ κρατῆσαν ἀνωθεν ἐκ τῶν πατέρων εὐσεβῆ παρέδοσιν 4) ὥσπερ ἵνα γνῶμονα καὶ κανόνα προεκκληθεμένους, ἀκριβεῖ τέτῳ συγχωρεῖν χρῆσθαι κεκτημένῳ πρὸς τὴν τῶν λεγομένων ἐπίκρισιν. 5)

V. Ἡ μὲν

k) Rom. VIII. 18. 1) ita rectius MS. pro ὑπόλαυσιν.

m) sic MS. Lindebrog. pro παρα quod Caveus edidit. n) al. καὶ αὐτοὺς.

o) Hac fidei formula etiam Arjūm Alexandro Alexandrino fucum fecisse notat Basilius pag. 6. p) Basilius pag. 7.

γ. Πιστεύομεν * εἰς ἓνα Θεόν, Πα-
τὲρ παντοκράτορα, ἐξ ἧ τὰ πάν-
τα. Καὶ εἰς ἓνα μονογενῆ υἱὸν τῆ
Θεοῦ Λόγον, τὸν Κύριον ἡμῶν
Ἰησοῦν Χριστὸν, δι' ἧ τὰ πάντα. Καὶ
τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Παράκλη-
τον, ὃ ἐν ᾧ πάσης χάριτος
καὶ δωρεῆς κατὰ τὴν συμμετείαν πρὸς
ἐκαστὸν ἐκαστῷ δίδεται τῶν ἁγίων.

γ. Ἡ μὲν γὰρ 1) ἀπλυστέρα καὶ
κατὰ πάντων πίσις, ὅσοις τὸ δοκεῖν
ἐστὶν ἡμεῖς Χριστιανοὶς ἐπιμελές, ὡς
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κεφαλαιωδέστερον εἰπεῖν
ἐστὶν, ὡς ἀπομένον ἐκ τῶν δευτέρων
ἐστὶν τὸ τέως ἀναμφισβήτητον
2) παρὰ τὴν ἡμέτερά τὴν μνημν.
3) εἰ μὲν ἐπαρῶμεν ἐπ' ἀναγ-
νῶν τοῖς ἀπαξ τὰς φωνὰς πα-
ρὰ τὴν ἀμείνοκ, ἀπαράτρεπτον συν-
τάξιν τῶν ὀνόμασι τὴν ἀληθῆ
ἐκκλησίαν, ἢ τὰς ἡμᾶς ἀσεβείας
καὶ τὴν γραφάμεν μετὰ τὴν
ἐκκλησίαν ταύτην ἐλευθέρως ἀφίεν-
ται τῇ ἐκκλησίᾳ, καθαρυνέ-
ται τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς διανοίας πάσης κατὰ
τὴν πονηρὰς ὑπονοίας, τῶν ὅ-

V. *Credimus in unum DEUM Pa-
trem omnipotentem ex quo sunt omnia:
Et in unum unigenitum Filium DEI
Deum verum, Dominum nostrum JE-
SUM CHRISTUM, per quem
sunt omnia. Et in unum SPIRI-
TUM SANCTUM Paracletum, in
quo universa Gratia distributio juxta
proportionem, prout expedit, unicuique
datur Sanctorum.*

VI. Hæc igitur est illa simpli-
cior Confessio, & omnium qui-
buscunque hoc curæ est ut vide-
antur vel sint Christiani, commu-
nis fides, ut strictim compendio
ac summatim seu generalius ali-
quanto dicam, omiſſis cæteris
quorum mentionem facere atque
ea huc attrahere nolumus, quon-
iam adhuc extra controversiam
versantur. Nos vero siquidem
videremus necessario incumbere
illis, qui semel ipsas voces ratas
habuerunt, ut una cum no-
minibus verum quoque sensum
indivulsum tenerent, parive ne-
cessitate oportere eos, qui
nos impietatis accusarunt, post
editam hanc confessionem ab
intentatis criminibus rursus

L1 2

nos

* Whistonus jubet conferre Symbolum quod exstat Constitut. Apostol. VII. 41.

γ) Basilus ibid. 1) male apud Basilium pag. 7. ἡμῶν γὰρ, pro ἡ μὲν γὰρ, uti recte
pag. 8. excusum.

β) Ita recte MSS. quæ inspezi, licet Whistonus legit ἀμφισβήτητον, vertit enim:
omitting at present the additional articles which have been controverted. Sed per
τὰ δεύτερα Eunomius intelligit capita posteriora quæ in Symbolo sequebantur de
resurrectione & vita æterna, de quibus nulla tunc erat controversia. Erat autem
gravissima de Filio DEI & Spiritu S. de quibus verba Symboli adscripſit.

nos absolvere, purgato nimirum ipsorum animo ab omni prava contra nos suspitione: possemus hic quidem verborum nostrorum statim finem & terminum hic facere, tutum quietemque spondente nobis eadem confessione. Verum, quia neque illis qui malevolentia aut alio quodam vitio verum sensum pervertere & corrumpere conantur, ad fidem veritati faciendam sufficit, (alioqui enim Sabellius Libys, & Marcellus Galata, & Photinus, aut quisquam aliud ex illis qui eodem cum ipsis furore insaniverunt, propterea à sacris conventibus & Mysteriorum communione, adeoque Ecclesiasticis septis non arcerentur) neque nobis ad illata contra nos crimina dissolvenda sufficiens fuerit: Verum opus est exquiritioribus & solidioribus quibusdam rationibus ad sensus veri explicationem. Conabimur itaque quoad possumus in manifestam lucem proferre eam quam ipsi tenemus hisce de rebus sententiam, vel ut primum in medium afferamus verba confessionis, & ita deinde ex eis eruamus verum sensum: vel etiam ut præactis seu explicatis sententiis aptemus voces: non ut veritatem convellat hæc juxta seriem hanc à me instituta commutatio, sed ut hæc

ρον ἢ πέρας τῶν ἰδίων ἀν' ἐποησάμεθα λόγων, ἀσφαλῆ τὴν ἡσυχίαν ἡμῶν ἐγγυωμένης τῆς ὁμολογίας. Ἐπειδὴ δὲ μήτε διὰ κακόνοιαν ἢ τινὰ γνώμης μοχθηρίαν ἐτέρων παρεστρέπεν καὶ διαφθεῖρειν τὴν ἔννοιαν ἐπιχειρῶσιν, αὐτάρκης πρὸς πίσωσιν τῆς ἀληθείας, (ὃ γὰρ ἀν' Σαβέλλιον ὁ Λίβυς, καὶ Μάρκελλον ὁ Γαλάτης, καὶ Φωτεινὸς ἢ ἄλλοι τῶν τὴν αὐτὴν τέτοις μανέντων, συλλόγων ἱεροδικῶν καὶ κοινωνίας μυστηρίων, καὶ περιβόλων Ἐκκλησιαστικῶν ἔργοντο,) μήθ' ἡμῶν ἰκανὴ πρὸς διάλυσιν τῶν ἐπενεχθέντων ἐγκλημάτων. Ἀλλὰ δεῖ τινων ἀκρεβετέρων λόγων πρὸς τὴν τῆς διανοίας ἐξάπλωσιν. Πιρασόμεθα ὡς ἀν' οἰοίτε ὦμεν, εἰς τῶν φανερῶν ἀνάγειν ἣν αὐτοὶ περὶ τῶν τυγχάνομεν ἔχοντες δόξαν, ἥτοι προτιθέντες τὴν λέξιν, ἥδ' ὕπερον ὀκκαλύπτοντες τὴν ἔννοιαν, ἢ καὶ προκειμένου τοῖς ἐννοίαις τὰς φωνὰς ἐφαρμόζοντες, ὃ λυμηνόμενοι τῇ ἀληθείᾳ τῆς κατὰ τὴν τάξιν

ἐκ τούτων ταύτην ἐναλλαγῆς, ἀρκούν-
των δηλαδὴ τῶν αὐτῶν ἡμῖν πρὸς
τὴν ἡμετέραν αὐτῶν ἀπολογίαν,
καὶ τῶν τῶν γραφασμένων ἡμᾶς
ἐπερχομένων.

II. Εἰς τοίνυν κατὰ τε Φυσι-
κῆς ὁμοιοῦσιν, καὶ κατὰ τὴν τῶν πα-
τέρων διδασκαλίαν ἡμῖν ὁμολόγη-
ται Θεός. Μῆτε παρ' ἐαυτῶ μῆτε
παρ' ἑτέρου γενόμενος. Ἐκάτερον
γὰρ αὐτῶν ἐπίσης ἀδύνατον. Ἐπι-
δήγει δὲ κατὰ ἀλήθειαν τό, τε
πᾶσι τῷ γινομένῳ προϋπάρχειν,
καὶ τῷ ποιοῦμενον τῷ ποιοῦντι
ἐκείνου δευτέρου. Μῆτε δὲ αὐτὸ ἐαυ-
τῷ πρότερον ἢ ὕστερον εἶναι δύνα-
σθαι, μῆτε ἑτερόν ἢ πρὸ τῷ Θεῷ.
Ἡ γὰρ ἂν ἐκείνο πρὸ τῷ δευτέρῳ
τὸ τοῦ Θεοῦ εἰότης, ἔχεν ἀξίω-
μα. ε) Τὸ γὰρ τοι δύνα-
τον αὐτῷ λέγειν ὑφ' ἑτέρου ἢ γίνε-
σθαι ἀλλήτερος ὢν, ἐπὶ γενητῶν ἂν
ἔτι χεῖρον, καὶ πῶς τῶν ὑπὸ Θεῷ
καταμένων τῶν τοις δικαίως. σὺ δὲ ἐν
η) εἰ μῆτε αὐτὸς ἐαυτῷ, μῆδ'
ἑτέρῳ ἢ αὐτῷ προϋπάρχειν δέδοικται,
πρὸ δὲ πάντων αὐτός, ἀκολουθεῖ

ipsa ita tractata ad utrumque suf-
ficient, nimirum ut & nostram
tueamur Apologiam, & eos quo-
que, qui nos accusarunt, co-
arguamus.

VII. Unum igitur tam se-
cundum naturalem notionem,
quam secundum Patrum doctri-
nam confessi sumus DEUM,
qui neque a seipso neque ab
alio est factus. Utrumque
enim horum æque impossibile,
quandocquidem ipsa veritas requi-
rit, ut causa seu id quod facit,
prior sit effectui, seu eo quod fit:
& ut factum sit posterius ipso fa-
ciente seu effectum ipsa causa.
Nec fieri potest ut unum quic-
quam & idem sit seipso prius aut
posterius, sicut & eadem ratione
fieri nequit, ut aliud quicquam
DEum antecesserit, sive ante
DEum fuerit, alioqui enim hoc
ipsum Divinitatis dignitatem ha-
buisset ante illud quod posterius
est. Hoc inquam æque impossi-
bile est. Etenim affirmare fieri
posse, ut quod vere est, ab alio
factum sit, locum id habet in
iis quæ generari & fieri possunt,
suoque jure ita dicitur de iis quæ
à DEO facta sunt. Quocirca
si nec ipse se ipso prior fuit,
neque aliud quid ipsum an-
tecessit,

L 1 3

ε) Basilins pag.9, η) apud Basilium p.10. ἂν ἔν, & μοχ, μῆτε ἑτερον.

tecessit, ut jam est demonstratum, sique ipse ante omnia existit: consequens est ipsum ingenuum esse: imo potius ipse talis est essentia, quæ plane generata non fuit, seu ipse est essentia ingenua. Supervacaneum quidem fortassis & abundans nonnullis videbitur, illa quæ apud plerosque sunt in confesso, ita tractare ac si essent dubia. Verum enim vero propter illos qui sapientiam esse censent, contra rem manifestam pugnare, vel etiam propter alios qui ad vellicandum & calumniandum instructi sunt, necesse est ut observatione utamur accuratiore.

VIII. Quando autem ingenuum dicimus DEUM, non arbitramur nominetenus saltem juxta humanum commentum, seu contemplationem arte excogitatam esse colendum: sed revera hoc maxime necessarium debitum DEO persolvendum, ingenuam scilicet confessionem, quod nimirum ipse sit hoc ipsum quod est. Quæcumque enim voce aliqua hominum artificio excogitata proferuntur, ea cum in solis nominibus & ipsa enunciatione esse factum habeant, cum ipsis vocibus seu sono una dissolvi solent. DEUS autem ut qui DEUS est, & eorum qui tacent & qui loquuntur, & qui

ἐστὶν τὸ ἀγέννητον. μᾶλλον δὲ αὐτός ἐστιν ἑστία ἀγέννητος. Περιττὸν μὲν ἴσως καὶ παρέλκειν δοξεῖ τισὶ τὰ πολλοῖς ὁμολογούμενα κατασκευάζειν ὡς ἀμφίβολα, ἔμην ἀλλάγε διὰ τὰς σοφίας εἰσμένους τὴν πρὸς τὰ φανερά μάχην, ἢ πρὸς μέμψιν καὶ συκοφαντίαν παρεσκευασμένους, διὲ τινος ἀκρεβέστερας παρατηρήσεως ἡμῖν.

VIII. Ἀγέννητον δὲ λέγοντες, οὐκ ὀνόματι μόνον κατ' ἐπίνοιαν ἀνθρώπινην σεμνύνειν οἰόμεθα δεῖν, ἀποκινῶναι δὲ κατ' ἀλήθειαν χ) τὸ πάντων ἀναγκαϊότατον ὄφλημα ἡ Θεῶ ἦν τε εἶναι ὃ ἐστὶν ὁμολογία. Τὰ γάρ τοι κατ' ἐπίνοιαν λεγόμενα ἐν ὀνόμασι μόνον γ) καὶ προφορᾷ τὸ εἶναι ἔχοντα, ταῖς φωναῖς συνδιαλύεσθαι πέφυκεν. Ὁ δὲ Θεὸς ἡ σιωπῶντων καὶ λεγομένων, καὶ γενομένων καὶ πρὸ τῆ γενέσεως τὰ ὄντα, ἦν τε καὶ ἐστὶν ἀγέννητος. Ἀλλὰ μὴν εἰδὲ κατὰ ζήτησιν. Ἐ

χ) Basilii p. 12. ἐκτινῶναι δὲ αὐτῶ τὸ πάντων. γ) ita Basil. sed MS. μόνοις.

γε τῶν κατὰ φύσιν αἱ τερήσεις εἰς
 τερήσεις, καὶ τῶν ἔξεων δεύτερα.

2) Οὐτε δὲ κατὰ φύσιν ἦν ἡς τῶ
 Θεῷ γένεσις, ἕτε προτέρων ἔχων
 ταύτην, ἔτα τερηθεὶς γέγονεν ἀγέν-
 ητ. Ἐπεὶ καὶ λίαν ἐστὶν ἀσεβὲς,
 ὡς λυμανλικὸν τῆς ἀληθείας περὶ
 Θεῶ ἐνοίας καὶ τῆς τελειότητος
 αὐτοῦ, μᾶλλον δὲ τῆς τῶν ἐφευ-
 ρόντων διανοίας, τὸ λέγειν ὅπως
 ἐτερηθεῖται τινὸς τὸν Θεὸν, δηλονότι
 τῶν φύσει προσόντων. Οὐ γὰρ
 ἀνῆς ἐποι σωφρονῶν ἐτερηθεῖται τι-
 νά τινος τῇ μὴ πρότερον ὑπαρ-
 χόντων. Εἰ δὲ μήτε κατ' ἐπίνοιαν
 μήτε κατὰ τέρησιν, ὡς ὁ ῥηθεὶς
 ἐδειξε λόγῳ, μήτε ἐν μέρει τὸ
 ἀγέννητον, ἀμερὲς γὰρ, μήτε
 ἐν αὐτῷ ὡς ἕτερον, ἀπλῆς γὰρ καὶ
 ἀσύνητ, μήτε παρ' αὐτὸν ἕτε-
 ρον, εἰς γὰρ καὶ μόνος αὐτός ἐστιν
 ἀγέννητ, αὐτὸ * ἀν ἦν ἐσία
 ἀγέννητ. α)

potest, est enim ipse impartibilis: neque ea ratione quasi in ipso ali-
 quid sit diversitatem quandam habens, simplex enim est & incom-
 positus: neque ita quasi aliud quid sit præter ipsum, unus enim
 & solus ipse est ingenuitus: illud ipsum fuerit illa essentia quæ dicitur
 ingenuita.

IX. In.

2) Basil, pag. 17. * fortasse leg. αὐτός, ut pag. 170. α) Basilii pag. 20.

IX. Ingenitus autem cum sit juxta præmissam demonstrationem, fieri non potest * ut generatio aliqua sit in ipso talis, ut propriæ suæ naturæ genitum participem faciat : & necesse etiam est, ut excedat omnem comparisonem ac societatem, quæ institui quidem posset respectu ejus quod genitum est. Si quis enim essentiam hanc communem reddere cum aliqua re alia, vel de hac essentia alicui aliquid impertire voluerit, necessario hoc facere attentabit, vel secundum diremptionem ac partitionem, vel secundum similitudinem ac comparisonem. Utrum autem ex his as-

IX. Ἀγέννητος δὲ ὢν κατὰ τὴν προλαβῆσαν ἀπόδειξιν, οὐκ ἂν ποτε πρόσθεν γέννησιν, ὥς τε τῆς ἰδίας μεταδόναι τῷ γεννωμένῳ φύσεως, ἐκφύγοι τε ἂν πᾶσαν σύγκρισιν καὶ κοινωνίαν τὴν πρὸς τὸ γεννητόν. b) Ἐἰ γὰρ τις κοινοποιεῖν πρὸς ἕτερον ἢ μεταδίδοναι τινὶ τῆς ἑσίας ταύτης ἐθέλησεν, ἥτοι κατὰ διάστασιν καὶ μερισμὸν, ἢ κατὰ σύγκρισιν ἴσ' ἀκακασκευάσειεν ἂν. Ὅπου γερὸν δ' ἂν λέγηται ἴσ' ὡν, πολλὰς, ἀσπίδας, βλασφημίας δὲ μᾶλλον ὁ λόγος ἐνεχθήσεται. Ἐἰ γε γὰρ διαφύγοι καὶ μερίζοι, οὐκ ἔτ' ἀγέννητος.

* Hoc palmarium Eunomii argumentum ac prope unicum, fieri non posse ut ex ingenita Divina essentia similis ipsi Filius generetur. Unde quicquid de generatione Filii in sacris litteris dicitur, ille de creatione accipit. Sed non majoris illa argumentatio mihi videtur esse ponderis, quam si neges ab increata Divina essentia aliquid potuisse creari ac produci. Deinde, quomodo de re creata dici potest quod sit χαρακτηρ τῆς ὑποστάσεως ΔΕΙ? Σοφία & λόγος Patris atque ἰδὲ ὡς? proprius Filius & unigenitus: à quo Spiritus S. accipit. Quomodo factus est per quem omnia facta sunt & sine quo factum est nihil nec visibile nec invisibile. Hisce itaque & aliis clarissimis Scripturæ testimoniis argumentationes Metaphysicæ argutiæ opponere, Eunomii est qui ab Aëtio Magistro edoctus essentiam Divinam penitus ac perfecte scilicet cognitam sibi habere persuadebat. Τὸ ὄντων αὐτὸν ἐπίσταμαι καὶ οἶδα, ὥς τε μὴ εἶδέναι ἑαυτὸν, ὡς Θεὸν μᾶλλον ἐπίσταμαι. Tam perspicue DEUM qualis sit novi ac sanctam illius notitiam sum consecutus, ut ne me ipsum quidem melius quam illum noverim. Aëtius apud Epiphanium LXXVI. pag. 916. & 989. Eunomius ipse majore etiam insolentia apud Socratem IV. 7. ο Θεός περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἑσίας ἔδεν πλέον ἡμῶν ἐπίσταται, ἔδ' ἐστιν αὐτὴ μᾶλλον μὲν ἐκείνῳ, ἥ ττον δὲ ἡμῖν γνωσσομένη. Αἰδ' ὅπερ ἂν εἰδείημεν ἡμεῖς περὶ αὐτῆς, τὸ το πάντως κακῶς διδεν, ὃ δ' αὖ πάλιν ἐκείνῳ, τὸ το εὐρησεις ἀπαραλλάκτως ἐν ἡμῖν. De sua ipsius essentia DEUS nihil amplius scis quam nos, nec illa ipsi quidem notior, nobis autem obscurior.

b) Basilii pag. 26.

ἡ δὲ αὖτε , ὃ μὴ πρότερον ἦν ἵσ-
ταί τῆς διαρέσεως γιγνόμενον . Ἀλ-
λὰ μὴν ἔτι ἀφ' αὐτοῦ τῆ μερι-
σμοῦ τῆς ἀφ' αὐτοῦ ἀξίωμα λυ-
γνόμενον . Εἰτε τὴν πρὸς ἑξῆς δέ-
κα σύγκρισιν , τῆς συγκρίσεως
αὐτῆς ἀκοινωνήτων γιγνόμενης , κοι-
νωμένης τῆς τῆς εὐίας ἀξίωμα .
Ἡ δὲ τῆς , καὶ ἵστος , ὡς ἐξ
ἀνάγκης δεῖναι τὰς τῶ τῶ λόγῳ
βιαζόμενης ἢ τὴν προσήγορίαν ἀκοι-
νωμένης φυλάττειν βελομένης , ἀκοι-
νωμένης ταύτης συνδιασώζειν καὶ τὴν
εὐίαν . Ἡ ταύτης μεταδενάει τινι
προσέχοντι , μεταδιδόναι καὶ τῆς
προσέχοντος , ὥσπερ καὶ τῆς εὐίας .
καὶ οἱ γὰρ ἀν' αὐτοῖς ἡ φιλοτιμία
λατρεύειν παρέχουσα θατέρω μέρει
τῆς εὐίας , μετὰ τῆ μὴδ' ἀξίον
ἐργάζεσθαι λόγῳ τὴν διαφορὰν , ἀ-
κοινωνημένης περὶ τὴν προσήγο-
ρίαν . ὅτε ὀνόματι μόνῳ ὃ μὲν ὑ-
πομένει , ὃ δὲ ἐλαττοῖται . Εἰ δὲ τῆς
εὐίας μεταδενάει φωνῆς ἢ τῆς ἀκοι-
νωμένης ἀναγκάζει λόγῳ , μεταδι-

feratur, multas profecto secum ab-
surditates, vel potius blasphemias
trahet & inferet ipsa assertio. Ete-
nim sive dividatur aut in partes
secetur , non amplius illa esse
potest ingenta , cum videlicet
ipsa illud, quod antea non erat, ex
tali divisione fiat: imo hoc pacto
corruptionis experta illa esse ne-
quit, siquidem partitio ista totam
incommunicabilitatis Majestatem la-
befactat. Sive etiam similitudi-
nem seu comparisonem quan-
dam admittat ad aliud, quando-
quidem nulla comparatio ex illis
fit, ubi plane nihil est commune,
essentia utique Majestas commu-
nicationis subibit sortem. Si vero
hoc revera ita sit, ergo & nomen
ipsum commune erit, ita ut ne-
cessario oporteat eos, qui hac
ratione urgentur, vel ipsam appel-
lationem incommunicabilem
conservare & tueri. Si vero vo-
luerint eidem essentiam ab omni
etiam communicatione fartam
tectam conservare, vel si quic-
quam impertiri de ea alteri cona-
buntur, perinde aliquid de appel-
latione largiantur necesse est,
quemadmodum de ipsa faciunt
essentia. Claudicaverit enim ipsis,
nisi scilicet hoc fecerint, ambitio,
quæ alteri parti doni alicujus de-
fectum

M m

tribuit : & accedit una , qvōd δέτωσαν φιλοτιμώτερον καὶ τῆς neque dignum quid faciunt Ma- ισότητῳ , ἔχ' ἐυλασκομένους τινὸς iustitiam , ἔχ' ἐυλασκομένους τινὸς sunt in distingvenda appellatione ἐν ὅτῳ θήγονται τὴν ὑπεροχὴν. ne siquidem hic quidem solo nomine sit major , alter vero minor. Si vero consequentia ratio illos cogit ut eandem utrique tribuant vocem , largiantur etiam , qvōd est honorificentius , æqualitatem , cum non inveniant ubi- nam statuere possint illam præminentiam.

X. Non enim profecto hoc dixerint , qvōd communis quidem ambobus essentia est : ordine vero & iis quæ ex tempore promanant prærogativis , hic quidem prior , ille vero posterior seu secundus est : qvandoquidem in his quæ præminent , præexistere omnino oportet causam ejus præminentia. Essentia autem DEI non competit nec adjunctum est tempus , non ævum , non ordo : ordo enim posterior est ordinante , nihil autem eorum , quæ DEI sunt , ab alio est ordinatum , & tempus , stellarum quidam motus est. Stellæ vero non solum post ingentiam essentiam & omnia intelligibilia vel intelligentias , sed etiam post prima corpora extiterunt , illisque omnibus sunt posteriores. De æonibus autem seu ævo quid attinet dicere , cum

X. Οὐ γὰρ δὴ τῶν ἀν' ἡπομεν , ὡς κοινὴ μὲν ἀμφοῖν ἡ οὐσία , τά- ξει δὲ καὶ τοῖς ἐκ χρόνου πρεσβείοις , ὁ μὲν ἐστὶ πρῶτῳ , ὁ δὲ δεύτερῳ. Ἐπειδὴ γὰρ δεῖ προεῖναι πάντως τοῖς c) ὑπερέχοντι τὸ τῆς ὑπε- ροχῆς ἄλλῳ , & συνέζευκται δὲ τῇ οὐσίᾳ τῆς Θεᾶς & χρόνῳ , d) οὐκ αἰὼν , & τάξις. Ἡ τε γὰρ τά- ξις δευτέρα τῆς ἀτάττουται , ἔδεν δὲ τῶν τῆς Θεᾶς ὑφ' ἐτέρῃς τέτακται. Ὅ , τε χρόνῳ ἀσέρων ποία τίς ἐστὶ κίνησις. Ἀσέρες δὲ & τῆς ἀγενήτης μόνον οὐσίας , καὶ νοητῶν ἀπάν- των , ἀλλὰ καὶ τῶν πρώτων σω- μάτων γεγένασιν ὑπεροχῇ. e) Περὶ γὰρ αἰώνων τί δεῖ καὶ λέγειν , τῆς γὰρ

e) Male apud Basilium pag. 29. ἐπειδὴ γε δεῖ προεῖναι ἐν τοῖς.

d) MS. Lindehrog. ὁ χρόνῳ , sensu eodem,

e) Basil. pag. 29. δεύτεροι περὶ δὲ.

καὶ σαφῶς διαγορευέσης, πρὸ
τῶν αἰώνων f) ὑπάρχειν τὸν Θεόν.
καὶ τῶν κοινῶν λογισμῶν ἐπιμαρτυ-
ρεται. Οὐ γὰρ μόνον ἀσεβές,
ἀλλὰ καὶ κομιδῇ καταγέλαστον, τὰς
ἐκείνων παρὰδεξαμένους ἀγέννητον,
ὅτι ὑπάρχειν τι τέττο φάσκων, ἢ
συνυπάρχειν ἕτερον. Ἐἴτε γὰρ
προϋπάρχοι τι τέττο, δικαίως
λέγοιτ' ἂν ἀγέννητον, ἢ τὸ δεύτερον.
Ἐἴτε συνυπάρχοι τὴν πρὸς τῷ αὐτῷ
κακῶν τῶ συνυπάρχειν ἐκάτερον,
ἀφαιρηθήσεται τὸ ἐν μόνον εἶναι καὶ
τὸ ἀγέννητον εἶναι, οἷα δὴ μετὰ
τῆς φύσεως ἀποκλήρωσιν ἑαυτὴν περὶ
τῆς φύσεως ἀμφοῖν συνεσαγόντων, συν-
δύναμις τε ἂν καὶ τὸν τῆς συν-
δύναμις αἰτίον.

Quoniam prius certis officiis quæ distributione per sortem facta
descripserunt ipsam amborum essentiam, postea illorum quan-
tificationem, ejusque conventionis causam inferant.

XI. Ἀλλὰ μὴν ὅδε συνυπάρχειν τ.
ἐκείνῳ δυνατὸν οἷον εἶδῃ, ἢ ὅγ-
γε καὶ πληρότητα g) διὰ τὸ
ἐκείνῳ συνδύναμις ἐλεύθερον εἶναι τὸν
Θεόν. Ἐἰ δὲ τῶν καὶ τῶν τοι-
ούτων ἡ μὴτε ἐστὶ μὴτε ποτε γένοιτ'

Scriptura diserte affirmet, ante
saecula esse DEum, quod idem
communes quoque attestantur
ratiocinationes. Neque enim
impium tantummodo, sed plane
quoque & affatim ridiculum est,
si illi qui quidem concedunt
unum esse ingenitum, nihilomi-
nus affirmare non dubitant, vel
ante illud extitisse quid aliud, vel
una extitisse. Sive enim prius
quid existat, hoc jure meritoque
dici poterit ingenitum, non illud
quod posterius fuit: sive una quid
existere potuit, ratione illius so-
cietatis, quam utrumque respectu
alterius habet, quin utrumque
una fuit, & alterum non sine al-
tero fuit; hinc sane evertetur
tolleturque illud quod DEUS
unum quid sit, & quidem ingeni-
tum: id quod perinde est, ac si

XI. Quin imo neque fieri pot-
est ut quicquam huic essentiae in-
fit, cujusmodi dicimus esse spe-
ciem vel molem aut quantitatem,
propterea quod penitus ab omni
compositione liber sit DEUS. Si
vero neque pium est, neque po-
terit esse unquam horum & simi-
lium

M m 2

f) Psal. LIV. 21.

g) Basiliius pag. 32. ἢ πληρότητα.

lium quid comminisci, quod id Divinæ competat essentiae, quæ quæso ratio concedet amplius, ut substantiæ ingenitæ genitam affimilemus? cum similitudo vel comparatio aut societas, quæ est secundum essentiam, nullam præminentiam vel differentiam relinquat, æqualitatem autem perspicue adstruat, una vero cum æqualitate manifestum faciat, affimilatum æque oportere esse ingenitum. Nemo autem adeo demens & impie audax esse potest, ut æqualem affirmet Patri Filium, cum ipse Dominus dilerte pronunciet: *Pater qui misit me, major me est*. Vel ut tribuat seu copulet alteri ex nominibus alterum, utroque contra ad se illud certatim trahente, sibi que appropriante, neque altero ullam societatem respectu alterius admittente. Si enim Ingenitus, non erit Filius: & si Filius, non erit Ingenitus. At quod unus ille cunctorum DEus sit ingenitus & incomparabilis, pluribus omiſſis quæ dici possent, sufficere hæc, quæ jam dicta sunt, ad demonstrationem existimo.

ἀν, εὐαγὲς ἐπινοῆσαι συμπεπλεγ-
μένον τῇ ὑπόστασι, ἢ) ποῦθεν εἰς
συγκωρήσει λόγῳ πρὸς τὴν ἀγέν-
νητον ὁμοιῶν τὴν γεννητὴν; τῆς
κατ' ὑπόστασιν ὁμοιότητος ἢ συγκρί-
σεως ἢ κοινωνίας μηδεμίαν ὑπερο-
χὴν ἢ διαφορὰν καταλιπέσης, ἰσό-
τητα δὲ σαφῶς ἐργαζομένης, με-
τὰ δὲ τῆς ἰσότητος ἀγέννητον
ἀποφανέσης τὸν ὁμοιάμενον ἢ συγ-
κρινόμενον. ἰ) ἐδοῖς δὲ κ) ὕ-
τως ἀνῆλθον καὶ πρὸς ἀσέβειαν
τολμηρὸς, ὥστε ἴσον εἰπεῖν τῷ
Πατρὶ τὸν υἱόν, αὐτῷ τῷ Κυρίῳ
διαβῆναι εἰπόντων. ἰ) ὁ πατὴρ
ὁ πέμψας με μέζων μὲν ἐστίν. ἢ
συζύξαι πατέρω τῶν ὀνομάτων
πατέρα ἀνδρόκοτον ἐκατέρω
πρὸς ἑαυτόν, καὶ μὴ ἑτέρας προ-
σεμμένους τὴν πρὸς πατέρα κοινω-
νίαν. Ἄν τε γὰρ ἀγέννητος, ὡς
υἱός, ἂν τε υἱός, οὕτως ἀγέννητος.
Ἀλλ' ὅτι μὲν εἰς ὁ τῶν ἀπάντων μ)
θεὸς ἀγέννητος καὶ ἀσύγκριτος,
πλειόνων οὕτων τῶν παρελελειμμέ-
νων, ἀποχεῖναι ἡγῆμαι ἢ) τὰ
ῥηθέντα πρὸς ἀποδείξιν.

XII. Ὅτι

h) Basilii addit: τῷ Θεῷ.

i) Verba ἢ συγκρινόμενον apud Basilium pag. 32. desiderantur.

k) id. γὰρ. ἰ) Joh. XIV. 28. cui dicto Basilii pag. 34. opponit Philipp. II. 6. *non rapinam arbitratius est* εἶναι ἴσα Θεῷ, *esse æqualem* DEO.

m) Basil. pag. 32. πάντων ὅλων. ἢ) id. ἀποχεῖναι ἡγῆμαι καὶ τὰ.

ΧΙ. Ὅτι δὲ καὶ εἷς ὕψος , μονογενὴς γάρ , ἐνὶ τῇ μὲν ταῖς τῶν ἀγγέλων φωναῖς παραθεμένους , δι' ὧν ὕψος καὶ γέννημα καὶ πόσιμα καταγγέλλουσι , ταῖς τῶν ὀνομάτων διαφοραῖς καὶ τὴν τῆς ὁσίας παραλλαγὴν ἐμφανίσαντας , ἀπηλλάχθαι φροντίζοντες ο) καὶ πραγμάτων. διὰ δὲ ρ) τῆς σωματικῆς τὴν γέννησιν ὑπολαμβάνοντας , καὶ ταῖς ὁμωνυμίαις προσπατοῦντας , ἀναγκάειν ἴσως καὶ περὶ τούτων διαβεβαίωσιν εἰπεῖν. Γέννημα τοίνυν τὸν ὕψος φωνὰν κατὰ τῶν γραφῶν διδασκαλίαν. ἔχ' ἕτερον μὲν τι τὴν ὁσίαν νοῶντες , ἕτερον δὲ τι παρ' αὐτὴν τὸ σηματούμενον , ἀλλ' αὐτὴν εἶναι τὴν ὑπόστασιν ἣν σημαίνει τὸ ὄνομα , ἐπαληθεύσεως τῇ ὁσίᾳ τῆς προσηγορίας. ρ) Ταύτην δὲ γεγενῆσθαι μὲν οὐκ ἔσαν πρὸ τῆς ἰδίας συστάσεως , ρ) εἶναι δὲ γεγενῆσθαι πρὸ πάντων γνώμῃ τῇ θεῷ καὶ Πατρί.

XII. Quod autem Filius sit unus & unicus, (unigenitus enim est) allatis in medium Sanctorum vocibus seu testimoniis, quibus tum genimen sive generatam tum creaturam prædicant & per nomina discrepantia, essentia etiam discrepantiam manifestam faciunt: possemus ista ratione omni porro cura & labore supersedere. Verum propter illos, qui hanc generationem corporalem esse opinantur, & æquivocationibus impingunt seu offenduntur, necessarium fortassis erit, etiam de his paucis breviterque dicere. Dicimus itaque Filium esse genimen sive generatam, juxta Scripturarum doctrinam, non aliud quid essentiam intelligendo, item aliud quid quod præter ipsum significetur: Sed illum esse hanc substantiam seu hypostasim, quam nomen ipsum significat, ita ut appellatio ipsi essentia veritatem astruat: siquidem essentia non verius quam ipsa appellatione monstratur. Dicimus autem porro hanc substantiam genitam esse, cum non esset ante propriam constitutionem: postquam vero genita fuit, extitisse illam ante omnia, decreto DEI & Patris.

M m 3

XIII. Si

ο) Basilii lib. 2. pag. 38. φροντίζων. ρ) id. διὰ μέντοι.

ρ) Basil. pag. 43. & 45. seq. ρ) Basilii pag. 47. & 50.

XIII. Si vero alicui hoc ipsum ausu temerario, seu conatu non ferendo dictum videtur: consideret ipse secum, utrum verum, hoc sit an falsum. Si prius, ejus modi ausus culpa caret proprio istius hominis iudicio, quandoquidem nihil rerum verarum, quod suo quidem tempore & modo dicitur, habere culpam potest. Sin vero falsum est, summa profecto necessitate erit, ut quod illis quæ dixi contrarium est, verum putemus. Hoc vero est, Filium genitum esse, cum antea existeret, id quod non solum absurditatis vel blasphemiae, sed etiam summæ non potest non esse fatuitatis. Res enim quæ est, quid quæso opus habet generatione, nisi ad similitudinem alterius alicujus rei transformetur juxta rerum animatarum naturam? quæ quidem vere fieri dici possunt, cum existant quod sunt, non autem ea existant quæ fiunt. Etenim hominis semen non statim ipse est homo, neque lapis domus: Fit autem tandem illud quidem homo, hic vero domus. Si vero unum quodlibet eorum quibus assimilari Filii generationem omnium est piissimum, cum non sint prius, tandem tamen quid fiant: (non enim

XIII. Ἐι δὲ τῷ δοκεῖ τολμηρὸν εἶναι τὸ ῥηθὲν, ἐπισκεψάσθω παρ' ἑαυτῷ, πότερον ὡς ἀληθεῖς ὄν, ἢ ψευδοῦν. Ἐι μὲν γὰρ τὸ πρότερον, ἀνυπαίτιον ἢ τόλμα κατὰ τὴν αὐτῆς κρίσιν, ἐπέπερ μηδὲν τῶν ἀληθῶν ἐν καρῷ καὶ μέτρῳ λεγόμενον ὑπαίτιον. Ἐι δὲ ψευδοῦν, ἀνάγκη δὴ πᾶσα, τέτων τέναντίον ἀληθεῖς ἠγέσθαι. Τῶτο δ' ἐστίν, ὅντα γεγεννηθῆναι τὸν ἕόν, ὅπερ σὺκ ἀτοπίας, μόνον ἢ βλασφημίας, ἀλλὰ καὶ πάσης εὐθείας ὑπερβολὴν ἀν' ἔχει. 5) Τῷ γὰρ ὄντι τί δὲ γενέσεως; εἰ μὴ πρὸς ἕτερόν τι μεταρρῶθιμιζοιτο κατὰ τὴν ἐμφύτων τε καὶ ἀφύχων σωματῶν φύσιν, ὥστε γίνεσθαι λέγοιτο ἂν ἀληθῶς, ὅντα μὲν ὃ ἐστίν, σὺκ ὅντα δὲ ἂ γίνεσθαι. Οὔτε γὰρ τὸ σπέρμα ἀνδρωπῶν, ἔτε λίθῶν οἰκῶν. Γίνεται δὲ τὸ μὲν ἀνδρωπῶν, τὸ δὲ οἰκῶν. Ἐι δὲ τέτων ἕκαστον οἷς καὶ παραβάλλειν τὴν ἡμῶν γένεσιν πάντων εὐσεβέστατον, σὺκ ὄντα γίνεσθαι, ἔ γὰρ σκῆψο γίνεται ὃ πρότε-

• Basilii pag. 50.

πρότερον ἦν , ποίαν δέξεται ἴασιν ,
ὁ τὸν ἡὸν ὄντα γεγενῆσθαι λέγων.
Ἐἰ γὰρ πρὸ τῆς γεννήσεως ἦν , ε)
ἀγέννητῳ ἦν.

XIV. Ἀλλὰ πάλαρ γε καλῶς ἀ-
μολόγηται μηδὲν ἕτερον ἀγέννητον
ἶνα παρὰ τὸν Θεόν. Ἡ τοίνυν με-
ταθέσθωσαν τῆς ὁμολογίας, ἕτερον
ἀσάγοντες ἀγέννητον , ἢ τῆτοις
ἐμμένοντες παρατιθέσθωσαν λέγειν,
ὅσα γεγενῆσθαι τὸν ἡίον , ἐπεὶ
μηδὲ συγχωρεῖ τῷ ἡῷ καὶ τῷ γεν-
νηματι ἢ προσηγορία πρὸς τὴν ἀ-
γέννητον. Πᾶσα γὰρ γένοιτο σύγ-
χυσις ὀνομάτων τε καὶ πραγμάτων,
μᾶς μὲν ἡσίας ἕσης τε καὶ λεγο-
μένης ἀγεννήτης , ἐπισταγομένης δὲ
τῷ λόγῳ πάλιν ἑτέρας, εἴτα τῶν
τῆς γεννητῆς ὀνομαζομένης , ἡῷ τε
μὴ γεννηθέντι κατ' αὐτὸς , καὶ
Πατρὸς μὴ γεννήσαντι, ὀνόματα,
ἡῷ μὴ γεννηθεῖς ἦν. πλὴν εἰ μή τις
κατὰ τὸν λόγον κακὸν κακῶ ἰώ-
μεν, μείζονι τὸ ἑλαττον , αὐξη-
τικὴν ἢ μεταβλητικὴν ἐπινοήσῃ

fieri dici potest quod antea erat)
cujusmodi quæso medicinam ad-
mittet, qui Filium cum ante ex-
titerit , dicit genitum esse. Si
enim ante generationem erat,
erat utique inginitus.

XIV. Verum vetusta recte ha-
bet confessio , quod nihil præter
DEum sit inginitum : Aut igitur
recedant ab illa Confessione , &
aliud quid proferant quod sit
ingenitum : vel si inhærere
illi sententiæ volent , caveant
imposterum ita loqui , quod Fi-
lius cum antea fuerit , genitus
sit: quia Filii & prolis seu geni-
minis appellatio non ingreditur
unum & idem subjectum cum ap-
pellatione inginiti. Summa enim
& extrema confusio oriri potest
tam nominum quam rerum , si
cum una revera sit & dicatur es-
sentia inginita, verbo autem alia
præter illam introducatur post-
eaque hæc genita nominetur:
Filius autem non sit genitus
juxta ipsorum sententiam , ne-
que Pater generaverit nomine-
tenus , siquidem non existat ge-
nitus: præterquam nisi quis juxta
tritum sermonem, malum minus
malo curans majori excogitave-
rit aliquam generationem, quæ
fiat per augmentationem, trans-
formationem sive transmutatio-
nem.

nem. Et neque hoc modo præter omnia alia probe ratiocinaretur sive concluderet: propterea, quod si quid augmentetur, necesse sit, ut auctario aliquo externo augmentum capiat. Unde igitur poterit esse illa additio, sive id quod appositum censetur, nisi aliquid aliud prius subiecti loco ponamus? Atqui si res ita se habet, necesse fuerit excogitare multa, quæ suum esse in semet habent & ingenta sunt, ut unum illud perfecte compleant. Sin vero augmentum illud accedit ex aliqua re quæ non est, utrum quæso præstat confiteri, an quod non fuit, id gigni decreto illius qui id produxit, an vero dicere, essentiam constare ex Ente & non Ente, seu ex re aliqua quæ est vel fuit & non est vel non fuit. Siq; transmutatur, nulla re existente in quam possit transmutari, transmutabitur necessario in id quod non est. Et quomodo quæso non sit stolidum, ne dicamus impium, affirmare id quod est, abiisse in aliquid quod non est? Immo vero conveniens est, ut missa & abjecta immodica hac stultitia aut potius infania, debita modestia id quod verum est acceptetur.

XV. Verum hi homines, non vident hisce & longe pluribus absurditatibus esse se obnoxios,

γένεσιν, πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις μήτ' ἐκείνο καλῶς λογισάμενον, ὡς ἔτε αὐξάνοι τι, προσθήκη τινὸς τῶν ἔξωθεν αὐξήσκειν αὐτόν. Πόθεν ἔν τὸ προστεθέν, εἰ μὴ καὶ ἕτερον ὑποδοίμεθα; ἀλλ' εἰ μὲν τῆς πολλὰ τὰ ὄντα καὶ ἀγέννητα ὄντα εἰς συμπλήρωσιν ἐνὸς ἐπινοεῖν ἀναγκᾶν. Εἰ δ' ἐκ τῆς μὴ ὄντος καὶ αὐξήσεως, πότῃρον ἄμεινον ὁμολογεῖν πᾶν μὴ ὄν γεγεννηῖσθαι γνώμη τῆς παρεγαγόντος, ἢ σύνθετον λέγειν τὴν ἐξίσαν ἐξ ὄντος καὶ μὴ ὄντος. Εἰ γε μεταβάλλοιτο, μηδενὸς ὄντος εἰς ὁ μεταβληθείη, εἰς τὸ μὴ ὄν ἐξ ἀνάγκης μεταβληθήσεσθαι. Καὶ πῶς εὐηθες, ἵνα μὴ λέγωμεν ἀσεβές, τὸ ὄν εἰς τὸ μὴ ὄν κεχωρηκέναι λέγειν. Δέον ἀφεμένους τῆς ἀμέτρου τᾶύτης εὐηθείας, παρενοίας δὲ μάλλον, σωφρόνως παρεδέξασθαι τὰ ἀληθές.

XV. Ἀλλ' ἔτι μὲν τᾶύτως καὶ πολλῶν πλείοσι τῶν αἰσίων ὄντων ὑπό-

ὡς ἄνθρωποι λελήθασιν· σφᾶς αὐτοὺς, ἐχ
 ἡμῶς βόλμης ἐνδύνας δικαίως ὑπά-
 γατες, ἀλλ' ἐαυτοὺς ἀσεβείας ἐγκλη-
 μασι. Ἡμεῖς δὲ τοῖς ὑπὸ τε τῶν
 ἀδελφῶν 1) πάλαι, καὶ νῦν ἀφ'
 ἡμεῶν αὐτῶν ἀποδεδεγμένοις ἐμ-
 μόντες, μήτε τῆς ἐσίας τῆς Θεῆς
 προσειμένης γέννησιν, ὡς ἀγεννήτη,
 μήτε διάστασιν ἢ μερισμὸν ὡς ἀ-
 φθάρτου, μήτε μὴν ἑτέρας ἑνὸς ὑ-
 πακειμένης εἰς υἱὸν γέννησιν, μὴ ὄν-
 τὰ φανερὰ γεγενῆσθαι τὸν ἱόν. Οὐ
 καταποιούμεν ἑδὲ τῆς μονογενεῖς τὴν
 ἐξίαν πρὸς τὰ ἐκ μὴ ὄντων γενό-
 μενα, ἐπὶ περ οὐκ ἐσία τὸ μὴ ὄν.
 Τῇ αὖτε ποιήσαντι 2) γνώμη τὴν
 διαφέρειν τοῖς πᾶσιν ἐκζητούμενοι τ-
 σάμεν αὐτῶν νόμοις ὑπεροχὴν,
 ὅσον ἔστι ἀναγκαῖον τῶν ἰδίων ποι-
 ημάτων τὸν ποιητήν. 3) Πάντα
 γὰρ αὐτῷ γεγενῆσθαι κατὰ
 τὸν μακάριον Ἰωάννην 1) ὁμολο-
 γοῦμεν· συναπογεννηθείσης ἀνωθεν
 αὐτοῦ τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως,
 ὡς καὶ Θεὸν μονογενῆ πάντων τῶν
 καὶ αὐτὸν καὶ τῶν δι' αὐτῷ γενο-
 μένων. Μόνον γὰρ τῇ τῆς ἀγεν-
 νήτης δυνάμει γεννηθεὶς καὶ κλυθεὶς

neq; nos iuste in crimen audaciæ
 ac præsumtionis merito adduce-
 re, sed ipsos semet impietatis accu-
 sare. Nos vero in his quæ olim
 à sanctis Patribus, & nunc à no-
 bis demonstrata, permanemus :
 & cum neque essentia DEI admit-
 tat generationem, utpote quæ est
 ingenta, neque distantiam, aut
 partitionem, siquidem est in-
 corruptibilis : cumque nulla
 alia dari possit ad Filii gene-
 rationem, dicimus Filium geni-
 tum esse, cum antea non existeret:
 non quod communem faciamus
 essentiam unigeniti cum iis, quæ
 de nihilo facta sunt, (siquidem non
 est essentia id quod non est) sed
 ejus qui fecit decreto seu senten-
 tia, dum differentiam omnibus
 rebus definitam assignamus, ipsi
 tantam tribuimus præ aliis
 omnibus excellentiam, quantam
 quidem opificem habere necesse
 est præ propriis suis quæ fecit fa-
 citur operibus. Etenim omnia
 per ipsum facta esse secundum Bea-
 tum Johannem confitemur, con-
 genita scilicet ipsi ab initio cre-
 andi facultate : ut ita sit DEUS
 unigenitus, respectu omnium ea-
 rum rerum quæ post ipsum & per
 ipsum factæ sunt. Cum enim ipse
 solus ingenti potentia genitus
 sit, & creatus perfectissimus, hinc
 Nn
 mini-

1) πατέρον addit Basilius pag. 55.
 Libri V. Pars 4.

2) Basilius pag. 58. 3) Joh. I. 3.

minister fuit in tota creatione & decreto Patris perficiendo.

τελειότατⓈ γεγονός ἐπεργὰς τῆς
πρὸς πᾶσαν δημιουργίαν καὶ γνώμην
τῆς Πατρὸς.

XVI. Si vero ideo, quia Pater & Filius vocantur, propterea humanam & corporalem generationem oportet concipere, & ita de ea cogitare, & subducta ratione ex iis quæ ab hominibus fiunt operibus, transmutationis seu transsubstantiationis nominibus & passionibus DEum subjicere, siquidem quoque Creator seu Opifex DEus, oportet nos illi substernere materiam ut opera, quæ facit, eventum effectumque suum fortiantur, qui Græcorum est error. Homo enim qui ex propria gignit essentia, non sane quicquam struxerit sine materia. Quod si hoc dicere recularint, nomenclationem nihil omnino curantes, sique nihilominus servata veritate dignæ de DEO notionis attribuerint soli Divinæ potentiæ creandi officium & facultatem: quomodo quæso locum habere in DEO poterit passio transsubstantiationis & participationis essentia, propter appellationem Patris? Ecquis enim eorum quirecte sentiunt, sanæ sunt mente, diffiteri potest, quod quædam nomina tan-

XVI. Ἐι δ' ὅλη, Πατὴρ καὶ υἱός, διὰ τῆς ἀνθρωπίνης καὶ σωραλικῆς χρῆς τὴν γέννησιν ἐκινεῖν, καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις γεννήσεων ἀναγομένους τοῖς τῆς μεταστάσεως ὀνόμασι καὶ πάθεσιν ὑπάγειν τὸν Θεόν x) ἐπεὶ καὶ δημιουργός ὁ Θεός, ὕλην ὑποβάλλειν δεῖ πρὸς γένεσιν τῶν δεδημιουργημένων κατὰ τὴν ἐπιταγὴν πλάνην. Ὁ γὰρ ἐκ τῆς ἰδίας ἐστίας γεννᾷ ἀνθρώπου. ὥστε ἀνύλης χωρὶς δημιουργήσκειν. Ἐι δὲ τῆτο παραποιῶντο, μὴδὲ τῆς τῶν ὀνομάτων φροντίζοντες προφορᾶς, τὴν δὲ τῷ Θεῷ περιπίπτεισαν ἐννοίαν διασώζοντες ἐπιτρέποιεν ἑξασία μόνῃ δημιουργεῖν, πῶς ἀνέχεται χωρὶς τὸ τῆς μεταστάσεως πάθος ἐπὶ Θεῷ διὰ τὴν τῆς Πατρὸς προσηγορίαν; Τίς γὰρ ὥστε ἀνὴρ ὁμολογήσει τῶν εὐφρονούντων, ὅτι τῶν ὀνομάτων τὰ μὲν κατὰ τὴν ἐκφώνη-

u) Basil, pag 58. 59. 60. x) Basil, pag. 61. 63.

ἡμεῖς καὶ προφορὰν τὴν κοινω-
νίαν ἔχοντες, οὐκ εἴμ δὲ κατὰ τὴν
σημασίαν, ὡς ὀφθαλμὸς ἐπὶ τε ἀν-
θρώπῳ καὶ θεῷ λεγόμενος τῷ μὲν
γὰρ σημαίνει τι μέρος, τῷ δὲ πο-
τε μὲν ἀντίληψιν καὶ φυλακὴν τῶν
ἀγαθῶν, ποτὲ δὲ τὴν τῶν πρετ-
τιμῶν γινῶσιν.

XVII. Τὰ δὲ πολλὰ κατὰ τὴν
ὁμοφώνησιν κεχωρισμένα τὴν αὐτὴν
ὡς σημασίαν, ὡς τὸ ὄν καὶ μό-
νος ἀληθινὸς θεός. Οὐκ ἔν ἐδὲ
ὅταν λέγεται Πάτερ, κοινὴν ἐν-
νοίαν ἔχει πρὸς ἀνθρώπους τὴν ἐνέρ-
γησιν, ἐπ' αὐφοῖν συνεπινοῶντας
ταῦτα ῥέουσιν ἢ παύσθαι, ἐπείπερ
ἢ μὲν ἐστὶν ἀπαθής, ἢ δὲ μετὰ
πάθος. Οὐδὲ ὅταν λέγεται πνεύ-
μα, κοινὴν ἔχει πρὸς τὰ λεγόμενα
πνευματικά τὴν φύσιν. Ἐν πᾶσι δὲ
ἡ ἀνάλογον σώζοντας μήτε τὸν
ἀκύνοντας ποιήματα, δυσχεραίνον,
καὶ κοινοποιουμένης πάντως καὶ τῆς
φύσεως ὑπὸ τῆς τῶν ὀνομάτων κοι-
νότητος. γ) Ὁ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀ-

tum quādam habent commu-
nionem ratione pronunciationis
& elocutionis, non autem quoad
significationem. Ut oculus, qui
de homine & DEo dicitur, illius
quidem partem quādam notat,
huius vero interdum auxilium, &
custodiam iustorum, nonnun-
quam ipsam noticiam eorum quæ
aguntur.

XVII. Multa vero, cum magnam
habeant, quando pronunciantur,
discrepantiam, eandem tamen
obtinēt significationem. Ut
Ens, & solus verus DEus. Ergo
neque si quando Pater nomine-
tur, statim talem concipere men-
te operationem debemus, quæ
communis ipsi sit cum homini-
bus, ut simul utrobique hac ratio-
ne fluxum aut passionem mente
agitemus. Siquidem operatio
Divina nulli passioni aut affe-
ctioni est obnoxia, hominum au-
tem fit cum passione: illa passio-
ne caret, hæc cum illa est. Ne-
que si quando nominetur Spiri-
tus, statim propterea communem
habet naturam cum aliis quæ Spi-
ritus appellantur. In omnibus
autem oportet nos modum &
analogiam rationi & unicuique
naturæ consentaneam servare,

Nn 2

neque

γ) Basil, pag. 65.

neque statim indignari aut ægre ferre, cum Filium creaturam esse audimus, quasi nominum æquivocatio ipsam prorsus essentiam communem reddat. Filius enim est ingeniti & non facti genimen s. progenies, & factura vel opus. Cœlum vero & Angeli, & quicquid est præterea creaturarum, hujus facturæ seu operis sunt facturæ seu opera præcepto Patris per ipsum facta. Sic enim Scripturis sua constabit veritas, & ipsæ ab omni mendacio factæ rectæ conservari poterunt, cum videlicet illæ de Filio pronuncient, quod factura sit & genimen: prætereaque hoc pacto à sanis ratiocinationibus non deflectemus, dum videlicet neque ulla DEO partes cooptamus seu attribuimus: neque ipsi ad generationem propriam essentiam, ad creationem vero materiam subjicimus, unde existere solet nominum differentia.

XVIII. Si vero DEus, neq; dum generat, de propria sua natura genito seu generato quicquam impertit, seu largitur hominum more, ingenitus enim est: neque dum creat, materia indiget, utpote qui nulla re opus habet, & potens est: omnino rationem nullam habet, quod Filium creaturam dici nolunt. Ex his sane & ejusmodi aliis cum manifestum sit, imo adversarii oculari quasi

γενήτης καὶ ἀποιήτης γέννημα καὶ ποίημα. Οὐρανὸς δὲ καὶ ἄγγελοι, καὶ πᾶν ὅπερ ἐστὶν ἄλλο ποίημα, τέττα τῷ ποιήματός ἐστι ποίημα, πρῶτάγματι τῷ Πατρὶ δι' αὐτῷ γενόμενα. Οὕτω γὰρ ἂν ταῖς γραφαῖς τὸ ἀψευδῆ φυλάττοιο; ποίημα καὶ γέννημα λεγέσθαι τὸν ὕόν, καὶ τῶν ὑγιαίνοντων ἡμεῖς οὐκ ἐκτεθόμεθα λογισμῶν, μήτε μέρη τῷ Θεῷ περιλάπτοντες, μήτε μὴν πρὸς μὲν γέννησιν τὴν ἰδίαν ἐσίαν, πρὸς δὲ κτίσιν ὕλην ὑποβάλλοντες, ἐξ ὧν ἡ τῶν ὀνομάτων διαφορὰ γίνεσθαι πέφυκεν.

XVIII. Ἐἰ δὲ μήτε γενῶν ὁ Θεὸς τῆς οὐκείας τῷ γεννωμένῳ μεταδίδωσι φύσεως κατὰ τὰς ἀνθρώπους, ἀγεννητὸν γὰρ, μηδὲ κτίζων ὕλης ἐπιδέταί τινι, ἀπροςδεῆς ὢν καὶ δυνατός, ἀλόγιστος παντάπασιν ἡ τῷ κτίσματι παράτῃσι. Ἐκ δὲ τῶν καὶ τῶν τοιούτων δεικνύμενος (ἐχρήν) μήτε πάντῃ τοῖς ἐνό-

ἡμεῖς συνεξομοιοῦν περιᾶσαι τὰς
σημασίας, μήτε μὴν παρελλαττεῖν
παραλλαγμένων. Ταῖς δὲ τῶν ὑπο-
κειμένων ἐνοσίαις προσέχοντας ἀκο-
υόμενος ἐφαρμότειν τὰς προσηγο-
ύμενας, ἐπὶ μὴδὲ ταῖς φωναῖς πέ-
φραται ἀκολουθεῖν τῶν πραγμάτων
ἢ φύσεως, τοῖς δὲ πράγμασιν ἐφαρ-
μόζεσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν ἢ τῶν
ὀνομάτων δύναμιν. Καταμέμψας
δὲ τοὺς ἐκ ἡτλόν καὶ τὰς γέννημα μὲν
καὶ πατέρα τὸν υἱὸν εἶναι παρομέ-
μενος, ἀγέννητόν τε καὶ ἄκτιστον τὸν
υἱὸν συντιθεμένους, τῇ δὲ τῶν δευ-
τέρων προσθήκῃ καὶ τῇ κατ' ἐξῆς
ἐπιμέλει ταῖς προλαβέταις ὁμολο-
γίαις ἀντιλεγμένους. Ὅους ἐχρῆν, εἰ
μὲν τις ἦν αὐτοῖς ἀληθείας φρον-
τικῇ παραλλαγμένων τῶν ὀνομάτων
παραλλαγμένους ὁμολογεῖν καὶ τὰς
ἐξῆς. 2) Ἡ γὰρ ἂν ἔτι καὶ
ἡμῶν τὴν δικαίαν ἐφύλαττον τάξιν
κατέργα τῶν τῶν προσήκουσάν
προσδιδόντες ὁμολογίαν. Εἰ δὲ μὴ
ταύτης ποιῶνται ἵνα λόγον, τῆς
γὰρ ἰδίας ἐπινοίας φυλάττειν τὴν ἀ-

demonstratione doceantur, non
ubivis significationes verbis esse
coarctandas, neque alternandas
esse res sua natura differentes:
subjectis autem rebus accurata
consideratione adhibita aptas,
convenientes & proprias signifi-
cationes esse applicandas: liqui-
dem natura rerum non ipsas sequi
voces solet, sed necesse est ut vo-
cum valor apte & convenienter
rebus indatur. Culpaverit sane
quis non parum etiam eos, qui
quidem Filium progeniem & fa-
cturam esse persuasi sunt, simul-
que ingenitum & increatum DE-
um fatentur: verum postero-
rum assertionum accessione &
exarvatione seu similitudine illa
quam faciunt ratione essentia,
hisce suis prioribus confessioni-
bus contradicunt. Quos utique
deceret, si quæ veritatis cura mo-
vererentur, cum diversa sint no-
mina, diversas etiam essentias
confiteri. Nam vel hac & qui-
dem sola ratione justum servarent
ordinem, & sic utrobique seu quo-
ad utrumque horum convenien-
tem ederent confessionem. Si
vero nullam prorsus veritatis ha-
beant rationem, saltem proprio-
rum commentorum sequelam seu
consequentiam observarent, ne-
que recedendo ab una eademque

Nn 3

natu-

natura appellationes à conveni-
entia propria alienarent , cum
pasim in præcedentibus à nobis
sit demonstratum , voces esse
essentiarum significativas.

XIX. Dixerit autem fortasse
quis ad contradicendum instru-
ctus , ac veluti cote acutus red-
ditus , quod si habita ratione no-
minum in rerum subjectarum
considerationē est eundum, qua-
tenus quidem ingenitum & ge-
nitum, differre dicimus: quatenus
vero lumen & lumen, vita & vita,
potentia & potentia , non differ-
re, sed ejusdem esse rationis. Cui
respondemus, non baculo uten-
tes ad quæstionem loco responsio-
nis , id quod de Diogene refert
ejus laudator , Cynismus enim
multum differt à Christianismo;
Sed Sanctum Paulum imitantes,
qui dicit *longanimitate adversarios esse
erudiendos*. Respondemus, inquam,
quod quædam Lux est ingenita,
quædam vero genita. Utrum
vero diversum seu aliud quid lux
significat cum de ingenita, quam
cum de genita natura usurpatur;
vel an unum & idem notat utro-
bique ? Etenim si quidem diver-

κολεθρίαν , καὶ μὴ τῆς αὐτῆς Φύ-
σεως παραχωρεῖντας , ἀλλὰ τῆς
τῆς ἀρμοζέσεως ὀνομασίας , ἀποδίδει
δεγμένους διὰ πάντων ἡμῶν τῶν προ-
λαβόντων αὐτῶν εἶναι τῶν ὑσίων
σημασιακὰς τὰς προσηγορίας.

XIX. Ἐἵποι δ' ἄν τις ἴσως πρὸς
ἀντιλογίαν ἠκουημένῃ , ὡς εἶπερ
δὲ τοῖς ὀνόμασι προσέχεν , καὶ διὰ
τέτων προσάγεσθαι ταῖς τῶν ὑπο-
κειμένων ἐννοίας, καθὼς μὲν ἀγενήτην καὶ
γεννητὸν παρελλάχθαι φαρμέν , κα-
θὼς δὲ Φῶς καὶ Φῶς , ζωή τε καὶ
ζωή , δύναμις καὶ δύναμις , εἰκέναι ,
πρὸς ὃν φαρμέν ἐ βακτηρία χρό-
μενοι πρὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτ' ἀπο-
κρίσεως κατὰ τὸν Διογένην ἐπα-
νέτην , πολὺ γὰρ κυνισμὸς κεχώ-
ρισται χριστιανισμῷ , τὸν δὲ μακά-
ριον Πάυλον ἐξηλωκίτες , ὅς φησι
δεῖν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ * παρ-
δύειν τὰς ἀντιλεγόμενας , ὅτι τὸ
μὲν ἐστὶν ἀγενήτην Φῶς , τὸ δὲ
γεννητὸν. Πότερον ἄλλο τι σημαί-
νει τὸ Φῶς ἐπ' ἀγενήτῃ λεγόμενον
παρὰ τὸ γεννητὸν , ἢ ταυτὸν α)
ἐκάτερον, εἰ μὲν γὰρ ἕτερόν τι καὶ ἕτερον,
εὐδελον ὅτι καὶ σύνθετον τὸ ἐξ ἐτέ-
ρου

* 2. Timoth. II. 25. a) male apud Basilium pag. 66, ἢ τ' αὐτόν.

ῥα χέτερος συγκείμενον. τὸ δὲ σύνθετον
 οὐκ ἀγέννητον. Ἐἰ δὲ ταυτὸν, ὅσον πα-
 ρήλακται τὸ ἀγέννητον πρὸς τὸ
 γεννητὸν, b) τοσούτων παρηλλάχθαι
 δεῖ καὶ τὸ φῶς πρὸς τὸ Φῶς, καὶ τὴν
 ζωὴν πρὸς τὴν ζῶην, καὶ τὴν δύνα-
 μιν πρὸς τὴν δύναμιν. Ὁ γὰρ αὐ-
 τὸς κανὼν καὶ τρέπτει πρὸς τὴν
 ἀπάντων τῶν τοιούτων διάλυσιν.
 Εἰ τοίνυν πᾶν ὅπερ λέγεται τῆς
 τοῦ Πατρὸς ὑσίας σημαντικόν, ἴσον
 ἴσιν κατὰ τὴν τῆς σημασίας δύνα-
 μιν τῷ ἀγεννήτῳ διὰ τὸ ἀμερές
 καὶ ἀσύνθετον, κατὰ δὲ τὸν αὐ-
 τὸν λόγον καὶ τῷ μονογενεῖς αὐ-
 τὸν τῷ γενήματι, παρηλλάχθαι
 δεῖ ταῦτα φασὶ καὶ αὐτοί, τίς εἴη
 συγχωρήσει λόγον τὴν τῆς ὑσίας
 ἐκείνην προσάγειν, ἢ τινι τὴν ὑ-
 περβολὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἐρίσασθαι,
 πάντως μὲν ὅγκῳ, πάντως δὲ χρόνῳ
 καὶ τῶν τοιούτων ἐξηρημένων, ἀπλῆς
 ἔσθαι καὶ μόνῃς ὕψους τε τῆς ὑσίας καὶ
 ἐκείνης.

XX. τὴν δὲ χάριν δὲ δοῦναι μοι
 τὴν ἀδέσποτον καὶ πάσης μὲν

sum quid hic, & diversum illic
 significat, manifestum inde est
 quod etiam compositum quid sit,
 ex alio videlicet & alio constans
 seu compositum. Quod autem
 compositum est, ingenitum esse
 non potest. Sin vero unum &
 idem utrobique notat, quantum
 differt ingenitum à genito, tan-
 tum etiam differre oportet lumen
 à lumine, & vitam à vita, & po-
 tentiam à potentia. Unus enim
 & idem hic canon ac modus ad
 solutionem omnium ejusmodi
 objectionum adhiberi potest. Si
 igitur quicquid significativum est
 essentiae Patris, æquale est vi signi-
 ficationis τῷ ingenito, propterea
 quod hic partium aut compositioni-
 nis est nihil: eadem quoque ra-
 tione de unigenito dicendum est,
 quod & ibi æquale est τῷ genito
 seu genimini. At ipsi quoque hæc
 differre dicunt, Quis quæso am-
 plius concedet sermonem essen-
 tiae æqualitatem adducere,
 aut cui aliquam ita præeminen-
 tiam statuere, quod alter altero sit
 major omni quidem mole, omni
 vero tempore & aliis ejusmodi re-
 bus remotis, concessioque quod
 simplex & una sit & intelligi de-
 beat.

XX. Videntur vero nobis
 omnino illi qui nullius dominio
 subditam & omni causa superio-
 rem,

b) Id. τὸ γεννητὸν πρὸς τὸ ἀγέννητον, eodem sensu.

rem, & ab omnibus legibus liberam essentiam naturæ genitæ & paternis legibus servienti comparare ausi sunt, neque ullo plane modo universitatis rerum considerasse naturam, aut si quando hoc faciunt, non pura mente de hisce rebus facere judicia. Etenim cum nobis duæ sint distinctæ viæ ad earum rerum de quibus quæritur inventionem excogitatæ: una quidem juxta quam ipsas essentias consideramus, & ita sincera de ipsis ratione unumquodque sub censuram nostram vocamus: altera autem quæ fit per indagationem vel inquisitionem operationum, seu cum per operationes fit indagatio, quam ex ipsis jam factis & absolutis operibus dijudicamus. Tertiam viam quæ neutra sit harum, & quæ præter jam dictas talem essentiam æqualitatem monstrat, reperire est impossibile. Nam siue quis disquisitionis initium capere velit ex ipsis essentiis, illa quidem quæ superior est, cum alterius dominium vel ullam generationem neutriquam admittat, & ejusmodi rebus mentem nostram cum amore veritatis accedentem erudiat, quam longissime jubet repellere lege naturæ talem ad aliud comparatio-

αἰτίας κρείττονα, πάντων δὲ νόμων ἐλευθέραν ἔσσαν, τῇ γεννητῇ καὶ νόμοις πατρικοῖς δελευέσθαι συγκρί-
ναι c) τολμήσαντες, ἢ μὴ οὕτως τὴν τῶν ὅλων φύσιν ἐπεσκεύ-
φθαι, ἢ μὴ καθαρῶς τῇ διανοίᾳ τὰς περὶ τέτων ποιήσθαι κρίσεις. Δυσὸν γὰρ ἡμῖν τετμημένον ὁδὸν πρὸς τὴν τῶν ζητημένων εὐρεσιν, μιᾶς μὲν κατ' ἣν τὰς ἑστίας αὐ-
τὰς ἐπισκοπῆμενοι, καθαρῶς τὰ περὶ αὐτῶν λόγῳ τὴν ἐκάστην κρι-
μεθα κρίσιν, πατέρας δὲ τῆς τῶν ἐνεργειῶν ἐξετάσεως, ἣν ἐκ τῶν δημιουργημάτων καὶ τῶν αποτελεσμά-
των διακρίνομεν, ἐδετέραν ταῖς ἐπισημέ-
νων εὐρεῖν ἐμφανομένην τὴν τῆς ἑστίας ὁμοιότητα δυνατόν. Ἐπεὶ γὰρ ἐκ τῶν ἑστίων ποιοῦν τις τῆς σκέψεως τὴν δεξιὴν, ἢ μὲν ἀνωτέρω βασι-
λείας d) καὶ πάντα γεννήσασθαι ἀνεπίδεκτον ἔσα, τέτοις τε παρ-
δέυσας τὴν μετ' εὐνοίας προσεῖσθαι διάνοιαν, ἀπωθεῖν ὡς πορρωτάτω παρακελεύεται νόμῳ φύσεως τὴν
πρὸς

c) Apud Basil, pag 73. συγκρίνειν.

d) Male βασιλεία apud Basil, pag. 74.

πρὸς ἕτερον ε) σύγκρισιν ἀκό-
λυτον καὶ προσήκυσαν τῷ τῆς ὑ-
σίας ἀξιώματι παρέχουσιν νοεῖν καὶ
τὴν ἐνεργίαν. f) Ἐἰ τ' ἐκ τῶν
δημιουργημάτων σκοπέμεν, ἐκ
τέτων ἐπὶ τὰς ὑσίας ἀνάγοιτο,
τῷ μὲν ἀγεννήτῃ τὸν ὕιόν ευρ-
σκῶν πῶμα, τῷ δὲ μονογενεῖς τὸν
Παράκλητον. g) καὶ τῆς τῷ μο-
νογενεῖς ὑπεροχῆς τὴν τῆς ἐνεργείας
διαφορὰν πιστέμεν, ἀναμφισβη-
τητα λαμβάνει καὶ τῆς κατ' ὑσίαν
παραλλαγῆς τὴν ἀπόδειξιν. h)
ἵνα μὴ τρίτον λέγωμεν, ὅτι πάλι-
πολυ διενήνοχεν ὁ δημιουργῶν ἐξουσία
τῷ νέυματι πατρικῶ ποιῶν, καὶ
μηδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ ποιῶν i) ὁμολο-
γεῖν, ὅ, τε προσκυνεῖται τῷ τῷ
προσκυνεῖται.

XXI. Ἐἰ μὲν ἐν μηδὲν ἄτοπον
ἦγόντα τῶν αὐτῶν ἐπίσης ἑκατέ-
ρων μεταδίδοναι τέτων, διὸν ὑσίας,
ἐνεργείας, ἐξουσίας, ὀνόματι, ἀνε-
λόντες τὰς τῶν ὀνομάτων καὶ πραγ-
μάτων διαφορὰς, δύο σαφῶς ἀ-
γενήτα λεγέτωσαν. Ἐἰ δὲ τῷτο

nem, præbetqve occasionem, ut
talem mente versemus operatio-
nem, quæ conveniens sit essentia-
Majestati. Sin vero ex opificiis
quis judicium instituere velit, in-
deqve ad essentias feratur: ubi
filium ingeniti inveniet facturam
seu opus, Unigeniti autem Para-
cletum, seu Spiritum Sanctum,
cumqve ex Unigeniti præeminen-
tia de operationis differentia edo-
ctus fuerit, indubitatam accipit
de diversitate, etiam secundum
essentiam, demonstrationem, ut
non opus nobis sit tertium nomi-
nare, siquidem qui propria pote-
state aliquid operatur, plurimum
differt ab eo, qui nutu paterno
quid facit, & fatetur se nihil à se-
metipso facere, quique adoratur,
ab eo qui adorat.

XXI. Si igitur nullo modo
absurdum esse putant, æquali ra-
tione utrisqve hæc eadem com-
municare, nimirum essentiam,
operationem, potestatem, no-
men, sublatis prorsus nominum &
rerum differentiis; pronuntient
una opera diserte, duo esse inge-
nita. Sin vero manifeste hoc im-
pium est, age probent non illa-
fimi.

Ο Ο

fimi.

e) Ibid. perperam προτέρων. f) Basil. pag.73, D. 74. A. g) Basil. pag.74. & 76.

h) Id. pag.74. i) Joh.V. 19.

Libri V. Pars 4.

similitudinis appellatione , qva
 ceu velamento qvodam utuntur,
 sed certis argumentis , qvod
 omnium confessione impietati
 datur. Cæterum ne videamur
 juxta intentatam nobis & in mul-
 torum ore versantem blasphemi-
 am propriis figmentis vim velle
 veritati afferre, jam porro ex ipsis
 Scripturis illa qvæ diximus de-
 monstrabimus. Unus à Lege &
 Prophetis perhibetur esse DEUS.
 Et qvod is ipse sit Unigeniti qvo-
 que DEUS, ex ipsius Salvatoris con-
 fessione patet. Nam *vado*, inquit,
ad DEum meum & DEum vestrum.
 Solus verus DEUS , solus sapiens,
 solus Bonus , solus Potens , solus
 habens immortalitatem. Nemo
 qvæso animo tumultuoso & com-
 moto hæc excipiat, nemo in men-
 te perturbetur. Neque enim
 ideo hoc allato sermone sumus
 usi, ut Unigeniti Divinitatem, vel
 sapientiam, vel immortalitatem
 vel Bonitatem tolleremus seu
 convelleremus: sed ad ostenden-
 dam differentiam respectu præ-
 eminentiæ patris. Etenim unige-
 nitum confitemur DEum & Do-
 minum nostrum JESUM CHRI-
 STUM , incorruptibilem & im-
 mortalem, Sapientem, Bonum.
 Sed hujus ipsius structuræ seu con-
 sistentiæ ejusque in universum
 qvod est , Patrem dicimus esse

προφανῶς ἀσεβῆς , μὴ δι' ἐπικα-
 λύμματ' ὁμοιότητ' ὀνόματι
 κατασκευαζέτωσαν , τὸ πᾶσιν ὁμο-
 λογέμενον εἰς ἀσεβειαν. Ἀλλ' ἵνα
 γε μὴ δοκοῖη μὲν κατὰ τὴν ἐπενε-
 χθῆσαν ἡμῖν καὶ παρὰ πολλοῖς
 θρυλλημένην βλασφημίαν ἰδίους
 πλάσμασι καὶ λόγοις ἐκβιάζεσθαι
 τὴν ἀλήθειαν , ἐκ τῶν γραφῶν
 αὐτῶν ποιησόμεθα τέτων τὴν ἀπό-
 δείξιν. Ἐἰς ὑπὸ νόμον καὶ Προφη-
 τῶν καταγγέλλεται Θεός. Οὗτ'
 καὶ τῷ μονογενῆς εἶναι Θεὸς ὑπ' αὐ-
 τῷ τῷ Σωτῆρι ὁμολογεῖται. Πο-
 ρεύομαι , γὰρ Φησι , κ) πρὸς
 τὸν Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. Μόν'
 ἀληθινὸς Θεός 1) μόν' Σοφός,
 μόν' Ἀγαθός , μόν' Δυνατός,
 μόν' ἔχων ἀθανασίαν. Θορυβέω
 μηδεὶς , μηδὲ ταρρασέω τὴν διά-
 νοιαν. Οὐ γὰρ ἐπ' ἀναγρέσει τῆς
 τῷ μονογενῆς Θεότητ' , ἢ τῇ
 Σοφίᾳ , ἢ τῇ ἀθανασίᾳ , ἢ τῇ
 Ἀγαθότητι χρώμεθα τοῖς ἡρη-
 μένοις , ἀλλ' ἐπὶ διακρίσει τῆς τῷ
 Πατρὸς ὑπεροχῆς. Μονογενῆ μὲν
 γὰρ

k) Joh. XX, 17. 1) Joh. XVII, 3. 1. Tim. I, 17. Matth. XIX, 16, 17, 1. Tim. VI, 15, 16.

γὰρ ὁμολογῶμεν Θεὸν καὶ τὸν Κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν, ἁφθαρτον καὶ ἀθάνατον,
σοφὸν, ἀγαθόν, ἀλλ' αὐτῆς γε τῆς
συστάσεως, καὶ παντός; ὅπερ ἐστὶ τὸν Πα-
τέρα. Φαμέν αὖτις, ὅτι ἔχοντα τῆς
ιδίας ἰσχύος ἢ τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ
ὡς ἀγέννητον, ταύτην ἡμῶν παρέχον-
των τὴν ἐννοίαν τῶν προτεθέντων.

XXII. Οὐκ ἔν ἐι μόνον μὲν ἀ-
ληθινὸς ὁ Θεὸς καὶ σοφὸς, ἐπειδὴ
καὶ μόνον ἀγέννητος; μονογενὴς
ἦν, ἐπειδὴ μόνον ἀγεννήτης γέννη-
μα, ὅτι ἂν δέ τι μόνον εἴη κοινοποι-
μένης πρὸς ἕτερον δι' ὁμοιότητα τῆς
φύσεως. καὶ τοίνυν τὴν κατ' ἐξῆς
ὁμοιότητα ἀνελόντες, τὴν δὲ τῆς ἡ-
μῶν πρὸς τὸν Πατέρα δεξάμενοι κατὰ
τὸν οἰκῆιον λόγον εἰς ἓνα καὶ μόνον
ἀληθῶς ἐνάγειν τὴν τῶν πάντων
αἰτίατε καὶ δεξιήν, ὑποτεταγμένην
δηλαδὴ τῆς ἡμῶν τῷ Πατρὶ, τὴν δὲ
πρὸς τῶν ἐννοίαν ἀκριβῶς διακα-
θαίροντας, καὶ τὸν τῆς ἐνεργείας
τρέπον ὅτι ἀνθρώπειον νομίζεν,
ἐμμερῆ δὲ θεῖον. ἔτσι μερῶν ἢ
κινήσιν τινα τῆς ἰσχύος τὴν ἐνεργείαν
ἡγαμένους, ὅπερ ἐπινοεῖν ἀναγκαῖον
τὸς ὑπαγομένους τοῖς Ἑλλήνων σο-

causam, cum ipse suæ essentia &
Bonitatis nullam habeat causam,
utpote ingenuus, sicut ea quæ
prius sunt proposita, menti no-
stræ Ingenitum considerandum
exhibuerunt.

XXII. Non igitur, siquidem
solus ipse est verus DEUS, & Sapi-
ens, utpote qui solus est Ingeni-
tus; Unigenitus Filius, nempe
qui solus est Ingeniti progenies,
unquam esse solum quid potest
propterea quia ejus natura ob si-
militudinem cum altero aliquo
fit communis. Necesse igitur est,
ut sublata omni secundum sub-
stantiam similitudine, admissa
autem ea, quam Filius respectu
Patris habere potest, uni & soli
vere DEO juxta domesticum seu
proprium sermonem omnium
quæ usquam sunt rerum causam
& principium tribuamus: quo-
niam videlicet etiam ipse Filius
sit subiectus Patri: utque pura
omnino his in rebus mente ver-
santes etiam modum operationis
ab omni hominum conditione
alienum putemus, facilem tamen
& Divinum. Non sane, quasi ar-
bitremur partitione aut motu
quodam factam esse illam opera-
tionem: cujusmodi quid necesse
habent

habent cogitare illi, qvi Græcorum argutiis operationem essentia unientium, atqve ideo mundum DEO coëxstitisse dicentium, neqve hoc ipso absurditatem fugientium, sunt pellekti. Oporteret enim ipsos respiciendo ad celsationem creationis nequam principio eam exagquare extollendo. Fieri enim non potest ut sine aliquo desinat esse, qvòd non ab aliquo principio cœpit esse.

XXIII. Verum enim vero hi homines cum sciant rerum in natura existentium differentiam, nihilominus morbo qvòdam oculorum laborare videntur, neqve sunt æqvi rerum iudices; facessant sane, qvandoqvòd ipsum jus illis ob malitiam veritatem occultat. Nos autem secundum ea qvæ paulo prius sunt dicta, habito de operatione ex operibus iudicio, non censemus tutum esse illam illi essentia unire oportere, cum sciamus hanc sine principio, sine compositione & sine fine esse, operationem vero non esse sine principio. Nam si esset sine principio, etiam ipsum opus esset principii expers, neqve sine fine: qvandoqvòd fieri non potest, qvin cessantibus operibus ipsa qvòqve cesset operatio.

Φῖσμασιν, ἐνάντων τῇ ἐσία τὴν ἐνέργειαν, καὶ διὰ τῆς ἁμα μὲν τῷ Θεῷ τὸν Κόσμον ἀποφανομένων, ἐδὲν δὲ μᾶλλον ἐκ τέττα τὴν ἀρπίαν διαφευγόντων. Ἐχρῆν γάρ τοι πρὸς τὴν τῆς δημιουργίας πᾶν λαὺν ἀπιδόντας μηδὲν πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀνανεύειν. Οὐδὲ γὰρ ἀντιλήξιεν εἰς τέλος μὴ ἀπ' ἀρχῆς ὁρμώμενον.

XXIII. Ἀλλ' ἔτσι μὲν μήθ' ὑγιαίνονσι ὀφθαλμοῖς τὴν τῶν ὄντων κατανενοηκότες διαφορὰν, μήτε δίκαιοι κεῖται γένόμενοι τῶν πραγμάτων, ἀφιεῖδωσαν, διὰ κακόνοιαν ἐπικρουπέσης αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν τῆς δίκης. Ἡμῶς δὲ κατὰ τὰ μικρῶ πρόθεν φηθέντα τὴν ἐνέργειαν ἐκ τῶν ἔργων κείμεντες, οὐκ ἀσφαλὲς οἰόμεθα δεῖν ὥς τῇ ἐσία τὴν μὲν ἀναρχὸν ἀπλῆν τε καὶ ἀτελεύτην εἶδότες, τὴν δὲ ἐνέργειαν οὐκ ἀναρχον. Ἡ γὰρ ἂν ἦν, καὶ τὸ ἔργον ἀναρχον, ἔτ' ἀτελεύτην, ἐπεὶ μηδὲ οἶόντε παυσαμένων τῶν ἔργων ἄπαυσον εἶναι τὴν ἐνέργειαν. Δίαν γὰρ

γὰρ μαιρακιδῶδες, ἢ Φρενὸς νηπίας, ἀγέννητον καὶ ἀτελευτήτον λέγειν τὴν ἐνέργειαν ταυτὸν τῇ εἰσία τιθεμένως, μηδενὶς τῶν ἔργων ἀγεννήτως γίνεσθαι δυναμένως, μήτ' ἀτελευτήτως. Ἐκ γὰρ τῶν συμβαίνοις δυοῖν θάτερον, ἢ τὴν ἐνέργειαν ἀπρακτὸν εἶναι τῷ Θεῷ, ἢ τὸ ἔργον ἀγέννητον. Ἐι δ' ἐκάτεροι τῶν ὁμολογούμενως ἄσπον, ἀληθεῖς τὸ λαπόμενον, δεχομένων τε τῶν ἔργων μὴ ἀναρχὸν εἶναι τὴν ἐνέργειαν, παυομένων τε μὴ ἀπαυσον. Οὐ χρὴ τοῖνυν παιδομένως γνώμῃς ἐτέρων ἀνεξετάσις ἐνῆν τῇ εἰσία τὴν ἐνέργειαν, ἀληθευάτην δὲ καὶ Θεῷ προπρωδευάτην ἐνέργειαν ἡγεῖσθαι τὴν βέλησιν, ἀρκῦσαν πρὸς τε τὸ εἶναι καὶ σώζεσθαι τὰ πάντα, μαρτυρέσης καὶ Προφητικῆς Φωνῆς. n) πάντα γὰρ ὅσα ἡθέλησεν, ἐποίησεν. Οὐ γὰρ ἐπιδέταί τι πρὸς τὴν, ὣν βέλεται, σύσασιν, ἀλλ' ὅμα τε βέλεται, καὶ γέγονεν ὅπερ ἡθέλησεν.

Valde enim puerile, & infantis mentis est iudicium, ingenitam & sine carentem dicere operationem, atque sic illam cum essentia unam eandemque rem esse, cum nullum plane opus fieri possit ingenite & infinite, hoc est, quod careat efficiente & fine. Si enim hoc quis affirmaverit, alterutrum ex duobus inde consequens erit: aut operationem DEi esse sine actione, vel opus etiam ipsum esse ingenitum. Si vero utrumque horum, omnium confessione est absurdum, verum erit id quod reliquum est, videlicet cum operatione initium habeant, operationem etiam non sine principio esse: cumque cessent, eandem etiam non carere fine. Non itaque decet nos aliorum sententiis statim antequam probe examinentur, fidem habere, & ita essentiae operationem unire, sed existimare quod hæc verissima DEoque convenientissima sit operatio, nimirum Voluntas, quæ valet & sufficiens est ad rerum omnium tum essentiam tum conservationem: testante hoc ipsum etiam voce Prophetica: *omnia enim quæ cupi voluit, fecit*. Non enim ulla re indiget ad earum rerum, quæ esse vult, consistentiam, sed simul atque vult, consistit etiam quodcumque voluit.

habent cogitare illi, qui Græcorum argutiis operationem essentialiæ unientium, atque ideo mundum DEO coëxstitisse dicentium, neque hoc ipso absurditatem fugientium, sunt pellecti. Oporteret enim ipsos respiciendo ad cessationem creationis nequaquam principio eam exagquare extollendo. Fieri enim non potest ut sine aliquo desinat esse, quod non ab aliquo principio cœpit esse.

XXIII. Verum enim vero hi homines cum sciant rerum in natura existentium differentiam, nihilominus morbo quodam oculorum laborare videntur, neque sunt æqui rerum iudices; facessant sane, quandoquidem ipsum jus illis ob malitiam veritatem occultat. Nos autem secundum ea quæ paulo prius sunt dicta, habito de operatione ex operibus iudicio, non censemus tutum esse illam illi essentialiæ unire oportere, cum sciamus hanc sine principio, sine compositione & sine fine esse, operationem vero non esse sine principio. Nam si esset sine principio, etiam ipsum opus esset principii expers, neque sine fine: quandoquidem fieri non potest, quin cessantibus operibus ipsa quoque cesset operatio.

Φίσμασιν, ἐνάντων τῇ ἐσΐα τὴν ἐνέργειαν, καὶ διὰ τῆς αἵμα μὲν τῷ Θεῷ τὸν Κόσμον ἀποφανομένων, ἐδὲν δὲ μᾶλλον ἐκ τέττε τὴν ἀρπίαν διαφευγόντων. Ἐχρῆν γάρ τοι πρὸς τὴν τῆς δημιουργίας πᾶν λαὺν ἀπιδόντας μηδὲν πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀνανεύειν. Οὐδὲ γὰρ ἀντιλήξειεν εἰς τέλος μὴ ἀπὲρ δεχῆς ὁρμώμενον.

XXIII. Ἀλλ' ἔτοι μὲν μήθ' ὑγιαίνονσι ὁφθαλμοῖς τὴν τῶν ὄντων κατανενοηκότες διαφορὰν, μήτε δίκαιοι κριταὶ γενόμενοι τῶν πραγμάτων, ἀφιδώσαν, διὰ κακόνόειαν ἐπικρυπτάσης αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν τῆς δίκης. Ἡμεῖς δὲ κατὰ τὰ μικρῶ πρόθετον βῆθέντα τὴν ἐνέργειαν ἐκ τῶν ἔργων κρινόντες, οὐκ ἀσφαλὲς οἰόμεθα δεῖν ἐν τῇ ἐσΐα τὴν μὲν ἀναρχὸν ἀπλῆν τε καὶ ἀτελεύτητον εἰδότες, τὴν δὲ ἐνέργειαν οὐκ ἀναρχὸν. Ἡ γὰρ ἂν ἦν, καὶ τὸ ἔργον ἀναρχόν, ἔτ' ἀτελεύτητον, ἐπεὶ μηδὲ οἰόντε παυσαμένων τῶν ἔργων ἄπαυστον εἶναι τὴν ἐνέργειαν. Διὰ γὰρ

γὰρ μειρακιῶδες, ἢ φρενὸς νηπίας, ἀγέννητον καὶ ἀτελεύτητον λέγειν τὴν ἐνέργειαν ταυτὸν τῇ ἐσῖα τιθεμένως, μηδενὶς τῶν ἔργων ἀγενήτως γίνεσθαι δυναμένως, μήτ' ἀτελευτήτως. Ἐκ γὰρ τῶν συνβαίνοι δυοῖν θάτερον, ἢ τὴν ἐνέργειαν ἀπρακτὸν εἶναι τῷ Θεῷ, ἢ τὸ ἔργον ἀγέννητον. Ἐι δ' ἐκάτερον τῶν ὁμολογούμενων ἄτπον, ἀληθεὶς τὸ λαπτόμενον, δεχομένων τε τῶν ἔργων μὴ ἀναρχὸν εἶναι τὴν ἐνέργειαν, παυομένων τε μὴ ἀπαυσον. Οὐ χρὴ τοῖνυν πειθομένους γνώμας ἐτέρων ἀνεξετάστοις εἶναι τῇ ἐσῖα τὴν ἐνέργειαν, ἀληθευσάτην δὲ καὶ Θεῷ προπωδευσάτην ἐνέργειαν ἡγεῖσθαι τὴν βέλησιν, ἀρκῦσαν πρὸς τε τὸ εἶναι καὶ σώζεσθαι τὰ πάντα, μαρτυρήσης καὶ Προφητικῆς Φωνῆς. n) πάντα γὰρ ὅσα ἠθέλησεν, ἐποίησεν. Οὐ γὰρ ἐπιδέεται ἡμεῖς πρὸς τὴν, ὣν βέλεται, σύσασιν, ἀλλ' ἅμα τε βέλεται, καὶ γέγονεν ὅπερ ἠθέλησεν.

Valde enim puerile, & infantis mentis est iudicium, ingentiam & sine carentem dicere operationem, atque sic illam cum essentia unam eandemque rem esse, cum nullum plane opus fieri possit ingente & infinite, hoc est, quod careat efficiente & sine. Si enim hoc quis affirmaverit, alterutrum ex duobus inde consequens erit: aut operationem DEi esse sine actione, vel opus etiam ipsum esse ingentium. Si vero utrumque horum, omnium confessione est absurdum, verum erit id quod reliquum est, videlicet cum operatione initium habeant, operationem etiam non sine principio esse: cumque cessent, eandem etiam non carere sine. Non itaque decet nos aliorum sententiis statim antequam probe examinentur, fidem habere, & ita essentiae operationem unire, sed existimare quod hæc verissima DEoque convenientissima sit operatio, nimirum Voluntas, quæ valet & sufficiens est ad rerum omnium tum essentiam tum conservationem: testante hoc ipsum etiam voce Prophetica: *omnia enim quæcunque voluit, fecit.* Non enim ulla re indiget ad earum rerum, quas esse vult, consistentiam, sed simul atque vult, consistit etiam quodcumque voluit.

habent cogitare illi, qui Græcorum argutiis operationem essentia unientium, atque ideo mundum DEO coëxstitisse dicentium, neque hoc ipso absurditatem fugientium, sunt pellekti. Oporteret enim ipsos respiciendo ad cessationem creationis nequam principio eam exagquare extollendo. Fieri enim non potest ut sine aliquo desinat esse, quod non ab aliquo principio cœpit esse.

XXIII. Verum enim vero hi homines cum sciant rerum in natura existentium differentiam, nihilominus morbo quodam oculorum laborare videntur, neque sunt æqui rerum iudices; facessant sane, quandoquidem ipsum jus illis ob malitiam veritatem occultat. Nos autem secundum ea quæ paulo prius sunt dicta, habito de operatione ex operibus iudicio, non censemus tutum esse illam illi essentia unire oportere, cum sciamus hanc sine principio, sine compositione & sine fine esse, operationem vero non esse sine principio. Nam si esset sine principio, etiam ipsum opus esset principii expers, neque sine fine: quandoquidem fieri non potest, quin cessantibus operibus ipsa quoque cesset operatio.

Φίσμασιν, ἐνάντων τῇ ἐσία τὴν ἐνέργειαν, καὶ διὰ τῆς αἵμα μὲν τῷ Θεῷ τὸν Κόσμον ἀποφανομένον, ἐδὲν δὲ μᾶλλον ἐκ τέττα τὴν ἀρπίαν διαφευγόντων. Ἐχρῆν γάρ τοι πρὸς τὴν τῆς δημιουργίας πᾶν λαὸν ἀπιδόντας μηδὲν πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀνανεύειν. Οὐδὲ γὰρ ἀντιλήξιεν εἰς τέλος μὴ ἀπ' ἀρχῆς ὁρμώμενον.

XXIII. Ἀλλ' ἔτσι μὲν μὴδ' ὑγιαίνονσι ὀφθαλμοῖς τὴν τῶν ὄντων κατανεοηκότες διαφορὰν, μήτε δίκαιοι κεῖται γενόμενοι τῶν πραγμάτων, ἀφιδώσαν, διὰ κακόνόοιαν ἐπικρυπτόσης αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν τῆς δίκης. Ἡμεῖς δὲ κατὰ τὰ μικρῶ πρόθεον βηθέντα τὴν ἐνέργειαν ἐκ τῶν ἔργων κείμεντες, οὐκ ἀσφαλὲς οἰόμεθα δεῖν ἐν τῇ ἐσία τὴν μὲν ἀναρχον ἀπλῆν τε καὶ ἀτελεύτην εἶδότες, τὴν δὲ ἐνέργειαν οὐκ ἀναρχον. Ἡ γὰρ ἂν ἦν, καὶ τὸ ἔργον ἀναρχον, ἢ ἀτελεύτην, ἐπὶ μὴδὲ οἰόντε παυσασμένων τῶν ἔργων ἀπαυσον εἶναι τὴν ἐνέργειαν. Δίαι γὰρ

γὰρ μαιρακιδῶδες, ἢ Φρενὸς νηπίας, ἀγέννητον καὶ ἀτελεύτητον λέγειν τὴν ἐνέργειαν ταυτὸν τῇ ὑσίο τιθεμένους, μηδενὶς τῶν ἔργων ἀγενήτως γίνεσθαι δυναμένους, μήτ' ἀτελευτήτως. Ἐκ γὰρ τῶτων συμβαίνοι δυοῖν θάτερον, ἢ τὴν ἐνέργειαν ἀπρακτον εἶναι τῷ Θεῷ, ἢ τὸ ἔργον ἀγέννητον. Ἐι δ' ἐκάτεροι τῶτων ὁμολογημένως ἄσπον, ἀληθεὶς τὸ λαμπρόμενον, δεχομένων τε τῶν ἔργων μὴ ἀναρχοι εἶναι τὴν ἐνέργειαν, παυομένων τε μὴ ἀπαυτον. Ὅου χρη τοῖνυν παιδομένους γνώμας ἐτέρων ἀνεξετάσις ἐν τῇ ὑσίο τὴν ἐνέργειαν, ἀληθευάτην δὲ καὶ Θεῷ προπεωδευάτην ἐνέργειαν ἡγῶσθαι τὴν βέλησιν, ἀρκῦσαν πρὸς τε τὸ εἶναι καὶ σώζεσθαι τὰ πάντα, μαρτυρέσης καὶ Προφητικῆς Φωνῆς n) πάντα γὰρ ὅσα ἡθέλησεν, ἐποίησεν. Ὅου γὰρ ἐπίδεται ἡνὶ πρὸς τὴν, ὣν βέλεται, σύσασιν, ἀλλ' ἅμα τε βέλεται, καὶ γέγονεν ὅπερ ἡθέλησεν.

Valde enim puerile, & infantis mentis est iudicium, ingenitam & sine carentem dicere operationem, atque sic illam cum essentia unam eandemque rem esse, cum nullum plane opus fieri possit ingenite & infinite, hoc est, quod careat efficiente & sine. Si enim hoc quis affirmaverit, alterutrum ex duobus inde consequens erit: aut operationem DEI esse sine actione, vel opus etiam ipsum esse ingenitum. Si vero utrumque horum, omnium confessione est absurdum, verum erit id quod reliquum est, videlicet cum operatione initium habeant, operationem etiam non sine principio esse: cumque cessent, eandem etiam non carere sine. Non itaque decet nos aliorum sententiis statim antequam probe examinentur, fidem habere, & ita essentiae operationem unire, sed existimare quod hæc verissima DEoque convenientissima sit operatio, nimirum Voluntas, quæ valet & sufficiens est ad rerum omnium tum essentiam tum conservationem: testante hoc ipsum etiam voce Prophetica: *omnia enim quæcunque voluit, fecit.* Non enim ulla re indiget ad earum rerum, quas esse vult, consistentiam, sed simul atque vult, consistit etiam quodcumque voluit.

Οο 3

XXIV.

n) Psal. CXV. 3.

XXIV. Quocirca siquidem oratio nostra jam ostendit voluntatem esse operationem, operationem vero non esse essentiam: cumque unigenitus sublit Voluntati Patris non ad essentiam sed operationem, quæ & ipsa est Voluntas: necesse est ut Filius hanc fervet & teneat similitudinem. Unde jam porro, cum commode eo provehamur, tenere nos oportet veram quoque rationem, cur imago dicatur. Ipse beatus Paulus exposuit, dicens: *qui est imago DEI invisibilis, primogenitus omnis Creatura, quia in ipso creata sunt omnia, tam quæ in Cælo quam quæ in terra sunt, visibilia & invisibilia.* Hanc ob causam est imago. Omnia vero, quæ in ipso creata sunt, una cum eo qui primogenitus dicitur, non certe ingenitam quandam essentiam efformant seu notant. Non enim eorum respectu essentia est. Ipsam vero operationem, per quam Filius, per quam omnia, referre imago ad essentiam non potest, nec gestare imago illam similitudinem potest ratione essentiae, cum sit operatio, quæ ingenita fuit penes DEum in præscientia ante constitutionem etiam primogeniti, & omnium quæ per ipsum creata sunt. Qvis enim quæso qui tum ipsum Uni-

XXIV. Οὐκ ἔν ἐν τὴν μὲν βέ-
λῃσιν ἀπέδιδξεν ὁ λόγος ἐνέργειαν,
οὐκ ἔσταν δὲ τὴν ἐνέργειαν, ὑπέστη
δὲ βελήσῃ τῷ Πατρὶς ὁ μονογενὴς, &
πρὸς τὴν ἔσταν πρὸς δὲ τὴν ἐνέργειαν.
ἥ τις ἔστι καὶ βέλησις ἀποσώζειν τὴν
ὁμοιότητα τὸν υἱὸν ἀναγκάσθων, ἐξ
ᾧ προσαγομένους δεῖ τὸν ἀληθῆ
τῆς εἰκόνος διασώζειν λόγον, αὐ-
τὸς ὁ μακάριος Πᾶυλ ο)
ἐξηγήσατο εἰπὼν, ὅς ἐστιν εἰκὼν τῷ
Θεῷ τῷ ἀοράτῃ, πρωτόκην πά-
σης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη
καὶ πάντα, τὰ τε ἐν οὐρανῷ καὶ
ἐπὶ γῆς, ὁρατὰ καὶ ἀόρατα. Διὰ
τῶν εἰκόνων, πάντα δὲ τὰ ἐν αὐ-
τῷ κληθέντα μετὰ τῷ πρωτόκῃ
& τὴν ἀγέννητον ἔσταν χαρακτηρί-
ζει, & γὰρ κατὰ ταῦτα ἡ ἔσταν
τὴν δὲ ἐνέργειαν, δι' ἧς ὁ υἱὸς ἐν
ᾧ τὰ πάντα, οὐ πρὸς τὴν οὐσίαν
φέρουσι ἀν' ἡ εἰκὼν τὴν ὁμοιότητα,
πρὸς δὲ τὴν ἐνέργειαν ἐναποκαίμε-
νην ἀγεννήτως τῇ προγνώσει καὶ πρὸς
τῆς πρωτόκης συστάσεως, καὶ τῶν
ἐν αὐτῷ κληθέντων. Τίς γὰρ αὐτὸν
ἴε τὸν

τῆς τὸν μονογενῆ γινώσκων, καὶ πάντα
 τὰ δι' αὐτοῦ γενόμενα p) κατα-
 μαθῶν, ὅτε ἀν' ὁμολογήσειεν αὐ-
 τῷ θεωρεῖσθαι πᾶσαν τὴν τοῦ Πα-
 τρός δύναμιν; πρὸς ὅπερ ἀπιδὼν ὁ
 μακαριώτατος Παῦλος, οὐ δι' αὐ-
 τῶν, φησιν, ἀλλ' ἐν αὐτῷ, καὶ τι
 προσθεῖς τὸ, πρωτότερον, ἵνα τῷ
 δι' αὐτῶν γενομένοις καὶ αὐτὸς συμ-
 παραληφθεῖς πᾶσι γνωρίζῃ τοῖς
 ταῦτα συνορᾶν δυναμένοις τὴν τῶ
 Πατρὸς ἐνέργειαν. Εἰκόνα τοίνυν φα-
 μὲν ἔχει ὡς ἀγεννήτω γέννημα πα-
 ραβάλλοντες, ἀνάμεσον γὰρ τῶν γε-
 νῶν τοῖς πᾶσιν ἀδύνατον, ἀλλ' ἡ τὸν
 μονογενῆ καὶ πρωτότερον Πατέρα, τῆς
 μὲν ἡμῶν προσηγορίας τὴν ἑστίαν δη-
 λέσσης, τῆς δὲ Πατρὸς, τὴν τῶ
 γενήσαντος ἐνέργειαν. Εἰ δὲ ἡς
 φιλονεικῶς τοῖς οἰκείοις ἐμμένων μὴ
 προσέχει τοῖς φηθεῖσι τὸν νέον, ἐκ-
 βιάζοιτο δὲ τὴν Πατρὸς προσηγο-
 ρίαν ἑστίαν εἶναι σημαντικὴν, μετα-
 δίδωτω καὶ τῷ ἡμῶν καὶ τῆς οὐσίας
 φωνῆς, ᾧ προλαβὼν μετέδωκε καὶ
 τῆς οὐσίας ἑστίαν. Μᾶλλον δὲ ἀμ-
 φοῖν ἐκατέρω, τῷτε Πατρί, τῆς
 ἡμῶν, καὶ τῷ ἡμῶν τῆς Πατρὸς. Ἡ

genitum novit, tum omnia quæ
 per ipsum facta sunt, etiam pro-
 be cognita habet, non confitea-
 tur se eo intueri omnem Patris
 potentiam? Qvo cum respexerit
 beatissimus Paulus, non *per ipsum*
 dicit, sed *in ipso*, & sane addendo
 τὸ *unigenitus*, ut ipse cum aliis,
 quæ per ipsum facta sunt, assum-
 tus hanc Patris operationem ma-
 nifestam faceret illis qui hæc con-
 tueri valent. Imaginem igitur
 illum dicimus, non quod Ingenito
 genitum assimilemus, (incon-
 veniens enim & ineptum hoc
 esset, neque à quoquam præstari
 potest) sed Filium Unigenitum
 & Primogenitum Patris dicimus,
 ubi quidem Filii appellatio essen-
 tiam denotat, Patris autem, gig-
 nentis operationem. Si vero
 quis contendendi studio in pro-
 priis permanet opinionibus, & ea
 quæ dicta jam sunt, sana mente
 ponderare recusat, violenter au-
 tem instat, Patris appellationem
 essentiaæ significativam esse, faciat
 ille etiam eandem vocem com-
 munem cum Filio, quem antea
 ejusdem etiam essentiaæ partici-
 pem fecit: imo potius utramque
 ambobus, Filii scilicet appellationem
 Patri, & Patris appellationem
 vicissim Filio tribuat, essentiaæ
 enim similitudo coget eos, qui
 hanc

rem, & ab omnibus legibus liberam essentiam naturæ genitæ & paternis legibus servienti comparare ausi sunt, neque ullo plane modo universitatis rerum considerasse naturam, aut si quando hoc faciunt, non pura mente de hisce rebus facere judicia. Etenim cum nobis duæ sint distinctæ viæ ad earum rerum de quibus quæritur inventionem excogitatæ: una quidem juxta quam ipsas essentias consideramus, & ita sincera de ipsis ratione unumquodque sub censuram nostram vocamus: altera autem quæ fit per indagacionem vel inquisitionem operationum, seu cum per operationes fit indagatio, quam ex ipsis jam factis & absolutis operibus dijudicamus. Tertiam viam quæ neutra sit harum, & quæ præter jam dictas talem essentiam æqualitatem monstrat, reperire est impossibile. Nam si quis disquisitionis initium capere velit ex ipsis essentiis, illa quidem quæ superior est, cum alterius dominium vel ullam generationem neutiquam admittat, & ejusmodi rebus mentem nostram cum amore veritatis accedentem erudiat, quam longissime jubet repellere lege naturæ talem ad aliud comparatio-

αὐτίας κρείττονα, πάντων δὲ νόμων ἐλευθέραν ἔσσαν, τῇ γεννητῇ καὶ νόμοις πατρικοῖς ἀλευεῖσθαι συγκεῖναι c) τολμήσαντες, ἢ μὴδὲ ὅλως τὴν τῶν ὅλων φύσιν ἐπεσκέψασθαι, ἢ μὴ καθαρῶς τῇ διανοίᾳ τὰς περὶ τέτων ποιῶνται κρίσεις. Διοὶν γὰρ ἡμῖν τετμημένων ὁδῶν πρὸς τὴν τῶν ζητημένων εὕρεσιν, μιᾶς μὲν καθ' ἣν τὰς ἑστίας αὐτὰς ἐπισκοπῶμενοι, καθαρῶς τὰς περὶ αὐτῶν λόγῳ τὴν ἐκάστη ποιῶμεθα κρίσιν, πατέρας δὲ τῆς τῶν ἐνεργειῶν ἐξετάσεως, ἣν ἐκ τῶν δημιουργημάτων ἢ τῶν ἀποτελεσμάτων διακρίνομεν, εὐδότεραν τῶν ἐνημενων εὕρεῖν ἐμφανομένην τὴν τῆς ἑστίας ὁμοιότητα δυνατόν. Ἔστε γὰρ ἐκ τῶν ἑστίων ποιοῦντες τις τῆς σκέψεως τὴν ἀρχὴν, ἢ μὲν ἀνατέρῳ βασιλείας d) καὶ πάντα γεννησάσθαι ἀνεπίδεκτον ἔσα, τέτοις τε καὶ δεύσας τὴν μετ' εὐνοίας προσῖδασθαι διάνοιαν, ἐπωθεῖν ὡς πορρωτάτω παρακελεύεται νόμῳ φύσεως τὴν πρὸς

c) Apud Basil, pag 73. συγκρίνειν.

d) Male βασιλεία apud Basil, pag. 72.

πρὸς ἕτερον e) σύγκρυσιν ἀκό-
λυντον καὶ προσήκοντα τῷ τῆς ὑ-
σίας ἀξιώματι παρέχοντα νοῦν καὶ
τὴν ἐνεργείαν. f) Ἐἰ τ' ἐκ τῶν
δημιουργημάτων σκοπέμεν, ἐκ
τῶν ἐπὶ τὰς ὑσίας ἀνάγειτο,
τῷ μὲν ἀγεννήτῃ τὸν Ἰὸν εὐελ-
σκων παῖμα, τῷ δὲ μονογενῆς τὸν
Παράκλητον. g) καὶ τῆς τῷ μο-
νογενῆς ὑπεροχῆς τὴν τῆς ἐνεργείας
διαφορὰν πιστέμεν, ἀναμφισβή-
τητον λαμβάνει καὶ τῆς κατ' ὑσίαν
παραλλαγῆς τὴν ἀπόδειξιν. h)
ἵνα μὴ τρίτον λέγωμεν, οὐκ πάμ-
πολυ διενήνοχεν ὁ δημιουργῶν ἐξ ἑσίας
τῷ νέματι πατρικῷ ποιῶν, καὶ
μηδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ ποιῶν i) ὁμολο-
γῶν, ὅ, τε προσκυνέμε-
ν τῷ προσκυνῶν.

XXI. Ἐἰ μὲν ἔν μὴδὲν ἄτοπον
ἦγόντα τῶν αὐτῶν ἐπίσης ἐκατέ-
ρων μεταδιδόνα τῶν, ὅσον ὑσίας,
ἐνεργείας, ἐξ ἑσίας, ὀνόματι, ἀνε-
λόντες τὰς τῶν ὀνομάτων καὶ πραγ-
μάτων διαφορὰς, δύο σαφῶς ἀ-
γέννητα λεγέτωσαν. Ἐἰ δὲ τῷ

nem, præbetque occasionem, ut
talem mente versemus operatio-
nem, quæ conveniens sit essentia
Majestati. Sin vero ex opificiis
quis judicium instituere velit, in-
deque ad essentias feratur: ubi
filium ingeniti inveniet facturam
seu opus, Unigeniti autem Para-
cletum, seu Spiritum Sanctum,
cumque ex Unigeniti præeminen-
tia de operationis differentia edo-
ctus fuerit, indubitata accipit
de diversitate, etiam secundum
essentiam, demonstrationem, ut
non opus nobis sit tertium nomi-
nare, siquidem qui propria pote-
state aliquid operatur, plurimum
differt ab eo, qui nutu paterno
quid facit, & fatetur se nihil à se-
metipso facere, quique adoratur,
ab eo qui adoratur.

XXI. Si igitur nullo modo
absurdum esse putant, æquali ra-
tione utrisque hæc eadem com-
municare, nimirum essentiam,
operationem, potestatem, no-
men, sublatis prorsus nominum &
rerum differentiis; pronuntient
una opera diserte, duo esse inge-
nita. Sin vero manifeste hoc im-
pium est, age probent non illa.

Ο ο

simi-

e) Ibid. perperam προτέρων.

f) Basil. pag. 73, D. 74. A. g) Basil. pag. 74. & 76.

h) Id. pag. 74. i) Joh. V. 19.

Libri V. Pars 4.

rem, & ab omnibus legibus liberam essentiam naturæ genitæ & paternis legibus servienti comparare ausi sunt, neque ullo plane modo universitatis rerum considerasse naturam, aut si quando hoc faciunt, non pura mente de hisce rebus facere judicia. Etenim cum nobis duæ sint distinctæ viæ ad earum rerum de quibus quæritur inventionem excogitatæ: una quidem juxta quam ipsas essentias consideramus, & ita sincera de ipsis ratione unumquodque sub censuram nostram vocamus; altera autem quæ fit per indagacionem vel inquisitionem operationum, seu cum per operationes fit indagatio, quam ex ipsis jam factis & absolutis operibus dijudicamus. Terciam viam quæ neutra sit harum, & quæ præter jam dictas talem essentiam æqualitatem monstrer, reperire est impossibile. Nam sive quis disquisitionis initium capere velit ex ipsis essentis, illa quidem quæ superior est, cum alterius dominium vel ullam generationem neutiquam admittat, & ejusmodi rebus mentem nostram cum amore veritatis accedentem erudiat, quam longissime jubet repellere lege naturæ talem ad aliud comparationem

αἰτίας κρείττονα, πάντων δὲ νόμων ἐλευθέραν ἔσσαν, τῇ γεννητῇ καὶ νόμοις πατρικοῖς θαλευσθῇ συγκρίναι c) τολμήσαντες, ἢ μὴ οὕτως τὴν τῶν ὅλων φύσιν ἐπεσκέψασαι, ἢ μὴ καθαρῶς τῇ διανοίᾳ τὰς περὶ τῶν ποιῶν κρίσεις. Δυσὸν γὰρ ἡμῖν τετμημένων ὁδῶν πρὸς τὴν τῶν ζητημένων εὕρεσιν, μιᾶς μὲν καθ' ἣν τὰς ἔσας αὐτὰς ἐπισκοπῶμενοι, καθαρῶς περὶ αὐτῶν λόγῳ τὴν ἐκαστὴν ἀξιόμιστα κρίσιν, πατέρας δὲ τῆς τῶν ἐνεργειῶν ἐξετάσεως, ἣν ἐκ τῶν δημιουργημάτων ἢ τῶν ἀποτελεσμάτων διακρίνομεν, εὐδότερον τὰ πειρημένων εὕροι ἐμφανομένη τὴν τῆς ἔσας ὁμοιότητα δυνατόν. Ἔτε γὰρ ἐκ τῶν ἔσων ποιοῦν τις τῆς σκεψίως τὴν ἀρχὴν, ἢ μὲν ἀνωτέρω βασιλείας d) καὶ πάντα γεννήσαντες ἀνεπίδεκτον ἔσα, τέτοις τε παρὰ δέουσα τὴν μετ' εὐνοίας προσεῖσθαι διάνοιαν, ἀπαρτῆν ὡς πορρωτάτω παρακελεύεται νόμῳ φύσεως τὴν πρὸς

c) Apud Basil, pag 73. συγκρίνειν.

d) Male βασιλεία apud Basil, pag. 72.

πρὸς ἕτερον e) σύγκρισιν ἀπο-
λαθόν καὶ προσήκασαν τῷ τῆς ὑ-
σίας ἀξιώματι παρέχασαν νοεῖν καὶ
τὴν ἐνεργείαν. f) Ἐἰ τ' ἐκ τῶν
δημιουργημάτων σκοπέμεν, ἐκ
τέτων ἐπὶ τὰς ὑσίας ἀνάγοιτο,
τῷ μὲν ἀγεννήτῃ τὸν Ἰὸν εὐε-
σκῶν ποίημα, τῷ δὲ μονογενεῖς τὸν
Παράκλητον. g) καὶ τῆς τῷ μο-
νογενεῖς ὑπεραρχῆς τὴν τῆς ἐνεργείας
διαφορὰν πιστέμεν, ἀναμφισβή-
τητον λαμβάνει καὶ τῆς κατ' ὑσίαν
παραλλαγῆς τὴν ἀπόδειξιν. h)
ἵνα μὴ τρίτον λέγωμεν, ὅτι πάμ-
πολυ διενήνοχεν ὁ δημιουργὸν ἐξουσία
τῷ νέυματι πατρικῷ ποιῶν, καὶ
μηδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ ποιῶν i) ὁμολο-
γῶν, ὅ, τε προσκυνέμε-
ν τῷ προσκυνῶν.

XXI. Ἐἰ μὲν ὅν μὴδὲν ἄτοπον
ἦγόντα τῶν αὐτῶν ἐπίσης ἐκατέ-
ρων μεταδιδόναι τέτων, ὅιον ὑσίας,
ἐνεργείας, ἐξουσίας, ὀνόματι, ἀνε-
λόντες τὰς τῶν ὀνομάτων καὶ πραγ-
μάτων διαφορὰς, δύο σαφῶς ἀ-
γέννητα λεγέτωσαν. Ἐἰ δὲ τῷ

nem, præbetqve occasionem, ut
talem mente versemus operatio-
nem, quæ conveniens sit essentia
Majestati. Sin vero ex opificiis
quis judicium instituere velit, in-
deqve ad essentias feratur: ubi
filium ingeniti inveniet facturam
seu opus, Unigeniti autem Para-
cletum, seu Spiritum Sanctum,
cumqve ex Unigeniti præeminen-
tia de operationis differentia edo-
ctus fuerit, indubitatam accipit
de diversitate, etiam secundum
essentiam, demonstrationem, ut
non opus nobis sit tertium nomi-
nare, siquidem qvi propria pote-
state aliquid operatur, plurimum
differt ab eo, qvi nutu paterno
quid facit, & fatetur se nihil à se-
metipso facere, qvique adoratur,
ab eo qvi adoratur.

XXI. Si igitur nullo modo
absurdum esse putant, æquali ra-
tione utrisqve hæc eadem com-
municare, nimirum essentiam,
operationem, potestatem, no-
men, sublatis prorsus nominum &
rerum differentiis; pronuntient
una opera diserte, duo esse inge-
nita. Sin vero manifeste hoc im-
pium est, age probent non illa-
simi-

Ο Ο

e) Ibid. perperam προτέρων. f) Basil. pag. 73, D. 74. A. g) Basil. pag. 74. & 76.

h) Id. pag. 74. i) Joh. V. 19.

similitudinis appellatione , qva
 ceu velamento qvadam utuntur,
 sed certis argumentis , qvod
 omnium confessione impietati
 datur. Cæterum ne videamur
 juxta intentatam nobis & in mul-
 torum ore versantem blasphemiam
 propriis figmentis vim velle
 veritati afferre, jam porro ex ipsis
 Scripturis illa qvæ diximus de-
 monstrabimus. Unus à Lege &
 Prophetis perhibetur esse DEUS.
 Et qvod is ipse sit Unigeniti qvo-
 que DEUS, ex ipsius Salvatoris con-
 fessione patet. Nam *vado*, inquit,
ad DEum meum & DEum vestrum.
 Solus verus DEUS , solus sapiens,
 solus Bonus , solus Potens , solus
 habens immortalitatem. Nemo
 qvæso animo tumultuoso & com-
 moto hæc excipiat, nemo in men-
 te perturbetur. Neque enim
 ideo hoc allato sermone sumus
 usi, ut Unigeniti Divinitatem, vel
 sapientiam, vel immortalitatem
 vel Bonitatem tolleremus seu
 convelleremus: sed ad ostenden-
 dam differentiam respectu præ-
 eminentiæ patris. Etenim unige-
 nitum confitemur DEum & Do-
 minum nostrum JESUM CHRI-
 STUM , incorruptibilem & im-
 mortalem, Sapientem, Bonum.
 Sed hujus ipsius structuræ seu con-
 sistentiæ ejusque in universum
 qvod est , Patrem dicimus esse

προφανῶς ἀσεβῆς , μὴ δὲ ἐπικα-
 λύμματ' ὁμοιότητ' ὀνόματι
 κατασκευάζεσθαι , τὸ πᾶσιν ὁμο-
 λογέμενον εἰς ἀσεβῆσαν. Ἀλλ' ἵνα
 γε μὴ δοκοῖν μὲν κατὰ τὴν ἐπένε-
 χθῆσαν ἡμῖν καὶ παρὰ πολλοῖς
 θρυλλομένην βλασφημίαν ἰδίως
 πλάσμασι καὶ λόγοις ἐκβιάζεσθαι
 τὴν ἀλήθειαν , ἐκ τῶν γεγραφῶν
 αὐτῶν ποιησόμεθα τέτων τὴν ἀπό-
 δειξιν. Ἐἰς ὑπὸ νόμον καὶ Προφη-
 τῶν καταγγέλλεται Θεός. Οὗτ' ἔστι
 καὶ τῷ μονογενῆς εἶναι Θεὸς ὑπ' αὐ-
 τῷ τῷ Σωτῆρι ὁμολογεῖται. Πο-
 ρεύομαι , γάρ φησι , κ) πρὸς
 τὸν Θεὸν καὶ Θεὸν ὑμῶν. Μόν' ἔστι
 ἀληθινὸς Θεός 1) μόν' Σοφός,
 μόν' Ἁγαθός , μόν' Δυνατός ,
 μόν' ἔχων ἀθανασίαν. Θορυβέει
 μηδεὶς , μηδὲ ταρσασέει τὴν δια-
 νοίαν. Οὐ γάρ ἐπ' ἀναγρέσει τῆς
 τῷ μονογενῆς Θεότητ' , ἢ τῆς
 Σοφίας , ἢ τῆς Ἀθανασίας , ἢ τῆς
 Ἀγαθότητ' χρώμεθα τοῖς ἑσθη-
 μένοις , ἀλλ' ἐπὶ διακρίσει τῆς τῷ
 Πατρὸς ὑπεροχῆς. Μονογενῇ μὲν

γὰρ

k) Joh. XX, 17. 1) Joh. XVII, 3. 1. Tim. I, 17. Matth. XIX, 16. 17, 1. Tim. VI, 15. 16.

γὰρ ὁμολογῶμεν Θεὸν καὶ τὸν Κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν, ἁφθαρτον καὶ ἀθάνατον,
σοφὸν, ἀγαθόν, ἀλλ' αὐτοῦ γε τῆς
συστάσεως, καὶ παντὸς, ὅπερ ἐστὶ τὸν Πα-
τέρα Φαμέν ἄλιον, ὅτι ἔχοντα τῆς
ἰδίας ὑσίας ἢ τῆς ἀγαθότητος ἄλιον
ὡς ἀγέννητον, ταύτην ἡμῖν παρέχον-
των τὴν ἔννοιαν τῶν προτεθέντων.

XXII. Οὐκ ἔν ἐ μόνῳ μὲν ἀ-
ληθινὸς ὁ Θεὸς καὶ σοφός, ἐπειδὴ
καὶ μόνῳ ἀγέννητος; μονογενὴς
ἦς, ἐπειδὴ μόνῳ ἀγεννήτης γέννη-
μα, ὅτι ἂν δέ τι μόνον εἴη κοινοποι-
μένης πρὸς ἕτερον δι' ὁμοιότητα τῆς
φύσεως. καὶ τοίνυν τὴν κατ' ὑσίαν
ὁμοιότητα ἀνελόντες, τὴν δὲ τῷ ἡμῶν
πρὸς τὸν Πατέρα δεξάμενοι κατὰ
τὸν οἰκεῖον λόγον εἰς ἓνα καὶ μόνον
ἀληθῶς ἐνάγειν τὴν τῶν πάντων
αἰτίατε καὶ δεχθῆναι, ὑποτεταγμένον
ἑκατέρῳ τῷ ἡμῶν τῷ Πατρὶ, τὴν δὲ
περὶ τέτων ἔννοιαν ἀκριβῶς διακα-
θαίροντας, καὶ τὸν τῆς ἐνεργείας
τρόπον ὅτι ἀνθρώπειον νομίζεν,
ἐυμαρῇ δὲ θεῶν. ἔτοι μερῶν μὲν ἢ
κίνησιν τινὰ τῆς ὑσίας τὴν ἐνεργεῖαν
ἡγαγμένους, ἅπερ ἐπινοεῖν ἀναγκαῖον
τὰς ὑπαγομένους τοῖς Ἑλλήνων σο-

causam, cum ipse suæ essentia &
Bonitatis nullam habeat causam,
utpote ingenuus, sicut ea quæ
prius sunt proposita, menti no-
stræ Ingenitum considerandum
exhibuerunt.

XXII. Non igitur, siquidem
solus ipse est verus DEus, & Sapi-
ens, utpote qui solus est Ingeni-
tus; Unigenitus Filius, nempe
qui solus est Ingeniti progenies,
unquam esse solum quid potest
propterea quia ejus natura ob si-
militudinem cum altero aliquo
fit communis. Necesse igitur est,
ut sublata omni secundum sub-
stantiam similitudine, admissa
autem ea, quam Filius respectu
Patris habere potest, uni & soli
vere DEO juxta domesticum seu
proprium sermonem omnium
quæ usquam sunt rerum causam
& principium tribuamus: quo-
niam videlicet etiam ipse Filius
sit subjectus Patri: utque pura
omnino his in rebus mente ver-
santes etiam modum operationis
ab omni hominum conditione
alienum putemus, facilem tamen
& Divinum. Non sane, quasi ar-
bitremur partitione aut motu
quodam factam esse illam opera-
tionem: cujusmodi quid necesse
habent

habent cogitare illi, qvi Græcorum argutiis operationem essentia unientium, atqve ideo mundum DEO coëxstitisse dicentium, neqve hoc ipso absurditatem fugientium, sunt pellekti. Oporteret enim ipsos respiciendo ad cessationem creationis nequam principio eam exagquare extollendo. Fieri enim non potest ut sine aliquo desinat esse, qvòd non ab aliquo principio cœpit esse.

XXIII. Verum enim vero hi homines cum sciant rerum in natura existentium differentiam, nihilominus morbo qvòdam oculorum laborare videntur, neqve sunt æqvi rerum iudices: facessant sane, qvandoqvòd ipsum jus illis ob malitiam veritatem occultat. Nos autem secundum ea qvæ paulo prius sunt dicta, habito de operatione ex operibus iudicio, non censemus tutum esse illam illi essentia unire oportere, cum sciamus hanc sine principio, sine compositione & sine fine esse, operationem vero non esse sine principio. Nam si esset sine principio, etiam ipsum opus esset principii expers, neqve sine fine: qvandoqvòd fieri non potest, qvin cessantibus operibus ipsa quoque cesset operatio.

φίσημασιν, ἐνάντων τῇ ἐσία τὴν ἐνέργειαν, καὶ διὰ τῆς ἅμα μὲν τῷ θεῷ τὸν κόσμον ἀποφανομένων, ἐδὲν δὲ μᾶλλον ἐκ τέττα τὴν ἀρπίαν διαφευγόντων. Ἐχρῆν γάρ τοι πρὸς τὴν τῆς δημιουργίας πᾶν λαὸν ἀπιδόντας μηδὲν πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀνανεύειν. Οὐδὲ γὰρ ἀντιλήξιεν εἰς τέλος μὴ ἀπ' ἀρχῆς ὁρμώμενον.

XXIII. Ἀλλ' ἔτσι μὲν μήθ' ὑγιόνοισι ὁφθαλμοῖς τὴν τῶν ὄντων κατανενοηκότες διαφορᾶν, μήτε δίκαιοι κριταὶ γενόμενοι τῶν πραγμάτων, ἀφιεῖδωσαν, διὰ κακόννοιαν ἐπικρυπτάσης αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν τῆς δίκης. Ἡμεῖς δὲ κατὰ τὰ μικρῶ πρὸθεν βῆθέντα τὴν ἐνέργειαν ἐκ τῶν ἔργων κρίνοντες, οὐκ ἀσφαλὲς οἰόμεθα εἶναι ἐν τῇ ἐσία τὴν μὲν ἀναρχὸν ἀπλὴν τε καὶ ἀτελεύτητον εἰδότες, τὴν δὲ ἐνέργειαν οὐκ ἀναρχον. Ἡ γὰρ ἂν ἦν, καὶ τὸ ἔργον ἀναρχον, ἢ ἀτελεύτητον, ἐπὶ μὴδὲ οἰόντε παυσαμένων τῶν ἔργων ἄπαυσον εἶναι τὴν ἐνέργειαν. Λίαν γάρ

γὰρ μερακιῶδες, ἢ φρενὸς νηπίας, ἀγέννητον καὶ ἀτελεύτητον λέγειν τὴν ἐνέργειαν ταυτὸν τῇ ἐσὶα τιθεμένης, μηδενὶς τῶν ἔργων ἀγενήτως γίνεσθαι δυναμένῃς, μήτ' ἀτελευτήτως. Ἐκ γὰρ τέτων συμβαίνοι δυοῖν θάτερον, ἢ τὴν ἐνέργειαν ἀπρακτον εἶναι τῷ Θεῷ, ἢ τὸ ἔργον ἀγέννητον. Ἐι δ' ἐκάτερον τέτων ὁμολογημένως ἄσπον, ἀληθεῖς τὸ λαπόμενον, δεχομέναν τε τῶν ἔργων μὴ ἀναρχον εἶναι τὴν ἐνέργειαν, παυομένων τε μὴ ἀπαυτον. Οὐ χρὴ τοίνυν παιδομένους γνώμῃς ἐτέρων ἀνεξετάσις ἐνὲν τῇ ἐσὶα τὴν ἐνέργειαν, ἀληθευτάτην δὲ καὶ Θεῷ προεωδευτάτην ἐνέργειαν ἡγεῖσθαι τὴν βέλησιν, ἀρκῶσαν πρὸς τε τὸ εἶναι καὶ σώζεσθαι τὰ πάντα, μαρτυρέσης καὶ Προφητικῆς Φωνῆς η) πάντα γὰρ ὅσα ἡθέλησεν, ἐποίησεν. Οὐ γὰρ ἐπιδίεται ἡνΘ πρὸς τὴν, ὣν βέλεται, σύσασιν, ἀλλ' ἅμα τε βέλεται, καὶ γέγονεν ὅπερ ἡθέλησεν.

Valde enim puerile, & infantis mentis est iudicium, ingenitam & sine carentem dicere operationem, atque sic illam cum essentia unam eandemque rem esse, cum nullum plane opus fieri possit ingenite & infinite, hoc est, quod careat efficiente & sine. Si enim hoc quis affirmaverit, alterutrum ex duobus inde consequens erit: aut operationem DEi esse sine actione, vel opus etiam ipsum esse ingenitum. Si vero utrumque horum, omnium confessione est absurdum, verum erit id quod reliquum est, videlicet cum operationem habeant, operationem etiam non sine principio esse: cumque cessent, eandem etiam non carere sine. Non itaque decet nos aliorum sententiis statim antequam probe examinentur, fidem habere, & ita essentiae operationem unire, sed existimare quod hæc verissima DEoque convenientissima sit operatio, nimirum Voluntas, quæ valet & sufficiens est ad rerum omnium essentiam tum conservationem: testante hoc ipsum etiam voce Prophetica: *omnia enim quæcunqve voluit, fecit.* Non enim ul- la re indiget ad earum rerum, quas esse vult, consistentiam, sed simul atque vult, consistit etiam quodcunqve voluit.

XXIV. Quocirca siquidem oratio nostra jam ostendit voluntatem esse operationem, operationem vero non esse essentiam: cumque unigenitus subsit Voluntati Patris non ad essentiam sed operationem, quæ & ipsa est Voluntas: necesse est ut Filius hanc servet & teneat similitudinem. Unde jam porro, cum commode eo provehamur, tenere nos oportet veram quoque rationem, cur imago dicatur. Ipse beatus Paulus exposuit, dicens: *qui est imago DEI invisibilis, primogenitus omnis Creatura, quia in ipso creata sunt omnia, tam quæ in Cælo quam quæ in terra sunt, visibilia & invisibilia.* Hanc ob causam est imago. Omnia vero, quæ in ipso creata sunt, una cum eo qui primogenitus dicitur, non certe ingenitam quandam essentiam efformant seu notant. Non enim eorum respectu essentia est. Ipsam vero operationem, per quam Filius, per quam omnia, referre imago ad essentiam non potest, nec gestare imago illam similitudinem potest ratione essentiarum, cum sit operatio, quæ ingenita fuit penes DEum in præscientia ante constitutionem etiam primogeniti, & omnium quæ per ipsum creata sunt. Quis enim quæso qui tum ipsum Uni-

XXIV. Οὐκ ἔν ἐν τὴν μὲν βέ-
λῃσιν ἀπέδειξεν ὁ λόγος ἐνέργειαν,
ὅτι ἐστὶν δὲ τὴν ἐνέργειαν, ὑπέστη
δὲ βεβλήκει τῷ Πατρὶς ὁ μονογενὴς, ὁ
πρὸς τὴν ἐστίαν πρὸς δὲ τὴν ἐνέργειαν.
ἥτις ἐστὶ καὶ βέβλησις ἀποσώζειν τὴν
ὁμοιότητα τὸν υἱὸν ἀναγκαῖον, ἐξ
ᾧ προσαγομένους δὲ τὸν ἀληθῆ
τῆς εἰκόνος διασώζειν λόγον, αὐ-
τὸς ὁ μακάριος Πάυλος οὗτος
ἐξηγήσατο εἰπὼν, ὅς ἐστιν εἰκὼν τῷ
Θεῷ τῷ ἀοράτῳ, πρωτόκτιστος
πάντα, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη
τὰ πάντα, τὰ τε ἐν ἐρανώ καὶ
ἐπὶ γῆς, ὁρατὰ καὶ ἀόρατα. Διὰ
τῶν εἰκόνων, πάντα δὲ τὰ ἐν αὐ-
τῷ κληθέντα μετὰ τῷ πρωτόκτισ-
τῷ τὴν ἀγέννητον ἐστίαν χαρακτηρί-
ζει, ὁ γὰρ κατὰ τὰυτα ἡ ἐστία,
τὴν δὲ ἐνέργειαν, δι' ἧς ὁ υἱὸς ἐν
ᾧ τὰ πάντα, οὐ πρὸς τὴν οὐσίαν
φέρειν ἂν ἡ εἰκὼν τὴν ὁμοιότητα,
πρὸς δὲ τὴν ἐνέργειαν ἐναποκειμέ-
νην ἀγεννητῶς ἢ προγνώσει καὶ πρὸ
τῆς πρωτόκτιστος συστάσεως, καὶ τῶν
ἐν αὐτῷ κληθέντων. Τίς γὰρ αὐτὸν
τε τὸν

7ε τὸν μονογενῆ γινώσκων, καὶ πάντα
 ἰὰ δὲ αὐτοῦ γενόμενα p) καλα-
 μαθαίν, οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν αὐ-
 τῷ θεωρεῖσθαι πᾶσαν τὴν τοῦ Πα-
 τρός δύναμιν; πρὸς ὅπερ ἀπιδὼν ὁ
 μακαριώτατος Παῦλος, οὐδὲ αὐ-
 τῷ, φησιν, ἀλλ' ἐν αὐτῷ, καὶ τῇ
 προαίρεσι τῷ, πρωτότκῳ, ἵνα τῷ
 δὲ αὐτῷ γενομένοις καὶ αὐτὸς συμ-
 παρκαλεσθῆς πᾶσι γνωρίζῃ τοῖς
 ταῦτα συνορᾶν δυναμένοις τὴν τῷ
 Πατρὶ ἐνέργειαν. Ἐικόνα τοίνυν φα-
 μὲν εἶναι ὡς ἀγεννήτῳ γέννημα πα-
 ραβάλλοντες, ἀνάρμοστον γὰρ τῷ γε-
 νῇ καὶ τοῖς πᾶσιν ἀδύνατον, ἀλλ' ἵδὼν
 μονογενῆ καὶ πρωτότκον Πατρί, τῆς
 μὲν ἡμῶν προσηγορίας τὴν εἰσὶν δη-
 λέσεως, τῆς δὲ Πατρὸς, τὴν τῷ
 γενήσαντῳ ἐνέργειαν. Ἐἰ δὲ ἡς
 φιλονεικῶς τοῖς οὐκείοις ἐμμένων μὴ
 προσέχει τοῖς ῥηθῆσι τὸν νῦν, ἐκ-
 βιάζοιτο δὲ τὴν Πατρὸς προσηγο-
 ρίαν εἰσὶν εἶναι σημαντικὴν, μετα-
 δίδωκε καὶ τῷ ἡμῶν καὶ τῆς εὐμοίας
 φωνῆς, ἥ προλαβὼν μετέδωκε καὶ
 τῆς ὁμοίας εἰσὶν. Μᾶλλον δὲ ἀμ-
 φοῖν ἐκατέρῳ, τῷτε Πατρί τῆς
 ἡμῶν, καὶ τῷ ἡμῶν τῆς Πατρὸς. Ἡ

genitum novit, tum omnia quæ
 per ipsum facta sunt, etiam pro-
 be cognita habet, non confitea-
 tur se eo intueri omnem Patris
 potentiam? Quo cum respexerit
 beatissimus Paulus, non *per ipsum*
 dicit, sed *in ipso*, & sane addendo
 τὸ *unigenitus*, ut ipse cum aliis,
 quæ per ipsum facta sunt, assum-
 tus hanc Patris operationem ma-
 nifestam faceret illis qui hæc con-
 tueri valent. Imaginem igitur
 illum dicimus, non quod Ingenito
 genitum assimilemus, (incon-
 veniens enim & ineptum hoc
 esset, neque à quoquam præstari
 potest) sed Filium Unigenitum
 & Primogenitum Patris dicimus,
 ubi quidem Filii appellatio essen-
 tiam denotat, Patris autem, gign-
 entis operationem. Si vero
 quis contendendi studio in pro-
 priis permanet opinionibus, & ea
 quæ dicta jam sunt, sana mente
 ponderare recusat, violenter au-
 tem instat, Patris appellationem
 essentiaæ significativam esse, faciat
 ille etiam eandem vocem com-
 mune cum Filio, quem antea
 ejusdem etiam essentiaæ partici-
 pem fecit: imo potius utramque
 ambobus, Filii scilicet appellationem
 Patri, & Patris appellationem
 vicissim Filio tribuat, essentiaæ
 enim similitudo coget eos, qui
 hanc

hanc de ipsis opinionem habent, iisdem appellationibus ipsos nominare.

XXV. Cum vero hæc nobis sufficiant de Unigenito, consequens fuerit deinceps de PARACLETOTO quoque dicere, non sectando multorum opiniones, non probatas aut satis expensas, sed servando in omnibus Sanctorum doctrinam, à quibus cum didicerimus tertium dignitate & ordine, tertium quoque juxta naturam revera esse credimus. Non quod dignitates more hominum usitato in vicissitudine politica, naturis hisce etiam per vices contingant, neque etiam quasi ordo ita sit permutatus in Creatione, ut essentiis is sit contrarius: sed quod conveniens sit ipsi naturæ, ut neque quod primum fuit ordine, secundum sit juxta naturam, neque etiam id quod primum naturæ fuit, secundum aut tertium fortiatum ordinē. Quocirca siquidem constitutionis eorum quæ mentē tantum percipiuntur, non potest non optimus esse ordo. Spiritus Sanctus cum sit tertium ordine, primum esse non poterit natura, id quod est DEUS & Pater. Etenim vel ineptum & abundans esset, si eundem diceremus modo pri-

γὰρ τῆς ἑσίας ὁμοιότης ταῖς αὐταῖς ὀνομάζων προσηγορίας ἀναγκάσει τὰς ταύτην περὶ αὐτῶν ἔχοντας τὴν δόξαν.

XXV. Ἀρκέντων δὲ ἡμῖν τοσούτων καὶ περὶ τῆς Μονογενῆς ; ἀκόλουθον ἂν εἴη καὶ περὶ τῆς Παρακλήτος λοιπὸν εἰπεῖν , ὅτι ταῖς ἀνεξετάστοις τῶν πολλῶν ἀκολοθεύοντας δόξαις, τὴν δὲ τῶν ἁγίων ἐν ἅπασιν φυλάσσοντας διδασκαλίαν , παρ' ὧν τρίτον αὐτὸ ἀξιώματι καὶ τάξι μαθόντες , τρίτον εἶναι καὶ τῇ φύσει πεπιστεύκαμεν. 9) ὅτι ἐπαρμεβομένων ταῖς φύσεσι τῶν ἀξιομάτων κατὰ τὴν ἐν ἀνθρώποις ἐκ πολιτείας μεταβολήν. ἔτι ἐνηλλαγμένης τῆς τάξεως κατὰ τὴν δημιουργίαν ἐναντίως ταῖς ἑσείας, ἀλλ' ἐναρμότως ἐσχέσης πρὸς τὴν φύσιν, ὡς μήτε τὸ πρῶτον τῇ τάξει, δεύτερον εἶναι τὴν φύσιν, μήτε μὴν τ' φύσει πρῶτον δευτέρως ἢ τρίτης λαχεῖν τάξεως. Οὐκ ἂν ἔπερ ἦδε τῆς τῶν νοητῶν δημιουργίας δέξις τάξις, τρίτον ὂν τὸ Πνεῦμα τ' ἅγιον τὴν τάξιν, ὅτι ἂν πρῶτον ἦ τὴν φύσιν, ἔπερ

9) Basilius lib. 8. pag. 78. & 83.

ὅπερ ἐστὶν ὁ Θεὸς καὶ Πατήρ. Ἡ
 γὰρ ἂν εὐηθες καὶ περιττὸν τὸν
 αὐτὸν ποτε μὲν πρῶτον, ποτὲ δὲ
 τρίτην ἔχειν χώραν, ἐν τε ἀμφω
 εἶναι τό, τε προσκυνέμενον, καὶ ἐν
 ᾧ προσκυνεῖται, καθ' ἃ φησιν ὁ
 Κύριος. Γ) Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ
 τὰς προσκυνέοντας αὐτὸν ἐν πνεύ-
 ματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.
 Οὐδὲ μὴν ταυτὸν τῷ μονογενεῖ.
 Οὐ γὰρ ἂν ὑπερβιβήθη τέτρα ὡς
 ἰδίαν ἔχον ὑπόστασιν, ἀρκέσης καὶ
 πρὸ τέτων τῆς τῆ Σωτῆρος Φω-
 νῆς, δι' ἧς ἕτερον ἔφη δ) σαφῶς
 τὸν ἀποσταλγόμενον εἶναι πρὸς ὑ-
 πόμνησιν καὶ διδασκαλίαν τῶν Ἀ-
 ποστόλων. ἑξέτερον μὲν δεξιμῶ πα-
 ρὰ τὸν Θεόν, ἀγέννητον δέ, εἰς γὰρ
 καὶ μόνον ἀγέννητον, ἐξ ἧς τὰ
 πάντα γέγονεν, ἢ ἄλλο μὲν παρὰ
 τὸν ὕον, γέννημα δέ, εἰς γὰρ καὶ
 μονογενὴς ὁ Κύριος ἡμῶν, δι' ἧς τὰ
 πάντα, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ε)
 ἀλλὰ τρίτον καὶ Φύσει καὶ τάξει,
 προσάγματι τῶ Πατρὸς, ἐνεργείᾳ
 δὲ τῆ ὡς γενόμενον, τρίτη χώρα
 τιμάμενον, ὡς πρῶτον καὶ μείζω
 πάντων, καὶ μόνου τοιοῦτον τῶ μο-
 νογενεῖς ποίημα, Θεότητι μὲν καὶ

num, modo tertium tenere lo-
 cum; unumque & idem esse, id
 quod adoratur & illud in quo ado-
 ratur: quemadmodum ipse Do-
 minus dicit: *DEus est Spiritus, &*
eos qui illum adorant, oportet in Spi-ri-
tu & veritate adorare. Neque enim
 unum & idem est cum unigenito;
 alias enim non haberet nume-
 rum suum post Filium, utpote qui
 suam quoque propriam substan-
 tiam habet, sufficiente etiam ad
 horum confirmationem ipsa Sal-
 vatoris voce, quia manifeste diver-
 sum dixit esse eum qui mittendus
 erat ad recordationem Apostolo-
 rum. Neque sane numero quic-
 quam est aliud præter DEum, quæsi
 etiam ingenuus quidam: unus
 enim ipse & solus ingenuus est, ex
 quo omnia facta sunt: aut aliud
 sane præter Filium, progenies in-
 quam seu propago quædam, Unus
 enim & solus est Unigenitus, Do-
 minus noster *per quem sunt omnia,*
 juxta Apostolum. Verum ter-
 tium quid est tum natura tum or-
 dine, jussu quidem Patris, opera-
 tione autem Filii factum: tertio
 loco colitur, quia videlicet ordi-
 ne & dignitate præstat aliis, & uni-
 cum tale Unigeniti opus est, Dei-
 tate quidem & potentia creandi
 remota, sanctificandi autem &
 docendi facultate abundans. Il-

P p

los

γ) Joh. IV. 24. δ) Joh. XVI. 16. 26. ε) Coloss. I. 16.

Libri V. Pars 4.

los enim qvi Paraclerum operationem qvandam DEI esse credunt, & deinde illum essentis subjungunt, tanqvam valde insulfos & à veritate longe remotos si nunc refutare vellemus, longa sane mora ad id nobis opus foret.

XXVI. Verum ne sermonum prolixitate Auditores gravemus, minusve alacres reddamus, paucis eorum qvæ diximus vim omnem comprehendentes, dicimus Unum & solum verum esse illum verum omnium DEum ingenicum, sine principio, incomparabilem, omni causa superiorem, & omnibus aliis rebus, qvòd & ipsæ qvid, seu substantiæ sunt, causam, qvi non ex communione qvadam cum alia aliqua re communicationem rerum constituit, nec antecedit cuncta ordine, nec præstat collatione: ad omnes qvidem res respectum qvandam ad collationem qvandam suam habet, sed ratione præminentis nullam comparisonem essentis, potentis, imperiive admittit: qvi genuit & fecit ante omnia Unigenitum DEum Dominum nostrum JESum CHRİstum, per qvem omnia facta sunt, qviqve imago & signaculum est propriæ poten-

δημιουργικῆς δυνάμεως ἀπολαύμενον, ἀγιαστικῆς δὲ καὶ διδασκαλικῆς πεπληρωμένον. Τὸς γὰρ τοι πεπιστευκότας ἐνεργῆσαι εἶναι τινὰ τῷ Θεῷ Παράκλητον, εἶτα ταῖς ἐσῆαις ὑπαρχομένους, ὡς λίαν ἐνῆθεις καὶ πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπεχθονισμένους, νῦν διελέχθαι, μακροῦς ἂν εἴη Χολῆς.

XXVI. Ἀλλ' ἵνα μὴ τῷ μήκει τῶν λόγων ἀποκνήσωμεν τὸς ἀκούοντας, πᾶσαν ἐν βραχὺ τῶν φηθέντων περιλαβόντες τὴν δύναμιν, Φαμὲν εἶνα καὶ μόνον ἀληθινὸν εἶναι τὸν τῶν πάντων Θεόν, ἀγέννητον, ἀναρχον, ἀσύγκλετον, πάσης αἰτίας κρείττονα, πᾶσι τοῖς ἔσι τῷ εἶναι αἴμιον. ὅτι ἐκ κοινωνίας τῆς πρὸς ἕτερον τὴν τῶν ὄντων δημιουργίαν συνησάμενον, ἐ τῇ τάξει τὸ πρῶτον, ἐ συγκρίσει τὸ κρείττον κατὰ πάντα ἀποφερόμενον, ἀλλὰ καθ' ὑπεροχὴν ἀσύγκλετον οὐσίας καὶ δυνάμεως καὶ ἐξουσίας γεννήσαντα καὶ ποιήσαντα πρὸ πάντων μονογενῆ Θεόν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, δι' οὗ τὰ πάντα γέγονεν, εἰκέναι καὶ σφραγίδα τῆς ἰδίας δυνάμεως καὶ

καὶ ἐνεργείας, μήτε τῷ γεννησάντι
κατὰ τὴν οὐσίαν συγκεκλιμένον,
μήτε, τῷ δι' αὐτοῦ γενομένῳ ἀγίῳ
Πνεύματι. Τοῦ μὲν γὰρ ἐλάττω
ἔστιν ὡς ποίημα, τῷ δὲ κρείττω,
ὡς ποιητής. Τῷ μὲν ἔν πεποιῆσθαι,
μάρτυς ἀξιόπιστος ὁ παρ' αὐτῷ
τῷ Κυρίῳ υ) μαρτυρηθεὶς ἐκ
Θεοῦ τὴν γνώσιν ἔχων Πέτρος, εἰ-
πὼν x) ἀσφαλῶς ἔν γινωσκέτω
πᾶς οἰκὸς Ἰσραὴλ, ὅτι Κύριον
αὐτὸν καὶ Χριστὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε.
Καὶ ὁ ἐκ προσώπων τῷ Κυρίῳ λέ-
γων. γ) Κύριε, ἔκτισέ με δέ-
χθην ὁδὸν αὐτῷ. Τῷ δὲ πεποιηκέ-
ναι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὁ, τε
εἰπὼν. z) ἅς Θεὸς ἐξ ἑ τὰ πάντα,
καὶ εἰς Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν δι' ἑ τὰ
πάντα. Καὶ ὁ μακάριος Ἰωάννης φή-
σας. a) Πάντα δι' αὐτῷ ἐγένετο,
καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο ὃδὲ ἔν. Ἐξ
ᾧ ἀκόλuthον αὐτῷ, ἢ ἀγέννητον λέ-
γειν, ὅπερ ἀσεβές, ἢ εἰπερ γέγονε,
δι' αὐτῷ γεγενῆσθαι. Μόνον γὰρ ὑπὸ
τῷ Πατρὶ ὁμολογῶμεν γεγενῆσθαι
τὸν υἱόν, ὑποτεταγμένον ἰσὶα καὶ

tia & operationis, neque ei, qui
genuit, secundum essentiam æqui-
paratur, neque Spiritui Sancto,
qui per ipsum factus est, illo qui-
dem minor tanquam creatura seu
factura, hoc vero superior seu præ-
stantior, tanquam creator seu fa-
ctor. Et sane quod creatus sit,
fide dignus est testis ille qui ab
ipso Domino testimonium habet,
quod ex DEO scientiam suam
habeat, Petrus nimirum cum di-
cit: Certo igitur sciat universa domus
Israel, quod ipsum Dominum & Chri-
stum Deus fecit. Et ipsi qui ex per-
sona Domini inquit: Dominus crea-
vit me in principio viarum suarum.
Quod autem ipse vicissim creavit
Spiritus sanctum, hic etiam
ostendit qui dicit: Unus est DEUS
ex quo sunt omnia, & unus Dominus
JESUS CHRISTUS per quem sunt omnia,
Et sanctus Johannes qui dixit:
Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso
factum est nequicquam. Ex quibus
consequi necesse est, vel ipsum
ingenitum dicere, quod impium
est; vel si factus est, quod ipse
per ipsum factus sit. Tantum
enim à Patre confitemur geni-
tum esse Filium, subordinatum
seu subditum essentia seu volun-
tati, sicut ipse Filius fatetur quod
propter Patrem vivat, neque à se-
met
Pp 2

a) Matth. XVI. 17. x) Act. II. 36. γ) Prov. VIII. 22. z) 1. Cor. VIII. 6.

a) Joh. 1. 3.

los enim qvi Paracletum operationem qvadam DEI esse credunt, & deinde illum essentiis subjungunt, tanqvam valde infusos & à veritate longe remotos si nunc refutare vellemus, longa sane mora ad id nobis opus foret.

XXVI. Verum ne sermonum prolixitate Auditores gravemus, minusve alacres reddamus, paucis eorum qvæ diximus vim omnem comprehendentes, dicimus Unum & solum verum esse illum verum omnium DEum ingenitum, sine principio, incomparabilem, omni causa superiorem, & omnibus aliis rebus, qvòd & ipsæ qvid, seu substantiæ sunt, causam, qvi non ex communione qvadam cum alia aliqua re communicationem rerum constituit, nec antecedit cuncta ordine, nec præstat collatione: ad omnes qvidem res respectum qvendam ad collationem qvadam suam habet, sed ratione præminentiae nullam comparisonem essentiæ, potentiæ, imperiive admittit: qvi genuit & fecit ante omnia Unigenitum DEum Dominum nostrum JESum CHRISTum, per qvem omnia facta sunt, qvique imago & signaculum est propriæ poten-

δημιουργικῆς δυνάμεως ἀπολασπόμενον, ἀγιαστικῆς δὲ καὶ διδασκαλικῆς πεπληρωμένον. Τὸς γὰρ τοι πεπιστευκότας ἐνέργειαν εἶναι τινὰ τῆ Θεᾶ Παράκλητον, ἕτα ταῖς ἐστίαις ὑπαρξαθμῆντας, ὡς λίαν εὐήθεις καὶ πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπεχθοίνεσθαι, νῦν διελέγχειν, μακροῦς ἂν εἴη Χολῆς.

XXVI. Ἀλλ' ἵνα μὴ τῷ μήκει τῶν λόγων ἀποκνήσωμεν τὸς ἀκρόντας, πᾶσαν ἐν βραχεΐ τῶν ρηθέντων περιλαβόντες τὴν δύναμιν, Φαμέν ἓνα καὶ μόνον ἀληθινὸν εἶναι τὸν τῶν πάντων Θεόν, ἀγέννητον, ἀναρχον, ἀσύγκλητον, πάσης αἰτίας κρείττονα, πᾶσι τοῖς ἔσι τῷ εἶναι αἴδιον. ὅτι ἐκ κοινωνίας τῆς πρὸς ἕτερον τὴν τῶν ὄντων δημιουργίαν συσυστάμενον, ἐκ τῆ τάξεα τὸ πρῶτον, ἐκ συγκρίσει τὸ κρείττον κατὰ πάντα ἀποφερόμενον, ἀλλὰ καθ' ὑπεροχὴν ἀσύγκλητον οὐσίας καὶ δυνάμεως καὶ ἐξουσίας γεννήσαντα καὶ ποιήσαντα πρὸ πάντων μονογενῆ Θεὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, δι' οὗ τὰ πάντα γέγονεν, εἰκότα καὶ σφραγίδα τῆς ἰδίας δυνάμεως καὶ

καὶ ἐνεργείας, μήτε τῷ γεννησαντὶ κατὰ τὴν οὐσίαν συγκληνόμενον, μήτε, τῷ δι' αὐτοῦ γενομένῳ ἀγίῳ Πνεύματι. Τοῦ μὲν γὰρ ἐλάττω ἔστιν ὡς ποίημα, τῷ δὲ κρείττω, ὡς ποιητής. Τῷ μὲν ἔν πεποιοῦσθαι, μάρτυς ἀξιόπιστος ὁ παρ' αὐτῷ τῷ Κυρίῳ υ) μαρτυρηθεὶς ἐκ Θεῷ τὴν γνώσιν ἔχει Πέτρος, εἰπὼν x) ἀσφαλῶς ἐν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι Κύριον αὐτὸν καὶ χεῖρὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε. Καὶ ὁ ἐκ προσώπου τῷ Κυρίῳ λέγων. γ) Κύριε, ἐκλίσσε με δεξιὰν ὁδῶν αὐτῷ. Τῷ δὲ πεποιοῦσθαι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὁ, τε εἰπὼν. 2) εἰς Θεὸς ἐξ ἑ τὰ πάντα, καὶ εἰς Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸς δι' ἑ τὰ πάντα. Καὶ ὁ μακάριος Ἰωάννης φήσας. α) Πάντα δι' αὐτῷ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτῷ ἐγένετο ἂν ἐγώ. Ἐξ ἂν ἀκόλουθον αὐτῷ, ἢ ἀγέννητον λέγειν, ὅπερ ἀσεβές, ἢ εἰπερ γέγονε, δι' αὐτῷ γεγενῆσθαι. Μόνον γὰρ ὑπὸ τῷ Πατρὶς ὁμολογῶμεν γεγενῆσθαι τὸν υἱόν, ὑποτεταγμένον ἁπλῶς καὶ

tia & operationis, neque ei, qui genuit, secundum essentiam æquiparatur, neque Spiritui Sancto, qui per ipsum factus est, illo quidem minor tanquam creatura seu factura, hoc vero superior seu præstantior, tanquam creator seu factor. Et sane quod creatus sit, fide dignus est testis ille qui ab ipso Domino testimonium habet, quod ex DEO scientiam suam habeat, Petrus nimirum cum dicit: Certo igitur sciat universa domus Israel, quod ipsum Dominum & Christum Deus fecit. Et ipsi qui ex persona Domini inquit: Dominus creavit me in principio viarum suarum. Quod autem ipse vicissim creavit Spiritum sanctum, hic etiam ostendit qui dicit: Unus est DEUS ex quo sunt omnia, & unus Dominus Jesus Christus per quem sunt omnia. Et sanctus Johannes qui dixit: Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nequicquam. Ex quibus consequi necesse est, vel ipsum ingentum dicere, quod impium est; vel si factus est, quod ipse per ipsum factus sit. Tantum enim à Patre confitemur genitum esse Filium, subordinatum seu subditum essentia seu voluntati, sicut ipse Filius fatetur quod propter Patrem vivat, neque à se met

Pp 2

met

α) Matth. XVI. 17. x) Act. II. 36. γ) Prov. VIII. 22. 2) 1. Cor. VIII. 6.

β) Joh. 1. 3.

los enim qvi Paracletum operationem quendam DEI esse credunt, & deinde illum essentiis subjungunt, tanquam valde infusos & à veritate longe remotos si nunc refutare vellemus, longa sane mora ad id nobis opus foret.

XXVI. Verum ne sermonum prolixitate Auditores gravemus, minusve alacres reddamus, paucis eorum quæ diximus vim omnem comprehendentes, dicimus Unum & solum verum esse illum verum omnium DEum ingentum, sine principio, incomparabilem, omni causa superiorem, & omnibus aliis rebus, quod & ipsæ quid, seu substantiæ sunt, causam, qvi non ex communione quadam cum alia aliqua re communicationem rerum constituit, nec antecedit cuncta ordine, nec præstat collatione: ad omnes quidem res respectum quendam ad collationem quendam suam habet, sed ratione præminentia nullam comparisonem essentia, potentia, imperiive admittit: qvi genuit & fecit ante omnia Unigenitum DEum Dominum nostrum IESum CHRISTUM, per quem omnia facta sunt, quique imago & signaculum est propriæ poten-

δημιουργικῆς δυνάμεως ἀπολαμπόμενον, ἀγιαστικῆς δὲ καὶ διδασκαλικῆς πεπληρωμένον. Τὸς γὰρ τοι πεπιστευκότας ἐέργειαν εἶναι τινὰ τῇ Θεῷ Παράκλητον, εἴτα ταῖς ἑστίαις ὑπαρξαμέντας, ὡς λίαν εὐήθεως καὶ πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπεχθονισμένους, νῦν διελέγχειν, μακροῦς ἂν εἴη Χολῆς.

XXVI. Ἀλλ' ἵνα μὴ τῷ μήκει τῶν λόγων ἀποκνήσωμεν τὸς ἀκρόντας, πᾶσαν ἐν βραχὺ τῶν ῥηθέντων περιλαμβάνοντες τὴν δύναμιν, Φαμέν ἓνα καὶ μόνον ἀληθινὸν εἶναι τὸν τῶν πάντων Θεόν, ἀγέννητον, ἀναρχον, ἀσύγκλητον, πάσης αἰτίας κρείττονα, πᾶσι τοῖς ἑσὶ τῷ εἶναι αἴλιον. ὅτι ἐκ κοινωνίας τῆς πρὸς ἕτερον τὴν τῶν ὄντων δημιουργίαν συσυστάμενον, ἔ τῇ τάξει τὸ πρῶτον, ἔ συγκρίσει τὸ κρείττον κατὰ πάντα ἀποφερόμενον, ἀλλὰ καθ' ὑπεροχὴν ἀσύγκλητον οὐσίας καὶ δυνάμεως καὶ ἐξουσίας γεννήσαντα καὶ ποιήσαντα πρὸ πάντων μονογενῆ Θεὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, δι' οὗ τὰ πάντα γέγονεν, εἰκότα καὶ σφραγίδα τῆς ἰδίας δυνάμεως

καὶ

καὶ ἐνεργείας, μήτε τῷ γεννησάνῃ
κατὰ τὴν οὐσίαν συγκεινόμενον,
μήτε, τῷ δι' αὐτοῦ γενομένῳ ἀγίῳ
Πνεύματι. Τοῦ μὲν γὰρ ἐλάττω
ἔστιν ὡς ποίημα, τῷ δὲ κρείττω,
ὡς ποιητής. Τῷ μὲν ἔν πεποιῆσθαι,
μάρτυς ἀξίπιστος ὁ παρ' αὐτῷ
τῷ Κυρίῳ υ) μαρτυρηθεὶς ἐκ
Θεῷ τὴν γνῶσιν ἔχειν Πέτρος, εἰ-
πὼν x) ἀσφαλῶς ἔν γινωσκέτω
πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι Κύριον
αὐτὸν καὶ χεῖρὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε.
Καὶ ὁ ἐκ προσώπου τῷ Κυρίῳ λέ-
γων. γ) Κύριε ἐκλίσέ με δε-
χθῆν ὁδὼν αὐτῷ. Τῷ δὲ πεποιημέ-
νῳ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὁ, τε
εἰπὼν. 2) εἰς Θεὸς ἐξ ἑ τὰ πάντα,
καὶ εἰς Κύριον Ἰησοῦς Χριστὸς δι' ἑ τὰ
πάντα. Καὶ ὁ μακάριος Ἰωάννης φή-
σας. α) Πάντα δι' αὐτῷ ἐγένετο,
καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο ὃδὲ ἓν. Ἐξ
αὐτοῦ ἀκόλεθον αὐτῷ, ἢ ἀγέννητον λέ-
γειν, ὅπερ ἀσεβές, ἢ ἑπερ γέγονε,
δι' αὐτῷ γεγενῆσθαι. Μόνον γὰρ ὑπὸ
τῷ Πατρὶ ὁμολογῶμεν γεγενῆσθαι
τὸν υἱόν, ὑποτεταγμένον ἁΐα καὶ

tia & operationis, neque ei, qui
genuit, secundum essentiam æqui-
paratur, neque Spiritui Sancto,
qui per ipsum factus est, illo qui-
dem minor tanquam creatura seu
factura, hoc vero superior seu præ-
stantior, tanquam creator seu fa-
ctor. Et sane quod creatus sit,
fide dignus est testis ille qui ab
ipso Domino testimonium habet,
quod ex DEO scientiam suam
habeat, Petrus nimirum cum di-
cit: *Certo igitur sciat universa domus
Israel, quod ipsum Dominum & Chri-
stum Deus fecit.* Et ipsi qui ex per-
sona Domini inquit: *Dominus crea-
vit me in principio viarum suarum.*
Quod autem ipse vicissim creavit
Spiritum sanctum, hic etiam
ostendit qui dicit: *Unus est Deus
ex quo sunt omnia, & unus Dominus
Jesus Christus per quem sunt omnia,*
Et sanctus Johannes qui dixit:
*Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso
factum est nequicquam.* Ex quibus
consequi necesse est, vel ipsum
ingenitum dicere, quod impium
est; vel si factus est, quod ipse
per ipsum factus sit. Tantum
enim à Patre confitemur geni-
tum esse Filium, subordinatum
seu subditum essentia seu volun-
tati, sicut ipse Filius fatetur quod
propter Patrem vivat, neque à se-
met

Pp 2

n) Matth. XVI. 17. x) Act. II. 36. γ) Prov. VIII. 22. 2) 1. Cor. VIII. 6.
a) Joh. 1. 3.

Ios enim qvi Paraclerum operationem qvandam DEI esse credunt, & deinde illum essentiis subjungunt, tanqvam valde infusos & à veritate longe remotos si nunc refutare vellemus, longa sane mora ad id nobis opus foret.

XXVI. Verum ne sermonum prolixitate Auditores gravemus, minusve alacres reddamus, paucis eorum qvæ diximus vim omnem comprehendentes, dicimus Unum & solum verum esse illum verum omnium DEum ingnitum, sine principio, incomparabilem, omni causa superiorem, & omnibus aliis rebus, qvòd & ipsæ qvid, seu substantiæ sunt, causam, qvi non ex communione qvadam cum alia aliqua re communicationem rerum constituit, nec antecedit cuncta ordine, nec præstat collatione: ad omnes qvidem res respectum qvendam ad collationem qvandam suam habet, sed ratione præminentia nullam comparisonem essentia, potentia, imperiive admittit: qvi genuit & fecit ante omnia Unigenitum DEum Dominum nostrum IESum CHRISTUM, per qvem omnia facta sunt, qvique imago & signaculum est propriæ poten-

δημιουργικῆς δυνάμεως ἀπολαμπόμενον, ἀγιαστικῆς δὲ καὶ διδασκαλικῆς πεπληρωμένον. Τὸς γὰρ τοι πιστευκότας ἐπέργειαν εἶναι τινὰ τῷ Θεῷ Παράκλητον, εἶτα ταῖς ἐστίαις ὑπαρξαμέντας, ὡς λίαν εὐχθῆς καὶ πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπεχθῆναι μέντας, νῦν διελέγχεσθαι, μακρὸς αὖτις Χολῆς.

XXVI. Ἀλλ' ἵνα μὴ τῷ μήκει τῶν λόγων ἀποκνήσωμεν τὸς ἀκούοντας, πᾶσαν ἐν βραχεί τῶν φηθέντων περιλαμβάνοντες τὴν δύναμιν, φάμεν ἓνα καὶ μόνον ἀληθινὸν εἶναι τῶν πάντων Θεόν, ἀγέννητον, ἀπύκνυτον, ἀσύγκλητον, πάσης αἰῆτος κρείττονα, πᾶσι τοῖς ἔσσι τῷ ἑαυτοῦ αἰῶνι. ὅτι ἐκ κοινοῦ τῆς πρὸς ἑτέρον τὴν τῶν ὄντων δημιουργίαν συστήσάμενον, ἐκ τῆς τάξεως τὸ πρῶτον, ἐκ συγκρίσεως τὸ κρείττον κατὰ πάντα ἀποφερόμενον, ἀλλὰ καὶ ὑπεροχὴν ἀσύγκλητον οὐσίας ἔχοντάς τε καὶ ἐξουσίαν γεννήσαντα καὶ ποιήσαντα πρὸ πάντων μονογενῆ Θεὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν δι' οὗ τὰ πάντα γέγονεν, καὶ σφραγίδα τῆς ἰδίας δυνάμεως.

καὶ ἐνεργείας, μήτε τῷ γεννήσαντι
κατὰ τὴν οὐσίαν συγκληρόμενον,
μήτε, τῷ δι' αὐτοῦ γενομένῳ ἁγίῳ
Πνεύματι. Τοῦ μὲν γὰρ ἐλάττω
ἢ ὡς ποίημα, τῷ δὲ κρείττω,
ὡς ποιητής. Τῷ μὲν ἔν πεποιῆσθαι,
μάργτος ἀξίόπιστος ὁ παρ' αὐτῷ
τῷ Κυρίῳ υ) μαρτυρηθεὶς ἐκ
Θεῷ τὴν γνώσιν ἔχειν Πέτρος, εἰ-
πὼν x) ἀσφαλῶς ἐν γινωσκέτω
πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι Κύριον
αὐτὸν καὶ Χριστὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε.
Καὶ ὁ ἐκ προσώπου τῷ Κυρίῳ λέ-
γων. γ) Κύριε ἐκλίσσε με δε-
χθῆναι ἰδοὺν αὐτῷ. Τῷ δὲ πεποιημέ-
νῳ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὁ, τε
ἡρώων. z) ἥς Θεὸς ἐξ ἑ τὰ πάντα,
καὶ ἥς Κύριε Ἰησοῦς Χριστὸς δι' ἑ τὰ
πάντα. Καὶ ὁ μακάριος Ἰωάννης φη-
σας. a) Πάντα δι' αὐτῷ ἐγένετο,
καὶ χωρὶς αὐτῷ ἐγένετο ὅδε ἐν. Ἐξ
ἡν ἀκόλυσθον αὐν, ἡ ἀγέννητον λέ-
γειν, ὅπερ ἀσεβές, ἡ ἑπερ γέγονε,
δι' αὐτῷ γεγονέναι. Μόνον γὰρ ὑπὸ
τῷ Πατρὶ ὁμολογῶμεν γεγενῆσθαι
τὸν υἱόν, ὑποτεταγμένον ἰστίᾳ καὶ

tia & operationis, neque ei, qui
genuit, secundum essentiam æqui-
paratur, neque Spiritui Sancto,
qui per ipsum factus est, illo qui-
dem minor tanquam creatura seu
factura, hoc vero superior seu præ-
stantior, tanquam creator seu fa-
ctor. Et sane quod creatus sit,
fide dignus est testis ille qui ab
ipso Domino testimonium habet,
quod ex DEO scientiam suam
habeat, Petrus nimirum cum di-
cit: *Certo igitur sciat universa domus
Israel, quod ipsum Dominum & Chri-
stum DEUS fecit.* Et ipsi qui ex per-
sona Domini inquit: *Dominus crea-
vit me in principio viarum suarum.*
Quod autem ipse vicissim creavit
Spiritum sanctum, hic etiam
ostendit qui dicit: *Unus est DEUS
ex quo sunt omnia, & unus Dominus
JESUS CHRISTUS per quem sunt omnia.*
Et sanctus Johannes qui dixit:
*Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso
factum est nequicquam.* Ex quibus
consequi necesse est, vel ipsum
ingenitum dicere, quod impium
est; vel si factus est, quod ipse
per ipsum factus sit. Tantum
enim à Patre confitemur geni-
tum esse Filium, subordinatum
seu subditum essentia seu volun-
tati, sicut ipse Filius fatetur quod
propter Patrem vivat, neque à se-
met

Pp 2

- u) Matth. XVI. 17. x) Act. II. 36. γ) Prov. VIII. 22. z) I. Cor. VIII. 6.
a) Joh. 1. 3.

los enim qvi Paraclerum operationem qvadam DEI esse credunt, & deinde illum essentiis subjungunt, tanqvam valde infusos & à veritate longe remotos si nunc refutare vellemus, longa sane mora ad id nobis opus foret.

XXVI. Verum ne sermonum prolixitate Auditores gravemus, minusve alacres reddamus, paucis eorum qvæ diximus vim omnem comprehendentes, dicimus Unum & solum verum esse illum verum omnium DEum ingenitum, sine principio, incomparabilem, omni causa superiorem, & omnibus aliis rebus, qvòd & ipsæ qvid, seu substantiæ sunt, causam, qvi non ex communione qvadam cum alia aliqua re communicationem rerum constituit, nec antecedit cuncta ordine, nec præstat collatione: ad omnes qvidem res respectum qvendam ad collationem qvandam suam habet, sed ratione præminentia nullam comparisonem essentia, potentia, imperiive admittit: qvi genuit & fecit ante omnia Unigenitum DEum Dominum nostrum JESum CHRISTum, per qvem omnia facta sunt, qvique imago & signaculum est propriæ poten-

δημιουργικῆς δυνάμεως ἀπολαμπόμενον, ἀγιαστικῆς δὲ καὶ διδασκαλικῆς πεπληρωμένον. Τὸς γὰρ τοι πεπιστευκότας ἐνεργεῖαν εἶναι τινὰ τῷ Θεῷ Παράκλητον, ἕτα τοῖς ὑστάτοις ὑπαρξαμένους, ὡς λίαν ἐνύθευ καὶ πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπεχθονισμένους, νῦν διελέγχειν, μακρῶς ἂν εἴη Χολῆς.

XXVI. Ἀλλ' ἵνα μὴ τῷ μήκει τῶν λόγων ἀποκνήσωμεν τὸς ἀκούοντας, πᾶσαν ἐν βραχεί τῶν φηθέντων περιλαβόντες τὴν δύναμιν, φημέν ἓνα καὶ μόνον ἀληθινὸν εἶναι τὸν τῶν πάντων Θεόν, ἀγέννητον, ἀναρχον, ἀσύγκλειτον, πάσης αἰτίας κρείττονα, πᾶσι τοῖς ὄντι τῷ εἶναι αἶλλον. ὅτι ἐκ κοινωνίας τῆς πρὸς ἑτέρον τὴν τῶν ὄντων δημιουργίαν συνησάμενον, ἐκ τῆς τάξεως τὸ πρῶτον, ἐκ συγκρίσεως τὸ κρείττον κατὰ πάντα ἀποφερόμενον, ἀλλὰ κατ' ὑπεροχὴν ἀσύγκλειτον οὐσίας καὶ δυνάμεως καὶ ἐξουσίας γεννήσαντα καὶ ποιήσαντα πρὸ πάντων μονογενῆ Θεὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, δι' οὗ τὰ πάντα γέγονεν, εἰκόνα καὶ σφραγίδα τῆς ἰδίας δυνάμεως

καὶ

καὶ ἐνεργείας, μήτε τῷ γεννησαντι
κατὰ τὴν οὐσίαν συγκεκρανόμενον,
μήτε, τῷ δι' αὐτοῦ γενομένῳ ἁγίῳ
Πνεύματι. Τοῦ μὲν γὰρ ἐλάττω
ἔστιν ὡς ποίημα, τῷ δὲ κρείττω,
ὡς ποιητής. Τῷ μὲν ἔν πεποιῆσθαι,
μάρτυς ἀξιόπιστος ὁ παρ' αὐτῷ
τῷ Κυρίῳ υ) μαρτυρηθεὶς ἐκ
Θεῷ τὴν γνώσιν ἔχειν Πέτρος, ἐ-
πὶ πῶν x) ἀσφαλῶς ἐν γνωσκέτω
πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι Κύριον
αὐτὸν καὶ χεῖρὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε.
καὶ ὁ ἐκ προσώπου τῷ Κυρίῳ λέ-
γων. γ) Κύριε ἐκλίσσε με δε-
χθῆναι ὁδὸν αὐτῷ. Τῷ δὲ πεποιημέ-
νῳ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὁ, τε
ἐπὶ πῶν. z) ἢς Θεὸς ἐξ ἑ τὰ πάντα,
καὶ ἢς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι' ἑ τὰ
πάντα. καὶ ὁ μακάριος Ἰωάννης φη-
σας. α) Πάντα δι' αὐτῷ ἐγένετο,
καὶ χωρὶς αὐτῷ ἐγένετο ἂν ἐν. Ἐξ
ἡν ἀκόλυσθον ἂν, ἢ ἀγέννητον λέ-
γειν, ὅπερ ἀσεβές, ἢ ἑπερ γέγονε,
δι' αὐτῷ γεγονέναι. Μόνον γὰρ ὑπὸ
τῷ Πατρὶ ὁμολογούμενον γεγενῆσθαι
τὸν υἱόν, ὑποτεταγμένον ἁπλῶς καὶ

tia & operationis, neqve ei, qvī
genuit, secundum essentiam æqui-
paratur, neqve Spiritui Sancto,
qvī per ipsum factus est, illo qvī-
dem minor tanqvam creatura seu
factura, hoc vero superior seu præ-
stantior, tanqvam creator seu fa-
ctor. Et sane qvōd creatus sit,
fide dignus est testis ille qvī ab
ipso Domino testimonium habet,
qvōd ex DEO scientiam suam
habeat, Petrus nimirum cum di-
cit: *Certo igitur sciat universa domus
Israel, quod ipsum Dominum & Chri-
stum Dēus fecit.* Et ipsi qvī ex per-
sona Domini inqvīt: *Dominus crea-
vit me in principio viarum suarum.*
Qvōd autem ipse vicissim creavit
Spiritum sanctum, hic etiam
ostendit qvī dicit: *Unus est DEUS
ex quo sunt omnia, & unus Dominus
JESUS CHRISUS per quem sunt omnia,*
Et sanctus Johannes qvī dixit:
*Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso
factum est nequicquam.* Ex qvibus
consequi necesse est, vel ipsum
ingenitum dicere, qvōd impium
est; vel si factus est, qvōd ipse
per ipsum factus sit. Tantum
enim à Patre confitemur geni-
tum esse Filium, subordinatum
seu subditum essentiaē seu volun-
tati, sicut ipse Filius fateretur qvōd
propter Patrem vivat, neqve à se-
met
Pp 2

η) Matth. XVI. 17. x) Act. II. 36. γ) Prov. VIII. 22. z) I. Cor. VIII. 6.

α) Joh. I. 3.

met quicquam faciat. Neque tamen dicimus ipsum coëssentialem neque similis essentia, siquidem illud generationem & participationem notat essentia, hoc autem ejusdem exarvationem.

XXVII. Neque vero genitus est Pater, neque ingenuus Filius, sed id quod est sine ullo fine, idem etiam ipsum vocari vere fatemur, utpote genimen seu progeniem, filium obsequentem, ministrum perfectissimum, qui ad omnem creationem voluntatemque Patris operam suam præstitit, nimirum ad omnium rerum quæ sunt compositionem, ad distributionem, ad leges hominibus ferendas, ad æconomiam & omnem providentiam, Ministro utentem Paracletō ad sanctificationem, ad doctrinam, ad confirmationem fidelium: genitum in diebus ultimis ex sancta Virgine, sancte hic versatum juxta leges humanas, crucifixum, mortuum, redivivum tertia die, reversum in cœlum, jam jamque venturum judicare vivos & mortuos, iuxta retributione fidei & operum facta, regnantem in sæcula: facta tecta servata ubivis in omnibus præminencia DEi & Monarchia seu

γνώμη, ἣν τε γὰρ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ μηδὲν ἑαυτῷ ποιεῖν, αὐτὸς ἐμολογεῖ. b) Μῆτε μὴν ἐμοῦσιον, μηδὲ ὁμοιόσιον, ἐπεὶ περ τὸ μὲν γένεσιν καὶ μερισμὸν σημαίνει τῆς ὑσίας, τὸ δὲ ἰσότητα.

XXVII. Οὐτε δὲ γεννητὸς ὁ Πατήρ, ἔτε ἀγεννητὸς ὁ υἱός, ἀλλ' ὅπερ ἔστιν ἀτελευτήτως, τῶν καὶ λεγόμενον ἀληθῶς γέννημα, υἱὸν ὑπήκοον, ὑπεργόνον τελειότατον πρὸς πᾶσαν δημιουργίαν καὶ γνώμην πατρικὴν ὑπερητήσαντα πρὸς τὴν τῶν ὄντων σύστασιν καὶ διαμονήν, πρὸς ὀνομαθεσίαν c) ἀνθρώπων, πρὸς οἰκονομίαν, καὶ πᾶσαν πρόνοιαν ὑπερέτη χρώμενον τῷ Παρὰ κλήτῳ, πρὸς ἀγιασμόν, πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς βεβαίωσιν τῶν πιστῶν ἐπ' ἐχάτων τῶν ἡμερῶν γεννηθέντα ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου, νόμοις ἀνθρωπίνους πολιτεύσάμενον ὁσῶς, σταυρωθέντα, ἀποθανόντα, ἀναστάντα τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν, ἀνελθόντα εἰς ἔρανόν, ἐρχόμενον κρίναι ζῶντας καὶ νεκροὺς κατὰ δικαίαν ἀνταπόδοσιν πίστεως τε καὶ

b) Joh. VI. 57. V. 19. c) fortasse ὀνομαθεσίαν.

τῇ καὶ ἔργων , βασιλεύοντά τε ἄς
τῆς αἰῶνας , σωζομένης ἐν ἅπασι
πάντοτε τῆς ὑπεροχῆς τῆ Θεῆ καὶ
μοναρχίας , ὑποτεταγμένῃ δηλαδὴ
τῷ Πνεύματι ② τῷ ἁγίῳ τῷ Χριστῷ
μετὰ πάντων , αὐτῶν δὲ τῷ ἁγίῳ τῷ
Θεῷ καὶ Πατρὶ κατὰ τὴν τῆ μα-
καρίας Πάυλης διδασκαλίαν , ὅς
φησιν. ③) ὅταν γὰρ ὑποταγῇ αὐτῷ
τὰ πάντα , τότε καὶ αὐτὸς ὁ ἡγὼς
ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐ-
τῷ τὰ πάντα ; ἵνα ἡ ὁ Θεὸς τὰ
πάντα ἐν πᾶσι. Τέτων δὴ πάν-
των εὐκρινῶς μὲν καὶ πλατύτερον
ἐν ἑτέροις ④) ἡμῖν ἀποδεδεγμέ-
νων , ἐν βραχεί δὲ νῦν πρὸς ὑμᾶς
ὁμολογούμενων , εὐχόμεθα τῆς τε
παρόντας ὑμᾶς καὶ πάντας τῆς τῶν
αὐτῶν ἡμῖν μυσηρίων κοινωνῶντας
μὴ ψόγον ἀνθρώπων δεδοικότας ,
μήτε σοφίσμασιν ἀπατωμένους , ἢ
καλακείας ὑπαγομένους κατὰ τὴν
ἀληθῆ καὶ δικαίαν κρίσιν ἐπιψη-

sumo Imperio : subdito videlicet
Sancto Spiritu cum omnibus ipsi
Christo, ipso vero Filio, DEO ac
Patri, juxta beati Apostoli Pauli
doctrinam, qui dicit: *postquam*
enim omnia ipsi subdita fuerint, tunc
etiam ipse Filius subdatur ei, qui ipsi
prius omnia subdidit, ut DEus sit omnia
in omnibus. Cum autem universa
hæc liquido magisque prolixè ali-
bi à nobis demonstrata, jam vero
in brevem ad vos confessionem
sint contracta, precamur tum
ut vos qui jam hic adestis, tum ut
omnes etiam alii qui hæc mysteria
nobiscum communia habent, nullas
hominum vituperationes reveri-
ti, nullisve argutiis decepti vel
adulationibus illecti, ea quæ jam
dicta sunt vero & justo approbetis
judicio, apud omnes potiore ni-
mirum parte prævalente, ut quæ
ratione tumultuantibus prælata,
omnes laqueos retiaque cuncta
evitetis, quæ à Diabolo homini-
bus tenduntur eo animo, ut vel
multi fugiant veritatem, vel et-
jam ut non paucos ipse inescet,
eos videlicet, qui non præferunt
sævitati utilitatem, quæ præ-
sentia futuris certiora judicant.
Sane vero si contigerit, ut ita
etiam apud aliquos pejora præva-
leant, (avertat autem DEus ser-

Pp 3

mone

②) 1. Cor. XV. 28.

④) Notandus hic locus quo ad uberiora sua scripta jam ante illud tempus edita Eu-
nomius provocat.

monis hujus conatum, ne scilicet tale quid, quod dixi, tentetur) cum multi soleant conspirare in mendacio, disfidere autem in veritate: cumque pluris faciant præsentem conditionem periculo carentem & secularem quietem ac gloriam quam ea quæ DEO placent, & publicæ inserviunt utilitati: optamus saltem ut scilicet ii qui nosmet docentes & monentes sequuntur, immotam & stabilem ei, qui dedit illam, conservent fidem: utque læti expectent Servatoris nostri JESU CHRISTI judicium, ubi sane fastus, gloria & mendacium radicitus sunt extirpata, quique illi iudicio sistuntur, destituti sunt omni imperio vel veneratione vel adulatione. Præsidia autem ampla & divitiæ exporrigere alicujus frontem ibi non valebunt, licet apud homines magnæ prius existimationis fuerint. Hominum enim clarorum multitudo non ibi potior erit uno pio paupere, ut propterea veritatis tum omnia censentis possit evadere censuram: siquidem ibi pietas una pugnabit, prout justa retributio eorum poscit, qui nunc vel mori propter eam lucrum judicant. CHRISTUS vero, qui olim & etiamnum præmia certaminibus debita penes se habet & distribuit, largietur illis certe qui veritati patrocinando laborave-

φίσαοθαι τοῖς ἐρημένοις, κρατῆ-
σης δηλαδὴ παρὰ πᾶσι τῆς βελ-
τίον^{ος} μοίρας, τὸν τε λογισμὸν τῶν
ἐνοχλῶντων προσησαμένους, πάντα
θήρατα καὶ δίκτυα διαφυγεῖν, ὅ
τῳ διαβόλῳ καθ' ἀνθρώπων μεμη-
χάνηται, πολλὰς φυγεῖν, ἢ δελεά-
ζειν μεμελεληκότι τὴς μὴ πρὸ τῶν
ἡδέων τὸ συμφέρον αἰσθόμενος, ἢ
τὰ παρόντα τῶν μελλόντων ἀσφα-
λέστερα λογισσόμενος. Ἐν δ' ἄρτι
καὶ παρὰ τισι νικήσει τὰ χεῖρα
(ἀποστρέψαι δὲ ὁ θεὸς τὴν λόγην
τὴν πείραν) πρὸς μὲν τὸ ψεῦδος
τῶν πολλῶν συμπνεόντων, πρὸς δὲ
τὴν ἀλήθειαν, διισταμένων, τῶν τε
ἀρεσκόντων τῷ θεῷ καὶ κοινῇ συμ-
φερόντων τὴν πρὸς τὸ παρὸν ἀσ-
φάλειαν καὶ δόξαν περὶ πλείον^{ος}
ποιουμένων. Τὰς γὰρ ἐπομένους
ἀσάλευτον καὶ παγίαν διαφυ-
λάξαι τῷ παραδεδωκότι τὴν πί-
στιν, περιμένοντας τὸ τῷ σωτῆρι^{ος}
ἡμῶν χεῖρ^{ος} κρατῆρ^{ος}, ὃ τύφ^{ος}
μὲν καὶ δόξα καὶ ψεῦδος^{ος} πρόσβριζ^{ος}
ἡφάνισαι, γυμνοὶ δὲ πάσης δαχ^{ος}
ἢ θρασυίας, ἢ κολακείας οἱ κρι-
νόμενοι, πολυχρημα δὲ καὶ πλῆτ^{ος}
ἀποδε-

ἀλλ' ἐπὶ τῇ πρὸς δυσώπησιν, καὶ ἡ
 λαὸς πρὸς ἀνθρώποις εὐδοκίμῳ.
 Ἀπορῶν γὰρ ἐνδοξῶν πλήθῳ, ἐνὸς
 πᾶσι εὐσεβὲς σὺν ἀντάξιον εἰς
 παραίτησιν παρ' ἀληθείας δοκιμα-
 ζομένη. Συναγωνιζομένης μὲν εὐσε-
 βείας κατὰ δικαίαν ἀμοιβὴν τῶν
 κατὰ αὐτὴν καὶ τὸ θανάτῳ κέρδι-
 σθαι, ἀποδιδόντ' δὲ τὰ τῶν ἀγώνων ἔθλα τῷ πάλας καὶ νῦν
 ἀφαιρῶντ' ἡ χρεῖσθαι, τοῖς μὲν ὑπὲρ ἀληθείας ποιήσασιν, τὴν ἀλη-
 θεῖαν ἐλευθερίαν καὶ βασιλείαν ἑρᾶν, τοῖς δὲ διὰ κακόνοιαν, ταύτην
 ἀτιμώσασιν, τιμωρίας ἀπαραιτήτας. Ταῦτ' εἰρηάζω μὲν ἀμφοτέρω
 παρ' ἡμᾶς. Ἐκβαίη δὲ πρὸς τὴν βελτίω μοῖραν τὸ τέλος.

XXVIII. Εἰς εἷς Θεὸς ἀγέννητος
 καὶ ἀσύνθετος, ὅτε πρὸ ἑαυτοῦ ἔχων
 τὰ πάντα, ὅθεν γὰρ πρὸ τῆ ἀ-
 γέννησιν εἶναι δύναται, ὅτε σὺν αὐ-
 τῷ, εἰς γὰρ καὶ μόνος Θεὸς ὁ
 ἀσύνθετος, ὅτε ἐν αὐτῷ, ἀπλῶς
 καὶ ἀσύνθετος. Εἰς δὲ ὧν
 καὶ μόνος ὧν, καὶ ἀπὸ οὗ αὐτὸς ὧν
 πάντες εἰς Θεὸς καὶ κτίσις καὶ δη-
 μιουργὸς πρώτως μὲν καὶ ἑξαρέτως
 καὶ μονογενὲς, ἰδίως δὲ τῶν δι' αὐ-
 τὸν γονομένων. Τὸν μὲν γὰρ ἡνὶ
 πάντων καὶ πρὸ πάσης κτί-
 σιας μόνον τῇ ἑαυτοῦ δυνάμει καὶ
 ἐργείᾳ ἐγέννησέ τε καὶ ἔκτισε καὶ

runt, veram Libertatem & Re-
 gnum Cœlorum: illis autem qui
 hanc perversa mente, justo suo
 honore defraudarunt, pœnas in-
 evitabiles. Hæc in utramque
 partem dicta ad vos sunt, utinam
 vero finis meliorem in partem
 eveniat.

XXVIII. Unus est DEus inge-
 nitus omniqve principio carens,
 nemini subditus, qui neqve ante
 semet qvenquam habuit qui fue-
 rit, nihil enim ante ingenitum
 esse potest: neqve una secum,
 nam ipse cum ingenitus sit, unus
 & solus est DEus: neqve in semet,
 simplex enim est & incompositus.
 Unus autem cum sit, cumqve so-
 lus sit, & semper sit idem, rerum
 omnium est DEus, & creator &
 opifex, primario quidem & modo
 quodam eximio, ipsius Unigeniti:
 proprie autem & sigillatim eorum
 quæ per ipsum sunt facta. Nam-
 que ipsum quidem Filium ante
 omnia, omnemqve Creaturam
 solum sua ipsius potentia & opera-
 tione & genuit & creavit & fecit:
 nihil

nihil plane de sua substantia communicando ei qui genitus est, (corrumpi enim, dividi & in partes secari DEUS nequit, qui vero corrumpi nequit, propriam certe essentiam communem non facit) neque alium in substantiam sui similem producendo, seu alium penes se substituendo: ipse enim solus ingenitus est: (juxta illam vero ingenitam essentiam, ut aliquid ab ipso generetur, fieri nequit:) neque igitur propria essentia abusus est, sed sola Voluntate genuit: neque ad similitudinem suæ essentiae, sed qualem voluit, talem generavit: perque hunc primum quidem omnium, majoremque cæteris Spiritum Sanctum fecit, propria sane sua potestate & mandato, operatione vero & potentia Filii. Post hunc autem reliqua cuncta in cælo & in terra, visibilia & invisibilia, corporea & incorporea per eundem fecit Filium. *Unus enim est DEUS, ex quo sunt omnia, juxta Apostolum, unusque est Dominus IESUS CHRISTUS, per quem sunt omnia. Unus igitur est DEUS non genitus, non creatus, non factus. Et unus est Dominus IESUS CHRISTUS DEI filius, genimen unigeniti, non tamen instar unius ex aliis rebus generatis: creatura non creati, non tamen*

ἐποίησεν, ἔδεν τῆς ἑαυτοῦ ὑποστάσεως μεταδὲς τῷ γεννηθέντι. Ἐφ' ὧν γὰρ καὶ ἀδιαίρετος, καὶ ἀμέριστος ὁ Θεός, ὁ δ' ἀφ' ὧν τῆς ἑαυτοῦ ἑσίας ἐμεταδίδωται. Οὐτε καθ' ἑαυτὸν ἄλλον ὑποσησάμενος. Μόνος γὰρ αὐτὸς ἀγέννητος, κατὰ δὲ τὴν ἀγέννητα ἑσίαν γεννηθῆναι ἀδύνατον. Οὐτε ἐν τῇ ἑαυτοῦ οὐσίᾳ ἀπεχρήσατο, ἀλλὰ τῇ βολῇ μόνῃ. οὔτε κατὰ τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν, ἀλλ' ὅσον f) ἐκλήθη, ἐγέννησε. Καὶ διὰ τῆς πρώτου μὲν πάντων καὶ μεγίστου Πνεύματος τὸ ἅγιον ἐποίησεν, ἐκ τούτου μὲν ἰδίᾳ καὶ προσάγματι, ἐκ τούτου δὲ καὶ δυνάμει τοῦ Ἰοῦ, κατὰ τὸν τοῦτο ἵα λοιπὰ πάντα ἵα τὸ οὐρανὸν καὶ ἐπὶ γῆς, ὁρατὰ καὶ ἀόρατα, καὶ σώματα καὶ ἀσώματα διὰ τῆς ἡμῶν ἐποίησεν. Ἐἰς γὰρ Θεὸς ἐξ ὧν τὰ πάντα, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, g) καὶ εἰς Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, δι' οὗ ἵα πάντα. Ἐἰς οὖν Θεὸς ἀγέννητος, ἀκλυστος, ἀποίητος, καὶ εἰς Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν ὁ Ἰός.

f) Caveus, ὅταν edidit, sed ὅσον habet MS. Gud. & Lindebrog.

g) 1. Corin. VIII, 6.

Θεῶ, γέννημα τῷ ἀγεν-
 ῶς ἐν τῶν γεννημάτων,
 τῷ ἀκτίστῳ, ἔχ' ὡς ἐν τῶν
 τῷ ποίημα τῷ ἀποίητῳ,
 τῶν ποιημάτων, καθ' ὡς
 τῆς ἀγίας γραφῆς. h)
 ἔδωκε με δέχην ὁδῶν ἀν-
 τὶ αἰῶν⁹ ἐδεμελίωσέ με,
 πάντων βενῶν γεννᾷ με.
 ἡμεῖς ἀγιοι, πρῶτον καὶ
 τῶν τῷ μονογενῆς ἔρ-
 πτοσύματι μὲν τῷ Πα-
 τρι, ὁ δὲ καὶ δυνάμει τῷ

instar unius ex aliis rebus creatis:
 opus factoris, non tamen instar
 unius ex aliis rebus factis. Qvem-
 admodum pronunciatum est a san-
 cta Scriptura: *Dominus creavit me ini-
 tio viarum suarum, ante secula fundavit
 me, ante omnes colles genuit me.* Et
 unus Spiritus Sanctus, primum
 omnibusque cæteris majus Uni-
 geniti opus, jussu quidem Patris,
 operatione vero & potentia Filii
 factus.

Hunc Eunomii Apologeticum cum præter Apollinarium
 refellisset, cujus & solida inprimis visa est, atque ætatem
 ratio: Eunomius multis annis post, suam adversus Basi-
 lionem sive ἀπολογία ἀπολογία * in lucem protulit
 defuncto, sed & hanc postea Gregorius Nyssenus, cujus opus ex-
 celsius & libris XXV. Theodorus Mopsvestenus confutarunt.
 & Theodori scripta, cum Eunomii ipsius libris Basilio op-
 pugnauerunt. Parum est credibile quod Philostorgius VIII. 12.
 scribit, cum in primum Eunomianæ responsionis librum in-
 βαρυθυμήσαντα animo dolore affectum vita excessisse. Idque men-
 titur dubitat arguere Photius, qui in Bibl. Codice 138. refert
 Eunomium, post plures demum Olympiadas elucubratum opus stu-
 dium habuisse, ac vix sectatoribus suis monstrasse, ne in Ba-
 siliū veniret, atque illo demum defuncto evulgasse. τὰν-
 τὴν Βασίλειον ὠδόνοντα πολλὰς φασιν αὐτὸν ἐτῶν ὀλυμπιάδας κατατερί-
 νοντα καὶ αὐτὸν καθειργύντα, καὶ λαθραίως μίξεσι τὸ ποιητὸν
 κρύπτουσα κύντα, μόλις εἰς φῶς δι' ἐτῶν ἀμβλωθεῖδιον ἐκτρώσθαι. Θαλ-

Qq

περ

9) Prov. VIII. 22. i) al. ἔργον.

12) Nyssenus Tom. 3. pag. 239, & 298, seq. lib. 1. contra Eunom. edit. A. 1638.

Libri V. Pars 4.

πειν τε ἐκείθεν , καὶ μόλις καὶ αὐτοῖς τοῖς συμμύτοις ἐπιδεικνύουσι τὰ
 μα, δεδοτα μάλιστα, μήπως καὶ αὐτὸ ταῖς Βασιλεῖς χερσὶν ἐπιπαισῶν
 ἢ πῆξιν λαβεῖν διασπαοῦν , καὶ περὶ τῆ ἀνθήσαι ξερανθῇ αἰῶνον αὐτῶν
 φθαρὲν. Διόπερ ἐπιμελῶς , καὶ ὥσπερ ὁ τῷ Κρόνῳ μῦθος , τὸ γέννημα
 καταπύων , ἐκρυπτε τε καὶ συνεκάλυπτε , μεχρὶς ἂν ἡ Βασιλεὺς (αὐτὴ)
 ἐπικηρῶ παρατενομένη βίῳ τὸν φόβον ἐπέσειεν. Etiam κατ' αὐτῆς τῆς
 Βασιλεῖς τὴν κοίμησιν sub ipsam Basilii mortem se Eunomii scriptum
 cepisse Nyssenus testatur , plenum conviciis in beatum Virum
 Qvod porro Photius tantum libros tres responsionis Eunomii
 commemorat , Philostorgius autem libros quinque , factum in
 esse potest , nisi in numeris ex altera parte error , vel lapsus mo-
 riar ; qvod Basilii tribus libris proprie & κατὰ πόδα Eunomii apo-
 geticum confutaverat , subjunctis adversus eundem veluti spicula
 in morem duobus libris ἀπορῶν , ut supra pag. 78. notare me co-
 mini. Itaque Eunomius potuit tribus prioribus libris tres libros
 posuisse quos legit Photius , deinde respondisse etiam ad duos po-
 riores : atque adeo omnes quinque , Philostorgio innotuisse. Ibi
 puto Nyssenum duplices Eunomii λόγους commemorare in Epistola
 ad Petrum fratrem suum , libris adversus Eunom. præmissa , καὶ
 πται δέ μοι ἔπερς ἀμφοτέρους τὰς λόγους. Scripsi autem non tantum
 utrumque Eunomii opus , neque enim tantum temporis concessum est , ut
 librum hæreticum commodato dederat , eum valde inciviler repetere , sed
 septendecim tantum dies huic lucubrationi impendens fieri non potuit , ut
 vi tempore utrumque refellerem. Præter ea quæ lib. I. pag. 317. et
 428. Tertio libro iterum incipit Nyssenus Eunomii contra Basilium
 opus qvod ad dogmatica attinet confutare , ubi ait eum tertio
 tertio vice insurgere adversus veritatem. Nimirum secundam vicem
 intelligens illam ἐκθεσιν fidei , quam Theodosio Imp. Eunomius
 tulit , quamque supra pag. 253. seq. exhibui , atque integro libro
 secundo Nyssenus refellit , qui primus est in editione Græcolatina An-
 ni 1615. Prima vice insurrexit adversus Catholicam de Filio ac Spiritu
 S. doctrinam Eunomius , quando Apologeticum scripsit , à Basilio
 confutatum. Hunc Basilium intelligit Nyssenus , quando suum
 Πατέρα , καθηγητήν , διδάσκαλον appellât , ut lib. III. pag. 105. καὶ ὅτι
 τίνος μάχεται πρὸς τὸν διδάσκαλον ἡμῶν , τὸν συμβαλέοντα μὴ κα-
 ταρλῶν ἐπὶ τῶν θεῶν δογμάτων τῆς ὀνομασποῖας. Primi libri Ny-
 seniani prior pars à pag. 284. ad 317. calumniis adversus Basilium
 & con-

& conviciis † Eunomii repellendis impenditur, exagitans subinde Eunomii loqvacitatem & ἀμέτρητον ἵνα παρείαν ξημάτων ut pag. 287. loqvitur, & Sophisticam τεχνολογίαν pag. 343.

In transcurso liceat hoc loco monere, quod in editione Parisiensi A. 1638. l. 1. Nysseni contra Eunom. T. 2. p. 285. annotatur in margine *auxilium S. Pauli à Nysseno invocari*. Quam notam à Gretsero, docto illo sed fervido ac maledicentissimo Romanæ Ecclesiæ dogmatum, propugnatore appositam, falsam comperiet haud dubie qui Nysseni verba inspexerit. Μόνον ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς ἡ τὸ ἀδελφὲς ἐνὶ χύσσει δύναμις διὰ τῶν εὐχῶν τῇ ἐν ἀδελφείᾳ τῇ σώματι τὴν δύναμιν ἑαυτῇ τελεῖσθαι, tantum adsit nobis virtus illa quæ imbecillitates corroborat, per preces ejus qui in corporis infirmitate vim propriam perfecit. His verbis non ad Paulum sed ad Christum respicitur Matth. XXVI. 41. Similiter frigidum est quod pag. 306. idem Gretserus in margine annotavit *Eunomium esse Lutheranum*. Quamobrem quæso? quia nempe Nyssenus ait Eunomium statuisse μόνην δεκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τὴν αἰρετικὴν πίσιν πρὸς τελεῖσθαι, ad perfectionem sufficere homini solam hereticam fidem. Itaque Gretsero fides Eunomiana est & hæretica, quam ad justitiam sufficisse Abrahamo scripsit S. Paulus Apostolus, neque enim aliud Lutherus sentit, aliud Paulus cujus hæc sunt Rom. IV. 5. *Ei qui non operatur, credenti autem in eum qui justificat impium, reputatur fides ejus ad justitiam secundum propositum gratiæ DEI*.

VII. Duos ARIOS, * acerrimos hæreseos Arianae auctores diserte memorat Sulpicius Severus l. 2. Histor. c. 49. Alexander Alexandrinus apud Socratem lib. 1. c. 6. p. 10. Gelasium Cyzic. II. 3. Hist. Synodi Nicænæ, Nicephorum VIII. 8. Et apud Theodorum lib. 1. Histor. Eccles. cap. 4. pag. 20. εἰσὶ δὲ οἱ ἀναθεματιζόμεντοι αἰρεσιῶται ἀπὸ πρεσβυτέρων μὲν Ἀρείου, ἀπὸ διακόνων δὲ Ἀχιλλῆος, Εὐζώνου &c. Ἀρείου ἑτέρου. Ex his prior ille auctor hæreseos præcipuus, ex Libya oriundus ** Ammonii F. Presbyter Alexandrinus, licet alter quem Diacōnis Alexander apud Theodoretum annumerat, etiam presbyteris jam accensetur in subscriptione Epistolæ apud Epiphanium hæresis LXIX. 8. Horum amborum Ariorum res etiam ab antiquis scriptoribus

Qq 2

bus

† Vide pag. 300. 305. 307. 371. 397. &c. πολὺς εὐρωῶν ταῖς λοιδορίαις pag. 396.

* Confer Jo. Rainoldum in censura Apocryphorum Tom. 1. pag. 179. & Jo. Pearsonium ad Symbolum Apostolicum pag. 235. seq. qui Phœbadium quoque Ariorum mentionem facere observat, cap. 25.

** Epiph. LXIX. 1. & pag. 727. & 731.

bus confundi quandoque, non est incredibile, ac diserte id notarunt viri doctissimi Henr. Valesius lib. 2. Observatt. Ecclesiastic. c. 2. & ad Sozomeni II. 30. Petrus Franciscus Chiffetius ad Vigilium p. 137. & D. Thomas Ittigius in Historia Concilii Nicæni pag. 58. Erupit hæresis Arii Alexandro Alexandrinam moderante Ecclesiam circa A. C. 316. Ipse hæreseos auctor in Concilio Nicæno A. 325. damnatus actusque in exilium postea A. 327. post missum ad Episcopos satisfactionis libellum revocatur, & cum aliam fidei professionem deinde etiam Imperatori Constantino obtulisset, neque aliud quam illa comprehendere sentire se confirmasset jurejurando, à quibusdam Ecclesiis nec non à Synodo Hierosol. A. 335. recipitur, sed antequam ab Alexandro CPolitano, quod sperabat se impetraturum, admitteretur, CPoli repentina morte, dum in secessu saluum levare instituit, extinguitur A. 336. ut complures veteres uno ore tradunt, quibus fidem non habere impudens esse existimo, licet incredibile mihi videtur quod legas in Faustini & Marcellini libello precum pag. 5. *gravissimo repente dolore cruciatum omnia sua viscera & ipsam carnem erat thesaurus impietatis, effudisse in stercore, atque ita mirabile dictum, & ternis omnibus evacuatis attenuatum esse, ut per angustias foraminis & fenestrotus ipse laberetur.*

Res Arii & Arianorum, præter veteres Athanasium, Epiphanium hæresi 69. Gelasium in Historia Concilii Nicæni, Nicetam libro V. thesauri Orthodox. fidei, Eutyrium Panopliæ titulo XI. Annaliumque & Historiæ Ecclesiasticæ scriptores, singulari studio persecuti sunt Gallico idiomate Godfridus Hermantius in vita S. Athanasii, Tillmontius Tomo sexto memoriarum, Ludovicus Maimburgius in Arianismi Historia. Latine Petavius in dogmatibus Theol. de SS. Trinitate, atque ex nostris B. Doctor meus Thomas Ittigius in Historia Concilii Nicæni, quam post ejus obitum V. C. Christianus Ludovici edidit cum notis, Lips. 1711. 4.

Symbola novem varia Arianorum, quibus ipsi non satis constabant sibi, vel fidem suam ex parte dissimulabant, memorat Sozomenes lib. 2. cap. 41. Hist.

Vix proditam Arii hæresin summo studio oppugnare intulerunt Alexander Alexandrinus, Athanasius, Lucifer Calaritanus.

† Vide Hermantium de vita Athanasii IV. 19. D. Ittigii Hist. Concilii Nicæni Tillmont. T. 6. pag. 296. seq. memor.

Hilarius, aliiqve Orientis pariter & Occidentis Doctores clarissimi, eorum scripta partem etiam ætatem tulere.

Concilia adversus Arium celebrata, Alexandrinum inprimis A. 322. Nicænumqve A. 325. tum alia undecim usque ad CPolitanum A. C. 383. una cum pluribus aliis pro Arianorum, semiArianorumqve actione celebratis exponit Jo. Clericus in Bibliotheca Universalis Tomo VIII, sect. X.

Ariani, sive ut Epiphanio Ariomanitæ, vocantur etiam *Exanisti*, quod Christum docuerunt esse ἐξ ὁν ὄντων, Coteler. Tom. 1. monument. Græc. pag. 780. seq. & *Porphyriani*, à Constantino Magno et Gelas. in Actis Concilii Nicæni lib. 2. cap. 37. & Socratem lib. 1. p. 9. pag. 32. velut qui Christomachi Porphyrii institerint vestigiis: *Luciani* etiam à Luciano Antiocheno, & *Eusebiani* ab Eusebio Nicodensi, *Aëtiani* & *Eunomiani* ab Aëtio & Eunomio, qui & *Anomæi* quod Christum ἀνόμοιον Patri docerent esse: uti *Semiariani*, Georgio Modiceo & Basilio Ancyrano auctore, non ὁμοούσιον quidem at ὁμοιούσιον.

Arii hæretici scripta —.

1. *Epistole* variae, ex quibus extant *Epistola ad Eusebium Nicomensem*, quam servavit Epiphanius LXIX. 6. & Theodorus lib. 1. tit. cap. 5. Incipit: τὸ Πατὴρ μὲ Ἀμμώνις. Extat & apud Nicænorum VIII. 9. & Latine in Tripartita lib. I. cap. 15.

Ad Alexandrum Alexandrinum. Habent Epiphanius LXIX. 7. Athanasius lib. de Synodis Ariminensi & Seleuciensi. T. 1. pag. 5. & Latine S. Hilarius IV. de S. Trinitate p. 83. atqve Marius Victorinus ante libros quatuor de S. Trinitate, Tom. 4. Bibl. Patrum. Lugd. Incipit: ἡ πίστις ἡμῶν ἡ ἐκ προγόνων.

Epistola sive ut Rufinus lib. 1. c. 11. Histor. appellat, *Fides ad Constantinum Imp.* apud Socratem l. 1. c. 26. Sozomenum II. 27. Incipit: τὰς προσέταξεν ἡ Θεοφιλὴς σὺ εὐσέβεια. Extat & apud Nicephorum VIII. 47. & Latine in Tripartita III. 6. Valesium qui hunc satisfactionis libellum A. C. 335. non ab Ario hæresiarcha sed altero iure oblatum Constantino putat, refellit Antonius Pagi ad A. C. 340. l. seq.

Non omittendum quod Socrates lib. 1. cap. 6. pag. 15. ait Arium collectionem fecisse Epistolarum causæ suæ fatium, in quibus non dubium est etiam Arii ipsius Epistolas insertas

tas fuisse. Sic contrariam Epistolarum συναγωγὴν composuit Alexander Alexandrinus, ut idem Socrates testatur. Πεποιήνται τῶν Ἐπιστολῶν τέτων συναγωγὰς Ἀρειῶν μὲν τῶν ὑπὲρ αὐτῶν, Ἀλέξανδρον δὲ τῶν ἐναντιῶν. Sozomēnus lib. i. cap. i. pag. 401. Ἐκ ἀποδείξιν τε τῆ δόξης σέβειν ὁρθῶς, οἱ μὲν τοῖς, οἱ δὲ σκαινοῖς προσιδέμενοι, συναγωγὴν ἐποίησαν τῶν ὑπὲρ τῆς οἰκείας αἵρέσεως φερομένων Ἐπιστολῶν, καὶ τὰς ἐναντίας παρέλιπον.

2. *Libellus satisfactionis* ad Episcopos, per quem obtinuit ut A. 328. ab exilio revocaretur. Vide Antonium Pagi ad A. 327. num. 4.

3. *ᾠσματα cantica varia*, de quibus Photius in excerptis Philostorgio II. 2. ὅλην τὸν Ἀρειὸν ἀποπηδήσαντα τῆς Ἐκκλησίας φησὶ ᾠσματά τε ναυικά καὶ ἐπιμύλια καὶ ὁδοπορικά cantica quæ à παρῖσι τῶν τῆς ἐκκλησίας ἐργασίας, vel ad molas * laborantibus manuiarias, vel ab iter facientibus decantarentur, καὶ τῇ αὐτῇ ἑτέρα συνιδέοντα εἰς μελωδίας ἐν Ἰωνίᾳ, ἃς ἐνόμιζεν ἑκάστοις ἀρμίζειν διὰ τῆς ἐν ταῖς μελωδίαις ἡδονῆς σκαλεπαιεῖν πρὸς τὴν οἰκίαν ἀσέβειαν τὰς ἀμαρτετέρας τῶν ἀνθρώπων. Confer Rev. D. Jo. Andreæ Schmidii diatribam de propagatione religionis per carmina, Helmstad. 1710. §. 24. & Salomonis Ernesti Cypriani de propagatione hæresium per cantilenas, Coburg. 1708. Jen. 1715. cap. 4. Meminit ᾠσματῶν Arii S. Athanasius de Synodi Nicænæ decretis Tom. i. pag. 264.

4. Canticis illis eodem loco jungit Athanasius Arii Theodotiani, de qua sæpius alibi mentionem facit, testatus eam hæresin diffeminandæ compositam ab Ario, cum ab Alexandro Alexandrino ejectus apud Eusebium Nicomediensem versaretur. Ἐκβλήθη καὶ ἐπιτεμβεὶς Ἀρειῶν παρὰ τῶν περὶ Εὐσεβίον, συνέθηκεν αὐτῷ τὴν αἵρεσιν ἐν χάρτι, καὶ ὡς ἐν θαλίᾳ (in Convivali lætitia) ζῆλτος ὕδνα τῶν φρονιμῶν, ἀλλὰ τὸν Αἰγύπτιον Σωτᾶδην ἐν τῷ ἡδί καὶ ἐν λύσει τῆ μελῆς pag. 883. de Synodis Arimini & Seleuciæ, ubi prolixum ex illo Arii scripto locum affert, sed in quo nullum licet metrum deprehendere. Idem pag. 552. lib. de Dionysii Alex. sententia: μὲν Ἀρειῶν τὴν ἰδίαν κακοδοξίαν ἐκιδέμενοι ἔγραψε θαλείαν, ἐαυτοῖς λυμένους καὶ γελοίοις ἡδέσι κατὰ τὸν Αἰγύπτιον Σωτᾶδην. Et Orat. contra Arianos pag. 307. Ἀντὶ γὰρ χρεῖσθαι παρ' αὐτοῖς Ἀρειῶν, ὡς παρὰ Μανιχαίοις Μανιχαῖον. Ἀντὶ δὲ Μώσεως καὶ τῶν ἄλλων ἁγίων Σωτᾶ-

* Confer Jac. Godofredum ad Philostorgium pag. 47. seq.

ἡς ἐξέφυγται παρ' αὐτοῖς, ὃ καὶ παρ' Ἑλλήσι γελώμενον, καὶ ἡ Θυγά-
 τηρ Ἡρωδιάδου. Τὲ μὲν γὰρ τὸ κεκλασμένον καὶ θηλυκὸν ἦν με-
 μιμήται γράφων Ἄρειος αὐτὸς Θαλίας. τῆς δὲ τὴν ὀρχήσιν ἐξήλωσε ἐξ-
 ὀρχούμενος καὶ παίζων ἐν ταῖς κατὰ Σωτῆρος δυσφημίαις &c. Et p. 309.
 παρὰ μηδενὶ Θαλείας εὐρεσκομένης ἀλλὰ μηδὲ παρὰ τοῖς σπυδαίοις τῶν
 Ἑλλήνων, ἢ παρὰ μόνοις τοῖς ἀδασὶ τὰ τῶντα παρὰ πότν μετὰ κρητῆ
 σκωμμάτων ἐν παιδιαῖς, ἐνεκεν τῷ γελάσθαι παρ' ἑτέρων. Ὁ Θαν-
 ατὸς Ἄρειος οὐδὲν σεμνὸν μιμησάμενος, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν σπυδαίων ἀ-
 ποήσας πλείστα τῶν ἄλλων αἰρέσεων ὑποκλέψας τὴν τῷ Σωτῆρι
 ὡς γελοιολογίαν ἐξήλωσε. Τί γὰρ ἔπρεπε ποιεῖν αὐτὸν, ἢ θέλοντα
 ἐπὶ τῷ Σωτῆρι ὀρχήσασθαι, τὰ δύσθηνα ἑαυτῷ ῥήματα τῆς ἀσε-
 βείας ἐν ὀκλύτοις καὶ παρειμένοις μέλεσι σημαίνειν. Et pag. 312. με-
 τὰ τῶν δὲ ὡς περὶ καὶ διάδοχον τῆς προπετείας τῷ διαβόλῳ γενό-
 μενον ἐθήκεν ἐν τῇ Θαλείᾳ, ὡς ἄρα καὶ τῷ ἡμῶν ὁ πατὴρ ἀόρατον
 ἀέρεται. Ac post nonnulla ex illo Arii scripto adducta, ταῦτα, in-
 tit, μέρη τῶν ἐν τῷ γελοίῳ συγγράμματι καμμένων μυθιδίων ἐστὶν Ἀ-
 ρίου. Τίς τοίνυν τῶν τριῶν καὶ τῷ μέλῳ Θαλείας ἀνέσας, ὃ μισή-
 εν ἐν δικῇ παύζοντα τὸν Ἄρειον ὡς ἐπὶ σκηνῆς ἐπὶ τῶν; A Con-
 cilio Nicæno reprobata Arii Thaliam testatur Socrates lib. 1.
 p. 9. pag. 30. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἄρειος βιβλίον συνέγραψε περὶ τῆς
 τῷ δόξης, ὃ ἐπέγραψε Θαλείαν. Ἐστὶ δὲ ὁ χαρακτήρ τῷ βιβλίῳ
 ὡς καὶ διαλελυμένον, τοῖς Σωταδίοις † ἄσμασιν ἢ μετροῖς
 συμπλήσιον. Ὅπερ καὶ αὐτὸ τό τε ἡ Σύνοδος ἀπεκήρυξεν. So-
 zomenus lib. 1. c. 21. ὃ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς λέξεις τῆς αὐτῆς δόξης ἀπε-
 κήρυξαν, καὶ τὸ βιβλίον ὃ περὶ ταύτης συντάξας Θαλείαν ἐπέγραψε.
 τὰ γὰρ τῷ συντάγματι ὡς ἐπιτόμῳ, ὃ γὰρ ἐνέτυχον, διαλελυ-
 ντος ἐστὶν ὁ χαρακτήρ, ὡς ἐμφερὲς εἶναι τῇ χαυνότητι τῆς Σωταδῆ
 κασιν. Ita Sozomeni jam ætate difficulter Thalia Arii reperiebatur.

Arii scripta poena capitis in occultantes proposita flammis
 di jubentur in Epistola Constantini apud Socratem lib. 1. cap. 9.
 32. & Gelasium Cyzicenum lib. 2. de actis Concilii Nicæni c. 36.
 11 fer Jac. Gretserum lib. 1. de more & jure prohibendi libros ma-
 cap. 6.

Patres

De Sotadis carminibus dicere me memini lib. 2. hujus Bibliothecæ cap. 22. A Sotade
 titulum libri sui petiisse Arium, assentior Tillemontio T. 6. memor. p. 257.

Patres ante Nicænos cum Ario non sensisse.

Adversus eos qui recentiore ætate vel incrustare aggressi sunt Arianismum, vel Patres etiam Antenicænos cum Ario sensisse contenderunt, ut *Daniel Zwickerus*, in *Irenico irenicorum Amsterd.* 1658. 8. & in *irenicomastige A.* 1662. 8. *Christophorus Sandius* in *Nucleo Historiæ Ecclesiasticæ, sive Arianorum potius Historia & Apologia* * ejusque appendice, 1676. & 1678. 4. atque in *Anglia Gilbertus Clercke* in *Antenicænismo, & responsione ad Bullum, Lucasque Mellierus sive Samuel Crellius*, *Johannis Crellii* in *Socini schola celebratissimi nepos*, in fide primorum Christianorum ex *Barnaba, Herma & Clemente Romano* demonstrata, & in antiqua fide de Divinitate Christi asserta *Lond.* 1695. 1697. 8. Et in variis schediasmatibus Anglice in 4. *A.* 1691. 1692. &c. editis: tum *Pictaviensi* in *Provincia* pridem Ecclesiastes, deinde extorris *Superanius* ** auctor ut ajunt *Gallice* editi *le Platonisme dévoilé*, *Amst.* 1700. 8. ac deinde *Guilelmus Whistonus* in *primitivo Christianismo, vulgato Angl.* *Lond.* 1711. 8. quinque Voluminibus.

Adversus hos inquam, aliosque cum his facientes, non inficiandam doctrinæ Catholicæ de Christo æterno & ὁμοῦσιω cum Patre DEo antiquitatem, Patrumque Nicænorum fidem alienam ab Arianismo, vindicarunt è nostris quidem Augustanæ Confessionis subscriptoribus:

D. *Abraham Calovius* in confessione Martyrum & aliorum fidelium ac imprimis Ecclesiæ Doctorum post SS. Apostolorum excessum usque ad Concilium Nicænum de SS. Trinitate, *Witeb.* 1660. 4. & inter Opera B. Viri anti Sociniana *Tom. 2. pag. 484. seq. Ur.* 1684. fol.

Hermannus Conringius in *Programmatibus sacris*, pag. 102. seq. *Helmst.* 1651. 4.

* Pag. 39. Appendicis, velim meminisse Lectorem, inquit Sandius, me hac in gratia Arianorum & quasi in persona Ariani scripsisse. Iudicet ipse, quantum argumenta mea valeant.

** *Mr. Souverain*, autrefois Ministre en Poitou. *Memoires de Trevoux A.* 1703. p. 33 edit. *Amst.* & *Mr. Bayle*, dans la reponse aux questions d'un Provincial, *Leant.* pag. 628. seq.

Melchior Zeidlerus in opere MS. adversus Sandium Patrem, memorato apud Christoph. Hartknochium in Historia Ecclesiarum Prussicarum p. 646. quod editurum se promisit Philippus Jacobus Hardtmannus libro de gestis Christianorum sub Apostolis p. 181.

D. Godfridus Olearius ὁ μακάριος in diss. de Spiritu S. cum Patre & Filio adoratione & glorificatione, contra Gvilelmum Whistonum, Lips. 1711. 4.

Urbanus Godfridus Siberus in schediasmate cui titulus: *Martyres Divinitatis Christi testes*. Lipsiæ 1714. 4.

Ex Romanæ Ecclesiæ sociis *Rob. Bellarminus* lib. 1. de Christo, capite 10. *Jodocus Coccii* thesauri Catholici T. 1. pag. 39. sq. 64. seq.

Dionysius Petavius S. I. præfat. ad Tomum II. dogmatum Theol. atqve in Tomo illo ipso, qui est de SS. Trinitate Paris. 1644. fol. nec non libro XVI. de incarnatione Verbi cap. 2. Paris. 1650.

Josephus Saenz Cardinalis de Aguirre in prolegomenis ad Tom. 2. Operum Anselmi Cantuariensis, Rom. 1688. fol.

Natalis Alexander, in selectis Historiæ Ecclesiasticæ capitibus Seculo III parte 2. pag. 335. seq. edit. in fol.

Petrus Daniel Huetius libro 2. Origenianor. capite 12. quæst. 2.

Ludovicus Thomassinus in dogmatibus Theol. Tomo 3. tractatu 2. qui est de SS. Trinitate.

Ex Angliis:

Samuel Gardinerus in Hypotyposi sive delineatione Catholicæ circa SS. Trinitatem fidei ex scriptis Patrum ante Nicænorum desumpta, Lond. 1677. 8. Ejusdem Responsio ad objectiones nuclei Sandiani. Ibid. Epistola ad Sandium in hujus appendice nuclei pag. 106. & responsio valedictoria, cum appendice de Cingallo. * Lond. 1681. 8.

Georgius Bullus, postea Episcopus S. Davidis A. 1705. denatus, in defensione fidei Nicænæ de æterna Divinitate Filii DEI ex scriptis SS. Patrum qui intra tria prima Ecclesiæ Christianæ sæcula floruerunt, in qua obiter quoque CPolitanum Symbolum de divinitate Spiritus S. ex antiquiorum testimoniis adstruitur. Oxon. 1685. 4. Amstel. 1688. 4. & inter Viri doctissimi Opera, Lond.

R r

1703.

* Sandius sub Hermanni Cingalli nomine edidit librum pro Arii hæresi, quem inscripsit *Scriptura S. Trinitatis revelatrix* Gondæ, 1677. 12.

1703. fol. in quibus etiam exstat ejusdem Judicium Veteris Ecclesiæ de necessitate credendi quod Christus sit DEUS, contra Sim. Episcopium, quod separatim prodierat quoque Amstelod. 1697. 8. Nec omittenda ejus primitiva & Apostolica traditio dogmatis in Ecclesia Catholica recepti de Jesu Christi Servatoris nostri Divinitate asserta & evidenter demonstrata contra Zvickerum, ejusque nuperos in Anglia sectatores.

Danielis Whitby de vera Christi Deitate adversus Arian & Socini hæreses, Oxon. 1691. 4.

Eduard Stillingfleet capite nono libri Anglice editi cui titulus: *a discourse in vindication of the Trinity.* Lond. 1697. 8. pag. 171. seqq.

Joh. Ernestus Grabe in libro Anglice post ejus obitum vulgato cui titulus: *some instances of the defects and omissions in Mr. Whittons collection of testimonies from the Scriptures and the Fathers against the true Deity of the Son and the Holy Ghost, and of misapplying and misinterpreting them.* Lond. 1712. 8.

Ex aliis Reformatis:

Joh. Amos Comenius in admonitione ad omnes Christianos de irenicis inter nicorum. Amstelod. 1660. 8. pag. 97. seq. Idem in iterata admonitione &c.

Stephanus le Moine in notis ad Varia sacra, Lugd. Bat. 1684. 4. pag. 137-292.

Frid. Spanhemius fil. Tom. 3. Opp. pag. 1216. seq.

Joh. Hornbeckius Tom. 1. Socinismi confutati pag. 394. seq.

Benedictus Pictetus Tom. 1. Theologiæ Christianæ, lib. 3. cap. 10. p. 212. seq.

Armandus Borbonius & Stephanus Dechamps in Epistolis & notis, editis Gallice A. 1689.

VIII. PHOTINUS, de Gallo Græcia Ancyranus in patria Diaconus, atque inde Episcopus Sirmiensis, * quem Scotinum Lucifer & Athanasius appellant, Vir (ut de eo cap. 16. Vincentii Lirinensis) *ingeniis viribus valens & doctrinæ opibus excellens & eloquio præpotens, quippe qui utroque sermone (Græco & Latino) copiose & graviter uteretur & scriberet*, instaurator sectæ Ebionis, Artemonis & Pauli S. mosateni, (Socini antea mbulo) hæresin suam non videtur pro-

* Sirmium, caput Illyrici.

disse ante A. C. 341. uti ex Socratis II. 14. seq. observat Matthæus Larroqvanus in diss. de Photino, Genev. 1670. 8. Confer Benedictinorum notas ad S. Ambrosium Tom. 2. pag. 445. Igitur licet in Ario etiam Photini sectam, antequam nasceretur, damnaverit Ecclesia, tamen proprie damnatus Photinus non est A. 325. in Concilio Nicæno nec in Concilio eodem tempore habito Romæ sub Silvestro, ut refertur in conficito quodam Epilogo Concilii Romani. Neque A. 336. cum Magistro suo Marcello Ancyrano in Synodo CPol. ut Sulpicii Severi, diverso gesta tempore perperam conjungentis fide, tradunt Petavius diss. de Photino, Pearsonius commentario ad Symbolum Apostol. pag. 212. & Chiffletius ad Vigilium pag. 121. Sed primum in Synodo secunda Antiochena A. 345. ab Eusebianis. *Athanas. de Synodis & Socrates lib. 1. cap. 19.* Deinde à Catholicis in Concilio Sardicensi A. 347. nisi Sardicensem cum Sirmienti Synodo confudere *Epiphani. LXXI. 1. & Sulpicius Severus II. 36.* Tertio, in Synodo Mediolanensi, itidem à Catholicis A. 347. *Hilarius in fragm. Liberius Papa & Episcopi Catholici in Synodo Ariminensi, & Epistola Valentis & Ursacii ad Julium Pontificem Rom.* Quarto A. 349. in Synodo Sirmienti depositus ab Episcopis Catholicis Occidentalibus, licet ob existimationem favoremque populi removeri non potuit. *Idem Hilarius in fragm.* Quinto in altera Synodo Sirmienti A. 351. iterum depositus ab Orientalibus Episcopis, atque à Basilio Ancyrano convictus & relegatus est. *Hilarius, Epiphani. Sozomenus IV. 6. Socrates II. 30. &c.* Sexto in Concilio Mediolanensi A. 355. Denique inter alios hæreticos in multis posterioribus Synodis, ut Romana sub Damaso, CPolitana I. Oecumenica aliisque.

Hæc ut verisimillima paucis annotare volui ex prolixioribus de Photino diatribis Petavii, * Sirmondi, Larroqvani: & ex Petri de Marca ac D. Dorschei nostri de Concilio Sirmienti, tum Tillemontii T. 6. temer. pag. 328. seq. & B. Doctoris mei Tho. Ittigii Historia Photini, vix erudita illius Viri commentatio in heptade dissertationum cum appendice diss. de hæresiarchis Apostolica ætatis lucem vidit Lipsiæ

R r 2

1696.

- * Petavius ad Epiphani. pag. 307. seq. & diss. de Photino ad calcem Rationarii temp. Sirmondus in diatriba duplici Sirmitana, quæ cum Petavii elencho ac priori diss. exstat tomo IV. Operum Sirmondi. Paris. 1696. Petri de Marca diss. de tempore Synodi Sirmientis plenariæ, & de Valentis & Ursacii venia, ad calcem operis de concordia Sacerdotii & Imperii: Jo. Georg. Dorsheus ad Concilium Sirmientis, Argentorat. 1650. 4.

1696. 4. Vide sis etiam quæ de Photino Beveregius ad can. 7. Laodiceen. & 1. CPol. Elmenhorstius pag. 148. ad Gennadium de dogmatibus Eccles. Cotelerii monumenta Ecclesiæ Græcæ Tom. 3. pag. 384. Mortuus Photinus in Galatia A. C. 376. ut testatur Hieronymus in Chronico.

Photini scripta.

Post habitam cum Basilio Ancyrano dissertationem, tum Græco tum Latino sermone scripta in exilio vulgavit, quibus excepta opinione sua reliquas omnes falsas conabatur ostendere. λόγους τε τῇ Ῥωμαίων καὶ Ἑλλήνων φωνῇ συγγράφειν ἐξεδίδα, δι' ὧν ἐπειροῦτο πλὴν τῆς αὐτῆς τὰς τῶν ἄλλων δόξας ψευδεῖς ἀποφαίνειν. SOZOMENUS IV 6. Hoc fuit opus adversus omnes hæreses, utraque Lingua à Photino editum, de quo Socrates II. 31. ἐν φυγῇ τε διαγών τῶ λοιπῷ λόγον συνέγραψεν ἀμφοτέρους γλώσσαις, ἐπεὶ μὴδὲ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἦν ἁμοιβή. Ἐγραφε δὲ κατὰ πασῶν αἱρέσεων, τὸ οἰκεῖον μόνον δόγμα παραλιπόμενος.

S. Hieronymus cap. 107. de Scriptor. Eccles. Photinus à Valentiniano Principe pulsus Ecclesia, plura scripsit Volumina, in quibus vel præcipua
* sunt contra Gentes, & ad Valentinianum libri.

Rufinus commentario in Symbolum: Comperi nonnullos illustrium tractatorum aliqua de his pie & breviter edidisse: Photinum vero hæreticum scio eatenus conscripsisse, non ut rationem disertorum audientibus explanaret, sed ut simpliciter ac fideliter dicta ad argumentum sui dogmatis traheret.

Photinum confutarunt è Græcis Diodorus Tarsensis libris IV. teste Theodorito lib. 2. de hæret. fab. c. 11. è Latinis Audentius Hispanus in libro de fide adversus omnes hæreticos, Gennad. cap. 14. de S. E. nec non Auctor quæstionum V. & N. T. qui exstat inter Augustini Opera & Photino adhuc superstite videtur scripsisse.

Alii Photini.

Photinus Lugdunensis Episcopus, quem celebrant Lugdunenses in notissima apud Eusebium Epistola lib. V. & Martyrologia 2. Junii.

Pho-

* MS. Gvelferbyr, notante Clariss. S. R. Cypriano: in quibus libri præcipui sunt contra Gentes.

1696. 4. Vide sis etiam quæ de Photino Beveregius ad can. 7. Laodiceen. & 1. CPol. Elmenhorstius pag. 148. ad Gennadium de dogmatibus Eccles. Cotelieri monumenta Ecclesiæ Græcæ Tom. 3. pag. 384. Mortuus Photinus in Galatia A. C. 376. ut testatur Hieronymus in Chronico.

Photini scripta.

Post habitam cum Basilio Ancyrano dissertationem, tum Græco tum Latino sermone scripta in exilio vulgavit, quibus excepta opinione sua reliquas omnes falsas conabatur ostendere. *Λόγους τε τῇ Ῥωμαίων καὶ Ἑλλήνων Φωνῇ συγγράφων ἐξεδίδε, δι' ὧν ἐπεμαρτύρησεν πλὴν τῆς αὐτῆς τῶν ἄλλων δόξας ψευδεῖς ἀποφαίνειν.* Sozomenus IV 6. Hoc fuit opus *adversus omnes hæreses*, utraque Lingua à Photino editum, de quo Socrates II. 31. *ἐν Φυγῇ τοῦ διαφυγεῖν τὰ λοιπὰ λόγον συνέγραψεν ἀμφοτέρους γλώσσας, ἐπεὶ μὴ τῇ Ῥωμαϊκῇ ἦν ἀμοιβή.* *Ἐγραφε δὲ κατὰ πασῶν αἱρέσεων, καὶ δικαίον μόνον δόγμα παραδεικνύμενον.*

S. Hieronymus cap. 107. de Scriptor. Eccles. *Photinus à Valentino Principe pulsus Ecclesia, plura scripsit Volumina, in quibus vel præcipue sunt contra Gentes, & ad Valentinianum libri.*

Rufinus commentario in Symbolum: *Comperi nonnullos illustrius tractatorum aliqua de his pie & breviter edidisse: Photinum vero hæreticum scito eatenus conscripsisse, non ut rationem dictorum audientibus explinaret, sed ut simpliciter ac fideliter dicta ad argumentum sui dogmatis traheret.*

Photinum confutarunt è Græcis Diodorus Tarsensis libris IV. restit. Theodorito lib. 2. de hæret. fab. c. 11. è Latinis *Audensius Hispanus* in libro *de fide adversus omnes hæreticos.* Gennad. cap. 14. de S. E. nec non Auctor quæstionum V. & N. T. qui exstat inter Augustini Opera & Photino adhuc superstitè videtur scripsisse.

Alii Photini.

Photinus Lugdunensis Episcopus, quem celebrant Lugdunenses in notissima apud Eusebium Epistola lib. V. & Martyrologiâ 2. Junii.

Pho-

• MS. Guelpherby, notante Clariss. S. E. Cypriano: *in quibus libri præcipui sunt contra Gentes.*

Photinus Martyr Nicomediensis sub Diocletiano, 12. August.

Photinus CPol. Presbyter, clarus imperante Mauritio circa extremum sæculi VI. & auctor Vitæ Johannis Jejunatoris, ex qva fragmentum in Synodo Nicæna II. actione 4. Tom. 3. edit. Bisanianæ pag. 570.

IX. AETIUS Antiochenus a) relicta cultura vineæ artem fabrilem in ære auroqve exercuit, inde famulus medici (Sopolidis b) atqve ab Armenio quodam pecuniis largius suppeditatis ipse artem professus Medicam, & lingua factiosus atqve Aristotelis imbutus dialectica, exortæ Arii hæresi non modo assensit, sed etiam ulterius ex Arii principiis provehere, & cum discipulo Eunomio Anomæorum sectæ princeps esse instituit, per Theophilum Blemmyæ & Leontium Antiochiæ Episcopum Gallo Cæsari, quem sacris literis etiam instituit, c) commendatus, & amicus Georgii Tarbasenitæ, Ariani, qui post ejectum S. Athanasium Ecclesiæ Alexandrinæ præfuit, d) Ab eo Diaconatum quoque suscepit, e) quem eontius Antiochiæ obtulerat, ubi hæresin suam primum spargere cepit * sub Constantio, à quo missus in exilium, sed à Juliano revocatus, cujus ad Aëtium literæ exstant Sozomeno V. c. 5. etiam memoratæ, & singularis gratiæ ac beneficiorum documenta. Cum Epistolam illam Aëtium Julianus scriberet, jam Episcopus f) ordinatus ille erat Synodo CPolitana A. C. 361. Postea A. 365. in discrimen capitis venit, apud Procopium tyrannum delatus quod Valenti faveret, sed nunci intercessione dimissus CPolin se contulit, ibique non diu post obiit præsentem discipulo Eunomio. g) Propter hæreseos proter-

Rr 3

vam

a) Socrates II. 39. Svidas in *Αἰτίῳ*. Nicetas V. 30 thesauri &c. Fallitur Damasce-nus qui Aëtium Cilicem vocat hæresi 76. & Vossius de Philosophia pag. 103. qui ex Apamea Mesopotaniæ oriundum facit.

b) Philostorg. III. 15. Niceph. IX. 17. c) Philostorg. III. 27.

d) Hæc de Aëtio ex Athanasii Galatarum Episcopi fide Greg. Nyssenus lib. 1. contra Eunom. pag. 292. seq. quæ conferenda cum Philostorgio Aëtii Encomiasse.

Epiphan. LXXVI. 1. confer Tillemont Tom. 6. memor. pag. 409. seq.

Sozom. IV. 12. Julian Epist. 31. f) Philostorg. VII. 6. Epiphanius Tom. 1. p. 992.

g) Philostorg. IX. 6. Alios Aëtii discipulos Demophilum, & Hypatium memorat Epiphanius Tom. 1. pag. 686.

vam disseminationem ἀθέει cognomen Aëtio tribuitur ab Athanasio h) Socrate, Sozomeno, Svida, aliisque.

Ejus scripta, *ερεσεντα κεφάλαια σινε capitula de fide*, & quibus Opusculum septem & quadraginta capitulis constans exhibet ac refellit S. Epiphanius hæresi LXXVI. 10. seq. Idque ipsum est opusculum περί γεννητῆ Θεῦ καὶ ἀγεννήτῃ quod à Chronitis hoc est à Catholicis Christianis corruptum esse queritur in proœmio apud Epiphani. Tom. 1. pag. 924. 931. quod ipsum proœmium i) etiam existat apud Athanasiam dialogo 2. de Trinitate, Tom. 2. pag. 192. ubi illud confutat, opusculi ipsius etiam argumenta deinceps exhibens & refellens

De Epistolis Aëtii Socrates II. 35. Ἐπιστολάς τε συνετάττει πρὸς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον καὶ πρὸς ἑτέρας ἱεὺς ἐρεχελίας συμπλέκων καὶ σοφίσματα μελετῶν. Epistolarum ad Constantium mentio etiam apud Svidam in Αἰτίῳ. Ex una illarum videtur esse quæ refert Epiphanius LXXVI. 3. pag. 916. S. Basilii de Spiritu S. cap. 2. ἐστὶ γὰρ αὐτοῖς παλαιὸν σόφισμα, ὑπὸ Αἰτίῳ τῷ προσάτε τῆς αἰρέσεως ταύτης ἐξευρεθὲν, ὃς ἔγραψεν καὶ τῶν αὐτῶν Ἐπιστολῶν λέγων. Τὰ ἀνόμοια κατὰ τὴν φύσιν ἀνομοίως προφέρεσθαι. Καὶ ἀνάπαλιν, τὰ ἀνομοίως προφερόμενα ἀνόμοια εἶναι κατὰ τὴν φύσιν.

Alii Aëtii.

Janus Cornarius dubitat idemne cum hæretico sit Aëtius auctor operis Medici, quod Græce habemus, atque idem Cornarius Latine vertit. Plane etiam cum illo confunditur ab Hendreichio in pandectis Brandenburg. & tamen traditur claruisse A. 437. atque in Bibliotheca Medica Lindenio Merckliniana novo errore dicitur discipulus Eunomii, cum Aëtius hæreticus, fuerit Eunomii Magister. Sed rectius utique distinguit Gesnerus in Bibl. opusque illud iatricum Aëtio Medico juniori & ab hæretico illo longe diverso tribuunt Marcellus Cognatus * lib. IV. Variar. Observatt. c. 17. Lambecius VI. p. 103. de Bibl. Vindob.

h) Balthasar Germon de veteribus hæreticis Ecclesiasticorum Codicum corruptionibus pag. 373. per Chronitas putat ab Aëtio intelligi Endoxium, Menophilum aliosque à quibus persecutiōnem passus fuerat Arianos. Sed aliud visum S. Athanasio dialogo 2. de Trinitate Tom. 2. pag. 193. ubi Aëtium ita alloquitur: τίνες δὲ αἱ ἡρεσὶς; τὸς ἀπὸ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων μέχρι καὶ σήμερον αἰνούντας Πατρίδας καὶ τὸν ἅγιον Πνεῦμα.

i) Fallitur Clariss. Caveus, qui illud habet pro Aëtii Epistola ad Eunomium scripta.

* In Lampade artium Gruteriana Tom. 3. pag. 646. seq.

Vindob. Vossius lib. de Philosophia cap. 12. §. 30. Hermannus Conringius introduct. ad Artem Medicam §. 19. qui refert ad sæculum quintum, & Jo. Jonsius lib. IV. de scriptoribus Hist. Philosophicæ pag. 319. qui Justiniani ætate hunc celebrem fuisse affirmat. Fallitur quoque Tiraquellus qui lib. de Nobilitate pag. 232. notat Eunapium Aëtii Medici qui sub Constantino Magno Medicorum ante se dicta conjunxerit, vitam descripsisse, nam Oribasii ex quo multa hausit Aëtius, non Aëtii cujus ne verbo meminit, vitam Eunapius scripsit. Cæterum juniores Oribasio scriptores pauci ab Aëtio laudantur, neque mihi constat quo argumento ad Justiniani ætatem illum Jonsius detrudat, nisi ut suspicor quod apud Cagnatum legit, dignitatem Comitis Ὀψικίης * quæ scriptori huic in manu exaratis quibusdam libris tribuitur, apud idoneos auctores vix ante ætatem Justiniani reperiri, uti post illam reperitur sæpe, apud Theophanem, & in historia Miscella. At ex eo ipso quod Oribasii scripta laudat, non Constantino Magno modo, sed etiam Aëtio hæretico se prodit junio-rem, nam ille Medicinam quidem fecit & ipse, sed ante Juliani imperium: sub quo, vel post quod, Oribasius scripsit. Præterea satis distinguitur ab eo præclari operis Medici auctor, quod illud veterum nemo tribuit hæretico, ubi de illo sermo est. At hic scriptor in quibusdam Codicibus MSS. Cornario & Cangio teste diserte vocatur Αἰτίου Ἀμιδηνός, Κόμης τῆς Ὀψικίης, cum hæreticum Syrum patria & Antiochenum omnes, nemo Mesopotamium, nemo Amidenum, † nemo Opficii Comitem appellet. Christianum se perspicue testatur tetrabiblo 2. lib. 4. cap. 50. sed non minus superstiosum quam Christianum. Nam ad educendam si quis incautus hauserit spinam, suadet apprehenso ægriguttare dicere: *Blasius Martyr & servus Christi dicit, aut ascende aut descende.* Præceptorem suum

* Amplissimum fuit Θέμα Ὀψικίης sive Asia provincia cui præsidii loco imponebatur Legio obsequii h. e. militum qui Imperatorem ordinis tuendi & honoris causa præibant. Huic Θέματι & Legioni Ὀψικίης Comes præfuit, de quo consulendus Constantinus Porphyrogenitus libro 1. de thematibus pag. 9. qui docet illud à mari & sinu Allaceno & à promontorio Dascilio ad Tritonem usque & montes Sigrigianæ atque Præconesum ad ipsam quoque Abydum, Cyzicum & Parium se porrexisse. Vide & Cangium in glossario utroque, Vulcanium ad Constantinum p. 63. Acta Sanctor. Tom. 1. Junii pag. 760. & Montfauconi Diarium Italicum p. 78.

† Abydenum pro Amideno suspicatur Cagnatus, sed contra fidem MSS & Photii Cod. 221.

vam disseminationem ἀθέως cognomen Aëtio tribuitur ab Athanasio h) Socrate, Sozomeno, Svida, aliisque.

Ejus scripta, *trecenta κεφάλαια sive capita de fide*, è quibus Opusculum septem & quadraginta capitulis constans exhibet ac refellit S. Epiphanius hæresi LXXVI. 10. seq. Idque ipsum est opusculum περὶ γεννητῆ Θεῦ καὶ ἀγεννητῆ quod à Chronitis hoc est à Catholicis Christianis corruptum esse queritur in proœmio apud Epiphanius Tom. 1. pag. 924. 931. quod ipsum proœmium i) etiam existat apud Athanasiam dialogo 2. de Trinitate, Tom. 2. pag. 192. ubi illud confutat, opusculi ipsius etiam argumenta deinceps exhibens & refellens

De Epistolis Aëtii Socrates II. 35. Ἐπιστολάς τε συνετάχτους πρὸς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον καὶ πρὸς ἑτέρας ἱεὺς ἐρεχέλειας συμπλέκων αὐτῶν σοφίσματα μελετῶν. Epistolarum ad Constantium mentio etiam apud Svidam in Aëtio. Ex una illarum videtur esse quæ refert Epiphanius LXXVI. 3. pag. 916. S. Basilii de Spiritu S. cap. 2. ἐστὶ γὰρ αὐτοῖς παλαιὸν σόφισμα, ὑπὸ Αἰτίου τῷ προσάτε τῆς αἰρέσεως τῶν ἐξευρεθῆν, ὃς ἔγραψέ περ τῶν ἐαυτῷ Ἐπιστολῶν λέγων. Τὰ ἀνόμοια κατὰ τὴν φύσιν ἀνομοίως προφέρεσθαι. Καὶ ἀνάπαλιν, τὰ ἀνομοίως προφερόμενα ἀνόμοια εἶναι κατὰ τὴν φύσιν.

Alia Aëtii.

Janus Cornarius dubitat idemne cum hæretico Aëtio auctor operis Medici, quod Grace habemus, atque idem Cornarius Latine vertit. Plane etiam cum illo confunditur ab Hendreichio in pandectis Brandenburg. & tamen traditur claruisse A. 437. atque in Bibliotheca Medica Lindenio Merckliniana novo errore dicitur discipulus Eunomii, cum Aëtius hæreticus, fuerit Eunomii Magister. Sed rectius utiq; distinguit Gesnerus in Bibl. opusq; illud iatricum Aëtio Medico juniori & ab hæretico illo longe diverso tribuunt Marsilius Cognatus * lib. IV. Variar. Observatt. c. 17. Lambecius VI. p. 103. de Bibl. Vin.

h) Balthasar Germon de veteribus hæreticis Ecclesiasticorum Codicum corruptoribus pag. 373. per Chronitas putat ab Aëtio intelligi Endoxium, Menophilum aliosque à quibus persecutiouem passus fuerat Arianos. Sed aliud visum S. Athanasio dialogo 2. de Trinitate Tom. 2. pag. 193. ubi Aëtium ita alloquitur: τίνες δὲ λέγεις χλονίτας; τὰς ἀπὸ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων μέχρι καὶ σήμερον αἰνάντας Πατέρας καὶ Τιδόν καὶ ἄγιον Πνεῦμα.

i) Fallitur Clariss. Caveus, qui illud habet pro Aëtii Epistola ad Eunomium scripta.

* In Lampade artium Gruteriana Tom. 3. pag. 646. seq.

Windob. Vosius lib. de Philosophia cap. 12. §. 30. Hermannus Conrin-
 gius introduct. ad Artem Medicam §. 19. qui refert ad sæculum quin-
 tum, & Jo. Jonsius lib. IV. de scriptoribus Hist. Philosophicæ pag. 319.
 qui Justiniani ætate hunc celebrem fuisse affirmat. Fallitur quoque
 Pirævellus qui lib. de Nobilitate pag. 232. notat Eunapium Aëtii
 Medici qui sub Constantino Magno Medicorum ante se dicta con-
 scripsit, vitam descripsisse, nam Oribasii ex quo multa hausit
 Aëtius, non Aëtii cuius ne verbo meminit, vitam Eunapius scri-
 psit. Cæterum juniores Oribasio scriptores pauci ab Aëtio lau-
 dantur, neque mihi constat quo argumento ad Justiniani ætatem
 Jonsius detradat, nisi ut suspicor quod apud Cagnatum legit,
 Aëtii Comitis Ὀψιμίας * quæ scriptori huic in manu exara-
 tis quibusdam libris tribuitur, apud idoneos auctores vix ante ætatem
 Justiniani reperiri, uti post illam reperitur sæpe, apud Theophanem,
 & in Historia Miscella. At ex eo ipso quod Oribasii scripta laudat, non
 Constantino Magno modo, sed etiam Aëtio hæretico se prodit junio-
 res, nam ille Medicinam quidem fecit & ipse, sed ante Juliani
 Imperatoris: sub quo, vel post quod, Oribasius scripsit. Præterea
 non distinguitur ab eo præclari operis Medici auctor, quod illud ve-
 terum nemo tribuit hæretico, ubi de illo sermo est. At hic scriptor
 in quibusdam Codicibus MSS. Cornario & Cangio teste diserte voca-
 tur Ὀψιμίας, Κόμης τῷ Ὀψιμίας, cum hæreticum Syrum patria
 Antiochenum omnes, nemo Mesopotamium, nemo Amide-
 num, † nemo Opficii Comitem appellet. Christianum se per-
 testatur tetrabiblo 2. lib. 4. cap. 50. sed non minus supersti-
 tiosum quam Christianum. Nam ad educendam si quis incautus
 erant spinam, suadet apprehenso ægri gutture dicere: *Blasphas*
servus Christi dicit, aut ascende aut descende. Præceptorem
 suum

Amplissimum fuit Θέμα Ὀψιμίας sive *Asia provincia* cui præsidii loco imponebatur
Legio obsignii h. e. militum qui Imperatorem ordinis tuendi & honoris causa præ-
 stabant. Huic Θέματι & Legioni Ὀψιμίας Comes præfuit, de quo consulendus Con-
 stantinus Porphyrogenitus libro 1. de thematibus pag. 9. qui docet illud à mari &
 sinu Asiaceno & à promontorio Dascilio ad Tritonem usque & montes Si-
 grianæ atque Præconesum ad ipsam quoque Abydum, Cyzicum & Parium se por-
 texisse. Vide & Cangium in glossario utroque, Vulcanium ad Constantinum p. 63.
 Acta Sanctor. Tom. 1. Junii pag. 760. & Montfauconi Diarium Italicum p. 78.

† *Abydum* pro *Amideno* suspicatur Cagnatus, sed contra fidem MSS & Photii
 Cod. 123.

suum nomine præterito laudat tetrabibl. 1. lib. 2. cap. 175. sed illud Lucium vocat tetrab. 4. lib. 3. pag. 761. cum Aëtii hæretici Magister à quo Medicinam didicit, dictus sit Sopolis, ut supra notare me memini. Alexandriae se versatum & oleum nardinum & salicis ibi se parasse innuit aliquot locis libri primi p. 22. 23. 63. unde in illa urbe, quæ claris Medicorum nominibus celebratissima fuit, studiorum gratia vixisse colligit Conringius lib. 1. de Hermetica Medicina cap. 9. Ex Coele Syria prope Hierichuntem se gagatern arulisse scribit pag. 68. Divisio librorum est ab ipso auctore, non autem horum in tetrabiblos digestio, quam Photius Cod. 221. Bibl. ignorat, librorum sedecim argumenta referens. Quisquis est illius auctor divisionis (nam in MS. Codice reperisse se eam Cornarius testatur) secutus est exemplum Thrasylli, qui scripta Platonicæ sic per tetralogias, ut Porphyrius Plotini dissertationes enneadibus distinxit. Aëtius ipse suos libros laudans semper librorum numeros memorat, quintum, octavum, decimum tertium, decimum quartum, quod in decimum nusquam tetrabiblorum facit mentionem.

Aëtii Medici editiones.

Operis titulus apud Photium est: βιβλίον ἰατρικὸν ἐν λόγῳ 15. Opus Medicum, libris XVI. Pro quo Cornarius inscribit Medicinam à veteribus contractam, non male, quod ad pharmacorum simplicium tum simplicium tum compositorum notitiam & rationem universum medendi attinet, nam cæteras artis salutaris partes minime tangit. Crede mihi, inquit Cornarius, quisquis es rerum Medicarum peritose, si totum Galenum contractum, si totum Oribasium explicatum, si Eginetam (Eginetam) ampliatum, si omnes veterum speciales tum per pharmacum tum per chirurgiam aggressiones ad omnes affectiones in summa habere videris, Aëtium habes, unde totum hoc petere ac ferre potes. Singulorum librorum argumenta uberius Photius, brevius Gesnerus in Bibliotheca persequitur. In Codice MS. Casareo hæc nota præmittitur: ὁ μὲν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ λόγῳ σύνοψις ἐστὶ τῆ περὶ τῶν ἀπλῶν φαρμάκων Γαληνῆ, καὶ τῆ περὶ τροφῶν δυνάμεων. Deinde: σύνοψις τῶν τετραῶν βιβλίων Ὀριβασίου, λέγω δὴ τῶν πρὸς Ἰελιανὸν, καὶ τῶν πρὸς Εὐστάθιον, καὶ τῶν πρὸς Εὐνάπιον. Καὶ τῶν θεραπευτικῶν βιβλίων Γαληνῆ καὶ Ἀρχιγένους καὶ Ῥεφῆ, καὶ ἐτέρων τινῶν δεξαμένων ἐπισήμων.

Græc.

Græcæ tantum priores octo libri hæcenus viderunt lucem, ex Aldani & Aldi officina Venet. 1534. fol. Cæteri octo posteriores, præterea fuere in Bibl. Renati Moreau, teste Labbeo pag. 212. Bibl. novæ Parisien. atque in variis Bibliothecis supersunt, ut in Cæsarea, teste Lamberto VI. pag. 102.

Latine Janus Cornarius primum edidit libros sex ab octavo nono usque tertium, solum illorum Codicem Græcum MS. natum. Nonnulla perperam expressa castigat Cornarius ipse in commentariis suis ad Galeni libros de medicamentis κατὰ τόπους.

Hinc Jo. Baptista Montanus Medicus Veronensis primos septem, nec minus tres posteriores ex sua versione addidit, atque ita universos XVI. junctim vulgavit Basil. 1535. fol. apud Froben.

*Deinde Janus Cornarius totum opus de integro vertit Franciscum ubi tunc medicum agebat A. 1541. atque ex sua versione ad duplicem exemplaria exacta & ad Galeni ac Pauli Aeginetæ lectionem collata vulgavit Basil. 1542. fol. optans non modo à Montano idem fieri, sed etiam ab Andrea Lacuna Hispano, qui aliquot versionis Montani, & Cornarii loca perstrinxerat. Hunc enim Lacunam tangunt verba: *Quæ utinam etiam hi qui ex Hispanis altas de montibus umbras nobis effundunt, & in alienis libris ingeniosi sunt, huc incumbere, ut aut potiore (quam ostendant) operam præstarent: plenis buccis studium illorum collaudarem. Jam quod illos facere juvat, nemini prodesse. Ne revera in quatuor versibus, si quando aliquid è suo exemplari velut præterea illi plures errores in convertendo admittit, quam integro sermone præterea versionis inveniuntur. Deinde levissima quaque & nullius momenti errorum ubi nodus aliquis incidit, ibi transilit uelut angue conspecto, & non solum Tenedit ipsius bipennis. Sed huc progredi volebam: hoc volebam etiam mihi videri ut & ex Hispanis Latina Aëcii translatio extaret, quæ Medici vel auctam vel decurtatam aut etiam corruptam lectionem Græcorum exemplarium cognoscerent.* * Recusa Cornarii interpretatio est Basil. 1549. fol. atque inter Medicos Principes Henrici Stephani, Genev. 1567. fol. Extant & editiones duæ Lugdunenses*

Ss

A. 1549.

Prodiit deinde Lacunæ Epistola Apologetica ad Cornarium, Lugd. 1554. 8. quæ plures ejus in interpretatione admissas hallucinationes exagitat.

Libri V. Pars 4.

A. 1549. fol. & 1560. 12. in quibus ad duos primores libros de simplicibus medicamentis accedere scholia *Hugonis Solerii* Sanionensis. Conferendus quoque ad illos duos libros, Simeonis Sethi opusculum *περί τροφῶν δυνάμεων*, de quo infra, lib. VI. Excerpta ex Aëtio leguntur in Collectionibus scriptorum de balneis & de febribus Vened. 1553. fol. 1576. fol. *Jo. Brodei* notæ in octo priores Aëtii libri fuere MSS. in Bibliotheca Isaaci Vossii.

Index scriptorum ab Aëtio Medico laudatorum.

compositus à me ad paginas editionis Latinae H. Stephani.

- A** Cholius. pag. 413.
 Acro Agrigentinus 223.
 Adamantius Sophista. 150. 381. 384. 743.
 Adrianum vinum. 505. 802. collyrium ab Adriano repertum, *infra*,
in testamentum, Adriani antidotus. 660.
 Æsculapius pastillus 714. 724.
 Afri collyrium 359 *infra*, Marcianus. Afrum emplastrum, *Herz* 751.
 Agathinus, *infra*, in Archigene.
 Aglaidus 343.
 Alexandro Regi inscriptum collyrium. 317.
 Ambrosia unguentum 596. 683.
 Amazonum pastillus. 446. 447.
 Ammonius chirurgus. 718.
 Amythaon. 415. 527. 793.
 Anastasii antidotus podagrica 609. b.
 Andreas Comes 275. 453. 517. 538. 610. b. 684.
 Andromachus 343. 385. 386. 394. 402. 407. 417. 424. 431. 446. 503.
 508. 516. 548. 556. 571. 617. a. b. 612. 623. 640. 648. 684. 687.
 686. 708. 725. 727. 752. 769. 770.
 de ejus theriaca 648. seq. ex Galeno. hecatontodrachmon. 747.
 Andron. 234. 287. 294. 392. 398. 493. 505. 600. 668. 714. 715. 723.
 725. 728. 809.
 Anicetum, emplastri nomen 701. ut antidotus acharistos pro qua gratia digna referri nulla potest, 660. pampathes, 764.
 Anthus 612. 609. b. Anto-

Antiochus 197.

Antipater 293. 656.

Antodinus, collyrii nomen. 303. 346.

Antyllus. * 118. 120. 121. 122. 139. 330. 501.

Antypodas. 217.

Antypodice, pharmaci nomen. 604.

Apolloniades. 403.

Apollonius Medicus. 286. 293. 294. 298. 308. 309. 312. 343. 357. 387. 536.

Demosthene ophthalmico junior. 354.

Asymphites. 289. 307.

Apollonophanium emplastrum. 562.

Arabica compositio. 838.

Archelaus. 678.

Archigenes. 154. 156. 159. 215. 244. 247. 252. 253. 255. 263. 264.

268. 269. 271. 272. 277. 291. 294. 295. 296. 326. 332. 368. 373.

385. 386. 388. 397. 398. 400. 401. 402. 415. 416. 421. 425. 432.

440. 468. 476. 477. 481. 485. 487. 494. 498. 504. 515. 516. 534.

535. 538. 539. 540. 544. 547. 548. 549. 551. 552. 555. 558. 565.

566. 567. 570. 571. 573. 579. 583. 584. 585. 613. b. 663. 666. 671.

679. 680. 705. 753. 774. 800. 801. 809. 825. 827. 829. 831. 836.

Antola ad Marsum de atra bile. 136. 267.

Asclepiorem suum Agathinum ex vigiliis delirantem sanavit capi-

te eius multo calido oleo irrigato. 156.

Asclepius Archigenis 572. 827.

Asclepius. 400. 547. & 685. (ubi Aretæ excusum.)

Asclepium emplastrum. 703. 704. Azanitz emplastrum 826.

Asclepii antidotus. 427.

Asclepius Tarsensis Asclepiade antiq̃vior. 715.

Asclepius. 647.

Asclepiades 215. 217. 256. 277. 293. 339. 351. 354. 379. 386. 390. 392.

394. 398. 403. 407. 411. 416. 424. 434. 447. 448. 449. 450. 469.

477. 502. 505. 519. 522. 524. 525. 526. 527. 528. 537. 538. 540.

541. 552. 556. 568. 571. 572. 584. 585. 586. 598. 607. 608. 609.

612. 613. 614. b. 619. 620. 623. 685. 706. 715. 716. 726. 753. 754.

756. 775. 795. 799. 830.

SS 2

ex

* Antylli nomen pro Antalo reponendum in Bibl. Coisliniana pag. 598.

- ex libris Asclepiadæ 543.
 Aspalia 784. 786. 791. 796. 803. 812. 819. 830. 833. 834. 835.
 Aster collyrium. 294. 689.
 Asterius 361.
 Athanasia, antidotus ab Ægyptiis inventa. 659. emplastrum nomen 762.
 Athena, emplastrum nomen. 613. b. 809.
 Barbarum emplastrum. 668. 692. 720. 751. Basilicum 722. 772.
 Bassus 344. 611.
 Berenice 230. 616. b. 663.
 Blasius Martyr & servus Christi. 404.
 Bolas. 343.
 Capito. 332.
 Castini unguentum. 611.
 Charixenus. 406.
 Cispontismalagma. 415.
 Cleonis collyrium 294. 306. 353. 689. Cleo ille Demosthenes ophthalmico antiquior. ibid.
 Cleopatra Regina. 278. 367. 656. ubi male, Cleopater excusum.
 Constantinisapo. 275. 673.
 Corax, pharmaci nomen. 600. 668. 714. figillum coracium. 715.
 Crito 168. 277. 365. 369. 370. 373. 667. 672. 680. 766. Herodoto Medico junior. 754.
 Cyphi, masnaphi, nomina compositionum. 662. 663.
 Pastillus *κυστακός*. 714.
 Cyrilli Archiepiscopi posca. 464. Alexandrinum intelligi non dubito.
 Cyrilli epithema. 508.
 Damocrates 753. 756. 765. Ejus collyrium 76. 287. Democratis thei-riaca. 661.
 Danaus Medicus CPol. 340.
 Democrates. Vide Damocrates.
 Demosthenes (Medicus Ophthalmicus) 305. 306. 311. 323. 336. 331. 335. 339. 342. 353. 354. 355. 357. 719. 754.
 Diagora collyrium. 353.
 Didymus. 256.
 Diogenes. 135.
 Dionis collyrium. 309.
 Dionysio pratori apparatus eclegma. 431.

Die-

- Dionysius**, collyrii nomen. 319. 354. & Medici 723.
Dionysias, emplastrum ex misy. 291. 702. 703. 704. 760. 770. 799.
Dioscorides. 84. 217. 231. 256. 339. 365. 416. 615.
Doari Episcopi antidotus podagrica. 609. b.
Dositheus. 424.
Epigonus. 234. 569. 668. 747.
Eras, infra, Heras.
Erasistratus. 269. 305. 307. 343.
Esdra antidotus 382. 384. 386. 431. 488. 548. Prophetæ doctoris 657.
 ubi illa describitur.
Faustinus pastillus. 504. 505. 687. 713.
Collyrium quo usus est Florus in Drusi matre. 353.
Galenus. 64. 76. 78. 79. 80. 81. 84. 119. 121. 122. 136. 150. 154. 155.
 157. 162. 163. 177. 178. 179. 211. 237. 238. 240. 250. 251. 255.
 256. 258. 261. 263. 271. 272. 273. 276. 295. 309. 316. 321. 340.
 342. 345. 349. 369. 372. 384. 385. 389. 391. 392. 393. 394. 399.
 409. 418. 420. 423. 429. 436. 444. 445. 451. 455. 458. 459. 461.
 464. 470. 475. 477. 478. 483. 513. 515. 517. 523. 530. 565. 568. 573.
 574. 576. 581. 600. 603. 604. 605. 613. 625. 648. 651. 652. 653.
 655. 677. (ubi hieræ Galeni mentio) 683. 688. 694. 695. 698. 699.
 702. 705. 706. 707. 711. 712. 720. 723. 726. 747. 749. 750. 761.
 763. 773. 782. 809.
Calli antidotus 659. Gallicus sapo. 673.
Harmonia, emplastri nomen. 718. 750. 809.
Helenes unguentum. 586. 759.
Helladicum malagma. 747.
Hephæstias, emplastri nomen. 539. 723.
Heraclides Tarantinus. 297. 687.
Heras Medicus. 394. 505. 537. 544. 571. 585. 706. 715. 713. 756.
 Cappadox. 538. 613. 751. 770. 776.
Hera tomi. 303.
Hercules, emplastri nomen. 722. sic Achilles. 756.
Hermolaus, collyrii nomen. 303. 347. **Hermolaus parvus & magnus.**
 347.
Hermon sacerdos. 747.
Hermophili collyrium. 358. fortasse Herophili.
Hermus. 399.

- Herodotus Medicus. 177. 230. 234. 236. 438. 490. 543. 544.
 Herophilus libro de oculis. 321.
 Hippocrates. 46. 50. 118. 123. 124. 127. 138. 167. 174. 181. 191. 193. 195.
 202. 223. 232. 240. 296. 573. 686. 782. 786. 787. 807. 831.
 Ejus Aphorismi. 301. 303. 304. 686.
 Prognostica. 189.
 de septenario liber. 213.
 Hippone, pharmaci nomen. 607. unguenti 596.
 Hori collyrium. 314. enneapharmacum Hori Mendesii. 772.
 Hygieni collyrium. 359.
 Jacobi psychristæ ceratum. 608.
 Jamblichi sales. 463.
 Icesii emplastrum 296. 570. 753. 809.
 Indi presbyteri pharmacum adversus calculum. 554.
 Isidori Memphitæ collyrium. 358.
 Isis, compositionis nomen 569. 604. emplastri 668. 687. 701. 705.
 720. 747.
 Judæi emplastrum 762. præparandum cum verbis: *DEus Abraham.*
DEus Isaac & DEus Jacob huic pharmaco vires largiatur. ibid.
 Julianus Diaconus Aëtii æqualis. 555.
 Justus 137. 252. 253. 555. (ubi Justinus pro Justo.)
 Leonides. 241. 397. 686. 687. 688. 689. 691. 692. 736. 741. 743. 799.
 800. 802.
 Logadius. 135.
 Lucius sive Lycus 604. 685. præceptor Aëtii. 762.
 Machæriion. 528. 603. 604. 710. 748. 751.
 Magistrrianus. 674. 680. 722. 799.
 Magnus Medicus. 754.
 Magus, emplastri nomen. 539. 723.
 Majorianus. 610.
 Marcellus Medicus. 254.
 Marcellius pastillus. 506.
 Marci Imp. theriaca. 660.
 Marcianus 358. 402. 467. 502. 503. 507. 523. Medicus Afer. 554. sales
 theriaci ex libris Marciani, cum quibus consentit Galenus 653.
 Marciaton unguentum. 610.
 Menas chirurgus 517.
 Menecles. 332.

Me-

Menecrates. 70.

Menelbus. 647.

Mithridatis panacea. 408. 431. 617. b. 652. 653. 801. ejus descriptio ex Antipatro & Cleopatra. 656. seq.

Mnafeæ epithema. 508. 694. 761. 767. 822.

Mono inscriptum collyrium. 318.

Moschionis emplastrum. 755.

Antonius Musa. 402. 406. 715. 166. 234. 287. 294. 392. 398. 569. 600. 668. 721. 728. 733. 809.

Mysterium, medicamenti nomen. 618.

Necepsæ Egyptius. 11. 67. 70. 71. 770. ejus *εἰς* 748.

Nicolai, palmulæ (à Nicolao Damasceno) 826.

Nicostrati antidotus colica 478.

Nili collyrium. 166. 307. 308. 353. 365. epithema. 454. 455.

Nilammon, collyrii nomen. 351.

Numius 621.

Nymphodoti pastillus 504. 505. 506.

in lapidem judaicum *τηκόλιον*. Salve pelagus Arabiæ, malorum medelam proferens 67. seq.

Orchestæ acopon medicamentum. 587. 610.

Oribasius 132. 133. 134. 135. 138. 215. 278. 293. 294. 342. 348. 351. 352. 353. 354. 356. 359. 360. 370. 375. 379. 406. 433. 453. 469. 481. 488. 503. 518. 519. 536. 540. 542. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 564. 571. 578. 607. 611. 660. 661. 666. 674. 675. 676. 680. 683. 687. 689. 691. 695. 701. 703. 704. 711. 713. 714. 718. 719. 723. 726. 727. 729. 731. 732. 732. 733. 754. 756. 757. 766. 767. 768. 769. 771. 772. 773. 774. 775. 827. 838.

Orpheus. 25. 29.

Paccius. 354.

Palladii Magistriani in Alexandria, mentio 284.

Pamphili Episcopi suffimigium. 841.

Pamphilus Medicus Romæ. 375.

Panacea trium fratrum, 753. hygia. Ibid.

Panaethes emplastrum. 751.

Pasion. 294. 715. 720. 724. 726. 747. 762. 809.

Paulina antidotus. 427.

Pelagia patricia. 368.

Perfarum emplastrum è lapidibus. 764.

Petrus.

- Petrus archiater, 357.
 Pherecydes, 647.
 Philadelphus, pastillus ad dysenterias & sangvinis eruptionem, 505.
 Philagrius, 133, 134, 218, 290, 292, 352, 353, 355, 356, 357, 402, 417, 453, 513. (Asclepiade junior, 519.) 525, 528, 537, 549, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 575, 592, 593, 594, 595, 599, 600, 606, 607, 609, b. 646, 660, 718, 745, 765, 815.
 Philippi pastillus, 503.
 Philippus Sophista, obediens sibi immortales fore promisit 186. (ex Galeni lib. VI. de tuenda sanitate.)
 Philo Tarfensis Medicus 478. ejus antidotum 382, 478, 511, 660, ubi describitur.
 Philosophus (Medici hoc nomen) 392, 516, 703, 722, 766, 772, 806, 815, 822, 829.
 Philotimus 555. Melancholicum putantem se caput non habere, curavit plumbeo pileo imposito, 250.
 Philoxenus Medicus, 331, 744, 800.
 Philumenus, 179, 210, 230, 231, 232, 233, 234, 237, 351, 397, 410, 443, 464, 481, 508, 562, 790, 791, 798, 822, 835.
 ex libris Philumeni, 396, 440, 508.
 Phœnix, collyrii nomen, 319.
 Piscatoris pharmacum, 603, 604, emplastrum, 613, b. 701, 720, 750, 756, 770, 799.
 Piso libro de animalibus, 646.
 Theodotium Placianum, 361.
 Polles 463, 758, 759, libro secundo 758.
 Polyidus, 294, 493, 504. (Asclepiade antiquior, 715.) 726, 809.
 Posidonius Medicus 139, 243, 244, 246, 247, 248, 254, 255, 256, 258, 260.
 Przceptor Aëtii, 175. vide supra, Lucius.
 Προσομλητῆ medicamentum purgatorium, 136.
 Proteus, collyrii nomen, 358.
 Collyrium quo usus Ptolemæus Rex, 357, 359.
 Quintus, 39.
 Romanum far, 498.
 Rufus, 76, 117, 137, 138, 152, 214, 223, 250, 252, 253, 254, 258, 259, 260, 368, 440, 530, 548, 559, 560, 566, 568, 571, 578, 593, 716, 724, 803, Sera-

Serapio Medicus 296. ejus emplastrum, 747. 767.

Severianus, 341. 342.

Severus, 311. 318. 334. 337. 339. 341. 347. 480. 796.

Ejus collyrium Theodotium. 309. 314. 317. 326. 346. 362.

Simonides, 647.

Soranus, (Archigene antiquior, 277.) 394. 399. 782. 816. 817. 822. 825.

Sofander, 332.

Strato. 64. 616. b. 628.

Syri. 44. 168. 373. 548.

Testamentum aurifabri. Collyrium quod moriens reliquit templo Ephesio, quod ii qui à medicis relictii essent, in templo sanitatem consequerentur. Inventum est ab Adriano Casare, 361.

Themison. 253. 447.

Theo Medicus. 127.

Theodoretus, antidoti nomen. 661. 662.

Theodorus Medicus. 291. 399. 586. 628. 694. 713. 802.

Theodotia collyria 360. 361. 362, supra, in Severo.

Theophilus 319.

Theophilum collyrium, 318. 356.

Theopompi suffumigium. 840.

Theosebius, 507.

Thespiana ad internos abscessus. 427.

Thrasea malagma. 415. emplastrum, 426.

Thrasandri pastillus. 488. 500.

Timocratis dentifricium. 388.

Titianus pessus. 826.

Venus, malagmatis nomen. 747. 763.

Xenocrates 706. 760. foetida quaedam & legibus prohibita inter medicinas retulit, ut homines comedere, menses muliebres bibere &c. 75.

Xenophilus, 556.

Zoili collyrium. 304. 360. 361.

Zopyrios antidotus, 476. Oribasii 732.

Antequam de Aëtio Medico dicere desino, juvat annotare, quod re accuratius expensa jam mihi videntur verba Cornarii quæ

T t

supra

supra pag. 321. exhibui, non respicere Andream Lacunam, sed *Cbristophorum Horozco* sive *Horoscium*, qui Basil. 1540. 4. annotationes in interpretēs Aëtii Montanum & Cornarium edidit, & cujus nomen ad alias quas loquitur Cornarius, de montibus umbras manifeste alludit. Usus is est Codice Aëtii Græco Pintiano.

Aëtii Cappadocis mentio in Græca editione Pauli Æginetæ, cujus liber quartus his verbis incipit: ὁρθῶς ὄμιμα τὸν Καππαδόκην Ἀέτιον εἰπεῖν, μέγιστα τῶν νόσων χεῖναι τὴν τῶν βοηθημάτων ὑπάρχειν δύναμιν, καὶ διὰ τῆς μὴ δύνασθαι τυγχάνειν ἰάσεως τὸν ἐλέφαντα. Sed sunt hæc Aretæi verba lib. 2. de curatione morborum diuturnorum cap. ult. Itaque & Aretæi nomen pro Aëtio reponendum pulchre suboluit Tiraquello lib. de nobilitate, atque in Latina Æginetæ versione quam dedit Cornarius, Aretæi nomen pro Aëtio legitur. De Aretæo hoc Cappadoce dixi lib. IV. cap. 3.

Aëtii cujusdam τὴν περὶ ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις συναγωγὴν collectionem eorum qua Philosophis placuerunt, laudat Theodoritus, atque ex illa quemadmodum ex Plutarchi & Porphyrii libris ejusdem argumenti nonnulla referre se ait libro II. & IV. atque V. de curatione Græcarum affect. Hunc Aëtium Ethnicum fuisse ex eodem Theodorito colligere licet, quoniam ejus auctritatem ubi adversus Ethnicos scribit, illis opponit, ne videatur Philosophis injuriam facere quorum diffidia & opiniones ineptas persequitur. Fuit itaque Aëtius iste ab hæretico pariter, Medicoque diversus, quos ambos certum est è Christianis extitisse.

Aëtium ἑφορον Palæstinæ memorat Philostorgius III. 12. Hic est Aëtius Lyddæ sive Diospolis Episcopus, qui cum Ario fecit ut patet ex ejus Epistola apud Theodoritum lib. 1. Histor. Eccles. cap. 5.

Aëtius præfectus CPolitanæ urbis, in Ecclesia cultro sub libello supplice occultato percussus A. C. 419. Chron. Paschale pag. 310.

Omitto Aëtium ὑποστράτηγον sub Joanne (qui post Honorium extinctum tyrannidem in Occidente occupavit A. C. 424.) & deinde reconciliatum Valentiniano Imp. Comitisque dignitatem affecutum, & quater Consulis quoque: sed qui conservator licet Imperii, post magnas res gestas suspectus, ejusdem Imperatoris gladio, lacrymabile fatum clausit A. 459. De hoc satis multa Annalium scriptores.

De

De Aëtio live Etio Archidiacono Parisi. qvi in Concilio Parisiensi A. C. 577. causæ Prætextati Remensis Archi Ep. adfuit, vide Gregorium Turonensem V. 18. De Aëtio eunucho, gratioso apud Augustam Irenem, qvi Imperium fratri suo Leoni Cloacæ paraturus impedivit ne Irene Carolo Magno nuberet, annalium scriptores ad A. C. 802.

Aëtium Sicanium quoque ingerit Hendreichius in pandectis Brandenburgicis, ex cuius & aliorum libris excerptum sit scriptum. *περὶ μελαγχολίας*, qvò inter Galeni opera legitur Tom. 4. edit. Græcæ Basil. pag. 496. Sed non dubium est Aëtium illum eundem esse cum Aëtio cuius libros XVI. de re Medica habemus. In titulo autem libri de atra bile qvi Galeno perperam tribuitur, legendum: *Ἐκ τῶν Γαλῆνης, καὶ Ῥέφης καὶ Ποσειδωνίης καὶ Ἀετίης*, non ut editum est *ἀπὸ Σικαμίας τῆς Ἀετίης*.

Aëtium denique qvendam Labeonem idem Hendreichius nobis effinxit. Verum is est Accius live Attius, de qvo Scholiastes ad illud Persii Sat. I. 50. *Non hic est Ilias Atti ebria veratro: Accius Labeo Iliadem Homeri versibus fœdissime composuit.*

X. Cæteri sæculo IV. Hæretici sunt:

AERIUS Monachus cum Ario sentiens, & amicus Eustathii Sebasteni, à qvo presbyter in minore Armenia constitutus Episcopatum ei invidere cœpit, contenditqve presbyterum dignitate, & ratione muneris nequicquam inferiorem esse Episcopo, * ut narrat Epiphanius hæresi 74. ut omittam alia quæ de eo Damascenus hæresi 74. Philastrius c. 72. Augustinus & auctor Prædestinati cap. 53. & Zonaras apud Cotelierum Tom. 3. monument. pag. 470. Apud eundem Damascenum Tom. 1. Cotelier. pag. 325. pro τῶν ὀνομαζομένων Ἀρειανῶν puto legendum Ἀρειανῶν. Qvòd postea vidi etiam probari Clarissimo Viro Mich. le Qvien Tom. 1. Opp. Damasceni pag. 109. Scripta Aërii nulla memorata reperi.

Tt 2

APOL-

* Non minus peccabat Aërius usum Ecclesiæ suæ ætate improbens & Episcopos contemnens, quam ab Aërii hæresi alieni sumus nos qvi illud inter Episcopos & Presbyteros discrimen ab Ecclesia induci potuisse & inductum esse libenter agnoscimus, at Apostolorum ætate adhuc ignoratum fuisse nobis persuademus. Vide D. Joach. Hildebrandi discussionem hæreseos Aërii quæ Protestantibus impingitur. Helmstad. 1656. 4. Balthaf. Bebelium Sec. IV. Tom. 2. pag. 1134. seq.

APOLLINARIS, Dimoeritarum, five Apollinari-
starum auctor, de cujus scriptis dixi volumine superiore, capite
XVI. Nunc tantum addo, ejusdem, quemadmodum & POLE-
MONIS, ** qui Apollinaris discipulus fuit, fragmenta quædam
existare in Actis Concilii Lateranensis, habiti Romæ contra Mono-
thelitas A. C. 649. Tom. 2. edit. Binianæ parte 1. pag. 468. Plura
Apollinaris fragmenta etiam ex Epistolis ad *Serapianem & Dionysium*,
nec non è libro ad *Flavianum* & alio contra *Diodorum* : & frag-
menta Apollinaristarum VALENTINI atque TIMOTHEI
Episcopi Beryti, extant apud Leontium libro contra fraudes Apol-
linaristarum, T. IX. Bibl. Patrum edit. Lugd. pag. 707. seq. Ubi
etiam mentio AGAPINI, CATAPHRONII, DIODORI,
HOMONII, JOBII, PAREGORII, URANII ex eadem
schola. De alio Apollinaris discipulo VITALI Episcopo,
† vide Epiphanium LXXVII. 20--23. qui vehementer dolet
Apollinarem errore illo abreptum, virum præstantissimum &
litteris apprime excultum, etiam ne assentiretur Ario, exilium
libenter passum, vid. p. 1018. Inter Apollinaris discipulos fuit etiam
DIONYSIUS quidam, cumque esse qui sub Dionysii Areopagite
nomine scripta sua supposuit, haud incredibilis suspicio est præ-
stantissimi Stillingsfleeti, de qua dixi Volumine V. cap. 1. pag. 5. ubi
etiam de TIMOTHEO, itidem Apollinaris discipulo, cui *Dionysius*
ille sua dicavit. Ab hoc Timotheo scriptam Historiam Ecclesiasticam
memorat Leontius Byz. lib. 3. contra Nestorium & Eutychem p. 698.
*si quis in manus sumat Ecclesiasticam Historiam quam Timotheus, Apollinaris dis-
cipulus composuit, nullum alium finem tanti laboris propositum ipsi reperiet, quam
commendationem Apollinarii, quam ex eo collegit quod ab ipso ad ipsum insinuat
Epistola scripta & rescripta essent.*

COLLUTHUS Alexandrinus Presbyter, Arii æqua-
lis, & cum ipso aliorum hæreticorum placitorum disseminator, licet
eius sectam diuturnam fuisse negat Epiphanius LXLX. 2. p. 728. Quan-
tum ex Philastrio cap. 78. & Augustino atque auctore, Prædestinati hæ-
retici

** De hoc Polemone Eulogius apud Photium Cod. 230. pag. 230. pag. 447. seq. & S.
Maximus Tom. 2. pag. 94. & 90. ubi ejus ἀντιρρητικὸν adversus SS. Patres, &
Epistolam sextam ad Timotheum Apollinaristam laudat.

† Jac. Basnage Epistola de hæresi Apollinaris pag. 51. seq. & illustrissimus Vir H. Nor-
de uno in S. Trinitate passo pag. 45.

reli 67. colligitur, diversum à DEO induxit principium ποιητικὸν malorum, atqve adeo visus suffragari Manichæo. Confer Petavium dogmat. Theol. Tom. 2. pag. 36. seq. In Concilio Alex. A. 324. depositus, & ante A. 340. defunctus Colluthus fuit. Vide Tillemontium Tom. VI. pag. 231. Pro Colluthians apud Honorium male *Colicianorum* nomen legitur. Ab hoc diversus & junior Colluthus hæreticus Monophysita & Severianus, cujus fragmenta, quædam leguntur in Actis Concilii Lateranensis A. 649. Tom. 2. Bini, parte 2. pag. 468. ex ejus satisfactione pro Theodosio Alexandrino hæretico & ex rescriptis contra Themistium Agnoëtam pro eodem Theodosio.

HIERACAS Leontopolitanus, Ægyptius, auctor Hieracitarum, lingvæ Græcæ atq; pariter patriæ Ægyptiacæ, nec non Medicæ artis & Astronomiæ atqve aliarum scientiarum peritus, ut ex ejus λόγοις apparere testatur Epiphanius LXVII. 1. qvi mox mentionem facit ejus ἐξηγήσεων in libros Veteris & Novi Testamenti. Sed & prolixam ab eodem περὶ ματεῖαν sive commentationem de Spiritu S. compositam esse refert pag. 711 seq. quod ex Epiphanio repetit etiam Nicetas IV. 34. thesauri Orthodoxæ fidei. Præterea commentarios allegoricos in Hexæmeron Græcæ & Ægyptiacæ, & Psalmos novitios sive νεωτεράκις. Cum Epiphanius ista scriberet A. C. 375. jam obierat Hieracas major nonagenario, cum ad obitum usque calligraphi artem exercuisset. Vide pag. 712. Vetus Testamentum non recepisit, legas apud Athanasium contra hæreses Tom. 1. pag. 1083. licet Vetere & Novo Test. uti scribit Damascenus hæresi 67. Divinæ naturæ divisionem in Filio inducere est visus Hieracas, ὅς ὡς Ἰερακιᾶς λυχνον ἀπὸ λύχνου, ἢ ὡς λαμπάδα εἰς δύο. Arius Epistola ad Alexandrum, apud Athanas. de Synodis Tom. 1. pag. 885. Epiphanium LXIX. 7. & Hilarium VI. de Trin. De Hieracitis locus insignis Joannis Carpathii Episcopi, ex MS opere de Anachoretis, productus à Cangio in appendice ad Glossarium Græcum: πλανῶν τὸν ἀπὸ τῆς ἀληθείας πίστεως, καὶ ἄγει αὐτὸν εἰς τὸ φρόνημα τῶν λεγομένων Ἰερακιτῶν, οἵτινες λέγουσι, μὴ ἀνθρώπινον σῶμα ἀνελήφεναι τὸν Χριστόν, μήτε ἐγείρεσθαι τὸ ἡμέτερον σῶμα ὃ περιέμεθα. Καὶ οἱ τρεῖς τὸν δεῖχαι, Θεὸς καὶ Τλὴ καὶ Κακία. Ἐξ ὧν κατασκευάζεται, μηδὲ θεωρικῶς τὸν λόγον, καὶ τέλειον ἀνληφθῆναι ἀνθρώπον, μήτε μὴν

Τε 3

σά

σώζεσθαι, τὸ εἶναι ἓνα τῶν πάντων ὁμολοῦν. In errorem abripit eum ἀρετῆς
 fide & abducit ad sententiam Hieracitarum, qui ajunt à Salvatore non esse assum-
 tum corpus, neque corpus nostrum quo sumus induti resurgere. Et tria esse
 Principia Deum, materiam & malitiam. Ex quibus consequitur nec Verbum
 factum esse hominem, neque perfectum hominem suscepisse, nec saluum teneri
 dogma quod una sit omnium causa.

LUCIUS ὁ δεύτερος Ἀρεῖος Nazianzeno Orat. XXIII. pag.
 417. ab Arianis in Samosatēnam primum, deinde in Alexandrinam
 sedem, Petro Athanasii successore detruso, euectus A. C. 371. de
 cujus truculentia in Catholicos meminit Socrates IV. 36. Epiphanius
 LXXIII. 38. pag. 886. & LXVIII. 10. pag. 726. seq. & uberius Pe-
 trus ipse in Epistola apud Theodoretum IV. 22. Hist. ad quam adden-
 dæ notæ Georgii Henschenii in Actis Sanctōr. Maji Tom. 3. pag. 207.
 seq. Anno 375. adhuc sedisse constat ex Epiphaniū LXVIII. 10.
 Postea iterum exturbatum Lucium CPolis excepit, ut narrat idem
 Socrates IV. 37. hinc CPoli etiam excedere coactus est una cum De-
 mophilo A. 380. Niceph. XII. 8. Ex hujus Lucii sermone de Paschate
 pauca quædam referuntur in Actis Concilii Romani Lateranensis sub
 Martino I. habitæ A. C. 649. Tom. 2. edit. Binianæ pag. 466.

MACEDONIUS, sed cujus nulla scripta memorari
 memini, Episcopus ab A. C. 343. CPolitanus, A. 361. depositus & in
 Concilio CPolitano quod inter Oecumenica secundum est, damna-
 tus A. 381. Hunc de Patre & Filio similia cum Catholicis sensisse scri-
 bit Ratrammus lib. 2. contra Græcos cap. 2. at enim noluit quidem
 Macedonius cum Arianis creaturam affirmare, quem Filium nuncu-
 pat S. Scriptura, tamen ὁμοιόσιον tantum cum Semi Arianis * etiam
 non ὁμοούσιον Patri illum esse docuit, ut ex Theodorito II. 2. Hist.
 & aliis veteribus scriptoribus patet. Spiritum S. vero πνεῦμα esse &
 ποίημα haud erubuit profiteri, ut post alios plurimos tradunt Jo.
 Zonaras apud Cotelerium III. monument. p. 465. & Photius Epist. 1.
 pag. 6.

MARCELLUS Ancyranus circa A. C. 373. demum, bi-
 ennio antequam Epiphanius adversus hæreses scriberet, obiit. F2.

cc-2

* Vide Epiphaniū LXXIII. 23. & 27. pag. 870. & 875. ubi Macedonium semi Ar-
 accenset. Confer quæ idem de Pnevmatomachis hæresi LXXIV.

cere cum Sabellio, licet negaret, ** visus atque ideo in Synodo CPol. A. C. 336. depositus, sed in Sardicensi A. 347. restitutus est. Vide Epiphanium hæresi LXXII. qui ejus expositionem fidei pag. 842 seq. & Epistolam de fide qua se Julio Episcopo Romano purgare voluit, servavit pag. 834-836. Contra Marcellum scripsit non modo *Acacius* Cæsarensis ex quo idem Epiphanius pag. 838-842. sed & *Basilus* Ancyranus teste Hieronymo cap. 89. & *Suida* βασιλεῖς: tum Acacii decessor *Eusebius*, de cujus quinque libris contra Marcellum dixi Volumine sexto cap. 4. pag. 92. ubi etiam de prolixo Marcelli opere adversus Asterium Sophistam & alios Arianos, ex quo fragmenta apud Eusebium supersunt. Gregorii Nysseni Epistola ad Sebastenos quæ Apologiam de receptis in communionem Marcellianis continet, edita est à Laur. Alexandro Zaccagnio in collectaneis monumentorum Veterum pag. 358.

Arii fautores, principio proditæ hæreseos.

A Chilles presbyter.
 Aërius Diospolititanus Episcopus.
 Aithalus presbyter.

Ammon sive Parammon Diaconus.

Antonius Tarsensis.

Arius presbyter (diversus ab Ario hæresiarcha.)

Asterius Sophista.

Athanasius Anazarbenis.

Auxentius Mediolanensis.

Cajus Pannonius.

Cares Presbyter.

Carponas presbyter.

Chales, Ἐθάλης, presbyter.

Eudoxius Germaniciæ Episcopus.

Eu.

** De SABELLII hæresi doleo interdixisse dissertationem quam promisit B. Doctor meus Tho. Ittigius in appendice de hæresiarchis Apostolicæ ætatis pag. 432. Duos fuisse Sabellios ὁμοπατριᾶς & ταυτοθεῖς propugnatores, unum Libycum sive Afrum, alterum Pentapolitanum Episcopum, scribit Timotheus presbyter de receptione hæreticorum, editus à Cotelerio III. monument. pag. 385. Sed Libycus ab illo Pentapolitano neutiquam diversus est, qui hæresin præceptoris sui Noëti disseminare latius cepit A. C. 257. ut notarunt Benedictini notis ad S. Ambrosium Tom. 2. pag. 445. Petavius dogm. Theol. Tom. 2. pag. 33. seq. & Rev. Christianus Wormius in Historia Sabellianismi edita Francof. 1696. 8. capite 3. Idem de Marcello Ancyrano videndus capite 5.

Eusebius Cæsarensis Episc.

Eusebius Nicomediensis Episc.

Eustathius Sebastenus.

Euzoius Antiochenus.

Gregorius Beryti Episc.

Georgius Alexandrinus atque inde Arethusaepresbyter, ac denique
Episcopus Laodicens.

Helladius Diaconus.

Irenæus Diaconus.

Julianus Diaconus.

Julius Diaconus qui cum Ario subscripsit Epistolæ apud Epiphan.

LXIX. 7.

Leontius Antiochenus.

Lucius Diaconus.

Macarius Diaconus.

Marcus Alexandrinus.

Maris Episcopus Chalcedonensis.

Menas Diaconus.

Menophantus Ephesi Episc.

Menophilus.

Narcissus Neroniadis sive Irenopolisin Cilicia Episcopus.

Parammon sive Ammon Diaconus.

Patrophilus Scythopolitanus Episcopus.

Paulinus Tyri Episcopus.

Pistus presbyter Marcotis, & deinde Arianorum Episcopus Alex.

Saras sive Seras presbyter ac deinde Episcopus Paretoinensis in
Libya,

Sarmatas presbyter.

Secundus Episcopus Ptolemaidis Pentapolitanus.

Serapion Diaconus.

Sisinnius Libycus.

Theodotus Laodicens Episcopus.

Theognis Nicæus Episc.

Theonas Libyæ Episcopus Marmaricensis.

Valens Pannonius.

Urfacius Pannonius.

Zosimus Diaconus.

CAPUT

CAPUT XXIV.

De aliis sæculi IV. Scriptoribus, hætenus
indictis.

ACACIUS luscus, Eusebii A. C. 339. defuncti in Episcopatu Cæsareensi successor librorumque hæres, sed in fide mire inconstans & jam semiArianorum jam Anomæorum promachus, jam Nicæni subsignator Symboli, obiit circa A. C. 366. Vide Tillemontium Tom. VI. memoriar. Historiæ Eccles.

Hujus Acacii expositio fidei in Synodo Seleuciensi A. 359. edita, ejus meminit Svidas in *Ἱερογloss.* exstat apud Epiphani. LXXIII. 25. cui subscripsere:

Apollonius Episcopus Oxyrinchi.

Arabion, Adraorum, Ἀδράων in Arabia.

Angarus Cyri Euphratesiæ.

Augustus Euphratesiæ.

Barochius Arabiæ.

Basilus Cauniorum Lydiæ.

Charisius Azoti.

Cyrion, Doliches Episcopus.

Elissæus, Diocletianopolitanus.

Evagrius Episcopus Mytilenes insularum.

Eudoxius Episcopus.

Eusebius Sebastenus in Palæstina.

Eusebius Seleuciensis in Syria.

Eustathius Epiphaniæ Episcopus.

Eustathius Pinarorum & Didymorum.

Eutychianus Patarorum in Lycia.

Eutychius Eleutheropolitanus.

Exeresius Gerasorum.

Georgius Alexandria.

Germanus Petrarum.

Uu

Helio-

Heliodorus Sozusæ Pentapolis Episcopus,

Irenæus Tripolitanus in Phœnicia.

Leontius Lydiæ.

Magnus Themisforum, in Phrygia.

Pancratius Pelusii.

Paulus Emesenus.

Petrus Hippi Palæstinæ.

Philicadus Angustadorum in Phrygia.

Phœbus Polychalandæ Lydiæ.

Ptolemæus Thmucos Augustonices,

Pollux provinciæ secundæ Libyæ.

Serapion Antipyrgi Libyæ.

Seras, Σέρας Parætonii Libyæ.

Stephanus Ptolemaidis Libyæ.

Theoctistus Ostracines.

Theodosius Philadelphiæ Lydiæ.

Uranus Tyri.

Zoilus Larissæ Syriæ.

De cæteris Acacii scriptis dixi supra in Eusebio Tom. VI. hujus Bibl. pag. 31. ubi & de aliis Acaciis. Fuit eodem tempore Acacius quoque Cæsarensis Sophista Ethnicus, Libanii amicus eloquentia illum etiam superaturus, nisi juvenis obiisset, de quo Eunapius pag. 135. seq. & Svidas in Λιβάνιῳ. Sed occasione Acacii Cæsarensis Episcopi juvat hoc loco syllabum Cæsarensium Episcoporum subjicere qualem ex Actis Conciliorum V. C. Hadrianus Relandus in Palæstina sua lib. 3. pag. 676. seq. exhibuit. Præmittam autem illi locum de antiquioribus Cæsarensibus Episcopis, qui exstat in Constitutionibus Apostolorum Clementinis lib. VII. cap. 46. Κωνσταντίας δὲ τῆς Παλαιστίνης πρότερον μὲν Ζακχαῖ ὁ ποτὲ τελώνης, μετ' οὐν Κορνήλιον, καὶ τρεῖς θεόφιλον. Ad quæ verba Cotelierius: *Concordant in Zacchæo alia Clementi pariter adscripta, itemque Rufinus præfatione ad recognitiones, ac hæresographus Sirmondianus, hæresi 11. & 13. In Cornelio Martyrologia, nec non Egesippus tractatu de distantis locorum terra sancta. Theophili autem Episcopi, hujus aut alterius, ad quem Evangelista Lucas scripserit, mentio fit ab Hîdoro, Originum libro 6. cap. 2. Verum Pseudo Clementis Apocryphos libros aut non legit, aut potius lectos sprexit Eusebius Cæsariensis, alias tanta Ecclesiæ ius ornamenta nequaquam in Operibus suis omisurus.*

Episcopi

Episcopos Cæsareæ hos invenio in actis Conciliorum commemoratos:

THEOPHILUM, qui actis concilii Cæsareensis, habiti anno æræ Christianæ 198. subscripsit. Vide Eusebium *Hist. Eccles.* V. 23. Hieron. cap. 43. Catalog. & Stephani Baluzii novam collectionem conciliorum Parisiis editam anno hujus sæculi septimo pag. 13

AGRICOLAUM. Hic subscripsit concilio Ancyrano habito anno 314. Vide *tomum* 1. conciliorum generalium pag. 1475. At alii Agricolam hunc non agnoscunt, sed seriem episcoporum à Theoctisto ad Eusebium ita texunt: THEOCTISTUS, DOMNUS, THEOTECNUS, AGAPIUS, EUSEBIUS. Confer Eusebii *Hist. Eccles.* VI. 19. & VII. 14.

EUSEBIUM, * ab amicitia martyris Pamphili dictum, virum scriptis clarissimum. Hic subscripsit concilio Palæstino habito anno 318. Vide Baluzii novam collectionem conciliorum p. 23. Subscripsit & concilio Nicæno. Vide *tom.* II. conciliorum general. pag. 51.

ACACIUM. Hic successit Eusebio. Theophanes in Chron. Ἀπὸ Ταννὺν (Εὐσεβίου) Ἀκάκιον μαθητὴν καὶ διάδοχον τῆς θρόνου Κασσαρείας ἐλάττας. Hieronymus Epist. ad Minervium: *Acacius Cæsareæ quæ prius turris Stratonis vocabatur, post Eusebium Pamphili episcopus*. Hic subscripsit conciliabulo Seleuciensi anno 359. (Vide Epiphanium *Heres.* LXXIII. pag. 874. aut Baluzii supplement. Concilior. pag. 66.) & Concilio Antiocheno anno 363. Vide Socratis *Hist. Eccles.* III. 25. aut *tom.* II. concilior. pag. 828. Hujus & Euzoii studium in instauranda celebri bibliotheca Cæsareensi, quam Pamphilus dedicaverat, laudat Hieronymus in Epist. ad Marcellam & in catal. script. Ecclesiasticorum. Laudat plus semel codicem Evangelii Matthæi, Chaldaïco & Syro sermone sed Hebræicis literis conscriptum, qui in illa Bibliotheca erat. Hinc discimus Evangelia Matthæi Hebræa quæ circumferuntur esse commentitia. Chaldaïcum Syrumque erat id quod citat Hieronymus, sed Hebraicum appellat, quod literis esset conscriptum Hebræis. Vide eum l. III. *dial. adversus Pelagianos*, p. 533.

U u 2

(De

* Ante Eusebium perperam scribunt Episcopatu Cæsareensi functum Pamphilum Martyrem, Jvo Carnotensis & Petrus de Natalibus.

(De Acacii successore Evzoiō ita Epiphanius LXXIII. 37. p. 885. *Ἐξ αὐτῶν γὰρ Εὐζώϊος &c.* Ex hoc enim grege Casariensis EUZOIUS prodit illorum (Semiariorum) discipulus, qui post Acacium sedi illi praeiit, cum ante PHILUMENUS à Cyrillo Hierosolymitano in illa constitutus fuisset, ac deinde CYRILLUS senex ibidem ab Eurychio collocatus, ac demum GELASIUS ab Cyrillo Hierosol. cujus sororis erat filius, rursus esset impositus. Cum enim hi tres illis ordinati forent, & ob mutuas simulatas dignitate cessissent, postmodum EUZOIUS sedem illam obtinuit. Hieronymus de Scriptor. E. cap. 113. *Euzoius apud Ithespium Rhetorem, cum Gregorio Nazianzeno Episcopo adolescens Casarea eruditus est: & ejusdem postea Urbis Episcopus plurimo labore corruptam Bibliothecam Origenis & Pamphili in membranis instaurare conatus est. Feruntur ejus variis multiplicibusque tractatus, quos nosse perfacile est.* Idem cap. 131. *Gelasius Casarea Palaestina post Euzoium Episcopus, accurati limatque sermonis, fertur quadam scribere, sed celare.)*

THALASSIUM. Subscripsit concilio Constantinopolitano anno 381. Vide tom. II. concilior. pag. 956.

EULOGIUM. Subscripsit concilio Diospolitano, anno 415. Vide tom. II. concilior. pag. 1532. an forte *Euzoius* legendum?

GLYCONEM. Subscripsit concilio Chalcedonensi per Zozimum, anno 451. Vide tom. IV. concilior. pag. 80. & 787.

IRENAEUM. Mentio ejus fit in actis concilio Chalcedonensi subiectis. Vide tom. IV. concilior. general. pag. 889.

ELIAM. Subscripsit concilio Hierosolymitano anno 536. Vide tom. V. concilior. pag. 284.

JOHANNEM. In actis concilii Constantinopolitani, anno 553. Vide novam collectionem Baluzii pag. 1497. & tom. V. concilior. pag. 192. & 416.

Alios quosdam Casarea Palaestinae Episcopos vide apud Sandium pag. 33. appendicis ad nucleum Historiae Ecclesiasticae.

ALEXANDER, Alexandrinus ab A. C. 312. ad 326. Episcopus, successor Achillae fratris, adversarius praecipuus Arii, quem in Concilio Alexandrino A. 324. & Nicæno A. 325. damnavit post haeresin ipsius variis prius scriptis Epistolis confutatam, quas cum responso Episcoporum in unum volumen conegessit, ut ex Socrate & Sozomeno notavi supra pag. 310. Ex his exstat:

1. Episto-

1. Epistola Encyclica de depositione Arii, apud Socratem lib. 1. cap. 6. Gelasium II. 3. de Actis Concilii Nicæni, (ubi etiam subscriptiones) * tum apud Nicephorum VIII. 8. & in Tripartita I. 13.

2. Ad Alexandrum CPolitanum (sunt qui Thessalonicensem malunt) τόμⓄ sive Epistola de fide, apud Theodorum lib. 1. Hist. cap. 4. ubi Valesius verba: πρὸς ὁμώνυμον, male vertit ad gentilem sum.

Tales fere septuaginta ad diversos Episcopos (τοῖς πανταχῇ Ἐπισκόποις Sozom. lib. 1. c. 15.) scripsisse refert Epiphanius LXIX. 4. Nominatim ad Macarium Hierosolymitanum Eusebium Cæsareensem, Asclepium Gazæum, Macrinum Jamniensem, Zenonem Tyrium, Philogonum Antiochenum, Eustathium Berrhoënsem.

His accedit 3. quàmè Codice 2417. Regis Christianissimi ** dedit Cotelierius ad Constitut. Apostol. VIII, 28.

*Deposito Arii & eorum qui cum illo,
per Alexandrum Archiepiscopum
Alexandria,*

Καθαίρεσις Ἀρείου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ,
ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου
Ἀλεξανδρείας.

*Alexander Presbyteris & Diaconis
Alexandriae atque Marcotæ presens præ-
sentibus, dilectis fratribus in Domino
salutem.*

ἈλέξανδρⓄ πρεσβυτέρους καὶ δια-
κόνους Ἀλεξανδρείας καὶ Μαρσώτης πα-
ρῶν παρῶσιν, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς
ἐν κυρίῳ χαίρειν.

*Licet jam subscripseritis illis qua ad
Arium & Arianos misi, adbor-
tans eos ad negandam impietatem & ad
assentiendum sanae atque Catholicae fidei,
rectamque sententiam vestram ostende-
ritis, nec non in dogmatibus conso-
nantiam cum Ecclesia Catholica; ta-
men quia & ad omnes ubique terrarum
Communiſtros de Ariana secta litteras
dedi, necessarium censui, ut vos qui-*

Εἰ καὶ φθάσαντες ὑπεγράψατε
οἷς ἐπέστειλα τοῖς περὶ Ἄρειον προτρέ-
πων † αὐτοῖς ἀρνήσασθαι μὲν τὴν
ἀσέβειαν, πεποιθῆναι δὲ τῇ ὑγιαίνουσῃ
καὶ καθολικῇ πίστει, καὶ ἐδείξατε ἐαν-
τῶν ὁρῶν τὴν προαίρεσιν, καὶ τὴν
ἐν τοῖς δόγμασι συμφωνίαν τῆς κα-
θολικῆς ἐκκλησίας, ὅμως ἐπειδὴ καὶ
πρὸς τὰς ἀπανταχῇ συλλεττομένους
ἐπέστειλα περὶ τῶν περὶ Ἄρειον, ἀ-

U u 3

ναγ-

* In Gelasio subscribuntur nomina 33. Presbyterorum, & Diaconorum 29. sed in nova Athanasii editione Tom. 1. pag. 401. habes nomina presbyterorum 36. & Diaconorum 44.

** Exstat & in Cæsarea Bibl. teste Lambecio III, pag. 87.

† f. αὐτῶς.

ναγκαῖον ἡγησάμενα, ὑμᾶς μὲν τὰς
τῆς πόλεως κληρικὰς συναγαγεῖν,
ὑμᾶς δὲ τὰς ἀπὸ τῶ Μαρεώτε μετα-
πνεύσαντας, μάλιστα ὅτι καὶ ἀφ'
ὑμῶν Χάρης καὶ Πιστὸς πρεσβύτεροι, καὶ
Σαραπίων, καὶ Παράμμων, καὶ Ζώ-
σιμος, καὶ Εἰρηναῖος διάκονοι, ἐπη-
κολέθησαν τοῖς περὶ Ἀρειον, καὶ ἡγά-
πησαν σὺν αὐτοῖς κατααιρεθῆναι ἵνα
καὶ τὰ νῦν γραφόμενα γινώτε, τήντε
ἐν τέτοις συμφωνίαν ἐαυτῶν ἐπιδεί-
ξησθε, καὶ τῇ καταρσεσθὶ τῶν περὶ
Ἀρειον καὶ τῶν περὶ Πιστὸν σύμφηφοι
γένησθε. Πρέπῃ γάρ τὰ παρ' ἐμῶ
γραφόμενα γνώσκων ὑμᾶς, καὶ ἐκα-
στον ὡς παρ' αὐτῶ γραφόμενα, ἐν τῇ
καρδίᾳ κατέχευ.

dem civitatis Clericos congregarem, et
vos vero qui de Mareota estis arcefferem,
præcipue cum ex vobis quoque Chares &
Pistus Presbyteri, Serapio, Paramon,
Zosimus, & Irenæus Diaconi, Arianos
affectati fuerint, atque cum illis deponi
voluerint; quo tam quæ nunc
scriptis mandata sunt cognoscatis, cum
vestrum in iis consensum demonstratis,
itemque Arii, Pisti, sociorumque depo-
sitioni suffragemini. Decet enim vos
quæ à me scripta sunt scire, & unum-
quemque ea quasi à se essent exaratis,
corde retinere.

Constantini M. Epistola scripta sub extremum A. 303. Nicomedia ad Alexandrum hunc & Arium extat integra apud Euseb. II. 64-72. de vita Const. & ex parte apud Socratem I. 4. Niceph. VIII. 13. Confer D. Balthazaris Bebelii diff. ad hanc Epistolam editam Argentorati 1663. Dannhavveris salve Reformatum contra Bergium pag. 171. seq. & Tillemontium Tom. 6. memor. pag. 228. qui Eusebium Nicomediensem Imperatori stylum suum commodasse in hac Epistola scribenda suspicatur. De Alexandro altero qui S. Athanasium successorem habuit, accurate ut solet idem Tillemontius pag. 213-238. & de Alexandro C. Politano T. 7. p. 32. seq.

AMBROSIIUS Alexandrinus, Didymi auditor, diversus ab Ambrosio Alexandrino, celebri illo * Origenis ἐργοδιδάκτω.

* Dixi de hoc in Volumine V. hujus Bibl. pag. 272. A. duobus his diversis 1.) Ambrosius Mediolanensis Episc. de quo nota vox Theodosii Imp. apud Theodorum V. 12. Hist. Ἀμβρόσιον γὰρ ἵδω μόνον Ἐπίσκοπον ἀξίως καλεσμένον, Unum Ambrosium novum qui Episcopus dici mereatur. Illum A. C. 398. obiisse probat Papebrochius in diff. de anno & die mortis S. Ambrosii, quæ extat ante Tomum I. Act. Sanctior. Aprilis pag. XXXVIII. seq. De ejus vita ex veteribus videndus Paulinus presbyter (diversus à Nolano) Ambrosii notarius: tum Metaphrastes à Benedictinis Græcè & Latine editus. E recentioribus Erasmus XXVIII. epist. 3. Baronius ante edit. Ambrosii Romanam & in Annalibus, Tomo IV. Tillemontius Tom. X. memor. Par.

scripsit teste Hieronymo cap. 126. Catalogi, *adversus Apollinarem* volumen multorum versuum *de dogmatibus & commentarium in Job.* Vide Acta Sanctor. 17. Martii Tom. 2. p. 513. seq.

Apud Clariss. Caveum calami errore post Ambrosium Didymi auditorem, Ambrosius etiam Tomitarum Episcopus memoratur, sed pro Ambrosio ibi legendum Theotimus.

AMMON sive AMMONAS vel AMMONIUS inter primos * Monaches & cœnobii Nitriensis in Ægypto conditor, de quo Athanasius in vita Antonii & Epist. ad Dracontium Tom. 1. pag. 957. Palladius in Hist. Lausiaca cap. 7. Rufinus in Vitis Patrum cap. 29. Socrates IV. 23. Sozomenus lib. 1. cap. 14. atque inde Tripartita lib. 1. c. 11. Græci Menologio 4. Octob. Huic tribuuntur capita XIX. *Paranetica* sive *Ascetica* quæ è Græco versa Latine edidit Gerh. Vossius inter Ephræmi Syri opera Tom. 2. p. 499. Exstant eadem Ammonæ capita ascetica Græce MSS. in Bibl. Casarea: incipiunt: *τῆς σεαυτὸν ἀρετῆς ἀγαπή.* Ex Eiusdem institutionibus *Asceticis* capita XXII. *τίνας τε πράξεις εἶναι.* Hoc idem scriptum memorat Labbeus pag. 91. Bibliothecæ novæ MSS. *de quatuor illis quorum si vel unum quis habeat nec penitentiam agere potest, nec Deus ejus orationem exaudit.* Alius Ammon Arianus quem ab Alexandro Episcopo Alex. ejectum Ecclesia testatur Athanasius ad solitariam vitam, agentes Tom. 1. pag. 858. Alius Episcopus Pachnemunitanus in Ægypto ab Arianis sub Constantio & deinde iterum A. 373. missus in exilium, cujus mentio apud Athanas. in Apologia ad Constantium & Epist.

1705. 4. & hujus memoriis tunc necdum editis usi Godfridus Hermantius in vita Ambrosii libris XII. distincta editaque Gallice Paris. 1678. 4. & Benedictini Jac. Frichius & Nic. Nourritus ante luculentam suam Ambrosii editionem Paris. 1686. fol. Non alienum ab instituto meo adscribere judicium quod de Ambrosio hoc fert Combesius in Bibl. Concionatoria: *Suspecti Ambrosii in reddendis vertendisq. Græcis (Philonis) Origenis, Eusebii, maximeque Basilii, dexteritatem, quo in genere omnium facile princeps videri possit, mihiq. sane multis partibus Hieronymo superior videtur, sic tota sensus expressione stylo ipse suo ac purior iniset, nec tam ex aliorum scriptis in suos videtur alveos corrogare, quam à se propria fundere.*

2.) Ambrosius Monachus Græcus, cujus sermonem ad virgines sacras latine versum sub Ambrosii Mediolanensis nomine ediderit actorum Sanctorum curatores, Vide Baronium ad A. 328. n. 107. & Benedictinos not. ad Ambros. Tom 2. p. 478. 3.) Ambrosius Thaumaturgus quem *περὶ σαρκώσεως καὶ πίσεως* laudat Jo. Damascenus in parallelis p. 773 Ne dicam de Ambrosio Autperto, vel de Ambrosio ad quem Petrus Damiani scripsit Opusc. 1. aut de Ambrosio Coriolano, vel de Ambrosio 1. aëgio Ord. Prædicator. & de Ambrosio Camaldulensi aliisque junioribus.

Vide Tillmont. Tom. 7. memoir. pag. 153. seq.

Epist.ad Antiochen. Tom.1. p. 705. 580. & apud Epiphan. LXXII. 11. Alius Ammon Thebaidis Episc. ad quem exstat Epistola Canonica Theophili Alexandrini in Pandectis Canonum Bevereg. T.2. p. 172. Idem Ammon Episcopus Elzarchiæ, cujus Epistolam ad Theophilum Alex. de vita & conversatione SS. Pachomii & Theodori edidit Papebrochius in Actis S. Pachomii. T.3. Maji p. 63. Alius Ammon Episc. Hadrianopolitanus laudatus à Cyrillo Alex. libro ad Reginas Tom. V. parte 2. pag. 50. & S. Maximo ad Dionysium Areopag. cap. 7. de cœlesti Hierarch. pag. 88. Ἀμμων ὁ Ἀδελανπολίτης ἐν τοῖς περὶ ἀναστάσεως αὐτοῦ κατὰ Ωριγένους λόγους. Ejusdem Ammonis nomen excidit p. 423. ad cap. 7. de Eccles. Hierarchia, ita enim legendus ille locus: ἀναγνωθὶ μεθ' οὗ τῆς ἀγίας μάρτυρος καὶ Ὀλυμπίου Ἐπισκόπου τῆς δυνάμεως (sancti Martyris & Episcopi Olympi in Lycia) (hæc enim omnia ad unum Methodium pertinere, acute vidit Clariss. Caveus) καὶ Ἀμμωνος Ἀδελανπολίως τὰ κατ' αὐτὸν (Ωριγένους) περὶ ἀναστάσεως γραφέντα. Præter hos Ammon sive Ammonius quidam Alexandrinus scriptor Græcus quinti sæculi subinde citatur in Catenis Græcorum Patrum. Sed de hoc & aliis Ammoniis dixi lib. IV. cap. 26. Incertum cujus Ammonii plures Epistolæ ferri apud Chaldæos scribit Hebedjesu in Catalogon. 50.

ANASTASIA sub Diocletiano Martyr Romanæ, cujus nomine Epistolæ duæ * ad Chrysogonum cum hujus responsoriis exstant apud Svidam in χρυσόγονος & Nicephorum lib. XIV. sub extrem. Hujus Anastasiæ vita apud Surium 25. Dec. Alia Anastasia Martyr Virgo, de qua apud eundem Surium ad 28. Octobr.

S. ANTONIUS Ammonis suppar, Monachorum & ipse Ægyptiorum atque Eremitarum post Paulum Thebanum Pater, abstinentis vitæ, sanctitatis & Zeli pro Christo in mediis persecutionibus probati laude clarissimus obiit in Thebaide 17. Januar. A. C. 357.

græcis

* Olivierus Maillardus sermone 4. post cineres: *Scotus dicit in tertio, quod quando quis offendit nos, non possumus optare damnationem suam sine peccato mortali, nec etiam quod moriatur, nisi in duobus casibus. Primo quando impedit bonum commune & servitium divinum; secundo, quando est publicus peccator, & non vult se corrigere. Et fundat se in una litera quam mandavit S. Anastasia beato Chrysogono, quæ habet: virum malum, & rogabat eum quod oraret ut moreretur: nec ipsa peccatrix in id quod impedit eam à servitio divino.* Vide Menagiana Tom. 4. pag. 208.

ætatis CV. Neque scriptis neque sapientia externa neque arte quacunqve, sed sola in DEum pietate inclaruisse Antonium scribit Athanasius in ejus Vita pag. 121. *ὁ γὰρ ἐκ συγγραμμάτων, ἔδεδεκται τῆς ἐξωθεν σοφίας, ἔδεδεκα δὲ τινὰ τέχνην, διὰ δὲ μόνην θεοσεβείαν ὁ Ἀντώνιος ἐγνωρίσθη.* Et p. 95. *ὅτι μὴ μεμάθηκε γράμματα.* Græce non calluisse Antonium testatur Palladius in Lausiaca historia cap. 69. verum *septem* ejus, Apostolici sensus sermonisq; *Epistolas* ad diversa Monasteria, ex Ægyptiaca in Græcam linguam translatas jam olim testatus est Hieronymus c. 88. de scriptoribus Eccles. addens præcipuam ex his esse *ad Arsenoitas*. Hodie septem illas Epistolas Asceticas lectu dignas & præclaras habemus Latine, è Græco versas à *Valerio Sarasio*: Sed in Bibliotheca Patrum * quod mireris, universæ præter primam ad fratres Arsenoitas inscribuntur, male hoc quidem, excepta secunda quam vere ad Arsenoitas scriptam & Hieronymi judicio cæteris prælatam, dubium haud est. Hæc sola etiam ad Arsenotas inscribitur in antiquioribus editionibus, ut in Microprebytico Basil. 1550. fol. & in Orthodoxographis 1555. fol.

2. Clariss. Caveus auctor est, in Bibliotheca Patrum haberi sub Antonii nomine *sermonum libros duos*, illosqve auctoris esse longerecentioris, atqve id Basilii, Chrysostomi, & aliorum in iis nomina deprehensa satis liquido ostendere. Sed in Bibliotheca Patrum Lugd. nusquam duos illos sermonum libros, verum unicum tantum brevem Antonii sermonem reperies, *de vanitate Mundi & resurrectione mortuorum*, qualem Latine ex veteri Codice Aldi Manutii vulgaverat Gerhardus Vossius ad calcem Gregorii Thavmaturgi pag. 128. Mogunt. 1604. 4. At enim sermonum libri duo, quos Antonio nostro Trithemius tribuit, & qui in Bibliothecis Patrum antiquioribus Paris. A. 1575. Tomo I. & 1589. Tomo V. Latine leguntur, sunt *Antonii Monachi* longe junioris, qui ab excerptandi studio dictus est *Melissa*, libri duo locorum Communium de Virtutibus & Vitiis, de quibus

XX

bus

* Bibl. Patrum edit. Lugd. Tomo IV. (sic & in aliis editionibus Bibliothecæ Patrum Paris & Colon) Præmittitur Symphoriani Campegi sive Champerii Lugdunensis Epistola, cujus etiam latinam Epistolarum versionem esse, falso traditur in Henderichii pandectis Brandenburgicis. Antonii Epistolas à Symphoriano primum editas Paris. 1515. & deinde cum Dionysio Carthusiano ad Dionysium Areopagitam reculas notat Rev. Jo. Godfridus Olearius in Bibliotheca scriptorum Ecclesiasticorum pag. 64.

bus dicam infra capite trigesimo, & quorum auctorem Caveus alibi refert ad medium sæculum à Christo nato duodecimum.

3. *Exhortatio ad Monachos*, apud Athanasium in Antonii vita pag. 25-60. edit. primæ Hœschelianæ.

4. *Regula Monachis præscripta*, primo loco legitur Latine in Codice Regularum Monasticarum collecto à Benedicto Anianense Abbate (qui A.C. 800. claruit,) edito à Luca Holstenio Rom. 1663. & Paris. 1663. 4. Ejusdem Regulæ versionem ex Arabico edidit Abraham Ecchellensis Paris. 1646. 8.

5. *Epistola XX.* Latine versæ ex Arabico ab Abrahamo Ecchellensi, & Cardinali Barberino dicatæ, Paris. 1641. 4. Has Antonii ingenio, divina ejus sapientia, hominis vere *œtēdidaxēs* dignissimas & ejus vivos characteres esse affirmat Combesius in Bibl. Concionatoria. Aliæ illius Epistolæ, ut quas ad Constantinum M. scriptas memorat Sozomenus II. 31. quemadmodum & Constantini ad Antonium de quibus Hieron. in Chron. ad A. 335. &c. interciderunt.

6. *Sermones XX. ad Monachos.*

7. *Admonitiones & dogmata varia ad Monachos.*

8. *Sententiarum quarundam expositio & ad interrogata varia responsiones.* Hæc omnia itidem ex Arabico conversa à se, Latine vulgavit idem Ecchellensis, adjuncta duplici S. Antonii vita itidem ex Arabico versæ, & Borhaneddini Alzernouchi, scriptoris Arabis libello Ethico qui Enchiridion studiosi scribitur, quem nuper Arabice cum ejusdem Ecchellensis, & altera illustris Viri Frid. Rostgaardi versione vulgavit eruditissimus Relandus Trajecti à Rhen. 1709. 8.

De Antonii vita ab Athanasio scripta dixi lib. V. cap. 1. pag. 302. Illius lectione multos ab Ethnicismo ad dogma Christianum conversos scribit Augustinus VIII. 6. Confess. Laudant & Nazianzenus, Palladius multique alii. Illustrat etiam Caspar Barthius LVII. 1. Adversar. De symbolis S. Antonii imagini appingi solitis, igne, sue, libro, baculo, tintinnabulo, Tau vesti appicto, fusc dissent. Theophilus Raynaudus Tom. VIII. Opp. pag. 367. seq. atque Chronotaxin Antonianam, sive vitam S. Antonii, ordine annorum digeram exhibet pag. 411-421. Accurate etiam de illo Tillemontius T. 7. memor. pag. 101. seq. & de ejus scriptis pag. 134. seq. AQT

AQVILIUS * SEVERUS in Hispania de genere illius Severi ad quem Lactantii duo Epistolarum scribuntur libri, composuit volumen, quasi ὁδοπορεῖον totius sue vitæ statum continens, tam prosa quam versibus, quod vocavit κατασκευὴν sive πείρα, & sub Valentiniano Principe obiit. Hæc Hieronymus cap. 111. Catalogi. Sed Volumen illud Aqvilii, quod ex Græco carmine & prosario sermone mistum fuisse innuit Hieronymus, perinde ut duos illos Lactantii, Latini scriptoris Epistolarum libros desideramus. Ex Hieronymo idem repetit Pseudo Dexter in Chronico ad A. C. 370. Aquilius Severus domo Toletanus, ex genere alterius Aquilii Severi, ad quem Lactantius nuncupavit volumen Epistolarum, hoc tempore magno in pretio habetur. In alio fragmento Chronici quod sub Dextri nomine exstat ad calcem Bibliothecæ Hispanicæ Nic. Antonii ad A. C. 372. tantum hæc leguntur verba: Aquilius Severus Toleranus flet. De familia apud Romanos celebratissima Aqviliorum accurate Joannes Glandorpius in Onomastico p. 111. seq. & illustris Vir Philippus à Turre in monumentis veteris Antii cap. 2.

BASILIIUS Episcopus Ancyranus (non confundendus cum Basilio Ancyrano presbytero, qui tempore Juliani martyrium subiit, & de quo Acta Sanctor. ad diem XXII. Martii, ac Jo. Tillemontius Tom. VII. memor. pag. 375. seq. 728. seq.) Apud Hieron., cap. 29. Catalogi multi Codices, etiam Jo. Marcianæ editio habet: Basilius Ancyranus Episcopus, artis medicine quemadmodum & apud Freculphum & Honorium legitur, & Græcus Hieronymi interpret atq; Svidas: παρὰ τὴν τέχνην, licet hæc verba in Francofurtensi Sophronii editione sunt omissa. Quoniam mihi insolens videbatur locutio, Episcopus artis medicine, pro artis illius perito: atque in Miræi editione reperiebam, Basilius Ancyranus, Episcopus arcis Mecheæ, hanc potius amplexus sum lectionem, cum plures referrem Basilius, supra pag. 63. præcipue cum & Caveo illam vidissem placuisse. Jam vero attentius Hieronymi verba cogitans, fateor illum arcis Mecheæ Episcopatum suspectiorem etiam mihi videri. Omitto quod apud alios veteres de hac Basiliū ἐπισκοπῇ altum silentium. Illud tantum urgeo, apud Hieronymum necessario jungenda esse verba Ancyranus Episcopus, nam

X x 2

certe

* In quibusdam Honorii Augustod. Codicibus male Achillius. Alii Acilius. Apud Freculphum Tom. 2. Chron. lib. 2. cap. 15. Acilius (Græcis Ἀκύλιος) Apud eundem pro verbis κατασκευὴν sive πείρα, monstrum habes vocabuli εἰς τὰς πέτρας sive petram.

bus dicam infra capite trigesimo, & quorum auctorem Caveus alibi refert ad medium sæculum à Christo nato duodecimum.

3. *Exhortatio ad Monachos*, apud Athanasium in Antonii vita pag. 25-60. edit. primæ Hoeschelianæ.

4. *Regula* Monachis præscripta, primo loco legitur Latine in Codice Regularum Monasticarum collecto à Benedicto Anianense Abbate (qvi A.C. 800. claruit,) edito à Luca Holstenio Rom. 1663. 4. & Paris. 1663. 4. Ejusdem Regulæ versionem ex Arabico edidit Abraham Ecchellensis Paris. 1646. 8.

5. *Epistola XX.* Latine versæ ex Arabico ab Abrahamo Ecchellensi, & Cardinali Barberino dicatæ, Paris. 1641. 4. Has Antonii ingenio, divina ejus sapientia, hominis vere *Θεοδιδάκτῃ* dignissimas & ejus vivos characteres esse affirmat Combesius in Bibl. Concionatoria. Aliæ illius Epistolæ, ut quas ad Constantinum M. scriptas memorat Sozomenus II. 31. quemadmodum & Constantini ad Antonium de quibus Hieron. in Chron. ad A. 335. &c. interciderunt.

6. *Sermones XX. ad Monachos.*

7. *Admonitiones & dogmata varia ad Monachos.*

8. *Sententiarum quarundam expositio & ad interrogata varia responsiones.* Hæc omnia itidem ex Arabico conversæ à se, Latine vulgavit idem Ecchellensis, adjuncta duplici S. Antonii vita itidem ex Arabico versæ, & Borhaneddini Alzernouchi, scriptoris Arabis libello Ethico qvi Enchiridion studiosi scribitur, quem nuper Arabice cum ejusdem Ecchellensis, & altera illustri Viri Frid. Rostgaardi versione vulgavit eruditissimus Relandus Trajecti ad Rhen. 1709. 8.

De Antonii vita ab Athanasio scripta dixi lib. V. cap. 1. pag. 302. Illius lectione multos ab Ethnicismo ad dogma Christianum conversos scribit Augustinus VIII. 6. Confess. Laudant & Nazianzenus, Palladius multique alii. Illustrat etiam Caspar Barthius LVII. 1. Adversar. De symbolis S. Antonii imagini appingi solitis, igne, sue, libro, baculo, tintinnabulo, Tau vesti appicto, fule differit Theophilus Raynaudus Tom. VIII. Opp. pag. 367. seq. atque Chronotaxin Antonianam, sive vitam S. Antonii, ordine annorum digeram exhibet pag. 411-421. Accurate etiam de illo Tillemontius T. 7. memor, pag. 101. seq. & de ejus scriptis pag. 134. seq.

AQVI-

AQVILIUS * SEVERUS in *Hispania de genere illius Se-
veri ad quem Lactantii duo Epistolarum scribuntur libri*, composuit volumen
quasi ὁδοποιεῖν totius sua vite statum continens, tam prosa quam versibus,
quod vocavit κατασκευὴν sive πῆραν, & sub Valentiniano Principe obiit. Hæc
Hieronymus cap. 111. Catalogi. Sed Volumen illud Aquilii, quod ex
Græco carmine & profario sermone mistum fuisse innuit Hierony-
mus, perinde ut duos illos Lactantii, Latini scriptoris Epistolarum
libros desideramus. Ex Hieronymo idem repetit Pseudo Dexter
in Chronico ad A. C. 370. *Aquilus Severus domo Toletanus, ex genere al-
terius Aquilii Severi, ad quem Lactantius nuncupavit volumen Epistolarum, hoc
tempore magno in pretio habetur.* In alio fragmento Chronici quod sub
Dextri nomine exstat ad calcem Bibliothecæ Hispanicæ Nic. Antonii
ad A. C. 372. tantum hæc leguntur verba: *Aquilus Severus Toletanus
floret.* De familia apud Romanos celebratissima Aquiliorum accura-
te Joannes Glandorpheus in Onomastico p. 111. seq. & illustris Vir
Philippus à Turre in monumentis veteris Antii cap. 2.

BASILIUS Episcopus Ancyranus (non confundendus
cum Basilio Ancyrano presbytero, qui tempore Juliani martyrium
subiit, & de quo Acta Sanctor. ad diem XXII. Martii, ac Jo. Tille-
montius Tom. VII. memor. pag. 375. seq. 728. seq.) Apud Hieron.
cap. 89. Catalogi multi Codices, etiam Jo. Marcianæ editio habet:
Basilus Ancyranus Episcopus, artis medicina quemadmodum & apud Frecul-
fum & Honorium legitur, & Græcus Hieronymi interpret atq; Svidas:
ἱατρὸς τὴν τέχνην, licet hæc verba in Francofurtensi Sophronii editio-
ne sunt omissa. Quoniam mihi insolens videbatur locutio, *Episco-
pus artis medicina*, pro artis illius perito: atque in Miræi editione re-
periebam, *Basilus Ancyranus, Episcopus arcis Mecheæ*, hanc potius am-
plexus sum lectionem, cum plures referrem Basilius, supra pag 63,
præcipue cum & Caveo illam vidissem placuisse. Jam vero attentius
Hieronymi verba cogitans, fateor illum arcis Mecheæ Episcopatum
suspectiorem etiam mihi videri. Omitto quod apud alios veteres de
hac Basilii ἐπισκοπῇ altum silentium. Illud tantum urgeo, apud
Hieronymum necessario jungenda esse verba *Ancyranus Episcopus*, nam

XX 2

certe

* In quibusdam Honorii Augustod. Codicibus male *Achillius*. Alii *Acilius*. Apud Fre-
culphum Tom. 2. Chron. lib. 2. cap. 15. *Acilius* (Græcis Ἀκύλιος) Apud eun-
dem pro verbis κατασκευὴν sive πῆραν, monstrum habes vocabuli *cintracipiam*
sive *petram*.

certe Hieronymus scripsit diu post A. C. 336. qvo datus est Basilus Marcello Ancyrano successor. Ita arci Mecheæ nullus locus relinquitur. Cæterum Episcopos artis medicæ peritos plures habemus, (ne de Aëtio quæ supra dixi repetam,) quos referunt Andreas Tiraquellus lib. de nobilitate pag. 262. seq. Theophilus Raynaudus Tom. VIII. Opp. pag. 569. 587. Abraham Bzovius in Nomenclatore sanctorum professione Medicorum Colon. 1623. 12. Christianus Benedictus Carpvovius in diss. de Medicis ab Ecclesia pro sanctis habitis, Lips. 1709. 4. neque tamen cum Tiraquello * mihi facile persvaserim Basilium Ancyranum intelligi, quando à Paulo Aegineta IV. 55. & VII. 19. Basilii medicamenta referuntur. Denique nec genus loquendi adeo insolens debet videri, quod est Hieronymo usitatum. Sic statim de Theodoro cap. 90. *Theodorus, Heraclia Thraciarum Episcopus, elegantis apertique sermonis & magis Historica intelligentia.* Scripta Basilii quæ Hieronymus commemorat, perierunt utraque, *liber de Virginitate*, nec minus alter *adversus Marcellum Ancyranum*. Quamquam vero Semiarianos inter diu eminuit hic Basilus, ut apparet ex Epiphaniî hæresi 73. ubi Acta Concilii Ancyrani A. 358. & Basilii professionem Fidei pag. 859. exhibet: cui jungendus Athanasius de Synodis Tom. I. pag. 916. tamen Eunomianos in eodem Concilio condemnavit, & Photinum confutavit in Concilio Sirmienti A. 351. Depositus postea in Concilio CPol. A. 360. & relegatus in Illyricum, una cum aliis Macedonianis Joviniano Imp. obtulit A. 363. libellum supplicem, rogans in Episcopatum suum restitui, ut narrat Socrates III. 25. Sed repulsam tulit, Athanasio in Ancyrana sede ipsi prælato. Confer Tillemontium Tom. 6. memor. Hist. Eccles.

CRESCENTII (ΚΡΕΣΚΕΝΤΙΣ) & Alexandri Alexandrini scripta contraria de Paschate, qvo die celebrandum esset, quibus acerrime inter se pugnaverint, memorat Epiphanius hæresi LXX. 9. p. 829.

DIADOCHUS Photices in veteri Epiro sive Illyrico Episcopus, à Viris Clariss. Oudino & Caveo ad A. C. 450. refertur, non aliam ob rationem, quam quod Victor Vitenfis ** libros de Persecutio-

* Lib. de Nobilitate pag. 345.

** In Bibliotheca Johannea hujus Urbis Hamburgensis exstat editio Victoris Vitenfis Parisina Anni 1569. 8. collata à Frid. Lindenbrogio cum Codice præclaro Lugdunensi. Cæterum cum iis quæ de hoc scriptore observavit Petrus Franciscus Chiffletius in sua Victoris editione Divion. 1664. 4. & Theodoricus Ruinartus Paris. 1694. 8. conferendus Tillemontius Tom. XVI. memor. & Anonymus scriptor qui vitam novam Victoris Gallica lingua edidit Paris. 1708. 8.

cutione Africana dicavit cuidam *erudico à tanto Pontifice totoque laudis genere pradicando beato Diadocho*, *cujus, ut aspra lucencia, extant quamplurima Catholici dogmatis monumenta distorum*. Ob eandem causam Cotelærius III. monument. Eccles. Græcæ p. 598. Victoris illius Historiam, suspicatur scriptam esse in veteri Epiro, non CPoli ut volebat Chiffletius, nec Acacio CPol. dedicatam, quod refellit etiam Tillemontius Tom. XVI. pag. 597. atqve præf. ad Victorem Theodoricus Ruinartus. Hic tamen non in Epiro sed in Africa illum scripsisse existimat, unde consequitur esse etiam incertum, Photicesne Episcopus Diadochus an alius potius hoc nomine Episcopus Africanus à Victore innuatur. At *Marcum Diadochum*, *cujus homilia adversus Arianos in Codice Cæsareo pariter & Basileensi, scriptis S. Athanasii admixta legitur, ad sæculum IV. referunt viri docti, putantqve esse unum ex illis duobus Marcis Aegypti Episcopis (Philarum alter fuit, alter Zygreusis) qui subscripserunt Epistolæ Athanasii ad Antiochenos Tom. I. p. 580. & quos ab Arianis missos in exilium qveritur Apologia pro fuga p. 705. & Epist. ad solitarios pag. 858. Illa homilia incipit δὲ χῆς κρείττονα τὸν λόγον ὁ Θεολόγος λέγει*, eamqve Lambecius III. pag. 85. promisit se vulgaturum esse è Codice Cæsareo in supplemento quod edere in animo habuit Bibliothecæ Patrum. Sed primus è Codice Basileensi publicavit, Latinamqve versionem suam addidit Jo. Rudolphus Wetstenius, ad calcem Origenis de Oratione pag. 152-173. Basil. 1694. 4. Photius in Bibliotheca sua Cod. 200. *Marci* sed quem Monachum appellat, *librorum novem asceticorum* facit mentionem. In postremo adversus Melchisedecitas pugnasse, & proprio parenti hæresin illam impigisse Marcum Photius annotat, ac deinde proxime Cod. 201. subjicit *Diadochi*, Photices in veteri Epiro Episcopi *definitiones decem* * & *capita centum ascetica* de spiritali perfectione quæ ex *Francisci Turriani* versione lucem viderunt Latine Florent. 1570. 8. Antvverp. 1575. 12. Lugd. 1627. 12. ne Bibliothecas Patrum memorem: sed & Græcæ ** cum duabus Centuriis sententiarum spiritalium S. Nili, collatis cum tribus MSS. exemplaribus, & scholiis appositis, Florentiæ apud Bartholomæum Sermaterellum 1578. 8. Ejusdem Diadochi Homilia

X x 3

lia

* Ex his S. Maximus in diss. cum Pyrrho Tom. 2. Opp. pag. 168. *Θέλησαν τὸ αὐτεξύσιον ὁ μακάριος ὠρίσατο Διάδοχος ὁ Φωτεινῆς, εἶναι*. Et in opusculis pag. 153. ejusdem Tom. 2. affert locum ex sexto κεφαλαίῳ τῶν ἀσκητικῶν. & T. 1. p. 303. citat Diadochum in τῷ ἑκατοστῷ κεφαλαίῳ.

** Oudin, supplemento de scriptoribus Eccles. pag. 91.

lia quam memorat Allatius, & Holstenius edere voluit, in CHRISTI ascensionem, incipit : *Φέρε μοι νῦν τὰς ἱερατικὰς ἱερεῖς.*

Illos Marci libellos asceticos etiamnum habemus excepto ultimo qui hactenus in lucem non est prolatus. Exstat autem MS. apud Clariss. Galeum *λόγος εἰς τὸν Μελχισεδέκ.* Cæteri editi sunt sed alio ordine quam à Photio referuntur, præmittiturque illis proœmii loco, quod Marci non est, neque à Photio agnoscitur, sed est pars homilæ 37. S. Macarii, ut à multis jam fuit annotatum.

1. *De Paradiso & Lege spiritali*, capita sive sententiæ 200. Hæc cum Vincentii Opsopœi versione leguntur in Micropresbytico p. 263, & in priore Orthodoxographorum editione.

2. *De his qui putant ex operibus se justificari*, capita 211. Istos duos libellos Græce & Latine cum versione sua edidit *Vincentius Opsopæus*, Hagenoæ 1531. 8. atq; emendatius *Joannes à Fuchte*, Helmst. 1616. 8. dolens sibi ad manus haud fuisse editionem Græcam Paris. 1513. Libellum posteriorem, quo tam præclare de beneficio DEI ex sola per Christum Gratia credentes justificante Marcus scripsit, separatim Latine fecit recudi *D. Samuel Schelwigius ὁ μακαρίτης* Gedani 1688. 4.

3. *De Penitentia cunctis necessaria.*

4. *Responsio sive Dialogus ad eos qui de divino baptismo dubitabant.* Hunc Latine etiam vertit *Petrus Franciscus Zinus*, cujus interpretatio cum S. Ephræmi, Nili atq; Esaiæ Ascetæ scriptis quibusdam vidit lucem Venet. 1574. 8.

5. (Photio VIII.) *Præcepta salutaria* ad Nicolaum Monachum de ira & libidine compescenda, cum ejusdem Nicolai Epistola, quæ gratias Marco agit.

6. (Photio VII.) *Capitula de temperantia & jejuniis.* Partem posteriorem quæ in editione Pici desideratur, vertit *Zinus* & cum superiore 4. Latine edidit.

7. (Photio VI.) *Disputatio cum seculari Causidico.*

8. (Photio V.) *Consultatio intellectus cum sua ipsius anima.* Hanc quoque *Zinus* vertit.

Hi octo libelli Latine versi à *Johanne Pico* viderunt lucem Paris. 1563. 8. atq; deinde sæpius in Bibliothecis Patrum cum fragmento *Epistola*, Græce vero & Latine in auctario Ducæano T. 1, Paris. 1624 fol.

Præ-

Præter illa octo, Nicephorus XIV. 54. testatur se evoluisse libros alios Marci hujus XXXII. δι' ὧν πᾶσαν, inquit, ἀσκητικῆς πολιτείας ὁδὸν διεξέρχεται. Atque Tho. Galeus habuit MSta sub illius nomine κεφάλαια ἡθικὰ & γνωστικά, ἀντίτυπα vitiorum & virtutum, Παράνεσιν Asceticam, literarum ordine. περὶ πράξεως καὶ θεωρίας πνευματικῆς. Orationem in S. Crucem, capita περὶ ἀγεννήτης. Laudatur hic Marcus inter clarissimos sæculo IV. Ægypti Monachos à Palladio in Lausiaca cap. 20. qui eum prope centum annos natum vidisse se testatur, & à Sozomeno VI. 29. Marci fragmenta quædam leguntur in Corderii Catena ad Lucam, ubi præter rem appellatur Archi Episcopus. Nam in MS. Mazariniana Monachum diserte vocari notatum Combefisio in Bibl. Patrum Concionatoria.

DIDYMUS Alexandrinus, Didymo Alexandrino Grammatico Chalcentero annis prope quadringentis junior, nec cum Monacho Ægyptio * Didymo (de quo Socrates IV. 33.) confundendus, parva ætate quadrimulus, cum adhuc etiam prima literarum ignoraret elementa, oculorum usum amisit: sed majore inde desiderio scientiæ verique luminis inflammatus, precibus & audiendi meditandiq; impigro studio tantum profecit, ut non modo ** Grammaticæ, Rhetoricæ, Dialecticæ, Geometriæ, Arithmeticæ, Musicæ & Astronomiæ, cæteræque Philosophiæ adyta penetraverit, sed & sacrarum literarum insigni peritia instructus, Doctorem Ecclesiæ, præstiterit tanto magis eximium, quanto etiam magis vitæ exemplo & morum sanctitate celebratum. Vivebat adhuc, Catechetæ Alexandrini fungens munere, cum Hieronymus A. C. 392. librum suum de scriptoribus Ecclesiasticis componeret, quo tempore annum octogelimum tertium ætatis testatur eum excessisse, quod ego attigisse interpretor. Nam quinque & octoginta cum excessit annos, obiit

* De aliis Didymis Jonsius III. 2.

** Vide Socratem IV. 25. Sozom. III. 15. Rufin. XI. 7. Hist. Theodorum IV. 29. Tripartitam VIII. 8. Cassiodorum c. 5. Inst. divin. lit. Nicephorum IX. 17. & recentioribus Tillemontium Tom. X. p. 387, seq. Porro illustre Didymum exemplum est ex iis qui oculorum luce orbat magnam doctrinæ laudem obtinuerunt: quales commemorantur alii nonnulli à Jacobo Guthero in Tiresia sive diatriba de cecitatis & sapientiæ conjunctione.

obiit † A. 396. decennio postquam eum frequentarant Hieronymus & Rufinus, ne de Palladio & Ambrosio Alexandr. Evagrio, Isidoro innumerisque aliis qui ejus audiendi causa concurrerunt, jam memorem,

Didymi scripta quæ exstant.

1. *Liber insignis de Spiritu S. Græce quidem intercidit, sed ab Hieronymo circa A. 386. Latine è Græco versus exstat ex illius versione inter Hieronymi opera, etiam in nova Jo. Marcanzi editione T. IV. præter auctoris & interpretis * mentem discerptus in libros III. Meminit Augustinus lib. 2. quæst. in Exod. cap. 25. Niceph. IX. 17. Prodiit separatim primum Coloniae A. 1531. 8. deinde Joanne à Fuchte curante, Helmstadii 1614. 8. Occurrit & in quibusdam Bibliothecæ Patrum editionibus Paris. 1589. 1654. Plura hujus scripti loca illustrat Caspar Barthius in Adversariis. Analysin ejus summaque capita vide si lubet apud Abrahamum Scultetum Tom. IV. medullæ Patrum pag. 428.*
2. *Cum eodem libro de Spiritu S. lucem viderunt primum, sed idem Latine tantum Didymi breves enarrationes in Epistolas Canonicas, Coloniae 1531. 8. fallitur enim præclarus Caveus, qui à Canilio primum editas scribit. Exstant & in editionibus Patrum omnibus Paris. A. 1575. Tom. 6. A. 1589. 1644. 1654. Tom. 9. Colon. 1618. & Lugd. 1677. Tom. 4. Illas enarrationes ex Græco Latine vertendas curavit Casiodorus ab Epiphania Scholastico, ut ipse narrat cap. 3. de institut. divinarum literarum, Sed cum de reliquis Canonicis Epistolis magna nos cogitatio fatigaret, subito nobis cædex Didymi Græco stylo conscriptus in expositionem septem Canonicarum Epistolarum, Domino largiente, concessus est, qui ab Epiphania viro divitissimo, Divinitate juvante translatus est. Labbeus ** testatur hæc*

† Ita Sigebertus Gemblacensis, cum quo non difficile fuerit conciliare Palladium. cuius sententia ad annum 396. Didymi obitum referendum colligit Tillemont T. X. memor. p. 392. 796. Annos 85. ætatis Didymo tribuit Palladius cap. 4. L. 1. hæc Historiæ.

* Cave credas viro Clariss. & lre du Pin, qui ab Hieronymo in tres libros distinctum scriptum unum librum agnoscit Hieronymus in Catalogo c. 109. & lib. 2. in Rufino qui Hieronymi versionem legit Ratramnus lib. 2. contra Græcos. cap. 5.

** T. 1. de scriptoribus Eccles. pag. 230.

hæc Didymi enarrationes vidisse MStas in quodam Codice antiquo Cœnobii S. Mariæ montis DEi, una cum Clementis Alexandrini adumbrationibus in easdem Epistolas, quarum & ibidem Cassiodorus mentionem facit.

3. *Libet adversus Manichæos* sive major certe libri pars, nam integer non videtur ad nos pervenisse, quoniam in eo non reperiuntur hæc verba quæ ex Didymo adversus Manichæos laudat Damascenus in parallelis pag. 507. *Φιλῶσι τὰ ἀμασθήματα ἐν πλήθους ὀχλῶν καὶ εὐθηνίας τῶν ἀναγκαιῶν τῆς τοῦ Θεοῦ.* Quantum vero illius libri habemus, è Græco vertit *Franciscus Turrianus*, è cujus versione dedit Latine primus *Antonius Possevinus* in Apparatu S. ad calcem literæ D. Venet. 1603. Colon. 1608. fol. Deinde *Henr. Canisius* Tomo V. *Lectio- num Antiquarum* Ingolstad. 1604. 4. pag. 17. Hinc in Bibliothecis Patrum Colon. & Lugd. Tomo IV. Græce porro primus exhibuit cum nova versione *Franciscus Combefis* in parte secunda auctarii novissimi pag. 21-32. Paris. 1672. fol. Donaverat ipsi Græcum apographum suum ex Italia redux *Emericus Bigotius*. Antequam Græce prodiret, initium ex illo produxit *Petrus Possinus* ad S. Nili Epistolas pag. 342.

Scripta Didymi deperdita.

ὡφεία & sacrorum expositorem scriptorum, qui multos S. Scripturæ libros explicaverit, laudat *Palladius* in *Lausiaca* (pag. 15. edit. *Meursii*) & in vitis Patrum *Rosveidi* pag. 751. Quin in *Heraclidis Paradiso* (in iisdem *Vitis* pag. 710.) legas Testamentum Vetus ac Novum ad verbum interpretatum esse, sectas autem omnes tam subtiliter firmiterque, exposita super ipsas ratione disseruisse, ut omnium scientiam veterum peritiamque transiret. *Hujus aliquanti dicta*, inquit *Rufinus* lib. XI. *hist Eccles.* cap. 7. *vel communiter disputata vel proponentibus responsa*, adhibitis notariis describere, quæ etiam nunc in magna admiratione habentur. Nos tamen qui & viva vocis ejus ex parte aliqua fuimus auditores, & ea quæ à nonnullis dicente eo descripta, legimus: longe majorem gratiam & divinum nescio quid, ac supra humanam vocem sonans, in illis magis sermonibus qui de ore ipsius proferebantur, cognovimus.

Εἰς τὸν Ἀὐτ καὶ τὸν Δαβὶδ. citat Jo. Damascenus in sacris parallelis pag. 789. T. 2. Opp.

In *Jobum commentarii*. Hieron. cap. 109. Catalogi. Fragmenta plurima in Catena Patrum Græcorum ad Jobi librum.

Λόγος εἰς τὸν Ιωβ. Damascenus in parallel. pag. 789.

Commentarii in Psalmos omnes. Hieron. cap. 109. Catalogi. Et Epist. 89. ad Augustin. Nicephorus IX. 17. Fragmenta bene multa in Catena ad Psalmos Corderiana.

In *Proverbia*. Casiodorus cap. 5. Institut. divin. lit. in quo libro Didymum expositorem in Græca lingua reperimus, qui ab amico nostro viri discretissimo Epiphania in Latinum sermonem diligentissime, Domino juvante translatus est. Ex hoc commentario fragmenta in Catena Patrum ad Proverbia, quam Latine Theodorus Peltanus edidit, & in Catena Corderiana ad Lucæ VIII. 5.

In *Ecclesiastem*. Jo. Damascenus in sacris parallelis pag. 685.

In *Canticum Canticor*. Catena à Meursio edita pag. 19.

In *Esaie postrema à quadragesimo usque capita*, Tomi XVIII. Hieronymus prologo in Esaïam. Didymus ejus amicitias nuper usi sumus, ab eorum scriptum est: Consolamini, Consolamini populum meum, Sacerdotes, loquimini ad cor Jerusalem, usque ad finem voluminis, decem & octo edidit tomos. Meminit & cap. 109. Catalogi & Nicephorus IX. 17. citat Damascenus pluribus locis sacr. parallel. pag. 307. 341. 677. 721. 781.

In *Jeremiam* citat Catena Ghisleriana Tom. 1. pag. 39. Tom. 2. pag. 704. 753.

In *Hoseam libri III.* ad Hieronymum scripti, teste ipso Hieronymo cap. 109. de S. E. & apologia ultima in Rufin. p. 164. & proœm. in Hoseam, & Zachariam. Citat Damascenus in parallelis pag. 778. Hieronymi verba ex proœmio in Hoseam adscribere placet: Ante annos circiter viginti duos, quum esse Alexandria, vidi Didymum. Cum frequenter audiri, virum sui temporis eruditissimum, rogavi quæ ut quod Origenes non fecerat, ipse compleret, & scriberet in Osce commentarios: qui tres libros me petente distavit, quinque alios in Zachariam.

In *Zachariam libri V.* Hieronymo rogante scripti. Id. proœmio in Zachariam: Didymus quinque explanationum libros me rogante distavit, quos cum aliis tribus in Osce & mibi προσεφώνησεν. Sed tota eorum & γῆσις allegorica fuit, & Historia vix pauca tetigerunt.

Etia

Etiam in Michæam scripsisse Didymum tres libros, notat Tillemontius Tom. X. memor. pag. 393. sed decepit eum corruptus proœmii Hieronymiani in Zachariam locus: *quos cum tribus aliis in Osee & Michæa προσεφώνησεν*, pro: *& mihi προσεφώνησεν*, ut è MSS. Cod. recte Marcianæus restituit.

In *Evangelium Matthæi*, meminit Hieron. cap. 109. Catalogi & proœm. in Matthæum: Nicephorus IX. 17. Citat Damascenus pag. 676. parallel. In Catena edita ad Matthæum nusquam, quod miratum sum, Didymi nomen occurrit.

In *Evangelium Johannis*. Hieron. c. 109. Catalogi. Nicephorus IX. 17. citat Damascenus pag. 754 & sæpius auctor Catene Patrum Græcorum editæ in Johannem.

In *Epistolam ad Galatas*, (vel certe in illum locum ubi Petri à Paulo reprehensi sit mentio) Hieron. Epist. 89. ad Augustin.

In *Epistolam ad Ephesios Commentarioli*. Hieron. 1. in Rufin. & proœm. in Epist. ad Ephes.

In *Epistolam ad Corinthios*. Hieron. Epist. 31. ad Pammachium: Origenes, Dionysius, Pierius, Eusebius Casariensis, Didymus, Apollinaris, latissime hanc Epistolam interpretati sunt. Citat Damascenus in parallelis pag. 721.

Seſtarum volumen. Didymus ipse libro de Spiritu S. Tom. IX. Opp. Hieron. pag. 323. *Quod autem ab aliis capiatur Spiritus S. & non alia, capiat, & nunc & in ſeſtarum volumine prout potuimus expreſſimus.* Et pag. 328. *Hoc ipſum, quod ſubiſſit Spiritus, Sapientiæ eſt, & natura ejus nihil eſt aliud niſi Spiritus veritatis & Spiritus Dei, de quibus jam abundanter in ſeſtarum volumine diſputavimus.* Memorat & Didymi adverſus ſeſtas opus Heraclides in paradifo c. 1. p. 710. Ab hoc non diſtinguendum *Dogmatum volumen* cujus meminit p. 332. *Ex quibus oſtenditur eſſe Spiritum S. Creatorem, ut jam in dogmatum volumine breviter oſtendimus.* Hic eſt liber de dogmatibus cujus & Hieronymus cap. 109. Catalogi mentionem facit. Et Theodoritus IV. 29. Hiſt. teſtatur eodem tempore Ephraimum Edeſſæ, & Alexandria Didymum κατὰ τῶν ἀντιπάλων τῆς ἀληθείας δογμάτων ſcripta compoſuiſſe. Sed quæ Stobæus Eclog. Ethic. pag. 151. ex Didymo περὶ αἰρέσεως affert, petita ſunt ex Didymi alterius * Ethnici ſcriptoris

Y y 2

libro

* Incertum ſitne hic Didymus Heraclidæ F. Grammaticus & Muſicus Nerone clarus imperante, Svidæ memoratus, cujus libro περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν Ἀριſτοτελεῶν τε καὶ Πυθαγορείων uſi Ptolemæus & Porphyrius, ut dixi ſupra, lib. 2. cap. 13.

libro περὶ φιλοσοφίας πυθαγορείης quem laudat Clemens Alex. Strom. pag. 309. & cujus περὶ τῶν Πλάτωνι δρεσκόντων laudat Eusebius XI. 23. præparat. *Epitomen* Stobæus florileg. serm. 101. pag. 557. Vide Rev. Jo. Christophori Wolfii, nostri & Collegæ Scholarchæ & Pastoris ad D. Catharinæ dignissimi dissertationem quæ Philosophumena, quæ sub Origenis feruntur nomine, pro illo Didymi sectarum volumine haberi non posse, neque volumen dogmatum Didymi Alex. à sectarum volumine diversum esse disputat adversus Clariss. Virum Christophorum Augustum Heumannum. Prodiit illa dissertatio una cum secundis laudati Wolfii ad φιλοσοφημένων scriptorem curis Hamburg. 1714. 8.

Contra Arianos libri II. Hieron. cap. 109. de S. E. Nicephorus IX. 17. Hist. Videtur respicere Didymus ipse sub extremum explanat. in 1. Johannis, Arianos perstringens, *horum*, inquit, *singula examinationem, ut fuit possibile, in aliis habuerunt.*

Περὶ τελευτῆς de S. Trinitate libri III. (incertum an iidem cum libris duobus contra Arianos, atque simul cum illis computato libro de Spiritu S. vel sectarum volumine.) Meminit Socrates IV. 18. qui μέγιστον συνήγορον τῆς οἰκείας πίστεως habitum ab Ecclesia sua ætatis Didymum eodem loco testatur.

Περὶ φιλόσοφον. Damascenus pag. 643. parallel.

Liber ad Rufinum, quare moriantur infantes cum propter peccata, corpora acciperint. Hieronymus Apologia ultima ad Rufin. pag. 164. Ex his *liber Didymi ad te, quo sciscitanti tibi respondit, non eos multa peccasse, & ideo corporum carceres tantum eis tetigisse sufficere. Magister meus & tuus eo tempore, quo tu ab eo ista quærebas.*

De impari numero sive septenario. Hieron. Apologia pro libris adversus Jovinianum.

Περὶ ἀσωμάτων. Damascen. pag. 780. parallel.

Ἱπομήματα εἰς τὰ περὶ δόχων διεγέρης, in libros Origenis de Principiis commentaria Apologetica, adversus ejus adversarios, quos calumniari quæ non intelligerent arguit, teste Socrate IV. 25. His præcipue in se odium multorum & investivas contraxit bonus Didymus: atque propter hos Commentarios factum est ut etiam post fata sit cum Origene & Evagrio proscriptus non uno in Concilio. Vide illustriss. Cardinalis H. Norisii diss. de Synodo quinta, capite VII. ubi contra Halloisium docet à quinta Synodo gene-

generali utique fuisse damnatos Evagrium, Didymumque A. 553. neque in hoc errasse Concilium Lateranense sub Martino Papa A. 649. Synodumque sextam in Trullo A. 680. & septimam 787. Nicænam, quæ exemplum illud Concilii quinti sunt secutæ. Argumenta Norisii labefactare non potuit Jo. Garnerius in diff. de eadem quinta Synodo quam Liberati breviario subjunxit. Hieronymus lib. 2. in Rufin. pag. 148. *Quid respondebis pro Didymo qui certe in Trinitate Catholicus est, cujus etiam nos de Spiritu S. librum in latinam linguam vertimus. Certe hic in his quæ ab hæreticis in Origenis operibus (ex Rufini scilicet opinione) addita sunt, & in ipsos περὶ δεικνῶν quos tu interpretatus es libros breves dictavit commentarios, quibus non negaret ab Origene scripta quæ scripta sunt, sed nos simplices homines non posse intelligere quæ dicuntur, & quo sensu in bonam partem accipi debeant, persuadere conatur, hoc duntaxat de Filio & Spiritu S. Cæterum in aliis dogmatibus & Eusebius & Didymus apertissime in Eusebii scita concedunt, & quod omnes Ecclesie reprobant, Catholice & pie dictum esse defendunt.* Idem Apologia postrema pag. 163. *In Didymo memoriam predicamus, & super Trinitate, fidei puritatem. Sed in cæteris quæ Origeni male credidit, nos ab eo retrahimus. Magistrorum enim non vitia imitanda sunt, sed virtutes.* Adde pag. 159.

De Providentia & judicio DEi in hac vita, ne erremus, jussit Didymus * observare diligenter varietatem corporum rerumque quibus mundi decus constat, & rationes quibus DEus, per aspera nos ad virtutem ducit ac sapientiam. τὰς περὶ προνοίας καὶ κρίσεως κατὰ ταυτὸν αἰὲ γύμναζε λόγους. Φησὶν ὁ μέγας καὶ γνωστικὸς διδάσκαλος Δίδυμος, καὶ τέτων τὰς ὕλας διὰ μνήμης φέρειν πειράθημι. Καὶ τὰς μὲν περὶ κρίσεως λόγους ἐν τῇ διαφορᾷ τῶν σωμάτων καὶ κατὰ τὸν κόσμον εὐρίσκει. Τὰς δὲ περὶ προνοίας, ἐν τοῖς τρόποις τοῖς ἀπὸ κακίας καὶ ἀγνωσίας ἐπὶ τὴν δρετὴν ἢ ἐπὶ τὴν γνῶσιν ἡμῶς ἐπανάγει. Sermones de providentia & de judicio DEi, assidua meditatione tecum ipse recole, ait magnus ille Doctor & Spirituali scientia instructus Didymus, eorumque sermonum materias fac in memoria circumferas. Omnes enim fere in his labuntur, & sermones quidem ac rationes de judicio, in differentia corporum & in partibus mundi reperies. Sermones autem de providentia, in modis illis quibus à vitio & ignorantia ad virtutem & cognitionem ducimur, apprehendes,

Yy 3

Styli

* Apud Socratem IV. Hist. c. 23, pag. 237.

Styli simplicitatem significare, non vitium reprehendere, voluit Hieronymus, quando præf. ad librum Didymi de Spiritu S. scripsit: *Imperitus sermone est, sed non scientia, Apostolicum virum ex ipso stylo exprimens tam sensus lumine, quam simplicitate verborum.*

DIODORUS sive **THEODORUS**, è Monacho *Antiochenus* presbyter, à Meletio post Valentis mortem reverso ab exilio constitutus A. C. 378. *Tarsi* Episcopus & metropolitani Ciliæ; * Non diu post interfuit Concilio Antiocheno sub extremum anni 379., & CPolitano Oecumenico 381. ubi Nestarium ordinavit Episcopum. Maximam adversus Ethnicos partiter & hæreticos constantiæ, Zeli & industriæ laudem meruit adhuc presbyter, nam Episcopatus ejus incidit in tempora Ecclesiæ pacatiora sub Theodosio M. Laudatus à S. Chrysostomo tum presbytero est, cum Antiochiam Diodorus Episcopus invisisset circa A. 387. & Chrysostomum pro Concone laudasset. Chrysostomi in Diodorum hunc duplex Encomium apud Facundum IV. 2. è quibus alterum Græce & Latine editum est ab Emerico Bigotio ad calcem Palladii de Chrysostomi vita Parisiæ 1680. 4. pag. 229-235. Exstat & S. Epiphani ad eum Epistola, quæ librum de gemmis ipsi dicavit. Obiit *plenus dierum* ante A. 394. quo successor ejus Phalerius Synodo CPolitanae subscripsit, ac fortasse jam anno 392. decesserat, ut persuasum Tillemontio qui de hoc Diodoro tradit accurate Tomo VIII. memor. Sunt interdum qui confundunt cum aliis Diodoris sive Theodoris, ut Diodoro Tyrio ** & Theodoro Mopsvesteno à quibus est diligenter distinguendus. Sed nunc scripta ejus strictim percensere juvat.

1.) Libri VIII. sive capita LIII. κατὰ εἰμαρμένης contra satum, illudque asserentes Astronomos atque Astrologos & hæreticos Bardehanem aliosque. Ex hoc opere, quod memorat & Theodorus Lector apud Svidam Διόδωρος, atque Syriace superesse Hebed Jesu auctor est, exstant ampla excerpta apud Photium Cod. 223. Quod autem in hoc opere scripsit Diodorus pag. 358. τὸ τῶν χριστιανῶν γένος πρὸ τέτταρτοςίων ἐτῶν τὴν ἀρχὴν ἐσχέμεναι, ἀφ' ὧν δὲ πᾶσαν λαβεῖν τὴν ἀρχαίαν. Ceterum.

* Vide Domni Antiocheni Epistolam Synodicam in Diodori laudem, quam fecit Facundus VIII. 5. Theodorum pro Diodoro vocat Photius Cod. 223. Facundus vero Diodorum Tarsensem Theodori Mopsvesteni Magistrum à Nestorianæ hærese ἑγκλήματι defendere cupiens laudat Epistolam Athanasii, verum quæ non ad Diodorum sed ad Diodorum Tyrium scripta est.

** Vide Tillemont, Tom. 8. pag. 239. 561. 712. seq.

Christianos cepisse ante annos CCCC., atque totam occupasse terram, non præcise sed cum aliqua latitudine accipiendum.

2.) Singulare opus *adversus Ethnicos* eorumque Idola scripsisse colligit Tillemontius ex Juliani Imp. Epistola ad Photinum, cujus magnam partem Latine versam refert Facundus IV. 2. pag. 522. ubi inter alia de Diodoro quem *Nazaræi* magum blasphemæ appellat: *Iste enim malo communis utilitatis Athenas navigans & philosophans imprudenter, musicorum participatus est rationem, & rhetoris confessionibus odibilem, adarmavit linguam adversus cælestes DEos, usque adeo ignorans paganorum mysteria, omnemque miserabiliter imbibens, ut ajunt, degenerum & imperitorum ejus Theologorum piscatorum errorem.* Videtur hoc esse quod Theodorus Lector apud Svidam memorat *κατὰ πλάτωνος περὶ Θεῶν καὶ Θεῶν*. Mirum autem quod ignorantiam sæcularium literarum Diodoro objectat Hieronymus in catalogo cap. 119.

3.) *Adversus Photinum, Malchionem, Sabellium & Marcellum Ancyranum* de quo Theodorus lib. 2. de hæreticis fabulis cap. ult. *κατὰ τῶν τεττάρων τῶν συνέγραψεν ὁ Θεὸς Διόδωρος ὁ τῶν Κιλικίων ἱδρύνας μητρῴπολιν, Θεὸν προαγώνιον τὸν χειρὸν ἀποδείξας, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐνανθρωπήσαντα καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων πειραματευσάμενον σωτηρίαν.* Scripta cætera Diodori Theodoro Lectori apud Svidam in *Διόδωρος* memorata sunt:

4.) *Χρονικὸν διορθούμενον τὸ σφάλμα Εὐσεβίου τῆ Παμφίλου περὶ τῶν χρόνων.* *Chronicon, quo errata ab Eusebio in libro de temporibus admissa emendantur.*

5.) *Περὶ τῆ εἰς Θεὸς ἐν Τριάδι.* *De eo quod sit unus DEus in Trinitate.* *Adversus Arianos sive Eunomianos, adversus quos Diodori opus exstare apud Syros testatus est Hebed Jesu in Catalog. scriptorum Chaldaicorum.*

6.) *Κατὰ Μελχισεδεκῶν, contra Melchisedech hæreticos, quibus Theodotum Byz. & Hieracem securis Melchisedech erat Spiritus S. Ex auctore prædestinati cap. 34. cognoscimus adversus Melchisedechas scripsisse etiam Dionysium Hierosolymorum Episcopum, quemadmodum eosdem oppugnatos à Diadocho Photices Episcopo constat ex Photii Cod. 200.*

7.) *Κατὰ Ἰουδαίων. Contra Judæos.* Etiam hoc est inter ea, Diodori scripta quæ Syriace superesse Hebed Jesu scripsit.

8.) *Περὶ νεκρῶν ἀναστάσεως.* *De resurrectione mortuorum.*

9.) *Περὶ*

9.) Περὶ ψυχῆς, κατὰ διαφορῶν περὶ αὐτῆς αἰρέσεων. *De anima adversus varias de illa hereticorum opiniones.*

10.) Πρὸς Γρατιανόν, Κεφάλαια. *Capita ad Gratianum Imp.* Hujus Gratiani, Valentiniani & majoris Theodosii edictum quo solos illos habere Ecclesias permittunt qui communicant Nestario CPol. Timotheo Alex. Pelagio Laodiceæ & Diodoro Tarfi & totius Concilii (κοινῇ) sub Vicario Asiæ constituti, apud Facundum IV. 2.

11.) Περὶ σφαίρας καὶ τῶν ἐξωνῶν καὶ τῆς ἐνατίας τῶν ἀστέρων πορείας. *De sphaera & quinque Zonis & contrario astronomiam.*

12.) Περὶ τῆς Ἰππάρχου σφαίρας. *De sphaera Hipparchi* Bithyni qui ut ait Plinius II. 26. ausus rem etiam DEO improbam, annumerare posteris stellas ac sidera ad nomen expungere, organis excogitatis per quæ singularum loca atque magnitudines signaret.

13.) Περὶ προνοίας, *de Providentia.* Hic est quem Syriace adhuc super esse Hebed JESU scripsit Diodori liber quem vocat *Polyecorum*. Vide Rich. Simonis Epistolas selectas Gallice editas III. 19. pag. 111.

14.) Περὶ φύσεως καὶ ὕλης, ἐν ᾧ τί τὸ δίκαιόν ἐστι. *De natura & materia, in quo scripto tractatur & de eo quod justum est.*

15.) Περὶ Θεᾶ καὶ ὕλης Ἑλληνικῆς πεπλασμένης. (al. minus bene πεπλανημένης.) *De DEO, & falsa Græcorum materia.*

16.) Ὅτι αἱ ἀόρατοι φύσεις οὐκ ἐκ τῶν στοιχείων, ἀλλ' ἐκ μηδενὸς μετὰ τῶν στοιχείων ἐδημιουργήθησαν. *Naturas invisibiles non ex elementis, sed una cum elementis ex nihilo factas esse.*

17.) Πρὸς Εὐφρόνιον Φιλόσοφον, κατὰ πῦσιν καὶ ἀπάντησιν. *Ad Euphronium Philosophum, per interrogationem & responsionem.* Nescio an hic liber ille scriptus à Diodoro adhuc presbytero, in quo amœnitatem dialogorum Platonice desiderat S. Basilii Epistola 167. Memini illius Epistolæ Basilii ad Diodorum etiam Facundus IV. 2. p. 513.

18.) Κατὰ Ἀριστοτέλους περὶ σώματ' ἑρανό. Πῶς ἐστὶν ὁ ἥλιος. Κατὰ τῶν λεγόντων ζῶον τὸν ἑρανό. *Contra Aristotelem & corpore caelesti: & quomodo Sol sit calidus. Et contra eos qui Cælum animam dicunt.*

19.) Περὶ τῆς, πῶς αἰεὶ μὲν ὁ δημιουργὸς, οὐκ αἰεὶ δὲ τὰ δημιουργήματα. *De eo quomodo opifex quidem semper, opera vero ejus non semper permanent.*

20.)

20.) Πῶς τὸ θέλει καὶ τὸ μὴ θέλει ἐπὶ Θεῷ, αἰδώς ἐντῷ.
Quomodo velle & nolle sit in Deo aeterno.

21.) Κατὰ Πορφύριον, περὶ ζώων καὶ θυσιῶν. *Contra Porphyrium de animalibus & sacrificiis.*

22.) Κατὰ Μανιχαίων. *Contra Manichaeos & Addæ Manichæi μόδιον*, libri XXV. Phot. Cod. 85. Meminit & Diodori inter Manichæorum adversarios Theodoretus lib. 1. hæretic. fab. capite ult. Atque Diodori contra Manichæos opus ferri apud Syros, testatus est Hebed Jesu.

23.) Περὶ τῆ ἀγίας Πνεύματος, διάφορα ἐπιχειρήματα. *De Spiritu S. varia argumenta*, Macedonianis, ut videtur opposita. In his Nestorio præfuisse Diodorum notat Photius Cod. 102. qvi illa in eodem volumine legit, qvo Gelasii Cæsariensis liber contra Eunomianos comprehensus ferebatur. Duos magnos viros Diodorum Tarfi & Theodorum Mopsvestiæ Episcopum adversus Arianos & *Macedonium* & Apollinarem pugnasse, testatur etiam Leontius de sectis p. 448.

24.) Περὶ τὰς συνασιασάς adversus Synusistas, qvem titulum & Diodori nostri, & Theodori Mopsvesteni & Theodoti Antiocheni & Cyrilli Alex. adversus Apollinaristas scriptis fuisse præpositum notat Sirmondus ad Facundi VIII. 4. Tom. 2. Opp. pag. 655. Diodori ex *libro primo* contra Synusistas fragmenta leguntur apud Leontium Byz. lib. 3. contra Nestor. & Eutychem Tom. 9. Bibl. Patrum edit Lugd. pag. 704. Vide & Garnerium ad Marium Mercatorem Tom. 2. pag. 317. 318. Ob hos libros, qvos adhuc habent Syri, & Catalogo Hebed Jesu fides, videtur potissimum Diodorus male audisse post mortem * Nestorianis ad eum provocantibus: unde Cyrillus Epist. ad Succensum & Acacium eundem perstrinxit, & singulari opere qvòd hodie non extat, Diodori & Theodori loca oppugnanda sibi sum sit, qvæ vicissim tueri conatus est in alio opere itidem deperdito Theodoretus. Qvemadmodum Diodorum ac Theodorum strenue defendit & multis Facundus. Cæterum licet ambos Diodorum Tarsensem & Theodorum Mopsvestenum condemnatos esse in Synodo qvinta, scribit Photius Cod. 18. tamen in Synodi Actis hoc non reperitur.

22

25.) *Ad.*

* Confer Liberatum cap. 10. & Leontium Byz. de sectis pag. 448. seq. Tillemontium Tom. VIII. pag. 565. seq.

Libri V. Pars 4.

25.) *Adversus Consentiosum* nescio quem, liber quem apud Syros exstare Hebed Jelu auctor est, testatus præterea composuisse Diodorum libros sexaginta quos combusserunt Ariani.

26.) Præcipuus Diodori labor fuit quo plerosque *Sacra Scriptura* libros interpretando, imitatus est Eusebium Emesenum * atque ipse prævit Joanni Chrysostomo atque Theodoro Mopsvesteno ita ut sensum literalem & Historiam potius quam ex recepto apud plerosque alios illis temporibus more allegorias sectaretur, *ψιλῶ τῷ γεράματι τῶν θείων προσέχων γεφῶν, τὰς θεωρίας αὐτῶν ὀκτρέπομεν*, ut est apud Socratem VI. 3. sive ut Sozomenus VIII. 2. *περὶ τὸ φητὸν τῶν ἱερῶν λόγων τὰς ἐξηγήσεις ποιήσας τὰς δὲ θεωρίας ἀποφύγων*. Speciatim memorantur ejus *ἐρμηνεῖαι ἐν Πεντατεuchum*, Svid. *ἐν Διόδωρῳ* ex Theodoro Lectore.

In Psalmos. id.

In IV. Regnorum libros.

Ἐἰς τὰ ζητούμενα τῶν παρελκομένων.

In Proverbia, cui addidit dissertationem *de differentia theoriae atque allegoria* sive sensus mystici ab allegorico atque morali. *Τίς διαφορά θεωρίας καὶ ἀλληγορίας*. Svid.

In Ecclesiastem

In Canticum Canticorum.

In Prophetas.

In quatuor Evangelia.

In Acta Apostolorum. Idem Svidas.

In Apostolum commentarii. Hieron. cap. 119. de scriptoribus Eccles.

In primam Epistolam Johannis. Svid *ἐν Διόδ.*

Fragmenta horum commentariorum frequentia in Græcorum Patrum ad libros sacros catenis, in quibus Diodori nomen frequentissimum est, sed & cum Theodori Mopsvesteni haud raro confunditur nomine.

Diodori & Theodori Mopsvest. scripta Nestorianis curantibus in Armenorum, Persarum & Syrorum linguam conversâ fuisse auctor est Liberatus cap. 10. breviarum.

Antiphonarum in Ecclesiâ usum ad Diodorum & Flavianum Antiochenum velut auctores refert Theodorus lib. 2. Hist. cap. 24. de

* Hieron. c. 119. de Scriptor. Eccles.

de quo consule Jo. Bonam de divina Psalmodia cap. XVI. §. 10. pag. 513.

Inter eos quorum *Liturgia* apud Orientales feruntur, Diodorus quoque numeratur ab Abrahamo Ecchellensi ad Catalogum Hebed Jesu pag 134. Confer Jo. Bonam rerum Liturg. lib. 1. cap. 9. Videtur tamen non Diodorus Tarsensis sed Theodorus Mopsvestenus intelligi. Illas Liturgias à Græco conversas Syriace habent Maronitæ, voluitque illas edere qui Latine se vertisse testatur Rich. Simon. Tom. 2. Bibl. selectæ pag. 173. Novissime has Liturgias Latine vulgavit ex versione sua V. C. Eusebius Renaudotus, in Volumine posteriore Collectionis Liturgiarum Orientalium Paris. 1716. 4. ubi inter alius Theodori Mopsvesteni quoque Liturgia legitur.

Pelagii perinde ut Nestorii præcursores fuisse Diodorum Christianus Lupus in diss. ad Synodum Ephesinam cap. 1. non dubitat, sed liber adversus dogma de peccato originis lectus à Photio Cod. 177. quo potissimum argumento Lupus utitur, non Diodori Tarsensis est sed Theodori Mopsvesteni, ut notavit Rigberius sive Gerberonius in notis ad Marium Mercatorem pag. 102.

In extremo judicio solum justos è vivis immutandos statuit, vide Elmenhorstii notas ad Gennadium de Eccles. dogmatibus cap. 8.

ESAIAS quem male Archi Episcopum facit Corderius Catena ad Lucam pag. 473. inter Monachos celebratur à Palladio in Lausiaca cap. 15. 1q. Ejus *capitula XIX. Ascetica* Græce & Latine vulgavit Petrus Possinus in thesauro Ascetico Paris. 1684. 4. *Præcepta LXVIIII. pro cironibus*, Latine, Lucas Holstenius in Codice regularum Rom. 1661. 4. *Sermones XXIX.* ex Codice quem Antonius Gibertus pervetustis characteribus scriptum ipsi commodavit, interpretatus est Petrus Franciscus Zinus Veronensis, inscriptosque Petro Contareno, Paphi Episcopo Latine vulgavit Venet. 1574. 8. una cum scriptis de eodem argumento SS. Ephraimi, Nili & Marci Eremitæ. Inde recusi in Bibliothecis Patrum Latine, nam Græce nec dum viderunt lucem quod sciam.

EVAGRIUS ab Iboris * Ponticus Hyperiborita quem sacras literas docuit Diaconumque ** CPoli A. 381. Greg. Nazianzenus ordinavit, (non confundendus cum Evagrio presbytero circa idem tempus Antiocheno, à quo vitam B. Antonii quam Athanasius scripsit Latine versam testatur Hieronymus cap. 125. de Scriptor. Eccles. & sub cuius nomine sapius illa versio lucem vidit ut dixi lib. V. cap. 1. pag. 303. confer Rosvveidum ad vitas Patrum Tom. 1. pag. 20. & Tillemontium Tom. 12. memoriar. pag. 14.) postea lustratis Hierosolymis cum eodem Nazianzeno adiit Ægyptum & Macarii utriusque fuit discipulus, nec minore sanctitatis (nisi quod Origenis favore † male audit) & doctrinæ gloria in Scetenlis Nitriæ Monasterio per plures annos vixit, plura etiam Ascetica scripsit, ut veteribus memorantur :

1. Μοναχὸς ἢ περὶ πρακτικῆς. *Monachus sive de vita practica.* Socrat. IV. 13. Svid. in Μακάριῳ Palladius cap. 86. Nicephorus XI. 42. qui c. 43. plura ex illo libro adducit. Hic est *liber centum sententiarum* pro Anachoretis per capitula digestus, quem olim (à Rufino ut opinor) *translatum quia vitiatum & per tempus confusum vidit, partim reinterpretaudo partim emendando, auctoris se veritati restituisse* ait Gennadius cap. 11. de S. E. Hunc Evagrii libellum una cum Epistola ejusdem ad Anasolium Græce & Latine vulgavit Cotelarius Paril. 1686. 4. Tom. 3. monument. Græc. pag. 68-102. subijunctis aliis capitibus XI. quæ inscribuntur : τῶν κατὰ μοναχῶν τὰ αἰνὰ καὶ ἡ καθ' ἡσυχίαν τέτων παράθεσις. Rerum Monachalium rationes, earumque juxta quietem applicatio p. 103-115.
2. Γνωστικὸς ἢ περὶ τῶν καταξιώδεντων γνώσεως *Gnosticus, sive de iis qui scientiam consequi meruerunt.* Socrat. IV. 23. & Svid. Niceph. Hic est *liber quinquaginta sententiarum* pro eruditis ac studiosis, quem idem Gennadius primum se Latinum fecisse testatur. Citat S. Maximus in cap. 7. Dionysii Arcopag. de cœlesti Hierarchia & ex illo videntur esse Cotelario quæ velut è practico Evagrii affert

* Vide Cotelarium Tom. 3. monument. pag. 143.

** Ita Socratis IV. 23. At Sozomenus VI. 30. & Nicephorus XI. 42. scribit cum Gregorii illius fuisse Archidiaconum : Lectorem vero Cæsareæ à S. Basilio & Diaconum à Grægo. Nysseno ordinatum tradit Palladius Lausiaca Hist. cap. 86.

† Condemnatus cum Origene in quintâ Synod. A. 553, & in Lateranensi A. 649.

affert Socrates III. 7. Hist. Hunc Evagrii libellum videtur inter S. Nili opera Græce & Latine Svarefius vulgasse sub capitum gnosticorum titulo.

3. *Ἀντιρρητικὸν Antirrheticus* contra tentatores dæmones, in octo partes divisus secundum numerum *οκτώ* vitiosarum cogitationum, Socrat. Niceph. & Svidas. Palladius cap. 86. Lausiac. ubi *maiores libri* pro *οκτώ*, ut rectius Gennadius, qui jussu se ait eundem eadem simplicitate qua in Græco invenerit Latine transulisse. Hujus scripti compendium Latine in Bibliothecis Patrum prodiit atque inter Jo. Damasceni opera: & Græce ac Latine vulgatum est ab Emerico Bigotio ad calcem Palladii de vita S. Chrysostomi Paris. 1680. 4. p. 349-355.

4. *Προγνωστικὰ προβλήματα Prognostica Problemata* DC. Socrat. & Svid. S. Maximus ad Dionys. Tom. 1. p. 94. & 395.

5. *Στιχηρὰ sententiarum Libri II.* alter ad Monachos *συνωδίτας* † atque in Cœnobiis degentes, alter ad Virginem. Socrat. Svid. Niceph. locis laudatis. Hieron. ad Ctesiphontem adversus Pelag. de Evagrio: *scribis ad virgines, scribis ad Monachos.* Gennadius: *composuit & cœnobitis & synoditis doctrinam aptam vite communis, & ad virgines Deo sacratas libellum competentem religioni & sexui.* Palladii Codices non memorant *στιχηρὰ* sed *ισορὰ*, pro quo in Heraclidis paradiso *ισορὰ*, utrumque vitiose, ut est verisimile. *Στιχηρὰ* ista exstant ex Gennadii versione Latine in Holstenii appendice Regularum Rom. 1661. 4. pag. 34. atque in Bibl. Patrum edit. Lugd. 1677. Tom. 17. pag. 469-471.

6. Edidit & paucas sententias valde obscuras, & ut ipse in his ait, *solis Monachorum cordibus cognoscibiles*, quas similiter ego Latinis edidi. Gennad.

7. Hieronymus ad Ctesiphontem contra Pelagium, de Evagrio: *scribit ad eam, cujus nomen nigredinis testatur perfidia tenebras: edidit libram & sententias πρὸς ἀπαθείας quam nos impassibilitatem vel imperturbationem possumus dicere* - - Hujus libros per Orientem Græcos, & interpretante discipulo ejus Rufino Latinos plerique in Occidente lætitant.

Zz 3

Svi.

† Synoditæ Monachi qui non solitarii sed cum alijs eadem domo vel eremo simul degabant. Vide Clariss. Maurerii anecdota Græca pag. 48.

Svidas in Ἐνάγχε ait eum scripsisse ὑπόμνημα εἰς τὰς παροιμίας Σολομῶντος. Quod viri docti * nihil esse volunt aliud quam τυχρὰ illa supra memorata & imitatione Proverbiorum Salomonis ab Evagrio scripta, quæ & ipsa libris τυχρῶς sive per composita ac εἴχες scriptis annumerant. Cæterum in Catenis ad Proverbia, tam Peltaniana quæ lucem vidit, quam MStis quæ in Bibl. Coisliniana aliqve Bibliothecis asservantur, Evagrius subinde allegatur. Hujus, non Evagrii ut Corderius putavit Scholastici videntur esse Combesisio quæ in Catena ad X. Lucæ leguntur *de eo qui incidit in latrones*, & in Lucæ XIX. *de minarum distributione*. Citatur & Evagrius noster in Catenis aliis passim tam editis quam MSS.

Scholion Evagrii de ΠΠ, sive tetragrammato DEI nomine edidit Græce & Latine Cotelierius Tom. 3. monument. pag. 116. 117.

Sermonem dogmaticum de S. Trinitate, ad eos qui Monasticam vitam degunt in patria, dum esset CPoli cum S. Gregorio Naz. compositum edidit Græce & Latine Josephus Maria Svaregius inter S. Nili opuscula Rom. 1673. fol. p. 358. testatus Nili & Evagrii scripta sic permisceri in Codd. MSS. ut vix ac ne vix quidem discerni queant. Idem confirmans Cotelierius ad Tom. 3. monument Ecclesiæ Græcæ pag. 544. Evagrium Monachum constat quidem multa scripsisse, eorumque quadam cum fragmenta & citationes habemus in Codice Regularum, in Patrum Vitis & Apophthegmatibus; in Catenis, in libris excerptorum, in thesauro ascetico & in scholiis ad Climacum, nec non apud Palladium, Socratem, Climacum, Dorotheum, Maximum & Nicephorum, itemque in Damasceno Billio & Palladio Bigotiano: sed difficultatem parit non mediocrem, quod fuscè probatum est à doctis, & sæpe apparet, etiam in marginibus nostris, nempe eadem cum in libris impressis, tum in exemplaribus manu exaratis modo Evagrio, modo Nilo assignari.

EUSEBIUS Emesenus Episcopus A. C. 360. defunctus, de quo dictis à me lib. V. cap. 4. pag. 107. seq. adde quod ab eo diversus est Eusebius Emesenus cognomento Pittacas, jussu Galli Imp. interfectus A. 354. quem concitatum oratorem vocat Ammianus Marcellinus XIV. 7.

EUSTOCHIUS EUDOXIUS, STAGIRUS, PRONOUS, PHOTIUS Sophistæ clari amicitia & Epistolis Gregorii Nazianzeni, qui Eustochii invidiam & ambitionem Sophisticam graviter perstringit Epist. 61. (55.) Ad hunc Eustochium Cap-

* Vide Casimirum Oudinum Supplemento de S. B. pag. 49.

Eudocem Epistola Juliani Imp. 20. & duæ vel tres Libanii. Teste Svida scripsit τὰ κατὰ τὸν Κωνσταντὰ τὸν βασιλέα (ita legendum) καὶ ὁξυμοιολογίαν Καππαδοκίας καὶ λοιπῶν Ἑθνῶν, *Cappadocia & reliquarum gentium Antiquitates & res gestas ab Imperatore Constante.* Vide Cangii notas ad Zonaram pag. 21. ex Eudociæ ioniis MSS. Hunc Eustochium citat r̃a Stephano Byz. in παντικὰ παλαιὰ assentior Clariss. Kustero.

EUTHALIUS Episcopus Sulcensis * à Turriano æqualis existimatus magni Athanasii, à Clariss. Caveo refertur ad A. C. 306. quod ipse prologo ad Epistolas Pauli Apostoli innuat se scripsisse *Arcadio quartum & Honorio tertium COSS.* Sed illa verba non Euthalii sunt, verum auctoris antiquioris è quo memoriam Martyrii S. Pauli Apostoli ibi repetit, & qui illius Epistolas ante Euthalium dividerat in capitula. Itaq; mox deinde subiungit: καὶ ἀπὸ τῆς ὑπατίας τετάρτης μὲν Ἀρκαδίου, τρίτης δὲ Οὐνορίας μέχρι τῆς πάσης ταύτης ὑπατίας πρώτης Λεόντος Ἀυγούστου, ἰνδικίων δὲ δωδεκάτης Ἐπιφάνειας, Διοκλετῆαντος ἔσθ' ἔτι ἔγ'. à Consulatū quarto Arcadii, tertioque Honorii usque ad presentem hunc Consulatū primum Leonis Augusti, Ἰνδικτιῶνος XII. Epiph. mensis die V, Diocletiani vero annum CLXXIV. sunt anni LXXIII. Unde conficitur Euthalium hæc scripsisse A. C. 458. nam apud Clariss. Zaccagnium in notis p. 536. calami errore male excusum *quingentesimo pro quadringentesimo quingagesimo octavo.* Hic Pauli quidem Epistolas ** cum Diaconi adhuc munere fungeretur νέος χρόνων καὶ μαθημάτων: *Atque vero Apostolorum & Catholicarum Epistolas* Episcopalem unitatem jam adeptus, Lectionibus capitulis ac versiculis distinxit (secutus pium quendam Patrem qui Pauli Epistolas in capita ut jam dixi circa A. C. 306. digesserat) argumentis præterea, (nisi & illa ab alio antiquiore sunt) capitulorum, indi-

* *Εὐάλιος Ἐπίσκοπος* appellatur in Codice Vaticano & illo quem laudat Turrianus præf. ad Constitutiones Apostol. Sed incertum ubi illa urbs fuerit. Vide Zaccagini præf. p. LXIV.

** *Ἀποστολικῆς βίβλου* versibus distinctæ meminit Hesychius Hierosol præf. ad *Σηφροὺς* duodecim Prophetarum, ubi ad Euthalium respicere videtur Rich. Simonio qui illum sed sine nomine auctoris MS. evolvit in Bibl. Regis Christianissimi, Epist. Criticis Gallice editis Basil. 1699. 12. p. 78. seq. & Clariss. Zaccagnio quem vide præf. ad vetera monumenta pag. LXVII & in Opere ipso pag. 402. Idem observat Euthalii divisiones librorum sacrorum frequenti in usu apud Græcos Christianos fuisse, idque plurimis Codicibus MSS. confirmari, quibus fere omnibus habetur capitula ab Euthalio extracta,

indicibus, atque catalogis auctoritatum Scripturæ, quæ in ipsis laudantur, illustravit. Misit illa deinde ex Codicibus Bibliothecæ Casarensis accurate recensita ad *Arbanasium* Alexandrinum, non primum illum & magnum, sed alterum juniorem qui A. O. 450. Alexandrinæ Ecclesiæ Episcopatum obtinuit & Petro Moggo successit. Horum omnium partem primus edidit Franciscus Cardinalis Ximenius in celeberrima Complutensium Bibliorum editione A. 1514. Etiam Erasmus jam in prima editione Novi Test. A. 1516. quæ mihi ad manus est, atque deinde in cæteris, argumenta Epistolarum Pauli & septem Catholicarum edidit. Hinc cum commentariis Oecumenii Græcè vulgatis curante Giberto Episcopo Veronæ 1532. fol. plura etiam Euthalii excusa sunt, & in luculenta editione Novi Test. Græca quam dedit H. Stephanus Paris. 1550. fol. Prologum in Pauli Epistolas integrum primus publicavit è Berneggeri Codice Græcè in sua Novi Test. editione Jo. Henricus Boelerus Argemorat. 1660. 12. unde sæpius recursus est in variis Novi fœderis editionibus ut Curcelleana altera, etiam nuper in præclara Milliana, & in Criticis sacris Anglis Francofurti & in Belgio recensis Tomo VII. Berneggeri Codex à Boelero Regiæ Christianæ oblati, & ab Alexandro VIII. Pontifice Vaticanæ Bibl. illustratus est. Denique universas Euthalii quas supra memoravi lucubrationes ex Codd. Vaticanis accurate descripsit & cum latina versione sua notisque ac prolegomenis eruditissimus ac præstantissimus Vir Laurentius Zaccagnius in Collectaneis monumentorum Veterum Ecclesiæ Græcæ. Rom. 1698. 4. Inter legendum, duo mihi digna visa sunt animadversione. Pag. 407. verbis: *ὃ ἀνὰ πάλιν σοφῶν γε ὁ πανάρετος βιωφελὴς τῇ μελέτῃ τὸ πᾶν ἀνέθηκεν*, non respicitur David Rex, sed Cleobulus Lindius, cujus notum apophthegma, *μελέτῃ τὸ πᾶν*. Pag. 523. de Epistola ad Romanos: *διὰ πρῶτῃ τέτακται αἷα δὴ πρὸς δεξιὴν ἔχοντας εἰς θεοσεβείαν γεσφῶσα. Προπετος* primum locum habet, usque qua ad eos qui prima principia pietatis tenebant, scripta fuerit. Ita reddendus hic locus, non qui pietatis principatum tenebant. Nam ut pag. 528. docet Euthalius, putat Epistolas Pauli collocatas κατὰ προσάυξησιν profectuum eorum ad quos ille scripsit, ut à minus perfectis incipiens ad perfectiores progrediatur.

Dubitari potest, inquit idem vir dignissimus laude in præf. pag. LXX. an Euthalius præter horum novi Fœderis librorum distinctiones, commentarium aliquod in Apostolorum Acta conscripserit.

Fran-

Franciscus enim Turrianus in præfatione ad Constitutiones Apostolicas pag. 17. Euthalium commentar. in Acta Apostolorum scripsisse, ejusq; eruditissimum in ea ipsa Acta prologum extare tradit, in quo sic se Acta expositurum pollicetur, ut multis in locis τῶν ἀποστολικῶν διατάξεων, hoc est, Apostolicarum constitutionum mentionem faciat, quas, inquit, ἢ τε πρὸς τὰς ἐναντίας, ἢ τε πρὸς τὰς οἰκίας πεποίηται, quas sive contra adversarios, sive etiam ad fidelium usum fecerunt. Holstenius quoq; Vir Doctissimus in Observationibus ad Stephanum de Urbibus, verbo Ἀττάλεια, Euthalii Diaconi in Acta Apostolorum commentaria laudare videtur. Attaliam enim urbem notat ab Euthalio Diatono, aliisque juxta D. Lucam in Actis c. XIV. Ver. XXIV. Pamphyliæ assignari. Præterea Lambecius lib. III. Bibliothecæ Cæsareæ testatur, in ejusdem Bibliothecæ codice Theologico XLVI. extare Catenam Patrum in Pauli Epistolam ad Romanos, in qua cum aliis Patrum expositionibus, Euthalii fragmenta quædam fol. 4. & 5. continentur. Guilielmus denique Cave in Ecclesiasticorum Scriptorum Historiâ literariâ, ubi de Euthalio agit, ipsum in Apostolorum Acta, & in Lucæ Evangelium Commentaria, quæ alicubi latent, scripsisse tradit. Et sane quæ ex Euthalii in Acta Apostolorum commentariis laudant Turrianus, atque Holstenius, in prologis, & capitulis, nunc primum à nobis editis, non reperiuntur: codices tamen, quibus ipsi usi fuisse videntur, adhuc invenire non potui, licet eos in Urbanis Bibliothecis diu multumque quæsierim. Quod autem Euthalii fragmentum in Catena Patrum in Pauli Epistolam ad Romanos extare, ait Lambecius, fieri potest, ut ex prologo in epistolas Pauli desumptum fuerit. Sed in vetustissimis Vaticanæ Bibliothecæ codicibus, qui variorum continent commentaria in Pauli epistolas, nullum Euthalii operum fragmentum apparet, multumq; vereor ne ista commentaria in Lucæ Evangelium perperam à quibusdam Euthalio tribuantur. *Haßenus Zaccagnius, V. G.*

Alius ut videtur Euthalius, qui primarius Alexandrinus Diaconus interfuit Concilio Chalcedonenſi A. C. 451. Alius Euthalius Monachus Rhodius S. Basilii, quem circa A. 1300. Concordantias Græcas in S. Scripturam composuisse, sed nunquam editas, narrat Sixtus Senensis.

Aaa

FLA-

FLAVIANUS Episcopus Antiochenus ab A. C. 381. ad 403. ex cujus Homilia in Joannem Baptistam & in illud, *Spiritus Domini super me*, fragmenta exhibet Theodoritus dialogo 1. & 2. Epistolam ad Osroënos Episcopos & alteram ad Episcopum qvendam Armenium laudat Photius Cod. 52. Orationem pro Antiochenis qva Theodosii adversus seditiosos illos iram sedavit, Chrysostomus Orat. 20. ad pop. Antiochen. Confer Petri Francii Orationem XXXIV. & Tillemontium T. V. Hist. Imperator. p. 592. seq.

Alius Flavianus Episcopus CPol. ab A. C. 446. ad 449. ad qvem extant Leonis M. Epistolæ. Hujus Flaviani Epistolam ad eundem Leonem Græce & Latine vulgavit Cotelierius Tom. 1. monument. pag. 50. & Baluzius in nova Concilior. collectione pag. 1373. Incipit: *εὐσεβείας καὶ τῆ ὁρθοτομείας*. Alia legitur ante Acta Concilii Chalcedonenfis, & incipit: *ὅθεν ἔχουσιν ἀρετὴν τῆ διαβάλας πονηρίας*. Ibidem exstat fides qvam Imp. Theodosio Flavianus obtulit. Confer Paschasii Qvesnelli notas ad Leonem M. speciatim dissertationem VIII. qvæ est de causa hujus Flaviani.

GELASIUS Cæsarex Palæstinæ post Evzoium Episcopus (supra pag. 340.) circa A. 367. à Cyrillo Hierosol. avunculo constitutus, concilio CPol. interfuit A. 381. anno 394. defunctus. Ejus *expositio* * *Symboli* laudatur à Leontio lib. 1. contra Nestorium & Eutychem: *Homilia in Epiphania*, à Theodorito dialogo 2. *Præfatio σοιχειώσεως secundum Ecclesiam*, ex cujus libro 2. fragmentum in c. 15. collectionis testimoniorum qvam sub Damasceni nomine in Codice Claromontano evolvit Labbeus. *Et Liber contra Anomæos* à Photio Cod. 102. Nam *λόγοι γ' ἱστορίας Ἐκκλησιαστικῆς*, libri III. *Historia Ecclesiastica* & τὰ μετὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν *Εὐσεβίᾳ τῆ Παμφίλου* sive *continuatio Historia Ecclesiastica Eusebii*, qvæ memorat Cod. 89. nihil aliud sunt qvam libri Historiæ Concilii Nicæni qvi exstant & de qvibus mox dicam in Gelasio Cyziceno. In illis pag. 6. alterius Gelasii fit mentio: *ὅγε μὲν Ραφίνῳ ἤγαν Γελάσιῳ τὰντα λέγειν ὡδε*. Qvod autem dicto loco Photius ait alibi se legisse, qvod Gelasius Cæsarensis Histo-

* Hanc intellige Gelasii expositionem *μαθήματός*, ex qua fragmenta qvædam asserri in Collectione Græca MS. testimoniorum sub nomine Jo. Damasceni in Cod. Claromontano cap. 4. notavit Caveus ex Labbei conspectu Operum Damasceni p. 49. *Μαῖθημα* pro Symbolo, obviū apud veteres Christianos scriptores. Vide thesaurum Syliceri.

Historiam Rufini Græce verterit à Cyrillo Hierosol. adjunctus, hoc temporis ratio qui patitur, cum Rufinus historiam suam circa A. 400; Chromatio inscripserit, & Gelasius A. 394. Cyrillus A. 386. sit extinctus? Confer Tillemontium Tom.VIII. memor.

Alius Gelasius auctor libri *de duabus Naturis* contra Eutychem & Nestorium, atque ut Fulgentii & Joannis II. Papæ, nec non Gennadii, aliorumque auctoritate constat, Gelasius Papa qui Romæ Episcopus fuit ab A. 492. ad 496. *Quisquis ille est*, inquit Petavius T.4. dogm. Theol. de incarnatione Verbi II. 3. pag. 122. *Latine profecto scripsit & quidem terse ac discrete, in quo minime est audiendus Melchior Canus (VI. 8. Locor. Commun. ad 9. argum.) qui propterea negat se Gelasio Cæsariensi opus illud tribuere quod purum & politum sermonem dicit eum Hieronymus habuisse, qualem in hoc libello non agnosco. Nisi, inquit, bono & eleganti auctori contigit malus & impurus interpret. Mirum ita pronunciaſſe de Gelasio isto, qui utrumque illum legiſſet. Nam commode ſane & pure loquitur, ut Eccleſiaſtico Scriptori & quidem ſaculi iſtius convenit.* Confer eundem Petavium III. 2. 2. & Forbeſium XI. 16. inſtruct. Historico Theol. Doctiſſimo Caveo non aſſentior, qui poſt Voſſium alioſque hunc librum Græce verſum putat memorari à Photio Cod 102. ubi laudat Gelasii Cæsarensis *μονόβιβλον* adverſus Anomocos.

Alius Gelasius, Presbyteri Cyziceni filius, qui teſtatur ad ſe perveniſſe Acta Synodi Nicænæ ἐν βιβλῳ δεχαιοτατῇ ἐγγεγραμμένα ἐν μεμβράναις in Codice antiquiſſimo ſcripta in membranis, quæ antea fuerint Dalmatii Archi Episcopi Cyziceni. Nihilominus tamen non hæc qvalia in illo Codice repetit Acta vulgaſſe ſe integra ſolaque, ſed ex ſcriptis etiam Euſebii ac Rufini (quem tamen falſo ſcribit Concilio Nicæno interfuiſſe) aliorumque collecta in tres libros ſive τρία ſυντάγματα * digeſſiſſe ſe proſitetur, pag.2. *Cujus Synodi Acta omnia, τὰ πεπερασμένα πάντα, tam ut ſupra dixi cognoviſſem prius & perquiſiſſem, vix tamen invenire poteram qua illis tractata & conſcripta ſunt, apud plures viros literarum ſtudioſos, tam aperte expreſſa, quam apud Joannem quendam Ἰωάννη μὲν ἱνι πρεſβυτέρῳ ἀνδρὶ παλαιῷ ἄγαν γεφυκῷ ἐν τετελεσίοις παλαιοῖς λῶν presbyterum virum ſenem & ſcribendi admodum peritum in quaternionibus valde antiquis: neque tamen omnia inde habui, ſed ex aliis etiam ſcriptoribus variis, ut ex Euſebio Pamphili, Episcopo Cæsarea & Ruſino*

Aaa 2

ſino

* Tertii *συντάγματος* meminijt pag. 54. edit. Commeliniana.

suo presbytero Romano, τῶν καὶ τῇ ἀγίᾳ καὶ αἰνῇ κοινοῦσάντων συνέδῳ, qui etiam sancta illi Synodo interfuerunt, aliisque plurimis. Neque vero totius harmonia consequentiam inveni in sacro illo Codice, in quem, ut supra dixi, prius incideram. Solus admirandus Eusebius ἀτρεπτὶ τῇ λεωφόρῳ τῆς ἀληθείας constanter publicam veritatis viam ab adventu Domini usque ad magni Constantini tempora ingressus est. Sed neque omnia invenire potui, attamen qua nota mihi & veritati consentanea in libro quem antea legeram reperi, collecta ex urisque necessarium existimaui in hunc librum descripta conferre ad communem utilitatem, confirmationemque eorum qui in hac inciderint. Tertius liber † non integer videtur ad nos pervenisse, nam & brevior est ceteris, unaque & altera Constantini Epistola absolvitur, & nihil habet de baptismo Constantini M. quod tamen in eo legisse se Photius profitetur Cod. 89. ubi hoc opus quemadmodum & Cod. 88. refert ad Gelasium Casareensem, duos vel tres Gelasios Casareenses Episcopos reperisse se testatus: cum id Codice XV. ejusdem Bibliothecae laudetur sub simplici nomine Gelasii: πραχλὸν τῆς πρώτης συνόδου ἐν τρισὶ τόμοις. Γελασίῳ δὲ ἔφερε τὸ βιβλίον ἐπιγραφήν. Neque Casarea neque Cyzici sed in Bithynia * scripsisse se post A.C. 475. testatur auctor ipse in præf. his verbis μετὰ δὲ καιρὸς τινὰς φθάσαν ἐν ταῦτα, τῇ τῶν Βιθυνῶν ἐπαρχίᾳ λέγω, κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ, non multo tempore post, cum hac, in provinciam dico Bithynorum, volente DEo pervenissem, & commotio atque inquisitio plurima fieret sub impii Basiliscii tyrannide adversus Catholicam & Apostolicam DEI Ecclesiam, & fidem Apostolicam in ea constitutam, succedente potissimum atq. commovente Imperatoris aulam eorum factione qui heretico Eutychi consentebant, qui nobis subdola proponebant, ut fidem Patrum, Nicanam inquam, retineremus. Sed convincebantur à nobis illius fidei hostes &c. Prodiit primum hoc opus cum Rob. Balforei Scoti versione Paris. 1599. 8., adjunctum habens librum Theodori in Rhaitensi monasterio presbyteri, quem utraque lingua ante Balforeum vulgaverat Beza. Hinc cum Actis Synodi Ephesinae & Synopsi Synodorum Oecumenicarum apud Commelin. 1604. fol. Postea in editione Conciliorum generalium Romana quam curavit Sirmondus, 1608. fol. & in Conciliis Binii Colon. 1618. Labbei Paris. 1672. & Harduini 1716. fol. Hos Gelasii libros & alia quædam ad Nicænam Synodum & Arii causam pertinentia cum versione Francisci

† Vossius II. 21. de Hist. Græcis pag. 264. Videtur tertius liber omissus, quia non omnibus probarentur qua scripsisset de baptizato Constantino paulo ante mortem, idque ab Episcopo Orthodoxo. Confer B. D. Ittigii Historiam Concilii Nicæni pag. 4.

* Nota tamen, quod fuit quoque Casarea quædam Bithynia.

ſci Junii foci ſui, propriisqve notis editurum ſe promiſit Voſſius p. 264. de Hiſt. Græcis. Sed nunqvàm lucem vidit ille Gelafius Junio Voſſianus, nèqve qvo devenerit conſtat, cum nec in Catalogo MSS. Iſaaci Voſſii, qvæ jam acceſſerunt Bibliothecæ publicæ Leidenſi, illius fiat mentio. Errores Gelafii perſequitur Jo. Launojus VIII. 1. Epift. p. 627. Non adeo eſſe contemnendum tamen oſtendunt B. Doctores Balthaſar Bebelius in Antiquitatibus Sæculi IV. parte 1. p. 65. ſeq. & Jo. Georgius Dorsheus in *διατυπώσι* Concilii Nicæni p. 85. ſeq.

Fuit & Gelafius Medicus, qvem commendat Symmachus lib. 1. Epift. 66. ne dicam de Gelafio Africano Thanenſi Epifcopo (cujus eſſe Dialogum Vigilio tributum monet Jo. Dallæus lib. de fidei ex S. Scripturis demonſtratione p. 40.) Nec de Gelafio II. Papa qui fuit A. C. 1118.

GEORGIUS Alexandrinus primum, deinde in Syria Arethuſanus preſbyter, deniqve Epifcopus Laodiceus, modo Arianas partes, modo iterum adverſarias Eunomianis Homœuſianorum, ſecutus eſt, vide Jac. Gothofredum ad Philoſtorgii VIII. 17. p. 353.

Ejus *Homiliam in illud Prov. VIII. Κύριος ἐχάρη με* Antiochiæ A. 361. habitam memorat Theodoritus II. 31. Hiſt. *Vitam Eusebii* Emefeſeni Socrates II. 9. (ſive *encomium* ut idem appellat lib. 1. cap. 24.) Sozomenus III. 6. *Epistolam ad Episcopos Ancyra* congregatos, qvam ſervavit Sozomenus IV. 13. *Epistolam ad Alexandrum Alex. & aliam ad Arianos*. Athanaſ. de Synodo Ariminenſi & Seleuciens. *Libros contra Manichæos*. Epiphan. Tom. 1. p. 638. Theodoritus lib. 1. de hæreticis fab. c. 28. Phot. Cod 85. Confer Allatium de Georgiis p. 305.

HELLADIUS qui in Epifcopatu Cæſareenſi Cappadociæ Baſilio M. ſucceſſit A. 379. atqve interfuit Concilio CPolitano non modo A. 381. ſed etiam 394. licet apud Baſamonem Palladii nomen pro Helladio occurrit. De aſperis ejus moribus conſuli poteſt Tillemontius Tom. IX. p. 589. ſeq. *Vitam* deceſſoris ſui Baſilii M. ſcripſiſſe traditur, de qva dixi ſupra pag. 62. Sed qvæ Damascenus ex illa profert junioris ſcriptoris ætatem ſapere eruditis videntur.

S. HIERONYMI Stridonenſis Dalmatæ, Doctõris Eccleſiæ illuſtriſſimi licet Latini Scriptoris mentionem hoc loco omittere nefas duxi, qvoniã non modo ipſe plurima * de Græco conver-

Aaa 3

tit,

* Sunt illa? (præter libros ſacrõs) Origenis & Eusebii plurima nec non Theophili & Didymi Alexandrinorum. Tum regula Pachomii, Epistolæqve & regula Theodori atqve Ortheſii doctrina.

est, sed nonnulla ejus quoque jam olim à Latino Græce versa sunt à Sophronio, atque *Catalogus Scriptorum Ecclesiasticorum* Hieronymianus Græce sive ab illo Sophronio sive ab alio translatus etiamnum existat, ut dixi supra cap. 21. p. 195. seq. Nunc addo quod vitam S. Hilarionis quæ inter vitas Simeonis Metaphrastæ 24. Octobris legitur, illam ipsam esse, quam Sophronium eleganti sermone Græco vertisse Hieronymus in Catalogo c. 134. Catalogi auctor est, sibi persuasit Heribertus Rosveidus notis ad vitam Hilarionis ab Hieronymo scriptam, in vitis Patrum p. 65. *Extat intervitas Metaphrasta nomine editas à Lipomanno (Tom 6. p. 360.) Hilarionis vita è Græco per Gentianum Hervesium translata. Sed ea Sophronii nomen non præfert. Accepi eam Græce Parisiis beneficio Sirmondi nostri, ubi nullus vel auctor vel interpret assignatur. Existimo tamen eam esse quam Sophronius ex Hieronymi textu vertit. Eodem enim ordine procedit, etsi in quibusdam subinde variet, & quædam etiam addat. Existat & Græce MS. in Bibl. Cæsarea aliquoties teste Lambecio T. VIII. p. 252. 259. 261. & incipit: ἐν παλαιστῇ πόλις ἐστὶν οὗκ ἐλαττον ἢ πέντε καὶ τεσσαράκοντα εὐδίας ἀπέχουσα Γάζης.* Sed ut Sophronii versione usum auctorem hujus Græcæ vitæ nemo negaverit, sic interpolationes & additiones si cum Hieronymi Latina conferantur, tales sunt, ut interpolatorem potius qualis fuit Simeon Metaphrastes, quam interpretem doceant. Confer Tillemontium Tom. VII. memor. p. 572. Metaphrastæ etiam tribuitur ab Allatio de Simeonum scriptis p. 126. MStorum codicum haud dubie auctoritate.

Præterea non omittendum, quod post Origenis & Eusebii studia, Græcos Bibliorum V. T. Codices Hieronymus recensuisse & castigasse traditur, id non de ipsis Græcis Codicibus sed Latina versione intelligendum docuit Humfredus Hody lib. 3. de Bibliorum textibus originalibus p. 355. quo Viro nemo diligentius de Hieronymi opera in libros sacros præci faceris impensa tractavit. Similiter intelligendum quod capite ultimo Catalogi, ubi scripta sua recenset Hieronymus, *Novum Testamentum Græce se fidei reddidisse* scribit, hoc est, accurata Latina versione donasse.

De Hieronymo ipso, qui A. 331. natus, & nonagenario prior, presbyter Bethlehemiticus A. C. 420. obiit, nihil dicere quam pauca præstat, post accuratam præcipue Tillemontii industriam T. XII. memor. Hujus commentariis usus etiam Jo. Marcianus, cui Hieronymi

mi vitam Gallice editam Paris. 1706. 4. & præclaram Hieronymi operum editionem debemus Paris. 1693 - 1706. quinque Voluminibus fol. licet in hac nonnulla desiderare visi sunt, non sine ratione fortasse, Richardus Simon in Epistolis Criticis Gallice editis Basileæ 1699. 12. & Joannes Clericus in Hieronymianis quæstionibus Amst. 1700. 8. & Bibliothecz selectæ Gallicæ editæ Tomo XVII.

Alius fuit HIERONYMUS Theologus Græcus ætatis non usque quaque certæ, cujus *Φιλοπονίαν dialogi* more scriptam *de sensu Gratia Divina in Baptismo & Christianismi*, primus è Codice Regis Christianissimi edidit Fed. Morellus in folio fugitivo Paris. 1598. 8. Atque similiter separato schedio ibid. 1612. 8. ejusdem scriptoris *dialogum Christianicum Judæo*. Paucis visum opinor opusculum utrumque, licet Christiano Dammio τῷ μακαρίῳ curante, Cygneæ posterius quidem A. 1677. & prius A. 1680. 8. sed similiter separatis foliis recudi contigit. Ut tamen illa hoc loco recudi facerem, non modo movit me quod antiqua, pia lectuque digna & brevia sunt, verum etiam quod non paucis locis illa emendatiora exhibeo ope antiquarum membranarum, in quibus post Adriani utrumque opusculum MS servat Bibliotheca Johannea hujus Urbis Hamburgensis. Alius ab utroque Hieronymus in Ægypto degens, ad quem exstat Epistola Procopii Gazæi, ex qua Procopium male ad sæculum IV. quo S. Hieronymus Dalmata vixit, referre volebat Vir doctissimus Isaacus Vossius.

Προκόπιος Ἱερωνύμου.

Πάλιν Αἴγυπτον καὶ τρυφήν, καὶ πένητες ἡμεῖς παρὰ σοί, καὶ λόγος ἀπόντων ἑδῆς. Οὐδὲν γὰρ πρᾶγμα. γέλα μόνον χρυσῷ βέοντα τὸν Νῆilon ὄρων. καὶ ἐπὶ μᾶλλον τὴν ἐφ' ἑαυτῷ ἀνασπάσης, οἰσομεν πάντως ὑπερορώμενοι. Ἐστὶ γὰρ ἡμῶν ὅτι, πάλιν ὄψῃς τὴν ἑλούσαν καὶ δακρύσεις. Ψάμμον, μεδισαμένην τοῖς πνεύμασι καὶ τέμνεσθαι εἰς ῥίζας τὴν ἀμπελον, ἐνθα καὶ Νύμφαι ζῆναι τινὲς καὶ θαλάττιαι, καὶ

Procopius * Hieronymo

Iterum Ægyptus & mollities, nosque tibi pauperes, & absentium ratio nulla? Nihil est istud: rideas modo auro fluentem spectans Nilum. Etiam si magis etiamnum attollas supercilium, contemptum omnino patiemur. Erit enim tempus cum iterum videbis Elusam, & flebis arenam disiectam ventis & radice tenuis vastantem vites. Peregrinæ aliquæ & mari advenientes Nymphæ & Ju-

* ER hæc XXVI. inter Epistolæ Procopii Gazæi de quibus dixi lib. 2. c. 10. §. 30.

& Jupiter pluvius ibi nusquam. Tunc quidem ipse ridebo & subfarnabo fortunam. Tu vero me nunc abjectum, tum beatum putabis. Verum tamen dum tibi Nilus in deliciis vivere permittit, scribe tantummodo, & nos minus & velut quosdam humo prorepentes appelles. Sic enim & te scribente fruemur, & tuam superbiam futuri expectatione mollius feram.

Ζεύς υέτιος εἰδαμόδ. Τάτε γελάσω μὲν ἐγὼ καὶ καμωθήσω τῇ τύχῃ. Σὺ δὲ νομίσεις εὐδαίμονα τὸν νῦν ἀπεχθρῖμμένον ἐμέ. Πλήν ὅσω ἂν σοὶ δίδωσι ὁ Νεῖλος τρυφᾶν, γράφε μόνον καὶ κάλει συμκρῆς ἡμᾶς καὶ χαμαὶ ἴνας ἐρχομένους. Οὕτω γὰρ ἢ σοὶ γράφοντος ἀπολαύσομεν, ἢ σὺ αὐτὸν ἀλαζονείᾳ τῇ τῷ μάλλοντος ἐλπίδι παρεμυθήσομαι.

Possit aliquis suspicari, cum alterutro ex his duobus, & maxime cum hoc posteriore commune aliquid habere Hieronymum sub cuius nomine *Vita Patrum & Monachorum Ægypti* habentur MSS. post Historiam Palladii Lausiacam in Codice Colbertino 1213. hoc titulo: *Ἑτέρα ἱστορία εἰς τὰς βίβας τῶν ἁγίων τῆς Ἀγύπτου συγγεγραῖσα παρὰ Ἱερωνύμου μοναχῆ καὶ πρεσβυτέρου τῷ ἐκ Δαλματίας*. Notat quidem præstantissimus Cangius eam à Palladio in Lausiacam verbotenus exscribi, auctoremque vixisse sub Theodosio Magno, ut ipsemet testetur in Joanne Abbate. Sed mihi quidem videtur scriptor ille Græcus, quisquis fuit, antiquis omnibus ignotus exscripsisse Palladium potius, eoque esse junior, atque ideo etiam Palladio in Codice non præmissus sed subiectus. Tribui autem Hieronymo eum existimo, non quod Græci illius scriptoris nomen hoc sit, sed quod vitæ quædam in hac collectione extent Græcæ versæ ex illis quas S. Hieronymus, Latinæ Ecclesiæ lumen, Romano sermone * scripsit. Illum enim esse qui per Hieronymum Monachum & Presbyterum τὸν ἐκ Δαλματίας intelligitur, ne dubitandum quidem esse opinor. Atque is ipse est qui Theodosii Imp. ætate scribere se prodit in vita Joannis Abbatis. Sed nunc alterum Hieronymum Græcum loquentem audiamus.

TOT

* Ut Hilariionis, Malchi, Pauli Eremitæ &c.

ΤΟΙΣ ΜΑΚΑΡΙΟΙΣ ἹΕΡΟΝΥΜΟΙΣ

Φιλοπονία παντὶ Χριστιανῷ
ὠφελεῖσα.

. ΕΡΩΤΗΜΑ.

ΔΙΑ ΤΙ ὑπάρχεις Χριστιανός.
ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. Ὅτι πιστεύω
εἰς τὸν Χριστὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

(ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΣ) ἀμαθῶς
καὶ ἀλόγως ἀπεκρίμην. ἐγὼ γὰρ ἐρω-
τῶ διὰ τί ὀνομάζῃ Χριστιανός· ἀλλ'
ἐν τῷ τοῦ Χρήμα, διὰ τί γέγονας. ἐ-
γὼ ἠρώτησα διὰ τί ὀνομάζῃ Χρι-
στιανός, καλῶς ἀπεκρίμην ὅτι πιστεύω
εἰς τὸν Χριστὸν ἀλλὰ τὴν αἰτίαν ἠ-
ρώτῳ, διὰ τοῦ γέγονας Χριστιανός. καὶ
μικρὰ μὲν καὶ ψιλῇ φαίνεται ἡ
ῥώτησις, ὁ λόγοι δὲ αὐτὴν α) προσ-
δράως ἀποκρίνοντο ἐρωτῶμενοι.
γὰρ ἂν b) εἴπῃ ὁ ἐρωτῶμενος ὅτι
Θεὸς ἠθέλησεν ἵνα εἰμὶ Χρι-
στιανός, οὕτως ἀπεκρίμην. καὶ ἂν
ἡ εἰρήνη ὅτι ἐγὼ ἠθέλησα εἶναι Χρι-
στιανός, ἐ καλῶς λέγῃ. ἀλλ' ὅτι ὁ
Θεὸς ἠθέλησε, καὶ ἐγὼ ἠθέλησα θε-
ῆται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

(ΕΡΩΤ.) Θέλων γέγονας Χρι-
στιανός ἢ μὴ θέλων;BEATI HIERONYMI *
Commentatio Christiano cuili-
bet utilis.

Fed. Morello interprete,

INTERROGATIO.

QVARE CHRISTIANUS ES?

Responsio. Quia credo in
CHRISTUM filium DEI.

(Correctio Resp.) Indocte & in-
considerate respondisti: non enim
interrogō cur nomineris Chri-
stianus, sed hoc ipsum, quā ob
causam factus es. Si enim inter-
rogavissem, quare appellaris Chri-
stianus, pulchrè respondisses, quia
credo in CHRISTUM: sed quāro
causam ob quam factus es Chri-
stianus. Et parva quidem ac te-
nuis videtur hæc Interrogatio:
verum pauci sunt, qui interro-
gati apte respondeant. Etenim
si interrogatus dixerit, quia DEUS
voluit, ut Christianus essem, non
recte responderit: Et, si dixerit,
quia ego volui esse Christianus,
non pulchre loquetur: sed rectius
ita dixerit, quia DEUS vo-
luit, equidem voluntati DEI ac-
quievi.

Interr. An volens & sponte fa-
ctus es Christianus, an invitus?

Bbb

RE-

* In Morelli edit, titulus ita concipitur: S. Patris Hieronymi, Græci commentarius
de effectu Baptismi & notis Christiani, a) ita præ αὐτῷ MS. b) καὶ γὰρ MS.

RESP. Si dixero, volens, mentiar, & si dixero, nolens, verum, non dicam. Nam cum infans tunc essem, neq; repugnavi neq; consensi.

INTERROG. Age vero, Unde nosti quod omnino baptisatus es? velim à te discere: fortasse enim projectus es obiter à parentibus tuis, qui occulte gentiles erant, & neutiquam te baptisandum curaverant. Multa enim ejusmodi contigerunt, & accidunt hodie.

(**RESP.**) Novi veluti ex effectu (ut loquitur Elaias) *Propter mecum enim Domine in ventre concepimus, & peperimus Spiritum salutis.* In quo declarat nos Spiritum sanctum accepisse tum, cum illuminati sumus per baptisma. Ait enim **DEUS** rursus per Prophetam, de iis qui baptisantur: *Inhabitabo in illis, & inhabitabo.* Itemq; *Effundo de Spiritu meo super omnem carnem.* Quotquot igitur divinum Spiritum in ventre acceperunt, in sancto baptismo, intus in intimis prae cordiis, ex agitationibus, motionibus & punctionibus, exultationibus & operationibus, atq; ut ita dicam, saltationibus, gratia Spiritus, certissime noverunt in imo cordis sui, quod baptisati sunt: Nullus enim homo non tinctus baptismo in terra, ejusmodi gra-

(**ΑΠΟΚΡ.**) καὶ εἶπω θέλω, ψεύδομαι· καὶ εἶπω μὴ θέλω, οὐ ἀληθεύω. νῆπιον γὰρ ὦν τότε ἔ' ἀντεῖπον ἕτε κατεδέμην.

(**ΕΡΩΤ.**) Πόθεν (δε) γινώσκεις, ὅτι πάντως ἐβαπτίσθης, παρακαλῶ μαθεῖν. ἴσως γὰρ καὶ παρ' ὁδοῦ ἐβλήθης ὑπὸ τῶν ἰδίων γονέων κρυπτῶς ἐλλήνων ὄντων, καὶ μηδαμῶς c) αὐτὸν βαπτισάντων. πολλὰ γὰρ τοιαῦτα γέγονε, καὶ γινέται μεχρὲ τῆς σήμερον. c)

(**ΑΠΟΚΡ.**) ὡς ἐκ τῆς ἐκτελέας. (καθώς) φησὶν ὁ Ἠσαίας. f) διὰ τὸν φόβον σε κύριε ἐν γὰρ ε) ἐλάβομεν καὶ αὐθιγότητα καὶ ἐπέκομεν πνεῦμα σωτηρίας. ὅτι ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάβομεν οἱ φωτισθέντες διὰ τὸ βαπτίσματ'· φησὶ γὰρ πάλιν διὰ τὸ προφῆτ' ὁ θεός "περὶ τῶν βαπτισομένων g) ἵνα ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεκα- τήσω, καὶ τὸ, h) ὡς καὶ ἀπὸ "τῆς πνεύματος μου ἐπὶ πάντας σάρκα. ὅσοι ἐν τῷ θεῷ πνεῦμα ἐν γὰρ ε) ἐλάβον ἐν τῷ ἁγίῳ βαπτισματι, εἰσώθεν εἰς ἐν τῇ καρδίᾳ ἐκ τῶν σκισθημάτων καὶ νυγμάτων καὶ ἀγυμναμάτων καὶ ἐκτελέων, (καὶ) ἢ ἕως ἐκ τῶν πηδημάτων τῆς αὐτῆς χερός· πληροφανεῖται ἐν τῇ αὐτῶν καρδίᾳ ὅτι βεβαπτισμένοι εἰσιν. ὡς γὰρ

c) Morell. *σε αὐτόν.* c) Nota antiquitatem hujus scripti. f) **EC** XXVI, 18.

g) **Levit.** XXVI, 12, & **2. Cor.** VI, 16. h) **Joel.** II, 28. **Act.** II, 16.

γὰρ ἄνθρωπος ἀβάπτιστος ἐπὶ
τῆς γῆς, τῆς τοιαύτης χάριτος ἢ
ἐνεργείας ὑποσῆ, ἢ αἰσθάνεται πώ-
ποτε, καὶ πάσας τὰς ἐντολάς καὶ
"δικασύνας ἐπιτελεῖ τῷ θεῷ· καὶ
"μὴ οἱ δι' ὕδατος καὶ πνεύματος
"ἐν γαστρὶ λαβόντες, καὶ ταύτῃ
"φυλάττοντες καθαρὰ καὶ ἀμίαντα.
ὥστε γὰρ ἡ γυνὴ ἐχῶσα ἐν γασ-
τρὶ αἰσθάνεται τῶν σκισημάτων
τοῦ βρέφους ἐνδοῦ αὐτῆς· ἔτω καὶ
ἰστοὶ ἐκ τῆς ἐγγυνομένης χα-
ρίτος καὶ εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλ-
μάσεως ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, γι-
νώσκουσιν ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ
ἰκεῖ ἐν αὐτοῖς, ὅπερ ἐκομίσατο
τῷ βαπτίσματι· περὶ ταύτης
αὐτῆς χάριτος τῆς ἀγίας βα-
πτισματος (κ) εἶπεν ὁ Χριστός, ὅτι
βασιλεία τῶν ἑρηνῶν ἐντός ὑμῶν
εἶ, καὶ αὐτῆς, πῦρ ἡλθον βαλεῖν ἐπὶ
τὴν γῆν, καὶ ἡ δελον (ι) εἰ ἡδὴ ἀνήφθη.
(ΕΡΩΤ.) Καὶ πᾶς ἄνθρωπος
ῶτης καὶ σοφός, διὰ ταύτης μόνης
ἵς ἀποδείξεως γινώσκει ὅτι βεβαί-
ηται, καὶ ἐπὶ ἄλλῃ οὐκ οἰσθήποτε
ἴσχυς.

(ΑΠΟΚΡ.) ἡ ἀληθὴς καὶ ἀπλανὴς
πόδεξις τοῦ Χριστιανῆ αὐτῇ ἐστὶ
ἢ ἀκρίβειαν Παύλου πρὸς τινὰς ἐγ-
λουμένους, καὶ λέγοντας, (μ) ἡ
ἐκ ἐπεγινώσκειτε ὅτι ἰσχυρὸς Χρι-
στὸς οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; ἢ μήτι ἄρα ἀ-
κίμωτοί ἐστε. καθὼς γὰρ εἶπον ὅτι
τερὶ ἡ ἐν γαστρὶ ἐχῶσα οὐκ ἀπό-

tia aut effectu abundat, aut plane
perfruitur: licet omnia DEi man-
data & iustitiarum opera perficiat.
Soli id assequuntur qui per aquam
& spiritum regenerati sunt, & Spi-
ritus sancti gratiam in ventre ac-
ceperunt, eamque puram atque
impollutam conservant. Ut enim
mulier uterum gerens sentit mo-
tiones foetus intra se: ita etiam
illi ex gratia innata & latititia & ex-
ultatione quæ in cordibus ipso-
rum est, cognoscunt quod Spiritus
DEi habitat in se ipsis: quem qui-
dem acceperunt in baptismo.
Etenim de hac gratia sancti ba-
ptismatis dixit CHRISTUS, *Regnum
celorum intra vos est.* & rursus: *Ignem
veni mittere in terram, & quid vultis,
nisi ut jam ardeat?*

(INTERR.) An omnis homo
privatus, doctus & sapiens * per
hanc solam demonstrationem, &
non per alium ullum modum, no-
vit se baptisatum esse?

RESP. Vera & ab omni erro-
re libera demonstratio Christiani
hæc est. Et audi Paulum apud
quosdam conquerentem, & ajen-
tem: *Annon agnoscitis quod J. CHRIS-
TUS habitet in vobis? Nisi forte re-
probi estis.* Ut enim dixi, quæ mu-
lier uterum gerit, non verbis, sed
Bbb 2 rebus

) MS. πνύματος. ι) al. τὸ θεῖον. Luc. XVII. 21. XII. 49. * indoctus & doctus.
) 2. Cor. XIII. 5.

rebus ipsis & factus motionibus cognoscit accurate, se concepisse: Ita & verus Christianus non ex auditu parentum qui baptisaverunt ipsum, neque ullo alio modo praterquam ex corde suo certam cognitionem habere debet, quod acceperit sanctum baptisma, & dignus factus sit Spiritu sancto. Propterea dixit ad quosdam idem Paulus, *Spiritum ne extinguatis*: hoc est ne persequamini, & ne contristamini Spiritum sanctum, cujus sigillo signati estis ad diem liberationis. Et rursus: *Non enim acceperistis spiritum servitutis, sed libertatis*. Porro cum David hanc gratiam amisisset per adulterium, orabat Deum dicens: *Redde mihi letitiam salutaris, & Spiritum rectum innova in visceribus meis*. Quia in intimis sensibus fidelis, habitat Spiritus sanctus. Ceterum prout quisque servat domum sui cordis puram, illuminatur, & percipit ignem divinum habitantem in se per lacrymas, per gaudium, per exultationem & consolationem & letitiam: ac precipue tempore festorum dierum & sacrarum synaxium, & illustrationum, & conversante & afflante Spiritu sancto, simul exultat gratia ipsis quia habitat in animo hominis, unde perfecte instruitur & firmatur quod vere Christianus sit,

φημάτων, ἀλλ' ἀπὸ τῆς περιστάσεως καὶ τῶν τῷ βρέφει σκωπμάτων γινώσκῃ ἀκριβῶς ὅτι σωματικῶς λαβὼν. ἔγω καὶ ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς οὐκ ἐξ ἀκοῆς γινώσκῃ τῶν βαπτισάντων, ἀλλ' ἐξ ἑτέρου τρόπου, ἀλλ' ἐκ τῆς αὐτῆς καρδίας ὁφείλω τῷ πληροφορείᾳ ἔχειν ὅτι ἐλάβαι τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ ὅτι ἡγιασθῇ τῷ ἁγίῳ πνεύματι. διὰ τούτου ἔλεγε πρὸς τοὺς οὐκ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Παύλου, (ο) τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε, ἡγῶμαι μὴ διώξῃτε, καὶ ρ) μὴ λυπῆσθαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε. ἐκ ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. καὶ πάλιν. ς) ὡς γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δαυείας, ἀλλ' ἐλευθερίας ταύτης τὴν χάριν ἀπολαβεῖτε ὁ δαυὶδ, διὰ τῆς μοιχείας, καὶ καλέει τὸν θεόν, λέγων. γ) ἀποδοτέ μοι τὴν ἀγαλλίαν τῆς σπουδῆς, καὶ πνεῦμα οὐκ ὀκνησάντων ἐν τοῖς σκεύουσιν μου. ὡς καὶ ἔστιν ἐν ταῖς τῷ πιστῷ κατακείμενῳ πνεύμα τὸ ἅγιον, λοιπὸν, καὶ ὡς φυλάττει τὸν ἑαυτοῦ τῆς καρδίας καθαρὸν, ὁ ἀνδρῶν Θεοφύλατος καὶ αὐτοῦ ἀνταί, τῷ θεῷ πνεύματι οἰκνῶν. ἐν αὐτῷ διὰ δακρύων, καὶ χαρῆς, δι' ἀγαλλιάσεως καὶ ταπεινότητος καὶ εὐφροσύνης, καὶ μελῶν τῷ καιρῷ τῶν εὐαγγελίων καὶ εὐαγγελισμῶν καὶ φωτισμάτων, ἐκδηλοῦνται τῷ ἁγίῳ πνεύματι συσσωρευμένη αὐτῷ ἡ κατοικῶσα ἐν ψυχῇ τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἐνταῦθα.

n) ἀπὸ δεστ in MS. ο) 1. Thess. V. 19. ρ) Ephes. IV. 30. ς) Rom. VIII. 15. γ) Ps. L. 12. * Baptismi, five quando baptismus in Ecclesia confertur.

προφθίται ὁ ἄνθρωπος ὅτι ἀληθῶς
Χριστιανός ἐστι καὶ ἔλαβε τὸ ἅγιον
βάπτισμα. καὶ μὴ φανῇ εἰ σοι ξένη
καὶ βαρεὰ τὰ λεγόμενα. καὶ γὰρ οἱ
προφθίται γυναῖκες συγκαίμενοι καὶ
μέσον βίαι καὶ ἀνδράσιν καὶ παρ-
μάτων ὑπαρχόντες, τὴν χάριν τῶν-
τῶν τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἶχον καὶ
ἐ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες
προφθιτούσαι. ἐ γὰρ ἀνακρη-
εῖς βδελύσσεται τὸ ἅγιον πνεῦμα τὴν
κοινωνίαν τῶν τιμῶν γάμων. ὅθεν καὶ
πολλοὶ τῶν ἐν κόσμῳ πάσχον ἐνε-
ργήματα τῆς τοιαύτης χάριτος τῷ
ἁγίῳ πνεύματι. Φημι δὲ αἰτε τῷ
Θυσιαστηρίῳ παρετάμενοι, ὅτε τῶν
τῷ Χριστῷ μυστηρίῳ μεταλαμβάν-
προσπερχόμενοι ἐξαίφνης καὶ δα-
κρύων, καὶ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης πλη-
ρύνται. ὅθεν καὶ πληροφροεῖται ὁ
Χριστιανός, καὶ ψιλὸν ἀσπν καὶ ὀνεν
μεταλαμβάνον, εἰ. ἀλλὰ σῶμα
ἀληθῶς καὶ αἷμα τῷ ἡδὲ τῷ θεῷ,
πνεύματι ἁγίῳ ἡγιασμένον. ἐ γὰρ
πάσχοντι τοιαῦτα ἢ τοιαῦται χα-
ραὶ καὶ ἐνέργειαι ἢ γλυκύτητα ἢ κα-
τάνυξιν πάσχει, ὅταν τὸν ψιλὸν
ἀσπν καὶ οἶνον ἐπὶ τῆς τεσσάρων ἡ-
μῶν ἐσθίωμεν καὶ καταπίνωμεν
ἐσθίωμεν καὶ πίνωμεν τῷ ἁγίῳ, καὶ πάλαυ-
τερῶς καὶ βελτίων ὁ οἶνος τῷ εἶναι τῷ ἐν
τῷ Θυσιαστηρίῳ προσφερόμεν. Ταῦτα
ἀνάγκη πᾶσα τὸν Χριστιανὸν ἐπι-
σάσσει. ἐ γὰρ εἰσὶν ἐν πάσῃ τῇ
πίσει ἡμῶν, καὶ ἐν πάσῃ τῇ ὁκ-

& acceperit sanctum Baptisma.
Porro ne videantur tibi absur-
da, aliena & gravia quæ dicun-
tur: Etenim Prophetæ qui cum
mulieribus dormiebant, & in
medio vitæ & hominum & ne-
gotiorum constituti erant, istam
Spiritus sancti gratiam habebant.
Neque viri tantum, sed etiam
mulieres quæ vaticinabantur:
Non enim refugit neque abo-
minatur Spiritus sanctus societa-
tem venerandi Conjugii. Unde
plerique eorum qui communem
vitam degunt, effectus ejusmo-
di Spiritus Sancti gratiæ sentiunt.
illi inquam, qui sacro Altari ad-
sunt; & qui accedunt ad CHRI-
STI. mysteria percipienda: nam
repente è vestigio implentur la-
chrymis & gaudio & lætitia. Un-
de compertum habet Christia-
nus, quod non simplicem panem
& vinum tantum, sed vere Cor-
pus & Sangvinem filii DEI, Spi-
ritu sancto sanctificatum, perci-
piat. Non enim sentimus un-
quam aliquid tale, aut ejusmodi
gratiam & operationem, aut sva-
vitatem, aut compunctionem,
quando simplicem panem & vi-
num in mensa nostra comedimus
& bibimus: Et licet purior sit hic
panis illo pane, & verustius ac
melius vinum, vino quod propo-
suum

B b b ;

*) MS. φανῶσι. * Nota sanctitatem Conjugii. ε) MSS. μεταλαμβάνων,
Nota Veritatem Corporis & sanguinis Christi in S. Eucharistia.

ficum & oblatum est in Altari. Isthæc ad cognoscendum utrum quis Christianus sit, conferunt: neque enim est in tota fide nostra, & in omni ecclesia, & in tota scriptura sacra quidquam magis necessarium hac re aut ei simile. Ex hoc enim penitus intelligit homo, quod DEUS in ipso est & cum ipso. Ex hoc etiam confirmatur, quod re vera alia fides non est in terra, præter solam Christianorum fidem. Tametsi scripturas & ecclesias & sacrificia & Doctores & Libros & DEI notitiam* particularem, & quasdam actiones bonas, & festos dies & permutationes vestimentorum, & preces & pervigilia & sacerdotes, & alia quam plurima alii † habeant. Hanc vero abditam in corde Christiani gratiam ac Spiritus sancti operationem, nemo unquam in terra accipit, nisi soli dumtaxat rite baptisati fide in Patrem & Filium & Spiritum sanctum. De his divitiis nostris dicit Dominus, quod simile est Regnum Cœlorum thesauro abscondito in agro, hoc est Spiritus sanctus, qui reconditus est in nobis in die divini baptismatis, de hoc etiam Paulus dicit: *Habemus thesaurum istum in testaceis vasibus*: scilicet in luteis corporibus nostris. Ac rursus, *Nescitis quod corpora vestra templum DEI sunt, & Spiritus DEI*

κηροία ἡ ἐν πάσῃ τῇ θείᾳ γραφῇ ἵερῶν ἡ ἰσχύς τῆ προφητείας ἀναγκαιότερον ἢ ὁμοιον. ἐκ τούτου γὰρ πληροφοροῦνται ὁ ἀνθρώπος, ὅτι θεὸς ἐστὶ ἐν αὐτῷ ἡ μετ' αὐτῶ ἐκ τούτου γνωστικὸν ὅτι ἀληθὺς οὐκ ἐστὶ τίς ἐτέρω ἐπὶ (τῆς) γῆς, εἰ μὴ μόνον ἡ τῶν Χριστιανῶν ἐπὶ τοι γε καὶ γραφὰς ἡ σκευήσιας καὶ θυσίας καὶ διδασκαλίας ἡ βιβλίας καὶ θεογονίας μερικῶς, ἡ τινὲς ἀγαθοεργίας καὶ ἱερῶς καὶ ἀλλαγῶς (τῶν) ἱματίων καὶ εὐχῶν καὶ πανυχίδας καὶ ἱερῶς καὶ ἄλλα πλεῖστα, ἐθνικὰ ἔχονσι ταύτων δὲ τῇ περικομμένῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς καρδίας χάριν καὶ ἐνεργίαν τῆς ἐν πνεύματι ἐδὲς ἑαυμὲν ἐπὶ γῆ, εἰ μὴ μόνον οἱ ὁρθῶς βεβαπτεμένοι, u) εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, πῶς λαμβάνουσι περὶ τούτου τῆς πλῆθους ἡμῶν λέγει ὁ κύριος, x) ὁμοίᾳ ἐστὶ ἡ βασιλεία τῶν ἑβραίων. *Θησαυρὸν κεκομμένον ἐν ἀγρῷ, ἤγει το πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸ κρυβέν ἐν ἡμῖν ἐν ἡμέραις τῆς θείας βαπτίσματος. περὶ τῆς καὶ ὁ Παῦλος γ) φησὶ, ἔχομεν δὲ τὸν θεσαυρὸν τούτον ἐν ὀστέρινοις σκεύεσιν, ἤγειν οὐταὶ πηλίνους ἡμῶν σώμασι καὶ πάλιν. 2) οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν ναοὶ θεῶ ἐστὶ καὶ τὸ πνεῦμα τῶ θεοῦ οἰκῇ ἐν ὑμῖν; ταῦτα δὲ ἡμῶν ἀναγκάσις εἰς μέσους ἡλθε, πόθεν ὁφείλει γνωστικὸν ὁ κύριος*

* ex parte. † Gentes.

u) MS. βαπτίζομενοι x) Matth. XXI. 44. γ) 1. Cor. IV. 4. 2) 1. Cor. VI. 19.

τινός ὅτι ἔλαβε τὸ ἅγιον βά-
 πτισμα, καὶ ὅτι ἐστὶ χριστιανός
 ἀληθινός. ὅδε γὰρ τὸ ἐπέρχε-
 σθαι ἡς τὴν ἐκκλησίαν τὸτο ἐστὶ
 τὸ σημεῖον τῆ ἀληθινῆς χριστιανῆς.
 πολλοὶ γὰρ καὶ ἀνάξιοι ἐπέρχονται
 πρὸς ἡμῖν. ὅδε τὸ ποιεῖν τὸ σημεῖον
 τῆς αἰσῆς a) ὅδε τὸ μεταλαμβάνειν
 τῆ σωματικῆς τῆς χριστῆς τὸτο
 ἐστὶ τὸ σημεῖον τῆ ἀληθινῆς χριστιανῆς.
 ἴσως γὰρ καὶ ἄπιστοί τινες καὶ αἰ-
 ρετικοὶ μεταλαμβάνουσιν, καὶ πάντα
 ὅσα ποιεῖμεν ποιεῖσι αὐτοί. ἀλλ' ὡς
 προεῖπον, τὸ σημεῖον τῆ ἀληθινῆς
 χριστιανῆς, b) ὅτις ἔχει ἑαυτὸν ὁ
 Θεὸς τῷ χριστιανῷ, ὅτι ἐξωθέν
 παθεῖν, ὅδε ἐν πλατὺ λυθάνους αὐ-
 τὸ δέδωκεν, ἀλλ' ἐν πλατὺ καρ-
 διας σαρκίνους. ὅτι ἐν ἐσωθέν ἐν
 ἑαυτοῖς ψηλαφῆσθαι ἢ ἔχοντες
 ἐπερ ἐδωρησάτω ἡμῖν ὁ Θεὸς ἐν τῷ
 βαπτίσματι σημεῖον, καὶ δῶρον, καὶ
 χάρισμα καὶ θησαυρὸν. τὰ γὰρ
 εὐαγγέλια καὶ οἱ προφῆται καὶ οἱ δι-
 δασκαλοὶ καὶ Ἀπόστολοι, πῶς ἴν
 ματικὰς θεῖς ἡμᾶς ἐξ ἀκοῆς διδά-
 σκουν. Ὁ δὲ Θεὸς καὶ διὰ ῥημάτων
 ἀκοῆς, ἀλλὰ διὰ πραγμάτων ἐνυπα-
 σταίων ἐν ἡ ψυχῇ διδάσκει τὸν ἄν-
 θρωπον τί ἐστὶ χριστιανός. διὰ τῆς,
 "φῶσιν ὁ Παῦλος c) ὅτι ἐστὶ πίστις
 ἐξ ἀκοῆς, καὶ d) ἐστὶ πίστις ἐλπι-
 ζομένων ὑπόστασις πραγμάτων, καὶ
 εὐεργετῶν βλεπομένων. Τοιγαρὲν
 ἰδὲ μεμαθηκαμεν τί τὸ σημεῖον τῆ

sunt, & Spiritus Dei habitat in vobis?
hæc autem necessario à nobis ad-
ducta sunt, unde quis cognoscere
debeat, quod accepit sanctum Ba-
p-tisma, & quod verus est Christia-
nus. Non enim ingressus in eccle-
siam indicium est veri Christiani:
multi enim indigni nobiscum in-
grediuntur: neque vero munire
se crucis signo: neque percipere
corpus CHRISTI, argumentum
est veri Christiani. Fortasse enim
infideles quidam & hæretici sa-
crorum participes fiunt, & omnia
quæ facimus faciunt etiam ipsi:
sed, ut ante dixi, nota veri Chri-
stiani est, quàm concessit DEUS
Christiano, non extrinsecus, ne-
que in tabulis lapideis ipsam de-
dit, sed in tabulis cordis carneis.
Igitur tentemus in nobis ipsis ex
imis sensibus, an habeamus indi-
cium quod largitus est nobis DE-
us in baptisate, & donum &
munus & thesaurum. Nam Evan-
gelia & Prophetæ, & Apostoli, &
Doctores verbo tenus DEI fidem
nos edocent ex auditu. Sed DEUS
non per verba, sed per actiones
quæ inhaerent in animo, docet
hominem quid sit Christianus. Id-
circo inquit Paulus, Fides ex audi-
tu: & Fides est rerum sperandarum
substantia, argumentum eorum quæ
non videntur. Quapropter jam
 di-

a) Nota, signum Crucis.

b) MS. χριστιανισμός.

c) Galat. III. 2.

d) Hebr. XI. 1.

didicimus quod sit indicium Christiani, quod quidem nulla res alia comparavit in terra: verum beati qui hoc perceperunt & continent & cum ipso ex hac vita excedunt: eorum enim est Regnum cœlorum.

Χριστιανῶν, ὅπερ ἐδοξία ἄλλη πίστις κεντήται ἐπὶ τῆς γῆς. ἀλλὰ μακάριοι οἱ τῶν λαβόντες καὶ ἔχοντες, καὶ σὺν αὐτῷ ἐκ τῆ βίης ὑπάγοντες. αὐτῶν γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

EJUSDEM HIERONYMI

Colloquium cum Judæo.

JUDÆI ad eundem interrogatio. Cum **DEUS** dicat * *videte*, *videte quod ego sum*, nec **DEUS** est *præter me*, quomodo vos creditis & adoratis Patrem, quem nos **DEUM** confitemur, & Filium, & Spiritum Sanctum? Nam idololatrarum more cum tres **DĒOS** doceatis, **DEUM** legis istius auctorem afficitis injuria.

CHRISTIANUS. Tremendum est & incomprehensibile **Mysterium DEUS**, itaque non una similique oportet nos defensione ad quoslibet uti, sed convenienter unicuique & decenter ad interrogatum respondere. Ad te itaque, Judæ & ad circumcisos qui tecum unum **DEUM** colunt, ita dicimus. Confiteris, Judæ **DEUM** unum, cœli & terræ factorem?

JUDÆUS. Utique.

CHRISTIANUS. Et qualis est ille quem colis **DEUS**, unde aut

* Deuter. XXXII. 39.

Ερώτησις Ἰουδαίου πρὸς τὸν αὐτόν. Τὸ θεῷ λέγοντι. Ἰδέτε ἰδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἐστὶ θεὸς πλην ἐμοῦ. Πῶς ὑμεῖς πιστεύετε καὶ προσκυνεῖτε Πατέρας, καὶ ἡμεῖς θεὸν ὁμολογοῦμεν, καὶ τὴν αἰὶν καὶ ἀγίον Πνεῦμα; ὡς γὰρ εἰδωλολάτραι τρεῖς θεοὺς δογματίζοντες, τοὶ νομοθετήσαντα θεόν, ὅτι οὐκ ἐστὶ θεὸς πλην ἐμοῦ, ἐπιβεβήκατε.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Φαβεῖται καὶ αἰσθάνεται ὑπάρχοντι. Ἰδὲ περὶ θεοῦ μυστήριον, καὶ μίαν ἐξ ὁμοίας δεινῆς ἡμῶς ποιῆσαι τὴν ἀπολογία, ἀλλὰ προσφόρων καὶ προπάντως ἐκείνῳ ἐβραίων ἀποκρινέσθαι. καὶ πρὸς σὲ τὸν Ἰουδαῖον καὶ τοὺς σὺν σοὶ ἐμπεριόμους μοναρχίας σέβοντες λεγόμενοι οὕτως. Ὁμολογεῖς, ὡς Ἰουδαῖοι θεὸν ἓνα, ποιητὴν οὐρανῶν καὶ γῆς;

Ὁ ἸΟΥΔΑΙΟΣ. ναί.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Καὶ ποῦ ἐστὶν οὗτος θεὸς ὃν σέβετε, περὶ οὗ

ἐστὶν ἢ πῶς ἐστὶν; ἢ πῶς καθήκει ἢ
κινεῖται; καὶ πῶς λαλεῖ καὶ ᾧ καὶ
θεωρεῖ καὶ ψηλαφᾷται, ἢ πῶς κα-
ταλαμβάνεται ἢ δύναμις αὐτῆς;

Ὁ ΙΟΥΔΑΪΟΣ. Πάντως ὅλη ἀκα-
τάληπτος ἐστὶ καὶ ἀθεώρητος καὶ
ἀδιήγητος ὁ Θεός. ἢ ἡ σοφία, καὶ
ἡ ἰσχύς ἢ ὁ λόγος ἢ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Καὶ πῶς, ὦ ἀ-
τόμη, ἐμὲ ἀπαυτεῖς λέγειν πῶς ἐστὶν
ὁ τόκος τῆς Θεᾶς, καὶ πῶς ἔχει
ἕκον ὁ Θεός, καὶ πότε καὶ πῶς τῆ-
τον ἐγέννησε. καὶ πῶς ἡ Τελαὶς ἐστὶ
τελαὶς. εἰπέ μοι σὺ τὸν τόπον καὶ τὸ
πλάτος καὶ μήκος τῆς Θεᾶς εἰάν
δύνη, καὶ λέγω σοὶ καὶ γὰρ τὸ πότε
καὶ πῶς ἐγέννησεν ὁ Θεός. Εἰπέ
μοι σὺ, ὅποιος ἐστὶν ὁ λόγος τῆς
Θεᾶς, καὶ πῶς λαλεῖ αὐτὸν ὁ Θεός,
καὶ λέγω σοὶ καὶ γὰρ πῶς ὅτι γὰρ
σερὸς πρὸ εὐσεφίας ἐγέννησεν Τίον.
Εἰ δὲ ὁ λόγος ἢ τὸ πνεῦμα ἢ
ὁ τέκος καὶ τὸ ὕψος ἢ τὸ βάθος
ἢ ὁ θρόνος καὶ ὁ χρόνος τῆς Θεᾶς
ἀκατάληπτά εἰσι, δῆλον ὅτι ἢ ὁ
τόκος αὐτῆς ἀβέβητος ἢ ἀνεμνήνευ-
τος. Ἐρωμένῳ δὲ πάλιν φράσον
μοι ὡς σκληροτέρεχθε καὶ ἀπερίτ-
μητε τῇ καρδίᾳ ὡς Ἰσδοῦε, πῶς
ἐξέρχεται ὁ ἡμέτερος λόγος; ἢ
εἰ τῆτο δοῖς, ἀντερῶ σοὶ αὐτίς
καὶ γὰρ, ὅτι καὶ ἡ καὶ ἡ σωματικὰ
καὶ γλαῦσαν καὶ ὀδόντας καὶ λά-
ρυγγα κατὰ σὲ ἔχει ὁ Θεός. ὥστε
οἱ πρὸν καὶ σωματικὸς καὶ τοπικὸς καὶ

ubi est, & quomodo sedet vel mo-
vetur, & quomodo loquitur & vi-
dit & tangit & quomodo
comprehendit ipsius potentia?

JUDÆUS. Omnino incom-
prehensibilis incontemplabilis &
inenarrabilis DEUS est & sapientia
& Vis & Sermo & Spiritus DEI.

CHRISTIANUS. Et quo-
modo, o stolide, à me petis ut ti-
bi dicam quomodo generatio
contingat DEI, & quomodo Fi-
lium DEUS habeat & quando &
quomodo illum genuerit, & quo-
modo Trinitas sit Trinitas? Di-
cito tu mihi si potes locum & lati-
tudinem & longitudinem DEI, &
dicam tibi vicissim quando &
quomodo genuerit DEUS. Dic
tu mihi qualis sit DEI Sermo &
quomodo illum DEUS eloquitur;
& ego tibi dicam quare ratione an-
te luciferum ex utero Filium ge-
neraverit. Si vero & Sermo
& Spiritus locusque & altitudo &
profunditas & thronus & tempus
DEI incomprehensibilia sunt,
evidens est etiam generationem
ejus exprimi verbis & explicari
non posse. Sed ut iterum inter-
rogem te duræ cervicis & incir-
cumcise corde Judæe, quomodo
noster sermo profertur? atque
si hoc dixeris mihi, rogabo vicis-
sim te, numquid & labia corpora-

Ccc

lia

lia & lingvam & dentes guttur-
que ex tua sententia DEus habeat,
ut porro & ipse sit corporeus atq;
in loco & visibilis ac circumscri-
ptus, atque si hæc ita sint, creatus:
quicquid enim corporeum & cir-
cumscriptum est, creatum esse
manifestum est. Jam dic mihi
adhæc audacule, quis ille sit
qui DEUM condidit & fecit?
O pessimam tuam & imprudentis-
simam cœcitatem! Rogatus enim
à me quomodo Verbum DEI sit,
aut qualis sit Spiritus DEI, locusve
aut thronus DEI, fateris te hære-
re & minime scire: me vero ju-
bes adigisque dicere quomodo
DEus sit & generatio DEI ac Fi-
lius. Tumultuaris atque agre-
fers quod ajo DEO esse filium
æternum, sanctissimum, increa-
tum, incomprehensibilem, san-
ctissimum, sapientissimum, mun-
do-priorem, ac bonitatis summæ.
Et quomodo non mihi magis li-
ceat tumultuari, quod te, Judæe
impudens, DEI filium appellas,
filius enim * DEI primogenitus Israël.
Tu stulte & neutiquam sapiens,
ingrate, obmurmurator, inobe-
diens, invise DEO, à DEO disperse
illique repugnans tu filium DEI te
appellas, & ego quando Filium
DEI nuncupo bonum illum & be-
nefactorem, Salvatorem justum-
que, fers agre, & velut crimen
impingis mihi, & à blasphemia

* Exod. IV. 22.

ὁρατὸς καὶ περιγραπτὸς ἐστὶ, καὶ
οἱ τῶν, καὶ κτιστός. Πᾶν γὰρ σα-
μαλικὸν καὶ περιγραπτὸν πρᾶγμα,
ὄφλον καὶ κτιστόν. Εἰπέ δὴ μοι λοι-
πὸν ὧς τολμᾷ καὶ τὸ τίς ἔκτισε
καὶ ἐποίησε τὸν Θεόν; ὧς τῆς σῆς
κακίης καὶ ἀφρονεστάτης παρώσεως.
Ἐρωτῶμεν γὰρ σὺ παρ' ἐμὲ πῶς
ἐστὶν ὁ λόγος τῷ Θεῷ, ἢ πρῶτον ἐστὶ
τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ, ἢ ὁ λόγος ἢ
ὁ Θεός τῷ Θεῷ, λέγεις ἀπορῶν,
ὅτι οὐκ οἶδα. καὶ ἐμὲ ἐκπράττεις
καὶ ἀναγκάζεις λέγειν πῶς ἐστὶ ὁ
λόγος καὶ ὁ ἴσος τῷ Θεῷ. Σὺ
θορυβῇ καὶ ἀγανακτεῖς διότι λέγω
ὅτι ἔχω ὁ Θεός ὑπὸ προσωπῶν, κα-
τὰ ἅγιον, ἄκτιστον, ἀκατάληπτον, ὑ-
περάνωτον, ὑπερσοφον, ὑπερ-
αίσιον, ὑπεράγαθον. Καὶ πῶς ἐγὼ
μᾶλλον μὴ θορυβηθῶ ὧς ἀκούωντε
ἰεδοῦν, ὅτι οὐ ἐαυτὸν ἴσιν Θεῷ ἐνο-
μάζει λέγων, ὅτι ἴσος πρῶτον
καὶ τῷ Θεῷ ὁ Ἰσραήλ. Σὺ ἐ-
μωρὸς καὶ ἐχὶ σοφός, ὁ ἀχάρι-
ς, ὁ γογγυστής, ὁ ἀνέχων, ὁ
θεομίσητος, ὁ θεοσκόρπιος, ὁ Θεῷ
ἀντιδικῶν, υἱὸν Θεῷ ἐαυτὸν ἐνομα-
ζῶν, καὶ γὰρ ἐπειδὴ λέγω ἴσιν Θεῷ
ἀγαθόν καὶ ἐνεργέτην καὶ Σωτῆρα
καὶ δίκαιον, ἀγανακτεῖς καὶ ἐγκα-
λεῖς καὶ βλάσφημῶς, καὶ ἐδωλελα-
τήν με ἀποκαλεῖς. Τί θαυμάζεις
ὡς ἀπ-

ὦ ἀνόητε, καὶ τί ταρασσὼν ἐπὶ τὸν ἡγόν
 τοῦ ἀλάστορος. Σὺ εἶνα ἡγόν καὶ βέλει
 ὁμολογεῖν Θεῷ, καὶ πῶς ἡ Θεῶν
 γραφή καὶ ὁ Δαβὶδ, μάλλον δὲ
 αὐτὸ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον λέγει;
 ὅτι ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστέ καὶ ἡοὶ ὑψί-
 σε πάντες. Ἐὰν ἀνθρώπους ψιλὰς
 καὶ φθαρτὰς καὶ θνητὰς κατεδέξατο
 ὁ Θεὸς ἡμῶν Θεῷ καὶ Θεῶν ὀνομά-
 ζειν, πῶς σὺ νομίζων πάντων δικαιο-
 ὅτερος καὶ ἀκρεβέστερος εἶναι, εἶνα
 ἡγόν ἁμωμον καὶ πανάγιον ὁμολογεῖν
 καὶ καταδέχεσθαι Θεῷ;

Ὁ ΙΟΥΔΑΙΟΣ. Ἀλλ' ἐγὼ, καθὼς
 τὸ λέγεις, ἡγόν Θεῷ προαιώνιον καὶ
 ἀκτιστον, ἔγω λέγει ὁ Θεὸς ἡγόν
 αὐτῷ εἶναι καὶ τὸν Ἰσραὴλ, ἐδὲ τῶν
 λοιπῶν ἀνθρώπων περὶ ὧν εἶπεν
 ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστέ καὶ ἡοὶ ὑψίσε
 πάντες.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Ἀλλὰ ποῖως λέ-
 γει ὁ Θεὸς τέτοις θεῶν καὶ ἡμῶν αὐ-
 τῷ τῷ ὑψίσε;

Ὁ ΙΟΥΔΑΙΟΣ. Ἀνθρώπους τι-
 νὰς λέγει φθαρτὰς καὶ θνητὰς,
 ἡμῶν λεγομένους.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Εἴτα ἀνόητε, πε-
 τρωμένε τῇ καρδίᾳ, πόσον δια-
 δέσει τὸ ὁμολογεῖν ὅτι ἔχει ἡγόν ὁ
 εὖς ἁφθαρτον, ἀθάνατον, ἀγνόν,
 ἁμαρτητον, αἰώνιον, ἀτρεπτον,
 παθῆν, ὑπὲρ τὸ ὀνομάζον ἀνθρώ-
 ος ὑλικὸς καὶ φθαρτὸς καὶ τρεπ-
 * Psal. LXXXII. 6.

non abstinēs atqve idololatram,
 me appellas. Quid ita efferves-
 iris, stolidus, & perturbaris, quando
 filium DEI audis. Tu unum non
 vis confiteri filium DEI, & quo-
 modo divina scriptura & David,
 sive potius sanctus ipse Spiritus
 ait: *Dixi Dii estis, aequē filii omnes
 altissimi.* Si nudos homines &
 corruptibiles ac mortales admisit
 DEUS filias DEI Deosqve nomina-
 ri, quomodo tu qui omnibus ju-
 stior accuratiorqve tibi esse vide-
 ris, unum sine labe & sanctissi-
 mum DEI Filium non suscipis?

JUDÆUS. Non ita ut tu
 filium DEI æternum & increatum
 DEUS filium sum esse Israëlēm af-
 firmat, neqve alios homines de-
 quibus ait: *Dixi Dii estis, aequē
 filii omnes altissimi,*

CHRISTIANUS. Quales
 itaqve DEUS hosce DEOS filiosqve
 altissimi appellat?

JUDÆUS. Homines quos-
 dam ita vocat corruptibiles ac
 mortales, qui filiorum illi veni-
 unt nomine.

CHRISTIANUS. Quan-
 tum igitur præstat, o stolidus &
 corde occæcate, confiteri DEO
 unum esse Filium incorruptibi-
 lem, immortalem, sanctum, sine
 peccato, æternum, incorruptibi-
 lem, impassibilem; quam homi-
 nes

nes materiales, corruptibiles, mutabiles ac mortales DEi filios appellare. Nam affirmare quod filium habet DEus corruptionis expertem & immortalem alienumq; à peccato, dignum DEo est, & honor illi major, quam dicere, primogenitum DEi esse Israelem populum illum stultum & peccatis oblitum, violatorem legis impiumqve. Nam apud gentes à fide alienas hoc etiam blasphemix ansam præbet, qui possunt obijcere: quomodo verus ille DEUS est stolidæ prolis pater?

JUDÆUS. Si Filium DEus
habet, dicito mihi quomodo &
quando illum genuerit.

CHRISTIANUS. Non possum non confiteri quod Filium habet DEUS, cum S. Scriptura ex persona DEI & Patris palam dicat ad Filium: * *Ex utero ante luciferum genui Te.* Et Filius vicissim de se ex Persona Parentis ait: ** *Dominus dixit ad me, Filius meus es Tu, ergo hodie Te genui.* Neq; possum non confiteri quod DEUS habet Spiritum, DEO ipso dicente: † *effundam de Spiritu meo in omnem carnem.* Tamen quæram ex te, Judæe, tu mihi respondeo. Qualem ais Spiritum DEO esse? num ejusmodi qualis est hominis ex ore & naribus exeuntem & exspiratum effusumque, qui cerni potest & separari?

τῆς καὶ θνητῆς, ἡδὺς θεῆς; τὸ μὲν
γὰρ εἰπὼν ὅτι ἔχει ἡδὺς ὁ θεὸς ἀφ-
ΐστασθαι καὶ ἀθάνατον καὶ ἀναμάρ-
τητον, πρέπει τῷ θεῷ, καὶ τιμῇ
ἐς τῷ θεῷ, ὑπὲρ τὸ λέγειν ὅτι
ἡδὺς πρωτότερός ἐστι τῆς θεῆς ὁ Ἰσ-
ραήλ, ὁ μωρῶς λαὸς καὶ ἁμαρτω-
λὸς καὶ παρὰνομος καὶ ἀσεβής.
Βλασφημίαν γὰρ τὰτ' προσφέρει θεῷ
παρὰ τῶν ἀπίστων ἰδύνων. δύναται
γὰρ λέγειν, πῶς θεὸς ἐστὶν ἀληθινός
ὅτι πατὴρ ὑπάρχει ἡδὺς μωρῶ;

Ὁ ΙΟΥΔΑΙΟΣ. Ἐ μὲν ἔχῃ
θεός, εἰπέ μοι πῶς καὶ ποτε τῇ
ἐγέννησεν;

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ, ἔδυναμαι μὴ ὁμολογήσαι ὅτι ἔχει ἦν ὁ θεός, τῆς γραφῆς· μάλιστα προφανὲς λεγέ-
σης ὅκ προσώπῃ τῷ θεῷ καὶ Πα-
τρὶς πρὸς τὸν ἦν, ὅτι ὅκ γὰρ
πρὸ εὐσεβείας ἐγέννησά σε. Καὶ τῷ
ἡμῶν πάλιν περὶ ἑαυτῷ ὡς ὅκ πρὸς
τῷ Πατρὶς. Κύριε, εἶπε πρὸς
με, ἦν μὲ εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γε-
γέννηκά σε. Καὶ ἔδυναμαι πάλιν
μὴ ὁμολογεῖν, ὅτι ἔχει πνεῦμα ὁ
αὐτῷ τῷ θεῷ λεγόντι, ὅκ ἡμῶν
τῷ πνεύματός μὲ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα.
Ὅμως ἐρωτήσω σε ἰδεῖν, σὺ δὲ καὶ
ἀποκριθῇς. Ὅποιον Πνεῦμα λε-
γεις ἔχειν τὸν θεόν; ἀρ' οἶον τὸ
ἄνθρωπος τὸ ὅκ εἶματι καὶ
ἐξερχόμενον καὶ διαπνεύμενον καὶ ἐκ-
χεόμενον ἢ φαινόμενον ἢ χωριζόμενον;

† ΕΓ. XLIV. 3. Ο ΙΟΥ.

† EC, XLIV, 3.

For-

• Ffal, CX. 3.

** Pfal. II, 7.

Ὁ ΙΟΥΔΑΙΟΣ. Μὴ γένοιτο. Ἀλλὰ πνεῦμα ἀόρατον, πνεῦμα ἅγιον, πνεῦμα θεῶν, πνεῦμα ἀληθές, πνεῦμα ἡγεμονικόν; πνεῦμα ἀχώριστον τῷ θεῷ.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Καὶ πότε ἐποίησεν ὁ θεὸς ἢ ἐξήγαγεν τὸ πνεῦμα τὸν; ἢ πῶς καὶ πότε αὐτὸ συνέστησεν;

Ὁ ΙΟΥΔΑΙΟΣ. Ἀκρίστον ἐστὶ τὸ πνεῦμα τῷ θεῷ, ἀναρχον καὶ ἀκατάληπτον ὥσπερ ὁ θεός.

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Ἰδὲ καὶ σὺ σαφῶς ἐλέγχεις ἐν διαδα προσκυνεῖς. λέγω δὴ θεὸν καὶ πνεῦμα θεῷ. ὥσπερ ἔν σου σὺν ἰχθύσας εἰπὲν πόθεν ἢ πότε ἢ πῶς ἐστὶ τὸ πνεῦμα τῷ θεῷ μετὰ τῷ θεῷ, ἀλλὰ μόνον ἀκρίστας ἐκ τῶν θείων γραφῶν ἐμολογεῖς καὶ πιστεύεις ἔχειν πνεῦμα τὸν θεόν. ἔγω γὰρ ὁ χριστιανὸς ἀπερίεργως καὶ ἀνερμηνεύτως ὁμολογῶ τὸν ὕδιν καὶ λόγον τῷ θεῷ. Εἰ δὲ ἀπαετῆς με εἰπὲν πότε καὶ πότε καὶ πῶς ἔχεν ὁ θεός, εἰπέ μοι σὺ πρῶτον πότε καὶ πότε, καὶ πῶς ἔχει πνεῦμα ὁ θεός. καὶ λέγω σοι γὰρ πῶς προανάρχως ὁ θεός ἐγέννησε τὸν ὕδιν. ὥσπερ γὰρ σὺ καὶ λέγεις τὸν θεόν καὶ τὸ πνεῦμα τῷ θεῷ δύο θεοὺς, ἔτι καὶ ἐγὼ λέγω πατέρα καὶ ὕδιν καὶ ἅγιον πνεῦμα τρεῖς θεοὺς, μὴ γένοιτο. ἀλλ' ὥσπερ ὁ ἡλιος καὶ ἡ σελήνη

JUDÆUS. Absit hoc quidem, sed vero Spiritum invisibilem, Spiritum sanctum, Spiritum divinum, Spiritum verum, Spiritum ductorem, * Spiritum à DEO inseparabilem.

CHRISTIANUS. Et quando fecit DEUS aut eduxit Spiritum hunc, aut quomodo & quando illum fecit consistere?

JUDÆUS. Increatus est Spiritus DEI, principii expers & incomprehensibilis, perinde ut ipse DEUS.

CHRISTIANUS. En tu quoque evidenter convinceris duitatem adorare, DEUM nempe DEIque Spiritum. Quomodo itaque tu non potes ediffere unde vel quando aut quomodo DEI Spiritus cum DEO est, sed tantum edoctus ex sacris literis confiteris & credis DEO esse Spiritum: ita & ego Christianus sine curiosiore scrutatione profiteor Filium, & Verbum DEI. Si vero desideras à me ut dicam quando vel unde & quando Filium DEUS habet, dicito & Tu prius mihi quando & unde & quomodo DEUS Spiritum habeat, tunc & tibi exponam quomodo ante omne principium DEUS Filium genuerit. Sicut enim tu DEUM DEIque spiritum non dicis duos DEOS, ita nec ego Patrem, Filium & Spiritum S.

* Psal. LI. 12.

Ccc 3

tres

tres nuncupo DEos , absit sane : sed quemadmodum sol ejusque calor & radiorum vis ex eo progrediens tria nomina sunt , una solis-substantia : & sicut anima & ratio & corpus hominis non tres sunt homines : & sicut unguis digiti cum osse & carne non sunt tres digiti : ac veluti radix & ramus ac folia arboris tres arbores non sunt : & sicut oculus & pupilla luxque oculi non tres reddunt oculos ; & sicut fons & fluvius rivusque ex fluvio promanans non sunt triplices undæ : & sicut brachium , carpus & palma non sunt tres manus ; & sicut in rubo Moſis erat sermo & flamma & qui loquebatur : & quemadmodum in camino trium puerorum erat hymnus & flamma & ros , unus vero caminus erat : & sicut in numismate est aurum & imago & inscriptio Imperatoris , sic & in sacrosancta Trinitate inconfusa est unio in una trium personarum essentia ac Divinitate.

JUDÆUS. Etiamſi CHriſtum confitear DEum eſſe , Patri tamen conſubſtantialem non auſim affirmare .

CHRISTIANUS. Si omnino eū recipis ita ut DEum confitearis , noſces accurate & evidenter quod ipſe te per ſacras ſcripturas & per Prophetas illuminabit , ſitque

αὐτῷ καὶ ἡ ἀκτὶς ἐξέρχουμένη ἐξ αὐτοῦ , τρία μὲν ὀνόματα εἰσι , μία δὲ ὁσία ἡλύς . καὶ ὥσπερ ἡ ψυχὴ καὶ ὁ λόγος καὶ τὸ σῶμα τὰ ἀνθρώπου εἰσι τρεῖς ἀνθρώποι καὶ ὥσπερ ὁ ὄνυχ τῆ δακτύλου καὶ τὸ ὅσιν καὶ ἡ σὰρξ εἰσι τρεῖς δακτυλοὶ , καὶ ὥσπερ ἡ ῥίζα καὶ ὁ κλάδος καὶ τὸ φύλλον τὰ δένδρου εἰσι τρία δένδρα . καὶ ὥσπερ ὁ ὀφθαλμὸς καὶ ἡ κόρη καὶ τὸ φῶς τὰ ὀφθαλμοῦ εἰσι τρεῖς ὀφθαλμοί . καὶ ὥσπερ ἡ πηγὴ καὶ ὁ ποταμὸς καὶ ὁ ῥυαξ ὁ ἐκ τοῦ ποταμοῦ εἰσι τρία ὕδατα . καὶ ὥσπερ ὁ βερχὸν καὶ ὁ καρπὸς καὶ ἡ παλαμήν εἰσι τρεῖς χεῖρες . καὶ ὥσπερ ἡ ἐπὶ νεοῦς βάρκα εἶχε λόγον καὶ φλόγα καὶ λαλῶντα . καὶ ὥσπερ ἡ καμὴ τῶν τριῶν παιδῶν εἶχον ὕμνον καὶ φλόγα καὶ δέξσον , μία καμὴ ἦν . καὶ ὥσπερ τὸ νόμισμα εἶχε χρυσὸν καὶ εἰκόνα καὶ λόγον τοῦ βασιλέως ὅπως ἐν τῇ παναγίᾳ τριάδι ἀσύνχρητος ἡ ἑνωσις ἐν τρισυποστάτῳ μιᾷ ὁσίᾳ καὶ θεότητι .

Ὁ ἸΟΥΔΑΙΟΣ . Καὶ εἴπα θεὸν τὸν χειρὸν , καὶ τοιμῶν λόγον αὐτὸν ὁμοῖον τῷ Πατρί .

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ . Εἰάν ὅλως καταδέξῃ ὁμολογεῖν αὐτὸν θεόν , γνωσκῆς ἀκριβῶς καὶ ἀναμφιβάλως , εἰ αὐτὸς φωνίζει σε διὰ τῶν Ἱερῶν γεγραμμένων καὶ Προφητῶν , ὅτι θεὸς ἐστὶν

ὁ ἄνθρωπος

ὁ ἡμῶν προαιώνιος, ὁ καὶ ἑλκῶς κα-
θώς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἀλλὰ φυ-
σικῶς, ὡς Φῶς ἐκ Φωτός, καὶ θεὸς
ἐκ θεῶ. οὔτε γὰρ ὡς Ἀβραάμ καὶ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τρεῖς εἰσὶν ἄνθρω-
ποι ἐξ ἀλλήλων μεμερισμένοι, ἔγωγε
λέγομεν πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον
πνεῦμα. ἔτε ὡς περ τρεῖς λαμπάδες
διηρημένοι, ἢ τρεῖς σῦλοι κεχωρι-
σμένοι. ἢ ὡς περ Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ,
ἴσως ἀπέχουσιν ἀλλήλων Πατὴρ καὶ
υἱός. οὔτε ὡς περ Ἀδάμ γεγέννηκε
τὸν Ἀβελ, ἔσως ὁ θεὸς γεγέννηκε
τὸν ἐκπρόρευτῶς, καὶ ῥευσῶς, σπαρ-
τῶς καὶ σωματικῶς. ἀπαγε. ὁ γὰρ
ὡς περ προτερεύω ἐγὼ καὶ μέζων εἰ-
μι τῷ ἐμῷ υἱῷ, ἔγωγε καὶ ὁ Πατὴρ καὶ
ὁ υἱὸς προϋπάρχει τῷ υἱῷ. ἀλλ' ἅμα
πατὴρ, ἅμα υἱός, ὡς ἅμα ἡμέρα
καὶ ὁ Φῶς, καὶ ὡς περ ἅμα ἡ ἡμέρα
καὶ ὁ ἥλιος καὶ τὸ Φῶς, ἔσως ἅμα
πατὴρ καὶ υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα. Καὶ
ἡ εἰπὴς πῶς εἰσὶ τὰντα; ὑπὲρ γὰρ
ὁ πῶς τὰντα. Μὴ εἰπὴς, ποῖω
εἶπω; ὑπὲρ γὰρ τρέπον; τῷ θεῷ
τόντο. μὴ εἰπὴς, ποῖω λόγῳ;
τρέ λόγον ὁ λόγος. μὴ ζητῇ; ποῖω
ῥεγνῶ; ὑπὲρ γὰρ χερὸν ὁ ἀχρονός.
ἡ εἰπὴς, ἐν ποῖω τόπῳ; ὑπὲρ γὰρ
ἔπον. Μὴ ζητῇ ἐν ποῖᾳ δεξιᾷ, ὑπὲρ
ῥχην γὰρ ἡ ἀναρχία δεξιή. Προ-
σευχε θεὸν μὴ ἐρευνᾶν θεόν. Ὁμολογεῖ
τέρεα, ἀλλὰ μὴ ζητῇ τὸ πρῶτον
τῷ κατὰ θεὸν μυστηρίῳ. Πίστευε εἰς
ἐν, μὴ ψαλαφᾶν τὸν τρέπον τῆς
ἀναρχίας γεννησεως. ἀνύμνη τὸ

Deus filius æternus, non per rela-
tionem sicut cæteri homines, sed
per naturam, ut lumen de lumi-
ne, & DEus ex DEo. Non enim
sicut Abraham, Isaac & Jacob tres
sunt homines ex invicem distin-
cti, sic Patrem, Filium & Spiritum
sanctum dicimus. Neque ut tres
lucernæ distinctæ, aut tres separa-
tæ columnæ. Neque sicut Mi-
chaël & Gabriel ita invicem se-
juncti sunt Pater & Filius. Neque
sicut Adam Abelem genuit, ita
DEus genuit Filium ut ex se egre-
deretur, efflueret, seminali &
corporali ratione. Apage. Non
enim sicut ego prior sum filio meo
majorque, ita & Pater & DEus est
ante Filium. Sed simul Pater,
simul Filius, ut simul cum die lux:
& quemadmodum simul dies, sol
& lux, sic simul sunt Pater, Filius &
Spiritus. Nec dixeris quomodo hæc?
sunt enim supra modum. Ne dixeris
qua ratione? supra rationem enim,
DEI generatio. Ne dicas quo
consilio? consilio superius DEI
Verbum. Ne quæras quo tem-
pore, supra tempus enim qui
temporis expers est & æternus.
Ne dicas quonam loco? nam est
supra locum. Ne quærito quo-
nam principio, super principium
enim est carens principio princi-
pium. Adora DEum, ne scrutare
DEum. Confitere Patrem,
sed

sed ne quavito divini naturam
 mysterii. Crede in Filium, nec
 manibus palpare institue: modum
 eternæ generationis. Nam My-
 sterium & comprehenditur non
 amplius mysterium manet, quic-
 quid vero mysterium non est, id
 non amplius miramur. Quanto
 magis igitur naturam DEI scruta-
 ris, tanto magis ignoratur occul-
 taturque. Quo magis eum inse-
 queris & exquiris, tanto minus
 comprehenditur & manifestatur.
 Quanto magis conaris eum mani-
 bus palpare, tanto apparet mi-
 nus, minusque reperitur. Omnes
 quotquot scrutari DEum aggressi
 sunt, umbram comprehendere
 studuerunt, & quotquot DEI
 naturam instituerunt perspe-
 ctam habere, ventos sive conclu-
 dere voluerunt. Quique existi-
 mant Divinitatem se comprehen-
 dere, somnium & imaginationem
 amplectuntur. Et qui ad pro-
 funda naturæ DEI visi sunt sibi
 penetrasse, in hæreses inciderunt.
 Et qui DEum se ajunt affecutos, ne
 guttulam quidem ex universa
 abyssu comprehenderunt, sed um-
 bram persecuti longe à DEO ab-
 sunt. Itaque ideo fides nuncupatur,
 quod quis quis credit ne utique
 scrutatur DEum, ut qui alienià fide
 sunt. Ac quid dico DEum? nam
 ne opera quidem à DEO condita
 possunt ab hominibus faule intel-

Πνεῦμα; μὴ πολυπραγμονῶν
 χρῆμα τῆς ἀπορρέουσας. μυστήριον
 γὰρ καταλαμβάνομενον οὐκ ἔστι
 μυστήριον. πᾶν δὲ τὸ μὴ ὄν μυστήριον
 ἔστι θαύμαζομενον. ὅσοι
 ἐρευνᾶται θεός, τοσούτων πλέον ἀγ-
 νῶται ἢ κρίνεται. καὶ ὅσοι κατα-
 διώκεται ἢ ἐξερευνᾶται, τοσούτων
 πλέον ἢ καταλαμβάνεται, καὶ ἔστι
 νεοῦται καὶ ὅσοι ὑψηλότερα, το-
 σούτων πλέον ἢ φθάνεται οὐδὲ
 εἰσάγεται. Πάντες οἱ θεοὶ ἐρευνῶν-
 τες σκιὰν κρητῆσαι ἐσπούδασαν, καὶ
 ὅσοι θεὸν μαθεῖν ἐδοκίμασαν, αἰετὸς
 ἀποκλείσας ἐν κόλπῳ ἔθηκεν, καὶ
 ὅσοι καταλαβεῖν τὴν θεότητα ἐπα-
 σιν, ἐνύπνιον καὶ φαντασίαν κατε-
 χεον. καὶ ὅσοι βαδῖναι περὶ
 φύσεως ἐνόμισαν, εἰς αἰετὸς ἐπα-
 πῆσαν. καὶ ὅσοι θεοῦ λέγειν ἐπι-
 θῆσαν, οὐδὲ φανῶντος οὐκ ἔλαβον
 ἀβύσσῳ ἐκράτησαν, ἀλλὰ σιωπῇ
 ταδιῶσαντες οὐκ ἔφθασαν. Πῶς
 οὖν διὰ τοῦτο ἀκούει, ὅτι πᾶς ὁ
 σέβων οὐκ ἐρευνᾷ ὡς οἱ ἄπαιστοι θεοί.
 καὶ τί λέγω θεόν; οὐδὲ τὰ τοῦ θεοῦ
 ποιήματα ἀνθρώποις εὐληπτα. ἐπὶ
 γὰρ μοι σὺ ὁ θεὸς ἐρευνᾷς καὶ
 μαθεῖν φύσιν θεοῦ, πῶς καὶ ὅσοι
 γελοιοῖ; καὶ ὅποιοι ἴσιν, καὶ πότε
 ἐγ-
 νοντο καὶ πόθεν συνίστανται, καὶ διὰ
 τί οὐ φαίνονται, καὶ τίς ἐστὶ ἡ
 φύσις αὐτῶν, ἢ ὅποιον ἐστὶ τὸ ἔκ-
 αὐτῶν, καὶ ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ὅτι
 ἐστὶ; οὐ μόνον δὲ περὶ ἀγγέλων
 ἐρευνᾷ σε, ἀλλὰ καὶ περὶ κύρι-
 ὅποια ἐστὶν, ἐπεὶ μοι, ἡ φύσις αὐ-
 τῶν.

καὶ ἡ ἑκτασις τῆς πλατῆς, καὶ πόσον τὸ ὕψος; Καὶ τί λέγω τὰ ἐπερῆνα; ἔλθωμεν λοιπὸν κάτω εἰς τὰ ἐπίγεια, ἐν οἷς ζῶμεν καὶ κινέμεθα καὶ ἐσμέν. Τίς ἀναργῶς ἔγνω τὴν ἰδίαν τῆς ψυχῆς κατασκευὴν, ἐποῖά ἐστι καὶ πῶς συμπεριέρχεται μετὰ τῶν σώματων, καὶ ὅποια τῷ αἶδι ἐστὶ; πῆ καὶ πόθεν συνίσταται, καὶ πῶς ὠρίζεται τῶν σώματων. Ἔπειτα πάλιν περὶ σώματος ἐρευνήτέον, πῶς νίσταται, πῶς διαλύεται, πῶς δὲ νίσταται, ποῖα δὲ τρέπτει ἐν τῇ ἀνάστασι συνάγεται, καὶ πῶς ἡ πόθεν ἀρραγίνεται καὶ εἰς τὸ ἐν αὐτῇ μετὰ τῆς ψυχῆς ἀποκαθίσταται. καὶ μόνον ἐστὶ τῆς ἀνθρώπου κατασκευὴ ἐστὶν ἡ ὡν ἀκατάληπτος, ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ὧν καὶ τῶν πετεινῶν καὶ ἰχθύων. Ἐπεὶ γὰρ μοι ἐστὶ τὰ περὶ Θεοῦ ἐρευνῶν, πῶς τῶν ἀλόγων φύσις ὑφέστηκε; πῶς ψυχὴν λογικὴν μὴ ἔχοντα ταῦτα ἐτήσασσι, τί ἐξ αὐτῶν ἐν καιρῷ τῆς θανάτου χωρίζεται; ἀνέπηρ μοι, ψυχὴν ἱερατικὴν οὕτως ἐκτήσαντο. ἀλλὰ τὸ αἶμα. ἀλλὰ πλεῖστα ζῶα καὶ ἡ αἰμορραγήσαντα ἐτήσασσι. πῶς πάλιν οἱ ἰχθύες ἐν τοῖς ὕδασι ἀπνεῦν δύνανται, πῶς αὐτοὶ ἡ τῶν ἁπάντων φύσις οὕτως ἀποπνίγεται ὡς ἄλογα; πόθεν δὲ τὸ ἄλογον ζῶον

ligi. Dicit enim tu mihi qui exscrutari naturam DEI & perscrutam habere cupis, ubinam sunt Angeli & quales & quando facti sunt atque unde consistere & quare non cernuntur, & quanam est ipsorum natura & qualis figura ipsorum & vox cursusque. Nec de angelis solum ex te quæram sed & de cælo quoque. Quæ est, dic mihi, ejus natura, quæ in latum expansio, quanta altitudo? Sed quid cœlestia dico? Descendamus porro in hæc terrena, in quibus vivimus ipsi & movemur & sumus. Quis clare novit propriæ naturam animæ, qualis sit, & quomodo cum corpore obambulet, & qualis ejus forma speciesque, ubi atque unde consistat & quomodo à corpore separetur. Deinde iterum de corpore inquirendum, quomodo consistit, quomodo dissolvitur, quomodo iterum resurgit & quare ratione in resurrectione colligitur & quomodo aut unde existat atque in unum rursus cum anima restituitur? Nec vero hominis tantum natura comprehendi non potest ab homine, sed nec quadrupedum, volucrumve, nec piscium. Dicit enim mihi, qui divina scrutaris, quomodo mutarum animantium natura consistit? quomodo moriuntur quibus anima rationalis non est? quid ab

Ddd.

illis

illis mortis tempore separatur? si dixeris mihi animam substantialem non sortitas esse sed sanguinem: at plurima animalia moriuntur sanguine nullo effluente. Qvomodo vero pisces in aquis possunt respirare, & qvomodo illis aquarum natura non ut cetera animalia suffocantur? Unde vero animal ratione destitutum, si cum homine ad DEI condito imaginem processerit, in via inter redeundum minus errare quam ratione gaudens & viam melius nosseprehenditur? Unde rursus volucres & pisces feræque bestiae, quibus nec sermo nec ratio est, neque intellectus nec iudicium; intelligunt & retia transiliunt & laqueos pedicasque venatorum? Atque ut porro amplius vilitatem tuam miseramque infortiam agnoscas, rogabo te insuper & hoc. Dic mihi tu qui incomprehensibilem Factorem ac DEum nosse ac curiose te scrutari profiteris, dic mihi prius quæ est substantia pulicis, & qualis substantia animæ ejus, & qualis est ejus anima? qvomodo citra semen sponte existit? Qvomodo rationem & sapientiam cum nesciat, videt hominem, & mortem metuens fugit? unde novit morti se obnoxium fore? quibus ratiociniis consultat? unde didicit hostem sibi hominem esse? ubi me-

σὺν τῷ κατ' εἰκόνα Θεῷ ὄντι ἀνθρώπῳ ἐν ὁδῷ ἀπερχόμενον ἐν τῷ ἐκπνεύεσθαι ὑπὲρ τὸν λογικὸν εὐρύσκειται ἀπλανῶς τὴν ὁδὸν ἐπιστάμενος; πόθεν δὲ πάλιν πετεινὰ καὶ ἰχθύες καὶ θηρία μήτε λόγον μήτε λογισμὸν ἔχοντα, μήτε διάνοιαν καὶ διάκρισιν νοῦσι καὶ ὑπερβαίνουσι δίκτυα καὶ παγίδας καὶ θηρεύματα; καὶ ἵνα λογικὸν ἐπιγνοίης ἐπὶ πλέον τῇ σαυτῇ ταπείνωσιν καὶ ἀγνοίᾳ καὶ ταλαιπωρίᾳ, ἐρῶ σοι πάλιν καὶ τῆτο. Ἐπέμοις ὁ τὸν ἀκατάληπτον ποιητὴν καὶ Θεὸν δοκιμάζων μαθεῖν καὶ πολυτρεμονεῖν, λέγε μοι πρῶτον τί ἐστὶν ἐσσία τῆς ψυχῆς, καὶ ὅποια ἐστὶν ἐσσία τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ ὅποια ἡ ψυχὴ αὐτῆς, καὶ πῶς αὐτῇ αἰετοσπορεῖς αὐτομάτως συγκαταί; καὶ πῶς λογισμὸν ἢ σοφίαν μὴ ἐκπέμνῃ; ὁρᾷ τὸν ἀνθρώπον καὶ Φέγγε φοβέμενον τὸν θάνατον; τίθεν δὲ οἶδεν ὅτι θανάτῳ ὑπέκειται; πῶς δὲ λογισμοῖς βεβλέπεται; πόθεν ἔμαθεν ὅτι ἰχθύος αὐτῆς καθεστρεῖ ὁ ἀνθρώπος; καὶ δὲ ἡ μνημονεύουσα αὐτῆς ἀπέκειται διάνοια; τίς δὲ ἐδιδάξας αὐτὸν ἐν ταῖς γραφαῖς καὶ ὁπλώσεσι τῶν ἱματίων κρύπτεται; τί δὲ ἀρα καὶ ὀνομάζων τὸν ψύλλον ὀφείλομεν ὅσοι ἐξερευνηταὶ τῆς θεο-

τηθ; ἀρα τετράποδον αὐτὸν εἶπο-
 μεν; ἀλλ' οὐκ ἔστιν. Ἀρα δίποδον;
 ἀλλ' οὐκ ἔστιν. Ἀρα ἐρπετόν; ἀλλ' οὐκ
 ἔστιν, ἀλλὰ ζῶον. Διὸ παρακαλῶ
 πάντα τὸν θέλοντα Φυσιολογεῖν τὸν
 Θεόν, Φυσιολογῆσαι ἡμῖν περὶ τῆς Θεῆς
 τῇ τῆς βραχυτάτης φύλλας κατα-
 σκευὴν καὶ καταστάσιν καὶ σύνθεσιν
 καὶ ὑπαρξίν καὶ ψύχωσιν καὶ αἰσθη-
 σιν καὶ νόησιν. καὶ ὅτε καλῶς καὶ ἀ-
 πλανῶς καταλάβῃ, καὶ εἴπῃ ἡμῖν τί
 τὸ εἶδός καὶ γένος τῆς ψυχικῆς
 ὁσίας τῆς φύλλας, τότε λοιπὸν πι-
 ττεύσομεν αὐτῷ, ὅτι καὶ τὰ περὶ
 Θεοῦ τῆς ἀκαταλήπτου καταμαθεῖν
 καὶ ἐξεπεῖν δύναται. Κἂν μοι ἑ-
 πης σὺ, ὃ ἀσώμενος, ὅτι τὸ αἷμα
 τῆς φύλλας, καὶ παντὸς ἀλόγου ἢ
 ψυχῆ αὐτῆς ἔστιν. Ἐρῶ καὶ γὰρ Πῶς
 ὁρῶμεν, ὡς προεῖπον, πολλὰ τῶν
 ἀλόγων χωρὶς βύσεως αἵματός
 τελευτῶντα; Τοῖνυν λέγε ἡμῖν σὺ
 Θεόγινωσκε, τί ἐστὶ τὸ ἐκ τῆς ζωῆς
 ἐκπορευόμενον χωρὶς αἵματός ἐν
 τῇ τελευτῇ αὐτῆς; Ψυχὴν γὰρ ἰ-
 τος αἰκὴν μόνον ὃ ἀνθρωπίνου κέ-
 κτηται. Πλὴν εἴαν ἡ ψυχὴ τῆς ζωῆς
 ἢ ἀνθρωπίνου καὶ γὰρ πᾶς ἀν-
 ῥωπίνου τῆς ἰδίας αἵματός χωρι-
 σμένον τελευτᾷ πάντως καθ' ὡς
 αἰ τὸ ἀλογον. καὶ πᾶς λοιπὸν ἢ

morativa ejus vis & collectiva fa-
 cultas est reposita? quis vero docuit
 eum in futuris plicisque vestium
 se abscondere? & quo nomine pu-
 licem nuncupare debemus qui ex-
 scrutatores Divinitatis esse volu-
 mus? igiturne quadrupedem di-
 cemus? at non est quadrupes. Bi-
 pedem ergo? non est. Itaq; repti-
 le? non est, sed animal est. Ideo-
 que hortor unumquemq; qui ve-
 lit DEi naturam commentari, ut
 prius explicet naturam parvissimi
 pulicis, ejusque conditionem con-
 stitutionemque & compositionem
 & originem, animam, sensum &
 intellectum; ac quando is certo
 comprehenderit nobisque expli-
 caverit speciem & genus substan-
 tiæ qua constat pulicis anima, tunc
 porro ipsi habemimus fidem,
 quod etiam res DEi, incompre-
 hensibilis attingere & exponere
 queat. Etiam si dixeris mihi, ho-
 mo stolidè, quod anima pulicis &
 cujusque brutæ animantis sit san-
 gvis, regeam ego; quomodo ut
 ante dixi videmus multa animalia
 nullo effuso sanguine mori? dicito
 itaq; nobis tu cui DEus ita notus est,
 quid est illud quod in morte ani-
 malis citra sanguinem ex illo egre-
 ditur? Animam enim substantia-
 lem solus homo possidet. Si autem
 animalis anima est, non differet
 illud ab homine, nam & homo san-
 guine suo destitutus perinde ut
 Ddd 2 bru-

brutum omnino moritur. Ubi-
nam itaque est differentia inter
hominem ad imaginem & simili-
tudinem factum DEI, & irratio-
nabile jumentum? Ostendi enim
quod & homo & pulex si sanguine
suo exhausti sint moriuntur. Hæc
non temere hoc loco dicta à me
sunt. Sed quod tecum, o Deicide
Judæe, cohibere volui plerosque
ab incomprehensibilibus de DEO
questionibus, & persuadere ac
demonstrare quod non Conditor
solum, sed & ipsæ res creatæ ab
hominibus comprehendi ne-
queunt.

JUDÆUS. Ubi vero Trini-
tatem in Veteri Testamento do-
cemur, & ubi eam in Novo disci-
mus?

CHRISTIANUS. In Ve-
teri quidem, in primo Moysis li-
bro, ait enim ubi origines Mundi
describit: * *Et dixit Deus: faciamus*
hominem ad imaginem nostram & ad
similitudinem. Manifestum est

quod ad Filium & Spiritum S. hæc
locutus est Pater. Atque iterum **:
Et dixit Deus: Ecce factus est Adam,
ut unus è nobis. Quod enim ait, *ut*
unus è nobis, omnino duos vel tres
significat, ut ostenderet porro per
verba *ut unus è nobis*, trium per-
sonarum differentiam. Atque
iterum idem Legislator: † *Et fecit*
Deus hominem: secundum imaginem

διαφορὰ τῆ λογικῆ ἀνθρώπου καὶ
κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεῷ γε-
νομένη, καὶ τῆ ἀλόγου κτήνης; Ἐ-
δείξα μὲν οὖν ὅτι καὶ ὁ ἀνθρώπου καὶ
ὁ ψυχῆ, χωριζόμενοι τῆ ἰδίας
αἵματι ἀποθνήσκουσι. Ταῦτα δὲ
ἡμῖν ἡ μάτην ἐνταῦθα ἐρρήθη-
σαν, ἀλλ' ἀνακόψαι τὴν πολλὰς
μετὰ σὲ τῆ Θεοκτόνου ἰδεῖν τῶν
ἀκαταλήπτων τῆ Θεῷ ζήσιν
θέλοντες, καὶ πείσαι καὶ δεῖξαι ὅτι
ἡ μόνον ὁ κτιστής, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ
ἡ κτίσις ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀκα-
τάληπτος.

Ὁ ΙΟΥΔΑΙΟΣ. Πῶς δὲ τρεῖς
ἐν τῇ παλαιᾷ διαθήκῃ διδασκα-
τα, καὶ πῶς ταύτην ἐν τῇ καινῇ
ἐγνωμεν;

Ὁ ΠΙΣΤΟΣ. Ἐν μὲν τῇ πα-
λαιᾷ, ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ Νο-
σέως, φησὶ γὰρ ἐν τῇ τῆ κτίσεως
γενέσει. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός. Ποι-
σωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμε-
τέραν καὶ κατ' ὁμοίωσιν. Ὅλοι οὖν
ὅτι πρὸς τὸν Ἰόν καὶ τὸ Πνεῦμα
τὸ ἅγιον εἶπεν ὁ Πατήρ. Καὶ τέ-
λειν. καὶ εἶπεν ὁ Θεός. Ἰδοὺ γάρ-
θεν Ἀδὰμ ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν. Τὸ δὲ
εἶπεν, ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, πάντως ὁ
καὶ τρεῖς ἐσήμανεν, ἵνα δεῖξαι ὅτι
πὸν διὰ τῆ, ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τὸ
διάφορον τῶν τριῶν ὑποστάσεων.
Καὶ αὖτις ὁ αὐτὸς νομοθέτης. Καὶ
ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ

* Genes. I. 26.

** III. 22.

† I. 27.

εἰκόνα Θεῷ ἐποίησεν αὐτόν. ἵνα δεί-
ξῃ τὸ μοναδικὸν τῆς θεότητος. ὃ
γὰρ εἶπεν ὅτι ἐποίησαν οἱ Θεοὶ τὸν
ἄνθρωπον, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ εἷς ὁ ἐν
Τριάδι προσκυνούμενος. Ὅταν τοί-
νυν ἀκρότης Θεῷ λέγοντος, ἰδὲ
Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν,
τριτυπώσατον Φωτὴν ἐνόησον. Οἶαν
δὲ πάλιν, ὅτι ἐν εἰκόνι Θεῷ ἐποίη-
σεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, τὴν μίαν
ἐστίαν καὶ θεότητα ἐμολογῆς. Τοι-
γαρῆν ὃ μόνον ἐντεύθεν, ἀλλὰ καὶ
ἐξ ἐτέρων πλειόνων τρεῖς τῆς θείας
γραφῆς τὸ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίας
Τριάδος διδασκόμεθα μυστήριον, καὶ
μάλιστα τὰς περὶ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ
τῆς λαυγῆς καὶ σαφεστάτας Φωνὰς καὶ
μαρτυρίας ἐνέρισκοντες. Τὸ γὰρ
εἰρημένον, ὅτι ἐβρέξε Κύριος παρὰ
Κυρίου πῦρ ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρα,
τί ἄλλο, εἰ μὴ Πατέρα καὶ Υἱόν,
καὶ Κύριον παρὰ Κυρίου ἦγεν ἐκ τῆ
Πατρὸς γεννηθέντα παρίσησι. Καὶ
πάλιν τὸ ἐν τῷ ρθ' ψαλμῷ εἰρη-
μένον, ὅτι εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυ-
ρίῳ μου, κάθου ἐξ δεξιῶν μου, σα-
φῶς, τὸν Πατέρα καὶ τὸν καθήμενον
ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ Υἱόν ἡμῶν ἐφανερώ-
σεν. ὃ κατὰ τὰς θείας δὲ τὰς
ἐπιγείας, ἰδὲ τὰς καθέδρας, ὅτε
κατὰ τὰ δεξιά καὶ ἀριστερά μέρη
τῶν ἀνθρώπων, ἔτω καὶ ὁ Θεὸς
ἀθέζεται, μὴ γένοιτο. ἀλλ' ὡς περ
εἰκῶς ὑπὲρ λόγον ἐγεννήθη ὁ Θεὸς
ἡγούμενος ἐκ Θεῷ πρὸ αἰώνων, καὶ ὡ-
ς ἀσώματος καὶ ἀχρημάτους καὶ
τελείως ἑστίν, ἔτω μοι νοεῖ

DEi fecit enim, ut ostenderet Deita-
tis unitatem. Non enim dixit
DEos esse qui hominem fecerunt,
sed DEum unum qui in Trinitate
adoratur. Quando igitur audis
DEum dicentem: Ecce Adam factus
est sicut unus est nobis, trium perso-
narum vocem cogita. Quando
deinde, quod in imagine DEI DEus
hominem fecit, unam essentiam ac
Deitatem confiteris. Igitur non
ex hoc tantum sed & ex aliis plu-
ribus Divinae Scripturae locis sani-
ctae & consubstantialis Trinitatis
mysterium edocemur, & maxi-
me de Patre ac Filio perspicua ac
clarissima testimonia reperimus.
Nam quod dicitur * Dominus pluit à
Domino ignem super Sodomam & Gomo-
ram, ecquid aliud nisi Patrem & Fi-
lium, & Dominum à Domino sive
ex Patre natum sistit? Atque rur-
sus quod in Psalmo centesimo
nono dicitur: ** Dixit Dominus Do-
mino meo, sede à dextris meis, per-
spicue nobis Patrem & sedentem
à dextris ejus Filium declarat.
Neque vero ut in throno vel sede
terrestri, aut ut à dextra vel sini-
stra parte hominum ita sedet DE-
US. Sed sicut divino modo super
omnem rationem natus est DEus
Verbum ex DEo ante saecula, &
sicut incorporale, figura destitu-
tum & incircumscriptum est, sic &
sedem & thronum & dextram DEI
mihi intellige. Sed & quod apud
Ddd 3 ipsum

* Genes. XIX, 24.

** Psal. CX, 1.

ipsum Esaiam dictum exstat, clare docet nos mysterium de Patre & Filio, ait enim: * *Puer natus est nobis, Filius datus est nobis*, videlicet Genitibus à DEo. *Et vocatur nomen ejus magni consilii Angelus, admirabilis, consiliarius, DEus fortis, potens, princeps Pacis, Pater futuri seculi.* David vero per DEi nomen in tribus personis sanctam Trinitatem velut in benedictionis gratiam nobis subinnuit cum ait: ** *Benedicat nos DEus, o DEus, benedicat nos DEus!* Ipse gloria in sæcula, Amen,

ἢ τὴν καθ' ἑδραν ἢ τὸν θρόνον ἢ τὰ δεξιά τῷ Θεῷ. Καὶ τὸ παρ' αὐτῷ Ἡσαΐα δὲ εἰρημένον σαφῶς ἡμᾶς διδάσκει τὸ περὶ Πατρὸς ἢ Τῆς μυστηρίου. λέγει γάρ, ὅτι παῖδιον ἐγενήθη ἡμῖν, ὅλον τοῖς ἔθνεσι παρὰ Θεοῦ. Καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεγάλης βελῆς ἀγγελῶν, θαυμαστὸς σύμβελος, θεὸς ἰσχυρὸς, ἐξουσιᾶς, ἀρχὼν εἰρήνης, πατὴρ τῶν μελλόντων αἰώνων. Ὁ δὲ Δαυὶδ τεμνοσάτως διὰ τῷ Θεῷ ὀνόματι τὴν ἁγίαν Τριάδα ὡς χάριν εὐλογίας ἡμῖν ὁμολογῶν, εἰπὼν Ἐυλογῆσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ Θεός. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας Ἀμήν.

Apud Joannem Damascenum 3. de immag. Tom. I. Opp. edit. præclaræ Lequinianæ pag. 385.

Hieronymi presbyteri Hierosolymorum,

JUDÆI Interrogatio. Quandoquidem Scriptura vestra crucem adorare nusquam vobis permittit, igitur ipsam vos adoratis? Respondete nobis Judæis & Græcis, ceterisque omnibus qui hoc à vobis quaerimus.

CHRISTIANI responsio. Idcirco, o stulti & vesani corde, forsitan permisit DEus omni genti

Ἱερωνύμῳ πρεσβυτέρῳ Ἱερουσαλῶν.

Ἐρώτησις. Τῆς γραφῆς ὑμῶν μηδαμῶς ἐπιτρέψεως ὑμῖν προσκυλεῖν τὸν σταυρὸν, τίνος χάριν λοιπὸν αὐτὸν προσκυνεῖτε; Ἐπατε ἡμῖν τοῖς Ἰουδαίοις ἢ Ἑλλήσι, ἢ πᾶσι ταῖς ἐκρωτώσιν ὑμᾶς ἔθνεσι.

Ἀποκρίσις. Διὰ τὸτο, ὡς αἰσταντοῦ ἀναδῆς τῇ καρδίᾳ, τάχα συνεχῶς ὁ Θεὸς † παντὶ ἔθνει σεβομένῳ τὸν Θεόν.

* Eccl. IX. 6.

** Psal. LXVII. 6.

† Eadem Lequinius reperit in Codice Regis Christianiss. expressa his verbis καὶ γὰρ ὡς συνεχῶς ὁ Θεὸς προσκυνεῖν πᾶν ἐθνὸν χειροποιῶντα, ἰδοὺ τινὰς πλάκας ἐκείνας, ὡς ἐλάτομην Μωϋσῆς, καὶ τὰ δύο χειρὶν μετὰ χειρὸς ἔως καὶ ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς ἐδωρησατο τὸν σταυρὸν, καὶ τὴν ἀγαθὴν τῶν εἰκόνων γραφεῖν καὶ προσκυνεῖν, καὶ δεῖξαι τὸ ἔργον ἡμῶν.

πάντας προσκυνῶν τι ἐπὶ τῆς γῆς,
ἔργον ἀνθρώπου ὑπάρχον, ἵνα μηκέτι
δυνατοὶ ἐγκαλεῖν τοῖς Χριστιανοῖς πε-
ρὶ τῶν εἰδωλῶν, καὶ τῆς τῶν εἰκόνων προσ-
κυνήσεως. Ὡς περὶ ἐν ὁ Ἰσδῶν προσ-
εκύνη τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ
τὰ δύο χερυβίμ τὰ χωνευτὰ καὶ χρυ-
σᾶ, καὶ τὰς δύο πλάκας, ἃς ἐλά-
ξευσε Μωϋσῆς, μηδαμῶς ἐπιτρέχεις
ὑπὸ τῶν θεῶν τὰντα προσκυνεῖν ἢ ἀς-
πάξεσθαι. ἔτω καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἐχθρῶς
θεὸν τὸν σαυρὸν ἀσπαζόμεθα, ἀλλὰ
δεικνύντες τὴν τῆς ψυχῆς ἡμῶν γνη-
σίαν πρὸς τὸν σαυρωθέντα διάθεσιν.

colenti se, ut aliquid in terris
omnino veneraretur, quod ho-
minis arte factum esset, ne in-
crimen Christianis verteretur
quod crucem & imagines adora-
rent. Quemadmodum igitur Ju-
dæus arcam fœderis adoravit, &
duo Cherubim aurea & conflati-
lia, duasque tabulas quas dola-
verat Moyses, cum tamen DEus
nullibi concesserit ut ea adora-
ret & coleret: ita nos quoque
Christiani, non tanquam DEum
crucem colimus, sed ut sincerum
animi nostri erga eum qui cruci-
fixus est, affectum demonstre-
mus.

HOSIUS Cordubensis ultra sexaginta annos Episcopus,
cum pluribus Synodis Catholicis interfuisset, Nicænæ * vero A.
C. 323. & Sardicenis A. 347. etiam præfuisse, postea prævalentibus
sub Constantio Arianis *ad horam cessit*, ut de eo Athanasius de fuga
Tom. 1. pag. 304. qui tamen non mansisse Hosium in Arianis partibus
sed Catholicum obiisse testatur. Discessit è vita major centenario
A. C. 361. De illo Isidorus Hisp. de scriptoribus Eccles. cap. 1. *Hosius
Cordubensis Ecclesie Civitatis Hispaniarum Episcopus, eloquentia viribus exercita-
tus, scripsit ad sororem suam de laudè virginitatis Epistolam pulchro ac
diserto compositam eloquio. Composuitque & aliud opus de interpretatione
vestium sacerdotalium, quæ sunt in veteri Testamento, egregio quidem
sensu & ingenio elaboratum.* In Sardicensi etiam Concilio *quam plurimus
edidit ipse sententias.* Ex his nihil hodie exstat præter Canones XX.
Concilii Sardicensis. Præterea *Epistolam* Hosii insignem *ad Constan-
tium Imp.* servavit Athanasius in sua ad solitarios scripta, qui etiam Ni-
cænam fidei formulam ab eo maxime conceptam innuit. De Hosio
accurate Tillemontius Tomo VII. memoriar. pag. 313. seq. & Ni-
colaus

* Vide Jo. Launojum lib. VIII. Epist. 1. pag. 693. Tillemont. Tom. VI. pag. 637. edit.
Paris.

colaus Antonius Bibl. Hispanæ libro II. cap. 1. Utrum hic sit ille Hosius cui commentarium Latine scriptum in Timæum Platonis *Chalcidius* dicavit, non plane exploratum esse profiteor, uti nec quod in Codice Bibl. Bodlejanæ annotatum reperit Christophorus Wase Exercitatione 3. animadversionum Nonianarum pag. 40. Chalcidium Hosii Hispani Episcopi fuisse Archidiaconum.

JACOBUS Nisibenus qui Concilio Nicæno A. 325. interfuit, ut plurima scripsit Syriaco sermone quæ Gennadius cap. 1. commemorat, ita videntur illius nonnulla Græce versa jam innotuisse tempore Athanasii, qui cum Hosio, Alexandro Alex. Philogonio, Eustathio aliisque orthodoxis Episcopis scriptoribus Jacobum quoque Mesopotamiæ præfulem laudat 1. adversus Arianos T. 1. pag. 252. De Jacobo illo præter Tillemontium Tom. VII. pag. 260. seq. Wilhelmus noster Ernestus Tenzelius ὁ μακαρίτης in Exercitationibus selectis parte 1. Exerc. 6.

JOANNES ab A. C. 386. Episcopus HIEROSOLIMITANUS famæ Origenis adversus Epiphanium & Hieronymum strennus defensor, obiit A. C. 416. Vide Tillemont. T. XII. memor. Non exstat ejus *liber adversus obrectatores studii sui* memoratus Gennadio cap. 30. in quo demonstravit se Origenis ingenium, non fidem secutum. Hanc suspicor esse illam apologiam ad Theophilum Alex. ad quam respondet Hieronymus Epistola 61. *Librum de institutione Monachorum Carmelitici Ordinis ad Caprasium Monachum*, libenter omitto, qui velut à Græco versus Latine à Carmelitis falso jactatur, sæpiusque editus est (etiam in operibus Thomæ à Jesu Tom. 1. pag. 416. seq.) & cum pluribus aliis scriptis non majori pudore suppositis huic Johanni Hierosol. vulgaris à Petro Wastelio, additis amplissimis vindiciis Bruxell. 1643. fol. Sed his vindiciis & ejusdem Wastelii Apologetico pro Joannis Hierosol. Monachismo in Carmelo, ibid. 1611. 8. nec non Bernhardo Alegre, qui in paradiso Carmelitici decoris pag. 576. seq. prolixè disputat adversus Baronium & Bignæum, ut Johannem Hierosol. adscribat Carmelitis, videre juvabit quæ opposuit Papebrochius in tractatu præliminari ad Tom. III. Act. Sanctor. Maji pag. XX. seq. à Tom. 1. April. p. 780. seq. nec non Conradus Janningus in Apologia pro Papebrochio adversus Sebastianum à S. Paulo, præmissam Actis T. 1. Junii §. 49. seq. pag. XL. &c.

JULIUS I. Episcopus Romanus ab A. 337. ad 352. de quo Tillemontinus Tomo septimo, & Henschenius Tom. 2. Act. Sanctior. April. 12. pag. 82. seq. *Epistola* sub ejus nomine ad *Dionysium Corinthiensem*, quæ incipit *Θαυμάζω πυνθανόμενος*, Græce & Latine vulgaris est ab exquisita eruditionis viro *Lud. Antonio Muratorio* in Anecdotis Græcis p. 341-346. subjuncta disquisitione ad C. V. Antonium Mariam Salvini, quæ adversus Gennadium cap. 2. de S. E. negat auctorem illius Julium esse, sed ab Apollinari vel Timotheo Apollinaris discipulo suppositam probat auctoritate Facundi, lib. 1. cap. 5. Evagrii lib. 1. Hist. cap. 31. ac Leontii Byz. Plura de Epistolis Julii aliisque per Apollinaristas suppositis Michael le Quien in diss. secunda Damascenica. Julii Epistola ad Decimum citatur Act. 1. Concilii Ephesini, & à Cyrillo Alex. in Apologetico. Ex verbis *πρὸς Δόκιμον*, apud Facundum est ad Prosdocimum. Epistola ad Alexandrinos pro Athanasio, quæ incipit: *συγχαίρω καὶ γὰρ ὑμῖν, ἀδελφοί*, exstat apud Socratem II. 23. Hist. & Apologia secunda S. Athanasii, qui Epistolam, Julii ad Orientales etiam in sua Apologia de fuga conservavit. Tom. 1. pag. 739-754. Incipit: *ἀνέγνων τὰ γράμματα*. Præter has Epistolas in tomis Conciliorum sub Julii nomine exstat Latine Epistola increpatoria ad Orientales pro causa Athanasii & excessibus contra Romanam Ecclesiam, quæ incipit: *Decuerat vos, fratres*, cum Epistola Orientalium ad Julium, cujus initium: *Licet circa omnes Romanam Ecclesiam*. Julii quæ incipit: *Decuerat vos adversus sanctam Ecclesiam*. Has Blondellus etiam in Pseudo Isidoro suo pag. 443. sq. exhibet cum censuris suis, quibus eas suppositas esse demonstravit.

LIBERIUS Romanus Episcopus ab A. 352. ad 366. qui communionem cum Arianis labem nomini suo adpersit, à Catholico dogmate alioque haud alienus. Vide Tillemontium Tom. 6. p. 781. 790. T. 8. p. 714. & Benedictinorum notas ad S. Ambrosium Tom. 2. pag. 173. Jo. Morinum de sacris Ordinationibus p. 346. sed & Mathæi Larroqvani diss. de Liberio Romano, Genev. 1670. 8. De scriptis ejus non habeo quæ addam præclari Cavei industria, quem si placet consule.

Ecc

LUL

colaus Antonius Bibl. Hispanæ lib. II. cap. 1. Utrum hic sit ille Hosius cui commentarium Latine scriptum in Timæum Platonis *Chalcidius* dicavit, non plane exploratum esse profiteor, uti nec quod in Codice Bibl. Bodlejanæ annotatum reperit Christophorus Wase Exercitatione 3. animadversionum Nonianarum pag. 40. Chalcidius Hosii Hispani Episcopi fuisse Archidiaconum.

JACOBUS Nisibenus qui Concilio Nicæno A. 325. interfuit, ut plurima scripsit Syriaco sermone quæ Gennadius cap. 1. commemorat, ita videntur illius nonnulla Græce versa jam innotuisse tempore Athanasii, qui cum Hosio, Alexandro Alex. Philogonio, Eustathio aliisque orthodoxis Episcopis scriptoribus Jacobum quoque Mesopotamiæ præfulem laudat 1. adversus Arianos T. 1. pag. 252. De Jacobo illo præter Tillemontium Tom. VII. pag. 260. seq. Wilhelmus noster Ernestus Tenzelius *ὁ μακαρίτης* in Exercitationibus selectis parte 1. Exerc. 6.

JOANNES ab A. C. 386. Episcopus HIEROSOLYMITANUS famæ Origenis adversus Epiphanium & Hieronymum strenuus defensor, obiit A. C. 416. Vide Tillemont. T. XII. memor. Non existat ejus *liber adversus obreptatores studii sui* memoratus Gennadio cap. 30. in quo demonstravit se Origenis ingenium, non fidem secutum. Hanc suspicor esse illam apologiam ad Theophilum Alex. ad quam respondet Hieronymus Epistola 61. Librum de institutione Monachorum Carmelitici Ordinis ad Caprasium Monachum, libenter omitto, qui velut à Græco versus Latine à Carmelitis falso jactatur, sæpiusque editus est (etiam in operibus Thomæ à Jesu Tom. 1. pag. 416. seq.) & cum pluribus aliis scriptis non majori pudore suppositis huic Johanni Hierosol. vulgatus à Petro Wastelio, additis amplissimis vindiciis Bruxell. 1643. fol. Sed his vindiciis & ejusdem Wastelii Apologetico pro Joannis Hierosol. Monachismo in Carmelo, ibid. 1611. 8. nec non Bernhardo Alegre, qui in paradiso Carmelitici decoris pag. 576. seq. prolixè disputat adversus Baronium & Bignæum, ut Johannem Hierosol. adscribat Carmelitis, videre juvabit quæ opposuit Papebrochius in tractatu præliminari ad Tom. III. Act. Sanctor. Maji pag. XX. seq. & Tom. I. April. p. 780. seq. nec non Conradus Janningus in Apologia pro Papebrochio adversus Sebastianum à S. Paulo, præmissam Actis T. 1. Junii §. 49. seq. pag. XL. &c.

JU-

JULIUS I. Episcopus Romanus ab A. 337. ad 352. de quo Tillemontinus Tomo septimo, & Henschenius Tom. 2. Aët. Sanctior. April. 12. pag. 82. seq. *Epistola* sub ejus nomine ad *Dionysium Corinthiensem*, quæ incipit *Θαυμάζω πυνθανόμενοι*, Græce & Latine vulgatus est ab exquisitæ eruditionis viro *Lud. Antonio Muratorio* in *Anecdotis Græcis* p. 341-346. subjuncta disquisitione ad C. V. Antonium Mariam Salvinium, quæ adversus Gennadium cap. 2. de S. E. negat auctorem illius Julium esse, sed ab Apollinari vel Timotheo Apollinaris discipulo suppositam probat auctoritate Facundi, lib. 1. cap. 5. Evagrii lib. 1. Hist. cap. 31. ac Leontii Byz. Plura de Epistolis Julii aliisq; per Apollinaristas suppositis Michael le Qvien in diss. secunda Damascenica. Julii Epistola ad *Docimum* citatur Aët. 1. Concilii Ephesini, & à Cyrillo Alex. in Apologetico. Ex verbis *πρὸς Δόκιμον*, apud Facundum est ad Prosdocimum. Epistola ad *Alexandrinos* pro Athanasio, quæ incipit: *συγχαίρω καὶ γὰρ ὑμῖν, ἀδελφοί*, exstat apud Socratem II. 23. Hist. & Apologia secunda S. Athanasii, qui Epistolam, Julii ad *Orientales* etiam in sua Apologia de fuga conservavit. Tom. 1. pag. 739-754. Incipit: *ἀνέγων τὰ γράμματα*. Præter has Epistolas in tomis Conciliorum sub Julii nomine exstat Latine Epistola inceptoratoria ad Orientales pro causa Athanasii & excessibus contra Romanam Ecclesiam, quæ incipit: *Decuerat vos, fratres*, cum Epistola Orientalium ad Julium, cujus initium: *Licet circa omnes Romanam Ecclesiam*. Julii quæ Epistola ad Orientales Theognium, Theodorum, Berinthus, altera quæ incipit: *Decuerat vos adversus sanctam Ecclesiam*. Has Blondellus etiam in Pseudo Isidoro suo pag. 443. sq. exhibet cum censuris suis, quibus eas suppositas esse demonstravit.

LIBERIUS Romanus Episcopus ab A. 352. ad 366. qui communione cum Arianis labem nomini suo adpersit, à Catholico dogmate alioqui haud alienus. Vide Tillemontium Tom. 6. p. 781. 790. T. 8. p. 714. & Benedictinorum notas ad S. Ambrosium Tom. 2. pag. 173. Jo. Morinum de sacris Ordinationibus p. 346. sed & Matthæi Larroqvani diss. de Liberio Romano, Genev. 1670. 8. De scriptis ejus non habeo quæ addam præclari Cavei industriæ, quem si placet consule.

LUCIFER Calaritanus, sive ut veteres Caralitanus (Καλαριτάν) in Sardinia Episcopus A. C. 371. defunctus, licet Latine scripserit, non tacendus est mihi, quoniam scripta ejus Græce transferenda curavit S. Athanasius, sive ut in Marcellini & Faustini libello precum pag. 38. traditur, ipse transtulit. *Dicant nunc quid Lucifer novum docuerit - Et bene quod libros scripsit ad Constantium, non ut plerique, gloriam captans ingenii, sed divina testimonia aptissime congerens, contra hæreticos (Arianos) & contra ipsum Patronum hæreticorum (Constantium.) Quos quidem libros cum per omnia ex integro ageret, suscepit & Athanasius ut veri vindices, atque in Græcum stylium transtulit, ne tantum boni Græcæ lingua non haberet.* Ad hunc Luciferum duæ Athanasii Epistolæ existant Latine inter Luciferi opera & inter Athanasii T. 2. edit. novæ p. 965. Earum alteram emendatorem quoque dedit Chisletius ad Vigilium p. 109. De Lucifero quem Zelus incredibilis & constantia confessoribus, asperitas in Episcopos pœnitentes horumq; receptores, Schismatis reis adscripsit, videndi Godfridus Hermantius in vita Athanasii, libro præcipue IX cap. 11. Tillemontius T. VII. memoriar. p. 514. seq. & T. XII. p. 59 ubi de Hieronymi Dialogo adversus Luciferianos, qui Luciferum ipsum tamen beatum vocare non dubitat & bonum pastorem. Paschasius Quesnellus dissertatione XIV. ad Leonem M. è qua repetitur notæ quæ Faustini & Marcellini libello precum in editione Oxoniensi subijciuntur. Benedictini notis ad S. Ambrosium pag. 1127. & Papebrochius Tom. V. Act. Sanctor. Maji 20. p. 197. ad 225. qui p. 205. laudat Ambrosii Machin, Archiepiscopi Calaritani defensionem sanctitatis Luciferi, ad Urbanum VIII. editam Carali A. 1639. fol. Pro eadem pugnat Antonius Macedo in libro de Diis tutelariis Orbis Christiani p. 215. seq. licet contra eandem multi, ut Natalis Alexander in selectis capitulis Historiæ Sæculi IV. parte 1. pag. 245. seq. Apostolicus vir dicitur in libello precum à Luciferianis composito p. 10. *Sed & Apostolicus vir Lucifer, ob hoc quod bene esset agnitus per centurum sæculi, per studium sacrarum litterarum, per vitæ puritatem, per constantiam fidei, per gratiam divinam, à Romana Ecclesia missus est legatus ad Constantium: & ob hoc quod fidem venerabilem vindicavit, quod detexit & convicit hæreticos, ductus est in exilium cum omni atrocitate injuriarum.* In scriptis ejus familiam ducunt libri duo pro Athanasio ad Constantium Imp. in quibus totam S. Scripturam ordine percurrit ex singulis libris ordine repetens quæ ad Constantium applicet & quibus persecutionem ejus de

detestetur. Liber secundus à Jeremia incipit. Quoniam vero alia versione usus est Lucifer, loca pleraque aliter leguntur quam in Latinis nostris Bibliorum Codicibus, ut apparet ex collatione quæ J. Ludovicus de la Cerda cap. CLXIII. Adversariorum sacrorum p. 404-414. dicta in priore Luciferi libro allegata cum interpretatione Vulgata contulit. Cætera Luciferi scripta non minorem Zelum spirantia sunt: *De Regibus Apostaticis. De non conveniendo cum Hæreticis. De non parcenda delinquentibus in DEum. Quod moriendum sit pro Filio Dei.* Quibus denique *Epistola brevis ad Florentium* subijcitur. Nonnullæ Latini Latini castigationes ad editionem Luciferi curatam à Joanne Tilio, Paris. 1568. 8. atque in editionibus Patrum Paris. Colon, & Lugd. repetitam existant in ejus Bibliotheca sacro profana pag. 157-163. Sed merito doleas cum Caveo & Colomesio (in paralipomenis p. 255. & Observatt. sacr. p. 139.) non vidisse lucem editionem Luciferi quam parare se professus est Cotelierius ad Constitut. Apostol. II. 57. his verbis: *Ceterum hic ubi locum Luciferi illustrare conatus sum, Auctoris omnium quod nemo nescit) depravatisimi, utilissimi tamen ad cognitionem Scripturarum, admonitum te velim, Lector candide, me in purgando eo Angia stabulo plurimum laboris impendisse, paratumque esse ad procurandam editionem, si li- rum aliquem MS. natûs fuero. Ut si forte in manus tuas, aut notitiam venerit, necum communicare non dedigneris, hominem non ingratum singulari beneficio ibi devotissimus.* Sunt qui suspicantur consilium illud deinde Cotelierium abjecisse, ne Luciferi verbis Regem suum Hugonottis tunc gravem pulsare videretur. Qui vero Luciferi in Constantium, Imperatorem suum laceffentis acerrime scripta laudant, facilius excusant quæ Lutherus externi Regis scripto respondens paullo asperius scripsit.

MARCUS Arethusius, auctor confessionis editæ in Concilio Sirmienfi A. 351. teste Socrate II. 30. deinde martyr sub Juliano, audatus in Nazianzeni Orat. 48. Vide Tillemont. Tom. VII. memor. ag. 726. & B. Doctoris mei Tho. Ittigii Historiam Photini p. 454.

MELETIVS Melitenus ab Acacio A. 360. ex Sebasteno Antiochiz ordinatus Episcopus, mox post mensis spatium ab Arias iterum expulsus est Euzoio in ejus locum electo. Cum hoc Me- tio quod communicare nollent Eustathiani, non mediocris in
Ecc 2 Ec.

■ Vide Philostorg. V. 1. Socratem II. 44.

Ecclesia motus concitatus est quem ordinatus à Lucifero Paulinus Eustathianorum Episcopus etiam auxit. Sed sub Joviano redditus Ecclesie sue Meletius A. 363. atque sub Valente iterum eiectus in exilium A. 364. Paulino locum dedit, donec sub Gratiano tertium A. 378. revocatus eodem Paulino frustra per aliquod tempus schisma continuante tandem cum eo in gratiam rediit. Vide Acta Sanctor. 12. Febr. & Tillemontium Tom. VIII. memor. p. 341. seq. 760. seq. Meletium hunc durante Concilio CPoli A. 381. cum Nazianzenus ab eo Episcopus CPol. ordinatus esset, defunctum, pro funere laudavit Gregorius Nyssenus cujus Oratio adhuc exstat ut dixi supra p. 159. quem admodum & exstat sermo Chrysostomi in ipsius laudem dictus Antiochie A. 386. qui incipit: *παραχρηστὴς ἡμῶν καὶ ἰσοῦς τῆς αὐτοῦ ἀρετῆς*, & citatur in Synodo secunda Nicæna Actione IV.

Hujus Meletii primum quem Antiochie habuit sermonem servavit Epiphanius LXXIII. 29-33. Meminit Sozomenus IV. 28.

Præterea Epistolam ad Jovianum Imp. in Concilio Antiocheno A. 363. scriptam Socrates III. 25. & Sozomenus VI. 4. Perstringunt illud Concilium Hieron. in Chron. & Athanasius Tom. 3. edit, novæ pag. 31.

Alii Meletii decem.

Cum hoc Meletio non confundendus 1.) MELETIUS Lycopitanus in Thebaide Ægypti Episcopus atque sub Diocletiano & Maximiano Confessor, à quo schisma *Meletianorum*, negantium ad pœnitentiam recipiendos qui persecutionis metu Christum abnegaverant. De hoc Epiphanius hæresi LXVIII. Hi deinde male audierunt ob communionem cum Arianis a) unde non à melle Meletianos sed ab amaritudine *Pierlianos* appellat S. Athanasius, b) licet Meletius ipse inter primos Arii hæresin notasset & ad Alexandrum detulisset. c) Meletianum schisma utcumque sopitum in Concilio Nicæno, quibusdam illud adhuc continuantibus ut Johanne Memphitano, & Callinio Pelusiota Episcopo atque Paphnutio Anachoreta. Vide Tillemontium T. VI. pag. 233. 662. 735. & B. Ittigii Historiam Concilii Nicæni p. 13. & 62.

2.) Alius

a) Epiphanius LXVIII. 4.

b) Athanas. Epist. ad solitarios Tom. 1. p. 864. D. Ittig. diff. de Photino pag. 427.

c) Epiphanius LXVIII. 6. ad quem coufer Godfr. Hermantium lib. 1. de vita Athanasii cap. 7.

2.) Alius Meletius *Sebastopolitanus* Episcopus quem Concilio Nicæno A. 325. interfuisse testatur Athanasius Orat. 1. in Arianos T. I. p. 291. & Philostorgius lib. 1. c. 8. Vide Valesium ad Eusebii VII. 32.

3.) Meletius ad quem hæc exstat Libanii Epistola, necdum edita quod sciam.

Μελετίω.

Meletio.

Ἐγὼ τὸν μὲν παρὰ σὺ καὶ εἶδον καὶ
Φιλῶ, αἰὶδ' ἔγω μὲν εἶδον. Φιλῶ δὲ
ὥσπερ ἐκείνον, ἐπεὶ καὶ αὐτὸν ἀ-
καταστὰς σε γνώμης ἔτιως ἔχεν πρὸς
ἡμᾶς, ὥσπερ ἂν εἰ μετεσχήμενος
ἡμῶν. Τῷ δὲ ταῦτά με πιστεύειν
ἔγω σοι σημῖον τὸ καὶ χάριν αὐτοῦ
ἦν. ἔστι δὲ ἡ χάρις, Μαρκελλίνου
καὶ Καρίτιον τῆς σῆς ἀπολαύειν εὐ-
νοίας, χρηστὰς τε ὄντας καὶ ἡμῶν
ἐπιτηδεύας καὶ σπεκτάτας φίλους. Οἰ-
μαί δὲ αὐτὰς εἶδέν ἔτε φαστικόν
ἔτε ἔγω τῶν νέμων ἐπαγγέλλειν.
Πᾶσι δὲ καὶ Παμφυλίαν * ὅτι με
τιμᾶν οἶσι δέν. καὶ ἡμᾶς, ὅτι σοὶ
χρηὲ πολλὰς ἐπιστέλλειν.

Quem ad me misisti, & vidi &
amo. Te nondum vidi, nec mi-
nus quam illum amo tamen, quon-
iam audio te perinde in nos ani-
matus esse ac si familiariter nobis
usus fuisses. Idque credi à me,
documento esto tibi quod jam be-
neficium à te postulo. Est hoc, ut
Marcellinum Cartiumque tua frui
benevolentia permittas, probos
homines necessariosque nostros
& Spectati amicos. Nihil cer-
te illos quicquam vel grave vel à
legibus alienum præ se ferre
existimo. Fac vero norit & Pam-
philia (Marcellini Cartiique ma-
ter) me loco aliquo apud te esse,
& nobis sæpius ad te scribendi an-
sam præbe.

4.) Meletius Episcopus *Mopsuestenus* in Cilicia secunda, Ne-
storianus: cujus Epistolæ undecim supersunt Latine in Synodico
adversus tragœdiam Irenæi. Depositus est in Concilio Ephesino
A.C. 431.

5.) Meletius Chorepiscopus. Garnerii auctar. ad Theo-
dorit Opera p. 198.

6.) Meletius Monachus cujus liber de natura hominis ita
inscribitur in Codice Segvieriano & altero Casareo: πόνημα κατὰ
σύνοψιν περὶ φύσεως ἀνθρώπου ἐξερανοῦ καὶ συντεθέν παρὰ Μελετίου μο-

Εεε 3

ναχῆ

* Schol. τὴν μητέρα Μαρκελλίου καὶ Καρίτιου.

ναχῆ θεμάτων τῆς Ὀψικίης βάνδα ἀρέσκῃ * χωρὶς τῆς ἐμπόλεως
(in Phrygia maiore) μονῆς λεγομένης τρεῖς, ἥτοι τῆς ἀγίας Τριᾶδος.
Συλλογὴ ἐκ τῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐνδόξων καὶ λογαδῶν Φιλοσόφων. Prodiit
tantum Latine Venet. A. 1552. 4. ex versione Nic. Perræi Corcyraei.
Græce habetur etiam aliquoties MS. Oxonii in Bibl. Bodlej. Græco al-
tero Bibl. Cæsareæ Codice, caput XXXV. de anima quintuplo maius oc-
currit. In eadem Bibl. etiam Græca Anonymi ex Meletii libro epi-
tome, & *iatrosophion* ejusdem, capitulis CCXVII. in compendium
redactum.

Incertum diversus ne ab hoc (vel illo quem mox refe-
ram) sit Meletius ad quem Theodori ~~Staditæ~~ Epistolæ supersunt
inter ineditas illas CCLXXVII. quas Sirmondo haud visas seruat
Codex Bibl. Segvierianæ.

7.) Μελέτιος τις, Θεοφόρος ἀνὴρ καὶ τῶν γραφῶν ἀκριβὲς ἐ-
ξεταστὴς, cujus de azymis scriptum inter S. Johannis Damasceni ope-
ra edidit doctissimus Vir Mich. le Qvien T. 1. p. 648. seq.

8.) Meletius ὁ Πηγᾶ, Cretensis, à Sylvestro Patriarcha
Alex. ordinatus presbyter & A. 1582. protosyncellus, inde Exarchus
Patriarchæ CPol. & in Patriarchatu Alexandrino, Sylvestri successor
dignissimus laudatus Josepho Scaligero Epist. 157. & Georgio Doula
in itinere CPol. de cujus scriptis adversus Latinos, aliisque dicendi
locus infra libro VI. Vide interim Crusii Turco Græciam p. 234. Hot-
tingerum parte V. Hist. Eccles. p. 62. seq. Allatum de consensu pag.
996. Rich. Simonis Hist. Critic. Tom. 4. pag. 11. seq. & præcipue
Eusebium Renaudotum ad Gennadii & aliorum recentium Græco-
rum scripta p. 91. seq. Epistola hujus Meletii ad Janum Doulam
existat inter Arminii ejusque sequacium Epistolas n. XXV.

9) Meletius Syrigus, Cretensis qui jussu Synodi CPol. & Patri-
archarum mandato A. 1638. oppugnavit Confessionem Cyrilli La-
caris, Vide laudatum Renaudotum p. 151. seq. & Rich. Simonem in
libro de sententia Eccles. Oriental. circa transubstantiationem edito
Gallice adversus Tho. Smithum, Paris. 1684. 12.

10.) Meletius Calligraphus XI. sæculi cujus aliquot Codi-
ces MSti Græci in Bibl. Segvieriana & Colbertina. Omitto Meletium
Ducem de quo Martyrologia & Menologia 24. Maji, Alios item Mar-
tyres,

* Αἱ ἀκροῦ. Ὀψικίη & θέμα Ὀψικίης quid sit, dixi supra, pag. 319.

tyres hoc nomine, nec non duos Meletios Hegumenos Monasterii S. Pauli Latris, quorum alter sæculo XIV. alter sæculo XV. fuit, quorum mentio in Codice Colbertino operum S. Ephraim apud Clariss. Montfauconum in Palæographia Græca p. 78. Meletii Macriamox infra faciam mentionem in Nectario Hierosol.

NECTARIUS ortu Tarsensis Cilix, è Senatore ac Præ-tore CPol. atque adeo Laico * nec dum baptizato Episcopus CPolitanus A. 381. post Nazianzeni abdicationem constitutus, præfuit Concilio CPol. A. 394. 27. Sept. & A. 393. defunctus successorem habuit Joannem Chrysostomum. Vide Tillemont. Tom. IX. pag. 486. seq. quicundem esse putat Nectarium quem una cum conjugede jactura filii unici solatur Basilus M. Epist. 188. 189. Ejus *homilia in Theodorum* *σερατήλατον* Martyrem, quem primo sancto jejunii Sabbato Græci colunt, (& in quem Gregorii Nysseni etiam homilia exstat) Latine sæpius prodiit, Joach. Perionio interprete, & inter homilias quasdam Chrysostomi Paris. 1554. 8. & T. V. Lipomanni, & apud Surium 9. Nov. Græce MS. exstat in variis Bibliothecis & in Cæsarea quidem sæpius. Vide Lambecium IV. pag. 97. 124. seq. VIII. p. 86. 231. 349. Incipit: *ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σε Κύριε. Sententiam Synodicam* de Agapio & Gabadio quorum uterque Bostrensem Episcopatum sibi vindicabat, habes in jure Græco Romano Marqv. Freheri lib. IV. pag. 247. petitam ut habet titulus *ἐκ τῶν παραχθέντων ἐν Κωνσταντινῇ πόλει ὑπομνημάτων*. Data est Arcadio tertium & Honorio iterum COSS. hoc est A. C. 394. quo Concilium celebratum est.

Alii Nectarii.

Nectarius Hieromonachus, cujus lucubrationem carmine scriptam Græco de Abbatibus qui ante ipsum claruerunt exstare MS. in Bibl. Regis Galliarum Codice 2198. testatus est Labbeus in Bibl. nov. MSS. p. 135.

Nectarius Hierosolymitanus Patriarcha, patria Cretenensis defunctus A. 1665. successore Dorotheo qui ejus vitam scripsit, in qua narrat Poëtica illum didicisse à Meletio Macre: Philosophiam hausisse Athenis à Theophilo Corydale Philosopho Peripatetico. Hujus Nectarii *Confutatio Imperii Pape in Ecclesiam* liber hand

* Aliæ exempla Episcoporum è Laicis habes apud Allatium de ætate & interstitiis in collatione Ordinum pag. 170. seq.

ναχῆ θεμάτων τῆς Ὀψικίς βάνδῃ ἀρέσκει * χωρὶς τῆς ἐκκλησίας
(in Phrygia majore) μονῆς λεγομένης τρεῖς, ἥτοι τῆς αἰτίας. Τετάρτῃ
Συλλογῇ ἐκ τῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐνδόξων καὶ λογαδῶν φιλοσόφων. Prodiit
tantum Latine Venet. A. 1552. 4. ex versione Nic. Petreji Corcyraei.
Græce habetur etiam aliquoties MS. Oxonii in Bibl. Bodlej. Græco al-
tero Bibl. Cæsareæ Codice, caput XXXV. de anima quintuplo majus oc-
currit. In eadem Bibl. etiam Græca Anonymi ex Meletii libro epi-
tome, & *iastrophion* ejusdem, capitulis CCXVII. in compendium
redactum.

Incertum diversus ne ab hoc (vel illo quem mox refe-
ram) sit Meletius ad quem Theodori Studitæ Epistolæ supersunt
inter ineditas illas CCLXXVII. quas Sirmondo haud visas ferebat
Codex Bibl. Segvierianæ.

7.) Μελέτιος τις, Θεοφόρος ἀνὴρ καὶ τῶν γραφῶν ἀκριβὴς ἐ-
ξεταστὴς, cujus de azymis scriptum inter S. Johannis Damasceni ope-
ra edidit doctissimus Vir Mich. le Qvien T. 1. p. 648. seq.

8.) Meletius ὁ Πηγᾶ, Cretensis, à Sylvestro Patriarcha
Alex. ordinatus presbyter & A. 1582. protosyncellus, inde Exarchus
Patriarchæ CPol. & in Patriarchatu Alexandrino, Sylvestri successor
dignissimus laudatus Josepho Scaligero Epist. 157. & Georgio Dousæ
in itinere CPol. de cujus scriptis adversus Latinos, aliisque dicendi
locus infra libro VI. Vide interim Crusii Turco Græciam p. 234. Hot-
tingerum parte V. Hist. Eccles. p. 62. seq. Allatum de consensu pag.
996. Rich. Simonis Hist. Critic. Tom. 4. pag. 11. seq. & præcipue
Eusebium Renaudotum ad Gennadii & aliorum recentium Græco-
rum scripta p. 91. seq. Epistola hujus Meletii ad Janum Dousam
exstat inter Arminii ejusque sequacium Epistolas n. XXV.

9.) Meletius Syrigus, Cretensis qui jussu Synodi CPol. & Patri-
archarum mandato A. 1638. oppugnavit Confessionem Cyrilli La-
caris, Vide laudatum Renaudotum p. 151. seq. & Rich. Simonem in
libro de sententia Eccles. Oriental. circa transubstantiationem edito
Gallice adversus Tho. Smithum, Paris. 1684. 12.

10.) Meletius Calligraphus XI. sæculi cujus aliquot Codi-
ces MSti Græci in Bibl. Segvieriana & Colbertina. Omitto Meletium
Ducem de quo Martyrologia & Menologia 24. Maji, Alios item Mar-
tyres,

* Αἱ οἰκονομίαι. Ὁψικίον & ὅθρα Ὁψικίς quid sit, dixi supra, pag. 319.

tyres hoc nomine, nec non duos Meletios Hegumenos Monasterii S. Pauli Latris, quorum alter sæculo XIV. alter sæculo XV. fuit, quorum mentio in Codice Colbertino operum S. Ephraim apud Clariss. Montfauconum in Palæographia Græca p. 78. Meletii Macriamox infra faciam mentionem in Nectario Hierosol.

NECTARIUS ortu Tarsensis Cilix, è Senatore ac Præ-tore CPol. atque adeo Laico * nec dum baptizato Episcopus CPolitanus A. 381. post Nazianzeni abdicationem constitutus, præfuit Concilio CPol. A. 394. 27. Sept. & A. 393. defunctus successorem habuit Joannem Chrysostomum. Vide Tillemont. Tom. IX. pag. 486. seq. quieundem esse putat Nectarium quem una cum conjugē de jactura filii uncti solatur Basilius M. Epist. 188. 189. Ejus *homilia in Theodorum* *σερατήλατην* Martyrem, quem primo sancto jejunii Sabbato Græci colunt, (& in quem Gregorii Nysseni etiam homilia exstat) Latine sæpius prodiit, Joach. Perionio interprete, & inter homilias quasdam Chrysostomi Paris. 1554. 8. & T. V. Lipomanni, & apud Surium 9. Nov. Græce MS. exstat in variis Bibliothecis & in Cæsarea quidē sæpius. Vide Lambecium IV. pag. 97. 124. seq. VIII. p. 86. 231. 349. Incipit : *ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητος σε Κύριε. Sententiam Synodicam* de Agapio & Gabadio quorum uterque Bostrensem Episcopatum sibi vindicabat, habes in jure Græco Romano Marqv. Freheri lib. IV. pag. 247. petitam ut habet titulus *ἐκ τῶν περὶ χυλίων τῶν ἐν Κωνσταντινῇ πόλει ὑπομνημάτων*. Data est Arcadio tertium & Honorio iterum COSS. hoc est A. C. 394. quo Concilium celebratum est.

Alii Nectarii.

Nectarius Hieromonachus, cujus lucubrationem carmine scriptam Græco de Abbatibus qui ante ipsum claruerunt exstare MS. in Bibl. Regis Galliarum Codice 2198. testatus est Labbeus in Bibl. nov. MSS. p. 135.

Nectarius Hierosolymitanus Patriarcha, patria Cretensis defunctus A. 1665. successore Dorotheo qui ejus vitam scripsit, in qua narrat Poëtica illum didicisse à Meletio Macre : Philosophiam hausisse Athenis à Theophilo Corydale Philosopho Peripatetico. Hujus Nectarii *Confusatio Imperii Papa in Ecclesiam* liber haud con-

* Alia exempla Episcoporum è Laicis habes apud Allatium de ætate & interstitiis in collatione Ordinum pag. 170. seq.

contemnendus lucem vidit Moldavensibus typis A. 1682. † & Latine Petro Allixio interprete Lond. 1702. 8.

Nectarium Pictaviensem quem pro Victorino aliqui comminiscuntur, libenter omitto.

NICOBULUS Gregorii Nazianzeni amicus & propinquus, auctor carminis epici ad filium cognominem, quo respondet carmini quod ejus nomine ad Parentem Nazianzenus scripserat, veniamque pro filio petierat, ut liceret illi extra patriam dare operam eloquentiæ. Legitur inter Nazianzeni poemata T. 2. Opp. p. 115-120. Incipit : τέκνον ἐμὸν, μύθους ποθέων ποθέεις τὰ Φέρεις. De Nicobulo multis antiquiore sæculis, qui de Alexandro M. scripsit, feci mentionem lib. III. cap. 8.

ORESIESIS (aliis *Oriesis*, *Orsesius* vel *Orsifius*, vide Rosveidum ad vitas Patrum p. 110.) inter Egypti Monachos in Vice Thebaidis Tabbena sive Tabbenesio, cum Pachomio & Theodoro clarus, de quo Tillemontius T. VII. pag. 479. seq. 499. 686. 761. Ejus *Testamentum* Gennadio cap. 9. tantopere laudatum & quod propeperdito habet Clariss. Caveus, utique videtur esse illa doctrina monastica quam ex Græco versam, Latine tantum habemus, editam ad calcem S. Prosperi de vita contemplativa Colon. apud Jo. Gymnicum 1538. 8. & in Bibliothecis Patrum Paris. Colon. & Lugd. (Tom. IV. p. 92.) & in Codice Regularum Monasticarum Holsteniano Tom. I. pag. 121. Rom. 1661. 4. Paris. 1663. 4.

Junior existimatur Oresius Abbas, cujus libellus brevis de sex Cogitationibus Sanctorum ex Goldasti Codice Latine editus ab Henrico Canisio Tom. V. Lect. Antiquar. parte 2. p. 951.

PACHOMII Monachorum Tabbenensium auctoris principii & medio sæculo quarto defuncti Vitam, ab auctore incerto, sed qui illis temporibus vixisse se profitetur, traditam exhibet Bollandus Tom. 3. Act. Sanctor. Maji, Græce quidem in appendice ad calcem illius Voluminis è MSS. Florentino, Vaticano & Ambrosiano p. 25. & 51. Latine autem ex versione Danielis Cardoni S. I. p. 295. & 334. Ammonis quoque Episcopi Epistolam περί βίης μακαρίων καὶ πολιτῶν Παχωμίου καὶ Θεοδώρου, è MS. Florentino Græce ad calcem Volum. p. 63.

† Vide Ephemerides Paris. A. 1710. pag. 11. 13. Novellas Reip. litterar. A. 1702. T. 2. pag. 118. Acta Ec. 1703. pag. 292. Memorias Trevoltinas A. 1704. Tom. 2. pag. 35. edit. Amst.

pag. 63. & Latine pag. 347. Cui præmissa quædam ἐκ τῶν ἐντο-
λῶν τῆ Παχόμίου, cujus generis sunt *monita spiritalia* Pachomii
ex MS. Aldino Latine edita à Gerhardo Vossio in appendice ad
Gregorium Thaumaturgum pag. 130. Mogunt. 1604. 4. Inci-
piunt: *Honora Deum, & valebis.* Tabulam æneam instituti Mo-
nastici regulas complectentem Pachomio traditam ab Angelo narrat
Palladius in Lausiaca cap. 38. & argumentum ejus refert. Prodiit etiam
sæpius *Pachomii Regula* uberior Latine, quam ab auctore primum
scriptam Ægyptiaco sermone, deinde versam Græce, & è Græco ad
Silvani Monachi preces Latine redditam à S. Hieronymo, nolim infi-
ciari. Primus edidit Achilles Statius Romæ 1575. deinde Petrus Ci-
acconus ibid. 1588. Hinc Bibliothecæ Patrum collectores. Non
hanc modo Regulam cum Hieronymi præfatione, sed etiam *Pachomii*
Epistolas quas Gennadius memorat, & plures etiam illi non memoratas
Latine ex interpretatione ejusdem Hieronymi servavit Benedictus
Anianensis, qui sæculo IX. claruit, in Concordia sive Codice Regula-
rum qui ex Lucæ Holstenii editione prodiit Rom. 1661. 4. recusus
Parisi. 1663. 4. Plura de Pachomio Rosvveidus in vitis Patrum pag 81.
199. præludio ad vitam Pachomii à Dionysio Exiguo Latine versam, &
Tillemontius Tom. VII.

PAULINUS qui ex presbytero A. 362. ordinatus à Lucifero
Episcopus Antiochenus magnorum motuum materia fuit, quarum
supra in Meletio mentionem feci. Ejus *fidei Professio* ab Athanasio pro-
bata extat apud Epiphanium LXXVII. 21. Hunc Paulinum ætate
anteceffit non modo Paulinus, qui ex Tyri præfule Episcopus An-
tiochenus A. 331. favens Arianis, & amicus Eusebii Cæsar. qui illi
scripta quædam dedicavit: sed etiam Paulinus qui ante Eustathium &
post Philogonium per breve tempus Episcopus Antiochenus fuit A. C.
324. & cujus *malefactorum libros* à Macedonio Episcopo Mopsvesteno &
confessore combustos referunt Orientales in Epistola Synodica quæ
edita est à Pithoeo in Hilarii fragmentis parte 2. p. 26. Confer Valesium
ad Sozomeni III. 11. & Tillemontium Tom. VII. Alii Paulini qui
uno Pneumatomacho excepto Latine omnes scripserunt:

Paulinus *Aquilejensis* Patriarcha qui Felicem Orgelitanum & Eli-
pandum Toletanum oppugnavit, defunctus A. C. 804. de eo Bol-
lan.

FFF

contemnendus lucem vidit Moldavensibus typis A. 1682. † & Latine Petro Allixio interprete Lond. 1702. 8.

Nectarium Pictaviensem quem pro Victorino aliqui comminiscuntur, libenter omitto.

NICOBULUS Gregorii Nazianzeni amicus & propinquus, auctor carminis epici ad filium cognominem, quo respondet carmini quod ejus nomine ad Parentem Nazianzenus scripserat, veniamque pro filio petierat, ut liceret illi extra patriam dare operam eloquentiæ. Legitur inter Nazianzeni poemata T. 2. Opp. p. 115-120. Incipit : τέκνον ἐμὸν , μύθους ποθέων ποθέεις τὰ φέρεται. De Nicobulo multis antiquiore sæculis, qui de Alexandro M. scripsit, feci mentionem lib. III. cap. 8.

ORESIESIS (aliis *Oriesis*, *Orsesius* vel *Orsifius*, vide Rosveidum ad vitas Patrum p. 110.) inter Ægypti Monachos in vico Thebaidis Tabbena sive Tabbenesio, cum Pachomio & Theodoro clarus, de quo Tillemontius T. VII. pag. 479. seq. 499. 686. 761. *Eius Testamentum* Gennadio cap. 9. tantopere laudatum & quod properdito habet Clariss. Caveus, utique videtur esse illa doctrina monastica quam ex Græco versam, Latine tantum habemus, editam ad calcem S. Prosperi de vita contemplativa Colon. apud Jo. Gymnicum 1538. 8. & in Bibliothecis Patrum Paris. Colon. & Lugd. (Tom. IV. p. 92.) & in Codice Regularum Monasticarum Holsteniano Tom. 1. pag. 121. Rom. 1661. 4. Paris. 1663. 4.

Junior existimatur Oresius Abbas, cujus libellus brevis de sex Cogitationibus Sanctorum ex Goldasti Codice Latine editus ab Henrico Canisio Tom. V. Lect. Antiquar. parte 2. p. 951.

PACHOMII Monachorum Tabbenensium auctoris precipui & medio sæculo quarto defuncti Vitam, ab auctore incerto, sed qui illis temporibus vixisse se profiteretur, traditam exhibet Bollarus Tom. 3. Act. Sanctor. Maji, Græce quidem in appendice ad calcem illius Voluminis è MSS. Florentino, Vaticano & Ambrosiano p. 15. & 51. Latine autem ex versione Danielis Cardoni S. I. p. 295. & 334. Ammonis quoque Episcopi Epistolam περί βίης μακαρίων καὶ πολιτῶν Παχωμίου καὶ Θεοδοῦρου, è MS. Florentino Græce ad calcem Volum.

p. 63.

† Vide Ephemerides Paris. A. 1710. pag. 11. 13. Novellas Reip. litterar. A. 1702. T. 1. pag. 112. Acta Ec. 1703. pag. 292. Memorias Trevoltinas A. 1704. Tom. 2. pag. 1 edit. Amst.

pag. 63. & Latine pag. 347. Cui præmissa quædam ἐκ τῶν ἐντο-
λῶν τῆ Παχωμίου, cuius generis sunt *monita spiritalia* Pachomii
ex MS. Aldino Latine edita à Gerhardo Vossio in appendice ad
Gregorium Thaumaturgum pag. 130. Mogunt. 1604. 4. Inci-
piunt: *Honora Deum, & valebis.* Tabulam æneam instituti Mo-
nastici regulas complectentem Pachomio traditam ab Angelo narrat
Palladius in Lausiaca cap. 38. & argumentum ejus refert. Prodiit etiam
sæpius *Pachomii Regula* uberior Latine, quam ab auctore primum
scriptam Ægyptiaci sermone, deinde versam Græce, & è Græco ad
Silvani Monachi preces Latine redditam à S. Hieronymo, nolim infi-
ciari. Primus edidit Achilles Statius Romæ 1575. deinde Petrus Ci-
acconus ibid. 1588. Hinc Bibliothecæ Patrum collectores. Non
hanc modo Regulam cum Hieronymi præfatione, sed etiam *Pachomii*
Epistolas quas Gennadius memorat, & plures etiam illi non memoratas
Latine ex interpretatione ejusdem Hieronymi servavit Benedictus
Anianensis, qui sæculo IX. claruit, in Concordia sive Codice Regula-
rum qui ex Lucæ Holstenii editione prodiit Rom. 1661. 4. recusus
Parisi. 1663. 4. Plura de Pachomio Rosveidus in vitis Patrum pag. 81.
sq. præludio ad vitam Pachomii à Dionysio Exiguo Latine versam, &
Tillemontius Tom. VII.

PAULINUS qui ex presbytero A. 362. ordinatus à Lucifero
Episcopo Antiochenus magnorum motuum materia fuit, quarum
supra in Meletio mentionem feci. Ejus *fidei Professio* ab Athanasio pro-
bata extat apud Epiphanium LXXVII. 21. Hunc Paulinum ætate
anteceffit non modo Paulinus, qui ex Tyri præfule Episcopus An-
tiochenus A. 331. favens Arianis, & amicus Eusebii Cæsar. qui illi
scripta quædam dedicavit: sed etiam Paulinus qui ante Eusebium &
post Philogonium per breve tempus Episcopus Antiochenus fuit A. C.
324. & cujus *maleficiorum libros* à Macedonio Episcopo Mopvesteno &
confessore combustos referunt Orientales in Epistola Synodica quæ
edita est à Pithoeo in Hilarii fragmentis parte 2. p. 26. Confer Valesum
ad Sozomeni III. 11. & Tillemontium Tom. VII. Alii Paulini qui
uno Pneumatomacho excepto Latine omnes scripserunt:

Paulinus *Aquilejensis* Patriarcha qui Felicem Orgelitanum & Eli-
pandum Toletanum oppugnavit, defunctus A. C. 804. de eo Bol-
lan-

FFF

lan-

landus in actis Sanctor. ad XI. Januar. T. 1. pag. 713. seq. Vide & Sirmondi Opera Tom. 4. p. 641

Paulinus *Bitterensis* in Gallia Episcopus, clarus sub quinū sæculi initia. Ejus Epistolam de signis terrificis apud Baronium ad A. 418. extare scribit Clariss. Oudinus. Sed ego in cassum eam illo loco quæsi vi.

Benedictus Paulinus *Burdegalensis*, ad quem scripsit Faustus Rejenus, & quem cum Nolano videtur confundere S. Avitus Epist. 4.

Paulinus *Mediolanensis* Presbyter, qui Vitam Magistri sui S. Ambrosii Mediolanensis Episcopi scripsit. Idem qui ut Diaconus adhuc Cælestium Pelagianum Carthagine oppugnavit. Vide Baron. ad A. C. 369. n. 37. & A. 418. n. 11. seq.

Meropius Pontius Anicius Paulinus amicus Ausonii, Episcopus *Nolanus* A. C. 431. defunctus, doctrinæ & eloquentiæ laude, poetice quoque facultatis gloria clarissimus. Operibus ejus à Duczo, Rosveido, Chiffetio, & Jo. Baptista Brun * illustratis addenda quæ in lucem protulit πολυμαθὲς αὐτῶν Muratorius in anecdotis Latinis Tom. 1. Mediolan. 1697. 4. Caroli Peraulti poema Gallicum de hoc Paulino prodit Parisi. 1686. 8.

Paulinus *Pellæus* Ausonii nepos, cujus eucharisticon de vita sua quod carmine Heroico scripsit, octogenario major A. 456. exstat ad calcem Paulini Petrocorii, de quo infra. Confer Tillemont. Tom. XVI. p. 416. seq.

Paulinus cujus tractatus de initio quadragesimæ, de die Dominico Paschæ, de obedientia, de pœnitentia, de Neophytis memorat Gennadius de S. E. cap. 68.

Benedictus Paulinus *Petrocorius*, Aquitanus qui libros sex de vita S. Martini scriptos carmine Heroico dedicavit Perpetuo Turonensi Episcopo, quem Patronum suum appellat. Is Perpetuus Concilio Turonensi præfedit A. C. 461. Hujus Paulini editionem meliorem cum Francisci Jureti & Jo. Frid. Gronovii notis debemus Christiano Daumio τῷ μακαρίῳ, Lipsiæ 1681. 8.

Paulinus *Pneumatomachus*, de quo Palladius in hist. Lausiaca capite de Rufino pag. 124. edit. Meursii.

Paul-

* Paulini opera à Brunio expolita & illustrata prodierunt Parisi 1685. 4. Petri Franc. Chiffetii Paulinus illustratus, Divione 1662. 4.

Paulinus *Suetonius* Consul A. C. 66. qvem de Atlante monte citat Plinius V. 1. Hist. Nam alios Paulinos Consules libenter prætereo quos in Clariss. Almeloventii fastis pag. 191. si placet videbis. Tantum notabo Paulinum quoque Nolanum accensendum iis qui consulatum honorarium gesserunt. Vide Antonii Pagi præf. ad diff. Hypaticam §. 26.

Paulinus *Trevirensis* Episcopus depositus in Concilio Arelatensi A. 353. atque inde à Constantio missus in exilium. Vide Baluzium ad Lupum Ferruensem pag. 498. seq. edit. Lipsiensis.

PETRUS ab A. 300. Alexandrinus Episcopus, qui Martyrium obiit A. C. 311. Acta ejus Martyrii Latine ex Anastasii Bibl. versione existant apud Surium 25. Nov. Incip. *Ad corroboranda corda credentium*. Alia ex Simeone Metaphraste Græce & Latine cum notis in Combessii selectis triumphis Martyrum Paris. 1660. 8. pag. 189. Incipit: *εἶχε μὲν ἡ ἐπιφανὴς Νικομήδεια*. De ejus Canonibus XIV. *pœnitentialibus* A. C. 306. scriptis qui cum Jo. Zonaræ & Theodori Balsamonis scholiis Paris. primum à Frontone Ducæo, deinde Oxoniæ à Gvil. Beveregio T. 2. magni Synodici Græce & Latine vulgati sunt, conferendus Tillemontius Tom. V. p. 450. seq. & Lambecius VIII. p. 314. *Liber de Divinitate* à Cyrillo Alex. atq; in Actis Concilii Ephesini & Chalcedonensis citatus, nec non *Homilia de adventu Salvatoris* quam laudat Leontius Byzantinus contra Nestorium & Eutychem, intercederunt. *Diatribam de Paschate* Chronico Alex. sive Paschali præfixam & à Petavio pridem Græce in Uranologio editam, non Petro huic Alexandrino, sed longe juniore scriptori sub sexti extremum sæculi tribuendum esse, jam notarunt viri doctissimi. *Proterium Alexandrinum* de quæstione Paschali videtur vocare Jo. Lelandus de scriptoribus Britannicis p. 387.

PETRUS S. Athanasii A. C. 373. 2. Maj. defuncti in Episcopatu Alexandrino successor, ab Arianis qui Lucium ejus loco intruserant, in carcerem conjectus in illo scripsit *Epistolam Encyclicam*, cujus præcipua pars legitur apud Theodorum IV. 22. Hist. & Nicephorum XI. 28. & cum notis Georg. Henschenii Tom. 3. Act. Sanctor. Maj. p. 207. seq. Alterius *Epistolæ ad Episcopos Egyptios fidei causa exules* fragmenta duo, Latine servavit Facundus IV. 2. XI. 2. Post Valentis Imp. mortem A. 378. sedi Alexandrinæ restitutus Maximum Philosophum loco Nazianzeni in CPolitanam sedem evexit A. 379. Vide Va-

lesium ad Sozomeni VII. 9. & Theodoriti V. 8. Annalium scriptores ad A. C. 379. Defunctus A. 381. successorem habuit Timotheum. Tillemont. Tom. 6. memor. pag. 620. seq.

PETRUS S. Basilii & Gregorii Nysseni frater, Episcopus Sebastenus A. 394. adhuc superstes, de quo Bollandus in Actis Sanctor. ad 9. Januar. Tom. 1. p. 588. seq. & Tillemontius Tom. IX. p. 572. 737. seqq.

Exstat ejus *Epistola ad fratrem Gregorium Nyssenum*, præmissa hujus libris adversus Eunomium. Meminit hujus Petri Basilii frater Epist. 272. & 307.

THEODORUS presbyter, Pachomii (de quo supra) in Abbacia Tabennensis Monasterii successor, à vitæ Pachomii scriptoribus etiam atque etiam celebratus, scripsit Gennadio c. 8. teste, Epistolas tres ad monasteria, ex quibus unam de paschate ex Græco versam Latine habemus in Codice Regularum quem edidit Holstenius Tom. 1. p. 117. De hoc Theodoro Tillemontius Tom. VII. p. 469. seq. Alius Theodorus Monachus, discipulus S. Antonii & Amonis quem in Antonii vita Athanasius memorat.

THEODORUS Heracleæ quæ ipsum genuerat Episcopus in Thracia, depositus in Synodo Sardicensi A. 347. Obiit sentiens cum Homœusistis sive semi Arianis circa A. 355. (adeoque non confundendus cum juniore Theodoro sive Dorotheo * qui ex Heracleæ Episcopo factus Episcopus Antiochenus post A. 370.) *Elegantis apertique sermonis & magis historica intelligentia, edidit sub Constantio Principe commentarios in Matthæum & in Johannem & in Apostolum (sive Pauli Apostoli Epistolas) & in Psalterium.* Hieron. c. 90. de S. E. Ex hisce commentariis fragmenta bene multa leguntur in Catenis editis atque ineditis Græcorum Patrum ad jam dictos S. Scripturæ libros, & in alios quoque, ut in Catena ad Lucam edita: & in inedita ad Prophetas Majores, cujus mentio apud Clariss. Montfauconum Palæographiæ Græcæ p. 317. Non pauca etiam ex Catenis MSS. excerptis deditque Latine Combesius in Bibliotheca Concionatoria. Commentarium Theodori in Psalmos integrum cum Patrum in Psalmos Catena Balthasar Corderius Græce & Latine edidit Antvverp. 1643. fol. quem Codex Cæsareus anonymum Mazarinianus cum expresso auctoris nomine illi suppeditavit.

THEO-

* Vide Tillemont, Tom. 6. memor. pag. 794.

THEOTIMUS *Scythia Tomorum Episcopus, in morem Dialogorum & veteris eloquentia breves commaticosque tractatus edidit. Audiebat & alia scribere.* Hæc Hieronymus c. 131. de S. E. scribens ipse A. C. 392. Citatur Theotimus à Damasceno in parallel. De eodem Baronius ad Martyrolog. & Acta Sanctor. XX. April. Alius Theotimus junior itidem Scythiæ Episcopus, cujus Epistola ad Leonem Imp. de Timotheo Æluro & Synodo Chalcedonenſi exſtat Latine in Actis Concil. Tom 4. edit. Labbei p. 911.

TITUS Boſtrorum (Arabiz metropolis) Episcopus ſub Valente defunctus, de quo Tillemontius Tom. VII. p. 382. ſeq. ſcripſit libros quatuor adverſus Manichæos, quorum argumenta dedi à Codice Holſteniano in volumine V. hujus Bibliothecæ pag. 293. ubi etiam de editione Latina Henrici Caniſii, qui libros duos priores integros cum tertii initio vulgavit è verſione Franciſci Turriani. Non plura quam vertit Turrianus exſtant Græce MS. in Codice Holſteniano, quem ſervat Bibliotheca Johannea hujus Urbis Hamb. *Commentarius in Lucam* ſub Titi nomine editus ex Theodori Peltani verſione Latine Ingolſtad. 1580. & Græcis additis à Frontone Ducæo in Auſtario. Bibl. Patrum Pariſ. 1624. fol. Tom. 2. p. 762. non eſt hujus Titi, ſed ſcriptoris Cyrillo Alexandrino ac fortasſe ſæculo ſexto junioris, qui ex variis antiquioribus Eccleſiæ Doctõribus illum Commentarium collegit. Vide Rich. Simonem lib. 3. Hiſt. Criticæ N. T. c. 30. Etiam du Pin T. 2. Bibl. ſcriptor. Eccleſ. p. 129. Petit didierium in obſervationibus ad Dupinii Bibliothecam Gallice editis Tom. 2. p. 368. ſeq. Savilii notas ad Chryſoſtomum Tom. VIII. p. 215. qui ejusdem auctoris *quæſtiones in Matthæum & Johannem* Græce ſe habere Mſas teſtatus eſt. In Matthæum etiam editæ ſunt Latine Venetiis A. 1555. à Chriſtophoro Serrarigo & incipiunt: *Δια τί λέγεται εὐαγγέλιον; ἡ παρῶσα βιβλῆ λέγεται ὡς καλᾶς αὐτῶν ἀναίρεσιν καὶ ἁμαρτημάτων λύσιν καὶ δικαιοσύνην καὶ ἀγίαςμόν καὶ ἀπολύτρωσιν καὶ υἰοθεσίαν καὶ κληρονομίαν τῶν ἐρευνῶν πᾶσιν εὐαγγελίζεται.* Quæſtionum in Johannem hoc eſt initium: *Τὸ ἐνεκα πάντα τὰλλα παραδραμὼν ἔτι εὐαγγελιστὴς περὶ τῆς αἰδοῦς γενέσεως εὐθὺς διηγᾶται; ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι εὐαγγελισαὶ &c.* In Catena Corderiana ad Lucam exſtant nonnulla Titi, quæ in vulgato ad Lucam commentario deſiderantur. Atque ut Combeſſio in Bibl. Concionatoria notatum, in catena Regia in Matthæum & Lucam ſapienter allegantur Titi, editis meliora. *Quumque Regia in Lucam Catena ipſe ſere*

fit sub compendio Titi commentarius , cui similis quæ exstat in Codice Raphaëlis du Fresne , quum Titi vulgati sunt quæ in illa habentur , nunquam ille citetur , sed quum nova illa & qualia etiam occurrunt in Matthæi catena. Existimem ergo perditos commentarios senioris Titi esse , cui in Catena Regia Sancti nomen subinde tribuitur. Deniq; Titi Bostrensis junioris Homiliam in ramos Palmarum Græce & Latine vulgavit Combefisius Tom. I. auctarii novi p. 635. Incipit: ὡς περ ἡ ἀμέτρητος. Eadem Latine in Bibliotheca Combefisii concionatoria , atque (ubi cætera etiam Titi , adversus Manichæos & quæ in Lucam ipsi tribuuntur) in Tomo quarto Bibliothecæ Patrum , edit. Lugd.

TRIPHYLLIUS Constantii Imp. temporibus clarus Ledorum Λεδρῶν in Cyprio Episcopus , descripsit *miracula* Magistri sui Spyridonis versibus Jambicis , ut narrat Svidas τελέφωμι. Eloquentissimum suæ ætatis cum appellasset Hieronymus cap. 92. de S. E. Legi , inquit , ejus in Cantica commentarios. Et multa alia composuisse fertur , quæ in nostras manus minime pervenerunt. Plura de Triphyllio , de cujus scriptis nihil plane ætatem tulit , clarissimus amicus noster Jacobus Hafæus erudita diatriba de Berytensi Jctorum Academia cap. IX §. 5. p. 91. sq.

CAPUT XXV.

MAXIMI Philosophi carmen περὶ ἀπαρχῶν , nunc primum editum è Codice Mediceo.

NACTUS MAXIMI Philosophi , * quem Julianus audivit & magni fecit , Poëma Svidæ memoratum περὶ καταρχῶν de electionibus sive auspiciis actionum quas aliquis suscipit , ex positu Lunæ prosperene an secus successuræ sint dijudicandis , descriptum è Codice Mediceo : rogavi præclarum atque insigniter eruditum virum D. JOANNEM RENTDORFIUM , ut versionem ejus componeret , quod ille quidem pro suo in bonas litteras amore & in me benevolentia fecit , unde illud antiquitatis monu-

* Vide quæ infra p. 769. & in Volumine secundo hujus Bibliothecæ p. 514.

mentum cum illius interpretatione exstare hoc loco volui. Argumentum quidem vanum est ut vel maxime, atque ut Nobiliss. Doblerus recte annotavit, Electionum doctrina, à Ptolemæo cunctisq; sanioribus Astrologis semper neglecta, à nugatoribus inventa & tradita fuit: tamen Græcæ lingvæ & Antiquitatis amatores in hoc monumento, licet capite mutilo, invenient nonnulla quæ non illibenter fortasse percipient ex scriptore tam vetusto tamque clari nominis: atque vanitatis ipsius vanitatem haud melius licebit cognoscere, quam si à tam celebris auctoris ingenio nihil tamen ei accesserit, per quod hominibus minus superstitiosis credibilior videri possit.

• ΜΑΞΙΜΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Περὶ καταρχῶν

Desunt multa.

Περὶ ξενιτείας.

Εἰ δὲ νευμήταο μέσην κατὰ μοῖραν ὀδέουσι
 Δευτέρῃ ἐν ἡοί, ἀγανωτέρῃ εἰσεται ὁ μῦθος,
 Ἡμεῖς νυκτὶ τε δὴ ἀπειρέσια τροχάσσει.
 Μαψίδιοί τε πέλοινο πονοὶ τῆμος δὲ βροτοῖσιν
 5. Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ, τῷ καὶ πεφυλαγμένος εἴης.
 Μὴ σε λάθῃ κέρως θεανίδος ἀπὲς κύκλα
 Δορυγίον εἰς δόχην ἰχθυεμένα θηρὸς ἐν αἴγλῃ.
 Εἰ δὲ κόρην αὐγῇσι περισκέπτους ἐπιλάμποι
 Ἀστράτην, δηρὸν μὲν ὁμιλήσεις ξένη αἴη

in 8

in 17

10. Ἀβλα-

MAXIMI PHILOSOPHI

De electionum auspiciis.

SI vero Nemezi (Leonis) mediam partem ingrediatur luna
 Secunda die, mollius erit iter

Interdium nocturne per immensa procurrens.

Vani tunc erunt hominibus labores

5. Terra in aliena, quod observare debes.

Nec tibi lateant puellæ Theantidis * celeres orbes,

Exitiale principium vestigiis consequentes, Scorpium in splendore.

Si vero virginem radiis conspicuis illustret

Astræam, satis diu deges ætatem in terra aliena,

10. In-

* Lxx.

fit sub compendio Titi commentarius , cui similis quæ exstat in Codice Raphaëlis du Fresnoy , quum Titi vulgati sunt quæ in illa habentur , nunquam ille citatur , sed quum nova illa & qualia etiam occurrunt in Matthæi casena. Existimemus ergo perditos commentarios senioris Titi esse , cui in Catena Regia Sancti nomen subinde tribuitur. Deniq; Titi Bostrensis junioris Homiliam in ramos Palmarum Græce & Latine vulgavit Combesius Tom. I. auctarii novi p. 635. Incipit: ὡς περ ἡ ἀμέτρητος. Eadem Latine in Bibliotheca Combesii concionatoria , atque (ubi cætera etiam Titi , adversus Manichæos & quæ in Lucam ipsi tribuuntur) in Tomo quarto Bibliothecæ Patrum , edit. Lugd.

TRIPHYLLIUS Constantii Imp. temporibus clarus Ledorum Λεδρών in Cypro Episcopus , descripsit miracula Magistri sui Spyridonis versibus Jambicis , ut narrat Svidas τελεφύλλου. Eloquentissimum suæ ætatis cum appellasset Hieronymus cap. 92. de S. E. Legi , inquit , ejus in Cantica commentarios. Et multa alia composuisse fertur , quæ in nostras manus minime pervenerunt. Plura de Triphyllio , de cujus scriptis nihil plane ætatem tulit , clarissimus amicus noster Jacobus Hafæus erudita diatriba de Berytensi Jctorum Academia cap. IX §. 5. p. 91. sq.

CAPUT XXV.

MAXIMI Philosophi carmen περὶ ἀπαρχῶν , nunc primum editum è Codice Mediceo.

Nactus MAXIMI Philosophi , * quem Julianus audivit & magni fecit , Poëma Svidæ memoratum περὶ καταρχῶν de electionibus sive auspiciis actionum quas aliquis suscipit , ex positu Lunæ prosperene an secus successuræ sint dijudicandis , descriptum è Codice Mediceo : rogavi præclarum atque insigniter eruditum virum D. JOANNEM RENTDORFIUM , ut versionem ejus componeret , quod ille quidem pro suo in bonas litteras amore & in me benevolentia fecit , unde illud antiquitatis monu-

* Vide quæ infra p. 769. & in Volumine secundo hujus Bibliothecæ p. 14.

mentum cum illius interpretatione exstare hoc loco volui. Argumentum quidem vanum est ut vel maxime, atque ut Nobiliss. Doblerus recte annotavit, Electionum doctrina, à Ptolemæo cunctisq; sanioribus Astrologis semper neglecta, à nugatoribus inventa & tradita fuit: tamen Græcæ lingvæ & Antiquitatis amatores in hoc monumento, licet capite mutilo, invenient nonnulla quæ non illibenter fortasse percipient ex scriptore tam vetusto tamque clari nominis: atque vanitatis ipsius vanitatem haud melius licebit cognoscere, quam si à tam celebris auctoris ingenio nihil tamen ei accesserit, per quod hominibus minus superstitionis credibilior videri possit.

• ΜΑΞΙΜΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Περὶ καταρχῶν

Desunt multa.

Περὶ ξενιτείας.

Εἰ δὲ νεμεῖταις μέσην κατὰ μοῖραν ὁδεύοι
 Δευτέρῃ εἰν ἡοί, ἀγανωτέρῃ εἰσεται, ὁμιλῶν;
 Ἥματι νυκτὶ τε δὴ ἀπειρέσια τροχάσσει.
 Μαψιδίοι τε πέλοιντο πόνοι τῆμος δὲ βροτοῖσιν
 5. Γαῖη ἐν ἀλλοδαπῇ, τῷ καὶ πεφυλαγμένος εἶης.
 Μὴ σε λάθῃ κέρης θεανίδος αἰεὶά κύκλα
 Δόρυγιον εἰς δόχην ἰχθυεμένα θηρὸς ἐν αὔγῃ.
 Εἰ δὲ κόρη ἀνυγῆσι περισκεπτοῖς ἐπιλάμπτοι
 Ἀστρίην, θηρὸν μὲν ὁμιλήσεις ξένη αἶψα

» in 2

in 17

10. Ἀβλα-

MAXIMI PHILOSOPHI

De electionum auspiciis.

SI vero Nemezi (Leonis) mediam partem ingrediatur luna
 Secunda die, mollius erit iter

Interdium nocturne per immensa procurrens.

Vani tunc erunt hominibus labores

5. Terra in aliena, quod observare debes.

Nec tibi lateant puellæ Theantidis * celeres orbes,

Exitiale principium vestigiis consequentes, Scorpium in splendore.

Si vero virginem radiis conspicuis illustret

Astram, satis diu deges ætatem in terra aliena,

10. In-

* Lxx.

fit sub compendio Titi commentarius, cui similis quæ exstat in Codice Raphaëlis du Fresnoy, quum Titi vulgati sunt quæ in illa habentur, nunquam ille citatur, sed quum nova illa & qualia etiam occurrunt in Matthæi catena. Existimem ergo perditos commentarios senioris Titi esse, cui in Catena Regia Sancti nomen subinde tribuitur. Deniq; Titi Bostrensis junioris Homiliam in ramos Palmarum Græce & Latine vulgavit Combesius Tom. I. auctarii novi p. 635. Incipit: ὡς περ ἡ ἀμέτρητος. Eadem Latine in Bibliotheca Combesii concionatoria, atqve (ubi cætera etiam Titi, adversus Manichæos & quæ in Lucam ipsi tribuuntur) in Tomo quarto Bibliothecæ Patrum, edit. Lugd.

TRIPHYLLIUS Constantii Imp. temporibus clarus Ledorum Λεδρών in Cypro Episcopus, descripsit miracula Magistri sui Spyridonis versibus Jambicis, ut narrat Svidas τελέφωσι. Eloquentissimum suæ ætatis cum appellasset Hieronymus cap. 92. de S. E. Legi, inquit, ejus in Cantica commentarios. Et multa alia composuisse fertur, quæ in nostras manus minime pervenerunt. Plura de Triphyllio, de cujus scriptis nihil plane ætatem tulit, clarissimus amicus noster Jacobus Hafæus erudita diatriba de Berytensi Jctorum Academia cap. IX §. 5. p. 91. sq.

CAPUT XXV.

MAXIMI Philosophi carmen περί ἀπαρχῶν, nunc primum editum è Codice Mediceo.

N Actus MAXIMI Philosophi, * quem Julianus audit & magni fecit, Poëma Svidæ memoratum περί καταρχῶν de electionibus sive auspiciis actionum quas aliquis suscipit, expositu Lunæ prosperene an secus successuræ sint dijudicandis, descriptum è Codice Mediceo: rogavi præclarum atqve insigniter eruditum virum D. JOANNEM RENTDORFIUM, ut versionem ejus componeret, quod ille quidem pro suo in bonas litteras amore & in me benevolentia fecit, unde illud antiquitatis monu-

men-

* Vide quæ infra p. 769. & in Volumine secundo hujus Bibliothecæ p. 514.

mentum cum illius interpretatione existare hoc loco volui. Argumentum quidem vanum est ut vel maxime, atque ut Nobiliss. Doblerus recte annotavit, Electionum doctrina, à Ptolemæo cunctisq; sanioribus Astrologis semper neglecta, à nugatoribus inventa & tradita fuit: tamen Græcæ lingvæ & Antiquitatis amatores in hoc monumento, licet capite mutilo, invenient nonnulla quæ non illibenter fortasse percipient ex scriptore tam vetusto tamque clari nominis: atque vanitatis ipsius vanitatem haud melius licebit cognoscere, quam si à tam celebris auctoris ingenio nihil tamen ei accesserit, per quod hominibus minus superstitiosis credibilior videri possit.

• ΜΑΞΙΜΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Περὶ καταρχῶν

Desunt multa.

Περὶ ξενιτίας.

Εἰ δὲ νειμῆται μέσην κατὰ μοῖραν ὁδεύει
 Δευτέρῃ εἰν ἡοῖ, ἀγανωτέρῃ εἰσεται ὁμιλῶν,
 Ἥματι νυκτὶ τε δὴν ἀπειρώσια τροχάσσα.
 Μαψιδιοὶ τε πέλοινο ποιοὶ τῆμος δὲ βροτοῖσιν
 5. Ταῖς ἐν ἀλλοδαπῇ, τῷ καὶ πεφυλαγμένος εἴης.
 Μὴ σε λάθῃ κέρως θειανίδος ἀνέα κύκλα
 Δούγιον εἰς δόχην ἰχνευμένα θηρὸς ἐν αὐγλῇ.
 Εἰ δὲ κόρην αὐγῇσι περισκέπτους ἐπιλάμποι
 Ἀστράην, θηρὸν μὲν ὁμιλήσεις ξένη αἶψα

in d

in m

10. Ἀβλα-

MAXIMI PHILOSOPHI

De electionum auspiciis.

SI vero Nemezi (Leonis) mediam partem ingreditur luna
 Secunda die, mollius erit iter
 Interdiu noctuque per immensa procurrens.
 Vani tunc erunt hominibus labores
 5. Terra in aliena, quod observare debes.
 Nec tibi lateant puellæ Theantidis * celeres orbes,
 Exitiale principium vestigiis consequentes, Scorpium in splendore.
 Si vero virginem radiis conspicuis illustret
 Astram, satis diu deges ætatem in terra aliena,

10. In-

* Leonis.

10. Ἀβλαβέως δ' ἔικον τε φίλης τ' εἰσόψεαι αὐτῆς.
 Ἐῖ δ' ἐν ὀπωρνοῖς ἐνὶ γλήνεσιν αὐγάροιστο
 Χηλάων αἶ τ' ἡελίω ἀτάλαντα φέρῃσιν,
 Ἐῖ μὲν ἐπὶ πρῆξι τε καὶ ἔργοις ἰδυίοισιν
 Οὐτ' ἐτι χάσμα φέρεῖ περλώσιον ἐτ' ἐτι πῆμα.
15. Ἐῖ δέ τ' ἐπὶ σκολιοῖσι καὶ ὅκ' εὐήρεσιν ἔργοις,
 Τῆμος δ' ἐντύνηται ὁδὸν πολυπαῖπαλος ἀνὴρ,
 Ἦκε καλὴμπονήσιν ὅγ' ἐγκύρσκει δίκησι.
 Ἐῖ δέ πέλοι τιτηνῆς ἐν ἀστράσιν ἡερίοισιν
 Σκορπίου αἰθερίου, φέροισ' κεν ἐὼλόν ἔναρ.
20. Ἐῖ δέ κεν οἰκεινδὲ λυλαίεαυ αὐτὴ νέεσθαι
 Καὶ δ' ἂν ἐπὶ κρυφόν ὅμον ἐπιφραδέως ἂν ἔλοιε
 Δεικῆλῳ δ' ἐνὶ τῷδε φάοι πανδία σελήνῃ
 Κερδαλέον τ' ἀνύσαιο θοῶς ἐρικυδὲς ὄναρ
 Εἰδῶλῳ ἐν τῷδε σεληναίῃ ἐσαθρήσας.
25. Ἐῖ δέ κε τοξευτῆρος ἐλαφρῷ φαίδιμον ἄστρον
 Τιτηνῆς φαιδρήσιν ἐπαυγάσῃ ἀμαρυγαῖς
 Γαῖαν εἰς ἀλλοδαπὴν δ' ἐφέλοις τῆμος δὲ νέεσθαι
 Ἦ τ' ἂν ἐτι προτέρω δολιχὴν τελέσειας ἀταρπὸν
 Θηθύων καὶ θηρὸν ἀπέσσεαι ἀσπασίως δὲ
30. Πολλῶν ἡελίων ἀνύσας περμῆκεα κύκλῳ
 Σὺς ἐταρὸς κτήσιν τε καὶ ἀγλαὸν ὄψεαι ὅμον.
 Ἐς δὲ πατρὸν νόστησον ἰδὼν ἐρωπα σελήνῃ
 Τοξευτῆρι θεῖσαν ὁμῶς, τῆμος γὰρ ἀπασας
35. Εὐφροσύνην ἔχεις εἰσὶ δὴν πατρώϊον ἔδαι.
 Μὴ μὲν ὁδοιπορίας μνησέσκεο φάε' ἀθρήσας
 Μήνης ἀγοκερῆος ἐν ἀστράσιν ἰχνέουonta
 Ἦ γὰρ σοι δολιχόσε πόρος καὶ ἀπρηκτα κέλευθα
 Ἔσεται καὶ δ' ἂν * κε κατὰ φείησιν ἐχοῖο.
40. Πατρὸν δ' ἰσανιόντ' μετ' ἀγοκερῆος ἔστα
 Ἰψικερῶς μῆνη, πρῆν καὶ ἀπήμονα νόστον
 Σημαίνῃ, σὺ δὲ μῆν' ἰώ νοσφίζεο τῶνδε.
 Ἰδροχόῳ δ' ἡὼ πρώτῃ πεφυλαγμένος ἔστο.
 Ἐῖ δέ κε δευτερον ἡμᾶρ ἄγοι πρῆια κεν εἴη
45. Καὶ πρῆξιν κε φέρῃσιν ἀπήμονα κερδαλέντ'.

) in 2

in m

in x

in 7

in 3

in i

in 1

* Fortasse δαπάνην. Holsten.

20. Innoxius tamen domum amicosque rursus visurus,
 Si vero in autumnalibus luminibus splendeat
 Chelarum, soli paria ferentibus:
 Si ob actionem ac facta recti iustique iudicii,
 Non feret amplius gaudium nimium neque damnum:
25. At si ob perversa ac non expedita opera
 Tunciter carpet vir admodum vaser,
 Iterum incurret laboriosas in lites ac molesta iudicia.
 Si autem luna sit astris in vernis
 Scorpîi ætherei, feret quoque eximium emolumentum.
20. Si vero cupit ad res domesticas reverti,
 Et secretum iter prudenter agere;
 In hoc signo quum splendet nobilis luna:
 Promte feret lucrum ac præstans emolumentum,
 In simulachro hoc lunam quum adspexerit.
25. Quum vero sagittarii celeris clarum sidus
 Luna illustrat splendidis fulgoribus,
 In terram alienam tunc optes abire,
 Aut si jam prius longam perfeceris viam,
 Tempus produciens diu aberis, verum lubenter:
30. Multorum solium peractis magnis circulis
 Amicos, opes ac claram adspicies domum.
 In patriam redi videns lumen magnum habentem lunam,
 Cum sagittario simul incedentem, tunc enim omnino
 Lætus eris patrium ingrediens solum.
35. Itineris noli recordari, lumen adspiciens
 Lunæ, capricorni in astris incedentis;
 Nam longum tibi iter ac molestæ viæ
 Erunt, & dedecus non deerit.
 Patriam vero ingredienti, cum capricorno dum incedit
40. Luna, celsa gerens cornua, amœnum ac commodum reditum
 Designat; tu vero noli hæc mente excidant,
 Aquarii primam auroram (l. diem) observato,
 Etiam diem alterum quum peragit, nam eris auspiciatus,
 Actionem ferens non molestant sed lucrosam.
45. Piscibus in vernis, ad pugnam bellumque
 Ire juvat: ferēs & tunc piscatoribus emolumentum:

G g

Etiam

- Ἡδὲ καὶ ὅσοι Φῶτες ἀνὰ θρυμὰ βροσθήντα
 Στείχοντες ταχυνήσι κυνηλασίῃσι μέλονται.
 Χρὴ δὲ καὶ εἰς ἑτέρως σε περιφραδέως ἐσαθρήσας
 50. Ἀσέρας, εἰ κερῆς ταυράπιδ' ἀργέτιν αἶγλην
 Δέρονται τετραγώνον ἐπισείχοντες ἀτασπὸν
 Μὴ τεῖπλευρον ἔχωσι σεληναίης ἀμαρυγὴν
 Ἡ διάμετρος φέρωσιν ἐπ' ἀγλαα φάεα μήνης.
 Εἰ μὲν γὰρ κακοεργοὶ ἐπ' ἀκτίνας ταυῖσάντ',
 55. Δεῖδι' ὁδοιπλανίην. ἐοῖλοῖς δ' ὀρώσι σελήνην
 Βάνησαι κατὰ μέτρον εὐσταδέων εἰδώλων,
 Θαρσήςσας ξείνης ἐπὶ ἡδεα καλὰ πόλιν
 Στειχόμεναι καὶ δ' αὐτὸς ἀτάρβητ' πέλοι ὅιμ'. Περὶ γάμψ.
 Εἰ δὲ γάμψ λελήσται ἐπαυρέμεν ἡμερέντ'
 60. Ἐς θαλάμῃς δ' ἀγαγέσθαι ἐνθάδε βέλεα ἐπιν,
 Σκέπτεσθαι κερῆν ἐλικόδρομον. Κῆν μὲν ἔσι
 Τόξευτῆρα κατ' αὐτὸν ἢ ἰχθύας ὑδροκελεύθας
 Ἡ καὶ ὑδροχόα περὶ τήρεσιν ἀνυγάζηται.
 Ὀλβιον ὀκτελέσας γάμον ἡνεκές, ἔτινα λάβην
 65. Οὐδ' ἔτ' ἐπὶ βολίην θυερὴν οἰκοῖσι φέροντα,
 Οὐ μὲν νείκεα λυγρὰ τὰ καὶ πινυτὴν περ' εἶσαν
 Ἀνέρι καὶ ποθέοντι θοῶς ἡχθῆρεν ἀκοῖν,
 Ἐσάθ' ἡπίεμυθ', ἐχέφρων, ἀγλασεργός.
 Οὐνεκεν ἡμασι τοῖσδε πόρων περικαλλέα ἔδνα
 70. Κερειδὴν οἰκοῖσιν εἰς εἰρήνην ἀνάσσει
 Ἀνὴρ εἰ μονίην συγέοι καὶ ἐλεύθερον ἡμάρ.
 Ἦν δ' ἀρεὰ νυκτεφῆς ἐπέχῃ κλυτὰ δένειο
 Ἀσέρας ἢ ταύροιο κατ' εὐκερῆοιο πολέμῃ,
 Μὴ σύγῃ μοι μνώοιο πολυκτεάνων ὑμενάων,
 Τεύξῃ γὰρ φαέθρασα σεληναίη κλυτὰ πάλλ'
 75. Τῆμ' καὶ Φιλίην μινυανδέα καὶ ταχύβελον
 Ἀσασίην. λήσῃ δ' ἐρατῆς καὶ ἀκηράτης εὐνῆς
 Κερειδόντε λέχῃ προλιπὴν πόσιός τε λαφύεσθαι.
 Τεύξῃ ὁμοφροσύνην τῷ σε φράζεσθαι ἀνωγα
 80. Ὅκποτ' ἐνὶ κερειῷ παλινσρέπτοιο κέλευθῃ
 Ἀγλῇ ἐρευδομένην ἐσίδης χρυσάμπυκα μήνην.
 Εἰ δὲ κερῆς ἀτάλαντ' ὁ μὲν ἀνύσῃ κέλευθον
 Ἡ καὶ μαινώσῃσιν ἐφ' ὑάσιν ἰσθάλῃται.

in plane-
tarum

Περὶ γάμψ.

Luna
in γ vel γ

85. Ἀπὸ

- Etiam iis qui per silvos saltus
 Incedunt, & citas venationes curant.
 Oportet & ut alios prudenter inspicias (rem (lunæ))
50. Planetas, qui cornutæ tauri faciem habentis candidum splendo-
 Contemplantur, quadrata dum inambulanti in via,
 Nec triangularem habeant lunæ fulgorem,
 Aut adversa ferant splendida lunæ lumina :
 Nam si malefici ad radios se extendant,
55. Est quod metuas vagationes, bonis vero adspicientibus lunam.
 Per gradus signorum fixorum incedentem,
 Confidens bonis peregrinæ urbis moribus,
 Licebit iter facere, imperturbata erit via.
 Si autem coniugio cupis desiderabili frui
60. Inque thalamos vis ducere frugi uxorem : (dem si sit
 Inspicere oportet cornutam flexuose currentem lunam, & qui.
 Juxta sagittarium aut piscium humidam vias,
 Vel Aquarii circa astrum si splendeat :
 Felices nuptias obtinebis sine noxa, quæ nullum damnum.
65. Neque molestas rixas in domum inferent,
 Neque aspera jurgia, quæ & prudentem,
 Viro amore flagranti, celeriter reddunt uxorem inimicam.
 Erit vero mitis, prudens, operibus splendens;
 Quapropter his diebus præbens pulchra dona
70. Juvenem in domum suam introducet dominam,
 Vir qui solitudinem ac liberum diem odit.
 Quum vero noctiluca occupat præclari arietis
 Sidus, vel juxta taurum pulchre cornutum incedit,
 Divites hymenæos ne cogites,
75. Nam faciet splendens luna, citatis gaudens eqvis, (consilii
 Tunc amicitiam ad exiguum tempus durantem, & præcipitis
 Discordiam : volet enim amabilem ac incorruptum amplexum
 Connubialemque lectum relinquere, ac mariti oblivisci.
 Faciet autem concordiam, cui animum ut advertas hortor,
80. Quando in arietis iterum viam vertentis semita,
 Splendore rubram inspexeris, ac frænâ aureis insignem lunam.
 Si vero cum virgine pari passu Luna perficiat viam,
 Vel obstetricibus sub Hyadibus appareat,

Ggg 2

Qvæ

- ἄλτε κατ' ἐνκράσιον^Θ ἐρυγμήλοιο φέρονται
 85. Σιδονίᾳ τάυροιο, καὶ ἐς δόμον ἀρτύνοιο
 ἔδνοισιν βρέθσαν χλιδάτην ἐλικώπιδα νύμφην
 ἥ τ' ἂν γείτοσι χάσμα δυσηλεγέσιν ἄγοιο
 Ζυγὴν ἰθυσίοισιν ἔχων δυσπέμφελον εὐνήν
 Οὐ γάρ κεν τέρξενεν ἐνὸς λέχ^Θ ἡμασι ταῖςδε
 90. Γημαμένη, ὅδ' εἰ νόον αἰνετὸν ἱκαρμῶν
 ἥ καὶ εὐαδνῆς καπανήιδ^Θ ἐτυναίτο
 ἥ καὶ ἀρσινόης * ἐρικυδέ^Θ, ἥ καὶ αὐτῆς
 Λαοδαμῆς ἥ τ' αἰὲν ἐπ' ἀνέρι κηραινέσα,
 Πάντα γὰρ ἤδεα καλὰ διασκίδνησι γυναικῶν
 95. Τάυρω ἐπεμβεβαυῖα θεαντὶς χρυσοῖσθρα.
 Εἰ δὲ θεραπεύοισιν ἐπορνυμένη διδύμοισιν
 Δεύτερον ἡμᾶς ἄγῃσι, γάμῳ μεμνημέν^Θ εἶναι,
 Οἰκοσπῶν γὰρ ἀκοῖτιν ἐνιμεγάρσοι κομίζεις.
 Μὴ μὲν εἰσι φλογεῖς ἐνὶ Κασκίῳ, ἥ γὰρ ἂν ὤκα
 100. Ἐκπροφύγοι μεγάρων ἀλοχ^Θ πόσιν ἐχθρήσαα
 Ἀσπεῖ ἐπεσβολέεσα καὶ ἀκρετὰ παυφάσσεσα.
 Εἰ δὲ τύχοι γλήνεοσι νεμειήταο Λέοντ^Θ
 Θεαντὶς κέρη φορέεσθ' ἐριλαμπέτιν αἰγλήν,
 ἥ τ' ἂν ὑπερφιάλοντε δυσόργητόντε γυναικά
 105. Τέτμοι ἀνὴρ, ἀτενεῖ δὲ νόω κεχαρημένη εἴη
 Οὐδέκεν εὐπειθῇ μιν ἔχοι πόσις ἔτ' ἐπέεσσιν
 Οὐτ' ἔργοις, ἀλλ' αἰεὶ κε πανήμερον ὀρσοπολβεοῖ
 Μῦθω ὀνειδιᾷ κέτε πληγῇσιν ἰάπτῃ,
 Μαψίδιοι μῦθοι κενὰ δ' ἔργματα τῆδε πέλοιντο
 110. Πολλάκι καὶ χείρεσσιν ἐὼν λωβήσατ' ἀκοῖτιν
 Δρασομένη χαίτης ἥ καὶ βεθέεσσιν ἐφύγα
 Ἀτρεῖς παλάμας, ἥ ἐπιρρήσεα χιτῶνας
 Ἦν δὲ γε δια θεᾷ ὑπεριονὶς ὄντα χυεσσιν
 Ἀστέρας κέρης ἐνώπιδ^Θ ἀυγάζηται,
 115. Χέρην μοι τῆμ^Θ δὲ συνάρορον ἐτυναῖο,
 Παρθενικὴν δ' ἀλέαδα, ἐπεὶ μογερῶ βίότιο
 Αὐτῇτ' ἠδὲ πόσις κεκορήσεται πῆματα πάντα.
 Ἦν δὲ νυ χηλαῶν ἐνὶ τείρεσσιν ἀυγάζηται,
 Κεριδὴν μεν αἰκνὴς ἐὼν πρὸς δάμ' ἀγαγέσθαι.
 120. Ωνητὴ δ' ἂν οἷ πολυφιλήτῃ εὔτε πέλαται

D in II

in @

in. 62

D in ny

D in 22

Πολ-

* MS. ἀρεσίππ.

- Qvæ juxta capitonis & graviter boantis
 85. Sidonii tauri, ut & domum arcturi:
 Donis onustam, delicatam, ac venustam sponfam,
 Vicinis etiam molestis gaudium afferentem, adducit,
 Commune cum alienis perniciosum qvæ habeat cubile:
 Non enim diligit unius viri lectum, his diebus
 90. Qvæ nupserit, & si animum laudatum Icariones (Penelopes)
 Vel Evadnes Capanei uxoris instructum gerat,
 Vel inclytæ Arfinoæ, sive etiam
 Laodamiæ, ob virum dolore semper se lacerantis
 Omnes enim castos mulierum mores dissipat
 95. Tauro incedens velociter in aureo æthere luna.
 Qvum vero ministrantibus procedit geminis,
 Secundus dies dum agitur, coniugii ne immemor esto,
 Nam uxorem domus curam habentem domum deduces,
 Noli ardenti in cancro dum vadit, (uxorem ducere) nam cele-
 riter
 100. E domo pedibus aufugiet uxor inimicitias gerens;
 Magna & innumera probra effutens ac iterans.
 Qvum vero incurrit in lumina Nemeæi leonis,
 Theæ filia diva puella ferens splendidum fulgorem,
 Certe perfidam ac graviter irascentem mulierem
 105. Inveniet vir, qvæ obstinato animo se delectabit,
 Neque enim obsequentem sibi habebit maritus neque verbis
 Neque operibus, sed semper & per totum diem propera versabitur
 Verbis probrosis; atque plagis incesset:
 Vani sermones, vanaque illi erunt opera.
 110. Sæpe & manibus contumeliose suum maritum excipiet,
 Prensans comam, aut etiam genis injiciens
 Infestas manus, aut lacerans vestes.
 Si vero diva luna in spicis
 Astræ virginis venustæ splendet,
 115. Viduam mihi videtur tunc conveniens uxorem accipere,
 Virginem vero vitare, laboriosa enim vitâ, postquam
 Eam acceperit, maritus fatiabitur, in omnibus damna erunt,
 Qvum vero in chelarum lumine splendet,
 Virginem ætate juvenili conducit in domum suam deducere.
 120. Utilis namque ac amicissima erit, G g g ; Sæ-

- "Αἶτε κατ' εὐκράνθητ' ἐρυγμήλοιο φέρονται
 85. Σιδονίᾳ τάυροιο, καὶ ἐς δόμον ἀρτύνιοιο
 Ἐδνοῖσιν βεβήθασαν χλιδάην ἐλικώπιδα νύμφην
 Ἥτ' ἂν γείτοσι χάσμα δυσηλεγθέσιν ἄγιοιο
 Ζυὴν ἰδνέοισιν ἔχων δυσπέμφελον ἐνὺν
 Οὐ γὰρ κεν φέρειεν ἐνὸς λέχθ' ἡμασι τοῖσδε
 90. Γημαμένη, ἔδ' εἰ νόον αἰνετὸν ἱκαρῶνῃς
 Ἥ καὶ εὐαδῆς καπαηίδ' ὀτυναίτο
 Ἥ καὶ ἀρσινόης * ἐρικυδέθ', ἥ καὶ αὐτῆς
 Λαοδαμῆς ἥτ' αἰὲν ἐπ' ἀνέρι κηραίνουσα,
 Πάντα γὰρ ἦθεα καλὰ διασκίδνησι γυναικῶν
 95. Τάυρῳ ἐπεμβεβαυῖα θεαντὶς χρυσοῖσθρα.
 Εἰ δὲ θερραπαίοισιν ἐπορτυμένη διδυμοῖσιν
 Δεύτερον ἡμαρ ἄγῃσι, γάμῳ μεμνημένθ' εἶναι,
 Οἰκιστὸν γὰρ ἀκοίτιν ἐνιμμεγάροισι κομίζεις.
 Μὴ μὲν εἰσι φλογεῖσθ' ἐνὶ Καρκίνῳ, ἥ γὰρ ἂν ὤκα
 100. Ἐκπροφύγοι μεγάρων ἄλοχθ' πόσιν ἐχθρήσασα
 Ἀσπετ' ἐπεσβολέσασα ἢ ἀκέρτα παυφάσασα.
 Εἰ δὲ τύχοι γλήνεας νεμειήταο Λέοντθ'
 Θεαντὶς κέρη φορέσθ' ἐρλαμπέτιν αἰγλήν,
 Ἥτ' ἂν ὑπερφιάλοντε δυσόργητόντε γυνῶκα
 105. Τέτμοι ἀνὴρ, ἀτενεῖ δὲ νόῳ κεχαρημένη εἴη
 Οὐδέκεν εὐπαιδῇ μιν ἔχοι πόσις ἔτ' ἐπέεσιν
 Οὐτ' ἔργοις, ἀλλ' αἰεὶ κε πανήμερον ὀρσοπολέουσι
 Μῦθῳ ὀνειδιᾷ κέτε πληγῇσι ἰάπτοι,
 Μαψίδιοι μῦθοι κενὰ δ' ἔργματα τῆδε πέλοιτο
 110. Πολλὰκι καὶ χεῖρεσσιν ἐὼν λωβήσας ἀκοίτιν
 Δρακομένη καίτης ἥ καὶ ρεδέεσιν ἐφῆτα
 Ἀτρηῆς παλάμας, ἥ ἐπιρρήσασα χιτῶνας.
 Ἦν δὲ γε διὰ θεὰ ὑπερῶν ἐν σαχύεσσιν
 Ἀσραῆς κέρης εὐώπιδθ' αὐγάζηται,
 115. Χέρην μοι τῆμθ' δὲ συνάρορον ἐντύναο,
 Παρθενικὴν δ' ἀλέασαι, ἐπεὶ μογερεῖ βίότιοιο
 Αὐτῇ ἡδὲ πόσις κευκήσεται πῆματα πάντα.
 Ἦν δὲ νυ χηλαῶν ἐνὶ τείρεσιν αὐγάζηται,
 Κερειδὴν μὲν ἀπὸς ἐὼν πρὸς δῶμ' αὐγαγέσθαι.
 120. Ωνητῇ δ' ἂν οὐ πολυφιλήσῃ εὐτε πέληται

D in II

in @

in. 81

D in ny

D in 2

Παλ-

* MS. ἀρεῖσθαι.

- Qvæ juxta capitonis & graviter boantis
 85. Sidonii tauri, ut & domum arcturi:
 Domus onustam, delicatam, ac venustam sponsant,
 Vicinis etiam molestis gaudium afferentem, adducit,
 Commune cum alienis perniciosum qvæ habeat cubile:
 Non enim diligit unius viri lectum, his diebus
90. Qvæ nupserit, & si animum laudatum Icariones (Penelopes)
 Vel Evadnes Capanei uxoris instructum gerat,
 Vel inclytæ Arfinoæ, sive etiam
 Laodamiæ, ob virum dolore semper se lacerantis
 Omnes enim castos mulierum mores dissipat
95. Tauro incedens velociter in aureo æthere luna.
 Qvum vero ministrantibus procedit geminis,
 Secundus dies dum agitur, coniugii ne immemor esto;
 Nam uxorem domus curam habentem domum deduces,
 Noli ardenti in cancro dum vadit, (uxorem ducere) nam cele-
 riter
100. E domo pedibus aufugiet uxor inimicitias gerens;
 Magna & innumera probra effutens ac iterans.
 Qvum vero incurrit in lumina Nemeæ leonis,
 Theæ filia diva puella ferens splendidum fulgorem,
 Certe perfidam ac graviter irascentem mulierem
105. Inveniet vir, qvæ obstinato animo se delectabit,
 Neque enim obsequentem sibi habebit maritus neque verbis
 Neque operibus, sed semper & per totum diem propera versabitur
 Verbis probrosis; atque plagis incesset:
 Vani sermones, vanaque illi erunt opera.
110. Sæpe & manibus contumeliose suum maritum excipiet,
 Prensans comam, aut etiam genis injiciens
 Infestas manus, aut lacerans vestes.
 Si vero diva luna in spicis
 Astræ virginis venustæ splendet,
115. Viduam mihi videtur tunc conveniens uxorem accipere,
 Virginem vero vitare, laboriosa enim vitâ, postquam
 Eam acceperit, maritus fatiabitur, in omnibus damna erunt,
 Qvum vero in chelarum lumine splendet,
 Virginem ætate juvenili conducit in domum suam deducere.
120. Utilis namque ac amicissima erit, G g g ; Sæ-

- Πολλάκις ὅδε γὰρ ἄστροι ἀναγκάη ὑπὸ λυγρῇ
 Δέκτρον ἀσκέλιον γαμίαν πάρα[⊙] ἤγαγε θεσμῶν.
 'Εἰ δὲ πέλοι πανθία χαλαζήεντα κατ' αὐτὸν
 Σκέρπιον ἀλγινέεστα, τότε σὺ πρώτη γαμίαν
 125. 'Οἱ παρθενικὴν κήκεν Φρόνας ἦται αἶη
 Ἀστίφρων ἀγάησι πεπνυθία προπίδεσσι.
 'Εἰ δὲ τε δεύτεροι ἡμαρ ἢ τρίτον ἰδυύνει
 Ἦτ' αἶν καὶ δαμάσκει δαηπαδέεσι μνησὶ.
 Ἦν δὲ πελάζηται μὴν κλατῶ ἀγοαερεῖ
 130. Πρῶτα, γαμῶ μὲν ἀγα λυπας καὶ πῆματα λυγρῇ.
 'Εἰ δ' ἄρα δεύτερον ἴχοι αἶη λήχ[⊙], ἴσεται ἄμεινον
 'Η χήρη ὅπασει παντεπεία τῷδε δαμαετα.
 Μὴ μὲν δὴ συνόδοισι σεληναίης ἐγώγοιο
 'Ευνέτιν ἐν μεγάροισιν ἢ ἐν διχομήνῃ πλεῖη,
 135. Οὐ γὰρ κεν γάμ[⊙] ἦται ὀφέλιμ[⊙] ἡμασι τέτοις.
 Σκέπτεο δ' εἰ κ' ἐδῶλοισι σὺν ἄστροσι δινέηται
 'Η φασέθοντι κλυτῶ ἢ ἑωσφρω ἀλγινέντι
 'Η καὶ εὐπέπλῃ μαίης ἐρικυδεῖ παιδί.
 Τεύξει γὰρ βιότῳ τε μέγα κλέ[⊙] ἐυφροσύνην τε
 140. 'Ηδεα, μελιχίν τε χάριν τ' εὐεργέα δάσσει.
 Νῦν δ' ἄγε μοι κέρη πιμπλήϊας ἐνεπε Μῆσα
 'Οσα φέρε νήσοισιν ἀκήματα διὰ σελήνῃ
 'Οσα τε λυγρὰ πέλονται ἐν ἐδῶλοισι θεσῆς
 'Δωδεκάτοισι ἐν τέρμα πολυτλήτῃ βιότοιο.
 145. Εἰ μὲν γ' ἐαρνοισιν ἐν ἄστροισιν δένειο
 Πασίφαης εἰλοῖτ' βροτοῖς πανθία σελήνῃ
 'Οππότε τις νήσω ἀρημεν[⊙] ἀλγινέεσσι
 'Αργαλέην ἴχῃσι μεληθόνα μηνυῖ πῆμα
 Δειδέχθαι, παιῶν γὰρ ἀκείσιμ[⊙] * ἀνθρώποισι.
 150. 'Εἰ δὲ τε οἷς κεν τῷδε κατ' ἐδῶλοιο φέρηται
 'Ευδερκῆς κερδέεσα σεληναίῃ κλυτπῶλ[⊙]
 'Εμπλην δεγαλέων ὀδυνῶν ὀρεαίων
 'Αἶτε κέρητον ἔχουσιν οἰζυροῖο βροτοῖο,
 Αἰ δὲ γὰρ αἶη ταχῆαι ἐπαμελίσκονται ἀρωγῇ.
 155. 'Η δὲ γυνὴ βαρύνθῃσιν ἐπ' ὠάνεσσι μογεύουσα
 'Ημιτελῇ γυνὴν ἀποσφύσσεται αἰκλῇ παιδα,
 * MS. ἀνίσμιμ[⊙].

D. in W.

D. in P.

D. O. S. S.

D. S. U. F. S.

Περὶ Νόσων

Luna in γ

Περὶ

- Sæpe enim sic sidus tristi sub necessitate
 Lectum conjugalem induxit noxium ac nefarium.
 Si vero sit nobilis (luna) juxta grandinem ferentem
 Scorpionum dolore afficientem, tunc primâ nuptias contrahe
125. Luce cum virgine, nam ingenium mite habebit,
 Mentis integra, placidis confidens præcordiis,
 Si vero secundum aut tertium diem dirigat,
 Certe & cum ancillis miseris corpus miscabit.
 Quam vero luna in vicinia est inclyti capricorni,
130. Nuptiis primo die tristitias affert atque horridas noxas,
 Si vero secundo, vir meliorem habebit lectum,
 aut viduam consequetur jucundam uxorem.
 Noli in congressibus lunaribus ducere
 Uxorem in domum, aut in pleniluniis,
135. Nam nuptiæ his diebus non erunt proficuz.
 Inspecta, si cum bonis astris circumagatur,
 Vel cum inclyto Jove, vel cum phosphoro lucente,
 Vel etiam cum glorioso filio Majæ pulcrum pepulum habentis:
 Nam faciet vitam valde gloriosam hilaremque,
140. pulchra & domicilia, ac blandam suavitatem, dabit.
 Nunc vero ades mihi puella Pimpleia, cane Musa,
 Quot fert ægris medicamina diva luna,
 Quot graves (morbi) sunt, in signis dum currit
 Duodecim, ad terminum usque multum ærumnosæ vitæ.
145. Si enim verno in sidere arietis,
 Omnibus apparens circumagitur diva luna,
 Quisquis morbo corripitur doloroso
 Molestam qui habet curam menti noxiam,
 Oportet expectare, nam medicus sanat homines.
150. Si vero his signi viis fertur
 Pulchro visu luna cornuta citatis gaudens eqvis
 Propior, molestis ac acutis doloribus
 Gravatum habebunt caput miseri homines,
 Neque invenient facile promptum auxilium.
155. Mulier vero gravibus ex partu doloribus laborans,
 Enitetur membris imperfectum, infantem ignobilem

Pri-

- Πρὶν Φάϑ η̄λιόιο φίλοις ἄπεισιν ἀδρήσας
 Ἡμαὶ μὲν πρώτῳ μάλ' ἀσκαλίῃ ὑπὸ νέεω.
 160. Μοχθήσει κατ' ἐγγυὺς ἀδευκέϑ ἔσται ὀλέθρου.
 Ἐὶ δὲ Φάϑ μὲν ἔχοι κερῶ ἐπι, δεύτερον, ἤδη
 Σώζεται ἐκ καμάτοιο Φυγὼν ἐρμώδυναν ἄτην.
 Ἦν δὲ κατ' ἐνπερὶονο βῶϑ μὲτ' ἀντισομένης πε
 Ἰνδαλθῇ κερέεσσα, τότε αὖ μέγα θαρσαλέοιο
 Ἀυγῆς ὠπτοήτην ἐπ' ἀνέρι πορσύνουσιν
 165. Ἦτορ καὶ περὶδὼν ἐτέρη ρέα δύσφορον ὁρμήν
 Πλαζομένοιο, νόοιο πέτμον γέ μιν εἴη φέρεσσαι
 Νέσσον ἔχει δωκῆαν ἀκασφορήν ἐσκατην.
 Ἐὶ δὲ τι δαΐης ἐντὸς ἔχοι ὀλοφάοιο ἄλγϑ.
 Ἦχι τε σύεργες σφαγίαι βροτὸν αἰμφίς ἔχουσιν,
 170. φερέσθαι σ' ἐπέοικε συνάγχης λόγιον ἄχθϑ.
 Μὴ μὲν δὴ πρώτῳ ἐπὶ ἡμαὶ τῷ δὲ λεχέως
 Ἀμβλώσι φρυγλὸν ὀπαζομένη κακὸν ὄσιν.
 Δευτέρῃ ἐν ἧοὶ δὲ πέλοι ἐλαφρώτερον ἄλγϑ.
 Ἐὶ τὸνϑ ἐκ μελέων ἀνεμώλιϑ αἰῆσιν.
 175. Μὴ μὲν δὴ διδυμοῖσιν ἐπιθροῖσιντα σελήνῃ
 Ἰξϑϑ ἄλγϑ ἄγοι μὴδ' ὥμοισιν κακότητα
 Ἦ πάρεσιν μελέεσσι φέροι, δύσλητα γὰρ ἔσται
 Κήδεα καὶ δ' ἂν ἀκασφορήν ἀνεμώλιον εἰποιο.
 Ἦν δὲ ἵς ἄλλῃ νῆσϑ ἐπιβράμπει μὲν ἐν ἧοὶ
 180. Πρώτῃ κλινοπετῇ τέυχον βροτὸν ἐς χεῖρον ἄξει
 Ἦσιν δὴρὸν δ' ἂν ἐνὶ λεχέεσσι κλιθεῖν
 Τηκόμενϑ δουρῆσι πανημαδὸν ἐλπωρήσιν.
 Ἐὶ δ' ἀρχὴ καμάτοιο πέλοι ἐνὶ δευτέρῃ ἧοῖ
 Ἦτ' ἂν ὄγ' ὠκοῖσιν ὑπ' ἀρτεμῆσι ἔχοιτο.
 185. Ἡματ' ἐπὶ τεῖρά μῶνον ἐνὶ λείτροισι μογήσας
 Ἦν δὲ γυνὴ τῆμϑ δὲ φέρει' ὑπομήτερον υἷα
 Ἀμβλώσῃ ξυτὴν κεν ἐς αἶδα παιδὶ κέλευθον
 Στέλλουσ' ἢ μὴ ἵς μιν ἐρύσεται ἥπιϑ ἀσῆρ
 Ἀγλαοφρυγέα διὰν ἐσαδρήσας κερέεσσαν.
 190. Πρῆνύτατϑ δὲ πέλει κάματϑ βροτῷ αὐθιγῇ
 Ἐὶ κεν συμφορέτῃ ἀγαυῇ θειαντῖνι
 Καρκίνῳ αὐγληντι θοῇ δὲ φέρει' ἐπ' ἀρωγῇ
 Μῶνον μοι τέρνουσιν ἔχοι ὀλοφάοιο ἄλγϑ.

Luna in ☾

in ♀

in ☉

Δυ-

- Antequam lumen solis dulcibus oculis adspiciat,
 Primo die, valde acerbo ex morbo
 Laborabit, vicinusque erit amaro exitio :
160. Si vero adhuc secundam lucem in ariete adspexerit,
 Liberabitur ex morbo, fugiens summos mortis dolores.
 Quum vero juxta insignem cornibus taurum orientem
 Apparet cornuta luna, tunc valde audacem (inijcet)
 Impotenti * desiderio flagrantem viri
165. Cor & mentem qui agitet gravem impetum
 Animi mire jactati, mortem tamen non afferentem
 Morbum, qui desideret levare medela amoris.
 Si quis vero intra collum habeat exitialem dolorem
 Ulcerave in jugulo habeant exedentia homines, seorsum
170. Cavere convenit cynanches noxium dolorem,
 Si primo die quo puerpera
 Abortit, non incurrit horrificum malum exitium,
 Secunda luce mitior erit dolor,
 Ubi fœtus ex membris abortivus prodierit,
175. Ne sane geminis incedens luna
 Lumbi dolorem afferat, neque humeris malignitatem,
 Neque dissolutionem membrum ferat, nam toleratu difficilis
 Est cura, & remedium quod affertur in vanum sperare facit.
 Si vero alius morbus adfremat luce
180. Prima, in lectum procumbentem hominem facit, protrahitque
 Sanationem, diu ut in lecto reclinatus
 Consumatur molesta spe per totum diem.
 At quum initium morbi erit secundo die,
 Si domibus sub prosperis se habeat,
185. Tribus solum diebus in lecto laborabit.
 Si tunc mulier puerum in utero ferens
 Abortierit, communem obscuram viam cum infante
 Petet, nisi mitis stella servaverit
 Pulchre splendentem divam adspiciens cornutam lunam;
190. Mitissimus autem tunc erit morbus homini spiranti.
 Si vero ** fulgida Theantine (Luna) fertur
 Cum Cancro splendente, promptum auxilium feret;
 Solum ne † in pectore adsit exitialis dolor,

Libri V. Pars 4.

H h h

Dis-

* Leg. αὐτῆς ἀπτόμενον, & ἰταρχία Hesych. ἀμφιβόλου.
 ** ἀγαυὴ θεαντίνη. † Μύρον πη.

- Δυσπονέως γὰρ μὴν παμπνῶν ἔργα σώσσει
 195. Μηδὲ ποδὸς πλῆγῃ μιν ἐπεισέρχοι ὀδυνησιν
 Τῆμνῶν, δὴ γὰρ ἀν. ἔμ μετ' ὀρετοδοσι λέγοιτο
 Ἀμβλώσει δ' ἔπερ τι Φέρει κακὸν ὅδετι λογιγόν
 ΚεΦως δ' αἰμορευτοισιν ἐπ' ὀδυνοσι πονοῖτο
 Ἡμιτελες ῥήματα γυνὴ ἀνεμῶλιον ἀχθῶν.
 200. Ναὶ μὴν ἡγύγειον ἐπιστῆχιστα λέοντα
 Ἐμ τοι ὠρησια καὶ ἡπ. ἔτι γὰρ ἐδλόν
 Ἀρξασται τῆμνῶν δὲ δυσηλεγέων καμάτοιο
 Οὐ γὰρ κεν προφύγοιδα κακὸν Φλογερῶν ὀδυνάων
 Εἰ μὴ γαστέρῶν ὠκα βάλοις ἀπο λυματα πάντα,
 205. Οὐ μὲν ἔθ' κυεύσας ὅτ' ἀμβλώσει γυναικα
 ῥεῖα κεν ὅδ' αὐτῇ παιμονὶς ἴσαστο
 Ἡπιόνη χεῖρεσσιν ἀεσΦερίην γ' ἐπάγασα.
 Εἰ δ' ἄρα συμφορέοιτο δικῇ πανδία σελήνη,
 Διερὸν ἀμυδρὴ νῆσθ' ἐφημερίαις κε πέλοιτο
 210. Ἀνθρώποις, πότμον δ' ὑπαλένετα ὅσκειν ἐν ἡοῖ
 Ἀρξῆται κένη μογέων εὐήρεα γῆνα,
 Μένον μὴ σομαχοῖο κακῇ πελὴν βαρύντοιο
 Ἡ πλευσθῆς, ὅ γὰρ τι Φέρει λαυφρηῶν ὑγίην.
 Μηδὲ τις αἱματῶν ἀνδρῶν ῥοῇ τῆμνῶν δὲ πέλοιτο,
 215. Μηδὲ τι θηλυτέρῃσιν ἐφ' ἀνδάνοι ἀμβλώσεια
 Τηνίκα λογιγόν ἀγεί γὰρ ἀνάσσειον. ἢ δὲ τυχησιν
 Ὀδῖνα ζώουσιν ἐπὶ βρεφέεσι λυεσθαι,
 Ἡτ' ἀν' ἐλαφείσαστο πόνον συγερῶν ὀδυνάων
 Ἀσράμη κέρη σαχυφόρῶν ἡπιόναρ.
 220. Δεῖδιθι χηλάων ἐνὶ τέρεσι χρυστέθρεαν
 Μήνην, μηδὲ τε νῆσθ' ὑπ' ἀσγαλέη μεμογηκῆς
 Κλινοπετῆς γίνοιο, Φέρει δ' ὀλοφύϊον ἄσρεν
 Δοιῶν μοιράων ἐτέρῃν βροτῶ ἀλγινεῖν,
 Λαυφρηῶν ὑγίην ἢ αἰνοτλητὸν αἰνήν,
 225. Εἰκοσι θηθύησι πόνῶν, καὶ ἀδευκία πότμον
 Καίτε γυναιξὶν ὀλεθρον ὅτ' ἀν' βρέφῶν ἐκπαρδύσασιν
 Ψυχολιπῆς μολίων, τῶ δὲ σε Φρεσὶ πευκαλίμῃσι
 Φραζέσθαι ἐπέεικεν ἰν' ἀλγέα δαῖτα φυγηδῆ.
 Ὀκταπόδην δ' ἐπὶ θῆρα φανῶν εὐαγῆς ἀνασσει
 230. Σκορπίον, ἐν πρώτῃ μὲν ἐκαστῇ ἡεργανείῃ.

D in Ω

D in ην

D in π

D in η

E

- Difficili enim cum labore medicamenta eum sanabunt.
195. Ne plaga pedis superveniat doloribus partus;
Tunc enim non cum integris pedibus si cubet,
Abortiet, nullum tamen fert malum neque noxium,
Sed leviter cruentis partus doloribus laborabit,
Imperfectum excutiens mulier inutile onus.
200. In barbigero leone incedens (luna)
Jucunda sit tibi & mitis: non enim bonum est
Tunc incipere ærumnosum morbum.
Nam tunc non effugies malum acerrimorum dolorum;
Nisi ex utero celeriter excutias omnes sordes.
205. Gravidam, si abortierit, mulierem, non
Facile sanabit ipsa Pæonia
Epione, manibus asserens remedium,
Si vero feratur cum Virgine justitiæ præside, nobilis luna,
Diu obscurus morbus ad exiguum tempus viventibus erit
210. Hominibus: mortem tamen effugiet si in luce
Illâ incipiat morbus, dolore infestans pulchra membra,
Modo ne stomachum maligni livores ingravent
Aut latus, (dolores) non enim facile sanabitur.
Ne tunc aliqua fluxio sanguinis viro obveniat,
215. Neve quid feminis placeat ut abortum inferant,
Tunc enim noxium & intolerabile fert malum. Si vero contingat
Parturientem vivos fœtus eniti,
Allevabit sensus sævi doloris
Astræa virgo spicam ferens & suavis muneribus.
220. Metue chelarum in signo auream
Lunam, ne morbo afflictus molesto,
Lecto sis affixus: fert enim exitiale astrum
Homini ægroto unam ex duabus fortibus,
Aut celerem sanationem aut intolerabilem angorem,
225. Si morbus moretur, ac amaram mortem;
Etiam mulieribus exitium, fœtus quando prodiit
Mortuus in lucem veniens, quod prudenti mente
Considerare convenit, ut graves dolores effugias.
Ostipede in fera splendens pulchra regina
230. Scorpio, primo quidem die propitia orietur,

H h h 2

Secun-

- Ἐς δὲ γὰρ δεύτερον ἡμᾶρ ἄγοι, κίνδυνον ἰάψαι.
 Τοξευτήν δ' ἐλαφροῦ ὁμοδρέοντα σελήνη
 Μειότερον θήσκει κάματον βροτῶν, ὧκα δὲ καλὴν
 Ἀστερίαν ὁπάσκει Φίλην καὶ εὐήρεα γυῖα,
 235. Αὐτῶς δ' αἰγιοκερῆα διατείχεσθαι Φερύση
 Ωκείην γυίοισιν ἄγχοι ἐπιτάττοτον ἀλκήν
 Μὴ μὲν εἰσι τῆμ' αὖ δὲ ἐπὶ πλευρῇσι μογήσας
 Ἀνέρι μὲν τε λῦμαρ ἐν ἰχθὺν ἐμπελασθῆναι,
 Διὸς γὰρ βροτὸν ἄνδρα κακὴ πελὶν θαλάσσει.
 240. Εἰ δὲ γυνὴ μογερῶν γυῖων βρεφ' ἡλιτόμηνον
 Ἐνδοθεν ἐκ προβαλῆσιν ὑφ' αἱματόεντι μiasμῶ,
 Ἡματι μὲν προτέρῳ πᾶυρον πόνον ἐγγυαλίζει,
 Ἐμψης δ' ἡλὶς κεχαρησέται ἀκτίνεσσιν
 Διὸς ὁρῶσα Φάει τερψιμβρότης ἡλίοιο.
 245. Δευτέρῃ ἐν ἧοι δὲ κακώτερον ἀλγος ὁπάσκει.
 Ἰδροχοον δ' ἐφέπησα Φαεσφόρος αἰγλήεσσα
 Ἀλλὰς μὲν νύκτεσσι ἥσεται, εἰ δὲ κε κρείσσων
 Χρειαῖ ἀνάγκῃ σὲ βιήσεται ἀνὰ παθόντα
 Ἀργαλὲς ὑδρῶιο, τότε αὖ κακότητα φράσασθαι
 250. Δυστολήτον. Τοιῇ γὰρ ἐπὶ μογερὴν ἄγει αἴτην.
 Ἡοὶ δὲ πρώτη χαλεπὴ πέλει εὐτε γυναικὶ
 Ἀμβλωσις γίνηται ἐκυροῖς τέκνῳ.
 Εἰ δ' ἄρα δεύτερον ἡμᾶρ ἄγοι Φαεσίμβροτος αἰγλή,
 Μειότερον τελέσειε πόνον, λήξῃ τ' ὀδυράων.
 255. Ἰχθύσι δ' εἰαρινοῖσι παλίνκοτα πῆματα φεύγει
 Ῥηδίως εἰπερτε νόσῳ δέμας ἀλγυνθείη.
 Εἰ δὲ τε νιαιρῆς γαστρὸς λύσις ἀντήσκειν
 Ἡ νέρων τάτε Φωτὶ ποδῶν ὑποέκλασεν ἄρθρα,
 Οὐκ ἂν ρηδίως μὴν ἀπήμοια πορσίνεαι.
 260. Χρὴ δὲ σ' ἐπίφρονα μήτιν ἐνὶ σέρνοισιν ἔχοντα
 Ἰδμεναί ἔνεκα διὰ σεληναίη κλυτπῶλος
 Εἰ μὲν συμφορέται ἐνέσιν ἀστράσι καλοῖς,
 Εὐδερκεῖ Φαέθοντι ἢ εὐσκόπῳ Βορέωνι
 Ἡὲ πάφῃ μεθεύσῃ ἀγαυῇ Κυπαριγένει,
 265. Καφώτερον τελέει πόνον ἀνέρι καὶ χύσι δ' ἄλγος
 ὧκα φέρει περὶ αὐτίστῃ εὐήρεα γυῖα.

D in x

D in b

D in m

D in n

D cum 4
p q

E

- Secundum vero diem cum agit, periculum afferet,
 Sagittario celeri vero concurrens luna,
 Morbum leviores reddet homini, præterea bonam
 Et gratam inscolumitatem præbet & sana membra.
235. Pariter si per capricornum incedens feratur,
 Promptum membris adducit auxilium, fert & robur salubre,
 Ne vero tunc laterum dolore laboret aliquis,
 Neque lumbis viri noxium quid appropinquet,
 Nam diu malignum malum hominem domabit.
240. Quum vero mulier infantem immaturum
 Ejicit cruento cum inquinamento,
 Prima quidem die brevem laborem tribuet,
 Solis tamen radiis gaudebit
 Diu, intuens lumen oblectantis homines solis.
245. Secundo vero die graviorem dolorem afferet.
 Aquarium at insequens lucida splendidaque luna,
 Alios quidem morbos sanabit, si vero potentior
 Dura necessitate tibi vim fecerit gravia perpetienti
 Molestæ aquæ intercutis, malignitatem cave
250. Toleratu difficilem, hæcce enim ad tristem ducit noxam.
 Primo die quum difficilis fuerit mulieri,
 Abortio erit ærumnosi partus.
 Secundam at diem quum agit homines delectans splendor,
 Levior erit labor, cessabuntque dolores.
255. Piscibus in vernis mala infesta fugat
 Facile, si corpus morbo tunc doleat,
 Si vero imi ventris fluxio occurrat,
 Aut artus infringat nervorum homini in pedibus,
 Non facile sanum restitues.
260. Oportet autem prudentem mentem in pectore gerentem
 Scire, quando alma luna citatis gaudens equis,
 Feratur vel cum benignis ac beneficis stellis,
 Aut sole late vidente, aut provido Mercurio,
 Sive in Cypro nata imperante admirabili Venere:
265. Mitiores efficiet laborem viro, cessationemque doloris
 Celeriter affert, antequam extingvantur bona membra,

H h h 3,

Si

- 'Εἰ δὲ τε λογῶν ἄστρον ὁμοδρομήν κεροέσθῃ,
 Ἡ φαῖνον δυσλῆτος, ἢ Ἄρης εἰρεκύνδιμος,
 Πλειότερον κάματος τελέσει καὶ αἰκία νῆσον.
 270. Θηλυτέρῃσι δὲ πάντα κακώτερα φαίνονται ἄστρο
 Ὅσα διασεύχῃσιν ἀγαυὴ θνητῶν.
 Καὶ γὰρ Ζητὶ συνῆσα καὶ αὐτῇ Κυπρογενεῇ,
 Ἀμβλώσας χαλεπάστε δυσηλογέεσσι τίθῃσιν.
 Ἀλλὰ σὺ μὴ μῆνιν πῶδε κεία βάλῃς μῆνιν
 275. Ἐμμεναί, εὖτε γυναικὶ πέλει ἀμβλώσιμον ἥμαρ.
 Νῦν δ' ἄγε μοι καταλέξον εἰ θρονε πότνια μῦσα
 Πῶς κεν ἂν ἐν λογιῶσι τομεὺς ἐπὶ ἄνδρα σιδήρῳ
 Ἀρτεμὶν τεύξαιεν ὑπ' ἰήτρῳ ἀγαυῷ
 Σώματι δυσπαθέοντι λύσιν καμάτοιο ἱτύσαν.
 280. Εἰ μὲν ἀπ' ὠκεανοῖο νέον προφάσιν ἀγαυὴ
 Πληγὰς αἰοερωσ' ἢ καὶ πανδία σελήνη
 Ταύρῳ ἐπδρομέεσσα καὶ ἔρανον ἰνδάλλεται
 Ἡ καὶ ὑγροφόροιο κατ' αἰγοκερῇ ὀδύνοι
 Φέδεο μὴ, χάλυβ' ἢ μὴδ' ἐς χεῖρα τῆμ' ἵκοιτο
 285. Ἀκμὴν παμφαίνοντ' εὐσμήκτιο σιδήρε
 Μηδὲ τε μοι χεῖρα Φωτὸς ἐπὶ μογεροῖσιν ἰάψαι
 Ὡκα πόνοις καὶ δ' αὖλις ἀναβλήθην γε τάμοιο
 Αὐτως δ' ἦν Φορέεται ἐπ' ἄστροισιν ἱκαρμῶν
 Παρθένης ἡσυχίην ἀγέμεν καὶ λῶιον εἶν
 290. Μὴ μὲν δὴ κελάδοντ' ἀπ' ὠκεανοῖο φέροντ'
 Ἀστράτη κύρη σαχυνηφόρῳ ἢ γὰρ ἀνίας
 Τεύξει τεμνομένοισι καὶ ἀλγεα δακρυόεντα.
 Ὡς δ' αὐτως τροπικοῖσιν ἐν ἐπώλοις ἀλέαδται
 Πανδῖαν στείχουσιν ἐπὶ πολὺ βέλτερον ἔσται
 295. Ἀρτεμὶν ἐχέμεν μὴδ' ἐν συνόδοισιν ἐσθῆς
 Θηγαλέωγε τάμοιο δέμας πυρένῃ σιδήρῳ.
 Αὐτως δ' ἂν διχόμενον ἀλέεσθαι ἐπέσκεν
 Φράζεσθαι δ' εἶκεν συγερωῖ πυρένῃ συνεῖη
 Μὴδ' ἀμάκῃς χραιώ σι τομῆς ἐπὶ Φωτὶ λάβῃσιν.
 300. Ὡς δ' αὐτως τοῖς ἐσιν Ἄρης ἐν δακῆλοισιν
 Γίρονομῶν πολλὰς μὲν ἐφημερίδας κακότητι,
 Βλάψαι ἔπειν ἀκμὴν χαλυβηίδα σώματ' ἄγχι
 Δέχοντα καὶ δ' ἂν καὶ αἵματ' ἄχρετον ὀρμητ'

D cum b
 & σ

D in signis
 fœmina.

D vacua
 cursu.

Περί τομῆς
 ἢ χειροποιίας.

D O σ

D O ρ

D σ σ

Τάν-

- Si vero noxium astrum simul currat cum cornuta luna,
 Aut Saturnus noxius, aut Mars bellicum canens,
 Intentionem faciet laborem atque minus sanabilem morbum.
270. In femineis at signis omnia astra apparent magis maligna
 Quotquot permeat illustris Theæ filia:
 Nam & cum Venere & cum Jove conjuncta
 Abortiones duras ac acerbis efficit.
 Sed te ne solam omnia videntem optes lunam
275. Permanere in die, quando mulieri accidit abortio.
 Nunc ad sis mihi, recense, pulchri throni augusta Musa
 Quomodo in noxiis morbis secans viri venas ferrum,
 Sanitatem efficiat, sub præclaro medico,
 Corpori gravia perpetienti, ut morbus cesset, intento.
280. Si quidem ab oceano recenter præfulgeat mira
 Pleias, auspicato & incedat alma luna
 In tauro currens cælum illuminet,
 Aut in aquario aut capricorno eat,
 Parce, ne chalybs tunc in manus veniat,
285. Aciesve fulgorem vibrantis & bene detergi ferri,
 Ne cutem hominis in ærumnolis feriat
 Celeriter laboribus sed potius dilationem patiatur.
 Similiter quando fertur in astris Icariz
 Virginis, quiescere juvat, & melius erit. (Oceano oritur
290. Noli venæsectionem adhibere tempore quo resonante ab
 Astra virgo, spicam gerens, nam ærumnas
 Excitat venam secantibus, doloresque lachrymosos.
 Illico autem tropicis in signis quum versatur
 Diva incedens luna, multo melius erit.
295. Quiescamus, ne, in congressibus dum incedit,
 Quis acuto feriat corporis venas candente ferro.
 Similiter & quum dimiatum lumen efficit, consensaneum est
 Ut caveas: Si vero horrido Marti sit vicina,
 Non simul oportet ut venas homini incidas,
300. Quando itidem Mars in simulacris
 Horam regit, multis quidem hominibus malignitate
 Nocebit, si ferreum mucronem corpori prope
 Admoverint: præterea & sanguinis irrevocabilem impetum.
 Effi-

Τεύξεν βλύζοντα ἄδην συγεῖν ἐπ' αἰωνῆ.
 305. 'Εἰ δὲ Κρόνω συνήσῃ Φαεσφόρῳ δαγέτα μήνη
 Καίγε τομὴν ἐπάγησιν ἀνὴρ παῖων μεμηλαῖς
 Διερὺ μοχθήσκειν, τέλῳ δ' ἀναδέχεται αἰὼν
 Καὶτε δυσαχθεῖα νῆσον ἐπ' ἀνέρι τῷ δ' ὀπάσκειν.
 'Εἰ δὲ τ' ἀνευ καμάτοιο καὶ αἰονοτλήτης αἰῆς

D d 5

310. Βάλεαι ἐστύναδαυ αἰοσητήρα σίδηρον
 Μήνην αὐγάζαιο σὺν αἰγίοχῳ Κρονίῳ
 'Ηὲ διωναιῶν, καὶ εἰ Φαῶ ἐλλοπὲς εἴη
 Λῆγον ἀπὸ διχομήνης ἐπ' εἰκάδι καὶ δ' ἔτι πρῶτον
 Πλὴν συνόδα. Λαίῳ γὰρ ἀκετορήν ἀνύσαι.

D cum 2
vel 9

315. 'Ην ἀλὲν συνόδοιο μεμυκότα Φάεα μήνης.
 ὣς δ' αὐτως συνιόντες ἀπ' ὠκεανοῖο βράων
 Φαεσφόρῳ ἢ Φαέθων τελέεσ' εὐήρεα τμήσων
 Αὐτως δ' εἰ Φλέβα κῆρα ὑφ' αἵματι πεπληθύναν
 Ἰμείρας τάττησιν ἐφημοσύνης πεπιθῶιο.

320. 'Εἰ δ' ἄρα καὶ δμῶν ὀλοφύια ἔργα πύθοιο
 'Οὔτε εἰς λείποντες ἐνιμεγαρόισιν ἀνακτας
 Γαῖαν ἐς ὀδύνην ποτὶ καρπαλίμοις ἀλάληνται
 Διῆται ἀταρτηροὶ Φιλίην λείποντες ἐδῆτ' ἔν
 'Οὔτε τραπέζης μνήσιν ἐφέςιον ἔ Κρονίῳ

Περὶ δρεπετῶν.

325. 'Ερκείν, ἔ σεβας ἀγνὸν ἐνὶ πρᾶπίδεσσι σέβοντες.
 Ἀλλὰ σὺ καὶ τοίῳν μερῶν ἐπιφράζεις μοῖραν.
 'Ην μὲν εἴη πανδία μετ' εὐσκόπῃς ἀρνεοῖο
 Ὡκα μιν ἐξανάγοιο τάχ' ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἵκοιτο
 Δεσπόσουνοι ποτὶ δῶμ' ὑπὸ δειλεῶν ἥν τε τις Φῶρ

D in γ

330. Παλλόμενῳ κραδίην ὑπὸ δειμαῖ καὶ δὲ κεν ὥπας
 Ταρβαλέοις δακρυόισι πεφυρμένος ἰνδάλλοιτο.
 'Ην δὲ γε τᾶυρον ἔχῃσι παλέμφοιτος κερθεῖσα
 Ἀνέρος ἀφνειῇ ἐνὶ δώμασιν ἡλασκάζων.

D in 4

Δμῶς ὀλοὸς κρύπτου. Μόλις δὲ κεν εἰς εὐὸν οἶκον
 335. Σπᾶδῇ ἀναγκαίῃ μιν ἀναξ ὑποδέχεται αὐτὴς
 Ὀτλήσας μάλα πολλὰ καὶ ἐν πρᾶπίδεσσι μογήσας.
 'Ην δ' εἰ Ἀμυκλαίοισιν ἴδοις κερῶπα σελήνην
 'Ηῤέοις, ταχέως μιν εὐὸν δόμον εἰσανάγοιο.

D in II

'Ην δ' ἄρ' αἰεύοντα πεντ' ἡμέατα κρυπταδίητε
 340. Λανθάνοι ἥτ' ἂν μιν τρίτατον μετὰ μῆνα δέχοιο.

'Ε

- Efficiet, abunde scatentis aspero submucrone.
 305. Si autem Saturno congregiatur lucifera candida luna,
 Atque venas inciderit vir medicinæ intentus;
 Diuturnum tempus laborabit, tandem vero referet laudem,
 Quamvis gravem morbum illi viro induxerit.
 Si vero sine labore ac gravi mœrore
 310. Velis dirigere auxiliare ferrum,
 Lunam splendentem cum Jove Ægiocho inspicere
 Aut cum Venere, & quum lux decrescens
 Cessat, à dimidiato mense vigesima (die) & ulterius,
 Præterquam in congressu, nam sanitatem melius perficies,
 315. Si vitaveris extensum lunæ in conjunctione splendorem.
 Similiter quum una procedunt oceani ab aquis
 Lucifer vel Jupiter, efficiunt salutarem venælectionem,
 Sic quando venam incidere sanguine repletam
 Desideras, his mandatis * obediens esto,
 320. Si vero vis scire opera noxia servorum,
 Qui suos relinquunt in ædibus dominos,
 In terram externam celeri pede vagantur,
 Famuli damnosi suavem linquentes cibum,
 Neque memoriam mensæ domesticæ, neque Jovis
 325. Hercæi sacram reverentiam mente venerantes.
 Attamen tu talium quoque hominum considera fatum.
 Si quidem incedat diva luna conspicuo cum ariete,
 Statim illum adduxeris, celeriter & ipse adveniet
 Herilem ad domum, à metu velut quidam fur,
 330. Corde palpitante & timore stimulante
 Lachrymis terribilibus perfusus apparebit.
 Quum vero taurum habet iterum veniens cornuta luna,
 Divitis in ædibus viri errans
 Perniciosus servus in occulto lateat: vix enim suas in ædes
 335. Industria necessariâ cum dominus rursus recipiet,
 Valde multa perpeffus & cogitationibus laborans.
 Quum vero in Amycleis vides cornutam lunam
 Invenibus, celeriter eum in domum tuam introducas.
 At si aufugerit & per quinque dies occultos
 340. Lateat, eum vel post tertium mensem recipies.

- Ἐι δὲ γε καρκίνου οἶκον εὐν βασιλῆα σελήνῃ
 Ὀιχρέῃ, τέτμοις κεν ἐν ἱερῷ ἄλσῃ δμῶα,
 Ἡ καὶ ἐν τεμένει κρυφίῃν ποιούμενον αὐλιν
 δευτέρῃ εἰν ἡοὶ θεῶθεν δ' ἱκέτην δ' ἀνάγκοιο
 345. Ὁρῶσιν χαίτησιν πεφλεκότα βαμβαίνοντα.
 Ἦν δὲ νεμειήταο πέλη κατὰ ἄτρα λέντο,
 Ἡ μὲν ἐπὶ πρώτῃ ἡοὶ δρόμον ἐστύνεν,
 λήσεται, ἔδὲ μιν αὐτὶς ἐφετίοισιν ἀνακτῶ
 καρρήσας θεράποντα φυγόπρην. Ἐι δὲ γ' ἐν ἡοὶ
 350. δευτατῇ αἰροῖτο φυγὴν, ἔ πάντα τελέσσει
 δρημοσύνης. Ἐυροῖς δ' ἂν ἐνιμεγαρόισι μιν ἀνδρὸς
 Ἄφνειά ταιόντο ἀγπορήσι νοοιο,
 Δίξο δ' ἐν χώρῃ μιν ἢ εἰν ἐρμῆλῃ κήπῳ.
 Ἐι δὲ σεληναίης ἐνὶ παρθένω ἰχνευέσης
 355. Λεῖποι οἶκον ἀνακτῶ, ἔλοις κέ μιν ἐν πολέεσσιν
 Ἡμασι. διδύμη γὰρ ἀπόκουφῶ εἰ κ' ἐν τῷδε
 Δοκίλῳ μῆνης ευφέγγεσσι αἰδροπολέουσης
 φύξιμον ἡμαρ ἔλθοι καὶ ἐν θαλεροῖσι πετηλοῖς
 Παπτηαῖς ἀλεῖται εὐν δηναιὲν ἀνακτα.
 360. Χηλαῖσιν δ' ἔκκεν σὺ σεληναίην ἐσαφρησάσας
 Θαρσαλέως δρησὴν προτίοσσο, δὴ γὰρ ἄνκοι
 Αὐτόματῶ σκέψαι δὲ καὶ αἰμυλίοισι λόγοισι
 Πρηνέει θυμὸν δυσπέμφλον οἶο ἀνακτῶ.
 Ἦν δὲ σκορπίον δέμας ἴκη δια σελήνῃ
 365. Ἦτ' ἂν εἰσι θεράπων ἐν ἀνακτέρῳ ἢ τεμένεσσι
 Κρυπτόμενῶ, καὶ δ' ἂν κεν ἐκὼν οἶκον δὲ νέοιτο.
 Ἐι δ' ἄρα τοξευτήρα δι' ἰχνευοὺς κερύεσσαι,
 Ἦν μὲν ἐν πρώτοις πένη ἡμασιν αἰσυλοεργόν
 Δμῶ ἂν ἄγῃ δόπτε δμῶν δρημοῖο ταχέας.
 370. Ἐν δ' ἂν ὑπερβάλλοι πένη ἡματα δρηρὸν ἂν αὐτως
 Πλάζοιτ', ἔδὲ μιν ὠκα κηχέσσαι, ἀλλὰ χερόνιο
 Πολλὰ μεσάτιον τέλει χερόνιο ἡλασκάζων.
 Ἦν δ' ἄρ' ἐν αἰγόκαρῳ φυγῇ δμῶς οἶο ἀνακτῶ
 Ἐν ξείνῃ ληφείς ἄγεται πένη δώματα θάσσαν.
 375. Τόροχῶ ἔκκεν κερῆν ἐυῶπιν ἀφρησάσας
 Νησομένην ὅτε δρησὴς ἐπεντύσσι κέλευθον
 Αἰσδρὸς ἀνῆρ τὸτ' ἀνακτῶ ἐξ πατρὸν ἰπολάσσαν

D in @

D in @

D in m

D in m

D in m

D in x

D in p

D in m

E

- Quum vero ad cancrum domum suam luna regina
 Proficiscitur, inuenies sacro in luco famulum,
 Vel in delubro occulte degentem.
 Secunda in die à templo supplicem adduces
 345. Porrectis manibus horrescentem, dentibus stridentem.
 Si vero sit circa stellas Nemeæ leonis,
 Et ipsa quidem primo die cursum dirigat,
 Latebit, nec eum iterum in ædibus heri
 Visurus es servum qui civitate excessit. Si vero in die
 350. Altera aufugerit, non omnino perficit
 Fugam: at inuenies eum in ædibus viri
 Divitis degentem feroci mente,
 Quære & in agro sive in horto amœno.
 Luna in virgine incedente, si
 355. Linquat heri domum, recipies eum post multas
 Dies: morabitur enim diu occulte, si in hoc
 Signo dum luna splendens in æthere gyrat,
 Diem fugæ elegerit, in foliis virentibus
 Procumbens vitabit suum antiquum dominum,
 360. Lunam in chelis ubi inspexeris,
 Fidenter servum adscisce: utilitatem enim
 Sponte curabit, & blandis verbis
 Leniet gravem iram domini sui,
 Si autem scorpionum teneat alma luna,
 365. Famulus erit in templo aut delubro
 Se abscondens, tamen sua sponte domum revertetur,
 At enim sagittarium si pertranseat cornuta luna,
 Et primis quinque diebus nefaria perpetranti
 Servum faciat, luet ille celerem fugæ poenam:
 370. Si vero quinque dies excedat, diu
 Errabit, neque tam cito inveniatur, sed tempus
 Medium non exiguum transiget oberrans.
 In capricorno attamen qui fugit servus dominum suum,
 In peregrina terra captus ad ædes citius reducetur.
 375. In aquario quum venustam adspicis cornutam lunam,
 Ac servus fugæ in viam se dat,
 Audax homo, tunc heri sui patriam relinquens

- Ἐν πόλει ὁθιὴ βίον ἀνυται, ἔτ' ἐπὶ δηρὸν
 λήσεται, ἀλλὰ μιν ὅκα τέτμοι ἐπὶ φωτὶ κυρῆντα
 380. Ὅς δὴ μὲ θεράπων κοινὸς πέλει ἢ φερόπλω
 Ἄνερ, τῷ τρατίῳ τε βοηδρομίῳ τε μέλοντα.
 Εἰ δ' ἄρ' ἐν κλεινοῖσι φαινομένη φρενέται
 Ἰχθύσιν ἧοι μὲν προτέφῃ κίνδυνον ἰαψὲ
 Δοῆσθ' ἀταρτηρῶ τάχα δ' ἂν καὶ ὀλέθριον ἡμαρ.
 385. Αἰψα δ' ἄρα ξίφει τιμηθεὶς ἀμφηκέει δαήν.
 Δευτέρῃ ἐν ἧοι δὲ φυγῶν σῶός κε πέλοιτο
 Καίκεν ἀνακτὶ ἵκοιτο δέμον περιπαλὰ πεπονθώς.
 Χρὴ δὲ περιφρονα μῆτιν ἐνὶ φρεσὶν αἰψα ἰδέσθαι
 Εἰ μὲν γὰρ μένην σὺ σελιναῖην ὄρω
 390. Οὐκ ἔχει δρημαῖον βροτῶ ἄνερ, μαψιδίην δὲ
 Οἷσιν ἀλὴν τῇ καὶ τῇ ἀλυσκάζοντι κέλευθον
 Ἀγχιῦθι δεσποσυνῶν μεγάρων καὶ ὀμήθεσσι οἴκῃ.
 Εἰ δὲ τύχοι πανδία σὺν ἀστέρι διένευστα
 Οὔτε πλάνητα λέγουσιν ἐπὶ χθονὶ Φῶλ' ἀνθρώπων.
 395. Ἦτ' ἂν προσοτέρῳ θεράπων ὁδὸν ἐντύνοιτο
 Φεύγων νεῖκε ἀνακτὶ ὁμοκλήν τ' ἀλγινόσασα.
 Ἀλλ' ἦν μὲν φαίνοντι συνῇ κερδέεσσα σελήνη
 Ἡ φλογερῶ πυρρῇ, φυγῇ ἀνεμώλιον ἔχει
 Δῆλ' ἀνὴρ κενεῇσιν ἐπ' ἐλπωρῇσι γεγηθώς.
 400. Ἡ γὰρ ἂν ἐς δόμον αἰψα λυγρῇ πεπεδημένῃ ἄτῃ
 Βαῖη ἀναγκάῃ βεβημένῃ ἀλγινόσασα.
 Εἰ δὲ ζῆνος ἀνακτὶ ἢ ἀγνῆς ἀφρογενεῖς
 Ἰχθυα βαίνουσιν θειασίας ἀγλαόφοιτο
 Ἦτ' ἂν κρυπταδίῃ εὐήρεα φύξιν ἔλοιτο
 405. Οτρηρὸς θεράπων ποσὶ καρπαλίμοισι πιθήσας
 Μὴ μὲν ἀταρτηρῇσιν ἐνὶ φρεσὶ μητίσασα
 Δεσπότην φερέμεν κειμήλιον, ἢ γὰρ ἂν εἴη
 Διχθαδὴ ἄτῃ, καὶ κτήματι σιχομένοιο,
 Καὶ δμῶς ὥροφυγόντ' ἀμειλίχῃ, ἀλλὰ σ' ἀναγα
 410. Μιμνέμεν ἐν οἴκοισι, φέρειν τ' εὐήρεϊ θυμῷ
 Φωρίδιον βλάβῃ αἰνόν, ἐπεὶ μετὰ ποσὶ διώκων
 Οὐκ ἐκίχῃς ἔδ' εἰ μὲν ἔχῃς πόδας εὐφύμοιο
 Εὐρωπηιάδα, τὸν ἐν πολυχηεὶ πόντῳ
 Ὅκα θένει ἐνέπασιν ὁδῷ πεφραγμένον ὑγρῇ,

D in x

D vacua
cursu.

D cum planetis.

415. Οὐδ'

- In urbe externa vitam deget , at non diu
Latebit , sed cito inveniet versantem cum homine
380. Qvi populi communis sit minister sive arma ferens
Cui exercitus ac sacra certamina sint curæ.
Si vero in vernis splendens feratur
Piscibus , primo die periculum obveniet
Servo damnofo, fortassis & exitialis dies
385. Statim gladio ancipiti secabit collum.
Secundo die fugiens erit incolumis
Et si domini ingrediatur domum gravia passus.
Oportet autem sagaci mente jam observare,
Nam si quidem lunam cernas solam ,
390. Non avertit homini fugam , vanum vero
Adducit fugæ conatum hanc vel illam declinanti semitam
Prope heriles ædes & familiarem domum.
Si vero alma luna cum stella occidat
Quam errantem nominant in terra humanæ gentes,
395. Ulterius quidem famulus viam diriget,
Fugiens heri rixas ac molestam vociferationem.
Luna vero cornuta vicina si sit Saturno
Vel Marti ignito , fugam inanem habebit
Servus vanis spebus gaudens:
400. Statim enim ad domum vinculis constrictus horrida noxa
Cogetur vi adactus vitam ærumnose ducere.
Si vero Jovis Regis sive castæ Veneris
Vestigiis inhæreat Theæ filia splendore clara,
Tunc occultam fugam feliciter capiat
405. Fugitivus servus passibus citatis fretus.
Modo ne tunc scelestum in animum inducat
Res pretiosas domini ut auferat , nam esset
Duplex damnum & rerum amissarum
Et nequam fugientis servi : verum te hortor,
410. Memineris in ædibus ferre & æqua mente tolerare
Noxium furtivum damnum : quoniam pedibus persequens
Nihil obtinebis, etiam si pedes habeas celebris
Europam quæ abstulit tauri, quem in resonante mari
Celeriter cucurrisse ajunt humida cum ferretur via:

415. 'Οὐδ' εἰ σοὶ πτερόγεον ἐπήρεα νῶτα γένοιτο
 'Οἷα γ' ἐνιμμελέεσσιν βορήσιν ὕιες ἔχουσιν
 'Οὐς ὑποκυσσάμενη βραδὴν τέκεν ὠρεΐδυϊα
 'Οππότε μιν χρόνον ἀγνὸν ἐπ' Ἰλλίωσι βόησιν
 Ἰσαμένην βορέης ἀνεράψατο τῆλε δὲ γαίης
 420. Ἀτθίδ' ἐν νεφέεσσιν μεταχρόνιον φορέεσκεν
 Μεσφότης ἐπὶ θρηκῆς χιονωδέα ἔξεν ἐνάυλης.
 'Οὐδ' ἦν * ἱφικλοιο θωώτερος αὐγάζειο
 'Οςτε καὶ ἀνδρείκεσσιν ἐπέτρεχεν ἠδὲτι καρπὸν
 Σίνετ' ἀήσυρα γυῖα φέρων ἐπὶ λήϊον αὐόν.
 425. Εἰ δέ τ' εἰς κερόεσσα σὺν εὐσκόπῳ Ἑρμῶνι
 'Οὐκ ἐκφυγοὶ θεράπων ὀλοφάις ἀλλὰ τάχιιστα
 'Ευροῖς εἰ καὶ γῆνα θωώτερα καὶ πόδας ἔχοι
 Καθ' ὅτερος Λάδαο καὶ ὠκυδρόμοιο Φαάλλης.
 Μὴ μὲν δὴ συνόδοισιν ἐπιστείχεσθαι σελήνῃ
 430. Ἥ καὶ πλησιφαῖς εἴη δρημοῖο τυχόντης.
 Ἥ γὰρ ἀν' ἡλατκάροι ἐπὶ ξείνης τότε γαίης,
 Ἥ δέσμοισιν ἔχοιτο παρ' ὀθνεῖοισι βροτοῖσι.
 Εἰ δὲ Κρόνῳ κρυόντι συνέη δία σελήνῃ,
 Καίτε ὁμῶς προφύσῃσιν ἔχων κλωπήιον ἄχθ'·
 435. Ἄλλοις φώρεσι κέρδ' ἀπαίσεται, εἰ γὰρ ὄνησιν
 Ἀρπαικτοῖς κτεάτεσσιν φέρει τηλεσκοπὸς ἀστήρ.
 Ἀλλ' ἐπάγει θεράποντι δαλόφρονι πολλαῖς ἀνδρα
 Λαυδρότερον φαίνων καὶ φῶρ' ἐπὶ φώρει κύρσσει.
 Εἰ δὲ τέχνης ἐθέλεις δεδαηκότας σὺντάσσει
 440. Ἥ σοφίης ὕψας ἢ ὀτρυνὲς θεράποντας,
 Χρυσόφαης εἴη τοι ἐπ' ἀρνείοιο σελήνῃ
 Ἥ καὶ ὠκυπόροισιν ἐπ' ἰχθύσι καλὰ φαίνοι
 Ἥ κερὲς ἐπέχοι. Φιαρὸν δέμας ἱκαρμῶνης,
 Ἥ καὶ αἰπυτάτῳ ἐνὶ καρμίνι ἰνδάλλοιο
 445. Ζηνὸς μηλιέταο κεχαρμένη ἀκτίνεσσιν
 Ἥ παφίης αὐγλῇσιν ἐρευδομένη τετραγώνῳ
 Ἥ ἐκπλέυροισιν καὶτ' ἀν' πολυλῶιον εἴη
 Ἥ κατ' ἰδυὶ ἴσιν ἐπ' ἐκδομάτοιο βεβῶσα
 Δακίλῃ, καὶ γὰρ τὸ πέλα τέχνης ὄνειρα.
 450. Μὴ μὲν δὴ συνοδὸν τέτοις ἐνὶ τείρεσι δεῖν
 Ἥ διχόμηνοι ἄγοι σέλας ἐκφατοῖν ὥστε σε χρῆναι

Περὶ παιδῶν
 διδασκαλίας.

in γ ἢ η γ
 in 2 vel 2 □ Δ ρ
 & extra ○ ρ ρ
 neq; decreascentem.

415. Neque, si tibi essent alis instructa terga
 Qvalia suo Boreas nati habebant in corpore,
 Qvos gravis facta facilis peperit Orithyia
 Quando castrum chorum ad Elissi fluenta
 Componentem Boreas rapuit procul à terra
420. Attica, nubibusque percoelum detulit,
 Donec ad Thraciæ nivosa perduxisset antra.
 Nihil proderit, etiam licet Iphiclos sis velocior,
 Qui super extremis frugum currebat aristis, nec fructus
 Lædebat, leviam membra ferens super siccas legetes.
425. Si vero cornuta luna cum conspicuo Mercurio incedat,
 Servus noxius non effugiet, sed quam celerrime
 Reperies, licet Euro velociora habeat genua, & pedes
 Leviores quam Ladas habuit ac velox cursor Phaallus,
 Ne quidem in conjunctionibus means luna,
430. Vel pleno lumine fugam capientibus favet:
 Aut enim terra in peregrina errabit,
 Aut invinculis erit exteris apud gentes.
 Si vero Saturno Saturnioque vicina sit alma luna,
 Atque servus se immiscuerit, habens furtivum onus,
435. Furibus aliis lucrum exigit: non enim emolumentum
 Rapacibus fert procul apparens stella,
 Sed inducit famulo dolofo sæpe virum
 Procacior, Saturnus, & fur furi superveniet.
 Si vero velis parare artium doctos,
440. Aut sapientiæ filios sagaces cultores:
 Sit tibi aureo fulgens lumine in ariete luna,
 Sive in piscibus cito permeantibus pulchre splendeat,
 Sive Virginis Icaricæ ambiat lucidum corpus
 Aut in extenso cancro appareat,
445. Jovis confliata radiis
 Aut Veneris splendore rubens quadratam locum obtineat,
 Vel trigonum, quod & multo melius fuerit:
 Vel opposita eat è domo progrediens
 Signi, nam & hoc artibus erit emolumento.
450. Non quidem, in conjunctione cum his astris si currat,
 Aut dimidiatura agat lumen perspicuum, tunc te oportet

Artes

- Τέχνην ἢ σοφίην δαδάμενον ὀτρύνει·
 'Ου γὰρ ἂν ἐκτελέσται ἀβέλει, εἰδ' τιν' ἐσθλὴν
 Παιδί δαημοσύνην διχομήνιος ἐτύνηεν.
459. 'Οὐδ' ἐτι λυσιφαῆς, ἀνεμάλια δ' ἔργα τίθηται.
 'Εἰ δὲ γεωπονίης σε φιλομβρόστι ἡμεροῦ αἰρεῖ
 Καὶ ἐπὶ χρυσῆς γευῆς ἐτύνηται ἔργα
 Γαῖαν ἐπὶ ζείδωρον ἀγροῖς εὐκαμπες ἀροτροί
 Ἡ γύροις ἐνὶ κλῆμα μεθυμένας λελάσται,
 460 κατ' ἐμένα κωλαρὸν ὀπώρας εἰδ' ἄρ' ἐλέσται
 ἱμέρης σκαπάνη τε λαχανέμεν ἀμβροτον αἶσα,
 Αὐτὰ τοι καὶ πᾶσαν ἐτητυμίην καταλέξω
 'Οππῶς ἂν δια γε σεληναίῃ πεπίθοιο
 'Ομπνία σοι Δημήτρα αἰρεσινόοιοτε βᾶλκῃ
 465. Δῶρ' ἀναπεμπέμεναι καὶ ἐπήτανον ἄλβον ὀπάξῃ.
 'Εἰ μὲν γὰρ εὐχῆσιν ἐπ' ἀρνείοιο θοοῖο
 Πάντα φέρε κλυτὰ ἔργα φυτευέμεν ἡδὲ βαλέσται
 Σπέρματα καὶ σηκὸς εὐεργέας ἀμφιπένεσται
 Καὶ δ' αὖ ἀργηλὸν χῶρον τότε καλὰ ταμοιο
 470. Βασίτε καὶ σμηνήσιν, εἰ δὲ καὶ κάρσιμῳ ὤκῃ
 ὣς δ' αὐτῶς ταύρω κερῶν πονέοιο ἕκαστα
 'Οσσα τε γεωπόνων ἐρικυσεα φαίνεται ἔργα.
 Μὴ μὲν δὴ τῇμ' δὲ θέλει ἐμβέλον ἀρεσθῇ
 ἄρυσται μιᾷ ἐπιλατείῳ, ὃ γὰρ ἄμεινον
 475. 'Οὐδὲ φέροικεν ὄναρ ἐπ' ἀλλοτρίῳ μογέοντι.
 'Εἰ δὲ θεραπναίοισιν ἐν ἀρεσσι δινέηται
 Κέρους εὐεάνθ' αἰτωλίδῳ, ἢ τ' ἂν ἐμοῖσι
 Μυθοῖσιν πεπίθοιο καὶ δέξ' ἄμεν πονέσται
 Ἀμφὶ γεωπονίῃ τε φυτῇ θ' ἡμεροόσῃ
 480. Ζηλωτὸς πολλοῖς πέλαις ἐπὶ κέρδι τῷδε
 Κήπευ δ' εὐθαλέας τέυξας καὶ γύρον ὀρίξας
 Γαῖαν ἀργήλῃν τε προμηθίως ἀνύσται
 'Ευεργὸν μήνης ἐνὶ καρκίῳ αἰθροπολίσσης.
 'Εἰ φλογερῷ δὲ λέοντι φάσ' πολυδερεὲς ἐφείῃ
 485. 'Ηερύφοιτ' ἀνασῶ, τότε σπόρον ὀπλίωται
 Κερῶν ἢ πυρῶν καὶ τ' ἂν πολύχοια γένοιτο.
 Ἄλλο δὲ μήτε βάλοι κατ' αὐλακῳ, ὃ γὰρ ἄμεινον.
 Ἀρεσθὴ κέρη δὲ πέλα πρὸς ἅπαντα φερέσθῃ

Περὶ γεωργίας.

D in γ

D in υ

D in II

D in Θ

D in Ω

D in ην

Στίς

- Artes sive sapientiam ut discant incitare (juvenes.)
 Neque enim perficies quæ vis , neque bonarum artium
 Scienciam puero dimidiata lunæ lux parabit,
 455. Nec deficiens utilem operam ponit.
 Si vero agriculturæ hominibus gratæ desiderio tenearis
 Et aures ætatis aggredi vis opera,
 Terram frugiferam proscindere curvo aratro:
 Aut in scrobibus palmitem Bacchi desideras
 460. Accumulare dulcemque autumnii fructum condere,
 Desideras & ligone exercere terram,
 Statim tibi omnem veritatem dicam,
 Ut nobilis luna obsequatur
 Almaque tibi Cereris & superbi Bacchi
 465. Dona mittat, ac abundantem felicitatem præbeat.
 Si quidem in celeri ariete incedit ,
 Omnia fert opera plantationis præclara , facitque jactare
 Semina, ac de stabulis bene munitis * satagere.
 Et si tunc terram incultam bene proscideris
 470. Bobus & mulis, celeriter fruges dabit.
 Similiter in cornuto tauro perface singula
 Agricolæ opera præclara, quæcunque se offerunt.
 Tunc vero noli glebosum agrum
 Elocare certum pretium persolventi : non enim bonum
 475. Neque utile laboranti alienum agrum.
 Si vero in astris famulantibus occidit
 Pueris pulchre vestitæ Etolicæ (Leda,) meis
 Verbis obsequens incipias laborare
 Agros ut colas & plantas desiderabiles,
 480. Multi invidebunt tibi lucrum quo
 Hortos virentes instrues & fossam duces,
 Terram incultam provide perficies
 Facilem que experieris, luna in cancro dum incedit.
 Quando sævo in leone lumen multa intuens versatur
 485. Aërem frequentans Regina, tunc semina para
 - Hædei aut tritici ; & fecunda erunt:
 Alia vero ne committas sulcis, non enim bonum,
 Astra virgo præstantissima est ad omnia

- Semina ac plantis fausta est sulcisque
 490. Et ad inferendos stolones omnis generis arbuteorum fructuum,
 Vites vero (juvat) vitare, nam odio persequitur vehementi
 Icarii filia vineas & ingrata vina,
 Memor quot mala propter Bacchum
 Actæi (maritimi) machinati sint turpissima ebrietate subacti:
 495. Icarium siquidem elavis duris obtruncarunt
 Titubantes donis infanientis tripudiis Bacchi.
 Sed tu chelarum in signo ætheris incolam
 Contemplans cornutam lunam, consulto labora,
 Humum ut scindas (vomere,) & novali ingeras
 500. Confidenter semina, & in fossis ut palmites ponas,
 Omnes quippe arbores frugiferæ in vere virentes,
 Novis celeribus plantis gratum ostendent fructum.
 Si autem cœleste scorpii corpus pertranseat
 Candidis splendoribus inclyta nobilis luna,
 505. Semina copiose divides novalibus & sint
 Tunc jacta in sulcata terra
 Munera Cerealia auroræ dona, & impleant tritum.
 Et tunc agrum incultum vomere scindas,
 Si vero in sagittario splendeat taurino vultu Regina,
 510. Ne triticum mandes terræ viros alenti,
 Neque album hordeum sulcis committas, neque alia
 Legumina: nam omnia celeriter pereunt, nec ulla herba
 Proveniens perfecta densabit nigram glebam.
 Sed tu mihi amplum tunc struas stabulum,
 515. Agnis & hædis bobusque bene septam mandram
 Para laboriosis, pedibusque qui sunt celeres, equis
 Pabulum ac dirige circa recens lactentes equulos.
 Illico ut capricornum pervadit luna,
 Ovis universis utilis est atque præstans,
 520. Si præ te agas aliam in terram gregem ovium
 Aut armenta boum, aut greges magnos caprarum,
 Velociter currentes, & aliud pascuum pedibus calcantes.
 Aquario ferente pulchræ aspectu candidum splendorem
 Lunæ, opportune aratris ac sulcis dabis operam,
 525. Et bene excipiet in fossis germina egregia,

- Ἐν δ' ἂν ἀεργήλοις σὺνιν πῆξαις ἀρέσας.
 Ἄντως δ' εἰσαενοῖσιν ἐν ἰχθύσιν ἐστὶ φέρων. D in. x
 Γαιοπόνους θανάτις ὅτ' ὅμπνια ἔργα πέλωνται
 Ληῆς εὐαδενῶς εὐτεφείας ἰοβαρχῆ.
530. Σκέπτεσθαι δ' ἐπίοικε καὶ ἀστέρας ἠνεκές ἄλλης. D cum x vel q
 Ἦν μὲν γὰρ φαέθων τε καὶ ἀγνή Κυπρογένεια
 Μῆνη συμφορέοντ' ἢ εὐπτερεῶς δρυιφόντης,
 Πάντα τὰ δ' αἰδομένα καὶ αὐξίμα τοῖς πεφάσκει
 Πολλὴν τ' εὐεσῶ φερέμεν καὶ θεσφατον ὀλβον.
535. Εἰ δὲ Κρόνῳ κρονεῖς ἤρης ὀλοφάειεν. D cum b vel d
 Ἀμφὶ σελήνῃ, μινυθῶς ἐρικυδέα ἔργα
 Ἦδ' ἄλιον φαίνεσι γεωπονίῃ μερόεσσι.
 Τοὶ γὰρ ὅρα δικηλα κατ' ἔρανον ἀγλαὰ πρῶτον
 Οἷς κρηθ θανάτις σνασίμα ἔργα προφάειν. D cum x q
540. Ἄντις δ' ἀστέρα καλὸν ἐριόθενως Κρονίων. vel x
 Ἡ παφίης ἢ φαδρεν εὐσκοπον ἐμαῶνα
 Ζυγὴν γὰρ τῆτοις διχθέντα κέλευθον
 Ἀρχὴν καὶ τέλῳ ἐδὸλον ἀγνὴ μερότων ἐπὶ ἔργοις.
 Εἰ δ' ἀρε καὶ δεσμοῖσιν αἰκέσιν αἰχμαζέτο Περὶ τῶν ἐνδεσμοῖς.
545. Δειλὸς ἀνὴρ κελῶ μὲν ἔχων ἐρωπέα μῆνη D in γ π ρ δ
 Διναῖν ευροὶ καὶ λυσιν δυερῶν ὀδυάων.
 ὧς δὲ καὶ ἐν θερμνοῖσιν ὀρωμένη εὐδαλοισιν
 Ἡ διδυμοῖς ἢ δ' αἰτυτάτω ἐνὶ παρκίνω ἔστα.
 Ἡ κερμαῖοι κατ' ἀγαλῶσι λεοῖτῳ.
550. Πάλιν ἐπὶ κρονον αἰσι ἀπείρατα δεσμά βροτῶν.
 ὧς δὲ καὶ ἐν σκοπῇ αἰθερῶν ἡδὲ τ' ἐλαφρῶ
 Τοξευτῇ, τῶν τε καὶ ἐν ζυγῶ ἀγλαῖται.
 Ἡ καὶ ἀστέρας σαχυφύρω ἀμφὶ θυγατρὶ
 Δινεύοντα, ταχέαν ἀγνὴ λυσιν ἡμεροῖσι.
555. Ἐκ τε ποίων ἀνέπαυσε καὶ ἀψα κῆφισι ἀνδρά.
 Μὴ μὲν ἀλιπλάγκτοις ἐν ἰχθύσιν αὐγάζω.
 Εἰ γὰρ, ἀνατλήσειεν αἰκέλιον βροτὸς ἀλγῶ.
 Καὶ δὲ μάλας δεσμοῖο δυσήχει ἀσπετον ὠχθῶ.
 Ἐκπροφύγει, πολλοὶ δὲ καὶ ἐς βιότοιο τελευτήν.
560. Εὐλαῖας ἀγαλάας γυῖαν ἐφόρησαν ὑπερδιν.
 Ἦν δὲ σὺν ἀστέρι μῆνη ἐνὶ καλά φανῇ
 Ζητὸς ἢ ἐρμαῖο ἢ εὐεῶν ἀφροδίτης.
 Ἦν δ' ἀν κρυφτέρως πόντῳ πᾶν ἔρως γένοιτο

- Recte etiam incultis vomerem infiges agris,
 Similiter vernis in piscibus optima est
 Agricolis Theæ filia, dum alma opera exercent
 Cereris odoriferæ ac florente corona cincti Bacchi.
530. Diu multumque etiam observare conveniet & alias stellas.
 Si enim Jupiter ac casta Venus
 Lunæ circumferatur, sive alatus Mercurius:
 Omnibus in lucem quæ proferuntur incrementum dat,
 Multumque fert facile fructum ac opes divinitus auct.
535. Si vero Saturnus humidus noxiusque Mars eant
 Circa lunam, imminuunt opera ne sint gloriosa,
 Agriculturamque hominibus ostendunt multi sudoris.
 Hæc ergo præclara signa in cælo inprimis expende,
 Quibus filia Theæ utilia opera profert,
540. Statim ut eximiam Jovis validi stellam,
 Sive Veneris, sive fulgentem ac conspicuum Mercurium
 Habeat comitem & ineadem simul cum illis sit semita,
 Præclarum initium facit atque finem hominum operibus.
 Si vero indecoris duris in vinculis teneatur
545. Æruminosus vir, in ariete dum est venusta luna,
 Tardam invenit solutionem acerbissimorum dolorum,
 Sic & in æstivis si conspiciatur signis,
 Sive in geminis sive in excelsis sit cancro,
 Veletiam in Nemeæ molesto leone,
550. Longo tempore feret hominibus gravissima vincula.
 Quum vero in scorpio æthereo, sive veloci
 Sagittario, tauro, ut & lucida libra,
 Sive in Astræi spicamferente filia
 Versatur, celerem liberationem affert mortalibus,
555. Finemque laboribus imponit & statim hominem levat.
 In piscibus pontum pererrantibus Luna ne splendeat,
 Si enim ibi oriatur, exantlandus homini noxius est dolor,
 Et vix vinculi molesti ingens onus
 Effugere licet: multi vero usque ad vitæ finem
560. Truces compedes super artibus tulerunt.
 Si vero Luna cum benefica stella pulchre splendeat,
 Jovis vel Mercurii vel pulchre vestitæ Veneris,
 Leviores ac pauci erunt labores.

- Ἐν δὲ Κρόνῳ κρυερῷ ἢ Ἄρει συμφορέσθαι, D σ Ϟ
 565. Πολλὰ κίς ἀγαλέοιο βίη δεσμοῖο πονηθεῖς
 Μῆσφα πότμος φρεσῖται συναπτῶι ἀδάμαντι.
 Ἐν δὲ τι κλεμμαδίον μεγάρων κειμήλιον ἔρξοι Περὶ κλοπῆς.
 Ἦ μὲν ἐν ἀρνεῖῳ κερσῇ τροχάσσι σελήνῃ, D in γ
 Σώσεται ἀψὲς εἰς δῶμα καὶ εἰς χέρας εἰσιν ἀνακτῶ.
 570. Τάυρω δ' ἐμβεβαῦια παλμφοῖτῳ κερύεσσα D in γ
 Πέμπη πρὸς ἀναρὸν κτήμα βροτὸν, ἐδὲ τε ρῆμα
 Αὐτὸ κίχους, ἐδ' αὐτὸς ὀνησεται ἡλιθιῶ φῶρ
 Κέρδεσθ' ἀπαλέοιο δίκην ἰθὺσαν ὑποσχάν,
 Φεσῶ δ' εἰς δεκάτην τόδε μοι ταύροιο κέλευθον.
 575. Αἱ δ' ἄλλα καλαὶ καὶ ἀπήμονες ἀνέρι μοῖραι D in Π
 ἐδὲ τ' ἀνειρηνὴν ἐπάγχοι αἰδήτμονα θωήν
 Ἦν μὴ Ἄρει ξυνοῖο δέμης τετυχῇσι σελήνῃ.
 Ἦν δὲ κε δεικῆλοι διδυμῶν περσῇσιν ἀνασσα D in Π
 Ἐν τέτμοις μὲν * παῦρον δὲ νόῳ νοσφίξω πῆμα.
 580. Καρκίνῳ αὖ ἐφέπσσα φασεφόρῳ ἢ μὲν ἔλογρ D in Θ
 Ἄργυρος αἰγλήεις, ἀνάγει πάλιν εἰς τεὸν οἶκον
 Χρυσόντ' εὐλαμπῇ κτήσιν δ' ἀλιώσεται ἄλλην
 Ἦτις ἀν' ἐκ μεγάρων συλήσιν ἰχνεύσεται.
 Ἐν δὲ λέοντι ἔχῃσι μὲν πολυπατέτις αἰγλή D in Ω
 585. Μήνης ἡυκόμοιο τοτ' ἐ μάλα θαρσάλεός σοι D in πρ
 Αὐθῆσιν παλινόροτον εἰλεῖν κτέαρ. ἢ δὲ τε κέρην
 Ἀστράϊν δῖος κερσεφόρῳ ἀγέτα μήνη
 Δηθύνη κλόπιον κέρνιον δ' ἀναφαίνεται αὐλῆς D in Ϟ
 Δῆεις κ' ἢ χηλῇσιν ὁμοδρομέοι κερύεσσα. D in M Ϟ
 590. Εὐροῖς τ' ἢ καὶ ἐπ' ὀκταποδῇ βεβαῦια τύχῃσιν
 Σκορπίῳ. Ἦν δὲ γε τοξότεια δέμας αἰνὸν ἔχῃσι,
 Ὀκνῶνται, ἐρμαῖον δὲ πέλας φώρεσιν ἀνγροῖς.
 Δυοκέρως δ' ἢ κεν κλυτὰ τεύχεα παμφαίνῃσιν D in Ϟ
 Αἰγλήσιν Φιαρῇσι παλιτρεπτοῖο σελήνης
 595. Ἦτ' ἀν' ὀπταῖα πέλοι εὐρεσις. Ἐν δὲ κεν ἄστρον D in κ
 Τροχάει δῖος ἀγαυὴ θειαντίνη
 Ἐν δὲ σῶσιν ἀπολλυμένους κτεάνοιο.
 Οἷς δὲ καὶ παρναῖσιν ἐν ἰχθύσιν αἰθροπολέσας D in κ
 Εὐκερῶς μήνης, μόλις ὀφείτω ὅτι καὶ φῶρ
 * non verius non patitur, 600. Ἐκ

- Si autem rigido cum Saturno vel Marte circumferatur,
 §65. Sæpe vi ærumnosa vinculorum laborans,
 Ad mortem usque in custodia adamantina habebitur.
 Si vero aliquid pretiosæ supellectilis ædium furto pereat.
 In ariete cornuta currente luna,
 Mox servabitur, ac in domum manusque heri redibit.
- §70. In tauro autem dum incedit vicibus splendens luna,
 Immittit molesto furto hominem, neque enim facile
 Id recuperabis, neque juvabitur ipse stolidus fur,
 Lucri rapacis pœnam aperte subiturus,
 Decimam cave maxime tauri semitam:
- §75. Namque aliæ bonæ & innoxie sunt viro partes,
 Neque gravem & ignominiosam adducunt pœnam
 Si non cum Marte communi cursu pergat luna.
 Quum vero per signa geminorum transit Regina,
 Si invenias furem, exiguum æqua mente ferto damnum.
- §80. Cancrum quum insequitur lucifera, si auferatur
 Argentum splendidum, rursus in domum tuam adducit
 Fulgidum Aurum : possessionem deprædabitur aliam,
 Quæ ex ædibus furti vestigia indicaverit.
 Sed si validum leonem teneat splendens varia facie
- §80. Luna, bene comatum, tunc non valde confidenter tibi
 Dicam Te rem tuam recuperaturum : si vero puellam
 Astræam trajiciat cornifera candida luna,
 Longo tempore res furtiva morabitur: sed rursus apparebit
 Infestus prædo, in chelis quando decurrit cornuta luna.
- §90. Invenies etiam si in octipede incedere eam contingat
 Scorpio: At si teneat sagittarii corpus noxium,
 Periit, lucrum vero erit furibus perniciosus.
 Capricorni vero inclytum sidus si illuminetur
 Lucidis radiis per vices revertentis lunæ,
- §95. Licet tarda, tamen erit inventio. Sed si astrum
 Aquarii pertranseat illustris Theæ filia,
 Dubia erit perditæ rei recuperatio.
 In vernis piscibus si ætherem permeet
 Conspicua cornibus luna, vix referes quod fur

600. Εἰς παλάμας κεν ἔλοι, θαμέως δὲ κεν ἀμφὶ κλοπαίᾳ
 Εἰσαίοις, τὰ δὲ πολλαὶ πέλοντ' ἀνεμώλιοι αὐτῶς
 Μῦθοι ἐπαγγελίῃσι κενῶς θέλγοντες ἀκῆας.
 Εἰ δὲ σελήνῃ ξυὸν τρέβον ἐν κονέσῃ) cum
 Ἀστροῖς ἀγαλέοις, δῆεις κτέαρ. ἦν δὲ Φερύσιος planetis male-
 605. Ζηὶ κελαυνεφεί, κλόπιον κτέαρ ὀλλυται αὐτῶς. ficis & beneficis.
 Ἦν δ' ἰχθὺ Κρονίῳνα σελήνῃ ἀμαδίῃ
 Ἐν γενέθλῃ, παράδος μιν ἐπ' ἡγάθεον φαέθοντα
 Οὐ τι λίην φάρεσσι δ' ἐναίσιμα γίνεται ἐσθλά
 Τείρεα Κυπρογένεια καὶ αἰγλήης Διὸς ἀστῆρ
 Ἦδὲ καὶ ὠκυδρόμοιο Φερεπτέρῃ Ἑρμῶν.

ΜΑΞΙΜΟΥ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΧΩΝ ΠΕΠΛΗΡΩΤΑΙ
 ΒΙΒΛΙΟΝ ἝΝ.

600. In manus ceperit : Sæpe quidem de fure
 Inaudies, plerumque autem futuri sunt inanes
 Sermones, vano rumore qui aures demulceant.
 Si vero lunæ communis simul sit cursus cum festinantibus
 Malignis stellis, rem recipies : sed si cum benignis,
 605. Jovenebues cogente, resfurtiva simpliciter perit.
 Si vero habeat Saturnium luna simul incedens
 Cum nascitur, permitte ipsum divino Jovi,
 Neque enim furibus admodum utilia sunt aut faventia
 Astra Venus, & lucidi Jovis stella
 Vel etiam velocis alati Mercurii.

CAPUT XXVI.

De Philosophis SYRIANO, PROCLO ET MARINO.

*Syriani atq; monumenta, Index scriptorum in ejus commentariis ad Meta-
 physica Aristotelis laudatorum. Procli Lycii atq; Præceptores. Alii
 Procli, Marinus Procli discipulus, Alii Marini. Procli Liber de Pro-
 videntia & Fato & eo quod in nobis, ad Theodorum Mechanicum, nunc
 pri-*

mum Latinè editus ex veteri versione Guilelmi de Morbecka. 1. Excerpta ex libro inedito de decem dubitationibus circa Providentiam, 2. Excerpta inonobibli inediti de Malorum substantiâ, 3. De Procli Hymnis editis ac deperditis. Hymni quatuor Græce & Latine duo cum Hug. Grotii, duo cum Godfridi Otlearii τὸ μακαρίτης versione. 4. De Procli scriptis aliis editis: Theologia Platonica, 5. Institutione Theologica 6. libris duobus de moru, 7. Hypotyposi Astronomicar. Positionum, 8. Sphæra. 9. Paraphrasi terrabilis Ptolemai 10. Commentariis in primum Euclidis librum 10. In Hesiodi Opera & dies. 11. Chrestomathia Grammatica, 12. Argumentis XVIII, adversus Christianos de mundi aternitate. 13. Commentariis in Timæum, 14. Alcibiadem 15. & Policiam Platonis. 16. Index scriptorum in his Commentariis laudatorum, 17. Characteres Epistolici 18. De effectibus eclipsium Solis & Luna, 19. Scripta Procli inedita, 20. Deperdita, 21.

SYRIANUS Philoxeni F. Patria Alexandrinus, Philosophus eximius & post præceptorem Plutarchum Nestorii F. Atheniensis Scholæ magna gloria fuit, in qua Platoniam præcipue docuit Philosophiam & successore relicto Proclo discipulo, diem obiit circa annum Christi ut conjicio 450. Laudat hunc sæpe Proclus in suis Commentariis sub διδασκαλῆς & καθηγεμόν⁹ sui nōmine, & eodem tumulo ossa sua mortui ad Syriani corpus reponi iussit in suburbio Atheniensi ut narrat Marinus in Procli vita cap. 36. Defuncti ma-

LII

nes

- Proclus Theol. Platon. III. 18. pag 151. εἴρηται γὰρ περὶ τούτων ἡμῶν ἐν ἐνὶ τῶν μοναβιβλίων, ὅπου καὶ δεδείχαμεν τὴν μὲν ἀληθεῖαν τῷ φιλοσόφῳ σύνοχον. Damalcus inedito περὶ ἀρχῶν opere: καὶ τὸ τὸ εἶν ὅπου ὁ φιλόσοφος Πρόκλος ἐν τῷ μοναβιβλίῳ ἀπορήτων ἀξίωμα κέκληκεν τὸ κατὰ τὴν αἰδύνασαν ἐκείνη γυνῶσιν, ὡς ῥητὸν ἀξίωμα τὸ κατὰ τὴν ἤδη διαφθαρμένην. Hanc de substantiamali librum etiam in Bibl. quadam Patavina existere notat Tho. Galeus ad Jamblichum de Mysteriorum Egypt. pag. 201. Cæterum ex dubitationibus circa Providentiam habet Bessario quæ affert lib. II. contra calumniatorem Platonis cap. 9. *Quam obrem Proclus Igyptius, vir eximia singularisque doctrina in hunc modum necessitatem exponit, siue eam Providentia, siue Prædeterminationi siue Fato tribuerit. DEUS, inquit, res divisibiles indivisibiliter intelligit, quæ in tempore sunt, sine tempore: non necessarias necessario, minus abiles immutabiliter, longe omnia melius quam ordo ipsorum & ratio postulat.*

Libri V. Pars 4.

nes Iſidorus Philoſophus ἐπιτάφιον θυμιαθρίδα ſive thuribulum ſecum afferens cultu eſt proſecutus, teſte Damascio apud Photium Cod. 242. pag. 564. Scripta Syriani hæc memorat Svidas:

Εἰς Ὅμηρον ἕλκον ὑπόμνημα ἐν βιβλίοις ζ'. *Commentarium in Iliadis VII. diſtinctionum, in totum Homerum.*

Εἰς τὴν πολιτείαν Πλάτωνος, *in Remp. Platonis, libris IV.*

Εἰς τὴν Ὀρφέως Θεολογίαν, *in Orphei Theologiam libris II.*

Περὶ τῶν παρ' Ὀμήρῳ Θεῶν. * *De Diis apud Homerum.*

Συμφωνίαν Ὀρφέως, Πυθαγόρεα καὶ Πλάτωνος. *Conſenſum Orphei, Pythagoræ & Platonis.*

Περὶ τὰ λόγια *in Oracula (Chaldaica) libros X.*

Ex his omnibus nihil tulit ætatem, & fortasse Syrianus ille nunquam scripsit sed Proclus, in cujus scriptis eadem Svidas diſerte memorat, licet ex Marino conſtat Proclum anſam eorum ex Syriani ſcholis accepiſſe. *Timæum Platonium* commentariis illuſtratum à Syriano, ex Proclo in eundem Timæum patet, qui etiam laudat Præceptoris ſui *ſυμφωνίας γράμματα*, quibus conſenſum doctrinæ Platonice cum cæteris Philoſophis, præcipue antiquioribus Pythagoræ, Orpheo & Chaldaicis Oraculis perſecutus fuit. Cæterum hodie nihil eorum omnium, ſed tantummodo habemus Syriani (huius ut mihi perſvadeo) *commentarium in Hermogenis Rhetoris περὶ τῶν ὁνομάτων*, (de

* Apud Svidam legitur εἰς τὰ πρόκλῳ περὶ τῶν παρ' Ὀμήρῳ Θεῶν. Verum ſi quis cogitet Proclum fuiſſe juniorem Syriano, ejusque diſcipulum, & apud eundem Svidam in Πρόκλῳ videat ſcripta eadem plane memorari, ὑπόμνημα εἰς ἕλκον τὸν Ὅμηρον, εἰς τὴν πολιτείαν Πλάτωνος, εἰς τὴν Ὀρφέως Θεολογίαν, περὶ τῶν παρ' Ὀμήρῳ Θεῶν, *ſυμφωνίαν Ὀρφέως, Πυθαγόρεα καὶ Πλάτωνος* & περὶ τὰ λόγια, facile veniet illi in mentem cogitare, verba εἰς τὰ Πρόκλῳ vel eſſe notam marginalem Lectoris, memoriam Svidæ conſequentis & ad Proclum hæc referenda eſſe obſervantis: aut ſi verba Svidæ ſunt, quod tamen ægre mihi perſvadeo, ita intelligenda ſunt ut innuant Syrianum ſimul in hiſce Procli ſcriptis elaboraſſe, & ſub illius Præceptoris ſui ductu Proclum hæc elucubraſſe, aut ex ejus ore vel ſcriptis pleraque eorum repetiſſe. Hæc certe malim quam cum Joſeph ſiſta habere pro commentariis Syriani εἰς τὰ Πρόκλῳ, ac Syriano alicui juniore tribuare. Licet verum eſt fuiſſe Syrianum juniorem Philoſophum, æqualem Hegiz & Iſidori qui Marino ſuccceſſit, cujus meminit Damascius in Iſidori vita apud Photium Cod. 242. pag. 568. Παρῶν δὲ Συριανὸν καὶ Ἡγίαν ὁ Ἰſίδωρος, χρεῶν εἰς φιλοſοφίαν ὑποβρέχσαν ἀναſωſάσθαι. Omitto Syrianum Ducem in Ægypto, à quo gravia paſſus A. C. 355. S. Athanaſius, qui in Apologiis pro fuga atque alibi mentionem ejus facit,

quo dixilib. IV. c. 31.) Græce editum cum Hermogene & aliis Rhe-
toribus Venet. apud Aldum 1509. fol.

Præterea, sed Latine tantum, lucem viderunt Syriani *com-
mentarii in librum III. XIII. & XIV. Metaphysicorum Aristotelis*, in quibus hoc
in primis dat sibi negotii, ut Platonem suum adversus Aristotelis & Pe-
ripateticorum objectiones defendat. Prodierunt ex Hieronymi Bago-
lini interpretatione Venetiis 1558. 4. Græce nondum viderunt lucem
licet exstant MSS. in variis Bibliothecis Italiæ & Galliæ, etiam ex do-
ctissimi Holstenii beneficio in Bibliotheca Johannea hujus Urbis Hamb.
& quidem duobus foliis in extremo, Latinis editis auctiora. De Co-
dicibus Segvierianæ sive Coislinianæ Bibliothecæ vide Clariss. Mont-
fauconi Catalogum p. 221. seq. & 446. Observoq; in altero Codice
ibi eadem extare, quæ Bagolinus vel non habuit, vel in versione sua
omisit, atq; in Holsteniani MSti duabus postremis paginis exstant
de Providentia. Sive ut Græcus habet titulus: *Ἐἰς τὰ περὶ προνοίας τῶν
συνταλῶντα*. Incipit: *τῶν ὑσίων κατὰ Ἀριστοτέλην ἢ μὲν ἐστὶν ἀσώ-
ματός τε καὶ ἀνευ σώματος ἔδος ἢ αὐτὸν καὶ χωρὶς ἐνεργείας τις ὕστα
ἀπάσης δυνάμεως καὶ χωρὶς μὲν ἢ ὕσιν καὶ ὡς καλῶν δεῖ.*

Catalogus scriptorum à Syriano in Commen- tariis ad Metaphys. allegatorum, compositus à me ad paginas edit. Latinæ Venetæ.

- Æ**gyptii pag. 120. b.
Alexander Aphroditeus 52. b. 55. in Metaphysica 13. 17. b.
24. b. 28. 40. 61. b. 63. b. 71. 98. 101. b. 103. 116. b. 132.
Amelius 47. 61. b. 69. Platonicus. 88.
Anaxagoræ homœomeriæ. 67. b.
Antiquiores (i. e. Pythagorici) 88.
Antoninus permiscens Cleanthis & Longini opinionem 59.
Archedemus Stoicus. 59.
Archemenis quidam. 102. b. Archedemum legit Meurs. pag. 1240.
Bibl. Gr.
Archinus. 120. b.
Archytæ. 56. b. 91. b. 101. b.
Aristippus. 11. 55. b.

LII 2.

Aristo-

Aristoteles junior, expositor Aristotelis Philosophi. 55.

Aristotelis Philosophi in his qvæ de Philosophia Platonis. 93. b.

de Ideis libri duo. 123.

Metaphys. *α μετ* 1. 17. deridendi qvi pro spurio habent. *ibid.*

α ελεφαν I. 54.

β. 1. a.

γ. 22. 98.

sexto. 6. b.

septimo. 66. b.

nono hujus *περυματεως* 4. b.

decimo. 47. b. 65. b.

undecimo. 6. 8.

duodecimo qvi M. apud Græcos 41. 43. b. diversimo-

de liber ille distinguitur ac finitur. 98. 101. b.

decimo tertio. 7. qvi N. apud Græcos. 41. 43. b.

in Topicis 4. b. in Rhetoricis artibus 101.

Physices secundo 10. liber de reminiscencia. 98. b. in natu-
ralibus considerationibus. 122.

Analytica posteriora 23. demonstrativa. 98. de generatione
& corruptione, ex Eccello de universi naturâ hausit Aristote-
les. 109.

primus de partibus Animalium 25. b. Moralia. 98. secundo Po-
liticorum. 104.

Atticus. 59. Platonicus.

Boëthius peripateticus 59. b.

Brotinus 102. b.

Chaldæi. 120. b.

Chrysippus 59. 115. b.

Cléanthes. 59.

Comœdiarum scurrilitas. 112. b.

Cornutus. 59. b.

Cronius. 61. b.

Crotinus Pythagoricus. (an Brotinus?) 114.

Democritus 58. b. 86.

Democritici. 92.

Democritus (junior, Platonicus) 59.

Eccelus de universi natura. 109.

Elea-

- Eleatici ludi principes. 59.
 Empedocles Pythagoricus. 8. b. 23. & Orphicus 32. b. 33. b. 34. 39. 106.
 115. b. 117. b. 118.
 ejus sphaerus 8. b. 33. 117. b. Theologia ibid.
 Eudoxus. 67. b.
 Eurpius Pythagoricus 118. Euryticus. ibid. lege Eurytus.
 Heraclitus. 58. 98. b.
 Heraclitici. 58.
 Hesiodus 31. b.
 Hippasus. 71. b. 85. b.
 Homerus 19 104. seq. 121.
 Jamblichus 6. 20. 35. b. 65.
 Commentarius in Parmenidem Platonis 29. b.
 Collectio Pythagoricorum dogmatum. 57. b. liber quintus 90.
 septimus 83. b.
 Longinus. 59.
 Moderatus 91. b. ubi male Oderatus.
 Musaeus. 89.
 Nicomachus 91. b. ejus collectio Pythagoreorum dogmatum. 57. b.
 Numenius 61. b.
 Ocellus. Vide supra Eccellus.
 Oderatus (lege Moderatus) 91. b.
 Orpheus 7. 33. 59. b. 89. 114.
 Orphica, Pythagorica & Platonica principia eadem. 7. b. 9. 32. b. 59.
 b. 71.
 Parmenidei. 59.
 Poësis divina. 43. Poëta. 88.
 Philolaus. 71. b. 85. b. 88. b. 102. a. b.
 Philosophi statuantes materiam seipsam formare. 29.
 Philosophi Jonicae sectae naturales. 34.
 Plato, singulis fere paginis. Praeceptor. 47. 110. b. pater 49.
 sequitur Pythagoricos. 57. b.
 in Cratylo. 58.
 in Parmenide. 4. 20. 30. a. b. 32. b. 33. b. 35. b. 36. 67. 73. b. 102.
 b. 106. 108. a. b.
 Philebo. 7. 102. b.
 Phaedro 42. b. 58. b.

Aristoteles junior, expositor Aristotelis Philosophi. 55.

Aristotelis Philosophi in his quæ de Philosophia Platonis. 93. b.

de Ideis libri duo. 123.

Metaphys. *ἀ μεταφ.* 1. 17. deridendi qui pro spuris habent. *ibid.*

ἀ ἐλευθ. I. 54.

β. 1. a.

γ. 22. 98.

sexto. 6. b.

septimo. 66. b.

nono hujus *περυματείας* 4. b.

decimo. 47. b. 65. b.

undecimo. 6. 8.

duodecimo qui M. apud Græcos 41. 43. b. diversissimo.

de liber ille distinguitur ac finitur. 98. 101. b.

decimo tertio. 7. qui N. apud Græcos. 41. 43. b.

in Topicis 4. b. in Rhetoricis artibus 101.

Physices secundo 10. liber de reminiscencia. 98. b. in naturalibus considerationibus. 122.

Analytica posteriora 23. demonstrativa. 98. de generatione & corruptione, ex Eccello de universi naturâ hausit Aristoteles. 109.

primus de partibus Animalium 25. b. Moralia. 98. secundo Politicorum. 104.

Atticus. 59. Platonicus.

Boëthius peripateticus 59. b.

Brotinus 102. b.

Chaldæi. 120. b.

Chrysippus 59. 115. b.

Cléanthes. 59.

Comœdiarum scurrilitas. 112. b.

Cornutus. 59. b.

Cronius. 61. b.

Crotinus Pythagoricus. (an Brotinus?) 114.

Democritus 58. b. 86.

Democritici. 92.

Democritus (junior, Platonicus) 59.

Eccelus de universi natura. 109.

Elea.

Eleatici ludī principes. 59.

Empedocles Pythagoricus. 8. b. 23. & Orphicus 32. b. 33. b. 34. 39. 106.
115. b. 117. b. 118.

eius sphaerus 8. b. 33. 117. b. Theologia ibid.

Eudoxus. 67. b.

Eurpius Pythagoricus 118, Euryticus. ibid, lege Eurytus.

Heraclitus. 58. 98. b.

Heraclitici. 58.

Hesiodus 31. b.

Hippasus. 71. b. 85. b.

Homerus 19 104. seq. 121.

Jamblichus 6. 20. 35. b. 65.

Commentarius in Parmenidem Platonis 29. b.

Collectio Pythagoricorum dogmatum, 57. b. liber quintus 90.
septimus 83. b.

Longinus. 59.

Moderatus 91. b. ubi male Oderatus.

Musæus. 89.

Nicomachus 91. b. ejus collectio Pythagoreorum dogmatum. 57. b.

Numenius 61. b.

Ocellus. Vide supra Eccellus.

Oderatus (lege Moderatus) 91. b.

Orpheus 7. 33. 59. b. 89. 114.

Orphica, Pythagorica & Platonica principia eadem. 7. b. 9. 32. b. 59.
b. 71.

Parmenidei. 59.

Poësis divina. 43. Poëtæ. 88.

Philolaus. 71. b. 85. b. 88. b. 102. a. b.

Philosophi statuentes materiam seipsam formare. 29.

Philosophi Jonicæ sectæ naturales. 34.

Plato, singulis fere paginis. Præceptor. 47. 110. b. pater 49.
sequitur Pythagoricos. 57. b.

in Cratylo. 58.

in Parmenide. 4. 29. 30. a. b. 32. b. 33. b. 35. b. 36. 67. 73. b. 102.
b. 106. 108. a. b.

Philebo. 7. 102. b.

Phædro 42. b. 58. b.

Aristoteles junior, expositor Aristotelis Philosophi. 55.

Aristotelis Philosophi in his qvæ de Philosophia Platonis. 93. b.

de Ideis libri duo. 123.

Metaphys. α μὲν 1. 17. deridendi qvi pro spuris habent. ibid.

α εἰς 1. 54.

β. 1. a.

γ. 22. 98.

sexta. 6. b.

septimo. 66. b.

nono hujus περὶ μαθηματικῶν 4. b.

decimo. 47. b. 65. b.

undecimo. 6. 8.

duodecimo qvi M. apud Græcos 41. 43. b. diversimo.

de liber ille distinguitur ac finitur. 98. 101. b.

decimo tertio. 7. qvi N. apud Græcos. 41. 43. b.

In Topicis 4. b. in Rhetoricis artibus 101.

Physices secundo 10. liber de reminiscencia. 98. b. in naturalibus considerationibus. 122.

Analytica posteriora 23. demonstrativa. 98. de generatione & corruptione, ex Eccello de universi naturâ hausit Aristoteles. 109.

primus de partibus Animalium 25. b. Moralia. 98. secundo Politicorum. 104.

Atticus. 59. Platonicus.

Boëthius peripateticus 59. b.

Brotinus 102. b.

Chaldæi. 120. b.

Chrysippus 59. 115. b.

Cléanthes. 59.

Comœdiarum scurrilitas. 112. b.

Cornutus. 59. b.

Cronius. 61. b.

Crotinus Pythagoricus. (an Brotinus?) 114.

Democritus 58. b. 86.

Democritici. 92.

Democritus (junior, Platonicus) 59.

Eccelus de universi naturâ. 109.

Elca.

Eleatici ludi principes. 59.

Empedocles Pythagoricus, 8. b. 23. & **Orphicus** 32. b. 33. b. 34. 39. 106.
115. b. 117. b. 118.

ejus **sphaerus** 8. b. 33. 117. b. **Theologia** ibid.

Eudoxus. 67. b.

Eurpius Pythagoricus 118, **Euryticus.** ibid, lege **Eurytus.**

Heraclitus. 58. 98. b.

Heraclitici. 58.

Hesiodus 31. b.

Hippasus. 71. b. 85. b.

Homerus 19 104. seq. 121.

Jamblichus 6. 20. 35. b. 65.

Commentarius in Parmenidem Platonis 29. b.

Collectio Pythagoricorum dogmatum, 57. b. **liber quintus** 90.
septimus 83. b.

Longinus. 59.

Moderatus 91. b. ubi male **Oderatus.**

Musaeus. 89.

Nicomachus 91. b. ejus **collectio Pythagoreorum dogmatum.** 57. b.

Numenius 61. b.

Ocellus. Vide supra **Eccellus.**

Oderatus (lege **Moderatus**) 91. b.

Orpheus 7. 33. 59. b. 89. 114.

Orphica, Pythagorica & Platonica principia eadem. 7. b. 9. 32. b. 59.
b. 71.

Parmenidei. 59.

Poësis divina. 43. **Poëtz.** 88.

Philolaus. 71. b. 85. b. 88. b. 102. a. b.

Philosophi statuantes materiam seipsam formare. 29.

Philosophi Jonica sectæ naturales. 34.

Plato, singulis fere paginis. **Præceptor.** 47. 110. b. **pater** 49.

sequitur **Pythagoricos.** 57. b.

in **Cratylo.** 58.

in **Parmenide.** 4. 20. 30. a. b. 32. b. 33. b. 35. b. 36. 67. 73. b. 102.
b. 106. 108. a. b.

Philebo. 7. 102. b.

Phædro 42. b. 58. b.

Plato Phædone 58. b. 67. 78. b. 104. b. 108.

Protagora 21. 128. 19. b.

Theæteto 28. 58. 115.

Epistolis 66. 102. b.

in Sophista 4. 105. b. 106.

in Timæo 3. 30. 42. b. 45. 117.

de Rep 42. b. 56. 102. b.

libro decimo. 58. b.

Platonici 44. 45. 56. b. 61. a. b. 71. 97. notionibus divissimi 99. b.

Platonica, Orphica, Pythagorica principia eadem sunt 7. b. 43. 71.

Plotinus. 6. 20. 35. b. 65.

consideratione de intellectu, & de speciebus & de ente 29. b.

Plutarchus Platonici 59.

Porphyrus 20. 35. b. 61. b.

Pythagoras 32. b. 33. 42. 59. b. 85. 102. b. 104. 114. 120. b. 120.

in sacro sermone 7. 71. b. 83. b. 108. b.

Pythagorei 7. 8. b. 20. 23. 26. b. 32. b. 34. 37. b. 41. b. 43. 44. 45. 49. 56.

b. 57. 58. a. b. 59. 72. a. b. 73. b. 81. b. 84. b. 85. a. b. 91. b. 97. 108.

110. b. 111. 113. 114. 115. b. 120. a. b. 121.

ἀντισμαρτίνος 71. b. quæ Pythagoræ doctrinario 91.

Simonides 112. b.

Severus (Platonici) 44.

Socrates simus & ventrosus 103.

Socratici 58.

Speusippus 84. b.

Stoici 6. 21. b. 44. 58. b. 59. 83. b.

Syriani scopus est ostendere quomodo Platonici & Pythagorici

Aristotelis objectionibus possit occurrere 1. b. commentarios in

secundum Metaphys. allegat 46. admiratur Aristotelem neque

tamen eum præceptorem agnoscit. 41.

Thales 9.

Theologi 18. b. 10. 31. b. 47. b. 113. b. 114.

Theophrastus 120. b.

Timæus 47. b. Pythagorici 56. b. 59. 109. per hunc Peripatetica.

Philosophia plurimum de divinis loquitur id.

Timolaus 7.

Xenocrates 71. 72. 84. b.

Sy-

Syriani discipulus genuinus & in schola Athaniensi successor fuit PROCLUS Lycius, cujus vitam scripsit qui Proclo deinde successit Marinus Neapolitanus. Eam dimidia parte mancā cum nescio cujus versione Latina vulgavit primus Gvil. Xylander, additam Marci Antonini præclaris, quibus se ipsum monet, libellis. Tiguri 1558. 8. apud Andreā Gesnerum. Recusa deinde ibidem utraqve lingua cum eodem M. Antonino est A. 1599. 8. & sex libris Theologicæ Platonice præmissa ab Æmilio Porto, Hamburg. 1618. fol. Nam Latinam editionem Lugdunensem apud Jo. Tornæsium 1559. 12. & Bibl. Illustrissimimi Principis, Ottonis Henrici, & quam non memini me videre memorat autem Catalogus Bodlejanus Lugdunensem alteram A. 1626. 8. libenter omitto. Integram dare Holstenius cum voluisset, fato prohibitus locum mihi dedit, qui ex Codice Gudiano descriptam supplevi, ac cum versione mea & notis separatim edidi Hamburg. 1700. 4. recusam deinde ad calcem Bibliothecæ meæ Latinæ, Londin. 1703. 8. Est autem scriptum lectu jucundum illis qui res Philosophorum illius ætatis cognoscere voluerint, totumque ita comparatum, ut ex virtutibus Procli, quarum omnes gradus eum implevisse contendit, vere felicem eum fuisse colligat. Hinc etiam libello titulum fecit *περὶ εὐδαιμονίας*, sive *περὶ εὐδαιμονίας*, de felicitate. Cum enim sub notis illis quatuor Cardinalibus, omne genus virtutum complectatur, Prudentia, Fortitudo, Justitia ac Temperantia, id scilicet agit Marinus, ut his virtutibus universis enituisse Proclum doceat gradu primū infimo qui ipsi est Physicus ita ut prudentia bonus habitus sensuum, fortitudine robur, per temperantiam pulchritudo, per justitiam valetudo integra corpusque bene sanum quo ille usus est significetur. Deinde similiter conspicuos in ipso fuisse docet virtutum gradus sese excipientes ad summum usque, Ethicarum, Politicarum, purgatoriarum, purgativeque jam ac defæcati animi, tum contemplatarum ac Theurgicarum denique. Nihil præterea intermittit eorum quæ ad studia ejus & amicitias atque alia narratione digna pertinent, quibus laudes ejus celebrentur. Verum hæc qui cognoscere voluerit, libellum Marini, non est enim admodum prolixus, consulat. Neque mihi placet hoc loco repetere quæ vel ad illustrandum Marinum, vel ad ætatem Procli constituendam alibi dixi,

* Timæus Locrus pag. 564. edit. Galei, pulchritudinem cum justitia confert, & cum temperantia sanitatem.

Plato Phædone 58. b. 67. 78. b. 104. b. 108.

Protagora 21. 28. 10. b.

Theæteto 28. 58. 115.

Epistolis 66. 101. b.

in Sophista 4. 105. b. 106.

in Timæo 3. 30. 42. b. 45. 117.

de Rep 42. b. 56. 102. b.

libro decimo. 58. b.

Platonici 44. 45. 56. b. 61. a. b. 71. 97. notionibus ditissimi 99. b.

Platonica, Orphica, Pythagorica principia eadem sunt 7. b. 43. 71.

Plotinus. 6. 20. 35. b. 65.

consideratione de intellectu, & de speciebus & de ente 29. b.

Plutarchus Platonicus 59.

Porphyrus 20. 35. b. 61. b.

Pythagoras 32. b. 33. 42. 59. b. 85. 102. b. 104. 114. 120. b. 120.

in sacro sermone 7. 71. b. 83. b. 108. b.

Pythagorei 7. 8. b. 20. 23. 26. b. 32. b. 34. 37. b. 41. b. 43. 44. 45. 49. 56.

b. 57. 58. a. b. 59. 72. a. b. 73. b. 81. b. 84. b. 85. a. b. 91. b. 97. 108.

110. b. 111. 113. 114. 115. b. 120. a. b. 121.

ἀνεσματικῇ, 71. b. qvi ex Pythagoræ doctrinario 91.

Simonides 112. b.

Severus (Platonicus) 44.

Socrates simus & yentrosus 103.

Socratici 58.

Speusippus 84. b.

Stoici 6. 21. b. 44. 58. b. 59. 83. b.

Syriani scopus est ostendere qvomodo Platonicus & Pythagoricus

Aristotelis objectionibus possit occurrere 1. b. commentarios in

secundum Metaphys. allegat 46. admiratur Aristotelem neqv-

tamen eum Præceptorem agnoscit. 41.

Thales 9.

Theologi 18. b. 10. 31. b. 47. b. 113. b. 114.

Theophrastus 120. b.

Timæus 47. b. Pythagoricus. 56. b. 59. 109. per hunc Peripatetica.

Philosophia plurimum de divinis loquitur id.

Timolaus 7.

Xenocrates 71. 72. 84. b.

Sy-

Syriani discipulus genuinus & in schola Athaniensi successor fuit PROCLUS Lycius, cujus vitam scripsit qui Proclo deinde successit Marinus Neapolitanus. Eam dimidia parte mancā cum nescio cujus versione Latina vulgavit primus Gvil. Xylander, additam Marci Antonini præclaris, quibus se ipsum monet, libellis. Tiguri 1558. 8. apud Andreā Gesnerum. Recusa deinde ibidem utraqve lingua cum eodem M. Antonino est A. 1599. 8. & sex libris Theologicæ Platonice præmissa ab Æmilio Porto, Hamburg. 1618. fol. Nam Latinam editionem Lugdunensem apud Jo. Tornæsium 1559. 12. è Bibl. Illustrissimimi Principis, Ottonis Henrici, & quam non memini me videre memorat autem Catalogus Bodlejanus Lugdunensem alteram A. 1626. 8. libenter omitto. Integram dare Holstenius cum voluisset, fato prohibitus locum mihi dedit, qui ex Codice Gudiano descriptam supplevi, ac cum versione mea & notis separatim edidi Hamburg. 1700. 4. recusam deinde ad calcem Bibliothecæ meæ Latinæ, Londin. 1703. 8. Est autem scriptum lectu jucundum illis qui res Philosophorum illius ætatis cognoscere voluerint, totumque ita comparatum, ut ex virtutibus Procli, quarum omnes gradus eum implevisse contendit, vere felicem eum fuisse colligat. Hinc etiam libello titulum fecit *πρόκλος* sive *πρόξ ἐυδαιμονίας*, de felicitate. Cum enim sub notis illis quatuor Cardinalibus, omne genus virtutum complectatur, Prudentia, Fortitudo, Justitia ac Temperantia, id scilicet agit Marinus, ut his virtutibus universis enituisse Proclum doceat gradu primū infimo qui ipsi est Physicus ita ut prudentia bonus habitus sensuum, fortitudine robur, per temperantiam pulchritudo, per justitiam valetudo integra corpusque bene sanum quo ille usus est significetur. Deinde similiter conspicuos in ipso fuisse docet virtutum gradus sese excipientes ad summum usque, Ethicarum, Politicarum, purgatoriarum, purgatiqve jam ac defæcati animi, tum contemplatarum ac Theurgicarum deniqve. Nihil præterea intermittit eorum quæ ad studia ejus & amicitias atqve alia narratione digna pertinent, quibus laudes ejus celebrentur. Verum hæc qui cognoscere voluerit, libellum Marini, non est enim admodum prolixus, consulat. Neque mihi placet hoc loco repetere quæ vel ad illustrandum Marinum, vel ad ætatem Procli constituendam alibi dixi,

* Timæus Locrus pag. 564. edit. Galei, pulchritudinem cum justitia confert, & cum temperantia sanitatem.

- Plato Phædone 58. b. 67. 78. b. 104. b. 108.
 Protagora 21. 28. 19. b.
 Theæteto 28. 58. 115.
 Epistolis 66. 101. b.
 in Sophista 4. 105. b. 106.
 in Timæo 3. 30. 42. b. 45. 117.
 de Rep 42. b. 56. 102. b.
 libro decimo. 58. b.
 Platonici 44. 45. 56. b. 61. a. b. 71. 97. notionibus ditissimi 99. b.
 Platonica, Orphica, Pythagorica principia eadem sunt 7. b. 43. 71.
 Plotinus, 6. 20. 35. b. 65.
 consideratione de intellectu, & de speciebus & de ente 29. b.
 Plutarchus Platonici 59.
 Porphyrius 20. 35. b. 61. b.
 Pythagoras 32. b. 33. 42. 59. b. 85. 102. b. 104. 114. 120. b. 120.
 in sacro sermone 7. 71. b. 83. b. 108. b.
 Pythagorei 7. 8. b. 20. 23. 26. b. 32. b. 34. 37. b. 41. b. 43. 44. 45. 49. 56.
 b. 57. 58. a. b. 59. 72. a. b. 73. b. 81. b. 84. b. 85. a. b. 91. b. 97. 108.
 110. b. 111. 113. 114. 115. b. 120. a. b. 121.
 ἀκυσματικῶν 71. b. qvi ex Pythagoræ doctrinario 91.
 Simonides 112. b.
 Severus (Platonici) 44.
 Socrates limus & ventrosus 103.
 Socratici 58.
 Speusippus 84. b.
 Stoici 6. 21. b. 44. 58. b. 59. 83. b.
 Syriani scopus est ostendere qvomodo Platonici & Pythagorici
 Aristotelis objectionibus possit occurrere 1. b. commentarios in
 secundum Metaphys. allegat 46. admiratur Aristotelem neque
 tamen eum Præceptorem agnoscit. 41.
 Thales 9.
 Theologi 18. b. 20. 31. b. 47. b. 113. b. 114.
 Theophrastus 120. b.
 Timæus 47. b. Pythagoricus 56. b. 59. 109. per hunc Peripatetica.
 Philosophia plurimum de divinis loquitur id.
 Timolaus 7.
 Xenocrates 71. 72. 84. b.

Syriani discipulus genuinus & in schola Athaniensi successor fuit PROCLUS Lycius, cujus vitam scripsit qvi Proclo deinde successit Marinus Neapolitanus. Eam dimidia parte mancā cum nescio cujus versione Latina vulgavit primus Gvil. Xylander, additam Marci Antonini præclaris, qvibus se ipsum monet, libellis. Tiguri 1558. 8. apud Andream Gesnerum. Recusa deinde ibidem utraqve lingua cum eodem M. Antonino est A. 1599. 8. & sex libris Theologicae Platonicae præmissa ab Æmilio Porto, Hamburg. 1618. fol. Nam Latinam editionem Lugdunensem apud Jo. Tornæsium 1559. 12. è Bibl. Illustrissimimi Principis, Ottonis Henrici, & quam non memini me videre memorat autem Catalogus Bodlejanus Lugdunensem alteram A. 1626. 8. libenter omitto. Integram dare Holstenius cum voluisset, fato prohibitus locum mihi dedit, qvi ex Codice Gudiano descriptam supplevi, ac cum versione mea & notis separatim edidi Hamburg. 1700. 4. recusam deinde ad calcem Bibliothecæ meæ Latinæ, Londin. 1703. 8. Est autem scriptum lectu jucundum illis qvi res Philosophorum illius ætatis cognoscere voluerint, totumque ita comparatum, ut ex virtutibus Procli, quarum omnes gradus eum implevisse contendit, vere felicem eum fuisse colligat. Hinc etiam libello titulum fecit *περὶ τῆς εὐδαιμονίας, de felicitate*. Cum enim sub notis illis qvatuor Cardinalibus, omne genus virtutum complectatur, Prudentia, Fortitudine, Justitia ac Temperantia, id scilicet agit Marinus, ut his virtutibus universis enituisse Proclum doceat gradu primū infimo qvi ipsi est Physicus ita ut prudentia bonus habitus sensuum, fortitudine robur, per temperantiam pulchritudo, per justitiam valetudo integra corpusque bene sanum quo ille usus est significetur. Deinde similiter conspicuos in ipso fuisse docet virtutum gradus sese excipientes ad summum usque, Ethicarum, Politicarum, purgatoriarum, purgatique jam ac defæcati animi, tum contemplatarum ac Theurgicarum denique. Nihil præterea intermittit eorum qvæ ad studia ejus & amicitias atqve alia narratione digna pertinent, qvibus laudes ejus celebrentur. Verum hæc qvi cognoscere voluerit, libellum Marini, non est enim admodum prolixus, consulat. Neqve mihi placet hoc loco repetere qvæ vel ad illustrandum Marinum, vel ad ætatem Procli constituendam alibi dixi,

* Timæus Locrus pag. 564. edit. Galei, pulchritudinem cum justitia confert, & cum temperantia sanitatem.

Plato Phædone 58. b. 67. 78. b. 104. b. 108.

Protagora 21. 28. 19. b.

Theæteto 28. 58. 115.

Epistolis 66. 102. b.

in Sophista 4. 105. b. 106.

in Timæo 3. 30. 42. b. 45. 117.

de Rep 42. b. 56. 102. b.

libro decimo. 58. b.

Platonici 44. 45. 56. b. 61. a. b. 71. 97. notionibus ditissimi 99. b.

Platonica, Orphica, Pythagorica principia eadem sunt 7. b. 43. 71.

Plotinus. 6. 20. 35. b. 65.

consideratione de intellectu, & de speciebus & de ente 29. b.

Plutarchus Platonici 59.

Porphyrus 20. 35. b. 61. b.

Pythagoras 32. b. 33. 42. 59. b. 85. 102. b. 104. 114. 120. b. 120.

in sacro sermone 7. 71. b. 83. b. 108. b.

Pythagorei 7. 8. b. 20. 23. 26. b. 32. b. 34. 37. b. 41. b. 43. 44. 45. 49. 56.

b. 57. 58. a. b. 59. 72. a. b. 73. b. 81. b. 84. b. 85. a. b. 91. b. 97. 108.

110. b. 111. 113. 114. 115. b. 120. a. b. 121.

ἀντισμαρτικῇ 71. b. qui ex Pythagoræ doctrinario 91.

Simonides 112. b.

Severus (Platonici) 44.

Socrates simus & ventrosus 103.

Socratici 58.

Speusippus 84. b.

Stoici 6. 21. b. 44. 58. b. 59. 83. b.

Syriani scopus est ostendere quomodo Platonici & Pythagorici

Aristotelis objectionibus possit occurrere 1. b. commentarios in

secundum Metaphys. allegat 46. admiratur Aristotelem neque

tamen eum Praeceptorem agnoscit. 41.

Thales 9.

Theologi 18. b. 20. 31. b. 47. b. 113. b. 114.

Theophrastus 120. b.

Timæus 47. b. Pythagoricus. 56. b. 59. 109. per hunc Peripatetica.

Philosophia plurimum de divinis loquitur id.

Timolaus 7.

Xenocrates 71. 72. 84. b.

Sy-

Syriani discipulus genuinus & in schola Athaniensi successor fuit PROCLUS Lycius, cujus vitam scripsit qvi Proclo deinde successit Marinus Neapolitanus. Eam dimidia parte mancā cum nescio cujus versione Latina vulgavit primus Gvil. Xylander, additam Marci Antonini præclaris, qvibus se ipsum monet, libellis. Tiguri 1558. 8. apud Andream Gesnerum. Recusa deinde ibidem utraqve lingua cum eodem M. Antonino est A. 1599. 8. & sex libris Theologicæ Platonice præmissa ab Æmilio Porto, Hamburg. 1618. fol. Nam Latinam editionem Lugdunensem apud Jo. Tornæsum 1559. 12. è Bibl. Illustrissimimi Principis, Ottonis Henrici, & qvam non memini me videre memorat autem Catalogus Bodlejanus Lugdunensem alteram A. 1626. 8. libenter omitto. Integram dare Holstenius cum voluisset, fato prohibitus locum mihi dedit, qvi ex Codice Gudiano descriptam supplevi, ac cum versione mea & notis separatim edidi Hamburg. 1700. 4. recusam deinde ad calcem Bibliothecæ meæ Latinæ, Londin. 1703. 8. Est autem scriptum lectu jucundum illis qvi res Philosophorum illius ætatis cognoscere voluerint, totumqve ita comparatum, ut ex virtutibus Procli, quarum omnes gradus eum implevisse contendit, vere felicem eum fuisse colligat. Hinc etiam libello titulum fecit *πρόκλητος* sive *περὶ εὐδαιμονίας*, de felicitate. Cum enim sub notis illis qvatuor Cardinalibus, omne genus virtutum complectatur, Prudentia, Fortitudine, Justitia ac Temperantia, id scilicet agit Marinus, ut his virtutibus universis enituisse Proclum doceat gradu primū infimo qvi ipsi est Physicus ita ut prudentia bonus habitus sensuum, fortitudinē robur, per temperantiam pulchritudo, per justitiam valetudo integra corpusqve bene sanum quo ille usus est significetur. Deinde similiter conspicuos in ipso fuisse docet virtutum gradus sese excipientes ad summum usqve, Ethicarum, Politicarum, purgatoriarum, purgatiqve jam ac defæcati animi, tum contemplatarum ac Theurgicarum deniqve. Nihil præterea intermittit eorum qvæ ad studia ejus & amicitias atqve alia narratione digna pertinent, qvibus laudes ejus celebrentur. Verum hæc qvi cognoscere voluerit, libellum Marini, non est enim admodum prolixus, consulat. Neqve mihi placet hoc loco repetere qvæ vel ad illustrandum Marinum, vel ad ætatem Procli constituendam alibi dixi,

* Timæus Locrus pag. 564. edit. Galei, pulchritudinem cum justitia confert, & cum temperantia sanitatem.

dixi, tantum observo præter ibi à me notata sic Virtutes quatuor Cardinales in argumentum laudis sumsisse Agathonem ubi Deum Amorem celebrat apud Platonem in Convivio pag. 325. Dionem Chrysostomum ubi laudare instituit Trajanum Imp. dissertatione III. de Regno pag. 37. seq. Aristidem quando ab eo laudatur Marcus Antoninus, Tomi I. Oratione X. Jamblichum denique cap. 29 - 32. in vita Pythagoræ ubi in laudes Philosophi illius excurret.

Obiit Proclus Athenis anno Christi 485. ætatis 75. à Juliano * Imperio 124. ut emendandus sit vir summus Joannes Keplerus, qui Cedrenum secutus, Proclum sub Constantino, Maxentio ac Juliano ait vixisse pag. 245. Harmoniæ Mundi. Sed gravius etiam errant ii, qui Marinum Procli discipulum confundunt cum Marino Tyrio, quem in Geographia sua castigat Claudius Ptolemæus, et aut qui Plutarchum Syriani & Procli præceptorem eundem cum Plutarcho Chæronensi faciunt, atque inde Proclum etiam ad vicina Trajanæ tempora reducunt. Sed quo facilius sit erroribus hujusmodi occurrere, eosque evitare, age Proclus varios itemque Marinos paullo distinctus recenseamus.

Procli varii, nostro antiquiores.

Calpurnius Proclus, in veteri inscriptione Ancyra; apud doctiss. Montfauconum pag. 161. Palæographiæ Græcæ.

Clau-

* Marinus cap. 36. Vita Procli: ἐτελεύτησε δὲ τῷ δ' κ' κ' ε' αὖτὸ τῆς Ἰουλιανῆς βασιλείας, ἀρχοντὶ Ἀθῆναις Νικαγόρῃ τῷ νεωτέρῃ, μὲν κατὰ μὲν Ἀθηναίους μνησιῶν ε' 15', κατὰ δὲ Ῥωμαίους Ἀπριλίῳ ε' 15'. Scholion in MS. adjectum monet non de Juliano Apostata sed de alio nescio quo Juliano verba Marini accipienda esse, ὅτι τὸν παραβαίντην Ἰουλιανὸν λέγει, αὐτὸν ἐν Ἀθῆναις κληρωτὸν ἀρχοντα. Sed hoc scholion falsum esse non dubito. Nam in Juliano Imp. tempus optime congruit, & nomen βασιλείας, nec mirum Philosopho pagano Marino, natione Syro, sanctissimam fuisse Apostatæ memoriam, ut ab illius Imperio quandam veluti Epocham repetere voluerit, qui tantis beneficiis & honoribus affecerat Philosophos, & ipse non mediocriter in Philosophia profecerat. Etiam in more positum Orientalibus, xram ducere ab exortu Principis alicujus qui de ipsis esset præclare meritis, eamque producere quam diutissime liceret, donec alterius majore beneficio prioris recordationem veluti deleterent, ut bene observavit Joh. Harduinus in Chronologia Vet. Testamenti, Alioqui Syris & aliis Asiæ populis solenne est annos ab Alexandri Macedonis regno numerare, ut notat Andreas Masius præfat. ad librum Moysi Barcephæ de Paradiso, & illustris Vir Henricus Notius libro de Epochis Syro-Macedonum.

Claudius Aurelius Proclus Heros in antiquo marmore Oxoniensi pag. 299. edit. Humfredi Prideaux. Hujus fortasse filiam *Ἡρώδα* *Ἡρώδα* vides memorari in numo veteri apud Clariss. Segvinum p. 61. & 74. Nisi ea propius alligit Julium Proclum, à Commodò Imp. una cum suis, ut narrat Lampridius, interfectum.

Claudius Proclus Sophista Smyrnæus & Prætor tempore M. Aurelii Antonini, cujus fit mentio in numis, ut in illo quem exhibet Vir illustris Ezech. Spanhemius de Vesta & Prytanibus Græcorum. Tom. V. thesauri Rom. Græviani p. 701. * Vide Godfr. Olearii. τῆ μακαρίτη notes ad Philostratum p. 602.

Proclus ab A.C. 434. Patriarcha *CPolitæus* A.C. 446. defunctus, de cujus vita & scriptis dicam infra capite XXVIII.

Proclus Siccensis, Afer, *Grammaticus* quo præceptore usus est M. Antoninus ut narrat in hujus vita Julius Capitolinus cap. 2. Videtur hic Proclus ille esse qui sui temporis doctissimus Grammaticus Trebellio Pollioni dicitur in Æmiliano Tyranno.

Julius Proclus quem Commodus Imp. jussit cum suis interfici, teste Ælio Lampridio in ejus vita cap. 7. Hunc suspicor esse Proculum ad quem rescripsit Marcus & Verus.

Proclus sive Proculus, inter *Jurisconsultos* memoratus apud Ælium Lampridium sive quisque locum illum Lampridio intrusit in Alexandro Severo cap. 68. Certe ad Alexandri Severi tempora referri non potest, si is est Proculus à quo Proculiani, magna auctoritate Jctus Neronis tempore, ut constat ex Pomponio lib. I. D. de orig. juris tit. 2. ubi narrat successorem hujus Proculi Pegasum fuisse præfectum Urbi temporibus Vespasiani Imp.

Proclus *προκλήτης* sive Proculejus, Themisonis F. *Laodicea* in Syria hierophanta, scripsit Svida teste *Θεολογίαν*. *Εἰς τὴν παρ' Ἡσιόδα τῆς Πανδώρας μῦθον*. *Εἰς τὰ χρυσᾶ ἔπη*. *Εἰς τὴν Νικομαχεύου πύλην τῆς Ἀριθμητικῆς*. Et alia quædam Geometrici argumenti.

Larginus Proclus, qui in Germania prædixit mortem Domitiani Imperatoris. Vide Xiphilinum pag. 225.

Enclianus Proclus Senator Rom. sub eodem Domitiano, de quo Xiphilinus pag. 222.

Proclus Mallotes (*Μαλλώτης*) Cilix Philosophus Stoicus. Scripsit eodem Svida teste *ὑπόμνημα τῶν Διογένης σοφισμάτων*, & adversus Epicu-

M m m

curum. Hujus ut opinor mentionem facit Proclus Lycius in Timaeum Platonis p. 166. ἀτρεπτα, ἀρετὴ μὲν τὰ ἔργα, ὡς περὶ δὲ τῶν ἑσχαίων προκλήου τε ὁ Μαλλώτης καὶ Φιλονίδης ἐμήκασι, τοῖς δὲ νεωτέροις οἱ ἀπὸ Πλατῶν πάντες Πλαταῖνικοί. Incertum quisnam Proclus à Nerone jussus cum Virginio Rufo venas sibi praecidere.

Proclus Mallocoes alter, Stoicus & ipse, Svidæ memoratus.

Proclus Medicus Methodicus. Infra, in Rhegino.

Proclus Metapontinus, cujus inter Pythagoricos Philosophos Svidas capite ultimo vitæ Pythagoræ mentionem facit.

Proclus sive Proculus Montanista σπυδαῖος Μοντανῆς adversus quem scripsit Cajus * presbyter Romanus σπυδαῖον διάλεξιν teste Photio Cod. XLVIII. Meminit & Eusebius H. 25. & III. 31. Hist. sed & Hieron. de S. E. cap 59. & Theodorus III. 2. de hæreticis fabulis κατὰ δὲ Πατροκλέους τῆς αὐτῆς αἰρέσεως (de Montanistis ibi sermo est) προσατέυσαντες συνέγραψε Γαῖος. Ubi pro Patrocle legendum esse Proclum, multi jam notarunt. Uti vicissim apud Svidam in παρόβυσον pro προκλέους legendum Πατροκλέους ex Harpocrate. Hic auctor Proclianorum sive Montanistarum κατὰ Proclum, cujus meminit scriptor appendicis ad Tertull. de præscript. c. 52. Accesserunt alii hæretici qui dicuntur secundum Phrygas: sed eorum non una doctrina est. Sunt enim qui κατὰ Proclum dicuntur, sunt qui secundum Æschinem pronuntiantur. Hi habent aliam communem blasphemiam, aliam blasphemiam non communem sed peculiarem & suam. Est communem quidem illam, qua in Apostolis quidem dicunt Spiritum S. fuisse, Paracletum non fuisse: & qua dicunt Paracletum plura in Montano dixisse quam Christum in Evangelium protulisse, nec tantum plura, sed etiam meliora atque majora. Quænam blasphemiam illorum non communis fuerit, non addit, de Montanistis secundum Æschinem monere contentus, eos adjesisse etiam has, ut dicerent Christum ipsum esse Filium & Patrem. Procliani inter hæreticos qui cum ad Ecclesiam accedunt rebaptizandi sunt, referuntur à Gennadio de Eccles. dogmatibus cap. 52. Nescio an ab his diversi sint Proclianitæ de quibus Auder Prædestinatic. LX. licet illos à Proclino ** nomen ait accepisse. Dicunt isti Dei Filium se peripisse in terris, sicut Rophælem Angelum aut Gabrielem, non carne assumptum sed visa. Alia sunt quæ Proclianitis Phila-

* Confer Stephanum le Moine ad Varia sacra p. 939. seq.

** Proclini alterius, Platonici mentio apud Porphyrium in Plotini vita.

strius c. 56. tribuit, faciens eos discipulos Seleuci & Hermia (qui Tertulliano Hermogenes:) *Alii sunt discipuli horum qui Proclianisæ appellantur & Hermiotisæ. Addunt etiam diversos errores, docentes quod in Ezechiele Propheta a) scriptum est de quatuor animalibus, quod Leonem vagam esse Partiborum, b) vitulum Egyptiorum, aquilam Romanorum, hominem vero piissimum tenere similitudinem arbitrantur. Hi Sipientia libro utuntur Sirach illius. c) qui scripsit post Salomonem, id est post multa tempora librum unum Sipientia. Christum autem in carne venisse negantes, d) resurrectionem, & iudicium non sperantes, de virgine natum eum non credentes, qui in locis e) Galatiæ commorantur, & ut vulpes latitantes, plurimos depradantur, sicut Solomon testatus est dicens: f) Prendite nobis vulpes minimas, exterminantes vineam Domini Salvatoris.*

Proclus Pompejanus, patria Naucratis, Athenis eloquentiam professus, Adriani Sophistæ discipulus præceptor Philostrati, qui plura de eo refert lib. II. Sophistarum p. 602. edit. præclaræ desideratissimi Olearii nostri. Ejusdem Orationem *πρεσβευτικὴν ἐπὶ πάντας τὰς παύδουσας Ἀθήνας* memorat in Hippodromi vita pag. 616, seq. Hippiam & Gorgiam imitari, sive *ἱππιδόζοντι & γοργιάζοντι* similis esse in dicendo fuit visus. Memoriam vi quantumvis nonagenarius miranda polluit, hac in parte vel par Simonidi vel etiam superior. Si quis semel drachmas centum perfolvisset, semper huic cum quandocunque vellet auscultare dicentem, integrum erat.

Proclus Philosophus Thalmudicis scriptoribus memoratus *פרקליט* *בן מלכות* qui Gamalielem in Urbe Acco in balneo Veneris lavantem reprehendit. Tractatus Avodah Sarah in opere Mishnico Surenhusiano Tom. IV. pag 375.

Proclus Pompejanus, supra in Naucratis,

Proclus præfectus Urbi sub Theodosio Magno, atque anno ejus decimo capite plexus, Hunc celebrat Epigramma quod Græce & Latine

M m m 2

scr-

a) Ezech. I. 5. seq. Confer B. Jac. Thomasi Præfationes p. 386. seq.

b) Ita legendum puto pro *Pastorum*, ac per Parthos intelligo Persas.

c) Libro Sirachidis titulum *σοφίας* tribui à multis veteribus notavit Cotelierius ad Clementis Romani Epist. T. I. Petrum Apostol. p. 178. seq. Non nimis constat etiam Ecclesiasticos scriptores passim usos Sirachidis libro, ut hoc hæresibus Proclianorum addi à Philastrio non esset necesse.

d) Hoc unum de Proclianis repetit Augustinus c. 60. *Proclianisæ scilicet sunt istos (Seleucianos & Hermianos) & addiderunt Christum non in carne venisse.*

e) Nazianzenus Orat. XIV. p. 221. καὶ ἡ Φρυγῶν εἰς ἑὶς μαρία τέλει τῶν τε καὶ τελευτῶν, μακρὸν τῶν παλαιῶν παραπλήσιον. καὶ ἡ ΓΑΛΑΤΩΝ αἰνῶς &c.

f) Cantic. II. 17.

servatum CPoli in stylobata obelisci in hippodromo prope Sophiæ templum. Græcum exstat etiam in Anthologia l. 4. c. 17. Latine apud Bondelmontium, sed & Gyllium in descriptione CPoleos II. 1. 1. Gruteri Inscript p. CLXXXV. 6. Georgium Doulam in Itinere CPol. p. 38. Jac. Sponium itineris sui p. 46. Athan. Kircherum T. 3. Oedipi p. 308. Franciscum Junium † Catalogo pictorum p. 182. Carolum du Fresne in CPoli Christiana p. 105. & Anselmum Bandurium lib. VII. Antiqv. CPol. pag. 182. *Mihifacis* jam erit Græci Epigrammatis Latinam versionem apponere quam fecit Vir summus Hugo Grotius præcipue quoniam apud Junium inemendata legitur:

*Strata jacebat humi quondam quadrata columna,
Theodosii jussu Principis, arte Procli
(Quippe nefas aliis) moles surrexit in altum
Intra ter decies tanta duosque dies.*

Aliam Latinus Latinius edidit in consideratione septima ad obeliscos Mich. Mercati:

*Pondus humi æternam quadrata mole columnam
Theodosius princeps munus ut erigere est
ausus, mandavit Proclo, tantamque columnam
Terdecima erectam luxque secunda dedit.*

Proclus *Proclejus*, vide in Laodicensi.

Proclus *Quintillianus* Procos. Asiæ sub Decio. Chronicon Paschale p. 270.

Proclus *Rheginus*, Medicus sectæ Methodicus, cuius mentio apud Galenum in introductione.

Proclus *Sicensis*. Vide supra, in Eutychio Proclo.

Proclus *Torpacion*. Tertullianus Libro ad Scapulam cap. IV. Ipse etiam Severus pater Antonini, Christianorum memor fuit. Nam & Proculum Christianorum, qui Torpacion cognominabatur, Eubodia procuratorem, quem per oleum aliquando curaverat, requisivit, & in palatio habuit usque ad mortem ejus: quem & Antoninus optime noverat, ut Christiano educatus. Putant Viri Clarissimi hunc Proclum Christianum eum esse, cujus meminit Capitolinus in Marco, & Eutychium Græce idem esse. Afris *Tobræcon*, sive *Topræcon*, quomodo rescribi voluit apud Tertullianum: Eubodia autem Procuratorem interpretantur, ἡς εὐδοίας διοικητήν, quod *Leimerar* in

Orde

† Junius Proclum illum habet pro Mechanico & artifice. Sed tali epigrammate potius mectere præfectum qui obelisci excitandi curam habuit, quam artificem qui hoc est excusæ, licet de artifice Grotius etiam accipere maluit.

Orbe Romano *Rationarius* esset ab Imperatore Marco constitutus; ut honestam functionem sine invidia, & incommodo, periculoque, obtineret. Quapropter etiam Capitolinus factum affirmat fuisse Proconsulem, videlicet honorarium, itineris curandi causa. Sed ista ab eruditis viris nullo auctore asseruntur. Non negamus aliquando *Procuratores* appellari Provinciarum Praefides, sed *Itinerarii Rationarium* & *Procuratorem* appellari *Proconsulem* nobis plane novum, & hactenus non lectum; non auditum fuit. Appellatur igitur iste Proculus *Eubodia Procurator*, quia *Eubodia* feminae satis notae illo seculo res procurabat, & administrabat: tantum abest, ut sit Proculus ille Marci in Grammaticis praceptor, quem in tantum gratus Imperator dilexit, ut usque ad Proconsulatum provexerit oneribus in se receptis. *Eubodia* nomen feminae esse constat ex hac Inscriptione, quae Romae visitur in monte Caballo, & legitur apud Gruterum:

D. M. HERMES EUHODIAE CONIUGI SUAE BENE
MERENTI.

Est forte *Eubodia* haec Tertulliani, erat filia *Eubodia*, Imperatoris Severi Liberti, qui fuit *ῥοφεύς*, ut appellat Dio, Antonini filii Severi. Libertum autem *Eubodia* Proculum hunc fuisse suspicor, & ab *Eubodia* patrona rebus suis administrandis procurandis admotum: Qui ut puto, servitutem serviebat, *alipilarius* munus implebat: unde ei cognomen *Dropacion*: ita enim nobis rescribendum videtur apud Tertullianum. Est enim in veteribus Lexicis, *Alipilarius*, *δρονάκις*. Lavabant enim unguento dropace. Hac ad illum Tertulliani locum vir doctissimus Samuel Petitus commentario ad *Leges Atticas* p. 361. sq.

Proculus qui contra *Valentinianos* scripsit. Tertull. cap. 5. contra *Valentinianos*: ut *Justinus Philosophus & Martyr*, ut *Miltiades Ecclesiarum Sophista*, ut *Irenaeus omnium doctrinarum curiosissimus explorator*, ut *Proculus noster, virginis senectae & Christianae eloquentiae dignitas*. Incertum, idemne Proculus Montanista, auctor Proclianorum, à quo Tertullianum ipsum ut Montanum sectaretur persuasum nonnulli suspicati sunt.

Quamquam idem nomen est Proculus, & Proculus, tamen nolo in Proculis coacervandis prolixior esse, itaque libenter omisso Proculum Julium, Romuli inter Deos recepti juratum testem, Liv. l. 16. Plutarch. *quæst. Rom.* &c. Proculum Tyrannum (Probi tempore.)

M m m 3

de quo Vopiscus: tum Consules Proculum Virginium Rutilum A. U. C. 267. Proculum Geganium Macerinum A. 313. C. Plautium Proculum A. 395. P. Plautium Proculum A. 427. Q. Aradium Rufinum. Valerium Proculum A. 340. Alii Proculi illustres vel apud unum Tacitum celebrantur septem vel octo, atque in veteribus Inscriptionibus innumeri.

Notum est ex Plutarchi Coriolano p. 218. Proculos à Romanis dictos qui absentesive procul versante Patre nati essent. *οἷος δὲ συντυχίᾳ γενέσεως μέχρη νῦν καλεῖσι, Πρόκλον μὲν εἰν ἀποδημιῶν πατρὸς γενήσεται, καὶ Πόδωμον ἀν τεθνηκότῃ.* Vet. gloss. *Proculus τε λέγονος.* Festus: *Proculum inter cognomina eum dicunt qui natus est patre peregrinante à patria procul.* *Proculos sunt qui credant ideo dictos, quia patribus senibus, quasi procul progressis aetate nati sunt.*

Aliud nomen Procles, Προκλῆς, quo fuit unus Aristotelis gener, (Pythiadis secundus maritus) & alter generi filius Patri cognominis, qui Philosophiæ apud Theophrastum dedit operam. Vide Sextum Empiricum contra Grammaticos pag. 51.

Procli, nostro juniores.

Proclus *ὄνειροκρίτης* qui Anastasii Imp. mortem prædixit teste Theophane p. 140. Cedreno p. 298. & auctore Chronici Paschalis p. 331. cui *Φιλόσοφος Ἀσιανὸς* appellatur. Idem Proclus est quem Jo. Zonaras lib. 14. Annal. p. 55. narrat Archimedis exemplo classem Vitaliani Thracis, tyrannidem adversus Anastasium affectantis incendisse ope speculorum ulteriorum ex ære fabricatorum. *Κάτοπτρα γὰρ ἄδεται χαλκῆυσαι πυροφόρα ὁ Πρόκλος καὶ ὅτε τέχνης ταῦτα ἀπαιρῆσαι κατέναντι τῶν πολεμίων νεῶν, τέτοις τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων προσβαλεῖσθαι πῦρ ἐκείθεν ἐκμεγαλυνεῖσθαι καταφλέγειν τὴν τῶν ἐναντίων στρατὸν, καὶ τὰς νῆας αὐτάς.* Non speculorum crepe sed vivi sulphuris id peregisse Proclum legas in Chronico Joannis Malalæ T. 2. p. 111. Quemadmodum autem Proclum hunc cum Proclo Lycio Philosopho, ita Marianum præfectum Christianum cum Marino Procli Philosophi discipulo Ethnico confederum jam dicti scriptores, ansamque errandi dedere Lambecio, l. VII. p. 46. sq. 404. seq. ut prolixius exposui pridem in prolegomenis ad vitam Procli Lycii à Marino scriptam.

Proclus Pauli Byz. filius, Jctus & Qvæstor Justiniani Imp. de quo Theophanes cui *ἀντὶ τοῦ καὶ ἀγγλῆς* dicitur, tum Procopius lib. 1. de bello Persico c. 11. & ex eo Svidas in Προκλῳ, è recentioribus V. C.

Πρόκλ. Ἐγὼ Πάυλε, βυζάντι. ὃν περὶ δῶμα
 τηλεθάοντα δικῆς βασιλῆ. ἤπασεν αὐλὴ
 Ὅφρ' ἔπην εἶμα πῖσόν ἐρωδενέ. βασιλῆ.
 Ἀγγέλει δ' ὅγε χαλκὸς ὅσον γέρας ἐστὶν ἀέθλων,
 καὶ τὰ μὲν εὐκαλα πάντα καὶ υἱεὶ καὶ γενετῇ,
 Ἐν δ' ὑπάτων ῥάβδοις πᾶσι νίκησε τοκῆα.

Condiscipuli, Nicolaus Lycius, Archiadas, Dominus Syrus, & Hermias. Auditores Heliodorus & Ammonius Hermiae filii, Hierius Plutarchi, Asclepiodotus, Zenodorus, Severianus, Pamprepius, Ulpianus Gazæus, Hegias. Præcipue vero MARINUS, qui Proclo in cathedra Atheniensi successit, patriam communem habens cum S. Justino Martyre * Flaviâ Neapolin Samaritæ sive Palæstinæ prope montem Garizim. Marino deinde successit Isidorus qui & ipse Proclum audiverat, & postea reculante Hegia locum Marini obrinuit. Marinum quoque; audivit Agapius teste Svida, Ammonium Simplicius, Asclepius Trallianus & Joannes Philoponus. Isidoro deinde successit Damascius Damascenus qui vitam Isidori Magistri sui scripsit, ex qua insignia excerpta leguntur apud Photium Cod. 242. Illam vitam duplo auctiorem editurum se promisit Valesius p. 86. ad Socratem. De vita Procli à Marino scripta jam dictum: de *προφασίᾳ* Marini quæ itidem extat ad *δετὰ* Geometrica Euclidis, vide quæ notavi lib. 3. c. 14. §. 11. In illa laudat Marinus Pappi ad eadem data commentarium, Euclidis XIII. lib. elementor. Phænomena, Musica & Optica, Archimedem de helice, Apollonium Pergæum ἐν τῇ περὶ τεύσεων καὶ ἐν τῇ καθόλου περὶ γ-

Vide Ez. Spanhemium diss. IX. de usur & praestantia numism. edit. in 4. Henricum Noris diss. V. de Xpoichis Syro Macedonum, & Jo. Harduinum in numis antiquis populorum & Urbium illustratis.

maria, Diodorum, Serenum, & Claudium Ptolemaeum. De Marina scriptis deperditis non repetam quæ ex Svida & Damascio apud Phot. pridem notavi in prolegomenis ad Procli vitam quam versibus etiam scripsisse Marinum Svidas testatur, similiter ut Photius Cod. 168. auctor est Basilium Seleuciensem S. Theclæ vitam, versibus & prosa composuisse. Sed versibus scripta Procli vita, similiter ut illa Theclæ pridem intercidit, prosaria utraque tulit ætatem.

Marini alii.

Marini nomen Dominum Syris significat, ut constat vel ex Philonis Judæi libro in Flaccum, & frequens admodum fuisse in Oriente reperitur.

Marinus Apfiliensis, cujus meminit Theophanes in Leone Isaur: præfectus Prætorio quæm apud Leonem plurimum potuisse testatur, sed tanquam injustum perstringit Cyrillus Scythopolitanus in vita S. Sabæ. Cotelæ. III. monument. p. 304.

Marinus ab Aquis Tabilitanis in Numidia, traditor, cujus mentionem facit Optatus de schismate Donatistar.

Marinus Arelatenfis, eidem Optato memoratus, qui Concilio Arelatenfi A. C. 314. præfuit, Marinus Arianus ex Thracia accersitus & A. C. 386 Demophili mortui in locum Episcopus ab Arianis CPoli constitutus. Socr. V. 23 & Svid. in *Agencia*.

Marinus Ariminensis Diaconus sub quarti sæculi finem. Vide Tillemont. T. VI. memor. p. 705. Marinus Bardesanista contra quem disputat Origenes sive quisquis auctor in dialogis contra Marcionitas.

Marinus Beryti Episcopus. Evagr. III. 23. Hist.

Marinus Dux Thraciarum copiarum apud Nicephorum CPol. in breviario l. 17.

Marinus in Gallia Episcopus, cujus mentio in Constantini M. Epist. apud Eusebium l. 1. p. 397.

Marinus ad quem Eusebius scripsit. Vide T. VI. hujus Bibl. p. 99.

Julius Marinus Tacito memoratus VI. Annal. 10.

Marinus Medicus cujus libros XX. *ἀνατομικῶν* Galenus ait se IV. librorum *ἀνατομικῶν* complexum, *de libris propr.* Jonsio judicis is fuit Posthumius Marinus cujus *Epist.* meminit. Sed Dan. Clericus Galeno memoratum putat Postumii Marci prærem. Vide Dan. Clerici part. 3. Historiæ Medicinæ lib. 2. c. 1. p. 70. & c. 2. p. 100.

Marinus Neapolitan. quem memorat Pseudo Ignatius Epistola ad Mariam Caesariæ.

Marinus Neapolit. Magister Militum sub Alexio Comneno, Cangius p. 392. ad Alexandem.

Postumius Marinus. Vide supra in Medico.

Marinus sive ut à Justiniano & Zonara vocatur Marianus Syrus, Præfectus Prætorio sub Anastasio Imp. quem cum Marino Procli Philosophi discipulo videtur confundere Jo. Me. lala. Vide Valesium ad Evagrii III. 42. Svidam in *Ανατομικῶν*.

Marinus Senator & Martyr, cujus memoriam recolunt Menologia Græcorum 16. Dec. De hoc & altero Martyre quem celebrant 18. Octobr. vide Acta Sanctor. T. 2. Mart. p. 71 si

Nunc ad PROCLUM Lycium ut revertar, scripta ejus commemoraturus, antequam hoc faciam cum Lectore communicabo nonnulla ipsius hæctenus inedita ex Codice MS. quem Bibliotheca Joh. hujus Urbis, patriæ suæ, legavit vir sumus Lucas Holstenius. Versio inculta fateor & tantum non barbara, sed ex qua Græcæ linguæ & Philosophiæ Platonice peritis pulchras sententias auctoris perspicere nec difficile, ut confido, erit nec injucundum.

PRO-

PROCLI LYCII

De Providentia & Fato, & eo quod in nobis,
ad THEODORUM Mechanicum.

*Guilelmo de Morbeka, Archi Ep. Corinthi
interprete.*

I.

Conceptus quidem tuarum animarum, o amice Theodore, maturos esse puto & congruos viro amanti Entia speculari: Et acceptavi, quod & ad nos putasti oportere de iis scribere, & multis apud vos entibus potentibus conquirere & condubitare tibi circa talia problemata. Oportet autem & nos, ut videtur, apparentia de iis quæ misisti insinuare quæcunque rebusque æstimamus consonare, & gloriosissimis antecedentium Philosophorum, & non vane audire quæstiones tuas, Viri utique optimi in Mechanicis & nobis olim noti, sicut æstimo & ipse scripsisti. Quæris autem, millesies dicta quidem & neque requiem habitura unquam secundum meam opinionem, eo quod anima provocetur ad id quod circa ipsam consistit negotium, cum dederit jam multas directiones, & ab illis Plotiniciis & Iamblichicis elaborata & ante hos à Divino Platone scripta, & si non grave dicere, & ante hunc à Theologis præconisata, maniaco ore dicentibus, qualia solus demonstrationibus Plato explicuit. Et quid oportet Platonem & divina sapientes tibi producere? Sed & ipsis Diis quæ sui ipsorum sapienter scientibus, & quæ & qualia post seipsose genuerunt differenter elucidata, & non cum ænigmatibus sicut Theologis. Oportet igitur & nos consequenter illis scribentes, ut dixi insinuare tibi de iis quæ interrogas.

II. Patienti dignum indulgentia, si adspiciens ad rerum humanarum omnimodas tragicas & comicas aliasve connexiones, unum residere conditorem & factorem talium colligationum in universo solum æstimasti, & hunc fatum vocasti, magis autem æquum id est connexionem finium ipsum & consequentem generationem.

Nnn

con-

conductam fatum ponens ab aliqua utique necessitate inevitabili talem dramaturgiam, id est operationem dirigi solus putasti, & hanc providentiam hymnizasti, & solummodo ἀντεξέσσιον, id est liberi arbitrii existere & Dominam omnium. Humanæ autem animæ vulgatum ἀντεξέσσιον, nomen solum esse, & ut vere nihil ordinata ipsa in Mundo & serviente aliorum actionibus, & existente parte mundialis operis, magis autem ut tuis verbis assequens dicam, mechanica facientem quidem esse irrefragabilem causam omnia moventem quæcunque mundus iste comprehendens in se ipso habet: Mechanemate autem uno quasi ente universo, tympanis quidam implicatas proportionaliter totas esse sphaeras; iis autem quæ ab eis moventur partialia animalia & animas, & omnia ab uno dependere movente, & forte tuimet artem honorans & hæc æstimasti, ut & universi factor Mechanicus quidam sit, & tu imitator optimi cantorum. Sed hos quidem cum studio ludum comminiscentes scripsimus.

III. Ad ipsum jam agonem versi dicamus, quod trium horum maxime est tibi considerandum differentiam, si debeas ad Ianuam venire quæsitorem. Quorum primum quidem est, Providentiam & Fatum non hac differre quæ scripsisti, hoc quidem connexionem consequentiam, hanc autem necessitatem huius causam; Sed ambo quidem causas Mundi & eorum quæ in Mundo fiunt, esse, præexistere autem Providentiam Fato, & omnia quidem quæ fiunt secundum Fatum, multo prius à Providentia fieri, contra autem non jam verum esse, summa enim totorum à Providentia recta, esse diviniora Fato. Secundum autem, aliam quidem esse animam separabilem à corpore, & devenientem in hunc mortalem locum desuper aliunde à Diis: aliam autem esse quæ in corporibus consistentem & inseparabilem à subjectis, & hanc quidem dependere à Fato, illam autem à Providentia secundum sui ipsius substantiam. Tertium autem, scientiam & Veritatem aliam quidem inexisterem, habebimus in generatione versis, quamvis sint immaculata secundum vitam: aliam autem refugientibus ex hoc loco, & factis ibi & locutis, unde prius casus & qui in hunc mortalem locum descensus. Horum igitur trium, sicut diximus, si sufficienter invenies solutiones, omnium tibi manifesta erit solutio de quibus quæsisisti. Providentia quidem enim dicto modo differente à Fato, palam erit qualiter diffugiunt multa Fatum, Providentiam autem nihil: & qualiter de super

super Providentia Fatum gubernat, quod ipsa produxit, separavit ejus epistatiam id est superstitionem usque ad ab altero mobilia, aut ad sortita in ab altero mobilibus primam subsistentiam; anima autem rursum ostensa alia esse ea quæ à corporibus separabili, & alia ea quæ in corporibus plantata; manifestum fiet tibi, quæ quidem, quæ αὐτοκρατορίας id est libertatem arbitrii habet & τὸ quod in nobis; quæ autem quæ necessitati servit & sub Fato ducitur, & ubi horum complicatio, propter quam hæc quidem hebetat τὴν αὐτεξουσίαν propter deterio-rem vitam; hæc autem participat aliquo idolo electionis propter meliorem vicinitatem ipsi animam. Scientia autem tibi duplici apparente, evidens erit qualiter & Plato & Soerates, addatur autem iis & magnus Parmenides, & hic animam entem ajunt cognoscere veritatem, purgatam à materiali tenebra & à passionibus quascunque ipsi corpus & quæ ad hæc commixtio intulit, & majori modo & sincerius exte- rente scientia sortiri factam extra corpora & extra generationem & materiam amaram.

IV. Jis itaque tribus problematibus necessariis entibus, & ab utriusque bene discussis, hoc quidem Jamblichus in iis quæ de Providentia & Fato mille accessibus elaboravit, hoc autem omnes Platonis amatores duplicem divulgantes animam, hoc autem in multis locis Plotinus, in multis autem & Porphyrius speculationem & speculativam virtutem distinguentes; omnia autem Plato, assequi poterimus. Necessarium utique à primo nos facientes principium, invenire differentiam Providentiæ & Fati. De omni autem ait Plato: *ὅτι ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου, unum principium scire de quo est speculatio, aut de omni peccare, necessesse.* Oportet autem &, ut dæmonius Aristoteles docet, post si est, quærere consequenter quid est. Siquidem igitur quæris, sive est Providentia sive etiam non, & de Fato eodem modo; oportebat primum, quia est utrumque, tibi ostendi, &, si de iis jam dubitares, nollem tibi spondere rationem quod hæc essent. Quoniam autem & esse ambo & ipse confiteris, & propter potentatum horum cogis omnia, palam æstimo reliquum quod de, quid est utrumque, tibi dicendum; Ex hoc enim & quia differunt erit planum. Hoc autem cognito, solventur tibi multa dubiorum, ut diximus. Rursum autem quoniam ad inventiones ejus quod quid est conferre quidem ajunt, & divisivam methodum, quoniam propter hoc Deorum dationem in homines in Philebo Socrates laudavit, conferre autem ad principii

rationem & communes nostros vocatos conceptus à quibus possibile multa venari demonstrabilium, ut Aristoteles scripsit: oportet utique & nos iis utentes explicare Providentiamque & Fatum, quid dicimus quantum ad hoc quidem, communibus conceptibus circa hæc utentes; quantum ad alia autem, divisionibus entium articulationem, à quibus ut mihi videtur solummodo inveniemus quæ quidem Fatique autem Providentiæ ratio. Si autem hæc nota, lumen clarum accipient quælitis, & forte satisfacient capientibus nos in præsentibus de ipsis dubitationibus.

V. Dicantur igitur de iis communes conceptus apud omnes indubitanter entes, Providentiam quidem causam esse bonorum iis quibus providetur, Fatum autem causam quidem esse & ipsam, sed connexionis cuiusdam & sequentiæ iis quæ generantur. Quod enim hos habemus irrefragabiles de iis conceptus omnes, manifestantes: & hominum procuratores boni aliis, & quodcunque statuentes providisse bene passis dicentes; & rursus eum qui per multas causas invicem causas & nobis ignotas evolutum, non aliter quam Fatum nominantes. Et vita nostra plena est nominibus iis, quoniam & nomina attestantur iis conceptibus. Nam *πρόνοια* id est Providentia quidem eam quæ ante intellectum qualitat omnino operationem, quam soli bono attribuire necessarium, hoc enim solum intellectu divinius, quia & intellectus qui valde laudatus desiderat bonum & cum omnibus & ante omnia. Fatum autem connectentem omnia, nata talem connexionem habere insinuat. Manifestant autem nobis qui circa divina sapientes & *κλωστήρες*, id est alligatores quosdam dispartitos nominantes, & momenta partium, per quæ, ut mihi videtur, connexionem volunt & ipsi significare fatatorem: quoniam ipsius fatum secundum unam causam connexorum causam inferit. Et etiam quod non id quod providetur, datio, neque id quod connectitur fatum, neque quæ in hoc procedens connectio, sed connectens: sumes utique ab eo, quod omnes nos factivam quandam virtutem phantasiamus, providentiamque & fatum. Ubique autem factivæ causæ ab effectibus distinctæ sunt, & sunt tria hæc differentia ab invicem, faciens, quod fit, actio. Sicut utique in his providens, quod providetur, eam quæ à providente in provisum factionem: & rursus connectens, quod connectitur, eam quæ à connectente in connexum factionem. Et palam quod secundum utramque

que trinitatum, faciens non est tale quale factum, sed si hoc varium, oportet faciens simplex existere, si participans bono faciens, factum inparticipabile esse. Etenim ubique faciens diviniorem facto sortitum est partem. Providentiam ergo causam bonorum dicentes, ipsam dicemus fontem esse bonorum, non adhuc indigere bonificantibus aliis. Et Fatum causam connexionis ponentes, non adhuc & ipsum ab aliis connecti dicemus. Talibus itaque entibus communibus conceptibus, quos de iis præcepimus, deinceps utique erit speculari quibus utrumque præstat. Prius, Fatum quibus.

VI. Ex conceptibus quidem igitur iis habemus quod connexionum est causa: quæ autem connectantur, quæ quidem sint, consideremus. Entium igitur hæc quidem in æternitate substantiam habent, hæc autem in tempore. Dico autem in æternitate quidem, quorum operatio cum substantia æternalis: in tempore autem, quorum substantia non est, sed semper fit, quamvis in infinitum tempus sit. Hæc autem media horum, aliquvaliter sunt habentia substantiam quidem stantem & meliorem generatione, operationem autem tempore mensuram. Oportet enim omnem processum à primis in ultima fieri per media. Entibus igitur æternis secundum ambo necesse est & mediam esse latitudinem, & aut substantiam habere æternalem, operationem autem tempore indigentem, aut è contrario: sed hoc impossibile, ut non operationes ante substantias ponentes fateamur. Relinquitur ergo mediationem facere, substantiam quidem æternam, operationem autem temporalem. Hos itaque tres entium ordines tibi ostensos dicimus, intellectualem, animalem, corporalem. Dico autem intellectualem quidem omni æternitate & entem & intelligentem: Corporalem autem semper fientem aut infinito tempore, aut parte temporis. Animalium autem æternalem quidem secundum substantiam, operationibus autem utentem temporalibus. Ubi itaque tibi ponendum quæ connectuntur? Considera à Diis intellectum ejus, quod est, *εἰρησθαι* id est connecti sumens non aliquid aliud dicentem quam quæ secundum tempus, alias aliud sunt, copulari invicem non sequestrari; etsi in eodem sint tempore, distantia secundum locum, habere quandam coordinationem ad invicem: quare aut locis aut temporibus ipsa partita per *εἰρησθαι* id est connexionem conduci aliquvaliter in unum, & in unam compassionem: & totaliter quæ connectuntur non posse à se ipsis hoc pati, sed

altero indigere exhibituro ipsis εἰμὸν, id est connexionem. Si igitur quæ sub fato ordinata hæc sunt quæcunque connectuntur ad invicem propter communem de fato conceptum nostrum: quæ autem connectuntur, & partibilia sunt, aut locis aut temporibus distantia, & ab alio nata sunt connecti propter de connexionem apud omnes obtentam æstimationem: hæc autem ab altero mobilia sunt & corporalia. Quæ enim extra corpora, hæc quidem & loco meliora & tempore, hæc autem etsi secundum tempus operentur, à loco puræ esse videntur.

VII. Palam utique quod quæ à Fato reguntur & connectuntur, ab altero mobilia sunt & corporalia omnino. Si autem hoc demonstratum est, manifestum quod causam connexionis Fatum ponentes, ipsum præsidem ab altero mobilium & corporalium exponemus. Hoc autem sumentes, nos ipsos interrogabimus quæ corporum causa dicitur, quæ & est proxime, & à quo etiam quæ ab altero mobilia moventur & aspirantur & continentur, & quæcunque utique possint: & ad aspicientes ad nostra primo si velis corpora hæc consideremus, quid movens ipsa & nutrienda & retexens semper & perstringens? Hoc autem non & quod plantativum (τὸ ἐμψυχόν) est, quod & aliis animalibus exhibet similem oportunitatem, & usque ad ea, quæ in terra sunt eradicata duplicem habens operationem; hanc quidem renovantem extinctum corporum, ut non penitus cedant discerpta; hanc autem contentivam in eo quod secundum Naturam singulorum: non enim idem ei quod est apponere deficiens, & conservans contentorum virtutem. Si igitur non solum in nobis & aliis animalibus & plantis, sed & in hoc omnimulto ante corpora est una Mundi Natura contentiva ens corporum consistentiæ & motiva, sicut & in nobis: aut qualiter omnia corpora Naturæ ἐκγονα, id est, progenita dicimus, necesse utique Naturam causam esse connexorum, & in hac quærere vocatum Fatum. Et propter hoc forte & dæmonius Aristoteles eas quæ præter consuetum tempus augmentationes aut generationes, *penes* * (Fatum) παρὰ τὴν εἰμαρμένην consuevit vocare. Et Divinus Plato ait, *Mundum totum secundum seipsum consideratum sine intelligentialibus Diis, tanquam corporeum revolvere Fatum, & complantatam concupiscentiam.* Et cum iis Diis responsa ** dantes, non Natura inspicias, ajunt, *fatatum nomen hujus*, attestantes nostris demonstrationibus.

Isto

* Imo *prætor*.

** Oracula Chald. infra, cap. 14.

Isto igitur inventum est quid Fatum, & quomodo hujus Mundi natura substantia quædam ens incorporea: siquidem corporum præses & vitatum substantia, siquidem intrinsecus movet corpora & non de foris, movens omnia secundum tempus, & connectens omnium motus & temporibus & locis distantium: secundum quam & mortalia coaptantur æternis, & illa concirculantur, & hæc invicem compatiuntur. Etenim quæ in nobis Natura, partes omnes corporis nostri colligat & connectit, eaque in invicem factiones ipsorum: & est Fatum quoddam & hæc nostri corporis, & ut in isto hæc quidem existunt principales partes, hæc autem minus principales, & assequuntur hæc illis. Sic utique & in toto, & assequenter minus principalium generationes principaliorum motibus, puta cœlestium periodis, quæ sub luna generationes: & imago qui hujus circulus, ejus qui illius, & in æternis. Et divulgata hæc entia omnibus antiquis, prolongare nolo.

VIII. Providentiam itaque non est tibi difficile videre, quam dicimus. Si enim fontem bonorum, primum quidem Divinam ipsam causam determinans recte dices. Unde enim aliunde omnibus bona quam divinitus? Ita ut bonorum quidem, ait Plato, nullum alium causandum quam DEum. Deinde omnibus superiorum intellectualibusque & sensibilibus, superiorem esse Fato. Et quæ quidem sub Fato entia, & sub Providentia perseverare, & connecti quidem à Fato habentia, bonificari autem à Providentia, ut & connexio finem habeat bonum, & Providentia Fati in se ipsa. Quæ autem rursum sub Providentia, non adhuc omnia indigere & Fato, sed intellectualia ab hoc exempta esse. Ubi autem in corporeis penitus, siquidem & connecti & tempus inducit & corporalem motum. Ad hæc etiam & Plato, ut æstimo, respiciens dixit, mixtam quidem hujusmodi consistentiam ex intellectu & necessitate, intellectu participante necessitati corporum: motivam causam, necessitatem vocans, quam & in aliis Fatum appellavit, corporibus dans ab hoc cogitis quæ ab ipso moventur. Et hoc recte. Omne enim corpus cogitur & facere quodcunque facit, & pati quodcunque patitur, calefacere aut calefieri, & infrigidare aut infrigidari: electio autem in iis non est, propterea quod & corporum proprium dices esse & necessarium, & sine electione: Si non quid melius adhuc corporibus. Etenim quod circulo movetur circulariter, nobile ens, ex necessitate sic movetur,

vetur, sicut ignis ad circumferentiam, terra autem ad medium. Necessitatem quidem igitur corporum generationibus præfecit ille, propter hoc & corruptionibus: intellectum autem extulit, ab hoc principari necessitati determinans. Si igitur Providentia & supra intellectum est, palam, quod intellectui quidem principatur, & iis quæ sub necessitate hac: solis autem iis quæ sub ipsa, necessitas. Et propter hoc omne quidem intellectualiterens, sub Providentia perseverat solum, omne autem quod corporaliter, sub necessitate.

IX. Duo itaque genera tibi intelligantur, hæc quidem intellectualia, hæc autem sensibilia: & regna duo duorum, Providentiæ quidem sursum intellectualiumque & sensibilibum, fati autem deorsum, sensibilibum. Et Providentia differt à Fato, quia differt DEUS à Divino quidem, sed participatione Divino, & non prime. Quoniam & in aliis, ut vides, aliud quod prime, & aliud quod secundum participationem velut lumen Sol, & quod in aëre lumen, sed hic quidem prime, hoc autem propter illum lumen. Et vita prime quidem in anima, secundarie autem in corpore propter illam. Sic igitur Providentia quidem DEUS per se: Fatum autem Divina aliqua res & non DEUS: dependet enim à Providentia, & velut imago est illius. Si enim ut Providentia ad intellectualia entium, sic Fatum ad sensibilia, Regnant enim, hæc quidem super intellectualia, hoc autem super sensibilia. Et permutatim, ajunt Geometræ, & ut Providentia ad Fatum, sic intellectualia ad sensibilia. Intellectualia autem prime sunt entia, & ab iis altera; & Providentia ergo primè est quod est, & ad hanc dependet & Fati ordo. Sed de iis quidem satis.

X. Ad secundam autem discussionem, si velis, accedamus. Separabilis à corporibus anima & inseparabilis. Sume autem & hanc ab Aristotelis Philosophia. Dicit autem ille, omnem animam habentem operationem corpore nihil indigentem, & substantiam alteram sortitam esse talem extra corpus & separabilem. Et hæc necessarie. Si enim operatione sine corpore ente, substantiam ferentes in corpus ordinemus, melior operatio erit quam substantia nihil ipsa indigens deteriori, ut habeat secundum naturam radicata in illo. Sed hoc impossibile. Necesse ergo, separabiliter à corpore separantem & esse à corpore ipsam separabilem. Considera ergo o amator, quam earum quæ in nobis animam constebimur corpore nihil indigere ad sui ipsius secundum naturam operationes. Ergone sensum?

Sed

Sed corporibus pro organis utitur omnis virtus sensitiva, & cum iis operatur circa propria sensibilia oculis, auribus, aliis omnibus, simul mota & compatiens. Quid autem iram & concupiscentiam? Sed vides quod & hæc sæpe cooperantur tum corporeis partibus corde & hepate, & neque hæc pura sunt à corporibus. Etenim quomodo possent quæ cum sensu operantur, non etiam corpore indigere, sensu per corpus semper moto? Appetitivas autem virtutes quod cum sensu operentur, omnes, ut æstimo, cognoscimus. Quid enim utique irascetur insensibilis, quid etiam concupiscet? recte & Plotino dicente, quod passiones omnes aut sensus sunt, aut non sine sensu. Quare si & irascens cum sensu, contristantis sensum habens, & concupiscens sensum delectantis; quod autem cum sensu operatur, cum corpore operatur, etenim sensus cum corpore: necesse ergo & irascens omne & concupiscens cum corpore operari. Eæ quidem itaque species vitæ irrationales omnes entes, eam quæ secundum naturam operationem habent cum corpore.

XI. Ad ipsam autem jam rationalem aspiciens naturam, vide illius vitam tertiam & primam etiam insidentem inferioribus vitæ, & corrigentem aut deficientem ipsarum secundum cognitionem, sicut quando sensum deceptum circa sua cognoscibilia desuper ipsa arguit. Dico autem puta Solem pedalem dicentem, aut aliud cum consuetæ deceptione pronunciantem ex talibus, aut immensuratum ens motu erudientem, quando percutit furorem. Hoc itaque illud Homeri: ** tolera corde*, clamans & sicut canem latrantem ab impetu reprimens, aut rursus quando concupiscentiam lascivientem anima delectationes has quæ ex corporibus pullulant, conatur detinere, petulantiam illorum meliorata temperamentis. In talibus enim omnibus operationibus manifestat utique omnes irrationales motus reprehendens cognitivos & appetitivos, & absolvens seipsam ab iis tanquam alienis entibus. Oportet autem uniuscujusque naturam venari non ab iis quæ perverse ipsa utuntur, sed ab iis quæ secundum naturam operantur. Siquidem quando in nobis ratio ut ratio movetur, umbrosam impressionem delectationum concupiscentiæ coercet, punit furoris præcipitem motum, reprehendit sensum tanquam deceptio-

○○○

* τλῆθ' ἐφ' ἡμῶν κερδίζῃ.

Libri V. Pars 4.

ceptione plenum, dicens quod neque audimus circum nihil, neque videmus: & hæc loquitur respiciens ad intrinsecas rationes, quarum nullam per corpus novit aut per corporeas cognitiones: manifestum quod secundum hanc operationem elongat seipsam evidenter à sensibus, contra quorum sententias & à delectationibus illis & tristitiis sequestratur.

XII. Post hanc autem video alterum & meliorem ea quæ in nobis rationali anima motum, quiescentibus jam inferioribus, & nullo tumultu, veluti in multis consuevit, exhibentibus, secundum quam conversa est ad seipsam, & videt sui ipsius substantiam & virtutes quæ in ipsa, & harmonicas rationes ex quibus consistit, & multas vias quarum est complementum, & reinvenit seipsam in toto mundo rationalem, imaginem quidem eorum quæ ante ipsam, à quibus egressa est: exemplar autem eorum quæ post ipsam, quibus superstat. Ad hanc enim operationem animæ & Arithmeticam, & amicæ, & Geometriam vestræ artis matrem, multam habere partem, ajunt quæ à sensibus quidem ipsam elongant, purgant autem intellectum à circumfusis speciebus vitæ irrationalibus, traducunt autem ad incorpoream specierum comprehensionem, velut sacrorum sanctissimorum antequam circumlustrationes futuris Mysticis prætendentes. Etenim considera qualiter ex intellectualibus operationibus scientiæ prælocata purgativa quam diximus sortita sunt virtutem. Si enim assumebant quidem animam idolis repletam, & nihil subtile cognoscentem & sine materiali garrulitate, elucidant autem rationes necessitatem demonstrationum irrefragabilem habentes, & species omni certitudine & immaterialitate plenas, & nullatenus eam quæ in sensibilibus grossitiem advocantes: quomodo non purgativa quidem sunt intellectualis nostræ vitæ à replentibus nos *αἰσθησις*, id est in intellectualitate, inapplicabiles autem ad Divinam entium circumlustrationem.

XIII. Post has ambas operationes rationalis, ut dictum est, hujus animæ, ad ipsam jam summam recurrens ipsius intelligentiam, per quam videt quidem sorores ipsius in Mundo animas, Cælumque & totam generationem secundum Patris voluntatem sortitas, quarum & ipsa pars quædam ens, illarum speculationem desiderat. Videt autem supra omnes animas, intellectuales substantias & ordines. Supra omnem enim animam residet intellectus Dei formis, qui & animæ dat

dat intellectualem habitum. Videt autem rursus & ante hæc eas, quæ supra intellectum Deorum ipsorum, *μονάδας*, à quibus intellectuales multitudines suscipiunt uniones. Oportet enim supra unita locari unificas causas, sicut supra vivificatas, vivificantes; & supra intellectuales factas, intellectualificas; & supra omnia similiter participantia, imparticipabiles hypostases. Secundum omnes enim has sursumductivas intelligentias palam æstimo facere non penitus cæcis, quomodo & sensum relinquens deorsum & corpora, intellectualibus circumspeditionibus sursum deducitur circa supermundanorum Deorum & deflexas & vere mysticas *ἐπιβολάς*, idest adiectiones. Aut unde nobis & ex qualibus operationibus elucidarunt Deorum *εργοί*, id est progeniti dispensationes Deorum occultas? Qualiter autem *ἀθανάτων*, id est indivinare dicuntur animæ, & sobrietate meliorem Maniam sumentes coaptari Diis ipsis. Sibyllam dico eam, quæ post partum mox prolocuta est mira, & audivisse præsentis quæ sit, & ex quali ordine venit in eum qui circa terram locum, & si quæ etiam alia anima sic fuit divinæ partis.

XIV. Summatim igitur dicamus, quod rationalis anima & intellectualis secundum naturam qualitercumque mota, sit extra corpora & sensus: quare necessarium ipsi, & substantiam habere separabilem ab ambobus: hoc autem rursus manifesto ex se jam evidens, quod secundum naturam quidem operans melior est quam ut à Fato ducatur, decidens autem in sensum, & irrationalata, & corporizata, assequitur iis quæ deorsum, & convivens cum ipsis quantum cum vicinis non sobriis, obtinetur & ab aliorum regnante causa. Etenim, rursus oportebat aliquod etiam tale esse entium genus, secundum substantiam quidem supra fatum ens, secundum habitudinem autem sub ipso aliquando ordinatum. Si enim sunt quidem quæ tota æterna supra fatales leges locata sunt, sunt autem quæ secundum omnem sui ipsorum vitam ordinata sunt sub periodis fati: oportet ubique & intermediam horum esse naturam eorum, quæ quandoque quidem extra fatalem factionem, quandoque autem sub ipsa perseverantium. Nam processus entium nihil relinquunt vacuum, multo magis quam corporum situs. Sed extremorum sunt ubique mediationes, quæ & illis exhibent colligationem ad invicem. Ista non Plato solus, sed & * responsa plane nobis revelarunt. Primum quidem iussa di-

* Oracula Chaldaica, supra cap. 7.

ceptione plenum, dicens quod neque audimus circum nihil, neque videmus: & hæc loquitur respiciens ad intrinsecas rationes, quarum nullam per corpus novit aut per corporeas cognitiones: manifestum quod secundum hanc operationem elongat seipsam evidenter à sensibus, contra quorum sententias & à delectationibus illis & tristitiis sequestratur.

XII. Post hanc autem video alterum & meliorem ea quæ in nobis rationali anima motum, quiescentibus jam inferioribus, & nullo tumultu, veluti in multis consuevit, exhibentibus, secundum quam conversa est ad seipsam, & videt sui ipsius substantiam & virtutes quæ in ipsa, & harmonicas rationes ex quibus consistit, & multas vitas quarum est complementum, & reinvenit seipsam entem mundum rationalem, imaginem quidem eorum quæ ante ipsam, à quibus egressa est: exemplar autem eorum quæ post ipsam, quibus superstat. Ad hanc enim operationem animæ & Arithmeticam, o amice, & Geometriam vestræ artis matrem, multam habere partem, ajunt quæ à sensibus quidem ipsam elongant, purgant autem intellectum à circumfusiis speciebus vitæ irrationabilibus, traducunt autem ad incorpoream specierum comprehensionem, velut sacrorum sanctissimorum antequam circumlustrationes futuris Mysticis prætendentes. Etenim considera qualiter ex intellectualibus operationibus scientiæ prælocatæ purgativam quam diximus sortitæ sunt virtutem. Si enim assumebant quidem animam idolis repletam, & nihil subtile cognoscentem & sine materiali garrulitate, elucidant autem rationes necessitatem demonstrationum irrefragabilem habentes, & species omni certitudine & immaterialitate plenas, & nullatenus eam quæ in sensibilibus grossitiem advocantes: quomodo non purgativæ quidem sunt intellectualis nostræ vitæ à replentibus nos *ἀνοία*, id est intellectualitate, inapplicabiles autem ad Divinam entium circumscriptionem.

XIII. Post has ambas operationes rationalis, ut dictum est, hujus animæ, ad ipsam jam summam recurrens ipsius intelligentiam, per quam videt quidem sorores ipsius in Mundo animas, Cælumque & totam generationem secundum Patris voluntatem sortitas, quarum & ipsa pars quædam ens, illarum speculationem desiderat. Videt autem supra omnes animas, intellectuales substantias & ordines. Supra omnem enim animam residet intellectus Dei formis, qui & animæ dat

dat intellectualem habitum. Videt autem rursus & ante hæc eas, quæ supra intellectum Deorum ipsorum, *μονάδας*, à quibus intellectuales multitudines suscipiunt uniones. Oportet enim supra unita locari unificas causas, sicut supra vivificatas, vivificantes; & supra intellectuales factas, intellectualificas; & supra omnia similiter participantia, imparticipabiles hypostases. Secundum omnes enim has sursumductivas intelligentias palam æstimo facere non penitus cæcis, quomodo & sensum relinquens deorsum & corpora, intellectualibus circumspectionibus sursum deducitur circa supermundanorum Deorum & deflexas & vere mysticas *ἐπιβολάς*, idest adiectiones. Aut unde nobis & ex qualibus operationibus elucidarunt Deorum *ἐκγονοί*, id est progeniti dispensationes Deorum occultas? Qualiter autem *ἐνθεσιάζειν*, id est indivinare dicuntur animæ, & sobrietate meliorem Maniam sumentes coaptari Diis ipsis. Sibyllam dico eam, quæ post partum mox prolocuta est mira, & audivisse præsentis quæ sit, & ex quali ordine venit in eum qui circa terram locum, & si quæ etiam alia anima sic fuit divinæ partis.

XIV. Summatim igitur dicamus, quod rationalis anima & intellectualis secundum naturam qualitercumque mota, sit extra corpora & sensus: quare necessarium ipsi, & substantiam habere separabilem ab ambobus: hoc autem rursus manifesto ex se jam evidens, quod secundum naturam quidem operans melior est quam ut à Fato ducatur, decidens autem in sensum, & irrationalata, & corporizata, assequitur iis quæ deorsum, & convivens cum ipsis quantum cum vicinis non sobriis, obtinetur & ab aliorum regnante causa. Etenim rursus oportebat aliquod etiam tale esse entium genus, secundum substantiam quidem supra fatum ens, secundum habitudinem autem sub ipso aliquando ordinatum. Si enim sunt quidem quæ tota æterna supra fatales leges locata sunt, sunt autem quæ secundum omnem sui ipsorum vitam ordinata sunt sub periodis fati: oportet ubique & intermediam horum esse naturam eorum, quæ quandoque quidem extra fatalem factionem, quandoque autem sub ipsa perseverantium. Nam processus entium nihil relinquunt vacuum, multo magis quam corporum situs. Sed extremorum sunt ubique mediationes, quæ & illis exhibent colligationem ad invicem. Ista non Plato solus, sed & * responsa plane nobis revelarunt. Primum quidem iussa di-

* Oracula Chaldaica, supra cap. 7.

ceptione plenum, dicens quod neque audimus circum nihil, neque videmus: & hæc loquitur respiciens ad intrinsecas rationes, quarum nullam per corpus novit aut per corporeas cognitiones: manifestum quod secundum hanc operationem elongat seipsam evidenter à sensibus, contra quorum sententias & à delectationibus illis & tristitiis sequestratur.

XII. Post hanc autem video alterum & meliorem ea quæ in nobis rationali anima motum, quiescentibus jam inferioribus, & nullo tumultu, veluti in multis consuevit, exhibentibus, secundum quam conversa est ad seipsam, & videt sui ipsius substantiam & virtutes quæ in ipsa, & harmonicas rationes ex quibus consistit, & multas vitas quarum est complementum, & reinvenit seipsam entem mundum rationalem, imaginem quidem eorum quæ ante ipsam, à quibus egressa est: exemplar autem eorum quæ post ipsam, quibus superstat. Ad hanc enim operationem animæ & Arithmetica, & amice, & Geometria vestrae artis matrem, multam habere partem, ajunt quæ à sensibus quidem ipsam elongant, purgant autem intellectum à circumfusus speciebus vitæ irrationalibus, traducunt autem ad incorpoream specierum comprehensionem, velut sacrorum sanctissimorum antea circumlustrationes futuris Mysticis prætendentes. Etenim considera qualiter ex intellectualibus operationibus scientiæ prælocata purgativa quam diximus sortita sunt virtutem. Si enim assumebant quidem animam idolis repletam, & nihil subtile, cognoscentem & sine materiali garrulitate, elucidant autem rationes necessitatem demonstrationum irrefragabilem habentes, & species omni certitudine & immaterialitate plenas, & nullatenus eam quæ in sensibilibus grossitiem advocantes: quomodo non purgativa quidem sunt intellectualis nostræ vitæ à replentibus nos *divis*, id est in intellectualitate, inapplicabiles autem ad Divinam entium circumscriptionem.

XIII. Post has ambas operationes rationalis, ut dictum est, hujus animæ, ad ipsam jam summam recurrens ipsius intelligentiam, per quam videt quidem sorores ipsius in Mundo animas, Cælumque & totam generationem secundum Patris voluntatem sortitas, quarum & ipsa pars quædam ens, illarum speculationem desiderat. Videt autem supra omnes animas, intellectuales substantias & ordines. Supra omnem enim animam residet intellectus Dei formis, qui & animæ dat

dat intellectualem habitum. Videt autem rursus & ante hæc eas, quæ supra intellectum Deorum ipsorum, *μονάδας*, à quibus intellectuales multitudines suscipiunt uniones. Oportet enim supra unita locari unificas causas, sicut supra vivificatas, vivificantes; & supra intellectuales factas, intellectualificas; & supra omnia similiter participantia, imparticipabiles hypostases. Secundum omnes enim has sursumductivas intelligentias palam æstimo facere non penitus cæcis, quomodo & sensum relinquens deorsum & corpora, intellectualibus circumspectionibus sursum deducitur circa supermundanorum Deorum & deflexas & vere mysticas *ἐπιβολάς*, idest adiectiones. Aut unde nobis & ex qualibus operationibus elucidarunt Deorum *εργονοί*, id est progeniti dispensationes Deorum occultas? Qualiter autem *ἐνθεσιάζεν*, id est indivinare dicuntur animæ, & sobrietate meliorem Maniam sumentes coaptari Diis ipsis. Sibyllam dico eam, quæ post partum mox prolocuta est mira, & audivisse præsentis quæ sit, & ex quali ordine venit in eum qui circa terram locum, & si quæ etiam alia anima sic fuit divinæ partis.

XIV. Summatim igitur dicamus, quod rationalis anima & intellectualis secundum naturam qualitercumque mota, sit extra corpora & sensus: quare necessarium ipsi, & substantiam habere separabilem ab ambobus: hoc autem rursus manifesto ex se jam evidens, quod secundum naturam quidem operans melior est quam ut à Fato ducatur, decidens autem in sensum, & irrationalata, & corporizata, assequitur iis quæ deorsum, & convivens cum ipsis quantum cum vicinis non sobriis, obtinetur & ab aliorum regnante causa. Etenim, rursus oportebat aliquod etiam tale esse entium genus, secundum substantiam quidem supra fatum ens, secundum habitudinem autem sub ipso aliquando ordinatum. Si enim sunt quidem quæ tota æterna supra fatales leges locata sunt, sunt autem quæ secundum omnem sui ipsorum vitam ordinata sunt sub periodis fati: oportet ubique & intermediam horum esse naturam eorum, quæ quandoque quidem extra fatalem factionem, quandoque autem sub ipsa perseverantium. Nam processus entium nihil relinquunt vacuum, multo magis quam corporum situs. Sed extremorum sunt ubique mediationes, quæ & illis exhibent colligationem ad invicem. Ista non Plato solus, sed & * responsa plane nobis revelarunt. Primum quidem iussa di-

* Oracula Chaldaica, supra cap. 7.

vinis illis qui dignificati fuerunt fieri auditores mysticorum illorum sermonum, *non natura inspicias fatatum nomen huius.* Et iterum: *neque coarctas fato cuius finis.* Et ubique ab ea quæ secundum fatum vita avertentia, & ab eo quod est *corporalizare fatalibus gregibus*, per quæ à sensibus nos abducunt, & à desideriis materialibus: per hæc enim corporizamur, & corporati ex necessitate à Fato ducimur. Captat enim similitudo entia ad invicem ubique, assimilatum autem cuicunque assimilatum est, eadem cum hoc fruitur politia, quare & præfide politiæ; nihil enim sine præfide neque principatu est in universo, sive totorum dicas, sive partium. Principantur autem alia ab aliis, etenim hæc quidem aliter vivunt, hæc autem aliter. Deinde de divinisima nostra vita docentia * & de immaculata politia, qualiter jam ab omni fatali politia absolvuntur. Quicunque autem pacis opera intelligentes reverendi fient, fortis fatalem alam † effugiunt.

XV. Hanc igitur & talem præjaciens vitam anima non erit eorum quæ ducuntur à Fato. Si autem velit corpora plasmare, & corporalibus bonis vocatis intendat, & honores prosequatur & potentatus & divitias, idem patitur vinculado Philosopho & in navem ingresso, etenim iste servit moventibus navem ventis, & si conculcet aliquis nautarum ipsum, & injurietur aliquis vinculantium. Valere igitur dicentes iis ad quæ alligamur, & virtutis valorem speculabimur, & Fatum non in nos aliquid operans, sed in ea quæ circa nos. Quoniam & quicunque extrinsecus attingentia concidere ** nobis valet, civitatem muris spoliavit & lapidibus o amice, & ligna in flammam redegit, mortalia omnia & ustibilia, & pecunias dissipavit, extrinsecus entia, & propter hoc apud alios fore potentia. Eorum autem quæ in nobis, nullus ita est potens, ut auferat aliquid, etsi omnem habeat humanam potestatem. Etenim si temperati sumus, illis insidentibus sumus: & si speculatores entium, neque hoc habitu spoliatur; sed factis omnimode diris illis ut dicis effectibus laudantes perseveramus, omnium principantes & quærentes causas factorum.

XVI. Nequaquam igitur ab ultimis operationibus exprobrems animæ necessitatem, sed à primis admiremur ipsius virtutem in-

* Illa de quibus jam dixit, oracula, † an aleam.

** Hoc loco MS. erat hiulcum, quod utcumque sensum odoratus supplevi.

insuperabilem: & si sic sapiamus, nihil nos turbabit deorsum patien-
tium, sed quando corpore orbat & nos dira aliqua sustinere dici-
mus, non nos sumus qui dicimus, sed est concupiscentiæ verbum. Huius enim & delectationes corporis, quare & tristitia. Et quando spoliati pecuniis dolemus, aut non obtinentes, etenim τὸ amativum pecuniæ, hoc animæ est: & rursus quando vituperati & à potentatu decedentes indignamur, non est ejus quæ sursum animæ passio, sed ejus quæ circa cor, deorsum habitantis. Etenim τὸ amativum honoris, illius est: quæ autem in nobis ratio in omnibus talibus decepta sequitur & simul conturbatur deterioribus, intellectus ens cæcus & nondum purgatus illud, quo potest aspicere se ipsum & quæ ante ipsum & quæ post ipsum. Purus autem factus ab iis quibus amictus fuit quando decedit, cognoscet utique quod in ipso, quomodo neque in corporeis, (post ipsum enim) neque in illis in quibus divini libertas arbitrii, (ante ipsum enim) sed in vivere secundum virtutem. Hæc enim libera solum & inservilis, & libertate decens & potestas ut vere animæ, & potestans qui hanc habet. Potestatis enim omnis opus τὸ habens ipsam continere & salvare.

XVII. Si autem quis in malitiam respicit, animæ in debilitatem respicit, etsi habeat omnem aliam potentiam. Alia enim organorum potentia, & alia eorum quæ debent organis. Omnis igitur anima secundum quod virtute participat, & quod est liberam esse: secundum quod autem malitia & debilitate & eo quod est servire aliis, & non fato solum, sed omnibus ut est dicere, volentibus appetibile aut dare, aut auferre potentibus. Quoniam & qui virtutem habet servit iis qui desiderabile ipsi acquirere & coaugere solis sufficientibus entibus, isti autem sunt Dii, apud quos ut vere virtus est, & à qua quæ in nobis. Et alicubi etiam Plato voluntarium servitutem hanc maximam ait esse libertatem: omnem enim potestatem omnium habentibus servientes, assimilamur ad ipsos, ita ut & totum Mundum dispensemus, ut ait ille. Perfecta enim ens & superalata superelevatur, & totum Mundum dispensat. Hoc quidem igitur divinissimis existit nostrarum animarum, sicut ultimis, veluti in carcere illigatis esse & vivere involuntaria vita pro voluntaria libera: intermediis autem harum, secundum quod absolvuntur à passionibus & corporibus superascendere necessitati ad potentivantem generationi vitam.

XVIII. Etenim rursum, si ante animam quidem est $\delta\epsilon\omicron\varsigma$ sive intellectus & DEUS, post animam autem ~~passiones~~ & corpora : & his quidem coacte agere convenit, intellectui autem & DEO modo meliori omni necessitate, & quod solummodo liberum : necesse igitur animam aut apud illos aut apud istos factam, aut necessitatem subintrare deteriorum, aut libertatem præmitti meliorum, & *servire* quidem aut desuper principatam, aut desuptus. *Servientem autem* aut comprincipari principantibus sibi, aut conservire *servientibus* solum. Hic itaque ascendens anima resumens ipsius potentiam, scilicet virtutem, nihil durum æstimabit etsi quodcunque fiat circa corpus & quæ extra corpus. Non enim passionibus organorum ad utentes transeunt, sed & iis qualitercunque habentibus operabitur quis secundum virtutem, langvente quidem si contingat corpore viriliter agens, sano autem temperate : & paupertate quidem præsentem *μεγαλοφρόνως*, id est magnifacienter operans, divitiis autem magnifice : ubique autem ex iis quæ videntur affluere præextollens usuram virtutem, & contrariis oppositiones facientem infervilem, & *interiori* fugit eas quæ de foris plagas melioratus. Non enim æstimes quod solis vobis * admittitur dicere, data virtute datam movere gravitatem, hoc itaque multum divulgatum, sed multo magis *iis qui* secundum Virtutem ~~agunt~~ *agunt*, datam ex omni virtutem *alia virtute*, quæ ut vere, ornare. Et qui quidem sic habet, generosus est & liber, malus autem omnium est servus, etsi principatur omnibus : similis iis qui in Ægypto puniuntur, quibus larvas ridentes circumponentes puniant ; & iis necessitas prævalet non tenentibus seipfos. Elongatis enim ipsis à Diis, tanquam brutis utitur universum.

XIX. Quando igitur videre volueris $\tau\delta$ in nobis, vide animam secundum naturam viventem. Vivit autem secundum naturam quæ non debilis. Nihil enim debile in eo quod secundum naturam. Non est autem debilis, quæ non malitia repleta, debile enim malum in omnibus. Et, si sic respicias, videbis naturam ejus quod in nobis qualis quædam est, utentem omnibus circumstantibus recte, & aut prohibentem fieri, aut factas passiones deteriorum curantem, tradentem autem fato agere in ea quæ post ipsum, quorum est dominus, coordinatam autem iis quæ ante ipsam, à quibus melioribus entibus non abscissa est. Talia & de secunda discussione à nobis dicta sint.

XX. 22

* Mechanicis.

XX. Ad tertium autem consequenter accedentes dicamus qui sunt & quales modi cognitionum, quos indistinctos sinentes latebimus nos ipsos errantes & circa res & circa divini Platonis institutiones. Sive igitur aliam quidem intelligemus cognitionem ex ab Aristotele divulgatis, & à Platone etiam quæ sine causa solam cognoscantem ipsius quia veritatem: quoniam incipientibus purgari animabus attribuere primam constituerunt opinionem ipsam notantes, iis quidem qui erudiuntur circa agibilia, absolutis jam ab humanis circa entia tractantibus. Etenim *παιδεία*, id est eruditio est purgatio immensurationis passionum: & multo magis ad impossibilitatem à mediocritate passionum via, non adhuc ratione volente compati quidem sed medioeriter, omnem autem funem passionum exuente.

XXI. Hac autem tanta ente, alteram ad sursum tradiderunt nobis ex eodem Gymnasio. Ajunt eam quæ ex principiis quidem procedentem, ut suppositionibus cognitionem & causas cognoscentem, omnia autem necessaria concludentem: qualem utique & Arithmeticam & Geometriam invenit quæ ab illis ratio, quia quidem & syllogizantur, & ex necessariis concludunt, opinativa solum cognitione supra locatas. Quia autem usque ad sua principia stantes horum causas superius gaudere sinunt non multum tractantes, propter hæc itaque à perfectissima cognitione deficientes se ipsas ostendentes. *Geometra enim, ait, sermo non erit ad interimentem principia.* Quare hoc quidem erit & in iis planum, quod à principiis illis confectis: quod autem circa ipsa principia, obscurum & ignotum dimissum.

XXII. Tertium igitur superius ascendentes dic me dicere humanæ animæ cognitionem usque ad unum ascendentem & usque ad insuppositum per omnes, ut est dicere, species, has quidem dividentes, has autem resolventem, ex unoque multa facientem & è multis unum. Hanc quam *θρυκὸν* quidem Mathematicum determinat * qui in Politia Socrates, qui autem in Epinomide Xenus † colligationem ipsorum notat. Ab hac enim & Geometræ & unusquisque aliorum scientiarum sumunt de suis principiis theoriam, multa principia & divisa ex uno omnium principio rejuagentem. Quod enim in omnibus est entibus illud, hoc in Geometria quidem punctum, in Arithmetica

* Plato VII. de Rep. *ἀρ' ἐν δακτύλῳ σοι ὡς πρὸς θρυκὸς τοῖς μαθήμασιν ἡ διαλεκτική*
 ἢ πρὸς ὑπὸν κείνη. † Hesper. qui apud Platonem loquens inducitur.

merica autem monas, & in singulis quod simplicissimum: à quo producentes quæ sub ipsis singulæ scientiarum demonstrant. Sed horum quidem unumquodque dicitur quoddam principium, & est. Omnium enim entium principium simpliciter est principium, & usque ad illud ascensus summe scientiarum.

XXIII. Quartum autem adhuc tibi & hac simpliciore intelligendum nostram cognitionem, quoniam non adhuc methodis utentem & resolutionibus aut compositionibus aut definitionibus, aut demonstrationibus: sed ἐπιβολαῖς, id est adjectionibus simplicibus & velut avtopticis & per se visivis entia speculantem collaudant qui secundum ipsam operari possunt, intellectum jam & non scientiam ipsam venerantur, dicentes. Aut non audisti Aristotelem quidem in demonstrativis libris sic aliquvaliter dicentem, quod melius omni substantia intellectus in nobis, & quis iste sit determinantem, quo terminos, * inquit, cognoscimus. Platonem autem in Timæa, intellectum & scientiam circa entia, cognitiones esse animæ, pronuntiantem. Etenim videtur scientia quidem esse animæ, secundum quod est anima cognitio: intellectus autem, secundum quod anima est imago ejus, qui ut vere intellectus, etenim ille videns intellectibilia, magis autem ens una, inquit, ἐπιβολῇ, id est iniectione vel intuitu & tactu intellectuum seipsamque intelligentem & illa in se ipso entia conspiciunt, propter quod & intelligit quæ est, & quod intelligens est simul intelligit cognoscens & seipsum quis est. Hunc igitur imitans secundum quod potest anima, fit & ipsa intellectus, scientiam supercurrens & relinquens multas methodos, in quibus prius decorabatur, & oculum solum erigens ad entia, contingentia quidem & ipsa intelligens, sicut & intellectus, contingens autem alias aliisque omnia ille simul, hanc enim fatalem connexit, ait, omnium pater.

XXIV. Quintam etiam post has omnes cognitiones intelligentiam volo te accipere, qui credidisti Aristoteli quidem usque ad intellectualem operationem sursum ducenti, ultra hanc autem nihil insinuanti. Assequentem autem Platoni, & ante Platonem Theologis, qui consueverunt nobis laudare cognitionem supra intellectum, & μανίαν ut vere hanc divinam divulgant: ipsum autem animæ, non adhuc hoc intellectuale excitantem & hoc componentem uni. Omnia enim simili cognoscuntur, sensibile sensu, scibile scienti-

* ὁμοῦ, definitiones.

scientia, intelligibile intellectu, unum uniali. Intelligens quidem etiam anima & seipsam cognoscit & quaecunque intelligit contingentia, sicut diximus. Superintelligens autem & seipsam & illa ignorat, quo adiacens τὸ unum, quietem amat, clausa cognitionibus muta facta & silens intrinsecus silentio. Etenim quomodo utique adjacet indicibilissimo omnium, aliter quam soporans quæ in ipsa garrula materia. Fiat igitur unum ut videat τὸ unum, magis autem ut non videat τὸ unum. Videns enim, intellectuale videbit, & non supra intellectum, & quoddam unum intelliget, & non τὸ αὐτὸν unum. Hanc, o amice, divinissimam entis operationem animæ aliquis operans, soli credens sibi ipsi, scilicet flori intellectus, & quietans seipsum non ab exterioribus motibus sed ab interioribus, DEUS factus, ut animæ passibile, cognoscet solummodo qualiter Dii omnia indicibiliter cognoscunt singuli secundum τὸ unum quod sui ipsorum. Donec autem circa ea quæ deorsum volvitur, incredulitatis habemus circa hæc, scilicet omnia divino cognoscente impartibiliter & superæternaliter: esse quidem æternaliter entia, fieri autem temporaliter quæ fiunt, neque tempore neque æterno ente in τῷ uno. Tot quidem sunt cognitionum species apud nos, ad quas utique respicientes, possibile solvere & quaecunque de eo quod est solvere animam hic veritatem, & de non scire.

XXV. Quoniam autem tres fecimus discussiones, quas necessarias dicebamus esse ad quæstionum dearticulationem, ad ipsas jam transibimus dubitationes, & secundum unumquamque ipsarum consequentes apponam solutiones. Primo igitur scribis tanquam sufficiens argumentum ejus quod τὸ in nobis sit frivolum, sed opera est cœlestium partium sola, ad singula eorum quæ fiunt factionem; hoc quod & nos homines, in quibuscunq; dirigimus, * nos ipsos causamus eventum: in quibus autem infortunamur, ad illam causam, scilicet necessitatem transferimus pro electione. Et hæc dubitans putas obtinere eum qui de Fato communem conceptum, tanquam ente & principaliori ente in agilibus quam nostri impetus. Et neque ego ipse video homines aliter aliquvaliter habentes, quam imputantes sibi ipsis directionis causam, peccatorum autem aliis. Sed in hæc differimus, quod tu quidem multorum opinionem sufficere,

P p p

æti.

* Καταθῆμεν, prospero successu gaudemus.

æstimas ad id quod de rebus indicium: ego autem illos quidem sic ratiocinari propter quandam *Φιλανθίαν*, id est amorem sui malum & inconvenientem æstimo. Inter autem sapientes quibus competit ad totum & partes respicere, quem habent ad illa ordinem non negligere, omnium eorum quæ fiunt, principaliter quidem causare DEum, a quo bonum advenit omnibus: post illum autem, Mundi periodum & tempus in quo quæ fiunt coaptantur totis & coordinantur, nullo superadventitio ente ad totorum politiam: tertio autem seipsos in quibuscunque præligentes sortiuntur & sui ipsorum impetibus cooperantur ad rerum expletionem.

XXVI. Quando autem aliquid evenit præter ipsorum electionem, tunc tota sola & illorum factionem ut vincentem causantes merito, partialia quidem enim ubique cum totis necessarium operari, tota autem & sine illis & quod isto modo qui intellectum habent dividunt factiones, sed non ut tu ipsa divisisti. Audi Platonem in Legibus clamantem, quod DEus quidem omnia & post DEum Fortuna & tempus humana omnia gubernant: Nostrum autem ab iis tertium dicere consequi artem, in tempore enim hyemis * cooperari utique aliquid & gubernativam, & sanationis medicativam, & totaliter agibiliū politicam. Sive igitur dirigamus, Fatum, tempus & DEum causandum, ut quod sit tres causas habeat: hanc quidem ipsum facientem bonum, hunc autem ordinatum in unam ad omne homologiam, aliam autem humanam totaliter. Etenim omne humanum opus pars est universi, non è contrario autem, quia & aliis animalibus necesse partibus entibus, Omnis & facere, sed & pati: omnis quidem huius mundialis consistentiæ & dramatis, id est operis, pars finem habet bonum: nulla enim inordinata relinquitur partium sed contextitur ad τὸ bene Universi, non è converso autem, omne quod bono sortitur, cum mundiali politia coordinatur. Est enim & supra Mundum Vita, & Vita Deorum & Animarum supra Fatum excedentium & Providentiæ soli consequentium.

XXVII. Ubi igitur hic τὸ in nobis? quando quid sit, connectitur cum periodo Mundi: & rursus quando ex illa sola efficitur. Ubi autem alibi dicemus, quam in nostris interioribus electionibus & impetibus? horum enim solorum nos Domini: iis autem quæ extrinsecis, cum aliis & pluribus & potentioribus. Oportet enim quod extra

* *χημῶν* procellæ,

extra generabitur partem fieri Universi ut & generetur: hoc autem coannuente & cooperante universo ut in se ipsum faciat omne, parte sui ipsius agens in aliud & ab alio patiens. Et propter hoc ergo & in iis quæ fiunt hos quidem laudamus, hos autem vituperamus, tanquam utique & ipsos propter electionem dominos factos, & qualia quædam utique sint quæ fiunt, talem non Mundum sed agentem dicimus. Non enim habentia à Mundo quod in ipsis quæle, sed ab agentis vita. Coordinatur autem ad Omne propter Omne, & est tale iterum propter partem. Et quod hæc vera scribimus, manifestabunt tibi & responsa, sæpe victoriam dantia & nostris electionibus, & non soli ordini mundialium periodorum: puta quando & dicunt: *Te ipsum videns, verere.* Et iterum: *Cognosce te ipsum.* Jam institit & in aliis: *Extra corpus esse te ipsum crede, & es.* Et quid oportet dicere, ubi & ægritudines voluntarias pullulare nobis ajunt ex tali vita nostra nascentes.

XXVIII. Non ergo oportet quæ fiunt omnia remittere ad solum ordinem Universi, sicut neque ad nostrum impetum: neque rursum sequelstrare animam à dominis electionum, in hoc ipso esse habentem scilicet in præeligere solum, & hæc quidem declinare, iis autem accurrere: quamvis in iis quæ fiunt non sit Domina universi. Oportet enim unamquamque causam hoc solum expetere, in quo apta nata est. Natum est autem tamen in nobis non esse activum solum, sed & electivum secundum se: aut eligens agere cum aliis & peccare ipsum dicimus & dirigere propter electionem. Quoniam etsi actum bonum sit & agens ex electione mala operetur, malam dicimus actionem. Nam quod quidem in actio bonum, propter aliud: quod autem pravum, propter eligens. Sic ergo evidens est omnibus, nos actionum secundum quod sunt eligibiles, dominos existere.

XXIX. Post hanc autem quaestionem dicis, quod omnes homines de futuro sollicitamur in omnibus, etiam in iis quæ in nobis esse videntur. Et hic iterum ut alterum argumentum scribis ad hæc quod non simus domini alicujus nos, siquidem ignoramus quod eveniet. Manifestare autem hoc studium nostrum circa divinationes, etiam in quibus nos eligimus. Bene quidem igitur dicis, ut summum est dicere, quod ergo, si amatores divinationis omnes sumus, nihil est in nobis? Ego autem convertens dicam sermonem melior factus: quod ergo, si nihil est in nobis, sed ex motu solo coacta sunt

qvæ fiunt ; non utique erimus amatores divinationis. Qvæ enim in aliunde coactis opportunitas divinativæ , qvorum & cognitio ut futurorum aut non futurorum ? necessariis autem utrisque eventibus superflua. Nam necessarium, impossibilem non fieri , qvamvis millesies nos de ipso & præscientes & consiliantes existamus. Si igitur non, frustra sollicitamur de futuro. Non frustra autem, siquidem hoc secundum naturam nobis : (Nihil enim eorum qvæ secundum Naturam, frustra) oportet utique non omnia à circulatione ligantes cogere, sed aliquid & præcognitionem nobis proficuum poni, & vitas nostras non ut præcognoscentes patiamur solum , sed ut per prænosse ad hoc, qvòd & ipsi aliquid cooperari futuris , aut non cooperari , simus promptiores ad hæc. Aut & non divinationes solum, sed & orationes & sacrorum negotium omne ajunt conferre : aut & hoc unguento ungentes & coronantes expellemus & circumscribemus, & neque sursum tendere manus, neque servire dabimus ad potentes suspendere cœlestes influxus. Frustra etiam omnino homines DEUM semper invocare in quibuscunque difficilibus speraverunt, & ipsam Apollo frustra responsa dare, qvia facientibus quidem hæc, fugere existet eas qvæ à cœlestibus periodis appensas pœnas, non facientibus autem inefficax occurrere dirum.

XXX. Et quidem si non in ipsis esset facere & non, qvomodo non & dividi ista & sequentia responsis dare electionibus penitus inconveniens ? Sed neque de DEo hoc proclamaremus, neque divinativæ & sacerdotalis utilitatem ex humanis vitis describeremus ; quoniam & historias omnes barbaricasque & Græcas habes contestificantes, qvòd propter divinativam sive ex divina inspiratione, sive ex humana arte multi utique sæpe cognoverunt qvæ oportebat agere, & cognoscentes inexcusabilem malorum in futurum liberi extiterunt, qvas relegere tibi promptum. Illud determino decens ad præsentem speculationem, qvando & divinativam hanc multum divulgatam, & eam qvæ sacrorum habere locum dicimus, ad fieri aliquid & non, & qvando obtineri iis qvæ ex universo delatis generationibus : Tanquam ergo, qvando quidem qvæ in omni omnia, divinæque & dæmoniales causæ concurrunt ad unum, & veluti idem loqvuntur, tunc & sacrificii opera inefficacia videntur : oppugnare enim toti partem & contraria ferre impossibile : & præcognitio nihil apponit aut aufert divinatorum. Qvando autem multis entibus talibus hæc quidem ali-

aliquid aliud ferunt, hæc autem aliud; puta hæc quidem corruptionem, hæc autem salvationem ægrotantium, qvalia utique secundum unamquamque historiam est dicere in factionibus cœlestium in nos, tunc & sacra talis adducta solvit eos qui à lædentibus defluunt iis quæ à proficientibus nobis, utens cooperativis virtutibus. Et futuri consideratio magnam habet partem in effectibus, & totaliter hic τὸ in nobis aut iis causis, aut aliis coordinatum, sicut in verberibus superactum sui ipsius motu exhibet aliquando quidem alium, aliquando autem alium finem. Et hoc scito de iis quæ extra fiunt. Ubique autem rursum illud præexistere dico, scilicet qvalem impetum & electionem characterizare τὸ in nobis, & esse hoc animæ opus in ipsa manens, inecferibile in Universum. Jis igitur consequenter, ut mihi videtur, ipse gubernat omnia animalia & nos & alia secundum submissionem habere vitam ab aëre datam & à prima latione, in cerebri quidem parte rationalem, in sensoriis autem eandem hanc innascentem circa alia & alia sensibilia, vocatam sensum, visum autem, auditum aut aliquem reliquorum tanquam subjectis differentem, unum autem & differentem secundum se entem.

XXXI. Hæc autem audiens te ordinantem, mirum existimavi si Philosophiæ amator & intellectualium speculationum, & quid dico intellectualium, sed & expertus earum quæ secundum eruditionem viarum, & Geometriæ & Arithmeticæ inventionum, dein tantum attribuisti sensibus, ut rationalis nostræ substantiæ & intellectualis, non idola hujus debilia, & per debilia organa vix tangencia cognoscibilia dicas; sed ipsam illam secundum subdescensionem factos aliquali sola organorum diversitate distinctos ab invicem & ab illa. Et quidem autalicubi & prius ostendimus, sensu quidem omni inseparabili à corporibus ente, & ad seipsum converti impotente, rationali autem illa & intellectuali vita se ipsamque cognoscere apta nata, & propter sui ipsius cognitionem ad seipsam convertere: quia & omne cognitivum secundum operationem conversum est ad cognoscibile, quare & quod sui ipsius ad seipsum. Qvalem igitur vides intellectualis animæ & sensitivæ identitatem, ejus quæ deorsum respicit, ad eam quæ sursum tendit? Intotorum principia conssepulta in corporibus, ad eam quæ pura est à corporibus, in iis quæ secundum naturam operationibus? ejus quæ nusquam veritatem cognoscere potest, ad eam quæ semper intendit ad Ens?

XXXII. Si autem non frustra, neque in alio aliquo qvi secundum Naturam appetitus & sortientem quandoque veritate, sine dicere quod & substantiam Divinæ animæ ab æthere defluere inconueniens, si oportet impossibile inconueniens dicere. Quæ quidem enim ab æthere animæ, corpoream generationum sortitæ sunt: animam autem demonstrat & Atheniensium xenus corporibus omnibus entem seniore. Si autem utique non corpus ætherem intelligis, sed intellectum æthereum, aut animam intellectualem æthera circumducentem; neque sic mihi videris verissimam causam inuenisse animæ. Alius enim fons animarum à quo & æthereæ animæ, & quæ eorum quæ sub Luna elementorum, & dæmoniarum animæ, & nos; & ad illam oportet respicere quam Plato quidem occultans veritatem, craterem appellare mihi videtur, & Conditorem non ex æthere, sed ante corpora ibi alicubi tradit & commiscentem animam, uti ait Timæus, *Ἐκ αὐτῆς ὅλης ἡ ψυχὴ ἐκμισγμένη* * *animam commiscens miscuit.* Qvi autem à DEo traditi sermones fontem per se laudant omnis animæ empyrias, id est empyrialis, ætherealis, materialis: & hunc sejungunt ex tota Zoogonothea, id est specula, à qua & eorum fatum suspendentes, duas faciunt *συντάξεις* id est ordines, hanc quidem animalem, hanc autem, ut diximus, *μορταλὴν*, id est sortialem, fatalem. Et animam ex altera trahentes, quandoque autem fato servire, quando irrationalis facta Dominum permutaverit, pro Providentia Fatum.

XXXIII. Quod autem, sicut dixi, neque Geometriæ & Arithmeticæ non quod intellectuali operatione dignam pronuntiasti nostram animam sensibus ipsam coordinans, addisces utique considerans quod hoc primum opus est scientiarum harum, cessare ab anima eam quæ cum sensibus operationem, & abducere ex iis, ut possibile, & assuefacere intus videre, & rationes videre immateriales, & demonstrationes inquirere contrariantes sensibus: ii quidem enim recusant impartibilitatem, hæc autem ab impartibilibus esse existentiam partibilibus ait & principia, iis quidem partibilia, iis autem impartibilia. Et sensus quidem, quæ aliquid & singularia cognoscere putant: ex autem universalia, & quorum eadem natura semper, quam non à sensibilibus acceperunt. Non enim sunt quæ imperfectorum causa, sed desuper ab intellectu, propter quod & iudicant sensus, & exprobrant ipsis grossitiem cognitionis, eas quæ eum

* Τὴν τὴν Παντὸς ψυχὴν.

cum passionibus perceptiones cognoscibilium indeterminabiles à sensibus motus.

XXXIV. Etenim sunt entes ludicræ cognitiones, quæ sensuum cognitiones: quæ autem illarum jam studiosæ & assuefacientes, à ludicris quidem absolvi, venari autem Entis cognitionem producra. Hanc quidem igitur vitam & fatalem esse & pati alias aliam cum corporibus in quibus consistit quod à fato necessarium. Omnis enim species à materia separabilis, inde & abgeneratur & continetur: conversa enim ipsa ad se ipsam non contingit dicere, quod aliud quidem est quod extrinsecus ipsi advenit, aliud autem τὸ Verum; dicit autem illud solum, quod passionem nunciavit, propter quod & ab altero mobilium est operationem non habens ab altero mobiliū puram: sed intellectualem quidem secundum ipsius naturam, non tolerantem autem violentis passionibus sensus assequi, in seipsa autem iudicatoria continentem de foris fallacium motuum, & apponentem quidem τὸ deficiens quibus sensus patitur, arguentem autem ipsum mendacium, & hæc de proprio agentem. Non enim ab iis quæ sensus est * iudicare sensum, sed ab intellectualibus rationibus, quas non potest suscipere sensus cognitio. Ex contrario itaque sensui ponendum immaterialem & separabilem & in se operativum: & huic quidem & electionem dandum inclinationis ad utraque sursum & deorsum; ad intellectum à quo genita est, & ad sensum quem genuit. Sensui autem & omnibus simul incorporatis vitis quod sine electione, quia & corporibus. Media enim rationalis anima intellectus & sensus ens, fertur quidem ad ambobus propter instabilem electionis inclinationem, fit autem secundum habitudinem utrumque extremorum, quorum secundum substantiam neutrum est: manifestat autem ipsius medium & quæ ab intellectu perfectio, & quæ à sensu deceptio. Dogma quidem igitur talem habet directionem, ut mihi videtur.

XXXV. Adeam autem quæ de bono opinionem, quam intermedie sermonum projecisti, quod quidem singulis delectabile, dicens, bonum; hoc autem esse potitione, obtinere enim alia legalia apud alios. Verecundarer utique in me ipsum, si non manifeste ad virum amicum scriberem, quod videtur, tanquam utique & electioni meæ indignum sit, ut æstimo, opinio de iis, & ætati quam habens

* Sunt, ἀ τῆς ἀποθήκης ἔστι.

habens existo. Juveni enim quidem Viro talem fieri opinionem, nihil mihi videtur mirum ad opiniones hominum in pluribus juventute aspiciente; intellectum autem senilem præsidem statuenti intellectualis prudentis iudicii conceptus convenire existimo, & non quoscunque multorum famæ & illibratæ lationes perstrepunt. Nunc igitur, quoniam Persis quidem alia & delectabilia & legalia delectabilibus illis congrua, Græcis autem alia de eisdem iis videntur, & alia alia: propter hæc ad aliquod bonum, & hoc sicut & delectabile phantasiatur aliud aliis. Solem enim utique hoc entium natura ut dicitur esse & est. Et quicumque quidem ipso natura singulis ente bono sortitur, finem utique habebit homini convenientem: quicumque autem ab illo peccat, etsi millies delectetur in præsentibus sibi & apparentibus bonis, imperfectum talis delectationis fructum metit.

XXXVI. Sed erat ut videtur verum, uno inconveniente dato alia accidere, quod utique & ipse pati mihi videris. Fatum enim præstituens animæ, coordinasti ipsam irrationalibus sensibus: iis autem conductis in idem, debili commiscuisti bonum. Oportet autem & priora & hoc ab anima ejicere, ut non lateamus nihil differens dantes hominibus aut brutis animalibus, quorum vita quidem inconvertibilis ad seipsam, curvatur autem in terram natura, passionibus autem materialibus commassata est cognitio. Et hæc etiam Platone, adamantinis ut est dicere, explicante sermonibus. Quod ergo bonum non est, non est delectabile idem, neque si omnes boves hanc proferant sententiam. Non enim nos esse boum delatores sed Deorum, apud quos obtinet intellectus, & quod Entis bonum quod & ipso intellectu divinius est. Hæc & in Gorgia accepta, & in Philebo, & in Politia, superfluum existimo per hæc scripta rursus evidenter scripi fabulari.

XXXVII. Hoc autem apponam dictis, quod boni quidem investigationem non permiscendum delectabili, (non sic nos perulantia delectationis faciat desipere) humanorum autem & legalium & præparationum omnimodas diversitates referendum ad diversas animarum vitas rationales, iracundas, concupiscitivas, ab iis enim illæ pullulant; non enim à quercu ajunt neque à petra. * Sed hos quidem multorum capitum bestia pervasit talia lege statuere quæ alia Persas, alios autem leoninum animæ in aliud transposuit quæ alia Thrace.

* εἰ γὰρ ἀπὸ δρυὶς, Φησὶν, καὶ ἀπὸ πέτρας.

aliis autem prævalet ratio in legalibus & vere bonis. Et delectabile quidem omnibus commune. Omni enim delectabile præsens quod appetibile, bonum autem non omnibus, sed in quibus præsidet Ratio. Non enim vident passionibus bonum, sed sola hæc. Et huic quidem delectabile & bonum idem, passionibus autem cæcis non dedit conditura, boni investigationem, sed delectabilis, unaquæque enim vitæ species inimpedite mota delectatur. Quare legalia quidem multa, & delectabilia omnimoda, & aliis alia: bonum autem apud illos solos, in quibus ratio prævalet passionibus. Non enim concupiscentiæ dandum principatum, ut non asinis idem patiamur, Neque furoribus, ut non leonibus: sed ei quod in nobis optimo, & quod solum sumus, aut secundum quod maxime sumus. Etenim omnibus ex pluribus entibus, deterioribus & melioribus secundum melius esse. Nam quod melius, conjecturat boni natura.

XXXVIII. Sed quæ post hæc scribis dubitans, videris utique mihi in multis locis audiens Socratem dicentem nihil scire, & dicentes omnia scire deridentem, & adhuc nos abscedentes hinc verum maxime cognoscere extendentem & certiores scientias neque ipsas scientias entes arguentem, dubitare ne forte neque totaliter sit cognoscere verum, sed solum somniare circa ipsum. Et quidem oportebat cointelligere, si non est cognoscere Verum, non magis si est τὸ in nobis, nescimus, quam si non est: ignorantia enim amborum similiter positionem recusat. Quomodo igitur ad ostensionem ejus quod non in nobis, utimur ignorantia Veritatis? Ignorantia ad esse hoc & non esse eandem potentiam, magis autem impotentiam habente.

XXXIX. Sed ut nihil tale patiamur, nos prædivisimus cognitiones omnes: & quibus hic anima participare potest, & quibus supremum sumens ordinem, quas has quidem habens Socrates, has autem sperans se habiturum absolutus à corpore, illuc ait perveniens scire Verum. Metra enim alia, & alia cognitionis entia exhibuerunt per occasionem talis spei. Quoniam & hæc significatorum solitudine in Platoni amicis, si non solum purgative, sed & speculative possibile est vivere animam: circumferentem grossum hoc vinculum, & mediocriter, ut æstimo, discussione sortitus est sermo, quod forte

Qq

spe-

speculari quidem & hic possibile, ut eum qui in Theeteto * cor-
 rypheum de Cœlo astronomizantem, & omnem entium naturam
 omni quaque perscrutantem, & eos qui in Politeia phylacas usque
 ad Bonum per dialecticam illam ascendentes, quam Θετικὸν mathema-
 tibus instituit, speculativum autem rursum fieri perfecte impossibile,
 propter causas quas ipse in Phædone docet, corporis occupationes &
 molestationes, non sinentes sine impedimento & indistractam in
 nobis fieri operationem illam. Vitæ enim est τὸ speculativum, no-
 men operationis autem speculatio & Unius.

XL. Et etiam quando Mathematicas scientias hoc ipsum
 non permittit vocare scientias, non tanquam demonstrationum ne-
 cessitatem ipsas habere negans dicit hæc aliquvaliter, sed tanquam à
 suprema scientiarum deficientes determinat. Et cur enim non oportet
 dicere plane à Dialectica, quæ non adhuc punctum aut Monadem
 hanc, sed ipsum τὸ Bonum principium ponit, & omnium principia
 considerat. Unde, ut æstimo, & mathematicis quidem in decisione
 lineæ secundam assignat partem, in materialibus autem omni quaque
 & separatis speciebus eam quæ ante has & cognitionem instituit, iis
 quidem eam quæ ex suppositione, iis autem quæ sine suppositione;
 hanc autem ergo & qui Epinomida composuit. Olim enim nobis
 hæc pleritua cœgit & indicium & sententiam colligationem vocavit
 Mathematicum, tanquam unientem illorum omnium principium.

XLI. Si autem utique & nihil scire Socrati promptum, & Py-
 thii responsum propter hoc ipsum sapientissimum omnium protulit,
 ut ipse imponit responsum, considera profundum & DEi & Socratis,
 quomodo utique τὸ nihil scire solum dicit excellens bonum existere,
 sed non scientem & hoc scire quod non novit. Hoc quidem enim
 videtur esse præopere ** futuris sapientibus. Secundum verita-
 tem autem in idem tendit sapientiæ, & sapiens enter † est qui
 novit se ipsum enter non sapientem, & non ignorans quod non no-
 vit. Cujus enim alterius est nosse non scientem unumquemque quam
 cognoscentis? & scientem oportet enim utique & ipsum nosse per-
 fecte quod non novit; siquidem non scientem se ipsum sciet: hoc
 enim ignorans, neque si novit ignorabit utique. Quare nullus utiq;
 seipsum prius non scientem cognosceret perfecte, antequam scientem

co-

* Theæteto.

** περὶ αὐτοῦ.

† ἐν τῷ.

cognoscat, tunc enim & quod novit simul, & quæ non novit sciet, & quod novit cognoscet & quod non novit, mediam habens notitiam & solummodo scientiam, & eorum qui non totaliter, quorum hoc quidem est intellectus, hoc autem sensus, hic quidem neque totaliter sciens Veritatem, quia neque substantiam novit, neque ipsam, sensibilibus quorum esse fingitur cognitio: hic autem ipsam Entis substantiam immediate sciens, & ipsam Entis entem Veritatem.

XLII. Media autem horum ens anima & novit substantias entium, tanquam ante sensum ens, & non novit tanquam post intellectum ens. Sapiens ergo quis factus cognoscet & quod novit sciens, & quod non novit sciens, tantum amice Socrati & responso de ea quæ ut vere sapientia competens. Neque ergo propter Mathematicas scientias à prima scientia distinctas, neque propter spem ut vere cognitionis post separationem ab hinc, neque propter Pythii responsum, exterminare oportet eas quæ de scientia rationes. Plato enim est ipse qui clamat, quod utique interimentem scientiam de nullo neque de contingente adhuc affirmare possibile. Sed quam quidem scientiam sumet utique anima & cum corpore ens, & quam erepta à vinculo, & quas quidem cognitiones simul & non scientias esse ponet. Unam autem eam, quæ ut vere scientiam & intellectum scientia meliorem & intellectu divinificam intelligentiam, & hanc esse cognitionem quam anima phantasians & in hac vita accipere non potens desiderat eum qui à corpore exitum, tanquam ibi sortitura, supernaturali hac & divinali entium comprehensione. De iis quidem igitur satis.

XLIII. Consequenter autem iis quæ diximus dubitas, Cur utique boni quidem deterius agunt, peccantes à finibus quos præstituerunt; mali autem sortiuntur ea quæ appetunt? Tu quidem itaque & hoc existimas esse argumentum huius, quod non sit $\tau\alpha$ in nobis. Et quidem licet & aliis melioratis secundum dybitationem dicere, quod si ejus quod non sit $\tau\alpha$ in nobis, est argumentum hoc, quod non secundum intellectum eveniunt bonis negotia; & ejus quod sit hæc quod secundum spem malorum ipsa fiunt, idem argumentum erit. Melius autem non oppugnativo sermoni adjicere, sed ostendere tibi tantum, quod dybitationem hanc non ad interemtionem ejus quod in nobis, novi antiquos proponentes, sed ad inquisitionem Provi-

dentia. Et magis perseveranter agonizantes, ad ipsum Plotinum illum, Jamblichum, æquivocum tibi. * Etenimenter concutit de Providentia nostras invictas præceptiones fortunalium rerum inexpectata illatio, & intellectuali inspectione indiget negotium, si debeat quis occurfor à dubitatione ista salvatus committere Providentia omne. Novi quidem igitur, ut dixi, non ad interemptionem ejus quod in nobis, sed Providentia hæc dubitata prioribus.

XLIV. Quod autem & hæc, non multo opus est argumento, sicut ejus quod non sit τὸ in nobis, sed quod sit, magis addiscemus, illud cointelligentes. Quod ergo nullius nobis dominis entibus, neque electivam vitam habentibus, à seipsis, neque bonis neque malis à nobis entibus, sed plasmatis aliunde, non adhuc locum habet dubitare de eventibus, entibus aliunde malis aut bonis, tanquam præter dignitatem evenientibus. Si enim non seipsos tales effecerunt, neque utique retribui utrisque oportebit pro vita, neque totaliter debebitur aliquid iis qui non sunt causa vitæ quam habent. Quare si præter dignitatem retributio fortunalium, ipsi vitarum utique erunt causa, quorum dignitate in distributis ab universo sortiri volunt: quoniam & omnium eorum quæ circa nos, non in iis quæ à totis habemus, exigimus retributiones habere, sed in quibuscunque aliquid cooperabimur. Si ergo non est τὸ in nobis, nihil habemus à nobis. Si hoc, neque expectemus retributiones eorum quæ aliunde in nos veniunt. Si hoc, neque eam quæ præter dignitatem distributionem eventuum causabimus.

XLV. Si ergo non est τὸ in nobis, non oportet quærere, quomodo præter dignitatem boni quidam à finibus peccant, mali autem obtinent. Sed ente eo quod in nobis, & Providentia omnium obtinente, & tibi adducentes persuasionem post violentiam dicemus. Quomodo ergo? non enim erat τὸ in nobis eorum quæ extra, dominans, sed cooperans. Quare merito, quæ quidem intus, secundum sui ipsius disponit potentiam, quæ autem extra, non adhuc, indigens & aliis ad illorum dispositionem, non in ipso jacentibus. Et ego valde lætor ad tales dubitationes, videns generosum adventitium, qui sæpe jubeo non confundere quæ in nobis cum iis quæ non in nobis: neque sic habere de iis quæ non in nobis, tanquam ipsa fieri omnino, ut non & facta difficulter feramus. Nunc autem tanquam & illis assequi

* Theodorum Anaximum,

sequiis, quæ in nobis, debentibus, dubitatio accidit non factis, & supponentibus nobis ut bona quæ non bona, & fieri quærentibus. Melius autem erat, quæ quidem in nobis enter entia & quærere semper & acquirere sibi ipsis, quæ autem extra & non in nobis, relinquere facientibus tanquam Dominis & scientibus quæ faciunt. Ad omnia autem quæ in nobis, præparatos esse per ea quæ in nobis. Sed quæliter quidem habeat dubium ad id quod in nobis, ostendimus tibi per talia. Ad sermonem autem de Providentia magis utique aliquid dices, sicut diximus. Et dicta sunt multa ab antiquis quos dixi viris, & sic solvunt ipsum.

XLVI. Rursum igitur quæris, quid τὸ in nobis? quod in principio sermonum oportebat quærere. Deinde ad ipsum dubitans. Quærens autem definis hoc esse, quod à nullo potestatum neque obtentum, sed & verbo dicens sic, αὐτοπεργεγοντον, id est ipsum circumscriptum, & αὐτενεργητον, id est ipsum operativum. Si autem hoc, & incorruptibile omnino, & potentissimum, & soli primo competens præsidii omnium entium, nobis autem τὸ in nobis non adhuc conveniens. Hunc itaque terminum longe ab intelligentia ejus quod in nobis, quam habentes antiqui hoc humanis animabus attribuerunt, ego pono. Considera autem & tu ipse, quam veradico. Ubique τὸ in nobis ad insinuntionem assumunt operationis electionis, nos facientes dominos electionis & fugæ, & ut alicujus bonorum aut contrariorum. Sicut enim idem dicunt electionem, & voluntatem, sed hanc quidem esse boni solum, electionem autem bonorumque similiter & non bonorum, sicut utique δόκησιν id est expectationem. * non bonorum: propter quod & characterizare animam electionem similiter entem amborum & competere mediæ naturæ ei, quæ ad ambo vertitur. Et hoc etiam communis fama testatur. Electiones enim horum laudamus, horum autem vituperamus. Malum autem omnibus involutum dicimus, & malum videtur bonum esse eligentibus ipsum, animam enim nulla cognoscens malum eligeret utique sed fugeret. Propter ignorantiam autem studet circa ipsum: acutum quidem amorem boni secundum naturam habens, alicubi autem bonum videtur impotens.

XLVII. Anima igitur habente in substantia eam quæ ad ambo inclinationem, τὸ bene dico & τὸ male; hanc potentiam ipsius

* cautionem,

dentia. Et magis perseveranter agonizantes, ad ipsum Plotinum illum, Jamblichum, æquivocum tibi. * Etenimenter concutit de Providentia nostras invictas præceptiones fortunalium rerum inexpectata illatio, & intellectuali inspectione indiget negotium, si debeat quis occurfor à dubitatione ista salvatus committere Providentiæ omne. Novi quidem igitur, ut dixi, non ad interemtionem ejus quod in nobis, sed Providentiæ hæc dubitata prioribus.

XLIV. Quod autem & hæc, non multo opus est argumento, sicut ejus quod non sit τὸ in nobis, sed quod sit, magis addiscemus, illud cointelligentes. Quod ergo nullius nobis dominis entibus, neque electivam vitam habentibus, à seipsis, neque bonis neque malis à nobis entibus, sed plasmatis aliunde, non adhuc locum habet dubitare de eventibus, entibus aliunde malis aut bonis, tanquam præter dignitatem evenientibus. Si enim non seipsos tales effecerunt, neque utique retribui utrisque oportebit pro vita, neque totaliter debetur aliquid iis qui non sunt causa vitæ quam habent. Quare si præter dignitatem retributio fortunalium, ipsi vitarum utique erunt causa, quorum dignitate in distributis ab universo sortiri volunt: quoniam & omnium eorum quæ circa nos, non in iis quæ à totis habemus, exigimus retributiones habere, sed in quibuscunque aliquid cooperabimur. Si ergo non est τὸ in nobis, nihil habemus à nobis. Si hoc, neque expetemus retributiones eorum quæ aliunde in nos veniunt. Si hoc, neque eam quæ præter dignitatem distributionem eventuum causabimus.

XLV. Si ergo non est τὸ in nobis, non oportet quærere quomodo præter dignitatem boni quidam à finibus peccant, mali autem obtinent. Sed ente eo quod in nobis, & Providentia omnium obtinente, & tibi adducentes persuasionem post violentiam dicemus. Quomodo ergo? non enim erat τὸ in nobis eorum quæ extra, dominans, sed cooperans. Quare merito, quæ quidem intus, secundum sui ipsius disponit potentiam, quæ autem extra, non adhuc, indigens & aliis ad illorum dispositionem, non in ipso jacentibus. Et ego valde lætor ad tales dubitationes, videns generosum adventitium, qui sæpe jubeo non confundere quæ in nobis cum iis quæ non in nobis: neque sic habere de iis quæ non in nobis, tanquam ipsa fieri omnino, ut non & facta difficulter feramus. Nunc autem tanquam & illis assequi

* Theodorum Asinæum,

sequiis, quæ in nobis, debentibus, dubitatio accidit non factis, & supponentibus nobis ut bona quæ non bona, & fieri quærentibus. Melius autem erat, quæ quidem in nobis enter entia & quære semper & acquirere sibi ipsis, quæ autem extra & non in nobis, relinquere facientibus tanquam Dominis & scientibus quæ faciunt. Ad omnia autem quæ in nobis, præparatos esse per ea quæ in nobis. Sed qualiter quidem habeat dubium ad id quod in nobis, ostendimus tibi per talia. Ad sermonem autem de Providentia magis utique aliquid dices, sicut diximus. Et dicta sunt multa ab antiquis quos dixi viris, & sic solvunt ipsum.

XLVI. Rursum igitur quæris, quid τὸ in nobis? quod in principio sermonum oportebat quære. Deinde ad ipsum dubitans. Quærens autem definis hoc esse, quod à nullo potestatum inque obtentum, sed & verbo dicens sic, αὐτοπερίεργον, id est ipsum circumscriptum, & αὐτενέργητον, id est ipsum operativum. Si autem hoc, & incorruptibile omnino, & potentissimum, & soli primo competens præfidi omnium entium, nobis autem τὸ in nobis non adhuc conveniens. Hunc itaque terminum longe ab intelligentia ejus quod in nobis, quam habentes antiqui hoc humanis animabus attribuerunt, ego pono. Considera autem & tu ipse, quam veradico. Ubique τὸ in nobis ad insinuationem assumunt operationis electionis, nos facientes dominos electionis & fugæ, & ut alicujus bonorum aut contrariorum. Sicut enim idem dicunt electionem, & voluntatem, sed hanc quidem esse boni solum, electionem autem bonorumque similiter & non bonorum, sicut utique δέκησιν id est expectationem. * non bonorum: propter quod & characterizare animam electionem similiter entem amborum & competere mediæ naturæ ei, quæ ad ambo vertitur. Et hoc etiam communis fama testatur. Electiones enim horum laudamus, horum autem vituperamus. Malum autem omnibus involutum dicimus, & malum videtur bonum esse eligentibus ipsum, anima enim nulla cognoscens malum eligeret utique sed fugeret. Propter ignorantiam autem studet circa ipsum: acutum quidem amorem boni secundum naturam habens, alicubi autem bonum videtur impotens.

XLVII. Anima igitur habente in substantia eam quæ ad ambo inclinationem, τὸ bene dico & τὸ male; hanc potentiam ipsius

Qqg 3

electi-

* cautionem,

electivam vocaverunt, propter quam aliud præ alio nati sumus eligere. Et sumes utique ex divisione definitionem talem potentiae huius. Quoniam omnis potentia aut rationalis est aut irrationalis, necesse & electionem in altero horum esse: non ens autem irrationalis, sine electione enim vivere illa omnes dicimus, rationalis utique aliqua erit potentia. Omnis autem rationalis potentia aut cognitiva est aut appetitiva, sicut & omnis irrationalis. Electio autem ipsum hoc quod dicitur electio ens & desiderium, appetitus aliquis utique erit. Omnis autem appetitus aut ad solum aspicit ut vere bonum, aut ad solum apparens bonum, aut ad ambo. Electionem autem neque ad solum vere bonum respicere dicimus, non enim utique unquam vituperaretur iuste: neque ad solum apparens, non enim utique & laudaretur sæpe. Ad ambo ergo nata est talis potentia.

XLVIII. Est ergo, ut summam dicatur, electio potentia rationalis appetitiva bonorum verorumque & apparentium, ducens ad ambo animam, propter quam ascendit & descendit, & peccat & dirigit. * Huius potentiae operationem videntes biviam in novis vocaverunt ad ambo ipsius inclinationem. Quare erit utique electionale, & τὸ in nobis, idem. Et secundum hanc potentiam & à Divinis differimus & à mortalibus, utraq; enim sunt insusceptiva ejus quæ ad ambo inclinationis: hæc quidem in bonis veris solummodo locata, propter excellentiam; hæc autem in apparentibus, propter defectum. Quoniam & hæc quidem intellectus caracterizat, hæc autem sensus: hic quidem noster rex, hic autem nuncius: medii autem nos in electione fixi, & potentes quidem ad ambo moveri, ubicunque autem moveamur, à totis obtenti ex ea quæ secundum dignitatem sortientes; siquidem ad melius, ut intellectus: si autem ad deterius, ut sensus. Non ergo in omnium potestate & potentia τὸ in nobis: quæ enim omnibus potestativa, potentia Unialis est, & propter hoc omnium, quia una & Boniformis. Quæ autem electiva, dualis, & propter hoc non omnium: quia iis quæ ad ambo inclinationibus minorata est ab ea quæ ante omnia est. Fieret autem utique & ipsum omnium, si non electivum impetum haberet, voluntas autem sic solum. Nam volita vita est secundum bonum, quæ & τὸ in nobis facit potentissimum, & Deiformis enter existit, propter quam & anima fit DEus, & totum mundum dispensat, ait Plato.

XLIX.

* i. e. recte agit;

XLIX. Neque ergo primo τὸ in nobis, sicut neque ultimò convenit, sed medio. Tu autem, ut videtur, potestatem existimasti significare τὸ in nobis, omnium dominantem, ducentem omnia secundum suum impetum, obtinentem omnia quæ desiderat, non definiens potentiam in appetibilibus, quæ intra ipsas animas efficientibus talem eligentem animam; sed dans sibi & eorum quæ non in nobis, potentiam. Quæ enim extra animam, non in nobis: propter quod & commixta vita nostra ex iis quæ non in nobis & iis quæ in nobis. Et apud studiosos quidem multum τὸ in nobis: omnibus enim utuntur, etiam iis quæ non in nobis mensurare propter virtutem, & iis utentes, & velut in seipsis facientes semper quod præfens ornantes. Apud multos * autem τὸ non in nobis plus; assequuntur enim iis quæ extra, non habentes intus vitam potentem ipsis assimilare illa. Unde & ii quidem liberi dicuntur esse & sunt propter operationem ejus quod in ipsis, & ejus quod non in ipsis. In servilem autem alii vociferantur necessitatem, consepelientes cum iis quæ non ipsis quod in ipsis, & omnia habentes non in ipsis.

L. Super omnia colophonem dubiorum nobis apposuisti. Interrogans enim si novit DEus futurum apud nos, sive non novit? Et si quidem non novit, nihil ipsum à nobis differre dicas, non scientibus neque ipsis. Si autem novit, fore penitus hoc quod novit, & ex necessitate. Hoc autem non τὸ in nobis perimit solum, ut utique videbitur, sed & omne quod dicitur contingens, & consuevit etiam hoc ponentibus non omnia coacta esse, & est, ut est dicere, millies dictum, & complicant quidem conjunctum omnes ita. Si novit DEus omne futurum, ex necessitate erit quod futurum. Sed ii quidem falsum esse ajunt, DEum determinate nosse omne, sed ajunt etiam ipsum indeterminari in fientibus indeterminate, ut salvent contingens. Alii autem determinatam cognitionem attribuentes DEo, admiserunt necessitatem in omnibus quæ fiunt. Peripateticorum & Stoicorum hæresum sunt hæc dogmata. Plato autem & quicumque huic amicus, & DEum determinate scire futura, & fieri contra secundum ipsorum naturam affirmant hæc quidem determinate, hæc autem indeterminate. Eorum enim quæ in effectis divi-

* Τῆς πολλῆς, vocat vulgus, quibus ἐι σπευδαίῃς opponuntur.

divisim & subcontrarie invicem sunt, in Diis secundum melius solum est præceptis.

LI. Dico autem, puta genitorum aut incorporeorum entium aut corporum, incorporaliter sunt amborum causæ apud illos, & cognitio eodem modo incorporea. Et iterum intellectualium & non intellectualium entium, intellectualiter ambo apud DEos & secundum existentiam & secundum scientiam. Cognoscunt enim & quæ non intellectualia, intellectualiter. Et rursum eorum quæ sunt inde intemporalium aut temporalium, intemporalis locata est apud ipsos causaque & cognitio. Quare, quoniam & determinata & indeterminata quædam fiunt, secundum melius amborum, determinatam dico cognitionem horum amborum, determinatam dico cognitionem horum amborum præceperunt. Adhuc autem, non quale est cognoscibile talis & cognitionis species, sed quale cognoscens. Merito, neque enim cognitio in cognoscibili est, sed in cognoscente. Huic igitur similis & conformis est in quo est, non illi in quo non est. Si igitur & cognoscibile indeterminatum, sed quando determinatum est quod cognoscit, non propter cognitum indeterminata & cognitio, sed propter cognoscens, determinata. Etenim meliori modo est deterius cognoscere, & deteriori modo melius.

LII. Quare quoniam Dii omnibus meliores, meliori modo omnia præceperunt: & hæc quæ quidem sunt, ante tempus quidem quæ secundum tempus, ut diximus: incorporeæ autem corporeæ, immaterialiter autem materialia, & determinate videlicet quæ indeterminata, & statim instabilia, & ingenerabiliter genita. Non igitur si cognoscunt futurum, ex necessitate fixit huic eventum: sed huic quidem indeterminatam ex determinato generationem dans, Diis autem determinatam indeterminati præcognitionem. Neque enim tua fictio † tympanis & cornis †† utens & materiis corporalibus, si tua præcognitione corporaliter erat: sed illa quidem incorporaliter phantasia & vitaliter habuit futuri rationem: factum autem παράπηγμα id est fixio corporaliter confixa ex non tali intrinseca cognitione. Si autem hæc in tua factione, quid utique dices de Deorum præcognitione, apud quam indicibile existit & entis inenarrabile nobis & incircumscribibile, non tanquam alius modus omnium περιουχῆς id est circumfidentia & nullatenus συγγενῆς congener iis quæ ab ipso sunt, Quare

† Fixio, παράπηγμα, astrolabium,

†† Fortasse cornis,

Quare & cognoscunt Dii divine & intemporaliter quæ in nobis, & nos operamur ut apti nati sumus. Et quodcunque eligimus, præcognitum est apud ipsos, non propter in nobis terminum, sed propter eum qui apud ipsos.

LIII. Hæc tibi, o amicum caput, de iis quæ interrogasti respondi, potens & per se ostendere quod est τὸ in nobis, à laudibus & cooperationibus, à consiliis & à provocationibus aut dehortationibus, à iudicatoriis & accusationibus aut defensionibus, à politica omni conditione, à legislationibus, ab orationibus, à sacerdotalibus, ab ipsa Philosophia. Bene enim nosti & meum institutorem * dicentem sæpe, quod τὸ in nobis interemtum, superfluam pronunciat Philosophiam. Quid enim erudiet, nullo ente qui erudiat? Quomodo autem erit aliquid quod erudiat, non ente in quibus quid fiamus meliores. Hæc igitur iterum atque iterum recongruens, si aliquid adhuc dubitas, nullatenus patiaris ** scribere. Quibus enim utique & congruet nos facere sermones, quam de iis, quibus nullus utique nos nugacitatis accusabit, facientibus disputationes. Cum autem qui ex superbia cumulum & laqueum omnem ex eodem illis exercito ajunt stultiloquium, inclino tibi non contentie mihi.

II. PROCLI Liber de decem dubitationibus circa Providentiam.

Περὶ τῶν δέκα πρὸς τὴν πρόνοιαν ἀπορημάτων, de decem dubitationibus circa Providentiam, liber. Meminit hujus scripti Joannes Philoponus libro 2. de Mundi æternitate adversus Proclum cap. 5. αὐτὰ τὰ περὶ τῶν πρὸς τὴν πρόνοιαν ἀπορημάτων. λέγει γὰρ ἐν ἐκείνῳ τὰυτα. τῆς προνοίας ὡς εἴρηται κ. τ. λ. quæ ex illo profert, leguntur in hoc libro pagina statim secunda & tertia. Exstat latine ex ejusdem Gulielmi de Morbecka versione in Bibliotheca hujus Urbis Hamburgensis ex legato præstantissimi Holsténii, in eodem Codice è quo librum ad Theodorum Mechanicum ex ejusdem Gulielmi versione exhibui. Gulielmus, Corinthi Archiepiscopus dicitur hanc versionem absolvisse Corinthi A. C. 1280. quarto die Februarii. Ἀπορήματα illa sunt

R r r

* Syrianum. ** te pigeat.

Libri V. Pars 4.

sunt hæ decem circa Providentiam quæstiones, quas proponit primum deinde suo more ad Platonis fere mentem resolvit atque explicat.

1. Num providentia ad omnia & singula pertingat, sive ut Gvilelmi interpretis verbis utar, *si Providentia est omnium, totorum, partium, & usque ad individuißima cælorum & eorum quæ sub cælo, æternorum & corruptibilium.* Hoc affirmat Proclus, atque unumquodque singularium è rebus etiam minimis ab unius Optimi Maximi Numinis honifica ut appellat Providentia dependere contendit. *Nihil enim effugit illud unum, sive in esse dicas, sive in cognosci. Et dicitur quidem, & recte dicitur, & in centro totus circulus esse centraliter, siquidem causa centrum, causatum autem circulus, & in unitate omnis numerus monadice propter eandem rationem. In Providentia autem uno majori modo omnia sunt, siquidem & unum majori modo illud quam centrum & monas.*

2. Quomodo contingentia præsciat DEus iisque provideat Respondet Proclus DEum pro perfectissima natura sua cognoscere in spermatibus suis & causis indeterminata determinate, sicut & incorporaliter & indistanter distantia & corporata. Quam in rem plura disputavit libro ad Theodorum Mechanicum cap. 50. seq.

3. Num & determinatorum & indeterminatorum sit causa Providentia secundum idem & eodem modo? Respondet Proclus providere nihil aliud esse quam benefacere, hinc pro suo quæque modulo & ordine participare de uno illo bono, ut & ipsi unitas & indeterminatis libertas constet. In eodem capite probat providere DEum contingentibus etiam & indeterminatis, ne illa sint velut superadventitia in universo. *Si itaque & volunt (utpotè autores) providere determinate indeterminatis, & possunt Dii, omnino utique & provid. & providentes cognoscunt provisorum dignitatem. Et Dii quidem exaltati ad omnia sui ipsorum extendentes providentiam, demones autem participes rerum superexistentiam, hi quidem aliorum gregalitem acceperunt, hi autem aliorum, ut ait ille, in ultimam consummantes partitionem, ut hi quidem hominum sint, hi autem leonum, alii autem aliorum animalium, aut plantarum præfides, & adhuc partialius, hi quidem oculi, hi autem cordis, hi vero bepi. Omnia autem sunt plena Diis, hi quidem & hi immediate providentibus, hi autem per medios Demones, ut dictum est: non illis omnibus adesse nota potest: sed ultimis per se participare primis non potentibus.*

4. Quomodo Deorum participationes fiant, siue quomodo Dii providentes in inferiora operentur? Respondet Proclus, pro participantium idoneitate, *rationaliter in rationalibus, intellectualiter in intellectualibus, phantastice & sensibilibus in iis quæ secundum phantasiam aut sensum vivunt: essentialiter autem & per esse solum in his quæ sine vita, esse obtinent.* - Igitur & providentia supra entia omnia secundum ipsam divinam unionem locata, & operante unam operationem uni convenientem omne accedens participat, & ita ut aptum natum est. De oraculorum defectu ita differit, ut operatione DEI manente semper eadem, loca vel homines inidonei sint ad eam participandam, velut si facie aliqua stante, speculum ejus imaginem jam fulgidum suscipiat, jam obscurius vel debilem vel plane nullam reddat. Siue igitur dicat quis chresteria quandoque quidem divinativis participare Diis, quandoque autem deficere inefficacia facta, & velut ἀπνοα i. e. sine spiritu secundum quoddam tempus, in hoc reducendum causas irregularitatis, in deficientibus spiritibus utentibus & operantibus in potentia participare ipsis semper. Nam veracia chresteria, quæ apparentibus complent Angelique & Demones, & Heroës, in quos illustrant Dii & semper entes in universo sortes, quamvis aqua aliqua & hiatus terræ non semper participare illis possint propter sui ipsorum instabilem naturam: siue rituum virtutes, ἀγάλματα siue imagines introeuntes quandoque & viventia facientes & replentes Divina inspiratione, deficiunt in quibusdam periodis. Et horum defectum æstimo remittere convenit ad suscipientia, & non ad variationem operationis Deorum inspirantium ipsi. Neque enim Luna deficientis solem causare audemus, sed incidentiam ipsius in conum.

5. Unde & cur malum, cum sit Providentia? Respondet Proclus duo haberi malorum genera, unum in corporibus, præter naturam: in animabus, contra rationem. Neutro autem regnum providentiæ (ut verbo interpretis utar) molestari, sed malo huic finem esse bonum, & universi varietatem ac perfectionem: Nam omne quod præter naturam, fieri ut aliquid fiat eorum quæ secundum naturam, sed non vicissim. Atque inter spiritus perfectiores & puritas animantes debuisse quoque medias interpositas esse animas, ratione simul & ira atque concupiscentia præditas, & libertate arbitrii gaudentes.

6. Si Providentia est, cur bonis viris mala fiant, mali triumphent? Respondet, bonis tamen non deesse virtutem, virtutisve materiam: atque singularem illis in laudem cedere, quod virtu-

tem nudam colere malint quam *malitiam cum omnibus suis abundantius*. Malum non esse irrimamentis carere malorum, & adversa fortuna quosdam etiam expetisse, sapientes fortiter semper tulisse. Neque æquum esse ut iidem omnifimul genere bonorum abundant. *Oportet quandam experientiam etiam malorum eorum qua hic ipsis inesse, à quibus provocata anima appetant eam qua hinc translationem ad illum qui extra mala locum*. Multos per adversa ad maiorem virtutem adductos esse, denique sola esse mala quæ ipsi committimus non quæ patimur. Inglorios malos omnes & inhonoratos, quamvis myrii adulatorum ipsos circumstant. Ad quæstionem quam huic adjungit, cur inæqualibus æqualia à Providentia existant secundum Arithmeticam (non Geometricam) æqualitatem, velut Civitate tota pereunte ut similis sit interitus hominum dissimillimorum, bonorum malorumque. Respondet, *primum quidem quod non secundum quod dissimiles sunt, hoc simile patiuntur, sed secundum quod similes civitatem eandem si forte inhabitare volentes, & novam credent intrare, & commilitare cum invicem, & si quid aliud ejusdem cum iis fecerit, & sic secundum ipsius actionem idem aliquid passi sunt. Sed secundum quod meliores & deteriores, diversam habent communis passionis illationem, sequentibus impatientes, ii autem mansuete ferentes perierunt. Et post separationem, hic quidem meliorum locus suscipit, hos autem qui deteriorum. Addit deinde esse quendam ordinem & fati communis periodum à diversis principiis in eundem finem obviantem, & concursum processum, ubi compati coguntur imprincipales partes ex necessitate. Latere etiam nos veras animarum æqualitates.*

7. Si Providentia etiam ad infima se demittit, unde tanta fortis inbrutis animantibus inæqualitas, mutuarum devorations & similia? Respondet, si in illis sit aliquid *αὐτοκίνητον*, causam altius quærendam: si vero corporea tantum sint, nihil referre si idem patiantur cum umbra omnimode transfigurata, atque fato subjecta sint.

8. Quare poenæ post peccata non statim subsequantur, sed infligantur post tempus demum, & hoc interdum valde longum? Respondet, *inserta nequitia radix, (sicut spinas ferens terra, est invidiosa exardescens nascentes, similium est productiva) easdem reddit operationes non flexa punitionibus*. Igitur Providentia, congruens tempus non quale placet hominibus, sed quale ad sanationem animarum novit proficere expectat, ac tolerando plures erudit. *Cum Deus enim, ait ille, fortuna est tempus omnia gubernare, sive dare aliquid bonorum oporteat, sive purgare e.*

na esse talia peccata propter illam conjunctionem atque similitudinem. *Quid igitur adhuc inopinabile & vindictas solvere animas translatas in altera corpora pro iis qua in aliis corporibus?*

10. Providentia unius DEI laudatissima cognoscitur omnia & in bonum reducente, quomodo & Angeli providere dicuntur, & dæmones, atque si velis & Heroës & animæ cum Diis mundum condispensantes? Respondet, providere DEum universaliter totaliter omnibus, ut unum & bonum, ceteros partialiter, & ordinate, & quibusdam.

III. Liber Procli de malorum substantia

Περὶ τῆς τῶν κακῶν ὑπόστασεως μονοβιβλῶν, *de malorum substantia, liber singularis, cujus mentionem reperit Hofferus in liomarginali Græco Codicis Medicei ad Proclum in Remm.* pag. 358. ad verba v. 9. à fine, εἰρηται μὲν ἐν δια κτλ. *περὶ τῶν κακῶν ὑπόστασεως μονοβιβλῶν, τὸ δὲ ἐν τοῖς εἰς τὸν λόγον τῆς ἀποκρίσεως τῆς τῶν κακῶν ὑπόστασεως.* Exstat & hic liber Latine ex Græca versione, atque hæc capitula ex Platonis maxime sententia.

1) an sit malum, 2) si sit, utrum in intellectualibus, in sensibilibus, num secundum causam principalem. 4) si sit secundum causam principalem, an substantia aliqua penitus ponendum ἀνύστατον & ἀνυπόστατον. 5) Et, si existens modo subsistit, principio altero existente, & unde incipit, quo procedit? Et adhuc 6) quomodo Providentia existens malum & unde est? Si non solum instituit bonorum naturam Patet, nihil esse usquam malum, quia μηχανῇ vel arte subsistit malum, si subsistere non voluit? Non enim alia quidem ipsum velle, facere eum; sed velle & facere in divinis simul sunt & conjuncta: quare non volitum DEO malum sed & ἀνυπόστατον, non tantum ille non facit hoc nequidem fas cogitare) sed nec esse faciente. Respondet Physicum hoc est corruptivum cujusque substantia, potentia rationis non esse malum sed bonum, quia propter bonitatem ex corruptione generatio, qua constat Mundus, & universus ornat. Non dari autem malum ἀκαρῶν & ἀντοκαρῶν, utem

Malum αἰνεμηνότερον instabilius non esse pronuntiatur in oraculo Chaldaico Proclum.

idem & ad mali, ac substantiam, sed morale etiam malum esse bono mixtum atque ut bonum, à DEO, ut malum ab alia causa impotente: nihil enim esse malum hoc nisi minorem majoremve declinationem, recessum, defectum & privationem ab ἀνταρὰς, & oppositum bono, velut tenebras à Sole. Esse debilitatem & absentiam potentiae in operando, non potentiam: partialibus malum, Unius vero non malum.

II. Malum nec in Diis nec intriplici ἡγεμονείᾳ meliorum, etherum, hoc est nec in Angelis, (quomodo enim Deorum nuncios & ministrum vocabimus, si malum qualitercunque in ipsis? qui imaginem illorum gerunt & in προδύοις versantes de bonitate ipsorum participant) nec in Dæmonibus nec in Heroibus. Aut prae naturam ipsius DEUS, mala generans, aut omne subsistens inde erit boniforme, & ex bono manens in ipso bonitatis. Sed neque ignis, ajunt, infrigidare, neque aqua calefacere, aut malum à seipso producere. Daorum igitur alienum, aut neque esse malum, si deitas: aut esse, & non deitas esse. Contra, in dæmonibus malum πρῶτως esse docebant, ita differit: Sunt enim & passiones dæmonibus tribuunt, alii secundum naturam, quando ipsorum & generationes alias & alias tragædizant: alii ex electione solum, nequam quosdam & malos nominant dæmones, quos & animas inquit adducere ad materiam, & eum qui sub terra locus, ab itinere in caelum deiciunt. - Hos rogare oportet, utrum dæmones quos malos esse dicitis, & esse dicitis tales aut non sibi sed aliis? Nam si sibi ipsis mali, duorum aliter aut manent in malo, sempiterno tempore, aut transmutationis sunt susceptibles. Et siquidem semper mali, quomodo quod ex Diis subsistit, semper malum. Melius enim non esse omnino quam semper male esse: Si autem transmutabiles, non sunt substantia mali sed habitudine, in quibus melius & deterius & varia species. Dæmones autem semper omnes in dæmonum ratione, & ordine singuli. Si autem sibi ipsis quidem boni, aliis autem in aliis quos deterius ducunt, simile ac si quis doctores vocaret nequam, & pedagagos bonam qui castigatores peccatorum ordinati non permittunt persequentibus fluxum meliorem ordinem pro conveniente ipsis. Aut si quis ipsos ante sacra statuta inquinatum detinentes extra περισβολήν, id est cōrtinas, malos nominaret, quia participatione interiorum prohibent. Erat igitur malum non extrinsece dignis, sed esse talis ordinis & tali prohibitione dignam. Si igitur & ex dæmonibus in Mundo alii sursum ducunt animas, alii nondum valentes ascendere custodiunt in sui ipsorum moribus, neutros utique merito dicemus malos, neque

que illos separantes, neque hos detinentes. Oportebat enim esse & hos qui in ipsum & progressu in calum indignum, in eo qui circa terram loca committunt habens. Non ergo malum neque in his ratio adinvenire videtur. Secundo enim ipsorum naturam singuli faciunt qua faciunt, & semper eodem modo. Illi autem non malum.

III. In Animabus malum debilitas non semper & unius hærendi melioribus vero & bono: descensus inde ad deteriora & livio, atque in corpore versantibus inclinatio *καταγής*, & ne dissidium. Sunt quibus τὸ πρῶτον ἀρετῶν & αὐτονομία & Animabus debilitas per casum in materiam. Sed negat hoc clus, & esse etiam ex DEo corpus & materiam, ambo DEo proficiscuntur: Materiam τὸ πρῶτον ἀρετῶν, substantiamque finitatem perinde ut corpus mixtum, à DEo, una causa descendit. Animas vero peccasse antequam in materiam deciderent, esse duo principia: Materiam nec bonum esse nec malum, & solum & ab αὐταρχίᾳ, imo gradu distans.

IV. Bonorum causa una, æterna, determinata, salis, factiva DEus: malorum causarum multiplices & infinitæ. In Animabus alia corporibus, fluctuant, indeterminata, inordinata, & lares, naturam animarum & corporum ex necessitate exsurgentes, ex impotentia incommensuratione *ἀσύνετα*, inharere & debilitate, deteriorisque victoria. Bona habent hypostasin, mala parhypostasim. Bonum species, malum sine specie, & variatio.

V. Malum habet agere & posse à contrario bonum debile & inefficax propter mixturam mali fit, & malum & operationem transfortitur propter boni præsentiam, & enim ambo. Sic in corporibus quod præter naturam est, & quod secundum naturam, latitante natura ad operationem ordine (in quo bonum) soluto. Sic in animabus malum vincit bonum, utitur illius potentia ad suum, scilicet ea quæ sunt, & inventionibus ad concupiscentias; & traduntur in ipsorum natura, hoc quidem de potentia, hoc autem de debilitate, quoniam secundum se, malum neque agere natum est neque pati. Omnis enim potentia bonum, & omnis operatio extensio potentie est. Quod & Plato sciens, injustitiam ipsam secundum se & debilem & inactivam esse ait: justitiæ autem præsentia & potentiam habens.

ad agere duci non manentem in sui ipsius natura: neque in *αἰσίου* privatio solum, quoniam & præjacens ipsum vitale ens dat & malo vitæ participationem. Vita autem omnis potentia secundum se, in potentia autem aliena factum malum, contrarium est bono sui ipsius potentia ad adversari utens: & magis quidem potentia inexistente, majores operationes & opera mali, minus autem minores. Jam & in corporibus naturæ potentiis simul & quæ in ipsis desinit præter naturam operatio, & hæc eo quod præter naturam, tunc magis existens soluto omni quaque ordine. Quare & in animabus majora quidem à minori malitia, minora autem à majori opera: sollicita enim à contrario, secundum turpe quidem ipsius & informe augetur, secundum virtutem autem & operationem minorata debilis simul & inefficax est. Non enim ab ipsa potentia, ut utique & augmentata etiam potentia ad majus transitio esset: sed ex præsentia contrarii, puta si & caliditatis potentia utatur ad sui ipsius opus frigiditas vincens & subjacens illius potentiam. Deficiente igitur contraria natura & eo quod magis defectu ad privationem habet τὸ magis, ea autem quæ virtutis submissione ad facere est debilior, malum quidem *ἐλάττω* magis, agit autem minus.

VI. Et quomodo potentia esset ens malum, si omnis potentia opus salvare ipsam in quo est, malum autem dissipat unumquodque cuius est malum. Est ergo malum inefficax & impotens secundum se, si autem, & involuntarium est ut ait ille, & involuntum erit utique: & sic primissimæ trinitatis boni privatio, voluntatis, potentia, operationis. Bonum quidem enim & volitum est, & potens & efficax secundum ipsius naturam: malum autem involitum & debile & inefficax. Neque enim volitum ulli quod ejus corruptivum, neque potentia quod potest ipsa corrumpere, neque operationis τὸ non secundum potentiam habere hypostasim ipsius. Sed sicut mala appetunt ut apparentia ipsis bona, & est malum iis appetens, volitum propter mixturam boni tale dicimus: sic utique & potentia in malo & factio est apparenter, quia non secundum se, neque quia malum, sed extrinsecus, cui & *παροφύνη* id est juxta extitit, & ad quod dicitur malum. Hoc ergo & mihi videtur & qui in Theæteto Socrates ostendens potentibus aliquvaliter assequi ipsa, neque

que privationem neque contrarium bono malum dicere, neque enim privatio facere aliquid potens, aut totaliter potens: neque contrarium quod secundum se, neque potentiam neque operationem habet: sed sic aliquo modo subcontrarium ipsum nominare, quod secundum se quidem est privatio, quia autem non omnino perfecta est privatio, sed similiter cum habitu transumens de potentia, inde & de operari in contrariationis partem constituitur, & neque privatio est perfecta, neque contrarium sed subcontrarium bono.

VII. Tria hæc quæ debilitari possunt, & in quibus est malum, anima particularis, animæ idolum (in animalibus) & corpus. Corpori, *præter naturam esse*: animæ idolo, *præter rationem esse*: animæ, *præter intellectum esse*. Secundum rationem vitæ defectus, *agritudo*: at ignorantia & intellectus privatio, *turpitude*, sive circa *diavolas* sive circa opinionem, hoc est jam scientiæ jam artis inopia. Turpe autem & agritudo aliter quidem in cognitionibus, aliter autem in impetibus. Etenim appetitus non secundum rationem, & sensuum autem multi & phantasiæ præcipites, quibus quidem vita in actione appetitibus contrariantibus: quibus autem in speculationibus phantasia præterincidente & purum ipsarum & immateriale auferente. Inde phantasiæ inconvenientes aut consensus mali & electiones turpes, aut extra & in actionibus variis aut secundum iram aut secundum concupiscentiam factis. Et *τὸ* præter naturam duplex: Est enim *turpitude*, quæ in corpore præter naturam, speciei enim ut in monstris, est hoc debilitas & defectus. Et *agritudo* ejus, eo qui in ipso ordine & commensuratione soluta, ut in corruptione, morbo, dolore.

VIII. Multis malum meditatum quidem & intra animam manens occultatur & bonificatur ut turpe & inconveniens. Actum autem quale est, evidens sit: manifestatur autem pœnitentia & animæ conscientia, velut ipsa exprobrante sibi actum. Quoniam & Medicorum artes ulcerum aperturis ad evidens ducentes passionem & intus occultatam causam facientem agritudinem, imaginem exhibent providentiæ operum, & factionibus turpibus & passionibus admittentis, ut utique immutata ab eo qui in ipsis conceptu & sub causato & inflato malis habitu principium periodi & vitæ sumant melioris. Quæcunque autem intus sunt passionibus ipsius, ipsum malignantis bonum habent, secundum quod semper ad proprium ducunt animam,

nam, cujus electiones in ipsis habent *δύναμις*, ita quæ in animabus lex ducit unamquamque ad suum, & eam quæ ex Providentia dignitatem.

IX. Non potest esse malum, si non contrarium cogitetur malum, quoniam boni gratia omnia & ipsum malum: sed omnia gratia boni. DEUS incausativus (*ἀναιτίος*) malorum, nusquam enim malum (qua malum) inde, sed ex aliis causis & quibus generare non secundum potentiam, sed propter debilitatem existere dictum est. Propter quod mihi videtur Plato circa Regem omnium omnia ponens & illius gratia omnia, & quæcunque non bona, phantasiata enim ut bona, & hæc entium sunt similiter bonorum, omnium causam illud appellare & non semel omnium, (neque enim malorum, sed & horum incausativum) & omnis entis causam, etenim horum tanquam entium, & qua bonum unumquodque. Si itaque hæc recte dicimus, & omnia utique ex Providentia erunt, & malum habebit locum in entibus. Quare & faciunt Dii malum sed tanquam bonum: & cognoscunt ut omnium unialem habentes cognitionem, imparitibiliter quidem partibilium, boniformiter autem malorum, unialiter autem multitudinis. Alia enim animæ cognitio, & alia intellectualis naturæ, alia Deorum ipsorum: hic quidem *αὐτονομία* sive ex se mobilis, hic autem æternalis cognitio, hic autem indivisibilis & unialis ipso uno omnia & cognoscens & producens.

*Hactenus excerpta ex Procli libro inedito de mali
subsistentia.*

IV. Procli Hymni.

Complures olim à Proclo concinnati fuerunt Hymni, quibus Barbarorum pariter & Græcorum Numina celebraverat, veluti quidam non municipalium sacrorum sed ingentis omnium Deorum templi, Mundi hierophantes, ut narrat Marinus in Procli Vita c. 19. Verum soli ex illis ætatem tulerunt *hymni quatuor*, quorum primus est in Solem, secundus & tertius in Venerem, (qui afferuntur etiam à Johanne Stobæo sive Stobensi tit. 63. florilegii, pag. 249. edit. Grotianæ) & quartus in Musas. Hi elegantissimi hymni Græce subjecti sunt Hymnis Orphei sive Onomacriti editionis Aldinæ A. 1517. 8. Græce & Latine sed minus emendati & cum versione inepta leguntur in

in Jacobi Lectii corpore Poëtarum Græcorum Heroicorum pag. 73 7. Coloniae Allobrogum 1606. fol. Novissime separato folio illos ut publicis Lectiōibus illustraret, excudi curavit D. Godfridus Olearius ὁ μακαρίτης Lipsiæ 1700. 8. addita hymnis in Solem & Musas sua, cæteris Metaphrasi Hugonis Grotii. Istud folium fugitivum quoniam paucis visum facile se potest quærentium oculis subducere, hoc in loco Lectore ut spero haud refragante integrum inferendum duxi. Cæterum ratio fugit Liliū Gyraldum, cum hymnos istos tribuit non Proclo nostro Lycio, sed Hierophantæ cuidam Laodicensi hujus nominis, cujus aliorum scriptorum Svidas mentionem facit, nullam hymnorum. Neque Joanni Keplero facile aurem præbuerim, qui lib. V. cap. 10. Harmoniæ Mundi, hymnum Procli in Solem, quem

ad

ΠΡΟΚΛΟΥ ΔΙΚΤΙΟΥ ΤΜΝΟΙ

Εἰς τὸν ἥλιον.

- Κ** Αὔθι * πυρὸς νοεῖ βασιλεῦ', χρυσήνιε τιτάν.
 κλύθι φάος ταμία, ζωαρκέῃ ὦ ἀνα πηγῆς
 αὐτὸς ἔχων κληῖδα, καὶ ὑλαίοις ἐνὶ κόσμοις
 ἴψ' ὅθεν ἀρμονίης ῥύμα πλάσιον ἐξοχετεύων.
- 9 Κέκλυθι, μεσατὴν γὰρ εἰὼν ὑπὲρ αἰθέρ' ἔδρην,
 καὶ κόσμῳ κραδιαῖον ἔχων ἐρμ' Φεγγέα κύκλον,
 πάντα τῆς ἐπλησας ἐγερσινόοιο προνοίης.
 ζωσάμενοι δὲ πλανῆτες αἰθαλέας σέο πυρσὺς
 αἰὲν ὑπ' ἀλλήλοισι καὶ ἀκαμάτοισι χορεύεις.
- 10 Ζωογόνους πέμπῃσιν ἐπιχθονίοις ραδάμιγγας.
 πᾶσα δ' ὑφ' ὑμετέρῃσι παλινόστοισι διφρεῖσιν
 ὠράων, κατὰ θεσμόν, ἀνεβλάσθησεν γενέθλη.
 στοιχείων δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντων
 παύσατο, σῆο φανέντ', ἀπ' ἀρρήτων γενετῆρ'.
- 15 Σοὶ δ' ὑπο μοιρῶν χορὸς ἑκάθεν αὐτοφέλκτ',
 Ἄψ δὲ μεταστροφῶσιν ἀναγκαίης λίνον αἴσης
 εὖτε θέλεις, πέρι γὰρ κρατέεις, πέρι δ' ἱφί ἀνάσσεις.
 Σειρῆς δ' ὑμετέρης βασιλεὺς θεοπειθέ' ὅμιος
 ἐξέθαρσεν φοῖβ' ἑὸν, κωδάρη δ' ὑπο θέσκελα μέλπων.

20. 'Ευ-

* Quomodo stellæ & singillatim Sol exaudiat preces, disputat Plotinus IV. 4. pag. 423. & 435. seq.

ad Christum applicat pie magis quam ex Procli sententia, pag. 246. conjicit fuisse partem *μητρωακῆς βίβλου*, de qua infra inter scripta hujus Philosophi deperdita. Porro inter DEOS à Proclo hymnis celebratos apud Marinum cap. 19. referuntur etiam Marnas Gazæus, Æsculapius Leontuchus Ascalonita, & Isis quæ colitur Philis Ægyptiis, & Arabum Theandrites, quasi masculum DEum dixeris, ita enim legendum pro *Θεανδρείτης*, observavi è Damascio apud Photium pag. 565. qui eum describit *ἀρρενωπὸν ὄντα Θεὸν καὶ τὸν ἄδυλον* (lege *ἄθηνον*) *βίον ἐμπνέοντα ταῖς ψυχαῖς*. Sic *Θῆλυν βίον* pro vita effæminata dixit Philo lib. de profugis pag. 366. *περὶ ἃ πονέμεθα οἱ τὸν ἀνανδρον καὶ Θῆλυν ὄντως βίον μεταδιώκοντες*. Versum Procli ex ejus hymno ut opinor in Bacchum affert Olympiodorus in vita Platonis p. 184.

PROCLI Philosophi HYMNI.

1. IN SOLEM, Godfrido Oleario interprete.

- A**udi cœlestis Flammæ Rex, auree Titan,
 Arbiter & lucis, fontis Rex inclyte vitæ
 Clavem solus habens, in sensibiles quoque mundos
 Ex alto harmoniæ derivans flumina læta.
- 5 Audi, nam mediam superas sedem ætheris, & te
 Interiora tenent mundi, ac pulcherrimus orbis:
 Sicque implēs animante animos ipse omnia curâ.
 Igne planetarum tuus o Rex pascitur * ignis,
 Qui nunquam fessi ductis sine fine choreis
- 10 Vivificum terris dimittunt undique rorem.
 Vestris perpetuo repetitis motibus omnis
 Æternas juxta leges hic nascitur Hora.
 Dedidicere suos adversa elementa tumultus
 Te simulac natum Arcano genitore viderent.
- 15 Parcarum obsequio regis implacabile numen,
 Si jubeas, subito fatalia fila revolvunt.
 Namque tuum imperium est, tu nutu cuncta gubernas.
 Ex serie æterna pellacis carminis autor
 Profiliit Phœbus, divinaque carmina cantans.

Sss 3

20. Con.

* Cum Nobiliss. Doblero malim *cingitur*.

- 20 Ἐυνάξει μέγα κῦμα βαρυφλοίσβοιο γενέθλης.
Σῆς δ' ἀπο μελιχάρδωρ αἰλεξικάκῃ διασσειν
Παυλῶν βλάστησεν, εἴην δ' ἐπέτασεν ὑγείην.
Πλήσας ἀρμονίης παναπήμον εὐρέα κόσμον,
Σε κλυτὸν ὑμνεῖσι Διωνυσοιο τοκήα.
- 25 Ἵλγος δ' αὖ νεάτοις ἐνὶ βένθεσιν, εὖιον ἄτην,
Ἄλλοι δ' ἀβρὸν ἁδωνιν ἐπευφήμισαν αἰοδαῖς.
Δαιμαίνεσι δὲ σῆο θοῆς μάστιγι ἀπειλήν
Δαίμονες, ἀνθρώπων δηλήμονες, ἀγελόθυμοι,
Ψυχῶς ἡμετέρας δυεῖς κακὰ πορσύνοντες,
- 30 Ὀφρ' αἰεὶ κατὰ λαῖτμα βαρυσμαρῆγς βίοτιο
Σώματ' ὀτλεύωσιν ὑπὸ ζυγόδεσμα παθόντες,
Ἵψιτενῆς δὲ λάθονται πατρὸς πολυφειγγέῃ ἀυλῆς.
Ἀλλὰ θεῶν ἄριστε, πυρριφεῖς, ὀλβιε δαῖμον,
Ἐικῶν παγγενέταο θεῶν, ψυχῶν ἀναγαγεῖν,
- 35 Κέκλυθι, κή με κἀθρον ἀμαρτάδ' αἰὲν ἀπάσσης,
Δέχνησο δ' ἱκεσίην πολυδάκρυον. ὅκ δὲ μελυγρῶν
Ῥέο κηλίδων, ποινῶν δ' ἀπάνευθε φυλάσσοις,
Πηῶν θοὸν ὄμμα δίκης ἢ πάντα δέδωκεν,
Αἰεὶ δ' ὑμετέρῃσιν αἰλεξικάκοισιν ἀγωγῶς
- 40 Ψυχῇ μὲν, φάτ' ἀγνὸν ἐμῇ πολυόλβον ὀπάζοις
Ἀχλὺν ἀποσκηδάσας ὀλεσίμβροτον ἰολόχευτον.
Σώματι δ' ὀρεγμένην τε καὶ ἀγλαόδωρον ὑγείην.
Ἐυκλείης τ' ἐπίβησον ἐμὲ, προγόνων τ' ἐνὶ θεσμοῖς
Μισαίων ἐρασιπλοκάμων δώροισι μελομένην.
- 45 Ὀλβον δ' αἰσυφέλκτον ἀπ' εὐσεβίης ἐρατινῆς
Εἴκε θέλεις δὸς ἀναξ, δύνασαι δὲ ἀπαντα τελέεσσαι
Ῥηίδως, κρατερὴν γὰρ ἔχεις καὶ ἀπείρετον ἀλκήν.
Εἰ δέ τι μοιρῶδιοισιν ἐλιξοπόροισιν ἀτρεσκόις
Ἀστεροδιήτοις ὑπὸ νήμασιν ἔλαδὸν ἄμμιν
- 50 Ἐρχεται, αὐτὸς ἔρχετ' ἐμὴ μεγάλη τότε ριπή.

Εἰς τὰς Μούσας,

Ἵμνέομεν, μερῶν ἀναγώνιον ὑμνέομεν φῶς,
Ἐννέα θυγατέρας μεγάλας Διὸς ἀγλαοφῶνας,
Αἱ ψυχὰς, κατὰ βένθ' ἀλωομένας βίοτιο,
Ἀχρεάντοις τελετήσιν ἐγερσινῶν ἀπὸ βίβλων

- 20 Condidit indigesta prius primordia rerum.
 Tripudia alme tua ast, gravium averrunca malorum,
 Pæanem pariunt, cunctis parat ille salutem.
 Harmonia orbem implens cunctorum experte malorum,
 Te magnum Bacchi Patrem celebrare solemus.
- 25 Te Aten materiæ profundis Eviam abysis,
 Rursus alius tenerum te carmine dicit Adonin.
 Te vero metuunt tua si quid flagraminentur
 Invisi nobis genii semperque feroces,
 Qvi miseris moliri animis mala millia norunt:
- 30 Ut raucos inter fluctus vitæ atque tumultus
 Corporea æternum teneant hos vincla, volentes,
 Atria ne videant celsi præfulgida Patris.
 Sed tu magne DEus, radians, ditissime Dæmon,
 Icon communis rerum patris, atque animarum.
- 35 Dux, audi, atque omni miserum me crimine purga.
 Accipe cum lachrymis gemitus, tu vulnera nostra
 Fœda cruore atro sana, pœnasque remitte
 Justitiæ placans oculum quo cuncta pererrat.
 Legeque nos ducens mala quæ procul omnia pellit,
- 40 Da lumen menti purum, da, quæso, beatum,
 Noctem pestiferam pellens, matremque veneni:
 Corpori at, integram, quæ dat bona cuncta salutem.
 Da famam; tibi quo prisca pietate Parentum
 Cincinnatarum Mularum dona feramus.
- 45 Divitiâs stabiles, fructum pietatis amœnæ,
 Si fuerit visum, da Rex; namque omnia posse
 Diceris, ingenti immenso tu robore polles,
 At si quæ fusus Parcarum tortilis ausit,
 Telæ sideribus textæ si sæva minentur,
- 50 Nutu depellas isthæc tu quæso potente.

2. IN MUSAS. Godfr. Oleario Interprete.

Ad supera educens celebramus carmine lumen,
 Ter tristem Sobolem Jovis almi, carmine claram,
 Quæ mentes misere vitæ istis fluctibus actas
 Puris usa sacris, (hæc docta volumina condunt)

- 5 Ἰηγενέων ῥύσαντο δυσαντήτων ὀδυνάων.
 Καὶ σπεύδεν ἐδίδαξαν ὑπὲρ βαθυχεύμονα λήθην
 Ἰχνη ἔχεν, καθαρὰς δὲ μολαῖν ποτὶ σύννομον ἄστρον,
 Ἐνθεν ἀπεπλάγχθησαν ὅτ' εἰς γενεθλήϊον ακτὴν
 Κάππεον, ὑλοτράφουσι περὶ κληροῖσι μανείσασα.
- 10 Ἀλλὰ θεαὶ καὶ ἔμοιο πολυπτοίητον ἐρωήν.
 Παύσατε, καὶ νοεροῖς με σοφῶν βακχεύσατε μύθοις,
 Μὴ δὲ μ' ἀποπλάγξειεν δεισιδίων γένε' ἀνδρῶν
 Ἀτραπιτὲ' ἱερῆς, ἐριφεγγέ', αἰγλαοκάρπῃ.
 Αἰεὶ δ' ἐξ ἐμάδοιο πολυπλάγκτοιο γενέθλης
- 15 Ἐλκετ' ἐμὴν ψυχὴν παναλήμονα πρὸς Φάθ' ἀγνόν,
 Ἵμετέρων βριθῶσαν ὀξινόων ἀπὸ βίβλων
 Καὶ κλέ' εὐεπίης φρενοδελγέ' αἰὲν ἔχουσαν.
 Κλύτε θεοὶ σοφίης ἱερῆς οἴκας ἔχοντες,
 Οἱ ψυχὰς μερῶν, ἀναγώγιον ἀψάμενοι πῦρ,
- 20 Ἐλκετ' ἐς ἀθανάτης, σκότιον κευθμῶνα λιπύσας,
 Ἵμνων ἀρρήτοισι καθηραμένας τελετῇσι.
 Κλύτε σαωτήρες μεγάλοι, ἱερῶν δ' ἀπὸ βίβλων
 Νεύσατ' ἐμοὶ Φάθ' ἀγνόν, ἀποσκεδάσαντες ὁμίχλην,
 Ὄφρα κεν εὐγνοίῃ θεὸν ἀμβροτον, ἡδὲ καὶ ἄνδρα.
- 25 Μὴ δὲ με ληθαίοις ὑπὸ χέυμασιν ἐλοᾷ ῥέζων
 Δαίμων αἰὲν ἔχοι μακάρων ἀπάνευθεν ἑόντα.
 Μὴ κρυερῆς γενέθλης ἐνὶ κύμασι πεπτωκυῖα
 Ψυχὴν σὺκ' ἐθέλῃσαν ἐμὴν ἐπιδηρὸν αἰλᾶσθαι
 Πωὴ τις κρούεσσα βίβ' δεσμοῖσι πεδήσῃ.
- 30 Ἀλλὰ θεοὶ σοφίης ἐρλαμπέ' ἡγεμονῆες
 Κέκλυτ', ἐπεγομένω δὲ πρὸς ὑψιφόρητον ἀταρπὸν
 Ὅργια καὶ τελετὰς ἱερῶν ἀναφαίνετε μύθων.

Εἰς Ἀφροδίτην.

- Ἵμνέομεν σιγὴν πολυώνυμον Ἀφρογενεῖας
 Καὶ πηγὴν μεγάλην βασιλήϊον. ἥς ἀπο πάντες
 Ἀθάνατοι πτερρῆντες ἀνεβλάστησαν ἔρωτες.
 Ὡν οἱ μὲν νοεροῖσιν οἰσεύουσι βελέμνοισι
- 5 Ψυχὰς, ὄφρα πόθων ἀναγώγια κέντρα λαχῶσιν
 Μητέρ' ἰσχανόωσιν ἰδὴν πυριφεγγείας ἀνλὰς.

- 5 Eripit infestis quæ gignit terra periclis,
 Et properare docet præalti flumina Lethes
 Ut superent, puræ cognata sibi astra petentes,
 Unde etiam egressæ ante, hoc ad genitabile littus
 Appellunt, terrenæ infano fortis amore.
- 10 Urit idem hoc æstrum quoque nos, hoc sistite divæ,
 Nosque furores sacro percellant dicta Sophorum:
 Ne facile abripiant homines male religioſi
 A sacroſancto felicitis tramite lucis,
 Ex turbis varie peccantis materiai.
- 15 Ad castam lucem palanrem abducite mentem,
 Ut libris vestris, unde est, sapientia abundet
 Eloquiiqve, animos mulcentis, laude perennet.
 Magnæ audite Deæ, quæ docta gubernata tenetis,
 Ducentes hominum, flamma sublime trahente.
- 20 Accensa, ad superos mentes ex nocte profunda,
 Hymnorum arcanis purgatas undiqve sacris.
 Magnæ audite Deæ, divinaque scripta legenti
 Disiectis tenebris mihi purum affundite lumen,
 Ut summum Numen, mortales ut bene noſcam,
 Ne forte oppressum Lethæis noxius undis
 Me Dæmon teneat sejunctum à forte beata.
- 25 Ne quoque materiæ merſam torpentis abyſſis
 Hancce animam, longos nollet quæ ferre labores,
 Innectat vitæ duris pœna horrida vinclis.
 Vos audite Deæ, vestrum est sapientia regnum.
- 30 Tendenti propero cursu ad sublimia, vestra
 Orgia, & arcanæ doctrinæ pandite sacra.

3. IN VENEREM. Interprete Hugone Grotio.

- Æternam Veneris seriem cantare paramus
 Et regale sacri fontis caput: unde profecti
 Immortale genus, pennatum numen amores:
 Quorum alii telis mentem ferientibus urunt
- 5 Pectora, ut illecebris sublime trahentibus icta
 Matris conspiciant rutilum fulgentia templa,

T t t

A t t

Libri V. Pars 4.

- Οἱ δὲ πατρὸς βελήσιν ἀλεξικάκοις τε προνοίαις,
 ἱέμενοι γενεῇσιν ἀπείρονα κόσμον ἄεξεν,
 Ψυχᾷς ἡμέρον ὥρσαν ἐπιχθονίᾳ βίότῳ.
- 10 Ἄλλοι δ' ἐγγαμίων ὁάρων πολυειδίας οἶμας
 Αἰὲν ἐποπτεύουσιν, ὅπως θνητῆς ἀπὸ Φύτλης
 Ἀθάνατον τεύχῳσι δυπαθῶν γένῃ ἀνδρῶν.
 Πᾶσιν δ' ἔργα μέμλεν ἐρωτοτοκῆς Κυθερείης.
 Ἀλλὰ θεὰ πάντα γὰρ ἔχεις ἀρήκοον ἕως
- 15 Εἴτε περλοφύγγης μέγαν ἔρανόν, ἐνθα σὲ φασιν
 Ψυχὴν ἀενάαν πέμπειν κόσμοιο θεῶν.
 Εἴτε καὶ ἑπτὰ κύκλων ὑπὲρ ἄντυγας αἰθέρα ναίεις,
 Σειραῖς ἡμετέρας δυνάμεις προχέουσ' ἀδαμάσας,
 Κέκλυθι, καὶ πολύμοχθον ἐμὴν βίότῳ πορέσῃ
- 20 Ἰθύνοις, σέο πότνα δικαιοτάτοις βελέμοις,
 Οὐχ ὅσῳν πάυσσά πόθων κρούεσσαν ἐρώῃ.

Ἄλλῃ εἰς Ἀφροδίτην.

- Ἰγνέομεν Λυκίων βασιλῆϊδα κραφροδίτην,
 ἧς ποτ' ἀλεξικάκοισι περιπλήθοντες δρωγῆς,
 Πατρίδ' ἡμετέρης θεοφροδμονες ἡγεμονῆες,
 Ἱερὸν ἰδρύσαντ' κατὰ πτολίεθρον ἄγαλμα,
- 5 Σύμβολ' ἔχον, νοεροῖο γάμψ, νοεῶν ὑμεναίων.
 Ἡφαίστου πυρρὲντ', ἰδ' ἔρανης Ἀφροδίτης
 Καὶ εἰ θεὴν ὀνόμηναν Ὀλύμπιον, ἧς διὰ κάρτ'
 Πολλὰκι μὲν θανάτῳ βροτοφθίρον ἐκφυγὸν ἰόν.
 Ἔς δ' ἀρετὴν ἔχον ὅμμα' τελεοστιγόνων δ' ἀπὸ λέκτρων
- 10 Ἐμπεδῇ ἀγλαόμητις ἀνασχυέσκε γενέθλη
 Πάντῃ δ' ἠπιόδωρ' ἔην βίότῳ γαλήνῃ.
 Ἀλλὰ καὶ ἡμετέρης ὑποδέχυστο πότνα θνητῶν
 Εὐεπίης. Λυκίων γὰρ ἀφ' αἵματ' αἰμὶ καὶ αὐτός.
 Ψυχὴν δ' ἀψ' ἀνάειρον ἀπ' αἵλε' εἰς πολὺ κάλλ',
- 15 Γηγενέ' προφυγῶσαν ὁλοῖον ὄτρυν ἐρώῃς.

- Ast alii Patris imperio sapientipotentis,
 Perpetuam cupidi Sobolem submittere mundo,
 Immittunt animis vitæ terrestris amorem.
- 10 Rursum alii cætus & fœdera conjugiorum
 Cum magna curant cura, mortalis ab ortu
 Seminis ut semper genus immortale propagent,
 Omnibus hic labor est Veneri servire parenti.
 O Dea, nam nihil est tua quod non audiat auris,
- 15 Immensum cœli seu circumvolveris axem,
 Diceris unde animam mundo inspirare perennem:
 Seu septemgeminos orbes super, æthere summo,
 Suppeditas nostris connexibus indomitam vim,
 Audi, te veneror: Mœstumque laboribus ævum,
- 20 Justificis semper telis mihi sancta gubernas;
 Antecavens, facibus pateant ne corda profanis,

4. *Alius IN VENEREM Hymnus*, eodem Hug. Grotio Interprete.

- Reginam Lyciæ gentis Venerem celebramus,
 Cujus ope auxilium nacti certamque salutem
 Primores patriæ, sacrorum conscia corda,
 Urbe sua sanctum delubrum rite dicarunt,
- 5 Fœdera casta notans, animo quæ cernere solo est,
 Cœlicolæ Veneris Volcanique ignipotentis:
 Unde tibi Dea Nomen Olympia: Namque tua vi
 Vastam perniciem sæpe evasere, tenentes
 Virtutem ante oculos. Fœcundo quippe cubili
- 10 Exoriebatur robusta ac provida proles,
 Vitaque ridebat passim vernante sereno.
 Nunc quoque diva favens nostræ cape dona Camœnæ,
 Namque & nos Lycio de sanguine duximus ortum.
 Arce animam probis & honesti subijce flammæ,
 Terrigenæ pellens furiatum virus amoris,

V. Εἰς τὴν Πλάτωνος Θεολογίαν βιβλία 5. In *Theologiam Platonis libri sex*. Opus subtile & eruditum, sed ex quo Syriani ac Procli citius quam Platonis de DEo & rebus divinis sententiam didiceris. Hermannus certe Conringius in libris de Hermetica disciplina pag. 12. Theologiam quam in illis libris tradit Proclus, inquit ab eo Platonice dici affirmabat. Sed hoc solenne recentioribus Platonis usque Platonice, ut mille aliena dogmata Philosophi illius doctrinæ sive adtexant sive substituant, & tamen pro genuino univocis venditent Platonismo, quasi Plato si non ita sensit certe debuerit in sentire ut ipsi comminiscuntur. Proclum singillatim observat G. Pachymeres frequenter usum esse scriptis quæ referuntur ad Dionysium Arcopagitam, proem. Tom. 1. pag. XLIII. Ἰστέον δὲ καὶ τὸν τῶν φιλοσόφων, μάλιστα Πλάτωνος θεωρήμασι πολλὰκις τὰ μαθητὰν διὰ τῶν συγγραμμάτων, καὶ αὐταῖς δὲ ἐξηραῖς ταῖς λέξεσι. Hic G. Pachymeres repetit Svidas in Διονύσιῳ. Primus Procli *Hemibiblos* codice Bibliothecæ Gottorpiensis jussu & auspiciis Principis Johanne memoriam Johannis Adolphi & Friderici in lucem protulit, addita illustravit *Emilius Portus* Ferrariensis, Francisci Porti filius, Hamburgi 1618. fol. Idem opus cum scholiis Græcis in Bibliotheca Augustissimi Imperatoris Ambrosii lib. VII. pag. 37. Idem alibi testatur in eodem Ambrosio extare versionem antiquam Gvil. de Morbecka monachi Germanici qui Clementis IV. Papæ pœnitentiarius fuit. Vindob. lib. 323. & lib. I. pag. 147. seq. ubi promissit se illam translatam variis lectionibus Græcis ex Codd. Vindob. editurum. Idem in Philosophiæ Platonice, sed cujus vulgandi spes non erat, tot aliorum egregiorum promissorum ipso defuncto jam intercidit.

VI. Στοιχεῖαις Θεολογικῇ, κεφάλαια σὺν ἑξήκοντα, sive propositiones 211. * cum totidem demonstrationibus. Hæc ex versione Francisci Patricii lucem adspexit Ferrariæ apud Mamarellum 1583. 4. titulo *Elementorum Theologicorum*. Proclo Patriarchæ CPolitano male tribuitur à Verderio in *Index* edit. Bibl. CPolitanæ. Græce cum Francisci Porti translatione, in libris sex Theologiæ Platonice, quos jam diximus prodisse Hamburgi 1618. fol. Vetus latina interpretatio *Guillemi de Morbecka* intercidit.

* Capita 100, de perfectione MS, Gr. Cod. 2983, Regis Gall.

absoluta Viterbii Anno C. 1268. servatur MS. in Bibl. Vindobonensi ut testatur Lambecius lib. VII. p. 38. Extat etiam Cantabrigiæ in domo S. Petri, & inter libros Holstenianos Bibliothecæ hujus urbis Johanneæ. Ibidem præter Theologiæ Platoniciæ libros sex & *σοιχείωσιν Θεολογικῇν* græce occurrunt Nicolai Episcopi Methonenfis, qui circa A.C. 1190. floruit, animadversiones in Procli institutionem Theologicam, quibus falsa præcipue de fato doctrina, una cum aliis quibusdam Procli dogmatis à Christiano sensu alienis oppugnatur. *Νικολάου Ἐπισκόπου Μεθώνης ἀνάπτυξις τῆς Θεολογικῆς σοιχείωσεως πρὸς τὰ Λυκία, Πλατωνικὰ Φιλοσόφῃ; πρὸς τὸ μὴ συναρπάζεσθαι τὰς ἀναγινώσκοντας ὑπὸ τῆς ἐπιφανομένης αὐτῇ πειθανάγκης, καὶ σκανδαλίζεσθαι κατὰ τῆς ὑγιᾶς πίστεως.* Codex hic in folio, pollicis altitudine, quem Holstenius descripsit ex Vaticano 626. in fronte præfixa habet hæc verba Jobi XXIX. 3. *τῷ φωτὶ αὐτῆ ἐπορευόμην ἐν σκοτίᾳ.* In Catalogo MSS. Holstenianorum apud Morhofium τὸν μακαρίτην 1. Polyhistoris pag. 68. idem opus Episcopi Methonenfis memoratur his verbis: *Animadversiones in Procli elementa Theologica, ne quis eorum probabilitate ad Arianismum seducatur.* Sed pauca omnino legas in hoc opere adversus Platonizantes Arianos, sive Platonicos Arianizantes. In Epistola Johannis Kirstenii ad Holstenium quæ legitur inter epistolas Gudianas pag. 289. ubi ejusdem libri fit mentio, & dicitur fuisse apud elegantissimum Heinsum, Nicolaus iste Methonenfis perperam *Meibon* vocatur. Hic liber extat etiam num. 129. inter codices MSS. Sereniss. Electoris Bavarix. Expositio fratris Be-realdi Ord. prædicatorum in Elementationem uti vocat Theologiæ Procli, cujus principium *invisibilia Dei*, scripta Anno Christi 1454. extat Oxoniæ in collegio Balliolensi codice 204.

VII. *Περὶ κινήσεως βιβλία β'.* De motu libri duo, collecti ex Aristotelis Physicorum libro 3. seq. editique græce Basil. 1531. 8. & cum latina versione Justi Velsii, Medici, ibid. 1545. 8. quæ Græcis omiſſis etiam lucem adspexit Argentorat. fol. tum Græce & latine cum versione Spiritus Martini Cuneatis, Parisiis A. 1542. 4. Prodierunt præterea latine translati à Josepho Valdanio, Brixienſi, Basil. 1562. 8. cum ejusdem scholiis, & duobus de missione dialogis. Et Gallice Petro Forcadello interprete Paris. 1565. vide Crucimani Bibl. Gall. p. 397. In manu exaratis codicibus hi libelli inscribuntur *σοιχείωσις Φυσικῇ*, Vide Lambecium lib. VII. pag. 56. Labbeus in conspectu Interpretum

Ttt 3

Græco-

Græcorum Aristotelis & Platonis p. 13, libros duos elementorum Physicorum Procli à Francisco Patritio latine editos à libris de motu male distingvit. Nempe Patricius edidit *τοις χείρισιν θεολογικῇν* eiqve hosce libros duos elementorum Physicorum, in quibus potissimum de motu agitur, subjunxit Ferrariæ 1583. 4. Eadem Physica elementa Paris. 4. Græce edita. Procli de loco sententiam expendit Simplicius ad 4. Physic. ubi eum Præceptorem suorum Præceptorum vocat p. 142. b.

VIII. *Ἐποτύπωσις τῶν Ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων, Ἠερογραφία Ἀστρονομικῶν ποσitionum* sive compendium quoddam præcipuorum traditorum ab Hipparcho, Aristarcho & à quo interdum dissentit Claudio Ptolemæo, græce lucem adspexit Basileæ 1540. 4. Latine vertit Georgius Valla, cujus interpretatio vulgata est Venetiis cum Psello de victus ratione & aliis, Anno 1498. fol. & iterum una cum Ptolemæi magna Syntaxi latine edita Basileæ Ao. 1541. fol. Vertit etiam *Esromus Rudingerus* Pambergensis, Joach. Camerarii gener. Scripsit hoc opus Proclus ex Lydia Athenas reversus, in gratiam amici cujusdam Lydi, qui illum in Lydia versantem eo nomine rogaverat. Laudat in illo præter Aristarchum, Hipparchumque ac Ptolemæi magnam syntaxin, Theódosii sphaerica, Heronem Mechanicum *ἐν τοῖς περὶ ὀροσκοπέων*, Timocharin, Agrippam, Menelaum, & Apollonium Pergæum. Lambecius hanc Procli hypotyposin Astronomicam male ineditis accensuit lib. VII. p. 129. Hujus libri pars pag. 69. sq. agit *περὶ τῆ ἀστρολαβικῆ ὀργάνου de fabrica & usu Astrolabii*, quæ seorsim quoque Latine Venet. 1491. Georgio Valla interprete, & Paris. 1557. 8. cum Nicephori Gregoræ Astrolabio, ad calcem Joh. Martini Poblacionis compendii de usu Astrolabii prodiit, & MSta extat in variis Bibliothecis. Occurrit etiam sub Procli nomine in Bibliothecis quibusdam (ut Vindobonæ & Oxonii inter codices Baroccianos) libellus qui inscribitur *Uranodromus* sive *Χόλιον Πέρι τοῦ Οὐρανοδρόμου* & incipit *Περὶ ἀνατολῶν καὶ ὀδῶν εἰπεῖν ἀστρολογικῶς ὁρμωμένῳ μοι κ. τ. λ.* Vide Lambecium lib. VII. p. 87.

IX. *Σφαῖρα*. De Sphæra sive circulis cælestibus libellus, totus fere depromptus ex Gemini Rhodii Isagoge in Phænomena, quam post Edonem Hildericum edidit Petavius in Uranologio. Procli sphaera græce primum prodiit Venet. 1499. apud Aldum. Ab alio nescio quomodo *misere latine versam exactius transtulit Thomas Linacer*, & dicavit Arturo Principi, ut tradunt Jovius & Georgius Lilius, sive ut Erasmus lib. XXVI. Epistola 14. Regi Angliæ Henrico VII. qui ab Andrea Tolosate, præ-

cepto

ceptore Arturi principis monitus jam aliam extare versionem, & munus est aspernatus & in Linacrum velut impostorem inexpressibile concepit odium Vertit etiam *Elias Pinetus* Santo, cuius interpretatio lucem adspexit cum Paschasii Hamelii commentario in Archimedem de numero arenæ maris, Paris. 1557. 8. extant præterea notæ *Tusani* Paris. 1562. 98. & *Georgii Henischi* Augustæ Vindel. 1609. 4. *Erasmi Oswaldi Schrekenfusii* scholia Basil. 1561. 8. & *Jacobi Ziegleri* ibid. 1536. 4. *Johannis* qve *Stöfleri* Justingensis Annos jam 79. nati luculentus. (ut visum Vossio p. 166. de scient. Mathem.) commentarius Tubing. 1534. Sæpissime præterea lucem adspexit iste Procli libellus, tum seorsim, ut cum versione *Jo. Laurenbergii*. Rostoch. 1611. 8. tum adiunctus sive præfixus Arato, Dionysio Alex. Cleomedi Basil. 1523. 1547. 1561. 1585. 8. Eximie editiones Gr. lat. Paris. 1553. 4. & quam ex codicum MStorum collatione emendatam cum versione sua typis elegantibus exscribi curavit *Johannes Bainbridge* Astronomiæ in Academia Oxoniensi Professor. Lond. 1620. 4. Italice per Ignatium Danti lucem vidit Florentiæ 1571. 4.

X. Παράφρασις εἰς τὴν τῆ Πτολεμαίου τετραβιβλον. *Paraphrasis in Claudii Ptolemæi libros quatuor de siderum effectionibus.* Hanc Philippus Melanchthon Vir Astrologiæ studiosissimus Græce * edidit Basil. 1554. 8. hoc titulo : Πρόκλη τῆ Διαδόχῃ ἀσαφῶς ἐξηγμένων Πτολεμαίων καὶ δυσπαρκαλοῦθῆτος ἐν τῷ αὐτῇ τετραβιβλῷ ἐπὶ τὸ σαφέστερον καὶ εὐπαρκαλοῦθῆτον μεταχείρησις. Dicavit Melanchthon Hieronymo à Comerstad qui illi dedit Procli Apographum ex Codice Bibl. Moguntinæ descriptum à Jacobo Aurelio Qvestebergio, de quo vide sis Petri Albini Chronicum Misniæ pag. 343. & de Comerstadio p. 346. Cum latina versione Leonis Allatii lucem adspexit Lugduni Bat 1654. 8. Unde emendandus Vossius pag. 205. lib. de scientiis Mathematicis, ubi de tetrabiblo agens *latine*, inquit, *primus reddidit doctissimus Leo Allatius*. Quod merito mirabatur Lambecius l. VII. de Bibl. Vindobonensi pag. 89. Sed bene se habebunt Vossii verba, si ea non de tetrabiblo ipso Ptolemæi, sed de paraphrasi tetrabibli à Proclo concinnata intelligas. Solent etiam ad Proclum veluti autorem à quibusdam (ut in Catalogo Bibl. Thuanæ Tom. 2. pag. 109.) referri *scholia* *proci* sive *ἐξηγήσεις* in idem Ptolemæi quadripartitum, quam Henricus Petri Basil. 1599. fol. sine nomine autoris una cum Porphyrii, sive Antiochi potius, in Tetrabiblum isagoge sed admodum corrupta & scho-

* Non cum versione, ut legas in Diario insigni literario cui titulus *monatlicher Auszug*. A. 1700. pag. 810.

scholiis è Demophilo collectis & ab Hieron. Wolfio latine versis, librisque duobus Hermeti tributis qui latine tantum exstant de revolutionibus nativitatum græce ac latine edidit cum *Ανοnym*, an Hieronymi Wolfii? versione meliore paullo quam versio Georgi Valla A. 1502. Venetiis edita sic, ut auctor libri non tantum interpres Valla vendicaretur. Auctor quisquis est p. 48. 110. 139. allegat Dorotheum, p. 88. Cleopatram, p. 169. Porphyrium Philosophum, & p. 63. videtur commentarium in Canonem Ptolemæi promittere. *Τὰντα γὰρ ἐν τῷ κανόνι μαθησόμεθα.* pag. 111. λέγει δὲ παλαιὸν τὸν Νεχεψῶ * καὶ Πετόσιον, ἔτσι γὰρ πρῶτοι τὸ δι' ἀερολογίας ἐξήπλωσαν προσημασίαν. Nulla autem est ratio cur illa ἐξήγησις Proclo tribuatur, & qui hoc primifecerunt videntur illam incauti cum paraphrasi, quam à Proclo compositam esse jam diximus, confudisse. Cæterum paraphrasi ista satis fideliter Ptolemæum exponit si à locis quibusdam pauca discesseris; in quibus nonnulla auctoris sui est prætervectus, ut manifestum erit ei qui Procli paraphrasin pag. 184. 225. 233. 254. 263. cum Ptolemæo ipso contulerit. Fortasse non deerunt, qui dicent Proclum ista in codice suo non reperisse, sed codices græci Ptolemæi & Arabica versio illis in locis conspirantes svadent mihi ut malim credere ibi aliquid à Proclo fuisse omissum.

XI. *Εἰς τὸ πρῶτον τῶν Ευκλείδους στοιχείων βιβλία δ'. Ἰντίμην elementorum Euclidis libri quatuor, quorum primo de natura, generibus & usu Mathematicarum disciplinarum disputat, secundo de Geometria, quo etiam pag. 19. claros recenset Geometras ante Euclidem, tum de Euclide ipso differit ejusque scriptis & præcipue de præclaro elementorum opere, in quod deinceps incipit fuisse & erudite commentari.* *Τὴν τε στοιχειωτὴ διάνοιαν ἐμφανίζων καὶ πρὸς τὰς θεωρηματικὰς ἐπαφὰς ἀφορμαὶς διδὼς τοῖς τῶν νοητῶν καὶ ἀφανῶν ἐστίαν τῆς γνώσεως ἐφημερίαν* ut ipse ait pag. 48. Græce extant ad calcem Euclidis qui scholiis Theonis Alexandrini illustratus prodiit ex officina Hervagiana Basil. 1556. fol. curante Simone Grynæo. Latina versio Francisci Baroccii Patricii Veneti, scholiis & figuris illustrata edita est Patavii 1560. fol. sub titulo *Commentariorum ad universam Mathematicam disciplinam.* Baroccio iudice in editione Græca Basileensi commentarius Procli *dilatatus potius quam impressus.* Præcipue dolendum, quod figuræ Mathematicæ desiderantur, ne de vitiis innumeris typographicis dicam.

* Ita legendum *προχεψῶ*, ut p. 112.

dicam. In Bibl. publica Upsalensi exstat editio Græca Basileensis, manu Dasypodii egregie emendata ac suppleta integris quandoque foliis, ut Ericus Benzelius V. C. ad me scripsit. Ex Codice quoque Barocciano 161, in Bibl. Bodlej. lacunas editionis Basileensis licebit supplere; molitusque meliorem editionem præclari hujus Operis Eduardus Bernardus, * Vir doctissimus. Cæterum non videtur in cæteros Euclidis libros Proclus scripsisse, quemadmodum recte judicat Petrus Ramus in Scholis Mathemat. Indicem scriptorum qui bene multi in hoc opere à Proclo laudantur, dare me memini libro III. hujus Bibliothecæ cap. 14.

XI. *Ἑρμῆς εἰς τὰ Ἡσιόδη ἔργα καὶ ἡμέρας. Commentarius in Hesiodi Opera & Dies.* Hic commentarius Svidæ memoratus etiam cum Scholiis Emanuelis Moschopuli & Joh. Tzetze commentario in idem Hesiodi poemata: Sed extat minime integer, nam Tzetza quædam interdum ex eo profert, quæ in editis sub Procli nomine frustra quæras, & initio statim inscribitur non *ὑπόμνημα Προκλή* sed *ἐκ τῶν Προκλή Διαδόχῃ*. Unde excerpta tantum habere nos recte colligebat Heinsius p. 69. ad Hesiodum. Multus est in sensu Poetæ Morali explicando Proclus, & sæpe præter rem impetitur petulantissimis vani hominis Joh. Tzetze scommatibus. Editiones scholiorum in Hesiodum tres habemus, primam Venetam ex officina Trineaveli, 1537.4. elegantem & emendatam, etsi in non paucis deficientem, quam ex MSto suppletam videre me memini inter libros Woverianos in Bibliotheca Gottorpiensi Serenissimi Holstatiæ Ducis. Plenior est editio Basileensis, 1544. 8. sed passim corrupta, vitiataque & interpolata. Tertia denique Danielis Heinsii, qui editione Veneta per Vulcanium MSti codicis autoritate suppleta usus, ex ac & Basileensi meliora quæque selegit, pluribusque locis Hesiodi interpretes male à librariis acceptos & in his Proclum castigavit. Lugd. Bat. 1603. 4. Vide si placet quæ dixi lib. 2. cap. 8. Ubi etiam indicem habes scriptorum in Græcis ad Hesiodum commentariis laudatorum.

XII. *Χρησμοθίας Γραμματικῆς, ἥτοι περὶ Χρησμοθίας Βιβλίου β'* *Electorum Grammaticorum libri duo.* Equidem in Svidæ Codicibus tres memorantur, & apud Photium initio statim Cod. 239.

Uuu

qua-

* Vide Acta Eruditor. A. 1705. p. 124.

quatnor, sed cum excerpta ex illis dedisset, εἰ δὲ δύο inquit λόγοι τῆς Προκλῆ Γραμματικῆς Χρηστομαθίας ἐν τέτοις, atque hæc ex *Grammaticorum Procli electorum libris duobus basiliensis*. Ex his excerptis à Photio (quæ sola habemus, opere ipso Procli deperdito) & quæ Andreas Schottus cum suis & Joh. Petri Nunneshii notis separatim & ad calcem syntaxeos Apollonii Alexandrini edidit Francof. 1590. Hanov. 1615. 4. Ex his inquam excerptis constat Proclum in hoc electorum opere diservuisse non modo de omni genere carminum, sed etiam de celebrioribus Poëtis. Διέρχεται δὲ τῶν ὡς οἰόντε ἐστὶ γένος τε καὶ πατρὶδας καὶ τινος ἐπὶ μέρους περὶ τῆς, ait Photius. Hinc non temere conjicio brevem vitam Homeri quam sub Procli nomine edidit Leo Allatius in libro de Homeri vita, & V. C. Josua Barnesius præclaræ suæ Homeri editioni præmisit, ex priorē Chrestomatias hujus libro decerptam esse.

XIII. Ἐπιχειρήματα ἢ κατὰ χριστιανῶν. Duodeviginti argumenta adversus Christianos. Meminit Svidas his verbis: ἔστος ἐστὶ Προκλῆ ὁ δεύτερος μετὰ Πορφύρεως κατὰ χριστιανῶν τὴν μαρτυρίαν καὶ ἐφύβριτον γλώσσαν κινήσας, περὶ δὲ ἔγραψε Ἰωάννης ὁ ἐπικληθεὶς Φιλόπον πᾶν θαυμασιῶς ἐπαντήσας κατὰ τῶν ἢ ἐπιχειρημάτων αὐτοῦ, καὶ δείξας αὐτὸν καὶ τοῖς ἐλληνικοῖς, ἐφ' οἷς μέγα ἐφρόνει, ἀμαθῆ καὶ ἀνόητον. Equidem hoc Philoponi adversus Proclum opus non minus quam Procli ipsius argumenta intercidiſſe putabat Gvilelmus Caveus vir doctissimus in historia literaria scriptorum Ecclesiasticorum, ratus a Proclo ad Celsi, Juliani, Porphyrii denique exemplum, ut ex Svidæ verbis male collegit, universam Christianam religionem illis XVIII. argumentis impugnatam fuisse. Enimvero duodeviginti ἐπιχειρήματα Procli directæ sunt potissimum adversus unum dogma Christianorum de mundo non æterno, & etiamnum extant in *Johannis Philoponi libris duodeviginti de æternitate mundi contra Proclum*, quod hoc ipsum opus est tantis a Svida celebratum laudibus. Lucem vero adspexit græce ex Trincavelli officina Venetiis 1535. fol. & latine ex Versione Joh. Mahorii Argentenai, Lugd. 1557. fol. Ex versione Casparis Marcelli vero Venet. 1551. fol. quam posteriorem non visam mihi memorat Labbeus in conspectu Græcorum interpretum Aristotelis & Platonis p. 9. Hoc Philoponi opus oppugnat Simplicius commentariis ad Physicā & ad librum I. Aristotelis de Cælo. Vide infra p. 631. & 651. seq. Adversus Proclum vi-

videas licet etiam Ben. Pererium libro XV. Physiologiae. Sed & in aliis scriptis suis Proclum hinc inde perstringit Philoponus Ammonii illius qui Proclum audivit discipulus, nominatim in libris commentariorum ad Hexaëmeron, quos a Balthasare Corderio Viennæ Anno 1630. 4. Græce ac latine vulgatos, ex eodem quo Corderius usus est MSto codice Vindobonensi longe meliores edere receperat Petrus Lambecius lib. 2. p. 138. seq. lib. 3. p. 75. Gravissime etiam in Proclum invehitur Georgius Pisides in *κοσμογράφῳ*, quæ vel hinc patet quam falso olim Romæ Anno 1590. 8. vulgata sit ab Hieronymo Bunello Jesuita sub Cyrilli Alexandrini nomine hoc titulo: *Ἐν ἀρχαῖς πατέρες ἡμῶν κρύπτει Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας περὶ ζώων ἰδιότητος καὶ φυτῶν διὰ τῶν ἱαμβικῶν*. Sed Procli scripta recensere pergamus.

XIV. *Εἰς τὸν τῷ Πλάτῳ Τιμαῖον ὑπομνημάτων βιβλία ἑξήκοντα. Commentariorum in Platonis Timæum libri quinque.* Opus insigne, atque ut Holstenio pag. 81. ad Porphyrium audit, admirandum, in flore ætatis, cum duodeviginti annos natus esset, à Proclo elaboratum, ut testatur Marinus pag. 31. qui pag. 93. etiam autor est id omnibus cæteriis scriptis illius prælatum fuisse. Cæterum quinque libris qui exstant non integer Timæus Platonicus, sed vix tertia ejus pars explicatur, definit enim liber quintus in his verbis Platonis edit. Gr. Basil. pag. 483. v. 4. *καὶ περὶ ψυχῆς δι' αἵματός τινος ἢ προνοίας γέγονε Θεῶν τῷ μάλιστα εὐκότως ἀντοχομένοις ἔστω καὶ κατὰ ταῦτα πορευομένοις δεξιτέρων*. Quare fortassis non erraverit qui suspicetur plures Procli in Timæum Platonicum libros commentariorum intercidiisse temporis injuria. Allegatur in Catena ad Pentateuch. à Francisco Zephyro latine edita pag. 9. & ab Olympiodoro ad 3. Meteor. pag. 201. (59. b. Gr.) ex parte commentarii Procli deperdita ut notat Ez. Spanhemius ad Callimachum p. 211. Ipsum porto Timæi Locri libellum Dorice scriptum *περὶ ψυχῆς κόσμου* ex quo Plato dialogum suum (observante jam olim Timone Sillographo) concinnavit, servatum Proclo itidem debemus, qui eum commentariis suis præmiserat, & in iisdem passim Timæi verba citat in testimonium. Prodiit Timæi Locri libellus, ex Georgii Valla versione primum Latine, Venet. 1498. fol. deinde *Lad. Negarole* Græce & Latine Parisiis A. 1555. 8. ex Morelli officina, tum frequenter admodum in editionibus Platonis Græcis, Aldina, Basileensi &c. Latinis itidem ex versione Marsilii Ficini, & Græcolatinis denique, vel ejusdem Ficini, vel

Joh. Serrani versionem, argumenta & animadversiones junctas habentibus. Græce & Latine etiam occurrit cum brevibus notis & versione Joh. Serrani inter opuscula Mythologica Physica & Ethica à Thoma Galeo viro doctissimo edita Cantabrigiæ Ao. 1671. & Amstelodami Anno 1688. 8. Procli commentaria lucem adpexerunt Græce, subjecta operibus Platonis Basil. A. 1534. ap. Joh. Valderum. & 1556. fol. ex officina Henrici Petri. Nicolaus quoque Leontius Thomæ latine vertit Procli explicationem Platonis ex Timæo, ubi de animorum generatione agitur, additis numerorum harmoniarumque figuris Paris. 1530. fol. apud Simonem Colineum. Sed in illam versionem a variis memoratam nondum incidi, ut de ea quod dicam nihil habeam; etsi video apud Proclum de animarum generatione agi libro tertio. Passim Philosophus in hisce commentariis adhibuit & allegat alios scriptores qui in Timæo Platonico interpretando erant versati, ut Adrastum Peripateticum, Elianum & Albinum Platonicos, Aristoclem, (Asclepiodotum cujus ὁμοιότητα in Platonis Timæum laudat Olympiodorus in Meteora l. 4. junior est) Clearchum, Cratorem, Dercylum, & Alcibiadum præcipue, sed & Longinum quem sæpe refellit, cum Nisibem, Origenem (diversum utique ab Adamantio) Plutarchum, Charonem, Porphyrium, Ptolemaum Platicum, Serranum, & aliorum, cujus fragmentum occurrit etiam ap. Philoponum in Proclum de æternitate mundi VI. 8. ac Theodorum Asinadotum interdum simpliciter Ἀσινάδιον Φιλόδοτον vocat ut lib. 2. pag. 36. Inprimis autem utramque paginam facit, cujus explicationes etsi quandoque subtiliores, quam veritas non dubitat semper fere sequi & reliquis omnibus præferre. Atque natenus illum compellat, sed vel καθ' ἡμετέραν vel διὰ δόξαν suam suum votando innuit. Vehementer itaque eos fugit ratio quæ non Græca pag. 7. ad verba ἀδὲ ὁ ἡμέτερος καθ' ἡμετέραν καὶ διὰ δόξαν καὶ νεύει, in ora libri notarunt Ammonium intelligi. Disceptationum non Præceptor Procli Ammonius, nec dubium est ibi horum commentariorum locis infinitis & pag. 358. ad innuere Syrianum. Neque vero contempsit Platonis sensum modo Proclus eruisse, verba illius in omnes partes versat, quandoque sensum Logicum, Ethicum, Physicum, Theologicum, & m-

• Confer Olympiodorum in Platonis vita p. 388.

de occasio illi inter non paucas subtiles nugas multa quoque præclara & legi apprime digna asserendi. Dolendum autem plurimis librorum mendis hocce commentarios scatero, quorum nonnulla inter legendum à me observata in indice quem subijcio scriptorum expuaxi. Nunc antequam progredior, moneo extare in Augustana Bibl. codicem insignem horum commentariorum MS. quem laudat Clariss. Eschenbachius in Epigone pag. 72. sq. Deinde subjungo iudicium Radulphi Cudworthi viri de historia vetere Philosophica optime promeriti, quod de Proclo & his ejus commentariis tulit in opere incomparabili Anglica lingua edito, genuino systemate *τοῦ τῶν* universi p. 306. Ait ibi Proclum non paucas proprias sibi & singulares opiniones commentum Platoniam simul Philosophiam mirifice confudisse, & ei admiscescisse obscurissima quædam & ægre comprehendenda dogmata. *Proclus had some peculiar phantasies and whimses of his own, and was indeed a confounder of the Platonic Theology, and a mingler of much unintelligible stuff with it.* Quod vero Tarinus ad Zach. Scholasticum pag. 237. ait Proclum *Σειρήμασι πολλάνις τῷ μαναεῖς Διονύσιου* (Dionysii Areopagitæ) *ἡσυχάζει, καὶ αὐταῖς δὲ τοῖς ἑρπετοῖς λέγει*, Verba repetita sunt ex Svida in *Διονύσιου*.

XV. *Εἰς τὸν Πλάτωνα Ἀλκιβιάδην. In Alcibiadem priorem Platonis.* Excerpta ex hoc commentario latine a se reddita vulgavit Marfilus Ficinus, titulo *Procli de anima ac demonis, de sacrificio & Magia*. Venet. 1497. & 1516 fol. apud Aldum, cum Jamblichio five excerptis ex Jamblichi libro de Mysteriis Agyptiorum & aliis scriptis. Prodierunt etiam plus simplici vice Lugduni, minore forma, tunc Parisiis, Basileæ & aliis in locis, sed & inter Ficini opera Basil. 1561. 1576. Paris. 1641. fol. Commentarius ipse Procli græce manu exaratus, sed vix dimidiam partem Alcibiadis Platonici exponens, desinensque in Verbis p. 219. seq. edit. Basil. *ὅς τῶν αἰσχυρῶν καὶ δόξαι αἰσχυρῶν, ἀγαθόν*, occurrit in variis Bibliothecis Gallicæ, Anglicæ, Italicæ: Etiam Lugduni Batavorum inter libros Isaaci Vossii & Hamburgi in Bibl. Johannea ex legato viri summi Lucæ Holstenii, quem codicem evolvens observavi a Proclo laudari quoque Jamblichum in Alcibiadem, quod facit & in suis ad eundem Platonis Dialogum prælectionibus ineditis *Olympiodorus*. Idem plus simplici vice non Harpocratonis modo sed & Procli & Damascii commentarium memorat, ut autor mihi videatur junior quidam

dam & diversas ab Olympiodoro Procli præceptore. Hoc certe verisimilius, quam quod Lambecius lib. 7. p. 51. seq. commiscitur, prælectiones istas Olympiodori a juniore quodam interpolatas esse. Interpolata igitur etiam fuerit vita Platonis, ob Olympiadoro isto scripta & post Laetium edita, in qua Proclus itidem laudatur. Illa nempe vita, ut hoc obiter notem, ex prima *πράξι* sive lectione commentariorum Olympiodori in Alcibiadem deprompta est. In Bibliotheca Vindobonensi latinam Antonii Hermanni Gogava Græviensis versionem commentarii Procli in Alcibiadem extare monuit Lambecius lib. VII. p. 43.

XVI. *Εἰς τὴν Πλάτωνος πολιτείαν*, in libros Platonis de Republica. Ad calcem operis Procli in Timæum in utraque Græca editione extat (non commentarius integer aut expositio perpetua ejusdem Philosophi in Platonis libros de Rep. sed) Collectio quædam variarum dissertationum sive prælectionum ab illo Athenis publice propositarum, quarum prima traduntur quæ observanda sint Remp. Platonis exposituris. In cæteris varia Platonis loca ac sententiæ ex iisdem de Rep. libris (tum ex aliis quoque illius Philosophi dialogis, ut ex Phædro p. 398.) nullo librorum ordine Philosophice ac Theologicæ illustrantur. Præcipue autem fabulis Homeri aliorumque Poetarum de Diis commodum sensum afferre Proclus isto opere conatus est, ut iusta quædam pro Homero Apologia in hisce dissertationibus contineri videatur, quam Conradus Gesnerus latinitate donatam seorsum edidit Tiguri 1542. 8. hoc titulo: *Apologia quædam pro Homero & poetis Poetica, fabularumque aliquot enarrationes ex commentariis Procli Lyctii, Diadochi Philosophi Platonici in libros Platonis de Rep. in quibus plurima de Diis fabule non juxta Grammaticorum vulgus Historice, Physice aut Ethice tractantur sed Theologicis, ut gentiles loquuntur, ex prima Philosophia rationibus explanantur.* Confer Kircherum II. Oedipi I. p. 170. seq. Nempe jam olim observavit Tertullianus Ethnicos cum fabularum puderet, quas de Diis committi essent ad interpretationem rerum naturalium (his adde etiam Divinas) confugisse, & dedecus suum ingenio obumbrasse, sive ut Arnobii verbis utar, quo scriptorum suorum impiam defenderent audaciam, allegorias res illas & naturalis scientia mendaci sunt esse doctrinas lib. 4. p. 150. Clemens X. recognit p. 589. Orphæi & Hesiodi scripta in duas partes intelligentiæ dividuntur, id est secundum litteram & secundum allegoriam. Et ad ea quidem qua secundum litteram sunt, ignobilis vulgi turba confluit, ea vero qua secundum allegoriam continent, omnis Philosophorum & eruditorum loquacitas admirata est. Illius allegorici sen-

sensus specimen eodem libro subjungitur, cui addenda homilia sexta Clementinorum p. 664. seq. edit. Joh. Clerici. Vide & Nazianzenum Orat. 3. sub extremum, ubi reprehendit Ethnicos sæpe sub parum honestis & turpissimis imaginibus arcana sua occultantes. Qui vero Poëtas ac speciatim Homerum ad Ethicum & Physicum sensum revocare conatus est, primus fuisse videtur Anaxagoras cum discipulo Metrodoro Lampfaceno de quibus Laërtius II. 11. ac de Metrodoro etiam Tatianus p. 80. Confer quæ Menagius ad illum Laërtii locum & de Cronio Pythagorico Porphyrius apud Stobæum p. 152. Eclog. In primis Plato connatus est allegoricis fabularum sensibus quæsitis illarum absurditatem utcumque abstergere, unde Gvil. Nicholsonus Platonem ait inter primos fuisse qui *as de Condoms of Paganism*, tanquam Bossueti quidam Pagani, Æthiopem dealbare & insulsa commenta suorum, excogitatis honestis interpretationibus verisimiliora reddere allaborarunt, parte 2. collat. cum Theista p. 42. seq. Socrates tamen ipse apud Platonem in Phædro negat sibi esse otium *universa ἀπιστα* fabularum ad convenientem sensum deducere. Quod difficillimum item esse affirmat Strabo libro decimo. Et paucis omnino locis ac vix obiter Plato hoc fecit, tum Poetas etiam exesse jussit à sua Rep. Juniores vero Platonici atque in his Proclus omne ingenium suum eo impenderunt, ut abstrusissima quæque dogmata de rebus divinis sub illo fabularum velamine delitescere ostenderent. De Stoicis autor est Cicero 1. de natura Deorum, Zenonem, Chrysippum, Diogenem Babylonium aliosque fabellas Hesiodi, Homerique ad Physiologiam & ea quæ de Diis immortalibus ipsi sentiebant, accommodare studuisse, adde Menagium ad Laërt. VII. 148. Et de Porphyrii libro *περὶ τῆς ἀλληγορικῆς Ἑλλήνων καὶ Ἀγυπτίων θεολογίας* Petavium p. 88. ad Julianum. Michaëlis Pselli *ἀναγωγὰ* Physico Morales in fabulas quasdem Græce editæ à Conr. Gesnero ad calcem allegoriarum Heraclidis Pontici. Alexander in problematis p. 275. memorat librum secundum *ἀλληγορίων τῶν εἰς θεοὺς ἀναπλασσομένων ἱστορίων*. Aristoteles autem parum omnino universæ huic lubricæ circa fabulas industriæ tribuit, cujus verba hæc sunt lib. 3. (in quibusdam edit. lib. 2. cap. 4.) *Μετὰ τῶν μυθικῶς σοφισσομένων ἐκ ἀξίου μετὰ σκεδῆς σκοπεῖν*. Eadem sententia Epicuri, ut docet Vellejus apud Ciceronem Stoicos ridens, cui adde Gassendium ad hoc Epicuri de sapiente effatum apud Laërtium:

μηδὲ

μηδὲ πλάττειν ἰόντα. Judæi tamen & Christiani plurimi etiamnum malunt cum Stoicis & Platonici non tantum sensum Historicum, Physicum ac Moralem in fabulis illis quærere, uti haud absurde sæpe numero faciunt veteres Grammatici, & Palæphatus cum cæteris *ἀπὸ τῶν* scriptoribus, Phornutus libro de Diis, & alii: sed quoque sensum Chemicum in illis ruspantur & Astrologicum, quin imo Theologicum denique; Ex Judæis sufficiat nominasse Leonem Hebræum in dialogis de amore, castigatum a Jac. Thomasio τῷ μακαριστῇ in Programmate 63. & Exercitatione Anno 1676. edita de fabularum Poeticarum vario sensu. Sic Moseh Albelda in libro *Draech Mose* etiam ex Talmudicis fabulis Mysticum sensum elicere conatus est, sed frigidum passim & insulsum, ut exemplis quibusdam ostendit Gvil. Henr. Vorstius in *bibliæ veritatis* p. 175. seqq. Inter Christianos Scriptores quis ignorata doctissimo quoque fabulas Poëtarum Ethnicorum certatim ad historiam sacram trahi? Video præterea laudari Thomæ de Wallis Concordiam inter sacram scripturam & fabulas Poeticas pia moralisatione institutam. Omitto Mich. Mayeri, Adami Habercornii Physici Cizensis, Jacobi Tollii & aliorum scripta fabulas *ἱερὰς* Chemicæ explicantium, quod a sensu autorum opido alienum est merito judicavit Gabriel Naudæus in Apologia pro Magis. Natalem Comitem, Baconem Verulamium, Johannem Turnervm & alios qui Physicæ interpretantur, non minus à sententia auctorum aberrare contendit Joh. Clericus T. 15. Bibl. Universal. p. 57. seq. *Idem* Vir Clariss. historicum sensum sub fabulis delitescere eodem loco non dubitat, idque pluribus confirmavit in suis ad Theogoniam Hesiodi notis & in dissertationibus de Hercule, Adonide ac Cerere, quæ Tomo 1. 2. & 6. Bibliothecæ jam dictæ universalis inseruit. Idem duobus voluminibus nuper egit Banierus, Gallice editis sub titulo *explication Historique des Fables*. Feruntur. & olim Manichæi dogmata sua in fabulis Poëtarum adumbrata jactasse, ut passim docet Alexander Lycopolita in libro de eorum placitis. Sed *semper* est ut missis fabulis earumque incertis allegoriis ad Procli scripta redeamus. Ex iisdem in Platonem de Rep. Commentariis demonstrationes Procli ex libro IV. de Rep. quod tres sint animæ humanæ partes, Græce ap. Joh. Valderum, sine temporis notatione, Basil. & editæ sunt cum Platonis, Aristotelis, Xenophontis, Plutarchi & Alex. Aphrodisæi scriptis quibusdam Ethicis ac politicis pag. 473. - 496.

Svidz

Svidæ memorantur Procli in *Polisiam Platonis libri quatuor*, quod opus magis integrum fuisse videtur quam dissertationes editæ de quibus jam egimus. Ejs. hinc inde in ora Codicis Medicei adtexta sunt quædam scholia nescio cuius auctoris adhuc *avâdora*. Desideratur etiam in editis Commentarius sive dissertatio Procli in locum Platonis X. de Rep. ubi de Ere Armenio, MSta in Bibliotheca Nobilium Salvatorum Florentiæ, ex qua in medium nonnulla minus protrita de hominibus rediivis affert Alexander Morus in notis ad quædam loca Novi fœderis ad Joh. XI. 39. Actoz. XX. 10. Rom. VI. 4. Vide etiam ad Philip. II. 3. & Hebr. XI. 1. Procli dissertationes aliquot in Remp. Platonis hætenus non editæ fuerunt etiam in Bibliotheca Lucæ Holsterii, Viri Clariss.

XVII. Solent præterea Proclo in MStis quibusdam, ut in codice Vindobonensi & Barocciano, & tribus Regis Galliæ ap. Labbeum pag. 109. Bibl. nov. MSS. tribui *Characteres Epistolici*, qui brevis libellus incipit *ὁ μὲν ἐπισταλτικός χαρακτήρ κ. τ. λ.* & sine nomine auctoris Græce prodit typis Regiis ex officina Fed. Morelli 1577. 4. sub *Libano* nomine Græce cum versione Casp. Stiblini præmissus est Phalaridis & Bruti Epistolis ap. Commelin. 1597. 8. Latine ex Wolfgangi Anemæeli versione extat in Gilberti Cognati farragine Epistolarum Laconicarum. Basil. 1554. 12. Alius Libellus ejusdem argumenti sine nomine auctoris extat in collectione Epistolarum Græcarum Aldinæ Græcolatina quam ad Cujacium vulgo referunt p. 164. incipit: *τῶν ἐπιστολῶν τῶν Πηλοκλῆος, ἑκατοῦτον τὴν ἀριθμὸν κ. τ. λ.* Hunc alii Libanio, alii Theoni vindicant. Libanio etiam tribuit Joh. Sambucus Methodum conscribendarum Epistolarum, quam Latine edidit Basileæ 1558. 8. & cuius Epitomen esse illos characteres Epistolicos quos Proclo adscribi dicebamus affirmat Lambecius lib. 3. pag. 190.

XVIII. Procli scriptum Astrologicum, *de effectibus Eclipsium solis & Luna juxta singulas signorum triplicitates & decanos*, Latine subjicitur tabulis Astrologicis Joannis Schrœteri, quas excusas habeo Viennæ Austriæ ab Egidio Aquila 1551. 8. De tribus Platonice generibus dissertatio ex versione Fed. Morelli, una cum Georgii Chærobosci figuris Poëticis, Paris. 1615. 12. Ac de editis Procli scriptis hætenus, jam de iis dicendum quæ in Bibliothecis variis manu exarata delitescunt.

X x x

1. In

Libri V. Pars 4.

DE SCRIPTIS PROCLI INEDITIS.

1. In Alcibiadem Platonis. Vide supra num. XY.
2. In Politiam Platonis. Vide num. XVI.
3. In Parmenidem Platonis. *Commentariorum libri septem*, quorum postremus non à Proclo sed Damascio suppletus fuit: Opus Asclepiodoto Medico ac Philosopho dictatum non modo Græce MS. extat in Bibliotheca Augustissimi Imperatoris teste Lambecio lib. VII. pag. 41. sed & latine ex versione inedita: *Antonii Hermanni Gogave* Gra- viensis, ut idem pag. 41. testatur reliquit. Libri quatuor Græce occurrunt Oxoniæ inter codices Bodlejanos: libros sex in Italiæ Bi- bliothecis evoluisse se refert Livius Galantes in comparatione Theo- logiæ Christianæ cum Platonica. Extant & in Bibliotheca Medicea Magni Hetruriz Ducis. Et in Bibl. Monasterii S. Mariæ Florentiæ teste Bernardo de Montfaucon pag. 367. Diarii Italici. Latine MSS. in Bibl. Amplissimi Senatus Lipsiensis. Meminit Proclus ipse ad Ti- marium p. 201. 203. 242. & Theol. Platon. lib. 306. 19. p. 107. Ex libro 2. 4. & 7. loca Orphei à Proclo laudata affert Clariss. Eschenbachius MSto Augustano usque in (no) Epigene. Vide & p. 19. & 70. Fragmentum ex illo producit Lambecius animadvertens ad Codicem Antiquit. CPol. num. 65. Damascius apud Photium p. 571. innuit hæc commentaria subtiliora visa fuisse Marino quam ut ad ea animum applicare posset. Verba ejus hæc sunt: *ὁ δὲ Μαρὼν τὰ αὐτῶν τὰς Φίσεις ἀδὲ τὰς Πά- μενιδας τὴν ὑπερβαίνουσαν ἐξέτησεν τὰ διδασκαλικά πρᾶγμα, ἐπὶ τὰ ἐν αὐτῇ τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ γωνίᾳ ἀπὸ τῶν ὑπερβαίων ἐνδόν τῆς Φίσεως καὶ τῶν αὐτῶν πλεον ἐννοήσας ἐκισπόμεναι ἢ τὰς ἀκρόαταις ἐμβολαῖς τῶν μαθητῶν ἀνδρῶν.* Confer Svidam in *Μαρῶν*.
4. In Cratylum Platonis. Græce extat non tantum in Ber- berina & aliis Italiæ Bibliothecis, sed & inter libros MSS. Isaaci Vossii. *Compendium in Cratylum* vocat Livius Galantes. Genueris in Bibl. *Parembolas*. In Catalogo MStorum Hollstenianorum apud Morhesium 1. Polyhist. p. 68. *Scholia selecta*. Allegatur hoc opus à Lambecio ad Codicum n. 27. & apud Bandurium pag. 349. ad Antiquitat. Byz. Caput 142. & 143. inspicere jubet Hollstenius in commentario ad No- terem picturam Nympharum referentem.
5. Uranodromus. Vide supra num. VIII.
6. *Περὶ τῶν δέκα πρὸς τὴν προνοίαν ἀπορημάτων.* De *deorum* dubitationibus circa providentiam liber, è quo excerpta dedi supra pag. 497. seq.
7. *Περὶ*

v. 1156. Περὶ τῆς τῶν παλῶν ὑποστάσεως Μανυβιβλίου. *De malorum subsistentia liber unus.* Etiam ex hoc dedi excerpta pag. 502.

8. *Commentarius in Claudii Ptolemai Harmonica*, XCVI. Capitibus constans, MS. fuit in Bibl. Palatina.

9. *Canones manuales* memorati Labbeo, pag. 385. Bibl. novae MSS.

DE SCRIPTIS PROCLI PERDITIS.

1. Opus in plures libros distributum εἰς τὸν λόγον τῆς Διοκρίσεως περὶ τῆς τῶν παλῶν ὑποστάσεως, cujus mentionem fieri notat Holsenius in scholio quodam codicis Medicei commentariorum Procli ad Platonis Politiā. Γενικὸς Διοκρίσεως μαθητῆς mentio apud Platonem in *Convivio* pag. 187.

2. In Phaedonem Platonis commentatus est admodum juvenis, scripto excipiens ea quae à Plutarcho Atheniensi audierat. Non tamen videtur illa in lacem edidisse. Confer, si places, Marinum in Procli vita cap. 12.

3. In Philebum Platonis scripsisse se innuit pag. 53. & 222. in Timaeum, idemque licet colligere ex narratione Damascii apud Photium pag. 550. & Svidam in *Μαρίνω*. Refert enim Damascius Marinum Procli discipulum commentaria πολύστιχα in Philebum composuisse eaque Isidoro censenda commisisse, sed ab eo postquam illa legisset nullum aliud tulisse responsum, quam ἡκανά ἕνα τὰ τῷ Διδασκάλῳ, quae verba Photii interpres vir caetera doctus sed in Photii versione, in his praecipue ex Damascio excerptis sapissime lapsus, non bene reddit, *videri Magistro digna*, cum sensus sit *sufficere ea quae à Praeceptore*, hoc est ut mihi videtur à Proclo in Philebum scripta essent, Quem verborum Isidori sensum esse vidit etiam uterque Svidae interpres H. Wolfius & Aemilius Portus.

4. In Phaedrum Platonis meminit Proclus ipse lib. V. in Timaeum pag. 320. & lib. I. pag. 28.

5. *Liber pro Platonis Timaeo adversus ἀντιρρήσεις Aristotelis.* Id. p. 226. Βιβλίον ἰδίᾳ ἐκδοδικῶς οἰδα τῶν πρὸς τὸν Τιμαῖον Ἀριστοτέλους ἀντιρρήσεων ἐπισκέψεως ποιημένων.

6. In Protagoram Platonis videtur innuere Proclus pag. 10. in Timaeum.

7. In Cratylum, id. pag. 126.

Xxx 2

8. In

DE SCRIPTIS PROCLI INEDITIS.

1. In Alcibiadem Platonis. Vide supra num. XV.
2. In Politiam Platonis. Vide num. XVI.
3. In Parmenidem Platonis. *Commentariorum libri septem*, quorum postremus non à Proclo sed Damascio suppletus fuit; Opus Asclepiodoto Medico ac Philosopho dicatum nostr. modo Græce MS. extat in Bibliotheca Augustissimi Imperatoris teste Lambecio lib. VII. pag. 41. sed & latine ex versione inedita: *Antonii Hermannii Gogave* Graviensis, ut idem pag. 41. testatur reliquit. Libri quatuor Græce occurrunt Oxoniæ inter codices Bodlejanos: libros sex in Italiæ Bibliothecis evoluisse se refert Livius Galantes in *comparatione Theologiæ Christianæ cum Platonica*. Extant & in Bibliotheca Mediceæ Magni Hæturiz Ducis, Et in Bibl. Monasterii S. Mariæ Florentiæ teste Bernardo de Montfaucon pag. 362. Diarii Italici. Latine MSS. in Bibl. Amplissimi Senatus Lipsiensis. Meminit Proclus ipse ad Timæum p. 201. 203. 242. & Theol. Platon. lib. 1. c. 10. p. 107. Ex libro 2. 4. & 7. loca Orphei à Proclo laudata affert Clariss. Esthenbachius MSto Augustano usus, in suo Epigene. Vide & p. 19. & 74. Fragmentum ex illo producit Lambecius animadvertens ad Codini Antiquitat. Græc. num. 65. Damascius apud Photium p. 571. innuit hæc commentaria subtiliora visa fuisse Marino quam ut ad ea animum applicare posset. Verba ejus hæc sunt: *ὁ δὲ Μαρίωνος τῶν ἀπομνημονεύσεων ἐστὶν ἡμεῖς μέγιστον τὴν μεταφράσασα ἐξ ἑλληνικῆς εἰς ἑλληνικὴν ἡμεῖς, ἐπὶ τὰ ἑλληνικά τὴν Damascium πατήκαμεν ἀπὸ τῶν ὑπομνημάτων ἐν αὐτῶν τῶν Φίλων καὶ Πλάτωνος πλείον ἐννοήσας ἐκισπώμεν ἢ τοὺς ἀρχαίους ἐπιβολαῖς τῶν μεταφράσων ἀνδρῶν.* Confer Svidam in *Μαρίωνος*.
4. In Cratylum Platonis. Græce extat non tantum in Barberina & aliis Italiæ Bibliothecis, sed & inter libros MSS. Isaaci Vossii. *Compendium in Cratylum* vocat Livius Galantes, Gesnerus in Bibl. *Parembolas*. In Catalogo MStorum Holstenianorum apud Morhofium 1. Polyhist. p. 68. *Scholia selecta*. Allegatur hoc opus à Lambecio ad Codinum n. 27. & apud Bandurium pag. 829. ad Antiquitat. Byz. Caput 142. & 143. inspicere jubet Holstenius in commentario ad veterem picturam Nymphæum referentem.
5. Uranodromus. Vide supra num. VIII.
6. Περὶ τῶν δέκα πρὸς τὴν πρόνοιαν ἀπορημάτων. *De decem dubitationibus circa providentiam liber*, è quo excerpta dedi supra pag. 497. seq.
7. Περὶ

1150. Περὶ τῆς τῶν κακῶν ὑποστάσεως Μενέβιβλος. De malorum
subsistentia liber unus. Etiam ex hoc dedi excerpta pag. 502.

8. Commentarius in Claudii Ptolemai Harmonica, XCVI. Capitulis constans, MS. fuit in Bibl. Palatina.

9. Canones manuales memorati Labbeo, pag. 385. Bibl. novae MSS.

DE SCRIPTIS PROCLI PERDITIS.

1. Opus in plures libros distributum εἰς τὸν λόγον τῆς Διοτῆρας περὶ τῆς τῶν κακῶν ὑποστάσεως, cujus mentionem fieri notat Holstenius in scholio quodam codicis Medicei commentariorum Procli ad Platonis Politiam. Γυναικὲς Διοτῆρας ματρικῆς, mentio apud Platonem in Convivio pag. 187.

2. In Phædonem Platonis commentatus est admodum juvenis, scripto excipiens ea quæ à Plutarcho Atheniensii audiverat. Non tamen videtur illa in lucem edidisse. Confer, si placet, Marinum in Procli vita cap. 12.

3. In Philebum Platonis scripsisse se innuit pag. 53. & 222. in Timæum, idemque licet colligere ex narratione Damascii apud Photium pag. 550. & Svidam in Μαγιστῷ. Refert enim Damascius Marinum Procli discipulum commentaria πολύστιχα in Philebum composuisse eaque Isidoro censenda commisisse, sed ab eo postquam illa legisset nullum aliud tulisse responsum, quam μανὰ ἦναι τὰ τῆ Διοτῆρας, quæ verba Photii interpres vir cætera doctus sed in Photii versione, in his præcipue ex Damascio excerptis sæpissime lapsus, non bene reddit, *videri Magistro digna*, cum sensus sit *sufficere ea quæ à Præceptore*, hoc est ut mihi videtur à Proclo in Philebum scripta essent, Quem verborum Isidori sensum esse vidit etiam uterque Svidæ interpres H. Wolfius & Æmiliius Portus.

4. In Phædrum Platonis meminit Proclus ipse lib. V. in Timæum pag. 329. & lib. I. pag. 28.

5. Liber pro Platonis Timæo adversus ἀντιρρήσεις Aristotelis. Id. p. 226. Βιβλίον ἰδίᾳ ἐκδεδωκὼς διὰ τῶν πρὸς τὸν Τίμαιον Ἀριστοτέλους ἀντιρρήσεων ὑποσχεθεὶς ποιημένων.

6. In Protagoram Platonis videtur innuere Proclus pag. 10. in Timæum.

7. In Cratylum, id. pag. 126.

Xxx 2

8. In

8. In Theæteto Platonis, laudat Marinus in Procli vita. cap. ult. Proclus ipse pag. 78. in Timæum.

9. Platonem de Legibus. Proclus ipse p. 178. in Timæum *ὡς ἐν νόμοις εἰρηται.*

10. Ἰσομνήματα εἰς τὰς Πλωτίνου Ἐνεάδας, *Commentaria in Enneades Plotini.* Memoratur à Lilio Gyraldo dialogo 2. de Poetis antiquis. Sed Paulus Colomesius in notis ad Gyraldum pag. 77. negat Proclum in Plotini libros scripsisse, nec dubitat esse errorem confundentium Plotinum * cum Platone. Video tamen Procli in Plotinum commentarios memorari non tantum à Marfilio Ficino ad Plotinum, Philippo Labbeo Bibl. MSS. pag. 286. & in Umasio Bullialdi notis ad Theonem Smyrnum pag. 224. Sed etiam in nota quadam codicis vetusto MS. Iamblichi de mysteriis Aegyptiorum præfixa & à Thoma Galeo descripta memini ejus mentionem fieri his verbis: Ἰστέον ἅτι Φιλόσοφος Προκλὺς ὑποσημασιάζων τὰς τῆς μεγαλῆς Πλωτίνου Ἐνεάδας λέγει ὅτι ὁ ἀντιγράφων ἐπὶ τὴν προσημασμένην τῇ Πορφύρειᾳ Ἐπιστολὴν ὁ Θεοπέδικός ἐστιν Ἰαμβλίκῳ. Ad quam anonymi observationem hæc annotat Vir doctissimus: *Horum Commentariorum quæ in Plotinum scripsit Proclus præter Anonymum hunc qui meminere vix reperio. Nisi forte ea intelligat Damascius quodam loco περὶ δερχῶν. Nam Ficinus aliique post eam, Anonymum sequuntur.*

11. In Aristotelis librum περὶ ἐρμηνείας prælectiones, sed ut videtur, nunquam ab autore in lucem editæ, ex quibus quantum memoria ipsi suggerebat suo ad eundem Philosophi librum commentario inferuit Ammonius Hermæ F. Procli discipulus, ut ipse testatur in limine Commentarii his verbis: Εἰ δέ τι καὶ ἡμεῖς δύνησθαι μὲν ἔστιν ἐν τῇ περὶ τὴν τῆς Βαβυλῶνος σαφένειαν ἀπομνημονεύσαντες τῶν ἐξηγησῶν τῆς θείας ἡμῶν διδασκαλίας Περὶ καὶ τῆς Πλατωνικῆς διαδόχῃς τῆς ἐκείνου τῆς ἀνθρώπινης φύσεως τὴν τε ἐξηγητικὴν τῶν δοκούντων τοῖς παλαιοῖς δύναμιν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς φύσεως τῶν ὄντων κρείσιν ἀσκήσαντες, πολλὴν ἐν τῷ λόγῳ Θεῷ χάριν ὁμολογήσαιμεν.

12. Ὕμνοι. Hymnōs non paucos Procli jam pridem intercidisse notavi supra num. 2.

13. Ἐπι-

* Vicissim in D. Reiseri τῷ μακαρίῳ Catalogo MStorum Bibl. Augustanæ pag. 73. pro Porphyrii Oratione de vita Plotinij & dispositione librorum ejus, lege de vita Plotinij.

13. *Epigrammata*. Procli inter Roſtas *ἐπιγράμματα* γεφ. mentionem facit Tzetzes prolegomenis ad Lycophronem.

14. *Χρησμοθίας libri duo*; ex quibus excerpta duntaxat superesse dixi supra num. XII. In Gefneri Bibl. vox *χρησμοθίας* transfertur de bona disciplina uti Petrus Crinitus suos Electorum libellos *de honesta disciplina*, inscripsit. Sed in eadem Gefneri Bibl. & Simleri epitomes editionibus quas inscripsi Annonum 1553. 1574. & 1588. dicitur præterea Proclus etiam scripsisse *Chrestomathiam*, eamque MS. Cambricam servari Romæ in Bibliotheca Vaticana. Non dubito autem quin & hæc *Chrestomathia* legendum sit, & intelligantur illa ex Procli *χρησμοθίας* libris excerpta quæ leguntur in Bibliotheca Photii & quæ separatim una cum notis edidit Andreas Schottus.

15. *Μητρωακή Βιβλ.*, *liber de matre Deum*. Svidas: *ἡ Πρώτη μητρωακή βιβλος, ἣν ὁ τις μετὰ χρίστος λαῖβοι, ὡς ται ὡς ἀνευ θείας καταγωγῆς τὴν περὶ τὴν Θεοῦ Θεολογίαν ἐξέφηνεν ἅπασαν, ὥς ἐμπίετι θεάττεσθαι τὴν ἀκοὴν ἐκ τῶν ἀπεμφινέτων θεῶν.* Quæ ad verbum petita sunt ex parte vitæ Procli quàm primò in lucem protuli cap. 3. & 4. Cæterum non audiendus Vir summus qui lib. N. Harmoniæ mundi cap. 101. suspicatur hymnum Procli in solem, qui etiamnum super est, fuisse partem *μητρωακῆς*.

16. *Ἐκ τῆς Ὀρφείας Θεολογίας. In Theologiam Orphei*. Meminit Svidas. Ex videtur hoc opus in duos libros distinctum fuisse, ut colligo ex eodem Svida in *Συριανίς*. Plura de eo Marinus cap. 27. Unde discas nihil aliud continuisse quam electa ex Syriani commentariis in Marini gratiam annotata & a Marino congesta, ipso enim Proclus quo minus proprio Marte in Orphica scriberet, infamino deterrius esse scelerabat.

17. *Περὶ τῶν Ὀράων, βιβλίον ἑξήκοντα Ὀράων*, *liber de oraculis*. Svidas. Hoc opus partim ex Syriani ore sed præcipue ex Porphyrii ac Jamblichi scriptis quinquennii spatio à Proclo collectum & septuaginta retradas oraculorum hoc est CCXXX. versus complexum fuisse testatur Marinus cap. 26. Meminit Proclus ipse pag. 359. in *ποταμίας*, *ἐκ τῶν διὰ πλείονος ἐν τοῖς ἐκ τῶν λόγων γεγραμμένοις*. Fortasse jam perierat, cum Psellus & Pletho pauca quædam oracula illustranda & dissensum eorum à Christianis dogmatis ostendendum sibi sumerent. Idem Psellus sive Simeon Sethi in libro de alimentorum facultatibus, ubi de Philomela pisce agit, p. 141. Proclum τὴν χαλ-

ἀνὴρ φιλοσοφίας ἀνιχνεύσας ἀδύνατον ἐξηγήσμετον memorat, ubi sine causa ambiguus hæret interpretis clarissimus Martinus Bogdannus, utrumque nostrum Proclum Psellos intellexerit.

18. Τὰ ὁμήνευμα εἰς ὅλον τὸν Ὀμήρου In *Homerum integrum commentarius*. Svidas. Solenne fuit junioribus Platonæis in Poetarum Principem commentari, ut observatum viro summo Lucæ Holstenio in Porphyrii vita. Caterum hoc Procli in *Homerum* opus tributum fuit in libros septem, ut ex eodem Svida colligo in *ἑπτὰ βιβλίοις*. Vide quæ supra p. 449. annotavi. Etiam in quaestionibus sive dissertationibus Procli ad Platonis Politiam, fabulæ quædam & dicta Homeri Philosophice exponuntur, ut jam monui supra, notum. XVI. in iisdem pag. 375. citantur etiam Syriani *λύσεις Ὀμηρικῶν παραφρασιμάτων*.

19. Περὶ τῶν κατὰ Ὀμήρου θεῶν *De Diis apud Homerum*. Svidas. Refero hoc inter scripta Procli deperdita, quamvis probe memini de hoc argumento agi in dissertationibus quæ editæ sunt ad Platonis Politiam sub hoc titulo. Sed quia res minime certa est & Svidas ipse commentarios Procli in Politiam ab hoc opere de Diis Homericis distinguit, nos quoque distinguere maluimus. Videtur illud respicere Anonymus de incredibilibus ab Allatio editus ubi Proclum laudat cap. 19.

20. Συμφωνία Ὀρφικῆς, Πυθαγορικῆς καὶ Πλάτωνος. *Concordia Orphæ & Pythagoræ ac Platonis*. Svidas. Huc refero verba Martii cap. 22 *ἐξηγήμενός τε πάντα διδασκασικώτερον, καὶ ἡς συμφωνίας ἄγαν κ. τ. λ.* Sic Hierocles libro quarto de fato ac providentia consensum Platonis cum Orpheo & τοῖς λογίοις demonstraverat teste Photio, & Telephum Grammaticum Svidas refert scripsisse *περὶ τῆς Ὀμήρου καὶ Πλάτωνος συμφωνίας*. Non in isto autem tantum opere Proclius Syriani exemplo, sed in aliis quoque scriptis suis concordiam hanc ostendit, præcipue commentariis in *Timæum*, ex quibus unum locum afferre juvat, qui legitur libro quinto pag. 291. *Πυθαγορικῶν ὃν ὁ Τίμαιος ἐπεται ταῖς Πυθαγορείων ἀρχαῖς, αὐταὶ δὲ εἰσι αἱ Ὀρφικαὶ παραδόσεις. Ἡ γὰρ Ὀρφικὴ δι' ἀπορήτων λόγων μυστικῶς παραδίδωται, ταῦτα Πυθαγορὸς ἐξέμαθεν ὀργιασθεὶς ἐν λεβηθεοῖς τοῖς θρακίοις Ἀγλαῶ φάμμε τελετὰς μεταδιδάντι, ἢ περὶ θεῶν σοφίαν Ὀρφικῶς παρὰ Κικλήπης τῆς μητρὸς ἐπινύσθη.* Ex hoc loco, ut id obiter notem, restituendus Jamblichus p. 135. de vita Pythagoræ, vel potius comprobanda

* Theologum. Arithmetices pag. 22. & Πυθαγορικοὶ κατακολεθύντες Ὀρφῶν.

bandam edela quam illi feliciter attulere cupidissimus Gisbertus Cuperus libro tertio observationum, & in dissertatione de scriptis Socratis Allatio opposita desideratissimus Gutfrius Olearius noster, & Jamblichi editor doctissimus & magna itidem Græcarum literarum jactura nuper extinctus Ludolphus Kusterus. Sed & passim sollicitum Proclum esse video, quo Aristotelem cum Platone consensire doceat, unde *utrinque Philosophi glauinum* appellatur a Julio Cæsare Scaligero ad librum secundum Aristotelis de plantis.

21. *Liber de tribus monadibus νοηταῖς, τῇ ἀληθείᾳ, τῇ καλῶν & τῇ συμμετρίᾳ*, meminit Proclus ipse p. 433. in Politiam.

22. *Περὶ ἀγωγῆς β. De Disciplina Theurgica libri duo.* Svidas. Vide quæ notavi ad Marinum cap. 28. Claudam hoc caput Epigrammate, quod in Proclum ejusque vitæ scriptorem Marinum ex Mart. Anthologia lib. 1. cap. 86.

καὶ τόδε σὺς ζαθέης κεφαλῆς περίωσιον ἔργον
ΠΡΟΚΛΕ μάκαρ, πάντων βρέτας εὐπνοῖον, ὅτι ΜΑΡΙΝΟΝ
Ἀθανάτων, μερόπερσι βοηθῶν εὐσεβέων
Ἀντὶ τούτῃ κεφαλῇ ψυχροσόν ἀλλὰ καὶ
καλῶν, ὅς ἐστιν θεοφάνης οὐα λογαίων
Γράψε τόδ' ἐσσομένοις ἀντησῖα σὺν ἀρεταῖαν.

Divini capitis nempe est opus hoc quoque sacrum

Procle tui, simulacrum quod vivum ipse Marinum

Divorum, atque piis decus auxiliumque relinquis,

Qui robur pro te sacro capite esse salusque

Claræque virtutum posset monumenta tuarum

Postera commendare suis ad sæcula scriptis.

Index Scriptorum.

In Procli Commentariis ad Timæum & Remp. Platonis, nec
nō in Theologia ejus Platonica memoratorum.

Lib. I. Theologiam, nudi numeri paginas edit. Græcæ Basil. fol. com-
mentariorum denotant.

Lib. I. in Timæum incipit pag. I. II. pag. 63. III. p. 139. IV. p. 238. V. p. 289. In Politiam, p. 349.

A

Drastus 192. ejus dictum de Aristoxeno, ὅτι & παντὶ τοῦ εἰδῶ
ἀνὴρ ἐκένω. μουσικός, ἀλλ' ὅπως αὖν δόξη ἢ καινὸν λέγειν
πεφρονήκως. 192. τῶν παλαιῶν ὁ μὲν Ἀδελφός. 198.

Ægy.

Ægyptiorum Prophetæ scita sua ἐν σήλαις ταῖς ἐστὶ σαχμύταις scripta jactarunt ex quibus sua Plato hauserit. 24. ἐν τοῖς ἱερῶν πάντων ἀναγραφῇ. 38. observationes antiquissimæ eorum **Astronomicæ** 31. 45.

Ἡ φύσις, ὡς ἔλεγον **Αἰγύπιοι**, τόπῳ ἐστὶ δαυμόνιον κακωλικόν. 24.

Ægyptii ἰσορῶντες. 30. ὡς αἱ τῶν Αἰγυπτίων ἰσορῶν λέγεται (Manethonis opinor) 31. παντοία Αἰγυπτίων σοφία. 31. mens illis pro anno ibid. ex Eudoxo. παρὰδοσις περὶ ἡλίου ὡς διαφόρου ἐν τοῖς ζωδίοις ἀμειβομένη μορφάς. 33. γεγραμμένα ἐκείνων τὰ Χήματα ἐστὶ καὶ τύποι τινὲς δευτηριοί. 39. Pythagorici sua ab Ægyptiis mutuati. 38. διὰ μύθων ἠνίοσαν τὰ ἀπόρρητα τῆς φύσεως. 40. διὰ συμβόλων. 40. 41. ὑπὲρ γεγραμμένα. 44. 45. 52. ἡ τῶν Αἰγυπτίων ὑπὲρ Φήμη. 56. ἱερογλυκοὶ λόγοι. 59. παρὰδοσις de materia obscura & infinita. 117. Παρὰ φύσιν ἰσορῶν, παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις τοιαύτῳ χροστικῇ σύμβολον φέρει τῆς κοσμικῆς ψυχῆς, τὸ χ. κύκλον περιβαλόν. 216. ante Græcos τηρήσας live observationibus Astrologicis usi. 277.

Ægyptii Anubin Osiridis custodem κηροπρόσωπον fingunt. 411.

Ægyptii Prophetæ λόγος, ὡς καὶ τῶν εἰς ἀνθρώπινον ἔσσαν ψυχῶν ἔρχονται τινες καὶ εἰς τὸ θῆλυ φύλον ἔνδοι. 421.

Aglaophamus, qvi Pythagoram iniciavit. 291.

οἱ τὰ Αἰθιοπικὰ γράψαντες. 56. infra, Marcellus.

Albinus Platonius. 67. 104. 311.

Alexander Peripateticus. 322.

Amelius. 4. 93. 110. 121. 129. 130. 233. 249. 268. 314.

ὁ γενναῖος Ἀμέλιος. 24. 94. 102. Contra Amelium scripsit Jamblichus 226. Theodorus Asinæus Amelio συνεκόμενος. 94.

Ammonius Antonini præceptor. 187.

Amynander (apud Platon.) 27. 28.

Anaxagoras 63. 258. καθευδόντων τῶν ἄλλων, τὸν νῦν πρῶτον αἶψα τῶν γενομένων ἦδεν. 1. 6. νῦν ἐπιστάτην τοῖς ὅλοις, περὶ ἀναζήγαν Σόλωνα ἀποφύνατ. 25.

Antimachus metaphoris frequentibus μεμηχαμένον ἔλκει poetæ suæ concilians 20. Chœrilo prælatus à Platone, qvi Heraclidi persuasit ut Colophone poemata ejus colligeret. 28.

Antipho φύσιν dixit materiam. 4.

Antoninus Ammonii discipulus 187.

Aquilus Ἀκύλλος. 319. 320.

Archil.

- Ἡ τῶν Λογύων Θεολογία (ex Chaldaicis Oraculis) 754.
 Λογύοι ἐχ' ἐπτά καὶ ἑκοσὶ μύθηδας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν, ὡς Φησὶ
 Ἰππαρχος, ἀλλὰ καὶ ὅλας ἀποκαταστάσεις καὶ περιόδους τῶν ἐν
 τὰ κοσμοκρατέρῳ. 31. ἔ. Jamblicho.
 Astronomi. 162. 221. οἱ ἀνοὶ περὶ ἀστρονομίαν. 282. οἱ ταῦτα δευρ.
 285. ἀστρονομία καλῶς διδάσκει. 286. περὶ τῶν ἐν τοῖς πλανήταις
 τηρήσεων κανόνας ἀπεδοκίμετος καὶ τὰ περὶ τῶν ἡμερῶν καὶ
 δασαντίς. 297.
 Astronomica instrumenta. Δὲ γὰρ καὶ τὰ τῶν ὕδατιν καὶ ἐπὶ τῆς
 κρημνῆς σφαιρῶν καὶ ἐπὶ τῶν περιόδων καὶ ἐπὶ ἀστρολάβῃ
 ταῦτα καλοῦνται &c. 284.
 Atheniensium veterum νόμοι. 46.
 Ἀθηναῖος ξένος (apud Platona). 202. 309. 376. &c.
 Atlas. 782.
 Atticus 7. (Platonicus. 30.) 83. 84. 87. 93. 99. 111. 118. 119. 129.
 250. 130. 170. 174. 187. 234. 301. 311. Φιλοπονήτας 315. τὸν
 Φαίδρον ἐξηγούμενος. 315.
 Βαβυλωνίως ἀλαζονείας μεσὺς θειώεως τέχνης. 47. Βαβυλωνίῳ δόξα
 ἢ Πλάτωνος ἡσυχία ὁ καὶ ἡμετέρος ἐν τῇ τέχνῳ ὡς πλεονέκτημα
 κατὰ μὲν τὸ μέσον εἶναι τὸ νοητὸν, καὶ κατὰ ἑκάστην δὲ πλεονέκτημα
 περὶ ἑκάστον κοσμὸν ἐξήκοντα, καὶ κατὰ ἑκάστην γωνίαν ὡς τοῦ
 τῶν αἰῶν δ' ἡμῶν ποσότητων, ὡς εἶναι τρεῖς ἡμετέρας, καὶ τρεῖς
 ἐξήκοντα ἄλλως ἐπ' αὐτῶν. καὶ leg. non τρεῖς, 3. Βαβυλωνίως
 δόξαις ἐξηγούμενος. Aristoteles quintam essentiam introduxit, 2.
 Βετονίως μαγίαις διδάσκαλος. formula. 414.
 Brachmanes Indorum. 64.
 Caius Platonicus. οἱ περὶ Ἀλβίνου καὶ Τάβου Πλάτωνος. 104.
 Callimachus. 28. Κερηνάδος μαρτυρεῖ πρὸς τῆς. 391.
 Callippi τῆς ἡμετέρας Ἀστρονομίας. 32.
 Callisthenes. 30.
 Canones Logici ὡς οἱ τῶν ὄρων βέλοισι κατῶν. 74.
 Chaldaei. 164. ὡς χαλδαῖον Φησὶ. 204. ὁ πρὸς λόγος παρὰ χαλ-
 δαίων. 279. longe ante Aegyptios observationibus Astrologi-
 cū, καὶ πρὸ τῶν τῆς ἡμετέρας ὡς τῶν διδασκόντων. 297. Chal-
 dzorum τηρήσεις ὅλων ἦσαν κοσμητικῶν περιόδων. id. Vide & infra,
 Oracula & Theophrastus.
 Chærilus Platonis tempore ἐνδοκίμων. 28. prælatus ipsi Antimachus
 à Platone. id.
 Chry-

Chrylippus, 126.

Comedia. 23. Vide infra, Tragedia.

Crantor ὁ πρῶτος τῆς Πλάτωνος ἀσχολίας

Ctenidium *Sacchar.* **Thraupis** *casini* : co

Επίσης, στην 1η περ. 22, προσέθετε: *Αποστολές διὰ τοῦ ἰατροῦ, ὡς ἡ*
1500α Φρον. 22. 185

Damon Musicus (as Platon) 1260; 14265

Democritus. 142.

Demodocus (apud Homer.) 198. 404.

Derey Uides -7.

ὁ Φοβηθήμεθα τὰς δυνάμεις τῶν διαλογικῶν, 274

Diotima Pythagorica 410. Prophetae cuius meminit Plato 325. 412.

IN THE DISTRICT COURT OF THE UNITED STATES FOR THE DISTRICT OF COLUMBIA

ὁ ἐταῖρος ἡμῶν Δομνίνος. 34-37

Davis, 28.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ (qvi apud Platonem loquens inducitur) 187. 201.

& alibi. 492, 426.

Empedocles. 106. 175. 231-239. Εμπεδοκλής νῆκος. 144

ejus Philia dñi & sphaeræ. 6. 160. versus: πολλα δ' ἔργα
καὶ καὶστα. 147.

ὁ περ τῶν εὐφραν γὰρ ὄντες. ubi de Bendidiis, festo in hono-

tem Dianæ celebrato IX. ad X. *Θαρηγλιώνος*, de quo & 353. 26.

ubi & de populo Minervæ & in eam hymno. Deabus felix p. 27.

de Eleusiniis sacris. 293. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Epicurus. 19. 82.

Epistolae. 80. 81. perfringuntur p. 108. *Epistolae* pro causa ven-
dicantes Mundi. *Epistolae* 38.

Eratothènes. 37. 149. 186.

4-ET 600 00 804 22

Euclides (ὁ Γεωμ.)

Endemus 258. ubi ejus historia Astrologica respicitur.

Eudoxus, 31. 257.

Furymachus Epic

Galenī liber ἑστὶ τῶν τῶν σῶμα

ppc. 346. addc 412.
61. Γεωμετρικ. 86. 71. 79. 120. γεωμετρικὰ ἀναγκαι. 101. ἀποδείξεις. 105.

Græcorum antiquissima memoria, apud Athenienses Erichthonius,

-110 apud Argivos Phoroneus & Niobe. 3 f. Graecorum fabu & de
Phae

Phaetonte &c. 33. 34. 199 2 Phae

Digitized by Google

- Γραμματῶν ληξιαρχῶν. 62.
 οἱ τὰς Γραντομαχίας ἀναγρῶντες. 13.
 Harpocratio (Platonitās) 93.
 Heraclides (vader Platone, Antimachi Poemata colligit) Cratophōnē.
 Heraclides Ponticus. Πλάτωνα ἀντιμαθῆναι (κατ' ἐγ. πρός)
 κινῶν κύκλῳ τὴν γῆν. 281.
 Heraclitus dixit τὸν πόλεμον τὸν πάντων ἐκ τῆς ἀντιθέσεως γενέσθαι.
 ejus dictum πόλεμον τὸν πάντων ἐκ τῆς ἀντιθέσεως γενέσθαι.
 γινώσκεις πολυμαθῆ νόον & Φύσι. 31.
 γενέσθαι. 36.
 pag 22. οἱ Πλάτωνα ἀντιμαθῆναι.
 p. 56. Ἡρακλείτης λόγῳ δια τὸ ἀλλοτρίωτον χάρις ἀποφασίζοντα
 εἰς τὸ Ἀτλάντων ὄρεα ἀπελθεῖν.
 Hermes. 117. Ἰάμβλῳ ἰσορροπῶν ὅτι καὶ εἰρήνης ἐκ τῆς ἐναντιότητος
 τῆς ὑλοτήτος παρ' ἀνθρώπων βασιλεύει καὶ ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τῆς
 Πλάτωνα τὴν τοιαύτην περὶ τῆς ὕλης δόξαν ἔχει.
 Hermocrates. 227.
 Hesiodus. 370. 370.
 ejus Theogonia 221. ὡς ἐκ Θεογονίας μεμαθήκαμεν. 309. respicit
 Proclus sub in Hesiodum commentariis.
 Hipparchus. 34. 277.
 Hippocrates. 147. ὁ ἀντιμαθῶν Πλάτωνα.
 ἡ ἰσορία τῆτο βεβαιότης experientia 15. ἀπὸ ἰσορίας δὴλον. 325.
 Historici multi παλιμνημονεύοντες τὴν πόλιν. 20.
 populi ἀμμοσιν ἢ ἄλλοις πάλιν ἀποφασίζοντες τὴν πόλιν.
 nisi sint prorsus ἀμμοσιν. 39.
 οἱ νεώτεροι λογαγράφοι. 53. τινες τῶν ἰσορροπῶν τὰ πάλαι.
 54. κατὰ παράδοξον τὸν πόλεμον. 154.
 ἰσορροπία λέγουσιν. 266. ὡς ἐκ τῆς ἰσορίας γινώσκον. 414.
 ἰσορίας ὑπομνήσας. 418.
 Homerus. 41. 36. 40. 42. 43. 58. 81. 84. 96. 104. 117. 127. 130. 131.
 316. 341. 355. 341. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.
 Homeri versus 6. 8. 16. 21. 50. 52. 83. 96. 106. 164. 228. 294. 295. 375.
 377. 379. 380. 381. 395. 412. respicitur 327. 345. 365.
 Μεγαλοφώνηται. 20. ἀπὸ τῆς ἐναντιότητος τῆς ἰσορίας.
 Μεγαλοφώνηται. 20. ἀπὸ τῆς ἐναντιότητος τῆς ἰσορίας.

4. ἄλλοι δὲ Φρεσὶ θεοὶ δεσμοὶ αἰῶνα κατασφύραν. *ibid.* δηγόντι βρο-
 τῶ κρασποὶ μακάρες τέλει. 65. τὸ ἀδρὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς
 τῆς ἐρμηνείας οἱ χηρμαὶ διαφερόντως ἔχουσι. 20.
 ἢ ἐνδεῶς ποιήσεις *mentes dixit φύλακας Διός.* 12. τὰ λόγια. 37. 65. 68. 103.
 106. 118. 128. 137. 154. 155. 157. 158. 166. 172. 184. 219. 242.
 257. *ubi plures versus* 267. 270. 277. 311. 321. 322. 323. 336. 339.
 345. 359. 376. 380. 390. οἱ ἱεροὶ θεομοί. 45. τῶν λογίων ποιητής.
 97. *Alphitaca Theologia.* 154. μυτικώτατοι τῶν λόγων. 264. αἱ
 χαλδαίων φήμαι. *id.* οἱ τῶν ἱερῶν θεομοί, αἱ χηρμαῖαι τῶν Ἀ-
 πόλλων. 266. ἢ ἐνδεῶς ποιήσεις. 300. ἱερῶν θεομοί. 392.
 Origenes 10. 19. 20. 21. 24. 26. 29. 50. ὁ Πλωτῖνος τῆς αὐτῆς μετα-
 χεῖν ταυδείας. Th. 90.
 Φησὶ δὲ Πορφύριος ὅτι τῶν ἡμερῶν διατελέσας τὸν Ὀρφεὺν βοῶντα
 καὶ ὑποφθάντα ἡ ἰδρὸν πολλῶν κατεχόμενοι, μεγάλην λέγοντά τὴν
 ὑπόθεσιν καὶ τὴν ἀπορίαν, καὶ δακρύου φιλοτιμύμενοι, οἱ πρὸς
 τὰς κατὰ δέξτερην πλάγην ἀκούσα ἢ παρ' Ὀμφρῶ μίμησις. 20.
 Orpheus ὁ θεολόγος. 332. 353. 36. 51. 52. 54. 59. 93. 94. 96. 97.
 99. 117. 124. 137. 139. 153. 155. 160. 165. 168. 173. 184. 200.
 208. 211. 219. 264. 267. 291. 292. 293. 303. 307. 308. 310. 313.
 315. 316. 323. 330. 368. 375. 377. 388. ἐπὶ τῶν Πλατωνικῶν καὶ
 Ὀρφικῶν μένειν σπεύδασμεν ὑποθέσεων. 4. Plato Ὀρφεὺς συνεπόμενος
 118. ταῖς Ὀρφικοῖς ἐπόμενος μύθοις 184. Orpheus citatur Th. 161.
 206. 253. 264. 267. 322. 361. 365. 370. 376. 381.
 Περὶ τῶν Φανητῶν Θεολογῶν. 130. 131. 132. *adde p.* 335. ἐν τοῖς περὶ
 τῆς ἱππας λόγοις. 171. Orpheus versus 29. 35. 38. 41. 45. 52. 57. 63.
 64. 95. 96. 99. 100. 102. 121. 124. 130. 146. 156. 174. 184. 211.
 256. 267. 283. 294. 295. 296. 336.
 Orphici 303. 75. Th. 214. διὰ τῶν Ὀρφικῶν Θεολογιῶν. 137. Ὀρφικαὶ
 παραδόσεις. 184. 292. Ἡ Ὀρφικὴ Θεολογία. 266. 283. Ὀρφικὴ θεο-
 μυθία. 307.
 Ὀρφικῶς, Πυθαγορείως, Πλατωνικῶς. 53. Orpheum Plato ζηλώσας. 57.
 58. & Pythagoras. *infra* in Pythagor.
 Ὀρφικὴ θεολογία. 57. Orpheus vivus dilaceratus. 398.
 Παλαιὸν σείρα *quasi habens Demiurgus* *senii experient perperio* *σας ἀμυ-
 δυν* 1. 8.
 τινες τῶν παλαιῶν προσήκατο τὴν εὐχὴν, τινες δὲ 8. 64. *nomina* *μεγανὲς*
 & κόσμος, παρὰ τοῖς παλαιαῖς πολλὴν ἔχον ἀμφιβολίαν. 83. οἱ περὶ
 ἡμῶν. 91. ἄλλοι γὰρ ἄλλως εἶπεν τῶν παλαιωτέρων. 98. 101. 164.
 167.

167. 178. 191. 196. 198. 204. ἀρετὰν τὰς πρεσβυτέρας 240. ἐν
 θεασίαι τῶν παλαιῶν γαστρός 280. ἀπαλαμῶν 323. 341. πολλοὶ τῶν νεω-
 τέρων. 103. θαυμάσιον ὄνομα παρὰ τοῖς νεώτεροις 137. 192. νεώτεροι
 à Plotino Platonici 166. Nicomachus & Moderatus 144.
- Panxtius. 50.
- Parmenides 78. 93. 185. 224. 228. 232. 244. Th. 155.
 ejus versus plures. 105. 160.
 ejus liber περὶ τῶν ἀκτῶν, unde Plato suum Parmenidem compo-
 suit. 5.
- De peplo Minervae, vide pag 41. 51.
- Pericles cui Theologiam Platoniam Proclus inscripsit, Φίλων Φίλτα-
 τον appellans. Th. 1.
- Peripatetici. 81. οἱ ἐκ τῆς περὶ αὐτῆς 176. 271. 416. 421. δεινοὶ τῶν Περὶ πα-
 τητικῶν. 215. τινες ἐκ περὶ αὐτῆς, κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον. 322.
- Phanodemus. 30.
- Phemius Ithacensis. 404.
- Pherecydis παραδόσις ἀντιματώδης. 40. εἰς ἐρωτα μεταβεβλήσθαι τὸν
 Δία, μέλλοντα δημιουργεῖν. 156.
- Philolaus. 26. 54. Th. 13. 132. δέδεται μὲν ἐκ τῆς Φιλολάου τοῦ πλη-
 θῶς τῶν παρὰ τῷ Τιμαίῳ ὄρων. 198.
- Philonides (Stoicus) 166.
- Philosophia, μεγίστη μουσική. 364.
 οἱ ἀρχαιότεροι τῶν Φυσικῶν. 4. 34. 63. 132. 150. 248. Physicis & ipso
 Aristotele σεμνότερον in causis assignandis Plato. 189.
- ὡς διοῦνται τινες. 216. ὡς ἴνεις φασίν. 186. φιλοσόφων τινες. 214. πολλοὶς
 τῶν Φυσιολόγων. 286.
- Plato τοῖς Πυθαγορείοις ἐπόμενον. 1. 7. 8. 80. συνεκράσατο τὴν τε Πυ-
 θαγόρειον καὶ Σωκρατικὴν ιδιότητα. 3. Orpheum ζηλώσας. 57. 58.
 ἀρτίζεται καὶ ψυχαγωγεῖ διὰ τῶν παραβολῶν καὶ τῆς τῶν ὀνομά-
 των χάριτος καλλωπίσας τὸν λόγον. 19. ἐκλογή τῶν ὀνομάτων πε-
 φροντισμένη τῷ Πλάτῳ. id. ad Dionysium profectus sperans.
 δημιουργὸς πολιτείας ἐσεσθαι χρηστῆς. 19. ab Aegyptiis Politiam hau-
 sisse traditus. 24. à Solone genus ducit. 25. ποιητῶν ἀριστος κρι-
 τὴς. 28. μάτην φληναφῆσι Καλλίμαχος καὶ Δέρις, ὡς Πλάτωνος
 οὐκ ὄντος ἵκανόν κρινειν ποιητὰς. 28. reprehendit τὴς πάντα ἐκ τῆς
 προχειρᾶς λεγόντας, ἵνα καὶ τοῖς σκυτοτόμοις κατάδηλον αὐτῶν ποιη-
 τῶσι τὴν σοφίαν. 40. ἵσκειν ὥσπερ οἱ Γεωμέτραι περὶ τῶν ἀποδείξεων
 οὐκ

ὅρας προλαμβάνειν καὶ ὑποθέσεις. 72. κατὰ τὸν Γεωμετρικὸν τρόπον
μετὰ τὰς ὁρίσεις ἀξιιώματα παρελαμβάνειν. 79. non tollit ἀνό-
τητα τὴν παντός. 87. differt ab aliis Physiologis, qui causam effi-
cientem mundi ad causas naturales voluerunt referre. 105. ἡ
μόνος ἢ μάλιστα τῇ ἀπὸ προνοῦντος αἰτία κατεχρήσατο. 138. ὑφί-
στησεν τὴν ψυχὴν ἀριθμητικῶς, γεωμετρικῶς, ἀρμονικῶς. 144. ἀπὸ
τῶν μαθημάτων ἐπάγει τὴν πρὸς τοῖς Φυσικοῖς. 154. οἱ ὑπὲρ τῶν
Πλάτωνος πρὸς Θεόφραστον ἀντιγράψαντες. 176. ὁρᾷ πάλιν ὅσα
τῶν Φυσικῶν, καὶ αὐτὰ τῶν Ἀριστοτέλους σεμνότερος. 189. Mathema-
tici nominibus velat rerum veritates. 216. πῦρ σφαῖραν ἀναστρεφ-
σθιπνομένην. 296. οἱ ἀπὸ ἐπιστοφισαῖς τὰ μυθικώτατα ἐκφαίνου-
σι. 416.

τὸ ἀγαθὸν κατὰ Πλάτωνα ὁ πρῶτος Θεός. 430.

Platonis λόγοι πάντων ἡμῶν τῶν καλῶν ληψάντας προτείνοντες. 394.

Plato πολλάκις συμβόλων κρύπτειν σπεύδων. 329. ἴδιον τῆς Πλατωνι-
κῆς Φιλοσοφίας τὸ τῶν Θεῶν ἐξάπτεσθαι πᾶσαν γένεσιν. 347. Platonis

sententia noscitur non quando loquuntur Thrasymachus vel

Callicles, sed quando Socrates, Parmenides, Timæus ἢ ἄλλος τις

τῶν ἑτῶν θείων. 379. μῦθοι Platonici cum Homericis conferun-
tur. 382. Homerum agnovit ἡγεμόνα καὶ διδάσκαλον ἔ τῶν τετρα-
γωνιδίων βίων, τέτταρ γὰρ ἔστω, μαθόντων ἐπὶ μαθητῆς, ἡγεμῶν, ἀλλὰ
τῶν ἐν Φιλοσοφίᾳ δογμάτων καὶ πύτων τῶν μεγίστων. 393. Ex per-
fectissima Rep. non modo Homerus sed & Platonis περὶ γυμναστικῆς
efficienda. 395. Plato ὄντως ἑλληνικὸς Homeri. 395. 396. 397. ὁμή-
ρῳ καὶ τοῖς ἐνθόσις ποιηταῖς ἐπόμενος. 397. 404.

Varia Lectiones in Platonis verbis, 233. 259.

Ἀπογραφὴ Platonis συντάξις. 205.

περὶ ταύτῃ διαλεγόμενος. 70.

Alcibiades. 350. 397. ἐν Ἀλκιβιάδῃ δευτέρῳ, 391. 401.

ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀρμονικῶν λόγοις (in Timæo) 191.

Περὶ Ἀτλαντίδος μῦθος. 2. 24. seq. Atlanticus 56. 61. 62. 63.

Charmide. 26.

Convivio. 27. 76. 110. 128. 287. 305. 314. 326. 329. 350. 360.

363. 393.

Cratylus. 51. 84. 126. 365. 397.

Euthydemus. 14. 54. 61. 397.

Critone, 25.

Plato Epinomide. 269.

Epistolis. 92. 108. 119. 430.

Gorgia. 25. 77. 320. 328. 338. 393. 396.

Jone. 395. 401.

Lachete. 365.

Legibus. 4. 88. 96. 115. 116. 118. 123. 126. 160. 168. 172. 185.

247. 250. 255. 256. 257. 266. 294. 317. 327. 339. 350. 356.

358. 361. 366. 367. 392. 394. *ἐν τῷ τρίτῳ νόμῳ.* 401.

Menone. 393. 413. 430.

Minoe. 96. 365. 396.

Parmenide. 26. 79. 76. 160. 180. 201. 203. 268. 308. 357. *ἡ τῷ*

παρμενίδῃ μουσικῇ παραδόσει. 253. *ὁ παρμενίδης τὴν περὶ τῶν νοητῶν πραγμάτων περιέλαβεν; ὁ δὲ τίματος τὴν ἐγκαμίαν.* 5.

Phaedone 1. 56. 58. 63. (*ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς λόγοις.* 79. 105.) 178.

181. 282. 283. 321. 329. 338. 350. 352. 372. 382. 392. 396. 398.

Phaedro. 20. 28. 45. 72. 75. 84. 88. 90. 105. 126. 171. 174. 175.

177. 181. 183. 215. 218. 219. 261. 287. 288. 297. 302. 316.

318. 321. 228. 329. 334. 339. 341. 343. 346. 349. 372. 396.

398. 399. 400. 401.

Philebo. 26. 33. 54. 69. 79. 80. 96. 105. 110. 117. 119. 123. 124.

129. 134. 189. 268. 279. 315. 316. 327. 386.

Πλατωνικῶν 314. *lege πολιτικῶν.*

Politia. 2. 3. 6. 8. 9. 10. 17. 21. 22. 23. 46. 59. 60. 61. 62. 63. 75.

76. 88. 89. 90. 93. 104. 105. 107. 114. 119. 128. 130. 134. 141.

191. 203. 209. 212. 223. 255. 256. 284. 300. 314. 323. 329.

332. 338. 338. *Commentarii in Politiam Platonis incipiunt*

pag. 349. in illis Auditores suos Proclus alloquitur, ἐνδείξομαι ὑμῖν. Titulus sive inscriptio Politiae Platonis δεκάτια καὶ

ἐντεφθερισμένη καθάπερ ἄλλαι τῶν ἐπιγραφῶν 350. ἐν τρίτῳ

382. ἐν τῷ δεκάτιῳ 398. 399. 404.

Politico. 46. 47. 55. 77. 79. 83. 95. 96. 114. 118. 130. 158. 168.

170. 174. 284. 323.

ἐν τοῖς πολιτικοῖς σκεμμασι. 347.

Protagora. 10. 96. 104.

Socratis Apologia. 393.

Sophista. 70. 71. 73. 90. 120. 136. 180. 188. 189. 234. 253.

268. 294. 423. 424.

Thexteto 25. 62. 75. 76. 77. 114. 164. 351.

ΤΙ

Timæus Physicus dialogus. 145. περὶ κοσμοποιίας & περὶ ὕλης λό-
γοι. 70. 350. 360. 361. 366. 367. 376. 377. 379. 384. 387. 389.
395. 397. 401.

ἐν τῇ ψυχογονίᾳ (in Timæo) 145. 155. 185. 205. ἐν τοῖς περὶ τῶν
μερικῶν ψυχῶν λόγοις. 190.

Platonis γενέθλια celebrata. 368.

Platonis ἐξηγηταί 292. Th. 271. 287. 297. οἱ ὑπομνηματισταί. 27. ἐξη-
γήσαντό τινες. 37. παλαιοὶ ἐξηγηταί. 94. primus Crantor. 24.
ἄλλοι τῶν ἐξηγητῶν. 31. 99. 171. 217. ἄλλο πλῆθος ἐξηγητῶν. 205.
ταύτης προτάται ἐξηγήσεως. 133. ἐξηγητῶν ἀντιλογία. 69. 205. 273.
οἱ μὲν ἄλλως, οἱ δὲ ἄλλως ἐξηγήσαντο τῶν παλαιῶν. 71. ἀμφισβητή-
σιν οἱ ἐξηγηταί. 133. πολλὰ τῶν ἐξηγητῶν ἀμφισβήτησις, γραφόν-
των ἢ ἀντιγράφοντων ἀλλήλοις περὶ μιᾶς συγμῆς. 10. τρεῖς εἰσιν τῶν
τῶν λέγειν ἐξηγήσεως, λόγον εἶναι πᾶσαι. 233. δοκῶσι πᾶσαι
καταδεχέσθαι τῆς τῆς Πλάτωνος διανοίας. 234. ἐπιπολαύτεροι τῶν
ἐξηγητῶν. 67.

Platonici 50. 84. 132. 152. 163. 187. 204. 221. 226. 246. 249. 251. 282.
291. 294. 297. οἱ ἀπὸ Πλάτωνος φιλόσοφοι. 240. οἱ μετ' αὐτοῖς σο-
φοί. 219. Πλάτωνος φίλοι. 239.

Ὁρφεύς, Πυθαγορείως, Πλατωνικῶς. 53. παρῆρησιασόμεθα πρὸς τὴν
Πλατωνικῶς. 310.

Πλατωνικῶς δεχῶς οὐκίστατον. 314.

οἱ ἀπὸ Πλωτίνου πάντες Πλατωνικοί. 166.

Plotinus 73. 85. 93. 94. 111. 127. 142. 187. 274. 282. 323. 335. 338.
378. 425. Th. 1. 27. 36. 52. 90. 106. 137. 149. 215. 231. 305. 311.
330. ἐν τῷ περὶ δευτέρων βιβλίου. 130. Th. 27.

ἐν ταῖς διαφοραῖς ἐπισκέψει. 130.

Ejus axioma: omne corpus simplex in proprio loco aut quiescit aut
in circulum movetur. 141. 274. νῦν ἡμῶν βασιλεὺς, αἰσθησις δὲ ἀγ-
γελος, φησὶν ὁ μέγας Πλωτίνος. 77. ὁ θῆος. 314. θηοῦτος. 130. di-
ctum de Longino, supra in Longino.

παρῆρησιασόμεθα πρὸς πλωτίνον καὶ τὸν μέγαν θεόδωρον. 341.

Plutarchus Chæronensis. 35. 116. bis, atque idem ut videtur 84. 99.
187. 904. & 126. ubi legendum ὁ χαίρωντος, ὡς Πλάτωνος πρῶτη
τὴν θείαν πρόνοιαν καλέσασθαι, & 138.

Πολλὰ τῶν ἀγαθῶν ποιητῶν εὖροις ἀν' γυνήματα ζῆλός τοις ἐν φρονήσει, κα-
ταστάς καὶ συμβεβῶν δεξιῶν πλήρη &c. 399.

- In Crotylum Platonis, ὡς ἐν Κροτύλῳ μεμαθήκαμεν. 126.
 In libros Platonis de legibus, ὡς ἐρηται ἐν νόμοις. 178. λέγων τῶν κλη-
 μάτων διακρίσιν; ἢ ἐν νόμοις παρεληφάμεν. 394.
 In Platonis Parmenidem, ὡς ἐν Παρμενίδῃ μεμαθήκαμεν. 201. 203. 242.
 τὴν περὶ τῆς πρώτης θεᾶς πραγματείαν ἐπαναπαύσωμεν τῇ τῆς Παρμενί-
 δε θεωρίᾳ. Th. 107.
 In Phædrum Platonis, ὡς ἐν Φαίδρῳ μεμαθήκαμεν. 181. αἰδοῦμαι ἡμῶν
 ἐν ταῖς εἰς Φαίδρον συγκαταβὰς δια πολλῶν λόγων. 329.
 In Philebum, ὡς ἐν Φιλήβῳ μεμαθήκαμεν. 53. 222.
 In Politiam, ὁ ἐν πολιτείᾳ Σωκράτης, ὡς δέδεικται ἐν σπείνοις. 121.
 iterum respicit 135. ὡς ἐν ἄλλοις εἰπομεν & 191. 259. τριττῆς ὅσης
 τῆς πολιτείας, καὶ τῆς πρώτης ἀειμένης τῇ ὅλῃ δημιουργίᾳ, καθάπερ
 ἐν ἄλλοις ἐπιδεικνύμεν. 10.
 In Protagoram, ὡς ἐν Πρωταγόρᾳ μεμαθήκαμεν. 10.
 In Sophistam, ὡς ἐν Σοφιστῇ μεμαθήκαμεν. 234.
 In Theætetum, δέδεικται ἐν Θεαιτήτῳ. 248. ἐρηται γὰρ ἡμῖν ἐν ταῖς εἰς
 Θεαιτήτον διὰ πλείονων περὶ τῶν σαφέστερον. 78.
 τάχομεν δὲ αὐτάς, ἀποδείξεις καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ μετὰ πᾶσαις πραγματείαις
 ἔχοντι τὴν συναγωγὴν τῶν πρὸς τὸν Τιμαῖον μαθηματικῶν θεωρημά-
 των. 162. ὡς ἐν Τιμαίῳ καὶ Κρίτῳ ἰεθεαμένα. 405.
 Βιβλίον ἰδίᾳ ἐκδεδωκώς οἶδα τῶν πρὸς τὸν Τιμαῖον ἀριστοτέλους ἀνιζή-
 σεων ἐπίσκεψις ποιούμενον. 226.
 περὶ τῶν (εἰς νῆς καὶ κοινὰς ἐν τῷ κόσμῳ κρατῶν) πρὸς Ἀριστοτέλην
 ἰδίᾳ γεγραπται. 123.
 τὰντα μὲν (de substantialibus ideis) διὰ πλείονων ἐν ἑτέροις ἐξηγήσα-
 μεν. 132. ὡς ἐν ἄλλοις εἰδείχαμεν. 432.
 εἰρηται διὰ πλείονων ἐν τοῖς εἰς τὰ λόγια γεγραμμένοις. 359.
 εἰπομεν ἐν τῷ περὶ τῶν τελῶν τῶν βιβλίων, τῇ ἀληθείᾳ, τῇ καλλο-
 νῇ, τῇ συμμετρίᾳ. 433.
 τὴν δὲ τελεωτέραν περὶ ἐκάστης παραδόσιν (de cratere animarum) ἐν
 ἄλλοις ἐξετάσωμεν, εἰ ταύτῃ Θεοῖς Φίλον. 316.
 ὁ προφήτης (apud Platon. de Rep.) 378. &c.
 οἱ πρωταγόρειοι. 78.
 Ptolemaeus, 56. 196. 238. 274. 277. ἐν τῇ συντάξει. 258. ἐν ταῖς ὑπο-
 θέσεσιν. 258.
 Pythagoras, 134. ἐν τῷ πρὸς Ἀβραὴν λόγῳ. 141. λόγῳ ἱερός. 289. 291.
 Pythagorici. 1. 2. 3. 11. 42. 54. 56. 61. 81. 94. 96. 154. 172. 191. 196.
 223. 224. 254. 282. 331. 340. Z 22 3 Py-

Pythagoreos secutus Plato, 1. Th. 226. 332. supra in Platone, ὁρφικῶς, Πυθαγορείως, πλατωνικῶς. 53. Ab Egyptiis hauserunt scientiam de ἀναμνήσει βεβαιωμένων. 38. Docent primum εἰκονικῶς, deinde συμβολικῶς, denique ἐπισημονικῶς. 10. Pythagoricum est τὸ γενητὸν vocare δοξασόν. 77. Πυθαγόρεον Φιλοσοφία ἀπὸ τῆς θείας αἰτίας δέχομένη. 63. Eorum ἀπόρρητοι θεῖοι λόγοι. 92. συστοιχία divinarum τάξεων in Universo. 40. 376. Scriptorum Pythagoricorum character τὸ ὑψηλόν, τὸ ἔκθεον, τὸ ἀπὸ τῶν νοητῶν πάντα ἐξάπτειν, τὸ ἐν δὲ θμῶς τὰ ἅλα ἀφορμώμενον, τὸ μουσικῶς τὰ πρᾶγμα καὶ συμβολικῶς ἐνδεικνύμενον, τὸ ἀναγνώγει καὶ ὑπερᾶν ὅλης μερῆς ἐπιβολάς, τὸ ἀποφαντικόν. 3. τὸν δεξιὸν μὲν ὑμνήσας πατέρα μακάριον καὶ ἀνδρῶν. 4. Ἰερὰ κτλ. αἰνῶς φύσεως. ibid. μονάδων ἐκ καυθμῶν. 5. εὖς ἂν ἦ κλητὴ Ἰέρειά ἐπὶ ζαθέην. 155. 269. 331. Versus: ἀθανάτης μὲν πρῶτα θεὸς, νόμῳ ὡς διακείμενος. 62. Amicitiam statuunt Philosophiæ finem, 5. ἀναλογον τῷ δεξιῷ τὸ λατὸν, τῷ δεξιερῷ τὸ θάτερον καὶ τὴν Πυθαγόρειον συνήθειαν. 344.

Pythagorici μέσην ἐταττοῦν τὴν μαθηματικὴν εἰσὶν τῶν τε νοητῶν καὶ τῶν αἰσθητῶν. 146. Ψυχὴν ἀριθμὸν vocant. 182. 187. μέγα φρονέσι ὡς τὴν τῆς κανόνων καλίστην παραδίδωσι ὁ Πλάτων τὰς αἰτίας τὰς εἰσιώδεις. 193. numeri σύμβολα θεῶν καὶ ἀπορρήτων πραγμάτων. 206. πυθαγορικῶς ἐρμηνεύειν τὸ πλατωνικὸν διάγραμμα. 207. ὁ δὲ γε Πλάτων δι' ἐπίκρισιν τοῖς μαθηματικοῖς τῶν ὀνομάτων οἷον παραπέλαςμασιν ἐχρήσατο τῆς τῶν πραγμάτων ἀληθείας, ὥς περ οἱ μὲν θεολόγοι τοῖς μυθοῖς, οἱ δὲ Πυθαγόρειοι τοῖς συμβόλοις. 216. Πυθαγόρεον καὶ τὸ ἰαῶς ὁρφικῶς ἐπεσθαι γενεαλογίας, ἀνωθεν γὰρ ἀπὸ τῆς ὁρφικῆς παραδόσεως διὰ Πυθαγόρεα καὶ εἰς ἑλλήνας ἢ περὶ Θεῶν ἐπισήμη προήλθεν, ὡς αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας φησὶν ἐν τῷ ἱερῷ λόγῳ. 289. Πυθαγόρεον ὡν ὁ τίμας ἐπέλα ἰαῶς Πυθαγορείων δέχους. αὐτὰ δὲ εἰσιν αἱ ὁρφικαὶ παραδόσεις. α. γὰρ Ὀρφεὺς δι' ἀπορρήτων λόγων μουσικῶς παραδεδωκε, πάντα Πυθαγόρας ἐξεμάθεν ὀργασθεὶς ἐν λεβηθεροῖς τοῖς θρακίοις Ἀγλαοφάμῃ τελέας μελαδιδόντων, ἣν περὶ Θεῶν Ὀρφεὺς σοφίαν παρὰ Καλλιόπης τῆς μήτρεος ἐπινύσθη. ταῦτα γὰρ φησὶν ὁ Πυθαγόρας ἐν τῷ πρῶτῳ λόγῳ. 291.

Severus 63. 186. 192. 198. 304. Platonicus 70. 78. 88. ὁ πλατωνικὸς Σεβῆς, παρρησιασόμενα γὰρ ἐν ταύτῃ πρὸς αὐτὸν, τὰς ἀνακυκλώσεως τὰς μυθικὰς προσεμενον. 368.

Si.

Sibylla παρ' αὐτὴν τὴν ἀποκόνητος μαθήματα. 282. ἔδεη ἡ Σιβυλλὰ προαδύναμις Φωὶς καὶ τὴν τάξιν αὐτῆς καὶ οἷς ἐκ Θεῶν ἡμῶν δαδῆλκεν· ἡμεῖς δ' ὅγα μίαν τὴν Θεῶν μίαν τὴν αὐτῶν. 325. Sibylla apud ἀπολλωνίαν. 326.

ὁ σολογὰς. infra, Timon.

Socrates (apud Platonem.) 244. & alibi. αὐτὸς ὁ τῶν Ἑλλήνων σοφώτατος. 385-386.

Socraticæ virtutes φιλανθρωπία, τὸ ἐυνοεῖν ἅνθρωπον, τὸ ἡμεῖς τὸ ἀποδοτικόν, τὸ δὲ εἰδέναι τὰ ὄντα θεῶν, τὸ ἡθικόν &c. 3. cum Alcibiade versatus, cupiens διμαργεῖν παρταίης ἵκεσθαι χάριτος. 19. σπουδαίης Σωκράτους γεγενημένος. 21. Πρὸ ποιήσεως Σωκρατικῆς pag. 116. legendum σοκρατικῆς.

Socrates Platonicus, Amelio junior. 233.

Solon. 24. 27. 31. 33. 39. 41. 57. 59. 406. (p. 62. pro ὁ Σόλων legendum οἷς ἔλοι) ἐν τῇ ποιήσῃ. 27. φιλοσοφίαν ποιητικὴν αἰξας. 28. ubi plura. Profectus in Ægyptum. 29. ἑλὼν θεοῶν. id. ejus ῥήματα. 32. ποιήματος laudata Platoni in Timæo. 360. 366.

Sophista μέχρι λόγου ἐπιδοκνύμενοι τὴν ἀρετὴν. 20. πλεονέκτης. 21.

Stesichorus 399. Veneratio Helicæ, de palinodia. id. an veluti μουσικώτατος. Homero prælatum Platone. 392. 399.

Στοίχει τὸν στυδαῖνα καὶ Φασὶ δόδοι τῆς τύχης ita leg. pro ψυχῆς. 61. ἀπὸ σωτῆρος ἑλκυσσας στυδαῖνας. 62. λαμβάνει ποιητικὸν γι τὴν παντὸς, ἀχωρεῖται δὲ τῆς τύχης. 81. 138. τὴν αὐτὴν ἀρετὴν εἶναι Θεῶν καὶ ἀνθρώπων. 106. eorum de Tempore sententia. 271. Deorum ὑψίστης ὑπὸ συμμεμυμένη. docent. 292. alia 417. 418. 421.

Στρατοφύλακος 242. ἐν τῷ περὶ οὗτος βιβλίῳ. 243.

Syriacus intelligitur ὁ ἡμέτερος καὶ ἑλληνιστῶν. 7. (ubi male Ammonii nomen in margine adscriptum) ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος. 16. 24. 47. 67. 74. 94. 96. 98. 99. 109. 112. 134. 150. 190. 207. 208. 242. 250. 269. 287. 292. 301. 310. 311. 324. 368. 381. 383. 407. Th. 215.

τί γὰρ δεῖ λέγειν τὸν ἡμέτερον καὶ ἑλληνιστῶν τὸν ὡς ἀληθῶς βασιλῆα, ὅς περὶ τὸν Πλάτωνα διαφερόντως ἐνθεάζων καὶ μέχρις ἡμῶν τὸ θεῖον καὶ τὴν ἐκπλήξιν τῆς Πλατωνικῆς θεωρίας ἐξέλαμψε, καὶ ἔτ' εἰς τοῖς τῆς συμφωνίας γραμμασι &c. ὅπως διαμεμυθολόγηται πρὸς τὰ καὶ ἑλληνιστῶν ἡμῶν ἐν τοῖς εἰς ἐκεῖνον ἀναγεγραμμένοις τὸν διαλογον (Politicum Platonis) 168. πρὸς Φίεσεον τοῖς τὰ Πλάτωνος ῥήμασι ποιεῖται τὴν ἐξηγήσιν. 171. αὐτὸν δὲ ὡς περὶ ἀπὸ σκοπίας τὰ ὄντα θεώμενος, καὶ ταῖς τῶν θεολόγων ὕψι γήσεσιν ἐπόμει. 315. ὁ ἡμέτερος πατήρ. 218. 249. παρηκολογηκότες τοῖς καὶ ἑλληνιστῶν ἡμῶν συγγραμμάσιν, ἐν οἷς περὶ τῶν ἐκφαίνει τὰ ἀπόρητα τὰ Πλατωνος ὅντως νοήματα. 224. ejus λύσεις τῶν Ὀμηρικῶν προβλημάτων. 371. ὁ ἡμέτερος καὶ ἑλληνιστῶν προηγεμένη κατὰ βασιλῆα πρὸς πραγματείαν εἰς τῶν ἀπάντα τὸν μῦθον (de Jovis & Junonis amoribus) ἐνθεαστικώτατα, τὴν ἀπόρητον αὐτῇ θεωρίαν ἐξέφηνεν. 386. εἰ δὲ δεῖ ἀπορρητοτέρων ὑπὸ τὰ καὶ ἑλληνιστῶν ἡμῶν θεωρημένων. 391.

ὁ τελεσάς. 83. ita legendum 240. pro τελευτάς. Theano Pythagorica. 420.

Thales. 25. ubi de tripode ad eum missa. (Thamyris. 404. (Theo Platonius. 26.

Theodorus 129. 206. 226. 258. 287. 293. 296. 297. 314. 322. 421. Ἀλκιβίου 314. 420. Th. 2. 311.

ἐν τῷ περὶ ὀνομάτων. Th. 215. ὁ ἡμῶν Θεόδωρος. (lege Ἀσπῶν)· εὐρὴν παρὰ Πιορφυρίαν διέξεν ὡς εἰς Πιρρίον ἡμῶν. 187. ὁ μέγας Θεόδωρος. 62. 422. post Jamblīchum. 94. 184. Amelio συνεκρίαν. p. 94. ὁ θαυμαστός Θεόδωρος. 98. 230. 292. γένεσιν Θεόδωρου. 183. ὁ ἐκ τῆς Ἀσίνης φιλόσοφος τῶν Νυμνηνίων λόγον ἐμφορμίδης. 225. Ταῦτα γὰρ ἡμῶν καὶ Θεόδωρου φιλοσοφῶντος. 246. ὁ μέγας Θεόδωρος. 308.

Theognidis Poësis Tyrtæo prælata. 472.

ἢ τὰς Θεογονίας παραδίδόντες. 227. 228. 296.

ἢ τὰς Θεολογίας, ἢ τὴν Ὀρφικὴν μόνον. 57.

CAPUT XXVII.

De S. CYRILLO Alexandrino.

S. Cyrilli Alexandrini *actas & vita*. 1. *Alii Cyrilli*. 2. *Operum Cyrilli Alex. editiones*. 3. *Scripta in septem Voluminibus editionis Græcolatina Paris. recensita cum variis observationibus*. 4. *Index Græci scriptorum Cyrilli, positus literarum ordine singularum homiliarum, aliarumque commentationum initium*. 5. *Index eorum quæ Latine tantum extant*. 6. *Index scriptorum quæ Cyrilli non sunt sed cum Cyrillo in editione Auberti sunt edita*. 7. *Scripta Cyrilli edita quæ in editione Græcolatina desiderantur*. 8. *Scripta quæ sub Cyrilli nomine falso feruntur*. 9. *Scripta Cyrilli Alexand. inedita*. 10. *Deperdita*. 11. *Index eorum ad quos vel contra quos scripsit Cyrillus*. 12. *Index Chronologicus & Alphabeticus Patriarcharum Alexandrinorum*. 13.

I.

S. CYRILLUS ἀδελφίδης a) Theophili Archi-Episcopi Alex. apud hunc Θεῖον suum a tenera ætate institutus diligentem operam litteris, sacris præsertim navavit. Inde per aliquot annos inter Monachos Nitriæ b) versatus, Alexandriam rediit, & A. C. 403. interfuit Synodo Chalcedonenſi ad Quercum, c) in qua, præſide Theophilo Alexand. condemnatus ac depositus est S. Johannes Chrysostomus. Post Theophilum A. 412. 15. Octobr. defunctum, Cyrillus in Archi-Episcopatum Alexandrinum evectus fuit statim tertia die post, aliis incassum pro Timotheo Archidiacono laborantibus. Inter alia quæ gessit magno zelo & ardore, celebratissima omnium ore est, quæ totam Ecclesiam longe tempore commovit, condemnati

Aa aa

a) Nicephoro XIV. 25. *fratris filius*. Sed Facundo II. 4. & Tripartitæ X. 25. *confobrinus*, & auctori Chronici Orientalis p. 118. rectius *fororis filius*. Confer Tillemont, T. 14. p. 267. & 747. seq. Sam. Basnagium ad A. C. 444. n. 12. Eusebium Renaudotum in Historia Patriarcharum Alexandrinorum p. 108. Sirmondum T. 2. Operum p. 459.

b) Renaudot. p. 106.

c) Cyrillus ipse Epist. ad Acacium in Baluzii nova collect. Concilior. p. 759. de illa Synodo loquens: *Et effem ego nunc adstantium*.

mnati atque in Concilio Ephesino A. C. 431. depositi Nestorii historia & grave diffidium cum Orientalibus Episcopis Joanne Antiocheno, Theodorito Cyrensi aliisque, quorum adventum in Synodo non expectaverat, & a quibus cum Memnone Ephesi Episcopo depositus d) & in carcerem datus a Comite Johanne, sed mox iterum ab Concilio restitutus & ab Imperatore libertati dignitatique pristinae redditus est. Hæc prolixius exposita qui nosse desiderat, Acta Synodi Ephesinae, Socratem, Liberatum, Facundum, Evagrium, Theophanem, Leontium Byz. & Synodicon adversus tragoediam Irenæi e) evolvit, atque e recentioribus (præter Annalium scriptores) consulit Tillemontium Tomo XIV. memoriarum Hist. Eccl. Jo. Garnerium ad Tom. II. Marii Mercatoris, Petavium in dogmatibus Theologicis de incarnatione, & Ludovicum Dulcinum in Historia Nestorianismi, Gallice edita Roterodami 1698. in 4to. Obiit Cyrillus A. C. 444. 27. Jun. Ejus memoriam Latina celebrat Ecclesia 28. Januar. (ad quem diem videndus in Actis Sanctorum Bollandus de Cyrillo copiose differens) & Græca p. Junii & 18. Januar. τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων Ἀλεξανδρείας Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Quoniam dogma Catholicum de incarnatione Verbi tanta animi contentione asseruit, perinde alienus ab Eutychis quam a Nestorii erroribus, hinc γνώμων τῆς ἀκριβείας, *accurationis regula* dicitur ab Eulogio apud Photium Cod. 230. p. 452. τῆς ἀκριβείας διδάσκαλος *doctor accuratissimus* p. 454. & θερμὸς τῆς ἀκριβείας καὶ ἀληθείας ἐραστὴς. p. 441. *fervidus accurationis veritatisque amator*. Quod vero φύσιν unam f) in Christo post unionem ὑπόστασιν esse scripsit, locis sexcentis satis demonstravit longe alio sensu se intelligere, quam Eutyches deinde est opinatus, atque naturæ vocabulo pro ὑπόστασι esse abusum.

II. Alii

- d) Tillemont. T. 14. p. 409. seq. 437. 432. seq. 456. 464. 483. seq.
- e) Prima editio Synodici illius à Christiano Lupo, Lovan. 1682. 4. altera à Baluzio in nova collectione Concilior. p. 666. sq. Paris. 1683. fol. Tertia à Jo. Garnerio in auctuario operum Theodoret, ibid. 1684. fol. vide que volumine superiore p. 442. Tillemontium p. 605.
- f) Epistola 2. ad Succensum. Confer quæ pro Cyrillo Ephraim Antiochenus apud Photium Cod. 229. & Eulogius Alex. cod. 230.

II. Alii Cyrill.

Cyrillus *Adanorum* Ciliciæ primæ Episcopus, qui interfuit Synodo Orientalium post Concilium Ephesinum. Ad eum Epistola Theodoriti, in auctario Garneriano p. 679. Mentio ejus in Synodico adversus tragœdiam Irenæi cap. 7. 13. 28. 130. 161.

Cyrillus Episcopus *Afer*, Martyr de quo Acta Sanctor. 8. Martii T. I. p. 757.

Cyrilli *Alexandrini* Patriarchæ post celebrem illum, de quo dixi, fuere complures, unus ab A. C. 1078. ad 1092. alter filius Laklaki ab Ao. 1235. ad 1243. tertius Cyrillus Lucaris qui deinde ad Patriarchatum Constantinopolitanum pervenit. A. 1621.

Cyrillus *Armenie* Episcopus, ordinatus ab Eustathio Sebasteno. Vide S. Basilii Epist. 58. & 187.

Cyrillus *Contari*, *Berrhoeensis* Patriarcha Constantinopolitanus, Cyrilli Lucaris æmulus, strangulatus (anno post eum) 1639.

Cyrillus *Carmelita* circa A. C. 1224. de quo Acta Sanctor. 6. Martii Tom. I. pag. 498. seq. ubi vita scripta a Joanne Palæonydoro Hic est Ordinis Carmelitici tertius Prior Generalis, natione, Græcus qui ad Joachimum Abbatem scripsit. Unde quorundam stupor, qui Hierosolymitanum Cyrillum vel Alexandrinum Carmelitis ridicule accensuere. Vide Labbeum Tom. I. de S. E. p. 246.

Cyrillus *Catbegumenus* Monasterii S. S. Martyrum Probi, Tarachi & Andronici qui interfuit Concilio Constantinopolit. pro cultu imaginum quod sub Alex. Comneno habitum est in triclinio Blachernarum.

Cyrilli *Constantinopolitani* Patriarchæ fuere tres, unus Cyrillus hic *Contari*, de quo paullo ante in Berrhoeensi, alter Cyrillus Lucaris, de quo mox: & tertius Cyrillus *Σπανάς ὁ Τοπόβης* ab A. 1652-1656.

Cyrillus *Dalmata* ab A. C. 863. *Moravorum, Slavorumque* Apostolus & *Bulgarorum*, una cum fratre Methodio, de quo præter scriptores lib. V. cap. 1. §. 30. pag. 259. allegatos, adeundus Joh. Weichard Valvasor & Erasmus Francisci in parte secunda operis Germanice editi: *Ehre des Herzogthums Crain* lib. VI. cap. I. ubi de litteris Slavonicis a Cyrillo & Methodio repertis.

- Cyrillus *Grammaticus* glossarii Græcolatini Auctor, de quo alibi.
- Cyrillus *Heliopolitanus* sub Juliano martyrium passus, de quo Theodoritus III, 7. Hist. & Suidas in *Κύριλλος*.
- Cyrillus *Hierosolymitanus* de quo dixi lib. V. cap. 14. Nunc tantum addo, diversum ab hoc videri, Cyrillum cui Hieronymus fidei suæ confessionem tradidisse scribit Epistola 77. vide Tillemont. Tom. XII. p. 614.
- Cyrillus *Juriaperitus*, quem inter Scholiastas *Βασιλικῶν* memorabo infra, libro VI.
- Cyrillus *Lauræ S. Sabæ* presbyter, qui scripsit encomium S. Theognii Ascetæ & Episcopi Gypri. Incipit: *Θεόγνη ὁ πανεύφημος*.
- Cyrillus *Lucaris*, ex Alexandrino Patriarcha Constantinopolitanus, strangulatus Ao. 1658. de quo consules librum defense de la perpetuite de la foi Paris. 1709. 12. & memorias literarias Trevoltinas Anni 1710. p. 626. seq. Sed & Hottingerum, Thom. Smithum aliosque allegatos a me lib. V. cap. 5. p. 749.
- Cyrillus *Martyr*, Cretensium Episcopus cujus vitam ab Anonymo Cretensi scriptam habuit Allatius hoc initio: *ὡς ἂν μὴ τὸν λόγον ἀνέμωσον πρὸς τὴν διήγησιν ἐσόμενον*.
- Cyrillus *Scythopolitanus* Monachus S. Lauræ Hierosolymitanæ, qui medio sexto post Christum natum sæculo floruit & varias vitas Sanctorum Græce scripsit, de quo dicam infra suo loco.
- Cyrillus *Trevirorum* Episcopus circa A. C. 458. de quo Acta Sanctor. 19. Maji. Tom. IV. p. 331.

Hicce addam lubens quem nec vetus Græcia fastidisset eruditus suis Civibus ac Poëtis, si prisca illa ætate vixisset, cum laude accensere, B. M. *Johannem Godofredum Herrichen*, Rectorem nuper Scholæ Senatoriæ Lipsiensis, meum a prima pueritia præceptorem formatoremque adolescentiæ, singulari fide ac dexteritate. Hujus memoria semper animo meo futura chara ac venerabilis etiam *Cyrilli* mihi nomen jucundum facit, quo ille pro vernaculo suo *Herrichen*, quod *Domnulum* * *lonat*, libenter utebatur, postremis annis potissimum, sub quo etiam Adonin suum sacrum edidit, hoc ipso anno 1716. utili instituto præclari Friderici Frisii cura Altenburgensibus typis recusum. Quam fœcundum fuerit ejus & quam elegans inge-

* Domnuli cujusdam Afri, viri docti mentio apud Sidonium IX. 13. & 15. & IV. 24. ubi vide si placet Sirmondi notas.

ingenium, quanta Græcæ & Latinæ Linguae peritia, & in utraque sed Græca præsertim poëticæ venæ facultas ac felicitas, magis perspicuum faciam, quando Carminum ejus Volumen, quod a digno patrueli *Ἐμμανὴλ τοῦ Αυγουσθίου Herrichen* collectum accepi, in lucem quod opto proxime proferre dabitur. Diem obiit vir optimus * in cœlibe vita LXXV. supergressus annos, & rude ante aliquod tempus donatus Lipsiæ A. MDCCV. V. Cal. Febr.

III. Cyrilli Operum editiones.

Latina.

Basil. 1524. fol. apud Cratandrum, in qua editione tantum exstant commentarii in Johannem, in Leviticum (qui Origenis sunt) & thesaurus, quæ singula separatim prodierant Paris. 1520. & 1521. fol.

Basil. 1546. fol. apud Hervagium, IV. Tomis sed qui uno comprehendere Volumine possunt. In hac accedunt libri VII. de Trinitate, de Spiritu S. de adoratione in Spiritu & Veritate, libri X. contra Julianum, & III. de recta fide in Christum ad Theodosium Imp. & Reginas, Epistolæ XXXIX. Homiliæ X. Apologia ad Imp. Theodosium, declaratio XII. capitulorum pro iisdem Apologeticis & liber ad Evoptium: Expositio Symboli Nicæni, Scholia de incarnatione Unigeniti, Synodales Epistolæ XII. & dogmata Nestorii a Cyrillo impugnata & a synodo Ephesina condemnata.

Basil. 1566 fol. apud hæredes Joh. Hervagii, in qua editione quintus Tomus sive quinta pars (omnes enim quinque Tomi uno Volumine continentur) commentarios in Esaiam, ex Laur. Hunfredi versione complexa accessit. Fallitur V. G. Elias duPin qui hanc editionem primam Latinam Operum Cyrilli esse scribit Tom. IV. Bibliothecæ scriptorum Eccles. p. 52.

Paris. 1573. fol. 2. Voluminibus, *Gentiano Herveto* curante, ** quæ editio a Possevino in apparatu sacro recensetur. Sed plenior prioribus

Aa aa 3

est

* Vide Acta Fruditorum T. 4. supplem. p. 89. seq.

** Bonav. Vulcanius præf. ad Arrianum A. 1575. editum: *Ne quis me temere ad hunc auctorem denno vertendum accessisse existimet, neve quis me eos imitari suspicetur, qui quum hodie veteris alicujus auctoris post omnes aliorum editiones recogno-*

est posterior Parisiensis A. 1605. 2. Vol. quam persequitur Bel-
larminus de S. E. in illa enim Glaphyra in Pentateuchum ex
A Schotti versione, & libri posteriores XVI. de adoratione in
Spiritu & Veritate ex interpretatione Antonij Agellii, ne alia
jam memorem, accessere.

Græcolatina:

Unica *Johannis Auberti*, Laudunensis Presbyteri, Canonici & in Scho-
la Parif. Laudunensis Collegii Magistri atque interpretis Regij,
Parif. 1638. fol. septem Voluminibus, quam post Labbeum,
Caveumque paullo diligentius infra recensui:

Editiones promissæ.

I. Bonaventura Vulcanii. Abraham Scultetus in narratione
de Vita sua p. 55. *Leida A. 1612. maxime me oblectabam alloquio claris-
simorum Virorum, & inter alios Bonaventura Vulcanii, quem senem ad-
modum sella affixum, & manibus pedibusque captum inveni. Promiserat
ille triginta quatuor annis ante * editionem omnium operum Græcorum,
Cyrilli, hætenus a multis desideratam. Hanc cum frustra hætenus singulis
propemodum nundinis expectassem, & jam coram hominis ætatem, vale-
tudinemque perditam considerarem, petii ab eo ut Cyrillum Græcum fidei
meæ concederet: me non solum operum daturum, ut ex ipsius vovo ille in
vulgus exiret, sed etiam de Codicis pretio ipsi satisfacturum. At ille gratis
pro officio actis, tantum adhuc virium sibi superesse aiebat, ut ipsemet pro-
misso se exsolvere posset. Usque adeo verum est, neminem esse tam senem,
qui non dico diem, sed annos supervivere posse se desperet. Quamquam erat
nonnemo in Anglia, qui de tanti thesauri possessione magnifice potius se ja-
ctasse, quam vera gloriatum fuisse affirmaret. Certum tamen est Vulca-
nium non modo plura Cyrilli inedita Græce possedisse, sed etiam
Latine*

*cognitionem pollicentur, si conferas, nihilo amplius eos profutisse reperias, quam
is qui ante biennium Cyrilli Opera Lutetia edidit. Quem quidem autorem
quum summo opere corruptum habeamus, nemoque sit ex Orthodoxis scriptoribus, qui
majore recognitione egeat, nullum tamen ab eo, qui eum edendum curavit,
verbum immutatum aut correctum invenias: quum interim si omnia priorum
interpretum nomina supprimat, totumque operis laudem mandata quadam im-
pudentia sibi vendicet.*

- Vulcanius præf. ad Arrianum, edita A. 1575. *seposito è manibus Cyrillo, cui versen-
do, & Isidoro, cui castigando longam jam operam navaram, totum me ma-
gna animi alacritate ad Arrianum contuli.*

Latine vertisse haud pauca, quorum pars Bibliothecæ Leidenſi legata, etiam Auberti uſibus deinde patuit.

2. *Frontonis Ducai*, de quo Jacobus Simondus in litteris ad Sebaſtianum Tegnagelium, datis 3. Non. Sept. 1696. In *Bibliotheca Patrum Græco latine duobus Voluminibus, comprehenſa deſiit* ὁ μακαρίτης, qui & alia, ut noſſi, meditabatur, *Nicephorum, Theodoretum, Cyrillum, Alex. & Biblia Græcolatina.* Ex quibus *Nicephorum* plane abſolverat, *Theodoretum* magna ex parte conſectum habebat. Quod deerat, ſupplere ipſe inſtitui. Ad *Cyrillum* pauciora collegerat, quæ uſui tamen eſſe poſſint ſi quis huc aliquando ad eam curam animum adijciat. In *Bibliis ſacris* multum & diligenter laborarat, unumque hoc opus præ cæteris urgebat. Sed vereor ut in poſterum ſperare liceat propter novam editionem *Græcolatinam* qua hic jam inchoata eſt, curante ut audio Jo. Morino, e *Congregatione Oratorii viro docto &c.*

3. *Conradi Rittershuſſi*, de quo vide *Epistolam* 352. & 353. inter *Epistolæ virorum doctorem ad Goldaſtum editas* e *Bibliotheca Clariffimi Thulemarii.*

4. *Differtationem de ſcriptis Cyrilli Alex. promiſit Joh. Garnerius ad Marium Mercatorem* Tom. II. p. 43.

VI. In editione Græcolatina Pariſ. Tomo I. continentur:

I. Περὶ τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνήσεως καὶ λατρείας;
de adoratione & cultu in Spiritu & Veritate, ſivè de officiis Chriſtiani hominis erga DEum, libri XVII. dialogi more ſcripti, in quibus *Palladius & Cyrillus colloquuntur*. p. 1--631. Cum verſione *Antonii Agellii*, * *Neapolitani*, *Congregationis Clericorum Regularium prebyteri*, quæ primum *Lugduni* ſed minus emendate ** 1587. in 4. deinde accuratius *Romæ* 1588. fol. excuſa fuerat, ut latinam editionem *Venetam* Anni 1604. omittam. Citatur hoc *Cyrilli opus* ab *Andrea*

* Laudat hunc *Agellium* *Petrus Morinus* p. 344. Opuſc.

** *Agellius* in admonit. ad Lectorem: *Hos libros cum Lugdunum imprimendos miſſem, adeo male non modo imprimendis negligentia, verum etiam corrigendis culpa accepti fuerunt, ut innumeris mendis pleni, & quod mihi moleſtius fuit, adnotatiunculis marginibus additis reſperſi eſſent, quas neque ego miſeram neque feceram: & ita ineptæ & abſurdæ erant, ut alicubi ne auctoris quidem ſanctiſſimi & erudiſſimi Viri nomini darcereſt.*

deca Samofateno apud Anastasium in Hodego pag. 342. Ephraemo Antiocheno apud Photium Cod. 229. Leontio Byz. in Eutychen., ab Anastasio Sinaita quæst. 10. 39. & 57. Johanne Damasceno de Trifagio Tom. I. Opp. p. 400. & in parallelis Tom. II. pag. 364. & à Catenarum auctoribus in Pentateuchum. Meminit & Nicephorus XIV. 14. ac Photius Cod. 49. & Cyrillus ipse sub initium τῶν Γλαφυρῶν p. 2. In antiquis latinis editionibus tantummodo primus hujus operis liber ex alia interpretatione legitur, quæ incipit: *super vacaneum opinor rogare ex te.* Græca Aubertus depromsit e Codice Vulcanii, quem Bibliothecæ Leidensi ille legaverat, & ex altero Harlæi Maclovienfis Episcopi, cujus varix Lectiones post notas Agellii in calce Voluminis occurrunt.

II. *Γλαφύρα* sive *ἑξήκοντα commentaria* (allegorica magnam partem & anagogica) in loca selecta Pentateuchi, p. 1---433. cum versione *Andrea Schotti*, S. I. in Genesin libris VII. in Exodum libris III. in Leviticum I. in Numeros I. & in Deuteronomium I. Hoc opus a veteribus frequenter laudatur. * Latine primum lucem vidit ex *Andrea Schotti* versione in Latina Operum Cyrilli Parisiensis Anni 1605. Deinde separatim ab eodem Schotto Græce & Latine publicatum est Antvverp. 1618. fol. Aubertus cum Schotti editione Codicem Harlæi contulit, lectionumque varietates in extremo Volumine annotavit. Ex Nicephori XIV. 14. suspiceris Cyrillum ejusmodi *γλαφύρα* composuisse non tantum in Pentateuchum, sed in libros universos Veteris Testamenti, ** τὰ γλαφύρα τὰ τῆς παλαιᾶς γραφῆς τυπικῶς εἰρημένα εἰς χεῖρόν καὶ τὴν κατ' ἡμᾶς ἐκκλησίαν ἀνάγων. In Genesin Glaphyra Cyrilli vertit *Ambrosius Camaldulensis* & edere voluit teste Sixto Senensi, quod facere nescio qua de causa intermisit.

Tomo II.

III. In *Esaïam Prophetam Commentariorum*, libri V. quorum singuli iterum, primus in λόγος sex, secundus in τόμος quinque, tertius itidem in τόμος totidem, quartus in quinque & quintus in sex

* Vide Tillemont. T. 14. p. 672.

** Cassiodori locum e prooemio Divinarum Lectionum, quo Cyrillum refert inter eos qui totam S. Scripturam a principio ad finem Græco sermone declararunt, attuli supra c. 19. in S. Basilio, num. XXXII.

Sex Arjus dividuntur. Adjuncta est latina versio *Laurentii Hunfredi*, Angli, quam Ao. 1561. dicatam *Elisabethæ Angliæ Reginae*, & in editione operum *Cyrilli* Latina Basil. 1546. fol. primum editam, *Aubertus* recognovit, Græcæque publicavit ex Codice Vaticano & quædam priores tantum continebat, Regio. Citatur a *Facundo XI*, nec non a *Leontio Byz.* contra *Eurychen*, & *Ephraïmo Antiochæno* apud *Photium* Cod. 229.

Tomo III.

IV. In XII. *Prophetas minores*, *Commentarii* cum versione *J. d. Robi Pontani* S. I. qui hos primus Græcæ & Latine ediderat Ingolstadii Ao. 1605. fol. auspiciis *Marci Velseri*, qui in Epistola * ad *Vulcanium* Ao. 1603. data. Ego, ne nescias, inquit, inter primos *Cyrilli* amatores, nomen profiteor: cujus rei hinc conjecturam capias licet, quod amico cuidam meo, homini Græcæ & Latine apprime docto author fuit *commentarium* in XII. *Prophetas* vertendi, id vero cœcum pensum jam absolutum, & nunc maxime editionem adornat. *Prophetas minores* decem ex *Boitæ* *Bibliotheca* habuimus, reliquos duos ex *Vaticana*. *Aubertus* negat *Sibialium* Codicem *Mstum* præter *Pontani* editionem ad manus fuisse, nisi quod ad *Sophoniam* usus est antiquissime *Bibliothecæ Regiæ Paris.* Citatur ab *Ephraïmo* atque *Leontio Byz.* In his *Commentariis* quædam admodum & in illis quos in *Esaïam* composuit, propius litteralem sensum quam in *Glaphyris* *Cyillus* persequitur.

Tomo IV.

V. In *Evangelium S. Johannis*, libri XII. cum nova versione *J. d. Auberti*. In Latinis editionibus hoc opus existat ex interpretatione *Gregorii Trapezuntii*, quæ prodierat separatim Paris. 1520. fol. Sed non modo magna, ut solebat, licentia *Trapezuntius* in hac versione usus est, sed libros quintum, sextum, septimum & octavum, quos in Græcis Codicibus non reperit, plane omittit. Quatuor intermedii libri, inquit *Jodocus Elietovetus*, nec apud *Latinos* nec apud *Græcos* ab iis, qui eam quam prætere visitantiam adhibuerunt, reperti sunt. Nam & in illa insigni *Roma Pontificia Bibliotheca* quinquies, ter quidem Latine (de *Trapezuntii* versione intellige) & bis Græcæ conscripti videntur, & ubi-

Bb bb

que

* *Velseri Opera* p. 332.

que & eisdem in locis trunci ac mutili. Itaque hic quem dixi Clichtoveus, Neoportuensis libros illos quatuor ex suo ingenio supplevit, Augustinum in plerisque secutus, ut notatum Richardo Simonâ Tom. III. Historiæ Criticæ Novi Test. pag. 529. & 574. Sed quoniam Clichtovei supplementum a Cyrilli ipsius opere in titulis librorum quidem, sed non caractere typorum vel alia nota per singulas paginas agnoscenda, distingui satis contigit, hinc factum ut multi * incauti pro Cyrillianis laudarent verba Clichtovei, atque illis ad stabilienda sua quæ velint placita uterentur: bono etiam Clichtoveo malo illa repensâ est gratia, ut pro labore suo indignum maleferenti nebuloz eloquium a Cayeo tulerit. Cæterum in Joh. Auberti editione qui primus Græca edidit, suppleti sunt ex Holsterniano Codice libri integri quintus & sextus qui desinit in expositione capitis X. vers. 17. septimi vero & octavi copiosa & proluxa, fragmenta exhibentur cum versione Nicolai Borbonii, Græca Linguae Prof. Reg. p. 660. — 713. ex Catenis in Johannem, illa præcipue præclara, quam adhuc ineditam a D. de Harley, Mædoviensi Episcopo utendam accepit. Liber novus incipit a capite XII. vers. 49. Citatur Cyrilli expositio in Johannem a Facundo, Leontio Byz. contra Eurychan, Ephraimo Antiocheno apud Photium Cod. 229. Concilio VI. & Damasceno in parallelis, S. Maximo T. 2. p. 53. 64. 70. 87.

Tomo V.

VI. Η ΒΙΒΛΙΟΝ τῶν ΘΕΣΑΥΡῶΝ περὶ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοούσιος Τριάδος, p. 1 --- 381. *Thesaurus de sancta & consubstantiali Trinitate* ad Nemesium, λόγος 26. libris XXXV. cum versione Bonav. Vulcanii, qui A. C. 1615, defunctus hoc opus Græce & Latine Bibliothecæ Leiden-
si

* Non assentior Theophilo Raynaudo qui in erotematibus de bonis & malis libris p. 174. seq. affirmat Fevardentium meditato supposuisse Cytillo Clichtovei verba quæ ibi laudat per immaculatam S. Virginem ethnopioles. Nam facile hoc non advertenti contingere potuit, quemadmodum contigit Rhemensibus & Bazelio quæ sequit Robert. Cocus in censura scriptorum Veterum p. 389. & Petro Martyni quem reprehendit Bellarminus lib. 2. de S. Eucharistia c. 25. Eodem nomine alium insignem Virum notans Vossius de baptismo p. 26. solenne esse ait ut hic errent viri docti, quemadmodum & aliud agenti hoc accidit Theologo eruditissimo, quia libro de Variis Scripturæ editionibus p. 63. ait pericopen de adultera Joh. VIII. à Cyrillo Alex. ut revera Johannis sine ulla dubitationis significatione distincte proponi multisque explanari.

Si legavorat, unde ad Jo. Aubertum pervenit. In Latinis editionibus exstat *Georgii Trapezuntii* * parum probanda interpretatio in XIV. lib. tributa, qua seorsim lucem vidit Paris. 1514. 1520. fol. Leo Alatiarius diatriba de Georgiis p. 375. *Opus Cyrilli*, Thesaurus *ὑπερκαπνισμῶν*, in plerisque Codicibus MSS. Athanasio Alexandrino tribuitur, sub cuius nomine in Latinum interpretatio Joannis Baptiste Carnotii, nondum edita, quod sciam, est penes me. Cyrillo vindicatur hoc opus testimonii Ephraimi Antiocheni, Synodi sextæ & multorum veterum, quos laudant Tillemontius Tom. XIV. pag. 671. & Petavius dogmat. Theolog. de incarnatione lib. VI. c. 23. §. 5. nec non Photii Cod. 136. qui *Πατριάρχης τῆς Βιβλίου* appellat, καὶ τῶν Ἀρετῶν καὶ Εὐνοίας λόγων ἀπαιεῖται καὶ παλινογενεῖς ἀγαπῶνται. Optimum omnium Cyrilli scriptorum esse ait Nicephorus XIV. 14. Hist. Objectiones Anonymi qui Arausione Ao. 1645. dissertationem de supposito edidit, refellit præter Petavium Raynaudus p. 134. erotematum de bonis & malis libris. In MSS. Codicibus non semper idem ordo nec eadem distinctio, unde fortassis eo nomine Trapezuntius aliqua ex parte excusandus. In Bibl. Segueriana sive Coisliniana teste Clariss. Montfaucon p. 302. in duos libros dividitur, quorum primus viginti priores λόγους continet, secundus posteriores a vigesimo usque ad quadragesimum. Quæ porro Thomas Aquinas ** ex libris thesaurorum Cyrilli profert ad summam in Ecclesia Potestatem Romano Pontifici asserendam, & ad quæ provocant Gennadius sive Georgius Scholarius lib. de primatu Rom. Pontificis, Andreas Colossensis & Synodus Florentina sess. 5. 7. & 8. Augustinus Anconitanus libro de

Bb bb 2

pote-

* Vulcanius ad calcem operis hæc adscripserat: *Ego Bonar. Vulcanius, Brugensis hunc Cyrilli thesaurum olim à G. Trapezonto fide non bona versum, quod multa passim truncaffet, cum antea hæc epistola præfata quam veterem interpretationem dedisset, non pauca etiam de suo adjecisset, neque pauciora perperam transtulisset, de integro Latine verti, & ordinem quem Cyrillus tenuit, qui totus à Trapezonto inaudita audacia permutatus erat, servari: ita ut Lectores Cyrilli thesaurum, qualis ille ab autore concinnatus est, sint habituri. Dedi enim operam, ne quis aliquid a me vel adjectum vel detractum jure queri posset: neque sententiam Cyrilli quam fidelissime possem, redderem. Basilea anno, a Nativitate Domini M. D. LXXVI. mense Januario.*

** in 4. sententiar. dist. 24. qn. 3. artic. 2. & contra impugnantes religion. c. 3. sub fin. & in opusculo contra errores Græcorum, & in Catena aurea ad Matthæi XVI. qui locus etiam in MSS. Thomæ ita ut in impressis exstat, ut ex Guiarto notavit Rich. Simon T. 2. Hist. Criticæ N. T. p. 471.

potestate Ecclesie, Jo. de Turresemaria in summa de Ecclesia & in apparatu super decreto unionis Græcor. in Concilio Florentino, ea Cyrillum nunquam scripsisse fatetur Tillemontius Tom. XIV. p. 671. & Elias du Pin Tom. IV. p. 44. sqq. & Cyrillo supposita esse probat Johannes Launojus parte I. Epistola 1. & 2. ad Antonium Faustum, & parte V. Epistola 9. ad Thomam Fortinum, quæ priores Epistolæ suas adversus Viscentium Baronem sive Baronem ructur, cap. 10. Confer. B. Antonii Reiseri nostri Launorum Confessorem pag. 41. seq. & Andreæ Rivetum lib. IV. Critici sacri c. 9. Jo. Rainoldum in Colloquio cum Jo. Hardtō Jesuita, cap. 9. p. 317. seq.

VII. *Dialogi novem ad eundem Nestorium ad quem thesaurorum librum misit, quemque Philothesium ad Apollon appellat, in quibus Hermias, * & Cyrillus colloquuntur.* pag. 381-776. Dialogos duos postremos de incarnatione virginis & quod unus sit Christus, quos tempore aliquo interjecto demum prioribus præposuisse Cyrillus videtur, primis Græcæ eum versione & notis vulgari habent, *Vulgaribus* ad eandem libris contra Anthropomorphitas, Lugd. Bat. 1605. in 4. In editionibus vero Cyrilli Latinis eundem septem Dialogi priores de Trinitate contra Arianos & Macedonios, ex versione Joannis Oecolampadii, quæ primum A. 1546. lucem vidi. Græcæ Jo. Aubertus dedit primus ex Codice unico Bibliothecæ, cujus Apographum Matthias Ehingerus ad præfationem præfatus: Idem Aubertus versionem Latinam Vulcanii ferunt, & pro Oecolampadiana aliam novam, vel potius interpolatam exhibuit. Frequenter citatur hoc opus a veteribus, jam de apud Photium Cod. 49. sub titulo λόγων πρὸς Ερμεῖαν, jam λόγων πρὸς τὸν ἑρμῆαν. Vide Tillemontium Tom. XIV. p. 662. & 670. Octavarum & nonum dialogum non carere omni suspitione suppositionis ait Jo. Garnerius notis ad Mariam Mercatorem Tom. II. p. 41. idque se ostenturum promisit in dissertatione de libris Cyrilli. Sed dissertatio hæc lucem non vidi, & suspicionem illam omni destinatione esse verisimilitudine mihi persuadéo. Nam ut idem argumentum sepius tractare Cyrillo consuevit ac solenne, ita hi duo Dialogi phæno-genium, stylum, doctrinam priorum dialogorum spirant, & citatur nonus a Leone Byz. adversus Eudych. ac iudice ipso Gesnerio p. 56. ad Liberatum, octavus ea scriptus est eruditione, uti

* Hunc suspicor esse Hermiam, cujus quidam Philosophum habuerunt.

offum aliud Cyrilli opus ea de re praestantius aut etiam par existat. Dialógo septimo in quo de Divinitate Spiritus S. disputat, subiunguntur p. 660 — 677. argumenta ad idem probandum longe plura.

VIII. *Scholia* *πρὸς τὴν ἐνανθρωπήσεως τὸ μονογενὲς. de incarnatione unigeniti.* Latine p. 779 — 800. additis subinde praeterea quae Conciliorum Tomi exhibent a Joh. Auberto Græcis fragmentis ex MSS. Bibl. Regiæ. Incipit: Τὸ χριστὸς ὄνομα ἔτε θεὸς δυνάμει ἔχει. Prodierat primum ex officina Roberti Winter Ao. 1542. in libro Constitutionum Synodaliū: deinde in Cyrilli operum editionibus Latinis, & in Conciliorum tomis in parte 3. Actorum Concilii Ephesini Tom. I. Bini Ao. 1618. p. 364. nec non ad calcem libri contra Anthropomorphitas a Bonavent. Vulcanio vulgari Lugd. Batav. 1605. in 4. In hujus editione quemadmodum & in Latinis Cyrilli, non Scholia inscribuntur sed Scolia, *σκολία* velut *difficilia loca* & *perplexa*, licet fateatur, quod mihi etiam magis placet, & verius est, posse etiam *σχολία* inscribi, velut *σεμνολογήματα* five graves sententias, aut additamenta ad alios ejusdem argumenti libros a Cyrillo compositos. Idem Vulcanius castigaciones addidit, ut ex iis cognoscas quanta recognitione indigeant etiam alia pleraque qua circumferuntur Cyrilli scripta, quae male atque hoc cum ab interpretibus tum a typographis habita. Theodorus dialogo 2. affert quaedam Cyrilli *δοκ. τῶν σχολ. λωγ.* Anastasius presbyter in ecloga τῶν *χρησίων* c. 13. laudat Cyrillum *ἐν ἀρχῇ* & *αὐτὰ σχολία*. Facundus XI. 7. beatam Cyrillum in libro quodam Scholia nuncupavit, titulo septimo. Es rursus eodem libro, titulo decimo: Atque VI. 3. in libro qui scholia dicitur, sub titulo, quomodo unus Christus Andreas Samolatenus apud Anastasium in Hodego pag. 344. καὶ ἐν τοῖς γρηγοριανῶν σχολίοις ἐμνηύων τὸν ἐν τῇ εὐαγγελίᾳ σατήρα. Citatur etiam in Actione 2. Concilii Chalcedon. Tom. II. Bini p. 168 & ab alijs, quorum loca Tillemontius Tom. XIV. p. 667. & Garnerius Tom. II. Marii Mercatoris p. 216. annotarunt. Hic illud opus etiam integrum Latine ex MSS. emendatius & a p. 238. ad 241. insigni parte auctius exhibet, ac versionem veterem quam solam habens *Morichini* vindicat, inter cujus scripta in duobus Codicibus illam reperit. In prioribus editionibus dividitur in capita 25. In Garneriana in 35. Photius Cod. 169. divisum legit in capita undeviginti.

IX. *Περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως ὁ θεὸς λόγος, τὸ υἱὸς τῆς πατρὸς.* De incarnatione Verbi DEI, filii Patris p. 801. 802. Incipit: ἡ τῆς θείας

σ. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

νεαφης ος τοντας πυρρις. In Latinis editionibus exstat loco primo inter homilias, ex *Wolfgangi Musculi* interpretatione: sed Aubertus invenit versionem cum qua legitur in parte 3. Synodi Ephesinae, Tom. I. Binii p. 376.

X. *Συζητησις ως τς αὐτς.* Disputatio ejusdem argumenti per quaestiones & responsiones, p. 802—804. Incipit: *Πως ο θεος εχρησθη* τς *εχρησθη*.

211 Tomo VI. five Tomi V. parte II.

XI. *Αβγοι ενστασις* Homiliae, five ut ab Alexandro * Hieropolitano appellantur, *Epistola Paschales underrichtun*, ab A.C. 414. ad 443. habita vel ad Ecclesias missa, ad indicendum solenne Paschatis tempus, quod Archi-Episc. Alexandrini ** officium fuisse constat. Has exhibet Aubertus p. 1—350 ex editione Gracolatina *Antonii Salmasii*, Theologia in Ambrosiano Mediolanensi Collegio Doctoris, quae e Vaticano Codice prodierat Antvverp. 1618. fol. Habebat & *Andreas Schottus*, ut in Bibliotheca scriptorum S. I. narrat Philippus Alegambe, *Cyrilli heortasticoi sive Paschales sermones a se Lacumitate donatos jam prius promissos, sed suam parem suppressit ut Antonio Salmasia, qui eisdem transulerat, locum daret.* Præterea a *Fenrico Merito Thermulano* Episcopo latine versos Possevinus memorat. Numerantur homiliae triginta sed ita ut tertia desicere dicatur. Pausus vero Guldinus S. I. ex mensem Paschalium successionem visus est sibi collegisse nullam in medio desiderari, sed quæ quarta numeratur, habendam ratione temporis pro tertia, atque ita insequi ceteras ad ultimam usque.

XII. *Homiliae diverse collectim*, Graece & Latine p. 350—416. & una Latine, de eo quod Verbum DEI factum sit homo, quæ incipit: *Profundum quidem & magnum*, & jam prodierat Paris. 1545. in 8. p. 416—417. Hanc Vulcanius quoque subjecerat libro contra Anthro-

212 * Alexander Hierapolitanus Episcopus, ad Acacium Bebyzensem apud Baluz. p. 262. nova collect. Concilior. *Lucidum est cuiuslibet legenti cum veris animo capitula ejus.* (Cyrilli) & *Epistola ad Hebraeos interpretationem & Epistolam vel festivam vel aliam, & universa ejus conscripta &c.*

** Similes existant Homiliae five Epistolae Paschales Athanasii & Theophili Alex. ut omittam quas Diopysii Alex. memorat Eusebius. Lucii Alexandrini Hieronymus c. 118. Catalogi. Confer. Tillmont. T. 14. p. 269. 270.

thropomorphitas p. 201. Homilias quasdam Cyrilli & Chrysostomi Gallice a se versas edidit Morellus Paris. 1604. in 8. Gennadius c. 57. de Cyrillo: *Homilias composuit plurimas, quæ ad declamandum a Græcia Episcopis memoria commendantur.*

XIII. *Epistola LX.* Cyrilli & aliorum Græce & Latine pag. 1—213. exceptis paucis quæ Latine tantum reperiri potuerunt, de promptæ ex Actis Concilior. Ephesini, Chalcedonenis, &c. ut infra in indice Alphabetico Homiliarum, Epistolarum & minorum opusculorum Cyrilli distinctius annotabitur. Ex his latinæ editiones Operum Cyrilli exhibent Epistolas XXXIX. ex versione *Wolfgangi Musculi*. Ex Epistolis Cyrilli ad Nestorium & Joannem Antiochenum afferuntur quædam in parte 3. Concilii Chalcedonensis Tom. II. Binii p. 349.

XIV. Προσφωνητικὸς *ad Imperatorem Theodosium juniorem* πρὸς τῆς ὁρθῆς πίστεως, *de reſta in Dominum nostram Jeſum Chriſtum fide* p. 1—42. Incipit: Τῆς μὲν ἐν ἀνθρώποις ευκλείας τὸ ἀνωματόν. Scriptus A. C. 430. Vide Tillemontium Tom. XIV. p. 340. sqq. In Latinis editionibus occurrit Jo. Oecolampadii interpretatio. Cum alia versione in parte I. Actorum Concilii Ephesini Rom. 1608. atque inde in Biniana. Ao. 1618. Tom. I. p. 20. atque Labbeana Tom. III. Citatur in Concilio VI. Actione 10. Tom. III. Binii p. 101.

XV. Προσφωνητικὸς πρὸς ἑυσεβεστάτας βασιλίσσας, λόγοι β'. *Libri duo de reſta fide ad religioſiſſimas Reginas Theodosii junioris conjugem Liciniam Eudoxiam, ſororesque Flacillam & Pulcheriam.* Sub idem tempus scripti cum superiore. Prior p. 42—127. Incipit: σεμνολόγημα μὲν αὐκαρμένον. Posterior p. 128—180. Incipit: Τοῖς τὸ θῆλον καὶ θεῖον ἱερουργεῖν κήρυγμα. Allegantur p. 48. sq. loca Athanasii ἐκ τῆ περὶ σαρκώσεως λόγῳ. Attici Episcopi, Antiochi Episcopi, Amphilochii Episcopi Iconii ἐκ τῆ περὶ τῆς κτ'. *Ἐρεκα γεννησεως*, Ammonis Episcopi Adrianopolitani, Johannis Episcopi Constantinopol. Severiani Episcopi, Vitalis Episcopi ἐκ τῆ περὶ πίστεως λόγῳ, & Theophili Episcopi ἐκ τῆ προσφωνητικῆς λόγῳ πρὸς τὰς Φρειδεστας καὶ Ἀεργύρας. In latinis editionibus occurrit Jo. Oecolampadii interpretatio. Sed Aubertus servavit versionem cum qua hi libri prodire in parte I. Actorum Concilii Ephesini, edit. Binianæ (quæ jam mihi ad manus) Tom. I. p. 43. & 90. Citantur ab Ephraïmo & Eulogio apud Photium Cod. 229. 230. & a Leone M. Epistola 134. Tome

ἡ ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως. In Latinis editionibus existat loco primo inter homilias, ex *Wolfgangi Musculi* interpretatione: sed Aubertus servavit versionem cum qua legitur in parte 3. Synodi Ephesinae, Tom. I. Binii p. 376.

X. Συζητήσις ἐν τῷ αὐτῷ. Disputatio ejusdem argumenti per quaestiones & responsiones, p. 802—804. Incipit: Πᾶς ὁ θεὸς ἀληθινός ἐκ τῆς φύσεως.

211 Tomo VI. five Tomi V. parte II.

XI. Ἀπόστολῶν ἐκτάκτως Homiliae, five ut ab Alexandro * Hieropolitano appellantur, Epistolae Paschales underrigthen, ab A. C. 414 ad 443. habitae vel ad Ecclesias missae, ad indicendum solenne Paschos tempus, quod Archi-Episc. Alexandrini ** officium fuisse constat. Has exhibet Aubertus p. 1—350. ex editione Gracoluma Antonii Salmasia, Theologiae in Ambrosiano Mediolanensi Collegio Doctoris, quae e Vaticano Codice prodierat Antv. verp. 1618 fol. Habebat & Andreas Schoëtus, ut in Bibliotheca scriptorum S. I. narrat Philippus Alegambe, Cyrilli heortasticos seu Paschales sermones esse Latinitate donatos jam praeo promptos, sed suam parentem suppressit ut Antonia Salmasia, qui eosdem transtulerat, locum daret. Praeterea a fratre Martino Thermulano Episcopo latine versos Possessionis memorat. Numerantur homiliae triginta sed ita ut tertia desideretur. Paulus vero Guldinus S. I. ex mensium Paschalium successione vult esse sibi collegisse nullam in medio desiderari, sed quae quarta numeratur, habendam ratione temporis pro tertia, atque ita insequi ceteras ad ultimam usque.

XII. Homiliae diverse tractatum, Graece & Latine p. 350—416 & una Latine, de eo quod Verbum DEI factum sit homo, quae incipit: Profundum quidem & magnum, & jam prodierat Paris. 1545, in 8. p. 416—417. Hanc Vulcanius quoque subjecerat libro contra Andro-

* Alexander Hierapolitans Episcopus, ad Acaesium Byzantinum apud Balaz. p. 612. vix collect. Concilior. Lucidum est cuiuslibet legenti universis animis commoventia ejus, (Cyrilli) & Epistola ad Hebraeos interpretationem & Epistolam vel scripturam vel alias, & universa ejus conscripta &c.

** Similes existant Homiliae five Epistolae Paschales Athanasii & Theophili Alex. omittuntur quas Dionysii Alex. memorat Eusebius. Lucii Alexandrini Hieronymus c. 118. Catalogi. Confer, Tillemont, T. 14. p. 269. 270.

thropomorphitas p. 201. Homilias quasdam Cyrilli & Chrysostomi Gallice a se versas edidit Morellus Paris. 1604. in 8. Gennadius c. 57. de Cyrillo: *Homilias composuit plurimas, quæ ad docendam a Græcia Episcopis memoria commendantur.*

XIII. *Epistola LX.* Cyrilli & aliorum Græce & Latine pag. 1—213. exceptis paucis quæ Latine tantum reperiri potuerunt, depromptæ ex Actis Concilior. Ephesini, Chalconensis, &c. ut infra in indice Alphabetico Homiliarum, Epistolarum & minorum opusculorum Cyrilli distinctius annotabitur. Ex his latine editiones Operum Cyrilli exhibent Epistolas XXXIX. ex versione *Wolfgangi Musculi*. Ex Epistolis Cyrilli ad Nestorium & Joannem Antiochenum afferuntur quædam in parte 3. Concilii Chalcedonensis Tom. II. Binii p. 349.

XIV. *Προσφωνητικὸς ad Imperatorem Theodosium juniorem* πρὸς τῆς ἁγίας πίστεως, *de reſta in Dominum nostram Jeſum Chriſtum fide* p. 1—42. Incipit: *Τῆς μὲν ἐν ἀνθρώποις ἐκλείουσιν τὸ ἀνῆλθαι.* Scriptus A. C. 430. Vide Tillemontium Tom. XIV. p. 340. sqq. In Latinis editionibus occurrit Jo. Oecolampadii interpretatio. Cum alia versione in parte I. Actorum Concilii Ephesini Rom. 1608. atque inde in Biniana. Ao. 1618. Tom. I. p. 20. atque Labbeana Tom. III. Citatur in Concilio VI. Actione 10. Tom. III. Binii p. 101.

XV. *Προσφωνητικὸς πρὸς ἑυσεβεστάτας βασιλισσας, λόγοι β.* *Libri duo de reſta fide ad religioſiſſimas Reginaſ* Theodosii junioris conjugem Liciniam Eudoxiam, sororesque Flacillam & Pulcheriam. Sub idem tempus scripti cum superiore. Prior p. 42—127. Incipit: *σεμνολόγημα μὲν οὐκ ἐμὲναι.* Posterior p. 128—180. Incipit: *Τοῖς τὸ θεῖον καὶ ἁγίον ἱερουργοῦσι κήρυγμα.* Allegantur p. 48. sq. loca Athanasii ἐκ τῆς πρὸς σαρκώσεως λόγῳ. Attici Episcopi, Antiochi Episcopi, Amphiloerii Episcopi Iconii ἐκ τῆς πρὸς τῆς κτ' *ἱεράκα γεννησεως*, Ammonis Episcopi Adrianopolitani, Johannis Episcopi Constantinopol. Severiani Episcopi, Vitalis Episcopi ἐκ τῆς πρὸς πίστεως λόγῳ, & Theophili Episcopi ἐκ τῆς προσφωνητικῆς λόγῳ πρὸς τὴν Φρειδερίαν τὴν Ὀεργύναν. In latinis editionibus occurrit Jo. Oecolampadii interpretatio. Sed Aubertus servavit versionem cum qua hi libri prodire in parte I. Actorum Concilii Ephesini, edit. Binianæ (quæ jam mihi ad manus) Tom. I. p. 43, & 90. Citantur ab Ephraïmo & Eulogio apud Photium Cod. 229. 230. & a Leone M. Epistola 134.

Tomo

200 *ἡ ἐκ τῶν ὁμοίων*. In Latinis editionibus exstat loco primo inter homilias, ex *Wolfgangi Musculi* interpretatione: sed Aubertus iteravit versionem cum qua legitur in parte 3. Synodi Ephesinz, Tomi, I. Binii p. 376.

X. *Συζητήσις περὶ τῆς αἰνῆς*. Disputatio. ejusdem argumenti per quaestiones & responsiones, p. 802—804. Incipit: *Πᾶς ὁ θεὸς ἐκ πατρὸς ἐκλογίζῃ*.

211 Tomo VI. five Tomi V. parte II.

XI. *Ἀποστολικοὶ ὁμιλῖαι*, five ut ab Alexandro * Hieropolitano appellantur, *Ἐπιστολὴ Πασχάλιας ἀνδριγγίνης*, ab A. C. 414. ad 443. habita vel ad Ecclesias missa, ad indicendum solenne Paschatos tempus, quod Archi-Episc. Alexandrini ** officium fuisse constat. Has exhibet Aubertus p. 1—350. ex editione Græcolatina *Antonii Salmasii*, Theologiae in Ambrosiano Mediolanensi Collegio Doctoris, quæ e Vaticano Codice prodierat Antvverp. 1618. fol. Habebat & *Andreas Schotius*, ut in Bibliotheca scriptorum S. I. narrat Philippus Alegambe, *Cyrilli heortasticos sive Paschales sermones a se Latinitate donatos jam præto promotos, sed suam pareant suppressit ut Antonio Salmasia, qui eisdem transulerat, locum daret. Præterea a Frærico Merzio Thermulano Episcopo latine versos Possennus memorat. Numerantur homiliae triginta sed ita ut tertia deficiere dicatur. Paulus vero Guldinus S. I. ex mensium Paschalium successione vitus est sibi collegisse nullam in medio desiderari, sed quæ quarta numeratur, habendam ratione temporis pro tertia, atque ita insequi ceteras ad ultimam usque.*

XII. *Ὅμοιαι διὰ τὴν ἐκλογὴν*, Græce & Latine p. 350—416. & una Latine, de eo quod Verbum DEI factum sit homo, quæ incipit: *Profundum quidem & magnum*, & jam prodierat Paril. 1545. in 8. p. 416—417. Hanc Vulcanius quoque subjecerat libro contra Anthro-

212 Alexander Hierapolitans Episcopus, ad Acacium Bebrinensem apud Balaz. p. 262. novæ collect. Concilior. *Lucidum est cuiuslibet legenti cuivisverisatæ amore capitula ejus.* (Cyrilli) & *Ἐπιστολὴ ad Hebræας interpretatorem* & *Ἐπιστολὴν vel festinam vel aliam*, & *ἀντιόχεια ejus conscripta* &c.

213 Similes existant Homiliae five Epistolæ Paschales Athenasii & Theophili Alex. ut omittam quas Diopyji Alex. memorat Eusebius. Lucii Alexandrini Hieronymus c. 118. Catalogi. Confer, Tillmont, T. 14. p. 269. 270.

thropomorphitas p. 201. Homilias quasdam Cyrilli & Chrysostomi Gallice a se versas edidit Morellus Paris. 1604. in 8. Gennadius c. 57. de Cyrillo: *Homilias composuit plurimas, quæ ad declamandum a Græcæ Episcopis memoria commendantur.*

XIII. *Epistola LX.* Cyrilli & aliorum Græce & Latine pag. 1—213. excerptis paucis quæ Latine tantum reperiri potuerunt, de promptæ ex Actis Concilior. Ephesini, Chalconensis, &c. ut infra in indice Alphabetico Homiliarum, Epistolarum & minorum opusculorum Cyrilli distinctius annotabitur. Ex his latine editiones Operum Cyrilli exhibent Epistolas XXXIX. ex versione *Wolfgangi Musculi*. Ex Epistolis Cyrilli ad Nestorium & Joannem Antiochenum afferuntur quædam in parte 3. Concilii Chalcedonensis Tom. II. Binii p. 349.

XIV. *Προσφωνητικὸς ad Imperatorem Theodosium juniorem πρὸς τῆς ἁγίας πίστεως, de reſta in Dominium nostram Jesum Christum fide* p. 1—42. Incipit: *Τῆς μὲν ἐν ἀνθρώποις ἐκκλησίας τὸ ἀνωτάτων.* Scriptus A. C. 430. Vide Tillemontium Tom. XIV. p. 340. sqq. In Latinis editionibus occurrit Jo. Oecolampadii interpretatio. Cum alia versione in parte I. Actorum Concilii Ephesini Rom. 1608. atque inde in Biniana. Ao. 1618. Tom. I. p. 20. atque Labbeana Tom. III. Citatur in Concilio VI. Actione 10. Tom. III. Binii p. 101.

XV. *Προσφωνητικὸς πρὸς ὑποβεβηκυίας βασιλισσας, λόγοι β'.* *Libri duo de reſta fide ad religiosissimas Reginaſ Theodosii junioris conjugem Liciniam Eudoxiam, sororesque Flacillam & Pulcheriam.* Sub idem tempus scripti cum superiore. Prior p. 42—127. Incipit: *σεμνολόγημα μὲν ἀκαμάρτητον.* Posterior p. 128—180. Incipit: *τοῖς τὸ θεῖον καὶ ἀγνόνον παρεγγύσι κήρυγμα.* Allegantur p. 48. sq. loca Athanasii ἐκ τῆς πρὸς σαμασίσεως λόγου. Attici Episcopi, Antiochi Episcopi, Amphilochoi Episcopi Iconii ἐκ τῆς πρὸς τῆς κτ' *Ἰάρεκα γεννησεως*, Ammonis Episcopi Adrianopolitani, Johannis Episcopi Constantinopol. Severiani Episcopi, Vitalis Episcopi ἐκ τῆς πρὸς πίστεως λόγου, & Theophili Episcopi ἐκ τῆς προσφωνητικῆς λόγου πρὸς τὰς φρεσίνους τὴν ὁρμήνους. In latinis editionibus occurrit Jo. Oecolampadii interpretatio. Sed Aubertus servavit versionem cum qua hi libri prodire in parte I. Actorum Concilii Ephesini, edit. Binianæ (quæ jam mihi ad manus) Tom. I. p. 43. & 90. Citantur ab Ephraïmo & Eulogio apud Photium Cod. 229. 239. & a Leone M. Epistola 134.

Tom. II. Binii p. 349.

Actorum Synodī Ephesinæ T. I. Binii p. 318. Exstat & cum *Marii Mercatoris* versione in *Mercatore Garnerii* T. II. p. 132. Cyrillum ἐν τῇ αὐτῇ ἀναπληρῶς Θεολογῇ laudat Ephraim apud Photium Cod. 229. p. 421. 423. 431.

XIX. αὐτὸς τὴν ἐξ ἑκδομῆς καὶ τῶν δίδωκα κεφαλαιῶν ἀντιρροῖται. *adversus impugnacionem XII. capitulorum a Theodoro ita editam*, præmissa ad *Eusebium* * Cyrilli Epistola, & Theodoretī ad Joannem Antiochenum; nec non ejusdem Theodoretī ἀνατροπὴ sive oppugnatione illorum XII. capitulorum p. 200---240. In Latinis editionibus exstat e versione *Joh. Oecolampadii*, sub titulo *libri ad Eusebium*. Cum illa versione primum lucem vidit in antidoto adversus hæreses Basil. 1528. in fol. Sed Aubertus prætulit versionem cum qua occurrit in parte 4. Actuum Concilii Ephesini Tom. I. Binii pag. 344. Legitur & cum *Marii Mercatoris* versione in *Mercatore Garnerii* T. I. p. 178. Memorat hoc scriptum suum Cyrillus ipse Epist. ad Eulogium p. 134. & priore ad Succensum p. 140. De Theodoretī contra Cyrillum contentione videndus Leontius de sectis p. 454. seq.

XX. Ἀπολογητικὸς, Apologeticus ad Imp. Theodosium pag. 241---252. Incipit: Ἡ μὲν θεία καὶ ἀκήρατος. In Latinis editionibus legitur e versione *Wolfgangi Musculi*. Sed Aubertus prætulit illam cum qua exstat in parte 3. Actuum Concilii Ephesini p. 397. Vide de hoc Apologetico post Concilium Ephesinum scripto, Tillemontium Tom. XIV. p. 501.

XXI. ὑπὲρ τῆς τῶν Χριστιανῶν ἐναγῆς θρησκείας, πρὸς τὰ ἐν αἰδίοις ἔχοντα, pro sancta Christianorum religione, *adversus libros impii Iuliani, libri X.* circa A. C. 433. ** scripti ad Theodosium juniorem. p. 1---362. Hoc præclarum atque eruditum opus in Latinis editionibus exstat e versione *Johannis Oecolampadii*, quæ primum vidit lucem Colon. A. 1546. Librum primum Græcè primus cum nova, meliore versione sua A. 1619. ad editionem adornavit *Nicolaus Borbonius* Professor & interpres Regius, *** in cujus opusculis utraque lingua prodit Paris. 1630. 1654. 2. Totum opus Græcè & Latine primum in Auberti editione conspicitur, liber primus ex Borbonii, ceteri ex Auberti interpretatione. Atque ita recusum lingua utraque

Cc cc

que

* Prolemaidis, Pentapoleos regionis Episcopum. Vide Liberum c. 9.

** Vide Tillemont. T. 14. p. 671.

*** Obiit 6 August. 1644.

que est ad calcem operum Juliani ex illustris viri Ezech. Spanhemii recensione vulgatorum Lipsiæ 1696. fol. Videntur etiam hi Cyrilli libri translati ferri Syriace, nam laudantur a Moſe Barcephæ parte 3. de paradiso p. 425. 429. E Græcis citant Jo. Damascenus in parallelis, & Catena Poſſiniana in Marcum p. 343. laudat Cyrillum ἐν τοῖς πρὸς Ἰουλιανὸν κεφαλαίῳ γ'. Concilium VI. actione 10. Tom. III. B. n. p. 93. ἐκ τῶν καὶ τῶν Ἰουλιανῶν δογματικῶν βιβλίων τῶν, διὰ λόγους ἀκρίτους. Meminit & Nicephorus XIV. 14 & ante hos Theodorus Epist. 83. De Juliani opere adversus Christianos, cujus fragmenta copiosa a Cyrillo afferuntur, dixi volumine superiore p. 89. Primum modo ejus librum confutatum a Cyrillo conficit Elias du Pin Tom. IV. de scriptoribus Ecclesiasticis p. 48. *Il parait qu'il n'a refuté que son premier livre, dans lequel cet Apostat attaquoit en general la religion Ebreïenne.* Sed fallitur idem quando p. 52. libros Cyrilli contra Julianum a Nic. Borbonio utraque Lingua Anno 1630. editos scribit, nam primum tantummodo librum, ut dixi, vulgatum ab eo constat.

XXII. Κατὰ Ἀνθρωπομορφιστῶν, contra Anthropomorphitas liber præmissa Epistola ad Calosyrium * Episcopum Arsenoitem, quem ἀγαπητὸν καὶ ποθεινόν appellat. p. 363 — 398. cum versione Benaventi. Vulcanii, qui primus Græce & Latine cum notis (quæ & ipsa in Auberti editione ad calcem Voluminis leguntur) vulgaverat Lugd. Batav. 1605. in 4. Cotelerio in notis ad monumenta Græca Tom. III. p. 557. teste hic liber inscribitur in aliis Codicibus MSS. solutiones dogmaticarum questionum, propositarum a Tiberio Diacono & fratribus. Ὀπλίσσεις δογματικῶν ζητημάτων Ὀπλίστην Τιβέριος Διακόνος καὶ τῆς ἀδελφότητος: vel Ὀπλίσσεις τῶν προστεχθεῶν πένσεων τῶν Τιβέριος Διακόνος καὶ τῶν ἀδελφῶν. Vel denique Κυρίλλος πρὸς Τιβέριον.

XXIII. De S. Trinitate liber, p. 1 — 35. cum versione Johannis Weigolini, Augustani, qui primus e MS. Codice Bibliothecæ patriæ edidit & in capita XXVIII. divisit, Augustæ Vindel. 1604. ** in 8. additis

* Vide Tillemont, T. 14 p. 663. & 669.

** Quibusdam exemplaribus novus titulus præfixus cum notatione Anni 1603. adjectaque Gregorii Thaumaturgi de SS. Trinitate brevi Confessione.

itis etiam notis, sed quæ ab Auberto sunt omiffæ Incipit: *ἐπεὶ ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι τῆς Χριστιανικῆς*. Jam a multis observatum est, hunc librum constare excerptis Johannis Damasceni & Cyrillo. Vide Petivium de SS. Trinitate p. 472. Similiter excerpta & Cyrilli scriptis sunt quæ ab Auberto prætermiffa, quæ Hoeschellius prior, Græce vulgaverat cum variis Patrum Homiliis pag. 503. seq. Augustæ Vindel. 187. in 8. atque idem Wegelinus & MSS. ad calcem libri cum versione sua subjunxit, quorum initia adscribam.

Παράκλησις ἐκ τῆς ἀντιπάλους πάλους καὶ Φύσεως. p. 119.

Παράκλησις ἐκ τῆς ἀντιπάλους πάλους καὶ Φύσεως. p. 121.

Εἰς τέλος, Φασὶν ἔστιν ὁ Παῖς ἐν τῇ ἰδίᾳ μεγαλειότητι. p. 125-140.

em dicendum de altero volumine, quod idem Wegelinus ibid. 1611.
8. Græce & Latine variis cum Damasceni, Pselli & Charitonyni
aristonymi Hermonymi vulgavit, in quo excerpta Cyrilli contra Ne-
rianos, ex interpretatione S. Symboli, ex thesauris, ex libro quo
ginas alloquitur, & ex dialogis ἐκ τῆς καὶ πάλους καὶ ἀντιπάλους λό-
γῳ, ex duodecim capitulis sive anathematismis, ex Epistolis ad Acaci-
on & Jo. Antiochenum, & ex sermone de incarnatione θεολόγῳ quod
Virgo sit θεοτόκος. Incipiunt excerpta illa Cyrilliana: *ὁ τὸν χει-
ρὸς τοῦ θεοῦ γενόμενος, ὁ υἱός.*

XXIV. Συμπληρωτὴ τῶν ἀναγκαζομένων ἐμπληρομένων ἡμεῶν τῆς πα-
λαιᾶς γράμματος, Collectio dictorum Veterum Test., apagogice explicatorum pag.
--69. cum versione Gentiani Harpocri, quæ occurrit in Latinis Cy-
lli editionibus A. 1573. & 1601. Græca primum ab Auberto in lu-
men prodacta sunt ex Codice D. Riberi. Neque hæc συμπληρωτὴ τοῦ
Cyrillum auctorem habet, sed ut ipse titulus, profiteretur *εὐαγγελισ-
τῆς, σὺν τῇ καὶ σὺν τῇ ἀπαγγελίᾳ, ἐκ τῆς τῶν τῶν διακρίσεων Κυρί-
ου, καὶ τῶν τῶν μεγάλων Μαξίμων καὶ λοιπῶν ἐξηγητῶν*. Breviter collecta &
scidius exarata & scriptis divini Cyrilli, magni Μαξίμου, & aliorum S.
scriptura interpretum. Incipit: *καταγεγραμμένη γὰρ ἐν τοῖς ἔργοις τοῦ
αὐτοῦ.*

Cc cc 2

V. In-

Hic Spartiata natione & Sixto IV. familiaris fuit. Vide Leonem Allatum de Geor-
giis p. 393. 394.

V. Index Homiliarum, Epistolarum & scriptorum minorum Cyrilli Alex.

adscriptis ordine Alphabetico singulorum initis.

1. *Ἀναλάμπω πάλιν τῆς αἰτίας ἱερῆς.* Homilia XVIII. Paschalis. Tom. V. parte 2. p. 235—247.
2. *Ἄνθρωποι αἰδέσθε μοι καὶ πίστετε ἅξιον.* Epistola 2. ad Nestorium T. V. parte 2. p. 19—21. ex parte 1. Actor. Concilii Ephesini Tom. I. Binii p. 119. Eadem cum *Marii Mercatoris* versione in Tom. II. Mercatoris edit. Garnerianæ p. 42. ex & alia versione antiqua apud Baluzium in nova collectione Concilior. pag. 490. qui Mercatoris quoque interpretationem exhibet p. 640.
3. *Ἦγνων τὸ ἑσπέρησι καὶ τὸν δόξα λέν παρ' ὑμῶν.* Epistola 8. ad Clericos Constantinopol. inter se dissidentes Tom. V. parte 2. p. 32—36. ex iisdem Actis p. 126. Et cum *Marii Mercatoris* versione, sed quæ in multis plenior est apud Baluzium pag. 641. & Tom. II. edit. Garnerianæ p. 49. cum Garnerii notis.
4. *Ἀξιάκιστα μὲν καὶ ἐξαίρετα.* Epistola ad Theodosium juniorem, præmissa libris contra Julianum Tom. VII. p. 1.
5. *Ἀπόχρη μὲν αἷς διάκειμαι.* Epistola 44. ad Valerianum Iconii Episcopum, adversus eos qui cum Nestorio sentiunt. T. V. parte 2. p. 158—171. ex parte 3. Actor. Synodi Ephesinæ p. 448. Meminit Liberatus cap. 9. Leontius Byz. Eulogius apud Photium, itemque alii. Vide Tillemontium Tom. XIV. p. 569.
6. *Ἄρα δὴ πάλιν ἡμᾶς ταῖς τῶν ἁγίων ἐπεσθαι δεῖν.* Homilia X. Paschalis, Tom. V. parte 2. p. 125—141.
7. *Ἄρα πάλιν ἡμᾶς τὴν λαμπρότητα.* Homilia IX. Paschalis. Tom. V. parte 2. p. 106—125.
8. *Ἀφιερόμενοι τὰς διὰ τὸ ὄρεσι τῶν Καλαμῶν.* Epistola ad Calosyrium, libro contra Anthropomorphitas præmissa. T. VII. p. 363—365.
9. *Ἀφίκεται μὲν πρὸς καὶ τὸ αἶμα ἐν Ἀλεξανδρίᾳ.* Epistola I. ad Monachos Egypti * scripta A. C. 429. Tom. V. parte 2. p. 1—19.
10. In Actis Concilii Ephesini parte 1. Tom. I. edit. Binii A. 1618. pag.

* Vide Tillemont. T. 14. p. 330.

pag. 9. Antiqua versio apud Baluzium in nova Collect. Concilior. p. 387.

10. Βασιλικὴν οἱ πιστοὶ σήμερον. Homilia in festum τῶν βατίων live palmarum, & de pullo asini. Tom. V. parte 2. p. 391 — 403. primum edita ab Auberto e MS. Bodlej.
11. Δὲν ἐνθ' ἐν τῇ σὴ Διοσιβόια. Epistola ad Donatum Nicopolis in veteri Episcopo Episcopum. T. V. parte 2. p. 155 — 157. ex parte 3. Actorum Concilii Ephesini, T. I. Binii 42. p. 446. Latina vetus versio, exstat in synodico contra Tragediam Irenzi pag. 909. Baluz. nova collect. Concilior.
12. Δεῦτε δὲ, δεῦτε παλιν, ἀγαλλιασώμεθα. Homilia XI. Paschalis. T. V. parte 2. p. 142 — 161.
13. Δεῦτε παλιν, ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ. Homilia XV. Paschalis. T. V. parte 2. p. 198 — 210.
14. Δελῶντα μοι πάλιν τῆς ὑμῶν ὑπερημάνους. Epistola 19. posterior e Rhodo scripta ante Synodum, ad clerum populumque Alexandrinum. T. V. parte 2. p. 83. ex parte 1. Actor. Synodi Ephesinae T. I. Binii p. 165.
15. Ἐγὼ περ πάντως καὶ διὰ πολλῶν. Epistola II. ad Joh. Antiochenum. T. V. parte 2. p. 42 — 44. ex parte 1. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii p. 144.
16. Ἐδοὶ μὲν δακρυάσιν τῆς τῶν περλαβόντων. Homilia Ephesi dicta. cum synaxes peragerentur deposito Nestorio. T. V. parte 2. p. 358 — 361. In Latinis editionibus exstat ex versione *Wolfgangi Musculi*. Sed Aubertus servavit versionem cum qua legitur in parte 2. Actorum Synodi Ephesinae T. I. Binii p. 219. Alia vetus interpretatio apud Baluzium p. 548. novae collect.
17. Εἰ καὶ πλατύνουσιν ἰδεῖν. Epistola 22. ad Clerum populumque Alex. T. V. parte 2. p. 79. ex parte 2. Actorum Synodi Ephesinae T. I. Binii p. 217.
18. Εἰ μὲν ἐν αὐτοῖς ἀγλῶν. Homilia in transfigurationem Domini, Graece primum edita a Jo. Meursio in Variis sacris Lugd. Bat. 1619. in 4. pag. 1 — 15. In Auberti editione operum Cyrilli T. V. parte 2. p. 352 — 354. Graece & Latine, qui rectius legit αὐτῶν ἐν αὐτοῖς.
19. Εἰ μὲν ἢ σιωπήσῃ καὶ μὴ. Epistola 9. ad Caëstinum Episcopum Rom. T. V. parte 2. p. 36 — 39. ex parte 1. Act. Concilii Ephesini T. I. Binii p. 129.

Cc cc 3

20. E

20. *Εἰ πλείους, Φασίν, ὅτι ὁ πατήρ ἐν τῇ ἰδίᾳ μεγαλειότητι.* Vide supra num. XXIII.
21. *Ἐκαστὸν τῶν κατ' ἡμᾶς περὶ μαρτύρων.* Epistola 59. Canonica. Tom. VII. p. 129. seqq.
22. *Ἐμαρὸν ὡς τὸ ἀγαπήναι μονάζοντες πάντες.* Epist. 49. Commonitorium ad Maximum Diaconum Antiochenum. id. p. 192.
23. *Ἐμφανῆ μὲν καθίστην.* Epistola 39. posterior de fide ad Succensum. id. p. 141 --- 151. Sed nota partem posteriorem a pag. 145. seq. male assutam ex Epistola ad Acasium p. 115. seq. quod Usserio etiam pulchre observatum. Latine vetus versio exstat in Synodico contra tragicediam Irenaei apud Baluz. p. 923. vide & p. 786. sq. Prodierant quoque ambae Cyrilli ad Succensum Epistolae Dionysio Exiguo interprete in antidoto adversus haereses, Basil. 1528. fol. Locum ex posteriore Epistola, vindicat contra Severianos Ephraïmus apud Photium cod. 229. qui & prioris meminit. Vide & Collationem cum Severianis sive Acephalis habitam Constantinopoli A. C. 532. T. II. Bini p. 661.
24. *Ἐντυχόν τοῖς ὡς τῆς σῆς θειότητος.* Epistola ad Evoptium. T. VII. p. 200. seqq. Vide supra, num. XIX.
25. *Ἐντυχόν μὲν τῷ ἀπομνηστῇ.* Epistola 38. prior de fide ad Succensum * Diocæsarex in Isauria Episcopus T. V. parte 2. pag. 131 --- 141. & ex veteri versione apud Baluzium p. 918 seqq.
26. *Ἐν μὲν ἐμβόλῃ καὶ λίαν θυμῆρες.* Homilia XXI. Paschalis T. V. parte 2. p. 265 --- 269.
27. *Ἐπειδὴ μοι γέγραπέν ἡ εὐλάβεια ὑμῶν.* Epistola 6. ad eos qui vulgi tumores persuasum aiebant Nestorio restitisse. T. V. parte 2. p. 30. seqq. ex parte 4. Actor. Concilii Ephesini Tom. I. Bini p. 124.
28. *Ἐπειδὴ πρῶτον ἡμῶν τοῖς Χριστιανοῖς.* Vide supra, num. XXIII.
29. *Ἐπὶ καιρῷ δὲ πάλιν τὸ διὰ τῆς.* Homilia Paschalis XIX. T. V. parte 2. p. 247 --- 257.
30. *Ἐπὶ λαμβανόντων πνεῦς τῆς ἐκδοτικῆς.* Commonitorium ad Eulogium Presb. T. V. parte 2. p. 112. inter Epistolas 37. ex parte 1. Actor. Concilii Ephesini T. I. Bini p. 444. Vetus versio exstat apud Baluzium p. 597. novae collect. Meminit hujus Epistolae

* De illo Succenso Tillemontius T. 24. p. 570.

- stolæ Liberatus cap. 9. Eulogius atque Ephraïmus apud Photium &c. Vide Tillemont. T. XIV. p. 1568. seq. Quibusdam in locis falsatum, fuere qui arguerent. Vide Collationem cum Severianis sive Acephalis Constantinopoli A. C. 532. habitam. T. 1. Bini p. 661. In hoc Commonitorio exstat celebris ille locus 3 Collectoribus Catenarum in libros S. Scripturæ toties laudatus: *ὅτι πάντα ὅσα λέγουσιν οἱ αἱρετικοὶ, Φεύγειν καὶ ἀρνητέον* *ἅπαντα quæ dicunt hæretici, fugienda & repudianda sunt, multa enim profitentur quæ nos etiam profitemur.*
31. *Ἐπὶ μυστήριον ἁγίας Πάσχα*. Prologus ad Homiliam Paschalem XIX. T. v. parte 2. p. 247.
32. *Ἐπιστολὴν λαοῖς καὶ πύλαις συνάδου*. Epistola 25. ad clerum populūque Constantinopol. T. v. parte 2. p. 90. ex parte 2. Actor. Synodi Ephesinæ, T. I. Bini p. 293.
33. *Εὐσεβὲς δέσποισμα ἐν τῇδε τῇ ἐφεσίῳ μητροπόλει*. Libellus a Cyrillo Alex. & Memnone Ephesi Episcopo oblatus Ephesinæ Synodo. In parte 2. Actor. Synodi Ephesinæ T. I. Bini p. 242. & apud Baluz. p. 498. novæ collect. Concilior.
34. *Εὐφραίνεισθαι οἱ ἱερεὶς καὶ ἀγαλλιάσθαι ἡ γῆ*. Epistola 34. ad Jd. Antiochenum, (missa per Paulum Emesenum Episcopum) T. v. parte 1. p. 104 — 109. ex parte 3. Actor. Synodi Ephesinæ p. 428. Exstat & in Actis Synodi Chalcedonenſis T. II. Bini pag. 68, & ex veteri versione apud Baluz. p. 591. Hæc est illa notissima Cyrilli Epistola de Ecclesiæ pacē, scripta A. C. 433. id. pag. 786. Tillemont. T. XIV. p. 545. seq.
35. *Ἡ θεικὴν ὑφήγησιν ὁ λόγος ἡμῶν ἀνέφερε*. Prologus ad Homiliam Paschalem XXVIII. T. v. parte 2. p. 326.
36. *Ἡμᾶς ἐνθάδε συνήγαγον ὁ καὶρός*. Prologus ad Homiliam Paschalem XVI. T. v. parte 2. p. 210.
37. *Ἡ μὲν θεία καὶ ἀκηρατὸς*. Apologeticus ad Imp. Theodosium juniorem. Vide supra, num. XX.
38. *Ἡ μὲν παύσις ἐφ' ἡ καὶ ἴν*. Prologus ad Homiliam Paschalem XVIII. T. v. parte 2. p. 235.
39. *Ἡ Νεστορίου παύσις, μακάριος ὁ κακοδοσίμ*. Commonitorium Pefidonio datum, cum propter Nestorii causam mitteretur ad Concilium Romanum A. C. 430. Ex Sirmondi schedis cum Joh. Garnerii versione edidit Steph. Baluzius in nova collect. Concilior.

- oilior. p. 377. Paris. 1683. fol. Prodiit & cum Garnerii versione & notis in Auctario operum Theodoretii pag. 51. Paris. 1684. in fol.
40. Ἡ τῆς θείας γενομένης ἐκδηλώσεως ἔκστασις. Vide supra, num. IX.
41. Εὐχόμενοι μὴ τοῖς ἑσθουμισμένοις ἔχρησι. Epistola ad Juvenalem Hierosol. Episcopum. T. V. parte 2. p. 65 — 67. ex parte 1. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii p. 147.
42. Ἰδὲ δὲ πάλιν ὁ τῆς ἀγίας ἐκδήσεως. Homilia Paschalis XXIX. T. V. parte 2. p. 335 — 342.
43. Ἰεροὶ μὲν ἀνθρώποι ὑμνήσαντες λόγον. Homilia XIV. Paschalis. T. V. parte 2. p. 187 — 198.
44. Καὶ ἄλλως ἡδὲως δεῖν τὴν ἀγαθὴν παιδείαν. Epistola ad Optimum, Episcopum, in illud Genes. IV. 15. *omnis qui occiderit Cain, in scripturam punietur.* Quae Graece & Latine exstat in Chronico Alexandrino pag. 568 — 577. edit. *Matthaei Raderi*, (Monachii 1624. in 4.) & in *Congii* editione p. 241.
45. Καὶ τὸν πατὴρ πρὸς ἡμᾶς. Homilia V. Paschalis. T. V. parte 2. p. 43 — 60.
46. Καλὸν ὡς εἶπε, μᾶλλον ὃ ἡδὲ καὶ τὸ. Homilia XIII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 177 — 186.
47. Καταφρονεῖτε μὴ ὡς ἀνέμω (al. *μαρτάνω*.) Epistola 4. ad Nestorium * Scripta A. C. 430. T. V. parte 2. p. 22 — 25. ex parte 1. Actor. Concilii Ephesini, T. I. Binii pag. 120. Exstat & in Actis Concilii Chalcedonenfis T. II. p. 60. & cum *Marii Mercatoris* versione in T. II. Mercatoris edit. Garnerianae p. 45. & apud Baluzium p. 638. novae collect. Concilior. & ex alia versione veteri in collatione sexta Synodi V. T. II. Binii parte 2. p. 91.
48. Κατηραμένη γῆ ἐν τοῖς ἔργοις τῆς Ἀδάμ. Vide supra, num. XXIV.
49. Κεχρησμαι πάλιν ταῖς τῆς μακαρίας. Homilia XXIV. Paschalis T. V. parte 2. p. 286 — 295.
50. Κεχρησμαι πάλιν τοῖς τῆς πανσόφου Παύλου φωναῖς. Homil. XXVI. Paschalis. id. p. 301 — 312.
50. b. Λαμπρὰ τῆς παρύσεως ἐκδήσεως ἡ ἐκδήσεως. Homilia in Nativitatem Christi, quae sub Cyrilli Alex. nomine in quibusdam Codicibus MSS. legitur, ut Casareo apud Nesselium parte 2. p. 28.

* Vide Tillemont. T. 14. p. 337. seq.

51. Μόλις ποτὲ καὶ πολλοῖς ἰδῶσι. Epistola 54. ad Proclum Episcopum Constantinopol. de Theodoro Mopsuesteno. T. v. parte 2. p. 199. seq. Exstat Græce ad calcem actorum Synodi V. T. II. Binii parte 2. p. 171.
52. Ὁ εὐλαβέστατος καὶ θεοφιλέστατος διάκονος καὶ δεξιμανδρίτης Μάξιμος. Epistola 52. ad Acacium Episcopum Melitenes. T. v. parte 2. p. 197. seq. Vetus Latina versio exstat in Synodico contra tragœdiam Irenæi cap. 205. Baluz. pag. 911. novæ collect. Græce ad calcem Actorum Synodi V. Tom. II. Binii parte 2. pag. 170.
53. Οἶδα μὲν τῆς σῆς ἀγάπης τὸ εὐκλερές. Epistola 7. ad quendam Nestorii studiosum sive ζηλωτήν. T. v. parte 2. p. 31. seq. ex parte 1. Actor. Concil. Ephesini T. I. Binii p. 125.
54. Οἱ μακάριοι παροφῆται τῆς ἀνωθεν ἡμῶν. Homilia Paschalis XXVIII. T. v. parte 2. p. 326--335.
55. Οἱ μὲν εὐ εἰδότες ἀθλῶν. Vide supra, εἰ μὲν εὐ.
56. Οἱ μὲν τοῖς τῆς θείας ἱερωσύνης. Homilia XXII. Paschalis. T. v. parte 2. p. 269--278.
57. Οἱ σφόδρα λυγροὶ καὶ φροντίσι. Epistola 12. ad Acacium Episcopum Berrhoënsem. T. v. parte 2. p. 44. ex parte prima Actorum Concil. Ephesini T. I. Binii p. 145.
58. Οἱ τὴν εὐφυσίαν καὶ ἀπόλεκτον. Homilia XVII. Paschalis. T. v. parte 2. p. 222--235.
59. Οἱ τὸν Χριστὸν εἰς υἱὸς μερίζοντες δύο. Vide supra, num. XXIII.
59. b. Οἱ τῆς αὐτῶν διανοίας τὸ ὀφθαλμὸν ἀπευδύνοντες. Homilia cujus fragmenta leguntur apud Eustathium Constantinopol. contra Pſychopannychitas ad calcem Allatii de purgatorio p. 571. sq.
60. Οἱ τοῖς ἱεροῖς προσέχοντες ῥάμμασι. Homilia Ephesi habita, qua Apollinarius nominetenus perstringitur. T. v. parte 2. p. 350--352. In Latinis editionibus, *Wolff. Musculi* versio occurrit. Aubertus prætulit eam cum qua legitur in parte 3. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii pag. 378. Alia versio vetus apud Baluzium p. 549. novæ collect. De hac Homilia Tillemontius T. XIV. p. 453.
61. Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὅτε πᾶς πᾶσι. Epistola 24. ad Patres Monachos. T. v. parte 2. p. 89. ex parte 2. Actorum Synodi Nicænæ T. I. Binii p. 217.

62. Ὁ μακάριος πατριάρχης Δαβὶδ τὴν παναριμόνιον. Homilia XXIII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 279 -- 286.
63. Ὁ μακάριος πατριάρχης Δαβὶδ τὰς ἐπὶ θεῷ πεποιθότας. Homilia Ephesi habita priusquam comprehenderetur, militibusque conservandus traderetur. T. V. parte 2. pag. 364 -- 366. ex parte 2. Actor. Synodi Ephesinæ T. I. Binii pag. 266. Alia versio vetus apud Baluzium p. 551. novæ collect.
64. Ὁ μακάριος πατριάρχης Ἡσαΐας τῶν ἐν χριστῷ. Brevis allocutio per Homiliam de incarnatione a Paulo Emefæ Episcopo Alexandriæ habitam. T. V. parte 2. p. 354. 355. In Latinis Cyrilli orationibus illa Pauli Homilia exstat una cum Cyrilli allocutione, ex versione Wolff. Musculi. Græce cum alia versione in parte 3. Actorum Synodi Ephesinæ T. I. Binii p. 437.
65. Ὁ μὲν νόμος πῶς ἀρχαιοτέροις ἐδίδεχτο τὸ σύνθημα. T. V. parte 2. p. 210 -- 222. Homilia XVI. Paschalis.
66. Οὐκ ἦν ἀμφίβολον ὅτι πάντα π. Epistola 43. ad Maximianum Archi-Episc. Constantinopol. T. V. parte 2. p. 157. seq. ex parte 3. Actor. Synodi Ephesinæ T. I. Binii p. 447.
67. Οὐκ ἠρέμησεν ὁ δράκων. Epistola 51. ad Joannem Antiochenum & Synodum ibi congregatam. ibid. p. 194 -- 197. ex iisdem Actis p. 467.
68. Οὐ φιλοτιμίας ἡμῖν. Prologus in Homiliam XXII. Paschalem. T. V. parte 2. p. 269.
69. Οὐκ ἔστι μὲν καὶ μόλις ἡλθομεν. Epistola 16. nomine Synodi Alexandrinæ ad Cæterum populumque Constantinopol. T. V. parte 2. p. 78. seq. ex parte 1. Actor. Concilii Ephesini T. I. Binii p. 157.
70. Πάσιν ἡμᾶς ἐπὶ τῇ συνήθει διασον. Homilia XXVII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 312 -- 326.
71. Πάλιν ἡμῖν ὁ τῆς ἀγίας εὐρυΐας. Homilia IV. Paschalis. T. V. parte 2. p. 31 -- 43.
72. Παντὶ ἀνθρώπῳ ἐμφύλον ὡς θεὸς δεξαμένῳ. Vide supra, p. XXIII.
73. Παντὸς τῷ χρησίμῳ καὶ ἀναγκαίῳ. Epistola 60. ad Episcopos Libya & Pentapoli. T. V. parte 2. pag. 211. Exstat & inter Epistolas Canonicas cum commentario Theodori Balsani.
74. Πεποίηται καὶ νῦν ἡμῖν τὸ λογίδιον. Prologus Homiliæ Paschalis XXIII. T. V. parte 2. p. 278. sq.

75. Περὶ πάντων γράφομεν τὰ πραγμάτων. Epistola 40. ad Theognostum & Charmosynum presbyteros & Leontium Diaconum Apocriuarios suos Constantinopoli degentes τ. v. parte 2. p. 152. sq. e MS. Regio primum edita ab Auberto. Vetus Latina versio exstat c. 85. Synodici contra tragœdiam Irenæi, quod post Christianum Lupum edidit Baluzius in nova collect. Concilior. & Garnerius in appendice operum Theodoretī.
6. Πιστεύομεν ἓνα θεὸν εἶνα πάσης ὑσίας καὶ φύσεως. Vide supra, num. XXIII.
7. Πολλὰ καὶ ἡμῶν γεγονόσιν ἐκείσε διαβολαί. Epistola 26. ad Episcopos Theopemptum, Potamonem & Danielelem, Constantinopoli agentes. τ. v. parte 2. p. 91. ex parte 2. Actor. Concilii Ephesini T. I. Binii p. 297.
8. Πολλὴ μὲν λίαν ἡ σύνοδος. Homilia εἰς τὴν ὑπαντήν, in occursum Domini, edita primum ab Auberto e MS. Regio. τ. v. parte 2. p. 385---391.
9. Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως ὁ τῶν ὅλων θεός. Homilia XX. Paschalis. τ. v. parte 2. p. 257---264.
10. Πρέσβητον οἶμαι καὶ νῦν εἰπεῖν. Epistola 29. ad Maximianum Episcopum Constantinopol. τ. v. parte 2. p. 95---98. ex parte 3. Actorum Concilii Ephesini, Tom. I. Binii p. 411.
11. Προσεδοκῶμεν ἐλθόντα τὸ τίμιον Νεστόριον. Epistola 20. ad Comarion * & Potamonem Episcopos, & Dalmarium Archimandritam & Timotheum atque Eulogium presbyteros. τ. v. parte 2. p. 84---86. ex parte 2. Actorum Synodi Ephesinæ, Tom. I. Binii p. 211.
12. Πῶς ὁ θεὸς ἀχώρητος ἐχωρήθη. Vide supra, num. X.
13. Σαλπίσσας σάλπιγγιν ἐν Σιών. Homilia VIII. Paschalis. τ. v. parte 2. p. 92---107.
14. Σεμνολογήμα μὲν οἰκουμενικόν. Vide supra, num. XV.
15. Σκιὰν μὲν ὁ νόμος ἔχει τῶν μελλόντων. Homilia XII. Paschalis. τ. v. parte 2. p. 161---177.
16. Συναλγείς ἡμᾶς ἀδελφοίς. Epistola 58. ad Domnum Episcopum Antiochen. τ. v. parte 2. p. 208. seq. Exstat & inter Epistolas Canonicas Patrum cum commentario Theodori Balsamonis.

Dd dd 2

87. Συν-

* Comarionem in veteri versione apud Baluzium p. 483. novæ collect. Conciliorum.

87. Συντίθεται ἡ νῦν ἡμῶν ὁ λόγος. Prologus Homiliæ Paschalis XXXV. T. V. parte 2. p. 335.
88. Τὰ γραφέντα ὡς τῆς ὑμετέρας πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. Epistola 61. ad Augustinum (Augustinum) & ceteros in Synodo Carthaginensi. T. V. parte 2. p. 212. seq.
89. Τὰ λαμπρὰ καὶ μεγάλα τῶν κατορθωμάτων. Epistola 23. ad ceterum populumque Alex. T. V. parte 2. pag. 88. ex parte 2. Actorum Synodi Ephesinæ T. I. Binii p. 247.
90. Τὰ συνήθη καὶ νῦν ἀναγνωσόμεθα. Protheoria ad Homiliam XVII. Paschalem T. V. parte 2. p. 222.
91. Τῆς εἰς θεὸν (al. Χριστὸν) ἀγάπης τὴν δύναμιν. In Johannem Antiochenum, Episcop. ὁποσχίσαντα sive schismaticum, Homilia T. V. parte 2. p. 361 -- 364. In Latinis editionibus exstat e versione Wolff. Musculi, sed Aubertus exhibet cum interpretationibus quæ addita est in parte 2. Actor. Concilii Ephesini Tom. I. Binii p. 254.
92. Τῆς Θεοσεβείας ὑμῶν τὸ ζῆλον. Epistola 17. nomine Synodi Alex. ad Monachos Constantinopol. T. V. parte 2. p. 80. seq. ex parte 1. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii p. 158.
93. Τῆς μὲν ἀγίας ἡμῶν ἀναλαμπώσεως εορτῆς. Homilia VI. Paschalis T. V. parte 2. p. 60 -- 81.
94. Τῆς μὲν ἐν ἀνθρώποις εὐκλείας τὸ ἀνώτατον. Vide supra, nom. XIV.
95. Τῆς μὲν εὐθύμιας (al. εὐσήμες) καὶ θείας ἡμῶν εορτῆς. Homilia I. Paschalis: T. V. parte 2. p. 1 -- 16.
96. Τῆς μὲν τῶν ἀγίων εὐκλείας πρὸς καὶ δόξης. Homilia dicta Ephesi die S. Iohannis Evangeliste. T. V. parte 2. p. 352 -- 354. Ex Wolfgangi Musculi versione exstat in Latinis Cyrilli editionibus. Sed Aubertus prætulit eam cum qua legitur in parte 3. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii p. 394. Habetur & Latine e veteri versione apud Baluzium p. 545. novæ collect. Confer. de hac Homilia Tillemontium T. XIV. p. 453.
97. Τὶ πεπνύρον καὶ τί ἡδύπερον τοῖς φιλοθεοῖς. Homilia in S. Basilium. T. V. parte 2. p. 360 -- 379. edita primum ab Auberto Regiis & Vatican.
98. Τοῖς ὡς τῆς οἰκίας Θεοφιλείας. Epistola 57. ad Atticum Episcop. T. V. parte 2. p. 204 -- 208. ex Nicephori XIV, 27.

99. Τοῖς ὡς αὐτῆς τῆς σῆς ὁσιότητι. Epistola 36. ad Acacium Episcopum ὡς τῆς δόξα τομπαίας, *de hirco emissario*, T. V. parte 2. p. 121 -- 132. ex parte 3. Actor. Synodi Ephesinae T. I. Binii p. 438. Cytatura Theodorito, & Ephraimo apud Photium Cod. 229. p. 416.
100. Τοῖς τὸ θεῖον καὶ ἁγίον ἱεραρχῶσι κήρυγμα. Vide supra, n. XV.
101. Τοῖς τὸ σεπτόν καὶ θεῖον ἱεραρχῶσι κήρυγμα. Homilia XXX. Paschalis, T. V. parte 2. p. 342 -- 350.
102. Τὸ μὲν εὐτονον εἰς εὐλαβείαν. Epistola 48. ad Gennadium presb. & Archimandritam, *quod connivendum sit in aliquo a juris rigore, majoris emolumentis causa*, T. V. parte 2. p. 191. sq.
103. Τῷ Σωτῆρι ἡμῶν λέγοντι ἐναργῶς. Epistola 15. ad Nestorium ὡς τῆς ἀκοινωνησίας *de excommunicatione*, scripta nomine Synodi in Aegypto congregatae. T. V. parte 2. pag. 67 -- 77. subjectis duodecim capitulis * sine anathematismis a Nestorio, si velit recipi, probandis. Ex parte 1. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii p. 151. In iisdem Actis p. 159. exstant Latine Nestorii duodecim anathematismi, totidem Cyrillianis oppositi & cum Marii Mercatoris confutatione, in Mercatore Garnerii T. II. p. 116. Ceterum Epistola illa Cyrilli cum versione Marii Mercatoris occurrit in Garnerii Mercatore T. II. p. 69. & ex alia veteri versione apud Baluzium p. 412. & ex alia p. 679. novae collectionis Conciliorum, qui Mercatoris quoque versionem exhibet p. 644. Legitur & Latine in collatione sexta Synodi V. T. II. Binii parte 2. p. 96. & ex Dionysii Exigui versione prodierat Paris, 1628. in 8. & in antidoto adversus haereses Basil. 1528. fol. sub titulo libri contra Nestorium.
104. Τὸ φιλομαθὲς καὶ φιλόπορον. Epistola 47. ad Anastasium, Alexandrum, Martinianum, Joannem, Paregorium presb. & Maximum (al. Maximinum) Diaconum, & ceteros patres Monachos. In *sanctum Symbolum Nicanum*. T. V. parte 2. p. 174 -- 191. ex parte tertia Actorum ejusdem Ephesini Concilii p. 457. In Latinis editionibus legitur ex versione *Johannis Theophili*, subjuncta relatione Synodi Orientalium ad Callimorem Regem de depositione Cyrilli & Memnonis Ephesi Episc. ex Actis Concilii abuli Orientalium. Alia versio vetus in Collatione V. Synodi V. T. II. Binii, parte 2. p. 70. Vide & Tillemont, Tom. XIV. p. 640.

* Vide Tillemont, T. 14. p. 358. 369. 372.

105. Τὸ Χρῆστος ὄνομα ἔτι ὅρα δύναμιν ἔχει. Vide supra, num. VIII.
106. Φαιδρόν ὁρῶ πρὸς σύστημα τῷ ἁγίῳ. Homilia Ephesi adversus Nestorium habita ἡνῖκα κατήλθον οἱ ἐπὶ αὐτὸς τὴν ἁγίαν Μαρίαν. T. V. parte 2. p. 355 --- 358. In Latinis editionibus exstat e *Wolfgangi Musculi* interpretatione, sed Aubertus prætulit versionem aliam cum qua legitur in parte 2. Actorum Synodi Ephesinæ T. I. Binii p. 221.
107. Φαιδρός ἡμῖν ὁ λόγος καὶ χάρις ἐμπεπλησμένον. *Encomium in S. Mariam Deiparam*. T. V. parte 2. p. 379 -- 385. ab Auberto primum vulgatum a MS. Regio.
108. Φέρε δὲ πάλιν, καιρὸν παραστήγοι. Homilia Paschalis XXV. T. V. parte 2. p. 296 -- 302.
109. Φοβέμεθα τὸ θάνατον ὅτι μικρός μοί ἐστι. Homilia περὶ ἐξόδου ψυχῆς & de secundo Christi adventu. T. V. parte 2. p. 404 -- 416. Prodierrat Græce Paris. apud Weichelium 1538. forma minore cum horis & liturgia Mariæ, ut Gesnerus etiam in Bibliotheca sua annotavit. Habeo & Græce editum ad calcem ὡς λογίως Græcorum Venet. 1553. in 12. In Latinis Cyrilli editionibus exstat e versione *Sebastiani Castellionis*, quam Aubertus quoque servavit.
110. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. Τρέχει καὶ ἡμῖν. Homilia II. Paschalis. T. V. parte 2. p. 16 --- 31.
111. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε δεσ. ἰδοὺ γὰρ ἡμῖν διὰ τῶν αὐτῶν. Homilia VII. Paschalis. T. V. parte 2. p. 81 -- 92.
112. Χάρις καὶ φιλανθρωπία ἔστω πάντων ἡμῶν Σωτῆρ. Epistola 18. prior e Rhodo ante Synodum scripta ad clerum populumque Alexandrinum. T. V. parte 2. p. 81. ex parte 1. Actor. Synodi Ephesinæ, T. I. Binii p. 165.
113. Χρημα μὲν ἀδελφοίς ἡ πρόσρησις. Epistola 35. ad Acacium Melitenens Episcopum. T. V. parte 2. p. 109 --- 120. ex parte 3. eorundem Actorum p. 431. Vetus versio apud Baluzium p. 599. novæ collect. Meminit Liberatus cap. 9. Leontius Byz. aliique. Vide Tillemontium T. XIV. p. 568.
114. Ὡς διέτριβον ἐν τῇ Αἰλιδῶν. Epistola 53. ad Clericos & Lamponen presbyterum. ibid. p. 198. Græce ad calcem actorum Synodi V. T. II. Binii. parte 2. p. 170. Latine vetus versio in synodico

nodico contra tragœdiam Irenæi c. 206. Baluz. pag. 913. novæ collect. & in Concilio quinto, collat. V. T. II. Binii parte 2. p. 69. Ejus nonnulla refert Pelagius II. Epistola tertia ad Episcopos Istriae.

VI. Index eorum quæ Latine tantum exstant.

- 115. Ad incomparabilem quandam. *Cyrilli Epistola ad Rabbulam Episcopum Edesse.* T. V. parte 2. p. 201. ex collatione V. Synodi V. T. II. Binii parte 2. p. 70.
- 116. Dives est hodie Dominus noster. *Fragmentum Homiliae Ephesinæ habitæ*, in parte 3. Actor. Synodi Ephesinæ, T. I. Binii p. 381.
- 117. Eos qui pietate firmi sunt. *Aliud fragmentum*, in iisdem actis p. 423. & apud Baluzium p. 596. novæ collecta.
- 118. Magna sumus lætitia. *Xysti Episcopi Rom. Epistola ad Cyrillum.* T. V. parte 2. p. 172. ex iisdem Actis p. 456.
- 119. Nunc autem iidem ipsi velut ex somno. *Job. Antiocheni & Synodi ad Cyrillum.* T. V. parte 2. p. 192. seq.
- 120. Profundum quidem & magnum. *Homilia de eo quod Verbum DEI factum sit Homo.* Vide supra, num. XII.
- 121. Satisfactum est nobis iterum. *Epistola 30. ad Juvenalem, Flavianum, Arcadium, Projectum, Firmum, Theodoretum, Acacium, Episcopos, & Philippum presbyterum.* T. V. parte 2. p. 99. ex parte 3. Actor. Synodi Ephesinæ p. 413. & apud Baluzium pag. 583. novæ collect.
- 122. Si Ecclesiastici corporis gloriam. *Xysti Episcopi Rom. Epistola ad Job. Antiochenum.* T. V. Cyrill. parte 2. p. 173.

VII. Index scriptorum cum Cyrillianis in edit. Græcolatina vulgatorum.

- 123. Acacii Berrhoënsis Episcopi ad Cyrillum. T. V. parte 2. p. 63. Incipit: ἐνέτυχον γράμμασι τῆς σῆς Θεοσεβείας. Ex parte 1. Act. Concilii Ephesini T. I. Binii p. 146.
- 124. Alypii qui se πρεσβύτερον τῶν Ἀποστόλων appellat, ad Cyrillum T. V. parte 2. p. 92. Incipit: μακάριος ἄνθρωπος ὃν καταξιώσει ὁ Θεός.

- θεός. ex parte 2. Actor. Concilii Ephesini, Tom. I. Binii pag. 304.
125. Attici ad Cyrillum pro S. Chrysoftomo diptychis restituendo. T. V. parte 2. p. 201. ex Nicephori XIV. 26. Incipit : *ὁ ἐπιπλήκαμεν οὐς μὴ περηγήμεθα.* Confer. Tillemont. Tom. XIV. p. 279. seq.
126. Cœlestini Episcopi Rom. Epistola ad Cyrillum. T. V. parte 2. p. 40. Incipit : *Τῇ ἡμετέρᾳ συγνότῃ πρὸς ἀδελφὰς τῶν υἱῶν ἡμῶν Ποσειδωνίᾳ.* data 3. Id. August. Theodosio XIII. & Valentiniano III. COSS. ex parte 1. Actor. Concilii Ephesini p. 131.
127. Joannis Antiocheni ad Cyrillum, T. V. parte 2. p. 83. Incipit : *ἰδοὺ ἐμὲ μετρίως δάκνει.* ex parte 1. Actor. Synodi Ephesinæ T. I. Binii p. 167.
- Ejusd. ad Xystum Romanum, Cyrillum Alex. & Maximianum Constantinopol. id. p. 99. Incipit : *καὶ σπυδὴ καὶ σκεπτός.* ex parte 3. eorundem Actor. p. 421.
- Ejusd. ad Cyrillum. id. p. 102. Incipit : *πρῶν ἐκ θεοπίσματός.* In iisdem Actis p. 423.
- Ejusd. alia Epistola ad Cyrillum. id. p. 153. Incipit : *ἀπειλήφαμεν ἀλλήλους, δόσποτα.* primum edita e MS. Regio ab Auberto.
128. Maximiani Episcopi Constantinopol. ad Cyrillum T. V. parte 2. p. 94. Incipit : *ὡπλήρωστί σοι πρὸς τῆς ὑποθυμίας.* ex parte 1. Actorum Concilii Ephesini, T. I. p. 410.
129. Nestorii ad Cyrillum. T. V. parte 2. p. 21. Incipit : *ἰδὲν ὑπεκρίνας Χρυστιανικῆς βιαιότερον.* ex parte 1. Actor. Concilii Ephesini T. I. Binii p. 120. extat & in Garnerii Mercatore T. II. p. 44.
- Alia : *πὺς μὲν καὶ ἡμῶν ὕβρεις τῶν θαυμασῶν σὺ γραμμάτων.* id. p. 25--29. ex iisdem Actis pag. 122. Et in Garnerii Mercatore T. II. p. 57. atque apud Baluzium pag. 635. novæ collect. & ex alia veteri versione in Collatione sexta Synodi V. T. II. Binii parte 2. p. 92.
130. Pauli Emefeni a Jo. Antiocheno missi libellus Cyrillo oblatus. T. V. parte 2. p. 100. Incipit : *οἱ εὐλαβέσατοι καὶ καλλίνικοι ἡμῶν βασιλεῖς.* ex parte 3. Actor. Concilii Ephesini p. 422.
131. Theodosii junioris Imp. rescriptum ad Cyrillum. In parte 1. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii pag. 162. Incipit : *μέλας πλεῖστον θεοσεβείας ἡμῶν.*
- Alia pag. 164. *ἡγήται τῆς εἰς θεὸν εὐσεβείας.*

VIII. Scripta Cyrilli edita, quæ in editione Paris. Græcolatina desiderantur.

132. *Epistola ad Optimum Antiochiæ Pisidiæ Episcopum*, quæ incipit: *Καὶ ἄλλως ἰδέως.* Vide supra, in Indice.
133. *Commonitorium Posidonio datum*, quod incipit: *ἡ Νεστορεὺς πίσις, μάλλον ὃ κακοδοξία.*
134. *Libellus a Cyrillo & Memnone Ephesi Episc. oblatus Concilio Ephesino.* Vide in eodem indice: *ἰσοεβὲς θέασιμα ἐν τῇδε.*
135. *Fragmentum homilia quod incipit: Dives est hodie Dominus noster*, in parte 3. Actor. Synodi Ephesinæ T. I. Binii p. 381. Aliud p. 423. *Eos qui pietate firmi sunt &c.*
136. *Epistola ad Clericos Constantinopolitanos* plenior ex Marii Mercatoris versione. Vide supra in indice *ἀνεγνων τὸ πρὸς Μηνήσιον.*
137. *Collectio uberior distorum Nestorii*, ex latina Marii Mercatoris versione T. II. edit. Garnerianæ p. 103 – 106.
138. *Locus insignis quo scholia Cyrilli de unigenito auctiora ex MS. dedit idem Joh. Garnerius.* Vide supra, num. VIII.
139. *Epistola ad Acacium Berrhoënsen.* In Synodico adversus tragediam Irenæi c. 56. apud Baluzium collect. novæ Concilior. p. 758 – 762. Latine. Incipit: *Decentem se etiam nunc curam incipit sanctitas tua.* Adde Tillemont. T. XIV. p. 519. seq.
140. *Ad Acacium Melitinensem* Baluz. p. 917. & ex alia versione in Collatione V. Concilii V. T. II. Binii parte 2. p. 70. ubi traditur eadem Cyrillus etiam scripsisse ad *Theodorum Ancyranum*, & *Firmum Cæsareæ Cappadociæ Episcopum.* Et in Epistola III. Pelagii II. ad Episcopos Ithriæ. Incipit: *Latere tuam non oportuit sanctitatem.*
141. *Ad Rabbulam Edeffenum*, in eodem Synodico p. 812. edit. Baluzii. Incipit: *Piissimo & amatore Christi Imperatore dirigente.*
142. *Ad Antistolum Tribunum & notarium.* id. pag. 889. Incipit: *Dominus meus religiosissimus Beronicianus.* Et p. 915. Incipit: *Piarum sanctionum quæ nuper.* Adde Tillemont. T. XIV. p. 619.
143. *Ad Theodosium Imp.* Baluz. p. 894. Incipit: *Eternam vitam providere a terra.*

144. Ad *Johannem Antiochenum*, id. p. 914. Incipit: *Litterae a tua perfectione transmissae*. & pag. 916. Incipit: *Ego quidem absterge a se*. Graece & Latine in Garnerii Auctario Theodoriti.
145. Ad *Maximum, Johannem, Thialassium*, Presbyteros & Archimandritas, pag. 914. Incipit: *Egregius quidem zelus religiositatis propria est*.
146. Ad *Mosaum*, Antaradi Episcopum, id. p. 917. Incipit: *Ego quidem semper tua religiositati*.
147. Epistola ad Nestorium ex Arabico versa, apud Eusebium Renardum in Historia Patriarcharum Alex. p. 109. Incipit: *Nis credidi verum esse quod de te*.
148. Fragmenta ex sermone de fide. id p. 927. Incip. *Ego contemp- tum non recipio*.
149. Fragmenta ex Epistola ad Monachos Phuenses, contra errores Origenis. Concilior. T. V. edit. Labbei p. 657. 660.
150. Praefatio in Cyclum Paschalem Annorum XCV. (conditum A. G. 436. vide Tillemont. T. 14. p. 623. seq.). Latine edita ab Egidio Bucherio in doctrina temporum p. 481 — 484. Anwerp. 1634. fol. Meminit Cycli illius ex quinque Cyclis decemnovennalibus constantis Sigebertus Gemblacensis c. 24. de scriptoribus Ecclesiasticis.
151. Liturgia, ex Arabico Latine versa a *Victorio Scialoja*, Augusti Vindelic. 1604. in 4. atque inde in Bibl. Patrum Paris. 1654. Tom. VI. *Maxima auctoritatis*, inquit Villalpandus in H. 2. Ezechielis p. 312. *videri debet S. Cyrillus in ea Liturgia, quam usque ex Aegyptiaca Lingua in Latinam convertit Victorius Havensis Monachus, quamque vulgari curat Velferus*. Liturgia haec Arabice & Coptice scripta in membranis fuit inter MStos Codices D. Abrahami Hinckelmanni Ἐμμανουήλ, quam nunc possidet Rector Vir. Joachimus Morgenweg, Pastor Orphanotrophii in h. urbe Hamburgensi.
152. Fragmenta ex Homilia πρὸς τὰς ταπεινὰς λέγων μὴ εἶναι τὸ εἶναι κακομητῶν περὶ Φίρεν, adversus eos qui, postquam fuerant praesides qui in fide obdormierunt, quae existant apud Eusebium presb. Constantinop. adversus Psychopannichitas, ab Allario post commentationem de purgatorio editum p. 571 — 578. Incipit illa homilia: *ὁ τῆς ταπεινότητος τὸ ὄφθαλμὸν ἀναβλέποντι*.

153. *Sermo in parabolam vineæ*, Latine, Achille Statio interprete, Rom. 1578. in 8.
154. *Theodosii Imp. Epistola *ad Cyrillum data 19. Nov. A. 430. in parte 1. Actorum Concilii Ephesini T. I. Binii pag. 162. Incipit: μέγα πλεῖστον θεοσεβείας ἡμῶν. Alia 164. ἡρώτικη τῆς εἰς θεὸν αὐσεβείας*, Latine e veteri versione apud Baluzium pag. 708. novæ collect. Concilior. Aliud rescriptum de Cyrilli & Memnonis Ephesini restitutione, quod post Cotelierium T. I. monumentor. p. 41. dedit Baluzius p. 655. Incipit: ἡμῶς τὴν τῶν ὁμολογησίων ἐκρήνη.
155. *Isidori Pelusiotæ ad Cyrillum, qui Patris ** instar cum est veneratus Epistolæ XI. quæ inter Isidorianas sæpius prodierit, & grævia monita continent. Dux citantur etiam a Facundo II. 4 quæ sunt libri I. Epistola 310 & 370.*
156. *Xysti Papæ Romæ, ad Cyrillum cum ejusdem Cotelierii versione, Epistolæ dux apud Baluz. p. 658. Prior incipit: Ἡσθην ὅτι τοῖς ἀληθεύσι μοι δι' ἐπιστολῆς. Altera: χάρις ὁμολογῶντες τῇ σοφίᾳ ἡμῶς τῷ θεῷ φιλανθρωπία.* Ediderat Cotelierius Tom. I. monumentor. Ecclesiæ Græcæ p. 42. & 44. Adde Tillemontium Tom. XIV. p. 509. seq. 550.
157. *Tranquillini, Antiocheni Pisidiæ, Alexandri Hierapolitani, Hellenici Tarsensis & aliorum Episcoporum ad Cyrillum pro Joanne Antiocheno, apud Baluzium p. 696. Latine. Incipit: Nota quidem recte glorificationis est fides.*
158. *Acacii Berrhoënsis Epistola brevis contra capitula Cyrilli ibid. p. 756. Latine. Incipit: Permanemus in fide sanctorum Patrum.* Hanc Epistolam a Theodosio Imp. approbatam leges p. 746.
159. *Acacii Melitenensis Epistola ad Cyrillum de pace (Ao. 433.). Incipit: Quoniam didici quod per gratiam Dei. ibid. p. 785. & ex alia interpretatione p. 918.*
160. *Epistolæ Rabbule Episcopi Edesseni ad Ægyptium (Cyrillum) id. p. 896. seq. Incipit: Episcopus enim quidam provincia Cilicium. Alia Rabbule ad Cyrillum Epistola, contra Theodorum Mopsue-*

Ee ee 2

ste-

* Meminit Leontius Byz. de sectis p. 456.

** Vide Isidori Pelus. lib. I. Epist. 370. Facundus loco laudato; *Isidorus presbyter Ægyptium Pelusiotæ, qui pro vita ac sapientia sua meritis ut pater ab ipso Cyrillo & honoratus est & vocatus.*

stenum in collatione V. Synodi V. Incipit: *Item vero quidam uniatem.* Tom. II. Bini parte 2. p. 70. & in Pelagii H. Epistola ad Istriae Episcopos id. p. 128.

161. *Zosimi* Papae Epistola Encyclica, sive ut Marius Mercator vocat Tractoria contra Pelagianos, ad Cyrillum & alios Episcopos missa A. C. 418. cujus fragmenta apud Augustin. Epist. 100. (edit. vet. 157.) c. 6. & Prosperum in appendice Epistolae Caesarii ad Episcopos Galliae.

162. Hypatiae (falso ut videtur) nomine ad Cyrillum id. p. 916. Incipit: *Legens historias temporum.*

IX. Scripta quæ sub Cyrilli Alex. nomine feruntur, sed in Græcolatina editione Paris. omnia sunt.

163. *Liber adversus Judæos, cum questionibus.*

164. *Brevis anagoge de iis qui floruerunt ante Legem.* Hæc duo existant in editionibus duabus postremis Latinis Operum Cyrilli Paris. A. 1573. & 1605. Haud scio, inquit Bellarminus, an Cyrilli sint. Sed res parvi momenti est, cum sint libelli brevissimi & breves.

165. *Homilia XVI. in Leviticum,* quas in Latinis Cyrilli editionibus ex veteri versione Rufini licet reperire, & e Codice Jacobi Fabri vulgavit sub Cyrilli nomine Jodocus Clichtoveus. Paris. 1521. fol. Sed illas quidem Origeni asseruere viri docti, in quibus Latinis Operum *συγγραμμάτων* jam sæpius excussæ leguntur. Vide Sixtum Senensem libro IV. Bibl. sanctæ.

166. *Homilia XIX. in Jeremiam,* quas Antwerp. 1648. in 8. edidit Græce & Latine Balb. Corderius: Sed illæ a Mich. Ghislerio recte vindicatæ sunt Origeni, excepta postrema quæ nec Origenis est nec Cyrilli, sed Clementis Alex. liber sæpius ab eo tempore sub veri auctoris sui editus nomine, qui *dives salvandus.*

167. *Anastasio Antiocheni & Cyrilli Alex. ἡρώδης οὐροῦ & τῶν ἰσχυρῶν ὁρίων. Expositio compendiaria orthodoxæ fidei per questiones & Responsiones.* Incipit: *πάντες θεοφρονεῖτε & ἀσπασαίτε; ἰεσὺν υἱόν τοῦ πατρὸς. Καὶ ἡ εἰς Χριστὸν;* & *ἡ εἰς Θεὸν ζῶν.* MS. in Bibl. Cæsar.

rea. * Vide Lambecium IV. p. 206. Vertit Latine & utraque lingua edidit *Theodorus Beza*, una cum *Athanasii* libris V. de Trinitate IV. libris *Basilii* contra *Eutonium* & *Phœbadio*, Latino scriptore contra *Arianos*. Geney, apud *H. Stephanum* 1570 8.

168. *Catend in Marcum*, quæ in Codicibus quibusdam *Cyrillo Alex.* sed in aliis rectius *Victori* Antiocheno presbytero tribuitur, ut dixi volumine superiore p. 769. Nescio an diversus fuerit quem *Combesius* in *Bibl. Concionatoria* scribit a *Raphaële du Fresne* inter libros ex Italia allatum commentarium satis spissum in *Marcum*, *Cyrilli Alex.* nomine prænotatum.

169. *Apologi Morales*, Latine editi a *Balthasare Corderio* S. L. Viennæ Austriæ 1630. forma minore. Junioris & Latini scriptoris videntur esse *Cornelio a Lapide* in *Ecclesiasticum* p. 23. ac sub titulo *speculi sapientie* prodierant Parif. 1502. in 8. apud *Joannem Parvum*. Quadripartitus hic *Apologus* Germanice etiam lucem vidit, *Simlero* teste.

170. *Poëma jambicum* περὶ ζώων ιδιότητων καὶ φυτῶν de animalium & plantarum proprietate editum sub *Cyrilli Alex.* nomine Græcæ Rom. 1590. in 8. auctorem habet *Georgium Pisidem*, cui in aliis editionibus recte vindicatum est, ut dixi superiore Volumine p. 692.

171. *Συναγωγή τῶν πρὸς διάφορον σημασίαν λέξεων*, καὶ σοιχείων, collectio Alphabetica vocum Græcarum tono vel spiritu differentium, ab aliis *Joanni Philopono* tribuitur. Vide Volumine superiore, p. 36.

172. *Glossarium vetus Græco-Latinum*, quoniam in calce quorundam *Cyrilli* scriptorum inventum testatur est *Henr. Stephanus*, etiam *Cyrillo Alex.* tribui a quibusdam consuevit. Et in *Caroli Labbei* editione *Glossariorum priscorum συναγωγή* inscribitur: *Cyrilli*, *Philoxeni* & aliorum *Veterum glossaria*.

Ecce 3

X. Scit

- * In eadem *Bibl.* exstant & *Cyrilli* quæstiones & responsiones περὶ τῶν ἐξ ἡμῶν ἰνιτιῶν ὅτι τῆς θεολογίας οὐσίας φύσεις ὁμολογεῖς; μίαν. πῶσαν παντή; ὁμοτήτα. τί ἐστὶ θεός; ὅσα ἀναγκαῖα. *Lambec.* III. p. 100. Aliæ quæstiones & responsiones *Cyrilli* & aliorum, quæ incipiunt: πὶ πιστεύεις Χριστιανὲ καὶ πῶς; πιστεύω Πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, τρία προσώπα. *Nescl.* V. p. 132.

X. Scripta Cyrilli inedita.

173. In *Ezechielem*. Marcus Velleterus Epistola ad Bonav. Vulcanium data A. 1601. *Industria lachrya adhuc extra istum (thesaurorum librum) campus patet, Ezechielem maxime interpretando, quem facile asfirmare est ingenti volumine conficere.* — Ezechielem etiam amicum ille meus (Jacobus Pontanus) aggredi parabat, sed monitus ultro accessit tui reverentia. Cyrilli symbola in Catenis ad Ezechielem, tum edita Villalpandi, tum ineditis quas Coisliniana alizque Bibliothecae asservat.
174. Dictavit & in *Danielem*, (inquit Sixtus Senensis) in *Oseam*, & in *Abacuch* homilias plurimas, quae in Bibliotheca *Vaticana* servantur.
175. *Homilia in Nativitatem Christi.* Vide supra in Indice, sub.
176. In Catenis ineditis ad *Acta* & ad Epistolam *Jacobi* & primam *Petri* ac *Johannis* Cyrilli Alex. symbola leguntur. Vide *Claril. Montfauconi* Bibl. Coislinianam p. 263.
177. Κυρίλλος ἐπὶ τὰς δοκρυμένους λέξεις τῆς ἀγίας γραφῆς. MS. in variis Bibliothecis, cui subjungitur ἐρμηνεία ὀνομάτων τῶν λέξεων ὁμωνύμων τῶν ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ. Vide si placet *supra*, lib. 4. cap. 35.
178. Glossarium Graecum sub Cyrilli Alex. nomine in MS. quod incipit: ἀσπας, ἐβλαψας. ἀσπάρμη, ἐβλαβη. ἀσπύς, ἡσπύς. ἡμαρτεν, ἐφθόνησεν, ἀαπῆς, ἀπροσπελάστους.

XI. Scripta Cyrilli deperdita.

179. *Antiphrasis* adversus *Andream* Samosatenum, qui adversus XII. capitula scripserat. Meminit Cyrillus ipse Epistola ad Eulogium, p. 114. Κυρίλλος ἐν αὐτῇ ἀντιφράσει. laudat Ephraimus apud Photium Cod. 229. p. 414.
180. *De Synagoga defectu liber.* Gennadius cap. 57. de scriptoribus Eccles.
181. *Contra Messalianos.* Tillemont. T. XIV. p. 645. 669.
182. *Liber Acta Synodi contra Nestorium ejusque affectas complicitates,* quem una cum libro contra Nestorii blasphemias scripto misisse se ad Prapositum testatur Cyrillus Epistola ad Eulogium pap. 114. *Confer*

- Confer Garnerium T. II. ad Martium Mercatorem p. 345. & Tillemontium T. XIV. p. 405. seq.
83. In *Psalmum VIII.* S. Ephraim apud Photium Cod. 229. p. 420. edit. prima.
84. *Commencium Evangelii in Mattheum libro secundo*, laudat Facundus XI. 7. *Tomum undecimum & duodecesimum Acta synodi V E* Constantinopolitanae Actione 10. & secunda Nicanae. Frequentissimae Cyrilli symbolae in Catenis ad Mattheum. Citatur & a Leontio Byz. contra Eutychem, & βελίον πρῶτον ab Ephraimo apud Photium p. 429. Cod. 229. Alius locus p. 432.
85. In *Lucam*, saepe citatur in Catena Graecorum Patrum Cordesiana & Catena aurea Thomae Aquinatis.
86. In *Epistolam ad Hebraeos liber 2.* citatur a Facundo XI. 7. Theodoro dialogo. & Theodoro in libro *ὡς ὁ Παῖς ἀνέγειρεν*. Meminit & interpretationis Cyrilli in Epistolam ad Hebraeos, Ephraim Antiochenus apud Photium Cod. 229. Alexander Hierapolitanus Epistola ad Acacium Beirhoeensem in Baluzii nova collecti Concilior. p. 762. & quaedam ex illa avertit auctor Synodici contra Tragediam Irenaei cap. 218. id. p. 528. quemadmodum & plura Leontius Byz. contra Eutychem.
87. *Libri tres adversus Diadocum Tarfensem & Theodorum Mophesternum* * quasi Nestoriani dogmatis auctores & alius de incarnatione liber (diversus ab eo quem supra num. VII. notavi) in quibus continentur antiquorum Patrum incorrupta testimonia, id est Felicii Papa Romani, Dionysii Corinthiorum Episcopi & Gregorii mirabilis. *Θεοφύλακτος* cognominati. Liberatus in breviario c. 10. Meminit & Leontius Byz. de sectis, *περὶ τῆς ἡμέρας* l. IV. pag. 448. seq. & VIII. p. 530. seq. ubi arguit Diadocum Cyrilli successorem quendam illis miserere ausum. *ὁ δὲ Διάδοχος διὰ τοῦτο γινώσκων τὰ μακάριον ἔργα καὶ τοῦτον τὸ αὐτὸ συγγράμμα, ὥτως ἐκ αὐτοῦ ἐκινετο ἡ δυνάμις ὡς ἐβλεπετο*. Confer Collationem Catholicorum cum Severianis, *ὑπὸ Ἀρεφῆ* habitam: Constantinopoli A. 40. C. 532. Tom. II. Bini p. 192. Citat & Facundus III. 3. & VIII. 6. & quinta Synodus Actione V. Tom. II. Bini parte 2. p. 55. seq. ubi plura fragmenta & p. 72. ubi & Theodori Theodorum adversus

Eodem Liberato teste, quidam Catholicae notitiae defensores Aephalis responsuri negarunt libros illos esse Cyrilli.

- adversus Cyrillum defendentis mentio & pag. 73. ubi quædam ex secundo libro Cyrilli de eo quod unus est Christus, contra Theodorum. Et ex libro primo p. 74. seq. Confer Tillemont. T. XIV. p. 793. & 643. seq. ubi etiam de Theoderiti opere similiter perdit, in quo Cyrilli objectionibus respondit, apud mercurium Leontium p. 532.
188. *Contra Synesium* sive Apollinaritas, laudatur ab Ephraïmo Antiocheno apud Photium Cod. 229. p. 416. edit. primæ.
189. *in pñ. & λέγει λόγος*. Id. p. 432.
190. *Ad Theodorum Imp. contra Pelagianas*. Photius Cod. 54.
191. Epistole variae, ut Epistola ad Acacium Scythopoles Episcopum, quam citat Ephraïm apud Photium Cod. 229. p. 416.
192. Idem pag. 410. laudat Cyrilli *πρὸς ἀντιόχειον λόγον & λέγει πρὸς ἄλλους λόγους* ut pag. 429. 430. *ὅς ἐστιν ὁ αὐτὸς ὁ πῶς τῶν πῶτος*. p. 413. Incertum an quod Gennadio commemoratur *de fide adversus hereticos*.
- Timotheum Melitensem: *πρὸς τὸν βασιλέα μάρτυρα τῶν ἁγίων* & *πρὸς τὸν βασιλέα μάρτυρα τῶν ἁγίων*, multa. De Cyrilli scripta antequam vulgarentur dogmatibus adulterinis adpersis depravasse, et communi fama narrat Theophanes p. 93. & Nicephorus XV. 16. Idem Nicephorus negat esse verum, quod nonnulli scripta libros quosdam Chrysostomi a Cyrillo abditos fuisse. XIV. 31.

XII. Index eorum ad quos vel contra quos scripsit Cyrillus.

Numeri majores, scripta Cyrilli supra recensita, minorum dicem Epistolarum & scriptorum minorum Alphabeticum respiciunt.

Acacius Episcopus 99.	Melitanus Anastasius presb. 104.
113. Episcopus Bershoen.	Anthropomorphitis 102.
117. Episcopus Bershoen.	Apollinaris 100.
Egypti Monachi 9.	Atticus Constantinopol. 98.
Alexander presb. 104.	Aurelius (Augustinus) 88.
Alexandrinus Clerus populusque 14. 17. 89. 112.	Celestinus Episcopus Rom. 19.

Calosyrus Episcopus Arsenoites
XXII. & 8.

Canonica Epistola 21.

Charmosynus presbyter. 75.

Comarius Episcopus 81.

Constantinopolitani clerici 3.

Clerus populusque 32. 69. Monachi 92.

Dalmatius Archimandrita 81.

Daniel Episcopus Damensis in Ægypto, 77.

Domnus Episcopus Antiochenus 86.

Donatus Nicopolis Episc. 11.

Eulogius presbyter Alexandrinus 30. 81.

Evoptius 24.

Eennadius presbyter & Archimandrita 102.

Ermias VII.

Eannes Antiochenus 15. 34. 67. 91.

Eannes presbyter. 104.

Julianus Imp. XXI.

Juvenalis Episcopus Hieros. 41.

Kampo presbyter. 114.

Leontius Diaconus 75.

Libyæ & Pentapoleos Episcopi 73.

Martinianus presb. 104.

Maximianus Archi - Episcopus Constantinopol. 66. 80.

Maximus Diaconus 104. Antiochenus 22.

Memnon Ephesi Episc. 33.

Monachi patres 61. 104.

Nemetius VI. VII.

Nestorius XVI. seq. & 2. 47. 103.

106. Tres Cyrilli ad Nestorium

Epistolas, quarum tertia XII. ca-

pitula subjunxerit, memorat

Leontius Byz. de sectis pag.

452.

Nestorii *ζηλωτής* 53. 27.

Optimus Episc. 44.

Orientales Episcopi XVIII.

Palladius I.

Paregorius presbyter. 104.

Paulus Emesenus 34. 64.

Posidonius 39.

Rotamon Episcopus 77. 81.

Proclus Constantinopol. 51.

de Rhodo scripta Epistola 14. 112.

Succensus Diosafareæ Episc. 23.

25.

Theodorus Mopsuestenus 51.

Theodoritus. XIX.

Theodosius junior, Imp. XIV. XX.

& 4. 37.

Theodosii Uxor & Sorores XV.

Theognostus presbyter. 75.

Theopemptus Episcopus Caba-

senlis, in Ægypto 77.

Tiberius Diaconus XXII.

Timotheus presbyter. 81.

Valerianus Episcopus 5.

- Calosyrus Episcopus Arsenoites XXII. & 8.
Canonica Epistola 21.
 Chamosyrus presbyter. 75.
 Comarius Episcopus 81.
 Constantinopolitani clerici 3.
 Clerus populusque 32. 69. Monachi 92.
 Dalmatius Archimandrita 81.
 Daniel Episcopus Damensis in Ægypto, 77.
 Dominus Episcopus Antiochenus 86.
 Donatus Nicopolis Episc. 11.
 Eulogius presbyter Alexandrinus 30. 81.
 Egyptius 24.
 Gennadius presbyter & Archimandrita 102.
 Hermias VII.
 Joannes Antiochenus 15. 34. 67. 91.
 Joannes presbyter. 104.
 Julianus Imp. XXI.
 Juvenalis Episcopus Hieros. 41.
 Lampo presbyter. 114.
 Leontius Diaconus 75.
 Libya & Pentapoleos Episcopi 73.
 Martinianus presb. 104.
 Maximianus Archi - Episcopus Constantinopol. 66. 80.
 Maximus Diaconus 104. Antiochenus 22.
 Memnon Ephesi Episc. 33.
 Monachi patres 61. 104.
 Nemesius VI. VII.
 Nestorius XVI. seq. & 2. 47. 103. 106. Tres Cyrilli ad Nestorium Epistolas, quarum tertia XII. capitula subjunxerit, memorat Leontius Byz. de sectis pag. 452.
 Nestorii *ἑλκωτής* 53. 27.
 Optimus Episc. 44.
 Orientales Episcopi XVIII.
 Palladius I.
 Paregorius presbyter. 104.
 Paulus Emesenus 34. 64.
 Posidonius 39.
 Rotamon Episcopus 77. 81.
 Proclus Constantinopol. 51.
de Rhodo scripta Epistola 14. 112.
 Succensus Diocæsareæ Episc. 23. 25.
 Theodorus Mopsuestenus 51.
 Theodoritus. XIX.
 Theodosius junior, Imp. XIV. XX. & 4. 37.
 Theodosii Uxor & Sorores XV.
 Theognostus presbyter. 75.
 Theopemptus Episcopus Caba-sensis, in Ægypto 77.
 Tiberius Diaconus XXII.
 Timotheus presbyter. 81.
 Valerianus Episcopus 5.

- adversus Cyrillum defendentis mentio & pag. 73. ubi quedam ex secundo libro Cyrilli de eo quod unus est Christus, contra Theodorum. Et ex libro primo p. 74. seq. Confer Tillemont. T. XIV. p. 793. & 643. seq. ubi etiam de Theodori opere similiter per dicto, in quo Cyrilli objectionibus respondit, casus memoriam Leonius. p. 532.
188. *Contra Synesios* sive Apollinaristas, laudatur ab Ephraimo Antiocheno apud Photium Cod. 229. p. 416. edit. prima.
189. *ἡν ὁ πρὸς Ἀγρίου λόγος*. Id. p. 432.
190. *Ad Theodorum Imp. contra Pelagianos*. Photius Cod. 54.
191. Epistole variae, ut Epistola ad Acacium Scythopoleos Episcopum, quam citat Ephraim apud Photium Cod. 229. p. 416.
192. Idem pag. 420. laudat Cyrilli *πρὸς ἀντιοχείου λόγος* & *λόγος πρὸς πλάτωνα*. *Λόγος πρὸς πλάτωνα* ut pag. 429. 430. *ὁς ἀπὸ τῆς ἀφ᾽ ἡμῶν πρὸς πλάτωνα*. p. 413. Incertum an quod Gennadio cap. 57 memoratur *ἡν ὁ πρὸς Ἀδύωνος λόγος*.
- Timotheus, *ἐκ τῆς πρὸς τὸν βασιλέα ἐπιστολῆς* & *πρὸς τὸν βασιλέα ἐπιστολῆς* multa. De Cyrilli scripta antequam vulgarentur dogmatibus adulterinis ad peris depravasse, ex communi fama narrat Theophanes p. 95. & Nicephorus XV. 16. Hist. Idem Nicephorus negat esse verum, quod nonnulli spargunt, libros quosdam Chrysostomi a Cyrillo abditos fuisse. XIV. 28.

XII. Index eorum ad quos vel contra quos scripsit Cyrillus.

Numeri majores, scripta Cyrilli supra recensita, minores indicem Epistolarum & scriptorum minorum Alphabeticum respiciunt.

Agacius Episcopus 99.	Melitanus Anathema presb. 104.
Agacius Episcopus 103.	Bartholomaeus Anthropolophis XXII.
Egypti Monachi 9.	Apollinaris 10.
Alexander presb. 104.	Atticus Constantinopol. 98.
Alexandrinus Clerus populusque 14. 17. 89. 112.	Aurelius (Augustinus) 88.
	Caelestinus Episcopus Rom. 19.
	Calo-

- Calosyrus Episcopus Arsenoites XXII. & 8.
Canonica Epistola 21.
 Charmosyrus presbyter. 75.
 Comarius Episcopus 81.
 Constantinopolitani clerici 3.
 Clerus populusque 32. 69. Monachi 92.
 Dalmatius Archimandrita 81.
 Daniel Episcopus Damensis in Ægypto, 77.
 Dominus Episcopus Antiochenus 86.
 Donatus Nicopolis Episc. 11.
 Eulogius presbyter Alexandrinus 30. 81.
 Egyptius 24.
 Gennadius presbyter & Archimandrita 102.
 Hermias VII.
 Joannes Antiochenus 15. 34. 67. 91.
 Joannes presbyter. 104.
 Julianus Imp. XXI.
 Juvenalis Episcopus Hieros. 41.
 Lampo presbyter. 114.
 Leontius Diaconus 75.
 Libyæ & Pentapoleos Episcopi 73.
 Martinianus presb. 104.
 Maximianus Archi - Episcopus Constantinopol. 66. 80.
 Maximus Diaconus 104. Antiochenus 22.
 Memnon Ephesi Episc. 33.
 Monachi patres 61. 104.
 Nemesius VI. VII.
 Nestorius XVI. seq. & 2. 47. 103. 106. Tres Cyrilli ad Nestorium Epistolas, quarum tertia XII. capitula subjunxerit, memorat Leontius Byz. de sectis pag. 452.
 Nestorii *ἑλωτής* 53. 27.
 Optimus Episc. 44.
 Orientales Episcopi XVIII.
 Palladius I.
 Paregorius presbyter. 104.
 Paulus Emesenus 34. 64.
 Posidonius 39.
 Rotamon Episcopus 77. 81.
 Proclus Constantinopol. 51.
è Rhodo scripta Epistola 14. 112.
 Succensus Diocæsareæ Episc. 23. 25.
 Theodorus Mopsuestenus 51.
 Theodoritus. XIX.
 Theodosius junior, Imp. XIV. XX. & 4. 37.
 Theodosii Uxor & Sorores XV.
 Theognostus presbyter. 75.
 Theopemptus Episcopus Caba-sensis, in Ægypto 77.
 Tiberius Diaconus XXII.
 Timotheus presbyter. 81.
 Valerianus Episcopus 5.

XIII. Index Chronologicus Episcoporum Archi-Episcoporum & Patriarcharum Alexandrinorum.

1	Marcus Evangelista	usque ad A. C. 65
2	Anianus (Arabibus <i>Hananias</i>)	87
3	Abilius (Coptitis <i>μιλῶν</i> , Arabibus <i>Melianus</i>)	99
4	Cerdo (Arabibus <i>Kerdanous</i>)	110
5	Primus (Orientalibus <i>Abrimius</i>)	122
6	Iustus	130
7	Eumenius	143
8	Marcianus (al. <i>Marcus</i>)	153
9	Celadion (al. <i>καλασδιανός</i> vel <i>κλαυδιανός</i>)	167
10	Agrippinus	179
11	Julianus (male al. <i>Lulianus</i>)	189
12	Demetrius	231
13	Heraclas (al. <i>Hieroclas</i>)	247
14	Dionysius ex Sabaismo conversus	264
15	Maximus	281
16	Theonas	300
17	Petrus qui Martyrium obiit	311
<i>Sedes vacat per anni spatium *</i>		
18	Achillas (Arabibus <i>Archillas</i> vel <i>Archelams</i>) tantum per quinque menses	312
19	Alexander, Achillæ frater	326
20	Athanasius Ariani Adversarius.	373
<i>Georgius Tarbasthenites, Arianus. vide Nyssen, lib. 1. contra Eunomium Tom. II. pag. 294</i>		
21	Petrus II.	380
<i>Lucius Arianus, ejus loco intrusus.</i>		
22	Timotheus	385
23	Theophilus	412
24	Cyrillus I.	444
25	Dioscorus	458
25 b.	<i>Proterius</i> quem loco Dioscori depositi A. 451. in Concilio Chalcidonensi electum pro legitimo Patriarcha non habent Jacobitæ	458
26	Ti-	26 Ti-
* Gelasius II. 1. de Actis Concilii Nicæni.		

26 Timotheus Aelurus,	usque ad A. C. 472
27 Petrus, III. Moggus	490
28 Athanasius II.	497
29 Johannes Mela,	507
30 Johannes II. ὁ κλητός sive inclusus	516
31 Dioscorus junior	518
32 Timotheus III.	535
33 Theodosius	567
34 Petrus	569
35 Damianus	593
36 Anastasius	614
37 Andronicus	622
38 Benjamin	659
39 Agatho	677
40 Johannes III. Semnudaus	686
41 Isaac	688
42 Simon Syrus	700
<i>Vacatio per triennium.</i>	
43 Alexander II.	724
44 Cosmas	727
45 Theodorus	737
45 b. Cosmas Melchitarum Patriarcha, quem non agnoscunt Jacobitæ	ab A. C. 730. ad 742
46 Chail sive Michael	766
47 Mennas sive Minas Monachus S. Macarii	774
48 Joannes IV.	798
49 Marcus	819
50 Jacobus	836
51 Simon tantum per menses quinque & dies sexdecim	837
51 b. Sophronius Melchitarum Patriarcha ab A. C. 844. per annos 13.	857
52 Yusuf sive Josephus	850
53 Chail sive Michael	858
54 Cosmas II. Semnudenfis	859
55 Sarutius (al. Σαρότις sive Chemida)	881
56 Chail S. Michael III.	899
<i>Vacas seules aliquot annis.</i>	
7 Gabriel	923
	57 b.

57 b. <i>Christodulus</i>	Melchitarum Patriarcha	ab A. 906 usque ad 912
58 Cosmas III.		913
58 b. <i>Eutychius</i>	Melchitarum Patriarcha	ab A. 932. ad 940
59 Macarius		931
60 Theophanius		938
61 Minas sive Mennas		976
62 Ephræm Syrus filius Zaraa		980
63 Philotheus (al. <i>Theophilus</i> , in latina Elmacini versione male <i>Philonus</i>)		1002
64 Zacharias		1032
65 Sanutius		1047
66 Christodulus		1078
67 Cyrillus II.		1092
68 Michaël IV.		1102
69 Macarius II.		1119
70 Gabriel fil. Tarik		1145
71 Michaël V.		1146
<i>Sophronii</i> Patriarcha Alex. meminit. Jo. Cinnamus Lib. V. p. 228. res Anni 1160. referens.		
72 Johannes V.		1167
73 Marcus filius Zaraa		1189
74 Joannes filius Abugaleb		1186
<i>Vacatio sedis per annos XX.</i>		
75 Cyrillus III. filius Laklaki	ab	A. 1235. ad 1243
76 Athanasius		1261
77 Johannes Abufahi, irrita facta Gabrielis electione		1265
78 Gabriel		1271
78 b. Joannes iterum		1291
79 Theodosius, filius Zabel		1300
80 Joannes ex Moniet. Koufis		1313
81 Joannes		1326
82 Benjamin ex Democrad		1334
83 Petrus		1343
84 Marcus ex Kelioul		1363
85 Joannes Damasco Oriundus	ab A. 1365.	
86 Gabriel Archimandrita Monasterii Moharrak		
87 Matthias		

- 88 Gabriel auctor ritualis libri Coptorum, confirmati A. C. 1427.
 89 Joannes
 90 Matthæus ex Sahid, sive Thebaida.
 91 Gabriel Archimandrita Monasterii occidentalis (S. Antonii)
 92 Michael Semelouti.
 93 Joannes sive Yunes Nekaddi.
 94 Johannes Misrà seu Kahira veterè oriundus.
 95 Gabriel Monschari, ad quem legatus a Pio IV. Christophorus Rodericus S. I.
 96 Joannes Monfalutensis, ad quem scripsit Papa Gregorius XIII.
 97 Gabriel qui scripsit ad Urbanum VIII.
 97 b. *Meletius* Græcus
 98 Marcus ex Biad ab A. 1602, ad 1610
 99 Joannes Melawani
 100 Joannes ex Touk 1645
 101 Marcus ex Mahjour ab Ao. 1645, ad 1660
 102 Matthæus (pro quo Wansleb, perpèram *Barannus*) ab Anno 1662, adhuc erat 1673
 103 Joannes Toukhi fuit adhuc 1703
 104 Samuel, cujus Epistola ad Reginam Angliæ Annam data Ao. 1712, legitur Anglice versa in V. C. Michaelis de la Roche Diario literario Londinensi, cujus titulus *Memoirs of Literature* T. 3. p. 273.

**

**

**

A tempore Dioscori, præsertim post captam a Muhamedanis Ægyptum, duo semper Patriarchæ, unus Græcus Melchita alter Coptita sive Jacobita.

Sed in hoc Catalogo fere Jacobitæ sive Coptitæ modo Patriarchæ recensentur, quemadmodum & in illis Patriarcharum Alexandrinorum elenchis & notitiis quæ hætenus vulgatæ sunt a *Joh. Michael* Wanslebio ad calcem libri de Ecclesia Alexandrina, Paris. 1677. in 12. ab *Ottone Dappero* in descriptione Africae p. 87. a *Lud. Moreri* in Lexico Tom. I. voce *Alexandrie*, ab *Eduardo Pocockio* in Indice ad Euthymii Annales, ab *Arhanasio Kircher* in prodromo Copto & post Leicon Copticum p. 518. seq. ab *Abrahamo Ecchelleis* in Chronico Orientali (usque ad A. C. 1250.) Paris. 1680. fol. maxime vero a *Joh. Barist* a *Sollerio*, S. I. in Actis Storum Junii Tomo V. Antwerp. 1708. fol. &

Ff ff 2

de-

denique ab *Eusebio Remondeto* V. C. in *Historia Patriarcharum Alexandrinorum*, Paris. 1713. in 4. De antiquioribus vide *Caroli a Ste. Paulo* Geographiam sacram p. 275. seq. & *Ioach. Gomerarium* ad *Nicophori* Constantinopol. Chronographiam p. 141. seq. *Henr. Dodwellum* c. 6. diff. de successione Pontificum p. 53. sq. 77. seq. *Dav. Blondellum* pref. de Episcopis & presbyteris p. 20. *Dionys. Petavium* Tom. IV. dogm. Theol. parte 2. p. 714. seq. &c.

Index Episcoporum, Archi-Ep. & Patriarcharum Alexandrinorum, Alphabeticus.

Abilius 3.	Cosmas III. 58.
Abrimius 5.	Cyrillus 24.
Achilles 18.	Cyrillus II. 67.
Agatho 39.	Cyrillus III. filius Iuliani 77.
Agrippinus 10.	Damianus 36.
Alexander 19.	Demetrius 12.
Alexander II. 43.	Dionysius 14.
Anastasius 36.	Dioscorus 24.
Anianus. 2.	Dioscorus junior 31.
Andronicus 37.	Ephraim, filius Iuliani 77.
Archillas sive Archelaus 18.	Eumenius 7.
Athanasius 20.	Eutychius 53. b.
Athanasius II. 28.	Gabriel 57.
Athanasius III. 76.	Gabriel II. filius Tarsici 79.
Benjamin 38.	Gabriel III. 78.
Benjamin II. ex Democrad. 82.	Gabriel IV. archiepiscopus 88.
Celadion, sive Celasidius 9.	Gabriel V. Archimandrita 92.
Cerdo 4.	Gabriel VI. Monachus 95.
Chail 46.	Gabriel VII. 97.
Chail II. 53.	Hananias 2.
Chail III. 56.	Heraclas sive Hieroclas 13.
Chemida 55.	Jacobus 50.
Christodulus 57. b.	Joannes Mela 22.
Christodulus II. 66.	Joannes II. inclitus 30.
Claudianus 4.	Joannes III. Semundus 40.
Cosmas 46.	
Cosmas II. Semundus 54.	

Joannes

Joannes IV. 48.
 Joannes V. 72.
 Joannes VI. filius Abugaleb 74.
 Joannes VI. Abufahi 77. & 28. b.
 Joannes VII. ex Moniet Koufis 80.
 Joannes VIII. 81.
 Joannes IX. Damascenus 85.
 Joannes X. 89.
 Joannes XI. five Yunes Nekad-
 di. 93.
 Joannes XII. ex Misra five Kahi-
 ra vetere 94.
 Joannes XIII. Monfalutensis 96.
 Joannes XIV. Melawari 99.
 Joannes XV. ex Toukhi 100.
 Joannes XVI. ex Toukhi 103.
 Iosephus 52.
 Isaac 41.
 Julianus 11.
 Justus 6.
 Kerdanous 4.
 Lucius Arianus, post 27.
 Lulianus 11.
 Macarius 59.
 Macarius II. 69.
 Marcianus 8.
 Marcus Evangelista 1.
 Marcus II. 8.
 Marcus III. 49.
 Marcus IV. ex Kelioub. 84.
 Marcus V. ex Biad. 98.
 Marcus VI. ex Mahjour 101.
 Matthæus 87.
 Matthæus II. ex Sahid five The-
 baide 90.
 Matthæus III. 102.
 Maximus 15.
 Meletius 97. b.

Melianus 3.
 Mennas five Minnas 47.
 Mennas five Minnas II. 61.
 Michaël 46.
 Michaël II. 53.
 Michaël III. 56.
 Michaël IV. 68.
 Michaël V. 71.
 Michaël VI. Semelouti 92.
 Petrus, Martyr 17.
 Petrus II. 21.
 Petrus III Moggus 27.
 Petrus IV. 34.
 Petrus V. 83.
 Philotheus 63. (al. Philopontus,
 male)
 Primus 5.
 Proterius 25.
 Samuel 104.
 Sanutius 55.
 Sanutius II. 65.
 Senodius 55..
 Simon Syrus 42.
 Simon II. 51.
 Sophronius 51. b.
 Sophronius II. post 71.
 Theodosius 37.
 Theodosius II. filius Zuabel 79..
 Thomas 16.
 Theophanius 60.
 Theophilus 23.
 Theophilus II. 63.
 Timotheus 22.
 Timotheus Aelurus 26.
 Timotheus III. 32.
 Yufab, five Iosephus 52..
 Yunes, vide Joannes.
 Zacharias 64.

CAP.

CAPUT XXVIII.

De PROCLO Constantinopolitano, ASTERIO Amaseno & Joanne CLIMACO.

Procli Constantinopol. etas & vita. 1. Scriptorum editiones. 2. De Homiliis quæ exstant circiter viginti. 3. De traditione Divina Liturgia. 4. De Fide, Epistola. 5. Alia Epistola. 6. Scripta dispersa. 7. Asterius Amasenus. 8. Homilia ejus editæ. 9. Scripta dispersa. 10. Alia Asterii amplius viginti. 11. Ioannes Climacus. 12. Ejus scala paradisi, ac de veteribus scriptoribus qui eam illustrant. 13. Epistola ad Pastorem. 14. Editiones & versiones. 14.

I.

PROCLUS S. Chrysostomi, qui A. C. 407. obiit, amantensis, postea notarius fuit Attici, post Arsacium Chrysostomi successorem Archi-Episcopi Constantinopol. A. 413. defuncti, qui ex Lectore eum Diaconum ac deinde presbyterum ordinavit. A Sisinnio Attici successore postea designatus A. 426. Episcopus Cyzici, munus illud non obtinuit, Dalmatio a Cyzicenis: ei prælato licet in inscriptione homiliæ primæ Proclus Episcopus Cyzicenus appellatur. Constantinopoli inde commoratus, sacris Concionibus relictæ doctrinæ & eloquentiæ præclaram tulit laudem, ac post depositum in Concilio Ephesino Nestorium, Sisinnii successorem, Archiepiscopus A. 431. desideratus a populo, sed A. 434. demum successor Maximiano post Nestorium suscepto, & prid. 15. April defuncto, datus a Theodosio juniore, & Archi-Episcopus Constantinopolitanus constitutus est, arduamque illam dignitatem cum laude industriæ ac probitatis gessit usque ad A. 446. Memoriam ejus celebrant Græci & Latina Ecclesia 24. Octobr. De illo videndi e veteribus Socrates VII. 28. & 40. seq. Tripartita XII. 3. & 11. seq. Nicephorus XIV. 29. & 37. seq. Georgius Alexandrinus & Simeon Metaphrastes in S. Chrysostomi vita, Theophanes p. 75, Facundus &c. E recentioribus Vercellensis

centius Riccardus in Vita Procli, quam ab eo acceptam * Bzovius epitomæ Annalium Baronianor. ad A. C. 446. inseruit, & Riccardus ipse Procli opusculis a se collectis præfixit: Tillemontius T. XIV. memor. Hist. Eccles. p. 704 -- 719. & 571. sq. Memorix litterariæ Tre-voltinæ A. 1710, p. 579. seq. & Jo. Garnerius ad Marium Mercato-rem Tom. II. p. 25. Dictio ejus Græcis auribus talis ferme qualis est Latinis Petri Chrysologi, Combesisio judice: sed ut Eliæ du Pin no-tatum, antithetis & acuminibus crebrioribus vim & robur orationis subinde frangit.

II. Ex scriptis Procli, quæ potuit reperire, Græce ac Latine edidit *Geverh. Elmenhorstius* Lugd. Batav. 1617. in 8. longe plura *Vin-centius Riccardus*, Clericus Regularis Theatinus, cum nova versione & copiosis animadversionibus, Rom. 1630. in 4. Ab eo tempore Ho-milias Procli ad MSS. Codices recensuit & nova sive recognita ver-sione donavit brevibusque notis illustravit *Franciscus Combesisius* in au-ctario novo Bibl. Patrum T. I. Paris. 1648. fol. Latine etiam Procli scripta exstant in Bibl. Patrum edit. Lugd. T. VI. p. 589. Pleræque itidem illius Homiliæ leguntur Latine in Bibliotheca Combesisii Con-cionatoria. Nonnulla quoque in supplemento Bibl. Patrum Mo-relliano T. I. p. 645. seq.

III. *Exstant e Procli Constantinopol. scriptis:*

1. *Εὐχώμιον εἰς τὴν παναγίαν Θεοτόκον Μαρίαν.* *Laudatio in Sanctiss. DEI genitricem Mariam.* Nestorii hæresin clarissime re-fellens, dicta Constantinopoli a Proclo adhuc Cyzici E-piscopo † circa A. C. 429. cum Nestorius Ecclesiæ Con-stantinopolitanæ præset. Incipit: *παρθενικὴ πανήγυρις σήμε-ρον τὴν γλῶτταν ἡμῶν.* Hæc cum versione ** *Theodori Peltani*, S. I. sæpius prodiit sub initium Actorum Concilii primi Ephesini, Romæ, Coloniae & Parisiis editorum: Cum eadem versio-ne *Geverhardus Elmenhorstius* inter Procli opuscula p. 51. edidit, & *Vincentius Riccardus* p. 1. qui præterea aliam interpretationem *Diomyssii*, ut opinatur, *Exigui*, e MS. Vaticano vulgavit p. 673. aliam

Gg gg

* Vide Allatii apes Urbanas p. 253.

† Adde Tillemontium T. 14. memor. Hist. Eccles. p. 315. seq. 706. & 750. seq.

** Hæc primum lucem vidit in Actis Synodi Ephesinæ, Peltano interprete editis Latine Ingolstadt. 1576. Deinde Heidelberg 1579. 8. inter septemdecim homilias Græcorum Patrum in præcipua Christi Salvatoris festa a Peltano editas. Et in lati-na Actorum Synodi Ephesinæ editione, apud Commelin. 1604. fol. p. 394. Nam Græce exstat in actis ejusdem Concilii a Commelino editis 1591. fol. p. 249.

aliam item p. 668. Denique ex Mazarini Codice castigatam ac suppletam cum nova versione *Franciscus Combefsius* auctarii Novi Tom. I. p. 301. Cum veteri illa versione, quam *Marii Mercatoris* esse putat, exhibet Jo. Garnerius T. II. operum Mercatoris p. 19. præmissam extemporalis Nestorii homilia qua Proclo videtur respondere. Confer eundem p. 165.

2. Εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν ἡ Κυρία ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τὰς ἐπαγγελίας. *de incarnatione Domini nostri Jesu Christi, & de infusoria.* * Incipit: Καλὴ μὲν ἡ τῶν ψαλμῶν λύρα. Arium, Eunomium, Macedonium & Nestorium πτερόπτερον ἔστι διαβόλε ἀέρα quadratum *Diaboli currum* appellat p. 316. edit. Combefisii. Hanc primus non modo cum sua sed & p. 677. ex alia incerti verborum vulgavit Riccardus, quam depromisit e Bibl. Vaticana.
3. Εἰς τὰ γενέθλια, sive εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. *In Natalem Domini nostri Jesu Christi.* Incipit: Πολλὰ καὶ θαύματα πανηγύρεις. In hac homilia quam primus edidit Riccardus, dies festos qui illa ætate inter Christianos celebrabantur, commemorat his verbis:

Αἱ δὲ τῶν Χριστιανῶν πανηγύρεις
 δόξαι καὶ ἐξοχαίδοι, καὶ ὅτως πηγαὶ
 καὶ θησαυροὶ σωτηρίας. ἡ μὲν γὰρ πρώτη
 ἡμῶν πανήγυρις, Θεὸς πρὸς ἀνθρώ-
 πους ὑποδημίαν κηρύσσει. ἡ δὲ μετ'
 ἐκείνην, ὑδάτων ἀγιασμόν, καὶ βα-
 πτισμόν ἐκὼν ἐκφράζει μύτην. ἡ
 τρίτη, κατὰ δύσιν θανάτου, καὶ σαυρῶν
 τρέψαν, καὶ ἀναστάσεως δῶρον, καὶ
 πατέρων ἐλευθεροποιῶν ἐπαγγέλλε-
 ται. ἡ τετάρτη, τῇ ἡμετέρας ἀπαρχῆς
 τὴν εἰς ἕραν ἀνοδὸν, καὶ τὴν ἐκ δε-
 ξιῶν κέρας καθέδραν. ἡ πέμπτη,
 Πνεύματος ἁγίου καθόδον, καὶ μυ-
 ρίων χαρισμάτων ὀμβρὸς σαλπύ-

At Christianorum solemnia di-
 vina sunt & admirabilia, vereque
 fontes ac thesauri salutis. Nam pri-
 ma nostra celebritas, Dei ad homi-
 nes adventum prædicat. Quæ vero
 hanc sequitur, aquarum sanctifi-
 cationem, ac baptismatis fontem
 graphice exprimit. Tertia, mor-
 tis interitum, ac trophæum crucis
 resurrectionisque donum, ac quo
 patribus parta est libertas, læto
 faustoque nuntio indicat. Quarta
 primitiarum nostrarum in celos
 ascensum, earumque a dextris con-
 fessum clamat. Quinta, Spiritus
 sancti descensum, ac sexcentos
 tiarum imbres ceu tubæ præcon-

* Septem infusoria in septem lampades Zachar. IV. 2. interpretatur septem decas
 xitus 3.

ζει. αὐτῇ ὡς αἱ ἑορταὶ αὖ ἐποίησεν ὁ alte intonat. Hæc solemnna sunt
 Κύριε, ἀγαλλασσώμεθα καὶ ἐ- quæ fecit Dominus, exultemus, &
 φροσώμεθα ἐν αὐταῖς. lætemur in eis.

4. In eundem Natalem CHRISTI. Incipit: λαμπρὰ καὶ παρὰδοξο.

Hanc primus sed Græce tantum & minus emendatam vulgaverat Elmenhorstius p. 248. e Codice Bibl. Palatinæ, additis Meursii castigationibus. At Riccardus ex aliis tribus Romanis emendavit. In Actis Concilii Ephesini T. I. edit. Binianæ parte 2. p. 381. legitur homilia similis & iisdem incipiens verbis sub nomine Theodori Ancyranæ. Procli Constantinopol. λόγον εἰς τὸ γενέθλιον laudat Ephraïmus apud Photium Cod. 229. p. 423. Idem p. 435. citat & Proclum ἐν Πελχεριανῶν (homiliis præsentē Pulcheria dictis) καὶ τὸ γενέθλιον.

5. Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν παρθένον καὶ Θεοτόκον Μαρίαν. Laudatio in S. Virginem ac Dei genitricem Mariam. Incipit: Πᾶσι μὲν αἱ μαρτυρίαι * πανηγύρεις. Hanc inter Chrysostomi ἀμφιβαλλομένης. Græce ediderat Savilius T. V. p. 887. Sed Proclo recte vindicat Riccardus testimonio Codicis Vaticani, cui auctoritas Jo. Damasceni, Epistola de trisagio suffragatur.

6. Aliud paullo uberius S. Virginis Encomium. Incipit: κλέψιταις πό-
 νης τῶ ἐμπόρων. Primus publicavit Riccardus e Codice Vaticano. Combefisius collato altero Regis Christianissimi multa emendavit.

7. Εἰς τὰ ἁγία Θεοφάνια. In sancta Theophania. Incipit: Χρὺς τῷ κόσμῳ ἐπεφάνη. A Natali Christi tanquam προλαβὼν sive præcedente festum Theophaniorum diserte distinguit sub init. Hanc homiliam primus vulgavit Riccardus.

8. Εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου. In transfigurationem Domini. Incipit: δέυτε φίλοι, καὶ σήμερον. Hanc primus Græce inter dubias Chrysostomi edidit Savilius T. VII. p. 332. Deinde e Codice Bibl. Palatinæ a Grutero acceptam Elmenhorstius cum sua versione p. 81.

9. Εἰς τὰ βῆτα. In ramos palmarum. Incipit: ἀγαθαῖοι οἱ παρὼν, ὦ φίλοι, καιρός. Primus edidit Riccardus e Codice Bibl. Cryptæ ferratæ, quæ illas quoque quas secundo & tertio loco memoravi,

Gg gg 2

* alii Codd. μαρτυρίαι καὶ πανηγύρεις

moravi, illi suppeditavit. Alia Procli homilia εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ λαζάρου καὶ εἰς τὴν βασιαν exstat MS. in Bibl. Casarea teste Lambecio V. p. 27. atque incipit: καὶ τὴν θεωροῦμεν πανηγυρεῖν τὸν ἀνίσταμεν καὶ χαρίζομεν.

10. Εἰς τὴν ἁγίαν πέμπτην. In sanctam quintam feriam magna hebdomada. Incipit: ἐπέστη τῶν ἱερῶν μυστηρίων ἡ πανήγυρις.

11. Εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου, τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ᾠδῶσκει. In Dominicam passionem, in sancta & magna pasce. Incipit: Φοβεῖται τῆς σημερινῆς ᾠδῶσκει τὸ μυστήριον. Primus quemadmodum & novem proxime sequentes edidit Riccardus.

12. Εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου. In Domini nostri Jesu Christi resurrectionem. Incipit: Φαυδρεῖ πονηρὰν τὴν τελευτὴν πάσχα τὸ ἀνίσταται. Videtur ἀπὸ ἀντιστοίχου, non integra Oratio.

13. 14. Εἰς τὸ ἅγιον πάσχα. Homiliae duae. In sanctam Pascha. Prior incipit: Νικάτω καὶ λόγων εὐροικαν. Posterior: λαμπρὸς ὁ πᾶς πάσχα πανήγυρις. λαμπρὸς ὁ πᾶς.

15. Εἰς τὸ ἅγιον πάσχα, καὶ εἰς τὸ ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος. In sanctam Pascha, & in illud: In principio erat verbum. Job. I. I. Incipit: Οἱ μὲν ἄλλοι εὐαγγελισαὶ τὴν κατὰ σάρκα γενεαλογίαν. Legimus inquit Combefisius, Graeci illud Evangelium ipso de Pascha, ut bene Riccardus colligit ex Chrysostomi homil. 7. de resurrectione. T. III. Habentque etiamnum Graecorum libri Ecclesiastici, quibus Evangelia digesta sunt in usum totius anni. Tota vero hebdomada leguntur Evangelia quae vocantur matutina, quibus continetur Dominicae resurrectionis historia.

16. Εἰς τὴν ἁγίαν πεντηκστήν. In sanctam Pentecostem. Incipit: σήμερον, ἀγαπῶντοί, ἐπεφοίτησε.

17. & 18. Εγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον πρωτομάρτυρα Στέφανον. Encomium duplex in sanctum protomartyrem Stephanum. Prius incipit: ὁ ἱερὸς ἀληθῶς καὶ καλῶς τῶν. Hoc licet sub Procli nomine a Riccardo editum tamen Photii auctoritate Cod. 271. Bibl. Amaseno vindicatur, cujus nomine restitutum Graece cum Latina versione sua edidit Combefisius T. I. auctarii novi pag. 68. Alterum incipit: ὁ μὲν αἰσθητὸς ἡλίου ὑπὲρ γῆν ἀνατέλλει.

19. Εγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον Ἀπόστολον. Encomium S. Pauli Apostoli. Incipit: ἔδωκεν ἀσθενεῖ Παῦλος ἀδελφὸν.

20. Εγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Ἀνδρέαν Ἀπόστολον. Encomium S. Andreae Apostoli. Incipit: ἰσχυρὸν τῆς ἀποστολικῆς αἰτίας τὸ δίκτυον. Latine

C.

Chrysostomi nomine ediderat e *Sirleti* versione, Lipomanus Tom. VII. & Surius ad 30. Nov. Sed Proclo restitutum Græce primus vulgavit Riccardus. Latine vertit etiam *Carolus Fabianus*, ex cuius versione occurrit Latine in supplemento Bibl. Patrum Morelliano T. I. p. 813.

21. Pars *laudationis S. Chrysostomi*, dictæ cum illius reliquiæ * Constantinopolim translatae essent, ex antiquo Lectionario Bibl. Vallicellanae primum Latine edita a Baronio ad A. C. 438. Incipit: *Certe gratias Deo, fratres charissimi*. Exstat etiam Latine tantum in Elmenhorstii, Riccardi, & Combefisii editionibus.

IV. *πεὶ τὸ θεόδοσος τῆς θείας λειτουργίας*. De traditione *Divinae Liturgiae* sive *Missa*, Græce præfixum antiquis Liturgiis ediderat Guil. Morellus Paris. 1560. fol. & Latine *Claudius de Saintes* Antwerp. 1562. in 8. Aliam versionem suam addidit Elmenhorstius p. 157. aliam etiam, notasque Riccardus. Nam Combefisius & hoc apospasmation, & cætera quæ deinceps referam, homiliis Procli subungere omisit. Incipit: πολλοὶ μὲν πινες καὶ ἄλλοι. Non prætereundum autem est illud fragmentum an vere a Proclo ita scriptum sit, dubitari etiam a viris doctis in ipsa Ecclesia Romana. Quia veritati deesse nequeo, inquit Richardus Simon in notis ad Gabrielem Severum Philadelphensem p. 204. *quammisiciam Scriptores gravissimos, qui id argumenti attigerunt, totos a Procli illius auctoritate dependere, hunc de traditione Missae tractatum extra controversiam, Procli esse, non ausim contendere*. Dubitasse etiam se professus Allatus est p. 17. de libris Ecclesiasticis Græcorum. Enostis conferendus est W. Ernestus Tentzelius ὁ μακαρίτης de disciplina arcani adversus Eman. Schellstratenum Tom. II. dist. select. p. 255.

V. *Περὶ πίστεως*, de fide Epistola celebratissima ad Armenia presbyteros & Arch. mandritas scripta Theodosio juniore XV. & Valentino IV. Coss. hoc est A. C. 435. Incipit: ὁ μετρίως ἀδελφοί. Non exstat in Micropresbytico, ut Labbeum secutus scripsit præclarus Caveus, nec in Orthodoxographis. Sed cum *Dionysii Exigui* versione (præmissa ejus Epistola ad Felicianum Pastorem) occurrit in Antidoto adversus hæreses Basil. 1528. & Paris. 1538. fol. & in hæresiologia Joh. Heroldi, Basil. 1556. fol. pag. 565. nec non in Bibliothecis Patrum, in auctario Ducæano Paris. 1624. T. I. & in editione Morelliana

Gg gg 3

liana

* Vide Sam. Basnagii Annales ad A. C. 438. n. 3.

liana Paris, 1654. Tom. XI. ut alias editiones in quibus Latine tantum legitur, omittam. Exstat & Græce ac Latine in Conciliis edit. Labbeana T. III. p. 1217. Etiam Elmenhorstius Dionysii versionem exhibet in sua opusculorum Procli editione p. 123. quemadmodum Riccardus p. 680. qui antea etiam utraque lingua dederat, quemadmodum Elmenhorstius p. 2. cum versione *Antonii Agellii*, Episcopi Acerensis, quæ etiam in nonnullis Bibliothecæ Patrum editionibus exhibetur. Prodiit & Paris 1539. ex officina Claudie Guillardæ. Memnere hujus tomi sive Epistolæ, Patres Synodi V. Constantinopol. collatione quarta, * quinta & sexta, Cyrillus Alex. in Epistolis quæ Actis Concilii Ephesini addi solent ad Johannem Antiochenum & ad Monachos Anastasium, Alexandrum & Martinianum: Facundus pluribus in locis, Liberatus in breviario cap. 10. Agobardus adversus Felicem T. XIV. Bibl. Patrum Lugd. p. 249. Jo. Maxentius in Catholica professione de Christo, & Imperator Justinianus qui *magnam Proclum* vocat lib. I. tit. 1. Codicis de summa Trinitate, leg. 7. Alia fuit ad reverentissimum Clerum & amicum Christi orthodoxum populum Epistola Procli cuius meminit Dorotheus Moesiæ Metropolitæ in Baluzii nova collectione Concilior. p. 840.

VI. *Epistola Synodica ad Domnum, Antiochenum Episcopum pro causa Athanasii* ** Perrhæ Episcopi. Incipit: τὸ Φιλάνθρωπε, Θεοφιλέστατε. Prodiit sæpius Græce & Latine in Actis Synodi Chalcedonensis Actione XIV. T. II. edit. Conciliorum Binianæ, Labbeana Tom. IV. atque ex *Dionysii Exigui* versione in veteri Latina illorum Actorum interpretatione ex qua edidit Elmenhorstius p. 117. & Riccardus p. 695.

Ad Joannem Antiochenum Epistola de causa Theodori Mopsuesteni & Iba Edeffeni Episcopi. Latine tantum servata in Actis quintæ Synodi Constantinopol. collatione V. & VI. Incipit: *Arbitror te cognoscere Religionissime.*

Hæc

* In eadem quarta collatione T. 2. Concilii, edit. Binianæ parte 2. p. 68. Latine est fragmentum libelli Proclo porrecti a presbyteris & Diaconis qui missi erant ab Episcopis, Clericis & Monachis & cæteris magna Armeniæ & Persidis & aliarum gentibus. Confer Tillemontium T. 14. p. 629. sq. Fallitur Baronius qui ad Martyrolog. Rom. 24. Octobr. scribit Procli Epistolam ad Armenios in Synodo hæcina allegari.

** Vide Tillemont. T. 14. p. 647. sqq.

Hiscæ Epistolas alias duas ad Johannem Antioch. & unam ad Maximum Diaconum, ex Facundi VIII. 2. & 5. aliasque quasdam aliorum Epistolas & fragmenta Riccardus ex Actis Concilii Chalced. & Constantinopolitani V. adjunxit, de quibus vide, si placet, Labbeum T. II. de Script. Eccles. p. 240. seq.

VII. Plures Procli Homilias intercidisse patet ex Ephraimo apud Photium Cod. 229. p. 422. qui laudat Proclum ἐν τῇ πεσάρ-
κοσῃ in homilia quadragesima, nisi verba illa homiliam initio jejunii quadragesimalis dictam denotent, uti p. 423. laudatur Nazianzenus ἐν τοῖς γενέθλοις, id est Homilia εἰς τὰ γενέθλια. Homiliam qua verba Ezech. XXXVIII, 3. ad victoriam de barbaris Hunnis relatam applicavit, memorat Socrates VII. 43. & ex eo Tripartita XII. 11. Nicephorus XIV. 38. Ex homilia in illud Es. IX. 6. Puer natus est nobis, affert nonnulla Synodus Chalcedonenſis T. II. Bini p. 349. & Anastasius Sinaita in hodego p. 110. & 166. Idem p. 160. laudat quædam ex Procli λόγῳ εἰς τὴν Θεοτόκον, quæ in editis non reperio.

VIII. ASTERIUS Amaseæ, Metropolis Ponti Episcopus, Homiliâ in servum Centurionis, cujus argumentum Photius nobis servavit (Cod. 271. p. 819.) narrat se in juventute a quodam Scythæ servo quem Antiochenus quidam civis emerat edoctum liberalibus disciplinis. Homilia 3. in avaros testatur se vicinum ætati Juliani Imp. qui A. C. 363. est obtruncatus. Et homilia in festum Kalendarum p. 75. deplorat necem Rufini, qui apud Arcadium tantum valuit, Eutropiique, * quorum ille A. C. 395. hic 399. παρελθόντῳ ἐνιαυτῷ, sive anno ante hanc homiliam habitam perierat. In Episcopatu Amaseño successisse Eulalio ** videtur in exilium ejecto per Arianos, sed post mortem Valentis A. C. 378. restituto, cujus meminit Sozomenus VII. 2. atque successorem habuisse Palladium qui A. C. 431. Ephesinæ Synodo interfuit. εἰς βαθὺ γῆρας τῷ βίῳ κατανῆσαι ad extremam senectutem pervenisse ex quadam ejus (quæ hodie non, exstat) homilia notavit Photius in Amplilochiis quæst. 125.

IX. Exstant ejus Homiliæ:

1. Εἰς τὸ πλεῖστον καὶ εἰς τὸ λάζαρον de divite & Lazaro, Luc. XVI. 19. seq. Incipit: καὶ τοῖς ἀποφατικαῖς καὶ δογματικαῖς μόνον. Laudat tunc adhuc

* Confer Sam. Petitum III. 7. Observat. p. 338. seq. & Valesium p. 162. ad Sozomeni VIII. 7.

** Cotelæus T. II. monument. p. 516. Tillemont. T. X. p. 408. seq.

huc ineditam Philippus Rubenius lib. 2. cap. 1. electorum. Locum de Christo non pingendo, ex ea allatum in Synodo septina, actione 6. Tom. III. Binii p. 658. vindicat Nicephorus Constantinopolitanus in antirrheticis, & Theodorus Studita lib. 2. Epist. 36. ad Naucratiū Tom. V. Opp. Sirmondi p. 418.

2. Εἰς τὸ οἰκονόμῳ τῆς ἀδικίας. *De economo iniquitatis* Luc. XVI. 1. seq. Incipit: Πολλὰ κὺν ὑμῖν εἶπον διαλεγόμενοι.

3. Κατὰ πλεονεξίας. *Adversus Avaritiam*. Incipit: Ἄνδρες Χριστιανοὶ καὶ κλήσεως.

4. Λόγος κατηγορικὸς τῆς ἐορτῆς τῶν καλανδῶν. *Sermo adversus nationes, ineptias ac superstitiones Calendæ Januariæ illatæ usitatas*. Incipit: Δύο καὶ ταυτὸν ἐορτά.

5. Εἰ ἐξέσιν ἀνθρώπῳ ἀπολύσαι τὴν γυναῖκα αὐτῆς καὶ πάσαι αἰτίαι. *Nam liceat dimittere homini uxorem suam quacunque ex causa* ad Matth. XIX. 3.

Hæc quinque Homilias hæctenus memoratas primus Græce ex Codice Cardinalis Ascanii Columnæ cum versione Philippi Rubenii edidit Johannes Brantius, Antwerp, 1615. in 4. unde recitæ sunt utraque lingua in Auctario Ducæno Paris. 1624. Tom. II. p. 363. & in Bibliotheca Patrum Paris. 1644. (1654.) Tomo XIII. sed ope Codicum quos a Sirmondo Ducæus acceperat, accuratius recensitæ. Tum Latine in Bibliotheca Patrum Colon. 1618. Tom. IV. Rubenii versionem Combefisius ita interpolavit, ut novam veluti adornaverit. Gallice transtulit Franciscus Maucroix, * Paris. 1695. in 12. consilio Pauli Pelissonii, qui inter disertissimos Græcos Ecclesiæ Doctores locum singularem Asterio tribuendum esse non dubitavit.

6. Εἰς τὸν προφήτην Δανιὴλ, καὶ εἰς τὴν Σωσάνναν. *In Danielelem Prophetam & Susannam*. Incipit: αἰετὶς Πνεύματος ἡ χάρις. Et MS Regis Christianissimi.

7. Εἰς τὸν ἐκ κοιλίας τυφλόν. *In caecum a nativitate* Joh. IX. Incipit: ἡκούσαμεν δὲ τῶν υἱῶν τῆς βροντῆς. Ex Codice Sirmondi & Beugvieriano. Legit Photius & loca ex hoc sermone profert in Bibliotheca Cod. 271. p. 820. edit. primæ.

8. Εἰς τοὺς ἀγίους κορυφαίους Ἀποστόλους, Πέτρον καὶ Παῦλον. *In sanctos Principes Apostolos, Petrum & Paulum*. Incipit: πᾶσαι μὲν αἰ-

* Journal des Savans 1695. p. 629. edit. Amst.

- ἡδεῖς αὐτοῖς. Ex venerandæ antiquitatis Codice Segueriano, recensallato ex celebri monasterio τῆς ἐγκλείστου, Græciæ.
9. Ἐγκώμιον εἰς ἅγιον ἱερομάρτυρα Φωκᾶν. In *S. Martyrem Phocam*, Sinopensem, passum Romæ sub Trajano. Incipit: καλὴ καὶ συμφέρουσα. Ex Codice Regis Galliæ & autographo Sirmondi. In quibusdam Codicibus (ut Cæsareo apud Lambecium VIII. p. 243.) incipit à verbis p. 171. edit. Combefisiana: ἱερὸς μὲν καὶ θεοπῶσι Ⓞ ἀπᾶς ὁ τῶν γενναίων μαρτύρων κατάλογος. Atque ita Latine tanquam Simeone Metaphraste autore legitur apud Lipomannum T. VI. p. 274. b. & Surium ad 22. Sept. Duos Phocas Martyres in hoc sermone ab Asterio confundi notat Baronius ad Martyrolog. Rom. 14. Jul. quem vide etiam ad 5. Martii ubi notat verba quædam (quæ p. 178. edit. Combefisii leguntur,) laudari in septima Synodo.
10. Εἰς τὰς ἁγίας μάρτυρας. *Encomium in sanctos Martyres*. Incipit: ἔστιν ὡς εἰκεν καὶ ὁ θᾶ τῶν. Ex Codice Card. Columnæ, describente Jac. Sirmondo. Loca duo e MS. Cæsareo emendat Lambecius VIII. p. 373.
11. Εἰς μαρτύριον τῶ πανευφήμε μάρτυρος Ⓞ Εὐφημίας, ἐκφρασις. *Enarratio imaginis qua exprimitur martyrium clarissima Martyris Euphemie*, sub Diocletiano passæ. Incipit: πρῶτον μὲν ὁ ἄνθρωπος Δημαθῆν ἐχον ἐν χειρὶ τὸν δεινόν. Hanc ἐκφρασιν Asterii laudant Photius in Bibliotheca Cod. 271. pag. 820. & in Amphilochiis quæst. 125. & Adrianus II. Papa, lib. de imaginibus, profertque integram septima Synodus actione 4. Tom. III. Binii pag. 544. seq. Laudat iterum p. 659. Actione VI. & p. 700. Actione VIII. Combefisius vero ex Codicibus duobus Regiis castigavit, & nova versione donavit. Gallice cum primis quinque Homiliis vertit Franciscus Maucroix, Paris, 1695. in 12.
- Sex quas proxime hætenus retuli, primus Græce & Latine edit, Rubenianisque quinque subjunxit, & universas notis illustravit Franciscus Combefisius Tom. I. Auctarii novi Bibliothecæ Patrum, Paris. 548. fol. Latine deinde ex Combefisii versione subjunxit Theophilus Raynaudus, operibus Latinorum scriptorum Leonis Magni, Mammi Taurinensis, Petri Chrysologi, Fulgentii, Valeriani Cemeliensis & Amedei Lausanensis Episcopi, quæ sub titulo Heptadis præsum Christiana sapientia & facundia clarissimorum Lugd. 1652. &

Parisi, 1661. fol. una hac, ut quæritur in Bibl. Concionatoria Combesisii, officii gratia, quod expunctum meum producentis nomen est. Nimirum Dominici Combesisii nomen libenter supprimendum ratus est Jesuita Raynaudus, professus etiam Cyriacorum adversarius. In illa Combesisii Bibliotheca Concionatoria pleræque etiam Asterii homiliae et Combesisii versione Latine exhibentur.

12. Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον πρωτομάρτυρα Στέφανον. *Laudatio S. protomartyris Stephani.* Incipit: ὡς ἱερὸς ἀληθῶς καὶ καλῶς. Ex Photii testimonio Cod. 271. Asterio Amaseno vindicatur & sub eius nomine a Combesio exhibetur Græce & Latine Tom. I. Asterii novi p. 283. licet Codices quidam referunt ad Proclam Constantinopolitanum, inter cuius Homilias a Vincentio Riccardi edita est, ut supra, in Proclo dixi. At fallitur Clariss. Oudin. cui homiliam in Protomartyrem, Stephanum, quæ inter Nysseni Opera T. III. p. 354. legitur, Asterii esse scribit p. 59. supplementi de Scriptoribus Eccles. Illa enim licet similia quædam habet, alia est, atque incipit: ὡς καλὴ τῶν ἀγαθῶν ἡ ἀκλυσία. Vnde quæ supra cap. XX. in Nysseni scriptis, num. 44.

13. In Psalmum IV. Incipit: ὥσπερ ὁ τῇ ποιικιλίᾳ. Prodiit e MS. Casareo Græce inter homilias Chrysostomi T. VII. edit. Saviliana p. 431. sed auctoritate Catenæ in Psalmos 50. a Daniele Barbaro Latine editæ, Asterio vindicatur a Cotelerio, qui Varias Lectiones Codicis Regii Tom. II. monument. p. 516. seq. publicavit.

14. 18. In Psalmum V. Homiliae quatuor. Prima incipit: ὅτι μακάριον τέλος τῆς ζωῆς. Secunda: ἐκ ἄνω εἰς φῶς ἀπαλῶς κινήσεσσι. Tertia: ὥσπερ οἱ παρ' ἡμῖν λαμπρότεροι νυμφῖοι. Quarta: Τὰ ῥήματά μου ἐνώπιόν Κυρίου. ποία ῥήματα. Quinta, in qua de Iosepho, dicta τῇ μεγάλῃ δευτέρᾳ magna secunda feria, secunda Paschatis. Incipit: ἐμφανέσθω καὶ νῦν ἡ κληρονομία σου. Ἐκκλησία. Has quinque homilias ex Codice 2462. Basil. Gallia Græce primus cum versione sua vulgavit Jo. Baptista Cotelerius Tom. II. monumentor. Ecclesiæ Græcæ Paris. 1688. p. 1--48.

19. In Psalmum sextum. Incipit: σερατώμεθα πλημμελήσαντες. Edidit Græce & Latine idem Cotelerius p. 48--61.

20. In Psalmum septimum. Incipit: ὥσπερ ὁ τῆς βασιλικῆς ἐκείνης. Edidit idem Cotelerius cum versione sua p. 63--81. (C)

terum cum Asterius quoque Scythopolitanus, (ne de Asterio Cappadoce dicam) Psalmos exposuerit teste Hieronymo, incertum num. harum in Psalmos homiliarum, ex quibus Catenæ Græcorum Patrum in Psalmos subinde nonnulla jam sub Asterii, jam sub Didymi nomine allegant, auctor sit Asterius Amasenus, an vero Asterius Scythopolita vel Cappadox.

21. Προσπεπικὸς εἰς τὴν μετάνοιαν. *Adbortatio ad penitentiam.* Asterio * vindicatur ex Photii auctoritate Cod. 271, licet in quibusdam Codicibus refertur ad *Gregorium Nyssenum*, inter cujus opera prodiit Tom. II. edit. Ao. 1638. p. 165. & in Appendice Græcolatina operum Nysseni A. 1605. cum versione *Petri Francisci Zini*. Incipit: ἀνὴρ Φαρισαῖος ὡς ἀπείως ἠγάσασθαι.

22. Εἰς τὴν παρεύθυνσιν τῶν νηστειῶν. *In ingressum jejuniorum.* Etiam hanc Asterio Photius Cod. 271. vindicat, licet sub Nysseni nomine vulgavit Jac. Gretserus, Ingolstadt, 1617. in 4. Atque inde in Appendice operum Nysseni A. 1605. & in editione A. 1638. Tom. II. p. 247. prodiit cum ejusdem Gretseri versione. Incipit: Σύνδετον ζῶον ὁ ἀνθρώπος.

X. Desiderantur sermones quos legit & ex quibus loca quædam in gustum protulit Photius Cod. 271.

1. In illud Lucæ X. 30. *Homo quidam descendit ad Jerusalem in Jericho.*

2. In illud Lucæ XVIII. 10. *Duo homines ascenderunt in templum ut orarent.*

3. De Zachæo Luc. XIX. 1.

4. De duobus filiis, Luc. XV. 11.

5. In servum Centurionis. Luc. VII.

6. In fairum & mulierem αἰμορροῦσαν, Matth. IX. 20. quæ postrema homilia Asterii citatur etiam a Nicephoro Constantinopol. in antirrheticis MSS.

His adde 7. *Encomium Basilei* Episcopi Amaseni qui sub Licinio circa A. C. 320. passus est 26. April. Typicum S. Sabæ ad illam diem:

* τῷ αἰγίῳ μάρτυρι βασιλεῶς Πισκόπῳ Ἀμασίου. Εἰς τὸν ὁρθρὸν ἀναγινώσκουσιν
Hh hh 2 νώσκειν

* Combesius auctar. noviss. p. 538. *Nyssenno* homilia de peccatrice, mihi potius *Asterio*, ut & alia quasi appendice Gregorio Nysseno adscripta. Idem de homilia Nysseno tributa contra fornicarios & altera περὶ εὐπορίας sentit Tillemontius T. X. p. 413.

** Cotelier. T. 2. monument. p. 515. Tillemont. T. V. memor. Hist. Eccles. 515. & 787.

νόσκειν τὸ ἐγκώμιον Ἀστερίου Ἐπισκόπου Ἀμασίας, *Elogium Basilei* * editum quidem Henschenius Græce & Latine in *Actis Sanctor.* ad 26. April. Sed id recentiore habet auctorem. Incipit : ὁ τὸ ἔργον περὶ τοῦ λαχόντος.

Photiana excerpta cum versione sua & notis Combefisii Homiliis Asterii subjunxit p. 211. seq.

Fragmenta quædam occurrunt & Asterii in *Catena Græcorum Patrum* ad Lucam, quam Latine Balthasar Corderius vulgavit Antwerp. 1628. in fol.

Homilia in tres Christi tentationes, quæ incipit : ἡλὺς μὲν ἐστὶν γῆς ὁ ὄρεκνίψας, quam Tom. VII. Chrysostomi p. 101 Savilius Græce edidit, atque Combefisius in *Bibl. Concionatoria Asterii* esse suspicatus est, Marius Mercator docet *Nestorii* esse, sub cuius nomine Græce cum versione sua exhibet Jo. Garnerius Tom. I. *Mari Mercatoris* p. 85. Confer. Tillemontium Tom. XV. memor. p. 749.

XI. Alii Asterii.

1. Asterium Amasenum Balthasar Corderius eundem putat esse Asterium, qui una cum Acacio Berrhoeensi frequentavit *Julianum Sabam* teste Theodoretō cap. 2. religiosæ Historiæ. Sed rectius alii viri docti utrosque distinguunt, licet perperam *Nacalis* Alexander ** eum de quo Theodoretus loquitur, *Petræ* in Arabia Episcopum fuisse affirmavit. Illum vero Juliani Sabæ discipulum, a puerili, ætate in Monastica vita adæctum, ac denique religiosorum Monasterii (Gindarensis) circa A. 372. perfectum sive Abbatem, & Catholicæ doctrinæ defensorem fuisse scribit Photius in *Amphilochiis*, *** sive dubiis ad *Amphilochium Cyzicenum*.

2. Ab utroque, Juliani Sabæ discipulo & Amaseno illo diversus Asterius *Cappadox*, ex Sophista Ethnico *Χριστιανίζων ἐπαρχία*.

* Alia sunt Basilei Amaseni Acta, quæ sub Johannis presbyteri Nicomediensis nomine exstant etiam Latine apud Surium 26 April. Incipiunt : Ἐγένετο μὲν πρὸς τὸν Θεὸν Κύριον. Alia quæ sine nomine citat Eustrathius Constantinopol. presb. in libro contra Psychopannychitas c. 20 ad calcem Allatii de purgatorio p. 11 λέγει πάλιν ὁ τὴν διήγησιν ἑμαρτυρία ποιησάμενος τὴν ἀγίαν Βασιλίσσαν Ἐπισκόπου Ἀμασίας καὶ Μαρτυροῦ.

** Sec. IV. p. 148

*** Locum Photii exhibet Combefisius T. I. Auctor. novi p. 221. & Montfaucon p. 346. *Bibl. Coisimiana*.

ἰδμεν, sed in persecutione Diocletiani & Maximiani circa A. c. 304. iterum idolorum cultor : inde quum Luciano Martyre magistro suo † ad pœnitentiam eum reducente ad Christianos redisset, promachus Arianorum, Episcopatum quem ambiit nullum adeptus est, quod persecutionis tempore sacrificasset. ὑποδύναι μίαν πόλιν ὁπισκοπήν περιουμένον, ἱεροσύνης μὲν ἡσέχησε, διὰ τὸ ὁπισκοπεῖν καὶ τὸν διαγμόν, ut narrant Socrates lib. I. c. 36. & Nicephorus lib. 8. c. 53. Vide & Epiphanium LXXVI. 1. Scripsit σύνταγμα, quo Christum rebus creatis accensuit, citatum ab Athanasio, & Epiphanio, confutatum a Marcello Ancyrano. Confer Hermantium in vita Athanasii T. I. p. 344. seq. & Tillemont. T. VI. memor. Hist. Eccles. p. 291. *Commentarios* hujus Asterii in *Psalms*, allegat Eusebius in *Psalms* p. 28. & Catena * MS. in *Psalms* in Bibl. Coisliniana: memorat Hieronymus de scriptoribus Eccles. c. 94. ubi etiam in *Epistola* ad Romanos & in *Evangelia* scripsisse testatur: Et contra Marcellum, libros, quibus Sabellianæ eum hæresis arguit, (id. c. 86.) multaque alia, quæ a sue partis hominibus studiosissime leguntur. (id. c. 94.)

3. Quartus est Asterius itidem Arianus, Episcopus Cyrensis, quem precibus Juliani Sabæ (circa A. C. 372.) morti datum narrat Theodoritus in religiosa Historia cap. 2. & Photius in Amphilochois quæst. 125.
4. Incertum sitne idem cum hoc Asterius Episcopus Arianus, quem in Concilio Seleucienſi (A. C. 359.) a Semiarianis ob crimina quæ illi imputabantur excommunicatum narrat Socrates lib. 2. c. 40. Tillemontio quidem videtur is esse Asterius Cyrensis, Blondello Scythopolitanus, auctori perpetuitatis fidei Catholicæ Petrus, de quo mox.
5. Alius Asterius Monachus, quem laudat Nazianzenus protreptico carmine ad Hellenium T. II. p. 109. Τίς δὲ κεν Ἀσέρσιο σαφροτέρων λελάθειτο δεσ.

Hh hh 3

6. A-

† Philostorgius II. 15.

* Vide Clariss. Montfauconi catalogum Bibl. Seguerianæ sive Coislinianæ p. 137 Etiam in Catena Corderiana ad *Psalms* sæpe Asterius allegatur, sed incertum intelligatur ne Asterius Scythopolita, qui & ipse in *Psalms* scripsit teste Hieronymo *Epistola* 74. ad Augustin.

μαζ, sive *scala Paradisi*, unde ὁ τῆς φωτίζουσης κλίμακος ὑποφωτιστής
luminantis scale interpres dicitur ab auctore vitæ S. Stephani junio-
 ris b) Quamquam omni humaniore doctrina imbutus c) esset, co-
 men annos natus undeviginti Asceticam vitam prætulit, atque in-
 ter Monachos velut rudis atque illiteratus vixit per annos quadra-
 ginta: Hinc Abbas montis Sina constitutus, in summa pietatis lau-
 de admodum senex obiit d) successore in Abbazia relicto Georgio fra-
 tre, qui decimo post eum mense similiter est defunctus. De anno
 obitus non plane constat, licet circa A.C. 580 scripsisse Johannem Cli-
 macum, Labbeo, Pagioque e) assentior. Memoriam ejus Græcæ
 & Latina recolat Ecclesia 30. Martii. Vitam ejus breviter tradunt
 Græcorum Menæa ad eundem diem: Incipit: ἔτ' ἐκ κείνου χρό-
 νων ὑπαρχων. Paullo fusius Daniel Monachus Raithuensis. In-
 cipit: τὸ μὲν τίς ἡ ἐνεγκαιμένη τὸν καὶ ἐκθρέψασα. Præterea Anonymus
 quidam, non multo, ut vult videri, Climaco junior. Incipit:
 Ἐλθόντ' ποτὲ τῷ Ἀββᾶ. Hæc tria scripta Græcæ & Latine a Matthæo
 Raderio exhibentur in Isagoge quam Climaco suo præmisit, & in
 qua alia etiam de illo aliorum testimonia quædam præfixit. Vi-
 tam a Daniele Monacho traditam habes Latine præfixam Climaco
 in Bibliothecis Patrum & in aliis Climaci editionibus. Latine quo-
 que dederat Lipomannus Tom. II. p. 40. & Surius ad 30. Martii.
 Conferendus etiam Henschenius in Actis Sanctorum ad illum di-
 em. Plures Græcorum Canones sive Odæ in Climacum in Eccle-
 siasticis illorum libris leguntur, e quibus Ignatii Melodi canonem
 laudat Allatius contra Hottingerum, p. 195. Confer Triodiam m.
 Sy:

nymoscopiam p. 275. seq. Cæterum lepidus est Trithemius, qui Climaci nomine
 tine Scholasticum sonare scribit, neque enim *scalasticum* Raderi & Labbeo
 mentem illi venisse suspicor.

- b) In Analectis Græcis sive T. 4. monumentor. Ecclesiæ Græcæ Coelestii p. 412
- c) Elias Cretensis de Joanne Climaco: καίτοιγε τὴν ἀνθρωπίνην πᾶσαν αἰ-
 ἀμαρτίαν ἡσκημένον, καὶ ἰδιώτας ὡς ἀγροικοὶ δηλαδὴ καὶ ἀπαι-
 ῖστοις πεπειθὸν αὐτὸν διὰ τὸν θεόν.
- d) Labbeus, Oudinus & Caveus scribunt in Menæis tradi, quod Joannes Climaco
 ne Centenarius obierit. Hoc in iis non reperio, quæ ex Menæis Raderus
 maco præmisit.
- e) Labbeus de scriptoribus Eccles. T. I, p. 266. & 552. Antonius Pagi in Critica Bar-
 na ad A. C. 594. q. Cæterum Elias du Pin T. V. Bibl. scriptor. Eccles. p. 98. seq.
 tum putat Climacum circa A. C. 525. & obiisse sub initia sæculi septimi.

Synaxario Dominica IV. Quadragesimæ. Denique Johannis Climaci, Johannis Damasceni & Joannis Eleemosynarii vitas moralibus documentis illustratas edidit Johannes Vincartius Jesuita, Tornaci 1664. in 4. Citatur Climacus a Dorotheo Archimandrita, quemadmodum ipse laudat antecessorem suum Sabbam, nec non Johannem Cassianum. Iconem ejus ære descriptam una cum elogio habes in Theophili Spitzelii τῆ μακαρίτης Academia Jesu Christi pag. 206. seq.

XII. Rogatus a Joanne Abbate Raithuensi, cujus Epistola cum Climaci responsione præmittitur, scripsit jam Abbas, adeoque sexagenario major, librum in triginta capita ac totidem veluti virtutum gradus distributum, qui ut jam dixi inscribitur κλίμαξ *scala* sive πλάτης πνευματικαὶ *tabula præceptorum asceticorum spirituales*. Hoc veluti præcipuum religiosæ vitæ commonitorium Monachis commendatissimum per multa sæcula fuit, unde toties descriptum occurrit in omnibus propemodum Bibliothecis, Cæsarea, Vaticana, Valliscollana Romæ & in monasterio S. Basilii, in quo antiquissimum Codicem asservari refert Clariss. Montfauconus p. 215. Diarii Italici: tum in Bessarionis Veneta, Florentina Medicea, Urbini & Pisauri, Messanæ, Scoriacensi, Bodlejana, Regia Parisiensi, Seguieriana sive Coisliniana. Plures etiam illud scholiis & commentariis illustrandum pridem in se susceperunt, ut

1) Joannes Raithuensis monasterii ad Elim sive LXX. fontes Abbas, idem qui libri scribendi auctor Climaco fuit, cujus scholia Latine tantum hæcenus viderunt lucem in Bibliothecis Patrum cum Climaco. Paris. 1610. & deinde ibidem, Colonia, Lugduni.

2) Elias Cretensis Metropoliita circa A. C. 787. clarus, cujus commentarius vægrandis in tria volumina distinctus, & ferme Eustathii παρεμβάσεις in Homerum mole æquans, integer in Bibliotheca Bessarionis Venetiis, ac Parisiis in Coisliniana & Romæ in Chigiana: sed capite & fine mutilus exstat MS. in Bibl. Augustæ Vindelicor. In Bibl. Cæsarea volumen secundum servatur, complectens commentarium a gradu VIII. ad XXV. Vide Lambecium IV. de Bibl. Vindob. pag. 193. seq. In MS. uno Codice Coislinianæ hæc ἐξηγήσεις refertur ad Photium. Vide Clariss. Montfauconi Catalogum MSS. p. 141. Hanc exegetin

non edidit sed pauca ex illa excerpta scholiis aliis Anonymi, de quo mox, permixta Raderus in Climaco suo dedit Græce & Latine.

- 3.) *Anonymus*, Elia junior, qui ex eodem & aliis scholia in Climacum composuit, quæ e MS. Bibl. Bavaricæ primus vulgavit cum Climaco, & versionem Latinam addidit Raderus. Citantur ab hoc Anonymo præter sacras litteras, Magnus Antonius, Aristoteles, Athanasius, Barsanuphius, Basilus, Chrysologus, Chrysostomus, David Hieremias, Diadochus (Photices Episc.) Dorotheus, Ephraim Syrus, Evagrius, Gabriel solitarius, Gregorius Naz. Theologus, Gregorius Nyssenus, Joannes Carpathius, Joannes Damascenus, Isaacus presbyter, Isaias Abbas, Ilibarus Pelusiota, Maximus, Marcus Monachus Eremita, Nilus, Photius Patriarcha, Syncletice, Thalassius, Theodorus & Theodorus Edeffenus.
- 4.) *Hierotheus* Monachus, cujus Isagoge in Climaci scalam MS. in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium IV. p. 192.
- 5.) *Anonymus* cujus synopsis scalæ versibus Jambicis Græcis XLII. stat in Codice Coislinianæ Bibliothecæ, de quo *laudatus* Montfauconus p. 141.

Omitto 6.) *Dionysium Carthusianum*, qui medio sæculo XV. Latine scripsit enarrationes in Johannis Scholastici Climacum, cum paraphrasi aliquot scriptorum Cassiani editas Colon. 1540. fol.

In Codice Græco Cæsareo, de quo Lambecius IV. pag. 190. præfigitur imago scalæ paradisi, quæ a terra usque ad cælum pertingit, & triginta constat gradibus quorum unusquisque peculiari titulo suo capitibus singulis scalæ Climaci respondens, insignitus est. In fastigio stat Servator noster Christus, & monachos a dextero latere ascendentes protensa manu benigne excipit: infra autem patet Draco infernalis, monachos de sinistro latere scalæ decedentes hinc tibi ore deglutiens. Imaginem illam ære descriptam e Lambecio exhibet etiam Nesselius parte 1. 306.

XIII. Existat præterea Jo. Climaci libellus seu *Epistola* τὸν ποιμένα ad Pastorem, (eundem ut videtur Johannem Raithum sem Abbatem) de officio Cœnobiarchæ. Hanc primus Græce e tribus Codicibus Bibl. Augustanæ vulgavit & novam versionem suam notasque addidit Matthæus Raderus, Augustæ Vindel. 1606. in 8. Scholia veterum aucto-

auctoris Anonymi demum in altera editione in fol. accessere. Epistolae Climaci plures ad Monachos, Trithemius memorat, sed quæ nusquam exstant.

XIV. Editiones Scalæ Jo. Climaci.

Latina

Anonymo interprete, Venetiis apud Pincium 1518. in 8.

Ambrosio Camaldulensi interprete Venet. 1531. 1569. atque Colon. 1583. Mich. Isseltio Amerfortio curante & 1593. 1601, in 8. una cum Sophronii præto spiritali, & Petri Venerabilis libris duobus de miraculis. Colon. 1624. in 8. Et in antiquioribus Bibliothecæ Patrum editionibus Paris. & Colon. Et cum Dionysii Carthusiani enarrationibus Colon. 1540. fol.

Matthæo Radero S.I. interprete. In editione Bibliothecæ Patrum Lugdunensi Ao. 1677. Tom. X.

Italica versio Venet. 1585. apud Petrum Marinellum.

Græco-barbara, curante Maximo Margunio, Cytherorum Episcopo, Venet. 1590. 4.

Hispanica A. 1504. Toleti fol. & alia recentior, Ludovici Granatensis. Salmanticæ 1571. 8.

Græcolatina Matthæi Raderi, S.I. typis luculentis Paris. 1733. fol. apud Sebastianum Cramoissium. Hic Raderus pluribus Codicibus, quatuor ex Bibl. Bavarica, tribus ex Augustana, & uno Andreæ Schotti ad alium etiam castigato usus, scalam edidit cum veteribus Anonymi scholiis, qualia etiam Epistolæ ad Pastorem addidit, antea inedita. Latina versio ejusdem Raderi est, quemadmodum & Isagoge, in qua de Joanne Climaco & ejus scalæ copiose disseritur.

Gallica, Arnaldi Andilly Paris. 1654. 12. qui docte Climacum etiam notis illustravit in altera editione, ibid. 1661. 12. laudatus a Cotelerio T. I. monumentor. Ecclesiæ Græcæ p. 796. & Elia du Pin, T. XVIII. Bibliothecæ Scriptor. Eccles. p. 93, & Tom. V. pag. 101.

Slavonicam scalæ Joh. Climaci versionem exstare MS. in Bibl. Segueriana (quæ hodie Coisliniana) didici ex veteri ejus Catalogo edito Paris. 1686. 12. p. 33.

Latina versio *Angeli de Cingulo* cognomento *Clareni*, Ordinis Minorum sive Franciscani, qui circa A. C. 1294. vixit: aut *Hieronymi Oforii*, quem scalam Jo. Climaci interpretandam suscepisse tradunt, non vidit lucem. De qua autem tanquam indocta & obscura versione, Camaldulensis loquitur, videtur hæc mihi esse non Angeli hujus, ut Raderus c. 4. Itagoges opinatur, sed altera illa Pinio edita.

CAPUT XXIX. De SIMPLICIO, interprete Aristotelis & Epicteti.

Simplicii ætas & laus. 1. Eius commentarius in Physica Aristotelis. 2. Index scriptorum in illo allegatorum, 3. Commentarius in Aristotelis Categorias. 4. Index scriptorum qui in illo laudantur. 5. Commentarius in libros Aristotelis de Cælo. 6. De Anima. 7. In Epicteti Enchiridion. 8. Index scriptorum in hisce commentariis laudatorum. 9. Scripta Simplicii deperdita vel inedita. 10. Aut Simplicii. 11

I.

SIMPLICIUS patria Cilix a) Ammonii b) & Damascii Syri Stoici Philos. discipulus, c) & Eulamii d) Phrygis familiaris, unus ex illis Philosophis, qui cum pertinaciter Ethnicismo adhære-

- a) Cilicem Simplicium agnoscunt Agathias lib. II. p. 65. & Suidas in *πρόσβασι*. Itaque apud eundem in *Δαμάσκιος* vel Suidæ ipsius vel librarii lapsus est quando legitur *Σιμωλικήκη* *εὐλαμίου* ἢ *Φρυγίων* pro τῷ *Φρυγίῳ*.
- b) Ammonium passim *καθηγεμόνα* suum & *διδάσκαλον* vocat Simplicius p. 321. b. in Physic. & in libros de Cælo p. 113. ubi cum eo sidera se Alexand. c. contemplatum refert. Intelligitur autem Ammonius Hermææ, de quo dixi supra IV. cap. 26. §. 12. seq.
- c) Damascius itidem ὁ *καθηγεμὼν* & ὁ *ἡμέτερος Δαμάσκιος* a Simplicio appellatur, qui post eum jam defunctum scripsisse se in Physica Aristotelis innuit p. 184. Unde Damascium hunc Simplicii fuisse auditorem cave credas Jonsio p. 322 ubi successionem Philosophorum Scholæ Atheniensis illa ætate tradit.
- d) Eulamius appellatur hic Philosophus in pluribus Codicibus Suidæ in *Δαμάσκιος*.

harerent, rebus suis sub Justiniani imperio parum fidentes, profecti sunt cum Areobindo ad Regem Persarum Cosroën, e) sed spe sua frustrati Athenas reverterunt, postquam in induciis Romanorum cum Persis A. C. 549. cautum esset, ut illis tuto redire in sedes suas, & arbitrato suo vivere liceret, nec avita sacra mutare a Christianis cogerentur. Fuit Simplicius eximius quidam inter eos, qui Philosophiam professi Peripateticam, eandem non opponere Pythagoræ aut Platonis Scholæ & Stoicis, sed conciliare cum illis f) studerent, adeoque in omnibus illis operam assiduam posuissent, quod ex scriptis ejus etiamnum apparet, quæ ætatem tulerunt, cum non pauciora interciderint. Sed & hæc quæ exstant tanquam thesaurus quidam veteris Philosophiæ, magni merito facienda existimo tum ob intigne Simplicii ipsius judicium, tum ob fragmenta ex monumentis vetustissimorum Philosophorum g) quæ illa jam ætate raro obvia servavit, hypomnematisque suis passim intexuit. Commentario autem ejus in Enechiridion Epicteti fateor me ita esse affectum, ut in tota antiquitate putem exstare paucissima scripta (de Ethnicis jam loquor) quæ vel ad mores formandos saniora præcepta contineant, vel providentiam divinam rectius asserant propugnentque.

II. Scripta Simplicii quæ exstant.

I. *Ἰστορικὸν*, *Commentarius in octo libros Physicæ ἀπορίας Ari-
στοτέλους*, in prælectionibus ad Auditorum coronam expositus, quos
aliquis pag. 173. *ὑμῶν καθημένους*. Hunc Græce primus edidit &
li ii 3. Herculi

& apud Agathiam. Itaque illi scripturæ malo assentiri quam quod apud Suidam in
πρῆστοις, *ἐὺλαλι* legitur.

e) Agathias lib. II Hist. p. 65. & Suidas in *πρῆστοις*. Cæteri Philosophi Simplicio
in itinere comites fuere Damascius Syrus, Eulamius Phryx, Priscianus Lydus &
Phoenices Hermias & Diogenes.

f) Nino est quod Petrus Peritus libro I. de extensione animæ & rerum incorporarum
natura p. 55. *omnium veterum Philosophorum coagulum* Simplicium appellat.
Prudenter autem Simplicius monet eos qui Philosophiam tractant, ut abstineant ab
inani contendendi studio *Φυλάττεσθαι χρητὴν ἐπιστηνὴν Φλυαρίαν*,
εἰς ἣν πολλοὶ τῶν Ἀριστοτέλει συγγινομένων δόξαν ἵστασιν. p. 2. b. in Categ.

g) Ut Archytæ, Melissi, Empedoclis, Anaxagoræ, Diogenis Apolloniæ, Parmenidis,
Theophrasti, Eudæmi & aliorum. Vide, si placet, Indices quos infra exhibeo.

Herculi Gonzagæ Episcopo Mantuanô dicavit paullo post Aldi Manutii mortem Franciscus Asulanus, Venet. 1526. fol. cum Clementis VII. Pontificis & Senatus Veneti privilegio. Latine vertit *Lucillus Philatæus*, cujus interpretatio eidem Herculi Gonzagæ jam Cardinali inscripta & marginalibus argumentis notata vidit lucem Venet. apud Hieron. Scotum 1543. fol. & Paris. 1545. fol. apud Johannem Roigny. Eadem versio recusa sine interpretis nomine, & dedicatione ad Gonzagam omissa, Venetiis 1565. fol. apud Hieron. Scotum. Licet vero titulus hanc editionem innumeris pene locis integritati restitutam & ab innumeris erroribus diligentissime castigatam profiteatur, tamen innumeris in locis versio adhuc oblecta est falsaque. Labbeus etiam editionem Venetam Anni 1587. commemorat, quam haud vidi, uti nec editionem Venetam 1567. fol. per *Joh. Vincentiam a Collibus*, quam video memorari in Catalogo Bibl. Barberinæ. Quantus porro in hoc opere lateat veteris doctrinæ Philosophicæ apparatus, lectorem conjicere velim vel ex hoc indice scriptorum qui in illo allegantur. Loca nonnulla *Simplicii* ad *Aristotelis Physica* illustrat *Petrus Petitus* in libris *Miscellaneorum* observationum, vulgatis Trajecti ad Rhenum 1682. 8. *Proœmium* in *Simplicii* in *Physica* laudat *Stobæus* cap. 5. 7. & 9. *florileg.* Illud *proœmium*. *Themistianæ Physicorum Paraphrasin Hermolai Barbari* versione præmittitur.

III. INDEX SCRIPTORUM

SIMPLICIO Commentariis ad Aristotelis *Physicarum* allegatorum

Compositus a me ad paginas editionis Græcæ Aldinæ.

Adrastus 2. ἐν τῷ πρῶτῳ τῆς πέμπτου τῶν Ἀριστοτέλους συγγεγραμμένῳ. 1. ejus locus 26. b.

Ægyptii 51. 150. de origine universi *μυθικὴ ἀρχαῖος*. 268. 270.

Alexandri Magni Epistola ad Aristotelem 2. b.

Alexander Aphrodisiæ 1. 3. a. b. 4. a. b. 5. 6. a. b. 8. b. 9. a. b. 10. a. b. 11. a. b.

b. 13. a. b. 14. b. 15. a. b. 16. a. b. 17. a. b. 18. a. b. 21. a. b. 24. 25. 27. b. 28. 29. a. b. 30. a. b. 32. a. b. 33. b. 34. b. 35. b. 36.

37. a. b. 38. a. b. 40. b. 41. a. b. 42. a. b. 43. a. b. 45. 46. a. b. 47. 48.
 49. 51. a. b. 52. b. 53. a. b. 54. b. 56. 57. b. 58. a. b. 59. a. b. 60. 61.
 b. 62. b. 64. 67. 68. a. b. 69. a. b. 70. 71. a. b. 73. 75. b. 76. a. b. 77. b.
 78. b. 79. a. b. 80. a. b. 82. a. b. 83. a. b. 84. a. b. 85. a. b. 86. a. b.
 88. 90. a. b. 91. a. b. 92. b. 93. 94. b. 95. a. b. 96. a. b. 97. a. b.
 98. a. b. 99. b. 100. 101. a. b. 102. a. b. 103. a. b. 105. b. 107. a. b.
 108. b. 109. 110. b. 112. 114. 115. 116. b. 119. 120. a. b. 121. b.
 122. a. b. 123. b. 125. a. b. 126. b. 127. a. b. 128. b. 129. 130. 131.
 132. b. 135. a. b. 136. 137. a. b. 138. b. 140. b. 152. b. 153. a. b. 154.
 155. 156. a. b. 157. a. b. 158. b. 159. a. b. 161. 163. 164. a. b. 165. a.
 b. 166. a. b. 167. b. 168. b. 169. b. 172. a. b. 173. b. 174. 175. a. b. 176.
 a. b. 177. a. b. 178. 179. b. 180. a. b. 181. a. b. 182. a. b. 185. 190. b.
 193. b. 195. b. 196. b. 197. b. 198. b. 200. b. 201. 202. b. 203. a. b.
 204. 205. 206. 209. a. b. 211. b. 212. b. 213. b. 214. b. 217. a. b. 218.
 b. 219. 220. 222. 225. b. 226. 227. b. 229. a. b. 233. 237. b. 238.
 239. a. b. 242. a. b. 243. 245. a. b. 246. 250. b. 251. 253. b. 254. a.
 257. a. b. 258. b. 259. b. 263. b. 269. a. b. 270. b. 271. 272. b. 273.
 b. 275. b. 276. a. b. 277. a. b. 278. b. 280. 281. 282. 283. b. 284. a.
 b. 286. 287. 288. a. b. 289. a. b. 290. 291. b. 294. 296. 298. b. 301.
 a. b. 303. 304. a. b. 305. 307. 309. b. 310. 311. b. 312. 315. b. 316. b.
 317. a. b. 318. a. b. 319. 320. b. 321.

Φροδισιεύς 5. 10. 17. 28. b.

ὁ ἐξηγητής. 46. b. 167. Καλῶς πάντες σχεδὸν ἐξηγέμεθα. 169.

Τετὶ τὸ ῥησείδιον ἀνεξήγητον κατέλιπεν. 53.

Ἐξηγῆται τὴν λέξιν. 10. 24. b. 105. διχῶς εἴξας, διττὴν ἐποίησατο τὴν
 ἐξήγησιν 15.

Ejus ὑπομνήματα a librariis fortasse turbata 74. b. πρὸς τῷ πλείων
 εἰς τὸ βιβλίον, ὑπομνημάτων 312.

Ejus ὑπόθεσις de anima, ἀχώριστον εἶναι τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν, ubi
 male interpretes separant pro inseparabilem adde 282. b. 294. πῶς
 ἐν ταῖς πλανώμεναις σφαίραις ψυχὰς καὶ συμβεβηκὸς κινεῖσθαι φησιν.
 ibid.

Ἐδοξέ μοι καινοπρεπῶς ἐξηγήσασθαι 288.

Ἐοικε τῷ Εὐδήμῳ καὶ κολεῖσθαι ὁ Ἀλέξανδρος 3. ἐκ τῷ Εὐδήμῳ λα-
 βῶν 217. b. ὁ Σπριμελέας Ἀλέξανδρος 16. γνησιώτατος τῷ Ἀλε-
 ξανδρῶς ἐξηγητῶν 17. b. 56. b.

Εἰωθῶς

Εἰσὼς καὶ ἐφ' ᾧ μηδὲν πρὸς ἐπ' αὐτὸν Πλάτωνα πρὸς αὐτὸν
 πονῶντα τὸ Ἀριστοτέλους ἐξηγητῶν ὁ ἐξ Ἀφροδισίου
 188. b.

Ejus liber περὶ μίξεως respicitur 123 b.

ἐν τῇ περὶ αἰσθησεως καὶ αἰσθητῶν 178.

ἐν τῇ περὶ ζῴων τὸ Ἀπικύρεον ἀντιγεγραμμένους 113. b.

ἐν τῷ εἰς τὸ δεύτερον τῆς περὶ ἔρως ὑπομνήματι 282. b.

Ammonius Simplicii præceptor sive καθηγητῶν 321. b. 34. b. 35. b. 36. b.

Ejus liber, quo toto probavit Aristotelem statuisse

ποικηλικὸν αἶνον τῶ πάντος κόσμου 321. b.

Anaxagoras 2. b. 5. b. 10. 33. 34. b. 35. a. b. 36. 37. b. 38. a. b. 39. 106.

b. 51. b. 67. 73. b. 83. b. 87. 104. b. 105. b. 106. b. 107. b. 112. b. 113. b.

b. 124. 151. b. 153. b. 154. 245. 248. b. 257. b. 258. b. 259. b. 260. b.

273. a. b. 285. 292. 295. b. 310. 321. a. b.

Hegesibuli F. κωνωνήσας τῆς Αναξίμενης φιλοσοφίας

Anaximandri Philosophiæ propius accedit 6. b.

Clazomenius 2.

Ejus verba ἐκ τῶ πρώτης περὶ φύσεως 8. 33. b. ubi præcipue

loca: adde 34. b. 35. b. 37. 38. a. b. 39. 106.

Anaximander 5. b. 8. a. b. 32. 33. 51. b. 104. 105. b. 106. b. 107. b. 112. b.

257. b. 273. b. 295. b. 310. περὶ ἀεὶ καὶ μεταβάλλου

μεν διαδοχῶ καὶ μαθητῆς 6. Physicus 9. περὶ ἀεὶ καὶ μεταβάλλου

σας τὸ ὑποκείμενον 32. b.

Anaximenes 5. b. 8. b. 32. a. b. 39. 44. 60. b. 104. 105. b. 106. b. 107. b. 112. b.

273. b. 310. εὐρυστάς Μιλήσι 9. b. ἐταίρος 9. b. 10. b. 11. b. 12. b.

δρ 6. Physicus 9. 24. b. ejus versus: γῆ καὶ ὕδωρ καὶ ἀέρας καὶ πῦρ

φύονται. 4'.

Andronicus 101. 103. b. 216.

Antipho Sophista 61. b. 62. b. 63.

Antiphontis quadratura circuli 12.

Apollonius Geometra 13. b.

Archelaus 257. b. ὁ Ἀθηναῖος, ὃ καὶ Σωκράτης συγγενὴς αὐτοῦ

ἐξαγορὰς γενομένη μαθητῇ 6. b. ἐν μὲν τῇ γενέσει τῶ κόσμου

interpres; in commentatione de Mundi origi) καὶ τῶ κόσμου

πῶς φέρειν ἴδιον 7.

Archimedes 13. b. ubi de ejus quadratura Circuli. τὸ

γὰν τὸν καλέμενον χαλκίσκον συστήσας 255. ejus

καὶ κινῶ τὰς γὰν. ibid.

Archytas 51. b. 188. 98. b. 108. 165. fragmentum Dorice scriptum
ex ejus λόγῳ. πρὸς τὴν παντός 186. seq.

Aristoteles ἐν ταῖς τῶν μετὰ τὴν πραγματείᾳ 1. πρὸς φυτῶν 1. πρὸς τῶν
σκίων δὲ χῶν 51. b. φυσικῆς ἀκροάσεως libri V. priores πρὸς δὲ χῶν
203. b. III. posteriores πρὸς κινήσεως 1. b. 2. 216.

Alexandri Epistola ad Aristotelem cum Aristotelis responsione 2. b.
cum statuisse quod DEUS sit Mundi auctor & opifex, 320. b. seq.

Vide & 2. ac supra in Ammonio.

Metaphysica 3. b. 10. b. 31. 39. b. 48. 51. b. 291.

ἐν τῷ δέλτα τῆς μὲν τὰ φυσικά 296.

ἐν τῷ κάππα τῶν Νικομαχείων ἡθικῶν 4.

¶ Topica 10. b. 28. b. 110.

Sophistici elenchi 11. b. 15. b.

ἐν ταῖς ἀναλυτικαῖς 104.

Exoterica ejus & Acroamatica 2. b.

ἐν ταῖς πρὸς τὸν ἀγαθόν 32. b. λόγοι Platonis πρὸς πύγαθον οἷς ὁ Ἀριστο-
τέλης καὶ Ἡρακλείδης καὶ Ἐπίστατος καὶ ἄλλοι τῶν Πλάτωνος ἐταῖροι πα-
ραγενόμενοι ἀνεγερῶνται τὰ ῥηθέντα αἰνιγματωδῶς 104. b. ubi Alex-
andrum Aphrodisii. etiam illo opere usum testatur. iidem λόγοι
citantur p. 117.

πρὸς γενέσεως 34. b. 45.

πρὸς γενέσεως καὶ φθορᾶς 56.

δέκα κατηγοριῶν βιβλίον 51. b.

Categorica 15.

Epistola ad Aristoclem 143. b. de anima 290. b.

ἐν ταῖς πρὸς τὸν ἀγαθόν λόγοις (VI. Physicor.) 188. b. 113.

πρὸς ἄρσεν 104. 112. 113. b. 257. 167. b. 312. b.

βιβλίον πρὸς τὰς ἀτομὰς γραμμάς 114. b.

ἐν ταῖς πρὸς τὴν ὕλην λόγοις (1 Physic.) 117.

Physica dicta Aristotelis non modo libri VIII. sed & de Cælo, de
Anima, aliaque, speciatim autem libri V. Physicæ auscultatio-
nis 216. 258. b.

Epitome libri VI. Physicor. 241. Libri septimi Physicorum edi-
tio duplex 142. 245. a. b. 252. librum octavum Peripateticismos
τῶν πρὸς τὸν ἀγαθόν πέντε ἡμέρας διαγράφει 257.

qua in parte differat ejus Physica ab antiquioribus 2.

Pythagoricos & Platonem sequitur 209. συνάδει ἐν νόμῳ Πλατωνικαῖς
290. b. Kk kk Pla-

ζητηκιάται, καὶ πολλὰς εἰσαγαγὼν πόνους φιλοσοφίας 146. ὅθεν
 φιλοσοφίαν καὶ τὴν πρὸς τὰ ἱαμβλίχου συμπάθειαν, πολλοὶς ἐκ
 νει τῶν Προκλῆ δογμάτων ἐφιστάνει 188. b. πρὸς ἀριθμὸν 183. b. ἐν
 τῆς πρὸς κινήσεως 189. b. ἐν τῷ πρὸς τόπων 151. 183. b. πρὸς χρόνον
 183. b. 184. 189. b.

Damon Mulicus 40. b.

Democritus 5. b. 8. 9. b. 10. 18. 33. 35. a. b. 38. b. 43. a. b. 51. b. 73. b.
 74. b. 76. 89. b. 104. 105. b. 106. a. b. 108. 119. b. 124. a. b. 133.
 140. b. 144. b. 152. 159. b. 165. b. 216. 244. 245. 248. b. 257. b. 273.
 292. 295. b. 310. a. b.

Abderita, Leucippi ἐταῦρος sive discipulus 7. Physicus 9.

ex ejus sententia tripliciter differunt atomi, ῥυθμῷ figura, διαθιγῇ
 ordine, & προπῇ situ 39. in κοσμοποσίᾳ dat fortunæ locum 74

Dercyllides ἐν δεκάτῳ τῆς Πλάτωνος φιλοσοφίας 54. b. 56. b. citatus e
 Porphyrio, & Simplicio ipsi haud visus 54. b.

Δίωνος ὄνομα 87. b. Dio pro quolibet nomine 229. b. 305.

Diodorus 216. b.

Diogenes Apolloniates 32. a. b. 33. 44. 104. 105. b. 110. 257. b.

νεώτατος γεγονώς τῷ πρὸς πάντας σχολασάντων (antiquiorum Physi-
 corum) τὰ μὲν παλαιὰ συμπεφορημένως γεγραφεῖ, τὰ μὲν κτ' Ἀ-
 ναξαγόραν, τὰ δὲ κτ' Λεύκιππον λέγων 6.

Ejus συγγραμμα πρὸς φύσεως quod evoluisse se Simplicius testatur
 6. locus prolixus ex illo allatus 32. b. seq. ἴσμεν ὡς γεγραπται
 παλαιοῖς τῷ Διογένηι τῷ πρώτῳ συγγραμματα, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ πρὸς φύσεως
 ἐμνήσθη καὶ πρὸς φυσιολόγους ἀντειρηκέναι λέγων, ὅς καλῶς καὶ αὐτὸς
 σοφιστῆς, καὶ πρὸς μετεωρολογίας γεγραφέναι, ἐν ᾗ καὶ λέγει πρὸς τῆς
 ἀρχῆς εἰρηκέναι, καὶ ἰδίῳι καὶ πρὸς ἀνθρώπων φύσεως ibid.

Diogenes Babylonius 97.

Diogenes ὁ Κύνων 236. b. modum quo Zenonem, motum negantem
 confutavit 278. b.

Eleatici 2. 31. (infra, Zeno.)

Empedocles 5. b. 33. 38. b. 39. 42. b. 43. a. b. 51. b. 60. b. 66. b. 70. 81.
 83. b. 86. b. 87. b. 105. b. 107. 111. 257. b. 258. a. b. 265. 273. 292.
 295. b. 321. b.

ὁ Ἀναξαγόρῃ, ὃ πολὺ κατόπιν τῆς Ἀναξαγόρος γεγονώς, Παρμενίδῃ δὲ
 πηλοισίας καὶ Ζηλωτῆς, καὶ ἐπὶ μᾶλλον Πυθαγορείων 6. b. Σικελικῇ
 μέσῃ apud Platonem, 11. b.

Empedoclis versus 6. b. 7. b. 8. 34. ubi plura ἐκ τῶν αὐτῶν 7. b. 34. a. b. 41. 66. b. 73. b. 74. b. 258. 272. b. 310.

ἐν τῇ κοσμοποιᾷ 74. b.

ἐκ τῆς δευτέρας τῶν φυσικῶν 86. b.

Mundum σφαιρον dixit 257. b.

Epicurus 107. b. 133. 140. b. 152. 159. b. 216. 218. b. 219. b. 227. b. Epicurei 84. b.

Euclidis στοιχεῖα 12. b. 13. b. 14. a. b. 15. 114. b. 119.

Eudemus 3. 5. b. 12. b. 14. 15. 16. b. 18. b. 19. 21. a. b. 22. a. b. 24. b. 37. 44. 63. 72. 73. b. 74. b. 75. b. 80. b. 81. 94. 100. b. 107. b. 111. 114. a. b. 120. 121. b. 122. 123. b. 128. 141. b. 165. a. b. 167. 171. b. 178. b. 187. 192. b. 206. 207. b. 216. 217. 223. 226. 238. 239. 242. 272. b. 286. b. 287. b. 294. b. 319. a. b.

Φιλαλήθης 239.

Ejus φυσικά 3. 9. b. 10. b. 11. ubi prolixus locus, ut 21. b. & 29. (ubi locus quem Alexander Aphrodis. plicius in suo Codice invenit) 30. 42. b.

ἐν πρώτῳ τῶν φυσικῶν 88.

ἐν πῶς αὐτὴ φυσικῶς ἀρξάμενη πρὸς ἀριστέλειαν 107.

ἐν δευτέρῳ 93. b. 106. 120. 232.

ἐν τρίτῳ 124. 155. b. 167. b. 171. 173.

Γεωμετρικὴ ἱστορία 13. b.

ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς γεωμετρικῆς ἱστορίας 13. b.

Rhodius 42. b.

Auditor Aristotelis 15. 187. τῷ Ἀριστοτέλει πάντα καταγράψας ὁ γνησιώτατος τῶν Ἀριστέλους ἐπιγράων 93. b. καὶ αὐτὸς τὰ Ἀριστέλους 279.

πρὸς τὸν Ἀλεξάνδρου (Aphrodis.) ἱστορῶν τὴν Πλάτωνα πρὸς ἀντιλέγων αὐτῇ 98. b. μέμφεται τῷ Ἀναξαγόρῃ 273.

Eudemi vitam scripsit Damas 216.

Eudori de Pythagoreis 39.

Evenus 175.

Fabula de equo & testudine 237.

Galenus 73. ὁ θαυμάσιος Γαληνὸς ἐν ὁσμῶν τῆς αὐτοῦ ἀποδείξεως ὁ πολυμαθὴς αἰσθητὴς 169. b. ὁ φιλοπονῶν 242. b.

Gemini Epitome τῶν Ποσειδωνίου μεταωρολογικῶν 64. b. 65.

ὅτι ἐν Γεωμετρίας γινώμενες 105. περίμνηται μὲν Γεωμετρία δικάως &c. 119.
Grammaticus. vide infra, Philoponus.

Heraclides 104. b. Ponticus 65. Platonis discipulus 104. b.

Heraclitus 8. a. b. 17. 18. 32. 44. 60. 207. b. 111. b. 257. b. 293.

Ephesius 6. ἰάδες μῦσαι apud Platonem 11. b. Physicus 24. b.
310.

ὅτι Ἡρακλείτει 276. οἱ περὶ Ἡρακλείτου φυσιολόγοι 308. b.

Hermodorus τῶ Πλάτωνος ἐταίρος 54. b. ἐν τῷ περὶ Πλάτωνος βιβλίῳ 56. b.

Hermotimus ante Anaxagoram μὴ μόνον ὑλικὰς αἰτίας τῷ παντὸς δευ-
δωκῶς, ἀλλὰ καὶ τὸν νῦν ὡς ποιητικὸν καὶ τελικὸν αἶτιον θεωροῦμεν
321.

Hesiodus 124. b. ejus Μυθολογία 122.

Hestizus 104. Platonis discipulus ibid.

Hippalus 32. 104. b. Metapontinus 6.

Hippo 32.

ὅτι δοκεῖ ἄθετον γεγονέναι 6. Physicus 24. b.

Hippocratis Chii Geometrae quadratura Circuli 12. a. b. 13. b. 14. a.
b. 15. ante Aristotelem fuit & ab Eudemo παλαιότερος annumeratur 15.

Hippocrates Medicus 97. 106. b.

Homerus 79. b. 81. 128. b. 131. b.

Homericum ἔκ ἀγαθὸν πολυκαιρανίη 39. b. 292.

Jamblichus 181. b. ὁ θεὸς Ἰάμβελιχος 150. b.

ἐν τῷ εἰς τὰς κατηγορίας ὑπομνήματι 13. b. ἐν τῷ πρώτῳ τῷ εἰς τὰς κα-
τηγορίας ὑπομνημάτων 186. b. 188.

ὅτι τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῷ εἰς τὸν Τίμαιον ὑπομνημάτων, ἐν κεφαλαίῳ δευ-
τέρῳ 149. b. ἐν τῷ ὅγδω 165. b. 188. ἐν τῷ ἑκτῷ κεφαλαίῳ ibid.
ἐν τῷ δεκάτῳ κεφαλαίῳ. ibid.

οἱ πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἰατρῶν 97.

Lacedaemonii 77. b. 108. b.

Leucippus 8. 35. a. b. 152. 159. b. 216. 245. 257. b.

ὁ Ἐλεάτης ἢ Μιλήσιος, κοινωνήσας Παρμενίδῃ τῆς φιλοσοφίας, ἔτι αὐ-
τὴν ἐβαδίσκε Παρμενίδῃ καὶ Ξενοφάνει περὶ τῶν ὄντων ὁδὸν 7.

ἀπὸ Λυκαῶν εἰς Ἀκαδημίαν 93. b.

Lycophron Sophista 20. a. b. 21. b.

ὁ μαθηματικὸς 107. b. 121.

Mathematicarum disciplinarum scopus διαβιβάζει τον λόγον από
αριθμητών εις τα νοητά. 82.

Maximus ὁ ὧ Μαξιμὸς καινοπρεπέστερον ἐξηγήσατο 138.

Megarici Philosophi 26.

Melissus 8. a. b. 9. a. b. 10. a. b. 11. b. 15. a. b. 16. a. b. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. b. 27. 52. 152. 154. b. 116. b. 225. b. 226. 275. b. 277.

Ejus verba allegantur 7. 9. 17. b. 22. ubi prolixus locus est
συγγεγραμμάτων Melissi, 23. b. 24. a. b. 34. b.

Samius 5. b. πῶς φύσεως ἢ πῶς τὰ ὄντα ἐκ τῆς ἀπὸ φύσεως
μαλ' ἐποίησάτα 15. b.

Menander 87.

Metrodorus 35. Chius 7. 152. 257. b.

Democrito de principiis rerum fere assentitur 7.

Moderatus de Pythagoricis 50. b. citatus e Porphyrio, & Sapphoro
ipsi haud visus.

Moses Judæorum legisator 268. de origine Mundi
σὺν δὲ τοῖς μύθοις * Αἰγυπτίων εἰλησμένη ibid. & 270. 1.

Nicolaus Damascenus 6. b. 32.

ἐν τῇ πρὸς θεῶν 6. 32.

Nicomedes Geometra 13. b.

μὴν τῷ Ὀχυρωτικῷ ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος 231. b.

Oraculum Delphicum sciscitaturi dicebant: ὦ παῖρ θεῶν
πῶς δέμισεν 75.

Oracula Chaldaica 143. a. b. 144. ὡς πῶς βαρβαροὶ 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Orpheus 31. b. 75. 123. 150. a. b.

ὁ παλαῖος λόγος 74. 188.

Parmenides 2. 8. a. b. 10. a. b. 11. b. 15. a. b. 16. a. b. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. a. b. 27. a. b. 28. b. 29. 30. 41. 52. 60. b. 116. b. 275. b.

Eleates 5. 6. ἀπὸ τῆς ποιήσεως καὶ μυθολογικῆς πινυ
μαλ' 31. b.

alia scribit πρὸς ἀλήθειαν 9. alia vero πρὸς δόξαν 6. b. 7. b. 31. b.

38. b. Plato magni facit Parmenidem licet videtur em-
gnare, ait sententiam ejus βαθεῖ δαδωὶ καλὴν 31. b.

παρμενίδεια ἐπὶ 30. b.

* Imo potius Egyptii sua hausere a Chaldaeis. Vide Huetium p. 242. Evangelicæ & Witsii Egyptiaca II. 14.

Ejus versus afferuntur: 7. a. b. 9. 17. a. b. 19. 25. 26. 31. (ubi plura
Simplicius ait se referre *Διὰ τὴν σπάνιν τῆ Παρμενιδεῆς συγγραμ-*
μας) a. b. 34. b. 38. b. 39. 152. b.

Paron, Pythagoricus commentiticius, pro *παρὼν τις τῶν σοφῶν* 178. b.
Pericles Lydus 50. ubi recentioribus eum accenset.

Περικατητικὴ ἀρεσις 1. *Διαλεκτικὴ τῶν περικατητικῶν* 10. b.

Peripatetici 71. b. 35. 140. b. 149. b. 174. 181. 213. 216. 257. 321.

Jō. Philoponi quinque contra aeternitatem Mundi *πολύσιχα βιβλία*
& sextum contra aeternum mundi motum 257. *τῶν ἐφ' ἡμῶν τις*
γεγονότων πλῆθυν id.

ὁ αὐτὸς ἐν τῷ τέτρω 266. b.

in illis citatus liber quintus contra Proclum 266. liber quartus
270. b. oppugnatur Philoponus 259. b. seq. 265. b. seq. 269. b. seq.
ad 272 ubi sextum ejus librum impugnasse se testatur: adde
312. seq. ad 315. b. 320. a. b.

contra eundem disputavit Simplicius comment. in primum de cælo
257. 269. *ὁ Γραμματικὸς ἐκεῖν* - - *προθεῖς τὴν Ἀριστοτέλους ῥῆσιν, ἣ*
τῆς Ἀλεξάνδρου τὴν ἐξηγήσιν πᾶσαν καὶ τῆς Θεμισίας τὴν ἀντιφρα-
σιν ἐπενεγκῶν, ἵνα πολὺσιχα μᾶλλον αὐτὸ γενόμενα πρὸς συγγραμ-
ματι τῷ πλάττει 259. b. ἐν τῷ πεπτῶ τῶν πρὸς Ἀριστοτέλην 313.

Philosophi *δεχῶσι* 12. οἱ μὲν τὸν κατακλυσμὸν 2. οἱ μυθικῶς καὶ οἱ φι-
λοσόφως τὰς θείας ἐμφαινόντας πύξεις, sub summa prima causa
omn. & duāda principiorum posuere 39. b.

ἡ νεώτεροι Φιλόσοφοι 80. b. 137. 187.

ἡ παλαιά 116. 121. b. 186. b.

οἱ κλεινοὶ τῶν Φιλοσόφων 150. b.

Physici 105. b. 106. b. 12. 257. b. 5. b. 9. 32. 44. b. 45. a. Physicis
Parmenidem distinguit Aristoteles 32. οἱ *δεχῶσι* φυσικοὶ 84. b.
106. b. 107. b. 123. b. 144. b.

De principiis inquirere & φυσιολόγῃ ἐστίν, ἀλλὰ τῆ πρώτης φιλοσόφῃ
56. b. *γινεσθαι καὶ φθίρεσθαι τὸ ἓνα κόσμον, ὥς μηκέτι εἶναι κόσμον,*
ἕδνα τῶν φυσιολόγων ἴσμεν λέγοντα 258.

Plato 1. b. 2. b. 3. 8. b. 21. b. 25. 26. b. 27. a. b. 30. 31. b. 32. a. b. 34. b.
38. b. 41. 43. 44. b. 48. 49. a. b. 50. a. b. 51. 52. b. 54. b. 55. 56. b.
70. b. 71. 74. 80. b. 81. 82. 83. b. 84. 90. 91. 92. a. b. 96. 97. b. 98. a.
b. 99. 104. a. b. 105. a. b. 108. 109. 114. b. 116. 118. 119. 121. b.
123. 125. 126. a. b. 133. 135. 140. b. 144. b. 150. a. b. 155. b. 163.
b. 165.

- b. 165. b. 166. 169. b. 174. b. 182. 185. a. b. 187. 194. 200. 229. 257. b. 265. 266. a. b. 267. a. b. 268. 286. b. 290. 310. 313. 319. b.
 Gratylo 276.
 Legibus 63. b. 81. b. 96. 249. b. δεκάτω νόμων 80. b. 194. 296. 290. a. b. 296. 297. b.
 ἐν τῇ πρώτῃ ὑποθέσει τῆ Παρμενίδου 7. 96.
 Parmenide 8. b. 19. a. b. 21. b. 22. 29. a. b. 32. 53. b. 91. b. 187. b. 209.
 Philebo 21. b. 104. b.
 Phædone 2. 38. 68. b. 79. b. 83. b. 88. 107.
 ἐν τῇ πολιτικῇ 258.
 Phædro 16. b. 51. b. 63. b. 127. 110. 280. 290. a. b. 296. b.
 Πολιτεία 143. 144. 208. b.
 Sophista 11. b. 12. 19. b. 21. b. 22. 27. 29. b. 31. b. 52. b. 53. 91. b. 92. 98. b.
 Theæteto 3. b. 4.
 Timæo 2. a. b. 6. b. 7. b. 8. 9. b. 17. 23. b. 29. a. b. 32. b. 33. 34. 35. b. 50. 53. b. 54. 56. 64. b. 66. 71. b. 88. 89. 122. 143. a. b. 144. a. b. 145. b. 149. b. 156. b. 157. 166. 175. 188. 194. 200. 204. b. 207. 210. 257. b. 264. 265. 268. 290. a. b. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.
 ὀνομαστικής 194.
 Platonis ἀρχαὶ δόγματα 125. b. ἀρχαὶ συνενόησις 125. b. ἀρχαὶ λόγους 17. Vide supra in Aristotele.
 Platonis forma corporis 183.
 Plato τὰ τῶν πυθαγορείων καὶ τῶν ἐλεατικῶν ἢ τῶν σαφιστικῶν γὰρ 2.
 ἀρξίστης τὴν συνήθειαν τῶν ὀνομάτων βέλτερι φυλάττειν, ὅτι τὸν ἀρξίστην ἐναργῶς πᾶς ἡπικρήσεις ποιῶναι. ὁ δὲ πᾶσι τὴν καταφρονεῖ πολλάκις, πρὸς δὲ τὰς νοητάς θεωρίας ἀπὸ τῆς χει 290. b.
 Pythagoricos sequitur 2. b. πολλὰ καὶ φαίνεται πυθαγορείους 32. b.
 Platonici 49. 133. 144. b. 154. 209.
 οἱ κλενοὶ τῶν πλατωνικῶν 140. b.
 τοῦτον Πλάτων ἐξηγητὴν 268.
 ὁ καὶ Πλάτων διαλεκτικὸς 11.

Plotinus 50. b. ἐν δὲ χῆ τῇ ἐμβλίσῃ ὁ πῶς τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ ἐπέ-
 ραφει 90. b. 187. b. 91. b. 98. b. 249.

Poëtarum dicta: τίχη τύχη ἐσερξέ, καὶ τίχη τίχηνη 73. b. ἐνυχῆντα
 καὶ φρονεῖν ibid.

Polycletus ἀνδριαντοποιός 72. 77. ejus κανών 73.

Porphyrus 2. b. 3. 10. 15. b. 16. 17. b. 18. a. b. 19. 20. 22. 23. 25. 26. b.
 29. 30. a. b. 32. 34. b. 35. 41. 45. 54. b. 58. 61. b. 75. b. 77. b. 82. 85.
 b. 90. b. 91. 92. b. 94. b. 96. b. 97. b. 104. b. 137. 144. 152. 172.
 202. b. 209. b

Simplicius Porphyrio τὸ πλεόν ἀκαλαθῶν 16. φιλοσόφῳ 21.
 190. ὁ φιλομαθὲς αἰῶν τῷ φιλοσόφῳ 32. b.

ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ ὕλης 50. b.

in Synopsi Physicorum 190. 214. b.

Posidonius, vide supra in Gemino.

Proclus 143. b. 150. b. ὁ ἐκ τῆς Λυκίας φιλόσοφος 92. (ubi male in-
 terpres ex *Lyceo Philosophus*) 140. b. διδάσκαλος τῶν ἡμετέρων δι-
 δασκάλων 142. b. 188. b.

Protagoras, infra, in Zenone.

Protarchi dictum, felices lapides e quibus aræ 78.

Proverbia: ὡς τὸ ἐσκαμμένον πηδᾶν 32. ἵνα οἱ ἐξηγητὰὶ μὴ ὡς αἱ θύ-
 ραι ἐξηγῶνται 53. b. ἀστέρας εἰσεύεσθαι 152. b. λίνον λίνῳ συνάπτει 165.
 b. τὸν ἀλφεὶον μεθ' Ἡρακλέους ὡς ἀκαλείσαντες 259. b. Ἀδωνιδῶν
 κῆποι 280. b. μία χελιδὼν ἑὰρ ἔποιε 308. b. ποῖ ἐν χαμαιλεων
 ποιῶντας ἀν' ἐστράτῃ τροπὰς 313.

Pythagorici 2. a. b. 3. 5. b. 6. b. 8. 13. b. 32. b. 38. b. 39. 44. b. 50. 51.
 56. 98. a. b. 99. 104. a. b. 105. a. b. 109. 110. 116. 152. a. b. 165. 173.
 206. 209. 319.

eorum versus: κέλκυθι κύδιμ' ἀνδρῶν πᾶσι μακάρων, πᾶσι ἀνδρῶν
 104. b. 253. b. ἀνδρῶν δὲ πᾶν ἐπέοικεν ibid. ἐστὶς τῶν καὶ ζα-
 νὸς πύργον ἐκάλειν τὸ κέντρον τῆς κόσμου 319. b.

Sexti Pythagorici ἀποδείξεις 13. b.

ὁ συλλογισμὸς (Timon) 236. b. ubi versus ejus de Zenone Eleate:
 ἀμφοτέρω γλώσσοι μέγα δένει ἔκ ἀλαπαδὸν Ζήνωνος.

Simonides 175. 178. b.

Simplicius commentarios suos auditoribus prælegit, quos alloqui-
 tur 173. scripsit Damascio præceptore suo jam defuncto 184.
 Ammonium præceptorem suum laudat passim. Vide supra,

in Ammonius. ἡδὲ φθόνῳ ἰνομάτων 186. suorum in libris
cælo commentariorum meminit 257.

Plura producit ex scriptis antiquissimis Philosophorum
παλαιῶν συγγραμμάτων πολλὴν ἀγνοίαν sua ætate 214.
31. veretur ἐν τῇ φυσικῇ πραγματείᾳ τὰ ἀκρότατα
ἐμβαλλεν 32. putat περὶ τῶν ἀκρότατων
αὐφέναι Ἀριστοτέλει Φωνὴν 94.

Socrates Ethicus 9. σίμος 20. plura de ejus forma corporis
Sophistæ 21. b.

Σοφιστικοὶ λόγοι 169. b. seq.

Speusippus 32. b.

Stoici 6. b. 20. 6. 50. 74. b. 95. b. 111. b. 123. b. 133. 157. b. 167. b.
b. 257. b. 310. b.

Stoicorum ἀξιώματα μετεπίπτονται 305.

Strato Lampiacenus 140. b. 144. b. 153. 154. b. 155. b. 167. b. 168. b.
a. b. 189. b. 191.

Theophrasti licet discipulus καινότερον ἐβάδισεν ἐπὶ
ἐν τῷ περὶ κινήσεως 214.

ὁ Θεοφράστης γεγονώς ἀκρῆς καὶ τοῖς ἀείροις ἐκπατρίσθαι
ἐν τῷ περὶ κινήσεως 275.

Syrianus ὁ μέγας 42. 46. b. 53. 59. 147. 148. b. 149.

Φιλόσοφῳ 42.

ὁ μέγας τῶν Λυκίων Πρόκλος καθηγημὸν 144. b.

ἐν τοῖς εἰς τὸ δέκατον τῶν Πλάτωνος νόμων ὑπομνήμασι 144. b.

Thales 8. 32. 39. 44. 60. b. 104. 105. b. 112. b. 310.

Examii F. Milesius 6. Physicus 9. 24. b.

πρῶτον ἀφ' ἧς ἐδόθη τὴν περὶ φύσεως ἰσορρίαν τοῖς Ἕλλησι διαφθεῖναι
γὰρ δὲ ἐν γραφαῖς μηδὲν καταλιπεῖν πλὴν τῆς καλῆς
ἀστρολογίας 6.

Themistius 10. 30. 36. b. 91. 94. b. 96. b. 97. b. 100. 101. b. 111. b.
169. b. 172. 175. b. 180. b. 181. b. 200. b. 202. b. 205. 221. b.
291. b.

ὁ εὐφραδὴς Θεμιστιῶν 9. b. 226. Ejus ἀφ' ἧς librorum Aristot.
b. 260. ἀφ' ἧς τὸ ῥητόν 9. b. 15. b. 68. b. 214. b.
πραγματικῶν ἀφ' ἧς 242. 245. non tamen ita ut
semper observet. ibid.

ἐκ ἀποδέχεται τὸν Ἀλέξανδρον 226.

Theologi 81. 106. b. 121. 188. b.

Θεολογικὴ πραγματεία 82. 121.

τὰ ἀκρότατα τῶν Θεολογικῶν *supra* in *Simplicius*.

Theophrastus 5. a. b. 6. a. b. 25. b. 29. 131. b. 136. 141. b. 143. 150. b. 165. 187. 202. 216. 233.

Ejus Φυσικά 1. b. 141. 149. b. locus ex libro primo 5. b. 201. b.

πάντα ἀπελευθέρησας τῷ Ἀριστοτέλει 187.

ἰσορεῖ περὶ Διογένης (τῆς Ἀπολλωνιάτης) 6. 32.

ἐν τῷ περὶ Ἀναξαγόρου δευτέρῳ 35. b.

ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ κινήσεως 23.

ἐν τῷ δευτέρῳ 94.

ἐν τῷ τρίτῳ 94. ἢ περὶ ἔρων 287. πάντα δὲ καὶ τῷ κορυφαίῳ δέξομαι τῶν Ἀριστοτέλους ἐταίρων θεωρημάτων ἐν τῷ πρώτῳ τῷ περὶ κινήσεως αὐτῶν 225. 230.

ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Φυσικῆς ἰστορίας 25.

ἐν τῇ ἰστορίᾳ 32. ἐν τῇ Φυσικῇ ἰστορίᾳ 33.

Timæus Pythagoricus 2. b. 8. 104. b. ἐν τῷ οἰκίῳ συγγραμμάτων 50. ὁ Τίμαιος αὐτὸς πὶ καὶ ὃν ὁ Πλάτων ὑπεκρίνατο 2. 8. Aristoteles & Plato eum secuti 50.

Timon. *supra* ὁ συλλογισμὸς.

Varius accentus 101. b.

Varia interpunctio 15. 90. b. 219. Ordo turbatus 284. ubi notatur quædam quæ post ponuntur *επισημασθῆναι καὶ περὶ ἀναγνώσεως*. Aspasius finit librum quintum alio loco quam Codices vulgati 214. Porphyrius & Themistius 214. b.

Varia Lectio in antiquis Aristotelis Codicibus: 17. 36. 51. 67. 68. 76. b. 78. b. 82. 87. 91. 94. b. 96. 97. b. 99. b. 101. 102. b. 103. b. 115. 126. b. 131. b. 133. 137. b. 152. 153. b. 156. a. b. 159. b. 164. b. 172. 173. b. 177. 178. b. 179. b. 182. 190. b. 198. b. 200. b. 201. 205. 206. a. b. 212. b. 213. b. 218. b. 227. b. 237. b. 245. b. 249. b. 250. b. 253. b. 281. b. 288. 301. 302. b. 310. 317.

Xenocrates 32. b. Chalcedonius 30. a. b. σοφὸς ἀνὴρ *ibid.* γεωμετρικὸς ἀνὴρ 31. ὁ γνησιώτατος τῶν Πλάτων ἀκροατῶν ἐν τῷ περὶ τῆς Πλάτων βίᾳ 268.

Xenophanes 5. b. 7. 8. b

ἐκ ἀποδέχεται τὸν Ἀλέξανδρον 226.

Theologi 81. 106. b. 121. 188. b.

Θεολογικὴ πραγματεία 82. 121.

τὰ ἀκρότατα τῶν Θεολογικῶν *supra* in *Simplicius*.

Theophrastus 5. a. b. 6. a. b. 25. b. 29. 131. b. 136. 141. b. 143. 150. b. 165. 187. 202. 216. 233.

Ejus Φυσικά 1. b. 141. 149. b. locus ex libro primo 5. b. 201. b.

πάντα ἀκροβήσας τῷ Ἀριστοτέλει 187.

ἰσοῖσι περὶ Διογένης (τῆς Ἀπολλωνιάτης) 6. 32.

ἐν τῷ περὶ Ἀναξαγόρου δευτέρῳ 35. b.

ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ κινήσεως 23.

ἐν τῷ δευτέρῳ 94.

ἐν τῷ τρίτῳ 94. ἢ περὶ ἔρανος 287. πάντα δὲ καὶ τῷ κορυφαίῳ δόξῃ σκεῖ τῶν Ἀριστοτέλους ἐταίρων Θεοφράστῳ ἐν τῷ πρώτῳ τῷ περὶ κινήσεως αὐτοῦ 225. 230.

ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Φυσικῆς ἱστορίας 25.

ἐν τῇ ἱστορίᾳ 32. ἐν τῇ Φυσικῇ ἱστορίᾳ 33.

Timaeus Pythagoricus 2. b. 8. 104. b. ἐν τῷ ὁμοίῳ συγγραμμάτων 50. ὁ Τίμαιος αὐτὸς τε καὶ ὃν ὁ Πλάτων ὑπεκρίνατο 2. 8. Aristoteles & Plato cum secuti 50.

Timon. *supra* ὁ σιλλογράφος.

Varius accentus 101. b.

Varia interpunctio 15. 90. b. 219. Ordo turbatus 184. ubi notatur quaedam quae post ponuntur *ἐπισημασθῆναι καὶ περὶ ἀναγνώσκοντα*. Aspasius finit librum quintum alio loco quam Codices vulgati 214. Porphyrius & Themistius 214. b.

Varia Lectio in antiquis Aristotelis Codicibus: 17. 36. 51. 67. 68. 76. b. 78. b. 82. 87. 91. 94. b. 96. 97. b. 99. b. 101. 102. b. 103. b. 115. 126. b. 131. b. 133. 137. b. 152. 153. b. 156. a. b. 159. b. 164. b. 172. 173. b. 177. 178. b. 179. b. 182. 190. b. 198. b. 200. b. 201. 205. 206. a. b. 212. b. 213. b. 218. b. 227. b. 237. b. 245. b. 249. b. 250. b. 253. b. 281. b. 288. 301. 302. b. 310. 317.

Xenocrates 32. b. Chalcedonius 30. a. b. σοφὸς ἀνὴρ *ibid.* γεωμετρικὸς ἀνὴρ 31. ὁ γνησιώτατος τῶν Πλάτωνος ἀκροατῶν ἐν τῷ περὶ τῆς Πλάτωνος βίᾳ 268.

Xenophanes 5. b. 7. 8. b

Colophonius 2. 6.

Parmenidis discipulus 6. ubi ejus de Deo sententia.

Xuthus Pythagoricus 161.

Zeno (Eleates) 21. a. b. 22. a. b. 29. 30. ubi mentio ejus συγγεγραμμένων περὶ τῆ ὀρίστης, πολλὰ ὑπὸ πειρημάτων ἔχοντες 31. Παρμενίδου δὲ γνώριμος 21. b. ἀμφοτερόλογος 30. & 23. b. ex Timotheo Sillis. Ejus locus 30. b. citatur etiam 101. 121. b. 124. b. 128. 130. b. 131. 139. 189. 221. a. b. 222. b. 233. b. 236. 238. b. 239. b. 241. 256. b. 278. b. 302.

Ejus quatuor argumenta adversus motum 236. b. sq. Achilles five argumentum præcipuum 237. 241. λόγος ὃν ἤρετο Πρωταγόρας τὸν σοφιστήν 255.

Zenobius Epicureus contra quem scripsit Alexander Aphrodisiensis 113. b.

IV. In *Aristotelis Categorias* five *Prædicamenta*. In hujus operis titulo Simplicius *magnus Magister* appellatur, Συμπλεκτικὸς διδάσκαλος τῶν μεγάλων σχολῶν διὰ τὴν Φωνὴν αὐτοῦ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας. Prodiere hæc commentaria Græce ex Aldi officina Venet. 1499. fol. & cum latinis *Justi Velfii* scholiis atque argumentis, qui Græca infinitis prope locis castigasse se proficitur, opusque *Vigilio Zwiche-mo*, Phryfio, Icto dedicavit, Basil. 1551. fol. apud *Michaelem Ungerinum*.

Latine vertit *Guilielmus Dorothæus*, Venetiis apud Hieron. Scotum 1541. fol. & 1550. fol. quæ editio diligentiorē interpretationem recens factam proficitur, recusam etiam Ao. 1567. fol.

Richardus Paceus in libro de fructu qui ex doctrina percipitur. Basil. 1517. 4. pag. 103. refert se præfationem Simplicii in *Categorias* latine interpretatum, quam Philosophus quidam semibarbarus Ferrariæ de Cathedra publice recitaverit tamquam suam, omnibus ei applaudentibus.

Video me etiam in schedis meis annotasse, Commentarios Simplicii in *Categorias* Latine editos Ao. 1500. & cura *Pauli de Genevano*, Venet. 1516. Sed cum editiones istas non evoluerim, hæc tanquam non satis exploratum omitto.

INDEX

INDEX SCRIPTORUM

In Simplicii Commentariis ad prædicamenta memoratorum,

Compositus a me ad paginas editionis Græcæ Basileensis A. 1551. fol.

οἱ δὲ τῆς Ἀκαδημίας 54. 55. 70. b. 93. b. Ἀκαδημαϊκοί 56.

Achaicus 41. γα. 54. 67. b. 68. b.

Ἀδρας ④ ὁ ἀφροδισιεύς αἰνῆρ τῶν γνησίων περὶ πατηκῶν γεγονώς, ἐν τῷ περὶ τῆς τάξεως τῆς Ἀριστοτέλους φιλοσοφίας 4. a. b.

Adrianus Philosophus 42.

Ædesii discipulus Maximus 1.

Alexandri Magni forma eadem sive in annulo insculpta, sive Collossea statua ex monte Atho efficta 108. b.

Alexander Aegæus 3.

Alexander Aphrodisiensis 1. a. b. 3. a. b. 8. b. 10. 16. 21. a. b. 23. 25. 38. a. b. 51. b. 54. 57. 59. 60. 65. b. 74.

Maximus in omnibus fere Alexandro συνάσας 1.

Ammonius (οἱ ἡμέτεροι διδάσκαλοι 3. b.)

Andronicus 5. b. ἀνελυθῶν τῷ Ἀρχύτῃ 87. 88. περὶ ἀφράζων τὸ τῶν κατηγοριῶν βιβλίον 6. b. 7. b. 13. b. 15. b. 34. 36. 38. 40. b. 41. 51. 55. b. 66. 67. 68. a. b. 69. 90. b. 91. 95. b. 97. b.

Antipater (Stoicus) 54. b.

Antisthenis dictum ad Platonem: ἵππον ὁρῶ, ἵπποσύνην δ' οὐκ ὁρῶ 54. a. b.

Apollonius Alexandrinus 48.

Apollonius (Pergæus) cujus quadratura Circuli memoratur 48.

Archimedes quadraturam Circuli docens διὰ τῆς λυκομήδους γεωμετρίας 49.

Archytas Pythagoricus ④ καὶ Πλάτωνα συγγέγονεν, 3. b. μηδὲν ἔλαττον ④ Ἀριστοτέλους ἀκριβολογούμεν ④ 48.

Ejus περὶ τῶν καθόλου λόγων βιβλίον 3. b. 4. b. 9. b. 10. b. 15. 16. b. 19. b. 20. a. b. 23. 24. a. b. 31. a. b. 38. a. b. 40. b. 41. b. 48. 50. a. b. 61. b. 66. b. 68. b. 69. a. b. 80. a. b. 81. 84. a. b. 85. b. 87. 88. a. b. 89. b. 90. 91. b. 92. a. b. 93. 94. b. 95. b. 103. a. b. 104. 110. b.

Ejus librum περὶ ④ παντὸς Aristoteles in Categoriis secutus 1. 3. b. 13. 88. b.

ζήσεως τὸ ἀληθὲς εὐρέσκων ibid. ἐν ταῖς Θεολογικαῖς ἢ καὶ τὴν ποιή-
 τισα μόνον τὸ ἀπὸ τῶν αἰτίων, ἀλλὰ καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὸ πᾶν αὐτὸ τῆ
 εὐρίας πρὸς τὸ 54. ἐν τῷ περὶ τῆς εὐρίας λόγῳ 98. ἐν τῷ περὶ τῆς
 ἀντικειμένων βιβλίου 99. 102. 98. b. 103. ubi hunc Aristotelis li-
 brum à Jamblichō illustratum innuit 103, b. 104.

περὶ ψυχῆς 2. b. 10. 66. b.

Metaphysica 3. a. b. 13. b. 15. b. 19. b. 23. b. 42. 43. b. 49. 57. 63. b.
 66. b. 67. b. 75. b. 84. 94. 106. b. 108.

περὶ ποιητικῆς 8. b. 9.

περὶ αἰσθητικῆς καὶ τῶν αἰσθητῶν 72.

περὶ ἐρμηνείας 4. 95. b. 102. b.

τρίτῳ ῥητορικῆς 9.

Ἀναλυτικαὶ περὶ τῆς καὶ ὑστερα 4. 46.

Φυσικὴ ἀκρόασις 12. 23. b. 31. b. 34. 105. b. 108. a. b. 110. ἐν τῷ πε-
 ρὶ κινήσεως 12. b.

Aristoxenus Musicus 13. b. 74.

Arithmetici οἱ περὶ τῆς ἀριθμῆς ἐκτετακτοῦ 3. b. περιουσία. ἐστὶ ἀριθ-
 μητικὴ γεωμετρίας 32.

Ἀσκληπιαδῶν ἡ πύλη 70.

Athenodorus 5. 23. b. 41. 47. b.

ἐν τῷ πρὸς Ἀριστοτέλους κατηγορίας Πηγεαφομένῳ βιβλίῳ 15. b.

Atticus 7. b. 8.

Boëthius. ὁ Θεομάσιος βοηθός 1, Porphyrio antiquior 3. a. b. ἐξηγέ-
 μενος κατὰ ἐκάστην λέξιν 7.

Citatur 6. b. 9. a. b. 10. 12. b. 14. b. 16. 20. 24. b. 26. b. 41. a. b. 42. 43.
 47. 77. 86. 88. 94. 109. b.

ὅλον βιβλίον γεγραμμένον περὶ τῆς πρὸς π, καὶ πρὸς π πως ἔχοντι 42.
 ταῦτα ὁ βοηθὸς καὶ τὴν αὐτὴν ἀγχίνειαν διακρίνει 109. b.

Carpi quadratura Circuli 49.

Chrysippus 26. b. 88. b. 98. b. Ἀριστοτέλει ἐπόμενος 100. ἐν πῶς περὶ τῆς
 σερητικῆς λεγομένοις 100. b. 101.

ἐξήγησεν εἰς τυφλὰς ῥήσεις τῆς ὑποχυθῆς, δυναμένης ὅτι ἐκ ἀδρανότη-
 τος ἀναβλεψαί, καὶ ἐφ' ὧν τὸ βλέφαρον κέκλειται 101. b.

Cornutus 5. 33. 47. b. 89. 91. ἐν οἷς περὶ Ἀθηγόδωρον καὶ Ἀριστοτέλην ἐπέ-
 γεγραψε 15. b.

Democritus 56. 68. 109. solum motum localem admisit 108. b.

Dexip-

Dexippus dialogo in Categorias, Plotini *Στασις* solvere in *Πλάτωνα*
nihil fere addidit Porphyrii Jamblichique observatis.

Dicæarchus 56.

Diodorus 49. b.

ὁ τὸς τῆς γραμματικῆς διορισμὸς διαπαίρων 6. b.

Epicurus 56. 109.

Empedocles 41. 85. b.

ἀντιλέγονται ὑπὸ τῶν ἐπεροδόρων 55.

Euclides ὁ γεωμέτρης 3. b.

Eudorus 41. 44. b. ὁ Ἀκαδημαϊκός 47. b. 53. b. 61. 65. 67. b. 69.

b. (ubi apud interpretem male *Eudoxus*)

Medæ (apud Euripidem) dictum: καὶ μανθάνω μὲν πᾶσι κακὰ,

κακὰ, θυμὸς δὲ κρείττων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων p. 61.

οἱ ἐξηγηταὶ 7. b. 47. b. 50. b. οἱ κλεινότεροι τῶν ἐξηγητῶν 16.

47. b. ἀκερβεσέροι 57. οἱ μετ' Ἀλεξάνδρον ἐξηγητὰς 62. b.

ταὶ τῶν ἐξηγητῶν ὑπεβολαὶ 63. b.

οἱ παλαοὶ τῶν κατηγοριῶν ἐξηγητὰς Andronicus, Aristo, Adria-

Boëthius, Eudorus 41.

Geometra 38. b.

οἱ Ἡρακλείτειοι 104. b. Homerus ab Heraclito reprehensus quod

ille ἐξ ἐν τῆς rerum natura tolli 104. b.

Herminius 1. 3. b. 7. b. 14. a. b. 15. a. b. 32.

Hippolyti abſtinentia 58.

Homerus 8. b. 85. b. 104. b. 106. 107. b. 110. b. Homeri

Ejus versus 2. 8.

Jamblichus πολυσίχον commentarium in Aristotelis Categorias com-

posuit, in plurimis Porphyrium καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς λήξεως

20. b. laudatur. 1. b. 3. b. ὁ θᾶτε Ἰάμβλιχ 5. b. 6. 8. b. 10. 11. b.

b. 14. a. b. 15. a. b. 16. b. 23. a. b. 25. a. b. 27. 31. a. b. 32. b. 33. b.

34. b. 35. a. b. 36. a. b. 37. a. b. 39. 41. b. 42. b. 43. 45. 46. b.

51. b. 56. 57. 59. a. b. 60. 66. 67. 68. a. b. 69. b. 72. b. 73. b. 74. b.

a. b. 77. a. b. 78. a. b. 80. 81. a. b. 82. a. b. 84. 86. 87. b. 88. b. 89. b.

90. b. 91. b. 92. 93. a. b. 95. a. b. 96. b. 97. 100. 102. 104. b. 105. b.

b. 106. b. 107. b. 109. b. 110. b. 111.

Ἰπποκλήτῃ τῷ Ἀλεξάνδρῳ 21. a. b. πυθαγορεϊκώτερον 29. καὶ τῷ

ἐαυτῷ θεωρητικῇν ἡπιστήμην ὡς φδεικνύς 34. τῷ Ἀνδρονίκῳ

λεβῶν 36. b. θεωρητικώτερον ὑπεβάλλων 37. θεωρητικώτερον

σεις τῇ ἰαμβλίχῃ 69. θεωρητικώτερον τεχνολογίας μετελθών 83.
πραγματικώτερα ὡς διδάσκει 100. τὸ τῇ Ἀριστοτέλει περὶ ἀντικειμέ-
νων βιβλίον ὅπισθεν ἄμενον 103.

Jamblichi discipulus Maximus 1.

Τὸ λόγιον· ἐν ᾧ θεῶ κέεται, πύρρος ἔχοντες ἀκμαίους 85. b.

Lucii διοτρίαι in Aristotelis Categorias 1. 12. 15. b. 16. 17. b. 32. a. b.
40. b.

Αὐτομήδης γραμμὴ 49. vide supra in Archimede.

Maximus Aelicii & Jamblichi discipulus 1. Ejus ὑπόμνημα in Cate-
gorias ibid. in omnibus fere Alexandrum Aphrodis. sequitur.
ibid.

Medicis morbus definitur ἡ πρὸ φύσιν δ' αἰθεσις 105. b.

Melissi dogma πάντες τὰ γινόμενα ἀρχὴν εἶναι 78. b.

ἡ μετακλῆσις, εἰάν δεθῇ, τὰ στοιχεῖα μεταβάλλει, οἷον τὸ ξηρὸν ξερὸν λέγει,
καὶ τὸν Διόνυσον Διόνυσον 33. b.

ἡ Νέμεα τὴν Πυθίαν πρώτη 06.

ὡς πῶς νεωτέρως (Stoicis) 9. 16. b. 98. 104. 106.

Nicomedis Geometrae (ita leg. pro Νικόδημο) γραμμὴ τετραγωνί-
ζουσα 49.

Nicostрати Lucium fere secuti διοτρίαι & ἐνστάσεις ad Aristotelis Cate-
gorias 1. confutatur a Jamblicho 59. b. a Porphyrio 105. cita-
tur 5. b. 6. b. 7. a. b. 14. b. 15. b. 17. b. 19. b. 32. b. 59. b. 66. 68.
b. 93. b. 94. 97. a. b. 98. b. 99. 102. 103. 104. a. b. 108. b.

Ὁμήριος. ἐφ' ἡμῶν ἐν Παλαισίῳ προσκεκρυφώς τις ἐν λόγοις ἤδη, καὶ νοσή-
σας, πάντων ἐπιλάθεται, ὡς δεθῆναι μὲν τὴν ἀνάληψιν αὐτοῖς εἰς γραμ-
μαπὴν φοιτῆται 59.

ἡ παλαιὴ 9. a. b. 10. Stoicis tanquam νεωτέροις contra distincti 12. b.
54. 55. 89. 98. b.

ἡ περὶ πατῶν 21. Peripatetici 30. 34. b. 46. 56. 62. 103.

Philo Philosophus 49. b.

Pindarus 110.

Plato 2. 3. b. 6. b. 10. b. 19. b. 21. b. 24. 26. b. 27. 41. 42. 44. b. 48. 50.
56. b. 57. 59. 67. b. 69. 78. b. 83. 87. a. b. 89. 90. 94. 100. 104. b.
106. b. 108. b. 109. b.

Parmenide 18. 74.

ὁ ἐν πολιτείαις Σωκράτης 17. 41.

Thexteto 54. a. b. 93.

Mm mm

Pla-

Plato Timæo 72.

Euthydemo 5. b.

Decimo Legum 108. b.

Sophista 6. 41.

Cum Platone non pugnat Aristoteles 2. b.

Ejus ad Antisthenem dictum 54. a. b.

Platonici 72.

Plotinus ὁ μέγας 27. b. 70. 77. b. ὁ θεοπλάτης 17. b. ἐν τῷ πρώτῳ

τῷ περὶ τῆς οὐσίας 32. b. ἐν πῶς περὶ τῆς πᾶς 88. b.

Ejus tres libri περὶ τῶν γενῶν τῆς οὐσίας 1. ἡ περὶ τῆς κατηγορίας ἀντι-
γία 4. b. (Ennead. VI. lib. 1.)

Citatur 19. b. 20. b. 27. b. 33. 35. b. 36. b. 38. 43. 48. b. 55. 57. b. 58. 60.

b. 62. b. 68. b. 69. a. b. 70. 71. b. 72. 73. b. 78. a. b. 79. a. b. 80. a. b. 81.

a. b. 82. a. b. 85. b. 86. 87. 88. 90. b. 91. 93. b. 94. 109. b.

Porphyrus ὁ πάντων ἡμῶν τῶν καλῶν ἀλφειῶν 1. Ejus ἐξηγήσεις ἐντελής li-
bri Categoriarum, & objectivum solutio libris septem ad Geda-
lium ibid. & 3. 8. a. b. ὁ αὐτὸς ἀντὶ τῶν πάντων ἐν τῷ πρώτῳ 34.

τὸ κτ' εὖ εἰσι καὶ δόξα καὶ βιβλίον 1. 1. 8. a. b. ἐισαγωγή 4. b.
21. b.

Porphyrus laudatur 1. b. 5. a. b. 7. a. b. 8. a. b. 9. 12. b. 13. b. 14. a. b.

15. b. 20. a. b. 23. a. b. 31. b. 32. 33. a. b. 34. 41. a. b. 50. b. 55. 60.

b. 66. 71. b. 73. b. 76. 77. a. b. 95. b. 97. 105.

ἀπολοκώτερον ἐξηγήσας 4. b. τῶν Ἀνδρονίκου κατακλεισθῶν 83. b. πο-
λυμαθεύσας 49.

Proverbium: ἀνεὺ τῆς ἐρμαιῶν μάλυξος περὶ τὴν Κίρκην ἰόντες 2.

Ptolemæus Mathematicus 32. b.

Pythagoras Socrate antiquior, 106.

Pythagorici 2. 9. b. 13. 16. b. 26. b. 37. b. 49. 54. b. 71. 80. b. 81. b. 89.
105. a. b.

Symbolis tegunt τὰ ἀπορήτοια sive Philosophia 2.

δόξα τῆς πυθαγορείκης αἵρεσεως ἡ περὶ πατητικὴ δόξα 89.

ὅτι περὶ τὸν Ἀχαικὸν καὶ Σατίωνα (ἀπὸ Σατίωνα) 41.

Sextus Pythagoricus primus quadraturam Circuli demonstravit 49.

Socrates Theæteti συγγυμνασῆς, a Socrate Philosopho diversus 8. b.

Socrates Philosophus σιμὸς, ἐξ ὀφθαλμοῦ, περὶ γάλακτος 40. b.

Solonis φρόνησις 104. b.

Speusippus 7. 9. a. b.

Stoici

Stoici 3. 8. b. 12. b. 26. a. b. 26. b. 34. b. 42. b. 43. 44. a. b. 46. 54. 55. a. b. 56. b. 57. b. 58. 61. 62. 69. 70. b. 72. b. 73. 77. 78. 79. a. b. 88. b. 91. b. 94. b. 98. a. b. 102. a. b. 103.

Στωϊκὴ ἐκπύρωσις 49. τὸ ἀπὸ δαίων γένεσι βέβαιον λέγοντες 73. ἐκ δαταβλη-
τῇ τῇ δρετῇ 107. μέγα Φρονῆτις ἐπὶ τῇ τῶν λογικῶν ἐξεργασίᾳ
98. διισχυρίζονται ὅτι ἔστι καὶ δόξασι λεγομένων ἔστι ἐστὶ ἐναν-
τιον 102. b. nomen ἀδιαφόρων a Stoicis inventum 104.

Ἰσοπέσεις ἀπεξενωμένη τῆς σωικῆς αἰρέσεως 55. b.

Strato 107. **Lamplicenus** ἐν τῇ περὶ τῶν ποσῶν καὶ ὑπερμονοβίβλων 107.

Syrianus ὁ φιλοσοφῶν 1. b. ὁ κερκικῶν 50. b. σαφηνίζει 3. b.
citatur 6. 8. b. 16. b. 51. b. 59.

Thales doctrinam de eclipsi Lunæ primus Græcis tradidit 48. b. an-
te Thaletem fortasse nota illa Barbaris quibusdam 49.

Θησιγῶν ἐκ τῇ τῆς ἐλλήσι πρὸς θαλά, αἱ βαρβάρους τισὶν τῇ θησι-
τῶν &c.

Themistius Euphrades 1.

Theophrastus 77. b. 87. b. 102. ἀρετῇ τῇ ἀριστοτέλει μαθητῶν
110.

περὶ τῶν λόγων σοικῶν (ita leg. pro σοικῶν) 3.

ἐν τῷ περὶ παθῶν 60. b. ἐν τῆς αὐτῆς ποικίλης 105.

ἐν τῷ ἰδ τῶν φυσικῶν 110.

Theopompus 56.

Variæ Lect. τῇ ἀντιγράφων 7. 8. b. 22. b. 54.

Versus: ἀπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρῖθμησι χρόνῳ 31. b.

Xenocrates 15. b.

Plato καλοῖς, **Xenophon** κοινῶς usus ἐνόμασι 6. b.

Zeno Stoicus 88. b.

Zenodotus Grammaticus 74.

VI. In libros IV. Aristotelis de Cælo Commentarius Græce vul-
gatus ab eodem Asulano, & Alberto Pio Carporum Principi dica-
tus Venet. 1526. fol.

Latine vertit *Guilelmus Morbetus* Venet. 1540. fol. & *Guil. Doro-
theus* ibid. 1544. fol. Posteriores vero editiones a nescio quo reco-
gnitæ nomen interpretis omittunt, atque hunc titulum præferunt:
*Simplicii Philosophi acutissimi Commentaria in libros de Cælo noviter fere de
intero interpretata, ac cum fidissimis Codicibus Græcis recens collata Ve-*

net. 1548. fol. apud Hieron. Scotum, & 1555. 1563. & 1584. apud heredem Hieronymi Scoti, fol.

Meminit hujus Commentarii sui Simplicius ipse in libro VIII. Physicor. p. 257. ubi narrat se in illo excussisse Io. Philoponem quinque libros adversus aternitatem mundi Proclo oppositos: sextum jam velle examini subicere, quo sempiternum Mundi motum ille oppugnavit. Ἐπειδὴ ὅτ' ἐφ' ἡμῶν τις γεγονότων τελευτῶν ἔδειχεν, μιν ὁ νεανικὸν ἀνδρώπαις μόνους βασκανεῖν, καὶ ἀλλοτρίοις πρὸς τὰς αὐτῶν καὶ τὸν ὅλον κόσμον τὴν ἐαυτῶν βασκανίαν ἐκείνων, δεινὸν ἡγήσασθαι σέβων αἰδιότητα, καὶ ὡς ἀκυσμάτων τῶν ἐκ ἐτυχῶς ἔδει εὐγενομένην φιλοσοφίας μετασχόν, πρὸς τὰ ἐν τῇ περὶ ἡμεῶν δεδεδυμένα περὶ αὐτῶν αὐτὸς πᾶν γέγραψε πολυσίτιστα βιβλία, ὧν τὸσαυτὸν καὶ περὶ αὐτῶν ἀκροατὰς τε διαρκῶς ἐπεκράθη ὑπιδέσθαι τὸ πρῶτον τῆς περὶ αὐτῶν πραγματείας ἐξηγούμενον. τὸ δ' ἐκ τῶν αὐτῶν βιβλίων πρὸς τὴν αἰδιότητα δεδεδυμένην κίνησιν καὶ τὸ αἰδιον χρόνον ἀνεζώσατο. Διότι τῶν αὐτῶν μενόντων, ἀνάγκη πάντας, &c.

VII. Commentarius in libros III. Aristotelis de Anima, Hucusque una cum Alexandri Aphrodisei * commentariis in librum de sensu & sensibili, & Michaëlis Ephesii ** in parva naturalia † vulgari Græce idem Asulanus, dicavitque Alexandro Campegio, Bononiæ Episcopo designato, Venet. 1527. fol.

Latine primus interpretatus est Joannes Fascioli, Patavinus, Venet. 1543. fol. Hic pleniore Codice usus, proœmium integrum exhibet, quod capite mutilum in Græca editione legitur.

Deinde vertit Evangelista Lungus Asulanus, qui profuturum multis quæ in priore translatione bene fuerunt versa, in suam interpretationem traduxisse, ut sciant omnes hunc non livore, sed veritatis erroribus compluribus hunc auctorem expurgasse, id quod omnes equè que consulant. Venet. apud Hieron. Scotum 1564. fol. & 1584. fol.

In Catalogo Bibl. Barberinæ etiam editio Veneta Anni 1546. fol.

* De hoc Alexandri Commentatio dixi lib. IV. cap. 25. num. 6.

** De hoc Michaële Ephesio, quem a Mich. Psello diversum & fortasse ipsum Mich. Ducam Imp. conjici esse Alla ius, vide ejus librum de Psello, Sect. 30. editionis a me curatæ.

† Parva naturalia vocantur Aristotelis libelli de memoria & remissionem, de somno & vigilia, de somniis, de divinatione per somnum, de motu animalium, de longitudine & brevitate Vitæ, de juventute & senectute, & vita ac morte, de ratione & de gressu animalium. Vide lib. 3. hujus Bibl. cap. 6. num. 15.

moratur, quam haud vidi. Nec vero prætereundum est *Jacobum Schegkium* ex uberioribus *Simplicii* commentariis brevem librorum de anima expositionem contexuisse, linguaque Græca vulgasse *Basileæ* 1544. 8.

VIII. *In Epicteti Enchiridion præclarus Commentarius*, cujus elaboratione molestiam *Πατριάρχης Θεσσαλονίκης* dispunxisse se *Simplicius* proficitur, Græce lucem vidit ex officina fratrum de Sablo, *Venetis* 1528. 4. quæ editio cum MS. Codice eximio diligenter collata asservatur in Bibl. hujus urbis *Hamburgensis Johannea*. Aliud illius exemplum itidem cum MS. collatum in Bibl. *Barberina* exstat *Romæ*. Præter rem hæc editio Græcolatina esse traditur in indice editionum quem *Epicteti Enchiridio* edit. præclaræ *Trajectinæ* 1711. 4. præmissum licet videre, atque inde in diario eruditorum quod sub *Novæ Bibliothecæ* nomine Germanice quot mensibus edunt *Hallenses* parte XIII. p. 250. *Labbeus* ex *Gesnero* & *Gesneri* epitomatoribus Græcam *ἔκδοσιν* *Venet.* 1538. in 4. memorat, vereor ne typographi vitio, 1538. pro 1528. ingerentis,

Latine vertit *Angelus Caninius*, *Anglariensis* *Venet.* 1546. fol. & 1569. fol. apud *Hieron. Scotum*. Post *Caninium Hieron. Wolfius Oettingensis*, qui præclaras etiam Græci Codicis castigationes addidit. *Basil.* 1560. in 8. 1568. in 8. & *Colon.* 1596. in 8. una cum *Cebetis* tabula, *Epicteti Enchiridio* & *Arriani* libris quatuor *Epictetorum* *δογματικῶν* Græce etiam additis. In *Labbei* conspectu *Aristotelis* & *Platonis* Græcorum Interpretum p. 14. legas *Wolfii* versionem commentariorum *Simplicii* vidisse lucem *Basil.* 1540. Sed vitium esse typographi, ac 1560. pro 1540. legendum non dubito.

De Græcolatinis editionibus *Heinsiana* *Lugd. Bat.* 1639. in 4. cui A. 1640. inchoatos *Salmasii* commentarios typographus adjunxit: & *Londinensi* 1670. in 8. quemadmodum & de promissis *Gesneri* atque *Hoefschelii* editionibus non repetam quæ dixi *lib. IV. cap. 7. §. 4.*

Anglice transtulit *Georgius Stanhope*, *Lond.* 1704. in 8.

Italice *Andreas Dacierius*, *Parisi.* 1715. 12.

Augustino Steucho Eugubino judice, libro X. de perenni philosophia c. 12. *Simplicius*, cum *Epictetum* interpretatur, veritatis similis actus dulcius ac verius loquitur, quam *Aristotelis* dogmata dilucidans, erubior, minaque pietatis memor, sed memor tamen in principio. IN-

INDEX SCRIPTORUM

In Simplicii commentariis cæteris laudatorum.

A. in libros de anima, C. de Cælo, & E. in Epicteti Enchiridion denotat.
Hunc indicem composui ad paginas Græcarum editionum, & ad Epictetum Græcolatinæ. Heinſianæ.

Abderitæ τὴν συμπλοκὴν οἱ ἀβδηρίται ἔλεγον ἐπ'ἀλάξῳ, ὡς αὐτὸς ὁ Δημόκριτος C. 150.

Ægyptii πᾶσα δ' ἐγὼ Αἰγυπτίους ἄσρων πᾶσθησεις ἔχειν ἐγγεγραμμένας ἐκ ἐλάττωσιν ἢ δις χιλίοις ἐνιαυτοῖς. Βαβυλωνίους δ' ἐπὶ πλείοσι C. 27. Ταῦτα μὲν εἶδεν ὁ Πλάτων, καὶ πᾶσσοι παρετήρησαν Αἰγυπτίοι καὶ Βαβυλώνιοι, ὡς πολλὰς αἰῶν πρὶ ἐκάστη τ' ἄσρων πᾶσθησεις πᾶσθηδόναι C. 117. b. De terra super aquis condita traditio apud Ægyptios ἐν σχήματι μύθε, unde hausit Thales. C. 127.

Æschylus ἐν βασιλέοις C. 125. b.

Alcaeus μελωδός C. 35. b.

Alcmæon Grotoniates A. 8. C. 121. incertum an Pythagoreus a quo dogmata acceperint Pythagorei A. 8.

Alexander Magnus optans Diogenes esse E. 123. in amicis thesauros suos esse respondit E. 206.

Alexander Aphrodis. A. 13. 22. 25. b. 28. 32. 38. 41. b. 44. b. 64. b. 78. 80. 85. a. b. 86. 90. C. 1. a. b. 2. b. 3. a. b. 4. a. b. 5. a. b. 6. 8. 9. a. b. 10. a. b. 11. a. b. 12. 13. 15. 16. a. b. 18. b. 19. b. 24. b. 25. a. b. 26. a. b. 27. 33. a. b. 34. a. b. 36. 38. b. 39. a. b. 40. b. 41. a. b. 42. a. b. 44. 45. b. 46. a. b. 47. 48. 49. a. b. 50. 51. b. 55. 56. a. b. 57. 58. b. 59. a. b. 60. a. b. 61. b. 62. 63. a. b. 64. a. b. 65. a. b. 66. a. b. 67. a. b. 68. a. b. 69. a. b. 70. a. b. 72. a. b. 73. b. 74. 75. a. b. 76. 77. a. b. 78. a. b. 79. b. 80. 81. a. b. 82. 83. b. 84. 89. a. b. 90. b. 91. b. 92. a. b. 94. 95. a. b. 96. a. b. 97. a. b. 98. a. b. 100. b. 101. 102. b. 103. b. 104. 105. a. b. 106. b. 107. a. b. 108. 110. b. 111. a. b. 112. 113. a. b. 113. * 114. a. b. 116. a. b. 117. b. 119. a. b. 122. b. 124. b. 125. b. 126. a. b. 128. b. 129. b. 130. 132. b. 133. b. 137. b. 138. b. 141. a. b. 142. a. b. 143. b. 144. a. b. 145. a. b. 146. b. 147. 149. a. b. 150. a. b. 151. 152. a. b. 153. 154. a. b. 155. a. b. 157. a. b. 158. a. b. 159. b. 160. 161. 163. b. 165. 167. b. 169. b. 168. * a. b. 169. * 175.

ὁ τῶν Ἀριστοτέλους ἐξηγητῆς 13. b. ὑπομνηματιστής C. 28. εἰς τὰ τῶν διηγήσεων σχολία ἀφικόμενον C. 92. verba ejus afferuntur A. 39. C. 26. 58. 152. Herminum audivit C. 105.

κτ' ἡ αὐτὴ διδάσκαλος Ἀριστοκλέα ἔως ἐξηγήσατο C. 34. b.

ἐν τῷ τ' κατηγορῶν ὑπομνήματι C. 38. b.

Ἀλέξανδρῳ ὁ Ἀφροδισιεύς εἰκεν πρὸς τὰ τῶν Πλάτων ῥήματα ὑπο-
πῶς διακέμεν -- ἔδε μνημονεύων ὅλως τῶν Πλάτων ὀνόματι εἰ
μὴ σπανίως, ἀλλ' εἰς ἐνδύνας ἔλκει τὸν Πλάτωνα C. 69.

ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις καλῶς ὡς οἶμαι καὶ τ' ἄλλων περὶ παθητικῶν βέλτιον ἐφ-
αίπαται δοκεῖ τῶν Ἀριστοτελικῶν λόγων. ἐν δὲ τοῖς πρὸς Πλάτωνα
ὑπ' Ἀριστοτέλους λεγομένοις ἐκέπαι μοι δοκεῖ φυλάττειν τ' τῆς ἀντιλογίας
τῶν Ἀριστοτέλους περὶ κείμενον σκοπῶν -- ἀλλὰ πανεργῶς ἀμνηστέον πρὸς
αὐτὸν ἀπαντῶν &c. C. 91. b.

Ταῦτα πρὸς Ἀλέξανδρον ἐχομὲν λέγειν, ἐλαβέμενοι τ' ἄνδρα καὶ χάρι-
τας ὀφείλοντες αὐτῷ, οἰόμενοι ὅτι καὶ χρόνῳ τὴν ἀληθεῖαν περὶ τὴν δὴν
καὶ τὸ φαινόμενον ἡμῖν τῆς ἀληθείας διαφανέειν C. 70. ὁ καλὸς Ἀλέξ-
ανδρῳ C. 96. b. ἐξηγητῶν ante se meminit Alexander C. 168. *b.

Ammonius καὶ ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος Ἀμμώνιῳ ἐμὲ παρόντι ἐν
Ἀλεξανδρείᾳ ὡς ἀπαγγέλλει ἀπολαύσας τὴν ἀσέβητον ἀντι-
φάσιν, εὗρεν πρὸς τὴν κτ' Πτολεμαῖον ἐποχὴν αὐτῷ πᾶσι πλεονεχί-
οντα, ὅσον ἔδει κτ' ἑκατὸν ἐνιαυτὸς μίαν μοῖραν συγκληθῆναι C. 113. *

Anaxagoras A. 5. b. 6. b. 7. b. 8. b. 63. b. 66. C. 27. b. 46. 53. 71. 91. a. b.
124. 126. b. 128. a. b. 132. b. 145. a. b. 148. a. b. 149. a. b. 150. b.
151. 155. a. b. 156. 164. 167. b. δεχόμενος τῶν βιβλίων C. 149. b.
ubi verba ejus afferuntur. Filio defuncto dixit : ἦδεν θνήσκον
γενήσας E. 125.

Anaximenes C. 46. 126. b. 129. 139. 145. b. 148. ἐταῖρῳ τῶν Ἀναξίμαν-
δρος καὶ πολίτης C. 151.

Anaximander C. 46. 126. b. 129. a. b. 139. 148. πρῶτον λόγον περὶ με-
γεθῶν καὶ διασχημάτων εὐρών C. 115. terram in medio statuit C.
124.

οἱ λέγοντες ἀπείρους τῶν δὲ θύμων κόσμος εἶναι C. 53. 151. τῶν θαλῶν πολί-
της καὶ ἐταῖρῳ ibid. memoratur etiam C. 165. b.

Antigonus Syriæ Rex. Zenonem reveritus E. 283.

Apollonius Poëta C. 125. b.

Aratus ὁ Σολεὺς τὰ φαινόμενα ἀπαγγελλόμενος γράψαι, καὶ τὴν περὶ γε-
νέαν ἔως ὅπου γράφει C. 95. idem citatur C. 117.

Archedemus, Aristotele junior C. 124. b.

Archelaus ὁμοιομερείας cum Anaxagora statuit C. 148. b.

Archi-

Archimedes E. 100. b. 134. b. κεντροβαρική ὁποῖα πολλαὶ καὶ χαλεπὰται ὁ Ἀρχιμήδης καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐπέγραψαν C. 132. b. Ejus κύκλος μέτρεται C. 134.

Arrianus de vita & obitu Epicteti E. 1. Ἐπικτήτης διατριβὰς ἐν πολλοῖς εἰσὶ συντάξας βιβλίοις ibid. idem auctor. Enchiridii Epicteti ut in Epist. ad Messalianum testatus est, cui librum inscripsit. ibid.

Aristarchus Mathematicus C. 109. 115.

Aristocles Alexandri Aphrodisi, præceptor C. 34. b.

ὁ Ἀριστοφάνης μῦθος de (amico) altera sui parte reperta E. 208.

Aristotelis dialogus Eudemus de anima A. 14. 62. ὡς τῆς ἐσχάτης τῆ βιβλίας περὶ πνεύματος διαρρήδην λέγων, ὅτι ὁ θεὸς νῆς ἐστίν, ἡ περὶ ὑπὲρ νῆν C. 118. b.

συλλογὴ τῶν πέντε πυθαγορείων ἀρεσκόντων C. 94. ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς ἐκλογῆς τῶν πυθαγορείων C. 95. b. τὰ δ' ἐν τῇ συλλογῇ τῶν πυθαγορείων ὑπὸ Ἀλκμαρόντος μᾶλλον ἀντιγεγραμμένα ὁ Ἀλέξανδρος ἔειπε ibid. 87. ὃ αὐτὸς (Aristoteles) ἔφη τῷ πλείονι τῶν πυθαγορείων διηγῆται C. 124. b. ὡς αὐτὸς ἐν ταῖς πυθαγορείοις διηγῆσάτο ibid.

περὶ τῆς ἀγαθῆς αὐτῆς ἐκ Πλάτωνος ἀναγεγραμμένα συνεισίας, ἐν οἷς ἰσορεῖ τις πῶς πυθαγορείως καὶ πλατωνικῶς περὶ τῶν ὄντων δοξᾷ A. 6. b.

Platonem sequitur A. 10. b. 69. 73. b. C. 19. 20. b. 21. 24. b. 67. 69. 92. 112. 124. b. 158. διακρίνει πλατωνικῶς A. 41.

ὁ τῶν Πλάτωνος ἄριστος ἐξηγητὴς A. 68. b. ὁ τῶν Πλάτωνος ἐξοχὸς ἀκροατὴς C. 92. πλατωνικῶς ἔφη ὁ Ἀριστοτέλης C. 94. b. ἡ πραγματικὴ τις διαφάνεια τῶν φιλοσόφων ἐστίν C. 157. πρῶτος λόγος ἐκάλεισεν τὴν περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν πραγματευομένην C. 170.

Physica ἀκροάσεως libri A. proæm. & p. 6. 8. b. 9. 31. 49. 80. b. C. 1. 2. a. b. 2. b. 9. b. 10. b. 18. b. 23. b. 25. 27. 28. a. b. 29. b. 30. a. b. 45. b. 47. a. b. 48. 51. 55. b. (ubi male ἐν τῷ ἐννάτῳ pro ὀγδόῳ) 57. b. 61. 67. 73. 81. 83. a. b. 89. 92. b. 98. 100. b. 104. 107. 114. 128. 139. b. 143. 144. 146. b. 148. b. 149. b. 150. b. 154. b. 156. 170. 175. b.

ἐν ταῖς περὶ τῶν λόγων C. 112. b.

πρώτης φιλοσοφίας λόγοι C. 63. Metaphysica A. 2. 15. 18. b. 22. b. 25. 34. b. 69. b. 70. b. 73. b. 79. C. 27. 30. b. 63. 103. 123. 138. b. 162. περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς A. 32. b. C. 1. 5. b. 20. 28. 30. b. 38. b. 83. 97. b. 108.

περὶ

- περὶ μετέωρων C. 1.
 περὶ φυτῶν C. 1.
 περὶ ζώων γενέσεως C. 1.
 περὶ ἀναφορᾶς καὶ χρήσεως μορίων C. 1.
 περὶ ζώων μορίων A. 61. C. 1.
 περὶ ζώων κινήσεως A. 48. b. C. 1. ubi περὶ πορείας ζώων ut C. 93. b.
 ἐν ταῖς περὶ φαντασίας λόγοις A. 75. b. ἐν ταῖς περὶ τῆς αἰσθήσεως λόγοις
 ibid. respicit Simplicius ad ea quæ de his in hoc ipso de anima
 (quod interpretatur) opere Aristoteles disputaverat.
 περὶ μνήμης καὶ ὕπνου καὶ ἐξηγήσεως C. 1.
 ἢ περὶ ζώων ἰστορία C. 1.
 libros de Cælo alii inscribunt περὶ κόσμου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀστροῦ σωμα-
 τῶν vel περὶ τῶν ἀστροῦ καὶ κυκλικῶν σώματων C. 1.
 Μετεωρολογικά C. 1. a. b. 5. b. 19.
 libri de Cælo, Physicæ auscultationis libris subjiendi C. 2.
 περὶ τῶν συνήθων ὁ Ἀριστοτέλης πυθαγορείᾳ πινυμένην εἰς τὴν δει-
 ξν ἐχρήσατο C. 3.
 περὶ ἀστροῦ σχημάτων, ὅπερ πινὺς εἰς θεόφραστον ἀναφέρει C. 140.
 Αναλυτικά C. 14. b. 75. a. b.
 κατηγορία C. 25. b. 36. 37. b. 38. a. b.
 οἱ Ἀριστοτέλης κανόνες (dogmata) C. 31. b.
 Τοπικά C. 55.
 περὶ ψυχῆς C. 62. b. 108.
 Ejus ἐγκύκλια φιλοσοφήματα eadem sunt cum ἐξωτερικοῖς, quibus op-
 ponuntur τὰ ἀκροαματικά καὶ συνταγματικά tanquam ἀπεδοκί-
 μετα· λέγει γὰρ περὶ τῶν ἐν ταῖς περὶ φιλοσοφίας C. 67. b.
 Causam efficientem Mundi Aristoteles statuit Deum C. 35.
 Nec Platoni nec Theologis contradicit C. 69. γεωμετρῶν ὡς ἀλη-
 θῶς φυσικῶς C. 100.
 πλεῖστον ἐφ' ἡντὶ τῶν πάντων μὲν φιλοσόφου εὐλαβείας C. 137. b.
 ἐν ταῖς ἡθικαῖς A. 81. 84.
 ἐν ταῖς φυσικαῖς περὶ βλήματιν C. 123.
 οἱ Ἀριστοτέλης ἐξηγηταὶ A. 84. 87. C. 1. b. 7. 119. b. 151. ὑπομνηματι-
 σαί C. 41.
 οἱ ὕστεροι τῶν ἐξηγητῶν (post Alexandrum Aphrodis.) C. 1. b. 67. b.
 οἱ δοκιμώτεροι τῶν ὑπομνηματιστῶν C. 38. b.
 Aspasius Aristotelis interpres C. 105. 149. b. Hermino junior C. 105. b.
 Nn nn καβα

καὶ τῆς Ασρονόμοις δοκεῖ C. 8. a. b. 100. 103. 104. b. 119. 132.

καὶ τῆς ὑποθέσεις τῶν παλαιῶν Ασρονόμων C. 8.

ὡς πνι τῶν Ασρονόμων C. 8. b.

Ασρονομία δέκνυσι λέγεσθαι τὴν γῆν σημεῖα καὶ κέρτεσιν λόγον ὑπέχει
πρὸς τὰ ὑπὸ τ' ἥλιον C. 19.

αἱ τῶν σχηματισμῶν τῶν ἀστρῶν περιγραφαί C. 104. b. περὶ μεγεθῶν καὶ
ἀξισημάτων, αστρονομικά θεωρήματα 113. b. * αἱ ἀξιστηρήσεις οὐ
αἷς ὁ τὸ ἐρμῆς ἀστὴρ ὑπελθεῖν τ' τῆς Ἀφροδίτης ἀστὴρ λέγεται C.
116. ὑποθέσεις τῶν Ασρολόγων C. 122. b. ὁργανοὺς ἀξιστη-
ρήσαντες lunæ magnitudinem atque adeo distantiam in aqua-
lem per ἐνδεκαδάκτυλον τυμπανον C. 122. b.

Astrologorum prædictiones E. 18. 25. 27. 39. ἡ ἀρεὴ δυνατὸν συνήκασ-
των πεμπεραταῖς σχηματογραφίαις E. 28.

De Atlante fabula C. 91.

Autolycus Pydnaeus C. 122. b.

Babylonii. vide supra, Aegyptii & Callisthenes.

Boëthius A. 69. b.

Callippus Astronomus C. 7. 103. 120. 122. b. infra, in Eudoxo.

Callicles, delectus verborum studiosus C. 68. b.

ὑπὸ Καλλισθένους ἐκ βαβυλωνίων περιφθέρουσι ἀξιστηρήσεις infra, in
Ptolemaeo.

Cato major inter παροράματα vitæ suæ computavit, quod aliquan-
do navigasset, cum liceret terrestri itinere defungi E. 57.

Christianos perstringens, εἰδὲς, inquit, τῶν παλαιῶν λέγουσι τὴν φθο-
ρὰν τῆς κόσμου τοιαύτην εἶπεν, ὅποιαν οἱ νῦν φασιν, ὡς φθαρταί
μηκέτι αὐτοῖς ἐπανήκειν C. 69. ἐκ τῆς κόσμου γένοιτ' ἂν ἄλλ' οἱ
καλέμεθα σφαῖρα ἢ ὡς οἱ νῦν φασιν νεῦ C. 71. b. οἱ κατ' ἡμᾶς
σοφοὶ ἐκ τῆς μὴ ὄλης ὑφίσταται τὸν κόσμον C. 72. Christianos etiam
perstringit E. 246. ὡς οἱ νῦν οἰονταὶ largitionibus nimirum donis-
que in Sacerdotes & Monachos Deum placari.

Cleanthes Assius, Stoicus, discipulus Zenonis, Chrysippi Magister
E. 329. τὰ καὶ ἀνδριάντα θαυμασὸν ἐν αὐτῇ Ἀσπιδισματῶν, δέγμα
τῆς Ῥωμαίων συγκλήτου, πρὸς πμὴν τῆς ἀνδρὸς ἀνατιθέμενα ibid. Ejus
jambi ibid.

κλέωνος υἱός A. 51. b.

Chrysippus C. 66. b. E. 320. 321.

Crates E. 50. Thebanus E. 64. 102. 112. 123. 170.

Critias sive ille ex XXX. tyrannis unus, sive Sophista qui animum dixit sanguinem A. 8.

David Propheta, τὴν ἐναγλίαν πηδύμενον (Joh. Philoponus) τῷ Δαυίδῳ ἐν αἰσ. πμζ C. 21. ubi laudatur locus Psal. XIX. 1. οἱ ἔργοι διηγάντη, δοξάν Θεῶ, ποιήσιν ὅ χειρῶν αὐτῶ ἀναγγελεῖ τὸ σκεῦος, ὁ παρ' ἰσδαρίαις προσφῆτης Δαυίδ (Psal. XIX. 4.) ἐν τῷ ἡλίῳ, φησιν, ἔθετο σκῆνισμα αὐτῷ, καὶ ὅτι ἐχ' αἰς ὅππ' χρόνον πνῶ τῆτον ἐνοικεῖν οἰεταί, δηλοῖ λέγων (Psalm. CIV. 5.) ὁ θεμελίῳ τὴν γῆν ὅππ' τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς C. 32.

Democritus A. 6. a. b. 7. b. 10. 16. b. 17. 38. 54. C. 29. b. 46. 56. b. 57. 68. b. 70. 72. 91. b. 126. b. 139. b. 140. b. 142. 144. a. b. 145. a. b. 150. 151. 152. 153. b. 154. b. 155. a. b. 156. 157. 158. b. 161. a. b. 162. 164. 165. b. 167. 168. b. 169. b. 173. b. 176. b. 177. b.

Ejus dogma de πανσπερμία A. 6. σπέρματι πάντων ἐν πᾶσιν C. 177. b. δημοκρίτειοι ὑποθέσεις A. 10. Δημοκρίτειοι σφαῖραι A. 17. atomorum πέζις, ῥυσμός, ἀλγεῖν γ C. 29. b. de Democriti Philosophia naturali locus insignis C. 68. lb. seq. terram in medio statuit C. 124. ignem dixit σφαῖραν C. 159.

Demosthenis dictum, omnes honestas actiones suscipiendas cum bona spe sibi proposita E. 58. 59.

Diagoras Atheus C. 27.

Διάφορος υἱός 35. b.

Diogenes C. 2. 34. καὶ γὰρ οἱ ὄροι, φησὶ Διογένης, κατ' εὐθείαν ἅμα τρεφὴν λαμβάνουσι καὶ ποτόν. Diogenes Cynicus E. 50. 91. 102. 112. 123. 124. 273.

Diogenes A. 7. b. 8. C. 148. Apolloniates C. 151. b.

Empedocles A. 5. b. 7. b. 15. 19. b. 31. 32. b. 56. b. C. 69. 71. a. b. 72. 89. b. 91. a. b. 124. 126. b. 128. a. b. 129. 143. b. 145. b. 148. a. b. 149. 154. b. 155. 156. 164. 167. b. Agrigentinus C. 32. 155. κοσμοποιῶν ὁ ἐμπεδοκλῆς C. 145. b.

Empedoclis Deus σφαῖρα A. 18. b. 19. C. 71. b. 72. Ejus Versus A. 70. C. 32. 68. b. 127. plura ex versibus Empedoclis afferuntur C. 128. b. 129. 144. b. ἀντιματωδῶς, ὡς ἐστὶ ἢ τῆς πυρραγορείοις C. 32. περσάπην μύθῳ μύθον C. 128. b. μυθικώτερον ὡς ποιητῆς C. 129.

Epictetus claudus E. 100. 102. servus, debili corpore ibid. 128. Ejus sermonibus qui non movetur ὑπομόνων ἀντ' ἐν αἰσ. δικαστηρίῳ

ρίων ὑπερδυτέα E. 2. Romæ in ejus domuncula nihil prater lectulum & culcitam, unde nullo eguit clauistro E. 102. quæ πολυσίχως voluminibus alii de officiis, hic paucis verbis tradit μὲν δραστήας ἐμφάσεως καὶ ἐπιγνάσκων καὶ ψυχᾶς E. 194. ὁ θαυμαστὸς ἦν ὁ Πλάτων μόνος πὺν πολὺν χρόνον διαπείσας, ὁ ψὲς ποτε γυνᾶκα προσελάβετο παιδίον τροφόν, ὅπερ ἐκτίσασθαι μέλλον ὑπὸ τινος τῶν αὐτῶ φίλων διδοίαν, αὐτὸς λαβὼν ἀντιδρεῖσθαι E. 272.

Epicurus C. 56. b. 62. b. 140. b.

Eratoſthenes per dioptram facta dimensione altitudinem summorum montium observavit decem stadiorum C. 134. b.

Euclides ὁ σοικειωτὴς C. 101. ἐν ταῖς σοικείοις C. 111. b. ἐμάθομεν ὅτι τῷ ἐνάτῳ θεωρήματι τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῶν σοικείων ibid.

Eudemus C. 115. 121. πρῶτον Ἑλλήνων ἔνδοξος ὁ κνίδιος ὡς ἔνδοξος ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἀερολογικῆς ἱστορίας ὑπεμνηματίσεν, καὶ Σωτογένης διὰ τὴν εὐδῆμον τῆς λαβῶν, λέγεται ἀψαλατὶ τῶν τοιαύτων Ἀσποντικῶν ὑποθέσεων &c. C. 119.

Eudoxus Cnidius C. 8. 103. 122. b. vide quæ jam in Eudemo. πρῶτον ἔνδοξος ὁ κνίδιος ἐπέσειν εἰς τὰς ὑποθέσεις τὰς δι' ἀνελετήτων καλυμένας σφαιρῶν. Καλλιπας δὲ ὁ κυζικηνὸς πρὸς Πόληναρχον * πὺν τῷ ἔνδοξῳ γινώσκον πεφοιτηκὼς μετ' ἐκείνον Ἀθηναῖε ἀφικόμενος Ἀριστοτέλει συνδιέτριψε, τὸ ὑπὸ ἔνδοξῳ εὐρεθέντα μετ' Ἀριστοτέλους διορθῶν καὶ ἀναπληρῶν C. 120. τῷ ἔνδοξῳ καὶ τοῖς πρὸ αὐτοῦ ἰδοῦντες ὁ ἡλίου τρεῖς κινήσας κινήσεις. ibid. Eudoxus iterum citatur C. 121. πρὸς δὲ Καλλιπας πάλιν γράφει Ἀριστοτέλης ἐν τῷ ἰα' τῶν μὲν τὸ φυσικὰ * ὁ δὲ Καλλιπας τὴν δόξω τῶν σφαιρῶν τὴν αὐτὴν εἰσετοτῶ ἔνδοξω ibid.

Euripides Tragicus E. 330. infra in τραγωδία.

Galenus Medicus A. 79. b.

Γεωμετρικῶς φᾶναι A. 49. Qui docuerunt corpuscula in infinitum esse divisibilia, τὰ μέγιστα δὲ ἐν γεωμετρίας ἐκίνησαν, prima cœperunt Geometrix principia concutere, C. 46.

Grammaticæ pars τὸ ἐξηγητικόν. E. 320.

Heraclides Ponticus. C. 109. 132.

Heraclitus. A. 8. C. 68. 71. b. 89. b. 138. 139. 145. b. 148. E. 122. 123.

Ephesius. C. 32. 151. b. 152. b.

διὰ τὸν ἐμπειρησμένον (τὸ κόσμῳ) ἰσοδοτὸν λέγοντες. C. 98. b.

* lege Πολέμαρχον.

Her-

Hermimus. Aristotelis interpres C. 92. 101. a, b. cum Alexander Aphrodiseus audivit C. 105.

Herodiani Grammatici mentio. C. 7.

Hesiodus. C. 68. b. 138. E. 323. δι' ὧν ἡσίοσαν θεολόγοι. C. 147.

Hipparchia καλὴ τῷ Κρατῆϊ γαμετή. E. 270.

Hipparchus C. 8. 61. b. 62. 113. * 115.

ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ὀπρυγεαμένῳ περὶ τῆς ἀξίας καὶ τῶν φερομένων. C. 61. b. Alexander Aphrodiseus adversus Hipparchum differens. C. 61. b. 62.

Hippafus Metapontinus C. 151. b. 172. b.

Hippo C. 148. 151. ὃν ἄθεον γενέσθαι ἰσχυροῦσιν. A. 8. C. 27.

ὁ θαυμαστὸς Ἱπποκράτης. E. 51. 89. 212.

Alius Hippocrates Appollodori F. quem rogatus Protagorā commendavit Socrates. E. 311.

Homerus A. 6. b. 56. b. C. 67. b. 91. ὁσοφώτερος C. 95. b. E. 30. 114. 145. 320. 332.

ὡς τῷ ποιητῇ, χάρις &c. A. 18. b. ἐκ ἀγαθὸν πελυκισμένη, C. 84. versus ex Odyss. α. 54. E. 167.

Jamblichus A. proem. & p. 13. 52. b. C. 1. a. b. 113.

ὁ δὲ Ἰάμβλιχος C. 1. 38. b.

Νυμφάχῳ ἐπὶ ὁμῶν C. 123.

Ejus ὑπομνήματα in Platonis Timaeum A. 37. ἐκ τῆς Ἰαμβλίχου ληπτέον ὡς τὸ Τίμαιον ὑπομνημάτων. οἱ μὲν παλαιοὶ τὴν Πλάτωνος ἐξηγητῶν ὦν καὶ ὁ δὲ Ἰάμβλιχος ἐστὶ, συμβολικῶς λέγεσθαι οἰονταί, καὶ ὅπως αὐτὸς ἐξηγήσεται τὸ Πλατωνικὸν Τίμαιον C. 139. b.

ἐν τῇ ἰδίᾳ περὶ ψυχῆς πραγματείᾳ A. 67. b. vide & infra, in Simplicio.

ζητήσθω καὶ ὅπως τῷ δυνάμει συμφωνήσωμεν Ἰαμβλίχῳ - - ἀλλ' ἔτι δεῖ περὶ ἐκέρχῃ φθίγγεσθαι τῷ Ἰαμβλίχῳ πληροῦσθαι, συμφωνήσωμεν καὶ δυνάμει, ποῦτο ἐλαττέμενοι, ὅσον οἱ πᾶς ποσοῦσθαι ἀξίωμενοι, τὴν ἀκροτέτων ὀπρυγεμένων A. 88.

ἐν τῷ εἰς τὰς κατηγορίας ὑπομνήματι C. 38. b.

Johannis Philoponi ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ ἐλέγχων πρὸς τὰ εἰρημένα τῷ Πρόκλῳ C. 31. πρὸς τὸν Πρόκλον εἰρημῶνα ibid. libri contra aeternitatem mundi oppugnantur C. 6. b. seq. τῶν νέων δὲ πῆς, δόξης ὡς δοκεῖ Θερευτῆς ἐνστάσεις πᾶς τῆς ζενάρεχῃ ὑπελθῶν καὶ πᾶς ἐπὶ τῆς ταύτης προσεταιριεῖσθαι ἀμῶν τῆς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἀνεφάνη - ἀμῶν

μακρῶν βιβλίων ἐλπίζων ἢ μόνον τῷ πλήθει τῶν ἀκακοποιῶν ἐκπαλιγγέσθαι, ἀλλ' ὡς οἶμαι πλείους δόκοντες ἔφωεν ἢ μάλιστα τὰς πεπαιδευμένους δόξαι τῆς ἀναγνώσεως τῶν τοιούτων λήρων. C. 6. b. εἴ ἐστι μοι ἀηδία τις πρὸς τὴν ἀνδρᾶ ὃν εὐδὲ ἔφη ἔγνων ποτὲ C. 7. ἐν τῷ ἑβδόμῳ κεφαλalaίῳ τῆς β' βιβλίας C. 8. ἐν τῷ ἐνάτῳ κεφαλalaίῳ C. 18. συμπαραίτων τὸ β' βιβλίων 21. ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ ibid. ἐν τῷ δευτέρῳ κεφαλalaίῳ τῆς πέμπτῃς βιβλίας. 37. b. πλείους πρὸς Ἀλέξανδρον εἰρηκεν 9. ἵνα ἀπειρίας τῶν ἀστρονομικῶν λόγων ὡδ' ἀληθεῖ. ibid. ὁ νεῦ. ἔτι καὶ κόραξ μάλλον ἢ κελοῖος ἀκροῖται γαρυῶν ὡς ἀληθῶς διὸς πρὸς ἀνιχα θῆον κτ' Πινδαρον 10. b. ὁ ἐνδοξ' σοφός 12. θαυμάζον ὅτι τις τῆς Γραμματικῆς βιβλίας προσκείμεν' ἔγω ἐξήγησε τῇ τῆς πλεῆς ἐτυμολογίᾳ ibid. ὁ Γραμματικὸς ibid. 17. b. τὴν ἑαυτῆς δόξα κρημνισμένη ἀγνοίαν ὀπίσκειν 13. b. ἀνελίξαντες τὰ κακοποιῶν τὰ τῆς ῥήματα. 16. μακρὸν ἀπέτεινε λόγον ibid. ἀνδρᾶ τῆς τῶν ὑπὸ τῆς προσέχειν τῇ ἑαυτῆς συγγραφῇ ἐκπιτοφλῶσαι συνῆθη 16. εὐδὲν π' τῆς Πλάτων' συνίεις αὐτὸς τὴν θεμίσιον πρὸς Ἀλκibiade βιβλίον ibid. ἔσθ' ὅπως ἐν ὀλίγοις φανερῶν ὁ τῆς ἀνδρὸς τῆς σοφίας ὅμ' καὶ ἀμαθία, καὶ ἡ γραμματικὴ ἐστίν, ὡς αὐτὸν ὀπίσκειν 17. a. b. μακρὸς δόκοντες λόγους ibid. γραμματικὴν ἢ αὐτὸν εἶναι λέγων 17. b. ἀναγκαζόμενα μεταγράφεω τὰ τῆς ὡδ' ἀληθεῖ 18. Μέχρι τῆς πλεῆς τῆς δευτέρῃς βιβλίας εὐδὲν πρὸς τὸ προσκείμενον δοκεῖ λέγειν, εὐδ' ὅπως πρὸς τὸν ἑαυτῆς σκοπόν 18. b. Διὰ μακρῶν λέγων ibid. ὑπὸ τῆς καλῆς καγαθῆς τῆς 19. b. ἔτι τὸν τῆς Πλάτων' νῦν σπευδόμενος ἡμενηνισεν ibid. ὑπὸ τῆς κενδοξῆς ἐλπίδ' ἔλαθεν αὐτὸν πᾶν τὰ τιθέμενον τῷ Δαυίδῳ ἐν αἰ τῆς 21. ὁ Γραμματικὸν ἑαυτὸν ὀπίσκειν 27. b. πολλὴν σῆψιν δόκοντες λόγων, ἀγε δὴ τὸν μέγιστον Ἡρακλῆα ὀπίσκειν λεσόμεθα συντροπὴν τῆς καθάραι τὴν κόπον ibid. ὁ ὡδ' ἀφ' αὐτῆς ibid. ἀνάγκη δὴ πάλιν αὐτὸ μεταγράφεω τὰ ῥήματα, διὰ τῆς μὴ πιστεύοντες εἰ ἀρετῆς ἔγω μωρὰ ποτε ἐγραψεν 28. τὰ τοιαῦτα οὐκ ἔστι αὐτὸ κατὰ πᾶν ἐπὶ μηχανῇ, εἴ ὅτι πολλῶν χρῆζει λόγων εἰς τὸ διαλυθῆναι καὶ τοφλῶν καὶ ἡ φασὶν εἶναι δῆλα, ἀλλ' ἵνα μάθωσιν οἱ διὰ μέγιστον τῶν βιβλίων αὐτῶν καὶ πρὶν ἀναγνῶσθαι θαυμάζοντες αὐτὸν, πῶς ὁ ἀμαθὴς ἐστ' εἰς ποῖας ἀγῶνας καθῆκεν ἑαυτὸν ibid. πᾶν ἔργον τὴν θεμίσιον πρὸς Ἀριστοτέλη παρρησιάζει 30. ἀλλ' ἔτι οἱ εὐδὲν τοῖς δόξαι τῶν γράφων δι' ὃ ἐκ ἀναγκῆς ὡς οἶμαι, ἢ ἀναγκῆς καὶ ἢ συνίεις ἢ τὰ εἰρημένα, λήρης ποσῆς ἐξέμεσεν, νομίζων ἀρκεῖν τὸ πᾶν πρὸς ἐκπαλιγγέσθαι τῆς αὐτῆς ἀκακοποιῶν. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ κενδοξία

ἀλλ' ἡ διδασκαλίας ἔφεσιν δεσ. ibid. τοῖς μὲν Φλυαρηθεῖσιν ἐκεῖ (libris contra Proclum) ὑπὸ αὐτῶν ἔτ' ἐνέτυχον, ἔθ' ἡδέως ἐνέτυχον
 ἂν ἔτω διωλυγίοις Φλυαρίαις, ὅπως καὶ νῦν ἐκ οὐδ' ὅπως τὰ πρὸς ἑα-
 νὲς τῶν Ἀριστοτέλους Διασφαλίσαι σκεπῶν τῇ Αὐγείᾳ κοπρῶς ἐνέπρεπον C.
 31. δεκάδας βιβλίων γραφῶν τὰς ἀνασθητὰς ἐκπληρῆται ibid. εἰκοσι
 παλαιῶν λόγων μακρὸς ἀκροατὴς C. 31. ταῦτα δὲ μακροτέρως ἐξέθηκα
 ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντα τὸ ἐλεγχον, ὡς περ οἱ τὸν ἀναρμοσον, καὶ τὴν παροι-
 μίαν, περὶ φέρουσι Ἡρακλῆ C. 32. b. ἐπεὶ ὅμως πάλιν ὡς ἐρεῖ καὶ τὸν
 μελωδὸν Ἀλκαῶν, πάλιν ἀνάγκη ὅτι τὸν Γραμματικὸν τῶν περὶ
 ψα C. 35. b. τὸ πέμπτον ὅλον βιβλίον ἐπλήρωσεν Φιλονεικῶν ἐξελέγξαι
 τὰς δεικνύσας λόγους τῇ κύκλῳ κινήσει μὴ εἶναι κίνησιν ἐναντίαν ibid.
 ὅτι ὁ Γραμματικὸς -- μὴ εἰδὼς τὰς τῆς ἀκροατικῆς λόγους, ἑαυτοῦ πτω-
 ραγεῖ ὡς λέγονται π, καὶ τὰς ἀνευ νῦ ἀναγινώσκοντας C. 37. πάλιν
 ἀνάγκη με τῶν αὐτῶν ῥημάτων πλεῶν ἀντιγράφειν, ἵνα μὴ ἀπίς το-
 κῶ συκοφάντης ibid. διατίλει Φιλονεικῶν C. 37. b. εἰ μὴ ἴσως τις καὶ
 περὶ τὴν ἡμῶν ἀδολοσχίαν καταγνώσεται, καταφρονῶν τῆς φαιδότη-
 τος τῶν ῥημάτων αὐτῶν. ἴσω δ' ὅμως, καμὲ καὶ τῶν ῥημάτων αὐτῶν χά-
 ρεν τὴν ἀδολοσχίαν ταύτην ἐνεργεῖν, ἀλλὰ τῶν ὑπαγομένων χάρεν
 ὑπὸ τῶν πλεόντων τῶν ῥημάτων αὐτῶν, καὶ τῆς πρὸς Ἀριστοτέλη χάρεν
 ἀντιλογίας αὐτῶν ibid. adde 41. πλεῶν ἀνάγκη καὶ τὸ λοιπὸν τῆς χα-
 ρύβδος ἀναμετρήσασθαι C. 37. b. τῶν τῶν Γραμματικῶν ibid. κα-
 λὸς ἔπος C. 38. b. μακρὰ Φλυαρὰ μαχόμενοι πρὸς τὸ ἐν Γεωμετρι-
 καῖς δὲ χαῖς C. 40. b. ἔπε πρὸς Ἀριστοτέλους ἔπε πρὸς ὑπομνηματιστῶν
 ῥήματα νοῶν, πολλὰς ἀναλίσκει λόγους 41. 45. b. ἀπάτην δὲ πανουργίαν
 confundit 41. b. ἔθεν συνίεις τῶν εἰρημένων πολλὰς αὐτὸς κατανα-
 λίσκει λόγους ibid. ὁ καλὸς ἔπος ἔτω τοῖς ἑαυτῶν περὶ ἀρρήκε ῥημασι
 κενῶς εἰρημένοις C. 42. b. καὶ τὴν δὲ πολλὰ τῶν αὐτῶν ῥημάτων περὶ
 ναι καὶ πᾶς ἐν αὐτοῖς Φλυαρίαις πρὸς αὐτὸν ἐπαναλαμβάναν; C. 43.
 καλῶς τῶν Ἀλεξάνδρου σκώπεται C. 44. ἐν ἡδὺς ἔτ' ἀπατῶν, καὶ Ἀ-
 ριστοτέλους ἐναργέστατα, καὶ τυφλῶ, φασί, δείξαντος C. 44. b. κα-
 κῶ δ' ὅτι πολυαίως ἔτ' ἐφη ibid. οἷσιν προπαίον πρὸς τὴν κα-
 ταγελάσει τῶν βιβλίων πρὸς τὴν ἐξ ἑαυτῶν αἰδιότητα C. 45. b. παντα-
 χῶ μαϊνόμενός πως καὶ κενὴν δοξάν μείζω ἑαυτῶν περὶ κτάνετον ὅτι
 τῆς πρὸς τὰς ὅτι φιλοσοφία ἐνδοξῆς ἀνδρας, ἀντιλογίας. ἔτ' ἡμῶν
 κείσθω μὴ τὸ ἰχθυῶν ἐν τῷ τῆς ἀλογίας ποταμῷ βεβαπτισμένον. κείσθω δ'
 αὐ καὶ μετ' ἐκείνῃ, ὃν ἀγενῆ πνα ὄντα φασί, καὶ βυλόμενον ὠνομασ-
 μένον γενέσθαι (Herostrotum) τὸν τῆς ἐφεσίας Ἀρτίμιδον νεῶν κατα-
 καυ-

καὶ αὐτῇ, τὴν γὰρ ἔχοντι φθορὰν καὶ πάντα τρέπον συστήσαι διακινῶν.
 ἢ αὖ περὶ αὐτῆς ὁ δὴθεν γένηται ibid. ubi etiam καὶ τὴν Φλυαρίαν ἀρ-
 pellat, quæ Philoponus scripserit πρὸς τὰς ἀδαμαντίνους ὡς φησὶ
 τῆς τῷ κόσμῳ αἰδιότητος ἀπαρτήσας.

ὡς αἱ ἰσορροπίαὶ ἀγλῶσιν E. 218.

Julianus Trallianus Aristotelis ἐξηγητῆς Alexandro Aphrodisiensī an-
 tiquior C. 92. a. b.

Ixionis fabula C. 91. b. 92.

Lacedæmoniorum flagellationes E. 64. 90.

Leucippus C. 56. b. 57 72. 144. a. b. 150. 167.

Manichæorum de malo principio commenta E. 166. 167. 168.

οἱ μάρτυρες (auspices) C. 93. b.

Massalinus Arriani amicus Epicteti admirator E. 1. Arriani ad eum
 Epistola qua dissertationes Epicteteas ei dedicavit, ibid. Salma-
 sius intelligit M. Valerium Messalinum, qui Consul fuit Anno
 V. C. 900. Antonii pii decimo.

Mathematicæ disciplinæ A. 63. 73. b. 77. &c. μάχεσθαι ταῖς ἀρεταῖς
 εἰς αὐτὰς διπλήν C. 159.

Mathematici οἱ περὶ τὰ μαθημὰτα C. 71. 112. 115. 122. b. 123. 134. 139. b.
 157. b.

Mechanici C. 132. b.

Medica ars, naturæ imitatrix E. 83. 86. 88. 89. 91. 92. 93. 94. 185. 212.
 240. 247. 283.

Μεγίστος ὁ Ἀλέξανδρος (leg. Ἀλεξάνδρεως) ἱατροῦ ἐμὸν διηγήσατο C.
 148.

Melissus C. 2. b. 32. 147. 164. περὶ φύσεως ἢ περὶ τῶν ὄντων βιβλίον C. 138.

Ejus locus C. 26. 138. b.

τῷ Ἀλκμαίωνι καὶ τῷ Μάμμωνι ἐδόκει C. 121. lege Ἀλκμαίωνι δε μέσση.

Menander C. 7.

Menæceus pro patria se devovens E. 60.

Musæus, infra, in Orpheo.

οἱ παλαῖοι μυθολόγοι E. 76.

Nicolaus Damascenus Peripateticus C. 1. b. πρὸς φερῶν ποιῶν
 ἢ ἐν ταῖς λεγομέναις ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ ἢ Ἀριστοτέλους λεγομέ-
 νοις C. 97. πολὺν χρόνον πραγματῶν περὶ τῶν ἐν τῇ πρακτικῇ καλῶν
 E. 194.

Nico-

Nicomachus Pythagoricus. Νικόμαχος ἡ τῷ Νικομάχῳ ἐπόμενος ἰάμ-
βλιχος C. 123.

καλῶς κειμένοι νόμοι non factis & eventu sed consilio actiones me-
tiuntur E. 183. involuntaria a Deo & legibus ignoscuntur E. 96.
Romanorum leges de patria potestate E. 199. οἱ ἐπὶ παλαιότεροι θεοὶ
καλῶσι τὰς γονίας ibid. Lex, fratris & sororis vetans conjugium
E. 274.

Oedipodis filii Polynices & Eteocles E. 216.

Oracula E. 258. 259. 311.

τὸ γινῶθι σεαυτὴν, & θεὸς πρῶτον ἀγγέλημα E. 138. Oracula consulentes
de rebus naturalibus & de animæ immortalitate E. 257. Oracu-
lum fidem facit, non scientiam ibid.

οἱ περὶ ταῦτα δεινοὶ καὶ τὰ σημεῖα συγχέουσι φασιν ὑπὸ τῆς τῆς μαντι-
κῶν ὀρέξεως E. 255.

Orestis μαινομένη πρόσωπον in dramate E. 127.

Orpheus C. 68. b. 91. b. πρῶτοι φυσιολόγοι οἱ περὶ ὀρφεία καὶ μυστῶν C. 139.
ἐν ταῖς ὀρφικαῖς A. 19. b. ὁ ὀρφεὺς τὴν καὶ σωμάτων πρὸς ζωὴν ὀπτηθεὶς τὴν
ἀναπνοὴν καλεῖ. ibid.

Τὸν πρῶτον ἔρανον καὶ τὰ ἐν ἔρανο ἄσπρα θεοὶ ἐκάλεσαν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὑπὸ
τῶν ἀφίκοιτο εἰς τὴν ἔρημικὴν καὶ τῶν ἄλλων θεῶν τάξεων (Ange-
lorum) γινώσκιν C. 93. Methodus ἀναμετρήσεως terræ * ex qua σο-
φίαν τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν evincit Simplicius C. 134. λαβόντες διὰ
τῆς διόπτης τῶν ἀσπλάνων ἀστέρων δύο, μοιραίῳ ἀλλήλων κεχωρισμέ-
να διαστήματι, ταῖς τριακισιοεξήκω μέρει & μεγίστη κύκλῳ & ἐν
ἀσπλάνῃ, καὶ εὐρόντες αὐτοὺς διὰ τῆς διόπτης τόπως οἷς καὶ κερυφῆν
εἰσιν καὶ δύο ἀσπρα, καὶ τὸ μεταξὺ διάστημα διὰ τῆς ὀδομετρίας μετρή-
σαντες, εὐρον αὐτὸ πεντακισίων σταδίων, ἀφ' ὧν συναγασί τῶν μεγίστων
κύκλων τὸ ἐν τῇ γῇ ἔχειν τὴν πλείω μυριάδων δεκαοκτῶ.

Parmenides A. 72. b. C. 2. b. 31. 139. 147. 164. 168. b. ejus περὶ φύσεως
βιβλίον C. 138.

πρῶτον ὦν ἰστέμ φήμη, τὸ λόγον τῶν ἐρωτήσεων ἐν ταῖς ἐπεσι, περὶ τὸ ὅν
εἶναι, ἀγένητον ἐγράψεν & C. 31. ubi plura de ejus sententia,
quemadmodum & 138. b.

& πρὸς θεωρίαν καὶ Παξάμονας ἡμᾶς ἡ φύσις ἀκείωσε, καὶ τὴν μαγικὴν
κακῶς κηλίαν E. 268.

οἱ ἐκ τῶν περὶ αὐτῶν A. 75. C. 30. b. 147. b.

Oo oo

ὁ πρῶτος

* Eratosthenis,

- ὁ πρῶτος φιλόσοφος (Metaphysicus) A. 5. b. 34. b. 68. C. 63. καὶ ὁ δεύτερος βεβηκυῖαι ὁπισθίμῃ, τῆς μὲν δεξιτεκτονικῆς ἢ μηχανικῆς, πάντως ἢ ἡ γεωμετρίας, πάντως ἢ ἡ πρώτη φιλοσοφία C. 139. b.
 πῶς τ' ἀρχὴς ἀξίων ἐμοὶ φιλοσόφων C. 94. b.
 πῶς ἔφ' ἡμεῖς ῥήμασι C. 127. lege ἔφ' ἡμεῖς φιλοσόφῃς Ξενοφάνους.
 Physici C. 68. b. 69. 72. 138. 145. b. 152. b. Φυσιολογῶν πῶς C. 132. b.
 οἱ καλῶμενοι κυρίως φυσικοὶ C. 139. πρῶτοι φυσιολογοὶ Orpheus & Musæus ibid.
 Pindarus C. 10. b. E. 42.
 Plato A. 6. 7. b. 8. b. 12. b. 13. 20. 21. 23. b. 30. 33. a. b. 36. 40. b. 41. 42. 71. 72. b. 73. 77. a. b. 80. 87. b. 89. b. C. 1. 3. b. 4. b. 16. a. b. 17. b. 18. b. 19. a. b. 20. a. b. 21. a. b. 23. b. 24. a. b. 25. 29. 32. a. b. 35. 46. 64. 66. b. 67. a. b. 68. b. 69. a. b. 70. a. b. 71. a. b. 72. b. 80. b. 81. 82. 83. b. 84. 89. b. 90. 91. b. 92. 96. b. 99. b. 101. 102. 108. b. 112. a. b. 113. 114. b. 117. b. 119. 120. 124. a. b. 125. a. b. 126. a. b. 129. b. 130. 142. 144. a. b. 157. b. 158. a. b. 159. 160. 161. b. 161. b. 163. a. b. 165. b. 166. a. b. 167. a. b. 168. b. 173. b. 175. b. 176. b. E. 63.
 ὁ δεύτερος C. 16. ὁ τρίτος ἐκείνῳ C. 93. 106. b. 175. b. θαυμάσιος ὑπὸ ἑπτά Πλάτωνος ἐρημῶνα C. 100. δι' ἀκρίβειαν διὰ πλείονα τῶν ὀνομάτων συνθεῖαν, ἔφ' ἡμεῖς πῶς συνθεῖαι λέγει, ὡς μηδὲν ὡς τὸ τῆς ἀληθείας λυμαινόμενης C. 16. b. καὶ ἡμεῖς τὸ καλίστων ἔφ' ἡμεῖς ῥημάτων ἀκρίβειαν C. 162. b. 174. b.
 Alcibiade E. 5. Apologia Socratis E. 331.
 Convivio E. 267.
 Cratylus C. 65. b.
 Critone E. 330.
 Gorgia A. 61. b. C. 141.
 in Legibus A. 6. C. 74. b. 119. E. 63. ἐν δεκάτῳ νόμῳ C. 24. 92. b. 94. b. seq.
 Parmenide C. 138.
 Phædone A. 14. 69. b. C. 89. b. 125. b. 126. 129. b. 158. (πολλὰ μυθώδη καὶ ἀνιγματοειδῆ ὡς οἶμαι χρῶμεθα ibid.) E. 63.
 Phædro A. 8. E. 21. b.
 Philebo A. 59. 80.
 ἐν πολιτείᾳ A. 80. b. 84. 89. b. ἐν πολιτείᾳ C. 32. b. 67. b. 70.
 ὁ ὡς Πλάτωνι διαίτη C. A. 56. b. Plato in Theæteto A. 65. b.
 ἐν

ἐν πολιτικῷ C. 22. b. 24. 65. b. 71. b. 84. 115. b. 145.

Sophista A. 49. 72. b.

Timæo A. 6. b. 10. 12. 27. b. 28. 37. 40. b. C. 1. b. 6. 18. b. 24. 62. b. 65. b. 69. 72. b. 78. 82. 91. 92. σὺνοψιν αὖς ἐν κεφαλῇ γεγραψας ὁ Ἀριστοτέλης C. 92. 97. b. 106. b. 112. 116. 119. 125. b. 126. 139. 141. b. 142. a. b. 144. a. b. 145. b. 156. a. b. 157. a. b. 160. b. 161. a. b. 162. 164. 165. b. 174. b.

an plures Mundos statuerit C. 64. b.

ex Theæteto locos, an DEO omnia δυνατά C. 83. b. 84. citatur & E. 311.

αἰδὲς Καλλικλῆς ἢ Θρασύμαχῳ ἢ Πρωτογόρῳ ἔτις ἀν πιθανῶς πρὶ ἐαυ-
τῷ ῥήματα ἐξεμελέτησεν ὡς ὁ Πλάτων αὐτὰ ἐκμελεῖται C. 68. b. με-
τας ἀποδείξεις μύθῳ εἰώθε παραλαμβάνειν C. 92.

πινες τῶν τῷ Πλάτῳ φίλων C. 64. b. Platonici C. 70. b. 141. 157. b.
οἱ παλαιὸι τῶν τῷ Πλάτῳ ἐξηγητῶν, ὧν καὶ ὁ Θεῶν ἱάμβλι-
χῳ -- οἱ δ' ὕστεροι τῶν Πλατωνικῶν φιλοσόφων C. 139. Platonici
dictum ἔσχατῳ χιτῶν τῶν παθῶν ἢ φιλοτιμία E. 106.

ὡς ὁ εὐλαβέσατῳ τῶν τῷ Πλάτῳ φίλων χαριέντως ἐπεσημνήσατο
C. 139.

Plotinus. A. proæm. & p. 70. 73. C. 9. b. 26. b.

ὁ μέγας Πλωτῖνῳ C. 5. b.

ἐν τῷ περὶ κόσμου C. 3. b.

Plutarchi Chæronensis convivium E. 267. liber de utilitate ex ini-
micis E. 306.

Plutarchus A. 13. 42. 44. b. 54. 85. b. Aristotelis ἐξηγητῆς A. 72. b. 85.
90. Nestorii Filius A. 72. b. ὁ φιλόσοφῳ Πλεταρχῳ A. 82.

Ποιητῆς ἢ συγγραφεύς E. 306.

Polemarchus Cyzicenus Eudoxi discipulus, supra, in Eudoxo C. 120.
123.

Porphyrius C. 122. b. 123. infra in Ptolemæo.

Potamo C. 149. b. 159. b. 160.

Proclus C. 9. b. ὁ πρῶτῳ ὁ ἐκ λυκίας, ὅστις ἦν ὁ λόγον πρὸ ἐμῶν τῶν Πλά-
τωνῳ διάδοχῳ, ἐβελίον συνέγραψεν τὰς τῷ Ἀριστοτέλει ἐν ἀσεί-
τῃ λεγομένη γενέσει τῶν σωμάτων ἐξ ἀπαιδεύων ἐπενεχθείσας διελύων
C. 157. a. b. ὁ φιλόσοφῳ C. 158. a. b. 159. 160. a. b. 161. 162. a. b.
163. a. b. ὁ ἡμέτερῳ φιλόσοφῳ 161.

contra Proclum scripsit Joannes Philoponus. Vide supra Johannes.

Prodicus multos commendavit Socrates E. 314.

Protagoras delectus verborum studiosus C. 68. b. vide & supra in Hippocrate.

Proverbialia. Εγώ γ' οἶδα πῶς πιάμπης προπτείας ὡστερ τὰς καλλυμῆας Ἀδώνιδ' αἰώνας ἀνθὲν ὡς πῶς ἀνασθῆταις C. 6. b. λαμπή τις ἐστὶν ἡ ζυγάρουσις καὶ τὴν παροιμίαν C. 98. b. ὅτι καθόρου ῥοπαλῶν ὅτι χειρῶσας λαβὼν E. 139. φεύγοντες τὸ καπνὸν εἰς αὐτὸν ἐμπεπλάσσαντο E. 168. ὁ φίλος ἀλλ' ἐγὼ καὶ τὸ παλαιὸν δὲ λόγον E. 204. τὸ τρίτον τῷ σατῆρι E. 246. 332. ἐν ἑαυτῷ δικὴν συμμετρίαν E. 261. ἡ χαρὴς λόγων τραπεζα φάτης ἐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ E. 267. κενὸς ἐρμῆς E. 316. μάλα χελιδὼν ἑαυτὸν ποιεῖ E. 311.

Ptolemaeus C. 8. 9. b. 100. 113. * 115. 132. 173. ὁ μαθηματικὸς ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ περὶ ῥοπῶν 173.

ὁ θαυμαστός Πτολεμαῖος ἐν τῇ μονοβίβλῳ περὶ διαστάσεως 3. Interpret. pres de dimensione.

ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ 134.

ἐν τῷ περὶ στοιχείων βιβλίῳ 5. b. ἐν πῶς ὀπτικοῖς 5. b. ἐν πῶς τὸ Πτολεμαῖος κανονίσις 8. b.

ὁ δέξιστ' ἡ αστρονόμων Πτολεμαῖος λέγοντος ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῷ περὶ δόσεων 112. b. δέδεικται ἐν τῇ συντάξει ὁ Πτολεμαῖος 116. ἐν ἀρχῇ τῆς συντάξεως 111. b.

ὁ Ἀριστοτέλης παθόμενος ἐπειδὴ δὲ μάλλον τῶς ὑστερίας, ὡς παλαιὰ σώζοντο τὰ φαινόμενα, σκέπων μὴτε πλείως σώζοντα, μὴτε ποσὰ φαινόμενα εἰδόντων, ἀλλὰ τὸ μῆτιρ τὰς ὑπὸ Καλλισθένης ἐκ βαθυλαϊνῶν πεμφθεῖσας ἀναγερθεῖσας ἀφικέσθαι εἰς τὴν ἑλλάδα, ὁ Ἀριστοτέλης τῆτο ὀπισκῆσαντος αὐτῷ ὡς πινὰς διαγόντων ὁ Πορφύριος χιλίων ἐτῶν ἐναὶ ἐνεακτοῶν τετῶν, μέχρι τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, σωζομένης, μὴδὲ δυναμένων δεῖξαι δι' ὑποθέσεων τὰ πρεσβύτητα. ἀπᾶται δ' αὐτὸς ὁ Πτολεμαῖος, καὶ ὡς πολὺ περὶ τῶν σφαιρῶν ἐπάγοντας, μόνως χάριν τῆς συναποκαταστάσεως τῶν ἐπὶ πλανητῶν ὡς τὴν περὶ φορὰν τῆς ἀπλανῆς 123.

Pythagoras C. 114. b. ubi de harmonia coelesti. ὁ τῶν χρυσῶν ἐπὶ τῇ πηγῇ E. 50. ἐκπαύει καὶ φεύγει ἀπὸ τῶν τοιούτων. μὴ ἀχθῆναι φίλον σὸν ἀμαρτὰς ἐνεκα μικρῆς 204.

Pythagorici A. 6. 7. b. 8. 10. 14. 19. b. 23. 65. b. 71. C. 2. b. 3. 64. 93. b. 94. a. b. 95. b. 96. 113. * 114. a. b. 115. 123. 124. a. b. 125. a. b. 139. b. 140. 141. b. 150. 152. b.

ταῖς

- ταῖς λεωφόροις ἐν τρεπόμενοι, καὶ ἐν ἀπορήτοις, μόνοις τοῖς ἀξίοις ὄντα
 δίδόντες τὴν φιλοσοφίαν, ὡς τὰς ἄλλας διὰ τῶν μαθηματικῶν αὐ-
 τὴν ἐνεδεύοντο ὀνομάτων A. 7. μυθικῶς χροῖόμενοι ὄντα πείρασμοι
 A. 13. b. αἰνιγματωδῶς ὡς περ ἐν ᾧ ἢ τοῖς Πυθαγόρειοις C. 32. Agri-
 stotelis sylloge τῶν τοῖς Πυθαγόρειοις δεσποπόντων C. 94. 95. b. 124.
 b. Pythagoricorum ἀνύχθων C. 124. a. b. 125. a. b. ignem in me-
 dio universi statuunt, ζῆλος πύργον 124. b. φυλακὴν Διὸς 125.
 terra πρὶ τὸ μέσον καθάπερ ἐν τῶν ἀστρον ὑπάρχουσα 131. τὴν γῆν
 ἐν τῶν ἀστρον συμβολικῶς ἔλεγον C. 134. Κομματικοὶ λόγοι καὶ γνω-
 μονικαὶ καὶ τὸ τῶν ὑποθηκῶν καλεσμένων ὄντα τοῖς Πυθαγόρειοις ἐν ᾧ
 E. 3. φιλότης, ἰσότης, ἔλεγον ἢ Πυθαγόρειοι E. 149. Pythagoreo-
 rum amicitia laudatur 208. πανταπῶς σιωπῇ E. 261. 262. sym-
 bolum: εἰς τὸ ἱερὸν ἀπερχόμεναι ᾧ μὴ ὀπιστρέφει E. 322.
 τὸ σχῆμα τὸ καλεσμένον ὄντα τοῖς ῥητορσι ὄντα ῥητορικῶν C. 140. καὶ τὴν τῶν
 ῥητόρων δόξαν E. 101. 147. τὸ τῷ ῥήτορι (Demosthenis) ὡς ἀπὸ
 λογῶν, ἀν' αὐτῇ τὰ ἔργα, μάταιον π. φαινητῇ καὶ κενόν C. 319.
 Romanorum leges. Supra in νόμοις Romanorum calcei aurati, pur-
 purei, κενητοὶ E. 298.
 Salustius (Cynicus) Simplicii atate (ὁ ἐφ' ἡμῶν) vivum carbonem
 femori impositum sufflando periculum fecit quamdiu sustine-
 re illud posset, δοκιμάζων ἑαυτὸν μέχρι πόσῃ δύναμει κατερεῖν
 E. 90.
 Σηρῶν ἀνατολικῶν δόξαν E. 270.
 Simplicius ἐν τοῖς εἰς τὰ μὲν πᾶσι φυσικὰ μοι γεγραμμένοις A. 7. ἐνκαιρό-
 ρον ἡμῖν καὶ πλείονον ἐν τοῖς εἰς τὸ λάβειν τῆς μὲν πᾶσι φυσικὰ γεγραμ-
 μένοις, ἐπομένως ταῖς ἱαμβολίχῃς αὐτῇ (τῇ νῦν) καὶ τῇ Ἀριστοτέλει
 σκοπὸν θεωρίαις πεφιλοσόφηται A. 61. ἐν τοῖς σχολίοις εἰς τὰ μὲν πᾶσι
 φυσικὰ ἔρηται C. 122. b.
 σαφέστερόν μοι πάντι ἐν τῇ ὀλίγῃ τῇ Θεοφράστῃ φυσικῶν διώρισται A. 38.
 constituit in commentariis suis συμβιβάζειν μὲν τῶν τῆς πραγματικῆς
 ὑπομνηματιστῶν καὶ τὰς ἐνστάσεις καὶ τὰς λύσεις αὐτῶν C. 7. cum Jo.
 Grammatico negat sibi esse inimicitias, quem nunquam de-
 faciē noverit. ibid. cum Ammonio praeceptore suo Astra ob-
 servavit Alexandriae C. 113. *
 ἐμφυσώμενοι οἱ αἰσθητοὶ καὶ οἱ πᾶσι τῷ ὕδατι ἐφ' ἄνθρωπον βαρεῖα φέρονται
 φορτία, ὡς περ πεπνεύσμενοι καὶ γὰρ ἐν τῷ ὁρῶν ποταμῷ C. 127. b.
 ἐγὼ πνεύσασθαι μετ' ἀκρίβειας ἢ ἐδυνήθην, τὸ αὐτὸ εὐρον βαρύνει
 τε

Prodicō multos commendavit Socrates E. 311.

Protagoras delectus verborum studiosus C. 68. b. vide & supra in Hippocrate.

Proverbialia. Εγώ ὃ οἶδα πῶς πᾶντες πεπονημένοι ὥσπερ τὸς καλὸν μὲν Ἀδωνίδην κήρας ἀνθεῖν ὡς πῶς ἀνακοδήτας C. 6. b. λευκή τις ἐστὶν ἡ ζυγὰρ τοῖς κτ' τῇ παροιμίᾳ C. 98. b. ὅτι κοθόντων ῥόπαλον ὅτι χειρήσας λαβὼν E. 139. Φεύγοντες τὸ καπνὸν εἰς αὐτὸ ἐμπεπλάκασιν E. 168. ὁ φίλος ἀλλ' ἐγὼ κτ' τὸ παλαιὸν δὲ λόγον E. 204. Τὸ τρίτον τῷ σωτήρι E. 146. 332. ἐνέκτα δίκην συμμετρίαν E. 161. ἡ χάρις λόγων τραπεζα Φάτης ἔδεν Δία Φέρε E. 167. κωδὸς ἐρήμης E. 316. μία χελιδὼν ἰαροῦ ἢ ποιεῖ E. 311.

Ptolemaeus C. 8. 9. b. 100. 113. * 115. 132. 173. ὁ μαθηματικὸς ἐν τῇ βιβλίῳ τῷ περὶ ῥοπῶν 173.

ὁ θαυμάσιος Πτολεμαῖος ἐν τῇ μονοβιβλίῳ περὶ διαστάσεως 3. Interpres de dimensione.

ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ 134.

ἐν τῷ περὶ στοιχείων βιβλίῳ 5. b. ἐν πῶς ὀπλικῶς 5. b. ἐν πῶς τῷ Πτολεμαῖου κανονίῳ 8. b.

ὁ δρῖς τὸ ἀστρονόμον Πτολεμαῖον λέγουσι ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῷ ὑποθέσεων 112. b. δέδεκται ἐν τῇ συντάξει ὁ Πτολεμαῖος 116. ἐν ἀρχῇ τῆς συντάξεως 111. b.

ὁ Ἀριστοτέλης πεπονημένος ἑστῶτα δὲ μάλλον πῶς ὑψίστης, ὡς μάλλον σώζοντι τὸ φαινόμενον, ἐκείνων μὴ πλείους σώζονται, μὴ πάντων φαινόμενα εἰδόντων, Διὰ τὸ μῆσω τὰς ὑπὸ Καλλισθένης ἐκ βασιλευσάντος πεμφθέντας ἀρξαμένους ἀφικέσθαι εἰς τὴν ἐλλάδα, ὁ Ἀριστοτέλης τῷτο ὀπισκῆσαντι αὐτῷ ὅς τις διηγέται ὁ Πορφύριος χιλίων ἑτάκων ἐναεκοσίων τριῶν, μέχρι τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τῷ μακεδόνος σαυρομένης, μηδὲ δυναμένων δεῖξαι δι' ὑποθέσεων τὰ πρὸς μῆμα. ἀπῆλθεν δ' αὐτὸς ὁ Πτολεμαῖος, καὶ ὡς πολὺ πεπονημένος φαιρῶν ἐπάγοντας, μόνως χάριν τῆς συναποκαταστάσεως τῶν ἐκ τῶν πλανητῶν πρὸς τὴν ἀνέφοραν τῆς ἀπλανῆς 123.

Pythagoras C. 114. b. ubi de harmonia coelesti. ὁ τῶν χρυσῶν ἐπὶ πνεύματι E. 50. ἐκπνεύει καὶ φεύγει ἀπὸ τῶν τοιούτων. μὴ ἔχοντας φίλον σὸν ἀμαρτανῶν ἕνεκα μικρῆς 204.

Pythagorici A. 6. 7. b. 8. 10. 14. 19. b. 23. 65. b. 71. C. 2. b. 3. 64. 93. b. 94. a. b. 95. b. 96. 113. * 114. a. b. 115. 123. 124. a. b. 125. a. b. 139. b. 140. 141. b. 150. 152. b.

ταῖς

ταὺς λεωφόρους ἐντεταγμένοι, καὶ ἐν δίορθήταις, μόνοις τοῖς ἀξίοις ὄντα
 διδόντες τὴν φιλοσοφίαν, ὥστε τὰς ἄλλας διὰ τῶν μαθηματικῶν αὐ-
 τὴν ἐπεδίδουντο ὀνομάτων Α. 7. μυθικῶς χρωμένοι ὡς περὶ ἄσματος
 Α. 13. b. αἰνιγματικῶς ὥστε ἐν ὅ, ἢ τοῖς Πυθαγορείοις C. 32. Ari-
 stotelis sylloge τῶν τοῖς Πυθαγορείοις δεσπόντων C. 94. 95. b. 124.
 b. Pythagoricorum ἀνάρχων C. 124. a. b. 125. a. b. ignem in me-
 dio universi statuunt, ζῆτος πύργον 124. b. φυλακὴν διὰ 125.
 terra πρὸς τὸ μέσον καθάπερ ἐν τῶν ἄστρον ὑπάρχουσα 131. τὴν γῆν
 ἐν τῶν ἄστρον συμβολικῶς ἔλεγον C. 134. Κομματικὸν λόγοι καὶ γνο-
 μονικαὶ καὶ τὸ τῶν ὑποθηκῶν καλεμένων ὡς τοῖς Πυθαγορείοις ἐν ὅ
 Ε. 3. Φιλότης, ἰσότης, ἔλεγον ἢ Πυθαγόρειοι Ε. 149. Pythagoreo-
 rum amicitia laudatur 208. πενταστής σιωπὴ Ε. 261. 262. sym-
 bolum: εἰς τὸ ἱερὸν ἀπερχόμεν, μὴ ὀπιστρέψῃ Ε. 322.

τὸ σχῆμα τὸ καλεῖται ὡς τοῖς ῥητορσι ὡς ἀληθινόν C. 140. καὶ τὴν τῶν
 ῥητόρων δεξιὰ Ε. 101. 147. τὸ τῶν ῥητόρων (Demosthenis) ὡς ἀπὸ
 λόγου, ἀν' αὐτῇ τὰ ἔργα, μάταιον π. φαίνεται καὶ κεῖνον C. 319.

Romanorum leges. Supra in νόμοι Romanorum calcei aurati, pur-
 purei, κρηνητοὶ Ε. 298.

Salustius (Cynicus) Simplicii ætate (ὁ ἐφ' ἡμῶν) vivum carbonem
 femori impositum sufflando periculum fecit quamdiu sustine-
 re illud posset, δοκιμάζων ἑαυτὸν μέχρι πύσιν δύναται κατερεῖν
 Ε. 90.

Σηρῶν ἀνατολικῶν δίδωται Ε. 270.

Simplicius ἐν τοῖς αἰς τὰ μὲν τὰ φυσικὰ μοι γεγραμμένοις Α. 7. ἐνκαιρότε-
 ρον ἡμῖν καὶ πλεονέκτερον ἐν τοῖς αἰς τὸ λάβειν τῆς μὲν τὰ φυσικὰ γεγραμ-
 μένοις, ἐπομῶς ταῖς ἱαμβολίχῃ πρὸς αὐτὴν (τῇ νῦ) καὶ τὴν Ἀριστοτέλους
 σκοπὸν θεωρίας πεφίλοσόφηται Α. 61. ἐν τοῖς σχολίοις αἰς τὰ μὲν τὰ
 φυσικὰ ἡσυχάζει C. 122. b.

σταφύλερόν μοι πᾶντι ἐν τῇ ὀλητῇ τὴν θεοφράστῃ φυσικῶν διώριται Α. 38.

constituit in commentariis suis συμβιβάζειν μὲν τῶν τῆς πραγματικῆς
 ὑπομνηματισῶν καὶ τῆς ἐνστάσεως καὶ τῆς λύσεως αὐτῶν C. 7. cum Jo.
 Grammatico negat sibi esse inimicitias, quem nunquam de
 facie noverit. ibid. cum Ammonio præceptore suo Astra ob-
 servavit Alexandria C. 113. *

ἐμφυσώμενοι οἱ ἀσπερ καὶ ὅτι τῶν ὕδατων ἐπιζάνοντες βαρεὰ φέρονται
 φορτία, ὡς περὶ πειράσμου καὶ γὰρ ἐν τῷ ἑορτῶ ποταμῷ C. 127. b.
 ἐγὼ πειρασάμεν μετ' ἀκλεῖας ἥς ἐδυνήθη, τὸ αὐτὸ εὐρον βαρεῖ
 τῷ

Prodicus multos commendavit Socrates E. 311.

Protagoras delectus verborum studiosus C. 68. b. vide & supra in Hippocrate.

Proverbialia. Ἐγὼ ὃ οἶδα πῶς πάντα προσέτιμας ὡς περ τὰς καλὰς ἀδωνίδας ἀπὸ τῶν ἀνθῶν ὡς τὰς ἀνακιδῆτας C. 6. b. λευκὴ τις ἐστὶν ἡ ζυγώθροισι καὶ τῇ παροιμίᾳ C. 98. b. ὅτι κοθόρη ῥόπαλοι ὅτι χειρὸς λαβεῖν E. 139. φευγοντες τὸ καπνὸν εἰς αὐτὸν ἐμπέπλανον E. 168. ὁ φίλος ἄλλῳ ἐγὼ καὶ τὸ παλαιὸν διὰ λόγον E. 204. τὸ τρίτον τῷ στήθεϊ E. 246. 332. ἐνέειπε δίκην συμμεταρείων E. 261. ἡ χάρις λόγων τρεπίζει φάτης εἶδεν Διὸς φέρει E. 267. κενὸς ἐρμῆς E. 316. μία χελιδὼν ἴσθ' ὅτι ποιεῖ E. 311.

Ptolemaeus C. 8. 9. b. 100. 113. * 115. 132. 173. ὁ μαθηματικὸς ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ περὶ ὀρεῶν 173.

ὁ θαυμάσιος Πτολεμαῖος ἐν τῇ μονοβίβλῳ περὶ διαστάσεως. 3. Inter pres de dimensione.

ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ 134.

ἐν τῷ περὶ σιγῶν βιβλίῳ 5. b. ἐν πῶς ὀπτικοῖς 5. b. ἐν πῶς τὰ Πτολεμαῖου κανονίσις 8. b.

ὁ δὲ τῶν ἀστρονόμων Πτολεμαῖος λέγοντι ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῷ περὶ τῶν 112. b. δίδασκεται ἐν τῇ συντάξει τῷ Πτολεμαῖου 116. ἐν ἀρχῇ τῆς συντάξεως 111. b.

ὁ Ἀριστοτέλης πεπονημένος ἐπεὶ δὲ μάλλον πῶς ὑστέρησε, οὐ μάλλον σὺν τῇ φαινομένη, ἐκείνων μὴτε τελείως σιγῶνται, μὴτε πᾶσι φαινόμενα εἰδόντων, ἀλλὰ τὸ μῆτιρ τὰς ὑπὸ Καλλισθένης ἐκ βαθυλῶν πεμφθεῖσας ἀνατηρήσεις ἀφικέσθαι εἰς τὴν ἐλλάδα, ὁ Ἀριστοτέλης τῷτο ὅτι σκηψαντι αὐτὰς εἰς τινὰς διεγέρται ὁ Πτολεμαῖος χιλίων ἐτῶν εἶναι σιγαροσίων τελῶν, μέχρι τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου σαυροσίων, μηδὲ δυναμῶν δεῖξαι δι' ὑποθέσεων τὰ πικρόμενα. ἀπῆλθον δ' αὐτὰς ὁ Πτολεμαῖος, καὶ ὡς πολὺ πικρὰ σφαιρῶν ἐπάγοντας, μόνως χάριν τῆς συστατικῆς ἀσείας τῶν ἐκ τῶν πλανητῶν πρὸς τὴν περὶ φορὰν τῆς ἀπλανῆς 123.

Pythagoras C. 114. b. ubi de harmonia coelesti, ὁ τῶν χρυσῶν ἐκείνου ηγῆται E. 50. ἵκοντα καὶ φεύγοντα ἀπὸ τῶν τοις τῶν. μὴ ἐξ ὅσων φίλον σὸν ἀμαρτὰς ἐνεκα μικρῆς 204.

Pythagorici A. 6. 7. b. 8. 10. 14. 19. b. 23. 65. b. 71. C. 2. b. 3. 64. 93. b. 94. a. b. 95. b. 96. 113. * 114. a. b. 115. 123. 124. a. b. 125. a. b. 139. b. 140. 141. b. 150. 152. b.

ταῖς

- ταὺς λεωφόρους ἀντιπελάμους, καὶ ἐν ἀπορήτοις, μόνοις τοῖς ἀξίοις ὄντι
 δίδοντες τὴν φιλοσοφίαν, ὥστε τὰς ἀλλὰς διὰ τῶν μαθηματικῶν αὐ-
 τῇ ἐνεδέκνυντο ὀνομάτων A. 7. μυθικῶς χρωόμενοι ὡραπιστάσματος
 A. 13. b. αἰνηματοειδῶς ὥστε ἐν τοῖς Πυθαγορείοις C. 32. Aristotelis
 sylloge τῶν τοῖς Πυθαγορείοις δεσποκόντων C. 94. 95. b. 124.
 b. Pythagoricorum ἀνέχθων C. 124. a. b. 125. a. b. ignem in me-
 dio universi statuunt, ζῆτος πύργον 124. b. φυλακὴν Διὸς 125.
 terra περὶ τὸ μέσον καθάπερ ἐν τῶν ἀστρον ὑπάρχουσα 131. τὴν γῆν
 ἐν τῶν ἀστρον συμβολικῶς ἐλεγον C. 134. Κομματικοὶ λόγοι καὶ γνω-
 μονικαὶ καὶ τῶν ὑποθηκῶν καλεσμένων ὡς τοῖς Πυθαγορείοις ἐδόθη
 E. 3. φιλότης, ἰσότης, ἐλεγον οἱ Πυθαγόρειοι E. 149. Pythagoreo-
 rum amicitia laudatur 208. πεντηκτῆς σιαπῇ E. 261. 262. sym-
 bolum: εἰς τὸ ἱερὸν ἀπερχομένη καὶ μὴ ὀπιστρέφει E. 322.
 τὸ σχῆμα τὸ καλεσμένον ὡς τοῖς ῥητορσι ὡς ἀληθινὸν C. 140. καὶ τὰς τῶν
 ῥητόρων δυνάμεις E. 101. 147. τὸ πρὸς ῥητορὶ (Demosthenis) ὡς ἀπὸ
 λόγου, ὃν ἀπὸ τὰ ἐργα, μάταιον π. φαινητὴ καὶ κενόν C. 319.
 Romanorum leges. Supra in νόμοις Romanorum calcei aurati, pur-
 purei, πεντηκτοὶ E. 298.
 Salustius (Cynicus) Simplicii ætate (ὁ ἐφ' ἡμῶν) vivum carbonem
 femori impositum sufflando periculum fecit quamdiu sustine-
 re illud posset, δοκιμάζων ἐαυτὸν μέχρι πόσῃ δύναμει κατερεῖν
 E. 90.
 Σηρῶν ἀνατολικῶν δεῖδει E. 270.
 Simplicius ἐν τοῖς εἰς τὰ μὲν φυσικὰ μοι γεγραμμένοις A. 7. ἐνκαιρό-
 ρον ἡμῖν καὶ πλεονέκρον ἐν τοῖς εἰς τὸ λαοδα τῆς μὲν φυσικὰ γεγρα-
 μένοις, ἐπομένως ταῖς ἱαμβολίχῃ περὶ αὐτῆς (τῆς νῆ) καὶ τῆς Ἀριστοτέλους
 σκοπὸν θεωρίαις πεφιλοσόφηται A. 61. ἐν τοῖς σχολίοις εἰς τὰ μὲν
 φυσικὰ ἔγραψα C. 122. b.
 σαφέστερόν μοι πάντι ἐν τῇ ὀλητῇ τῇ θεωρητικῇ φυσικῶν διώριται A. 38.
 constituit in commentariis suis συμβιβάζειν μὲν τῶν τῆς πραγματικῆς
 ὑπομεταφυσικῆς καὶ τῆς ἐνστάσεως καὶ τῆς λύσεως αὐτῶν C. 7. cum Jo.
 Grammatico negat sibi esse inimicitias, quem nunquam de
 facie noverit. ibid. cum Ammonio præceptore suo Astra ob-
 servavit Alexandriæ C. 113. *
 ἐμ' φυσικῶν οἱ ἀστροὶ καὶ ὅππῃ τὰ ὕδατα ἐφίζαντο βαρεῖα φέρονται
 φορτία, ὥστε πεπερασμένη καὶ ἐν τῇ ὁρᾷ ποσὴν C. 127. b.
 ἐγὼ πεπερασμένη μετ' ἀκρίβειας ἢ ἐδυνήθην, τὸ αὐτὸ εὐρεῖν βαρεῖα
 τῇ

ἔμφυτον ὑπάρχον ἀσκή καὶ τὴ μὴ ἐμφυτὸν. τῶν δ' ὡς
 εἰς παρεμνησθέντων, γράφει εὐρηκέναι τὸ αὐτὸ (leg. ἢ τὸ αὐτὸ) βί-
 ρου, μᾶλλον δ' ὡς τὴ ἐμφυτὴν βαρύνει εἶναι ὀλίγον τι, ὥστε
 τῷ Πτολεμαίῳ συναδελφ. C. 173. δόκοντι Φίλῳ ἔδεν ἥτιον, εἰ μὴ καὶ
 μᾶλλον ὀπμιελῶδες προσήκει, ὥστε ἐγὼ σὺνοιδάμην τὴ ἐμὴν Φίλῳ
 E. 204. gaudet sibi occasionem datam in Epicteti praecepta
 commentandi, περὶ φασιν ἐν προσήκοντι καιρῷ μοι γινόμενῃ πνευ-
 στικῆς πειρασέως E. 331.

Socrates C. 64. 130. E. 5. 6. 62. 63. 85. 91. 258. 261. 270. 282. 283. 285.
 311. 325. 330. 331. σιμὸς καὶ Φαλακρὸς A. 79. b. ira comitatus
 prorsus tacuit E. 135. in praelio ad Delium cominiffo fortissi-
 me pugnavit E. 153. ab Apolline pronunciatus sapientissimus
 E. 311.

Σωκρατικὸς λόγος E. 46.

Sofigenes Astronomus C. 131. a. b. 121. a. b. 123. b. 124. ἀπὸ εὐδίας λα-
 βῶν C. 119.

Stoici C. 68. b. 71. b. E. 8. 24. τὸ πρῶτον τῶν Στωϊκῶν τρίτος θεσμός, ὅτι
 καὶ τὰς παλαιὰς ὁ λόγος πῶς, εἰ ἐκ δυῶν τρίτον τι συμπραττε-
 ται, τὸ δ' ὅτι συμπραττέμενον μετὰ τινος ἄλλου ἐκ δυῶν συμπραττεται ἀπὸ τῶν
 καὶ ἐκ τῶν δυῶν πρώτων καὶ ἐκ τῶν συλληφέντων ὅτι συμπραττε-
 νεται τὸ αὐτὸ C. 55. Stoicorum syllogismi hypothetici disjuncti
 & complexi E. 292. axiomata ibid.

Strato C. 62. b.

Syrianus ὁ μέγας Φιλόσοφος C. 173. Συριανὸς ὁ μέγας C. 1. 94. b.
 οἱ θαυμαστικοί C. 128. b. E. 53.

Thales A. 7. b. 8. 139. 148. a. b. Milesius C. 126. b. 151.

μηδὲν αὐτῷ ἐφέρετο σύγγραμμα A. 8. ὥσθι πάντα πλὴν θεῶν εἶναι
 A. 20. ὅτι ὕδατος * ἐφίανει τὴν γῆν, ὥστε ἔξωθεν ἢ ἄλλο τι τῶν
 πεφυκότων ἐπιπολάζουσιν τῷ ὕδατι -- παρ' Ἀιγυπτίους γὰρ ἐν ὁρί-
 ματι μῦθος λέγεται, καὶ ὁ Θαλῆς ἐκείνῳ ἴσας τὸν λόγον προσέθε-
 κεν C. 127.

Θεαμάτων ἐπιθυμίας καὶ ἀκρομάτων E. 279. Θεατρικὸς βίος τὸ ἐν θεά-
 τροις ἐσχολακῶν ibid. De ἀκρομασι illis sive ἀκροάσεσι de recita-
 tionibus λόγων ῥητορικῶν & ποιητικῶν E. 281.

Themistius A. 42. C. 15. 16. a. b. 17. 30. 40. 42. b. 43. ὁ ἐν Φερεσῇ
 C. 17.

* Confet 2. Petr. III. 5.

The-

Themistii paraphrasis quarti libri de cælo C. 16.

καίτοι τοῖς πλείοις Ἀριστοτέλει προσκείμενος, ἐν τῷ γε μὴν τῷ τῆ Πλάτωνος ῥημάτων δοσδεχέσθαι μᾶλλον δοκεῖ C. 16. b.

Theologi & Physici conspirant, Mundum esse γενητόν C. 68. b. τὰ ἀμέσως γινόμενα ὑπὸ θεῶν ἢ ἐκ ἐξ ὑποκειμένων τινος προϋπάρχοντος C. 31

Τὰς θεογονίας ἡμῖν οἱ θεολόγοι παρέδωκαν C. 21. b. μυθικῶς τὴν τῆ κόσμου γένεσιν ἔλεγον C. 69. εἴ τινα φίλον καὶ τοῖς θεοῖς ἐπαναπαύεσθαι C. 119. οἱ περὶ ἡσίοδον θεολόγοι C. 47.

Theophrastus C. 120. 122. b. 142. 148. 157. **Epitome Physicorum**: vide supra, in Simplicio. ἐν τοῖς ἰδίῳις φυσικαῖς A. 80. C. 139. b. ἐν τῷ περὶ γενέσεως σοιχείων βιβλίῳ C. 108. * b. ἐν τῷ περὶ ἔργων C. 1. ἐν τῷ πρώτῳ τῷ περὶ τῶν ἀναλυτικῶν C. 13. b. ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ἀτόμων γραμμῶν, ὅπερ τινες εἰς θεόφραστον ἀναφέρουσιν C. 140. **Acroithas gentem atheam a terra absorptam narrat** Theophrastus E. 222. seq.

Theorio. supra in Patamone.

Theseus E. 91.

Thrasymachus delectus verborum studiosus C. 68. b.

Τίμαι μαθηματικῇ ἐνδείξει. A. proæm. ἐν τῇ φυσικῇ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καὶ τὰς τέττα ζωὰς καταλήξας A. 2. b. ἡ τῆ Τιμαίου τῆ Πυθαγορικῆς φυσικῇ, ἢ καὶ Πλάτων ἐν τῷ ὁμωνύμῳ διαλόγῳ παρέδωκεν C. 139.

ὁ Πλάτων Πυθαγόρειον ἄνδρα τὸν Τιμαίον ὑποκρινόμενον A. 10. τὰ τῷ πυθαγορικῷ Τιμαίῳ δοκούντα ὁ Πλάτων συνέγραψεν C. 157.

ὁ Τιμαίος τὴν γῆν ἰδρύσθαι ἐν τῷ Τιμαίῳ φησὶν C. 126. lege ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὁ Τιμαίος ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ C. 130. b. 141. b. 144. a. b. 145. b. 157. ὁ Τιμαίος αὐτὸς ἐν τῷ βιβλίῳ ὅπερ ὁ Πλάτων μετέλαβεν C. 118.

ἡ τραγωδία (Euripidis versus in Medea) E. 40. 68. 74. alii E. 223.

χορηγὸς τῆ δαματῆ καὶ διδάσκαλος E. 127. ὑποκριτὴ id. 295. πρόσωπα E. 127. θῆνοι καὶ τραγωδία E. 160.

Varia lectiones in antiquis Aristotelis Codicibus A. 54. 83. b. 90. C. 34. b. 68. (ἐν τισὶ τῶν πρώτοτύπων ἔρηται) 74. (ἐν τοῖς πλείοσι τῶν βιβλίων τῶν πρὸς ἐμὲ ἀφικνούντων ἔχῃ ἔστω ὡς Ἀλέξανδρος ἔγραψεν) 87. b. 82. 8. (τῶν γραφῶν πᾶσιμα 116) 118. 125. b. πολλοῖς ἀρχετύποις ἐνέτυχον ἔστω ἔχουσιν C. 126. b. 144. 147. 154. b. 167. b. 169. * 175.

Xenarchus C. 13. b. 16. b. 66. b. ἐν τοῖς γεγραμμένοις αὐτοῦ βιβλίοις τῇ τῆς πέμπτῃς ὑπόσεως C. 4. ἐν ταῖς πρὸς τὴν πέμπτῃν ὑπόσιν διατριβαῖς C. 5. b. confutatus ab Alexandro Aphrodisi. C. 4. 6. a. b.

Jo. Philoponus ejus argumentis usus C. 6. b. 7. 10. b. 12. b.

Xenocrates C. 70. b. 139. b. 162. definitio animæ, quod sit ἀφθαρτὸν καὶ αἰώνιον ἑαυτοῦ A. 7. a. b. 16. b. 17.

ὁ γνησιώτατος τῶν Πλάτωνος ὁμιλητῶν ἐν τῷ περὶ τῶν Πλάτωνος C. 3. b. 20. b.

Xenophanes Golophonius C. 126. b. 127.

Xenophontis Convivium E. 267. Xenophon τὰς μερῶν ἀκρίβειαν ὡς ὅτι καὶ τὸ Ὀλυμπίων ἐξεκέρχθη E. 153. de Cyri morte E. 111.

Xuthus C. 147. b.

Zeno Citieus E. 50. 102. 112. 282. 283. 285.

Zenodorus Geometra C. 100. b.

Zuthus ὁ Ζῦθος C. 147. b. leg. Ζῦθος.

X. Scripta Simplicii deperdita, vel certe inedita.

I. *In Aristotelis Metaphysica Commentarius.* Meminit Simplicius ipse in libros de Anima p. 7. & 61. & in libros de Cælo p. 122. b.

II. *Epitome Physicorum Theophrasti.* Meminit in libros de anima pag. 38.

III. *Commentarius in Jamblichum de Philosophia Pythagorica.* Petrus Joannes Nunneseus in institutione Philosophiæ Peripateticæ C. 2. p. 24. Pythagoricam quæ antiquior est ceteris clarioribus Græcæ suppeditabunt Jamblichus & Porphyrius (qui Marci nomine editus est) libro de vita & secta Pythagoræ, & Simplicius, ut refertur a terpres, si quando ille hanc lucem adspiceret. Puto autem Nunneseum respicere ad Gesnerum qui p. 600. b. Bibliothecæ suæ præfuit Simplicii Commentarios in Jamblichi de Pythagorica secta libros tres servari Romæ in Bibliotheca Vaticana. Vereor autem ne vanus rumor ad Gesnerum pervenerit, similiter ut quum eodem loco scribit Epistolæ Epistæ cum Simplicii Commentariis exire Florentiæ in Bibliotheca Medicea.

IV. *Commentarius brevis de Syllogismis*, quem cum initio commentariorum de anima, quod in Græca editione desideratur, edidit Arnouldus Arlenius Peraxylus.

XI. Alii Simplicii.

Simplicius ad quem scribit Gregorius Nyssenus supra p. 153.

Simplicius Emonensis, Vicarius urbis, Gratiano tertium & Equitio Coss. A. C. 374. (occisus A. 376.) de quo Valesius ad Ammiani XXVIII. 1. p. 517.

Simplicius Episcopus Augustodunensis qui interfuit Concilio Sardicensi A. 347. & fortasse Valentino A. 374.

Simplicius ArchiEp. Bituricensis, circa A. C. 480. de quo Acta Sanctor. Martii T. I. p. 34. seq.

Simplicius Monachus, discipulus S. Benedicti & Abbas Casinensis de quo Jo. Baptista Marus ad Petrum Diaconum de viris illustribus Casinensibus capite V. Tom. XXI. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 352. Ejus versus in laudem regulæ S. Benedicti publicavit Lucas Holstenius cum Benedicti Ananiensis Codice Regularum. Paris. 1664 in 4.

Simplicius Papa Romanus ab A. C. 467. s. Mart. ad A. 483. 10. Feb. cujus Epistolæ XVIII. scriptæ Latine sæpiusque editæ exstant inter Epistolas Pontificum in Conciliorum Tomis, ut edit. Binianæ Tom. II. p. 435. seq. De hoc Simplicio consules Acta Sanctor. ad 2. Martii Tom. I. p. 133. seq. De eodem accipienda. Epigrammata quæ leguntur apud Gruterum in thesauro inscription. p. MCLXIII. 3. & MCCXIV. 1.

Simplicius Episcopus Senonensis &c.

CAPUT XXX.

De JOANNE STOBÆO, & aliis Græcis Locorum Communium scriptoribus.

*De Joanne Stobæo ejusque Anthologio 1. Tituli capitum libri I. & II. si-
ve eclogarum quas mancas Guil. Canterus edidit 2. 3. Tituli capitum
libri III. & IV. (quos sub florilegii titulo habemus cum versione Con-
radi Gesneri) adnotatis numeris quadruplicium editionum diversi-
mode capita computantium 4. 5. Editiones Græca & Græcolat.
florilegii 6. Capita editionis Wecheliana cum aliis edit. collata 7. Edi-
tiones*

Pp pp

tionem Latina & versio Germanica, & partes quadam separatim vulgate. 8. Index scriptorum a Stobæo allegatorum 9. De S. Maximo 10. Job. Damasceno 11. Antonio Melissa 12. De aliis quibusdam deperditis vel ineditis Locis communibus Orionis, Nicomachi, Iotichi, Joannis Monachi Damasceno antiquioris, Anonymorum &c.

I.

Inter utilissima veterum monumenta, & quæ temporum injuriam bona fortuna evasisse aliquis gaudeat, referri merito debet *Ἀνθολόγιον* sive *Florilegium* *ἐκλογὴν ἀποφθεγμάτων, ἀποφθεγμάτων*, *apophthegmatum*, *præceptorum*, quod ex omni scriptorum, poetarum circiter, poetarum & prosariorum genere, studio inestimabili, in usum filii sui Epimii a) sive Septimii, per locos communes omnis Philosophiæ, moralis maxime ac naturalis, libris quatuor digressit JOANNES STOBÆUS b) *Στοβαῖος* quem viri docti habent Latine c) dicere STOBENSEM, a Stobis Macedoniae secundæ Civitate, quam patriam illi fuisse existimant. Ipse quis fuerit vel quando vixerit, neque usquam prodidit, neque alium qui id annotaret & nos doceret habuit. Facile tamen universi ejus operis ratio & textura, & quod nusquam sacris vel Christianis scriptoribus utitur, etiam in illis argumentis quæ sunt ab ipsis pulcherrime expolita, demonstrat ipsum fuisse a Christi nomine alienum. Non longissime quoque duxerim eum abfuisse a temporibus Themistii Philosophi, hic enim omnium qui a Stobæo laudantur, ætate ultimus fuisse cognoscitur. Neque est quod ingerat aliquis in vulgato per Gesnerum florilegio allegari non modo juniorem longe Simplicium, sed & Christianos scriptores, Gregorium Theologum, Paulum Silentiarium, Agathiam, & qui ad Justinianum Imperatorem scripsit, Agapetum Diaconum. Nam ex Photio qui auctorum e quibus Stobæus sua selegit, textit nomina, exploratum est nullum horum ab

- a) *Ἐπίμιον* habent Svidæ Codices in *Ἰωάννης*. Sed Photii Cod. 167. *Σεπτίμιον*, unde *Σεπτίμιον* malunt Hoescheli & Andreas Schottus; Koenigius *Heptimium*.
- b) *Nicolaum Stobæum* dixit Erasmus in adag. quod Codicem Stobæi, & Photii Svidæ que constantibus testimoniis refellitur.
- c) *Stobensem* vocant H. Valesius ad Malchi excerpta Legation. Lucas Holstenius ad Stephanum Byz. in *Στοβός*, Menagius in *Historia mulierum Philosophar. Menestheus ad Pollucem &c.*

ab Stobæo testem citatum esse, verum loca illa ab alia manu, ut Agapeti ab editore Gesnero accessisse. d) Itaque infra in indice scriptorum quorum Stobæus meminit, asterisco præfixo distinguere animus est illos quos Photius in suo Stobæo non reperit, qui ejus opus longe integrius olim legit quam nos hodie habemus. Unius autem operis tetrabibli partes ambæ sunt, & illa quam Gesnerus & hæc quam Guil. Canterus latine vertit. Canteriana duos florilegii libros primores, sed misere quoad posteriorem præsertim mancos, & passim inemendatos exhibet: Gesneriana librum tertium & quartum, in quibus longe pauciora possunt desiderari, licet doctis ingeniis etiam in his non defutura est materia si velint de tam præclaro scriptore bene mereri. Ac sane foret operæ pretium adscitis iis quæ ad Ipoëtarum loca a Stobæo laudata egregie Hugo Grotius observavit, Stobæum integrum, ad Codices MStos qui in Cæsarea e) Regia Paris. Vaticana, Collegii novi Oxon. Augustana Vindelicor. aliisque exstant, a viro aliquo docto recenseri supplerique, & loca Poëtarum cum Metaphrasi Grotii, cætera cum versione Canteri & Gesneri sed diligenter emendata exhiberi, necessariisque notis & bonis indicibus instrui, atque ita frequentiori studioforum, quam certe meretur, editioni commendari. Nunc quæ totius operis sit ratio & institutum, paullo distinctius explicare juvat.

II. Ex libro *primo & secundo* quæ supersunt, lucem primum viderunt Græce ex Codice *Joh. Sambuci*, alteroque emendatiore, qui em, sed multis tamen adhuc manco f) partibus *Guil. Sirleti* Cardinalis, addita *Guil. Canteri* versione, g) Antvverp. 1575. fol. apud Christophorum Plantinum, cujus Epistola præmittitur qua Sirleto gratias agit. Recusa deinde hæc editio est Genev. 1609. fol.

Liber primus sexaginta olim constitit capitibus, quibus Stobæus præmiserat contextas ex variorum clarorum, Virorum scriptis

Pp pp 2

Laudes

d) Vide Bernhadi Damke notas ad Agapeti schedam regiam cap. 68. & H. Dodwelli diss. de auctore libri de fluviis qui sub Plutarchi nomine ambulat §. 9. | T. 2. Geographor. minorum V. C. Johannis Hudsoni.

e) vide Lambec. VII. p. 142.

f) Vide Holstenii Epist. ad Lambec. lib. VI. de Bibl. Vindob. p. 1266.

g) Subjunxit Canterus etiam, ex ejusdem Sambuci Bibliotheca Orationes duas Gemisti Plethonis de rebus Peloponnesiacis, cum Latina versione, & Græce *διαρρηκτικῆς* Peloponnesiæ & Ptolemæi Geographia, & ejusdem Plethonis librum de Virtutibus itidem Græce tantum. Sed de his dicendi locus infra in Gemisto.

Laudes philosophia, & de haresibus philosophorum dissertationem, in qua etiam de Geometria, Musica & Arithmetica sententias Veterum annotavit. ἐν μὲν τῇ τέττάρῃ βιβλίῳ πρὸς τῷ τοῖς ἐξημερίοις κεφαλαίοις Πηθαλῶν, περὶ δύο κεφαλαίων διαλαμβάνει, ὧν τὸ μὲν ὑπανωδὸς ἐστὶ φιλοσοφίας, καὶ ἔτι ἐκ διαφορῶν αὐτῷ συνηρασιμῶν. τὸ δὲ περὶ τῶν κατ' αὐτὴν συνέσηκείων αἰρέσεων, ἐν ᾧ καὶ περὶ γεωμετρίας, καὶ μουσικῆς, καὶ ἀριθμητικῆς, δοξὰς παλαιὰς συναναγράφει. Ita Photius Cod. CLXVII. p. 191. Sed in editis Stobæi eclogis incassum ista quaesieris, exceptis paucis quæ p. 2. & 3. in laudem disciplinæ numerorum differuntur, hæc enim alieno inserta loco, & ex capite secundo Prolegomenorum excerpta esse non dubito, idque Andreas Schottus ad Photium testatur etiam MSto Augustanæ Bibl. Codice confirmari.

Tituli Capitum Libri I.

1. περὶ θεῶν, ὅτι δημιουργοὶ τῶν ὄντων, * καὶ διέπει τὸ ὅλον τῷ τῆς προνοίας λόγῳ. *De DEO quoad rerum omnium est orifex, & universa providentia sue ratione gubernas.* In Eclogis editis cap. 1. pag. 1. 2. & cap. 3. 4. 5. & 6. p. 3 -- 8. huc pertinent. Confer etiam cap. 78. florilegii in edit. Gesneri, quod est περὶ θεῶν καὶ τῆς περὶ τὸν ἄρᾶν καὶ κόσμον φυσιολογίας.
2. περὶ τῶν νομιζόντων μὴ εἶναι πρόνοιαν καὶ ἐπομένως πάντῃ θεῶς ἔπι τῇ τῷ παντός διοικήσει δυνάμεις. *De iis qui putant non esse providentiam, neque consequentes eandem divinas ad universum moderandum facultates.* Hoc caput deest in editis, excepto loco Arriani, qui p. 8. legitur.
3. περὶ δίκης πρὸς τῷ θεῷ πεπραγμένης ἐποπτεύειν τὰ γινόμενα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, τιμωρὸν ἔσσαν τῶν ἀμαρτανόντων. *De iustitia a Deo commissura ad hominum actiones inspicendas & peccata punienda.* Est in editis caput 7. p. 8 -- 10. non integrum tamen, nam desunt plura Porphyrii e libro de Styge, quæ ex integriori Antonii Augustini Codice vulgavit Græce ** Andreas Schottus lib. V. huma-

* Primus locus in hoc capite qui sine auctore in Canteri edit. legitur; est Porphyrii ex libro περὶ ἀγαλμάτων ut e MS. Stobæi Vaticano notat Holstenius in vita Porphyrii c. 9.

** Idem Andreas Schottus in Epist. ad Hugonem Grot. inter eas quas Ioh. Brandt Amstelod. 1708. edidit p. 32. *Utinam & alteram Stobæi partem pari felicitate aliquando*

humanar. Observationum cap. 26. atque deinde ex altero Vaticano Holstenius addita etiam Latina versione, ut dixi in Porphyrio lib. IV. cap. 27. p. 186. Nonnullas in Stobæum Hieron. Wolfii emendationes cum lectore communicat Hæschelius notis ad Photium p. 945.

4. *πρὸ ἀνάγκης θείας καὶ ἢ ἀπαραιτήτως τὰ καὶ τὴν θεῶν γίνεται βέλη-
σιν.* De necessitate, qua cuncta necessario secundum DEI volun-
tatem fiunt. Est in editis caput 8. p. 10. 11.
5. *πρὸ ἐμαρμένης καὶ τῆς τῶν γινομένων ἐνταξίας.* De fato ac rerum re-
cto ordine. Est in editis caput 9. p. 11--14.
6. *πρὸ τύχης ἢ παντοματίας.* De fortuna sive casu. Est in editis prior
pars capituli 10. p. 14--16.
7. *ὅτι ἀλόγιστος ἡ φορὰ τῆς τύχης.* Quod temerarium sit fortuna impetus.
Pars capituli decimi posterior in editis p. 16. 17.
8. *πρὸ χρόνῳ βίαιος καὶ μερῶν, καὶ πόσων εἴη αὐτῇ.* Male in Eclogis
Stobæi postremis verbis legas καὶ πόσων εἴη αὐτῇ. Est ibi caput
undecimum p. 17--21. De temporis natura partibusque & quot ac
quantarum rerum causa sit.
9. *πρὸ Ἀφροδίτης ἐραστίας καὶ ἐρωτός θείας.* De Venere celesti ac Divi-
no Cupidine. In editis caput 12. p. 21--25.
10. *πρὸ δρχῶν καὶ σοιχείων, καὶ τῶ παλός.* De principiis & elementis
atque universa. Est in editis caput 13. p. 25--29.
11. *πρὸ ὕλης.* De materia. Caput 14. in editis p. 29. 30.
12. *πρὸ ιδέας.* De Idea. In editis c. 15. p. 30. 31.
13. *πρὸ αἰτίων.* De causis. cap. 16. p. 31. 32.
14. *πρὸ σωμάτων καὶ πρὸ τῆς τάτων πμῆς, καὶ πρὸ ἐλαχίστου.* De cor-
poribus eorumque sectione & minimo. cap. 17. p. 32. 33.
15. *πρὸ σχημάτων.* De figuris. cap. 18. p. 33--35.
16. *πρὸ χρωμάτων.* De coloribus. cap. 19. p. 35. 36. adde p. 152.
17. *πρὸ μίξεως καὶ περσσεως.* De mixture & temperatura. cap. 20. pag.
36. 37.
18. *πρὸ κενῆ καὶ τόπου καὶ χώρου.* De vacuo, loco & regione. cap. 22.
p. 38--40.
19. *πρὸ κινήσεως.* De motu. cap. 23. p. 40--43.

Pppp 3

20.

quando subiungas, & qua Guil. Canterus φυσικὰ & ἠθικὰ ἵπρις edidit Plaw-
sinianum, sed sine principio quod habeo ex Farnesiano Codice descriptum autem
& quidem ordine a Photio nostro prescripto.

20. περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς. *De ortu & interitu* cap. 24. p. 43--46 & cap. 21. p. 36, 37.
21. περὶ κόσμου, καὶ εἰ ἐμψυχός, καὶ προνοία διοικώμενος, καὶ πᾶς ἔχει ἡγεμονικόν, καὶ ποθεν τρέφεται. *De mundo, an animatus sit & providentia regatur, ubi principalem partem habeat & unde alatur* cap. 25. p. 47. -- 50.
22. περὶ τάξεως τοῦ κόσμου, *de Mundi ordine* p. 50--52. καὶ εἰ ἐν τῷ πᾶσι an unum sit *Universum* p. 52.
23. περὶ τῆς οὐρανῆς ὁσίας καὶ διαιρέσεως. *De cali natura ac divisione* p. 52--53.
24. περὶ ὁσίας ἀστρον καὶ σχημάτων, κινήσεώς τε καὶ ὁπισθηματικῆς. *De stellarum natura, figura, motu ac significatione* p. 53--55.
25. περὶ ὁσίας ἡλίου καὶ μεγέθους, σχήματος τε καὶ τροπῶν καὶ ἐκλείψεων σημείων καὶ κινήσεως. *De solis natura, magnitudine, figura, constitutionibus, defectu, signis & motu* p. 55--59.
26. περὶ σελήνης ὁσίας, μεγέθους καὶ σχήματος, φωτισμῶν τε καὶ ἐκλείψεως καὶ περὶ ἀποσημάτων καὶ σημείων. *De Luna magnitudine, figura, luce, defectu, distantia, & significationibus* p. 59--62.
27. περὶ γάλακτος. *De via lactea* p. 62.
28. περὶ κομητῶν καὶ διαττόντων, καὶ τῶν τοιέτων. *De Cometis, & stellis quæ profligare videntur, ac similibus* p. 62--64.
29. περὶ βροντῶν, ἀσραπῶν, κεραυνῶν, περησῆρων, τυφῶν. *De tonitruis, fulguribus, fulminibus, presteribus ac typhonibus* p. 64--67.
30. περὶ ἱριδός, περὶ ἄλλω καὶ παρηλίου καὶ ῥάβδων. *De iride, corona, parelio & virgis* p. 67--68.
31. περὶ νεφῶν, ὀμίχλης, ὑετῶν, ὁρόσας, χιονός, πάχνης, χαλάρας. *De nube, pluvia, rore, nive, glacie, grandine. Ex hoc capitulo locus* p. 68. exstat Platonis, e Timæo.
32. περὶ ἀνέμων. *De ventis. Etiam hujus capituli nihil superest præter unum locum Aristotelis ex Meteorolog.*
33. περὶ γῆς, εἰ μία καὶ πεπερασμένη. *De terra, una ne sit & finita?* In editione Canteri deest hoc caput, una cum proximis quatuor.
34. πόσα μεγέθους ἡ γῆ. *Quanta terra magnitudo.*
35. περὶ θέσεως τῆς γῆς. *De situ terra.*
36. περὶ σχήματος αὐτῆς τῆς γῆς. *De ejusdem terra figura.*

37. *πότῃ μὲν ἢ γῆ ἢ κινῆται.* *Utrum quiescat terra an moveatur,*
 38. *περὶ σεισμῶν γῆς.* *De terra motu.* Exstat hoc caput in Canteri
 editione p. 68. 69.
 39. *περὶ θαλάσσης.* *De mari.* Deest in editis.
 40. *πὺς ἀμπώις καὶ ὁδημύροι γίνονται.* *Quomodo accessus & recessus*
astrum in mari fiant. Exstat in editione Canteri breve caput
 hujus argumenti p. 69. 70.
 41. *περὶ ὑδάτων.* *De aquis* p. 70.
 42. *περὶ τῷ παντός.* *De universo.* Ex Aristotelis libro sive Epistola ad
 Alexandrum de Mundo prolixus locus p. 70--78.
 43. *περὶ φύσεως καὶ τῷ συμβαινόντων ἐξ αὐτῆς αἰτίων,* *De natura & cau-*
sis quæ ab illa proficiuntur p. 78--86.
 44. *περὶ τῆς τῶν ζώων γενέσεως.* *De generatione animalium* p. 87. ubi
 etiam de causâ similitudinis liberorum, & de septimestri partu.
 45. *πόσα γένη ζώων.* *Quot genera animantium* p. 87. breve caput hu-
 jus argumenti legitur.
 46. *εἰ πάντα ζῶα λογικὰ καὶ αἰσθητά.* *Num animalia omnia ratione & sen-*
su gaudeant. Deest hoc caput in editis.
 47. *περὶ ὕπνου καὶ θανάτου.* *De somno & morte.* Hujus quoque capi-
 tis nullum in editis vestigium.
 48. *περὶ φυτῶν.* *De plantis.* Nihil de his apud Stobæum reperio,
 nisi quod p. 87. notatur, a Platone plantis quoque vitam tribui.
 49. *περὶ τροφῆς καὶ ὀρεξέως τῶν ζώων.* *De cibo & appetitu animalium.*
 Deest in editis.
 50. *περὶ φύσεως ἀνθρώπων.* *De hominum natura* p. 88--90.
 51. *περὶ νῦ.* *De mente* p. 90--95.
 52. *περὶ ψυχῆς.* *De anima.* Caput prolixum & memorabile, quo
 varias Veterum sapientum cogitationes de animæ hominis na-
 tura, facultatibus, functionibus & immortalitate, farraginis in
 morem Stobæus congeffit. p. 93--150.
 53. *περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν, καὶ εἰ ἀληθεῖς αἱ αἰσθήσεις;* de sensibus
sensuque præditis, & num sensus haud fallaces? In Canteri edit. p.
 150. 151.
 54. *πόσα εἰσὶν αἱ αἰσθήσεις, καὶ ποίας ἐξίας καὶ ἐνεργείας ἐκάστη.* *Quot*
sint sensus & quæ singulorum natura atque operatio? p. 151.
 55. *περὶ ὁράσεως καὶ κατοπτρικῶν ἐμφάσεων.* *De visu & specularibus ima-*
ginibus. Ex hoc capite pauca quædam leguntur p. 151. 152.

56. περὶ ἀκοῆς, περὶ ὁσφρήσεως, περὶ γούσεως, περὶ ἀφῆς. *De auditu, olfactu, gustu & tactu* p. 152. 153.
57. περὶ Φωνῆς, καὶ εἰ ἀσώματον ἢ Φωνή, καὶ τί αὐτῆς τὸ ἡγεμονικόν; *De voce & num incorporalis sit vox, & quodnam ejus principale?* pag. 153.
58. περὶ Φαντασίας καὶ κερτηρίου. *De imaginatione & veri falsique regula* p. 153.
59. περὶ δόξης. *De opinione* p. 153. 154.
60. περὶ ἀναπνοῆς καὶ παθῶν. *De respiratione & passionibus* pag. 154. 155.

Liber secundus XLVI. capitibus olim constitit, quorum titulos infra e Photio apposui. Hi si cum editis a Cantero conferantur, patebit minimam vix partem secundi libri nos habere, nimirum caput primum nescio an integrum, cujus titulus etiam e Photio supplendus & emendandus p. 156. 157. Deinde a verbis ἀκὼν ἢ διαλεκτικῇ p. 157. usque ad pag. 159. ῥαδίως μαραινόμεναι extant fragmenta quaedam perexigua capitum 2. 3. 5. *de Dialectica, Rhetorica & Poetica*. Deinde superest caput septimum *de morali disciplina* a p. 159. ad 197. quod in varias partes iterum subdividitur, resque morales exponit ex sententia *Platoniorum* usque ad p. 165. atque *Stoicorum* pag. 166—184. & *Peripateticorum* p. 184—197. Denique reliquum est sed mancum extrema parte caput octavum περὶ τῆς ἐφ' ἡμῶν, *de eo quod in nostra est potestate* p. 207—207. Cætera omnia interciderunt.

III. Tituli Capitum Libri II.

1. περὶ τῶν τῶν θεῶν ἐρμηνευόντων, καὶ ὡς εἴη ἀνθρώποις ἀκατάληπτον ἢ τῶν νοητῶν καὶ τὴν εἶσιν ἀλήθεια. *De rerum divinarum interpretibus, & quod a mortalibus rerum intelligibilium veritas comprehendi nequeat.*
2. περὶ Διαλεκτικῆς. *De dialectica.*
3. περὶ Ῥητορικῆς. *De Rhetorica.*
4. περὶ λόγου καὶ γραμμάτων. *De oratione ac litteris.* Hoc caput fortasse adhuc superest in Florilegio Stobæano, ubi alieno loco leguntur in editione Gesneri περὶ γραμμάτων cap. 79, & 80.
5. περὶ ποιητικῆς. *De arte Poetica.*
6. περὶ χαρακτήρων. *De forma orationis.*
7. περὶ τῆς ἠθικῆς εἰδὸς τῆς φιλοσοφίας. *De morali genere Philosophiæ.*
8. περὶ

8. *ᾧ ἐφ' ἡμῖν. De eo quod est in nostra potestate.*
 9. *ὅτι ἄδεις ἐκὼν πονηρός. Quod nemo volens malus.*
 10. *ὅποιον χρὴ εἶναι τὸν φιλόσοφον. Qualem Philosophum esse deceat.*
 11. *ὅτι χρὴ σέβειν τὸ θεῖον. Numen colendum esse.*
 12. *ὅτι τοῖς εὖσεβέσι καὶ δίκαιοις βοηθεῖ τὸ κρᾶττον. Pius et justis opem ferri a DEO.*
 13. *ᾧ μαντικῆς. De divinatione.*
 14. *ὅτι χρὴ πρὸς πολλὰ ποιῶνται τὰς τῶν σοφῶν συνήσεις, ἐκκλίνειν δὲ τὰς φάουλαι καὶ ἀπαιδέυτας. Sapientum consuetudinem magni esse faciendam, fugiendos vero malos atque imperitos.*
 15. *ᾧ δοκεῖν καὶ εἶναι, καὶ ὅτι ἐκ τῶ λόγῳ χρὴ κρίνειν τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τῷ τρόπῳ. De eo quod videtur tantum, et quod vere est; neque e verbis sed moribus esse de homine judicandum.*
 16. *ὅτι οἱ ἄλλοις ὑπὸ βλάπτουσι, ἑαυτὰς λανθάνουσι καὶ βλάπτονται. Eos qui aliis struunt insidias, seipso maxime imprudenter ledere.*
 17. *ᾧ εὐδοξίας. De nominis gloria.*
 18. *ᾧ φήμης. De fama.*
 19. *ὅτι μέτρον ἄριστον. Modum esse optimum.*
 20. *ὅτι δυσκατάρθωτον ἢ ἀρετῇ, εὐμεταχείριστον δὲ ἢ κακία. Virtutem aegre perfici, vitium contra facile acquiri.*
 21. *ὅτι ἐκ χρὴ λόγον ποιῶνται πρὸς τῆς τῶν ἀσυνέτων δοκίμασίας. Stultorum iudicium susque deque habendum esse.*
 22. *ὅτι τὴν ὑποκρίσιν, τοῖς κεχρημένοις ὑπὸ βλαβῇ ἔσαν, καὶ πρὸς ἑς γίνεται, τῆς ψυχῆς ἐκβλήσκον. Hypocrisis et simulacribus et illis apud quos exercetur noxiam, animo esse ericiendam.*
 23. *ὅτι ἐκ χρὴ πολυπραγμονεῖν, φθόνον γὰρ καὶ διαβολῆς αἴτιον γίνεται τὸ ποιῆσθαι. Curiositatem esse vitandam, praeber enim causam invidiae atque calumniae.*
 24. *ὅτι ἐν οἷς πηλημελεῖ τις, τὸ μετμελεῖσθαι κάλλιστον. Ubi quis deliquerit, optimum esse in poenitentia consilium.*
 25. *ᾧ λοιδορίας, ὡς ἐκ ἀγαθόν. Obrectationem neutiquam probandam esse.*
 26. *ὅτι ἐν τῷ λοιδορεῖσθαι χρὴ σκεπᾶν μὴ τοῖς αὐτοῖς πεπεπώκαμεν ἐλαττώμασι. In obrectando cogitandum, ne eisdem et nos delictis obnoxii simus.*
 27. *ᾧ ἀνάγκης τῆς κατὰ τὸν βίον. De necessitate in vita.*
 28. *ὑπὲρ καιρῶς δεῖ πράττειν. In tempore peragenda esse negotia.*

29. πρὶ ἑ βέλειαυ, ὅτι ἔδει ὡς ἔτυχεν ἀναβάλλεσθαι. *De deliberatione et consilio. Non id esse temere differendum.*
30. ὅτι τὸ δυσυχῆσαι πολλάκις ἐπωφελὲς γίνεσθαι, καὶ μάλιστα τῶν ἐχθρῶν. *Res adversas experiri, frequenter utile est, praeceptum imperatorum.*
31. πρὶ ἀγωγῆς καὶ παιδείας. *De educatione atque institutione.*
32. ὅτι κάλλιστον ἡ Φιλία τῶν ἀγαθῶν. *Pulcherrimum bonorum est amicitiam.*
33. ὅτι ἡ ὁμοιότης τῶν τρόπων Φιλίαν ἀπεργάζεσθαι. *Morum similitudo amicitias conciliari.*
34. ὅτι καὶ ἐν ταῖς δυσυχίαις καὶ ταῖς κωδύνοις μὴ θεωρεῖν τοὺς ἐχθρούς. *In adversis ac periculis non esse negligendos inimicos.*
35. ὅτι καὶ καὶ καὶ συναδικεῖν τοὺς φίλους. *Non esse in amicorum praesidia iusta facienda.*
36. πρὶ γνησίων καὶ ἀβεβαίων φίλων. *De genuinis et instabilibus amicitia.*
37. ὅτι καὶ ταχέως ποιεῖσθαι τοὺς πρὸς τοὺς φίλους διαλλαγὰς, καὶ ἀνταρματὰ αὐτῶν ῥᾶον φέροντας μᾶλλον τῆς ἀμνηστίας. *Cito esse in gratiam cum amicis redeundum, eorumdemque vitia ferenda, et delicta obliuisci tradenda.*
38. ὅτι ἐν ταῖς ἀτυχίαις τοὺς γνησίους τῶν φίλων διαγινώσκειν. *Quod amicos certos in re incerta cernimus.*
39. Φιλικά ὁρμηγέματα. *Præcepta amicitiae.*
40. περὶ ἐχθρας καὶ ὅποιόν τινα εἶναι καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς. *De amicitia, et quo se quis modo cum hoste gerere debeat.*
41. περὶ ὅπως εἰς ἀπὸ ἐχθρῶν ὠφελήσθαι. *Qua ratione ex inimicis capi possit utilitas.*
42. περὶ εὐεργετῶν. *De beneficiis.*
43. ὅτι μείζων ἡ χάρις ἐν καιρῷ δοθεῖσα. *Majus esse beneficium quod in tempore confertur.*
44. περὶ τῶν ἀντιεργετῶν. *De beneficiis retribuendis.*
45. ὅτι τοὺς πονηροὺς καὶ καὶ εὐποιῶν, εἰδὲ παρ' αὐτῶν εὐεργετῶν. *Non esse beneficiis afficiendos malos, neque ab eis beneficium ullum accipiendum.*
46. περὶ ἐλευθερίας. *De virtute grati animi.*

IV. Librum III. & IV. integriores habemus Græce a Trincavello primum, * deinde Græce & Latine sæpius cum Gesnero

* Vide infra, §. VI.

versione editos. In horum titulis computandis mira est editionum discrepantia, quæ non sine molestia moratur lectorem ubi citatum aliquem locum evolvere desiderat, itaque singulis capitibus adnotatos a me vides quatuor numeros, quorum primus respicit editionem primam Græcam, secundus Græcolatinam Wecheliam quæ insolenti consilio Maximi & Antonii capita collectaneorum Stobæanis admiscuit: tertius Grotianam sive Hugonis Grotii in excerptis e Stobæo, quartus denique Gesnerianas. Libri tertii capita XL. Photius numerat, quod cum Grotianis numeris exacte convenit. Libri quarti capita LVIII. cujus numeri rationes locis suis infra annotavi.

Tituli Capitum Libri Tertii.

| Græc.
deest | Wech.
I. | Grot.
I. | Gesn. |
|----------------|-------------|-------------|--|
| | | | I. Περὶ ἀρετῆς, καὶ τίνος πρόσωπον καὶ δόξαν ἐκείνου. De virtute, & quomodo secundum virtutem vivendum sit * pag. 1. |
| 1. | 16. | II. | 2. Περὶ κακίας. De vitio p. 29. |
| 2. | 28. | III. | 3. Περὶ φρονήσεως. De prudentia p. 35. |
| 3. | 32. | IV. | 4. Περὶ ἀφροσύνης. De imprudentia p. 52. |
| 4. | 37. | V. | 5. Περὶ σωφροσύνης. De temperantia p. 63. |
| deest | 38. | VI. | 6. Περὶ ἀκολασίας. ** De intemperantia p. 78. |
| 5. | 48. | VII. | 7. Περὶ ἀνδρίας. De fortitudine p. 86. |
| 6. | 50. | VIII. | 8. Περὶ δειλίας. De timiditate p. 96. |
| 7. | 51. | IX. | 9. Περὶ δικαιοσύνης. De justitia p. 97. |
| 8. | 53. | X. | 10. Περὶ ἀδικίας, καὶ † φιλαργυρίας. De injustitia & avaritia p. 124. |
| 9. | 59. | XL. | 11. Περὶ ἀληθείας. De veritate p. 134. |
| | | | Qq qq 2 10. |

* Paginas adscripti quibus singula capita incipiunt in editione Stobæi tertia Gesneriana, Tigur. A. 1559. in fol. ad quam compositus est index auctorum quem infra exhibeo.

** Phot. ἀκολάσεως.

† Phot. πλεονεξίας.

29. πρὶ βεβηκότα, ὅτι καὶ οὕτως ἔτυχεν ἀναβαλλόμενος. *De deliberatione & consilio. Non id esse temere differendum.*
30. ὅτι τὸ δυσυχῆσαι πολλάκις ἐπωφελὲς γίνεται, καὶ μάλιστα τῶν ἐναντιοῦσι. *Res adversas experiri, frequenter utile est, præcipue in contrariis.*
31. πρὶ ἀγωγῆς καὶ παιδείας. *De educatione atque institutione.*
32. ὅτι κάλλιστον ἡ Φιλία τῶν ἀγαθῶν. *Pulcherrimum bonorum est amicitiam.*
33. ὅτι ἡ ὁμοιότης τῶν τρόπων Φιλίαν ἀπεργάζεσθαι. *Morum similitudo amicitias conciliari.*
34. ὅτι χρηρὲς ἐν ταῖς δυσυχίαις καὶ ταῖς κωδύνοις μὴ θεωρεῖν τοὺς Φίλους. *In adversis ac periculis non esse negligendos inimicos.*
35. ὅτι καὶ χρηρὲς συναδικεῖν τοῖς Φίλοις. *Non esse in amicorum præiudicia iusta facienda.*
36. πρὶ γνησίων καὶ ἀβεβησίων Φίλων. *De genuinis & instabilibus amicitis.*
37. ὅτι χρηρὲς ταχέως ποιεῖσθαι τοὺς πρὸς τοὺς Φίλους διαλλαγὰς, καὶ ὑπομνήματα αὐτῶν ῥαῖον φέροντας μὴ τῆς ἀμνηστίας. *Cito esse in amicis reconciliandum, eorumdemque vitia ferenda, & delicta oblivioni tradenda.*
38. ὅτι ἐν ταῖς ἀτυχίαις τοὺς γνησίους τῶν Φίλων διαγινώσκειν. *Quod amicos certos in re incerta cernimus.*
39. Φιλικά ὑπομνήματα. *Præcepta amicitie.*
40. περὶ ἐχθρας καὶ ὅποιόν τινα εἶναι χρὴ πρὸς τοὺς ἐχθρούς. *De inimicitia, & quo se quis modo cum hoste gerere debeat.*
41. περὶ ὅπως εἴη ἀπ' ἐχθρῶν ὠφελήθηται. *Qua ratione cum inimico capi possit utilitas.*
42. περὶ εὐεργετῶν. *De beneficiis.*
43. ὅτι μείζων ἡ χάρις ἐν καιρῷ δοθεῖσα. *Majus esse beneficium quod in tempore confertur.*
44. περὶ τῶν ἀντιεργετῶν. *De beneficiis retribuendis.*
45. ὅτι τοὺς πονηροὺς καὶ χρὴ εὐποιεῖν, εἰδὲ παρ' αὐτῶν ἐνεργετούμεν. *Non esse beneficiis afficiendos malos, neque ab eis beneficium accipiendum.*
46. περὶ ἐὺχαριστίας. *De virtute grati animi.*

IV. Librum III. & IV. integriores habemus Græce a Trincavello primum, * deinde Græce & Latine sæpius cum Gæneri

ver-

* Vide infra, §. VI.

versione editos. In horum titulis computandis mira est editionum discrepantia, quæ non sine molestia moratur lectorem ubi citatum aliquem locum evolvere desiderat, itaque singulis capitibus adnotatos a me vides quatuor numeros, quorum primus respicit editionem primam Græcam, secundus Græcolatinam Wecheliam quæ insolenti consilio Maximi & Antonii capita collectaneorum Stobæanis admiscuit: tertius Grotianam sive Hugonis Grotii in excerptis e Stobæo, quartus denique Gesnerianas. Libri tertii capita XL. Photius numerat, quod cum Grotianis numeris exacte convenit. Libri quarti capita LVIII, cuius numeri rationes locis suis infra annotavi.

Tituli Capitulorum Libri Tertii.

| Græc.
deest | Wech.
I. | Grot.
I. | Gesn. |
|----------------|-------------|-------------|--|
| | | | I. Περὶ ἀρετῆς, καὶ τίνος τρόπου καὶ ὁμοτιμῆς βιωτῶν. De virtute, & quomodo secundum virtutem vivendum sit * pag. 1. |
| 1. | 16. | II. | 2. Περὶ κακίας. De vitio p. 29. |
| 2. | 28. | III. | 3. Περὶ φρονήσεως. De prudentia p. 35. |
| 3. | 32. | IV. | 4. Περὶ ἀφροσύνης. De imprudentia p. 52. |
| 4. | 37. | V. | 5. Περὶ σωφροσύνης. De temperantia p. 63. |
| deest | 38. | VI. | 6. Περὶ ἀκολασίας. ** De intemperantia p. 78. |
| 5. | 48. | VII. | 7. Περὶ ἀνδρείας. De fortitudine p. 86. |
| 6. | 50. | VIII. | 8. Περὶ δειλίας. De timiditate p. 96. |
| 7. | 51. | IX. | 9. Περὶ δικαιοσύνης. De iustitia p. 97. |
| 8. | 53. | X. | 10. Περὶ ἀδικίας, καὶ † φιλαργυρίας. De iniustitia & avaritia p. 124. |
| 9. | 59. | XL. | 11. Περὶ ἀληθείας. De veritate p. 134. |
| | | | QQ qq 2 10. |

* Paginas adscripti quibus singula capita incipiunt in editione Stobæi tertia Gesneriana, Tigur. A. 1559. in fol. ad quam compositus est index auctorum quem infra exhibeo.

** Phot. ἀκολάσεως.

† Phot. πλεονεξίας.

versione editos. In horum titulis computandis mira est editionum discrepantia, quæ non sine molestia moratur lectorem ubi citatum aliquem locum evolvere desiderat, itaque singulis capitibus adnotatos a me vides quatuor numeros, quorum primus respicit editionem primam Græcam, secundus Græcolatinam Wecheliam quæ insolenti consilio Maximi & Antonii capita collectaneorum Stobæanis admiscuit: tertius Grotianam sive Hugonis Grotii in excerptis e Stobæo, quartus denique Gesnerianas. Libri tertii capita XL. Photius numerat, quod cum Grotianis numeris exacte convenit. Libri quartii capita LVIII. cujus numeri rationes locis suis infra annotavi.

Tituli Capitulorum Libri Tertii.

| Græc.
deest | Wech.
I. | Grot.
I. | Gesn. |
|----------------|-------------|-------------|--|
| | | | I. Περὶ ἀρετῆς, καὶ τίνα τρόπον καὶ ὁρε-
την βιωτικόν. De virtute, & quo-
modo secundum virtutem vi-
vendum sit * pag. 1. |
| 1. | 16. | II. | 2. Περὶ κακίας. De vitio p. 29. |
| 2. | 28. | III. | 3. Περὶ φρονήσεως. De prudentia p. 35. |
| 3. | 32. | IV. | 4. Περὶ ἀφροσύνης. De imprudentia
p. 52. |
| 4. | 37. | V. | 5. Περὶ σωφροσύνης. De temperantia
p. 63. |
| deest | 38. | VI. | 6. Περὶ ἀκολασίας. ** De intempe-
rantia p. 78. |
5.	48.	VII.	7. Περὶ ἀνδρίας. De fortitudine p. 86.
6.	50.	VIII.	8. Περὶ δειλίας. De timiditate p. 96.
7.	51.	IX.	9. Περὶ δικαιοσύνης. De justitia p. 97.
8.	53.	X.	10. Περὶ ἀδικίας, καὶ † φιλαργυρίας. De
injustitia & avaritia p. 124.
9.	59.	XL.	11. Περὶ ἀληθείας. De veritate p. 134.
Qq qq 2 10.

* Paginas adscripti quibus singula capita incipiunt in editione Stobæi tertia Gesneriana, Tigur. A. 1559. in fol. ad quam compositus est index auctorum quem infra exhibeo.

** Phot. ἀκολάσεως.

† Phot. πλεονεξίας.

Græc.	Wech.	Grot.	Gesn.
10.	62.	XII.	12. Περὶ ψεύδους. De mendacio p. 138.
11.	66.	XIII.	13. Περὶ παρρησίας. De libertate in lo-
quendo p. 143.
12.	64.	XIV.	14. Περὶ κολακίας. De adulatione pag.
146.
13.	73.	XV.	15. Περὶ αἰσωτίας. De prodigalitate
p. 149.
14.	78.	XVI.	16. Περὶ φειδωλίας. De parcitate p. 151.
15.	39.	XVII.	17. Περὶ ἐγκρατείας. De continentia
p. 153.
16.	44.	XVIII.	18. Περὶ ἀκρασίας. De incontinentia
p. 159.
17.	92.	XIX.	19. Περὶ ἀνεξικακίας. De patientia pag.
166.
18.	98.	XX.	20. Περὶ ὀργῆς. De ira p. 169.
19.	102.	XXI.	21. Περὶ τῆ γνώθι σαυτῇ. De cognoscen-
do se ipsum p. 174.
20.	43.	XXII.	22. Περὶ ὑπερηφάνειας. De superbia pag.
185.
21.	104.	XXIII.	23. Περὶ φιλαυτίας. De amoris sui pag.
188.
22.	106.	XXIV.	24. Περὶ τῆ συνειδήσεως. De conscientia
p. 189.
23.	109.	XXV.	25. Περὶ μνήμης. De memoria p. 190.
24.	111.	XXVI.	26. Περὶ λήθης. De oblivione p. 191.
25.	112.	XXVII.	27. Περὶ ὅρκου. De jurejurando p. 192.
26.	116.	XXVIII.	28. Περὶ ὁρκολίας. De perjurio p. 194.
27.	117.	XXIX.	29. Περὶ φιλοπονίας καὶ μελέτης. De assi-
duitate & diligentia p. 196.
28.	120.	XXX.	30. Περὶ ὀργῆς. De orio p. 207.
29.	122.	XXXI.	31. Περὶ αἰδοῦς. De pudore p. 209.
30.	123.	XXXII.	32. Περὶ ἀναίδειας. De impudentia pag.
210.
31.	126.	XXXIII.	33. Περὶ σιωπῆς. * De silentio p. 211.

* Phot. περὶ σιγῆς.

Græc.	Wech. Grot.	Gesn.
32.	129. XXXIV.	34. Περὶ τῆς εὐκαίρως λέγειν. De tempe-
stiva oratione p. 213.
33.	130. XXXV.	35. Περὶ βραχυλογίας. De brevitate in
dicendo p. 214.
34.	133. XXXVI.	36. Περὶ ἀδολεσχίας. De garrulitate p.
214.
35.	136. XXXVII.	37. Περὶ χρηστότητος. De bonitate pag.
217.
36.	139. XXXVIII.	38. περὶ φθόνου. De invidia p. 220.
37.	157. XXXIX.	39. περὶ πατρίδος. De patria p. 224.
38.	158. XL.	38. περὶ ξένου. De exilio. p. 228.
39.	127. XLI.	39. περὶ ἀπορρήτων. De arcanis p. 235.
40.	70. XLII.	40. περὶ διαβολῆς. De calumnia p. 236.

V. Tituli Capitum Libri IV.

Phot.

1.	41. 141. XLIII.	41. περὶ πολιτείας. De republica p. 239.
2.	42. 145. XLIV.	42. περὶ νόμων καὶ ἐθῶν. De legibus &
consuetudine p. 276.
3.	περὶ δήμου, memorat Photius.	In editis libris desideratur.
4.	43. 151. XLV.	43. περὶ τῆς ἐν πόλεσι δυνατῶν. † De po-
tentibus in civitate p. 300.
5.	44. 152. XLVI.	44. περὶ ἀρχῆς καὶ τῆς ὁποίου χεῖρ ἔχει τὴν
ἀρχοντα. De magistratu & qua-
lem oporteat esse eum qui ma-
gistratum gerit p. 304.
6.	45. 146. XLVII.	45. ὅτι κάλλιστον ἡ μοναρχία. Pulcherri-
mam rem esse regnum p. 320.
7.	46. 147. XLVIII.	46. ὑποθήκαι περὶ βασιλείας. Admoni-
tiones de regno p. 323.
8.	47. 148. XLIX.	47. περὶ ψόγου τῆς τυραννίδος. * De vi-
tuperatione regni p. 341.

Qq qq 3

9.

† id. περὶ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι δυνατῶν.

* Ad hunc titulum pervenit Grotius eo tempore, cum ipsi scribendi copia Hagæ fuit adempta, *Rogo*, inquit Grotius Epistola 77. ad Benj. Aub. Maurerium, *attente legas, contines enim is titulus illius temporis expressum characterem.*

Phot. Græc. Wech. Grot.

9. 48. 167. L.

10. 49. 168. LL.

50. 169. LII.

11. 51. 170. LIII.

12. 52. 171. LIV.

13. 53. 172. LV.

14. 54. 222. LVI.

55. 223. LVII.

15. 56. 224. LVIII.

16. 57. 225. LIX.

17. 58. 226. LX.

59. 227. LXI.

18. 60. 174. LXII.

19. 61. 184. LXIII.

Gesn.

48. περὶ πολέμου. De bello p. 145.

49. Ἐπαιὺν Ⓞ τολμῆς. * Audacia laus p. 351.

50. ψόν Ⓞ τολμῆς. Audacia vituperatio.

51. περὶ νεότητος Ⓞ ἢ περὶ στρατιᾶς καὶ ἰσχύος. De juventutē sive de militiæ & robore p. 356.

52. περὶ στρατηγῶν καὶ περὶ τῶν αὐτοῦ παύσεων ἡμερῶν ἀποθνήσκαι. De imperatoribus, & pertinentibus ad bellum monita p. 359.

53. περὶ εἰρήνης. De pace. p. 365.

54. περὶ γεωργίας ὅτι ἀγαθὴ. De agricultura quod bona sit p. 366.

55. περὶ γεωργίας εἰς τὸ ἐναντίον. De agricultura in contrarium p. 371.

56. περὶ ἡσυχίας. De vita quiete p. 372.

57. περὶ ναυτιλίας. De navigatione p. 374.

58. Ἐπεὶ περὶ τῶν. Pro artibus p. 375.

59. περὶ περὶ τῶν εἰς τὸ ἐναντίον. De artibus in contrarium p. 380.

60. περὶ δεσποτῶν καὶ δούλων. De dominis & servis p. 381.

61. περὶ Ἀφροδίτης πανόητος παρεχόμενης τὴν αἰτίαν τῆς γενέσεως πρὸς ἀνθρώποις, καὶ περὶ ἐρωτὸς τῶν κατὰ τὴν φύσιν ἡδονῶν. De venere vulgiva, quæ generationi humanæ causam præbet, & de amore voluptatum corporis p. 384.

* Photius pro duobus titulis LI, LII, tantum habet unum περὶ τολμῆς, Sic pro LVI LVII. περὶ γεωργίας. pro LX & LXI. περὶ τεχνῶν. Et pro LXV. LXVI. περὶ καλλίας, pro LXVII. ad LXXIII. περὶ γάμου. pro LXXV. ad LXXVIII. περὶ παιδων. pro LXXXVI. ad LXXXIX. περὶ εὐγενείας. pro XCI. ad XCIV. περὶ παλαίου. pro CXVI. ad CXVIII. περὶ γήρας. pro CXX. CXXI. περὶ ζωῆς.

Phot. Græc. Wech. Grot.

Gesn.

20. 62. 185. LXIV.

62. Ψόγῳ Αφροδίτης, καὶ ὅτι φαῦλός ἐστι, καὶ ποσῶν ἐστὶ κακῶν γεγονώς ἀπὸ. Vituperatio Veneris, & malum esse amorem, quamque multorum malorum causa sit p. 396.

21. 63. 159. LXV.

63. Ὑπὲρ κάλλους. Pro pulchritudine, pag 404.

64. 160. LXVI.

64. Κατὰ κάλλους. Contra pulchritudinem p. 407.

22. 65. 186. LXVII.

65. Ὅτι κάλλιστον γάμος. Rem pulcherrimam esse nuptias p. 409.

66. 187. LXVIII.

66. Ὅτι ἐκ ἀγαθὸν τὸ γαμεῖν. Uxorem ducere non esse bonum p. 417.

67. 188. LXIX.

67. Ὅτι πῶς μὲν ἐπαφελῇ τὸν γάμον, πῶς δὲ ἀσύμφορον, ὃ τῶν συναπτομένων ἀπεπλεσε τρέπον. Pro diversis conjugum moribus nunc prodesse nunc obesse nuptias p. 420.

68. 189. LXX.

68. περὶ μητρείας. De uxoris petitione pag. 423.

69. 190. LXXI.

69. Ὅτι ἐν πῶς γάμοις πῶς τῶν συναπτομένων ἡλικίας χρὴ σκοπεῖν. In nuptiis utriusque ætatem esse spectandam p. 427.

70. 191. LXXII.

70. Ὅτι ἐν πῶς γάμοις, ἢ τὴν εὐγένειαν, ἢ δὲ τὸν πλοῦτον χρὴ σκοπεῖν, ἀλλὰ τὸ τρέπον. In contrahendis nuptiis non oportere nobilitatem, neque divitias spectare, sed mores pag. 427.

71. 192. LXXIII.

71. Ψόγῳ γυναικῶν. Vituperatio mulierum p. 429.

23. 72. 193. LXXIV.

72. Γαμικὰ ὁδογγέματα. Nuptialia monita p. 435.

Phot. Græc.	Wech.	Grot.	Gesn.
9.	48.	167. L.	48. περὶ πολέμου. De bello p. 349.
10.	49.	168. LL.	49. Ἐπαινὸς τολμῆς. * Audacia: laus p. 351.
	50.	169. LII.	50. ψόγος τολμῆς. Audacia vituperatio.
11.	51.	170. LIII.	51. περὶ νεότητος ἢ περὶ στρατιῆς καὶ ἰσχύος. De juventute sive de militi & robore p. 356.
12.	52.	171. LIV.	52. περὶ στρατηγῶν καὶ περὶ τῶν αὐτῶν πάλαι μὲν χρεῶν ὑποθήκαι. De imperatoribus, & pertinentibus ad bellum monita p. 359.
13.	53.	172. LV.	53. περὶ εἰρήνης. De pace. p. 365.
14.	54.	222. LVI.	54. περὶ γεωργίας ὅτι ἀγαθὴ. De agricultura quod bona sit p. 366.
	55.	223. LVII.	55. περὶ γεωργίας εἰς τὸ ἐναντίον. De agricultura in contrarium p. 371.
15.	56.	224. LVIII.	56. περὶ ἡσυχίας. De vita quæta p. 372.
16.	57.	225. LIX.	57. περὶ ναυτιλίας. De navigatione p. 374.
17.	58.	226. LX.	58. ὑπὲρ τεχνῶν. Pro artibus p. 375.
	59.	227. LXI.	59. περὶ τεχνῶν εἰς τὸ ἐναντίον. De artibus in contrarium p. 380.
18.	60.	174. LXII.	60. περὶ δεσποτῶν καὶ δούλων. De dominis & servis p. 381.
19.	61.	184. LXIII.	61. περὶ Ἀφροδίτης πανδῆμος παρὰ φύσιν τὴν αἰτίαν τῆς γενέσεως τοῖς ἀνθρώποις, καὶ περὶ ἐρωτὸς τῶν αἰσθημάτων ἡδονῶν. De venere vulgiva, quæ generationi humanæ causam præbet, & de amore voluptatum corporis p. 384.

* Photius pro duobus titulis LI, LII. tantum habet unum περὶ τολμῆς, Sic pro LVI LVII. περὶ γεωργίας. pro LX & LXI. περὶ τεχνῶν. Et pro LXV. LXVI. περὶ καλλίας, pro LXVII. ad LXXIII. περὶ γάμου. pro LXXV. ad LXXVIII. περὶ παιδων. pro LXXXVI. ad LXXXIX. περὶ ευγενείας. pro XCI. ad XCIV. περὶ παίδων. pro CXVI. ad CXVIII. περὶ γήρας. pro CXX. CXXI. περὶ ζῳῆς.

Phot. Græc. Wech. Grot.

Gesn.

20. 62. 185. LXIV.

62. ΦόγϠ Αφροδίτης, καὶ ὅτι ΦαῦλϠ ὁ
 ἔρως, καὶ ποσῶν ἐστὶ κακῶν γεγονώς
 αὐτῷ. Vituperatio Venieris, &
 malum esse amorem, quamque
 multorum malorum causa sit p.
 396.

21. 63. 159. LXV.

63. Ὑπερ κάλλους. Pro pulchritudine,
 pag 404.

64. 160. LXVI.

64. Κατὰ κάλλους. Contra pulchritudi-
 nem p. 407.

22. 65. 186. LXVII.

65. Ὅτι κάλλιστον γάμϠ. Rem pulcher-
 rimam esse nuptias p. 409.

66. 187. LXVIII.

66. Ὅτι ἐκ ἀγαθὸν τὸ γαμεῖν. Uxorem
 ducere non esse bonum p. 417.

67. 188. LXIX.

67. Ὅτι πῶς μὲν ἐπαφελῇ τὸν γάμεν, πῶς
 ἢ ἀσύμφορον, ὃ τῶν συναπτομένων
 ἀποτελεσε τρόπϠ. Pro diversis
 conjugum moribus nunc pro-
 desse nunc obesse nuptias p. 420.

68. 189. LXX.

68. περὶ μηνσείας. De uxoris petitione
 pag. 423.

69. 190. LXXI.

69. Ὅτι ἐν πῶς γάμοις πῶς τῶν συναπτο-
 μένων ἡλικίας χρησθεστέων. In nu-
 ptiis utriusque ætatem esse spe-
 ctandam p. 427.

70. 191. LXXII.

70. Ὅτι ἐν πῶς γάμοις, ἢ τὴν εὐγένειαν, ἢ
 δὲ τὸν πλοῦτον χρησθεστέων, ἀλλὰ τὸ
 τρώπον. In contrahendis nuptiis
 non oportere nobilitatem, ne-
 que divitias spectare, sed mores
 pag. 427.

71. 192. LXXIII.

71. ΨόγϠ γυναικῶν. Vituperatio mu-
 lierum p. 429.

23. 72. 193. LXXIV.

72. Γαμικὰ ἀδελφάγγελα. Nuptialia
 monita p. 435.

Phot. Græc. Wech. Grot.	Gesn.
24. 73. 194. LXXV.	73. Ὅπ καλὸν τὸ ἔχειν παῖδας. Hocum
esse habere liberos p. 445.
74. 195. LXXVI.	74. Ὅπ ἀσύμφορον τὸ ἔχειν τέκνα, καὶ ἀ-
δελφὸν εἰ ἴδια τῶν ἔχειν νομιζόντων,
καὶ μηδὲ θετὸν ποιῶντων. Non ex-
pedire habere liberos, nec cer-
tum esse an sui sint ei qui existi-
mat: quin nec adoptandos pag.
449.
75. 196. LXXVII.	75. Ὅπ κρείσσονες οἱ ἄρσενες τῶν παίδων,
καὶ ὅπ τὰς νόθους ἐκ ἐλαττοῦτος καὶ
κρίνειν τῶν γνησίων. Liberos ma-
res præferendos, & nothos non
minoris habendos quam legiti-
mos p. 450.
76. 197. LXXVIII.	76. Περὶ νηπίων. De pueris p. 451.
25. 77. 198. LXXIX.	77. Ὅπ καὶ τὰς γονεὺς τὴν καθήκοντος τιμὴν
καταξιοῦναι πρὸς τῶν τέκνων, καὶ
εἰ ἐν ἀπασιν αὐτοῖς ποιέειν. A li-
beris honorem debitum præ-
standum parentibus: & an per
omnia eis obediendum p. 452.
78. 211. LXXX.
p. 711.	78. Περὶ θεῶν καὶ τῆς περὶ τὸν κόσμον
φυσιολογίας. * De diis mun-
dique ac rerum cœlestium co-
gnitione p. 463.
79. 211. LXXXI.
p. 707.)	79. Περὶ γραμμάτων. De literis p. 466.
80. 212. LXXXII.	80. περὶ γραμμάτων εἰς τὸ ἐναντίον. De
literis in contrarium p. 470.
26. 81. 201. LXXXIII.	81. Ὅποιός τις καὶ εἶναι τὰς πατέρας πρὸς
τὰ τέκνα. Quales parentes erga
liberos esse oporteat p. 471.

* Hoc caput & duo quæ sequuntur Photius ignorat, atque alieno hic loco legi & a librum I, cap. I. & lib. 2. cap. 4. pertinere, recte videtur annotasse Andreas Schottus.

Phot. Græc. Wech. Grot.
27. 82. 209. LXXIV.

Gesn.
82. Ὅπ' ἀλλήλων ἡ φιλαδελφία καὶ ἡ περὶ
τὰς συγγενεῖς ἀγάπαις. Præstan-
tissimum esse fraternum amo-
rem & in cognatos benevolen-
tiam p. 474.

28. 83. 173. LXXXV.

83. Οἰκονομικός, περὶ γυναικός τε, καὶ πε-
ρὶ τῆς οἰκίας ὀπιμιλείας καὶ
περὶ γυναικῶν ὠφελήματα.
De re familiari, deque muliere
ejusque in domo cura, & præce-
pta ad mulieres pertinentiæ p. 481

29. 84. 218. LXXXVI.

84. Ὅπ' εὐγενεῖς οἱ κατ' ἀρετὴν ζῶντες, καὶ
μὴ λαμπρῶν εἰσὶ γεγονότες πατέ-
ρων, καὶ ἀγαθῶν τὸν τρόπον. Nobi-
les esse qui secundum virtutem
vivunt, quique probo sunt inge-
nio, quamvis claris parentibus
nati non sint p. 490.

85. 219. LXXXVII.

85. Ὅπ' ἐκ αἰῶν τῶν εὐγενέσι καὶ χρηστοῖς τῶν
πατρῶν εἴκοι τὰ τέκνα. Non sem-
per liberos respondere bonis ac
generosis parentibus p. 494.

86. 731. LXXXVIII.

86. Ὅπ' εὐγενεῖς οἱ διὰ χρηστῶν πατρῶν ἢ
δυνατῶν ἢ ἐνδοξῶν γενόμενοι. No-
biles esse qui parentibus probis,
potentibus aut claris nati sunt p.
495.

87. 220. LXXXIX.

87. Ὅπως εἶναι τὸν εὐγενῆ. Qualem
oporteat esse nobilem p. 498.

30. 88. 221. XC.

88. Περί δυσγενείας. De ignobilitate p.
498.

31. 89. 228. XCI.

89. Ἐπὶ πλούτῳ. Laus divitiarum
p. 499.

90. 234. XCII.

90. Ὅσα πλῆτ' οἱ ποιεῖ διὰ τὴν τὴν πλείω
ἀνοιαν. Quantum divitiæ valeant
propter vulgi imperitiā p. 503.
Rr rr 91.

Phot.	Græc.	Wech.	Grot.	Gesn.
91.	233.	XCIII.		91. <i>Ψόγ</i> Ⓞ <i>πλῆτ</i> . Vituperatio divitiarum p. 505.
92.	229.	XCIV.		92. <i>ὅτι τὰ χρημάτων ἀβλαβῇ συμμετρῶς καὶ δικαίως ποιεῖν τε, καὶ ὅτι τῶν μέσων ὁ πλῆτ</i> Ⓞ. Pecunias iuste & cum modo comparatas, innoxias: & divitias in rerum mediarum esse numero p. 509.
93.	235.	XCV.		93. <i>Πενίας ἔπαιν</i> Ⓞ. Paupertatis laus p. 512.
94.	236.	XCVI.		94. <i>Πενίας ψόγ</i> Ⓞ. Paupertatis vituperatio p. 515.
95.	237.	XCVII.		95. <i>Σύγκρισις πενίας καὶ πλῆτ</i> . Comparatio paupertatis & divitiarum pag. 516.
96.	247.	XCVIII.		96. <i>Περὶ τῆ βίης, ὅτι βραχύς καὶ ἐνταλὴς καὶ φροντίδων ἀνάμει</i> Ⓞ. De vita, & brevem eam & vilem & curis plenam p. 525.
97.	239.	XCIX.		97. <i>Περὶ λύπης ὅτι λίαν μαχθηρά</i> . De mœrore quod magna ejus sit molestia p. 535.
98.	241.	C.		98. <i>Περὶ νόσων * καὶ τῆς τῶν κατ' αὐτὴν ἀνιάρων λύσεως</i> . De morbis & molestiarum quæ eis adsunt depulsione p. 537.
99.	243.	CI.		99. <i>Περὶ ὑγείας</i> . † De sanitate p. 540.
100.	244.	CII.		100. <i>Περὶ ἰατρῶν καὶ ἰατρικῆς</i> . De medicis & medicina p. 551.
101.	249.	CIII.		101. <i>Περὶ εὐδαιμονίας</i> . De fœlicitate pag. 551.
102.	250.	CIV.		102. <i>Περὶ κακοδαιμονίας</i> . De infœlicitate p. 556.

* Photius: *περὶ νόσων καὶ ἰάσεων*.† id. *περὶ ὑγείας καὶ διαμονῆς αὐτῆς*.

Phot.	Græc.	Wech.	Grot.	Gesn.
91.	233.	XCIII.		91. ψόγⓈ πλάττ. Vituperatio divitiarum p. 505.
92.	229.	XCIV.		92. ὅτι τὰ χρημάτων ἀβλαβῆ συμμετέτρως καὶ δικαίως ποιεῖν, καὶ ὅτι τῶν μέσων ὁ πλάττⓈ. Pecunias juste & cum modo comparatas, innoxias: & divitias in rerum mediarum esse numero p. 509.
32. 93.	235.	XCV.		93. Πενίας ἔπαινⓈ. Paupertatis laus p. 512.
94.	236.	XCVI.		94. Πενίας ψόγⓈ. Paupertatis vituperatio p. 515.
33. 95.	237.	XCVII.		95. Σύγκρισις πενίας καὶ πλάττ. Comparatio paupertatis & divitiarum pag. 516.
34. 96.	247.	XCVIII.		96. Περὶ τῆ βίᾱ, ὅτι βραχύς καὶ εὐπλὴς καὶ φροντίδων ἀνάμεικτⓈ. De vita, & brevem eam & vilem & curis plenam p. 525.
35. 97.	239.	XCIX.		97. Περὶ λύπης ὅτι λίαν μοχθηρὰ. De mœrore quod magna ejus sit molestia p. 535.
36. 98.	242.	C.		98. Περὶ νόσων * καὶ τῆς τῶν κατ' αὐτὴν ἀνιάρων λύσεως. De morbis & molestiarum quæ eis adsunt depulsione p. 537.
37. 99.	243.	CI.		99. Περὶ ὑγείας. † De sanitate p. 540.
38. 100.	244.	CII.		100. Περὶ ἰατρῶν καὶ ἰατρικῆς. De medicis & medicina p. 551.
39. 101.	249.	CIII.		101. Περὶ εὐδαιμονίας. De fœlicitate pag. 551.
40. 102.	250.	CIV.		102. Περὶ κακοδαιμονίας. De infœlicitate p. 556.

* Photius: περὶ νόσων καὶ ἰάσεων.

† id. περὶ ὑγείας καὶ διαμονῆς αὐτῆς.

Phot. Græc. Wech. Grot.

41. 103. 251. CV.

Gesn.

103. Ὅτι ἀβεβαίον ἢ τῶν ἀνθρώπων εὐπραξία, μεταπιπίσεως ραδίας τῆς τύχης. Instabilem esse hominum prosperitatem, facile devertente fortuna p. 557.

42. 104. 252. CVI.

104. Περὶ τῶν παρ' ἀξίαν εὐτυχούντων. De illis qui fortunati sunt indigne p. 563.

43. 105. 253. CVII.

105. Περὶ τῶν παρ' ἀξίαν δυστυχόντων. De illis qui indigne miseri sunt pag. 564.

44. 106. 254. CVIII.

106. Ὅτι δεῖ γενναίως φέρειν τὰ προσπίπτοντα ὄντας ἀνθρώπους καὶ κατ' ἀρετὴν ζῆν ὁφείλοντες. Eventus rerum fortiter nobis ferendos esse, ut qui homines simus & vitam secundum virtutem instituire debeamus p. 565.

deest 255. CIX.

107. Περὶ μικροψυχίας. De pusillanimitate p. 576. in MStis hic titulus etiam Grotio teste desideratur. Nec habet Photius.

45. 107. 256. CX.

108. Ὅτι δεῖ πῶς μὲν εὐτυχίας προφαίνειν, πῶς δὲ ἀτυχίας κρύπτειν, καὶ ὁρθῶς καλεῖσθαι πῶς παρῶσι. Bonam fortunam proferendam esse, malam vero celandam : & rebus presentibus recte utendum pag. 576.

46. 108. 261. CXI.

109. Περὶ ἐλπίδος. De spe p. 577.

47. 109. 262. CXII.

110. Περὶ τῶν παρ' ἐλπίδας. De insperatis eventibus p. 579.

48. 110. 257. CXIII.

111. Ὅτι ἐν ἄλλοις ἡδοναίᾳ πῶς ἀτυχῶσι. Non esse gaudendum ob alienas calamitates p. 580.

Phot. Græc. Wech. Gron.

49. 258. CXIV.

111.

259. CXV.

50. 112. 267. CXVI.

113. 268. CXVII.

114. 269. CXVIII.

51. 115. 272. CXIX.

52. 116. 273. CXX.

117. 274. CXXI.

53. 118. 275. CXXII.

54. 119. 276. CXXIII.

55. 120. 277. CXXIV.

56. 121. 278. CXXV.

57. 122. 279. CXXVI.

58. 123. 280. CXXVII.

Gesn.

112. Ὅτι εἰ ἀτυχῆναις ληΐζοιτο σὺμαπα-
χόντων. Infortunatos opus habe-
re condolentibus p. 581.113. Ὅτι πᾶσον ἄλλον παρ' αὐτοῦ ἢ αὐτόν. Fa-
cilis esse alium admonere quam
se ipsum p. 582.

114. Ἐπαινος γῆρας. Laus senectutis p. 583.

115. Ψόγῃ γῆρας. Vituperatio sen-
ectutis p. 588.116. Ὅτι τὸ γῆρας ἀνεπαχθὲς καὶ πολλῆς
αἰδῆς ἄξιον ἢ συνέσις ἀπειργάζε-
ται. Prudentiam senectutis tol-
lere molestiam, ipsamque effi-
cere multa reverentia dignam p.
592.117. Περὶ θανάτου, καὶ ὡς εἴη ἀφυκίτη. De morte & eam esse inevita-
bilem p. 597.

118. Ἐπαινος ζωῆς. Vita laus p. 599.

119. Ἐπαινος θανάτου. Laus mortis pag.
600.120. Σύγκρισις ζωῆς καὶ θανάτου. Com-
paratio vitæ & mortis p. 606.

121. Περὶ πένθους. De luctu p. 610.

122. Περὶ ταφῆς. De sepultura p. 611.

123. Παρηγορητικά. Consolatoria p. 613.

124. Ὅτι καὶ ληΐζα παραινῶν εἰς τοὺς νεκρούς. In defunctos non exer-
cendam esse contumeliam pag.
617.125. Ὅτι τῶν παλαιοῦν μὲν θάνατον ἀχρησ-
τάως ἢ μνήμη. Memoriam plu-
rimorum a morte statim evane-
scere p. 618.

Photius ait capitā universi operis Stobæani esse CCVIII. qui
numerus verus esse comperietur, si ad capita LX. Libri primi &
XLVI.

XLVI. secundi, tertiique XLII. & quarti LVIII. addes duo illa quæ proæmii loco præmissa operi supra ex eodem Photio monui.

Editio Græca Florilegii, sive lib. III. & IV.

Græce primum lucem vidit Stobæi florilegium edente *Vittore Trincavello*, ex Codice minus integro parumque emendato, Venet. 1536. typis Bartholomæi Zanetti. Trincavellus librum dedicavit *Petro Bembo*, Bibliothecæ publicæ Venetæ hunc præfecto, cujus studium in communicandis MSis libris prædicat.

Editiones Græcolatinæ.

Latine ex Trincavelli editione primum vertit & utraque lingua edidit *Conradus Gesnerus* Tiguri 1543. fol. nullo usus Codice MS. nisi fragmento aliquot sermonum quos ab Oporino acceperat. Innumera tamen loca restituit collatis scriptoribus qui a Stobæo laudantur, versusque melius digessit.

Secunda Gesneri editio Græcolatina Tigur. 1559. fol. multis modis priore præstat, quoniam in hac ex MS. Diegi Hurtadi Mendozæ non modo longe plura emendavit, sed etiam sententias plurimas & capita integra 1. *de virtute* & VI. *de intemperantia* quæ in prioribus deerant supplevit, nomina etiam scriptorum e quibus sua collectanea Stobæus instruxit, longe diligentius annotavit. Nescio tamen an omnibus probabitur viri præstantissimi, meritissimique de bonis literis studium, quod aliena etiam nonnulla attexuit. *Aristotelis libellum*, inquit, *de virtutibus & vitiis jam non ut prius uno in loco posuimus integrum, sed pro argumento in diversos locos divisimus. Qui integrum volet, cum reliquis Aristotelis operibus inveniet. Præterea adjunxi etiam passim corollaria quadam ex Græcis libris collecta, tum carmine tum prosa; non multa tamen, non proluxa, nec absque delectu. Theophrasti de notis (characteribus morum) libellum in brevibus aliquot & elegantissima capita divisum, sed parum feliciter ab anonymo quodam olim interprete in Latinam linguam derivatum, quæ potius diligentia emendavi, & pro argumenti ratione passim inserui.*

Tertia Græcolatina A. 1559. fol. nihil habet peculiare nisi indicem auctorum qui a Stobæo allegantur, quem in aliis editionibus etiam recentioribus non obvium, infra locis aliquot suppletum

& emendatum exhibeo. Paginas tertiæ hujus editionis ad quas index ille compositus est, adscripsi supra titulis Stobæi capitum, ut ita facile ad quamcunque editionem conferri, & quo in capite scriptores illi allegentur, intelligi possit.

Quarta Wecheliana Francofurti A. 1581. fol. typorum nitore superiores facile vincit, sed molesta confusione Stobæanis excerptis integra S. Maximi & Antonii Melissæ collectanea admixta exhibet, unde alius capitum numerus, aliusque ordo. Bene tamen est quod capita Stobæi distincta reliquit, neque ita ut Maximi & Antonii inter se confuderet. Si quis vero istam editionem possideat, poterit illa commode uti, si hunc adhibeat indicem: poterit etiam hujus opera loca secundum illam allegata in aliis reperire editionibus Stobæi, cujus capitum numeros adscripsi secundum computationem accuratorem Hug. Grotii.

Quinta Lugd. 1608. fol. rectius Stobæum separatim exhibet, cui Maximum item & Antonium Melissiam separatim adjunxit. Genevenses 1609. fol.

Capita Editionis florilegii Stobæani Wecheliana.

cum aliis editionibus Stobæi, Maximi & Antonii comparata.

1	St. 1	16	St. 2	31	A. solus superest
2	M. 1	17	A. lib. 2. c. 17		titulus libri 2.
3	M. 68	18	A. lib. 2. c. 86		capitis 59
4	M. 70	19	A. lib. 2. c. 19	32	St. 4
5	M. 55	20	A. lib. 2. c. 66	33	M. 60
6	A. lib. 1. c. 85	21	A. lib. 2. c. 42	34	A. lib. 2. c. 48
7	A. lib. 2. c. 39	22	A. lib. 2. c. 36	35	A. lib. 1. c. 11
8	A. lib. 2. c. 65	23	A. lib. 2. c. 38	36	A. lib. 2. c. 36
9	M. 66	24	A. lib. 2. c. 44	37	St. 5
10	A. lib. 2. c. 31	25	A. lib. 1. c. 8	38	St. 6
11	A. lib. 2. c. 35	26	M. 59	39	St. 17
12	A. lib. 2. c. 41	27	A. lib. 2. c. 47	40	M. 13
13	A. lib. 2. c. 37	28	St. 3	41	A. lib. 1. c. 41
14	A. lib. 2. c. 43	29	M. 2	42	M. 49
15	M. 71	30	A. lib. 1. c. 10	43	St. 22

44	St. 18	81	A. lib. 2. c. 28	118	M. 32
45	A. lib. 2. c. 74	82	A. lib. 2. c. 25	119	A. lib. 2. c. 45
46	M. 21	83	A. lib. 2. c. 16	120	St. 30
47	A. lib. 2. c. 47	84	M. 3	121	A. lib. 2. c. 46
48	St. 7	85	A. lib. 1. c. 15	122	St. 31
49	M. 4	86	A. lib. 1. c. 38	123	St. 32
50	St. 8	87	M. 27	124	A. lib. 2. c. 61
51	St. 9	88	M. 30	125	A. lib. 2. c. 62
52	M. 5	89	M. 29	126	St. 33
53	St. 10	90	M. 65	127	St. 41
54	M. 22	91	M. 64	128	M. 20
55	A. lib. 1. c. 34	92	St. 19	129	St. 34
56	A. lib. 2. c. 51. 52	93	M. 42	130	St. 35
57	A. lib. 2. c. 57	94	A. lib. 2. c. 90	131	A. lib. 1. c. 75
58	A. lib. 2. c. 58	95	A. lib. 2. c. 55	132	solus titulus superest A. lib. 1.
59	St. 11	96	A. lib. 2. c. 56		c. 76
60	A. lib. 1. c. 21	97	A. lib. 2. c. 68	133	St. 36
61	M. 35	98	St. 20	134	M. 47
62	St. 12	99	M. 19	135	A. lib. 1. c. 74
63	A. lib. 1. c. 63	100	A. lib. 2. c. 72	136	St. 37
64	St. 14	101	M. 40	137	M. 57
65	M. 11	102	St. 21	138	A. lib. 2. c. 84
66	St. 13	103	M. 56	139	St. 38
67	M. 31	104	St. 23	140	M. 54
68	M. 16	105	M. 69	141	St. 43
69	M. 43	106	St. 24	142	A. lib. 2. c. 91
70	St. 42	107	A. lib. 2. c. 87	143	M. 58
71	M. 10	108	A. lib. 2. c. 88	144	A. lib. 2. c. 84
72	A. lib. 2. c. 69	109	St. 25	145	St. 44
73	St. 15	110	M. 52	146	St. 47
74	M. 61	111	St. 26	147	St. 48
75	A. lib. 2. c. 67	112	St. 27	148	St. 49
76	M. 7	113	M. 33	149	A. lib. 2. c. 1
77	M. 8	114	A. lib. 2. c. 63	150	A. lib. 2. c. 2
78	St. 16	115	A. lib. 2. c. 64	151	St. 45
79	A. lib. 1. c. 28	116	St. 28	152	St. 46
80	A. lib. 2. c. 17	117	St. 29		

153	M. 9	190	St. 71	227	St. 61
154	A. lib. 2. c. 5. & 6	191	St. 72	228	St. 98
155	A. lib. 2. c. 7	192	St. 73	229	St. 94
156	A. lib. 2. c. 8	193	St. 74	230	M. 12
157	St. 39	194	St. 75	231	A. lib. 1. c. 31
158	St. 40	195	St. 76	232	A. lib. 1. c. 32
159	St. 65	196	St. 77	233	St. 93
160	St. 66	197	St. 78	234	St. 92
161	M. 44	198	St. 79	235	St. 95
162	M. 46	199	M. 23	236	St. 96
163	M. 34	200	A. lib. 2. c. 9	237	St. 97
164	A. lib. 2. c. 49	201	St. 83	238	A. lib. 1. c. 33
165	A. lib. 2. c. 50	202	A. lib. 2. c. 10	239	St. 99
166	M. 37	203	A. lib. 2. c. 11	240	M. 28
167	St. 50	204	A. lib. 2. c. 12	241	A. lib. 1. c. 57
168	St. 51	205	A. lib. 2. c. 13	242	St. 100
169	St. 52	206	A. lib. 2. c. 14	243	St. 101
170	St. 53	207	A. lib. 2. c. 15	244	St. 102
171	St. 54	208	A. lib. 2. c. 16	245	M. 50
172	St. 55	209	St. 84	246	M. 67
173	St. 85	210	M. 17	247	St. 98
174	St. 62	211	St. 80. 81	248	M. 18
175	A. lib. 2. c. 21	212	St. 82	249	St. 103
176	A. lib. 2. c. 22	213	M. 6	250	St. 104
177	A. lib. 2. c. 23	214	A. lib. 1. c. 23	251	St. 105
178	A. lib. 2. c. 24	215	A. lib. 1. c. 25	252	St. 106
179	A. lib. 2. c. 29	216	A. lib. 2. c. 82	253	St. 107
180	A. lib. 2. c. 30	217	A. lib. 2. c. 79	254	St. 108
181	M. 39	218	St. 86	255	St. 109
182	A. lib. 2. c. 33	219	St. 87. & 88	256	St. 110
183	A. lib. 2. c. 34	220	St. 89	257	St. 113
184	St. 63	221	St. 90	258	St. 114
185	St. 64	222	St. 56	259	St. 115
186	St. 67	223	St. 57	260	M. 38
187	St. 68	224	St. 58	261	St. 111
188	St. 69	225	St. 59	262	St. 112
189	St. 70	226	St. 60	263	M. 41

264	A. lib. 2. c. 19	280	St. 127	292	A. lib. 1. c. 6
265	A. lib. 2. c. 20. M.	281	Sententiæ The-	293	M. 53
	41		octifti ordine	294	M. 14
266	A. lib. 2. c. 17		literarum, quas	295	A. lib. 1. c. 47
267	St. 116		ad calcem Sto-	296	M. 15
268	St. 117		bæi Trincavel-	297	M. 26
269	St. 118		lus ediderat.	298	A. lib. 2. c. 96
270	A. lib. 2. c. 18	282	M. 48	299	A. lib. 2. c. 3
271	M. 36	283	A. l. 2. c. 93. & 94.	300	A. lib. 2. c. 4
272	St. 119	284	M. 48	301	A. lib. 2. c. 95
273	St. 120	285	M. 51	302	A. lib. 2. c. 98
274	St. 121	286	A. lib. 1. c. 1	303	A. lib. 2. c. 97
275	St. 122	287	A. lib. 1. c. 2	304	A. lib. 2. c. 99
276	St. 123	288	M. 24	305	A. lib. 1. c. 17
277	St. 124	289	A. lib. 1. c. 3	306	M. 25
278	St. 125	290	A. lib. 1. c. 4	307	A. lib. 1. c. 19
279	St. 126	291	A. lib. 1. c. 5	308	A. lib. 2. c. 100

Editiones florilegii Stobæani Latinæ.

Ex Gesneri versione, Basil. 1549. fol.

Antwerp. 1545. & ex secunda Gesneri editione 1551. in 8. ex officina Joannis Loëi.

Lugd. 1555. in 12.

Parisi. 1557. in 12. 2. Volum.

Germanica.

Georgio Læto, sive Frœlich, interprete, Basil. 1551. fol. apud Oporin.

Partes quædam è Stobæi Florilegio separatim vulgatæ.

Gesnerus, cum notasset Volaterranum haud pauca ex Stobæo tunc adhuc inedito in commentarios suos Urbanos transtulisse, addit à Varino Phæverino. Camerte quasdam breviores sententias spar-

ss ss

sim

sim ex Stobæi collectaneis decerptas & in peculiarem libellum quatuor vel quinque foliorum redactas, latina sed parum felici interpretatione. Prodiit Gracoviæ 1522. in 8.

Gnomologia Græcolatina sive insigniores & vetustiores sententiæ Philosophorum, Poëtarum, Oratorum & Historicorum ex magno Anthologio Jo. Stobæi excerptæ & in locos supra bis centum digestæ a Mich. Neandro, Basil. ex officina Johannis Parci, sumptibus Joannis Oporini, 1557. in 8. Præmisit Neander commentationem haud contemnendam de scriptoribus quorum sententias ex Stobæo exhibet, subjecto ad voluminis calcem Græcæ & Latine Luciani somnio.

Conradi Lycosthenis sententiarum & Apophthegmatum e Stobæo & aliis compendium Lugd. 1571. in 8. ac deinde sæpius alibi.

Fragmenta quædam Poëtarum a Stobæo laudata eodem carminis genere vertit Latine & cum tribus tragœdiis Euripidis edidit *Georgius Ratallerus*. Antwerp. 1581. in 12.

Stobæi Locorum communium Epitome, Colon. 1603. in 12.

Fragmenta Pythagoreorum quorundam e Stobæo desumpta Græcæ & Latine *Guil. Canterus* Basil. 1566. in 4. atque H. Stephanus inde Laërtio suo plus simplici vice edito subjecit, Tho. Galeus quoque adjunxit opusculis Mythologicis, Ethicis, Physicis, ut dixi lib. 2. c. 13. § ult. Subjuncta itidem exstant cum Guil. Canteri versione, Ethicis Aristotelis Nicomacheis utraque lingua editis cum versione Dionys. Lambini, & Theod. Zwingeri argumentis, notis, tabulisque & Theophrasti characteribus quos Cl. Aubertus interpretatus est Basil. 1582. fol. Sed & in thesauro Philosophiæ moralis Lugd. apud Tornasium 1589. in 12. & Genev. 1613. in 12. una cum Epicteto, Cebete, & Theophrasti characteribus. Denique fragmenta Pythagoreorum, politici argumenti collecta e Stobæo cum Jo. Spondani versione, subjunguntur Politicis Aristotelis à Zwingero & Victorio illustratis, Basil. 1589. fol.

Dicta Poëtarum quæ in Eclogis tum in florilegio Stobæus affert, recensuit ad MSS. Codd. vir summus *Hugo Grotius* & elegantissimis ut solet versibus Latinis reddidit Hagæ partim, partim Lupisteni in Carere, * communi deinde bono exsolutus indignis vinculis & libertati

* Vide Grotii Epist. LXXVII. ad Gallos & præfat. ad dicta Poëtar. e Stobæo.

bertati redditus, utraque lingua cum castigationibus edidit Paris. 1623. in 4. *Græca*, inquit, *dedi innumeris locis emendatiora tum quoad sensum, tum quoad carminum leges attinet, partim ex conjectura mea, & amicorum qui in notis nominantur, partim ex libris quos ex Regia Bibliotheca comitate viri clarissimi & eruditissimi Nicolai Rigaltii nactus sum.* In Bibliotheca publica Academiæ Leidensis exstat editio Stobæi Genevensis Ao. 1609, fol. ad quam manu sua Grotius non pauca ad notavit.

Quæ è Nicolao Damasceno de moribus Gentium passim affert Stobæus, una cum Heraclidis libello de politis Latine vertit, & utraque lingua ad calcem librorum IV. de Rep. Lacedæmoniorum vulgavit Nicolaus Cragius Genev. 1593. in 8. Lugd. Bat. 670. in 8. unde recusa etiam exstant in thesauro Antiquitatum Græcarum Gronoviano Tom. VI. p. 3841. ibid. A. 1699. fol.

Capita Locorum Communium S. MAXIMI.

Proœmium ex S. Ephraimo, πῶς χρὴ ἀναγινώσκειν, ἢ ἀναγινώσκοντα προσέχειν. *Quomodo legere, vel legenti auscultare oporteat* (quod in edit. Wechel, & Genevensi Stobæi Antonii & Maximi ad calcem universi operis subjunctum est p. 962.)

Edit. Wech.

11.	1.	περὶ βίᾳ ἀρετῆς καὶ κακίας. De virtute & vitio in vita T. 2. Opp. Maximi p. 529. adde Melissam lib. 1. c. 7.
29.	2.	περὶ φρονήσεως καὶ βελῆς. De prudentia & consilio pag. 533. Melissa lib. 1. c. 8.
84.	3.	περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης. De pudicitia & castitate p. 536. Melissa lib. 1. c. 14.
49.	4.	περὶ ἀνδρείας καὶ ἰσχύος. De fortitudine ac robore pag. 540. adde Melissam lib. 1. cap. 12.
52.	5.	περὶ δικαιοσύνης. De justitia pag. 543. Melissa lib. 1. cap. 13.
213.	6.	περὶ φίλων καὶ φιλαδελφίας. De amicis & fraterno amore p. 545. Melissa lib. 1. c. 24.
76.	7.	περὶ ἐλεημοσύνης. De misericordia in pauperes p. 551. Melissa lib. 1. c. 27.

sim ex Stobæi collectaneis decerptas & in peculiarem libellum quatuor vel quinque foliorum redactas, latina sed parum felici interpretatione. Prodiit Cracoviæ 1522. in 8.

Gnomologia Græcolatina sive insigniores & vetustiores sententiæ Philosophorum, Poëtarum, Oratorum & Historicorum ex magno Anthologio Jo. Stobæi excerptæ & in locos supra bis centum digestæ a Mich. Neandro, Basil. ex officina Johannis Parci, sumptibus Joannis Oporini, 1557. in 8. Præmisit Neander commentationem haud contemnendam de scriptoribus quorum sententias ex Stobæo exhibet, subjecto ad voluminis calcem Græce & Latine Luciani somnio.

Conradi Lycosthenis sententiarum & Apophthegmatum e Stobæo & aliis compendium Lugd. 1571. in 8. ac deinde sæpius alibi.

Fragmenta quædam Poëtarum a Stobæo laudata eodem carminis genere vertit Latine & cum tribus tragœdiis Euripidis edidit *Georgius Ratallerus*. Antwerp. 1581. in 12.

Stobæi Locorum communium Epitome, Colon. 1603. in 12.

Fragmenta Pythagoreorum quorundam e Stobæo desumpta Græce & Latine *Guil. Canterus* Basil. 1566. in 4. atque H. Stephanus inde Laërtio suo plus simplici vice edito subjecit, Tho. Galeus quoque adjunxit opusculis Mythologicis, Ethicis, Physicis, ut dixi lib. 2. c. 13. § ult. Subjuncta itidem exstant cum Guil. Canteri versione, Ethicis Aristotelis Nicomacheis utraque lingua editis cum versione Dionys. Lambini, & Theod. Zwingeri argumentis, notis, tabulisque & Theophrasti characteribus quos Cl. Auberius interpretatus est Basil. 1582. fol. Sed & in thesaur. Philosophiæ moralis Lugd. apud Tornæsium 1589. in 12. & Genev. 1613. in 12. una cum Epicteto, Cebete, & Theophrasti characteribus. Denique fragmenta Pythagoreorum, politici argumenti collecta e Stobæo cum Jo. Spondani versione, subjunguntur Politicis Aristotelis à Zwingero & Victorio illustratis, Basil. 1589. fol.

Dicta Poëtarum quæ in Eclogis tum in florilegio Stobæus affert, recensuit ad MSS. Codd. vir summus *Hugo Grotius* & elegantissimis ut solet versibus Latinis reddidit Hagæ partim, partim Lupisteni in Carere, * communi deinde bono exsolutus indignis vinculis & libertati

* Vide Grotii Epist. LXXVII. ad Gallos & præfat. ad dicta Poëtar. e Stobæo.

bertati redditus, utraque lingua cum castigationibus edidit Paris. 1623. in 4. *Græca*, inquit, *dedi innumeris locis emendatiora tum quoad sensum, tum quoad carminum leges attinet, partim ex conjectura mea, & amicorum qui in notis nominantur, partim ex libris quos ex Regia Bibliotheca comitate viri clarissimi & eruditissimi Nicolai Rigaltii nactus sum.* In Bibliotheca publica Academiæ Leidensis exstat editio Stobæi Genevensis Ao. 1609. fol. ad quam manu sua Grotius non pauca ad notavit.

Quæ è Nicolao Damasceno de moribus Gentium passim affert Stobæus, una cum Heraclidis libello de politiis Latine vertit, & utraque lingua ad calcem librorum IV. de Rep. Lacedæmoniorum vulgavit *Nicolaus Crægius* Genev. 1593. in 8. Lugd. Bat. 1670. in 8. unde recusa etiam exstant in thesauro Antiquitatum Græcarum Gronoviano Tom. VI. p. 384. ibid. A. 1699. fol.

Capita Locorum Communium S. MAXIMI.

Proœmium ex S. Ephraïmo, πῶς χρὴ ἀναγινώσκειν, ἢ ἀναγινώσκοντι προσέχειν. *Quomodo legere, vel legenti auscultare oporteat* (quod in edit. Wechel. & Genevensi Stobæi Antonii & Maximi ad calcem universi operis subjunctum est p. 96.)

Edit. Wech.

11.	1.	περὶ βίᾳ ἀρετῆς καὶ κακίας. De virtute & vitio in vita T. 2. Opp. Maximi p. 529. adde Melissam lib. 1. c. 7.
29.	2.	περὶ φρονήσεως καὶ βελῆς. De prudentia & consilio pag. 533. Melissa lib. 1. c. 8.
84.	3.	περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης. De pudicitia & castitate p. 536. Melissa lib. 1. c. 14.
49.	4.	περὶ ἀνδρείας καὶ ἰσχυροῦ. De fortitudine ac robore pag. 540. adde Melissam lib. 1. cap. 12.
52.	5.	περὶ δικαιοσύνης. De justitia pag. 543. Melissa lib. 1. cap. 13.
213.	6.	περὶ φίλων καὶ φιλαδελφίας. De amicis & fraterno amore p. 545. Melissa lib. 1. c. 24.
76.	7.	περὶ ἐλεημοσύνης. De misericordia in pauperes p. 551. Melissa lib. 1. c. 27.

sim ex Stobæi collectaneis decerptas & in peculiarem libellum quatuor vel quinque foliorum redactas, latina sed parum felici interpretatione. Prodiit Cracoviæ 1522. in 8.

Gnomologia Græcolatina sive insigniores & vetustiores sententiæ Philosophorum, Poëtarum, Oratorum & Historicorum ex magno Anthologio Jo. Stobæi excerptæ & in locos supra bis centum digestæ a Mich. Neandro, Basil. ex officina Johannis Parci, sumptibus Joannis Oporini, 1557. in 8. Præmisit Neander commentationem haud contemnendam de scriptoribus quorum sententiæ ex Stobæo exhibet, subjecto ad voluminis calcem Græce & Latine Luciani somnio.

Conradi Lycosthenis sententiarum & Apophthegmatum e Stobæo & aliis compendium Lugd. 1571. in 8. ac deinde sæpius alibi.

Fragmenta quædam Poëtarum a Stobæo laudata eodem carminis genere vertit Latine & cum tribus tragædiis Euripidis edidit *Georgius Ratallerus*. Antwerp. 1581. in 12.

Stobæi Locorum communium Epitome, Colon. 1603. in 12.

Fragmenta Pythagoreorum quorundam e Stobæo desumpta Græce & Latine *Guil. Canterus* Basil. 1566. in 4. atque H. Stephanus inde Laërtio suo plus simplici vice edito subjecit, Tho. Galeus quoque adjunxit opusculis Mythologicis, Ethicis, Physicis, ut dixi lib. 2. c. 13. § ult. Subjuncta itidem exstant cum Guil. Canteri versione, Ethicis Aristotelis Nicomacheis utraque lingua editis cum versione Dionys. Lambini, & Theod. Zwingeri argumentis, notis, tabulisque & Theophrasti characteribus quos Cl. Auberius interpretatus est Basil. 1582. fol. Sed & in thesaur. Philosophiæ moralis Lugd. apud Tornæsium 1589. in 12. & Genev. 1613. in 12. una cum Epicteto, Cebete, & Theophrasti characteribus. Denique fragmenta Pythagoreorum, politici argumenti collecta e Stobæo cum Jo. Spondani versione, subjunguntur Politicis Aristotelis à Zwingero & Victorio illustratis, Basil. 1589. fol.

Dicta Poëtarum quæ in Eclogis tum in florilegio Stobæus affert, recensuit ad MSS. Codd. vir summus *Hugo Grotius* & elegantissimis ut solet versibus Latinis reddidit Hagæ partim, partim Lupisteni in Carere, * communi deinde bono exsolutus indignis vinculis & libertati

* Vide Grotii Epist. LXXVII. ad Gallos & præfat. ad dicta Poëtar. e Stobæo.

bertati redditus, utraque lingua cum castigationibus edidit Paris. 1623. in 4. *Græca*, inquit, *dedi innumeris locis emendatiora tum quoad sensum, tum quoad carminum leges attinet, partim ex conjectura mea, & amicorum qui in notis nominantur, partim ex libris quos ex Regia Bibliotheca comitate viri clarissimi & eruditissimi Nicolai Rigaltii nactus sum.* In Bibliotheca publica Academiae Leidensis exstat editio Stobæi Genevensis Ao. 1609. fol. ad quam manu sua Grotius non pauca ad notavit.

Quæ è Nicolao Damasceno de moribus Gentium passim affert Stobæus, una cum Heraclidis libello de politis Latine vertit, & utraque lingua ad calcem librorum IV. de Rep. Lacedæmoniorum vulgavit *Nicolaus Cragius* Genev. 1593. in 8. Lugd. Bat. 1670. in 8. unde recusa etiam exstant in thesauro Antiquitatum Græcarum Gronoviano Tom. VI. p. 3841. ibid. A. 1699. fol.

Capita Locorum Communium S. MAXIMI.

Proœmium ex S. Ephraïmo, πῶς χρὴ ἀναγινώσκειν, ἢ ἀναγινώσκοντι προσέχειν. *Quomodo legere, vel legenti auscultare oporteat* (quod in edit. Wechel. & Genevensi Stobæi Antonii & Maximi ad calcem universi operis subjunctum est p. 962.)

Edit. Wech.

11.	1.	περὶ βίᾳ ἀρετῆς καὶ κακίας. De virtute & vicio in vita T. 2. Opp. Maximi p. 529. adde Melissam lib. 1. c. 7.
29.	2.	περὶ φρονήσεως καὶ βελῆς. De prudentia & consilio pag. 533. Melissa lib. 1. c. 8.
84.	3.	περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης. De pudicitia & castitate p. 536. Melissa lib. 1. c. 14.
49.	4.	περὶ ἀνδρείας καὶ ἰσχύος. De fortitudine ac robore pag. 540. adde Melissam lib. 1. cap. 12.
52.	5.	περὶ δικαιοσύνης. De justitia pag. 543. Melissa lib. 1. cap. 13.
213.	6.	περὶ φίλων καὶ φιλαδελφίας. De amicis & fraterno amore p. 545. Melissa lib. 1. c. 24.
76.	7.	περὶ ἐλεημοσύνης. De misericordia in pauperes p. 551. Melissa lib. 1. c. 27.

Edit. Wech.

77. 8. πρὸς ἐνεργεσίας καὶ χάρις. *De beneficentia & gratia* p. 555. Melissa lib. 1. c. 29.
153. 9. πρὸς δόξης καὶ ἐξουσίας. *De Magistratu seu Imperio & potestate* p. 558.
70. 10. πρὸς ψόγῃ καὶ ἀποβολῇ. *De vituperatione & calumnia* p. 562. Melissa lib. 1. c. 53.
65. 11. πρὸς καλακείας. *De adulatione* p. 564. Melissa lib. 1. cap. 52.
230. 12. πρὸς πλάτῃ καὶ πείνῃ καὶ φιλαργυρίας. *De divitiis & paupertate ac avaritia* p. 567.
40. 13. πρὸς αὐταρκείας. *De virtute animi sorte sua contenti* p. 573. Melissa lib. 1. c. 36.
294. 14. πρὸς παρρησίας. *De precibus ad Deum* p. 574. Melissa lib. 1. c. 46.
296. 15. πρὸς διδασκαλίας καὶ λόγων. *De eruditione & eloquentia* p. 578. Melissa lib. 1. c. 48.
68. 16. πρὸς νουθεσίας. *De correptione* pag. 580. Melissa lib. 1. cap. 49.
210. 17. πρὸς παιδείας καὶ φιλοσοφίας. *De doctrina & Philosophia* p. 582. Melissa lib. 1. c. 50.
248. 18. πρὸς εὐτυχίας καὶ δυστυχίας. *De secundis rebus atque adversis* p. 587. Melissa lib. 1. c. 70.
99. 19. πρὸς ὀργῇ καὶ θυμῷ. *De ira & furore* p. 592. Melissa lib. 2. c. 53.
128. 20. πρὸς σιωπῇ καὶ ἀποκρίσεων. *De silentio & arcanis* p. 595. Melissa lib. 1. c. 73.
46. 21. πρὸς πολυπραγμοσύνης καὶ ἡσυχίας. *De curiositate alienorum negotiorum, & de quiete animi* p. 598. Melissa lib. 2. cap. 76.
54. 22. πρὸς πλεονεξίας. *De avaritia* p. 600.
199. 23. πρὸς τιμῇ γονέων καὶ φιλοπικρίας. *De honore Parentum, & Liberos amor* p. 603.
288. 24. πρὸς φόβῃ. *De timore* p. 605. Melissa lib. 1. c. 66.
306. 25. πρὸς τῇ ταχέως μεταβαλλομένων καὶ πρὸς μετανόας. *De iis qui cito mutantur, deque penitencia* pag. 606. Melissa lib. 1. c. 18.

Edit. Wech.

297. 26. περὶ ἁμαρτίας καὶ ἐξαγορεύσεως. *De peccato & confessione* p. 608.
87. 27. περὶ ἀκρασίας καὶ γαστριμαργίας. *De ciborum incontinentia & gula* p. 611. Melissa lib. 1. c. 39.
240. 28. περὶ λύπης καὶ ἀθυμίας. *De tristitia & animi agritudine* p. 613. Melissa lib. 1. c. 71.
89. 29. περὶ ὕπνου. *De somno* p. 615. Melissa lib. 1. c. 42.
88. 30. περὶ μέθης. *De ebrietate* p. 616. Melissa lib. 1. c. 41.
67. 31. περὶ παρρησίας καὶ ἐλέγχου. *De libertate loquendi & reprehendendi* p. 618. Melissa lib. 2. c. 78.
118. 32. περὶ φιλοπονίας. *De laboris studio & industria* p. 620.
113. 33. περὶ ὅρκου. *De iurejurando* p. 621.
163. 34. περὶ κενοδοξίας. *De inani gloria* p. 622.
61. 35. περὶ ἀληθείας καὶ ψεύδους. *De veritate & mendacio* p. 624.
261. 36. περὶ θανάτου. *De morte* p. 625. Melissa lib. 1. c. 58.
166. 37. περὶ εἰρήνης καὶ πολέμου. *De pace & bello* p. 628.
260. 38. περὶ ἐλπίδος. *De spe* p. 629.
181. 39. περὶ γυναικῶν. *De mulieribus* p. 631.
101. 40. περὶ ἀντιλογίας καὶ θρασυτητος καὶ ἐριδος. *De contradictione & procacia & contentione* p. 632. Melissa lib. 2. cap. 71.
263. 41. περὶ γήραος καὶ νεότητος. *De senectute & juventute* pag. 634.
93. 42. περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας. *De patientia & longanimitate* p. 636.
69. 43. περὶ ἐπαινου. *De laude* p. 638. Melissa lib. 1. c. 51.
161. 44. περὶ κάλλους. *De pulchritudine* p. 639. Melissa lib. 1. cap. 60.
282. 45. περὶ μελλέσης κρίσεως, *de futuro iudicio* p. 641. Melissa lib. 1. c. 20.
162. 46. περὶ δόξης, *de gloria* p. 643. Melissa lib. 1. c. 61.
134. 47. περὶ γλωσσεύσεως, *de loquacitate & linguae incontinentia* p. 647. Melissa lib. 2. c. 70.
284. 48. περὶ προνοίας, *de providentia* p. 648.

Edit. Wech.

77. 8. πρὸς ἐνεργεσίας καὶ χάριτι. *De beneficentia & gratia* p. 555. Melissa lib. 1. c. 29.
153. 9. πρὸς δόξης καὶ ἐξουσίας. *De Magistratu seu Imperio & potestate* p. 558.
70. 10. πρὸς ψόγου καὶ ἀποβολῆς. *De vituperatione & calumnia* p. 562. Melissa lib. 1. c. 53.
65. 11. πρὸς καλακείας. *De adulatione* p. 564. Melissa lib. 1. cap. 52.
230. 12. πρὸς πλείας καὶ πενίας καὶ φιλαργυρίας. *De divitiis & paupertate ac avaritia* p. 567.
40. 13. πρὸς αὐταρκείας. *De virtute animi sorte sua contenti* p. 573. Melissa lib. 1. c. 36.
294. 14. πρὸς παρρησίας. *De precibus ad Deum* p. 574. Melissa lib. 1. c. 46.
296. 15. πρὸς διδασκαλίας καὶ λόγων. *De eruditione & eloquentia* p. 578. Melissa lib. 1. c. 48.
68. 16. πρὸς νουθεσίας. *De correptione* pag. 580. Melissa lib. 1. cap. 49.
210. 17. πρὸς παιδείας καὶ φιλοσοφίας. *De doctrina & Philosophia* p. 582. Melissa lib. 1. c. 50.
248. 18. πρὸς εὐτυχίας καὶ δυστυχίας. *De secundis rebus atque adversis* p. 587. Melissa lib. 1. c. 70.
99. 19. πρὸς ὀργῆς καὶ θυμῷ. *De ira & furore* p. 592. Melissa lib. 2. c. 53.
128. 20. πρὸς σιωπῆς καὶ ἀποκρύπτων. *De silentio & arcanis* p. 593. Melissa lib. 1. c. 73.
46. 21. πρὸς πολυπραγμοσύνης καὶ ἡσυχίας. *De curiositate alienorum negotiorum, & de quiete animi* p. 598. Melissa lib. 2. cap. 76.
54. 22. πρὸς πλεονεξίας. *De avaritia* p. 600.
199. 23. πρὸς τιμῆς γονέων καὶ φιλοπικνίας. *De honore Parentum, & Liberos amor* p. 603.
288. 24. πρὸς φόβου. *De timore* p. 605. Melissa lib. 1. c. 66.
306. 25. πρὸς τῶν ταχέως μεταβαλλομένων καὶ πρὸς μετανόας. *De iis qui cito mutantur, deque penitentia* pag. 606. Melissa lib. 1. c. 18.

Edit. Wech.

297. 26. πειρὰ ἀμαρτίας καὶ ἐξαγορεύσεως. *De peccato & confessione* p. 608.
87. 27. πειρὰ ἀκρασίας καὶ γαστριμαργίας. *De ciborum incontinentia & gula* p. 611. Melissa lib. 1. c. 39.
240. 28. πειρὰ λύπης καὶ ἀθυμίας. *De tristitia & animi agitudine* p. 613. Melissa lib. 1. c. 71.
89. 29. πειρὰ ὕπνου. *De somno* p. 615. Melissa lib. 1. c. 42.
88. 30. πειρὰ μέθης. *De ebrietate* p. 616. Melissa lib. 1. c. 41.
67. 31. πειρὰ παρρησίας καὶ ἐλέγχου. *De libertate loquendi & reprehendendi* p. 618. Melissa lib. 2. c. 78.
118. 32. πειρὰ φιλοπονίας. *De laboris studio & industria* p. 620.
113. 33. πειρὰ ὅρκου. *De iurejurando* p. 621.
163. 34. πειρὰ κενοδοξίας. *De inani gloria* p. 622.
61. 35. πειρὰ ἀληθείας καὶ ψεύδους. *De veritate & mendacio* p. 624.
261. 36. πειρὰ θανάτου. *De morte* p. 625. Melissa lib. 1. c. 58.
166. 37. πειρὰ εἰρήνης καὶ πολέμου. *De pace & bello* p. 628.
260. 38. πειρὰ ἐλπίδος. *De spe* p. 629.
181. 39. πειρὰ γυναικῶν. *De mulieribus* p. 631.
101. 40. πειρὰ ἀντιλογίας καὶ θεασύτητος καὶ ἐρίδος. *De contradictione & procacia & contentione* p. 632. Melissa lib. 2. cap. 71.
263. 41. πειρὰ γήρως καὶ νεότητος. *De senectute & juventute* pag. 634.
93. 42. πειρὰ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας. *De patientia & longanimitate* p. 636.
69. 43. πειρὰ ἐπαγγελίας. *De laude* p. 638. Melissa lib. 1. c. 51.
161. 44. πειρὰ κάλλους. *De pulchritudine* p. 639. Melissa lib. 1. cap. 60.
282. 45. πειρὰ μελλέουσης κρίσεως, *de futuro iudicio* p. 641. Melissa lib. 1. c. 20.
162. 46. πειρὰ δόξης, *de gloria* p. 643. Melissa lib. 1. c. 61.
134. 47. πειρὰ γλωσσολογίας, *de loquacitate & lingua incontinentia* p. 647. Melissa lib. 2. c. 70.
284. 48. πειρὰ προνοίας, *de providentia* p. 648.

Edit. Wech.

42. 49. πρὸ ταπεινοφροσύνης. *De modestia animi* p. 649. Melissa lib. 1. c. 73.
245. 50. πρὸ ἰατρῶν, *de Medicis* p. 651. Melissa lib. 1. c. 56.
285. 51. πρὸ πίστεως, *de fide* p. 652. Melissa lib. 1. c. 44.
110. 52. πρὸ μνήμης, *de memoria* p. 653. Melissa lib. 1. c. 54.
293. 53. πρὸ ψυχῆς, *de animis* p. 655. Melissa lib. 1. c. 55.
140. 54. πρὸ φθόνου, *de invidia* p. 655. Melissa lib. 1. c. 62.
5. 55. πρὸ ἐκαστῆς καὶ ἀκαστῆς, *de voluntario & involuntario* p. 659. Melissa lib. 1. c. 61.
103. 56. πρὸ ἐξ, γινῶθι σεαυτὸν, *de dicto*, nosce te ipsum p. 662. Melissa lib. 1. c. 59.
137. 57. πρὸ χρηστότητος, *de bonitate seu benignitate* pag. 664. Melissa lib. 2. c. 83.
143. 58. πρὸ νόμου, *de lege* p. 665. Melissa lib. 1. c. 67.
26. 59. πρὸ λογικῆς καὶ λογισμῆς *de parte rationabili hominis & ratione* p. 668. Melissa lib. 1. c. 64.
33. 60. πρὸ ἀφροσύνης ἀφροντος καὶ ἀνοήτου καὶ ἀπαίδευτου καὶ μωροῦ, *de insipientia*, insipiente & stulto & imperito ac stulto p. 669. Adde Melissam lib. 1. c. 9.
74. 61. πρὸ ἀσωτίας *de luxuria & prodigalitate* p. 671. Melissa lib. 1. c. 39. 40.
144. 62. πρὸ συνηθείας καὶ ἔθους, *de consuetudine ac more* pag. 672.
217. 63. πρὸ εὐγενείας καὶ δυσγενείας *de nobilitate & ignobilitate* p. 675. Melissa lib. 2. c. 79.
91. 64. πρὸ γέλωτος, *de risu* p. 677. Melissa lib. 1. c. 63.
90. 65. πρὸ ἐνυπνίου, *de insomnia* pag. 678. Melissa lib. 1. cap. 43.
9. 66. πρὸ ἀκακίας καὶ μνησικακίας, *de innocentia & injuriarum memoria* p. 679. Melissa lib. 2. c. 54.
246. 67. πρὸ βίης ἀνωμαλίας, *de vite inaequalitate* pag. 682. Melissa lib. 1. c. 71.
3. 68. πρὸ ἐξ, ὅτι οὐκ ἔστι τι καλὸν καὶ κακίαν. *De eo quod honor habendus virtuti, vitium puniendum* p. 684. Melissa lib. 1. c. 68.
105. 69. πρὸ φιλαυτίας *de caeco amore sui* pag. 685. Melissa lib. 2. c. 75.

Edit. Wech.

4. 70. *περὶ τῆς, ὅτι εὐκαλῶς ἢ κακίᾳ, καὶ διαπόρευσις δὲρετῆς.*
Vitium esse facile, non facile parari virtutem p. 687. Melissa lib. 1. c. 69.
15. 71. *περὶ τῆς, ὅτι καὶ αὐτὴ τὸ πλεῖστον ἀρίστη, non semper maiorem partem esse optimam* pag. 688. 689. Melissa lib. 1. cap. 37.

IX. Index Scriptorum a Stobæo allegatorum, Gesneriano longe plenior,

Compositus ad paginas *florilegii* editionis Gesnerianæ tertiæ Tig. 1559.

E. præmissum respicit paginas *Eclogarum* Plantinianæ editionis A. 1575. quam in concinnando hoc indice secutus sum.

P. adpositum notat, illum scriptorem a Photio memorari inter eos quibus Stobæus usus est, licet in editis Stobæi libris non fit illius mentio.

* *Præfixum denotat illum scriptorem non fuisse inter eos quos Photius in Stobæi libris laudari observavit.*

Ὁ πρῶτος δὲ τῆς Ἀκαδημίας E. 103.

Acusilaus (apud Platon.) E. 23.

Ægyptii Astrologi E. 203. Ægyptiorum instituta E. 197.

Ælianus 140. 147. 200. 201. 344.

in Historia 571. 189. in *συμμίκτω ἱστορίᾳ* 158. 176. 456. § 14. 614.

Ælaras Ἀισάρεος (Interpreti Arefas) Lucanus Pythagoreus, ἐκ τῆς περὶ ἀνθρώπων φύσεως E. 105.

Æschines 242. 248. 308. 600.

contra Timarchum 136. 242. 244. 245. 278. male contra Demachum legitur p. 70 & 586.

Æschines Philosophus Socraticus E. 199.

Æschylus 35. 53. 63. 86. 102. 164. 171. 194. 199. 215. 217. 223. § 32. 585. 599. 602. 302. E. 9. 15. 197.

Agamemnone 582.

Armorum iudicio 136. 609.

Caribus 356.

He-

Hectore 619.

Heraclidis 612.

Phrygibus 53.

Prometheo 468. Prometheo victo 374.

Telephus apud Æschylum E. 136.

* Agapetus Diaconus ad Justinianum 6. 67. 186.

* Agathias 156.

Agatho Poëta 30. 199. 212. 222. 223. 357. 359. 454. E. 17.

Samius, libro secundo de fluviis 540.

Agathyrſides Samius quarto rerum Perſicarum 91.

Agelſilatus 103. 408.

Agathocles, Agis, Agrippinus. P.

Albinus (Platonicus) E. 112.

Alcæus Poëta 518.

Alcidamas poëta. P.

Alcmæo 542. E. 54. 60. 93.

Alexander Magnus 90.

Alexander Aphrodiſeus lib. IV. quaſtionum, 60. capite XXII. 17.

Alexander Poëta (Photio etiam memoratus.) 411.

Alexandrides (Anaxandrides) Comicus in *καρυφόρος canistrum portante*. Ita legendum E. 156.

Alexis Comicus 79. 194. 210. 384. 387. 419. 433. 454. 507. 517. 538 539. 562. 566. 591. 601.

Brettia ſive Brütia, 560.

Commorientibus 376.

Danaë (alii Euripidi tribuunt) 433.

Demetrio 585.

Mileſiis 582.

Olynthiis 195.

Orcheſtride ſive Saltatrice, 199.

Philotragædo 570.

Syracuſio 570.

Θητεύσει. Vide Grotii excerpta è Comicis, p. 568.

Amelius (Platonicus) E. 107. 108. III. 113.

* Ammiani Epigramma 129.

Amphis 194.

Ἀμπελεγχοῖς ſive vinitoribus 377. 558.

ἑριδοῖς 368.

Ana-

Anacharſis P.

Anacreon 599.

* Ananius infra, in Hipponactæ.

Anaxagoras Hegeſibuli F. Clazomenius E. 2. 26. (16.) 34. 36. 43. 44.
52. 53. 56. 59. 60. 62. 63. 64. 93.

Anaxandrides Comicus 79. 198. 237. 387. 419. 437. 594. ſupra in
Alexandride.

Anaxarchus, Philoſophus. Anaxilles, Poëta P.

Anaximander Praxiadis F. Mileſius E. 2. 26. 44. 52. 53. 54. 55. 59. 64.

Anaximenes 224. 456. 521. 594. Euryſtrati F. Mileſius E. 2. 26. 44. 52.
53. 55. 59. 60. 64. 93. 198.

Anaxilaus ἐκ μυροπίης 373. al. ἐκ μυροπία.

Andronicus Poëta P.

Antigenides P.

Antigonus 87.

Antilochus (al. Antiphanes) 215.

Antimachus Poëta P.

Antipater Stoicus E. 174.

Antipater 129. Theſſalonicenſis 64.

libro de nuptiis 416. ſeq.

de convictu uxoris 427.

Antiphanes Smyrnaeus, Bucolicus Poëta 200. 355. 358. 377. 383. 430.

437. 439. 454. 502. 514. 566. 591. 608.

Antiphanes Comicus 30. 128. 192. 194. 220. 387. 474. 507. E. 17. 19.

Ἀφροδισία 617.

ἐκ γναφῆ 382.

Ἰππκλήρω in excerptis Grotii e florileg. Stobæi p. 480.

ἑφεσία 376.

Ἡνιόχῳ 569.

Ἰατρῳ 539.

νεανίσκῳ 519.

Τιμοκλῆ 502.

Φιλοκτήτῃ 585.

Antiphon. 66. 78. 97. 101. 117. 131. 153. 154. 155. 173. 175. 176. 195. 308.

314. 421. 433. 532. 533. 559. E. 55. 59.

Antisthenes 3. 97. 131. 165. 201. 473.

Antyllus Medicus 549. 550.

Tt tt .

de-

- Hectore 619.
 Heraclidis 612.
 Phrygibus 53.
 Prometheo 468. Prometheo victo 374.
 Telephus apud Æschylum E. 136.
 * Agapetus Diaconus ad Justinianum 6. 67. 186.
 * Agathias 156.
 Agatho Poëta 30. 199. 212. 222. 223. 357. 359. 454. E. 17.
 Samius, libro secundo de fluviis 540.
 Agathyrslides Samius quarto rerum Persicarum 91.
 Agesilaus 103. 408.
 Agathocles, Agis, Agrippinus. P.
 Albinus (Platonius) E. 112.
 Alcæus Poëta 518.
 Alcidamas poëta. P.
 Alcmaeo 542. E. 54. 60. 93.
 Alexander Magnus 90.
 Alexander Aphrodisæus lib. IV. quæstionum, 60. capite XXXI.
 Alexander Poëta (Photio etiam memoratus.) 411.
 Alexandrides (Anaxandrides) Comicus in *καὶνὸν Φόρον* *καὶνὸν πορτιστὴν*
sc. Ita legendum E. 156.
 Alexis Comicus 79. 194. 210. 384. 387. 419. 433. 454. 507. 517. 538. 539.
 562. 566. 591. 601.
 Brettia sive Brutia, 560.
 Commorientibus 376.
 Danaë (alii Euripidi tribuunt) 433.
 Demetrio 585.
 Milesiis 582.
 Olynthiis 195.
 Orchestride sive Saltatrice, 199.
 Philotragædo 570.
 Syracusio 570.
Θητεύουσι. Vide Grotii excerpta è Comicis, p. 568.
 Amelius (Platonius) E. 107. 108. III. 113.
 * Ammiani Epigramma 129.
 Amphis 194.
Ἀμπελουργοῖς sive vinitoribus 377. 558.
ἐρωτοῖς 368.

Anacharsis P.

Anacreon 599.

* Ananius infra, in Hipponactē.

Anaxagoras Hegesibuli F. Clazomenius E. 2. 26. (16.) 34. 36. 43. 44.
52. 53. 56. 59. 60. 62. 63. 64. 93.

Anaxandrides Comicus 79. 198. 237. 387. 419. 437. 594. supra in
Alexandride,

Anaxarchus, Philosophus. Anaxilles, Poëta P.

Anaximander Praxiadis F. Milesius E. 2. 26. 44. 52. 53. 54. 55. 59. 64.

Anaximenes 224. 456. 521. 594. Eurystрати F. Milesius E. 2. 26. 44. 52.
53. 55. 59. 60. 64. 93. 198.

Anaxilaus ἐκ μυροπίης 373. al. ἐκ μυροπίας.

Andronicus Poëta P.

Antigenides P.

Antigonus 87.

Antiloehus (al. Antiphanes) 215.

Antimachus Poëta P.

Antipater Stoicus E. 174.

Antipater 129. Thessalonicensis 64.

libro de nuptiis 416. seq.

de convictu uxoris 427.

Antiphanes Smyrnæus, Bucolicus Poëta 200. 355. 358. 377. 383. 430.

437. 439. 454. 502. 514. 566. 591. 608.

Antiphanes Comicus 30. 128. 192. 194. 220. 387. 474. 507. E. 17. 19.

Ἀφροδίτῳ 617.

ἐκ γναφῆς 382.

Ἐπικλήρῳ in excerptis Grotii e florileg. Stobæi p. 480.

ἐφεσίῳ 376.

Ἡνιόχῳ 569.

Ἰατρῳ 539.

νεανίσκῳ 519.

Τιμοκλῆ 502.

Φιλοκλήτῳ 585.

Antiphon. 66. 78. 97. 101. 127. 131. 153. 154. 155. 173. 175. 176. 195. 308.

314. 421. 433. 532. 533. 559. E. 55. 59.

Antisthenes 3. 97. 131. 165. 201. 473.

Antyllus Medicus 549. 550.

Tt tt

de-

de discrimine aëris 546. 547. 550.

Apelles. P.

Apollodorus Comicus 153. 195. 200. 307. 569. 563. 592. 601. 608.

δοποκαρπῆν 153.

αἰφανίζομεν 358.

Γαλάταις 539.

Διαιβόλῳ 79.

ἐν παίδων (sive ἐφ' ἑβέης) 580.

Λακαίῃ 583.

αἰκέτῃ 195.

παυδίῳ 358.

πορφαλογιζομένοις 538.

Apollodorus ἐν τῷ εἰκοστῷ, πῶς πλεῖστον συγγράμματι, ὅστις πρὸς
ἀδελφ. E. 129.

ἐν δευτέρῳ πρὸς Θεῶν E. 55.

ἐν τῇ φυσικῇ τέχνῃ E. 20. 42.

Apollonides 411.

Apollonius (Tyaneus) 610.

ad Aristoclem 173.

ad Danaum 206.

ad Delium 137.

ad Democratem 173.

ad Dionem 206.

ad Dionysium 225. 375.

ad Euphratem 132. 218.

ad familiares 156. 214. 218.

ad fratres 225.

ad Idomeneum 156.

ad Lycum 5. 4.

ad Macedonem 173.

ad Numenium 617.

ad Satyrum 191.

ad Theatetum 618.

Apollonophanes a) P.

Apol-

a) Apud Photium est: Ἀπολλοφάνης αἰγίμειος. Sed fortasse duo distincti sunt scriptores: Ἀπολλοφάνης, Αἰγίμειος. Sic indici huic: Photio addendus præter Achæum Poëtam & Æsopum etiam Ægimius.

- valochus Poëta P.
 rati Phanomena 351. 469. 376. E. 3. 54. 48. 61.
 rcesilaus P.
 rchænetus P.
 rchedemus E. 49.
 rchelaus Philosophus E. 2. 26. 44. 49. 52. 53. 93.
 rchelaus lib. 1. de fluviis 541.
 rchiasior.
 rchidami dicta lib. VII. 549. Citatur Archidamus E. 171.
 rchilochus 172. 561. 580. 617. 619. 620.
 rchimedes P.
 rchippus 376.
 rchytas 267. E. 109.
 Pythagoreus libro de doctrina morali 12. de viro bono & beato
 E. 13. 14. 15. 16. 44. 589.
 de Lege & Justitia 268. seq. 314.
 de Mathematicis 270.
 περί ἀρχῶν E. 80. 82.
 περί ὁρίων E. 158.
 περί τῆς καὶ αἰσθητικῆς E. 92.
 resas vide supra in Ælara.
 rgentarii Epigramma 390.
 rimnestus P.
 ρισαίων (interpreti & Photio Aristæus) ἐν τῷ περὶ ἀρμονίας E. 45.
 ristagoras. Aristander. Aristobrotus Philosophus. P.
 ristarchus 387. afferuntur versus ex aliquo dramate.
 ἐκ Ταυρίων, ita legendum E. 156.
 ristarchus Grammaticus E. 131.
 ristarchus Samius, Stratonis Lampfaceni auditor, Mathematicus
 E. 35. 56.
 ristides III. de rebus Persicis 91.
 ristides justus. P.
 ristippus 66. 157. 233. 452. 514. Cyrenæus 174.
 risto 175. 602. E. 102. 115.
 ejus commentarii 412.
 similia, 58. 147. 512. 473. fortasse & 146. 147. ubi Aristonymi
 nomen.

Aristocles libro II. Paradoxorum 404.

Aristocrates Poëta R.

Aristonymus 146.

communes diatribæ 224.

ἐκ τῶν Ἀριστῶνυμ παλαιῶν 39. 58. 66. 131. 146. 149. 176. 190. 224.

512. 521. 557. 566.

Aristophanes Comicus 126. 368. 599. ejus injurias æquo animo Scrates ferens 170.

Acharnensibus 369.

Γεωργοῖς 367. 369.

Νησοῖς 368.

Nubibus 369.

Pace 368.

Ranis 241.

Aristophon 518.

Babia 518.

Medico 79.

Aristoteles 2. 3. 40. 41. 131. 173. 174. 175. 303. 408. 512. 600. E. 15.

28. 29. 30. 31. 32. 34. 35. 36. 40. 44. 48. 51. 52. 53. 54. 57. 59. 62.

62. 63. 65. 67. 68. 69. 70. 86. 87. 93. 94. 107. 108. 109. 110. 150.

151. 152. 153. 159. 165. 184. seq.

ἐκ τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον ὁπισθοῦς περὶ τοῦ παντός (lib. de Mundo) E. 6.

14. 70. seq.

ex Chriis Aristotelis 71. 88. 201. 206. 374. 511. 592.

diatribæ 303.

ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον φιλοσοφίας E. 38.

Ἠθικά E. 103. 165.

Hymnus in Virtutem 2.

De Memoria 193.

Metaphysicorum proœmium 50.

Narrationes mirabiles 540.

De Nobilitate liber 494. 498.

ἐν τῇ περὶ φιλοσοφίας 81. 186.

Φυσικά E. 108.

Φυσιολογικὰ E. 88.

Aristotelis (al. Aristoxeni) Pythagoricorum Apophthegmata 21.

ad Themisionem Cypriorum Regem περὶ ἐπιτομῆς, quem in-
na legit Crates 516.

T.

Aristotelis Topica 71.

de Virtutibus & Vitiis 40. 60. 70. 80. 93. 98. 125. 126. 134. 168.
171. 174. 572. 678.

Ἀριστοτικῶν πνεύ E. 19. 112. 107. 108.

Aristoxenus Pythagoreus 132. 542.

ejus apophthegmata Pythagorica 243. 244. 457. ubi citatur lib. IV.

Arrianus 173. E. 65. sq. ejus homilia protreptica 521.

ex Epictetis diff. de supervacaneo studio 468, de providentia 573.

E. 6. seq. περὶ εὐαρεσθήσεως E. 8.

Asclepiades Medicus E. 93.

Astydamas 217. 491. 602.

Athenodorus Poëta 214.

Atheniensium Epheborum jurisjurandi formula 243.

Atticus Platonici Philof. E. 112. 114.

Automedon 129.

Axionicus Comicus 29.

Bacchylides 1. 136 569. 570. E. 11.

Ejus Epinicia 127. 530. 551. pæanes 367. hymni 612. πρὸς ὁδοῦ
530. 569.

Bardanes Syrus E. 10.

Batho 79. ejus Ætolus 530. 562.

Beronice P.

Berosus P.

Bias Priæus 38. 46. 65. 176. 186.

Bio Sophista 55. 57. 130. 233. 563.

ejus dictum ad Antigonom Regem 493.

liber de servitute 32. 385.

Bio Smyrnæus Bucolicorum scriptor. 239. 375. 387. 388. 400. 401.

407. 580. E. 18. sq. 22.

in Hyacinthum E. 11.

iorus Poëta P.

Oëthus E. 2. 61. 63.

Bisatinous 591.

rontinus Βροτινῶ Philosophus P.

rysonis Oeconomicus lib. 484.

Sajus 42. 559. oratio contra Artemisium de fœtu corrupto 475.

558. 559.

pro Lucilla 412. 424. 437.

Cajus.

contra Menandrum 437.

contra Musæum de adulteri crimine 136.

Callicratides Laco, Pythagoreus. Ejus liber de familiarum felicitate 484. seq.

Callimachus 196. 376. 377. 453. 469. 517. 583.

Ejus liber 1. ἐπών 585.

περὶ νυμφῶν σύγγραμμα E. 130.

Hymni 552.

Callinus 355.

Callisthenes Sybarita lib. XIII. rerum Galaticarum 540.

III. rerum Macedonicarum 92.

II. Metamorphoseon 93.

Carneades P.

Cato 212. major 225.

Carcinus 213. 222. 507.

in Tereo 551.

Cebes, Philosophus P.

Cephisodorus P.

Cercidas 54.

in Mimiambis 355.

Charemon 36. 53. 140. 171. 187. 307. 421. 455. 474. 501. 567. E. 17. 18.

Ἀχιλλεὺς Θεοστυκτόνω E. 14.

Chaldaei E. 63.

Chares Poëta P.

Charondæ Catanæi proœmium Legum 289. seq.

Chilo e VII. sapientibus 45. 65. 176. 186. 428. 582. 610.

Chion Philosophus P.

Choërilus in Perseide 194.

Chrysermus Corinthius lib. XIII. de fluviis 540.

lib. II. Historiæ Persicæ 228.

Chrysippus Stoicus 42. 87. (Solensis 158.) 165. 393. 552. E. 10.

28. 29. 31. 32. 37. 40. 41. 43. 48. 57. 59. 60. 65. 109. 171.

178.

ἐν ταῖς φυσικαῖς τέχναις E. 55.

- ἐν τῷ περὶ δογμαμάτων E. 184. ἐν τῇ ὑπογραμμῇ δ' λόγῳ καὶ ἐν ἄλλοις
 πολλοῖς τῶν καὶ μετὰ συγγραμμάτων id.
 ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ κόσμου E. 12.
 ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ (ὑλης) καὶ ἐν πῶς περὶ ἡμαρμένης id.
 Cleænetus 454. 538.
 Cleantes Stoicus 79. 80. 214. 238. E. 2. 34. 36. 43. 49. 54. 56. 59. 93.
 171. 172. 180.
 Clearchus 186.
 Cleobulus Lindius 44. seq. 140. ejus ænigmata E. 18.
 Cleostratus P.
 Clinias Pythagoricus 8. 400.
 Clitomachus 90. 534. 562. Philonis Academici Magister E. 160.
 Clitophon Rhodius lib. 1. Indicorum 541.
 lib. V. Italicorum 133.
 Cloriscus 90.
 Cornelianus contra Beronicem 54.
 Cornutus E. 116.
 Crantor P.
 Crates Cynicus 55. 66. 516. 585. 591.
 Cratinus in Eunidis, εὐνείδαις 358.
 Cratippus 552.
 Cratonis five Cratoris versus 517. 519.
 Crispinus contra Dionysium 323.
 Critias 148. 190. 198. 519. E. 17.
 Critico Pythagoricus.
 Crispejus (five Damippi Pythag.) περὶ φρονήσεως 43. E. 198.
 Critolaus E. 2. 19.
 Cronius E. 112. 114.
 Crisæ Cnidii lib. 2. de montibus 541.
 Crinippus Pythag. supra, in Critone.
 Crinades Orator 56.
 Crinarratus 56. 90.
 Crisobolus lib. 2. Arcadicorum 228.
 Crinarrati
 lib. III. tragœdumenon 218.
 Crisetrius Phalereus 67. 97. 571.
 Crisostomus VII. sapientum 46. seq.

De-

Democritus Philosophus 29. 31. 33. 34. 40. 41. 44. 55. 65. 66. 88. 104. 130. 131. 132. 140. 146. 147. 149. 154. 157. 159. 174. 189. 196. 201. 206. 212. 218. 220. 225. 231. 241. 278. 310. 323. 326. 355. 385. 393. 437. 441. 452. 471. 494. 525. 521. 533. 534. 552. 553. 559. 572. 581. 582. 586. 592. 603. 10. 27. 29. 33. 34. 38. 40. 43. 47. 51. 52. 53. 56. 59. 60. 62. 63. 110. 112. 115. 164. 198. 205.

Demonax 176. 187.

Demosthenes 55. 70. 104. 145. 147. 157. 169. 189. 190. 214. 238. 353. 500. 603.

contra Androtionem 242.

de Corona 90. 583. E. 198.

contra Leptinem 152. 177.

contra Neæram 412.

Olynthiaca I. 504. 566. II. 105. 319. 328. E. 9.

Philippicæ 201. 244. 245. 246. 270. 344. 365. 566.

Epistolæ 613.

Dicæarchus Philosophus E. 93. Messenius E. 108.

Dicæogenes 398. 454.

Dictys Poëta P.

Didymi Epitome 557.

ἐκ τῆς αἰρέσεως E. 157.

Dio Academicus 170.

Dio (Chrysoft) 214. 324. Ejus Charidemus 617.

Chriæ 88. 215. sententiæ 146.

de non temere credendo 49.

Euboicus 30.

Oeconomicus 238. 385. 443.

Diocles Medicus ac Philosophus P.

Diodorus Comicus 429. in Sotere 619.

Diodorus Cronus Philosophus E. 28. 33. 40.

Diodorus Tyrius E. 2.

Diogenes Cynicus 3. 46. 56. 66. 70. 97. 105. 131. 132. 149. 189. 222. 447. 448. 506. 552.

Diogenis diatribæ 145. 146. 345.

Diogenes Babylonius, Stoicus E. 2. 21. 169. 171.

Diogenes Apolloniates E. 27. 34. 44. 47. 52. 53. 56. 59. 64. 93.

ionysius Tyrannus 42. 222. 343. 531.
 in Leda 560.
 ionysius pro filiis 315.
 ionysius Halicarnasseus 32. 174. 618.
 in eclogis 572.
 iotimus Tyrius Philosophus E. 54.
 iotogenis Pythagorei de sanctitate 251. 267. E. 16. seq.
 ex libro de regno 329. 330. seq.
 iphilus Comicus 126. 140. 152. 176. 191. 196. 212. 213. 220. 373.
 421. 452. 454. 476. 502. 514. 517. 527. 558. 563. 569. 579. 599.
 616.
 Adelphis 568.
 pictore 560.
 puteo 591.
 thesauro 140.
 us Pythagoreus 408.
 ρίεις, γάμον vocant εὐπελῆ E. 162.
 rotheus primo rerum Sicularum 350.
 lorus 502.
 phantus Syracusanus Pythagoricus E. 27. 48. 52.
 x libro de regno 323. seq. 334. — 335.
 olus Philosophus P.
 pedocles 230. E. 5. (ubi ejus nomen versu statim secundo vide-
 tur excidisse) 11. 21. 25. 26. 33. 34. 36. 38. 43. 44. 47. 52. 53. 56.
 59. 60. 61. 64. 93. 112. 141. 202.
 patus ἐντίπατος ὁ Στωϊκός E. 12. legend. Παναίτιος.
 ninondas 66.
 idrides E. 198.
 harmus 2. 49. 127. 171. 200. 220. 222. 420. 424. 441. 492. 497.
 501.
 atomolo 375.
 rus Historicus P.
 etus 5. 31. 44. 71. seq. 81. 87. 104. 175. 303. 316. 609. E. 198.
 199.
 chiridio 5. 6. 65. 70. 157. 169. 177. 195. 215. 216. 573. 600.
 memorabilibus dictis 82. 206. Vide & in Arriano & Rufo.

Democritus Philosophus 29. 31. 33. 34. 40. 41. 44. 55. 65. 66. 78. 82.
88. 104. 130. 131. 132. 140. 146. 147. 149. 154. 157. 159. 165.
174. 189. 196. 201. 206. 212. 218. 220. 225. 231. 242. 278. 304.
310. 323. 326. 355. 385. 393. 437. 441. 452. 475. 494. 506. 513.
521. 533. 534. 552. 553. 559. 572. 581. 582. 586. 592. 603. E. 2.
10. 27. 29. 33. 34. 38. 40. 43. 47. 51. 52. 53. 56. 59. 60. 62. 63. 93.
110. 112. 115. 164. 198. 205.

Demonax 176. 187.

Demosthenes 55. 70. 104. 145. 147. 157. 169. 189. 190. 214. 238. 15.
353. 500. 603.

contra Androtonem 242.

de Corona 90. 583. E. 198.

contra Leptinem 152. 177.

contra Nearam 412.

Olynthiaca I. 504. 566. II. 105. 319. 328. E. 9.

Philippica 201. 244. 245. 246. 270. 344. 365. 566.

Epistolæ 613.

Dicaearchus Philosophus E. 93. **Messenius** E. 108.

Dicaeogenes 398. 454.

Dictys Poëta P.

Didymi Epitome 557.

ἐκ τῶν ἀριστέρων E. 157.

Dio Academicus 170.

Dio (Chrysoft) 214. 324. **Ejus Charidemus** 617.

Chriæ 88. 215. sententiæ 146.

de non temere credendo 49.

Euboicus 30.

Oeconomicus 238. 385. 443.

Diocles Medicus ac Philosophus P.

Diodorus Comicus 429. in **Sotere** 619.

Diodorus Cronus Philosophus E. 28. 33. 40.

Diodorus Tyrius E. 2.

Diogenes Cynicus 3. 46. 56. 66. 70. 97. 105. 131. 132. 149. 189. 192.

222. 447. 448. 506. 552.

Diogenis diatribæ 145. 146. 345.

Diogenes Babylonius, Stoicus E. 2. 21. 169. 171.

Diogenes Apolloniates E. 27. 34. 44. 47. 52. 53. 56. 59. 64. 93. D.

Dionysius Tyrannus 42. 222. 343. 531.
 in Leda 560.
 Dionysius pro filiis 315.
 Dionysius Halicarnassensis 32. 174. 618.
 in eclogis 572.
 Iotimus Tyrius Philosophus E. 54.
 Iotogenis Pythagorei de sanctitate 251. 267. E. 16. seq.
 ex libro de regno 329. 330. seq.
 Philus Comicus 126. 140. 152. 176. 191. 196. 212. 213. 220. 373.
 421. 452. 454. 476. 502. 514. 517. 527. 558. 563. 569. 579. 599.
 616.
 Adelphis 568.
 pictore 560.
 puteo 591.
 thesauro 140.
 is Pythagoreus 408.
 οἱ, γὰρ μὲν vocant εὐπλῆ E. 162.
 Protheus primo rerum Sicularum 350.
 orus 502.
 Phantus Syracusanus Pythagoricus E. 27. 48. 52.
 ex libro de regno 323. seq. 331. — 335.
 Philus Philosophus P.
 Pedocles 230. E. 5. (ubi ejus nomen versu statim secundo vide-
 tur excidisse) 11. 21. 25. 26. 33. 34. 36. 38. 43. 44. 47. 52. 53. 56.
 59. 60. 61. 64. 93. 112. 141. 202.
 Patus ἐντίπατος ὁ Στωϊκός E. 12. legend. παναίτιος.
 Pinondas 66.
 Praxidres E. 198.
 Parnus 2. 49. 127. 171. 200. 220. 222. 420. 424. 441. 492. 497.
 501.
 Protopolo 375.
 P. Historicus P.
 P. 5. 31. 44. 71. seq. 81. 87. 104. 175. 303. 316. 609. E. 198.
 199.
 Piridius 5. 6. 65. 70. 157. 169. 177. 195. 215. 216. 573. 600.
 Memorabilibus dictis 82. 206. Vide & in Arriano & Rufo.

- Epicurus b) 155. 157. 159. 206. 270. 600. E. 5. 15. 16. 19. 27. 33. 35. 38.
39. 40. 43. 44. 47. 51. 52. 54. 56. 93. 112. 116. 199.
οἱ κατ' ἄλλους φιλοσοφῶντες E. 162.
Epidectus (Photio *Ἐπίδεκτος*) E. 49.
Epigenes E. 63.
Epigramma in cornu asini Scythici, Alexandro M. datum a Sopatro E. 130.
Erasistratus Chius 90. 542.
Eratosthenes Cyrenaicus 163. 592. E. 19. 61. 113.
Erinna Lesbica in Romam 87.
Eubulus 384.
Euclides 86.
Eudorus Alexandrinus, Academicus Philosophus scripsit *Βιβλίον ἀξιοκτῆτον dignum quod aliquis sibi compareret, quo omnem exsuperaret Philosophiam* E. 161.
Eudoxus E. 54.
Evenus Poëta 171. 355. 472.
Evenius Philosophus. P.
Euphorion Tragicus 453. 616.
Philoctete 377.
Euphron Comicus 79. 152.
Deorum concione 196.
Didymis 151. 528.
Euphrates Philosophus P.
Eupolis Comicus 53. 239.
ἡμῶν 216, ita leg. pro Domis.
Euripides 36. 52. 53. 66. 80. 97. 99. 101. 140. 145. 156. 172. 187. 189.
(al. Critiæ 190.) 196. 200. 209. 215. 222. 226. 234. 235. 236.
(ubi male Menander) 239. 40. 241. 307. 343. 351. 355. 368. 417.
422. 423. 430. 431. 437. 439. 452. 455. 468. 476. 497. 500. 501.
537. 538. 551. 558. 559. 560. 562. 567. 568. 570. 573. 581. 585.
592. 599. 602. 608. 609. 620. E. 3. 9. 10. 17. 21. 57. 159. 162.
175. 186. 198.
Aegeo 86. 215. 226. 432.
Aeolo 52. 171. 187. 216. 240. 302. 352. 360. 386. 429. 432. 502. 507.
531. 558. 568. 590. Eurip.
b) Duos Epicuros præter rem facit Photius, alterum Atheniensem, alterum Gargettium.

Euripides Alceſtide 420. 423. 601. E. 10.

Alcmena 241. 384. 302. 474. 505. 507. 530. 538. 568. 581. 584.

Euripides Alcmazone 178. 188. 343. 384. 423. 454. 500.

Alexandra 53. 222. 238. 383. 384. 492. 493. 518. 507. 568. 581. 584.

616. 384. 424.

ἐν ἀλλοτρίῳ 562.

Alope 432. 439. 455.

Andromache 168. 187. 355. 357. 430. 431. 432. 437. 440. 451. 453.

561. 592. 607. Grot. eclog. p. 122.

Andromeda 199. 200. 215. 357. 388. 399. 411. 469. 502. 531. 538. 561.

562. 582. 583. 613. E. 11.

Antigone 241. 325. 343. 386. 398. 411. 452. 496. 500. 538. 568.

619.

Antiope 1. 38. 79. 210. 217. 325. 359. 374. 369. 383. 384. 386. 425.

426. 430. 439. 472. 531. 538. 560. E. 9.

Archelao 86. 97. 171. 198. 199. 215. 322. 355. 357. 360. 383. 455.

497. 498. 502. 507. 517. 562. 613. E. 9.

Auge 164. 220. 307. 387. 433. 453. 561.

Bacchis 53. 63. 187. 217. 302. 374. 590.

Bellerophonte 30. 86. 96. 127. 222. 360. 430. 432. 501. 517. 519. 531.

539. 560. 565. 568. 581. 585.

Buliride 384.

Βυττιμένη 369.

Cancro 199.

Cressis 199. 430. 502. 505. 562. 579.

Cresphonte 212. 367. 511.

Chryſippo 409. 560.

Danae 86. 153. 398. 399. 432. 453.

Dictye 145. 216. 276. 414. 492. 399. 500. 507. 565. E. 22.

Electra 343. 492. 497. 501. 517. 519. Grot. eclog. p. 120.

Electheo 148. 198. 99. 276. 355. 360. 367. 454. 503. 505. 512. 585.

Euryſtheo 384. 452. 531.

Elaucio 301. 187. 590.

Ecuba 38. 99. 145. 209. 240. 302. 384. 431. 498. 503. 505. 561. 562.

Elena 360. 383. 568. E. 16.

Eraclidis 126. 306. 198. 374. 454. 498. 566. E. 11.

Ercule furente 53. 86. 448. 469. 568. 580.

Uu uu z

Hip-

- Euripides Hippolyto 63. 140. 199. 211. 355. 386. 388. 431. 432. 434. 471.
 507. 562. E. 16. 17.
 Hippolyto coronato 568. 432. 209. 216. 501.
 Hypsipyle 127. 172. 568.
 Inone 127. 420. 483. 432. 498. 507. 511. 237. 580. 582. 583. 615. 337.
 440. 343. 615.
 Iphigenia 148. 432. 452. 531.
 Iphig. in Aulide 211. 374.
 Iphig. in Tauris 198.
 Ixione 126. 355.
 Lycinio 198.
 Medea 30. 172. 173. 213. 217. 384. 431. 432. 433. 441. 453. 507.
 in fine Medæ, Andromaches & Alcestidis 581.
 Meleagro 96. 383. 425. 431. 432. 439. 447. 497. 527. 563.
 Menalippe 210. 357. 384. 423. 424. 425. 431. 432. 451. 573. 568. 581.
 590. 616. E. 8.
 Menesia 145.
 Metusius 52.
 Oedipo 1. 212. 409. 411. 424. 431. 432. 562. 563. 579. 581. E. 12.
 Oeneo 448. 561. 583.
 Oenomaos 374. 451. 538. 590. 613.
 Oreste 148. 192. 194. 302. 411. 423. 433. 483. 531. 538. 539. 601.
 E. 197.
 Palamede 360. 469. 503.
 Peleo 500. 507. 581. E. 12.
 Pentheo 217. 439.
 Pelias 37. 343. 440. E. 197.
 Περσίδας, E. 197.
 Phaethonte 230. 239. 507.
 Philoctete 172. 226. 230. 357. E. 156.
 Phœnice 226. 434. 502. 222. 500. 507. 429.
 Phœnissis 136. 227. 322. 360. 433. 507. 511. 514. 585. 610.
 Phryxo 97. 239. 384. 411. 433. 441. 511. 613. 222. E. 8.
 Piscatoribus 452.
 Plisithene 325. 507.
 Polyide 226. 382. 502. 514. 613.
 Protefilao 168. 423. 532. 581. 615.
 Rhadamantho 401. * E. 198.

* Nomen dramatis e MS. Grotius annotavit.

Euripides Rheto 360.
 Scirone 307. 579.
 Scyreo 561.
 Sthenobœa 199. 420. 483.
 Supplicibus 240. 276. 307. 343. 483. 565. 580.
 Syleo 306.
 Telepho 145. 173. 201. 226. 355. 507. 519.
 Tereo(al. Sophocles) 145.
 Theseo 63. 100. 302.
 Themistocle 603.
 Temeno vel Temenidis. I. 30. 354. 360. 497. 617. & 211. ubi ma-
 le Euripides in Timæo.
 Troadibus 608. 612.
 Thyeste 530. 505.
 yphamus Pythagoricus de vita 555.
 ypho (Photio Εὐρύφρων) Medicus E. 19.
 ystratus. P.
 ysius Pythagoricus περὶ τύχης E. 16.
 xymachus. P.
 bius 58. 79. 130. 137. 147. 154. 159. 168. 191. 195. 196. 200. 211.
 218. 225. 224. 227. 270. 308. 309. 310. 359. 441. 466. 567. 618. E. 206.
 ydamus. P.
 ni χαρακτηρίζοντα εἰς ἡπτοκράτην 544.
 co. P.
 næ μονόσχοι I. 2. 37. 51. 136.
 tici E. 112. (de quibus Plotinus.)
 ias. P.
 gorius Theologus 39. 51.
 oratio Platonius Philos. E. 112. 114.
 aus E. 55.
 iades, Hegesius. P.
 lorus de spectaculis Italiæ 540.
 chus Comicus 241.
 ides E. 33. 54. 59. 69. Ponticus E. 47. 63. 113.
 itus 48. 55. 74. 174. 176. E. 2. 11. 21. 25. 27. 29. 33. 40. 49. 52. 53.
 59. 60. (ὁ σκατενός 77.) 112. 113.
 s Philosophus E. 115.
 chus Philos. 600.

Uu uu 3

Her-

Hermes trismegistus 147. 603. E. 2. 86. 90. 199.

ἐκ τῶν πρὸς Ἀμμωνα live Ἀμῶν E. 13. 81. 85. 94.

ad Asclepium E. 39. 41.

ἐκ τῆς Ἀφροδίτης E. 87.

Cratere E. 5. 27. ad filium E. 11. 49. Tatium (πρὸς τὴν Τάτ) 13.

seq. 466. E. 20. 27. 29. 78. 82. 89. 128.

πρὸς ἐμπαρμένης E. 12.

ἐφημὶ ἐν τοῖς γενικοῖς E. 94.

λόγῳ ὅρα πρὸς ἴσιν E. 145.

ἐκ τῆς ἱεραῆς βίβλου, καλεμένης κόρης κόσμου E. 116.

Hermes successores habuit Tatium filium, Asclepium, Ammonem,

Hephæstobulum E. 117. προπάτωρ Καμήφης 120. Medicinæ &

Poëtices præses Ἀσκληπιδὸς ὁ ἡφαίστος 148. Φιλοσοφίας καθήκοντα

Ἀντιβασκηνίς, ubi interpret male, Annibal 148. Horum filium

alloquitur E. 116. 119. 120. 121. 122. 124. 125. 126. 145. 146. 148.

Momum 122. Isis & Osiris 124. 125. 126. 145. 148.

Hermetis verba libros suos deponentis : ὡς ἱερὰ βιβλία τ' ἀφαιρῶν,

ἀθιγώρητοι καὶ ἀνέυρετοι διαμένοντι ἄχρης ἔγγραφα ἡρώδῃ τετιμημένα

ἡμῶν ἀξία τεκνώσηται &c. E. 117.

Hermippus collectaneis de carminibus Homeri singularibus virtute insignibus 67.

Hermocrates 364.

Hermodotus 378.

Hermolaus (Photio Hermolochus) 534.

Herodes (Atticus) in Mimambiis 439. 453. 530. 591. ita legendum pro Hemiambiis.

ἐκ μολπῶν 591. hoc Grotius omisit.

Herodotus 131. 173. 190. 247. 441. lib. I. 190. 197. 368. 563. 564.

III. 42. 141. 213. 324. 326. 345. 583. 614.

IV. 194. V. 242. (Terpsichore 607.) VI. 195. 242. E. 130.

VII. 42. 88. 90. 130. 225. 239. 364. (Polymnia 535.) 612. VIII.

385. IX. 567.

Herophilus Medicus E. 40.

Hesiodus 2. 28. 30. 37. 100. 127. 196. 198. 199. 200. 210. 211. 212.

223. 423. 425. 429. 434. 483. 503. 518. 551. 562. 580. 581. E.

23. 156. 184.

Theogonia 101. 322. 326. 433. 468. E. 9. 11. 22. 25.

Hestizus Perinthius, Phycus E. 19.

ierax. P.

ierocles 448.

libro de iustitia 67. 97. 106. seq. 133. 134. 511.

ἐκ τῶν πέντε πρώτων τοῖς θεοῖς χρεῖται E. 9. 207.

quales in patriam esse debeamus 218.

quomodo erga parentes nos gerere oporteat 461.

de amore fraterno 477.

quomodo utendum sit cognatis 481.

de nuptiis 414. 415.

De economico 490.

onymus Rhodius Philos. E. 115.

parchi Epitaphium: μνήμα τὸ δ' ἱππάρχου, εἶχε δίκαια Φρονῶν 102.

parchus Comicus ζωγράφω 378.

parchus Pythagoricus libro de animi tranquillitate 573.

pasus ὁ ἀκροματικός τῶν πυθαγορείων E. 107. & 27. ubi male ἱπ-
πάλως, licet ἱππάλως etiam apud Photium mentio: sed & Hippasi-

pias 238.

po E. 93.

ponas. P.

ocrates 146 441. 548. E. 87. 114. ὁ τῶν Ἀσκληπιάδων id.

odamus Thurius Pythagoreus lib. de felicitate 553.

Republica. 248. seq. 534.

onax 200. 420. 430. & 519. Sed postremus hic locus in Grotii
excerptis e florileg. p. 390. tribuitur Ananio.

osthenes in Hippothoonte 188.

othous Poëta 421. 585.

othoon Poëta (qui cum Hippothoo etiam apud Photium me-
moratur) 222. 411. 585.

rus 67. 70. 96. 136. 139. 140. 164. 170. 172. 173. 187. 212. 214.

17. 226. 227. 231. 294. 322. 326. 351. 355. 358. 376. 407. 416.

33. 451. 455. 497. 522. 530. 532. 551. 558. 582. 587. 599. 601.

112. 613. 614. 616. 619. E. 1. 2. 3. 8. (respicitur Iliad x 279.)

O. 11. 25. 26. 33. 43. 47. 48. 52. 57. 86. 98. 106. 107. 129. 130.

31. 133. 139. 141. 142. 162. 163. 198. 199. 203. 204.

σι ὅτι τινες Ὀμηρίδων ἐκ τῶν ἀποδείκτων δύο ἐπὶ εἰς τὸν ἐρωτῶν ἁλ-
τοι δὲ πῆρματα ita legend. E. 23.

des 93. 3. 4. 441. 618.

is Philosophus 505. 512. 522.

Jam-

Jamblichus 6. 136. 314. 315.

Protrepticus ad Philosophiam 32. 246. 315.

de anima 194. E. 93. 107. 143. 157.

Epistola ad Agrippam 315. ad Anatolium de iustitia 104. 23

Aphaleum de prudentia 41. ad Aretem de temperantia 67. 68.

77. ad Dexippum de Dialectica 471. ad Dyscolum 315.

ad Macedonium E. 13.

ad Olympium de fortitudine 89.

ad Poemenium E. 7.

ad Sopatrum de Dialectica 411. 412. de Virtute 6. 212. 221. 551.

471. E. 13.

Epistola de usu conjugii 443.

Οἱ παλαιότατοι τῶν ἱερέων 116.

Ab Inacho Argivo rerum Græcarum ducentes exordia. ἡ ἀρχὴ
τῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας δεχθῶν ἀπὸ Ἰνάχου Ἀργεῖου E. 45.

Jon, Poëta. P.

Jophon ἐν Βάκχαις E. 156.

* Josephus περὶ αἰχμαλωσίας 226. 239.

Iphiclus 616. videtur legendum Diphilus.

Iſæus 66. 308. 327.

Iſidorus 188.

Iſocrates 55. 131. 327. 469.

Busiride 55.

ad Demonicum 4. 38. 66. 149. 192. 195. 215. 238. 308. 356. 358.

456. 505. 508. 512. 563. 582.

Evagora 224. 328. 356. 469.

Panathenaico. 5. 592.

contra Sophistas 103.

Nicocle sive Cyprio 4. 67. 192. 224. 246. 322. 323. 329. 345. 511.
582.

Julius 603. carminibus in Bacchum & Patriam scriptis 454.

Juncus Philosophus 610. de senectute 586. 592. 596.

Laon Comicus ἐν διαθήκαις 613.

Leonides Poeta 89. 391. 602.

Leucippus Philosophus E. 34. 38. 44. 47. 51. 52. 53. 64. 93. Milesius:
ἐν τῷ περὶ νῆ 10.

Licymnius P.

Linus 63. 579. περὶ φύσεως κόσμου 64. E. 25.

Longinus E. 103.

Lucianus 37. 152. 392. 532. Philopseude 145.

Lucilius 128. 129. 223.

Lycophron Poëta 601.

Lycurgus 31. 105. 169. 195. 421. 512.

Ylias 31. 141. 308. 321. 421.

Oratio pro Socrate 90.

Macedonii COS. Epigramma 128.

Mathematici E. 54. 60. 142.

Melancomius 407. male in Gesneriano indice accensetur dramaticis Menandri. Locus qui e Melancomio producitur est pro-farii scriptoris de pulchritudine.

Melinus (al. Eriana Lesbica) in Romam 87. *Μελινὸς* Poëtria etiam apud Photium memoratur.

Melissus Philosophus E. 2. 43. 44. 47.

Menander Comicus 35. 37. 51. 52. 53. 54. 63. 86. 87. 96. 100. 101.

126. 136. 140. 151. 152. 153. 164. 171. 172. 187. 188. 190. 192.

196. 199. 212. 213. 217. 219. 220. 222. 223. (235. & 401. pro

Menandro Euripidis nomen reponendum) 238. 241. 242. 258.

277. 302. 307. 325. 356. 360. 368. 369. 373. 374. 377. 383. 384.

388. 406. 411. 419. 420. 421. 422. 423. 425. 429. 430. 331. 433.

434. 439. 440. 451. 452. 454. 455. 473. 476. 500. 503. 509. 512.

514. 517. 518. 519. 527. 528. 530. 531. 538. 560. 565. 566. 567.

571. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 590. 591. 599. 602. 609. 615.

616. 620. E. 11. 15. 16. 17. 18. 197.

Melphis 97. 127. 276. 368.

Metricola (*μετρικὸς*) 63. 373. 517. 562.

Mendria 400.

Mendrogyno 276. 570.

μετριοίς sive consobrinis 452.

Mentiope 400.

Phrodissus 398.

Spide sive clypeo 190. 343. 358.

Πηνελόπειος, Minervæ sacra ferentibus. Grotius in excerptis Comi-cor. laudat ex florilegio. Locum non invenio.

Stiletide sive tibicina 378.

Stoetia 502. 570. & in excerptis Grotianis e florilegio p. 160.

Xx xx

Me-

- Jamblichus 6. 136. 314. 569.
 Protrepticus ad *Πρότρεπτος* 101.
 de anima 10.
 Epistola 113.
 A. 116. ubi Catazom. male excusum.
 101. 514. 532. E. 16. His adde locum in excer-
 ptis Grotianis e florilegio p. 391.
 113. E. 14. ubi male *κιδεῖται*.
 adulatore 127.
 570.
 153. 200.
 188. 240. 448.
 Enchiridio 558. 581.
 Epangellomenis sive sponsoribus 216. 556. adde locum in excer-
 ptis Grotianis e florilegio p. 116.
 Epiclero 451.
Παράδειγμα sive *Παράδειγμα*, mandatoribus 210. 500.
 Evnucho 200. 570.
 Gubernatoribus 187.
 Heautontimorumenon 225.
 Heniocho 570.
 Heroë 388. 500. 558.
ἑμμετρίως fratribus germanis 212. 220.
 Hydria 369. 375. 558.
 Hymnide 382.
 Hypobolimao 136. 502. 579. E. 14. bis, & 156. adde locum in ex-
 cerptis Grotii e florileg. p. 496.
ἱμβρίως 35.
 Ira 79.
 Leucadia 127. 514.
Μητρογύνη 512.
Μισογυνή 570. bis.
 Nannis 136.
 Naclero 388. 580.
 Olynthia 566.
παίδιον 384.
παλακή 30. 200.
ῥηματα 358. 518. 558.

Menander Perinthia 613.

Philadelpho f. fratrem amante. Grot. excerptis florileg. pag. 496.

Piscatore 382. 501.

Πλακίη sive monili 369. 518. 561. adde Grotii excerpta e Comicis p. 740.

Παλαμῆν Grot. excerptis e Comicis p. 742.

Προσκαλῶντι 384. 451.

Ψευδοκαλῶν 153.

Ῥαπίζομένη sive plagipatida E. 197.

Sicyonia 358.

Συναρμώσεις, simul prandentibus 387. 474. 532.

Θεοφρεμάτι 35.

Θησαυρῶ 388. 400. 587.

Thessala, 54. 384. 388.

Thrasyleonte 176. 576.

enander al. Epicharmus 496. al. Philemon 527.

enandri dramatum omnium ἐν συνεκτικῶν, ὁ ἕκτος 393. e Plutarcho.

nacrates Comicus in Samio 591.

nophilus Damascenus Poëta in πλακάμοις sive cincinnis 497.

Methodii loca velut e Stobæi ferm. 52. petita exhibentur in Combesisii Methodio p. 443. verum ex Methodio nihil apud Stobæum legitur, sed apud Antonium Melissam ex ejus lib. 1. c. 13. & S. Maximi cap. 5. Conflatus est sermo 52. in editione Welchiana.

opus Metapontinus Pythagoreus, de virtute, 7.

rodorus 154. 304. 357. 385. 592. 601. E. 38. 54. 60. 62. 63. 64. Theocriti F. Chius 27. ὁ λαθρηγῆτης ἄδικερα 52.

nis Physica E. 67.

nermus 387. 528. 590. 592.

ntra Medicos 551.

Neoptolemum 620.

Archus E. 2. 38.

eratus Pythagoreus E. 3. 107.

hio 14. 5. 307. 561. 585. 613. 620. E. 18.

eræis 619.

lepho E. 10.

- Menander Canephoro 189. 569.
 Καρχηδονίη five Pœnulo 101.
 Καρίνη, Caria muliere 213.
 Καταψευδομένη 176. ubi Catazom. male excusum.
 Κιθαρίστη, fidicina 101, 514, 532. E. 16. His adde locum in excer-
 ptis Grotianis e florilegio p. 391.
 Κνιδία 493. E. 14. ubi male κνιδία.
 Κολακί, adulatore 127.
 Κονιαζομένης 570.
 Dýscolo 153. 200.
 ἐμπαιψαμένη 188. 240. 448.
 Enchiridio 558. 581.
 Epangellomenis five sponforibus 216, 556. adde locum in ex-
 ptis Grotianis e florilegio p. 116.
 Epiclero 451.
 Ἐπιτέκοντι five Ἐπιτέκοντι, mandatoribus 210. 500.
 Evnucho 200. 570.
 Gubernatoribus 187.
 Heautontimorumenos 225.
 Heniocho 570.
 Heroë 388. 500. 558.
 ὁμοπατρίοις fratribus germanis 212. 220.
 Hydria 369. 375. 558.
 Hymnide 382.
 Hypobolimæo 136. 502. 579. E. 14. bis, & 156. adde locum in ex-
 cerptis Grotii e florileg. p. 496.
 Ἰμβρίοις 35.
 Ira 79.
 Leucadia 127. 514.
 Μητρεσσύνη 512.
 Μισογυνή 570. bis.
 Nannis 136.
 Nauclero 388. 580.
 Olynthia 566.
 παιδίω 384.
 παλλακή 30. 200.
 Ὁδοναυτὴν 358. 518. 558.

Menander Perinthia 613.

Philadelpho f. fratrem amante. Grot. excerptis florileg. pag. 496.

Piscatore 382. 501.

Πλαίω sive monili 369. 518. 561. adde Grotii excerpta e Comicis p. 740.

Παλαμην Grot. excerptis e Comicis p. 742.

Προγκαλῶν 384. 451.

Ψευδορακλῆ 153.

Ῥαπιζομένη sive plagipatida E. 197.

Sicyonia 358.

Συναρμύσεις, simul prandentibus 387. 474. 532.

Θεοφρασίαν 35.

Θησαυρῶ 388. 400. 587.

Thesala, 54. 384. 388.

Thrasyleonte 176. 576.

Menander al. Epicharmus 496. al. Philemon 537.

Menandri dramatum omnium ἐν συνεκτικῶν, ὁ ἕως 393. e Plutarcho.

Menocrates Comicus in Samio 591.

Menophilus Damascenus Poëta in πλοκάμοις sive cincinnis 407.

* Methodii loca velut e Stobæi serm. 52. petita exhibentur in Combesii Methodio p. 443. verum ex Methodio nihil apud Stobæum legitur, sed apud Antonium Melissam excujus lib. 1. c. 13. & S. Maximi cap. 5. Conflatus est sermo 52. in editione Welchiana.

Metopus Metapontinus Pythagoreus, de virtute, 7.

Metrodorus 154. 304. 357. 385. 592. 601. E. 38. 54. 60. 62. 63. 64. Theocriti F. Chius 27. ὁ ἀαθηγητῆς Πικύρας 52.

Milonis Physica E. 67.

Mimnermus 387. 528. 590. 592.

contra Medicos 551.

in Neoptolemum 610.

Mnesarchus E. 2. 38.

Moderatus Pythagoreus E. 3. 107.

Moschio 145. 307. 561. 585. 613. 620. E. 18.

Pheræis 619.

Telepho E. 10.

Moschios Themistocle 356.

Moschus Siculus, Bucolicorum scriptor. 377. 389. 400.

Ἐως δραπετής 391.

Mulicii epigramma eroticum 390.

Musonius Philosophus 17. 31. 70. 78. 80. 88. 212. 326. 513. ejusdem
ut videtur 18. 19. 20. licet nomen excidit.

ex ejus Epistola de amicitia 31.

de exercitatione 204. seq.

de alimentis sive victu 159. seq. 166. seq.

de vestimento 17.

de labore contemnendo 202.

exilium non esse malum 234. seq.

an Philosophus actionem injuriarum contra aliquem suscepturus
sit 169.

quisnam questus conveniat Philosopho 370.

quod Reges ac Principes deceat Philosophari 336. seq.

an Philosophum impediant nuptiae 412.

de scopo nuptiarum 424.

de Venereis 82. seq.

an omnes liberi nati educandi 450. 478.

an per omnia obediendum parentibus 458.

de optimo senectutis viatico 395.

de supellectile 489.

de tonsura 83.

Naumachius Poëta 508. 420. 437. seq.

Neophron 172.

Neoptolemus 602.

Nicarchi Epigramma 128.

Nicia de lapidibus 540.

Nicolaus Damascenus 148. E. 104.

collectanea de moribus gentium 66. 69. 74. 105. 133. 225. 291. --
294. 364.

Nicomachus Tragicus in Naumachia 222.

Nicostratus 217. 445. 446. 563. E. 17.

de Nuptiis 426.

Numa Rex E. 21.

Numenius Philosophus E. 103. 108. 112. 114. 144.

- Obitimus pro primogenito veneficii accusato 315.
 pro Protogono 613.
 pro Severo 319.
 Ocellus (Lucanus Philos. Pythagor.) E. 32. 59.
 ἐν τῷ περὶ νόμων E. 32. legendum videtur κόσμος.
 ἐν πῶς περὶ τῶν πάντων φύσεως E. 44. seq.
 Oenopides Pythagoricus E. 3. 21. 53. Chius ibid.
 Olympiadis dictum: ἀλήθεια θεῶν ὁμόπολις μὴ θεοῖς συνδιαταρτέειν
 136.
 Onatus Pythagoreus E. 1.
 περὶ θεῶν καὶ θέν. 4.
 Oracula E. 128.
 ὀνήτωρ Philosphus P.
 Orpheus 455. E. 25. 108. 121.
 de gemmis 38. 52. 200.
 Hymni 100. in Nemefin. id. in Venerem 389.
 amoris suffitus, aromata 390.
 οἱ Ὀρφικοί E. 112.
 Palladæ Epigrammata 64. 127. 128. 129. 156. 531.
 Πανακαῖος, Philosphus P.
 Panætius Stoicus E. 12. (ubi male ἐνέπαται) & 169.
 Pantelei Epigramma in Cynægirum 91.
 Pany. sis 164.
 Patrocles Tragicus 581.
 Parmenides 589. E. 2. 10. 22. 43. 44. 50. 52. 53. 54. 56. 59. 93.
 ejus versus E. 33.
 * Paulus Silentarius 2. 51. 64. 392.
 Pausanias P.
 Pempelus Pythagoricus libro de parentibus 460. Gesnerus observat
 esse Paraphrasin loci Platonis 11. de Leg.
 Periander Corinthius 38. 41. 46. 51. 131. 225. 237. E. 19.
 Perictyone Pythagorica, de sapientia, 6.
 quid fœminam deceat 457. 487.
 Peripatetici E. 32. 109. 115. 116. 162. 184. seq. περὶ πατηκῆς δόξας.
 E. 110.
 Phalaris Epistola ad Axiochum 493.
 ad Demotelem 344.

Phalaris ad Paurolam filium 345.

ad Peristhenem 92.

Phanocles 399.

Phanothea 186.

Phavorinus 149. 189. 201. 344. 350. 374. 385. 402. 407. 409. 410. 514.
564. 572. 601.

liber XXIII. 592.

de senectute 585.

Phemonoë 186.

Pherecrates 591.

Pherecydes P.

Philæus Poëta P.

Philemon Comicus 31. 54. 79. 101. 153. 163. 176. 210. 217. 222. 225.
232. 358. 373. 384. 419. 420. 421. 440. 454. 455. 502. 517. 520.
527. 529. 537. 538. 551. 563. 569. 570. 584. 598. 613. E. 14. 17.
197.

ἀνακαλυψομένη 582. & in excerptis Grotii e florileg. P. 414.

ἀποκατεργασίη, mortem sibi consciscente E. 15.

Apolline (al. ἀπόλιδι, exule) 469.

Catapseudomeno 199.

Corinthia 567.

Ecdicazomeno (al. ἐκδικαζομεν) 161.

Enchiridio 97.

Ephebo 530.

ἐξοικισμένω 384.

Mœcho, Grotii excerpta e Com. p. 768.

Μύση 540.

Palamede (Grotius Philisco tribuit) 101.

Pancratiasta sive quinquertione E. 197.

Phileta 468.

Pyrrho 367.

πυρφόρω 407.

πίωχῃ, ἢ ποδ. α. 568.

Sardio 616.

Siculo 584.

Thebanis 383.

Philemon junior 551.

Phi-

- Philetas 421. 558. 599. E. 156.
 Cerere 558. 517. 617.
 Epigrammatis 376. 616.
 ἐρμῇ E. 10.
 Pagniis sive ludis & jocis 469. 615.
 Philippides Comicus 30. 31. 164. 344. 384.
 ἀνανέωσις 2. 420.
 Philippo 616.
 Philippides (al. Philippus) in Philadelphus 568.
 Philippus πᾶντι⊙ E. 60. lege ὁπᾶντι⊙.
 Philiscus 199. 434.
 Philo Heracleota ἐν τῷ πρὸς Νύμφην περὶ θανάτου. & Σπυρίδα E. 130.
 Philo Larissæus, Academicus, Clitomachi discipulus E. 160. 161.
 Philoctetes 239.
 Philolaus Pythagoricus E. 27. 49. 51. 56. 60. ἐν Βάκχαις E. 34. 58.
 ἐκ τῆς περὶ ψυχῆς (πυθαγόρου) E. 44. περὶ κόσμου E. 49.
 Philonides 2. 6. 327.
 Philoxenus P.
 Phintys Pythagorica, Callicratidis filia περὶ γυναικὸς σωφροσύνης
 443. seq.
 Phocion 3. 221.
 Phocylides 52. 37. 38. 64. 136. 223. 369. 410. 434. 496. 599.
 Phœnicides 80.
 Phrynichus Poëta P.
 Physici E. 108. 110. οἱ ἀπὸ Θαλέω φυσικοί E. 38.
 Pindarus 127. 136. 223. 260. 307. 375. 465. 578. E. 156.
 Hyporchemata 351.
 Olympionica 356. 339.
 Threni 552.
 Pirithus (Photio περὶ αὐτοῦ) Comicus 220.
 Pisander 140.
 Pittacus 45. 125. 131. 169.
 Plato 48. 66. 90. 103. 104. 131. 129. 147. 165. 174. 206. 300. 343. 553.
 600. E. 5. 10. 12. 14. 15. 28. 29. 31. 32. 34. 39. 51. 54. 59. 60. 67. 68.
 70. 86. 87. 93. 103. 107. 108. 109. 110. 112. 115. 141. 140. 151. 163.
 164. 165. 201. 202. 203.

Plato

- Plato Alcibiade 60. 124. 272. priore 124. 180. 183. 272. 425. post-
 riore 49. 61. E. 158.
 Amatoribus 177.
 Apologia Socratis 75. 88. 95. 608. 610.
 Atlantico. vide Critia.
 Axiocho 536. 607. 612. E. 128.
 Charmide 76. 184. 548.
 Clitophonte 24. 49. 55. 322. 123.
 Convivio 76. 194. 448. 393. 394. sq. 396. 543. E. 23. 154.
 Cratylus 191. 193. 607. E. 86.
 Critia sive Atlantico 245. 466. 129.
 Critone 227. 245.
 Definitiones 49.
 Demodoco 384.
 Epistola ad Archytam 304. ad Dionem 193. 320. ad familiares
 Dionis 59. 282. 324. 329. 456.
 ad Dionysium 150. 193. 508. ad Hermeam & Coriscum E. 1.
 Epitaphio sive Menexeno 24. 150. 225. 247. 353. 356.
 Eryxia seu dedivitiis 506. 512. 525.
 Euthyphrone 57. 58. 212. 308. 456.
 Euthydemo 557.
 Gorgia 48. 77. 304. 308. 559. 611. E. 132. 158.
 Hierone 320.
 Hippias E. 159.
 Ione E. 159.
 de Justo. vide, de Rep.
 Lachete 208. 304. 317. 475.
 de Legibus 25. 26. 33. 42. 43. 106. 133. 136. 137. 191. 211. 216. 251.
 252. 254. 261. 265. 266. 267. 272. 294. 295. 296. 297. 298. 299.
 300. 301. 317. 319. 353. 358. 380. 385. 419. 455. 549. 557. 615. 620.
 E. 3. 10. 15. 88. 158. 165.
 Menexeno. Vide Epitaph.
 Menone 27. 59. 260. E. 200.
 Minos 278.
 Parmenide E. 30. 31. 42.
 Phaedone 24. 27. 41. 42. 48. 49. 55. 58. 61. 75. 76. 78. 84. 88. 95. 98.
 104. 105. 133. 141. 142. 179. 194. 208. 209. 224. 226. 260. 264.
 265.

Stenardus libro contra viros corporis 359.

lib. I. de divinatione 380.

de amore 393. 402. 403. 410.

pro pulchritudine 408.

nuptialibus praeceptis 434. 441. 443.

de fratrum amore 476.

Convivio septimum sapientiam 484.

libro pro Nobilitate 498. contra Nobilitatem 494.

praeceptis de conservanda valetudine 521. 522. 524. 525.

Polemo Philosophus, E. 5.

Poliani Epigramma 128.

Polyanus 244. 617.

de Republica Macedonum 244.

Polus Lucenus, **Pythagoricus** libro de iustitia 107.

Polydicus 242. videtur legendum **Polyanus**.

Polyides πολυιδης Poëta P.

Polyzelus Cynicus P.

Pompejus, Poëta P.

Pompelus. vide supra in **Pempelo**.

Porphyrius 22. 600. E. 107. 108. 110. 111. 112. 113. 114. 116. 141. 144. 145.

de anima 192. περί τῶν τῆς ψυχῆς διατάξεων. B 201.

lib. I. in dictum, γράβει σεαυτῷ 184. seq.

lib. IV. 185. 186.

de styge 541. 563. E. 10. 129. sq. 157.

ἐκ τῶν πρὸς τὴν νοσην ἀφαιρέων. E. 81. 91. 100. 133.

περί τῆς ἐφ' ἡμῶν E. 200. seq.

6. libro περί ἀγαλμάτων petitus locus statim sub initio. n. est in editione Canteri nomen auctoris & titulus libri desideratur.

Idem liber citatur. E. 55.

Polybius P.

Porus P.

Posidippus Comicus 148. 532. 599.

Hermaphrodito 452.

Myrmece 539.

Similibus 539.

Posidonius Stoicus. E. 2. 12. 20. 30. 31. 37. 39. 54. 59.

Prau-

Prædion P.

* Procli Philosophi, hymnus duplex in Venerem 389. 390.

Prodicus 130.

Protagoras 206.

Ptolemaeus Platonicus. E. 113.

Pyrrho P.

Pythagoras 2. 3. 30. 36. 37. 42. 52. 58. 64. 65. 66. 81. 104. 146. 247.
149. 152. 156. 158. 165. 168. 191. 192. 215. 216. 238. 310. 321.
326. 473. 513. 542. 544. 569. 616. E. 2. 3. 10. 19. 21. (Mandari-
chi F. Samas 27.) 29. 30. 33. 34. 40. 45. 48. 52. 53. 60. 93. 108.
109. 141. 150. 163.

aurea carmina 454. E. 27.

Pytheas P.

Πυθαγόρειος. E. 27. 34. 35. 54. 15. 60. 107. 108. 109. 143. 144.

Πυθαγορείος. E. 3. οἱ τοὶ τῶν πυθαγορείων. E. 62. 107. οἱ πυθαγορείοι 39.

Πυθαγορείος μενέσσης. E. 27.

Pythiades P.

Rheginus de amicitia 54. 238.

Rhianus Poëta 54.

Rufus Stoicus ex dictis Epicteti de amicitia 169. 174. 571. E. 199.

Sappho 429. ad mulierem indoctam 52.

Sclerias Comicus 30. 163. 552. in Photii Codicibus Σκληρίας.

Scythinus περὶ φύσεως. E. 21.

Seleucus Erythraeus Philosophus. E. 471.

Semiramidis inscriptio monumenti 131.

Serapio poeta 126.

Serenus 66. 70. 80. 81. 91. 146. 147. 208. 227. 294. 385. 448. 465.

Ejus δασυμνημονεύματα 136. 323. 448. 465. Idem inter Philo-
sophos quibus Stobæus usus est, mentis etiam apud Photium.

Seriphius P.

Severus Platonicus. E. 107.

Simonides 59. 130. 132. 14. 434. 529. 560. 599. 608. 615. E. 156.

Ejus threni 560. Epigrammata. E. 17. Ejusdem est illud E. 3. *zēis*

πάντων αὐτῆς φάρμακα μὲν ἔχει.

Simonis Epistola ad Aristippum 156.

Simyli poetæ versus 378.

* Simplicius. Ex ejus præfatione ad Physicam Aristot. 71. 93. 125.

- Socrates Philosophus 4. 21. 33. 39. 42. 43. 48. 56. 58. 59. 65. 70. 80.
90. 131. 134. 147. 149. 150. 155. 157. 158. 170. 189. 220. 224. 243.
443. 456. 474. 494. 512. 514. 563. 579. 581. 594. 600. 606. 618. E.
2. 8. 163. 199. 200.
- Solon 45. 78. 102. 146. 221. 308. 530. 612.
elegiar 102. seq.
- Sopater. Ex ejus Epistola ad Hemeterium fratrem de magistratu be-
ne administrando 311. 312. 313.
- Sophocles 30. 31. 35. 36. 38. 50. 52. 53. 54. 63. 78. 80. 86. 96. 140. 155.
156. 163. 171. 172. 192. 196. 198. 214. 217. 239. 241. 307. 343. 344.
359. 360. 377. 411. 420. 434. 452. 455. 496. 498. 500. 512. 517.
527. 530. 531. 561. 566. 570. 579. 580. 585. 592. 599. 601. 602.
608. 609. 613. E. 17. 156.
- Acrisio 96. 184. 440. 455. 571. & in excerptis Grotianis e florile-
gio p. 488.
- Ajace 35. 63. 86. 99. 145. 168. 216. 223. 240. 277. 344. 453. 483.
497. 527. 532. 538. 562. 571. 582. 583. 620.
flagellifero 188. E. 9. 16.
- Alcibiades* 145. 214. 217. 237. 239. 360. 451. 503. male Halacasi 99.
Antigone 35. 216. 498. 500. 562. (ubi male Euripidi tribuitur) 566.
- Antigone 302. 454.
- Alexander* 145. 214. 217. 237. 239. 360. 451. 503. male Halacasi 99.
- Colchidibus 188.
- Creusa 86. 140. 223. 503. 552.
- Danae 127.
- Electra 136. 219. 451. E. 9.
- Epigoni 223.
- Eurytus* Achillis 399.
- Eriphyle 1. 538. 594.
- Hippodamia 194.
- Hipponoo. in excerptis Grotianis ex Eclog. p. 142.
- Joabata. in excerptis Grotianis e florilegio p. 482.
- Jone 552. pro quo male Inone 500.
- Iphigenia 210.
- Laocoonte 199.
- Larissais 620.
- Méne* live Varius 199.

Sophocles Myfis 194. 530.

Nauplio 558.

Oedipo 127. 136. 145. 200. 395. 516. 584. (tyranno 341. 531.)

E. 16. 17.

Phædra 239. 413. 439. 562. 570. & in excerptis Grotianis e florilegio p. 94. E. 12.

Philoctete p. 492. in excerptis Grotianis e florilegio.

Phrygibus 96.

Polyxena 344. E. 129.

Scyrius 356. 376. 591. 646.

Syndipno 194.

Tereo 127. 145. 493. 538. 571.

Teucro 613.

Themistocle 603.

Thyeste 198. 584. 585. E. 10.

Trachiniis 388.

Tympanistis 377.

Tyndareo 560.

Τυρόν, Tyrone 172. 307. 496. 561. 585.

Τυρόν β. 579.

ὕβρις καὶ αὐτοῦ 194.

Sophron 591.

Soliades. Ejus *Carminum* septem Sapientum Græciæ 47.

Soficrates 190.

Sofiphanes 172. 187.

Softheus poeta in Æthio 356.

Softratus libro I. fabulosa traditionis 541.

lib. II. de Venatione 403.

lib. II. rerum Thraciæ 92.

lib. II. Tyrannicorum 404. lege Tyrrenicorum.

Sorades 38. 65. 188. 528. 552. 570. 602. Interdum Soradis nomen scriptum videtur pro Socratis.

Sotion 476. 477. libro de ira 174. 571. 584.

Speusippus Philosophus. E. 2. 107.

Sphærus Philosophus P.

Stasimus in Cypriacis carminibus. 212.

Stesichorus 616. 620.

Yy yy 3

Sche-

Schenides Locrus, Pythagoreus libro de regno 332.

Stilpo Socraticus 57.

Sedici 178. E. 5. (16.) 19. 21. 29. 43. 31. 32. 34. 37. 39. 44. 47. 52. 59. 60.
65. 93. 103. 109. 110. 111. 112. 115. 159. 162. 166. seq. 181. 182. 184.

Strato Lampfacentus E. 19. 27. 33. 38. 53. 54. 62. 67. 165.

eius discipulus Aristarchus Samius E. 35.

Sufarion 412.

Taurus Philosophus Platonicus. *ὁ πρὸς ταύρων Πλάτωνος*. E. 114.

Teles *πρὸς αὐταρκείας* 68. seq.

libro de vita, sive quod voluptas non sit satis boni 535.

comparatio divitiarum & paupertatis 504. 508. sq. 515. lq. 521. sq.

de exilio 231. seq.

πρὸς περιστάσεων 575.

de imperturbatione ibid.

Telefilla poetria P.

Thales Milesius 46. 186. E. 10. 19. 16. 27. 28. 29. 31. 32. 33. 34.
56. 60. 86. 93.

Theagis Pythagorici lib. de virtutibus 8. 9. 10. 11.

Theano Pythagorica *πρὸς εὐσεβείας*. E. 27.

Thelerephus Poeta P.

Themistius 308. 603.

de anima 147. 424. 589.

Ejus *Μετριοπάθης ἡ Φιλοπικρία* 21. seq. 141. 308. 474.

Themistocles recensetur a Photio inter duces quorum dicta vel facta Stobaeus commemorat, suntque illi Alexander Magnus, Agesilaus, Agis, Agrippinus, Anaxilaus, Archidamus, Chariillus, Charias, Chares, Glitarchus, Corts, Dionysius, Epaminondas, Eudamidas, Iphicrates, Hipparchus, Leonchus, Leonides, Lycurgus, Mallias, Pericles, Phalaris, Philippus, Phocion, Pyrrhus, Ptolemæus, Semiramis, Scipio, Scyllurus, Timotheus.

Theobulus 38. 65. 327. 572.

Theocritus 8. 14. 153. 172. 176. 218. 326. 388. 390. 391. 395. 399. 401.
580.

Bucolica. 433.

Theocriti sententias ad calcem Stobæi subjunxerunt Græce Trincavellus, Græce & Latine Gesnerus.

Theo-

- Theodectes 126. 199. 213. 422. 492. 562. E. 3. 9. 17.
 Theodorus 149. 403. pro Elpidiphoriana 429.
 Theognis 2. 16. 37. 38. 53. 54. 97. 140. 152. 163. 171. 212. 213. 215. 216.
 220. 226. 358. 371. 384. 411. 425. 429. 454. 501. 502. 503. 505. 517.
 518. 519. 532. 552. 565. 566. 580. 582. 590. 602. 615. Vide & infra,
 in Xenophonte.
 Theomnestus Cynicus P.
 Theophanes 358. videtur legendum Theophrastus.
 Theophrastus 16. 140. 143. 150. 151. 168. 212. 214. 402. 442. 483.
 E. 15. 60. 108.
 ex opere de legibus videntur petiti 40. 220. 229. 569.
 ἐν τῷ περὶ πολιτείας 178.
 ex characteribus morum, 33. 109. 61. 62. 135. 143. 144. 150. 151.
 213. 218. 219.
 ἐν τῇς Φυσικῆς. E. 55.
 Theopompus 144.
 e scriptis Thesei 91. 93. Memoratur Theseus apud Photium inter
 Rhetores Historicos & Duces quibus Stobæus usus est.
 Thomarides P.
 Thrasyllus in Egyptiacis 541.
 Thucydidis Histor. 36. 74. 87. 88. 97. 201. 220. 238. 244. 245. 246.
 248. 270. 303. 311. 352. 353. 360. 364. 366. 571. 614. E. 198.
 Epitaphio 248.
 Thyron P.
 Timæus E. 107. 113. 114.
 Timagoras lib. 1. de fluviis 541.
 Timocles Ponticus 455. 518. 616. 620.
 Timon μισάνθρωπος 131.
 Timostratus P.
 Timotheus. E. 142. sed videtur legendum Timæus.
 Trophilus in collectaneis mirabilium narrationum 541. in Photii
 codicibus Trophimus.
 Tyrtaeus poeta 352. 353. 354.
 Xantippus Cynicus P.
 Xenarchus Peripateticus. E. 93. Xenarchi inter poetas quibus Sto-
 bæus usus est, Photius meminit.
 Xenocrates 74. 157. 214. E. 5. 19. 32. 36. 54. 55. 93. 107.

Xeno-

deinde Indicem scriptorum subungere, quos tum in cæteris scriptis suis laudat, tum ex quibus * Locos illos suos communes concessit. Hic Maximus ** *Theologus & Confessor* a Græcis appellatur sanctisque una cum *Anastasio* discipulo ab Ecclesia adscribitur, Monothelitarum strenuus ac præcipuus adversarius, a quibus vicissim multa & gravia perpeffus & in Lazicos deportatus obiit in Carcere A. C. 662. ætatis 82. cum celebrem cum Pyrrho ex Patriarcha Constantinopol. disputationem habuisset A. 645. & Concilio Lateranensi A. 649. sub Martino I. Papa interfuisset. Videnda quæ Tomo priori Operum S. Maximi Combesisius præmisit, ubi primo loco Græce & Latine p. 1--28. cum *Combesisii* versione legitur Vita ejus scripta ab *Anastasio* Apocrisiario discipulo, ex qua lacinias quasdam produxerat Baronius ad A. C. 640. seq. usus latina vitæ illius versione quam e MSS. Græcis Vaticanis concinnaverat *Petrus Morinus*. Eandem vitam laudat Allatius lib. de purgatorio pag. 730. & de Simeonum scriptis, ubi auctorem incertum prodit, & hoc ejus ponit initium: καὶ πάλα μὲν τῶν καὶ θεὸν πολιτυσαμένων ὁ βίβλ. λυσίπληρης καὶ ὠφέλιμος. Sed legendum: καὶ πάντων μὲν &c. Inde apud Combesisium p. 29--86. sequuntur Acta & collationes sive *relatio motionis factæ inter S. Maximum & socium ejus atque Principes in secretario*. Incipit: τῇ ἡμέρᾳ ἣ πρὸς σωρμύθησαν, Græce & Latine, nisi quod nonnulla tantum Latine ex *Anastasio Bibliothecarii* versione exhibentur, quæ Græca non sunt reperta in MSS. Latina prodierant in Anastasii Bibliothecarii collectaneis a Jac. Sirmondo editis Paris. 1620. in 8. Deinde hæc collectanea recusa sunt Paris. 1696. fol. in tomo tertio Operum Sirmondi p. 528. seq. & Græca quæ Combesisius protulit adjuncta, apud quem deinceps pag. 85. 86. Græce & Latine sequitur Monachi cujusdam *σελιποτικόν* pro S. Maximo contra Constantinopolitanos, e Codice Seguieriano, & hinc p. 87--106. *Officium SS. Maximi & discipuli*

Zz 22

scipuli

* In locis communibus S. Maximi, auctorum nomina sæpius permutata, confusa, depravata deprehendi notat Tho. Gatakerus notis ad Marcum Antoninum p. 150. Idem de Stobæi marginibus queruntur eruditi, quibus etiam e MSS. Codicibus mæderi est difficile.

** Vide Combesis, ad S. Maximum T. 1. p. 647. T. 2. p. 484. Theologus dicitur in Codice Bibl. Coislilianæ quem memorat Clariss. Montfauconus p. 305. Atque ut frequentissime ipsi tribuitur nomen ὁμολογητῆς, & magni Confessoris ut T. 2. p. 98. ita observabis eum quandoque etiam appellari Martyrem, ut ab Alexia Comnena lib. V. & in titulo Locorum Communium T. 2. p. 528. Ἀββᾶ Μαξίμου τὸ Φιλοσάφου καὶ μάρτυρος. laxius nimirum accepto isthoc vocabulo.

scipuli ejus *Anastasiu* Apocrisarii, quale exstat in Græcorum Menæis ad XIII. Augusti. Refert etiam Lambecius VIII. p. 127. in Bibl. Cæsarea occurrere MStam Epitomen Certaminis S. Maximi, quæ incipit: ὁ ὅσις καὶ τρισμακάρις πατὴρ ἡμῶν μάξιμος.

Scripta S. Maximi complura tunc adhuc inedita ex MSS. Bibl. Vaticanæ memoravit Baronius ad A. C. 657. n. 31. quorum, inquit Franciscus Scorsus S. I. in notis ad Theophanis Ceramei Homilias p. 645. si unquam ego copiam nactus fuero, operam industriamque meam quantacunque illa sit, in illis publico commodo proferendis in lucem, conferre non pigebit. Caterum non Scorso, sed Francisco Combesio præclaram operum S. Maximi, certe plerorumque editionem debemus, quam cum versione sua notisque ex almi ut in titulo ipse proficitur Gallie cleri jussu & ordine dedit e MSS. Regis Galliæ, Card. Mazarini, Seguerianis, Vaticanis, Barberinis, Magni Ducis Florentinis, Venetisque Parisi 1675 fol. duobus Voluminibus, tertio enim quod parabat immortuus est A. 1679. 23. Jun. anno ætatis septuagesimo quarto.

Tomo I. Operum S. Maximi.

1. περὶ διαφόρων ἀποφάν της θείας γραφῆς, de variis dubiis & Scripturæ ad *Thalassium* Presbyterum & Abbatem ἐρωτήσεως καὶ ἀποκρίσεως quæstiones & responsiones LXV. p. 1—300. Hoc opus in plures τόμους ab auctore divisum fuit, itaque τόμος πέμπτος finis notatur p. 149. τόμος πέμπτος p. 178. Meminit hujus operis S. Maximus ipse Tom. II. p. 14. & Photius Cod. 191. ubi male intentio occurrit numerus γραφικῶν ἀπορημάτων 938, cum deinde tantum 93 enumerentur. Rarius sensum literalem scrutatur Maximus, crebrior in allegoriis, & ex nominum propriorum etymis captando mysterio. Meminit iterum Photius Cod. 194. Scholia subinde adjuncta sunt ab auctore Græco anonymo, quæ circa A. C. 1100. scripsisse videtur & Nilum Johannis Itali sectatorem subinde perstringit.
2. Πένσεις καὶ ἀποκρίσεις καὶ ἐρωτήσεις καὶ ἐκλογαὶ διαφόρων κεφαλῶν ἀπορριμένων. Quæstiones interrogationes & responsiones breviores LXXIX. diversorumque difficultium capitum electa p. 301—334.
3. ἐρμηνεία εἰς τὴν νθ΄ Ψαλμὸν Psalmi LIX. allegorica expositio p. 335—344.
4. εἰς τὴν πρεσβευχὴν ἔ πατέρ ἡμῶν, πρὸς πνα φιλόχριστον ἐρμηνεία τοῦ μῦθου. Orationis Dominicæ expositio compendiaria ad quendam

Chri

CHristo devotum p. 344 -- 366. In hac expositione suffragatur Maximus p. 350. Gregorio Nysseno, qui apud Lucam XI. 2. pro verbis ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, legit: ἐλθέτω σου τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ καθάρσω ἡμᾶς. Tertullianus IV. 26. contra Marcion. Cui dicam Pater? a quo Spiritum S. postulem? Etiam huic expolitioni brevia quædam Anonymi Græci scholia accedunt.

Λόγος ἀσκητικὸς καὶ πνεῦσιν καὶ δακρυαῖσιν. Liber *Asceticus* sive ad pietatem exercens per interrogationem & responsionem pag. 367 -- 393. Hunc memorat Photius Cod. 193. & Latine vulgaverat *Flaminius Nobilius* cum aliquot opusculis Chrysostomi & duabus Epistolis Basilii Rom. 1587. in 4. Exstat & in Bibliothecis Patrum Latine sub titulo Dialogi de incarnatione Verbi, & de aliis aliquot ad pietatem conducentibus quæstionibus, ex versione *Biblicaldis Birkheimeri*. Quæ prodiit primum Norimb. 1530. 8. atque extat etiam in collectione scriptorum Birkheimeri Anno 1610. At in Lugdunensi Bibl. Patrum T. II. p. 479. Birkheimeri, & p. 506. Nobilii versio legitur.

Κεφάλαια περὶ ἀγάπης, de *Charitate* ad Elpidium capita CCCC. p. 394 -- 458. Etiam hæc capita lecta Photio Cod. 193. & ab Anonymo Græco brevibus p. 458 -- 460. scholiis illustrata sunt. Ediderat capita illa (sed sub falso Maximi Taurinensis qui Latine non Græce scripsit, nomine) cum versione sua *Vincentius Oporopoeus* Hagenoæ 1631. in 8. Ejus interpretationis loca quædam castigat Jac. Billius lib. I. Observationum sacrarum cap. 12. & 17. Ex Oporopoei editione recusa sunt Græce & Latine tum S. Maximi & Antonii Melissæ Locis communibus Tiguri 1546. fol. & in Micropresbytico p. 49. Basil. 1550. fol. & in Orthodoxographis prioris edit. 1555. fol. Latine sæpius in SS. Patrum Bibliothecis.

Περὶ Θεολογίας καὶ τῆς ἐν σάρκι οἰκονομίας Ἰ. οὐκ. Θεῶ. Ad Theologiam, Deique Filii in carne Dispensationem spectantia Capita CC. pag. 461 -- 511. Meminit & horum Capita Photius Cod. 194. & Anonymi Græci brevia quædam scholia iisdem subiunguntur p. 511. 512. Γνωστικά κεφάλαια appellantur p. 484.

Κεφάλαια διάφορα Θεολογικά τε καὶ οἰκονομικά καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας. Capita diversa 500. Theologica & Oeconomica (sive de CHristi incarnatione) & de virtute ac vitio p. 512 -- 634. Hæc Græce & Latine ediderat Jo. Picus, Paris. 1560. in 8. unde in.

Bibliothecis Patrum Latine ex Pici versione recusa leguntur, ut Tomo XII. edit. Lugd. A. 1677. p. 438.

9. Πρὸς Θεόπεμπτον Σχολαστικόν, ad *Theopemptum* Scholasticum de iusticie iniquitatis Luc. XVIII. 6. deque illo si quis te percusserit in dextram maxillam Luc. VI. 29. itemque illo, Joh. XX. 27. Nolime tangere, nondum enim adscendi ad Patrem p. 635 - 640.
10. Ἐπερ κεφάλαια alia Capita CCXLIII. (non CCXIII. ut typographi errore apud Clariss. Caveum) ex Cod Vaticano p. 640 - 671.
11. Ἐκ τῶν ἑγ' ἀπόρων, πρὸς τὸν θειότατον βασιλέα τὸν Ἀχρίδη. Fragmentum ex opere LXIII. dubiorum ad divinissimum Achridæ (Bulgarix hæc metropolis) Regem p. 671. 672.

Volumen claudunt Combesisii notæ p. 673 - 724. & indices Locorum S. Scripturæ, rerumque.

Tomo II.

12. Πρὸς Μαρίνον τὸν ὁσιώτατον πρεσβύτερον. ad *Marinum* sanctiss. presbyterum Epistola de duabus in ChRisto *Voluntatibus* p. 1 - 17. subjunguntur pauca Græci Anonymi Scholia p. 17. 18. Hanc Epistolam genuinum S. Maximi foetum esse, pluribus recentium Græcorum testimoniis evincit Allatius contra Creyghtorum p. 190. Latine ante Combesisium vertit ediditque Francis *Turrianus* in tredecim opusculis S. Maximi contra Monothelitas, & Acephalos & Ingolstadt. 1605. 1615. in 8.
13. Πρὸς τὸν αὐτὸν Μαρίνον ἐκ τῆς περὶ ἐνεργειῶν καὶ θελημάτων πραγματίας ad eundem *Marinum* ex tractatione de operationibus & Voluntatibus caput L. & LI. pag. 18 - 27. Græce ad calcem Paraphraseos Ethicorum Aristotelis Nicomacheorum, quæ Andronico Rhodio tribuitur Lugd. Bat. 1617. in 8. prodierat expressum ex editione Hoescheliana ad calcem libelli quem eundem Andronico Codices quidam tribuunt, περὶ ἀρετῶν καὶ κακῶν τῶν τῶν μεσοτήτων Augustæ Vindel. 1593. in 8. Vertit ediditque ante Combesisium idem *Turrianus*, quemadmodum & tredecim proxima quæ jam memorabo opuscula.
14. Πρὸς Γεωργίον τὸν ὁσιώτατον πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον, ἐρωτῆς αὐτοῦ ἐπιστολῆς περὶ τῆς χ' χεῖρὸς μυστηρίου. Ad *Georgium* sanctiss. presbyterum & Abbatem, qui per Epistolam de ChRisti Mystra sciscitatus fuerat p. 27. - 31.

5. πρὸς τὰς λέγοντας ὅτι μίαν χρεῖσιν λέγειν ἐνέργειαν κατ' ὀπικρο-
τηαν, adversus eos qui dicunt unam Christi dicendam operatio-
nem, quod Divina præ humana prævaleat p. 31.
5. Πρὸς τὰς λέγοντας ὅτι ὡς αὐτὸ ὄργανον καὶ τὸ κινεῖται μία ἐνέργεια,
adversus eos, qui dicunt, quod sicut instrumenti & moventis
una est operatio, sic quoque Divinitatis & Humanitatis una sit
pag. 31.
7. Πρὸς τὰς λέγοντας, μίαν σύνθετον τὴν χρεῖσιν ἐνέργειαν. Adversus
eos qui dicunt unam Christi operationem compositam p. 32.
1. Περὶ τῆς, πάτερ, de eo quod scriptum est Matth. XXVI. 39. *Pa-
ter, si fieri potest, transeat a me calix iste* p. 32 -- 34. ubi & Græ-
cum Anonymi scholion.
1. Τὸ μὲν δὲ δογματικὸς σαλεῖς ἐν Κύπρῳ πρὸς Μαρίνον διάκονον. Tomus
dogmaticus, missus in Cyprum Insulam ad *Marinum* Diaconum
pag. 34 -- 46. ubi iterum pauca quædam Anonymi Græci
scholia.
1. Ἰσον ὀπισθολῆς Exemplum Epistolæ ad *Nicandrum*, sanctiss. Episco-
pum de duabus in Christo operationibus p. 46 -- 58.
- Τοῖς καὶ τίνδε τὴν Συκελῶν Φιλόχριστον ἡσέον παροικῶσιν ἁγίοις πατέ-
σιν, ἡγούμενοις τε καὶ μονάζουσιν καὶ ὁρθοδόξοις λαοῖς. Epistola ad
sanctos *Patres*, *Abbatēs* & *Monachos*, & recte sentientes *populos*
Christiamantem *Siciliæ* insulam incolentess p. 58 -- 69.
- Ἰσον ὀπισθολῆς πρὸς τὸν κύριον Μαρίνον τὸν πρεσβύτερον τῆς Κύπρου. Ex-
emplum sive fragmenta potius Epistolæ ad *Domorum Marinum*
Cypr præbyterum p. 69 -- 72. ubi inter alia de processione
Spiritus S. e Patre & Filio negat reprehendendam esse Latino-
rum sententiam. Citatur hic locus ab Anastasio Bibliotheca-
rio in Epistola ad Joannem Diaconum : Deinde in Florentina
Synodo sess. 23. & a Georgio Metochita, Johanne Becco sive
Vecco aliisque Græcis Latinizantibus, & genuinum Maximi ef-
se probat Combefisius, qui fragmentum etiam ex aliis Maxi-
mi litteris Roma scriptis affert pag. 72. 73. quod incipit : ταῦ-
τε γὰρ τὰ πέπρατα τῆς οἰκουμένης.

Diffioratio sive Fragmenta ex Epistola ad *Petrum* Illustrem, ubi
Pyrrhi Constantinopol. & S. Sophronii Hierosolymitani Episco-
pi & Papæ Honorii mentionem facit p. 74 -- 76. Latine. Ad
hunc Petrum ex Epistola S. Maximi contra Severi dogmata.

Græce locum producit Allatius p. 116. ad Eustadium in Hexameron.

24. Περὶ τῶν δύο ἁγίων φύσεων, *de duabus in Christo Naturis*, decem capitula p. 76--78. Hæc una cum præcedentibus in tomo hoc secundo opusculis omnibus, Latine vertit ediditque *Franciscus Turrianus* Ingolstad. 1605. & 1615. in 8. ex cujus editione legitur recusa in Tomo XII. Bibliothecæ Patrum edit. Lugd. pag. 514. seq. & p. 534. post ista decem capitula leguntur *Antistes Hæreticorum & Ecclesie circa nonnulla fidei Dogmata*, quas Combefisius prætermisit. At capitula ista ex *Joachimi* quoque *Perionii* versione erant Latine in Bibl. Patrum antiquioribus editionibus ut Paris. 1589. Ediderat etiam Græce & Latine *Combefisius* in Auctario novo Bibl. Patrum p. 2. p. 443. Paris. 1648. fol. incertus Maximone tribuenda decerneret an *Transpresbytero*: Licet enim Maximi nomen præfixit in titulo, tamen in notis, pro Timotheo pugnat, sub cujus nomine eadem vulgavit quoque Græce primus *Jo. Meursius* in *Variis Divinis*, Lugd. Batav. 1619. 4. pag. 127. ad calcem libri Timothei de accedentibus ad Ecclesiam, de quo dixi Volumine sexto hujus Bibl. p. 490.
25. Ὅροι διὰ Φορος *Definitiones Theologicae* p. 78--81. Hæc primum cum Gregorii Naz. definitionibus lucem viderant Græce & Latine *Joanne Lengletio* interprete. Heidelberg. 1561. in 8. Deinde illas ex MSS. Augustanæ Bibl. Græce emendatius vulgavit *David Hæschelius* ante S. Maximi *Mytagogiam* utraque lingua editam Augustæ Vindel. 1599. in 8. Vertit etiam *Franciscus Turrianus*.
26. Πνευματικὸς τόμος καὶ δογματικὸς, Tomus spiritualis ac dogmaticus adversus *ἐκθεσιν* *Heracii* Imp. suggestionem *Sergii* Patris Constantinopol. promulgatam & faventem *Monothelitismum* 81--98. Epistola more scripta Roma ad *Stephanum* Episcopum Dorensem post A. C. 645.
27. Περὶ θελημάτων β' τῆ ἐνὸς ἁγίου τῆ θεῆς ἡμῶν. Epistola de voluntatibus Christi DEI nostri voluntatibus pag. 98--114. ἡ ἀλλὰ μὴ ἄλλοις εἰς ἀσφάλειαν. Nomen ejus, ad quem est non exprimitur, videtur autem Abbatem quendam *σὺν ᾧ πᾶσι ἡγιασμένοι*. Combefisius putat hanc esse Epistolam

- Photio Cod. 194. memoratam ad Stephanum ἡγούμενον. In titulo hujus scripti S. Maximus ὁ μέγας ὁμολογητής Magnus Confessor appellatur.
8. Περὶ ἑρῶν διασολῶν, de definitionibus distinctionum & ὅροι ἐνώσεων definitiones unionum vari generis p. 115. 116. Verit ante Combessium Turrianus.
9. Theodori Diaconi ac Rhetoris Byzantini & Pauli apud Archiepiscop. Constantinopol. Synodiciarii διστορίας sive dubitationes duæ, & ad illa ἀπαντα, S. Maximi ἐπιλύσεις sive solutiones ad Marinum Cypri presbyterum p. 116. -- 123.
10. Τομὸς δογματικός Tomus dogmaticus ad eundem Marinum presbyterum p. 129 -- 134.
11. Περὶ ποιότητος, ιδιότητος καὶ διαφορᾶς, de qualitate, proprietate & differentia seu distinctione ad Theodorum Presbyterum in Mazario, Siciliæ p. 134 -- 140.
12. Fragmentum S. Maximi ex Gregorii Patriarchæ Constantinop. Oratione ad Imperatorem Trapezuntium quam MS. habuit Leo Allatius. Incipit: πῶς ἐν τῇ ἐκείνου σεβασμῶς p. 140 -- 142.
13. Κεφάλαια περὶ ὑπόστατος καὶ φύσεως, ὑποστάσεως καὶ προσώπου. Capita de substantia seu Essentia & Natura, deque Hypostasi & Persona p. 143. 144. Incip. ὅτι ὑπόστασις μὴ αὐτὸ τὸ εἶδος.
- EULOGII Papæ Alexandrini, τῆ μακαριωτάτης Εὐλογίας, πά-
· Ἀλεξανδρείας κεφάλαια ἐπὶ περὶ τῶν δύο φύσεων τῆ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ
· τῆς ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Capita septem de duabus Naturis Domi-
· Deique ac Salvatoris nostri Jesu Christi p. 145. 146.
- Περὶ ὑπόστατος καὶ φύσεως καὶ ὑποστάσεως. De substantia seu Essentia
· & Natura & Hypostasi p. 146. Incip. ὑπόστασις ἐστὶν ἡ τὸ κοινόν τε.
- Ὅτι ἀδύνατον ἐν θεῷ λέγειν ὅτι χριστός. Fieri non posse ut di-
· catur una in Christo voluntas p. 146 -- 149. Incipit: τὸ χριστὸς
· ὄνομα.
- Κεφάλαια ἱ περὶ τῶν δύο θελημάτων. Capita X. de duplici Volun-
· tate Domini ac DEI & Salvatoris nostri Jesu Christi. Ἐγχα-
· Φη ἡ πρὸς ὀρθοδόξους. Scripta sunt ad Orthodoxos p. 149 -- 151.
- Incip. εἰ ὡς ἀρεμίας ὑποστάσεως.
- Ἐκ τῶν ἐρωτηθέντων αὐτοῦ πατρὶς Θεοδώρου Μοναχῆ. Ex Quaestionibus
· per Theodorum Monachum S. Maximo propositis p. 151 -- 154.
- Incip. φύσις ἐστὶ καὶ μὴ φιλοσόφος.

- b) Epistola ad *Joannem Κυβικηλάριον Cubicularium*, πρὸς ἀγάπης, de charitate p. 219 --- 231.
- c) ad eundem πρὸς τῆς κτ' Θεὸν λύτης, de tristitia secundum Deum p. 231 --- 235.
- d) ad *Constantinum* (fortasse sacellarium ad quem infra p. 354.) quem verbis ὁ ἐυλογημένῳ με δεσπότης compellat p. 235 --- 238.
- e) ad *Joannem*, *Cyzici Archiepiscopum* ὅτι ἀσώματος ἐστὶν ἡ ψυχὴ. quod anima sit incorporea p. 238 - 243.
- f) ad *Joannem Presbyterum* πρὸς τὸ καὶ μτ' θάνατον ἔχειν τὴν ψυχὴν τὴν νεκρῶν ἐκείνων, καὶ μηδεμίαν ἐξίστασθαι φυσικῆς δυναμείας. animam etiam a morte intelligere, nec ullam ex facultatibus quæ insunt a natura, amittere p. 243 --- 247.
- g) ad eundem p. 248 --- 251. Incipit: ὁ κτ' σάρκα πόθῳ.
- h) ad *Thalassium* presbyterum & ἡγούμενον sive Abbatem pag. 251 --- 253. Incipit: τρεῖς, καθὼς φασιν.
- i) ad *Joannem Cubicularium* pag. 253 --- 255. Incipit: ἐπειδὴ τὴν αἰτίαν.
- k) πρὸς ἡγούμενον ad *Praprosium* (ἰανίαν nomine, ut ex Photii Cod. 194. Combesius colligit) πρὸς ἀσκητικῆς ἐκελθούσης τῆς μονῆς καὶ μετνοησάσης, de moniali quæ monasterio exierat ac quam facti poenituerat p. 255 --- 259.
- l) ad *Joannem Cubicularium*, πρὸς τῶν ὁρθῶν τῆς ἐκκλησίας τὸ θεῶν δογμάτων, καὶ κτ' Σεύρη τὸ αἰρετικῶς, de rectis Ecclesiæ Dei decretis, & adversus *Severum* hæreticum p. 259 --- 291. Incipit: καλῶς ἔχειν λογισάμενῳ.
- m) πρὸς Πέτρον Ἰλλυριον λόγῳ δόγματῳ κτ' τῶν Σεύρη δογμάτων, ad *Petrum illustrem* liber brevis adversus dogmata *Severi* p. 291 --- 307. Incipit: εἰδείξεν ὡς ἀληθῶς ἐυλογημένῳ με δεσπότης.
- n) ad eundem Epistola dogmatica p. 307 --- 313. Incipit: ὁ μὲν Θεὸς κτ' φύσιν ὑπάρχων ἀγαθός.
- o) ad *Cosmam* Diaconum Alexandrinum πρὸς κοινῶ καὶ ἰδίῳ, τρεῖς ὑποστάσεις καὶ ὑποστάσεις de communi & proprio, hoc est de essentia & hypostasi p. 313 --- 333. Incipit: ἐπειδήπερ πολλοὶ ἡμῶν.
- p) ad eundem p. 334 --- 336. Incipit: πολλοὶς με λύτης.

Aaa aa

q) ad

- q) *Epistola ad Iulianum Scholasticum Alexandrinum* αὐτὸν τῶν σὰν-
κωσιν ἔκκλησιαστικῶν δογματῶν, de Ecclesiastico dog-
mate dominicæ incarnationis p. 336 -- 339. Incipit : κα-
εἰς μεγάλης.
- r) *ἐκ προσώπου Γεωργίου πιαυφίμου ἐπαρχῆς Ἀφρικῆς, πρὸς ἀποστολὴν*
δοποσίτου τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ex per-
sona Georgii laudatissimi Praefecti Africae ad Moniales quæ
Alexandriæ a Catholica fide discesserant p. 336 -- 342. Inci-
pit : ἐγὼ μὲν ὡμην ὑμᾶς.
- s) ad *Eyrerum* Presbyterum & Abbatem pag. 343 -- 347. Incipit :
τὴν ἀγίαν σε, Θεοτίμητε πάτερ.
- t) ad *Marinum* Monachum (eundem fortasse qui postea in Cy-
pro presbyter) p. 347 -- 351. Incipit : ἐγὼ μὲν εἰδὼς τῶν ἀ-
κρίων πλημμελημάτων τὸ πλῆθος.
- u) ad *Cydonia* (quæ hodie Canea in Creta Insula) *Episcopum* pag.
351. 352. Incipit : αὐτὸν εἰπεῖν τὸν Θεόν.
- w) ad *Auxentium* p. 352. 353. Incipit : εἰ μὲν θαρρύντες.
- x) ad *Stephanum* Presbyterum p. 353. Incipit : ἀγάπης ἰδιον.
- y) ad *Constantinum* facellarium (eundem ut videtur ad quem su-
pra p. 235.) p. 354 -- 356. Incipit : ἦκε τὸ πῦρον ἔθεοφυ-
λάτω με δεσπότη γεάμμεα.
- z) ad *Cononem*, Presbyterum & Abbatem pag. 357. 358. Incipit :
πιστεύω καθὼς παρέλαβον.
- aa) ad *Thalassium* Presbyterum, cum is quaesisset, πῶς ἐνιοι τῶν ἐν
ταῖς ἐνδοξαστα βασιλείᾳ ὑπὲρ ὀργῆς θεηλάτῃ ὀπτικαμένῃς τῷ ὑπο-
κόμῳ πλεῖστοι κατὰ τὸν νόμον καὶ πρὸς γενεῖς, καὶ ἐπ' αὐτοῖς ἡ ὀργὴ
καθὼς πολλοῖς τῶν ἀρχαίων ἐδόκηται, qui fiat, ut nonnullis Gen-
tibus Regibus, ad Dei iram subditi ingruentem depellendam,
liberos & affines immolantibus ira cessaret, ut plures veterum
conscripterunt? p. 358-359. Incipit : καὶ ἔλθῃ ὁ Θεὸς συνιχ-
εῖν χερματίζοντα.
- bb) ad *Joannem* Cubicularium p. 359 -- 361. Incipit : ὁ μὲν καὶ
κόσμον.
- cc) ad *Cyriscium* (Κυρίσκιον) *Episcopum* p. 361. Incipit : τῆς θείας
ἐκκλησίας.
- dd) ad eundem p. 362. Incipit : ὁ μὲν Θεὸς ζητῶν.

ee) ad

- ee) Epistola ad *Joannem*, *Episcopum* p. 363. Incipit: *Φωσὶν ἀπὸ τῶν ὁρτῶν Φύσιν λογικῶς διασκεψάμενοι.*
- ff) ad eundem p. 364. Incipit: *ὡς περ ἀετὶς ὀλισσάσθαι.*
- gg) ad *Polychronium* Abbatem p. 365. Incip. *ἐπεὶ δὲ πεφῆν.*
- hh) ad eundem p. 365. Incip. *εἰ καὶ τὴν μέγαν νικητῆν.*
- ii) ad eundem p. 366. Incip. *εἰρήνην ἀπὸν πρὸς.*
- kk) ad eundem p. 367. Incip. *εἰ καὶ τὴν μεγάλην.*
- ll) ad eundem p. 367. Incip. *εὐλογημένῳ εἰς τὸν ὅ.*
- mm) ad eundem p. 368. Incip. *πάλιν σε τίμιον χαίρῃ.*
- nn) ad eundem p. 369. Incip. *εὐχαριστοῦμεν σοὶ τίμω πατρί.*
- oo) ad eundem p. 370. Incip. *ἀφθονῶ ἡμῶν διατρέφεις.*
- pp) * ad *Thalassium* presbyterum & Abbatem pag. 370. Incip. *τῷ σοφῷ καὶ πρὶν χαίρῃματι τῆς ὑμετέρας, δαυοῦ, πατρικῆς ἀγιοσύνης.*
- qq) ad eundem p. 371. Incip. *εἰς χεῖρὸν πάντα ἀρχιμαλῶν.*
- rr) ad eundem p. 372. Incip. *ὁ μακάριος Δαβὶδ.*
- ss) ad *Joannem*, *Cubicularium* p. 373 -- 375. Incip. *ἦκεν τὸ τίμιον.*
- tt) ad eundem, *Θεοδωρικὴ* commendans *Georgium* *Africae* praefectum p. 376 -- 379. Incip. *ἀλλὰ νόμος καὶ σοφῶν.*
- uu) ad eundem p. 379 -- 381. Incip. *πάσῃ καὶ γενεᾷ.*
42. *πρὸς τῆς ἁγίας Τριάδος* de *S. Trinitate* Dialogi V. 1. 2. adversus Anomoeos, ut 3. adversus Macedonianos & 4. 5. adversus Apollinarianum sub *S. Athanasii* nomine primum a Theodoro Bezaac deinde inter *Athanasii* opera saepius editi & a Jo. Garnerio relati ad Theodoretum, sed quos Maximo, ut notat qui post Bezaam vertit Combesius, adscribunt Romani Codices & Veneti, ipseque Dufrenii. Sicque passim citant Græci ** qui πολυμῶς scripserunt a 400. & 500. annis p. 381 -- 484. Licebat, inquit Combesius, & alia addere, quia produxit *Abrahamus Scultetus*

* Quæ sequuntur Epistolæ ex Codd. Mediceo & Romano Bigotius descripsit & cum Combesio communicavit.

** Ut Demetrius Cydonius c. 5. de processione Spiritus S. & Gregorius CPol. apud Alatum T. I. Græcæ Orthodoxæ pag. 448. Manuel Calecas in T. 2. auctarit. noviss. Combesiani p. 37. & 233. qui tamen p. 222. videtur notare quod in *Athanasii* scriptum σημειώσεις tantum S. Maximus composuerit, atque S. Athanasio ipsi tribuere dialogos p. 63, 232, 247. Maximo etiam tribuit Georgius Protosynkelus apologia adversus Epistolam Marci Ephesini, in appendice ad Synodum Florentinam &c.

etna & habentur tomo altero operum Athanasii: ac præterea præterea
tionem unam & alteram cum Maccedoniano de Spiritu & c. quæque
Dialogi specie, & superioribus ita affines, ut ab una ratione una
profectas cum superioribus quinque Dialogis, vix dubitari possit, quæ-
vis non ita passim extent nomine Maximi.

43. *Μυσταγωγία περὶ τῶν συνόλων καὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐκείνης τῆς συνάξεως πλὴν μὲν καὶ τῆς Μυσταγωγίας, quæ explicatibz quo-
rum signa sint, quæ in sancta Ecclesia peraguntur in divina Sy-
naxi, pag. 489--526. præmissis Maximi Margarithæ Episcopi
Episcopi & Dav. Hæschelii Græcis Epistolis præmissis præterea
ni Mythagogiaz Græcæ quam e MS. Augustano Hæschelii
Augustæ Vindel. 1599. in 8. subijuncta ad capitula in Græcâ
Latina versione Gentiani Hervetii, qui ante Combefisium hoc
scriptum fuit interpretatus, cujusque versio Vossiana prima
Ao. 1548. in 8. separatim edita, exstat etiam inter Libros de
dii de Sainctes, Theologi Parisiensis, Antwerp. 1616. in 8.
in Bibliothecis Patrum. Græce & Latine recula. Mytha-
gia in auctariis Bibl. Patrum Ducæno Tom. II. p. 154. in 8.
fol. & in Tomo XII. edit. Morellianæ p. 410. in 8. in
Codicibus περὶ ἐκκλησιαστικῆς μυσταγωγίας, & c. in
son inscribitur.*

44. *Loci communes, κεφάλαια θεολογικὰ ἐπὶ ἐκλογαῖς καὶ ἐκ-
βλίων τῶν τε καὶ ἡμᾶς καὶ τῶν ὁμοίων. Capitula de
scire dicta atque electa ex diversis tum Christianorum tum
ternorum libris p. 528--689. Hoc est illud opus, quod
speciatim in hoc capite de S. Maximo agendum est. Hæ-
jus titulos sive argumenta capitum LXXI. jam supra p. 691.
p. 691. seq. Illud ante Combefisium verterat cum prælo
nero, Joannes Ribittus Sabaudus. Sed Gesnerus, qui Græce
& Latine edidit Tiguri 1546. fol. Maximi collectionem
bono consilio confudit cum sylloge junioris scriptoris
Melisse, ita ut distingui neutra queat, illaque confusa
est in posterioribus editionibus etiam Genevensi 1555. fol.
Maximus & Antonius ad Stobæi calcem exhibentur. Nam in
editione Vætheliana Francof. 1581. fol. major etiam confusio,
ubi capita Maximi & Antonii Stobæanis permixta sunt. Lau-
dandus itaque Combefisius quod S. Maximo sua prælo*

buitque illa separatim, adjutus Codice MS. Maximi non integro illo quidem, quem à D. de Ballesdens Sacerdote suppeditatum sibi memorat. Exstant isti Loci communes etiam Latine in Bibliothecæ Patrum editionibus Paris. & Colon. sed itidem ex Gesneri editione συναγωγὰς Maximi & Antonii inter se permiscēte.

Mantissa loco Combefisius p. 690 --- 693. subjunxit Græce & Latine ἐκθεσιν τῆς ὁμολογίας τῆς πίστεως expositionem confessionis fidei Latinorum scriptam missamque a Gregorio IX. Romano Pontifice ad sanctiss. Germanum Patriarcham Constantinopol. In hac dicitur S. Athanasius Symbolum scripsisse Latine, cum in Occidentis partibus exularet. Ὁ ἄγιος Ἀθανάσιος, ὅταν ἐν τοῖς μέρεσι δουκίᾳ ἐξόρισθῃ, ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως ἢ τοῖς λατινικοῖς ῥήμασιν διεσάφησεν. Citatur & ἐκθεσις fidei Gregorii Thaumaturgi, & Gregorius Nyssenus & Ambrosius, Augustinus & Hieronymus quem πιν ισχυρότατον τῆς τῶν αἰρετικῶν σφελέτης καταμαχητὴν appellat, quos secutus Cyrillus Alex. & Synodus Ephesina Spiritum S. ex Filio esse docuerint: Cyrillus in περὶ Φανητικῶν ad Theodosium Imp. & ad Hermiam in expositione noni anathematis. Addit Gregorius IX. Epistolam Cyrilli ad Nestorium cum XII. anathematismis receptam a tertia sive Ephesina Synodo, Theodorum Mopsuestenum autem & Theodoreti adversus XII. Capitula opus a quinta Synodo damnatum. Allegantur etiam loca ex Cyrilli Epistola ad Acacium Episc. Melitensem & altera ad Donatum Episcopum. Subscribunt huic expositioni fidei apocriarii ἀπὸ τῆς πάξεως τῶν Κηρύκων, ex Ordine Prædicatorum, Ammonius, Radulphus &c.

Volumen claudunt Combefisii notæ p. 695.--731. & indices scriptorum in locis Communibus, dictorum S. Scripturæ, rerumque.

INDEX SCRIPTORUM

S. Maximo in duobus Tomis edit, Combefisianæ laudatorum.

Concinatus a me ad paginas illius editionis.

Æglen Cynopolitarum Episcopus infra, in Alexandro.

Aa aaa 3

Æliani

Æliani Historiæ T. II. p. 604.

Æschines T. II. p. 618. 679. 682.

Æschylus a Sophocle reprehensus quod ebrius scriberet T. II. p. 618.

Æsopus T. II. p. 625. 640. 647. fabula de duabus peris T. II. p. 641.

Agatho T. II. p. 659.

Agnoetarum promachus Themistius T. II. p. 90.

Alexander Magnus Rex T. II. p. 539. 541. 550. 557. 575. 578. 581. 592. 597. 604. 604. 624. 635. 645. 689.

Alexander Alexandrinus. Ejus Epistola ad Æglonem Cynopolitanum Episcopum, contra Arianos T. II. p. 152. 159.

Amasis Aegyptiorum Rex T. II. p. 617.

Ambrosius Mediolanensis lib. 2. ad Gracianum T. II. p. 28. 29. 30.

Amphis T. II. p. 622.

Anacharsis Tom. II. p. 596. 618. 658.

Anacreon T. II. p. 573.

Anastasius presbyter qui Romæ causam Honorii sciscitavit pag. 132.

Anastasius Episcopus Theopolitanus (Antiochenus) T. II. p. 125.

Ejus contra Jo. Philoponum ὁ κτ' τὸ διακρινε λόγος T. II. p. 125. 126.

Anaxagoras T. II. p. 628.

Anaxandrides T. II. p. 597.

Anaximenes T. II. p. 659.

Anonymi T. II. p. 659. 684. 667. &c. versus :

Φύλλων λαγῶν ἐκφροβῶσω οἱ κτύποι ,

ἄνδρες δ' ἀνάνδρες αἱ σκιαί τῶν πραγμάτων T. II. p. 605.

Μέθυσός ἐστιν ὁ τριῶν πίνων πλεόν καὶ μὴ μέθισι ,

T. II. p. 618.

Antagoras Boeotii oscitantibus Θεβαίδων σύγγραμμά T. II. p. 580.

Antagènes T. II. p. 639.

Antigonus Rex T. II. p. 550. 560.

Antiphanes T. II. p. 533. 602. 662.

Antiphon T. II. p. 539.

Antisthenes T. II. p. 561. 566. 612.

Apelles. T. II. p. 684.

Apollinaris hæreticus T. II. p. 18. 24. 32. 45. 50. 77. 95. 272. 281. 287. 300. 301. 302. 313. 328. 329.

Apollinarii *Παφάνεια ἑστάρη* T. II. p. 89. 94.

δοκίμης περὶ τῆς θεῆς σαρκώσεως τῆς κατ' οὐσίαν ἀνθρώπου Tom. II. p. 89.

Apollonius T. II. p. 571. 593. 594. 596. 642. 647.

Arabum grassationes T. II. p. 310.

Arcadius Cypri Episcopus T. II. p. 75. 133.

Arcesilas T. II. p. 668.

τῆς ἀρχιλόχου ἀλάπει T. II. p. 565.

Archimedes T. II. p. 621.

Πολλοῖς τῶν ἀρχαίων ἰσόρηται T. II. p. 358. *de cladihus publicis cessantibus ob liberas vel cognatos Principum immolatos.*

Aristides T. II. p. 534. 572. 627.

Aristippus T. II. p. 563. 571. Cyrenaicus T. II. p. 585. 595. 600.

ἐκ τῶν ἀριστίων γυναικῶν T. II. p. 539. 572.

ἐκ τῶν ἀριστῶν T. II. p. 619. *ubi interpret: ἐκ Aristonius sententia.*

Aristonymus T. II. p. 571. 659. 684.

Aristophanes T. II. p. 629.

Aristoteles T. II. p. 346. 533. 549. 559. 569. 577. 581. 584. 593. 596. 597. 600. 604. 610. 624. 626. 633. 645. 653. 658.

ἐν τῷ περὶ ζώων T. I. p. 322.

Arius hæreticus T. II. p. 26. 50. 76. 77. 161. 167.

Arrianus T. II. p. 594.

Athanasius Alexandrinus T. II. p. 90. 92. 106. 121. 176. 600.

ἐν τῷ περὶ σαρκώσεως καὶ τριάδος T. II. p. 41. 85.

contra Apollinarium T. II. p. 130.

Auxentius ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 352.

Basilus T. II. p. 121. 148. 290. 316. 529. 533. 536. 541. 543. 546. 550.

551. 555. 558. 562. 565. 567. 573. 575. 580. 582. 592. 595. 598.

578. 601. 603. 605. 607. 608. 611. 613. 615. 616. 618. 620. 622.

623. 625. 626. 628. 629. 631. 633. 634. 636. 638. 639. 641. 643.

645. 648. 649. 651. 652. 653. 655. 657. 660. 662. 664. 666. 668.

670. 671. 673. 675. 677. 679. 680. 682. 684. 686. 687. 689.

Epist. ad Amphilochem T. II. p. 313.

ἐν οἷς Εὐστάθιον τὸν Ἀρμένιον ὑπογράφει πεποίηκε T. II. p. 314.

Epist. secunda ad Neocæsarienses T. II. p. 314.

ad Terentium T. II. p. 313.

ἐκ τῆς περὶ πίστεως μελέτης T. II. p. 152. 156.

Basi-

- Basilii *κατανακὴν τινὰ διδάσκων* T. II. p. 314.
 contra Eunomium T. II. p. 156. & 158. ubi *ἐκ τῆς κατὰ τὸν*
λογισμῶν.
 in Psalmum XLIV. T. II. p. 171. seq.
 Bias Tom. II. p. 532. 535. 540. 555. 578. 592. 606. 627. 634.
βίβλ. θεολογ. φ. Lex Naturæ T. I. p. 91.
 Bion T. II. p. 571. 659. Sophista.
 Byzantini (Monothelitz Sergius & Pyrrhus) T. II. p. 162.
 Cajus Tom. II. p. 535.
 Capion Philosophus T. II. p. 585.
 Carcinus Poëta T. II. p. 621.
 Cato T. II. p. 549. 557. 571. 612. 634. 659. 678.
 Cercyllides T. II. p. 542.
 Chares T. II. p. 597.
χαρῆς T. II. p. 540. 555. 614. bis 625. 631. 654. 666. 672.
 Charemon T. II. p. 560.
 Chilo T. II. p. 564. 672. 686.
 Choricus T. II. p. 661. 674.
 In Christianorum sua ætate mores Ethnicis & Judæis in-
 vehitur S. Maximus T. I. p. 382. 386.
 Christopemptus Scholasticus Alex. T. II. p. 336.
 Chrysippus T. II. p. 564.
 Cleanthes T. II. p. 564. 585.
 Clemens Alex. T. II. p. 531. 538. 565. 574. 584. 612. 614. 615. 616.
 654. 656. 661. 662. 669. Philosophus Philosophorum
στωματιῶν T. II. p. 176.
ἐκ τῆς περὶ πνεύματος T. II. p. 144. 152.
 Clemens Rom. T. II. p. 556. 673.
 Cleobulus Lindius T. II. p. 532. 658.
 Cleostratus T. II. p. 617.
 Clitarchus T. II. pag. 532. 534. 539. 549. 560. 571. 574. 577. 578.
 658.
 Conon presbyter & Abbas ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 357.
 Constantinus sacellarius ad quem scribit T. II. p. 354.
 Constantinus Imp. (Heraclii F.) T. II. p. 181.
 Constantinus Quæstor. T. II. p. 181. Fortasse hic vel Constantinus ad
 quem scribit S. Maximus T. II. p. 235.

Coriscus T. II. p. 542.

Cosmas Diaconus Alexandrius ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 313. 334. eum commendat T. II. p. 307. 309. *τίμιον πατέρα* vocat T. II. p. 335.

Cotys Thracum Rex T. II. p. 561.

Crates T. II. p. 566. 613. 670.

Crato T. II. p. 571.

Critias T. II. p. 550. 686.

Cræsus Rex T. II. p. 581.

Κυδωνίας Episcopus, ad quem scribit T. II. p. 351.

Cypselus Corinthius T. II. p. 590. 550. 639. 672.

Cyrillus Alexand. T. II. p. 41. 43. 44. 51. 52. 56. 57. 78. 93. 107. 121. 137. 138. 141. 142. 150. 155. 171. 189. 190. 191. 272. 273. 274. 275. 282. 286. 287. 327. 334. 341. 531. 538. 593. 600. 603. 610. 631. 645. 647. 653.

ὁ *ἀγιώτατος* τῆς ἐκκλησίας *Φωστῆρ*, cui etiam addictos se simulant qui Ecclesiam incassum oppugnant, *ὃ καὶ παρ' ἐθῶσι περισσῶς ὑποκρίνονται οἱ τῇ ἀγίᾳ & θεῷ διακονῆς πολεμῶντες ἐκκλησίᾳ* T. II. pag. 267.

Dionysium (Areopag.) imitatus T. II. p. 44.

τὸ καὶ *Ματθαῖον* εὐαγγέλιον ἐρμηνεύων ἐν τῇ δευτέρᾳ εἰς βλατῆς ἐξηγήσεως (ita leg. pro ἐξομολογήσεως) T. II. p. 55.

in Johannem T. II. p. 33. 64. 70. 87.

ad Hermiam T. II. p. 64. seq.

thesauri caput XXIV. T. II. p. 87. cap. XXXII. T. II. p. 89.

Epistola ad Acacium T. II. p. 63. 64.

ad Cledonium T. II. p. 141.

ad Eulogium T. II. p. 271.

tomø II. adversus blasphemias Nestorii T. II. p. 267.

ἐν τῇ πρὸς *Ἀνδρέαν* τὴν μεμψιμάχον τὸ τρίτον τῶν κεφαλαίων *ἀπολογία* T. II. p. 267.

ἐν τῷ πρὸς *Σακενσον* δευτέρῳ *ὑπομνηστικῷ* T. II. p. 273. seq.

ἐν τοῖς πρὸς *Σακενσον* γραμμασι T. II. p. 282.

ἐν τοῖς σχολίοις T. II. p. 277.

Cyrillus Hierosol. T. II. p. 93.

in Evangelium Joh. II. ubi Dominus ex aqua vinum fecit tom. II. pag. 88.

Bb bbb

Cy.

- Cyrilicius Episcopus ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 361.
 Cyrus Rex Persar. T. II. p. 550. 560.
 Cyri nomen male est T. II. p. 667. pro Demosthene.
 Cyri novem capitula, Monothelitarum hæresi suffraganea T. II. p. 189.
 Ad Cyrum Phasidis Episcopum, Sergii literæ T. II. p. 183. sequi.
 Demades T. II. p. 586. 619. 667. 671.
 Demetrius Phalareus T. II. p. 540. 581. 590.
 Democrates T. II. p. 535. 586. 594.
 Democritus T. II. p. 532. 549. 555. 556. 560. 561. 563. 573. 574. 575. 586. 589. 594. 595. 597. 602. 606. 612. 614. 616. 619. 621. 636. 637. 647. 656. 658. 684. 685.
 Demonax T. II. p. 532. 534. 539. 563. 572. 579. 585. 586. 587. 600. 614. 647. 652.
 Demosthenes T. II. p. 532. 540. 555. 557. 561. 563. 566. 572. 590. 598. 600. 610. 621. 629. 647. 662. 665. 667. 676.
 Diadochus Photices Episcopus T. II. p. 168.
 ἐν τῷ ἐκαστῷ κεφαλῇ T. I. p. 103.
 ex capite VI, τῶν ἀσκητικῶν T. II. p. 153.
 Didymus T. II. p. 531. 549. 579. 583. 600. 606. 649. 651.
 Diodorus T. II. p. 533.
 Diogenes Cynicus T. II. p. 532. 539. 560. 563. 566. 570. 589. 557. 602. 613. 617. 624. 627. 632. 635. 640. 686. 688.
 Dio T. II. p. 550. 672. Chrysoft. T. II. p. 566.
 ἐκ τῶν Δίωνος ἡρώων T. II. p. 542. 548.
 Δίωνος ῥωμαίων T. II. p. 683.
 Dionysius. 625.
 Dionysius Halicarnassæus T. II. p. 593.
 Dionysius (Areopag.) T. I. p. 323. 409. 427. T. II. p. 43.
 ὁ θεοφάντωρ καὶ μέγας ἀγὼ Διονύσιος T. II. p. 49.
 ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλῇ τῆς πρὸς θεῶν ὀνομάτων συγγραφῆς
 Epistola ad Cajum τοῦ θεοπετιῆ T. II. p. 191.
 Dionysius Tyrannus T. II. p. 557.
 Diphilus T. II. p. 573. 672.
 ἐκδοτὴς factorum librorum in loco Psalmi LXXXII.
 reddens βελῶν T. II. p. 173.

Elpidius ad quem S. Maximus scripsit CCCC. capita de charitate T.

I. p. 394. lecta etiam Photio Cod. 193.

Empedocles T. II. p. 581. 585.

Epaminondas Thebanus T. II. p. 560.

S. Ephraim T. II. p. 528. 649.

Epicharmus T. II. p. 676.

Epictetus T. II. p. 535. 540. 545. 550. 555. 566. 575. 581. 586. 590. 612.

614. 617. 618. 619. 647. 654. 656. 661. 667. 669. 674. 678. 689.

Epicteti enchiridion T. II. p. 604.

Epicuri *αὐτοματισμός* T. II. p. 330.

Epicurus T. II. p. 246. 578. 587. 590. 606. 627. 649. 681.

Epigramma T. II. p. 588.

Eratosthenes. 635.

Esaías Abbas T. II. p. 685.

Eteocles T. II. p. 579. 640.

Evagrius T. II. p. 544. 548. 589. 593. 599. 607. 617. 621. 623. 625. 635.

647. 681.

Euclides T. II. p. 600. Philosophus Megar.

Eudocia ἡ ἐγκλαση T. II. p. 364.

Evenus Poëta T. II. p. 594.

Eulogii Papæ Alexandrini capita VII. de duabus Naturis, Tom. II.
p. 145.

Eumenes Rex T. II. p. 561.

Eunomius hæreticus T. II. p. 142.

Euripides T. II. p. 581. 591. 594. 602. bis 604. 606. 615. 629. 634. 675.

684. ἐν Ἀντιόπη T. II. p. 535. ἐν Δανάη T. II. p. 570.

Euripidis pater genere Bæotus T. II. p. 674.

Eulebius T. II. p. 571. 577. 620. 622.

Eustathius Antiochenus ἐκ τῶ περὶ ψυχῆς λόγου T. II. p. 152.

Eutyches hæreticus T. II. p. 18. 24. 45. 77. 141. 142. 272. 281. 287. 328.

Εὐτοχμανισμός T. II. p. 78.

ἐν τῶν θείων ἐξηγητῶν μυσηρίων T. II. p. 363.

Favorinus T. II. p. 566. 610. 627. ἐκ τῶν παβωρίων T. II. pag. 571 590.

635.

Georgii Martyris Monasterium T. II. p. 228.

Georgius presbyter & ἡγούμενος ad quem scribit Tom. II. p. 27. ejus
laus T. II. p. 362. 364.

Bb bbb 2

Geor-

Georgius praefectus Africae, ad quem scribit T. II. p. 201.
dolet T. II. pag. 334. sub eius nomine ad Ascetrias
nas Severianis faventes T. II. p. 336. eum laudat com.
T. II. p. 377. 378. 380.

Georgius Arsa, Paulianista. Ad eum Sergii Constantino-
T. II. p. 183.

Gerinus, vide infra, Serenus.

ἐκ τῶν γερόντων T. II. p. 596.

Glyco T. II. p. 585. 637. 648. (ubi male excusum Λύκανος)

Gorgias T. II. p. 635.

Græci materiam DEO docentes coaeternam T. I. p. 431.

Gregorius Patricius coram quo habita disputatio cum
p. 159. 196.

Gregorius Naz. Theologus T. I. p. 408. T. II. p. 15. 22. 30.
54. 59. 61. 67. 82. 92. 100. 118. 121. 126. 128. 141.
208. 269. 316. 529. 536. 541. 544. 546. 551. 552. 553.
565. 567. 574. 576. 579. 580. 582. 583. 588. 592. 596.
607. 608. 611. 613. 615. 617. 619. 620. 622. 623.
630. 631. 633. 634. 636. 638. 639. 641. 644. 646.
653. 654. 655. 657. 660. 662. 664. 666. 668. 670.
677. 679. 680. 683. 686. 687. 789.

ἐν τῷ πρῶτῳ λόγῳ T. II. p. 173.

δευτέρῳ T. II. p. 41. seq. 85. 119. 283.

εἰς τὴν Φῶτι T. II. p. 53. 315. 605.

ἐν τῷ θεολογικῷ ἐπιστολῶν λόγῳ T. II. p. 315.

εἰς τὴν καὶ αὐτῶν ἐπιστολῶν T. II. p. 53.

ἐν τῷ συντακτικῷ λόγῳ T. II. p. 315.

ἐν τῷ μεγάλῳ θεολογικῷ T. II. p. 282.

ὡς οἱ πατέρες διδάσκουσιν respicitur Nazianzeni locus T. II.

ὡς οἱ πατέρες διδάσκουσιν Tom. II. p. 39. μάλλον

διδάσκαλος T. II. p. 85. Greg. Nyssenus T. I. p.

26. 155. 157. 175. seq. 538. 544. 547. 554. 556.

599. 610. 612. 615. 623. 629. 630. 633. 635. 637.

658. 665. 675. 688.

Gregorius Nyssenus Oratione in Pascha T. II. p. 85.

libro II. contra Ennomium T. II. p. 85.

contra Apollinarem T. II. p. 185. 153.

Heracliani ad Achillium Epistola T. II. p. 65. seq.

Heraclitus Phyliscus T. II. p. 557. 624. 646. 663.

Heraclii Imp. καὶ ἑκθεσις fidei T. II. p. 38. 75. vel Sergii potius T. II. p. 74. 160. 161. 195. confutatur T. II. p. 81. seq.

Hermas & Isidorus (an ἐρμῆ πρὸς ἰσιν) T. II. p. 620.

Herodis jambi T. II. p. 636.

Herodotus T. II. p. 594. 629. 674.

Hiero T. II. p. 571. 580. 585. 591. 597.

Hippocrate T. II. p. 569.

Hippothous T. II. p. 684.

Homerus T. II. p. 585.

Honorius Papa T. II. p. 75. ejus Epistola ad Sergium defenditur T. II. p. 129. seq. 132. seq. a Joanne Abbate dictata Latine, a Græco interprete corrupta T. II. p. 133. 181. Sergii ad Honorium literæ T. II. p. 181.

Hyperides T. II. p. 533. 545.

Jamblichus. ἐξ ὁριστῶν πρὸς σωφροσύνης T. II. p. 538.

Ἰανία ἡγεμένη ad quam scribit S. Maximus T. II. p. 255. Ἰωαννία T. II. p. 259. 263.

Ignatius T. II. p. 534. 638.

Incertus T. II. p. 649. 659. 660. 667. 683. 689.

Indus jaculator T. II. p. 645.

Joannes Papa T. II. p. 75. Idem qui antea Joannes Abbas. Supra, in Honorio. Pyrrhi ad Joannem literæ T. II. p. 181. Joannis nomine ad Constantinum, Imp. Heraclii filium tom. II. pag. 181.

Joannes Alexandrinus Papa sive Episcopus T. II. p. 183. 307.

Joannes cubicularius ad quem scribit T. II. p. 219. 228. 231. 253. 259. 359. 373. 376. 379.

Joannes presbyter ad quem T. II. p. 243. 248.

Joannes Episcopus, ad quem T. II. p. 363. 364.

Joannes Archi-Episcopus Cyzicenus, ad quem T. II. pag. 238. Huic sua in Greg. Nazianzenum scholia S. Maximus inscripsit.

Joannes Chrysostomus T. II. p. 92. 93. 121. 529. 530. 534. 537. 541. 544. 547. 554. 556. 559. 562. 565. 568. 574. 576. 579. 581. 583. 588. 592. 596. 602. 603. 605. 607. 608. 612. 613. 615. 617. 619. 620.

Bb bbb 3

622.

622. 623. 625. 626. 629. 630. 631. 633. 634. 637. 638. 644. 646. 648. 650. 651. 653. 654. 656. 658. 660. 668. 670. 671. 673. 675. 677. 679. 680. 683. 685. 686.

in sermone qui incipit: *πάλιν ὑποδρομία* T. II. p. 86.

Homilia in viduam quæ duo minuta &c. T. II. p. 87.

in S. Thomam Apostolum T. II. p. 88.

Joannes Climacus T. II. p. 606. 612. 624. 679. 688.

Josephus (Flav.) T. II. p. 591. 610. *ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ* T. II.

Irenæus de fide ad Demetrium Diaconum Viennensem (Hæreses)

T. II. p. 152. *ἐκ τῆς πρὸς Βικτωρίαν ἀπιστολῆς* T. II. p. 574.

Iñæus T. II. p. 539.

Isidorus. Vide supra, in Hermes.

Isidorus Pelusiota T. II. p. 625. 680.

Isocrates T. II. p. 534. 548. 555. 559. 563. 565. 573. 575. 577.

586. 589. 590. 597. 604. bis 614. 619. bis 625. 621. 623.

647. 669. 674. 678. 689.

Ittachus (fortasse Pittacus) T. II. p. 533.

Judaica gens cædibus gaudens T. II. p. 310. *superba*

Julianus Scholasticus Alexandrinus ad quem scribit

p. 336.

Justinus Martyr ad Euphrasium Sophistam de Prov.

T. II. p. 154. seq.

Laco T. II. p. 532. 542.

Lafus T. II. p. 587.

Leo Papa T. II. p. 49. 93.

ejus τόμος T. II. pag. 24. tomus dogmaticus ad Flavianum

pag. 88.

Leonides Spartanus T. II. p. 542.

Leucippe T. II. pag. 614. 630. 631. 640. 658. 665. *in*

Tatii de Leucippes amoribus, ut supra per Charicleam

dori de amoribus Charicleæ.

Libanins T. II. p. 550.

Lucianus T. II. p. 564. 572.

Lycos, vide supra Glyco.

Lycurgus legislator T. II. p. 532. 560. 597.

Lyfander T. II. p. 557.

Macedonius hæreticus T. II. p. 76. 141.

Manes hæreticus T. II. p. 18. 14. 119. 287. 330. Manichæus T. II. p. 147. Persa T. II. p. 94.

Marcion hæreticus T. II. p. 147.

Marinus Monachus ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 347.

Marinus Diaconus Cypri ad quem T. II. p. 34.

idem presbyter Cypri ad quem scribit T. II. p. 1. 18. 69. 117. 123. 154. Ejusdem meminit T. II. p. 67.

Martinæ Augustæ Epistola in favorem Severianorum. T. II. p. 259.

Martinus anachoreta. T. II. p. 681.

S. Maximus librorum se penuria laborare queritur. T. II. p. 306. in Africam profectus Barbarorum metu. T. II. p. 250.

Epistola illi supposita a Severianis. T. II. p. 67.

Melesius. T. II. p. 604.

Menæ CPolitani liber Vigilio Romæ Episcopo oblatus vel saltem nuncupatus. T. II. p. 181. 183. 184.

Menander T. II. p. 534. 538. 541. 545. 549. 557. 561. 563. 571. 595. 602. 606. 617. 624. 625. 627. 629. 634. 640. 663. 665. 672. 674. 686.

Menedemus T. II. p. 540.

Metrodorus. T. II. p. 638.

Monachi, nescio cujus, Voluntatis definitio. T. II. p. 99. 102. 105.

Monachos ἐπιφανῆς errori Pſychopannychitarum assentiri dolet S. Maximus T. II. p. 244.

Moschios T. II. p. 544. 557. 563. 570. 579. 600. 610. 614. 627. 639. 656. 678. 682.

Mufonius. T. II. p. 542. 561. 572. 627. 634.

Naucrates. T. II. p. 594.

Nemesius Emesenus Episcopus. T. II. p. 153.

Nestorius hæreticus T. II. p. 19. 20. 21. 25. 32. 77. 94. 95. 103. 138. 142. 174. 185. 186. 271. 272. 273. 274. 281. 302. 313. 328. 329.

Judaica φρενοβλαβεία laborat T. II. p. 300.

Ejus ἐμφανῆς μύησις. T. II. p. 91. liber secundus & quartus illius operis. ibid.

Νεσοριανός. T. II. p. 78.

Nicander Episcopus ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 46.

Nicias. T. II. p. 621.

Nicocles (interpreti Neocles) T. II. p. 652.

en

ἐκ τῆς Νικολάου (Nicolai Damasceni) συναγωγῆς T. II, p. 542. ἐκ τῆς Νικολάου ἐθῶν T. II, p. 661.

Nicostratus T. II, p. 647.

Nilus T. II, p. 46. (in schol.) 531. 538. 554. 568. 574. 577. 579. 188. 599. 630. 635. 637. 647. 650. 679. 681. 683.

Alius Nilus junior, quem perstringit auctor scholiorum Græcorum T. I, pag. 96. ἀνάγνωθι Νῆλε καὶ φρόνησον καὶ ὁψέ ποτε. Et p. 150. ἄκκε Νῆλε, κάτω συρόμενε καὶ σιωπά. Et p. 233. βλέπε τὸ μυστήριον, βλέπε τὴν ἀγχόνην τῆς Φυσιθεοῦ (puto leg. Φυσιθεῶν, qui humanam naturam in Christo deificatam docebant) βλέπε δὲ ἱελεὶ καὶ δὲ Νῆλε p. 364. in margine annotatum ἄκκε Νῆλε. Patet hinc Nilum intelligi dogmatum Johannis Itali propugnatorem circa A. C. 1090. de quo Anna Comnena in Alexiade lib. X, p. 269. seq. & Allatius diatriba de Nilis p. 55. seq. editionis a me curatae.

Oenopides T. II, p. 580. 586.

Origenianus de animarum præexistentia error perstringitur T. II, p. 278.

Παντελεῖς versus in Cynægirum & alios fortes Persarum Duces T. II, p. 543.

Θεοτίμητος ὁ πάπας Episcopus Alex. T. II, p. 307. supra, in Johanne, ἐκ τῆς πατέρων T. II, p. 531. 538. 593. 596. 650.

Patres Spiritu S. impellente locuti T. II, p. 177. 316.

οἱ Θεόπνευστοι πατέρες ἡμῶν T. I, p. 349.

Patricia T. II, p. 259. 260. 261.

Paulus Archi-Episc. Constantinopol. T. II, p. 116.

Paulus Perfa, Diaconus Nestorianus ὁ καὶ τὴν γνώμην πέρσης (Manichæus) T. II, p. 94.

ἐν τῷ πρῶτῳ κελεύσας λόγῳ T. II, p. 91.

Paulus Samosatenus hæreticus T. II, p. 147.

Paulus monoculus, Severi sectator, ad eum Sergii Constantinopol. Epistola T. II, p. 183.

Pelopidas T. II, p. 563.

Περίδοι jambie Comœdia T. II, p. 665.

Persarum mores T. II, p. 674.

Petrus illustis ad quem scribit T. II, p. 74. 291. 301.

Phalaris T. II, p. 676.

Philemon T. II. p. 563. 594. 602. 635. 636. 662. 669.

Philippus T. II. p. 560.

Philiscus T. II. p. 621.

Philistio T. II. 557. 572. 586. 591. 624.

(ἐκ τῆς Φιλιςτιανῆς γνωμῶν T. II. p. 628.) 633. 656. 669.

Philo T. II. p. 530. 548. 554. 556. 559. 561. 567. 568. 574. 584. 588. 599. 602. 610. 612. 615. 621. 623. 633. 635. 642. 646. 658. 660. 670. 674. 681. 685. 686.

Incertus quidam φιλόχρευστος ad quem S. Maximus scripsit expositionem in Orationem Dominicam T. I. p. 344.

Philonides T. II. p. 597.

οἱ ἐξω φιλόσοφοι T. II. pag. 164. εἰς δέκα λόγους dividunt πὲρ ὅτι T. II. p. 191. οἱ νέοι σοφοί T. II. p. 242. τῇ ἐξω τις ἔχει καὶ ἡμᾶς λόγους σοφῶν ἐφ' ἣν θεασάμενοι ἴδμεν πῶς φουσιθεύει πᾶσι τῷ ἀπειροκάλῳ, ἐξέμνην πρὸς ὕβριν μωρὸν σοφὸς μεδιάσας T. II. p. 347. ἐκ τῆς ἐπὶ φιλοσόφων T. II. p. 544.

Philostratus T. II. p. 616.

Philoxenus Poëta T. II. p. 632.

Phocion T. II. p. 555. 567. 619.

φουσιθεύει. Supra, in Nilo.

de Phœnice fabula T. II. p. 297.

Pisonianus T. II. p. 550.

Pittacus T. II. p. 597.

Plato T. II. pag. 544. 573. 584. 594. 602. 604. 618. 647. 649. (Cratylus 655) 659. 663. 672. 687.

Plutarchus T. II. p. 531. 534. 548. 556. 562. 565. 568. 584. 589. 593. 596. 602. 612. 613. 617. 619. 621. 625. 630. 635. 640. 642. 645. 658. 669. 670. 672. 677. 689.

ἐκ τῆς Πλατῶνος ἱστοριῶν T. II. p. 542.

Plotinus T. II. p. 654.

Polemon Apollinaris discipulus T. II. p. 90. 94.

Ejus adversus SS. Patres ἀντιρρητικός T. II. p. 90.

Epistola sexta ad Timotheum Apollinaristam T. II. p. 90.

Polyanus T. II. p. 550. 617. 639. 674.

Polychronius Abbas ad quem scribit S. Maximus T. II. pag. 365. 366. 367. 368. 369. 370.

Posidippus T. II. p. 665.

- Procopius Sophista T. II. p. 630. 635. Rhetor. T. II. p. 685.
 Protagoras T. II. p. 587.
 Pulcheria T. II. p. 632.
 Pyrrhus Abbas T. II. p. 67. 68. 74. 76. (Patriarcha deinde Constantinopol.) ad eum scribit S. Maximus T. II. p. 343.
 Disputatio cum illo habita T. II. p. 159.
 πολυσιχ^Θ τόμ^Θ ad S. Maximum T. II. p. 68.
 ad Honorium literæ T. II. p. 181.
 ἐν τῆς σοῦς εὐρεσι συγγράμμασι T. II. p. 184.
 Cercyllidæ dictum ad Pyrrhum Regem T. II. p. 542.
 Pythagoras T. II. pag. 532. 540. 545. 566. 595. 610. 617. 619. 632. 647.
 659.
 Reginus T. II. p. 264.
 ῥωμαῖοι πατέρες T. II. p. 70. 71.
 Romulus T. II. p. 550. 580. 591.
 Sabellius hæreticus T. II. p. 26. 76. 77.
 Σακερδῶτ^Θ μονή T. II. p. 259.
 Σκληρὸς Scleræ versus e Comædia T. II. p. 676.
 Secundus, sapiens T. II. p. 632.
 Serenus T. II. p. 600. 674. male ῥηέου T. II. p. 625.
 Sergius Constantinopol. T. II. p. 159. 194. vide supra in Heraclio tradatur T. II. p. 343. 344.
 ad Cyrum Phasidos Episcopum T. II. p. 183. seq.
 ad Paulum monoculum, Severi sectatorem Epistola Theodosiopolis scripta T. II. p. 183.
 ad Honorium literæ T. II. p. 181.
 ad Georgium Arsam, Paulianistam T. II. p. 183.
 ad Theodorum Pharanaitam T. II. p. 183.
 Sergius Macaronas, Arsinoës Episcopus T. II. p. 183.
 Severianus Gabalensis T. II. p. 93. 606. 625.
 in illud, *transcat a me calix iste*, T. II. p. 87.
 Severinus presbyter T. II. p. 75.
 Severus hæreticus T. II. p. 18. 20. 22. 24. 25. 26. 27. 119. 136. 137. 138. 148. 259. 280. 290. 297. 302. 328. 329. 330. 331.
 Severi συγγράμματι T. II. p. 287.
 ἐν δὲ τοῖς Σεβηρίοις T. II. p. 170.
 Severianorum conventus T. II. p. 262.

Cum

- Cum Severianis Episcopis in Creta disputat S. Maximus T. II. p. 24.
 Severi dogmata oppugnat T. II. p. 291. seq.
 Severi partis defensor Themistius T. II. p. 90.
 Sextus (Pythagoreus) T. II. p. 550. 564. 628. 631. 670. 685.
 Siculi Præpositi & Monachi ad quos scribit S. Maximus T. II. p. 58.
 Simonides T. II. p. 572. 598.
 Simon Magus T. II. p. 287. hæretici *οἱ καὶ δὴ Σίμωνες δύνανται καὶ Δήμεναι καὶ Ἐρμολάναι* T. II. p. 293.
 Socrates T. II. p. 532. 539. 541. 545. 549. 550. 563. 567. 570. 574. 575. 580. 585. 587. 589. 590. 600. 602. 608. 613. 614. 620. 622. 624. 627. 628. 630. 633. 635. 640. 647. 649. 650. 658. 661. 663. 674. 676. 683. 685.
 Solon T. II. p. 535. 560. 579. 585. 598. 604. 605. 632. 635. 638. 667. 685.
 Sophocles T. II. p. 540. 618. 627. 632.
 Ajace T. II. p. 535. 597. 684.
 Sophronius Abbas T. II. p. 306. Hunc videtur respicere T. II. p. 348.
 Sophronius Hierosolymitanus T. II. p. 75. cum S. Maximio in Africa versatus T. II. p. 75. non primus movit controversiam de duabus voluntatibus T. II. p. 183. 184.
 Sosstratus tibicen T. II. p. 676.
 Sotades T. II. p. 663.
 Sotionis ex libro de ira T. II. p. 567. 594.
 Stephanus presbyter ad quem scribit T. II. p. 353.
 Stephanus Episcopus Dorensis in diocesi Hierosol. T. II. p. 81.
 Stilpo Megarensis T. II. p. 587.
 Stratonicus T. II. p. 651. citharoedus 678.
Τὰ συμβόλια καθ' ἡμέραν ἀκίων T. I. p. 367.
 Symboli verba: *incarnatus de Spiritu S. & Maria virgine* T. I. pag. 305. annotat: *Φασὶ πνεῦς τῷ ἀγίῳ ὅτι ἐκ πνεύματος αἱγίου διὰ τὴν γονῆς ἀνδρὸς τὴν ψυχὴν καταβλήθη, τὴν δὲ σάρκα διαπλασθῆναι ἐκ τῶν παρθενικῶν αἱμάτων.*
 Symmachi interpretatio Psal. LX. 11. T. I. p. 342.
 Synodi quinque Oecumenicæ T. II. p. 66. 95.
 Synodi sex T. II. pag. 72. sed ille locus S. Maximo suppositus, ut videtur.
 Synodus Nicæna T. II. p. 140. 141. 142.

Synodus Oecumenica Ephesina T. II. p. 78.

Synodus Chalcedonensis T. II. p. 96. 140. 141. 142.

Synodus Quinta T. II. p. 167.

Non sola illa confiteri oportet quæ a synodis dicta sunt T. II. p. 167.

Synodus Constantinopol. sub Pyrrho T. II. p. 194. non est pro legitima Synodo habenda, utpote in qua non sunt observata quæ debent observari T. II. p. 194. seq.

Synodi latrocinales T. II. p. 75.

Thalassius S. Maximi διδάσκαλος, presbyter & ἡγούμενος T. II. p. 14. ad eum scribit ἐκ δεσιν θεαφικῶν διαρημάτων & λύσεων T. I. p. 1. lectam etiam Photio Cod. 192. tum alia T. II. p. 251. 358. 370. 371. 372.

Ejus ὁδομοναχὸς sive ὁδογωνισκός T. II. p. 253.

Thales T. II. p. 591. 625. 663.

Theages Pythagoreus T. II. p. 661. 669.

Themistius ἀθίμης T. II. p. 94. Severi partis defensor & Agnoëtarum ὑπερασπιστής, capite XLV. libri secundi contra Theodosii tomum T. II. p. 90. Capite LII. libri tertii id.

Themistocles T. II. p. 665.

Theocritus T. II. p. 573. 585. 586. 674.

Theodora Augusta oblatu tomus a Theodosio hæresiarcha T. II. p. 90.

Theodoreus T. II. p. 165.

Theodorus Cancellarius T. II. p. 259.

Theodorus Diaconus Byzantius Rhetor, Monothelita. Ejus dubitationes a S. Maximo confutatae T. II. p. 116. seq.

Theodorus Monachus. (Combefisio idem videtur cum Theodoro Raithuenfi) ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 151.

Theodorus Mopsvestenus libro II. de Miraculis Salvatoris T. II. p. 91. 94.

Theodori Pharanitæ Episcopi (Monothelitæ) περὶ εὐθείας καὶ φύσεως, ὑποστάσεως καὶ πρὸς ὁμολογίας T. II. p. 71.

ad eum Sergii litteræ T. II. p. 183.

Theodorus presbyter ἐν Μαζαρίω, Siciliæ, ad quem scribit S. Maximus T. II. p. 134.

Theodosius hæresiarcha, auctor Theodosianorum. Ejus tomus quem Theodora Augusta obtulit, oppugnatus a Themistio Agnoëtarum promacho Tom. II. pag. 90. Alius Theodosius Cæsar

sareæ in Bithynia Episcopus, cum quo S. Maximi disputatio refertur apud Binium T. III. Concil. p. 554. & in Anastasii Bibl. Collectaneis a Sirmondo Paris. 1620. in 8. editis & T. III. ejus operum recuis, atque Græce & Latine ante tomum I. Operum S. Maximi edit. Combefisiana p. XLIV. seq.

Theognis T. II. p. 572. 595. 613.

Theologus. Vide Gregorius Naz. *οἱ τὰ θεῖα σοφοί* T. I. p. 303. *πνὲς τῷ τὰ θεῖα πεπαιδευμένων* T. I. p. 306. 323. *πνὲς τῷ τὰ παῖτα διὰ τὸ πνεύματι* ἡ κελευστικῶν 309. *οἱ τὰ θεῖα εὐσεβῶς φρονεῖν διεγνωκότις* 312.

Theopemptus S. Maximi famulus T. II. p. 342.

Ad Theopemptum Scholasticum T. I. p. 635. seq.

Theophilus T. II. p. 121.

Theophrastus T. II. p. 597. 610. 634. 646. 659. 667.

Theophylactus Simocatta T. II. p. 674.

Theopompus, T. II. p. 614. 675. 682.

Theotimus T. II. p. 610.

Thespis T. II. p. 675.

Thomas Abbas T. II. p. 371. Ad eundem Thomam fortasse Epistolæ *πρὸς διαφορὰν λόγων* de diversis dubiis quæstionibus Dionysii (Arcopag.) & Gregorii Naz. de quibus infra.

Thomas Episcopus Severianus T. II. p. 260.

Thucydides T. II. p. 659.

Timon *μεσάνθρωπος* T. II. p. 550.

Trophilus Medicus T. II. p. 651.

Valentinus hæreticus T. II. p. 287.

Varia lectio loci 1. Corinth. XV. 51. T. I. p. 328. 329.

Vestitoris uxor vel filia aut soror *ἡ ἑβρίτης* T. II. p. 371.

Vigilius, Romæ Episcopus, supra, in Mena.

Xanthippe T. II. p. 575.

Xanthus T. II. p. 540.

Xenocharis Philosophus T. II. p. 619.

Xenocrates Philosophus T. II. p. 557. 597.

Xenophanes Colophonius Homerum vituperans T. II. p. 585.

Xenophon T. II. p. 545. 572. 663. 672.

Zaleucus T. II. p. 642. 656. 667.

Zeno Stoicus T. II. p. 545. 566. 591. 596. 610. 670. seq. 672. 676.

Ccc cc 3

Opera

Opera S. Maximi edita, quæ in duobus Tomis editionis Combesianæ non extant.

45. Fragmenta plurima S. Maximi, in Catenis Patrum ad S. Scripturæ libros, & speciatim in expositione Cantici Canticorum per paraphrasin collecta ex Gregorio Nysseno, Nilo & Maximo, T. II. Auctorii Ducæani Paris. 1624. fol. p. 681. & T. XIII. Bibl. Patrum edit. Morell. A. 1654.
46. Scholia in Opera quæ jam pridem feruntur sub nomine S. Dionysii Areopagitæ, illique a Maximo magna contentione vindicantur, prodierunt Græce primum ex Guil. Morellii officina Paris. 1562. in 8, una cum Dionysio ipso & Georgii Pachymeræ Maximum secuti Paraphrasi & Michaëlis Syngeli in Dionysium Encomio. Deinde Græce & Latine cum Petri Lamsælii S. I. versione, in editione Operum Dionysii Antwerp. 1615. in fol. & cum versione Balisæ Corderii ex eadem S. I. Paris. 1633. fol. 2. Vol. Francisci Combesii breves ad Maximi in Dionysium scholia vindiciæ, & interpretum Lamsælii & Corderii castigationes extant ad calcem Homiliarum quarundam S. Chrysostomi editarum a Combesio Paris. 1645. in 4. p. 65—86.

INDEX SCRIPTORUM

&

hæreticorum in Scholiis Maximi ad Dionysium memoratorum

concinnavit a me ad paginas editionis Corderianæ.

Acephali confutantur T. I. p. 61. 91. 313. 461. 462. 507. 515. 519. 854.
T. II. p. 36.

Adelphiani T. I. p. 394.

Africanus ἐν ταῖς χρονολογίαις T. II. p. 76.

ἐν τῇ πρώτῃ χρονολογίᾳ T. II. p. 97.

Ammon Hadrianopolita ἐν τοῖς περὶ ἀναστάσεως αὐτοῦ κατ' Ὀρθόδοξον γεγραμμένοις λόγοις T. I. p. 88. ejusdem Ammonis nomen excidit
T. I. p. 422.

An-

- Androtio ἐν δευτέρᾳ Ἀθίδων T.I. præf. p. XXXIV.
 Antipater Bostrensis de resurrectione T.I. p. 422.
 Apollinaristæ T.I. p. 313. 314.
 Apollinaris non esse scripta quæ Dionysio Arcopagintæ tribuuntur
 T.I. p. 135. 422. vide & 461. 510.
 Apollophanes T.II. p. 93.
 Ἀποστολικῶν διαταγμάτων lib. VII. T.I. præf. p. XXXV. Ex iisdem lo-
 cus T. I. p. 172. seq. & T. II. pag. 127. ubi vocantur Ἀποστολικῇ
 διαταγῇ.
 Ἀποστολικὴ ἐκδόσις τὰς νυκτερινὰς τῶν ψαλμῶδιων κανόνας παρέδωκεν T.II.
 p. 129.
 Aquila T. II. p. 17.
 Ariani T.I. p. 62. 507. 811. Arius T.I. p. 459.
 Ariftonis Pellæi διαλέξιν Papisci & Jafonis Clemens Alex. libro VI.
 ὑποτυπώσεων scripsit auctorem habere Lucam T.II. p. 17.
 Athanasius ὁ ὁσιώτης T.II. p. 159.
 οἱ Ἀττικοί T.I. p. 47. 50. 311. 314.
 Bartholomæi Apostoli dictum: ὅτι πολλὰ καὶ ἐλαχίστη ἡ θεολογία T.
 II. p. 16. ubi ἐγγράφως legendum pro ἀγράφως. Vide Com-
 besinii T.I. Auctor. noviss. p. 496.
 Basiliani five Nestoriani T. I. p. 91. 425.
 Basilius T.I. p. 884. Cappadox T.I. p. 88. ὁσιώτης T. I. p. 206. 269. ὁ
 μέγας, in Hexæmero T.I. p. 604. 702. ἐν τῇ πρὸς τὸν πατέρα
 αὐτῶν λόγῳ T.I. p. 29.
 Bias diversus a Prieniensi, animam docuit mortalem Tom. I. pag.
 421.
 Chrysostomus T.I. p. 756.
 Clemens Alexandrinus in pedagogo T.I. p. 32.
 ἐν δευτέρᾳ τῇ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῶν ᾠδῇ T. I. p. 815.
 ἐν τῷ λόγῳ τῷ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῶν τῇ ἐκδόσει τῶν πλεονασμῶν T.II. p. 181.
 βιβλίον ἐτῶν ὑποτυπώσεων T.I. p. 517. βιβλίον 5. T.II. p. 17.
 Clementis Romani duas tantum Epistolas Eusebius memorat T. I.
 præf. p. XXXVI.
 Citatur Clemens a Dionysio Arcopag. T.I. p. 715. 716.
 Comædia T. I. p. 605.
 Cratinus ἐν πυλαίᾳ, δράματι T. II. p. 128.
 Demophilus ἐν τῇ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῶν δευτέρᾳ συστάσει καὶ ἐπιστολῇ T.II. p. 129.
 Didy-

Didymus cæcus T. I. p. 188.

Dionysius Poëta, ἐν β' τῶν λιθικῶν T. II. p. 28.

Dionysius δευτέρῳ κρηθρίῳ Πιστοῦ T. I. præf. p. XXXV.

Dionysii Arcopagitæ συμβολικὴ θεολογία jam Maximi ætate non ex-
tabat T. I. p. 208. 886.

nec θεολογικῇ ὑπονοήσεως T. I. p. 445. 465. T. II. p. 35.

in Epistola ad Joannem Evangelistam innuit se πνεύματι αἰσθην-
σεως præditum T. I. p. 272.

Cajus ad quem scribit, idem ad quem S. Johannes Evangelista
T. II. p. 63.

ad Demophilum T. II. p. 121.

ad Dorotheum T. II. p. 28.

Dionysius Alexandrinus Episc. ὁ δὲ ἀπὸ ῥητόρων, in scholiis ad Diony-
sium Arcopag. T. I. p. 70.

Δίπρυχα ἱερὰ Ecclesiastica T. I. p. 306.

Elymas Magus T. I. p. 786. T. II. p. 86.

Epiphanius T. I. p. 740.

Evagrius ὁ ἀνόσιτος ἐν τῇ 6' ἑκατοντίδι, κεφαλαιὸν γ' T. I. p. 294. 396.
ἐν τῇ 19' τῆς 6' ἑκατοντίδος T. I. p. 396.

Eunomius T. I. p. 459.

Eunomiani T. I. p. 507. 811.

Euripides Andromeda T. II. p. 28. Bacchis T. I. p. 96.

Oreste T. I. p. 90.

Eusebius multa scripta Ecclesiastica recensere omisit T. I. præf. pag.
XXXVI.

ejus χρονολογία T. II. p. 97.

Eutyches T. I. p. 150. Eutychiani T. I. p. 91. 313.

Gnostici T. I. p. 65.

Gregorius Theologus T. I. p. 464. 835. 869. 884. T. II. p. 77.

ἐν τῇ 1' πρὸς ἡμᾶς T. I. p. 612. T. II. p. 154.

ἐν πρὶς κατ' εὐνομίαν λόγους T. I. p. 513.

ἐν τῷ δευτέρῳ εἰρηνικῷ T. II. p. 154.

ἐν τῷ γ' τῶν θεολογικῶν αὐτοῦ T. II. p. 55.

Gregorius Nyssenus T. I. p. 869. 884.

ἐν τῷ κατηχητικῷ T. I. p. 313.

Hebræi ἐν τῷ δευτερονομίῳ (in Misnah) T. II. p. 160, τὸ ἱβραϊκόν, He-
braicus textus Exodi T. II. p. 17.

Her-

Hermæ Pastor T. I. p. 600.

Hesiodus T. I. p. 25.

Hierotheus Dionysii Areopagitæ Magister T. I. præf. pag. XXXV.
XXXVII. T. I. p. 76. 265. 305. 517. 543. 545. 615. 756. 834.

Pauli Apostoli discipulus T. I. p. 520.

Scripta ejus *ως δευτεραν αἰτίαν γραφὴν νομιστέον* T. I. p. 543.

Hippolytus T. I. p. 740. T. II. p. 123.

Homerus T. I. p. 25. 9. T. II. p. 16. 127. 163. *Odyssæa* T. II. p. 28.

Hymenæi Hierosolymitani scripta quædam nactum, se scribit Maximus T. I. præf. p. XXXVI.

Ignatius Martyr ante Domitianum, si credimus Maximo T. I. pag. 613.

Joannes Evangelista sub Domitiano in Patmo exulat T. I. p. 613.

Irenæus T. I. p. 740. T. II. p. 123. Lugd. Episc. T. II. p. 93.

ἐν τῇ γ' βιβλίῳ τῶν κτ' τῆς ψευδωνύμου γνώσεως T. II. p. 93. *ὅτι τῇ κτ' ἀρεσκῶν πύμῃ λόγῳ* T. I. p. 422. T. II. p. 180.

Justinii Philosophi *λόγῳ* *πρὸς ἑλλήνας* T. I. p. 210. 455.

S. Justus T. I. p. 852.

Lacedæmonii Magistratum vocant *ἀρμόσιον* T. I. p. 314.

Lampetiani hæretici T. I. p. 394.

Lucas, *ἡ Ἀποστολὴ Παύλου κήρυγμα συνέγραψεν ὁ Λουκᾶς* T. I. p. 62. A
Clemente Alex. habitus auctor disputationis Jasonis & Papisci
Vide supra, in Aristone Pellæo.

Manes T. I. p. 421. Manichæi T. I. p. 313. 617. 618. 619. 627. 637.
(*ἀθροί 851.*) 855. T. II. p. 130.

Marcianistæ T. I. p. 394.

Marcion hæreticus T. I. p. 421.

Massaliani T. I. p. 394. T. II. p. 130.

Menander hæreticus T. I. p. 421.

Methodius Olympi in Lycia Episcopus & Martyr de resurrectione
T. I. p. 422.

Narcissi Hierosol. scripta non memorat Eusebius T. I. præf. pag.
XXXVI.

Nestorius T. I. p. 510. T. II. p. 86. Nestoriani T. II. pag. 61. 91. 271.
313. 425. 461. 462. 507. 515. 519. T. II. p. 16.

Origenes T. I. præf. p. XXXVI. T. I. p. 395. 421. 422. 740. T. II. p. 123.
Vide & supra in Ammone.

Origenes ἐν τῷ περὶ δέχων πρώτῳ λόγῳ T. I. p. 396.

ἐν τῷ 1 ᾧ εἰς τὰς ἱερουσαλὴμ δόξας T. II. p. 125.

Pantanus T. I. præf. p. XXXVI.

Papias Hierapolitanus, attigit tempora (συνακμήσας) Joannis Evangelistæ T. I. p. 422.

βιβλίῳ πρώτῳ τῶν κυριακῶν ἐξηγήσεων T. I. p. 32.

ἐν τῷ πρῶτῳ βιβλίῳ T. I. p. 412.

Paulianistæ T. I. p. 425.

Petrus Diaconus Rom. testatus Maximo, omnia Dionysii Areopag. scripta servata καὶ τὴν ἐν Ῥώμῃ τῶν ἱερῶν βιβλιοθήκην T. I. præf. p. XXXVI.

Phantasiastæ T. I. p. 315. 512.

Philô Judæus ἐν τῷ περὶ θεωρητικῶν ἢ κατὰ συντάγματι T. II. p. 63.

ἐν τῷ περὶ τῆς φλογίνης ῥομφαίας καὶ τῶν χειρῶν λόγῳ T. I. p. 599.

Philochorus ἀπὸ τῆς τρίτης τῶν αὐτῶν ἀποδείξεων T. I. præf. p. XXXIV.

Philosophi Ethnici T. II. p. 115. 512. 543. 625. 637. 703. 711. 739. 755. 810. 811. 812. 851. 855.

Phlegon ὁ ἐλληνικὸς χρονολογῶν ἐν τῇ χρονολογίᾳ T. II. p. 97.

Phylarchus ἰσθμῶν T. II. p. 156.

Plato Philos. T. I. p. 421. 715.

Plato Comicus. ἐν πρῶτοις τῶν δράματι T. I. p. 314.

Polycarpus ἐν τῇ πρὸς Ἀθηναίους ἐπιστολῇ αὐτοῦ T. I. præf. p. XXXV.

πρὸς Φιλιππησίους T. II. p. 93.

Sextus ὁ ἐκκλησιαστικὸς φιλόσοφος T. II. p. 55.

Simon Magus T. I. p. 421. 703. 740. T. II. p. 123.

Cum Stoicis & Epicureis Philosophis disputans Athenis S. Paulus

Apostolus T. I. præf. p. XXXIII.

Symbolum T. I. p. 310.

Symmachus. T. II. p. 17. 95.

Theodotus T. II. p. 17.

ἡ θεολογία Φησί T. I. p. 310. locus e libro Sapientiae Sal.

θεολογικὰ δέλτα, Biblia Vet. & Novi Test. T. I. p. 242. οἱ καὶ ἡμᾶς

θεολόγοι, Prophetæ & Apostoli T. I. p. 466.

Titus (Bohros) ἐν τῇ καὶ Μανιχαίων λόγοις T. I. p. 58.

Valentinus hæreticus T. I. p. 421. Valentiniani T. I. p. 855.

47. Ἐξηγησις καὶ ἀναλύσις τοῦ καὶ χρίστος ἐκ τοῦ θεοῦ ἡμῶν σωτήριον πα-
σχα, τὸ διαγεγραμμένον κατὰ τὸν ἑρμηνεύσαν. *Brevis narratio Christiani*
Paschæ, qua descripti laterculi ratio declaratur. Parte tertia
cap. 9. testatur Maximus se hunc computum Paschatis Ecclesia-
stici scripsisse Indictione XIV. Anno Heraclii Imp. XXXI. Dio-
cletiani CCCLVII. hoc est Christi DCXII. Excerpta ampla
Græce dederat cum notis *Josephus Scaliger* lib. VII. de emendat.
temporum p. 736. seq. Confer lib. 2. p. 163, seq. Integrum pri-
mus Græce vulgavit e Vaticano Codice *Dionysius Petavius* addi-
ta Latina sua versione Paris. 1630, fol. in Uranologio quod re-
cusum est Amstelodami (licet titulus Antwerpian præfert) 1703
fol. Ad eundem computum illustrandum faciunt multarum Pe-
tavii libro octavo variarum dissertationum, quæ in illo Urano-
logio priscis veterum scriptorum monumentis subiunguntur.
Quænam illa præter Maximi ἔξηγησις sint, dixi lib. III. c. 5. p. 96.
48. ἀπορία. Ambigua sive difficilia loca in Orationibus quibusdam
Gregorii Nazianzeni explanata, ad *Johannem Cyzici* Episcopum.
Meminit horum λόγων Maximus ipse in questionibus ad Tha-
lassium T. I. p. 87, & Jo. Tzetzes Chiliad. IX. v. 866.

οὗτοι δὲ λέγονται ὡς ἡμεῖς τοὺς περὶ τὰς ἀπορίας
μνησθέντες καὶ καὶ Μαξίμου ἡγουμένου τῆς λόγου
ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ Γρηγορίου ὁ μὲν γὰρ.

Latine vertit, quæ sæpe etiam illorum in libris de divisione Na-
turæ meminit, circa A. C. 864. *Joannes* * *Scotus* *Eringena* jussu Ca-
roli Calvi, ut ipse testatur in Epistola ad Carolum quam inter-
pretationi suæ præmisit: *Hoc opus Maximi Monachi & Abbatis,*
quod sanctissimo & beatissimo Archiepiscopo Cyzici Joanne postulante
de quorundam in sermonibus beatissimi Gregorii Theologi ambiguum,
hoc est intellectu difficultatum explanationibus composuit, de Græco in La-
tinum vobis jubentibus edidi. — — — Fortassis autem qualicunque Apologia
defensus, non tam aensas subderim caligines, nisi viderem præfatum
beatissimum Maximum sapissime in præcessu sui operis obscurissimas sanctis.

Dddd 2

Theo-

* De hoc *Eringena* *Georgius Mackenzie* in *Vitis scriptorum Scotorum Angliæ* in fol.
editis *Edinburgi* A. T. I. 1798. p. 49. sq. Puto autem commentum esse quod pag.
58. inter *Eringena* scripta, e *Nauckero* & *Genebrardo* commemorat *Aristotelis*
moralia de secretis secretorum sive de recto Principum regimine de Græco in
Chaldaicam, Arabicam & Latinam linguam conversa.

*Theologi Dionysii Arcopagite sententias, cujus symbolicos Theologi-
cosque sensus nuper vobis similiter jubentibus transulsi, introduxi,
mirabilique modo dilucidasse. Eddidit quidem vir doctissimus Tho-
mas Galeus Maximi ἀποσα in Gregorium Naz, eisque præmissam ad
Joannem Cyzici Episcopum Epistolam, cum jam dicti Joannis Ering-
enæ versione p. 1—45. ad calcem librorum quinque ab eodem
Eringenæ Latine scriptorum ὡς ὁ Φίλος μαρτυρῶν de divisione Na-
ture, Oxon. 1681. in fol. Epistola ad Joannem Cyzic. innuit:
ἐπαινεῖται μὲν, καὶ τὸ χὲν διαικίως. Subjuncta quoque p. 46—70
Epistola Maximi ad Thomam Abbatem cum versione non Eringe-
næ, sed editoris Galei ὡς ἡ διαφέρων δόξα τῶν ἀγίων πατέρων ἡ
Γρηγορίου, de variis difficultibus τοῦ Dionysii Arcopag. & Gregorii Naz.
τῶ ἡγιασμένου δόξα & δόξῃ, πᾶσι πνευματικῶν. (Codex Codicinus
πνευματικῶν) καὶ διδασκαλῶν καὶ ἐν Θωμῷ Μαξίμου. τῶν ἐν
ὑποσημειώσιν ἀναζητῶν δὲ καὶ μαθητῶν. Incipit: ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ ἐξ ἡμετέρων. Meminit Photius Cod. 194. dicitur Maximi
ad Thomam Epistolarum e quibus prior tantum edita. Pauci
loca & ex paucis Nazianzenæ Orationibus sunt, quæ a Maximo
in editis hîsce δόξαις fusiùs illustrant ac subiectis phas veris-
Eringenæ, qui p. 210. de divisione Nature, quæ in quadra-
gesimum primum de ambiguis citat in Oratione Nazianzenæ de Pa-
schate: plura etiam habuisse Combefisium, cujus in Bibl. Con-
cionatoriz Tomo I. hæc sunt verba: S. Maximus hæc difficile
plurimum Gregorii Orationum, ac quorundam carminum fusiùs expli-
cavit, quæ ejus mihi lucubratio extat ex Regiæ Codicis collato cum
altero Rev. Abbatis Gerasimi Blacchi Venetiis humanissime submis-
ipsaque Joannis Eringenæ ex Cluniacensi Bibl. versione. Colophonem de-
bit Viri Cl. Raphaëlis du Fresne, τῶ μακαρίστου pulcherrimè mentioni
pulcherrime & manu erudita exaratum Codex, si quando sacculus f
& otium cum illo conferendi. Idem Combefisius in conspectu op-
rum S. Maximi edito Paris. A. 1660. quem Clariss. Montfaucon
Catalogo Bibl. Coislimianæ inseruit pag. 311. In Gregorii the-
logi locos difficiles. Opus est spissum atque arduum, Scoto Eri-
olim tentatum, inscripta versione Carolo Calvo, ex qua emendata in
Regiæ Cod. aliqua & suppleta. Recepta versio hæc ex Cluniacensi li-
briotheca, Extat & apud Carmelitas exalceatos. Collatus deinde er-
tus cum probato Rev. Abbatis Blacchi Cod. humanissime Venetiis in*

in rem submisso. Videtur etiam posterior ad Thomam Epistola esse in Codice Gudiano, nam in Catalogo MSS. Marqv. Gudii τῷ μακαρίτῳ, quæ jam accessere Bibliothecæ instructissimæ Guelpherbitanæ, p. 535. traditur desinere in his verbis: ἡμετέρας τῷ Θεῷ τῇ φιλαλληλίᾳ τῷ ἐν ἡμῶν καὶ ὅτι γῆς ὡς πατρὸς δοξαζομένῳ τῆς κτίσεως καὶ μόνῳ ἀπαυτῇ πατρὶ ἡμῶν δούσαν τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλίαν.

Orationes Nazianzeni quarum loca illustrantur sunt

αἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον p. 36. seq.

αἰς τὴν γενέθλια p. 26.

δευτέρῳ εἰρηικῶ p. 48.

πρὸς τὰς πολιτευομένους p. 26.

πρὸς υἱὸν πρῶτον p. 48. seq. 50. seq. 52. seq. δευτέρῳ p. 54.

πρὸς φιλοκτωχίας p. 4. seq. 6. seq. 33. seq.

αἰς τὴν Φῶτιν p. 27.

πρὸς χαλαρείας p. 20.

Basiliius in Efaian laudatur p. 15.

ὁ γραμματικὸς λόγος κλήμης p. 19.

Dionysius Areopagita laudatur p. 15. 19. 47. Epist. ad Cajum Σεραπείῳ p. 58. seq.

Pantenus Clementis Alex. καθηγητὴς p. 19.

Liceat hac occasione subjungere indicem scriptorum quos in opere subtili pentabiblo de divisione Naturæ laudat Joannes Erigena, cum in illis Græci etiam plerique, cum frequens Maximii mentione occurrant.

INDEX SCRIPTORUM

JOANNE SCOTO ERIGENA

in libris de Divisione Naturæ laudatorum.

ex editione CL. V. Thoma Galii.

Ambrosius p. 210. 257. 262. 284. 293. 299. 305. 309.

Hexaëmero 140. 217.

de Paradiso 199. 206. 207. 208. 209. 212. 300. 303. 305.

in Lucam 231. 233. 259. 261. 265. 300. 303.

Ddd dd 3

Ari-

- Aristoteles 12. 84. 229.
 Athenienses *ἑταῖροι* literas appellant, quarum compositione articu-
 lata vox componitur 141.
 Augustinus 23. 24. 56. 62. 69. 79. 84. 105. 116. 117. 119. 120. 114.
 136. 144. 150. 153. 169. 182. 192. 211. 227. 239. 244. 275. 289.
 298. 299. 301. 308. 309.
 in Apostolum 5. de libero arbitrio 287. de baptismo parvulorum
 192. de categoriis Aristotelis 28.
 de civitate DEI 4. 5. 131. 167. 176. 180. 193. 194. 195. 196. 250. 295.
 299. 304. in vicesimo libro, tredecimo capitulo 296.
 Confessiones 32. 108. 154. 168.
 ad Dardanum 294. Decades, sive in Psal. 63.
 de Genesi ad literam 193.
 in Hexaëmero 3. 35. 105. 175. 181. 198. 214. 221. 233. 260. 270.
 275.
 de Musica 22. 154. In opusculis 105.
 de S. Trinitate libri p. 12. de vera religione 49. 152. 157.
 Basilii 129. 134. 136. 141. 142. 145. 148. 157. 158. 159.
 in Hexaëmero 43. 57. 134. 142. 148.
 Boëthius summus utriusque linguæ Philosophus & *ἄρχων* Arith-
 metica 31. 174. 176.
 de SS. Trinitate 233. magnifici Boëthii de Mathesi libri p. 113.
 Chrysostomus 289. 290. 303.
 Cicero *καταφαικὴν & ἀποφαικὴν intensionem & repulsionem* trans-
 fert 11.
 Dionysius Areopag. 1. 8. 11. 41. 43. 51. 60. 63. 91. 93. 107. 111. 117.
 183. 236. 244. 251. 268. 307. •
 in amatoris hymnis 42.
 de divinis nominibus 27. 33. 37. 44. 95. 98. 245. 254. 259. 262. 282.
 287.
 Epistola ad Dorotheum 256. ad Gajum id. ad Titum Pontificem
 108. sententia quam ex Theologicis commentis scientissimi Hie-
 rothi sumit 108.
 de Hierarchia cœlesti hoc est Episcopatu 107. 43. 83. 177. 225. 245.
 304.
 de perfecto & uno 157.
 de Symbolica Theologia 10. 168. 169.

- Epiphanius 101. Ancorato 1. 160.
de fide 83. 85. 161. 245.
libro de Hebraicis nominibus 225.
- Eratosthenes 146. 147.
- Græcorum moderni *μὴν ἑσῶν, τὴν πρόσωπα & τὴν ὑπερῶς* in
DEO admittentes 93.
- Gregorius Nazianzenus 1. 7. 9. 13. 22. 45. 77. 79. 91. 309.
de baptismo 198. in epitaphio Cæsarii 233.
contra Eunomianos 9. de Filio Oratt. 1. 84. 94.
de grandine 234.
de Nativitate Christi 303. de Paschate 210.
- Gregorius Nyssenus 20. 21. 33. 78. 154. 156. 157. 158. 168. 184. 186.
191. 197. 201. 230. 231. 245. 255. 258.
de imagine liber 76. sermo 20. 21. 168. Gregorio Theologo præ-
ter rem tribuitur 258.
- Iebrai 226.
- Ieronymus 226. in Ezechielem 279. 303.
- Iulius 296.
- Iulianus Capella 147. 148.
- Maximus Monachus venerabilis Magister 54. 63. 69. 71. 91. 122. 123.
266. 299.
de ambiguis 40. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 210. 229. 232. 242. 270.
in Dionysium 43. Dionysii & Nazianzeni elegantissimus exposi-
tor Maximus 93.
in Oratt. Nazianzeni 4. 5. 6. 17. 22. 94. in sermonem Naz. de Nati-
vitate 303.
in expositione Nysseni, 195. 197. 210.
in Scholiis 221. 243.
- Nicaena Synodus 72. 85. 90.
- Origenes 199. 201. 214. *οὐκ ἀρξάν* 261.
libro III. in Epist. ad Romanos 258.
- Orato Timæo 19. 32. 136. 156.
- Oratius Historiæ Nat. scriptor, 135. 147. 148. 151. 156. 159.
- Olemaus 147.
- Pythagoras 145. 149.
- Septuaginta interpretes 57. 60. 221. 224.
- Symbolum Romanæ linguæ, de Spiritu S. a Patre per filium proce-
dente 92.

Syrus quidam 60, 61. ex S. Basilio.

Theologia dicit 61, 103. ubi affertur dictum S. Scripturæ,

Virgilius 19, 58. 144.

Scripta S. Maximi inedita vel deperdita.

49. Διαλέξεις ὁρθοδόξης καὶ Μανιχαίας, citatur a Georgio Sholario versus finem libri MS. quem contra Latinos Joanni Commeno Trapezuntio Imperatori nuncupat, Vide Mich. le Quien ad Damascenum T. I. p. 428.
50. *Lexicon*, quod in arte etymologica longe versatum ostendit Maximum, sine nomine auctoris MS. in Cardinalis Mazzarini Bibliotheca, in quibusdam Italiae Maximo adscriptum, quo tamen gravare ejus operum editionem non est visum, inquit Combesius in notis ad Max. T. I. p. 680.
51. *De secundo adventu*. Incipit: Ὅτι τέτις πᾶσιν. Ex Spiritino Codice editurum se promisit Combesius in confecta operum S. Maximi, edito Parisi 1660.
52. *Chronologia succincta Vita Christi*, MS. inter alia hujus argumenti in Codice Casareo de quo Lambecius V. pag. 124. incipit: γένοντι ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς παρθένου τῇ πεντακονταετηρίᾳ τοῦ Νικηφόρου, γεγονότι χαρτοφύλακα τῆς ἑξ ἑξ μεγάλης ἐκκλησίας περὶ διαφόρων κεφαλαιῶν. MS. in Bibl. Casarea. vide Lambecium VI. p. 56.
53. *Quæstiones sacre Miscellanea ad Nicephorum Chartophylacem Constantinopol.* ἐρωτήσεις Μαξίμου μοναχοῦ πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Νικηφόρον, γεγονότι χαρτοφύλακα τῆς ἑξ ἑξ μεγάλης ἐκκλησίας περὶ διαφόρων κεφαλαιῶν. MS. in Bibl. Casarea. vide Lambecium VI. p. 56.

In plerisque Bibliothecis paullo instructionioribus, plura Maximi opuscula manu exarata occurrunt, ut apparet ex Apparatu Pofsevini, Labbei Bibl. nova MSS. & alijs scriptis in quibus MSS. Codicum notitia traditur. Inprimis Locorum Communium opus, quod hoc loco de Maximi scriptis differendi ansam mihi dedit, ut vel quater exstat MS. in Bibl. Casarea, quos Codices cum Combesiana editione conferri operæ pretium esset, quemadmodum & plerumque Guigierianum, de quo Montfauconus V. G. in Catalogo Bibl. Coisnanzæ pag. 374. seq. Quæ autem in eodem Catalogo pag. 380. negatur reperiri S. Maximi Epistola ad Georgium Præfectum Africæ, legitur in editione Combesiana Tom. II. pag. 261. quemadmodum

Spiritualis & dogmatica oratio ad Stephanum Dorensem Episcopum
T. II. p. 81.

Alii Maximi.

Maximus ad quem exstant hæc Ovidii II. 3. e Ponto:

Me tuus ille pater Latiae facundia lingua

Qua non inferior nobilitate fuit,

Primus ut auderem committere carmina fame

Impulsi, ingenii dux fuit ille mei.

Maximus qui sub Commodi Severique imperio insigni volumine
ut ait Hieronymus cap. 47. de S. E. ventilaverat quæstionem
unde malum, & quod materia a DEO facta sit.

Maximus Abbas, martyr in Gallia A. C. 625. de quo Bollandus
2. Januar. T. I. p. 91.

Maximus ex Abbate Lerinensi Episcopus A. 433. Reienfis sive Re-
gienfis scripsit teste Sigeberto Gemblacensi c. 113. de Scripto-
ribus Eccles. librum de Ecclesiasticis ministeriis & de habitu
clericorum. Hujus Maximi vitam scripsit Dinamius Patricius.
Ejus homilias quasdam extare inter eas quæ sub Eusebii Emeseni
nomine vel Eucherii Lugdunensis feruntur, jam notarunt eru-
diti.

Maximus Ægienfis, quem de Apollonio Tyanensi laudat Philostratus
lib. I. c. 5.

Maximus Alexandrinus, infra in Maximo Cynico.

Maximus Byzantius sive Epirota Philosophus Pater Euclidis, Juliani
Imp. Magister, quem a Maximo Ephesio Philosopho qui &
ipse Julianum docuit, distinguunt Socrates III. 1. & Nicephorus
X. 1. Scripta ejus memorat Suidas: περὶ ἀριθμῶν, de numeris,
& in Aristotelem ἀπομνημα, nec non alia quædam Juliano in-
scripta, & περὶ ἀλύτων ἀντιθέσεων, de insolubilibus oppositionibus
quod Astrologici, opinor, argumenti fuit, quemadmodum &
alterum περὶ κατηρχῶν de principiis poema, quod dedi ex Codi-
ce Mediceo.

Maximus Cæsaraugustanus Episcopus, cujus historiam de iis quæ tem-
poribus Gothorum in Hispaniis acta sunt memorat Isidorus
Hispan. de scriptoribus Eccles. c. ult. Sed Chronicon quod velut

Eee ee

Dex-

Dextro continuando sub eius nomine jactatur, supposititium est, & multis argumentis exploditur a Nicolao Antonio in Bibl. veteri Hispana, qui illud una cum Epistola ad Argebatum Episcopum Portugallensem præmissa exhibet T. II. p. 279-285.

Maximus Chrysoberges Monachus, clarus circa A. C. 1400, cujus de processione Spiritus S. Orario ad Cretenses edita Græce & Latine à Leone Allatio in Græcia Orthodoxa T. II. p. 1074-1088. Hujus adversarius Nilus Damyla de quo vide Allatum de Nilis pag. 52. & 82. edit. à me curata & H. Warthorum in appendice ad Histor. literariam scriptor. Eccles. clarissimè Cavei.

Q. Cornelius Maximus Jctus, cujus Cicero meminit, VII. 8. Epist. ad familiar.

Maximus Alexandrinus patria, e Cynico Philosopho Patriarcha Constantinopol. A. C. 380. de quo dixi lib. III. c. 12.

Maximus Ephesius Philosophus, Juliani Imp. præceptor, ab Magicis operationes jussu Valentiniani interfectus, & qui Eusepius in Maximi vita, Socrates III. 1. Nicephorus in Memor. Juliani Epistolæ. Quanti apud eum præceptor fuerit, docet etiam Ammianus XXII. 7. Alius Maximus præceptor sub Valente, de quo apud Svidam in 77. 9.

Maximus Epirota. Supra, in Byzantio.

Q. Fabius Maximus Servilianus Annalium Rom. præceptor, qui cum L. Metello Consul fuit Anno U. C. 611. ante Christum 141. De eo Vossius lib. I. c. 7. Histor. Latin.

Maximus Grammaticus Madaurensis Afer, cujus Epistola ad Augustinum exstat pro Ethnicismo adversus Christianorum religionem. Ei respondet Augustinus Epistola XVII. edit. Benedicti (al. XLIV.) In illa Epistola per Archimartyrem Nymphainensem Christum a Maximo intelligi, Cavei conjectura est parte I. Hist. literariæ S. E.

Maximus Hierosol. Episcopus & Confessor, post A. C. 355. de quo Acta Sanctor. T. II. Maji p. 7. Tillemont. T. VI. memor. Ab eo Maximos martyres (ut Neapolitanum de quo Acta 12. Jun. T. II. p. 517. seq.) Principes item ac duces hoc nomine, de industria omitto, quemadmodum illum Cypri & Sardinie præfectum a Pompejo, de quo proverbium *καὶ τὰς Μάγισ* 82

Basor. Maximus. Vide appendicem Vaticanam in proverbii Andreæ Schotti p. 286. In numis Constantini, nomen Maximi non gloriæ ac virtutis titulum, sed familiæ nomen esse contendit Joh. Harduinus in numismatis sæculi Constantiniani pag. 474. Op. & in Memoriis litterariis Trevoltinis Ap. 1701. mense Jul. & Augusto p. 11.

Marius Maximus Historiæ Augustæ scriptor de quo Caesariæ ad Spartian p. 23. & Vossius in Hist. Latinis II. 3. nam Latine scripsit, & fuit præfectus Urbi post Adventum, temporibus Macri- ni Imp. ut testis Dio lib. 78. Libros suos Varronis exemplo in septenarios sive hebdomades librorum digessisse videtur, nam primo septenario laudat eum Spartianus in Geta.

Maximus Monachus, cujus quæstiones sacræ, *ἐρωτήσεις πρὸς διαφώτισιν καὶ παλαίων* ad Nicephorum magnæ Ecclesiæ Constantinopol. Chartophylacem exstant Græce MSS. in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium VI. p. 56. Videtur idem cum Maximo Confessore, de quo fufe supra.

Maximus quem natali Platonis apud Dionysium Longinum celebra- to interfuisse narrat Porphyrius apud Eusebium X. 3. præparat. Maximus Planudes medio sæculo XIV. clarus, de quo infra, suo loco. Maximus Rejenfis sive Regiensis. Supra in Maximo Abbate.

Maximus Rhetor, Plutarchi æqualis qui ejus meminit IX. 4. convi- valium quæstionum. Alius de quo Aristides T. 3. p. 525.

Rutilius Maximus Jctus, cui librum ad legem Falcidiam, quem alii ad Q. Cornelium Maximum referunt, Cujacius tribuit.

Rutilius Maximus Grammaticus, de quo in Bibl. Latina.

Maximus Taurinensis Episcopus qui Synodo Arausicanæ A. 441. & Mediolanensi A. 451. interfuit. Vide Miræum ad Gennadium de S. E. c. 40. Latinum Latinum Bibl. factio profan. p. 80. 164. seq. Martyrolog. & Acta Sanctor. 25. Jun. Tillemontii memo- rias Hist. Eccles. T. XVI. pag. 31. seq. *Homilia* ejus nonnullæ S. Ambrosii & Augustini sermonibus permixtæ leguntur, ut præter alios notarunt Mabillonius in Musei Italici Tom. I. parte 2. & Combesius in Bibl. Concionatoria. Editæ sunt sæpissime & separatim, & cum Chrysologo, & in Patrum Bibliothecis, ut noviss. Lugdunensi Tom. VI. Quinque sermones in laudem S. Cypriani editurum se promisit Clariss. Muratorius in Anecdo-

Ecc c.

tis.

tis Bibl. Ambrosianæ T. I. p. 16. *Libros de Sacramentis* inter Ambrosii opera editos, Maximo huic fortasse tribuendos suspicatur Tillemontius p. 34. *Liber de gratia spiritali baptisni* Genadio memoratus intercidit.

Maximus Tyrius Philosophus Platonicus Antoninorum clarus, de quo dixi lib. IV. c. 23.

Valerius Maximus, de quo in Bibl. Latina.

XL. Post Maximum confessorem, Locos Communes ex omnigenere scriptorum sacrorum, aliorumque concinnavit JOANNES DAMASCENUS, Presbyter & monachus, non confundendus ut multi fecerunt a) cum Joanne Mesue Damasceno Medico, b) vel cum Joanne Damasceno Serapionis F. itidem Medico, c) nec cum Damasceno Episcopo Rondinensi, d) vel altero Episcopo Damasceno.

- a) Quemadmodum homonymia Theodosii Imp. qui ante Leonem *causam* Theodosio Bellovacensi, Antonino Florentino, Andrea Dandolo, Joanni Nandro, Thehemio aliisque fuit fraudi, ut Joannem Damascenum seculo IV. sub Theodosio primo vixisse scriberent: ita alios decepit similitudo nominis, ut Joannem Damascenum nostrum confunderent cum Joanne Damasceno Medico. Vide Latinæ Bibl. sacrae & profanae p. 79. b. & 81. a. Petri Bæli Lexicon Hist. v. c. in Damasceno, & Leon. Allatium apud Mich. le Quien in prolegomenis ad Damascenum, ubi feriores illos refellunt. Idem Allatius confutat etiam & fabulosa esse evincit quæ de Damasceno Raph. Volaterranus libro XVI. Commentar. Urbis, falso tradens eum Judæis parentibus natum & ex Judaismo ad Christianismum conversum esse, & Constantinopolim venisse, captumque a piratis Saracenis, postea a Theodosio redemptum magistrum ejus Epistolarum fuisse, mox abscissam exterram, quod in suspicionem prodicionis venisset. Ne dicam de fabulis, quas addunt auctor sermonis de Damasceni conversione, Vincenrius Bellovacensis & c. li Hist. XVII. 103. Petrus de Natalibus Episcopus Equilinus in Historia sanctorum IV. 135. Jo. Nanclerus in Chron. aliique, restitutam ei manum beneficio Mariæ Virginis, reductum CPolin, & c.
- b) Joannes Damascenus Medicus cognomento Mesue, adnepos Abdallæ Damascenis, secta Muhammedanus circa A. 1200. floruit & Arabice scripsit, quæ scripta ejus deinde ex Arabico in Græcam & Latinam Linguam conversa sunt. Ex illis aliqua S. Joanni Damasceno presbytero male tribui notat Lambecius VI. p. 1131. 134. & c.
- c) Joannes Damascenus Serapionis F. itidem Muhammedanus, Medicus, a Joanne Mesue laudatur.
- d) Leo Allatius in prolegom. ad Jo. Damascenum ubi de variis hæc Damascenis disserit, memorat MS. *Δαμασκηνὸς ὁπισκὸς τῶν δυνάμεων ἐν τῇ πόλει τῆς ἡγούμενης τῆς ἀγίας Ἀναστασίας, ἥτις ταλανισμὸν καὶ τῶν ἰσχυρῶν ἐλάττει*

Damasceno sive Damasci urbis, qui sæculo medio decimo sexto de animalibus scripsit ad Michaëlem Cantacuzenum, e) nec denique cum recentiore scriptore Damasceno Monacho & Hypodiacono Studita, Thessalonicensi. f)

Hic Iohannes ex nobili genere, * patria Damascenus, dignitate presbyter g) & vitæ instituto Monachus, contumediæ causa Sarabaita h) & pro Mansure, Mamzer i) ab alii Arcias k) & propter eloquentiam

Ee eee 3

tiam

ἐκ τῆς Ἱεροπόλεως. Damasceni Rendingensis Episcopi dialogum cum Abbate S. Anastasia, sive de plorationem Episcoporum Gracia sua arate. Incipit: παραχαρίτω.

- e) Damasceni Episcopi librum communi Græcorum dialecto scriptum de natura animalium, constantem XC. capitibus, quem ex Aristotele, Aliano & Philo collegit atque Michaëli Cantacuzeno magno Domestico transmisit legisse se MS. imperfectum tamen apud Petrum Velliam Romanum, testatur Leo Allatius loco jam laudato. Incipit: συνήθειαι ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅταν δέλυσίνα ἰδῶσι πνῆ μέγαν ἄρχοντα.
- f) Hic est Damascenus cujus thesaurus homiliarum in sanctos, lingua Græca vulgari sæpius prodiit Venetiis, ut 1603. 1618. 4. Omitto dicere de aliis Damascenis ut Niccolao Damasceno, Damascio Damasceno, & Damasceno cujus δράμα Σωσανίδου laudatur ab Eustathio ad Dionysium periegetem v. 976.
- * Patrem Damasceni Sergium τὸν τῆς Μανσῦρ, Quæstorem generalem γενικὸν λογιστὴν Abdolmeleci Califæ Saracenorum, ex Theophane verisimiliter conjicit laudatus Lequien.
- g) Presbyterum fuisse, male negat Possévinus, qui constantibus veterum testimoniis refellitur. Vide Jo. Hierosolymitanum in vita Damasceni p. XXI. & ibi notas.
- h) Apud Vincentium Bellov. XVII. 103. Imperator Theodosius ad Joannem: Sarabaita pessime. Nisi legendum Sabaita, nam in S. Sabæ Laura Damascenum diu vixisse constat; Et Sabaita dicitur Stephanus ejus fratris filius. Cæterum Sarabaitæ S. Hieronymo Epist. 22. ad Eustoch. (edit. novæ 18 T. 2. p. 43.) Remorbo, Monachorum genus deterrimum atque neglectum: hi bini vel terni, nec multo plures simul habitant, suo arbitrataque ditione viventes. De his viri docti ad regulam S. Benedicti c. 1. Cassianus collat. XVIII. 4. & 7. Petrus Crinitus III. 15. de honesta disciplina, ubi Augustini locum illustrat de Sarabaitis sacerdotibus.
- i) ἰβερικῶς sive per contumeliam dictum esse Μανσῦρ ab Iconomachis, tradit Synodus septima Aët. VI. T. 3. edit. Binianæ p. 678. falliturque erudit. K. Cangius quando de alio nescio quo Johanne hæretico Ægyptio & hæc verba & acclamationem Iconomachorum p. 677. Μανσῦρ τῷ κακῷ νόμῳ καὶ Σαρακηνοφροσιν ἀντίθεμα, intelligendam esse putat gloss. Græco in Μανσῦρ. Assentior tamen Theopha-

tiam *Chrysothorax* 1) cognominatus legitur. *Damascenus* a *Cosma* Monacho docto ex Italia captivo illuc adducto eruditius una cum *Cosina Hierosolymitano* (qui *Melodi* nomine deinde celebris & *Majunensis* Episcopus extitit.) Hinc neglectis quas *Damasci* Satrapa offerebat mundialibus dignitatibus, *Hierosolymas* in *Sabe* monasterium concessit, ibique in literarum, sacrarum præsertim meditatione, consenuit & prope *S. Sabam* est sepultus. Certe tumulum *Damasceni* & *Cosmæ* spectatum eo loco, *Joannes Phocas* * meminit. *Disciplinis philosophiæ* egregie excultum & eruditione omni-
varia ultra illius sæculi exemplum ornatum omnes fassentur: hymnis dulcissimis, scriptisque quam plurimis de quibus deinceps dicetur, celeberrimum. In his quod vossellis quandoque non gladius pugnat, narrationesque parum credibiles ingerit ubi pro imaginum cultu & precibus pro defunctis descendit in certamen, ætati potius quam ingenio ejus tribuendum existimo. Diem obiisse videtur non ante A. C. 756. m) *Leonis Isauri* & *Constantini Copronymi* imperatorum, quoad vixit reveritus. Memoria ejus inter sanctos ab Ecclesia La-
tica

phani qui p. 350. Jo. Damascenum dictum esse ait *Manfur* ~~propter~~ *Manfur*, quod
 avus ejus ita diceretur. Addit Theophanes voce *Manfur* ~~propter~~ *Manfur*
redemptum. Pro quo Seylitæ & Cedreni Cod. monstrum habent *Manfur*,
 sed *ἀλλυτρωμένον* esse scribendum, recte idem Cingius *Manfur*. Non tam
 itaque contumeliosum erat nomen ipsum *Manfur*, pluribus aliis *Manfur* ~~propter~~
 per contumeliam illud Constantinus Copronymus *Manfur* ~~propter~~ *Manfur*
Manfur, quemadmodum ex eodem Theophane Cedrenus & *Manfur* ~~propter~~ *Manfur*
 læ testantur.

k) *Ἰωάννης ὁ Ἀρχελάου καὶ τῶν Διδασκόντων ἱεροσολύμων ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ πνεύματος.*
Ita in scribitur Joannis Damasceni hymnus in Pentecostea, & agnoscitur
ἀρχελαῶν, quod *arcularium* significat. Damasceno tributum Eusebii; Theodo-
nicensis in commentario ad illam hymnum, apud Allatium de Georgis p. 70.

1) Theophanes, Cedrenus lib. Auctor Hist. Miscellæ XII. Sigobertus Gemblacensis
de scriptoribus Eccles.

* Jo. Phocas saeculi XII, scriptor in descriptione terrae sanctae p. 28. in Symeonis Aitii. Deinde CPolin adductas Jo. Damasceni reliquias, ex Pachymonis Andronici lib. 1. c. 13. observat Mich. le Quien,

an) In Combenſii Bibl. Concionatoria errore calami vel typographi ~~Damaſcen~~ tra-
tur claruisse A. C. 830. pro 730. Libellus ejus ad verſus ~~Conſtantinum~~ Copro-
ſcriptus eſt poſt Synodum Coproymianam habitam A. 754. atque ad verſus
Synodum ſtrinxiffe calamum ~~Damaſcenus~~ etiam ex auctore vitę Stephani
Martyris cognoscitur.

tina collitur 6. Maji, a Græca 19. Nov. & 4. Decembr. Vitam ejus Commentarios de illa Arabice scriptos nactus, tradidit atque ex illis ut videtur fabulam illam parum credibilem de manu Damasceni per S. Mariam restituta hausit *Johannes Hierosolymitanus* post medium sæculi decimi olarus. - Eam Latine a Lipomanno T. V. & Surio ad 6. Maj. Græce Rom. 1553. 8. cum Oratt. de imaginibus editam utraque lingua dedere in Damasceni editione Basileenses Ao. 1575. fol. deinde Græce Papebrochius T. II. Act. Sanctior. Maji p. 723. ex Codice MS. Mediceo collato cum Codice Regis Christianiss. & Latine p. 111. ex versione *Antonii Francisci Destieu*, S. l. Incipit: *τῆς πηρηκόσι π.* Idem Papebrochius *Constantini Acropolita* sermonem de Joanne Damasceno p. 731. ex MS. Vaticano dedit Græce, una cum versione Jo. Francisci de Rubis J. Cti. Incipit: *τῷ Ἰωάννῃ τὸν λόγον, τῷ ἐκ Δαμασκῦ πὲ ἐγκώμια.* Nec non excerpta e Græcorum Synaxario & Menæis Damascenum spectantia. Constantinus Acropolita veluti paraphrastes Joannis Hierosolymitani in editione nova Operum Damasceni omissus, at *Johannes Hierosolymitanus* a Clariss. Viro Mich. le Quien Græce & Latine Tomo primo præmittitur notis etiam illustratus, quibus nonnullæ illius hallucinationes castigantur. Hinc ibidem ex editione Damasceni Latina Colonienſi & Codice Regio Paris. Latino 3966. sequitur *Narratio* ex Græco ut videtur conversa de *S. Joannis Damasceni conversatione*, quæ incipit: *quemadmodum dulce philocōsmis existit.* Præterea excerpta e Vincentio Bellovacensi, e Menæis, variaque variorum, veterum præcipue de Damasceno testimonia. Et præclara *Leonis Allatii* de Damasceni scriptis commentatio ex opere ejus inedito de Libris Apocryphis.

Amicitia conjunctos * sibi habuit Joh. Damascenus præter Cosmam Melodum & a quo creatus est presbyter Joannem Patriarcham Hierosol. Petrum Majumensem & Petrum Damascenum: discipulosque, Joannem Laodicenum, Theodorum Abucaram (Carorum Episcopum) & Stephanum Eccles. Hierosol. presbyterum ac syncellum, Anaſtaſiumque monasterii S. Euthymii præpositum, auctorem libri contra Judæos quem Latine ex Turriani versione H. Canisius T. 3. Antiq. Lect. p. 67. edidit.

Edi-

* Vide notas ad vitam Damasceni p. 23.

Editiones operum Jo. Damasceni. Græcæ.

Liber de fide Orthodoxa, cum Orat. de iis qui in fide obierunt, prodiit Græce auspiciis Jo. Matthæi Giberti Veronensis Episcopi, cum præfat. Donati Veronensis ad Clementem VII. Pontificem. Veronæ apud Stephanum & fratres Sabios 1531. in 4. typis luculentis.

Vita & libri III. de imaginibus, Rom. 1553. 8.

Latina.

Quandoquidem versio libri de Fide Orthodoxa a *Burgundino*, cive Pisano, Federici Enobarbi præfecto Sæc. XII. composita & Thomæ Aquinati pridem lecta non vidit lucem :

Idem liber ex *Jacobi Fabri* Stapulensis interpretatione Paris 1507. in 4. primum editus est ex officina H. Stephani avi. Et cum commentariis *Jodoci Clichtovei* ad Jac. Ambasium Episcopum Claromontanum, Paris. 1512. & 1519. & sine commentariis *Marpurg* 1602. in 8.

Cum brevioribus Fabri interpretis notis, & Orat. de iis qui in fide dormierunt per Jo. Oecolampadium versioni & *Historia Josaphat* & *Barlaam*, Basil. 1535. & 1539. præmissa vita Jo. Damasceni scripta a Johanne Patriarcha Hierosol.

Ex recensione *Henrici Gravii* Noviomagensis Ord. Prædicator. Colon. 1546. apud Petrum Quentel, in qua editione Latina accesserunt Damasceni Logica, & introductio elementaris ad Joannem Laodicenum Episc. nec non liber de duabus voluntatibus & operationibus, Epistola ad Jordanem Archimandritam de hymno trisagio, liber de hæresibus, fragmentum sententiarum de octo vitiis, altercationes cum Sarraceno, & de judicio, carminaque & cantica varia, cum Cosmæ Majumensis & Theophanis ac Scholarii quibusdam.

Ex versione meliore vel recensione *Jacobi Billii*, Prunzi Abatis, Paris. 1577. in fol. in qua edit. præter plura in edit. Græcolæ. Basil. 1575. obvia primum accesserunt Latine tantum Parallela sacra Physica, Vita S. Stephani junioris & octoëchus. Græce vero & Latine Oratio de Christi transfiguratione, & de nativitate B. Mariæ

Oratio

Orationes tres. Hæc editio, de qua in Apparatu Sacro Possevinus, non sine auctario recusa est Paris. 1603. & 1619. fol. curante *Fronton Ducæ*;

Græcolatinæ.

Basileensis apud Henricum Petri, cum *Marci Hopperi* præfatione A. 1548. fol. ubi ante Jo. Cassiani, Latini scriptoris opera exhibetur Græce & Latine Jo. Damascenus de orthodoxa fide, cum commentariis Jo. Clichovei, & liber de iis qui in fide obdormierunt. Latine autem tantummodo cætera quæ in Colonienſi Gravii editione exſtare jam dixi. Repetita eſt hæc editio Baſil. 1559: in fol.

Basileensis tertia A. 1575. fol. prioribus duabus longe plenior, & itidem Cassianum habens adjunctum, atque utraque lingua exhibens præterea dialogum Damasceni contra Manichæos, aliaque scripta complura. Cum ejusdem Hopperi præfatione.

Parisiensis denique, curante præclaro atque eruditissimo Viro *Michaële le Quien*, Morino Bolonienſi, Ordinis FF. Prædicatorum, qui provinciam quæ ante ipsum Jo. Auberto a) *Francisco Combefisio* & *Philippo Labbeo* b) designata videbatur, occupavit cum summa laude

Fff ff

de

a) *Aubertus* post Cyrillum Alex. voluit etiam Jo. Damasceni editionem curare ex decreto illustris Cleri Gallicani A. 1636. 21. Jan. Sed dum Ephraïmum Syrum edere prius instituit, neutrum perfecit, neque *Combefisius* potuit ab eo vel ab ejus heredibus impetrare quæ *Leo Allatius* ad Aubertum Roma Lutetiam miserat, & quorum Catalogum ex Allatii *supplémentis* p. 448. seq. laudatus le Quien in prolegomenis exhibet. Meminit & Allatius Epistola ad Aubertum dissertationi 2. de libris Ecclesiasticis Græcorum præmissa. *Combefisius* vero cui Cleri Gallicani judicio sparta hæc deinde ornanda fuit commissa, *dolet periſſe*, inquit in Bibl. Concionatoria. *tanta illa Allatiana Auberto Damasceni operum editionem pollicenti missa.*

b) *Labbeus* Paris. 1652. in 4. edidit conspectum operum Damasceni in quatuor partes tributorum, in quo non vult videri usus transmissis ab Allatio, sed de illis velut necdum sibi visis loquitur, licet Allatius in Epistola ad Nibesium quæ symmiædis p. 446. inserta est, haud obscure plagium ipsi eo nomine objicit. Idem Labbeus T. I. libri de scriptoribus Ecclesiasticis A. 1660. editi pag. 556. conspectum suum novæ editionis Damasceni memorans, *quam tum demum, inquit, aggrediar, cum ex alijs occupationibus liber emerſero, & eruditiores, quorum veram auxiliumve etiamnum imploro, in subministrando ad eam perficiendam subsidio paratiores fuero expertum.*

de c) atque egregie obivit, publicatis Græce & Latine Jo. Damasceni Operibus sic, ut non modo plura inedita ex MSS. in lucem protulerit primus, aut Latine tantum vulgatis Græca addiderit, sed etiam quæ utraque jam lingua exstabant castigaverit reddideritque nova vel castigata versione illustriora, & doctis notis, præmissisque præter priorum præfationes editionum luculentis prolegomenis atque de doctrina Damasceni dissertationibus d.) explicaverit. Paris. 1712. fol. 2. Volum. Non me fugit, hoc opus certatum emendatum esse & laudatum esse ex merito a Diariorum eruditorum scriptoribus in Ephemeridibus Paris. A. 1712. mense Janu. in Actis Erud. quæ Latine eduntur A. 1713. p. 1. & quæ Germanice, T. I p. 116. 365. in Diario quod sub novi Musei titulo, itidem vernacula lingua Lipsiæ mensuris intervallis prodit (neue Bücher-Bach) parte XXXIII. p. 600. &c. Sed puto tamen ab illis mihi relictum esse locum obsequendi instituto meo quod in aliis scriptoribus Græcis hæcenus observavi, ut Damasceni Scripta secundum ordinem editionis hujus optimæ Lectori annumerare, mihi liceat.

To

- e) Conspectum operum Damasceni à Lequinio A. 1700. Parisiæ apud J. B. de la Motte atque extat præterea in Diario eruditorum Hanoveran. Ch. F. J. Georgi Eccarti (Monatlicher Neugier) A. 1700. mense Augusto p. 101. sq. Vix & Memorias literarias Trevoltinas A. 1707. mense Augusto, pag. 3440. sq. Scripta quæ in duobus tomis Lequinii non existant, & in conspectu vel Lequiniano vel Labbeano aut Allatii Catalogo, commemorantur, referam infra post notitiam editionis Lequinianæ.
- f) Dissertationes Damascenice ab editore operi præmissæ sunt septem I. de præfatione Spiritus S. II. de auctoritatibus quibus Eutychiani hæresin suam tractant III. de Epistola Chrysostomo tributa ad Casarium Monachum &c. aliis quibusdam Damasceno primum laudatis scriptis, IV. de Epistolis ad Petrum Palladem & Trifagii additione, & de expositione fidei inter Justini Martyris Opera. V. de Oratione Damasceni de iis qui in fide obdormierunt & de persequentiæ formam Orientalis Ecclesiæ sensum. VI. de azymis & panibus Christi VII. de Christianis Nestærenis & eorum fide, nec non de Nestore.

Tomo I.

In hoc familiam ducit ΠΗΓΗ ΓΝΩΣΕΩΣ * sive opus tripartitum, quod titulo *Fons scientie* auctor ipse commendavit, hoc est *Dialectica*, liber de hæresibus, & liber de Orthodoxa Fide.

1. Κεφάλαια Φιλοσοφικά *Capita Philosophica*, sive *Dialectica*, cum præfixa Epistola ad Cosmam Majumæ jam Episcopum, adeoque scripta post A. C. 743. p. 1 -- 74. Hujus Dialecticæ, in qua Porphyrium de quinque vocibus & Aristotelis Logica scripta secutus Damascenus est, compendium Latine prodierat in antiquis editionibus, ex versione fortassis *Burgundionis* Pisani. Ac in editione Basil. 1575. Græcis fusioribus epitome Latina male accommodatur. Eandem epitomen interpretatio Arabica representat teste Lequinio, quæ non est edita. Idem Græca integra ex pluribus codicibus Regiis MSS. & editione Basil. recensuit, novaque versione donavit.

2. Περί αἱρέσεων ἐν συντομίᾳ, ποθεν ἤρξαντο καὶ ποθεν γυγνάσκων. *De hæresibus* compendium unde ortæ sint & quomodo prodierint p. 76 -- 118. Ex S. Epiphaniæ Anacephalæosi ad verbum fere repetitum cui ex Theodorito, Timotheo & Sophronio paullo plusquam viginti sectarum enarrationem & de Mohammedanis nonnulla Damascenus subjecit. In prioribus editionibus occurrit Latine tantum, ex versione Joachimi Perionii. In Colonienſi, alia legitur interpretatio incerti auctoris quem Lequinius putat *Burgundionem* Pisani. Partem postremam de Mohammedanis Græce e Godice Augustano suppleverat latinamque versionem addiderat Fronto Ducaus in editione Damasceni Latina Paris. 1619. in fol. Græce librum integrum primus ex Codice Regio Paris. 1336. vulgavit Io. Baptista Cotelerius cum versione sua & notis, in tomo primo monumentor. Ecclesiæ Græcæ Paris. 1677. in 4. Lequinius præterea contulit cum Codicibus Regiis 3244. & 2930. atque Augustano, nec non illo quo Perionius ad versionem suam concinnandam est usus, & cum Epiphaniæ cæterisque hæresiologis, & uberiores notas adjunxit. Professio

Fff ff 2

fidei

* Vide notas ad vitam Damasceni scriptam à Jo. Hierosol. p. XIX. & Allatium de Damasceno f. 20.

fidei qua librum de hæresibus obsignavit Damascenus, Græce vulgata est a Lambecio VIII. p. 426.

30. Ἐκδοσις ἀκριβὴς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. *Orthodoxa Fidei accurata expressio*, p. 123 --- 304. Capitibus centum, non quatuor libris hoc opus a Damasceno distributum est, ut ex Græcorum Codicum MSS. inspectione Lambecius & Lequinius testantur. Addit hic vir doctissimus nec in editione Græca Veronensi 1531. in 4. partitionem in libros quatuor exhiberi, quod de contextu ipso verum est, sed in summis paginis per totum opus, quatuor librorum numeri notati comperiuntur. Nec illa divisio in vetulis priscae versionis Latinæ MStis occurrit, nisi forte secundæ recentiorique manu & atramento in marginalibus quorundam oris annotata. (In Bibl. Taryisiana rubrica libri 10. Damasceni præbyteri, in quo est traditio certa Orthodoxæ fidei, traducta de Græcis Latinum a Burgundione Iudice cive Pisano sub Eugenio III. Pont. Max. apud Clariss. Montfauconum p. 75. Diarii Italici.) Vestigia distinctionis in quatuor libros jam deprehenduntur apud S. Thomam Aquinatem, qui versione Latina usus est. *Quatuor libri existimo*, inquit Lequinius, *ejusmodi partitionem a Latinis excogitatam introductamque fuisse ad instar quatuor librorum Petri Lombardi.* Nam ut inter Latinos Scholasticos Petrus hic, Magister sententiarum, tot aliis præivit, * ita primus fuisse Damascenus inter Græcos Ecclesiæ Doctores cognoscitur, qui plenius & exactiusque subtiliusque universum Theologiæ systema ordine fuit complexus, ipsis plerumque verbis, quibus divina mysteria edisserit, usus præclarorum Patrum (Basilii M. Gregorii Nysseni, Nemesii, Athanasii, Epiphani, Chrysostomi, Cyrilli Alex. personati Dionysii Areopag. Leonis M. Leontii Byz. Maximi confessoris, præcipue vero Gregorii Naz.) Annotationes Roberti Græbead live Capitonis Lincolniensis Episcopi, qui sæculo XIII. in Anglia claruit, in librum Damasceni de Orthodoxa fide, male e Græco interpretatum, memorat Jo. Lelandus pag. 285. de scriptoribus Britannicis. Sed nec Burgundionis interpretatio, nec Roberti annotationes hætenus editæ sunt. Idem Robertus in libro de cessatione legalium p. 92. & 167. citat Iohannem De

* Jac. Thomassius diss. de Doctoribus Scholasticis Latinis, Lips. 1676.

Damasceni in lib. sententiarum, opus hoc innueris. *Iac. Fabri Stapulensis* versio cum *Iodoci Clichtovei* commentariis (prodiit Paris. 1507. in 4. ac deinde sæpius tum Græcis addita, tum sine illis, ut supra in editionibus operum Damasceni retuli. Post Fabrum vertit *Iac. Billius*, cujus interpretatio in editionibus Latinis Paris. A. 1577. 1603. & 1659. fol. occurrit, & subinde indiget castigatione, ut Rich. Simóni etiam notatum T. II. Bibl. selectæ p. 35. *Sedebat animo*, inquit *Combesius*, *Clichtovei*; *hominis nihil Græci, commentariis remotis, quibus onerati potius libri ac fide quam serio illustrati, puriorem textum multiplicum Codicum collatione, nova etiam seu interpolata (Billii) versione autem edere, atque ad fontes, Patres scilicet antiquiores, quos totus Damascenus loquitur, a se nibi scribere professus ipse, reuocare.* Quod *Combesius* aliis occupatus implere superfedit, magno studio *Lequinius* executus est, qui hoc Damasceni opus servata utraque & capitum & librorum distinctione, ad Græcos Codices MSS. accurate recensitum cum nova versione sua & notis exhibet. Non omittendum quod *Epitomen* universæ Theologiæ ex hoc Damasceni opere contextam vulgavit *Christophorus Pelargus* Francof. ad Viadrum 1605. in 4. qui cum in Reformatorum partes trahendum illum scriptorem duxerit, ex nostratibus B. D. *Balthasar Menzernus* avus *Giesæ* A. 1614. edidit & Respondente Jo. Sauberto *Altdorfino* publice defensitavit *delineationem brevissimam libri III. Damasceni de Orthodoxa fide, in qua qua Auctoris hujus de Christo Θεολογία sententia fuerit & confessio contra infelices nonnullos rerum Theologicarum Criticos ad oculum ostenditur.* Constat etiam B. D. *Eliam Veielium*, Ecclesiæ Ulmensis Antistitem meritissimum, a longo tempore id agitasse consilii, ut Damasceni hoc opus ad MSSos Codices Augustanæ † & Cæsareæ Bibl. recensitum Græce & Latine cum commentariis ederet, sed præclaro proposito fatum Viri præstantissimi intercessit. Duas interpolationes lib. 3. c. 3. & 7. in Codicibus aliquot MSS. repertas & Damasceno ab aliena manu insertas Græce & Latine dedit *Lequinius* pag. 659-661. Quæ porro sub *Cyrilli Alex.* nomine Io. *Wegelinus* edidit de SS. Trinitate & *Aubertus* tomo ultimo operum *Cy-*

Fff ff 3

rilli

† De Augustanis Codd. vide B. Antonii Reiseri Catalogum MSS. Bibl. Augustanæ p. 29. De Cæsareis *Lambecium* lib. V. p. 1. &c.

INDEX SCRIPTORUM

quos in libris de imaginibus laudat JO. DAMASCENUS.

Ambrosius Episc. Mediolanensis ἐκ τῆς πρὸς πᾶσαν Ἰταλίαν Ἐπιστολῆς
344. ad Gratianum Imp. περὶ τῆς ἐν πάσῃ εἰκονομασίας, ἡ τοῦ λόγου
383.

Anastafius Sinaita, ἡ ἀγία ὅσως Σινᾶ. 378. in novam Dominicam &
Apostolum Thomam 388.

Anastafius Archi-Episc. Theopolis (Antiochiæ) & Patriarcha πρὸς
σαββάτου καὶ πρὸς Συμεὼν Ὁσιώτην Βόσρης 344. 386.

Anastafius Imp. 377.

Arcadius Archi-Ep. Cypri in vita Symeonis Thaumaturgi, mira-
culo CXXXII. 378.

Athanasius 319.

Alexandrinus lib. III. καὶ Ἀρσενίου 383. ἐκ τῆς γεωφάντων ἐκατὶ κεφαλῶν.
πρὸς Ἀντίοχον τὸν ἀρχόντα καὶ πέντε καὶ ὀκτακλίαν, κεφαλῶν 386.
383. Hæ quæstiones junioris Athanasii sunt, quem post A. C.
700. vixisse Lequinius non diffitetur.

Basilius 317. 362. ἐκ τῆς εἰς τὸν Ἰσάϊαν ἐρμηνείας 366. in Barlaamum.
Martyrem 320. 342. 363. in Gordium Martyrem 322. 342. ad
S. Flavianum de Samaritana muliere 384.

ἐκ εἰκοσὶ ἐβδόμου τῶν πρὸς Ἀμφιλόχιον πρὸς τὸ ἀγίῳ πνεύματι τρια-
κοντὶ κεφαλῶν 318. 321. 342. 364.

in XL. Martyres 322. 323. 342. 364. 381.

Chalcedonense Concilium 380.

Clemens Alexandrinus τῶ ἀρχαισιότητι Κλήμει τῷ πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐκ
τῶ ἐβδόμου βιβλίου τῶν γραμμάτων 382.

Constantinus Imp. 370.

Cyrillus Alex. ἐκ τῶ πρὸς Φωνητικῶν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδοσίον 367. ἐκ
τῶν Θεσκυρῶν 367. ἐκ τῶ πνεύματι, ἐπὶ Δεῦ πάσης τῆς Μουσικῆς
γεωφῆς τὸ τῶ χρίστου μυστήριον ἐσημαίνοντι 367.

Cyrillus Hierosol. ἐκ τῆς διδασκαλικῆς κατηχήσεως 383.

Dionysius 354. Arcopagita ὁ πῶς τὸ θεῶν 355. καὶ καὶ τὸ πρὸς τὸν
διασκεψάμεν 31.

πρὸς τὸν ὀνομάτων 320. 742.

Dio-

- Dionysius *ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας* 320. 342. 363.
 Epist. ad Titum 319. 342. ad Iōannem Theologum 363.
 Dioscorus 380.
 Ephesina synodus *Ἀφρικῇ* 329.
 Epiphanius liber e quo contra imagines producitur testimonium, *τὸν παρεγγεγραμμένον καὶ ὁρίσας* 319. γὰρ ὡς δόξα-
 ται ὁ λόγος 339. ubi conferendæ notæ. Leontius Cyprius
 commodus verborum Epiphanius interpres 326. Epiphanius Ec-
 clesia in Gypro, imaginibus exornata 339.
 Eusebius Pamphili lib. V. τῶν ἐν εὐαγγελίοις δόξα δέξων 367. lib. VII.
 Ecclesiastica Historiæ 369. lib. IX. 370. Vita Constantini 371.
 372. 380.
 Euthymius Exarchus Ariannus 376.
 Eutychianus 377.
 Flavianus Martyr in synodo Ephesina *Ἀφρικῇ* interfectus 329. *ἀπὸ ἀνι-
 chenus* 381.
 Gennadius Archi-Ep. Constantinopol. 386.
 Germanus Patriarcha Constantinopol. 308, missus in exilium 336.
 Gregorius ὁ Θεορρημὸν (Nazianzenus) 312. 355. ὁ Θεολόγος 316. 346.
 ὁ Θεολόγος 319. ἐκ τῆς περὶ οὐσίας, λόγος β' 367. ἐκ τῆς λόγος τῆς
 ἱερωσύνης τῆς ὁριζώμενης 371. ἐκ τῶν ἐπὶ 381. 382. καὶ τῆς ἐκκλησίας
 384.
 Gregorius Nyssenus Basilii frater 323.
ἀναπληρωματικὸν (supplementum Hexæmeri Basiliani) περὶ κρη-
 σκουῆς ἀνθρώπων 324. 342.
 Oratio de divinitate Filii & Spiritus S. & de Abrahamo 314. 341.
 364.
 Helladius in vita S. Basilii 327. 365.
 Hieronymus presbyter Hierosol. 385. locus qui affertur est Hiero-
 nymi Græci scriptoris de quo supra.
 Iωάννης Ἀντιοχείας τῆς καὶ Μαλαλία χρονολογίας 368.
 Joannes Chrysoft. de uno legislatore 343.
 ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς δικαίας ἰσχύος 371. ἐκ τῆς λόγος, τῆς, ὁρίσας τῆς
 μέσῃ παγίδων διαβαίνουσιν (XV. de statuis) 379. in Maccabæis
 384. καὶ ἱερωσύνης τῆς αἰτίας ἐκ τῆς πρώτης λόγος 384. οὗς τὸν ἱερέα
 384.

- Joannes Chrysost. in Meletium Antioch. incipit: πανταχῶς τῆς ἡμέρας ταύτης. 343. in S. Flavianum Antioch. 381. in Colossenses ἐκ τῆς τρίτης λόγος 367. in Epist. ad Timoth. κεφάλ. η'. 382.
 ἑρμηνεία in Epist. ad Hebræos 324. 342. 364. 367. in parabolam seminis 343. de proditiōe Iudæ & in Pascha 343. in Psal. III. de Davide & Absolone 367.
 apud Eudoxiam delatus ac si Origenis hæresin sequeretur 385.
 Ioannes Diaconus 377.
 Isidorus Diaconus. Ejus χρονολογία 385.
 Iulianus ἀθεώτατος & καὶ ἀποστατης 327. 365. alius 380.
 Τὸ καὶ Ἀβὼν τοῦ εὐαγγελίου, ab Iconomachis Evangelium Leonis Ilauri scribi jubet per sarcasum 338.
 Leontii Neapolis in Cypro Episcopi καὶ τῆς Ἰουδαίας λόγος 325. 326. 342. ἐκ τῆς ἑλ λόγος 373. 374. 375. 376.
 Macedonius 380.
 Magnus presbyter 376.
 Manichæi 314. 336. αἰσχρὰ καὶ μυστικὰ καὶ ἀκάθαρτα & γραφὴ μανιχαίων πρὸς καὶ ἐλλήνων καὶ τῶν λοιπῶν αἰρέσεων 334. 350. Μανιχαῖοι συνήγαγον τὸ καὶ Θωμᾶν εὐαγγέλιον 338.
 Maximi Philosophi & Confessoris ἐκ τῶν περὶ αὐτῶν περὶ αὐτῶν μετὰ ἐξ αὐτῶν πρὸς Θεοδοσίῳ Ὁπισκόπῳ 344. 387.
 Mercarius Martyr 365.
 Methodii Patarsensis Episcopi περὶ ἀναστάσεως 389.
 Olympius 376.
 Pantaleonis ὁ Μαρτίνου Martyrum reliquia 377.
 Polychronii ἑρμηνεία in Ezechielem 372.
 Proclus (Constantinopol.) 328.
 Severiani Gabalorum Episc. οὗς πρὸς ἐγκαίνια τῶν σαυρῶν 327. 343. 365. ἐκ τῶν λόγων πρὸς τοὺς σαυροὺς 385.
 Magni Simeonis τοῦ θαυμαστῆς ὄψεως, περὶ ἐκόντων 386.
 Socratis Historiæ Eccles. liber I. 370.
 Sophronii Hierosol. Archi-Episc. λοιμωδῶν 328. 344. 352. de Martyribus Cýro & Johanne & Theodoro hypodiacono, podagra laborante 387.
 Stephani Bostreni contra Judæos, κεφάλαιον δ' 370.
 Symbolum 309. 345.
 Synodus quinta 386. quinifexta 389.

Theodorus Episcopus Cyri, ἐκ τῆς φιλοθῆς ἰσορίας, οὗς τὸν βίον τὴν
ἀγίαν Συμεῶν ὁ κινῆται 366. περὶ Μηνιαδίου Ἀσιανῆτος 380. ἐμπνέει
in Ezechielem 372.

Theodorus Eliotes Abbas 328. 344. 352.

Theodorus Mopsuestenus 386.

Theodori Lectoris Constantinopol. Historia Ecclesiastica 380. 386.
ἐκ τῆς 8 τοῦ 376.

S. Theodorus Episcopus Pentapolis. Ejus narratio partum credibilis
de Dione servum fugitivum Martyris imagine efficta ad red-
tum cogente 382. seq.

Θεολογικῶς πρὸς τὸν Θεολόγον ὡς ἐν τῇ 310. 349. respiciuntur Nazia-
zeni loca.

Thomæ Evangelium a Manichæis suppositum 358.

Timotheus Constantinopol. 380.

Vita S. Basilii ab Helladio scripta 327. Chrysostomi 318. 343.
365. Abbatis Danielis 388. Eupraxie 328. 343. 389. Eusta-
thii τῆς καὶ πλακίδα martyrium 372. Mariæ Ægyptiæ 318.
343. 388.

Simeonis Thaumaturgi, scripta ab Arcadio 378.

Multa loca eadem veterum Patrum de imaginibus citantur
in Actis Synodi septima sive Nicæna II. A. 787. celebrata: cum itaque
inter legendum illa acta indicem scriptorum in iisdem memoratum
composuerim, lubet antequam Damasceni scripta enumerare per-
gam, & illum hoc loco cum Lectore communicare. Actio I. incipit
pag. 462. II. pag. 498. III. pag. 523. V. pag. 600. VI. pag.
618. VII. pag. 681. & VIII. pag. 699.

INDEX SCRIPTORUM IN ACTIS SYNODI II. NICÆNÆ LAUDATORUM

ad paginas edit. Binianæ A. 1618. tom. III.

Adriani Papæ Epistola ad Constantinum & Irenem August. 449. ad
Tarasium Patriarcham 509. ad Simeonem Bostrenicem Episc-
pum λόγος περὶ σαββάτου 561. Incipit : ἡ πατρίστας ἐν τῇ
λόγος.

Adriani

Adriani ejus dictum; ὅτι ὁ Χριστὸς θανάτω ἐστὶ, τὸ ἀγαθὸν ἔργον ἐξ ἀπολαύει ἡ οὐκ ἐδομη 510.

Ambrosius 654. ad Gratianum Imp. lib. III. c. 9. p. 505.

Amphilochius 654. 657. Iconii Episc. πρὸς τὸ ψευδοπνευματικὸν αἵρετικὸν 607.

Anastasio Episc. Theopol. 644. sive Antiocheni Epistola ad quandam Scholasticum, quæ incipit: αὐτῷ μόνῳ ἐπικρατήσαντι 560.

Martyrium Anastasio Persæ Martyris, quod incipit: ὁ μοναχὸς ἦν καὶ λόγος 578 δι' αὐτὸ πᾶντα ἐγένετο 547. Miracula, quorum initium: θαυμάτων διήγησις περὶ θαλάσσης βύλομαι 547. mentio Anastasio iterum 584.

Anastasio, Bibliothecarii præfatio ad Joannem VIII. p. 471. vide & Græcam editoris notam p. 506.

Antiochenium Cler. & Monach. διήγησις in synodo Constantinopol. sub Menna data contra Severum Acephalum 610. incipit: Νῦν ὅτι καὶ οὗτος ὁ μακαριώτατος.

Antipatri Bostrensis ἀντίπατρις contra Eusebium pro Origene libor. incipit: ἐγὼ μὲν ἀρκούντως ἐνόμιζον γεγραφεῖν καὶ 609. καὶ τῇ αὐτῇ μορῇ, & ἡ δεξιή, οὗτοι μὲν πρῶτη ἡ Ἰνδαμὴ κληθεῖς 544.

Apostolorum Periodi ψευδοπνευματικοὶ 605. incip. πρὸς βελόνην τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀποστόλων, ab Amphilochio rejectæ 607.

Asterii Amaseni ἐκφρασις in Euphemiam Martyrem 544. 697. 700. in Lazarum & divitem 658.

Athanasius 658. 666. Epist. ad Euphysichium presbyterum Caesareensem 663. ad Marcellinum, commentariis in Psal. præmiss. 680. Epist. ad Rufinian. 487. 489. 524. de incarnatione 505. de imagine Berytensi 548. ὁ καὶ ἀδελφὸν λόγος 583. ex λόγῳ δ' contra Arianos qui incipit: οἱ ἀρεσκόμενοι καὶ τοῖς 566. in Psalmi illud; qui sedes super Cherubim 586.

Augustinus ὁ μέγας διδασκαλὸς ἐν ταῖς ὑποσημασίαις in admonitionum sermonibus 594.

Basilii Ancyraii confessio Synodo II. Nicænæ oblata p. 481. seq.

Basilius magnus citatur 706. 679. 666. 665. 483. 535. 575. 587. 583. 637. 644. 654. 658. Eustathium Sebast. recepit 487. 59. 525. φασὶν καὶ διδασκαλὸς τῆς ἐκκλησίας εἶναι καὶ πνεύματι ἁγίῳ μεμνημένον πρὸς τὸν 567.

ἐν ἐκκλησίᾳ τῆς εἰσεὶς ἀναφορᾶς 643.

- Basilii XXX. *κεφάλαια* ad Amphilocho. de Spiritu S. 566. in Esaiam 715.
 Canones 486. 707.
 Epistolæ 487.
πρὸς διπλὰς 487.
πρὸς Εὐαγγελιστὰς 487.
 ad Episcopos qui sub ipso 715.
 ad Julianum *ὑπερβαλὴν* 504. 567.
 ad Terentium Comitem 488.
 ad Nicopolitas 497.
 Epist. Canonica ad Amphilocho. 487.
 in XL. martyres 656. 504. 647. in Barkiamum Martyrem 570.
λόγος contra Sabellianos Arium & Anomæos, cujus initium:
μάχηται Ἰουδαϊσμός ἐλληνισμῷ 566. 646.
 Canones Apostolorum 486. 524. 701. 702. 704. 714. 718. Synodorum
 Basilii & aliorum Patrum in Bibliotheca Patriarchæ Constantinopol. p. 486.
 Carolus Rex Francor. & Longobardor. ac Patricius Romanorum 507.
 Chrysostomus. 483. 485. 575. 666. 655. 654. ejus vita 715.
 Chrysostomus *εἰς τὴν ἀγίαν πέμπτην τῆς πεντηκостίας* 504. Eucnistia
 Meletii 644. 700. 541. de uno legislatore 656. 541. 644. in
 II. ad Corinth. 651. 652. in parabolam de semine 504.
in levationem quinta feria εἰς τὴν νῆκην 565.
 Constantini diaconi magnæ Ecclesiæ Constantinopol. in omnes Martyres 611. incipit: *αἱ μὲν χεῖρὲς ἀνηγύρει.*
 Cosmas notarius & cubuclesius *διὰ τὸν πατριάρχην* Patriarchii 611.
 493. 494. 568.
 SS. Cosmæ & Damiani miracula 563. 564. 565.
 Cyrilli Alex. *ὑπομνηστικὸν* ad Maximum diaconum Antioch. 488.
 ad Acacium Scythopol. de hireo emissario 543. 644.
 ad Gennadium presb. & Archimandritam 488. seq.
 in Martham p. 504. in 2. Cor. I. 16. p. 652.
 Epistola I. ad Succensum Diocæsareæ 663.
 Cyrillus Episcopus *ῥοθίαις* 515.
 Cyrillus Hieros. 654. Catechesis II. cujus initium: *ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας*
 601.
 Dionysius 701. *πρὸς ἱεραρχίας* 638.

Epiphanius Constantiæ Cypri citatur 505.

locus ei suppositus 653. ex Epistola ad Theodosium Imp. 654. An-
coratus 654.

Epiphanius Catanensis Diaconi sermo in Concilio II. Nicæno 708.

Evagrii Hist. Ecclesiastica 613.

SS. Evangelicis in medio positus Synodus habetur 498. 523. 539.

Eusebius ὁ τῆς αὐτοῦ ἐπιστολῆς 636. Arian ἐκείνου 661. 662. Ecclesiastica
Historia 588. ἱστορικὰ συγγράμματα 663. in Psalm. CX. 663.

Epistola ad Constantiam Licinii uxorem 608. 661. 663.

ad Euphrationem incipit: τῷ δεσπότη μὲν καὶ πάντεσσι ἐμολογῶ 608. 662.

ad S. Alexandrum Alexandrinum S. Athanasii καθηγητὴν 662. In-
cipit: μεθ' ὅσης μὲν ἀγωνίας. alia Epistola: id. 663.

Alius Eusebius de quo ex vita Chrysostomi 719.

Eustathii Antiocheni in illud Φάσκει πῶν ἐμὸν ἀρετὴν 642.

de Eustathio Sebasteno p. 487. seq. 521.

Gennadii Constantinopol. Episc. Encyclica 716.

Georgius Gyprius 677. 678.

Germanus Constantinopol. 677. 678. Epistola ad Johannem Synaden-
sem Episc. 577. ad Constantinum Νακωλείας Episc. 574. ad Tho-
mam Claudiopolitanum Episc. 574.

Gregorii II. Papæ Epistolæ ad Germanum Constantinopol. 574. 1.
& 2. de SS. imaginibus ad Leonem Ἱσαυρὸν existant pag. 462.
468. Γρηγόριος ὁ διάδοχος τῶν Ἀποστόλων 501. 502.

Gregorius Nyssenus 665. 654. de Abraamo 584. 504. 542. 644. 672.
in Cantica Canticor. 504.

Epitaphio in Basilium 626.

ὡς πρὸς γενέθλια Χριστοῦ 660. 696.

Gregorius Naz. ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῷ 655. ἐκ τῆς πρὸς δευτέρου λόγου ἢ ἡ δευτέρου.
θεοῦ τῶν πάντων πρῶτον ἀπὸν καλῶ 544. 644.

ὁ τῆς θεολογίας ἐπώνυμος 528. 581. 636. 638. 646. 654. 663. 680.

Hieronimi presb. Hierosol. λόγος citatur 506.

Honorius Papa inter hæreticos anathematizatur 527. 534. 630. 631.
686. 695. 698.

Iba Epistola ad Marcum Persam condemnata 631. non ipse 654.

Joannes Thessalonicensis 664. ejus λόγοι contra ἑλενας. 700.

ejus λόγος qui incipit: μέλει τῷ πειράζοντι 603.

Ggg gg 3

Jo-

Johannes Mansur (Damascenus) 677. 678.

Joannes ὁ διακενόμενος ex Historia Eccles. 609.

Joannes Gabalorum Episc. de vita Severi hæresiarchæ 611.

οἱ ἱεροὶ 492.

Leontii Cypri Episc. ἐν τῇ πέμπτῃ λόγῳ ὑπὲρ τῆς χριστιανῶν διαλήξεως καὶ ἰσοστάσεως καὶ περὶ αὐτῶν τῶν ἀγίων 556. Mauritiū Imp. temporibus clarus scripsit πολλὰ ἐννοήματα καὶ παραφρασεῖς λόγων, & τὴν transfigurationem S. Salvatoris, & vitam S. Joannis Alex. Archiep. τῇ ἐλεήμονι 560. Fortasse Leonii est διάλεξις ἰσότητος καὶ χριστιανῶν 604.

Macarius hæreticus Monothelita Antiochenus a sexta Synodo in exilium missus 492. 632.

S. Mariz Egyptiz vita quæ incipit : Μουτῆς βασιλεὺς κτίσας τὸν 572.

Martyrum acta 658. in Patriarcheo Constantinopol. 613.

Maximi Confessoris & Theodosii Cæsariensis κηθέτης διγγραμμάτων ἐν ἐκείνῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ πατέρων 554. Incip. πρὸς ἀποστολὴν περὶ τῆς ἀμοιότητος ἡμῶν πύτης τῶν χριστιανῶν. Cicerus Maximus 644.

Nili ad Heliodorum Silentiarium Epistola 551. Incipit : Ὁ γὰρ ὁ πᾶν καὶ τῶν. Alia ad Olympiodorum ἐπαρχῶν. Incipit : χρίστος μοι ὁ ἀρχὴ 552. 700.

Origenes Adamantius condemnatus 631.

Παροιμιακῶς, secundum proverbialiter, allegatur locus ex Proverbiis 539. 633. 642.

Patriarcharum Orientis (Antioch. Hierosol. & Alex.) Epistola ad Tarasium 529. qua absentiam excusant 531.

Pauli Apostoli ad Laodicenses Epistola supposita 653.

Philoxenus Hierapol. 663.

Photinus presbyter Constantinopol. in Johannis ἡγεστῶν Episcopi Constantinopol. vita 570.

Platonis Martyris mentio 551.

Procli Episcopi mentio 489.

Procopii Martyris vita quæ incipit : καὶ τὸς κατὰ ἐκείνους ἐβασίλευεν Δικλαγηνός 573. 609.

Regis sap. & sanctissimi dictum : μέγας ὁ κύριος ὁ θεὸς ἀνθρώπων τὸ σὺν ἡμεῖς καὶ βασιλεὺς 529.

ex Rufini presb. Rom. Historia Ecclesiastica 491. 494.

Vita S. Sabæ 494. 610.

Severus ὁ συγχυτικὸς; Acephalus 638.

ex Socratis historia Ecclesiastica 492.

Sophronius 644. Archi-Ep. Hierosol. encomium in SS. Cyrum & Johannem 561. ἐκ τῆς Λαμναρχίας 561. 613. 614. 615.

Stephanus monachus & βιβλιοφύλαξ τῶν ἐν αὐτῇ πατριαρχίᾳ 487. 492. 614.

Stephanus Bostrensis Episcopus citatur 505.

Synodi Nicænæ II. ἐξ. pag. 684. seqq. Nomina eorum qui condemnantur 693. 700. Epistola ad Clericos Constantinopol. 697.

Καὶ ἀφικὸν συνόδιον 694. 698. 718.

quæ se septimam Synodum vocat 620.

Synodus III. contra Macellianos five Eucharistas 448.

Synodi Anno LXX. post sextam Synodum 624. in Blachernis 621.

Constantinopoli contra imagines habitæ ἐξ. ejusque confutatio p. 619. seq.

Synodi Chalcedonenſis præmium 494. Canon II. 702. 706. 716.

Quarta synodus 524.

Sex universales Synodi 509. 527. 533. 624. 700. 630. seq. (ubi de singulis) & 685. &c.

Sexta synodus 625. in qua nulli Orientis Episcopi ἀπὸ τὴν τῶν μιαιφόνων ἑπικρίτησαν 531.

Canon sextæ Synodi 554. 700. 703. 716.

Symeonis Stylitæ miracula 568. 569. Epistola V. ad Imp. Justinum juniorem 601. 700.

Tarasii patriarchæ Constantinopol. Apologeticus existat p. 473. ejus dictum : τὸ θεὸν δόγματιν ἐπὶ μικροῖς ἐπὶ μεγάλοις ἀμαρτάνειν, πάντων ἐστίν, ἐξ ἀφωπύρων γὰρ ὁ νόμος τῷ θεῷ ἀδεδείκται 490. Epistola ad Patriarchas Antioch. & Alex. 526. ad Adrianum Papam. Epist. I. 711. Epist. II. 713. ad Johannem presb. & hegumenum 715.

συνοδικῶν ejus κεραιῶν mentio 538.

Theodorus Syracusius cognomine κερβιαῖος 603.

ex Theodori Lectoris Hist. Eccles. 609. libro V. p. 494.

Theodori Hierosol. Patriarchæ Synodica 531. memoratur, & exhibetur 532.

Theo-

Theodorus Mopsuestenus & Theodorus (Diodorus) Nestorii Magister condemnatus 630.

Theodori Archimandritæ Sicsonis (Σικωνίου) vita quæ incipit: εὐλογητὸς ὁ Θεός 574.

Theodoretæ contra Cyrillum anathematismi damnantur 534.
vita Symeonis Stylitæ quæ incipit: Συμεὼν τὸν στυλὶν 567.

Theodosii Episcopi Ammorenensis Confessio p. 485.

Theodotus Ancyranus Cyrilli συναγωγιστῆς 660. ejus scripta λέγει πρὸς Λάυνον καὶ Νεστορίαν ἐν τόμοις 68. in Symbolum Nicænum. καὶ τὴν γέννησιν κυρίου. εἰς πᾶσι Φῶτι. in Eliam & viduam, in SS. Petrum & Johannem. in claudum ante speciosam portam. καὶ πᾶσι πέλας λαβόντας. εἰς τὰς δύο τυφλὰς 661.

Thomæ Evangelium a Manichæis suppositum 653.

Vetus Test. cum Scholiis Græcis in παλαιὰ εὐχὰν Constantinopol. 612.

In scholio Græco p. 570. mentio sit Codicis in Bibl. Vaticanæ, qui plura SS. Patrum testimonia continet.

Zooras condemnatus 631.

Ethnicorum ἰσραὴλ καὶ βίβλοι 648. 651. ubi de Ægyptior. Persar. Græcor. idololatria.

Χριστιανοκατηγόρου αἰρέσεως libri cum aliis hæreticis in Constantinopol. Patriarchali Bibl. asservandi 704.

οἱ χριστιανοκατήγοροι (Iconomachi) 619. faciunt cum Judæis, 617. Samaritanis, Manichæis φαντιστὰν existimantibus τὴν οὐρανὴν οἰκονομίαν. 607. 616. cum Arabibus Saracenis id.

Ἀνόμοιοι τε καὶ ἡμιάραιοι 627.

Nestorius 633. 634. 636. 638. 639. 672.

Arius 626. 631. 632. 634. 637. 640. 641. 649. 663. 675. 695. 698. 711. &c.

Hactenus Index scriptorum in Actis Synodi Nicænæ II.

Nunc ad Joannis Damasceni scripta ut revertar, tomo primo sequar.

5. Αἰθελλὸς καὶ ὁρθὸς Φρονήματι. Libellus de recta sententia, confessio fidei dictata a Damasceno & ab Elia Episcopo

ta Petro Damasci Metropolitæ p. 390 — 399. Incipit: *ὁ μὲν πρὸς ἀμφοτέρωθεν φάσκει*. Primus edidit Lequinius e Codice Vaticano 1262. & versionem addidit. In hoc libello comprobatur doctrina sex Synodorum, rejiciunturque cum hæresibus omnibus a Simone Mago *μέλει τῇ τὴν κινήσαν μὲν τῆς ἀγίας τῆς χρίστῃ καὶ θεῷ ἡμῶν ἐκκλησίας*, hoc est, usque ad Iconomachos, etiam Origenis *ληρήματα*, Petri Fullonis additamentum ad Trisagium, Monothelitæ Sergius, Cyrus, Paulus, Petrus, Pyrrhus, Macarius & Stéphanus ejus discipulus, nec non Maronitæ.

6. *Τόμ. 6* sive *Libellus* contra Jacobitas, Monophysitas sive Eutychianos ex Petri Damasceni Episcopi persona ad Daraæ Episcopum Jacobitam p. 397 — 427. Incipit: *ὅτι τὸ καλὸν ἐπὶ μὴ καλῶς*. Ediderat Latine ex *Francisci Turriani* versione, sed mutilum sub titulo Damasceni contra Acephalos, Henricus Canisius T. IV. Antiquar. Lect. Ingolstadii 1604. in 4. Integriorem & Græce primus vulgavit Lequinius e Codice Vaticano, ac quæ huic etiam deerant, ea Latine suppleta dedit ex versione *Arabica* quam MS. servant clarissimi Patres Oratorii Parisiensis. Quoniam huius libello loca plura Doctorum Ecclesiæ Damascenus adnexuit, eorum quoque brevem elenchum hoc loco accipe:

Ambrosius Mediolanensis *ἐκ τῆς περὶ ἀνθρώπων ἰστορίας*, ἥτοι καὶ Ἀπολινάριον λόγ. 423. Ejusd. ad Gratianum Imp. 423. quem locum laudavit Cyrillus in Ephesina Synodo id. *ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς θεῆς συμβόλου* 423.

Amphilochius Iconii Episc. Epistola ad Seleucum 423. 424.

Aristoteles, tertius decimus Apostolorum, hæreticis 399.

Arius 396. 399.

Athanasius Alex. Episc. 408. 409. *ἐκ τῆς καὶ αἰρέσεων* 420. Epist. ad Eupictetum 422.

Basilii Cæsareensis *ἐκ τῆς κατ' Εὐνόμιον λόγ. α'* 421. *ἐκ τῆς διαλέξεως* * *πρὸς Αἰτίον τὸν Ἀρειανόν* 421.

Epist. ad Amphilochium 398.

Hhh hfi

Cyrl-

* Severo hæresiarcha recentius scriptum, adeoque suppositum Basilio M. nec hæcenus editum, *Le Quin*.

Gyrrillus Alex. 406. 408. 409. 410. 411. 413. in Ephesina Synodo 414.
 ἐκ τῆς περὶ Φωρητικῆς ἔκτῃς πρὸς Ἀλεξάνδρου 424. ἐκ τῆς περὶ πίστεως 425.

Epist. ad Joannem Antiochenum 425. ad Acacium Melitenes Episc.
 id. ἐκ τῆς πρὸς τὸ Λευϊτικόν 425. περὶ Τριᾶδος λογ. id. ad Succen. 426.
 I. & II. Epist. 426.

Diodorus 398.

Dioscorus 398.

Eunomius hæreticus 397.

Gregorius Theol. 398. 410. 411. 412. 418. 419. Epistola II. ad Cle-
 donium 422. ἀπολογητικὸς 422.

sermo II. de Filio 422. ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῷ 423.

Gregorius Nyssenus Epistola ad Philippum Monachum 424. ἐκ τῆς
 περὶ Ἀπολιμερίου id.

Joannes Chrysostomus ἐκ τῆς εἰς τὸν Λάζαρον λόγος 426. ἐκ τῆς περὶ
 κατὰ τὸν τὸν μακάριον ἐπιστολῆς 427.

Irenæus Episcopus Lugd. ἐκ τῆς περὶ Ὁραληνίου 420.

ἐκ τῆς περὶ διαγορεύσεως βίβλου 419.

Justinus Philoſ. & Martyr ἐκ τῆς περὶ ἀποδείξεως τῆς περὶ τῆς ἀφ' ἑσθ' ἀποδείξεως
 410. ἐκ τῆς περὶ βιβλίου, τῆς περὶ ἀγίας Τριᾶδος, κεφαλ. γ' 410.
 κεφαλ. ιζ. id. Lequinius observat per tertium de Trinitate intelligi
 expositionem fidei quæ inter S. Justini opera legitur & hinc con-
 sta fuit duobus libellis adversus Judæos & Græcos ad Euphra-
 sium Sophistam, quæ omnia Justinum juniorem auctorem
 habent, illum fortasse cujus Epistola ad Petrum Fullonem
 exstat.

Methodius Patarensis Episc. ἐκ τῆς λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντήν 421.

Nestorius anthropolatra 398. 402.

Petrus Fullo 419.

περὶ τῆς Φυσικῆς 405.

Proclus Patriarcha Constantinopol. Trisagium hymnum ab Angelis
 edoctus 419.

Sabellius Afer 398.

Severus 398.

Theodorus Mopsuestenus 398.

Trisagio adjecta improbantur 418. seq.

7. Κατὰ Μανιχαίων διάλογος. *Dialogus contra Manicheos* sive Paulicianos, p. 429--465. Incipit: ἐπεὶ δὲ συνελθόντες. In quibusdam Codicibus præter rem refertur ad S. Athanasium. Damasceni esse dubitavit Billius eam tantum ob rationem, quod ignem tortorem dæmonum impiorumque hominum exponit non de vero igne sed de nequitia furis ac peccati flagrante frustrataque libidine. Vide p. 446. 448. 460. 463. Sed idem visum aliis Ecclesiæ Doctoribus etiam antiquioribus notavit Sixtus Senensis lib. V. Bibliothecæ S. annot. 40. & Benedictini ad Ambrosium Tom. I. p. 1460. Primi hunc Dialogum utraque lingua edidit Basileenses in sua Damasceni editione A. 1575. fol. Cum alia versione sua Jo. Leunclavius adjunctum Imp. Manuclis Comneni legationi ad Armenios, Leonis M. Epistola de fide, Leontioque & Constantino Harmenopulo de sectis, & Harmenopuli, Augustini atque Hilarii confessionibus fidei Basil. 1572. in 8. Tertia Jac. Billii versio exstat in editionibus Damasceni Latinis Parisiensibus A. 1577. 1603. 1619. fol.

8. Διάλογος Σαρακηνῶν καὶ Χριστιανῶν *Disceptatio Christiani & Saraceni* p. 466--469. Incipit: τί λέγεις τὸν Χριστόν. Prodierat Latine ex veteri versione in prioribus editionibus. Neque Lequinio ad manus fuit Græcus Codex, quem exstare in Bibl. Cæsarea testis Lambecius V. p. 126. tamen Græca quædam fragmenta adscripsit ex Dialogis Theodori Abuçaræ, ex quo etiam p. 470. Græce, & Latine subjunxit brevem dialogum Christiani & Saraceni, ὅς ἐστι τῶν πρὸς τῆς Σαρακηνῶν ἀκτιρρήσεων διὰ Φωτῆς ἱεροῦ Δαμασκηνῶ. Incipit: ἐπεὶ μοι, ὦ ὀπίσκοπε, ἔκατέδωκας ἢ ὁ κόσμος.

9. περὶ δράκόντων καὶ δράκοντιος fragmentum p. 471. 473. Incipit: ἐπεὶ καὶ δράκοντας ἀναπαλάττουσι. Et περὶ σφυγγῶν καὶ σφυγγίδος p. 473. Incipit: θεῶν δὲ ἵνα μὴ. Hæc duo fragmenta quibus vulgi & hæreticorum fabulas ridet Damascenus, antea inedita Lequinio accepit a Clariss. Montfaucon Pag. 472. laudatur Δίων ὁ Ῥωμαῖος συγγραφεύς, καὶ περὶ βασιλείας καὶ περὶ τῆς Δημοκρατίας Ῥώμης καὶ διηγησάμενος περὶ τῶν πολλοῦ χρόνου πολέμων τῶν καρχηδονίων, quibus verbis non Dionis Chrysostomi περὶ βασιλείας λόγοι, sed alterius Dionis Cassii Historiæ Romanæ libri innuuntur.

10. *πρὸς αἰγίας Τριάδος*. De S. Trinitate per quaestiones & responsiones pag. 474 -- 477. opusculum pridem editum a Jo. Wegerum cum versione & notis Augustæ Vindel. 1611. in 8. Incipit: *ὡς μὲν τῆς αἰγίας Τριάδος τῆς ὁμοουσίας*.

11. *περὶ τῆς Τρισαγίου ὕμνου*, de hymno Trifragio ad Jordanem Archimandritam, adversus eorum sententiam qui hymnum illum non ad SS. Trinitatem sed ad solam Christum referebant, & adversus Petri Fullonis additamentum Jacobitis & Maronitis (vide p. 485.) probatum p. 480 -- 497. Prodierat hæc Epitola Græce & Latine nescio quo interprete in editione Damasceni Basil. 1575. sed a Lequinio longe castigatior & cum nova versione exhibetur ad quatuor Godd. MSS. Incipit: *τῷ πρὸς εἰς πᾶσι*. Loca Patrum quæ vindicare ad calcem hujus scripti instituit Damascenus p. 488. seq. hæc sunt:

Athanasii ἐν τῷ *πρὸς σαρκώσεως καὶ Τριάδος* λόγῳ p. 448. ἡ δὲ αἰγία οἱ κακοτέχνως p. 493.

Basilii ἐκ τῶν πρώτων λόγων τῶν κατ' Εὐνομίας, ἡ δὲ δεξὴ, εἰς Θεὸν πατέρα p. 493. ἐκ τῶν πρὸς Ἀμφιλόχιον πρὸς τῶν αἰγίων πνεύματος p. 491.

Chrysostomi εἰς τὸ εὐλόγημα, ἡ δὲ ἀρχὴ ἐκ τῶν δευτέρων πνεύματος (T. V. Savil. p. 882.) p. 489.

Cyrilli Alex. ἀπὸ ἐκτὸς λόγων πρὸς τῆς αἰγίας Τριάδος, ἡ δὲ αἰγία πᾶσι μὲν ἐν p. 490.

ἀπὸ δὲ λόγων πρὸς τῆς ἐν πνεύματι προσκυνησεως p. 490.

ὅτι πρὸς ἐρμείαν δὲ λόγῳ, ἡ δὲ δεξὴ, τὸν δὲ Θεὸν ἐκ Θεοῦ p. 491. καὶ πᾶσι πνεύματι λόγῳ τῶν πρὸς ἐρμείαν, ἡ δὲ ἀρχὴ, ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἡμῶν p. 492. ἐν τῷ πρὸς πνεύματι λόγῳ πρὸς ἐρμείαν, ἡ δὲ δεξὴ, πᾶσι πνεύματι p. 494.

Epiphanii ἐκ τῶν εἰς τὴν αἰγίαν Θεοτόκον λόγων p. 498. ὁ αἰγίος ἡ δὲ δεξὴ εἰς Θεοφάνειον ἐν τῷ ὁπτιγεγραμμένῳ ἀγκυρωτῷ λόγῳ p. 494.

Gregorii Nysseni ἐκ τῶν κατ' Εὐνομίας πρώτων λόγων p. 494.

Theologi (Gregor. Nazianzeni) ἐκ τῶν λόγων εἰς τὴν γυναικίαν p. 493. seq.

Procli Constantinopol. ἐκ τῶν λόγων τῶν εἰς τὴν αἰγίαν Θεοτόκον p. 491. καὶ τῶν ἐγκωμίων εἰς τὴν αἰγίαν Θεοτόκον ἡ δὲ δεξὴ, πᾶσι αἰματὶ καὶ πατηγούρις id.

Loca hæc produxerat Anastasius Abbas S. Euthymii scilicet hæresi Eutychiana alienus, (cujus cum laude facit Damascenus p. 488.)

tionem pag. 481 & 495.) ut evinceret ad Filium eos Trisagium retulisse, quod Joanni Patriarchæ Hierosol. nullo modo committendum visum.

Denique ex solenni formula celebrationis Mysteriorum Damascenus Trisagium probat de SS. Trinitate utique, non de solo Filio accipiendum esse p. 496. Quem locum ex Liturgia, quæ sub Jacobo Apostoli fertur nomine, repetitum esse Lequinius annotavit.

12. περὶ τῶν ἁγίων νηστειῶν de sanctis jejuniis Epistola ad Cometam Monachum τῷ εὐλογημένῳ καὶ γνηστῷ δέλῳ χρύσῳ, κύρῳ Κομητῇ πνευματικῷ ἀδελφῷ, Ἰωάννης ἐλάχις Θ. p. 499--505. Hanc primus Lequinius edidit e MSS. Mediceo & Barocciano, quorum apographa cum eo communicarunt præclari viri Jo. Ernestus Grab & Anselmus Bandurius, cum fragmenta prædem ex illa produxisset Turrianus in Apologia pro Epistolis Pontificum & notis ad Constitutiones Apostolicas. Rejicit in hac Epistola Damascenus morem Severianorum, qui jejunium observabant per hebdomades octo, a Septuagesima usque ad Pascha. Loca quæ ad calcem subjiciuntur sunt tam Διδασκαλίας Apostolicae cujus & apud Epiphanium LXX. 12. mentio, Doctorumque Ecclesiæ S. Basilii ἐκ τῆς κατὰ μεθυσόντων λόγῳ, Chrysostomi ἐκ τῆς πρὸς τὸ πλῆθος τῆς νηστείας λόγῳ, Anastasii Patriarchæ Constantinopol. ex encyclica Epistola, Epiphaniū Cypri ἐκ τῆς εἰς Μοναχούς (interpres: ex Epistola ad Monachos) Iohannis Episcopi Arbenarum, Anastasii Patriarchæ Theopolis sive Antiochiæ Syriæ, Petri Patriarchæ Hierosol. Tum hæreticorum Severi Acephali, Archi-Ep. Antiocheni ex sermonibus ἐν θρονιαστικαῖς, Sermones εἰς τὴν τῶν νηστειῶν παρακαλοῦσαν dicto in Cassiani Ecclesia, qui incipit: νόμος ἐστὶ καὶ ὅτι τῶν σωματικῶν παλαισμάτων. Et ex libro τῶν ὑποσημειωθέντων ἰδιόχειρος Διδασκάλων κεφαλαιῶν. Nec non Benjaminis Severiani, Pseudo Episcopi Alexandrini ex quarto libro τῶν εὐρησιατικῶν οὐπὲρ ψευδοεὐρησιατικῆς τριακοστῆς, ἧς ἀρχὴ, Φαῖδρα καὶ ἀξιάγας Θ. Et ψευδοεὐρησιατικῆς τριακοστῆς πέμπτῃ, ἧς δεχὴ, καὶ νῦν ἀκθεῖν δοκῶ.

13. περὶ τῶν ἑκτῶ τῆς πονηρίας πνευμάτων. De octo spiritibus nequitiae de quibus ante Damascenum Evagrius, Nilus, Cassianus &c. ad Monachum quendam p. 506--508. Græca printis e MS. Abrahami Selleri dedit Lequinius. Latine verterat Bilibaldus Pirckerius, cujus versio ex diverso in multis Græco Codice composita

Hhh hh 3

sta

sita p. 508. separatim subjicitur. Incipit: ὡμοσε, ἀλλὰ φέρεται ὡς ἡ ψυχή. Sequitur deinde περὶ ζώοντος καὶ κατὰ τὴν ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος & περὶ τῆς τριμερῆς τῆς ψυχῆς. De virtutibus & de anima corporisque & de triplici parte anima. Græce e Codice Regio cum versione Leonis Allatii p. 509--514. Incipit: ἡ ψυχή ἐστὶν ἀθάνατος καὶ ἀνθρώπου. De MS. Cæsareo vide Lambecium IV. pag. 197.

14. εισαγωγή δογμάτων στοιχειώδους. *Instructionis elementaris ad doctrinam adversus Acephalos seu Monophysitas, Monothelitas, & Nestorianos, ad Joannem Laodicensis Urbis Episcopum p. 515--521.* Incipit: ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Verterat Joachimus Perionius. Græce & Latine prodierat in editione Basil. 1575.

15. περὶ συνθέτου φύσεως, καὶ ἀκεφάλων. *De natura compositæ, contra Acephalos p. 521--527.* Etiam hæc diatriba lucem vidit Græce & Latine in jam dicta edit. Basileensi.

16. περὶ τῶν ἐν τῷ Χριστῷ δύο θελημάτων καὶ ἐνεργειῶν καὶ λογικῶν καὶ ἰδιωματικῶν ιδιωμάτων. *De duabus in Christo voluntatibus & operationibus, & de naturalibus reliquis proprietatibus p. 529--554.* Incipit: οἱ δύο φύσεις καὶ μία ἐκπόσει. Exstat Græce & Latine cum Perionii versione in edit. Damasceni Basileensi Ao. 1575. Perionium subinde in Parisiensibus Latinis castigat Billius. Sed Franciscus Combesius cum nova versione notisque edidit in Historia Monothelitarum sive T. II. auctarii novi p. 466. Combesii versionem Lequinus servavit, notas omisit.

17. ἔπος ἀκριβέστατον καὶ θεοσυγὴς αἰρέσεως τῶν Νεστοριανῶν. *Dissertatio accuratiss. adversus exosam DEO Nestorianorum hæresin pag. 555--571.* Incipit: πρὸς τὴν Νεστορίαν ὁμόφρονος: Græca primis e Codice Regio 2926. profert Lequinus, addita Francisci Turriani versione, quam vulgaverat Henr. Canisius Torn. IV. Antiquæ Lectionum, Ingolstadt. 1603. in 4to. Etiam Arabicam hujus interpretationem MS. servari in Bibliotheca Patrum Oratorii Paris. eodem Clariss. Lequinio annotante didici. Prodit & Turriani versio cum Marci Beumleri notis Tiguri 1606. in 8. titulo tractatiunculæ de duabus in Christo naturis.

18. Fragmenta varia in antiquiss. Codd. reperta.

a) *Θήσεις* responsio ad eos qui dicunt, si duæ naturæ constituant hominem, necesse est ut in Christo naturas tres, totidemque dicamus actiones, ut objecit Severus. Pag. 572. seq. incipit: *ὁ γὰρ ἀλλοῦ ἐστὶ σαβῆς*. In fine legitur: *πλὴν ἀληθεὶς ἡ βίβλος ἔσθ' αἰνῶν καὶ μακαρίων ἰωάννη τῷ Μανσῶ τῷ Δαμασκηνῷ, ἡ λεγομένη πάνδεκ-τῶν*. Testatur sæpe laudatus mihi Montfauconus pag. 62. Diarii Italici, Venetiis apud Nobiliss. Contarinum extare Codicem XII° sæculi membranaceum in quo Johannis Damasceni Philosophica & Rhetorica, in cujus itidem fine legitur: *πλὴν τῶν ἐμπροσημάτων ἰωάννη τῷ Μανσῶ, τῆς πάνδεκτης λεγομένης βίβλου*.

b) *περὶ Θεολογίας, πῶς εἰκονίζεται τὸ θεῖον ἄνθρωπον*, de Theologia, qua ratione imaginem DEI homo referat. Incipit: *τὸ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν* p. 573. 574.

c) De animæ partibus tribus, virtutibus quatuor, facultatibus quinque. Incipit: *τῆς δὲ ψυχῆς μέρη γ'* p. 574. seq.

d) *περὶ ἐνώσεως* de unione, variae definitiones. Incipit: *ἡνωσις ἐστὶ διαύταν* p. 575. Confer S. Maximi opera T. II. p. 115.

e) Fragmentum breve Damasceni servatum a Niceta Choniata lib. 23. thesauri, ubi disputat contra Soterichum Pantevgenum, qui sacrificium Patris soli offerri a Filio docebat. Incipit: *ὁ τῶν ὁλῶν θεός* pag. 576. Ediderat Allatius in Vindiciis Synodi Ephesinæ pag. 596.

f) Alia duo fragmenta ex Catena Regia MS. ad Lucæ III. 13. p. 576. Incip. *καὶ ὅτι τὰς Ἀποστόλους*. Et: *ἐπειδὴ πολλαχῶς*.

g) De mensibus Macedonicis, Romanis, Judaicis, Græcis & Egyptiis p. 577. 578. Incip. *Φασὶ γὰρ οἱ Ἕλληνες ἅνας*.

19. Πασχάλιον sive Canon Paschalis p. 580. 581. ex Isaaci Argyri Monachi computo cap. 10. quicirca A. C. 1373. scripsit. Cæterum Lequinio notante Joannes Hierosolymitanus Damascenum Astronomia peritissimum fuisse refert in ejus Vita (cap. XI.) idque colligi posse ait ex paucis illis quæ ad rudiorum eruditionem scripsit: in quibus utique fuerit hic Canon Paschalis. Hujus porro condendi sive potius describendi occasionem fortasse Damasceno nostro dederit dissensio hæreticorum a Catholicis, quam Theophanes A. XX. Copronymi accidisse refert, ut Catholici die VI. Aprilis Pascha celebrarint, Hæretici die XIII. quod tamen doctiss. Antonius Pagi in annum XLX. ejusdem Copronymi & CHri-

Christi 759. rejiciendum observat : De Isaaci Argyri, Monachi computo, quem post Jac. Christmannum Heidelb. 1681. 4. edidit Petavius in Uranolog. Paris. 1630. fol. Amst. 1703. fol. dixi lib. 2. cap. 5. p. 96.

20. *Epistola missa ad nescio quem, sed majore parte manca de vita hominis* p. 582. Incipit: ὁ ἀνθρώπος ἐστὶ ζῶν λογικὸς θνητός. Primus edidit Lequinius e Codice Barocciano.
21. *πρὸς τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων, ὅπως αἱ ψαῖες αὐτῶν γὰρ ὁδοῦ λατρυγία καὶ ἀποτομία τῶν ἐν ὁμιλίᾳ, De iis qui in fide obdormierunt, quomodo Missis & elemosynis quæ pro illis fiunt, adjuvantur.* In Codicibus MSS. & a recentioribus Græcis magno consensu Jo. Damasceno tribuitur. Legitur & in Ecclesiis Græcorum quotannis Sabbato τῆς σαρκὸς sive Carnisprivii, quod fidelium defunctorum commemorationi dicunt. Tamen Damasceno abjudicandum esse contendunt Jo. Lensæus de limbo Patrum III. 12. Franciscus Suarez in 3. Thomæ qv. 52. artic. 8. disp. 45. sect. 3. & Rob. Bellarminus II. 8. de purgatorio, quorum loca jam attulit Rob. Cocus in censura scriptorum p. 427. seq. Post illos Petrus Arcudius contra Barlaamum de purgatorio p. 396. Allatius de libris Ecclesiasticis Græc. p. 270. seq. & in diatriba de Damasceno p. 21. ac novissime Lequinius in dissertatione quinta Damascenica. Ac fateor non contemnendas esse rationes dubitantium & Damasceno hoc scriptum eripentium. Quando tamen comparo quæ pro imaginibus idem Damascenus scripsit, magis inclino in eam sententiam Combefisii in Bibl. Concionatoria etiam probatam, ut Damascenum auctorem esse mihi persuadeam. Veterem translationem Latinam, inquit Lequinius, quam sanctus Thomas consuluerat, reperire nusquam potui. Aliam adornavit Jo. Oecolampadius & Conrado Pentingero nup. pavit A. 1520. adhuc Monachus Brigittanus. Alteram post Ludovicus Nogarola condidit. Quartam Jacobus Billius, quem Combefisius hinc inde passim mutandam censuit, castigata diutius Græca ad MSS. Codices aliquot: quorum labori manu meo iterato citius pro more non dubitavi. Oecolampadii versio in Basilensis. Billii in Parisiensibus Damasceni editionibus sæpius recusa & apud Surium ad 2. Novembr. Nogarola suam Clementi VIII. inscripsit, ediditque Veronæ 1532. in 4. recusam Venet. 1546.

in 8. cum Græco texto quod Veronæ jam ad calcem libri de
Orthodoxa fide prodierat 1531. in 4. Citantur in hoc scripto:

Athanasius ὁ πᾶν ἐν τῷ εἰς κοιμηθέντας, αὐτὸ παναρεμονία λόγῳ pag.
591. 597.

Basilii 595. (homilia in avaros) 596.

Dionysius ἐν τῇ πρὸς τῶν κοιμημένων μυστικῇ διατάξει (respicitur lib.
de cœlesti Hierarch. c. 7.) p. 681.

S. Ephræm, ὁ πρὸς τὰς χριστιανικαῖς παρρησίας ἀπεβόηται ὁ μίσητος ἰφραίμ
ὁ μακάριος p. 596. 597.

de Falconilla precibus S. Theclæ, salutis restituta pag. 585. 591. ex
Actis Theclæ.

Gregorius ὁ Διάλογος p. 591. pro Traiani Imp. salute intercedens
& exauditus p. 59.

Gregorius Naz. Orat. in funere Cæsarii fratris p. 586.

Gregorius Nyssenus p. 586.

Joh. Chrysostomus enarrat. in Epist. ad Philippenſes & Galatas pag.
586. 593. 596.

Joannis τὰ ἐλεήματα vita p. 595.

Maccabæorum libri ἡ θεία γραφή p. 585.

Palladii πρὸς Λαῦσον ἰσορική βιβλίον, ex illo fabula de cranio loquen-
te cum Macario p. 587.

Sibyllarum de Christo vaticinia videtur tangere p. 589.

22. Epistola ad quemdam qui ad auctorem scripserat πρὸς ἐξομολογή-
σεως de confessione, & quinam ii sint qui potestatem ligandi &
solvendi acceperint p. 601 -- 610. Incipit: ἐπέταξας τῇ ἐκκλησίᾳ
ἡμῶν, πατέρες καὶ ἀδελφοί. Hanc Epistolam qua Monachos etiam,
licet sacerdotes non sint, potestate gaudere confessiones Chri-
stianorum excipiendi, auctor quisquis est disputat, primus cum
versione Thoma Galei, Decani Eboracensis, a quo edendam
accepit, in lucem protulit Lequinius, sed qui negat auctorem
esse vel Damascenum nostrum vel alium Syrum Palæstinum, &
sed potius alterius regionis, quæ Patriarchæ Constantinopolita-
no subesset.

23. Λόγος διποδικτικὸς πρὸς τὰς ἀγίων καὶ σπηλαίων εἰκόνας. Oratio sive
Epistola demonstrativa de sacris & venerandis imaginibus ad
Christianos omnes, adversusque Imperatorem Constantinum

- τὸ καβαλινόν Cabalinum ac haereticos universos p. 613 — 623. Incipit: ἐπειδὴ τὰ πολλὰ ἐκζητήσαντες. Edidit cum versione sua Combesius in tomo II. auctarii novi p. 663. Paris. 1648. fol. testatus in alio Codice Regio extare sub titulo Epistolae Johannis Hierosolymitani ad Constantinum Cabalinum. Certe scripta est post Synodum Copronymianam habitam A. C. 754. mo post depositionem Constantini Patriarchae factam A. 754.
24. Epistola ad Theophilum Imp. Michaelis Balbi A. 845. in finibus scripta circa A. 845. adeoque autore non Jo. Damasceno, cui in Codice Mazarino tribuitur, sed ab alio necesse est post illius obitum trium Orientis Patriarcharum nomine Cirillophori Alex. Jobi Antiocheni & Basilii Hierosol. aliorumque Episcoporum. Incipit: ἐπεὶ μεγάλης καὶ τῆς Θεοκρατίας χάριτι — 647. Primus edidit Combesius in manipulo Græcorum in Constantinopol. Paris. 1664. 4. ut dixi Volumine septimo pag. 688.
25. Περὶ τῶν ἀζύμων. De azymis opusculum duplex. Incipit: ἵνα ὅτι οἱ τὰ ἀζύμα προσκομίζοντες p. 674. Alterum incipit: ἐπεὶ αἱρεσις Ἀρμενίων & incipit: τὸ ἀζύμον τῆς νεκρῆς ψυχῆς ὡς ἡ ψυχή sine fermento mortuam impudenti fronte offerant. Incipit: ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς Hebræorum p. 648 — 651. Auctor non Jo. Damascenus est sed (posterioris saltem) Meletius quidam presbyter vocatur. Διοφύτης ἀνὴρ καὶ τῶν γεγραμμένων ἀρετῆς ἕνεκα Jo. Damasceno neutram lucubrationem tribuens. Jo. de hac de declaratione Lequinius dissertatione sexta Damascenitæ opusculum tantum illum Doctorem suffragatum communem Patrum traditioni, & statuisse quod Christus ipso pridie pasche Judæicum cum discipulis comederit. Jo. Damascenus hoc opusculo negatur. Posterius laudat Jo. Damascenus Tom. II. auctar. novi p. 427.
26. Epistola Petri Mansur ad Zachariam Episcopum Deorum, incipit: εἰ καὶ διασώμεθα τοῖς σώματι καὶ τῷ πνεύματι. Incipit ejusdem κεφάλαιον περὶ τῆς ἀρχαίας σαρκὸς καὶ πνεύματος de immaculato corpore * cujus participes reddimus. Incipit: καὶ
- * Post resurrectionem corpus Christi singulis expertum est Jo. Damascenus & Patrum, Græcorum præcipue sanctissimum. Vnde Jo. Balbi inquisitionem Theologicam oppositam Petri Allixii dissertationem de sanguine Christi post resurrectionem, ad Epistolam Augustini CILVI. Paris. 1661. 21

κυρίως καὶ τοῦ ἡμῶν σώματος. p. 656 -- 659. Sub Jo. Damasceni nomine laudat Mich. Glycas Sicydita Epist. ad Nectarium & Joannicium: Et sub Jo. Damasceni nomine ediderat Petrus Panninus Antwerp. 1601. in 8. cum homilia de Sabbato sancto, inde Fronto Duczus in editionibus Damasceni Paris. 1603. 1619. fol. Petrum illum Mansur, Jo. Damasceni consanguineum, non puto (inquit Clariff. Lequininius) fuisse Petrum Damasci Metropolitam, cujus nomine Damascenum nostrum opuscula quaedam condidisse certum est, quique sub Chalipha Walid abscessa lingua missus in exilium fuit, quia Arabum & Manicheorum errores scriptis redarguerat. Theophanes insuper martyrium recitat Petri Majumensis, quem a Damasceno nostro panegyrica oratione laudatum, narrat, cum pro fide a Mahomedanis occisus esset. Fuit alter Petrus Damascenus, cujus ascetica opera in Bibliotheca afferuntur nondum edita: qui vero simplex Monachus erat, & inter Græcos Byzantinos morabatur. Vivebat anno mundi 6695. seu Christi 1157. ut ipse testatur in fine libri tertii huius verbiis quæ excerpti ex Regio Cod. 2994. fol. 122. ὁ δὲ νικῶντας χάριτι χειρὶ τοῦ οὐκ ἐκ παλαιότητος φησὶν, ἐνίκησε καὶ τὰ λοιπὰ πάντα αὐτὰ περὶ γεγραμμένα ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τοῦ τῶ συγγραψάντος αὐτὸν Πέτρου ταπεινοῦ μοναχοῦ τῆς Δαμασκήνης κατὰ αὐτὸ σέχεται, πρὸς ἑ.

27. *Expositio & Declaratio fidei ex Arabico versa Latine & a Lequinio primum edita p. 663—670.* Incipit, *Quis sapiens est ut intelligat.* Subjungit idem partem *Orationis I. contra Imag.* similiter ex Arabico versam, in qua allegatur locus ex Chrysostomi homilia in Lazarum quæ incipit: *Omnis scientia a DEO est.* Fallitur autem vir doctus qui homiliam illam nondum prodiisse putat, exstat enim T. VII. Savilianæ edit. p. 524. & non procul ab initio illius leguntur verba a Damasceno ex eadem allegata: ὁ δὲ τὰς ἐκείνης Φίλης τιμῶν εἰς ἐκείνων τὸ ὄρατέμπει τὸ δῶρον. *Φιλάνθρωπος* ὁ δὲ ὡν εἰσθεὶς αἰὶ τὴν ἐκείνων δικαιοσύνην πιάς.
28. *Carmina Jambica eis τῇ Θεογονίᾳ p. 673. εἰς Θεοφάνια * p. 676. εἰς τὴν πεντηκστήν p. 679.* cum versione prolaria *Aldi Mantii.* Hic

lii il 2

Vene-

* In MSto Codice chartaceo, quem habeo scholiis Græcis illustratum, inscribitur εἰς τὰ ἁγία Φῶτα. Scholia duplicia sunt, interlinearia & alia quæ alterius

ἔργου.

- τῶν καβαλῶν Cabalinum ac haereticos universos p. 613. --- 621.
 Incipit: ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχάρησαν. Edidit cum versione
 sua Combefisius in tomo II. auctarii novi p. 663. Paris. 1648. fol.
 testatur in alio Codice Regio extare sub titulo Epistolae Johan-
 nis Hierosolymitani ad Constantinum Cabalinum. Certe scri-
 pta est post Synodum Copronymianam habitam A. C. 754. imo
 post depolitionem Constantinii Patriarchae factam A. 756.
24. Epistola ad Theophilum Imp. Michaelis Balbi F. de iis rebus
 scripta circa A. 845. adeoque autore non Jo. Damasceno, cui
 in Codice Mazarino tribuitur, sed ab alio nescio quo et post il-
 lius obitum trium Orientis Patriarcharum nomine Christo-
 phi Alex. Jobi Antiocheni & Basilii Hierosol. aliorumque Episco-
 porum. Incipit: ἐπεὶ πρῶτον κτλ τῷ Θεοφίλῳ p. 629. --- 647.
 Primus edidit Combefisius in manipulo Originum retinens Con-
 stantinopol. Paris. 1664. 4. ut dixi Volumine sexto hujus Bibl.
 pag. 688.
25. Περὶ τοῦ αἵματος. De azymis opusculum duplex, prius incipit: ἵνα
 οἱ οἱ τὸ αἷμα προσκομίζονται p. 674. Alterum inscribitur: ἐκ
 αἵματος Ἀρμενίων & incipit: τὸ αἷμα τῶν νεκρῶν δόσαν. Holi-
 sine fermento mortuam impudenti fronte offerunt secundum traditio-
 nem Hebraeorum p. 648. --- 651. Auctor non Jo. Damascenus est
 sed (posterioris saltem) Meletius quidam qui p. 648. E. voca-
 tur Θεόφροστος ἀνὴρ καὶ τῶν γραφῶν ἀκριβὲς ἑρμηνεύς. Etiam Da-
 masceno neutram lucubrationemtribuendam pluribus deca-
 rat Lequinius dissertatione sexta Damascenica, ostenditque san-
 ctum illum Doctorem suffragatum communi Patrum traditio-
 ni, & statuisse quod Christus ipso pridie quam pateretur Pa-
 scha Judaicum cum discipulis comederit. Id vero in utroque
 hoc opusculo negatur. Posterius laudat Combefisius Tom. II.
 auctar. novi p. 427.
26. Epistola Petri Mansur ad Zachariam Episcopum Δαμάσκου Demo-
 rum, incipit: εἰ καὶ δις αἰώματα τοῖς σώμασιν pag. 655. Subjicitur
 ejusdem κεφάλαιον περὶ τῶν ἀχράντων σώματων ἢ μεταλαμπάδων
 de immaculato corpore * cuius participes reddimur. Incipit: ὅτι τὸ
 κρῖν
- * Post resurrectionem corpus Christi sanguinis experte esse affirmat hic scriptor contra
 Damasceni & Patrum, Graecorum praecipue sententiam. Vide Jac. Boileau dis-
 quisitionem Theologicam oppositam Petri Allixii dissertationi de sanguine Jesu
 Christi post resurrectionem, ad Epistolam Augustini CXLVI. Paris. 1682. in 2.

καὶ καὶ θεῶν ἡμῶν σώματα. p. 656 -- 659. Sub Jo. Damasceni nomine laudat Mich. Glycas Sicydita Epist. ad Nectarium & Joannicium: Et sub Jo. Damasceni nomine ediderat Petrus Panticus Antwerp. 1601. in 8. cum homilia de Sabbato sancto, inde Fronto Duczus in editionibus Damasceni Paris. 1603. 1619. fol. Petrum illum Mansur, Jo. Damasceni consanguineum, non puto (inquit Clariff. Lequininius) fuisse Petrum Damasci Metropolitam, cujus nomine Damascenum nostrum opuscula quaedam condidisse certum est, quiq; sub Chalipha Walid abscissa lingua missus in exilium fuit, quia Arabum & Manicheorum errores scriptis redarguerat. Theophanes insuper martyrium recitat Petri Majumensis, quem a Damasceno nostro panegyrica oratione laudatum narrat, cum pro fide a Mahometanis occisus esset. Fuit alter Petrus Damascenus, cujus ascetica opera in Bibliothecis asservantur nondum edita: qui vero simplex Monachus erat, & inter Græcos Byzantinos morabatur. Vixit anno mundi 6695. seu Christi 1157. ut ipse testatur in fine libri tertii his verbis quæ excerpti ex Regio Cod. 2994. fol. 122. ὁ δὲ νικήσας χάριτι χρίσθαι καὶ οὐκ ἐν πάθει καὶ φησὶν, ἐνίκησεν καὶ τὰ λοιπὰ πάντα αὐτὸν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ ὑπὸ τῶν συγγραφέων αὐτὸν Πέτρον ταπεινὸν μοναχὸν τῆς Δαμασκήνης κατ' αὐτὸν σέχεται, id. 1.

17. *Expositio & Declaratio fidei ex Arabico versa Latine & a Lequinio primum edita* p. 663—670. Incipit, *Quis sapiens est ut intelligat.* Subjungit idem partem *Orationis I. contra Imagg.* similiter ex Arabico versam, in qua allegatur locus ex Chrysostomi homilia in Lazarum quæ incipit: *Omnia scientia a DEO est.* Fallitur autem vir doctus qui homiliam illam nondum produsse putat, exstat enim T. VII. Savilianæ edit. p. 524. & non procul ab initio illius leguntur verba a Damasceno ex eadem allegata: ὁ δὲ τὰς ἐκείνων φίλων τιμῶν εἰς ἐκείνον ἀφ' ὧν ἀπέμπευ τὸ δῶρον. *Φιλάνθρωπος* ὁ δὲ ὡν εὐδοκίαν αἰὶν τὴν ἐκείνων οἰκονομῶν τιμᾶς.

28. *Carmina jambica eis τῶν Θεογονίαν* p. 673. *eis Θεοφάνια* * p. 676. *eis τὴν πεντηκστήν* p. 679. cum versione prosaria *Audi Manerii.* Hic

III II 2

Vene-

* In MSto Codice chartaceo, quem habeo scholiis Græcis illustratum, inscribitur *eis τὰ ἅγια φῶτα.* Scholia duplicia sunt, interlinearia & alia quæ alterius

ἐργον.

Venetis primū ediderat Græce & Latine cum nonnullis aliorum Melodorum Græcorum, Cosmæ Hierosol. Marci Hydruntini, Theophanis & Scholarii Ao. 1501. unde Latine deinceps in editionibus Damasceni, at in Basileensi A. 1575. quemadmodum & in Poëtis Græcis Christianis Paris. 1609 in 8. utraque lingua iterum prodierunt. Verum in editionibus Damasceni Paris. 1577. 1603. 1619 leguntur Latine ex Metaphrasi Poëtica Jacobi Billii, quam pag. 681. seq. Lequinius itidem exhibet. Apud hunc Græce & Latine deinceps sequuntur ὁδὸς τὴν κυριακὴν τῷ πάσχα, p. 684. εἰς τὴν ἀνάληψιν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἰησοῦ χριστῷ, p. 686. εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τῷ κυρίῳ ἰησοῦ χριστῷ * pag. 688. εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς ὑπερσβίας Θεογονίας p. 690. Tomum claudit ἑὺχη sive precatio versibus Anacreonticis, cum Metaphrasi Jacobi Billii pag. 691 — 693. cum qua etiam in Poëtis Græcis Christianis Paris. 1609. in 8. legitur p. 102. In Græcorum libris Ecclesiasticis exstat in officio sanctæ communionis ἐκ τῶν θείων ἐρωτήσεων τῆς ἀγίας μεταλήψεως Σομενὸν τὸ τοῦ Θεολόγου.

Tom.

ἐρμηνείας sive metaphrascos loco subjiiciuntur. Speciminis causa hæc ὁλόκληρα primò cum utrisque Scholiis adscribam.

Σήμερον ἀ χράντιο βαλὼν ΘεοΦεγγεῖ πνεύματι
Πνεύματι ☉ ἐοδάκλει νάμασιν ἀμπλακίμ.
Φλέξας παμμεδέοντι ☉ εὖς παῖς ἡπίων ᾗ
ἱμνηταῖς μελῶν τῶνδε δίδωσι χάριν.

Hæc in scholiis interlinearibus explicantur hunc in modum:
Nūn ἔ ἀμιάντη μίξας τῆς Θεότητος ☉ τῷ κυρίῳ ἔ ἀγίῳ πνεύματι ☉ καλύπτει πῆς ὕδασι τὴν ἀμαρτίαν • καίνας τε παμβασίλειος ἡ γαβδὸς ὁ ὕδς τῷ πεπυνῶν πῆς ψαλταῖς ὡδῶν τέτων παρεχόμενος. Sequitur altera ἐρμηνεία. Σήμερον ὁ τῷ παμβασίλειος Θεὸς ἡ πατὴρ μέγας ☉ παῖς τὴν ἀμαρτίαν βαλὼν ἐν τῷ ΘεοΦεγγεῖ κυρίῳ ἡμῶν κεραυνῷ τῷ θεῷ πνεύματι ☉, πῆς τῆς Ἰορδάνης νάμασιν ἐβάτα κατὰ φλέξας ὡς πνεῶν πνεύτην ὑπὸ τῆς κεραυνώσεως. Τοῖς ἡμετέροις ᾗ τῷ πνεύματι τέτων μελῶν, ᾗτοι πῆς ἄδουσι πρῶτος αὐτῷ χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τῷ ἀγίῳ πνεύματι ☉ δίδωσιν.

* Exstat & ad unctem homilias Damasceni in edit. Hoescheliana p. 63.

Tomo II.

29. ἐν τῇ καθόλου ἐρμηνείᾳ ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου ἐκλογαὶ ἐν Ἰππομῇ ἐκλογαῖσι. *Ex universa interpretatione Johannis Chrysostomi excerpta compendiaria in XIV. Epistolas S. Pauli, antea inedita & nunc primum ē Codice Regio 2331. a Lequinio prolata in lucem & Latina versione donata p. 1 -- 274. Oportet Damascenum aliis præterea Commentarius Epistolas Pauli vel Epistolam saltim ad Hebræos aut ejus partem illustrasse, ad quos respicit Petrus Blænsensis libro contra depravatorem operum suorum Tom. XXIV. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 1187. H. Johannes enim Damascenus super verbo illo in Epistola ad Hebræos (V. 7.) exauditus est pro sua reverentia, intellige, inquit, hanc reverentiam totius timoris experientem. Deus enim charitas est, charitas autem timoris consortium non admittit. Hæc in commentario illo incassum quæsi.*
30. ἱεραὶ ἀγάλλα, *Sacra parallela sive Locorum Communium opus ex dictis S. Scripturæ & piorum Ecclesiæ Doctorum sub certis titulis magno digestum studio, atque ab autore initio in tres distributum libros, quorum primo de DEO & rebus divinis, secundo de rerum humanarum statu ac conditione, tertio de virtutibus & vitiis tractandum suscepit. Sed postea existimavit Lectorum usibus accommodatius fore, si titulos universos ordine disponderet Alphabetico, qui in litera alpha sunt unus & quinquaginta, in beta XIII. in gamma XV. atque ita in cæteris. Hoc opus præclarum, & quo multorum egregiorum scriptorum quæ pridem interciderent fragmenta servantur, Latine tantum ex Jac. Billii versione exhibuerant editiones Damasceni Parisienses A. 1577. 1603. 1629. Magnæ itaque gratiæ Lequinio debentur, qui Græca primus dedit e Codice Vaticano, versionemque recensuit, in qua Billius dicta S. Scripturæ ex Vulgata Latina haud probando Caraffæ consilio addiderat, etiam ubi Damasceni Græca aliud tinniunt. Idem Lequinus post parallela p. 278-730. ex Codice Vaticano repræsentata, exhibuit deinde p. 731 -- 790. excerpta ex altero præclaro & in multis diverso Parallelorum Codice, quem Claramontano Jesuitarum Parisiensium Collegio donavit Rupefucaldus Cardinalis, & quem ex au-*

ctore antiquiore, qui sub Heraclio vixerit, interpolatum anno-
tarunt viri docti. In hoc plura etiam & praestantissimorum &
antiquissimorum scriptorum fragmenta conservata leguntur,
quemadmodum melius jam constabit ex indice quem hic per
otium confectum a me subijciam, cum prius monuero ceterum
horum parallelorum Codicem MS. qui fuit Abbatis Gerasimi
Blacchi, jam extare in Bibliotheca Medicea.

INDEX SCRIPTORUM

in

S. Joannis Damasceni

Parallelis Sacris laudatorum.

*ad paginas editionis Michaëlis le Quien V. C. Tomo II. Excerpta ex Codice
Rufescaldino incipiunt a pag. 731.*

Africanus pag. 463.

Ambrosius Thaumaturgus πρὸ σαρκώσεως καὶ πίστεως 773.

Amphilochius Episcopus Iconiensis 785.

Antipater Episcopus 785. Bostrensis 747. 754. ὁ πρὸς τὸν Βλασφ-
μῶν Διγενὲς πραγματικὸς 769. seq. ἐν κεφαλῇ αὐτοῦ 761. 762. 768.
ἐν κεφαλῇ αὐτοῦ 768. seq.

Athanasius 359. 444. 571. 593. 612. 674. 691.

ἐν τῷ πρὸς ἀνδρείου 515. 780.

Athenodorus 752.

Basilius M. 347. seq. 367. 368. 375. 383. 394. 400. 405. 427. 430. 434.
435. 437. seq. 448. 458. 460. 503. 506. 507. 521. 522. 557. 560.
562. 565. 566. 567. 571. 572. 599. 608. 614. 615. 627. 637. 640.
676. 679. bis 680. 682. 683. 687. 694. 696. 699. 700. 702. 705.
709. 715. 716.

in Hexaemeron 301. 312. 318. 319. 329. 337. 348. 363. 393. 424. seq.
427. 457. seq. 493. seq. 525. seq. ad 530. 580. 627. seq. 626. 642.
658. 660. 670. 685. 689. 729. Homil. I. in Genesin 391.

in Psalmos 302. 314. 318. 329. 336. seq. 369. seq. 370. 372. 416. 427.
431. 454. 460. 461. 494. 533. 539. seq. 568. 569. seq. 580. 612. 634.
635. 642. 678. 681. 691. 722.

Basilius

- Basilii in principium proverbiorum 306. 319. 343. 362. 363. 437. 443.
 446. 504. 520. 533. 560. 658. 685. 693.
 in Esaiam 301. 357. seq. 404. 524. 684.
 • de Spiritu S. 309. 423. 649. 727.
 Epistola 308. 319. 320. 354. 392. 512. 564. 611. 677. 680. 689. 694. ad
 Patrophilum 448. ad Simplicianum hereticum 522.
 Κατακλιὰ διατάξεις 306. 337. seq. 363. 365. 376. seq. 511. seq. 517. 580.
 645. regula breviores 306. 348. 658. regula fusius disputata 403.
 558. 564. 611. 646. 658. 678.
 De fide 298. 302. bis.
 Exhortatio ad baptismum 336. 380. seq. 387. seq. 450. 645. 656. 712.
 728.
 ad adolescentes 379. 564.
 in illud, attende tibi ipsi 311. 319. seq. 357. 400. seq. 580. 607. 936.
 645. 653. 660.
 de avaritia 490. seq. 492. seq. 493. 573. seq.]
 ἐν τῷ κατὰ 336.
 de Davide & Saule 569.
 in illud, destruam horrea mea 475. seq. 485.
 quod Deus non est auctor malorum, 308. 311. 315. 451. 524. 541. 673.
 690. seq.
 ad divites 364. 411. 476. 385. seq. 493. 728.
 ad ebriosos 343. 411. seq. 602. seq. 603. seq. 629. 658.
 in fame & siccitate 491. seq. 574. 660.
 ad feneratores 431. seq. 434. 476. 660.
 in Gordium Martyrem 329. 656. 705. 712.
 de gratiarum actione 542. 545. 610.
 ad habitantes in Lazic. 443. 652. 653. 720.
 de jejuniis 365. 404. 417. 580. 602. 603. seq. 605. 618. seq. 622. 657.
 676. 699. seq.
 de ingluvie 417.
 de invidia 442. seq. 450. 476. seq. 534. 635. 700. 717. seq.
 de ira 651. seq. 658. 660. 705. seq.
 in S. Julittam Martyrem 459. 471. seq. 543. seq. 548. 680.
 de legendis Gentium libris 364. 417. 642. 681. 727.
 in Macerantem 302.
 ad monachum lapsum 580. seq.

Bass-

Basilus in parabolam decies mille talentorum 600.

in quadraginta Martyres 370.

Cassianus Abbas ὁ κατὰ τὴν οὐκτα λόγου μὴν 360. seq. 540.

Clemens 375. 393. 398. 402. 420. 435. 553. 520. 531. 535. 558. 570.
594. 628. 640. 702. 740. 751.

Alexandrinus 307. 657. ὁ κατὰ τὴν παιδαγωγὴν 594. ὁ κατὰ τὴν 539.
379. 564. 725.

Stromata 480. 638. liber II. 356. 372. 375. 378. 408. 714. III. 442.

IV. 356. 480. V. 399. 572. VI. 454. 639. 657. VII. 399. 644.

Clementis liber VIII. 643. 751. 753. 774. quis dives salvetur 311. 322.
371. 398. 448. 480. 502. 506. 594. 684. 712. ex Eclogis p. 341. 3

Clemens Romanus 712. Epist. I. 310. II. ad Corinthios 783. 787.

Cyprianus Epistola ad Fidum (πρὸς τὴν Φιδωνα) 776.

Cyrillus Alex. 308. 418. 422. 438. 446. 447. 479. 479. 502. 505. 523.
556. 558. bis 564. 569. 600. seq. 612. 699. 701. ὁ κατὰ τὴν 570.

408. liber I. 339. 754. V. 477. 4778. X. 657. XII. 593. 775.

XVI. 662. XVII. 515. 780. 782. seq. XVIII. 614. 752. 783.

ὁ κατὰ τὴν ἱε τῶν ἐν πνεύματι λατρεῖν 364. (leg. πρὸς τὴν 4. π. λ.)

in carui XIX. Joannis 408.

ἐκ παρθενίαν 781.

S. Diadochus 751. 752.

Didymus 301. 304. 309. 405. 425. 438. 453. 481. 515. 520. 522. 562.
570. 575. seq. 594. 630. 637. 643. 654. 675. 677. 678. 684. 687.
693. 699. 710. 721. 727. 787.

In Ecclesiastem 685.

In Esaiam 307. 345. 677. 721. 781.

In Hoseam 778.

In Mattheum 676.

In Evangelium Iohannis 754.

In Epist. ad Corinthios 721.

πρὸς ἀσωμάτους 780.

ὁ κατὰ τὴν λόγον τὴν εἰς τὴν ἰαβ 789.

ἐκ τὴν Λωτ καὶ τὴν Δαβίδ 789.

πρὸς Φιλόσοφον 643.

κατὰ Μηνιχαίων 507.

Dionysius 359. 674. 679. Alexandrinus 339. 480. 654. 780. 784.
788. bis.

Dis

Dionysius Alexandrinus *πρὸς Φύσιος* 752.

Epistola IV. ἐπιστολὴ 735.

Dionysius Areopagita

de divinis Nominibus 349. 710.

Dorotheus p. 730. laudatur inter eos e quibus Damascenus parallela sua congestit, licet nomen ejus in opere ipso nusquam memoratum reperi. Idem dictum velim de Johanne Glimaco, Isidoro Pelusiota & Theodorito.

Eleutherius 315.

Ephraïmus Archi-Episcopus Antiochiæ.

ἐκ τῆς εἰς τὴν Καίη 755.

ἐκ τῆς γὰρ κεφαλῆς τῆς περὶ τῆς γραμματικῆς ἰωάννου καὶ συνόδου 754.

Epicurus 749.

Epiphanius Cyprius *in Ancorato* 299.

Elaïas Abbas 677. 698. 721.

Evagrius 307. 331. 341. 356. 362. 365. 375. 397. 402. 404. 419. 427. 447. 448. 466. 481. 515. 518. 563. 570. 615. 629. 630. 650. 654. 661. 704. 707. 713. 714. 721. 725.

in Proverbia 309.

Eusebii preparatio Evangelica 637.

Eusebius Episcopus Alex. Vide notas Lequinii ad pag. 666. sq.

316. 331. seq. 391. 393. 422. 425. 435. 470. 472. 561. 576. 597. seq. 629. 637. 665. seq. 666. 668. 671. 675. 697. 701. 777. 783.

S. Eustathius 788. Episcopus Antiochenus 752.

contra Arianos 314.

περὶ ψυχῆς 752.

Γεροντίου 562. *ἐκ τῆς αἰνῆς γεροντίου* 455. *ἐκ τῆς γεροντίου* 646. Intelligitur Geronticum sive liber quo apophthegmata & narrationes de piis Patribus & Monachis continentur.

Gregorius Nazianzenus Theologus 329. 357. 359. 367. 378. 397. 405. 425. 435. 438. 440. 444. 446. 465. 495. 506. 508. 517. 532. 556. 558. 560. 563. 566. 567. 571. 633. 634. 640. 662. 664. 674. 700. 709. 720.

Oratio I. 306. 312. 393. 402. 404. 438. seq. 512. 517. 525. 629. 683. 686. 687. 691. *ὁ μέγας ἀπολογητικὸς* 330. *Oratio II.* 303. 306. 391. 421. 530. III. 363. 612. 688. IV. 330. 448. IX. 479. X. 320. 383. 729. 548. XI. 398. 558. XII. 352. 448. 451. XIII. 298. 339. 402.

Kkk kk

402. XV. 312. 351. 477. 494. 574. 581. 656. 674. seq. 683. 685.
 XVI. 320. 329. 383. 560. 674. 679. seq. XVII. 359. 505. XVIII.
 372. 521. XX. 352. 372. 540. 574. 669. 671. 683. XXI.
 299. 363. 729. XXIII. 303. 656. XXV. 320. 365. 375. 396.
 418. 615. XXVI. 303. 312. 348. 420. 532. 679. seq. XXVII. 418.
 427. XXVIII. 729. XXXII. 581. XXXIII. 370. 533. XXXIV.
 312. XXXV. 359. XXXVIII. 418. XXXIX. 298. 305. 383.
 581. XL. 298. 388. 505. 567. 581. 661. 662. 701. seq. XLII. 513.
 XLIII. 396. 653. XLIV. 633.

in *S. Babylon* 714.

Epistola 275.

Ὁ τῶν ἐπῶν *Jambi* 320. 321. 650. 653. 661. 689. 720. *Hexametri* 628.

Gnome 364. *Monosticha* 505. seq. 707. 730. *Tetrasticha* 329. 330. 373.
 379. 396. 401. 408. 434. 437. 444. 447. 458. 478. 494. 505. 517.
 564. 570. 608. 615. 617. 627. seq. 628. 646. 657. 661. 682. 691.
 729. soluto passim sermone reddita exhibentur. vide notas
Lequini pag. 630.

Poëma Heroicum de rebus suis 701. de secessione sua 612.

Lamentatio ad Christum 627. seq.

Carmen ad Olymp. 617.

praecepta ad virgines 642.

Gregorius Nyssenus 315. 321. 375. 383. 404. 438. 458. 465. 504. 513.
 568. 570. 615. 657. 674. 702. 709.

De opificio hominis 700.

in *Canticum Canticor.* 339. 438.

in *illud*: Hic est filius meus dilectus 773.

in *Offo beatitudines* 372. *Homilia* I. 438. III. 303. 636. IV. 418.
 VII. 354. 372.

in *Orationem Dominicam* 339. 372. *Homilia* I. 465. 478. III. 365.
 381. 465. seq. IV. 466. V. 381. bis 418. 750. VI. 495. VII.
 389. seq.

ἐκ τῆς κατηχητικῆς 637.

ἐπεὶ τελευτήσῃ βίῃ 339.

ἐπεὶ τῆς ἐν Κωνσταντίνῳ πόλει κατιστάσεως τῆς ἁγίας Γρηγορίας 773. in
 alio Codice: ὡς τὴν αὐτὴν χρηστικάν.

in *S. Romanum* 751.

Gregorii Thaumaturgi capitula 571.

Gre-

Gregorius Thaumaturgus.

de laudibus Origenis 368. 477. 534. seq.

ἐν τῷ ὅτι εἶδον εἰδωλον ἐν τῷ κόσμῳ 633. 778.

Hefychius 523.

Hippocrates 314.

Hippolytus Episcopus Romæ 787.

περὶ λείψαν καὶ τῶ ἀντιλείψαν 781.

Homerus 758.

Ignatius Theophorus 358. 702. 777.

Epistola ad Antiochenos 642. adde notas.

ad Ephesios 687. 750. 772. 773. 777. 778. 779. 785.

interpolata 354.

ad Magnesios 779. 785. 789.

ad Philadelphienſes 773. 780.

ad Polycarpum 515. 642. (adde notas) 724. 779. seq. 788.

ad Smyrnenſes 314. 514. 747. 779.

ad Trallenes 650. 772. 780.

interpolata 522.

Incertus 303. 313. 367. 383. seq. (fortasse Nilus vel Serapio) 429. 454.

566. 617. 631. 633. (forſan Nazianzenus) 688. 707. seq. (forſan Chryſoſtomus)

Joannes Chryſoſtomus 313. 315. 330. 331. 348. seq. 357. 398. seq.

368. 381. 386. 393. 398. 402. seq. 405. 414. seq. 415. 418. 421. seq.

425. 427. 430. 435. 436. 438. 444. 447. 456. 458. 460. 466. 478.

seq. 495. seq. 506. 508. 509. 515. 517. 518. 519. 535. 540. 541.

542. seq. 548. seq. 557. 562. 563. 570. 572. bis. 595. seq. 605. 628.

642. 646. seq. 650. 653. 676. 677. 680. 681. 683. 694. 700. 705.

707. 709. seq. 711. 712. 714. 715. 720. 722. seq. 727.

Joannis Chryſoſtomi *in Acta Apostolor.* 339. 517. 653. *ως τὸν ἐν πρῶτῳ*

σι δεσμοφύλακα 466. seq.

περὶ τῆς ἀγάπης 355.

εἰς τὸν Ἀθανάσιον 444.

in S. Babylon 653.

ad recens baptizatos (νεοφωτίστῃς) 536. *ως τὸν Φωτισθέντα* 389.

462.

in decollationem Baptiste 412. seq.

εἰς τὴν β βασιλειᾶν 462.

Kkk kk 2

Joan

Joannis Chrysostomi ἐκ τῆς εἰς τὸν Βασίλειον ἐπιστολῆς 462.

In Constantinum Imp. 396. 773.

de Cruce 697.

homil. III. de elemosyna 496.

adversus Eutropium 321. seq. 637. (qui locus in editis) 496.

in Psal. XLIV. de Eutropio 462. seq. 499.

de gratiarum actione 545.

Homil. VII. de diversis 467. seq.

Homil. XXVIII. (Tom. V. Savil.) 684.

de jejunio 621. 622.

Homil. III. de incomprehensibili 394.

Homil. LXXVII. in Johannem 299.

εἰς τὴν ὡρθόδοξίαν τῆς Ἰνδῆς 330.

ἀπὸς Ἰουλιανόν 339. (fortasse Cyrilli)

in Martyrem Iulianum 636. (hic deest in editis.)

in Lazarum 636. (deest in editis)

Hom. XIV. in Matthaeum 375.

de conversione Matthaei 698.

ἐπὶ μετανόειᾳ 325. 466. 535. 593. 648.

in Nativitatem Christi 384. εἰς τὴν Θεοφάνειαν 536.

de paupertate fortiter ferenda ἐπὶ ἁγ. γενναίᾳ Φίλων 355. 648.

647. 661.

in Psalm XXXIII. 324. 392. seq. 497. 498.

in Psalm L. 513. seq. 582. -- 590. 595.

in S. Romanum Martyrem 372.

De sacerdotio 330. 403. 513. 653. 654.

ἐκ τῆς πρὸς Σωγείριον 560.

De sacris 576. ἐπὶ τὴν ἀποδημίαν Θεοδόσιον III 354. 514. XLV 306.

seq.

in S. Stephanum 304.

εἰς τὰς ἐξ ἁγ. συνοδικὰς 330.

in parabola decies mille talentorum 394. seq. 518. 710.

ἐπὶ Θεοφάνειᾳ τὸ εἰς Θεάγεα ἀναβαίνειν 330. 535.

ad Theodoram lapsam 569. 581. seq. 600.

in I. ad Thessal. 545. seq.

Homil. in Iuxturem (T. VII. Savil.) 591.

in viduam qua duo minuta obtulit 661.

Joannes Chrysostomus τῆς κήρυξεως 712. (nec in editis neque in MS. Codice quo utor sententiam illam Chrysostomi in Epist. 88. reperio.)

Joannes Climacus. Vide supra in Dorotheo.

Josephus 278. 280. 359. 444. 458. 502. 506. 515. 512. 556. 649. 663. bis. 692.

ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἱστορίας 669. de bello Judaico 575. de imperio rationis 570. ἐκ τῆς λόγου τῆς ἀναγεγραμμένης καὶ Πλάτωνος 789. & fortasse 663.

Irenaeus 301. 396. 423. 630. 637. 724. 769. 788. 789.

ἐλεγχῶ καὶ ἀνατροπὴ τῆς ψευδοκρίσεως γνώσεως 747. 752. 753. 798. 775. 778. 785. 786. 787. καὶ ἀγρίων 572. 747. 755. 781.

ἐκ τῶν διληξέων 724.

Epistola ad Victorem 480.

Isidorus Pelusiota. Vide supra in Dorotheo.

Johannes Episcopus Romanus (five Apollinaris potius, si credimus V. C. Michaeli le Quien) Epistola ad Dionysium 775.

Justinus 339. 357. 362. 398. Philosophus & Martyr 315. 600.

Apologia I. 446. 569. ἐκ τῆς 6. μέρους τῆς διπλολογίας αὐτοῦ 387. ἐκ 8. 1. μέρους 754. πρὸς Ἀντωνίνον αὐτοκράτορα 753.

ἐκ 8. πρὸς Τρύφωνα β. λόγου 357. 754.

πρὸς ἀναστάσεως 754. 756. seqq. ad 763.

πρὸς ἑλλήνας πατριωτικὸς 381. 518.

Μαρτυρολόγιον 8. αἰγίῃ Βαβυλᾶ 785.

S. Maximus 502.

πρὸς τῆς αὐτοκρίσεως 340.

Meletius Episcopus Antiochenus 755.

Methodius 304. 331. 438. Episcopus Patarensis 763. τῆς ἀγνῆς ἱερομάρτυρος Methodii Παταρῶν 684.

ἐκ τῆς πρὸς ἀγνείας συμπτώσεως 643.

contra Porphyrium 778. 784. 785.

de resurrectione 310. seqq.

Nilus 316. seqq. 340. 341. (ubi plura Nili, adscriptis numeris Græcis sententiarum credo vel Epistolarum ad quatermillesimum fere) 365. 376. 381. seqq. 386. 392. 404. 418. 419. 420. 435. 447. 460. 461. 471. 472. 481. 495. 502. 506. 507. 508. seqq. 522. 549. 560. seqq. 565. 569. 572. 576. 594. 600. 606. 612. 629. 631. 638.

Kkk kk 3

648.

648. 664. 681. 687. 691. 704. 705. 706. *Monachus* 397. 400.
Alceta 343. in *Epistolis* 323.
 ἐκ τῆ πατρὸς 453. Vide supra *Γέρων*.
 ἐκ τῆς διδασκαλίας ΠΕΤΡΟΥ 475.
Philo Judæus 278. 280. 301. 304. 326. 341. 343. 349. 356. 359. bis 367.
 370. 372. 376. 378. 379. 387. 382. 405. 427. 434. 435. 436. 438.
 448. bis 481. 502. 520. 531. 533. 556. 563. 567. 576. 613. bis 630.
 663. 675. 681. 683. 692. 705. 710. 711. 715. 730. 776. bis.
De opificio Mundi 314. 407.
De Abrahamo 693. ἐκ τῆ Εὐσούφου 404.
De vita Moysis 363.
 περὶ τῶν ἐν Γένεσι ζητημάτων 362. (ubi vide notas) 363. 396. 658.
 748. 749. 750. bis. 751. 754. 772. 774. 775. 776. 777. 782. 784.
 787. 788.
 περὶ τῶν ἐν ἑξόδῳ ζητημάτων 748. seq. 751. 752. 754. 774. 775. 777.
 782. 784. 789.
Legatio ad Cajum 564.
Plato 313. 759. 762. 790.
Pythagoras 762.
Scrapion 339. τῆ ἀγίας Σαραπίων 612.
Epistola XXIV. 774. *Lb.* 375. 754.
Severianus Gabalorum Episcopus 789.
 ἐκ τῆ κτ' τῶν αἰρετικῶν 385. seq. 753.
Sextus (Pythagoricus Philos.) 411. 420. 640. 656.
Sixtus Romanus 362. ubi vide notas.
Stoici 759.
Synesius 532. 624.
Theodoritus. Vide supra in *Dorotheo*.
Theognis 364.
Theophilus 339. *Episcopus Alexandrinus* 601. 781. 787.
Theophilus libro I. ad Autolyicum 564.
Theotimus 640. 675. 694. 785. *Episcopus Scythopoleos* 381. (an
 Scythiæ, ut suspicatur Mich. le Quien ex *Sozom.* VII. 25.)
 ἐκ τῆ Γένεσι 673.
 περὶ νηστείας 643.
 ἐκ τῆ, ἐὰν περσφίρης τὸ δάρον σου, 381.

Titus Bostrensis 747-785.

ἐκ τῆ παρ' ἀποστολῆς 783. 788. seq.

ἐκ τῆ παρ' Ἀποστολῆς λόγος α' 763.

ἐκ τῆ δ' λόγος 785.

31. *Homiliae*) in μεταμόρφωσιν transfigurationem Christi p. 791-804.

Incipit: Δεῦτε παραγυρισώμεν. Hanc Billius cum versione sua primus ediderat A. 1577. in Damasceno suo, recuso A. 1603. 1619. Emendationem ex Codice Augustano vulgavit Græce & Latine cum notis David Hæschelii Augustæ Vindel. 1588. in 8. subjuncta insigni observationum appendice, quibus plura Philonis, Basilii Magni, Nazianzeni, Athenæi & aliorum scriptorum loca ex MSS. emendantur. Combefisius T. VII. Bibl. Concionatoriae hanc homiliam quæ in Cod. Seguieriano perperam ad Joannem Antiochenum refertur, contulit cum MS. Seguieriano sed & Regiis duobus 2029. vetustissimo & 2026. Lequinius etiam cum Colbertino 977.

b) *In sicum arefactam* & *in parabolam vineæ* pag. 804. -- 810. Incipit: κινῶ με πρὸς τὸ λέγειν. Prodit ex duobus Codicibus Colbertinis & tertio Thomæ Galei. In inscriptione hujus homiliæ Damascenus dicitur *Monachus* & *Presbyter* τῆς ἀγίας χρείας τῆ θεῆς ἡμῶν ἀναστάσεως, Ecclesia sanctæ Christi DEI nostri resurrectionis.

c) *In S. Parascevem* & *in Crucem* p. 810. -- 815. Incipit: περὶ ἡμῶν λουπὸν. Primus sub Chrysostomi nomine edidit Græce Hæschelius Augustæ Vindel. 1587. in 8. inter * varias Patrum Homilias p. 497. Extat & in Chrysostomo Savillii T. V. p. 906. & in Græcolatina edit. cum Frontonis Ducaï versione T. VI. pag. 336. Et sub Chrysostomi nomine Græce & Latine est apud Jac. Gretserum T. II. de Cruce p. 460. Sed Damasceno restituit Lequinius ex Codice Regio 1443. & altero Remensi, qui itidem transiit in Regiam Bibliothecam.

d) *In Sabbatum Sanctum* p. 815. -- 833. Incipit: τίς λαλήσει τὰς ἀναστάσεις τῆ κυρίου; Primus ediderat Græce cum versione Petrus Panninius Antwerp. 1601. in 8. ex Bibl. Antonii Covarruvizæ, inter homilias varias S. Chrysostomi, Antiochi & Germani. Inde repe-

* Titulus Collectionis Hæscheliane est ὁμιλία θεοφώρων τινῶν πατέρων. Integrum libro VI. recenset.

reperit Duceus in editionibus duabus Damasceni Ao. 1603. & 1619. Pantini versionem in Bibl. Concionatoria emendatiorem dedit Combefsius. Lequinus Græca contulit etiam cum MSS, Regio 2953. & Colbertino 2442.

- e) *In Annunciationem* pag. 833 --- 835. Latine tantum ex Arabico. Incipit: *Iam tempus est, fratres dilectissimi.* Non antea edita.
- f) *In Annunciationem* homilia altera p. 835 -- 841. Græce primum vulgata a Lequinio e Codice Segueriano, addita Latina versione. Incipit: *Νῦν ἡ τῆς βασιλίδος βασιλική.*
- g) *In Natalem S. Mariæ* p. 841--849. Incipit: *Δεῦτε πάντα ἱδὲν.* Primus edidit cum versione sua *Iac. Billius* in editione Damasceni Parisi 1577. (recusa Ao. 1603. & 1619.) Castigationes Petri Pantini (qui ex duobus MSS. vetustis & probæ notæ eam * vertisse se testatur) leguntur inter varias Patrum homilias p. 380. seq. Successerunt deinde novæ curæ Combefsii in Bibl. Concionatoria e Codice Mazariniano, & Lequinii e MS. illustris Passionei.
- h) II. *In Natalem B. Mariæ* p. 849--857. Incipit: *λαμπρὴς πανηγυρὶς ἡ κτίσις σήμερον.* Primus edidit Lequinus e Codice Reg. 2155. collato cum versione inedita *Leonis Allatii* sed qui hanc homiliam Theodoro juniore Studita tribuit in libro de Symeonibus.
- i) *Eis τὴν κοίμησιν, in dormitionem B. Mariæ* homilia tres. Prima incipit: *μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων γίνεται.* p. 857 --- 868. Secunda incipit: *ἐστὶ μὲν ἀνθρώπων ἑδείς* pag. 868 --- 882. Tertia incipit: *ἔθ' ἐστὶ τοῖς ἐρωτικῶς* p. 882 -- 886. Has tres Homilias primus ex MSS. Regius 1820. & 2026. Colbertino 977. Segueriano & MS. Sangermannensi Parisi. Græce vulgavit Lequinus. Duas priores ex *Raph. Volaterrani* versione habet editio Basil. 1575. & Parisienses A. 1577. 1603. & 1619. ex interpretatione *Iac. Billii*. Inde *Combefsius* Billianæ illarum versioni castigatæ homiliam tertiam ex *Leonis Allatii* versione addidit in Bibl. Concionatoria. Lequinus ad homiliam secundam memorat quoque liberiores Lipomanni interpretationem, quæ exstat in ejus vitæ Sanctior. T. VI. & apud Surium ad XV. Augusti. Fallitur Clariss. Caveus, qui eam homiliam ideo manifesto spuriam pronunciat quod in illa citetur Euthymius, qui sub Alexio Imperatore vixerit: nam per *εὐθυμιακὴν ἱστορίαν* pag. 879. respicitur ad aliam

Eury.

* Versio Pantini lucem non vidit.

Euthymium longe vetustiore, Abbatem qui defunctus A. C. 473.

- k) *In S. Johanne Chrysostomo* p. 886—895. Incipit: ἰδοὺ μὲν ὁ ἰωάννης. Primus edidit Lequinus ex MS. Mauriti le Tellier Archiepiscopi Remensis, Latinaque versione donavit.
- l) *In S. Barbaram Virginem Martyrem* passam sub Maximiano p. 895—910. Incipit: ὑπερκεταὶ μὲν ὁμολογούμενως. Latine dederat Combesius in Bibl. Concionatoria ad 4. Dec. Græcam primus Lequinus e Cod. Regio 1831.

Claudunt volumen, post *fragmentum* ex sermone Damasceni in B. Virginem ex Catena Regia in Lucæ I. 35. Cod. Reg. 2440 incipiens: ὁ τῶν ἁγίων δημιουργὸς τε καὶ συγκύριος p. 910. *Preces tres* in Horologio Græcorum obvia. I. incipit: διασκεπτε κύριε ἰησοῦ χριστέ. II. πρὸς τῶν θυρῶν τῆς ναοῦ σου & III. περὶ τῶν παρθενῶν καὶ τῶν ἁγίων pag. 911. 911.

Scripta edita Damasceni, vel Damasceno

tributa quæ in editione Lequiniana non extant.

1. *Historia de Barlaamo Eremita & Josaphat* sive *Josaphat* Rege Indiæ quæ ex veteri Latina versione extat in antiquis editionibus Damasceni & in vitis Patrum ex Colonienſi editione, & apud Lipomanum Tomo V. Auctor ne versionis fuerit *Anastasius Bibliothecarius*, ut persuasum Caspari Barthio in notis ad Hermæ Pastorem, p. 910. viderint alii: Certe falluntur qui *Georgio Trapezuntio* illam versionem tribuunt, cum lecta jam sit Vincentio Bellovacensi XV. 64. speculi historial. & Petro de Natalibus X. 114. Vide Allatium de Georgiis p. 376. Ex alia versione sua hanc historiam in suo Damasceno *Billius* dedit, & ex Billii versione Surius ad 27. Nov. & Rosweidus in vitis Patrum pag. 186. Græce necdum prodiit, licet obvia in variis Bibliothecis. De Cæsareis MSS. vide Lambecium VIII. p. 289. 293. 294. Incipit: ὅσοι πνεύματι θεῷ ἄγονται. Damasceno plurimi Codices tribuunt, & Martyrologium Romanum 27. Novembr. & recentiores Græci, ut Gennadius pro Concilio Florentino c. 5. & ἡ γὰρ καὶ ὁ ἰωάννης ὁ μέγας τῆς δαμασκῆς ὁ φθαλμὸς ἐν τῷ βίῳ βαρλαάμ καὶ ἰωσαφάτ των ἰνδῶν μαρτυρεῖ. Omitto alia argumen-

- ta quæ apud Allatium §. 44. seqq. diatribæ de Damasceni scriptis possunt videri, & quibus Joannem Climacum vel Sinaitam non esse illius Historiæ autorem, colligitur.
2. *Physices compendium* quod sub Damasceni nomine reperit & ex Græco versum latine edidit Billius, auctorem habet *Nicophorum Blemmydem*. Vide Jo. Wegelinum præf. ad Physicam Blemmydæ quam e Codicibus duobus Augustanis Græce integriorem edidit Augustæ Vindel. 1606. in 8.
 3. *Vita S. Stephani junioris*, qui sub Constantino Copronymo pro imaginum cultu mortem perpeßus est Ao. 766. Latine edita a Billio qui e Græco vertit, atque inde a Surio 29. Novembr. auctorem habet non Damascenum sed recentiore aliquem qui Constantinopoli scripsit, atque ut Allatius in diatriba de Damasceni scriptis §. 59. evincit, *Simeonem Metaphrastem*. Incipit: *Σάν π ζήμα η δέσπη*. Græce MS. in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium VIII. pag. 376. Altera autem vita ejusdem Stephani quæ incipit *ἀγαθὴ καὶ δίκαια καὶ πᾶσι τῆς εὐσεβείας παρασημένιος ἀποδεκτὴ καὶ τῇ μεγαλακέρυκτι Πάυλι*, auctorem habet *Stephanum* quendam *Byzantinum*, qui jussu Epiphani Abbatis, quadragessimò secundo post illius, cujus vitam tradit, obitum scripsisse se testatur. Vide laudatam Allatii diatribam §. 62. & de Simeonibus p. 81. & contra Creyghtonum p. 336.
 4. *Octoëchus* sive liber per octo generatiorum, quibus utuntur Græci, dispositos continens canones & troparia hoc est hymnos sacros & cantiones quæ a primis vespers Dominicæ ad finem usque Missæ canuntur. Vide Allatium de libris Ecclesiasticis Græcorum p. 64. seq. Licet autem Damasceno hic liber tribuitur, cujus imaginem etiam editiones Græcæ Venetæ præfixam habent rudi delineatione ligno expressam, tamen non magis Damascenus auctor Octoëchi, in multis jam ab antiquo dissidentis, totius est, licet Canones multi prosa oratione qui in eo, quemadmodum & in *Paracleice*, & in aliis Græcorum libris Ecclesiasticis continentur, Damascenum auctorem habent, quam *Menologii* Græcorum, quod Damasceno tribuit Galatinus VII. §. de arcanis Catholicæ fidei, vel *Typicum*, quod a Damasceno restauratum fuisse scripsit Simeon Thessalonicensis. Vide Allatium diatri-

diatriba de Damasceni scriptis §. 69. Prodiit ὀκτώηχθ. Græce Venetiis 1523. 1543. 1584. 1602. 1610. 1624. in 8.

Scripta Damasceni adhuc inedita.

1. *Homilia quatuor ascetica*, quas e Bibl. Cœlislinianæ Codice editurum se præstantissimus Lequinius recepit in Appendice, quam daturus est, Damasceni operum. Vide ejus notas ad Damasceni vitam a Jo. Hierosolymitano scriptam p. XV.
2. *De fide opusculum*, quod Allatius ad Aubertum miserat (diversum ab edito T. I. p. 390.) & de quo videndus in diatriba de scriptis Damasceni §. 68.
3. *Lexicon Etymologicum*. Λεξικὸν τῶν τῶν ἁγίων πνεύματος καὶ σοφίας κυρίου ἰωάννου πρεσβυτέρου ἑκ Δαμασκήνης διορθωθὲν, καὶ ὑποὶ διαφόρων βιβλίων πρὸς λέξεις εἰς ἐτυμολογίαν ἐρμηνεύσαντῶν. Incipit: ἁ, ἡπὶ ῥήματι ἐστὶν ὀρθολογικόν. ἅατῶν ὁ ἀβλαβὴς, ἅτη γὰρ ἡ βλάβη. Opus inquit in συμμίκτης p. 451. Allatius, *coriosum et singulare*.
4. εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. *Homilia in occurrentia Domini*. Incipit: ἔρχε μὲν ἡ τῶν γενεθλίων πανήγυρις. Miserat cum versione sua ad Aubertum Leo Allatius.
5. εἰς τὸ γενέθλιον κυρίου λόγῳ ἱστορικός. *In Natalem Christi sermo historicus*. Incipit: ὅποτε τὸ ἔαρ ἀπέλθῃ.
6. λόγῳ περὶ τῆς ἁγίας συνάξεως τῆς ἀναστάσεως ἑ, κυρίου περὶ τοῦ μὴ κρίνειν μηδὲ μνησικακεῖν. Incipit: αἰὲν μὲν ἡ ἁγία πνεύματος χάρις διὰ πάσης τῆς ἑορτῆς γενομένης. Eadem fere sed paullo uberior homilia sub Anastasii Antiocheni nomine edita Græce & Latine in T. III. Antiquarum Lect. Canisii. Sed hæc quæ in MS. Palatino ad Damascenum refertur, multis detractis depressior est. *Est forte Anastasii est*, inquit Allatius diatriba de Damasceni scriptis §. 74. a Joanne tamen Damasceno in eam formam contracta: ex Anastasio namque multa in sua commentaria transfudisse, demissa quæ sibi videbantur, deprehenditur.
7. Διήγησις περὶ τοῦ μεγάλου Ἀρσενίου ἐκ τῶν φιλοσοφῶν. Incipit: πρὸς τὸν μεγάλον καὶ ἐνδοξόν μαρτυροῦν. Ἀρσένιος διηγῶνται μὲν τῶν ἀνδραγαθῶν μαρτυριῶν.

8. Paracletice in B. Virginem, secundum octo tonos Græcorum distincta: opus magnum & rartum, & Allatio iudice *Φιλοπαρθένους* futurum gratissimum. Hanc Lequinius in operum Damasceni appendice dabit cum versione Ludovici Maracci, Clerici regularis.
9. Canones * varii in sanctorum solennitates. *ὡς τὰς ἀπομάρτυς*. In Angelos, incipit: *πάντες ἀνυμνήσωμεν πιστά*.
Εἰς τὸν μάρτυρα Κόνωνα. Incipit: *ὁ καλλίνικε* *κὴν μάστιγος ὑμῶν ὁθώ*.
Εἰς τὸν Λάζαρον. Incipit: *ὁ πρὶν ἐκ μὴ ὄντων ἀφθιγγόμενος*.
Εἰς Ἰωάννην τὸν Εὐαγγελιστὴν καὶ εἰς τὸν ἅγιον Ἀρσένιον. Incipit: *ὁ καθαρὸς ἡγαπημένε*.
Εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον τὸν Τήρωνα. Incip. *θεῷ σε, Θεόδωρε, ἀκροσιχίς*. *θεῷ σε μέλτω δωρεῶν ἐπαύουμε*.
Εἰς Ἰππιδάριον κίπρη. Incip. *ἐν τῷ τῷ θεράποντ* *πιστῶς*.
Εἰς Ἀρτεμώνα τὸν μάρτυρα, καὶ ἀλφάβητον. Incip. *ἀνάγω τῆς γνώσεως θησαυροῦς*.
Εἰς τὸν μάρτυρα Θεόφιλον. Incip. *ἀρχὴ ἐρημότητος*.
Εἰς εὐφροσύνην τὴν μάρτυρα. Incip. *ἐλκεν ὡς ὑμῶν* *ἡ ἀκροσιχίς, ἐγκωμιάζω τὴν πανεύφρονον κόρη*.
Εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. Incip. *πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ, ἡ ἀκροσιχίς* *πανηγυρίζωσαν οἱ θεόφρονες*.
Εἰς τὴν αὐτὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. Incip. *παρθένου νααὶδης*.
Εἰς τὸ γενέθλιον τῆς Περσέως. Incip. *ὡς ὁρθρ* *ἐκτεταγῆς*.
Εἰς τὴν ἰνδικτον. Incip. *ἄσωμεν πάντες λαοί*.
Εἰς Θεοδοσίαν τὸν κοινοβιάρχην. Incip. *ὡς σοφὴς πατριάρχ*.
Εἰς Ἰωάννην τὸν καλυβίτην. Incip. *ὡς πεινῶν τῆς ἰσθμῆς*.
Εἰς Ἰωάννην τὸν περσέμενον. Incip. *Δεῦτε, εὐφόμεν τῇ γλῶσσῃ*.
Εἰς τὸν Ἰώβ. Incip. *τῶ καρπικὸν ἀδέμας*.
Εἰς τὸν περσέτην Ἠσαΐαν. Incip. *Φωτισόν με, κύριε*.

10. Tro-

* Ob hymnorum factorum multitudinem & suavitatem quæ profa & carmine composuit Damascenus, iurer præcipuos Græcæ Ecclesiæ Melodos cum Cosma iam pridem celebratur. Vide Jo. Hierosolymitanum in Damasceni Vita t. 32. & 33. Svidam in Ἰωάννης. Sed hac de re pluribus nos ut spero propediem edocebit Rev. Urbanus Godfridus Siberus, Ecclesiæ & Academiæ Lipsicensis doctor egregius in Melodorum quam parat Græcorum Historia.

πo. Troparia, prope innumera, in varias festivitates.

Georgii Chioniadæ Γεωργίου τῆ χιονιάδης σχολία εἰς τὴν πηγὴν τῆς γνώσεως ἰωάννης τῆ δαμασκηνῆ. Incip. πᾶ ἐκώδωτα ζητῶντα κεφάλαια.

Gregorii Pardi, Γρηγορίου πάρεδ, Μητροπολίτη Κορίνθου ἐκ τῶν ἐξηγήσεων εἰς τὰς κανόνας τῶν δεωποικῶν ἑορτῶν, ἐξηγήσεις εἰς τὰς κανόνας τῶν αὐτῶν ἑορτῶν ἰωάννης τῆ δαμασκηνῆ. Incip. ὁ παρὼν ἐστὶ κανὼν.

Theodori Prodrōmi, Θεοδώρου ἑ Προδρομῆ ἐξηγήσεις εἰς τὰς ἐκ πῆς ἱερᾶς δεωποικῆς ἑορταῖς ἐκτιθέντας κανόνας τῶν αὐτῶν ἀγίων καὶ σοφῶν ποιητῶν Κοσμά καὶ ἰωάννης τῆ δαμασκηνῆ. Incip. εἰκάς, ἀνθρώπε τῷ θεῷ, πρὸς τὴν τῶν ἐν πῆς δεωποικῆς καὶ δημοπλείειν ἑορταῖς.

Eustathii, Episcopi Thessalonicensis Commentarius satis prolixus & doctus in Canonem Jo. Damasceni in Pentecostem.

Joannis Zonara in octoëchum Joannis Damasceni, expositio pulcherrima.

Marci Eugenici in quosdam Canones Jo. Damasceni expositio.

Ab eodem Allatio præter eà quæ Lequinij exhibet de Damasceno, missa fuere ad Aubertum 1) *Constantini Acropolitæ* Oratio, τῷ σοφώτατι κυρῷ, Κωνσταντίνῳ Λογοθέτῃ ἑ Ἀκροπολίτῃ λόγον εἰς τὸν ἅγιον ἰωάννην δαμασκηνόν. Incip. τῷ ἰωάννῃ τὸν λόγον, τῷ ἐκ δαμασκῆ πᾶ ὀγκώμια. 2) De eodem Damasceno ex *Macario Anegirano*. Incipit: ἡ πῦν ῥηθεῖσα ἀγία καὶ οἰκημῆμικῇ. 3) ἀκολουθία εἰς τὸν ἑσῖον Πατέρα ἡμῶν ἰωάννην τὸν δαμασκηνόν. Incip. ποίοις ὑμνωδῶν ἄσμασι τῷ κανόνῳ. Αἰ. τὸν μεσικὸν τῆς ἐκκλησίας τίτλιγα. 4) ἀκολουθία ἄλλη εἰς τὸν αὐτὸν. Incip. χαίροις ἐκκλησίας ὄργανον. ἑ κανόνῳ ἡ ἀκροσιχίς καὶ ἀλφάβητην, καὶ ἐν τοῖς θεοτοκίοις φιλοθέμ. Αἰ. ἄδωναί σοι τὴν ἄδωσαν σεπὴν καὶ. 5) ἀθανασίῳ τῷ χατζύκη μεγαλυνάρια εἰς ἰωάννην τὸν δαμασκηνόν. Incip. μακαρίζωμην σὲ, ἰωάννη σοφῆ, ὡς χαρίτων λογικῶν. 6) βίος καὶ πολιτεία ἡ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τῆ ἐν ἀγίοις Πατρὶς ἡμῶν Κοσμᾷ τῷ ποιητῷ. Incip. τιμᾶν ἐστὶν ἄξιον τὰς ἐφευρηκότας τὰ κάλλισα. Scriptor proficitur se narrare de Johanne Damasceno, quæ præterit Joannes Hierosolymitanus in ejus Vita.

XII. Post Joannem Damascenum ANTONIUS, qui a studio colligendi MELISSA sive *Aris* dictus est, Locos communes sententiarum e sacris, Ecclesiasticis & externis scriptoribus, sub titulis CLXXVI digesti duobus libris. Prodierunt primum Græce cum Theophilo contra Autolycum & Tatiano contra Gentes, Locisque Communibus

S. Maximi, de quibus supra dixi, curante *Conrado Gesnero*, qui Latinam quoque versionem ad voluminis calcem subjunxit. Tiguri 1546. folt. Versio Antonii Melissæ partim eidem Gesnero, partim *Joanni Ribitto* Sabaudo debetur. Eandem habeo excusam separatim. Antwerpiz 1560. in 12. De aliis editionibus quibus Antonii collectanea Maximo vel etiam Stobæo admixta feruntur, in Maximo & Stobæo jam dixi. In præsentī tantum monebo de ætate hujus Antonii rem non esse plane exploratam, neque exinde quod Theophylactum laudat, statim eum cum Clariss. Caveo ad medium sæculum duodecimum rejiciendum esse duxerim. Theophylactus enim qui ab Antonio citatur non est Theophylactus Bulgarorum Archi-Episcopus, sed Theophylactus Simocatta, sæculi septimi scriptor, qui clauit ultimis Heraclii Imp. temporibus. Antonium Melissam, Joannis Damasceni discipulum appellari video a Paulo Colomesio p. 136. Observationum sacrarum, nescio an proprie hoc ita volente intellectum, an tantum eum ita appellante ideo, quod scribendi genus idem post Damascenum imitatus fuit. Sed ecce tibi titulos capitulum Antonii, quibus numeros Wecheliana etiam editionis, in qua Maximo & Stobæo leguntur admixta, annotavi.

Lib. I. cap. 1. περὶ πίστεως καὶ εὐσεβείας εἰς θεόν, καὶ ὅτι πάντες ἀγαθὸν ὑπερέχουσιν, ὁσηνίκα μάλιστα διὰ τῶν ἔργων ἀναλαμβάνουσιν edit. Wechel. c. 286.

2. περὶ τῶν ὑπερβεβηκότων τὴν εὐσεβείαν καὶ πίσιν, καὶ εἰς θεὸν ἀσεβούντων 287.

3. περὶ ἀγάπης, καὶ πάλιν φόβου πρὸς τὸν θεόν 289.

4. περὶ τῶν μὴ φοβημένων τὸν θεὸν μηδὲ ἀγαπώντων αὐτὸν 290.

5. περὶ ἐλπίδος εἰς θεόν, ὅτι χρὴ εἰς θεὸν ἐλπίζειν, καὶ μὴ εἰς τὰς ἀνθρώπων πρὸς αἰσίας 291.

1. De fide ac pietate in DEum, & quod bonis omnibus antecellant quando maxime per bona opera resplendent.

2. De illis qui pietatem ac fidem prævaricantur & in DEum impii sunt.

3. De amore & timore DEL

4. De illis qui DEum non metuunt nec amant.

5. De spe in DEum, quod in DEum sperare oporteat, & non in præsidia hominum.

6. περὶ

6. περὶ τῶν παρορθῶν ὅτι πάλαι
καὶ ἀνθρώποις καὶ μή τοις θεοῖς τὴν ἐλ-
πίδα καὶ πεποιθήσιν ἔχοντων 192.
7. περὶ ἀρετῆς edit. Wechel. 11.
8. περὶ σοφίας καὶ συνέσεως καὶ φρο-
νήσεως 25.
9. περὶ ἀφροσύνης, ἄφροντος, καὶ
ἀνοήτου καὶ ἀπαίδευτου καὶ μωροῦ 33.
10. περὶ βελῆς καὶ ὅτι χρηρὴ καὶ βε-
λῆς καὶ σκείψεως πάντε ποιῶν
30.
11. περὶ ἀβυλίας καὶ βραδυβυλίας,
καὶ ὅτι τὸ ἀπερίσκεπτον βλαβε-
ρὸν 35.
12. περὶ ἀνδρείας καὶ ἰσχύος 49.
13. περὶ δικαιοσύνης 52.
14. περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης καὶ
παρθενείας καὶ γάμου σεμνῆς 84.
15. περὶ πορνείας καὶ μοιχείας 85.
16. περὶ ἀδικίας, ἀμαρτίας καὶ ἑξο-
μολογήσεως.
17. περὶ μετάνοίας καὶ ἑξομολογή-
σεως 305.
18. περὶ τῶν τεχνῶς μεταβαλλομέ-
νων 306.
19. περὶ τῶν εἰς μετάνοιαν μὴ στρέφo-
μένων 307.
20. περὶ μελλόντος κρίσεως 282.
21. περὶ ἀληθείας καὶ μαρτυρίας πι-
στῆς 60.
22. περὶ ψεύδους καὶ συκοφαντίας
καὶ ψευδομαρτυρίας 63.
23. περὶ ἀδελφῶν καὶ φιλαδελφίας
καὶμισαδελφίας 214.
24. περὶ φίλων καὶ φιλαδελφίας 213.
25. περὶ φίλων μοχθηρῶν 215.
6. De illis qui freti sunt opibus ac
hominibus, ac non in IDEO
spem & fiduciam collocant.
7. De virtute.
8. De sapientia & intellectu &
prudencia.
9. De insipiente, stolido, imperi-
to & stulto.
10. De consilio & quod consulto
considerateque omnia sint a-
genda.
11. De iis quæ inconsulto aut sero
consilio fiunt, & quod incir-
cumspecta temeritas damnum
pariat.
12. De fortitudine ac robore.
13. De justitia.
14. De virginitate, castitate, tem-
perantia & honestis nuptiis.
15. De scortatione & adulterio.
16. De injustitia, peccato & con-
fessione.
17. De pœnitentia & confesio-
ne.
18. De illis qui cito mutantur &
ad malum ingenium redeunt.
19. De illis qui ad pœnitentiam
non convertuntur.
20. De futuro judicio.
21. De veritate ac testimonio
vero.
22. De mendacio & calumnia &
falso testimonio.
23. De fratribus & amore frater-
no atque odio adversus fratres.
24. De amicis & amicitia.
25. De malis amicis.

27. περὶ

26. περὶ ἀγάπης edit. Wech. c. 75. 26. De charitate.
 27. περὶ ἐλεημοσύνης 76. 27. De misericordia & beneficentia in pauperes.
 28. περὶ Φιδωλῶν καὶ ἀμεταδότων καὶ ἐλεημοσύνη μὴ ποιόντων 79. 28. De parcis, illiberalibus & misericordiam non exercentibus.
 29. περὶ ευεργεσίας καὶ χάριτος 80. 29. De beneficiis & gratia.
 30. περὶ ἀκτημοσύνης καὶ ὀλιγοδείας 41. 30. De inopia & statu paucis contento.
 31. περὶ πλεῖσιν καὶ πλεονῶντι ἐν καὶ σωτηρίᾳ βιούντων 231. 31. De divitiis ac divitibus illis qui honeste vivunt.
 32. περὶ πλεονῶντι ἐκ ἐν βιούντων, καὶ τῶν παρεπόμενων αὐτοῖς κακῶν 232. 32. De divitibus illis qui non bene vitam instituunt, deque malis eos sequentibus.
 33. περὶ πτωχῶν καὶ πτωχῶν 238. 33. De pauperibus ac egenis.
 34. περὶ φιλαργυρίας 55. 34. De avaritia seu peccuniaz studio.
 35. περὶ πλεονεκτούντων καὶ ἀδικίας 34. 35. De illis qui plura semper habere cupiunt & de injustitia.
 36. περὶ αὐταρκείας 40. 36. De virtute quæ suis rebus contenta est.
 37. περὶ ὅτι ἐκ αὐτῆς τὸ πλεῖστον ἀριστον 15. 37. Non semper optimam esse majorem partem.
 38. περὶ νηστείας καὶ ἐγκρατείας 86. 38. De jejunio & continentia.
 39. περὶ ἀκρασίας καὶ βραχυμαργίας 87. 39. De continentia & gula.
 40. περὶ ἀσωτίας 74. 40. De luxuria.
 41. περὶ μέθης 88. 41. De ebrietate.
 42. περὶ ὕπνου 89. 42. De somno.
 43. περὶ ἐνυπνίων 90. 43. De insomniis.
 44. περὶ πίστεως 285. 44. De fide.
 45. περὶ περηνοίας 284. 45. De providentia.
 46. περὶ περυσυχῆς 294. 46. De oratione seu precatione.
 47. περὶ πράξεως 295. 47. De actione.
 48. περὶ διδασχῆς καὶ λόγων, καὶ ὁμιλίας 296. 48. De doctrina & sermone & conversatione.
 49. περὶ νουθεσίας 68. 49. De admonitione.

50. περὶ παιδείας καὶ φιλοσοφίας
edit. Wechel. 210.

51. περὶ ἐπαινῶν 69.

52. περὶ κολακίας 65.

53. περὶ ψόγῃ καὶ διαβολῆς 70.

54. περὶ μνήμης 110.

55. περὶ ψυχῆς 203.

56. περὶ ἰατρῶν 245.

57. περὶ νοσούντων 241.

58. περὶ θανάτου 261.

59. περὶ τῆ γνώθι σεαυτὸν 103.

60. περὶ καλλῆς 161.

61. περὶ δόξης 162.

62. περὶ φθόνου 140.

63. περὶ γέλωτος 91.

64. περὶ λογικῆ καὶ λογισμῶν 26.

65. περὶ ἐκαστίου καὶ ἀκαστίου 5.

66. περὶ φόβου 288.

67. περὶ νόμου 143.

68. περὶ τῆ ὅτι δὲ πρᾶν δρετὴν, καὶ
καλᾶν κακίαν 3.

69. περὶ τῆ ὅτι εὐκαλῶς ἡ κακία καὶ
δυσπρόβητος δρετὴ 4.

70. περὶ εὐτυχίας καὶ δυστυχίας 248.

71. περὶ βίης ἀνωμαλίας 246.

72. περὶ λύπης καὶ ἀθυρίας 240.

73. περὶ σωπῆς καὶ ἀπορήτων 128.

74. περὶ πολυλογίᾳ καὶ παχυλό-
γων καὶ ἐκφερομυθέντων μυστήρια
135.

75. περὶ τῶν ἑαυτῶν γλώττων καὶ σό-
μα φυλαττέμενων, καὶ τῆ μη σκλη-
ρῶς καὶ ἀπηνῶς διαλεγέμεν 131.

50. De disciplina & Philoso-
phia.

51. De laude.

52. De adulatione.

53. De vituperatione & obrecta-
tione.

54. De memoria.

55. De anima.

56. De medicis.

57. De ægrotantibus.

58. De morte.

59. De cognoscendo seipsum.

60. De pulchritudine.

61. De gloria.

62. De invidia.

63. De risu.

64. De rationali & ratione.

65. De voluntario & non volun-
tario.

66. De timore.

67. De lege.

68. De honoranda virtute & pu-
niendis vitiis.

69. Quod malitia in promptu sit,
virtus acquisita difficilis.

70. De secunda & adversa fortuna.

71. De vitæ inæqualitate & in-
constantia fortunæ.

72. De tristitia & animi ægritu-
dine.

73. De silentio & secretis.

74. De loquacibus & illis qui vel
multum vel leviter loquuntur
& de iis qui arcana divulgant.

75. De illis qui linguam suam cu-
stodiunt, & de colloquio non
duro neque contumace.

Mmm mm

76. πει-

76. πρὸ τῶν μὴ φυλασσόντων τὸ εὐ-
τὸ σῶμα ἢ τὴν γλῶτταν. solus titu-
lus superest.

76. De illis qui os suum & lin-
guam non custodiunt.

Lib. II. c. 1. πρὸ βασιλέως ληστῶ
καὶ δικαίῳ, καὶ πρὸ δολοῦ καὶ ἐξ-
ουσίας edit. Wechel. 149.

Lib. II. cap. 1. De bono iusto-
que Rege & de imperio ac po-
testate.

2. πρὸ βασιλέως μὴ λίαν θαυμα-
ζομένῳ 150.

2. De rege non laudabili

3. πρὸ ὑποκόπων ληστῶν, καὶ φυ-
λασσόντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ, καὶ
ἐπὶ ὁ σκεπτός καὶ ἀνεπίληπτος τῶ-
ν βίῳ παιδεύματα γίνονται τῶν
ὑποστηγμένων 299.

3. De bonis Episcopis & præce-
pta DEI servantibus, & quod
vita ipsorum honesta & incul-
pabilis doctrinæ exemplar sub-
ditis exhibeat.

4. πρὸ ὑποκόπων μοχθηρῶν, καὶ μὴ
φυλασσόντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ
300.

4. De pravis Episcopis & præ-
cepta DEI non observanti-
bus.

5. πρὸ δολοῦ καὶ ληστῶν 154.

5. De bonis principibus.

6. περὶ ἀρχόντων πονηρῶν 154.

6. De malis principibus.

7. περὶ δικαστῶν ἀδικαστῶν καὶ κα-
θαρὰς ἐχόντων τὰς χεῖρας, καὶ κρί-
μα καὶ δικαιοσύνην ποιούντων, καὶ
ὅτι εὐάρεστον τῷ θεῷ εὐθεὶας τὰς κρί-
σεις ἐκφέρειν 155.

7. De iudicibus incorruptis &
manus puras habentibus & ju-
diciū ac iustitiam promoven-
tibus, & quod DEO iudicia recta
pronunciari gratissimum sit.

8. περὶ δικαστῶν προσωποληψίων ἢ
δωροδοκούμενων καὶ ἀδείσμως κατα-
κρινόντων 156.

8. De iudicibus personas accipien-
tibus, & munera capientibus &
injuste condemnantibus.

9. περὶ γονέων ληστῶν, καὶ ὅτι λη-
στῆς ἀπαθὴς καὶ προσωπολήπτης τὰς
τῶν τέκνων ἀναγωγὰς ποιῶνται 100.

9. De bonis parentibus & quod li-
berorum educatio studiose ac
decenter institui debeat.

10. περὶ γονέων καταφρονητικῶς
ἐχόντων τὰς τῶν τέκνων ἀγωγὰς
202.

10. De parentibus qui circa libe-
rorum educationem negligentes
sunt.

11. περὶ παίδων τιμῶντων γονεῖς, καὶ
ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ τοῖς ὑπακούουσιν
αὐτοῖς 203.

11. De liberis parentes honoran-
tibus & quanta bona obediētes
eis sequantur.

12. περὶ πατραλίων καὶ μητραλίων, καὶ ὅσα εἴπεται αὐτοῖς κακά ed it. Wechel. 204.

13. περὶ ἡμῶν σοφῶν 205.

14. περὶ ἡμῶν ἀφρονῶν καὶ πατρῶν καὶ ἀπαιδευτῶν 206.

15. περὶ θυγατρὸς σεμνῆς καὶ κατὰ μίας 207.

16. περὶ θυγατρὸς ἀσέμνης καὶ ἀδόμης 208.

17. περὶ γερόντων ἐν ἀρετῇ καὶ συνέσει καὶ κακομύμων 209.

18. περὶ γερόντων ἐν ἀνομίᾳ καὶ κακίᾳ βίωντων 210.

19. περὶ νέων καὶ παιδείᾳ καὶ συνέσει κακομύμων 211.

20. περὶ νέων ἐν ἀφροσύνῃ καὶ ἀγνοίᾳ βίωντων 212.

21. περὶ δεσποτῶν χρηστῶν 175.

22. περὶ δεσποτῶν μοχθηρῶν 176.

23. περὶ δούλων χρηστῶν 177.

24. περὶ δούλων μοχθηρῶν 178.

25. περὶ δανειστῶν χρηστῶν 82.

26. περὶ δανειστῶν μοχθηρῶν 83.

27. περὶ δανειζομένων καὶ ὅτι χρηστῶν ἐυγνωμοῶν τοῖς κυρίαρχοις 80.

28. περὶ δανειζομένων καὶ ἐυγνωμοῶν 81.

29. περὶ ἐκμισθωμένων ἢ τοῖς κυρίεργων χρηστῶν καὶ μοχθίων χρηστῶν 179.

30. περὶ ἐκμισθωμένων ἢ τοῖς κυρίεργων πατρῶν 180.

31. περὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν 10.

32. περὶ κακῶν καὶ μοχθηρῶν ἀνδρῶν 17.

12. De parricidis & secuturis eorum malis.

13. De filio sapiente ac prudente.

14. De filio imprudente, stulto & imperito.

15. De filia pudica & honesta.

16. De filia impudica & inhonesta.

17. De senibus ob virtutem & prudentiam claris.

18. De senibus amentem & improbam vitam degentibus.

19. De juvenibus disciplina & prudentia ornatīs.

20. De juvenibus insipienter & absque mente viventibus.

21. De bonis Dominis.

22. De malis Dominis.

23. De bonis servis.

24. De malis servis.

25. De bonis creditoribus.

26. De malis creditoribus.

27. De mutuum accipientibus & quod erga creditores oporteat esse gratos.

28. De mutuum accipientibus & ingratis.

29. De locatoribus operarum & mercenariorum Dominis probis.

30. De locatoribus seu mercede conducentibus malis.

31. De honestis & bonis viris.

32. De malis & improbis.

33. περὶ γυναικὸς ἀνδραγαθῆς καὶ σώφρονος καὶ συνετοῦ edit. Wech. 182.
34. περὶ γυναικῶν πονηρῶν καὶ μακαρίων καὶ πάσης κακίας πεπληρωμένων 183.
35. περὶ συναγωγῆς χρηστῶν ἀνδρῶν καὶ ὅτι χρὴ ἀρίστοις ἀνδράσι κολλησθαι, καὶ μὴ πονηροῖς 11.
36. περὶ συναγωγῆς κακῶν ἀνδρῶν, καὶ ὅτι χρὴ Φεύγειν πᾶς τὴν μοχθηρῶν ἐταιρείαν, ὡς ὁλεθρον προσενέχουσαν 22.
37. περὶ τῶν τῶς δέξις καὶ ἀγίας ἀνδρῶν τιμάντων 13.
38. περὶ τῶν τῶς ἀγίας καὶ ἀρίστους ἀνδρῶν ἀπμιαζόντων 21.
39. περὶ μεσοπονηρίας καὶ τῆς ἀτοκῆς δόξης φοβημάτων 7.
40. περὶ χαιρεκακῶν καὶ δόξοδεχομένων τὰ πονηρὰ 19.
41. περὶ πολιτῶν ἀγαθῶν 12.
42. περὶ πολιτῶν μοχθηρῶν 21.
43. περὶ μοναχῶν χρηστῶν καὶ ἡγουμένων ἀγαθῶν 14.
44. περὶ μοναχῶν παλιμβόλων καὶ παλινορομάντων εἰς κακίαν 24.
45. περὶ Φιλέργων καὶ παροδαίων, καὶ ὅτι χρὴ ποιεῖν, ἀφένειν δὲ ἔχει 119.
46. περὶ μισέργων καὶ ὀκνηρῶν καὶ καπιφροσύνων καὶ ραθυμάντων 121.
47. περὶ αἰσθητικῆς ἀνδρωπείας 27.
48. περὶ ἀνααισθητάντων 34.
33. De muliere forti, temperante ac prudente.
34. De mulieribus malis & adulteris & omni malitia plenis.
35. De conventu bonorum virorum, & quod cum probis viris familiaritatem inire oporteat, non improbis.
36. De conversatione pravorum virorum, & quod improborum societates fugiendæ sint, utpote perniciem inferentes.
37. De illis qui optimos & sanctos viros honorant.
38. De illis qui optimos & sanctos viros despectui habent.
39. De odio malitiar, deque illis qui averfantur absurda.
40. De illis qui gaudent rebus malis, & prava complectuntur.
41. De civibus bonis.
42. De civibus improbis.
43. De monachis frugi, & bonis Abbatibus.
44. De monachis iterum delinquentibus & redeuntibus ad malitiam.
45. De hominibus gnavis ac studiosis, & quod laborandum sit, utile enim esse.
46. De ignavis, segnibus, negligentibus & supinis.
47. De homine sensato.
48. De insensatis.

49. περί ονόματι & χρηστῇ καὶ χάριτι
ἔχοντι. edit. Wechel 164.
50. περί ὀνόματι & ποιηστῇ καὶ χάριτι
μὴ ἔχοντι. 165.
51. περί ζυγῶν ἢ σταθμῶν καὶ μέ-
τρων 56.
52. περί ζυγῶν καὶ σταθμῶν ἢ μέ-
τρων ἀδικῶν 56.
53. περί ὀργῆς ἢ θυμοῦ 99.
54. περί ἀπειθείας καὶ μετρησιμότητος
9.
55. περί τῆς πλεονεξίας, ὅτε χρηστὴ πρὸς
βάσιν τῆς πλεονεξίας φέρεται, ἢ ἀντι-
παρβαίνειται αὐτῇ καὶ ἐλεγχέται ἀ-
γκητικῶς πρὸς ἑαυτὴν ὡς αἰσῶς γνω-
ρίμα παρ' αὐτῆς, καὶ μὴ μετρησιμώ-
του αὐτῆς 95.
56. περί τῆς μὴ ἀφίενται ἀλλὰ μετρη-
σιμότητος 96.
57. περί εὐχαρίστητος καὶ ὑπομνη-
μάτων 57.
58. περί ἀγνωμονότητος καὶ ἀχαρί-
στητος 58.
59. περί συμβουλῆς καὶ τῶν συμβου-
λίαν καὶ ἐλέγχου δεχομένων. χρη-
στὴ γινώσκου ποταπὸς ὁ σύμβουλος.
titulus solus superest.
60. περί τῶν συμβουλίαν καὶ ἐλέγ-
χου μὴ δεχομένων 36.
61. περί ἀσχυρίας ἀγαθῆς 114.
62. περί ἀσχυρίας πονηρᾶς 125.
63. περί τῶν τῆς ὀρκίας τετηγμένων,
καὶ ἐπὶ ὧς χρηστῶσι λαμβάνεται
ὄρκος ἢ ὅλως ὀμνύειν 114.

49. De fama bona & gratiosa.
50. De nomine malo & infamia.
51. De stateris, ponderibus & men-
suris.)
52. De stateris, ponderibus &
mensuris injustis.
53. De animi fervore & ira.
54. De simplicitate seu innocen-
tia & oblivione malorum.
55. De proximo, quod opera pro-
ximi ferenda sint & communica-
ne iuvanda : & quod amice
ipsum delinquentem arguere
oportet, & delictorum ejus
oblivisci.
56. De illis qui non ignoscunt,
sed malorum praeceptorum me-
moriam retinent.
57. De gratis & candidis.
58. De ingratis & minime candi-
dis.
59. De consultore ac illis qui con-
siliū & reprehensionem ad-
mittunt. Dignoscendum autem
qualisnam sit consultor.
60. De illis qui consiliū & re-
dargutionem non admittunt.
61. De pudore bono.
62. De pudore pravo.
63. De illis qui proclives ad jura-
menta sunt : & quod juramen-
tum non temere usurpandum,
vel omnino jurandum non sit.

64. περὶ πλυνέων καὶ τῶν ὄρων
ἀπακτενῶν edit. Wechel. c. 115.
65. περὶ ζήλων ἀγαθῶν καὶ μιμή-
σεως χρηστῆς 8.
66. περὶ ζήλων καὶ μιμήσεως πονη-
ρῶν 20.
67. περὶ ἀγάπης καὶ εἰρήνης καὶ ἐ-
μῶνίας καὶ εὐφροσύνης 75.
68. περὶ μίσους καὶ ἐχθρῶν καὶ τῶν
μακρῶν συναπτότων 97.
69. περὶ καταλαλέωντων καὶ περὶ
ἰβρεως 72.
70. περὶ γλασσταλγίας 134.
71. περὶ ἀντιλογίας καὶ θεοσύνη-
τος 101.
72. περὶ περσιῶν καὶ ἀναιδῶν καὶ
οργίλων καὶ θυμῶν καὶ ὀχυρῶν
100.
73. περὶ πεπεισμένων καὶ ἡλι-
κῶν τῷ πνεύματι 42.
74. περὶ ὑπερηφάνων καὶ σοβα-
ρῶν καὶ ἀλαζόνων καὶ κενοδοξῶν
45.
75. περὶ φιλαυτίας 105.
76. περὶ πολυπραγμοσύνης καὶ ἡσυχίας 46.
77. περὶ συνοχῆς πραγμάτων καὶ
περιπατήσεως 47.
78. περὶ παρήρσιος καὶ ἐλέγχου 67.
79. περὶ εὐγενείας καὶ δυσγενείας 217.
80. περὶ συνηθείας καὶ ἔθους 144.
81. περὶ ἐλευθερίας 216.
82. περὶ ἐκ συνειδήσεως *
64. De jurantibus frequenter, &
illis qui juramenta exigunt.
65. De bona emulatione, imita-
tioneque proba.
66. De emulatione & imitatione
prava.
67. De charitate & pace & com-
cordia & hominibus pacificis.
68. De odio & inimicitia & illis
qui contentiones promoven.
69. De obrectantibus & de con-
tumelia.
70. De garrulitate.
71. De contradictione & temeri-
tate.
72. De temerario & imprudente
& iracundo & fervido & bi-
lioso.
73. De illis qui humiles & paupe-
res spiritu sunt.
74. De superbis & fastuosis & ar-
rogantibus & inanis gloria stu-
diosis.
75. De amore sui.
76. De curiositate & tranquillita-
te & quiete.
77. De vita negotiosa & variis oc-
cupationibus distracta.
78. De fiducia libere loquendi &
redargatione.
79. De nobilitate & ignobilitate.
80. De consuetudine & amore.
81. De libertate.
82. De conscientia.

83. πτ

* Hoc caput in edit. Wechel. non invenio, est autem breve & unico sed insigni E-
picteti loco absolvitur, quo docemur, ut pueros pedagogia, ita adultos nos &
viros conscientiae custodiendos a DEO traditos esse.

83. περὶ χρηστότης edit. Wechel c. 137. 83. De benignitate.
84. περὶ πραύτητος καὶ εὐλαβείας 138. 84. De mansuetudine & observantia.
85. περὶ αἰσῶς καὶ ἀνάγκης τὸν πρόποι 6. 85. De simplici & innocente moribus.
86. περὶ πανουργίας καὶ δολίης καὶ σκολιῆς τὸν τρόπον 58. 86. De versuto & doloso & obliquo moribus.
87. περὶ καθαρῆς καρδίας καὶ ἡ λογισμῶν καὶ συνείδητος καθαρῶν ἐχόντων 107. 87. De puro corde & cogitationibus & conscientia pura.
88. περὶ καρδίας πονηρῆς καὶ συνειδότητος κακῆς 108. 88. De corde pravo & conscientia mala & cogitationibus.
89. περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας 93. 89. De patientia & longanimitate.
90. περὶ τῶν μὴ ὑπομόνων ἀλλ' ὀλιγοψυχόντων 94. 90. De impatientia & parvi animi hominibus.
91. περὶ πολιτείας σεμνῆς ἢ ὑπακοῆς 142. 91. De republica honesta & de obedientia.
92. περὶ πολιτείας ψευδοῦς καὶ ἀνηκόων καὶ ἀνυποτακτῶν καὶ ἀποβλητῶν τὸ ἡθὺς καὶ τὰς τρόπους ἐχόντων 142. 92. De republica culpabili & inobedientibus ac immorigeris & pravo ingenio, malisque moribus præditis.
93. περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐν κατὰ δέξιν βιωσάντων ἐν ἀπεραντῇ μακαριότητι 283. 93. De remuneratione donanda illis, qui bene honesteque vixerunt, in beatitudine æterna.
94. περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐν κακίᾳ καὶ ἀδείσμως βιωσάντων, καὶ ὅτι διανεκῆς καὶ ἀπεραντῆς ἡ δόσις ἀπὸ αὐτοῦ κόλασις 283. 94. De retributione illorum qui vitam in malitia & illicite transegerunt, & quod pœna perpetua infinitaque eis destinata sit.
95. περὶ δόσιος καὶ ὑποδοχῆς ἢ ἀσκήσεως 301. 95. De valedictione mundi & subjectione & vita Monastica.
96. περὶ προσέτιος 208. 96. De præfecto.
97. περὶ τῶν ἐν βράμασι σκανδαλισμένων καὶ διαφορῆς τραπέζων 303. 97. De illis qui propter cibos offenduntur, & mensarum diversitate.

98. περὶ ἧς μὴ σκανδαλίζεσθαι μήτι κρίνειν πᾶς 302. 98. Quod offendere non oportet ac neque judicare quenkum.
99. περὶ ἀρετῶν καὶ ῥαθύμων, ἃ ὅτι εἰς τὴν φθορὰν, καὶ ἐν ἡμῶς ὁ διάβολος βλάπτει δύναται 304. 99. De negligentibus ac socordibus, & quod si fuerimus sobrii nihil nos ledere poterit diabolus.
100. περὶ τῆς μεταλήψεως τῆς θείας χάριτος μυστηρίων 308. 100. De participatione Divinarum Christi mysteriorum.

INDEX SCRIPTORUM

ab

Antonio Melissa laudatorum.

- Æschines Lib. I. cap. 42.
 Æsopus Lib. I. cap. 49.
 Agatho lib. I. cap. 62. lib. II. cap. 1.
 Agefilus lib. I. cap. 12. 13.
 Alexander Rex lib. I. cap. 53. lib. II. cap. 1. 74.
 Anacharsis lib. I. c. 41. 62.
 Anacreon lib. I. cap. 29.
 Antagenes lib. I. cap. 51.
 Antigonus lib. II. cap. 1.
 Antiphanes lib. I. cap. 35. 59.
 Antisthenes lib. I. cap. 39. 50. 52. lib. II. c. 1. 32.
 Apollonius lib. I. cap. 33.
 Aristides lib. I. cap. 33.
 Aristippus lib. II. cap. 33. 76. Cyrenaicus 34.
 Aristonymus lib. I. cap. 71.
 Aristoteles lib. I. cap. 1. 7. 12. 16. 17. 24. 33. 44. 49. 58. 61. 62. 73. lib. II. cap. 1. 11. 71. 74.
 Athanasius lib. I. cap. 1. 15. 16. 38. 57. lib. II. cap. 36. 38. 43. 100.
 Basilus lib. I. cap. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 24. 25. 26. 28. 29. 30. 31. 32. 34. 35. 37. 38. 39. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 48. 49. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 61. 62. 63. 66. 67. 69. 72. lib. II. cap. 1. 3. 4. 5. 6. 8. 9. 11. 17. 18. 19. 20. 22. 25. 26. 27. 28. 32. 34. 36. 38. 39. 43. 44. 46. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 60. 65. 66. 67.

67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 76. 77. 78. 79. 83. 84. 85. 87. 89. 90.
91. 92. 93. 94. 96. 97. 99. 100. *Epistola ad Gregor. de vita solitaria*
lib. II. cap. 35. *Oratio contra ebriosos* lib. II. c. 44.
- Bias lib. I. cap. 7. 8. 58. 66.
- Bion lib. I. c. 62.
- Carcinus lib. II. cap. 45.
- Cato lib. I. cap. 29. 33. 63. lib. II. cap. 1. 34.
- Chabrias lib. I. cap. 10. lib. II. cap. 69.
- Chares lib. I. cap. 73.
- Chariclea (Heliodori) lib. I. cap. 22. 70. lib. II. cap. 80.
- Chilo lib. I. cap. 31. 40.
- Choricus lib. I. cap. 10. 65. 72. lib. II. cap. 80.
- Chrysippus lib. I. cap. 53.
- Cleantes lib. I. c. 50.
- Clemens lib. I. cap. 1. 16. 17. 26. 27. 31. 41. 50. 51. 52. 54. 59. 64. lib.
II. cap. 36. 46. 55. 67. 69. 73. 74. 87.
- Cleobulus lib. I. cap. 62.
- Clitarchus lib. I. c. 13. 31. 36. 48. 55. 58. lib. II. cap. 1. 70.
- Constantinus Imp. lib. II. c. 3.
- Cotys lib. II. cap. 1.
- Crates lib. I. cap. 9. 29. lib. II. cap. 67.
- Critias lib. II. cap. 75.
- Cræsus lib. II. 54.
- Cypselus lib. I. c. 70. lib. II. c. 4.
- Cyrillus lib. I. cap. 7. 13. 16. 20. 32. 38. 44. 61. lib. II. cap. 31. 33. 36.
37. 72. 84. 85. 88. 94.
- Cyrus lib. II. cap. 1. 54.
- Demades lib. I. cap. 45. 50. 56. 67.
- Demetrius lib. I. cap. 70.
- Democritus lib. I. cap. 14. 21. 24. 25. 27. 29. 31. 33. 35. 36. 39. 50. 55.
56. 58. 62. 70. 71. lib. II. cap. 1. 7. 34. 45. 53. 67. 68. 69.
- Demonax lib. I. cap. 7. 10. 25. 53. 70. lib. II. cap. 76.
- Demosthenes lib. I. cap. 24. 29. 50. 52. 59. 73. lib. II. cap. 1.
- Diadochus lib. I. c. 58.
- Didymus lib. I. cap. 16. 33. 48. 50. 56.
- Dio lib. I. cap. 5. 24. 40. 52. (Romanus 70.) lib. II. cap. 1.
- Diodorus lib. I. cap. 10. 34. 70. lib. II. cap. 1.

Nnn nn

Dio

Diogenes lib. I. cap. 34. 35. 39. 49. 52. 58. 60. Lib. II. cap. 1. 10. 12.
34. 69. 74. 75.

Dionysius lib. I. cap. 19. 21. 74. lib. II. cap. 3.

Dionysius Rex lib. I. cap. 53.

Dionysius Alexandrinus lib. II. cap. 45. 72.

Diphilus lib. I. cap. 34.

Dorotheus lib. I. cap. 72. lib. II. cap. 95. 99.

Empedocles lib. I. cap. 50.

Epaminondas lib. II. cap. 1.

Epicharmus lib. I. cap. 17.

Epictetus lib. I. cap. 13. 14. 21. 24. 39. 52. 55. 58. 65. 67. 72. lib. II. cap.
7. 9. 15. 82.

Epicurus lib. I. cap. 29. 45. lib. II. cap. 54.

Elaïas Abbas lib. I. cap. 39. 52. 68.

Ex Ethnicis lib. I. cap. 47.

Evagrius lib. I. cap. 14. 17. 21. 38. 41. 70. lib. II. cap. 3. 4. 17. 54. 55.
70. 73. 74. 87. 99.

Euclides lib. II. cap. 76.

Eumenes lib. II. cap. 1.

Euripides lib. I. cap. 7. 24. 33. 49. 58. 71. lib. II. cap. 11. 53. 62.
71. 79.

Eusebius lib. I. cap. 31. lib. II. cap. 63.

Favorinus lib. I. cap. 52. 70. lib. II. c. 17.

Firmus lib. I. cap. 24. 26.

Γεροντίων. Vide, infra, πατριχόν.

Glyco lib. II. cap. 89.

Gregorius Naz. Theolog. Lib. I. cap. 1. 2. 3. 5. 8. 9. 10. 14. 16. 17. 20.
21. 22. 23. 24. 26. 27. 29. 30. 31. 32. 33. 35. 37. 38. 39. 40. 41. 42.
44. 45. 47. 48. 50. 51. 52. 54. 55. 56. 57. 58. 60. 61. 62. 63. 64. 66.
66. 67. 69. 71. 72. 73. 74. lib. II. cap. 1. 2. 3. 4. 5. 7. 8. 9. 11. 13. 15.
18. 19. 20. 21. 23. 24. 26. 27. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 43. 44. 45.
46. 53. 55. 56. 57. 60. 61. 63. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 74. 75. 76.
78. 79. 80. 83. 85. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 98.

Gregor. Nyssenus lib. I. cap. 2. 16. 20. 26. 27. 29. 30. 31. 44. 48. 56. 65.
71. 74. lib. II. cap. 20. 31. 43. 63. 67. 74. 76. 83. 87. 88.

Gregor. Thaumaturgus Neocesar. lib. I. c. 1.

Heraclitus lib. I. cap. 59.

- Hermogenes lib. II. cap. 24.
 Herodotus lib. I. cap. 8. 48.
 Hiero lib. I. cap. 66.
 Hippothoon lib. II. cap. 17.
 Jamblichus lib. I. cap. 14.
 Ignatius lib. I. cap. 14. lib. II. cap. 23. 43. 67. 84. 89. Theophrastus
Epist. ad Magnesios lib. II. cap. 19.
 Incertus lib. I. cap. 5. 32. 36. 37. 39. 60. 65. 70. lib. II. cap. 10. 45.
 Joannes Chrysostomus lib. I. cap. 1. 3. 5. 7. 19. 13. 14. 15. 16. 17. 19.
 20. 21. 22. 24. 26. 29. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 41. 42. 44.
 46. 47. 48. 49. 51. 52. 53. 55. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 64. 65. 66. 67.
 68. 69. 71. 72. 74. lib. II. c. 1. 3. 6. 9. 11. 17. 18. 20. 23. 26. 31. 32.
 34. 35. 36. 37. 38. 45. 46. 53. 55. 56. 57. 59. 60. 61. 63. 64. 68. 69.
 70. 71. 73. 74. 75. 77. 78. 79. 80. 84. 85. 89. 91. 93. 94. 95. 96. 98.
 99. 100.
 Joannes Damascenus lib. II. cap. 1.
 Joannes Scholasticus, Climax lib. I. cap. 14. 16. 36. 66. 69. lib. II.
 cap. 74.
 Josephus lib. I. cap. 16. lib. II. cap. 4. 87. 89.
Antiquitatibus lib. I. cap. 61.
 Irenaeus lib. I. cap. 1. lib. II. cap. 1.
 Isaacus lib. II. cap. 77.
 Isidorus Pelusiota lib. I. c. 22. 48. 50.
 Isocrates lib. I. cap. 7. 19. 24. 35. 29. 35. 46. 49. 60. 61. 63. 64. 70. lib.
 II. cap. 1. 11. 68. 70. 78.
 Justinus Philosophus lib. I. cap. 19. lib. II. cap. 6. 43.
 Lamachus lib. II. cap. 67.
 Lasus lib. I. cap. 50.
 Leucippe (Achillis Tatii) lib. I. cap. 5. 60. 72. lib. II. cap. 53.
 Libanius lib. I. cap. 24. 25. (Sophista 70.)
 Lucianus lib. I. cap. 33. 53.
 Lycurgus lib. I. cap. 73.
 Marcus (Anachoreta) lib. I. cap. 16. 17. 39. lib. II. cap. 93.
 Martinus (fortasse Marcus) Anachoreta lib. II. cap. 54.
 Maximus lib. I. cap. 53. lib. II. cap. 55. 75.
 Menander lib. I. cap. 13. 21. 24. 25. 40. 41. 53. 60. lib. II. cap. 1. 53. 74.
 Methodius lib. I. cap. 13. lib. II. cap. 55. 60.

Nan nn 2

Metro-

Metrodorus lib. II. cap. 89.

Milesius lib. II. cap. 11.

Moschion lib. I. cap. 24. 48. 51. 53. 58. 63. 70. 72. lib. II. cap. 54.

Mufonius lib. II. cap. 1.

Nico lib. I. cap. 24. 56.

Nijus lib. I. cap. 5. 6. 7. 31. 36. 43. 46. 48. 70. 71. lib. II. cap. 17. 36.

60. 70. 73. 76. 77. 89. 91.

Oenopides lib. I. cap. 49. 50.

Oppianus lib. II. cap. 92.

Πανπεύς, (πανύς) lib. I. cap. 15. 16. 73. lib. II. cap. 73. 91.

Phalaris lib. II. cap. 79.

Phavorinus, vide Favorin.

Philemon lib. I. cap. 53. 64. lib. II. cap. 38.

Philippus lib. II. cap. 1. 69.

Philistion lib. I. cap. 25. 27. 31. 55. 58.

Philo lib. I. cap. 1. 5. 7. 8. 11. 14. 16. 17. 21. 22. 24. 27. 30. 31. 32. 38.

39. 42. 50. 52. 61. lib. II. cap. 1. 2. 7. 9. 11. 12. 13. 18. 20. 21. 23. 24.

27. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 39. 40. 41. 43. 44. 45. 46. 57. 60. 62. 63.

64. 67. 71. 73. 74. 75. 77. 80. 86. 87. 88.

Philoxenus lib. II. cap. 34.

Photium lib. I. cap. 52.

Photius Patriarcha lib. I. cap. 24. 26. 29. 48. 53. 70. 72.

Pittacus lib. I. cap. 24.

Plato lib. I. cap. 35. 45. 50. 58. lib. II. cap. 53. 74. 75.

Plotinus lib. I. cap. 54.

Plutarchus lib. I. cap. 7. 8. 16. 20. 21. 23. 24. 25. 29. 34. 35. 36. 41. 51.

53. 60. 61. 62. 64. 70. 72. 73. lib. II. cap. 1. 17. 18. 19. 20. 53.

Polyænus lib. I. cap. 51. lib. II. cap. 80.

Posidippus lib. I. cap. 71. lib. II. cap. 83.

Procopius Rhetor lib. I. cap. 7. 68.

Protagoras lib. II. cap. 34.

Pythagoras lib. I. cap. 8. 39. 41. 48. 52. lib. II. cap. 78. 89.

Rheginus lib. I. cap. 53.

Romulus lib. I. cap. 48.

Salomonis Sapientia lib. II. cap. 6. 31.

Sapientes septem.

Scholion lib. II. cap. 17. 20.

- Sclerias** lib. II. cap. 79.
S. Serapion. lib. I. cap. 2. lib. II. cap. 43.
Serinus lib. II. cap. 76.
Severianus lib. I. cap. 1. 22. 66.
Sextus lib. I. cap. 9. 24. 29. 33. 53. 68. 73.
Simocattus lib. I. cap. 60. vide Theophylact.
Simonides lib. I. cap. 73.
Socrates lib. I. cap. 5. 14. 23. 24. 25. 29. 31. 34. 35. 36. 50. 52. 53. 58.
 59. 60. 62. 70. lib. II. cap. 34. 45. 63. 70. 71. 74. 75. 78. 80.
Solon lib. I. cap. 8. 24. 50. 67. 68. lib. II. cap. 1. 9. 15. 17.
Sophocles *Ajace* lib. I. cap. 8.
Sostratus lib. II. cap. 79.
Sotion lib. I. cap. 52.
Sostratus.
Stratonicus lib. I. cap. 56. 63.
Symeon lib. II. cap. 17.
Synesius lib. I. cap. 7. lib. II. cap. 9. 61. 69.
Thales lib. II. cap. 76.
Themistocles lib. II. cap. 83.
Theocritus lib. I. cap. 50.
Theodoretus lib. I. cap. 17. 38. 51.
Theognis lib. I. cap. 7. 24. 30. 48. lib. II. cap. 53.
Theologus, vide Gregorius Naz.
Theopemprus (al. Theopempus) lib. I. cap. 45. 72. lib. II. c. 54. 79.
Theophilus lib. I. cap. 2.
Theophrastus lib. II. cap. 71.
Theophylactus *Simocattus* lib. II. cap. 70.
Theotimus lib. I. cap. 16.
Thespis lib. I. cap. 29. lib. II. cap. 79.
Xenophon lib. I. cap. 13. 45. lib. II. cap. 1. 45.
Zaleucus lib. I. cap. 55. 67.
Zeno lib. I. cap. 52.

XIII. Præter hæcenus commemoratos Locorum communium scriptores editos Jo. Stobæum, Maximum Confessorem, Jo. Damascenum, & Antonium Melissam, textant & Græcæ sententiarum, typis exscriptæ collectiones quædam, de quibus dicere me me-

Nnn. n° 3

mini

- Metrodorus lib. II. cap. 89.
 Milesius lib. II. cap. 11.
 Moschion lib. I. cap. 24. 48. 51. 53. 58. 63. 70. 72. lib. II. cap. 74.
 Musonius lib. II. cap. 1.
 Nico lib. I. cap. 24. 56.
 Nijus lib. I. cap. 5. 6. 7. 31. 36. 43. 46. 48. 70. 71. lib. II. cap. 17. 36.
 60. 70. 73. 76. 77. 89. 91.
 Oenopides lib. I. cap. 49. 50.
 Oppianus lib. II. cap. 91.
 Παππιανός, (Πάππος) lib. I. cap. 15. 16. 73. lib. II. cap. 73. 91.
 Phalaris lib. II. cap. 79.
 Phavorinus. vide Favorin.
 Philemon lib. I. cap. 53. 64. lib. II. cap. 18.
 Philippus lib. II. cap. 1. 69.
 Philition lib. I. cap. 25. 27. 31. 55. 58.
 Philo lib. I. cap. 1. 5. 7. 8. 11. 14. 16. 17. 21. 22. 24. 47. 30. 51. 32. 58.
 39. 42. 50. 52. 61. lib. II. cap. 1. 2. 7. 9. 11. 12. 13. 18. 19. 20. 23. 24.
 27. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 39. 40. 41. 43. 44. 45. 46. 55. 77. 60. 62. 63.
 64. 67. 71. 73. 74. 75. 77. 80. 86. 87. 88.
 Philoxenus lib. II. cap. 34.
 Photium lib. I. cap. 52.
 Photius Patriarcha lib. I. cap. 24. 26. 29. 48. 53. 70. 72.
 Pittacus lib. I. cap. 24.
 Plato lib. I. cap. 35. 45. 50. 58. lib. II. cap. 53. 74. 75.
 Plotinus lib. I. cap. 54.
 Plurarchus lib. I. cap. 7. 8. 16. 20. 23. 23. 24. 25. 29. 34. 35. 36. 41. 51.
 53. 60. 61. 62. 64. 70. 72. 73. lib. II. cap. 1. 17. 18. 19. 20. 73.
 Polyxenus lib. I. cap. 51. lib. II. cap. 80.
 Posidippus lib. I. cap. 72. lib. II. cap. 83.
 Procopius Rhetor lib. I. cap. 7. 68.
 Protagoras lib. II. cap. 34.
 Pythagoras lib. I. cap. 8. 39. 41. 48. 52. lib. II. cap. 78. 89.
 Reginus lib. I. cap. 53.
 Romulus lib. I. cap. 48.
 Salomonis Sapientia lib. II. cap. 6. 31.
 Sapientes septem.
 Scholion lib. II. cap. 17. 20.

- Sclerias lib. II. cap. 79.
 S. Serapion. lib. I. cap. 2. lib. II. cap. 43.
 Serinus lib. II. cap. 76.
 Severianus lib. I. cap. 1. 22. 66.
 Sextus lib. I. cap. 9. 24. 29. 33. 53. 68. 73.
 Simocattus lib. I. cap. 60. vide Theophylact.
 Simonides lib. I. cap. 73.
 Socrates lib. I. cap. 5. 14. 23. 24. 25. 29. 31. 34. 35. 36. 50. 52. 53. 58.
 59. 60. 62. 70. lib. II. cap. 34. 45. 63. 70. 71. 74. 75. 78. 80.
 Solon lib. I. cap. 8. 24. 50. 67. 68. lib. II. cap. 1. 9. 15. 17.
 Sophocles *Ajace* lib. I. cap. 8.
 Sostratus lib. II. cap. 79.
 Sotion lib. I. cap. 52.
 Sostratus.
 Stratonicus lib. I. cap. 56. 63.
 Symeon lib. II. cap. 17.
 Synesius lib. I. cap. 7. lib. II. cap. 9. 61. 69.
 Thales lib. II. cap. 76.
 Themistocles lib. II. cap. 83.
 Theocritus lib. I. cap. 50.
 Theodoretus lib. I. cap. 17. 38. 51.
 Theognis lib. I. cap. 7. 24. 30. 48. lib. II. cap. 53.
 Theologus, vide Gregorius Naz.
 Theopemprus (al. Theopempus) lib. I. cap. 45. 72. lib. II. c. 54. 79.
 Theophilus lib. I. cap. 2.
 Theophrastus lib. II. cap. 71.
 Theophylactus Simocattus lib. II. cap. 70.
 Theotimus lib. I. cap. 16.
 Theſpis lib. I. cap. 29. lib. II. cap. 79.
 Xenophon lib. I. cap. 13. 45. lib. II. cap. 1. 45.
 Zaleucus lib. I. cap. 55. 67.
 Zeno lib. I. cap. 52.

XIII. Præter hæcenus commemoratos Locorum communium scriptores editos Jo. Stobæum, Maximum Confessorem, Jo. Damascenum, & Antonium Melissam, præstant & Græcæ sententiarum, typis ex scriptæ collectiones quædam, de quibus dicere me me-

Nnn. n° 3

mini

mini lib. II. cap. XI. Illisque addi velim duas hasce a me ibi prætermissas, unam *Arsenii* Monembasii Archi-Episcopi, qui Græce fidei temporis & loci nota edidit (Florentiæ ni fallor) in 8. & *Leoni* X. dicavit * *Αποφύγματα φιλοσόφων καὶ γραμμάτων, ἡμετέρας καὶ ποιητῶν*. His ordine literarum, quibus nomina auctorum incipiunt, dispositis, præter locum Clementis Alex. ex libro VI. Stomatium de plagiis Poetarum, sententiasque varias, subjiciuntur Soradis ὁπ. ὁ. β. π. πολλῶν φροντιστῶν ἀνάμνησις, Teletis in vitam humanam, Mich. Pselli jambi εἰς ἀρετὰς καὶ κακίας καὶ θνητῆρας. Ejusdem ἀναγωγῆς τέλει τινι καὶ Κίρκην βυλομένην τὴν Ὀδυσσεῖα μεταμορφῶν. Enigma Sphingis, Joannis Tzetze & Ptochodromi παρκωνι sive versus retrogradi, & septem Hexametri quibus in singulis omnes litteræ Alphabeti continentur, cujus generis exstant etiam apud Porphyrium MS. ad Dionysium Thracem & apud Clementem Alex. V. Strom. p. 570. ad cuius locum illustrandum conferendus Salmasius ad Solin. p. 896. Thomæ Galei diss. ad Apollodorum p. 16. seq. & Rich. Bentleii Epist. ad Millium, Malala subjecta p. 48.

Altera collectio sententiarum Græca prosa exstat in volumine ** cui titulus: *Scriptores aliquot Gnomici, Basilapud Jo. Frobenium A. 1521. 4. pag. 144 -- 182. ἀνδρῶν θνητῶν γνώμαι*; ordine auctorum Alphabetico qui sunt: *Διοχῆρης*, *Διοχίλῃ*, *Διονῆς*, *Ἀλέξανδρος*, *Ἀμασις*, *Ἀμφίς*, *Ἀναξαγόρας*, *Ἀνίππερος*, *Ἀναξίμανδρος*, *Ἀντιγόρας*, *Ἀντιγονῆς*, *Ἀντιόχης*, *Ἀντιφάνης*, *Ἀπελλῆς*, *Ἀπολλωνῆς*, *Ἀρίσταρχος*, *Ἀριστῆς*, *Ἀριστοπῆς*, *Ἀριστοφάνης*, *Ἀριστάνυμος*, *Ἀρεσίλαος*, *Βαβύλας*, *Βαρνάβας*, *Βασίλειος*, *Βασίλειος*, *Βεσелеλ*, *Βίας*, *Βλάσιος*, *Γαῖος*, *Γελασιος*, *Γερνάδιος*, *Γέρων*.

* Post Arsenium longe diligentius, & Græcis maxime scriptoribus Plutarcho, Laertio aliisque, sed & ex Latinis quoque Apophthegmata collegit & Latine edidit Erasmus VI. libris primum A. 1532. 4. Basil. apud Froben. deinde libris VIII. Nonnulli in illo opere T. IV. operum Erasmi recuso castigarunt Paulus Leopardus, Nicolaus Nodding & Franciscus Robertellus. Ex invidia porro in Erasmus factum est, quod *Pauli Manutii* prodierunt nomine (Erasmi expuncto) Venet. 1599. Colog. 1666. 12. Multo amplioſiorem vero & sub titulis dispositam Apophthegmatum collectionem congeſſit *Commodus Lycosthenes*. Vide theatrum Vitæ humanæ Theodori Zwingeri & Laur. Beyerlingii.

** Dixi de illo Volumine, lib. II. c. 9. §. 8.

† Beſaleelis hoc p. 156. dictum refertur: *διαφέρει τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν κίνησιν ὅ ἐν ταῖς φρεσὶ νῆπιάζων*.

Βασίλειος, Γερμανός, Γερώντιος, Γρηγόριος, Δημάδης, Δημήτριος ὁ Φα-
 λαρεύς, Δημόκριτος, Δημόστρης, Δημόνιος, Διαγόρας, Δίδυμος, Διο-
 γηνης, Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, Δίων, Εμπεδοκλής, Επίκροτος, Επίκτη-
 τος, Ευκλείδης, Ευκρίτης, Ευπολις, Ευριπίδης, Ευσέβιος, Θεαίης,
 Θεανών, Θεμιστοκλής, Θεόκριτος, Θεόπεμπας, Θεοφύλακτος, Θίοφρα-
 τος, Θουκυδίδης, Ισακράτης, Ιωάννης ὁ Κλίμαξ, Λύκαι, Μενέδημος,
 Σολομών, Χρυσόστομος.

Variae Locorum Communium col- lectiones ineditae.

Αποηγησὶς ἁπλοῦς ὁρίσματα καὶ γνώμης διὰ Φόρων φιλοσόφων καὶ σοιχῶν MS.
 in Bibl. Caesarea Lambec. III. p. 100.

Michaelis Apostolii ἱανιά. vide quae notavi lib. IV. cap. 9. §. 9.

Georgidii Monachi Γεωργιδίου μοναχῆ γνώμης ἐκλογή συλλογέσσα ἐκ τῆς
 δέως γραφῆς καὶ ἀγίων πατέρων καὶ τῶν διδασκαλιῶν. Memorat
 Allatius de Georgii p. 427. qui testatur in alio Codice inscri-
 bi: γνώμης συλλογέσσα ὑπὸ Ἰωάννη μονάζοντος καὶ Γεωργιδίου, καὶ
 σοιχῶν.

Ioannis Monachi Damasceno antiquioris Parallela in Codice Seguie-
 riano & in non paucis diversa ab illis quae sub Damasceni no-
 mine Lequinius edidit. Vide Clariss. Montfauconi Bibliothecam
 Coislinianam pag. 390. qui etiam de variis aliis Collectaneorum
 voluminibus MSis in illa Bibliotheca videndus, *Αποηγησὶς*
 quidem pag. 188. 192. 412. 413. sq. tum de collectaneis
 Moralibus *Antiochi*, p. 190. seq. & *Νικομή*, p. 197. seq.

Θετοῦ Thebani συναγωγή γνώμης ἡγῶν ἀνδολόγων πρὸς Εὐδοκίαν τῇ
 γυναίκα βασιλείως Θεοδοσίου τῆ μικρῆς, βιβλίας γ', Suidae memora-
 tur, & nescio an integra usquam adhuc exstat, licet fragmenta
 quaedam illius servata esse videntur in Codice Caesareo de quo
 Lambecius V. p. 279. seq.

CA-

CAPUT XXXI.

CHORICII Sophistæ Orationes duæ,

Una in funere PROCOPII Gazæ Sophistæ, altera in SOMMIUM Decem, nunc primum editæ e Codice Holsteniano.

PROCOPIUS e Gaza Phœniciz, scriptor Christianus, a Procopio Cæsarensi (de quo alibi * dixi) diversus, licet iisdem Justiniani claris temporibus, prænomine JOANNES appellabatur, siquidem is est de quo hoc Scholion ad Joannis Gazæ Grammatici ἐκφρασι τῶ χριστιανῶ πίνακ. e MS. Palatino legitur apud Holstenium ad Stephanum Byz. in γὰρ αὐτῆς πάλαι αὐτῆς φιλάμω. ἢ πρὸς τὴν λόγους εἰς ἄκρον ἐσχαλακῶν. Εὐλόγιμ. τούτης τῆς πάλαι ἰστορίας Προκόπι. Τιμόθε. ὁ γράψας πρὸς ζῶντων ἰνδικῶν, καὶ οἱ τῶ ἀνακτορικῶν ποιηταὶ ἀξιοφόροι. Illum Procopium Magistrum suum, functum fato, laudavit pro funere discipulus CHORICIUS, cujus Orationem memoravit jam pridem Photius Codice CLX. γέγονε χηραὶ καὶ ἡ ἀδελφὴ πλευντὴ Πηταφίς ὑπὸ θείας. Ex illa profert nonnihil Allatius ad Georgium Acropolitam pag. 269. & ad Epistolas Socraticorum p. 1; 8. Ante Allatium Gausubonus p. 89. ad Polybium. Atque eedere integram voluit idem Allatius libro συμμικτῶν septimo. Holstenius quoque, qui ex Vaticano Codice exscripsit, editum se pollicitus est in Vita Porphyrii Philosophi. Eandem descriptam e Codice Holsteniano pridem miseram ad desideratissimum amicum nostrum D. GODFRIDUM OLEARIUM, qui illam Procopii in libros sacros Commentariis præmittere destinabat. Sed quoniam acerbo Viri eruditissimi obitu etiam præclari illius operis spes intercepta, vel saltem in longius dilata tempus est, rogavi præstantissimum Virum JOANNEM CHRISTIANUM WOLFIIUM, Reverendi ac sæpius laudati mihi celeberrimique JO. CHRISTOPHORI WOLFII, Pastoris ad S. Catharinæ dignissimi Fratrem, ut Orationem illam Latine verteret, quod etiam promte ac feliciter est effectus. Ei alteram ejusdem Choricii Orationem subjunxi in Sommi-

* in Volumine VI. Bibliothecæ hujus p. 248. seq. Vide etiam, si lubet, quæ de Procopio Gazæ p. 258. seq.

miun Ducem cum versione, quam itidem suadente me composuit Nobilissimus Vir GUILIELMUS de HERTOGE, Hamburgensis, cum in Gymnasio nostro Græcis litteris fraud ignaviter daret operam. Comperi porro in Regis Christianissimi Codice MS. 2662. pag. 100. de Choricio Sophista quædam legi paullo aliter ac in Photii Bibl. cap. 160. Deinde sequi orationes illius quatuor, 1) in Σέμμων στρατηλάτην, 2) Ἐπιτάφιον ἑπὶ Μαρίας ματρί Μαρκιανῆ Γαζῆς ὁπισκόπου, καὶ Ἀγασίας ἐλευθεροπόλεως ὁπισκόπου. 3) Ἐπιτάφιον ἑπὶ Προκοπίου Σοφιστῆ Γαζῆς. Et 4) μελέτην quandam, plures enim Choricii μελέτης & συντάξεις λόγων Διοφάνους Photius memorat. Citatur etiam Choricus aliquoties in Collectaneis Antonii Melissæ & à S. Maximo.

Χορκίου Σοφιστῆς Ἐπιτάφιον ἑπὶ
Προκοπίου Σοφιστῆς
Γαζῆς.

Choricii Sophistæ Oratio fune-
bris in Procopium, Sophistam
Gazæum.

Jo. Christiano Wolfio interprete.

I.

Ὁ λόγος εὐχεται ἡμῖν, εἰς ἀνάγκην παύσεως ἐλθὼν ὑποθέσεως, πρὸς τὴν ὁσίαν ἔτι πυνεύει ἡμῶν παιδεύει, ταύτην αὐτῷ καὶ δύναμιν διδοὺς ἀποδοῦναι. ἴσως μὲν ἄλογόν τι δοῦναι ποιεῖν, εἰ ψυχασγωγίας αὐτὸς ἐκάσκει μᾶλλον δεόμενος, ἔπειτα τὰς ἄλλας ὁρμητικὰς πειρώμενος. ὁρμητικὸν γὰρ, ὡς περὶ αὐτὸν, εἰ σφόδρα πόδε νοσῶν, τὰς ἡττιον ἀλλογῆται χειροσγωγίᾳ ἐβελόμενος.

II. Πλὴν, ὅσῳ πικρότερον ὑπὸ τῆς ἀδυναμίας πιέζομαι, πρὸς τὴν μάλλον καὶ φέρω σιωπᾶν, εἰα φιλέωσιν οἱ λίαν ἀχθόμενοι πάσχειν, οἷς τε καὶ μόνῳ ὧν τις τυγχάνῃ, ἰδίαν αὐτὸς ἐαυτῷ διαζέουσα λυπήν. Ἐγὼ

I.

Dolet præsens oratio sibi tale argumentum necessario tractandum obvenisse, cupitque sanctam honorare Præceptoris mei demortui memoriam, & hanc illi retributionem pro virili rependere. Fortasse quidem stulte agere videbor, si ipsemet solatio præ reliquis omnibus indigens, tamen alios consolari tentem. Idem enim propemodum est, ac si pedibus gravissime ægrotans, minus laborantes manuducere vellem.

II. Sed quanto magis mœrore premor, tanto minus silentium servare queo, quod illis, qui valde cruciantur, usu venire solet, in quibus etiam si quis solus sit, ipse tamen suam sibi tristitiam exponit.

000 00

ἢ καὶ ἄλλως ἀχαριστίας ἔγκλημα
 φέρειν πρὸς τὴν τῶν δακρυῶν ἡγωνι-
 σάμην φορὰν, ἀνακόπτειν φιλοτι-
 κῶσαν τὴν λόγον, ἀπασὸν, ὡς εἰδὸς,
 εἶναι νομίσας, παρ' ᾧ λειμῶνας ἀν-
 τικὰς ἐδρεψάμην, τὰς τὸν πέφον
 στήν παρελθόν. Πάλαι μὲν νο-
 μοθετήθη τὰς τοῖς θαυτομένοις, ὅ-
 σοι τὸν βίον ἀμέμπτως διήλθον, ἀ-
 θλοὶ καὶ γέρας ὑπολαμβάνειν τὴν
 ἔπαισον. οἱ δὲ καὶ μήπως καί μιν
 ἔτι ἐτυχεν ὁ θεὸς, ἐπιδύδεν
 αὐτὸν εἶδει νόμον κρατῆσαι τοῦτον, ἔ-
 πρὸς δόξαν τῆ πεννέω, πόνων
 γὰρ εὐκλείαν χαρίζεται λόγῳ ὅπτι-
 σω τῆς ἀξίας βαδίζων, πρὸς οἴκῳ
 δε μᾶλλον ἢ ζώντων. Μεγίστη γὰρ
 ὅπτι τὸ βελτίον τῶν ἐγκλημάτων ἢ τῶν α-
 γαστῶν εὐφημία.

III. Ἡ μὲν ἔν φύσιν δοκεῖ μοι τῶν
 ἀνδρῶν τῶν ἐνεγκεν εἰς ἀνδρώπυς,
 ὡς αὐτὸς ἀρετῆς ἀνδρωπίνης εἰκόνα,
 βελούδιον φιλοπρῶτον καὶ τῶν ἀρετῶν
 σαφὲς, ὅπως ἑκάστῳ βίαναι
 προσήκει. Ἐλπίς ἢ ἡ πάντα πε-
 ρύσσον τῶν ἀρετῶν τοῖς ἐκείνῳ πλεο-
 νεκτίμασι, καὶ ἐκ ἀνέχεσθαι πεί-
 ρου, ὡς ἀνδρῶν παρόμοιοι ἦεν πο-
 τὴ φέρων ὁ χρῆσθαι. Ἐκείνῳ γὰρ
 ἐπὶ παιδίων, αὐτοὶ καταλεῖπαν
 τῆ πατρὸς, εὐνομία καὶ τρέψω
 καθεστῆκεν τὸς ὑπὸ γονεῦσιν ὅπτι-
 μελὸς τρεφομένους ἀπέκρυψε. Καὶ
 τῶν ἀρετῶν αὐτῶν ἡμεῶν διώκειν
 αὐτὸν ἀμάχων συμβούλων, νεότητος

Ego vero ingrati alioqui animi
 maculis notandus, lacrymarum ef-
 fusioni restiti, quæ sermonem im-
 pedire contendit: absurdum enim,
 ut par est, judicavi, apud quem pra-
 ta attica decerpfi, hujus funus in-
 lentio præterire. Olim quidem
 lege sancitum est hoc de sepultis,
 quotquot cursum vitæ recte con-
 fecerunt, ut præmii & muneris lo-
 co laudem acciperent. Imo vero
 si vel maxime nunquam hæc lex
 lata esset, vel ab hoc tempore a-
 men æquum foret, talem legem
 non quidem in gloriam demeritis,
 (qualē illi enim celebrationem af-
 fert sermo, qui infra meritum sub-
 sistit) sed potius in emolumentum
 viventium obtinere. Meritum
 enim ad meliora incitamentum
 est bonorum laus.

III. Igitur natura quidem mihi
 videtur virum hunc inter homi-
 nes collocasse, tanquam quæ vellet
 virtutis humanæ exemplar perspi-
 cue effingere & exhibere, secun-
 dum quod unum quemque vivere
 deceat. Spes autem, quæ nihil non
 persuadet, illius prærogativis ce-
 dit, nec persuadere conatur, ali-
 quando tempus esse venturum,
 quod assimilem virum ferat. Ille
 enim adhuc patre orbatus per
 modestia & moribus bene consti-
 tutis illos, qui sub parentum cura
 educati erant, obscuravit: Et ac-
 cuso invidi consiliarii illum admo-

το καὶ παρὲς ἐρημίας, ἔρρε πα-
ρα τῶν ἐργῶν, ἐπὶ φύσει δόξια καὶ
ἐξ ἡλικίας καὶ ἐξ ἐμφανίας. ὅτι
το χεῖρον ἐνθάδε, αὐτὴν πρὸς τὸ δύν
εαυτὴν δίδου ἐντελέειν.

IV. Τογαρεὺν δὲ πρὶν μὲν διόδο-
τος ποιητικῆς, ἡλικίαν εἶχον, ἢ
ἐπὶ τῇ πρῶτῃ παιδείᾳ, ἡλικίαν
τοῦ. Ἐξ ἐργῶν δὲ παλαιστρῶν ἐφαί-
νοντο. ἡλικίαν ἀγωνιστῶν, οὐκ
ἐπὶ τῇ μίσην ἐπὶ μαθημάτων, βίον
ἢ καὶ μὴν χεῖρος αὐτῶν διεδίδετο πρὸς
τῇ ῥητορῶν παλαιστοῖς ἀμύλην. ὅτι
ἢ ἐν τῇ διόδοτον δέμας καὶ πρῶτον τῇ
μαθητικῇ ἡλικίᾳ διδάσκαλος,
καὶ μὴ τὸ βραχὺ τῇ ἡλικίᾳ ἀμύλην.
Φροντικῶν ὑποχρεῖ τῇ Φροντικῇ,
ἀλλὰ τὸν νόον ἐπὶ πρῶτον ἡλικίαν
τοῦ τῇ διόδοτον μαθημάτων. Περ-
κλῆς μὲν ἦν ἐπὶ μέγαν καὶ διόδοτον
τοῦ ἢ πρῶτον μαθημάτων, ὅτι τῇ ἐκ-
πῶν τῇ ἀττικῇ αὐτῷ μὲν ἀπὸ τῇ
σύγχυσις εἶχε καὶ ῥαθυμία καὶ πε-
ραχῇ, καὶ κόσμος ἢ ἐπὶ τῇ ποι-
ητικῇ. φανερὸν δὲ, πρὸς τῇ
πρῶτῃ ὅτι ὁ δὲ μὲν μετὰ τῇ μίσην.
Τῇ ἐκπῶν δὲ πρῶτον εἶδος ἢ πα-
ρὸν καὶ μὴ, τῇ αὐτῇ ἐκπῶν
τοῦ φυλάττεισαν, βεβαίως αὐτῇ ἐπὶ
ζωῆς τῇ ἐκπῶν.

V. Δύο γὰρ ὄντων, οἷς ἀπὸ τῇ βί-
ον ἀνίσταται σοφιστῇ, τῇ κατὰ τῇ
τοῦ τῇ διόδοτον ὁρῶν λόγον καὶ

nerent; ut voluptati indulgeret,
juventus nempe & orbitas patris,
ipsa rerum experientia ostendit,
quod natura dexterior quamvis a
juventute & orbitate ad deterius
impellatur, se ipsam tamen ad offi-
cium retrahere noverit.

IV. Itaque ad fores poeticas ve-
nit, cum ejusdem ætatis esset cum
illis, qui primis literarum elemen-
tis imbuuntur. Palestram vero
oratoriam ingressus est, talem a-
gens ætatem, qualem illi, qui stu-
dia humanitatis adhuc discunt.
Suggestus vero & chorus juvenum
illum recipiebat arte oratoria ini-
tiatis æqualem. Atque discipulis
coætaneus Præceptor mirabile &
jucundum spectaculum erat, nec
sane parva ætas contemptior erat di-
scipulis, sed juvenem tanquam se-
nem reverebantur, scientiam ve-
nerantes. Periculis quidem illustribus
& celebris admodum fuit gloria, quod
eo quidem absente comitia attica
confusione & negligentia & tumultu
laborabant, rerumque transacta-
rum nullus erat decor; redeunte
vero illico ad primum conspectum
populus in ordinem redigebatur.
Hujus vero, etiam ubi abesset, cœ-
tum videres sane eandem honesta-
tem servare, quia in illis modestia
altissimis defixa erat radicibus.

V. Cum enim duo sint, quibus
virtus Sophistæ probatur, theatra
nempe sapientia & elegantia ser-
Ooo oo z καλλῆς

καὶ ἐπὶ τῶν νέων μάλιστα γὰρ τὰς τῶν ἀρχαίων ὁρῶντες, ἐκείνοι δὲ ἐπὶ τῇ παλαιᾷ Διόσκωζοντες παροιμίαν, χαλεπὰ γὰρ φησι πὰ καλὰ, ἐπὶ τῇ πολλῇ ἀκρίῃ ἀμύητον ὄναι τῶν οὐκ ἐὼν βαλόμενοι συγγραφεύων. ἐπὶ τῇ δὲ Δρωπικᾷ ἐκείνοι φέρον τὸ καὶ ἐυκόλως ἀνυόμενον Σαυμάζοντα, τιμῶσαν δὲ τὸ πόνον τῇ κατὰ δέξιμον. Ἐκείνους τίνων ἐν πᾶσι οἰσημέριαν ἢ καὶ σύμπαρτα πῦρ σκαπῆσαντες, ἃ πᾶσι βασιλείς πᾶς οὐκείαι περὶ δὴκαν τίχνας. Οὐδὲ πάντες ἀνδρὸς, τὸ λεγόμενον, ἕως ἐστὶν ὁ πᾶς. Ὁ δὲ φύσει πᾶς ῥαῖμη καὶ πόταν Ἰππικῶν καὶ περὶ ἐκείνῃ συνέσκεμμεν. ὅσα πεποίηκεν ἐκείνῃ, ἕως οὐκ ἀκρεβία πὰ πάντα ἤγεν εἰς φῶς.

VL. Τὰ μὲν δὲ λεχθέντα πᾶσι τῷ. Πρὸς δὲ τῇ τῶν νέων ἀκρόασι πῶς τις, ἢ λέξις αὐτῶν ἀλλοτρία, ἐλάμβανε τῆς ἀπικῆς. ἢ νόημα, πῶς πλανώμενον τῷ σκοπῷ, ἢ συλλαβῇ τῆς Ἰππικῆς τῷ ῥυθμῷ, ἢ συνδύασι τῇ ἐναντίᾳ ἔχουσα πᾶς τῆς ἐμφανέσεως πὰ ὅλα. ῥᾶν ἂν τις διέλαθεν Ἀρίωνα τὸ Μαθυμναῖον, ἢ τὸ Λέσβιον Τέρπανδρον ἐκμελῶς κινῶν πᾶς χορδὰς, ἢ περὶ ἐκείνῃ ἄρρητον πᾶς φθονγᾶμεν. Ἀλλὰ μὴν ἡνίκα πᾶς οὐκείας γονὰς ἐκείνῃ ἤρχετο φέρειν, ἐπὶ οἷσι τῶν πολλὰς εἰς ἑρῶτε λόγων ἐγείρων τὰς νέας, λογαδὰ πᾶσι ἐξ-

moniam attentione reddendo, & juvenes veterum mysteris imitando. Illi enim sive vetus proverbium servant, quod difficile esse affirmat quæ sunt pulchra, sive vulgus auditorum suarum commentationum imperitos esse cupientes, sive naturam humanam intelligentes, quæ facile expedita non admiratur, honorat vero, quæ labore quodam prospere cedunt; illi igitur vel unum aliquod dictorum veterum omnia hæc confiderantes, non omnibus obvis suas artes proponunt, nec juxta tritum illud, unicuique hæc succedit navigatio. Hic vero sicut natura vi & laborum industria quæ uno quoque certabat, & pater faciebat cum singulis, ita accuratissime omnia in lucem protulit.

VI. Talis quidem fuit in illis quæ dicta sunt. In audiendis vero juvenum declamationibus qualis non vocabulum ab attica puritate discedens illum latuit, non sententia a scopo longius aberrans, non syllaba quædam numero oratorio infesta, non structura ab ea dicendi ratione aliena, quæ aures delectare posset. Facilius aliquis Arionem Methymnæum aut Lesbium Terpantrum lateret, si minus concinne chordas pullaret, quam illum, si quid dissonum loqueretur. Sed quando ipsi foetus suos in theatrum producere placebat, faciebat

ἐπὶ τῇ

ἐπὶ τὴν ἀκοὴν καὶ τὴν τὸν σύλλογον
 πρὸς αὐτὰς ἐκλήκει, ὥστε τὴν ἰσο-
 κρατίαν ἐν τῷ πάλῳ Σαρρήνα δηλῶ-
 σαι ὡς ἔδωκε πάντας ὁ Ῥήτωρ, ἔ-
 χων αὐτὸ προσέχει τὸ μῆμα.

VII. Διὰ τῆς ἡν, ὅπερ ἔφη, ἡ-
 σης βασιάν, καθ' ἣν τις γνησίως
 ἠνομάζετο σοφίᾳ, ἢ καὶ ἐγνώ-
 σαι, ὅθεν τὸν ἀνδρα μᾶλλον θαυ-
 μάζουσιν. ἔφη δ' αὖ ἐκείνους Δημο-
 κλέους τύπον εἰς ἀνδρα πῶς ἐλθεῖν
 καὶ εἰπαί, ἢ μοι πρὸς τὸν ἔξην, ὅ-
 σον τοῖς τῶν δραματῶν δημιουργοῖς,
 καὶ προσώπων πάλαι παρῆχον νό-
 μοι ῥητόρων, αὐτῇ αὖ ἐκείνῳ ῥη-
 τορικῇ ἐν εἰδεί γυναικὸς περικλεῖν
 ἐδῶκε περικλεμένης, ἢ πᾶς ὁφρὺς ἐπ'-
 αἰσῶς, ἢ βαδίσματι σοβαρῶ κα-
 χημένης, καὶ ἐν φύσει εἶχεν πᾶ-
 ντα ῥητορικῇ, ἀλλὰ συνεκαλ-
 μένης τε καὶ ταπεινοφρονέσης, αἰό-
 τως, ἐπὶ τῷ θιάσῳ τὸν κορυφαῖον
 ἐστέρηται, καὶ πρὸς πάντα τῷ πᾶσι
 βούουσι· τίς γένοιται; τίνα λάβει
 πρὸς ψυχὴν; πῶθεν μοι γνησιότης
 πρὸς οὐφρὺς, καὶ μοι δὴ λῶν τῶς
 καὶ δειῖς, ἢ μὴδὲν ἀπαυτῶν μοι
 τῆς μελωδίας, τὴν ἐκείνην ψυχὴν, οἷα
 ἐπὶ παλαιῶν αἰ ποιεῖται.

autem hoc sapius, ut juvenes ad di-
 cendi studium excitaret, peri-
 tissimos quosque auditores stupe-
 fecit, nec minus, qui concionem
 circumstabant, demulsi, ut Sire-
 nen, quæ in tumultu Isocræis in-
 nuit, quemadmodum Orator iste
 omnes delectaverit, ipsius monu-
 mentum habere sit æquissimum.

VII. Cum igitur, quod dixi, du-
 plex sit documentum, quod So-
 phista gemini nomen conciliare
 cuiquam possit, non sane scive-
 runt, quid magis in viro isto admi-
 rarentur. Merito autem diceret ex-
 pressam Demosthenis imaginem in
 mundum venisse. Equidem, si tan-
 tum mihi liceret, quantum Tra-
 gœdiarum Scriptoribus datum est,
 & leges permetterent, Rhetorum
 personas fingere, ipsam Rhetori-
 cam introducerem specie mulieris
 lugubri vestimento induta, non
 supercilia tollentis, non incessu ar-
 roganti uientis, quamvis Rhetori-
 ca a natura talia habeat, sed ani-
 mum contrahentis & humilita-
 tem præ se ferentis, idque merito,
 quia cœtus sui coryphæo destituta
 est, affectuique suo convenienter
 exclamantis: Qualis fio? Quod-
 nam admittam solatium? unde mi-
 hi obtinget Orpheus aliquis, chor-
 darum pulsibus demulcens Bæos
 inferos, animamque illius cantus
 præmium mihi reposcens, sicut
 carmine decantant Poætæ.

Οοο οο ;

VIII.

VIII. ταῦτα δικαίως ὡς ἔπειτα ἡ-
περικὴ τοσούτη χρύσιον παχύνει,
καὶ τὸν ἑμβάλλει. ἔπειτα τὰς
μογίσαις τῶν πόλεων καὶ λόγων ὁ-
ρεγμέναις. Ἐπὶ τὴν τέτην * ἡ πε-
ρὶ τὸ ὄρατον καμμένη πόλις ἡ Λίβα-
νις μήτηρ. Ὁμοίᾳ πᾶσιθεν ** ἡ
Φοινίκων μετροπόλις. Παρήλθεν ἡ
κατὰ τὴν πὺ Φιλτρεν ἡ Καίσαρ, ***
τὰ μὲν βιάζομένη, πὺ ἡ πόλας
σα, τὰ ἡ πηρομένη χρυσίῳ πολλὰ
διελιάζον, ὡς αὖτε μαχρῶν ἐρ-
στῆς σὺν ἀγγεῶν καὶ χρυσίῳ παχύνει
ὡς οὐ μὲν εἰς τὸ ἴδιον.

* Antiochia.

** Tyrus.

*** Caesarea Palaestinae.

IX. Ἐλὺσα ἡ Φυλάττειον ἐν ἄλλῃ
ἐκχυρότεροις ἀγόμενοι λῶνις πᾶσι τῆς
ἐντοκῆς, καὶ τὰ τρεφῆα καλῶς
αἰδέσκει τὴν πατρίδα, τοσαύτας ὁ-
μῆς καὶ τοιαύτας ἐν διττῇ θύμῃ
πόλεως, καὶ τὴν χρεῖς ἀξιωματῶν
λαμπρῶν καὶ μεγάλων κατασκευῶν,
οἷς αἱ πόλεις ἐκείναι σιμνύονται, ἰ-
δίον ἐκάστη πλεονέκτημα. καὶ τῆς
σὺν ἐρῆνᾳ δεινὴν ἐρῆνᾳ.

X. Ἡ μὲν Ἀντιόχεια τὸν ὁμόνυμον
χωρὸν τῆς Ἀπολλωνίου ἐρῆνης, *
ὅτι χαλκῆντα καὶ διαφανῆ καὶ πύ-
τιμα νάματα, πλατάνου ἡ πολ-
λὴ καὶ κυπαρίσσοι πλείους ἀμφι-
λαφῆς πὺ καὶ ὑψηλὰ καὶ ἐνδοῦν
φύλα καὶ αὐραὶ τὰ σώματα ἀγαθῶν.

* Daphne.

VIII. Hæc merito dixerit Rhe-
torica tanto magistro vidua, qui
stimulum amatorium urbibus ma-
ximis eloquentiæ ejus cupiditate
ductis injecit. Hunc urbs Oronti
fluvio adjacens, Libanii mater, de-
sideravit. Simili affectu eum ex-
petiit Phœnicum metropolis. U-
triusque lenocinium etiam super-
gressa est urbs Cæsaris, modo vi ge-
stiens cogere, modo capere adula-
tionibus, modo argenti copia de-
mulcere tentans, qualibus artibus
amans ad capturam deliciarum
suarum uti solet, donec prædam
caperet.

IX. Neque tamen, cum cepisset, servare illam potuit, quia vali-
dioribus retibus traheretur, desi-
derio scilicet patriæ, cui pretium
nutritionis egregie rependit, cum
tot simul & tales illi urbes postpo-
suit, quamvis præter dignitates
splendidas & magnitudinis stru-
cturarum, quibus urbes istæ cele-
brantur, unaquæque sua præroga-
tiva gaudeat, satis idonea, quæ ad
amorem alligat.

X. Antiochi quidem urbs agro,
qui est ejusdem nominis cum A-
pollinis amica, ubi grati & pelluci-
di & potabiles rivi, platanusque,
multa & cupressi plurimæ, amplæ
& altæ, & avium cantus & auræ re-
focillandis corporibus. Antiochia
igitur illiccebras habet nemus, Ty-
riorum urbs Gratiæ, sic enim æ-

χρησ.

χρῶσι. Ἡ μὲν γὰρ Ἀντιόχεια δέλεαρ ἔχει τὸ ἄλσος, ἡ δὲ Τυρίων τὰς χά-
 ρετας, ὅταν γὰρ ἄξιον ὡς οὐρανὸν τὰς
 πηγὰς ἡ Καίσαρος, ἡ Λατρεῖα καλ-
 λωπίστει, ὅπερ ἡδὺ μὲν ὁρῶντί σοι
 δοξεί, τερπνότερον δὲ λελεμένη.

XI. ὑπὸ τοιούτων σαρρήνων ἐλκό-
 μεν ἔχιστο τῆς θρηναμένης, δι-
 νὸν εὐκότως ὑπολαβὼν, τὸν ῥήτορα
 μὲν τῶν Ἀχαιῶν Ἰθάκης ἐρᾶν, κρα-
 ναῆς περ εὐσεύς, αὐτὸν δὲ πατρὸς
 ὑπερφρονήσας πατρίδα, πάσι ἄλ-
 λα καλῆς καὶ νικώσης δόξης ὡ-
 κητόρων, ὅση μάλιστα τρεπὴ πύλιν
 κοσμεῖται.

XII. Ἐπεὶ δὲ Ὀρόντι μνήμην ἐποι-
 ῆσάμην, ἔπειρον εἰς νῆν ἄλφρα πο-
 ταμὸν τὸν Αἰγύπτιον καὶ τὴν τῆ πο-
 ταμῆς γένονα πόλιν. Ἐκεῖ πρὸς Ἀ-
 θρα πάλαι μεθοδεύοντα λόγους ἐπὶ
 κρηναίῳ ὡς ἀπέδωκετο ἄρτι πρῶ-
 τῳ ἐν ἐμῷ περὶ τῆς ἀθλητικῆς καὶ
 τέχνης καταπαλαίσεως, ἡ δὲ μέ-
 γα φρονῶν ἐκείνῳ, ἐπεφανομένη
 ἀπῆκε. Ἀλκιβιάδης μὲν γὰρ ὁ κλεινὸς
 ἐπειδὴ νῆς ὡς ἐπὶ τῆς ὁμοτέχνης
 ἐνίκη, χαυνόμενος περὶ τῇ νίκῃ καὶ
 τῷ μεγέθει λαθροπόρῳ τῶν π-
 μῶν, καταβορᾷ τὸ σπυδαῖον ἐ-
 χάλαι, καὶ ῥητορὶ ἀπέβη τῶν μὲν
 ἄλλων ἀμεινων, τῆς οὐκίας δὲ Φύ-
 σεως ἥτων. ὁ δὲ, πάντων αὐτῶν
 σοφιστῶν πρῶτα νεμόντων εὐκό-
 τως, καὶ μέγα ἐκείνῳ κόσμον ἡ-
 γούμενος κερδαίνειν, αἱ δὲ οὐτοὶ ὁ-
 νομάζοιτο, τὴν αὐτῶν ὑπερ-
 βάλλετο προθυμίαν. ὅσων γὰρ τις

quum est appellare fontes: Casā-
 ris vero urbs balneis effertur, quæ
 jucunda quidem tibi videbuntur,
 cum oculis usurpaveris, jucundio-
 ra vero, cum lotus illis fueris.

XI. A talibus igitur Sirenibus
 allectus, tamen ab urbe nutrice te-
 nebatur, iniquum merito existi-
 mans, Rhetorem quidem Achæo-
 rum, amare Ithacam, quamvis ste-
 rilis sit, se vero talem patriam con-
 temnere, quæ præter cætera et-
 iam incolarum virtutibus, quibus
 maxime civitas ornatur, præstet.

XII. Quoniam vero Orontis
 mentionem feci, alius mihi in-
 mentem incidit fluvius Ægyptius,
 & urbs fluvio vicina. Ibi viro, qui
 olim præcepta oratoria dabat, tra-
 ditus est, cum adhuc puer esset, atq;
 modo primum inter Eloquentiæ
 athletas constitutus, arte qua ille
 se efferebat, cum eo contendit &
 coronatus abiit. At Alcibiades qui-
 dem Clinii filius, quoniam adhuc
 juvenis commilitones suos vice-
 rat, ob victoriam elatus & magni-
 tudine honorum dissolutus, brevi
 tempore diligentiam remisit, &
 orator extitit, alius quidem melior,
 natura vero sua inferior. No-
 ster autem, omnibus Sophistis pri-
 mas illi merito deferentibus, & u-
 noquoque maximo sibi honori du-
 cente, si lucratus esset, ut secundus
 ab illo vocaretur, omnium seduli-
 σκα-

οἰκαδὲ εἰς ἐκείνῃ, πλὴν δὲ εἰς αὐτὴν
βιβλίῳ παντοδαπῶν· ὃν τὸ μὲν
ἀποτίθετο, τὸ δὲ ἀνελήφει, βίβλας
δὲ ὅσαι χωρὶς ὑδαμῶς ἐκαρτέρη-
σαν.

XIII. Ἐγὼ δὲ πρὸς ἑαυτὸν, ὡς
εἶπεν ἤδη τῷ γῆρα πεκυφότερόν
τῃν Ἀγαμέμνονι· ἐποιοῦμην εὐχὴν,
ὅν ὑπερὶ τῆς πολυῖα ἐκείνῃ· πεποί-
ητο, τὴν Νέστορ· μὲν πολὺν ἐτο-
ρόν τινα νέον εὐχόμενον· ἔχον, με-
ταβαλεῖν δὲ τὸν Πύλιον τῆς ἡβῆς τῆ
νῆς. Ταῦτα μὲν Ἀγαμέμνων εὐχε-
τη Νέστορι, καὶ ὅσα τῇ ἀποδῇ δια-
σάμει· ὅς τινος *τὴν ἀσπλ-
γίαν αὐτῷ θάυμαζε τῶν πόνων, ὡ-
ς καὶ οὐκ εἶχε περὶ θυμῶν ὑπερ-
βολὴν ὁ νεός· τὰ γέροντι. ** Σχέ-
λι· λέγων, ἐπὶ γαστρὶ, σὺ μὲν
πόνῳ ἔποισι λήγεις. Τὸν τὸ ἐπὶ
οἶδα πολλὰ κίς πρὸς αὐτὸν εἰπών,
μᾶλλον δὲ μέν· τὸ ἐπὶ· ὅτε στή-
λιον καλεῖται ἀνεχόμενον, ὅτε γε-
ρατὴν περὶ πόνων καρτέρων, ὅτε περὶ
εὐχόμενον νέον ἰδὼν.

XIV. Ἦκει δὲ πάλιν ὁ Περικλῆς,
εἶπεν ἡμῖν ὡς ἔδειξεν περὶ τῶν ὄν-
των· ἐν ἑλφὶ δημῷ ποτὶ Φορτικὸς ὤφθη
καὶ σοβαρὸς πασαν ἑαυτῷ χαλεπὴν
καὶ δρετὴν· ῥήτωρ καὶ λογιζόμενος
χρησά, φράζω τὸ δέον εἰς καλὸς,
ἀγαπῶ τὴν πατρίδα, δαιμονοκίαν
μισῶ. Ἀμβλύνης ὡ βάλπισε, καὶ
ἐμπάντα ταῦτα φιλοτιμίας ὑπερ-

tatem superabat. Intrans enim ali-
quis in illius domum multitudi-
nem librorum omnigenarum vi-
debat, quorum alium deponebat,
alium assiduebat, sine libro autem
esse nunquam sustinuit.

XIII. Ego vero apud me ipsum,
cum vidi illum senectute jam in-
curvatum, Agamemnonis votum
nuncupabam, quod pro Pylio ille
fecit, optans, ut quidam alius juve-
nis canitiem Nestori haberet, Py-
lius vero in pubertatem juvenis
transiret. Hæc quidem Nestori A-
gamemnon vovebat, juvenili il-
lum industria conspiciens. Tydi-
des vero laboribus cum fariari non
posse miratus, juvenis seni campe-
rantiam diligentem approbat, A-
gæstor, dicens, es senex, qui laborare
nunquam cessas. Memini hæc sen-
tentiam vel potius partem sen-
tentiarum ad illum dicere, quoniam
neque miserum vocare volei, ne-
que senem appellare, quem opta-
bam juvenem videre, sustinui.

XIV. Enimvero occurrit iterum
Pericles aliam nobis suppeditans
comparationem. Hic in publica
concione aliquando cum fastidio
insolens & arrogans apparuit, o-
mnem sibi virtutem tribuens.
Rhetor sum, utilia cogito, et
quæ decet, eleganter edissero,
patriam amo, largitionem odi.
Obtundis optime, omnia habentem
biblionem manifestat, quæ super
βιβλ.

* Agamemnon. ** Ibid. v. 164.

βολή, τοιαύτην ἐκείνου ἀφῆκε φωνήν ἑδαιμῆ. Πάν μὲν γὰρ τετραπύον, ἐπὶ τοῦ, αὐτὸν ἐπαυνέον, ἀκροῦσεν, ἄλλοτε ἄλλην ἡλκασθε χροῖαν, κύβητος εἰς γῆν, καὶ σῶζαν ἰδρύσασθαι, καὶ δεινὴν κατὰ μέτρον ἀφαιρία. Ἐνταῦθα μόνον ἀπορῶν ἦν, τῆς αἰδέας αὐτῶν τὴν γλῶττιν ἀγκυρῶν.

XV. Τῶν αὐτῶν Πλακίας αὐτῶν καὶ περὶ αὐτῶν πρὸς τὸν ἄλλον ἀφῆκε πρὸς αὐτὸς ἀνακρίσας προσέειπεν, ὅς ἐστιν ἀπορῶν αὐτῶν ἡρωδία, καὶ πῶς αὐτὸς αὐτῶν κοσμιώτερος ἐγγόνος. Κατὰ περὶ τῶν Πολέμωνος λόγους ἐπειδὴ τὸν Ξενοκράτην προσέβλεψε, τὸν ἀπορῶν καταβαλὼν ἀπειρίαν, ὃν ὑποφασίαν καὶ αὐλὸς καὶ τὸ καμαρῶν αἰσχρῶς. Ἦν μὲν γὰρ ἔτι σεμνὸς καὶ πεπαιγμένος βασιλεὺς, καὶ τὴν ὁρμήν τὴν ἐξ λόγου φυλάττων ὁδὸν, ὅθεν ἐν ἀρχαῖς φατομένης πᾶς αὐτοῦ ἐπαυλίστατο, καὶ πλοῦσιν ἀπορῶν τιμὴν ἐλάττω νέμεον ἡγήτο τῆς ἀπορῶν καὶ.

XVI. Αἱ χεῖρες δὲ τὸ πρὸς τὸν ποῖον ὅλον διεκέρχοντο. Ὅθεν καὶ ἐμφανέστερό τις αὐτῶν μειδῶντι προσέβλεπων, ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις μόλις μὲν ἀπας ἀναχωρεῖν ἐκαστοί. Ὅψι δὲ γὰρ ποῖον τὸ ἐπὶ οὐκ ἐλπίων ἐκαστὸν γενέσθαι νομίστας καὶ γοητάς. Εἰ γὰρ καὶ πᾶς καὶ καὶ αἰκῶνα λαβὼν τῶν ἀπορῶν ὁρμήν καὶ καλῶν, φαίμεν γὰρ αὐτῶν τὴν ψυ-

modum procedit. Ille talem vocem nequaquam ullo tempore emisit; Imo vero si quem se laudantem audiret, alium subinde atque alium colorem duxit, oculos in terram deflectens, sudorem emittens; & ad profundum silentium redactus. Tunc solum animo anxio erat, pudore illius linguam cohibente.

XV. Tanta illi modestia & verecundia inerat. Non temere quicquam inveniebatur impudentiae ita indulgens, ut non illum aspiciens erubesceret, seque ipso modestior evaderet. Sicut Polemonem constat, postquam Xenocratem vidisset, priorem perversitatem abiecit, edacitatem nempe & tibus & comestationes turpes. Hunc igitur in modum honestus erat, juxta compositum fas incedens & rectam rationis viam tenens, unde cum in foro videretur, unusquisque statim illi assurgebat, & maximum honorem exhibens, minorem justo tribuere se putabat.

XVI. Faciem ejus totam insederant Gratiae. Unde oblectabatur, quisquis illum subridentem, aspiciebat. In consuetudine accetibus vix quisquam discedere ab eo sustinebat, sed sero faciebant hoc tandem, quia unusquisque putabat se meliorem fieri, & re ipsa fiebat. Quod si imaginem bonorum, quae in illo fuerunt, representare oport-

Ppp pp

χην,

χρὴν· πρὸν ἔχει τινα, παρὰ τὴν
βρομῶν καμῶν, ἀφελεία τε καὶ
τὴν συγκακισμῶν.

XVII. Τάχα τῶν τῆς παύτης
πρὸς καταβολῆς ἀκρίτως· τι-
αὶσι πρὸς αὐτὴν αὐτὰς λήψαν-
ἀνθρώπων· ἔτι, τὴν πλεονεξίαν
τὴν λήψαν, ἀπὸ τῆς θύρας, αὐ-
τοὶ αὐτῶν, ἡ ψαυὶ συγκακισμῶν. Πα-
ρα γὰρ ὅτι σχολὴν παύταις, με-
ζότερον δὲ τῶν πῶτα μὴ αὐτῶν
αὐτῶν πρὸς αὐτῶν. Ἰσχυροὶ. Τῶ
ἵ τούτων καὶ ταύτης. πρὸς τῆς
παιδείας, αὐτῶν τῶν σχήμα-
τῶν, πάντα ἡ ἰσχυρῶν, τὰ μὲν δό-
ματα τῆς αὐτῶν, τὰς τῶν
αὐτῶν δὲ πρὸς αὐτῶν, τὰ μὲν, ὁ-
πως αὐτῶν, μετῶν, τὰ δὲ
πρὸς εὐλογίαν δὲ τῶν αὐτῶν, αὐτῶν
καλῶς ἐπαυτοῦ.

XVIII. Οὐ μὲν ἐκπέλαζε τῶν
θῶν αὐτῶν μαθημάτων ἡ γνῶσις.
Θεὸς γὰρ αὐτῶν καὶ τῶν αὐτῶν τῶν αὐ-
τοῖς ταύτην μετῶν τὴν παιδείαν,
ἀλλὰ τοῖς ἔργοις ἀπεδοῦν τὴν δὲ
τῶν. Πολλοὶς ὁ φανῶν ἡ γνῶσις
αὐτῶν, πολλὰς ἡ χρῆσις καὶ
φονὶ φανῶν, ψυχαγωγῶν· ἐκεί-
νη τὰ πᾶσι. Οὐδεμίαν δὲ μάχην
ἡττήθη πρὸς αὐτῶν αὐτῶν αὐτῶν
αὐτῶν, πολλὰς μὲν αὐτῶν πρὸς
καμῶν δὲ πρὸς αὐτῶν ἀνέπνευσε σω-
φρονίαν. Ἐπὶ πᾶσι αὐτῶν διαταῖς ἡν
ἡ πρὸς αὐτῶν, ἡ πρὸς αὐτῶν λα-
κῶν· πρὸς αὐτῶν. Αὐτῶν πρὸς
αὐτῶν αὐτῶν αὐτῶν, αὐτῶν αὐτῶν

ter, dicerem fano, animumque
ille fontem quandam melleis
rivi utilitate & jucunditate tem-
peratis scatentem.

XVII. Forſan vero aliquis tan-
ta multitudine præclarorum stu-
diorum ejus audita, talem apud se
cogitationem suscipiet. Homo hic
(defunctum innuens) nunquam
sacra Biblia tractasse videtur; qua-
le enim otium illi superſuit, tot
virtutibus distento. Hæc quidem
aliquis, qui curæ non novis, suspi-
cetur. Ille vero etiam hæc scien-
tia adeo imbutus erat, ut si habi-
tum externum exciperis, in omni-
bus Sacerdos effectum & præcepta
pietatis ipsa, & quæ in præceptis
opponunt, probe edisceret, quæ-
dem ut excoleret, hæc vero ad re-
dargutionem animo complexus.

XVIII. Neque vero noticia di-
vinarum doctrinarum leviter ac
superficienter in illo apparerebat.
Non enim aliis hæc disciplinam
verbis præcipere & commendare
satagebat, sed operibus scientiam
declarabat. In multis nullus orbi-
tatis sensus erat, multi viduitatem
in levi habebant, quoniam ille af-
fectus hos demulcebat. Neque un-
quam pugna inferior erat, quando-
cum turpi libidine certabat, sed
multis, qui insolentibus cupidini-
buserant dediti, persuasit, ut resigi-
scent. Insuper virtus rationem
pretiosa, mensuræque lævitate

μὲν τῆς συνάφης ἐπὶ τὴν εὐμαχίαν,
καθ' ἡμέραν τῶν συνδύων ὑδὴν.
Ἐσχηματίζετο δὲ τὸ τοιοῦτον, τῆς
παρόντος βλέπων, καὶ τὸν τῶν συ-
νῶν καιρὸν ἔκρινεν τρυφῇ ἀπλῶς
καὶ γαστρὶ ἡδονῇ ἰσαπέτατα, διηγή-
ρασι δὲ σοφαῖς ὁμῶς καὶ τερπνοῖς
ἡδὼ τὴν θάλαμν τοῖς ἐπιμένουσιν ἐπί-
αι. Ἐγενόμην κατὰ τῶν διατομένων
πολλὰς, καὶ πάντων ἐκ ἀκροῦ ὁμῶς
διηγέμεν.

XIX. Μικρὰ μὲν π' ἀπόδομαι τῶν
δοσῶν κατορθωμάτων. Εἰσπύσων
γὰρ ὅσοι τὴν ἄλῃν ἀπὸ τῆς ἀπένεμ-
λῶς, ἢ ποτε πράγμασιν ὁμιλεῖν ἀ-
κατακρίτως, λίαν ἀχρεῖως φέρε-
σθαι καὶ καταγέλαστα κινεῖν τοῖς ται-
αῦτα δεσπῶν, ὑδὸς ἄφθῃ δεύτερον,
τῶν ταύτην μέσων ἡσχημένων τὴν τέχ-
νην.

XX. Χωρὶς δὲ τῶν ἀσχημάτων, ὅ-
σοις ὑδὲν πῶς ἡ νόσος ὀφθαλμοῦ, μέ-
γιστον ἀπασιν ὀφθαλμοῦ ἦν, τοῖς μὲν
γὰρ τὸ σῶμα νοσῶσι συνκνῶν πάρεκα-
θητο καὶ Γοργίαν τὸν Λεοντίνον μι-
μνήσκον Φιλονόκως ἐνίστητο πρὸς ἰα-
τρειάν πᾶσι φερομένοις, δυσάρεστον
γὰρ οἱ νοσῶντες, ἐπιστῶν ἑγκεκατω-
τὸ ἀποσταγόμενα δάκρυα, τοῖς δὲ
πενόμενοις οὐκ ἔδωκεν ἐπικυφίστην ἀ-

non excedente utebatur. Sed si fe-
sto die aliquos convivio exciperet,
illud quidem consueto lautius ap-
parabat, ipse autem non plus quam
consueverat, edebat. Quod facere
instituebat, ut rationem conviva-
rum haberet, & tempus edendi
non in luxum prorsus & ventris li-
bidinem impendebat, sed narratio-
nibus eruditis pariter ac jucundis
convivium vocatis dulcius redde-
bat. Equidem convivis ipse sepius
interfui, & vobis narro, non quæ
audivi sed quæ expertus sum.

XIX. Parum absit quin aliquid
in quo præclare officii rationes
implevit dicere sim oblitus. Cum
enim, quotquot omnem diligen-
tiam studio dicendi impendunt, si
quando in rebus gerendis versari
cogantur, soleant turpiter se dare,
& harum rerum peritis risum mo-
vere, hic visus est a nullo illorum
secundus, qui in hac tantum arte
exercitati erant.

XX. Præter hætenus dicta,
omnibus quoque maximæ utilitati
erat, quotquot inopia quadam aut
morbo laborabant. Illos enim,
quorum corpus ægrotabat, crebro
invisebat, & Gorgiam Leontinum
æmulatus, illis qui difficiliter non-
nunquam ad medicinam aliquam
sumendam impellebantur, (moro-
si enim sunt ægrotantes) persuä-

πρόϊαν. Τὴτο ἰδοὺκα πλῆτ' ὁ σπεί-
νῃ· Τὴτο Μίδα χρυσός.

XXI. Εἰ δέ τις τὴν ὤρισμένην ἁ-
πασὶν ὁδὸν ἐπορεύετο, εἴτε τὰ πρῶ-
τα φέρον τῆς πόλεως, εἴτε τῆς μέ-
σης ὑπαρχῶν μερίδος, εἴτε καὶ
εἰς δῆμον τελῶν, ἀκολουθῶν ὅπῃ τὸ
μῆμα δάκρυσι μὲν ἱτίμα τὸν ἀπελ-
θόντα, λόγοις δὲ τὰς προσήκοντας
ἐθεράπειε τὴν ἑ τὸν νεώτ' αὐτῆς.
Φέρον φιλοσοφίαν, ὡς γὰρ ἀγα-
πῶν τὸν δαπνιζαλάντα γονεῖς, ὡς πα-
τέρα τιμῶν τὸν παιδῶν ἐστερημένον,
ὡς ἀδελφεὺς εὐνοῶν τοῖς ἐντραπὶα ἡ-
κασί τυχῆς.

XXII. Εἰ τοῖσιν, ὡς περ ἐν ἐνθυ-
μήσις πανδήμοις ὁδῶν πετάσμασι
χρῶμεθα πρὸς ἄλλαν ἐξ ἄλλης ἡγε-
μένους οὐκίας, ἔτιω συνήδες ἦν, ὑ-
φάσματα κατηφῇ μετεωρίζον ἐν
πῶνις ἀτυχήμασιν, καιρὸν ἂν εἰ-
χον ἀναπετασθῆναι τοιαῦτα, πέν-
θος τοσάυτε συμβᾶν, ὅσον ὅλην
αἰδοῦσθαι τὴν πόλιν. Ἀπὸ σοφίας
μεσὸς, ὅπῃ καλῶ μοῖρα τῶν λόγων
τεχθεῖς, δυνὸς τὰ δεόντα γινώσκει, καὶ
λαμπρὸς ἐρμηνεύσει, ἔτι μὴδέπω
ἔφθρα γηρασὸς ἀπῆλθεν.

XXIII. ἔστιν, ὅπῃ τοσαύτας αὐτὸς
καταλέξαμεν δόξας, φέρε σκεψά-
μεθα, πὶ πῶς ἀρετὴν πέφυκεν ἀνθρώ-
πῳ.

sit, ut fortiter oblata reciperent,
pauperum vero egestatem de suo
sublevavit. Hoc habebat pro divi-
tiis suis, & pro Midæ auro.

XXI. Cum vero quis viam o-
mnibus præstitutam ivisset, sive il-
le ex primatibus civitatis esset, sive
ex mediocribus, sive etiam plebe-
jis annumeraretur, secutus usque
ad monumentum discessum ejus
vita lachrymis honorabat, cognat-
os vero sermonibus suis delin-
ibat, parem cum defuncto amorem
illis præstans: illum enim qui pa-
rentes amiserat, sicut filium ama-
bat, qui liberis orbatus erat, sicut
Patrem honorabat, & instar fratris
habebat, qui in hanc (ut fratrem
desiderarent) jacturam incidere.

XXII. Quod si igitur sicut in le-
titia publica aularis ex alia domum
appensis utimur, ita totus
ferret vela mœrori significando in
communicalamitate suspendere,
gravissima sane jam erat causa,
quamobrem talia protenderen-
tur, cum tantus luctus acciderit,
quanto tota civitas afficitur. Vir sa-
pientia pollens, sub fausto litera-
rum & eloquentiæ natum fidere, in
cognoscendis officiis sagax, & in il-
lis tradendis splendide versatus,
hic inquam ætate nondum valde
senex discessit.

XXIII. Sed æquo hæc feramus
animo, & cum tot ejus virtutes
enarraverimus, age quid homo sit

π. Ἡ δὴλον, ὅπ' δὲ λ. ὑπάρχει μοιρῶν, παρ' αὐτῶν ἐκ ἐστὶν ἐλευθερίας τυχεῖν, καὶ ἀπαντὰς τὴν ἀνέγκλητο ἦ. (Ὁν γὰρ ἂν μοι τὸν παρδευτὴν ἀφῆκαν ἐλεύθερον) ἀλλὰ πότε περὶ τῆς, ἐξέλεξαι ἢ μέγας τίνος αὐτῷ δώρεται ζῆν, μηδὲν μελήσασαι περὶ ἀγασσι πόντος τῷ βίῳ, καὶ ἰδῶσι παῖδας ὀδυρομένους κύκλῳ ἔκ καμνομένη, καὶ μητέρα, γεαυὴν καπνομένην, καὶ πατέρα περὶ τὴν οἰκίαν πολλοῖα πολιὰν, τέτων ἔδεν ἴσασιν ἐλεῖν, καὶ πρὸς αὐταῖς μυρίας ἀπαρθημένης πρῶταις ἐν μάλα πρᾶχθίσας, ἔδεν ταύτας φιλεῖσιν ἐνθουσίαν.

XXIV. Διὰ ταῦτα, ὡς εἶπεν, ἔπειτ' ἐπὶ τὴν θέτην ἤγειρεν Ἀχιλλεύς μακρότερον βίον, ἔπειτ' ἡ θέτις ὑπὲρ ἐκείνης τὸν Δία. Ἀναμνήσασα δὲ τὸ θεόν, ὅπως εὐεργέτησεν ἢ ἔπειτ' ἡ ἔργῳ, μίαν αἰτεῖ τῶν εὐεργεσιῶν ἀμοιβὴν, ἢ ζῆν ὅτι πολὺ τὸν ὕδον καίπερ ἀκυμορότατον ἄλλων θηρίων, καὶ ὀνομάζουσα, καὶ πλεονέκτητο αὐτῷ μὴ μέγας μητὴρ, ἀλλὰ μὴ ζῆν ἐν αἰσχύνῃ τέτων ὃν ἐλαχέ χροῖον.

XXV. Εἰ δὲ δαῖ περὶ διατρέψαι τῷ θεῖῳ, καὶ δύνῃσιν ἐκ τέτων λαβεῖν τῷ λόγῳ τῷ ῥάδιγμα, ἔχει

& quæ ejus natura, videamus. Manifestum certe quod servus existit factorum, per quæ nemini licet libertatem tenere, quamvis in omnibus sit inculpatus (nam alioqui & mihi præceptorem immunem reliquissent) quin hæc facta inquisitione, quando aliquis natus sit, & quousque vitæ terminus illi sit constitutus, omnibus insuper habitis, finem vitæ imponunt, quamvis liberorum, decumbentis casum lugentium coronam, matrem vetulam pectus percutientem, patremque senem canos suos evellentem videant. Nihil horum miserari sciunt, etiam si quis illis innumeras enumeret res præclare gestas, neque propterea erubescere solent.

XXIV. Hinc ut videtur, neque Achilles a Thetide, neque Thetis pro illo a Jove diuturniorem vitam petit, sed DEO in memoriam revocans, quænam in illum contulerit beneficia, sive dictis sive factis, unum beneficiorum postulat præmium, non ut diu filius viveret, quamvis illum præ reliquis omnibus cito perituro sciret, atque appellaret, & illo defuncto non maneret mater, sed ut tempus hoc, quod nactus erat, ne cum infamia transigeret.

XXV. Quod si licuerit Thessalo huic paulisper immorari, & alterum ab hoc orationi meæ mutuari
Ppp pp 3

πὴν

μὲν ἔκτωρ αὐτὸς τὴν ἀσπίδα, πα-
τροκλον ἀνελών, ἐπεὶ δὲ τῷ φίλῳ
πρωρεῖν ἐπαγγέλλομαι ἄλλων ἐδοί-
κε, ὁ μὲν τὴν περὶ σταν, ἡ δὲ τὸν Ἡ-
φαιστον ἦλθ' ἀμφοτέρω. Τί γὰρ πρὸς
τὴν θέτιν ὁ Ἡφαιστῶς; πασῶν μὲν
δείξῃσι ἀσπίδα ποιεῖν ἐπαγγέλλε-
ται, καθ' ἑνὲς ἑκάστην δὲ τῆς ἐμμελ-
της. Ταῦτα Ἡφαιστῶς τῇ Νηρείῳ.
ὁμοία τούτοις Ἀπόλλων τῷ Κροίσῳ τὴν
πεπρωμένην ἐσπών ἀδύνατον ἐναγι-
κᾶν καὶ θεῶν.

XXVI. ὁ αὖτις τούτων ἔτῳ
θεὸς πρὸς τὸ αὐτὸν ἄνδρα πυθόμενος
ἕως ἂν εὐτυχῶς διέλθῃ τὸν βίον;
σαῦδον, ἔφη, γυνάσκειν, εὐδαίμων
Κροῖσι, περὶ σταν· εἰ τούτων ὁ μὲν
γνῶσις αὐτὸν, εὐδαίμων καὶ τὴν Ἀπόλ-
λωνος ψῆφον, γινώσκει δὲ τις
αὐτὸν, ὅτι ἂν ὁ θεὸς πράξῃ, εὐ-
δαιμόνους ἄρα γενήσεσθε μη-
δυσχεραίνοντες τὸ παρὸν. Οὐ σμυ-
κρὸν μὲν γὰρ ἔργον λύπην ἀμμάλυσαν
πιθαστέον περὶ καὶ πράυνειν. Ἀνα-
παύσῃτε γὰρ οἶκον τὴν Διανοίαν τὴν
ἀδελφὸν νῦν μὲν τὸ τῶν νεῶν βόσκειν
ποιμένιον, νῦν δὲ συλλογόντα
πρὸς ἀκρόασιν καὶ τέλη τῶν πολι-
τῶν, νῦν δὲ πᾶσι Παιδείας ποιέμενον
οἷς ἀγορᾶν προσιόντα, καθ' ἑμῶν οἰ-
κοὶ προπαύοντα τῆς ἀδελφῆς τοῖς
ἐγγονοῖς, ὡς παύσῃ γὰρ σμυκρῶς καί-
ρε καλῶς ὁ ἀπῶκεν.

exemplum, Hector quidem illius
cypeum habebat, cum Patroclum
sustulisset; quoniam vero ad vin-
ctam amici incitatus, armis indige-
bat, ille rogavit matrem, hanc
Vulcano petiit arma fabricari.
Quid igitur ad Thetis Vulcanus?
Omnium quidem optimum cly-
peum se facturum pollicetur, factum
autem infirmius. Hanc Vulcanus ad
Nerei filiam. Similia his Apollo
Croeso, affirmans, fieri non posse
ut vel DEus fatum vinceret.

XXVI. Hic igitur idem DEus ad
eundem Virum sciscitantem, quo-
modo vitam feliciter peragere
queat? Te ipsum, inquit, nesciens,
Croeso, felix vitam transiges. Quod-
si igitur, nesciens se ipsum iam A-
pollinis effatum felix est, & autem
se ipsum cognoscit, qui apud nos
illi, quodeunque DEus fecerit; fe-
lices omnino eritis, si id, quod pre-
sens est, non graviter feratis. Non
leve quamvis opus est, tristitiam
invalescens sedare & mitigare.
Mente enim concipitis puerum, &
trem nunc juvenum gregem, & in-
centem, nunc optimates. Etiam
ad auscultandum congregantem,
nunc publicas recitationes facien-
tem, progressum in forum: & ante
domi sedentem; & liberis forensi-
bus præludentem, neque enim decen-
ter ludere tempore ferens & fugiebat.

XXVII.

XXVII. λογίζεσθε πᾶς ἐλπίδας, ὡς ὅτι τῆς αἰχμῆς πᾶς παιδίου, ὡς τὴν μὲν τῶν ἀρρένων ξυνορίδα πρήσσει, τὸ δὲ θῆλυ συναίψει νυμφίῳ καὶ τὴν πατρίδα κοσμήσει λόγον ἄδων γαμήλιον. φανταζέσθε τὰ λυτὰ, τὰ πένθη, τὰς δαπνηδύας, τὰς φοιτητάς, ὅς δακρύσειεν ἂν πᾶς ἰδὼν, ὡς ἂν νομίσας ἀγέλην. λαμβάνετε κτ' ἵνα ὡς ἐν παισὶ μὲν ὄντες, ἐν ἡβῶσι δὲ γέγονε σὺφραν, καὶ συνετὸς ἐν ἀνδράσι καὶ πρῶτος ἐν γῆραι, μάλλον δὲ πάντῃ καθ' ἑκάστην ἡλικίαν ἐκείνηται, ὥστε ἕστις ἑκάστῳ νόμος, ἀφ' ὧν ἐκείνου τὸ σέφανον τῷ πᾶσι ἡσκημένῳ τὴν ἀρετὴν ἐκ παίδων εἰς γῆρας, ὥστε παῖδα μὲν ἐκ ῥόδων στεφανοφορεῖν, ἐξ ἱῶν δὲ περὶσσεύειν, καὶ πρὸς ἄλλας ἡλικίας ἀνδρῶν ἄλλοις, πάντας ἂν αὖθις τὸν σέφανον λαβόν.

XXIX. Ἐκ τῶν ὁδῶν πρὸς ὕμνους, ὡς εἰκὸς, ἐνοχλεῖ. Ἦπα καὶ πᾶς εἰκόνας ὁρῶντες ἐκείνῳ δακρύετε, καὶ τὴν τῶν χρωμάτων μορφήν πρὸς τὴν ἐμψυχὸν ἀναγόμενοι μείζονι πληττέσθε πόθῳ, καὶ πρὸς τὴν τῶν χρωμάτων ἰσως ἀχθεσθε τῆσιν, ὅτι μὴ δύναται καὶ φωνὴ τοῖς αἰκείοις ἐνέειναι φιλοπληρημασίῳ. ἔτα τὸ πρὸς τὸν ποιῶν πρὸς φασιν μνήμης, ὅσα γὰρ ἐν πιαυταῖς γίνονται τύχαις, ἀφορμαὶ ἐαυτοῖς ὀλιγοῦντος δακρύων ἐκ πάντος βιάζονται πρὸς τὰς πλευτήσας ἐνοεῖναι καὶ σφίσιν αὐτοῖς ὑπογράψαν. Ταῦ-

XXVII. Perpenditis spes, quas in his liberis habuistis, quomodo masculorum par esset ornaturus honoribus, foeminam cum sponso copulaturus, & thalamum carmine nuptiali decantato ornaturus. Contemplamini balnea, nemora, familiares & discipulos, quos aliquis tanquam gregem sine pastore videns deploraverit. Mente reputatis, quomodo in infantia fuerit a lacris, in adolescentia modestus, in ætate integra sapiens & in senectute mitis vel potius omnibus in his quavis ætate præditus; adeo ut si qua lex lata esset, de diversis coronis illi nectendis, qui a teneris usque ad senectam virtute præstitisset, ut scilicet puer coronam ex rosis, juvenis ex violetis, & in reliquis ætatibus ex aliis floribus ferret, ille omnes coronas acciperet.

XXVIII. Ex his dolor aliquis vobis, ut æquum est, molestiam exhibet. Nimirum vel imagines ejus videntes lachrymamini, & colorum speciem ad vivum reducentes majori desiderio laboratis, forsân quoque arti pictorum succensetis, quod vocem quoque operibus suis indere nequeat, deinde obvium quodvis in recordationis prætextum assumitis. Quicunque enim in ejusmodi casibus versantur, dum sibi ipsis ansam lacrymarum excoGITANT, omnibus modis conantur defunctos recordari & sibi ipsis de-

πε δάσκει τὸν λογισμὸν, πᾶσι τὸν
ἕκτον αἰῶνα, πάντα καὶ λευθεύσει μό-
λις ὀνύχια γῆσται.

XXIX. Τί ἐν οὐχίσεται τοῖς αὐτοῖς ἀνδράς ἡ λύπη χειροσπαμένη ; καὶ μάτηρ ὑμῶν ὁ Θεοδώρα * φησί, μήτ' εὐτυχῶν ἐσο πειλαρχῆς, μήτ' πρᾶλτων ἐπὶ πρᾶς, πειλαρχῶν. Ἡ τῆς παραινέσεως, τὸ μὴ ὑμῶν εὖ ἔχειν δοκεῖ, μετεμάζει γὰρ εὐπαραγῆντις, τὸ δὲ λοιπὸν περὶ ψεῦδος, καὶ τοῦτο ἐξοφῶντι δοκεῖ χαλεπωτέρου ἀναμπαγαθὰ φέρειν μετεῖως, ἥπερ οὐκ ἐκ τῶς πανταῖα. Μὴ τοίνυν τῇ μετῴω καρτερίαν τῆς ἐλαπίον ἀμείλησητε. Εὐθὺς γὰρ ἀνδρὸς, ἡ Τρογυδία, φησὶν, ἀπαλὴ φέρειν καλῶς. Πάρεσθ' ἡδὴ καιρὸς πᾶς ἡμῆρας ἐξέλαιζων ψυχᾶς.

* Xenophon.

XXX. Τὸν καλὸν ἐγὼ θεραπεύτην
 πρὸς τὰ μάχιστα δοκιμάζω θεῖα,
 τὸν ἀγαθὸν κυβερνήτην πρὸς ἀντιπνεύ-
 οντας ἀνέμους τῷ πλοίῳ. Ἀνδρῶν
 καλῶ στρατιῶτην τὸν ἐν ταῖς κινδύνους
 μὴ λελοισπότα τὴν τάξιν, τὰς φιλο-
 σόφῳ βίῳ χρωμένους ἐν ἀκμῇ δυσ-
 χαλίας ὅπως φέρονται θεωρῶ. Ἰ-
 διῶν μὲν γὰρ φάρμακον ἔσω λύτης
 ὁ χροῖται, ὁ δ' ἂν μύσης ἐλθὼν
 καὶ θάνατον γουσαῖται. ἀκρομάτων,
 μὴ μοι πικρὰν θεραπεῖαν ἀναμένε-
 τω. Δεῖ γὰρ τῆς ἰατρείας εἶ χροῖται καὶ
 εἶ λογισμῷ φάρμακα περηγησα-
 σθαι, ἢ τί πλεον ἡμῖν οἱ λόγοι δι-
 κησονται; Τὲ δ' ἄρα χάριν ποιεῖται πρὸς

lineare. Hac mentem mordet,
hac somnum remouent, hac
dormientibus tandem infornia
fiunt.

XXIX. Quando igitur tristitia-
tales viros subigens evanescet? Et
frustra vobis ille Theodorif. dicit:
*Neque in rebus prosperis esse supra
modum letus, neque in adversis nimium
tristis, aut prior moniti pars bene
se habere vobis videtur, moderati
enim estis, cum res è voto fluant,
alterum vero negligitis, quan-
quam Xenophonti difficilius vi-
deatur, bona moderate, quam
contraria fortiter ferre.* Ne igitur
majorem animi confusuriam
præ minori negligatis. *Boni enim
viri est, inquit Tragedia, omnia
recte ferre.* Adest jam occasio, qua
animi nostri explorantur.

XXX. Equidem bonum venato-
rem in immanibus & feris bellis
probo, peritum gubernatorem in
ventis adversus navem spiranti-
bus: fortem militem apello qui re
inclinata aciem non deserit, philo-
sophicam vitam agens in sum-
mo discrimine, quomodo se ha-
bent, agnosco. Indocto qui-
dem tempus sit remedium tristi-
tiae, qui vero literis est im-
butus, & divinas disciplinas gusta-
vit, ille nequaquam talem mede-
lari expectet. Oportet enim tem-
poris medicinae rationis remedia
præire; quid alioquin amplius sit

τὴν παλαιῶν ἐπιμελάνοντες τύχας
 οὐ γὰρ ἴνα τὴν χρόνον ἀνένητον δαπα-
 νώμεν, ἀλλ' ὅπως διμεν τὴν τι ἀλ-
 λην οὐκ ἔδωκεν ὠφέλειαν δρῶμενθα,
 καὶ τοῦτο συμβαίῃ. καὶ πρὸς
 ἀνδρας ἴσα πεπονητάς ἡμῖν ἢ πω-
 χροῦσθαι πάθη τοῦ νῦν ἀναφαιρῶντες,
 ὥτως οἰσομεν ῥαόν.

XXXI. Ἀρπαγὸς τῶν οὐκ ἔστιν ὁ Μή-
 δος, ἀνέλε μὲν Ἀστύαγος αὐτῷ τὴν
 παῖδα τὸν μόνον, καὶ ἀφαικίσας τὸ
 σῶμα, ὡς ἀνέλε μὲν ἑαυτὴν τῷ
 Φυσάτῃ τὸν υἱόν, ὁ δὲ τὴν γνώμην ἐ-
 δαμῶς ἠλλοιώθη τῇ θεᾷ, πᾶν ἐρη-
 κας δρῶν ὑπαρχέν αὐτῷ τὸ δο-
 κῶν βασιλεῖ. Εἰ τῶν οὐκ ἔστιν βα-
 σιλεὺς, φορητὸν ἀνδρὶ λόγων ἀμεί-
 νω, πολλὰ μᾶλλον παιδείαν ὑμῶν
 ποικιλοῦσι, ὅτι ἂν πρᾶτῃ θεός. Ἐ-
 μὴ ἐκαστὸν δυνάστην πᾶσι υἱὸς πω-
 νηκῶς, ἢ περ ἀδελφῶν τελευτῇ. Φύ-
 σι γὰρ ἀπασιν ἡδίστον πάντων παῖ-
 δες. Ἐπεὶ δὲ τὴν ἰδίαν ἐνίστε συμ-
 φορεῖν ἐκαστὸν οἶσται τὰ τῷ πλοῦσι
 ὑπεραίρων κακὰ, ὑμεῖς δὲ καὶ ἄλλας
 ἀπειροὶ τέκνων ὑπαρχετε, ὥς τῷ
 χὸν ἔχετε δόξης καὶ θάνατον ἀδελ-
 φῶν χαλεπώτατον οἶσατε πένθους,
 οἰμῶσις ὑμᾶς ἰστομεν ὡς ἀδελφῶν
 οὐκ.

XXXII. Ἡγήσεν ὁ Μενέλαος τὴν
 Ἀγαμέμνονος τελευτῇ ὑπὸ γυναί-
 κος πολυμήστου, καὶ ταῦτα συνεί-

dia nobis proderunt? Ideo enim
 calibus veterum cognoscendis o-
 peram damus, non ut tempus inu-
 tiliter consumamus, sed quemad-
 modum puto, aliam inde utilita-
 tem decerpamus, & cum tale tem-
 pus acciderit, animum ad viros
 paria nobiscum vel acerbiora fa-
 ta passos appellentes, facilius fe-
 ramus.

XXXI. Harpagus igitur Me-
 dus, cum Astyages ejus filiolum u-
 nicum occideret, hujusque corpus
 infrusta secans, Patri filium epu-
 larum loco apponeret, hoc specta-
 culo nequaquam perturbatus est,
 sed dixit, quodcunque Regi bo-
 num videretur, id sibi quoque pla-
 cere. Quod si igitur, quæ Rex fecit,
 a Viro non literato ferri potue-
 runt, quanto magis a vobis doctri-
 na ornatis, quæcunque fecerit
 DEus. Et sane unusquisque obitu
 filii gravius afficitur quam morte
 fratris. Liberi enim a natura omni-
 bus maxime jucundi sunt. Quo-
 niam vero nonnunquam unus-
 quisque putat propriam calamita-
 tem proximi malis graviolem esse,
 vosque liberorum expertes, hanc
 casum fortasse ita reputatis, ut
 mortem fratris acerbissimam exi-
 stimetis, luctum vestrum similibus
 exemplis sanare instituiam.

XXXII. Tulit Menelaus Aga-
 memnonis mortem, quam mulier
 atque illa quidem conjux inferre,
 Q q q q q

Με. Ηνεγκεν ὁ Φορβὸς ἀδελφῶν
πρώτου, αὐτὸν πρῶτον γεγονότος
τὸν Φωβόν, μέμνηται τῶν ὑμεναιῶν, ἀ-
μύλη καὶ συναχθεὶς χρηρευσθὶ τῇ
νύμφῃ, πνευκε δ' ἐν ἰδαν Φορέα Με-
νέλαον καὶ Μασδακὸν ἀγχμητῆν.

XXXIII. Τί ἂν ὑμῖν ἐγκρατέων
ἀνδρῶν διηγοίμην. Μέννηθε δὴ πᾶς
τῆς ἱερείας ὁκείας, ἥς οἱ παῖδες ἀ-
πύρτοι αὐτῇ τῶν βουῶν οἷς εἰσὶν πρὸς
τὸ τῆς Ἥρας ἀγεσθαι τέμενος, διη-
κόνει δὲ τῇ θεῇ παρῆσθαι ἡδὴ τῆς
ἑορτῆς, τῶν ζυγῶν ὑποδύντες, ἑλ-
κὼν τὴν ἀμαξάν τῆς μητρὸς ὀχυμέ-
της. Μέννηθε πύτης, καὶ οἱ τὴν
Ἥραν ἱκέτωσε τῆτο νῆμα τοῖς τέκοις
τὸ δάρον, ὅπερ ἄριστον ἀνθρώπῳ λα-
βεῖν. ἤκουσεν ἡ θεὸς καὶ πληροὶ τὴν
εὐχὴν, καὶ θανάτῳ δαρέσθαι τὴν νε-
ανίαν. Ηνεγκεν ἡ γυνὴ τὸ συμβαῖν ἡ
μήτηρ, δύο παῖδας ὁμῶς νεανίσκος
δοτοβαλῶσα, καὶ δοκῶσα τῆς πλευ-
ρῆς αἰτία γενέσθαι, καὶ γέγονεν ἑ-
πὶ τῇ μαρτυρίᾳ τῆς Ἥρας ὡς ἄ-
ριστον ἀνθρώπῳ δάρον ὁ θάνατος.

XXXIV. Ἔοικα δὲ πᾶσιν ὑμῖν
ἐνοχλεῖν, ὅκαθεν ἐγνωκόσι τὸ δέον.
Εἶδον δὲ, εἶδον νικῶντας καρτερία τὸ
πᾶσι. ἐκ ὀλίγων ὑμᾶς φιλο-
σοφῶντας ὑπεδείξα τῶν μέ-
γιστον τῶν δακρύων καιρῶν, καὶ μά-
λα πρὸς ἡμῶν ὑμῖν ἐστὶν ὁ πρῶτος,
αὐτοὶ δὲ τῆς ἐγκρατείας, ἥτις ὑμῶν

causa fuerat. Tulit Euphorbus fra-
trem cadentem, cum ille paulo
ante sponsus esset factus, recorda-
tus est nuptiarum, profecto etiam
doluisset vicem sponsæ viduæ. Tulit
tamen, cum Menelaum cædis au-
ctorem & Malthacum armatum vi-
deret.

XXXIII. Sed quid vobis conti-
nentiam Virorum narro? Memen-
tote sane mulieris illius Sacerdo-
tis, cujus filii, cum illi boves dees-
sent, quibus ad delubrum Junonis
duci solebat (sacra enim faciebat
Deæ) jugum subeuntes, quia se-
stum jam aderat, currum traxe-
runt, quo mater vehabatur. Me-
mentote inquam hæc, & recor-
damini, quod Juno supplicave-
rit, ut donum filiis daret, quod ho-
mo optimum accipere potest. Au-
dit Dea & preces implet, & juve-
nes morte donat. Tulit casum mo-
lier mater, cum duos liberos juve-
nes simul perderet, & sibi videretur
mortis causa fuisse, & testimo-
nio Junonis declaratum est, mor-
tem homini optimum esse do-
num.

XXXIV. Videor autem nobis
frustra molestiam faceffere, qui ex
vestromet ipsi ingenio quæ officii
ratio sit scitis. Vidi enim, vidi vos
affectum constantia vincentes:
Non infrequentes vos circa tem-
pus luctuosissimum Philosophiæ
studio operantes observavi.

ἔα φύσεώς τε καὶ λόγων προσῆσα.
 τυγχάνει, τίς ἔτα φιλοψυχὸς ἔ-
 σθ' ἐβδελυγὸς ὀβριῶν, ἢ φαίνεται, προ-
 γμμάτων γέμων αἰεὶ ποικίλονται ἡδονῶν
 ἐκάστην τὴν τελευταίαν, ὅπερ ἔφη τῆς
 εὐφροσύνης τῆς Περσῶν βασιλεῖ. Ἰδὼν
 γὰρ τοῖς ὅλοις γῆς συναχθεῖσιν, ὅτι
 καὶ τὸ πλεονέκτημα τῶν ἀνθρώπων ἐ-
 τῶν χρόνῳ ἐστὶ βραχύς, λόγων δ'
 βλάβος ἡ ἀληθείαν ἀποφθίγγεται.
 Οὐ τὰ σύντομον, ὡς βασιλεῦς, τὸ βί-
 σαι, ἀλλ' ὅτι βραχύς περὶ καὶ
 παικίλος ἔχει φροσύνας. Τὰ μὲν
 κακὰ τῇ παρουσίᾳ τὴν ἔχοντα ἀ-
 νίσταται, τὰ δὲ χρόνῳ μῆποτε πάυσθη-
 ται, δορυβῆ.

XXXV. Καὶ μοι δοκοῖ, ἢ τις
 οἶον πάντας ἀνθρώπους εἰς ἓνα πρὸς
 ἄλλο, συναγαγόν, ἑκάστον ἀπατή-
 σαι τὴν αὐτὴν ἀληθείαν τύχην, εἰ-
 περ πάντων ἐπὶ οὐρανῶν, ἐκάστη πύλοι-
 το πάλιν, ποίαν ἔχον ἔλατο; πάν-
 τας ἀν' ὁμοῦ σιγήσει μὴδὲν ἡ-
 λωτὸν θεωμένους. Ἐντῷδε ἀρα πρὸς
 τρεῖς εἰρηχὲς τὸ γένος προσ-
 αγορεύουσι, πεποιημένους μὲν τῷ αἰ-
 σθητῶν σκοπῷ, εἰς ὅσα ἡλθε
 κακὰ, ἀποκρίνεται δὲ κατὰ γένος ἡ-
 γον, ὅσων ἡλευθέρωται δυσχερῶν ἐν-
 τὸν χρόνον.

* i. e. Græco dignam rectore.

Et sane hic mos vos decet; Quis enim absque moderatione quæ vobis ex natura pariter ac studiis inest, adeo vitæ est cupidus, ut illi vita inamœna non videatur, scitens semper rebus, quæ unicuique mortem jucundam reddunt, quod sapiens aliquis Regi Persarum dixit. Cum enim illum videret vicem hominum dolentem, quod æτα humana etiam longissima breve, tantum tempus sit, barbarus sententiam græcam et pronunciabat; Non ob brevitate[m] vita est gravis, Rex, sed quod in brevitate ista multis curis angitur. Mala enim miseros presentia sua discruciant, bona autem turbant, quia verendum, ne aliquando cessent.

XXXV. Et mihi quidem fit verisimile, si quis Deorum omnibus hominibus in unum locum congregatis, ab unoquoque posceret, ut fortunam suam enarraret, deinde postquam omnes dixissent, iterum singulos interrogaret, qualem habere eligerent, omnes animi pendentes silentium servaturos esse, quia nullam exoptandam vident. Inde igitur nonnulli, Traulos ni fallor gentem appellant, lugebant, cum aliquis nasceretur, considerantes, quantis malis implicetur, cum vero e vita discederet, panegyrum celebrarent, quantis malis liberatis sit; cogitantes.

Qqq qq 2

XXXVI.

XXXVI. Πάσαι ταῦτα βούσι καὶ ποιηταὶ καὶ φιλοσοφίαν ασκήσαντες, ῥήτορες τε καὶ συγγραφεῖς ὡπαρ εἰς ἐν συνελθόντες, καὶ ὡς ἄλλος συνθέμενοι μίαν ἀπαντες γνώμην περὶ τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν ἀπεφώναντο. Πλὴν ὅσον ἔστιν ὅτι γῆς ὅτι περσίου, καλῶς πνεύσαι ἔσχεν ἐξ ὁρίων τῆς τύχης, ὅσον γὰρ τὸ ἄλλαν σοφώτερος, ποσὶν μᾶλλον ευδαιμονέστερος ἢ, ὥστε ἡ σοφία καὶ τὸ Πλάτωνος ὅσον ευδαιμονίας καφάλαιον. Ἀλλὰ μὴν ποσάυτη βεβιακεν ἡλικίαν, ὥστε μήτε γῆρας ἀμοιρεῖσθαι, μήτε τῇ ἐπομένῃ τοῖς ὑφ' ὅσον πρεσβυταῖς ἀναμῆναι πτωσίαν. Ἄνευ δὲ τῶν ὅσον γέγονε παρθενίας, ποσὶν ὑπερῆχε πάτηρ. Ἰσα καὶ τέκνων τῆς φοιτήτας ἀγαπῶν. Εἰ δὲ ὅτι π καμοὶ λόγῳ πρὸς ἐσιν ἄξιον, καὶ παιδεύειν ὅτι χειρῶν, ὅτι πατὴρ, ὡς εἶκε μόνον, ἀλλὰ καὶ πάππος * ἥδη γεροντὶς ἐτελευτᾷ.

* Ut Choricii, qui Procopium audivit, discipuli atque auditores fuerint veluti Procopiana doctrinae nepotes.

XXXVII. Καὶ μὴν ἄξιον ἔσχε ὅτι βίῃ τῇ τελευτῇ. Οὔτε γὰρ ἀπτεμάσαντε ὅσον μῆκος τὸ σῶμα καὶ φερομένη τῇ ὁσάτην. Ἰδιὸν τε τὸ πάθος ἔκαστος ἐλογίσασθαι, καὶ δακρυῶν ἀφῆκε πηγὰς, ἥτε ὅσῃαι πηγαῖς αὐτῷ τετρίμηνι πρόσποις οἷς νομίζετο θάνατον ἰσχυρῶς πηλῶσαι. Κύριον Φασι τῷ Καμβύσῳ καθιεύσαντι, δοξαζῶντι πρὸς περσὶν ἐλθόντι, σκηνάζειν, λε-

XXXVI. Jam pridem hæc & Poætæ & Philosophi, rhetores quoque & Historici clamant, ac si inter se convenissent, & cum aliis transigissent, & omnes unam de malis humanis sententiam eunciarunt. Sed quantum licet homini res humanas in hac vita feliciter agere, hic noster secundo fortunæ cursu usus est inprimis: quo sapientior enim aliis erat, eo etiam felicitior, siquidem sapientia juxta Platonis definitionem caput est felicitatis. Sed tantam ætatem transigit, ut neque senectutis expers esset, neque miseriam perferret, quæ decrepitos sequitur. Præterea vero quot discipulos Præceptor habuit, tot liberorum etiam extitit Pater, quia discipulos instar liberorum amavit. Atque egomet si quid præclari scio, & docere conor, non pater solum, ut videtur, sed avus jam sum, qui obiit.

XXXVII. Mortem quoque vita dignam occubuit. Non enim diuturnus morbus languidum reddidit corpus, extremum spiritum ducentis, & luctum quisque suum existimavit; & fontes lacrymarum profudit. Exequiæ autem tales illi celebratæ sunt, quales Sacerdoti defuncto facere solenne est. Dicitur Cyro Cambyfis Patri aliquem

γιν,

γεν, ὡς Κύρε, ἤδη γὰρ εἰς τὰς κρείτ-
 ττας ἄπει. Ὁ μὲν ἔπει, ὁ δὲ προ-
 ἔγνω τὴν τελευταίην, ἐκ τῶν βαβυ-
 μώνων αὐτῇ τὴν πρὸς τὰς κρείττας πο-
 ρεῖαν ἐνθυμήσας. Παιδομαχὴ τῶτον εἰς
 τὴν ὁμοίαν τῷ Κυρῷ τάξιν ἐλθόν,
 ὅτε χαρίων ἐστὶ τρεπνόν, ὃ δὲ μακά-
 ρων νησας αἱ μῦθοι καλῶσιν, ἥτε
 καὶ ἄλλη τις ἀρετὴ τοῖς ἀγαθοῖς ἀ-
 μοιβή.

XXXIIX. Τοιαύτοις ἐγὼ λογι-
 σμοῖς ἐμαυτὸν ἰασάμεν, καὶ τὴν με-
 γίστην ὑπὸ τῷ ῥαμνυδίᾳ προσέειπα.
 Ἀπῆλθε καὶ Δημοσθένης τὴν αὐτὴν
 τῷ τεθνεῶτι βαβυλωνίως ἡλικίαν. Ὁ
 παρ' Ἀθήνας, ὁ τὴν Ἑλλάδα τῇ γλώτ-
 τη φυλάττων, ὁ πρὸς τῷ Φιλίππῳ
 χρυσίον πάλαιον ἀκήρυκτον πολε-
 μίων, ὃς ἐκ ἀπείρου πρὸς Φάλαγγα
 προσδοτῶν ἀντιστάμενος, ὃν Ἑρμῆ
 λογίᾳ τῷ ῥαμνυδίᾳ σοφῶν περὶ καλῶν.
 Ὅμως ἀπῆλθε καὶ προσέειπε βίαιον
 θανάτου καὶ τὴν Ἀθηναίων τύχην σα-
 λευομένην καταλιπὼν, δίκην νέως
 περικλυτομένης, ἀνέμων τε βία καὶ
 συγχύσει καμάτων.

XXXIX. Ὁ δὲ τὴν ἐνογκῶσαν ἀ-
 φῆκεν εἰς ἀσφαλὴ τε καὶ μέγαν ὀρ-
 μίζομένην λιμένα * τὸν ἱερεῖα. Οὐ-
 τως ὁ παλαιὸς λόγος ἐστὶν ἀληθής,
 ὡς ὕδρι ἀκρατοῖ ἐστὶ τῶν κακῶν, αἱ
 δὲ πᾶσι τῷ ῥαμνυδίᾳ ἀγαθόν. Ὅστιν

* Episcorium Gazanum.

in somno visum esse, qui ad se acce-
 deret diceretque, Para te, o Cyre,
 statim enim ad Divos es abiturus.
 Hic quidem prædixit, ille vero
 præscivit mortem, quod ex vita a
 se acta abitum ad Superos conjicie-
 bat. Equidem persuasus sum, hunc
 in similem cum Cyro locum venis-
 se, sive sit ager amœnus, quem fa-
 bulæ insulas beatorum vocant, sive
 etiam aliud aliquod præmium bo-
 nis destinatum sit.

XXXIIX. Talibus ego cogita-
 tionibus me ipsum sanavi, sed ne-
 sic quidem maximum solatium at-
 tuli. Abiit etiam Demosthenes
 eundem cum defuncto annorum,
 numerum agens, qui Athenas, qui
 totam Græciam, lingua sua serva-
 vit, qui adversus Philippi aurum,
 bellum irreconciliable gessit, qui
 phalangi proditorum resistere
 non destitit, quem Mercurii elo-
 quentiæ imaginem aliquis Sapien-
 tum vocat. Tamen abiit & quidem
 violenta etiam morte, & fortu-
 nam Atheniensium fluctuantem
 & instar navis vi ventorum flu-
 ctuumque impetu jactatam relin-
 quens.

XXXIX. Hic vero patriam reli-
 quit in tutum & magnum portum
 appulsam, Sacerdotem nempe. A-
 deo vetus proverbium est verum,
 nihil esse ex omni parte malum,
 sed semper aliquid boni admix-

ὡς οὐκ ἔστι γεγενητόν· ὁ πάντοτε
 τοῦ αἵματος δόξα τῶν ἐνοικούντων. Τὰς
 μὲν ἐν ἄλλαις εὐεργεσίαις αὐτὰ πρῶτον
 ὁ πολὺς ἑαυτοῦ ἐπεδείξατο σοφί-
 τῆς. * καὶ νικᾷν ἑαυτὸς τοῖς λό-
 γοις τὴν πρῶτον, τότε πρῶτον ἐ-
 φάμην· ὡς φησὶ τοῖς ἔργοις, ὡς ἔ-
 δεκε γὰρ καὶ τὰς ἀρετὰς τοῖς πρῶτοις
 τῇ πόλει φιλοτιμίαις, τὴν ἑαυτοῦ
 περὶ λαβὴν τελευτήν, ἵνα ἔτι πρὸς ἀ-
 ξίαν εὐτυχον κόσμῳ τοιαύτης δόξης
 ἑαυτοῦ γλώττης.

* Ptolepius.

XL. Νῦν δὲ τίς ἐκαστὴν χρη-
 σαι τῶν ἀργασμάτων, ὅν τι παρὰ
 τὸν μνηστῆρα; ἢτε γὰρ πόλις τοῦ-
 τον πορτοῦλεψε μέγαν τῶν τοῦν,
 αἷς ἐξῆται ποιητικῶς ευρυάγαν αὐ-
 τὴν ὀνομαζομένην. Ἐνταῦθα ἐστὶν ἀβρό-
 χος τὰς τοῦ διείναι, λευκῶν,
 ὅσα πῆς παρὰ τὸν ἐμποδὸν οὐ γέ-
 νηται, τότι λευκὸν ἀνέφικται διὰ τὴν
 ἐκαστὴν τῆς πόλεως ἀδελφῶν φοι-
 τῶν δυναμένων, καὶ μαρτυροῦμαι γὰρ
 πλοῦνά τι καὶ μέγα γενήσεσθαι τὴν
 γεγενητόν.

XLI. Ἀλλὰ τῶν τῶν ἐκαστὴν ἰ-
 διὰ τοῦ ἐκαστὸν ἑαυτοῦ δόξα. Μίαν
 δὲ σὺ πρῶτον ἐγὼ τοῦ πρῶτον παρὰ
 τὸν ὑποδοχὴν τοῦ τοῦ τοῦ διηγεσά-
 μεν βέλομαι· ἔθηκε νόμον ὁ τοῦ
 τοῦ οὐδὲν γυναικί. Τὴν ἐν ἑ-
 τὸς ἐστὶν; Ἐπειδὴν αὐτὸς γίνηται π-
 λευτή, ἐκ τῇ κινήσει τῇ παρὰ τὸν
 κινήσει τοῦ οὐδὲν, ἐκ τῇ γυναι-
 κίαι φύσει παρὰ τὴν καταφερομένην

tum habere. Unde Sacerdos utilis-
 simus incolis solatio calis huius
 datus fuit. Alia ejusdem beneficia
 nuper celebris ille Sophista recita-
 vit, & qui res vincere oratione so-
 lebat, tunc primum argumentum
 parcum quo certaret nactus est,
 visus fuit, ut largitiones etiam,
 nunc civitati a te factæ morti il-
 lius merito antevertere debuif-
 sent, ut tali lingua celebrari pro
 meritis, atque ornari illis conti-
 gisset.

XL. nunc vero opera tua quis non
 longe posterior relictus alleque-
 tur dicendo, ex quibus quid præ-
 termittam? quid memorabo? Urbs
 enim adeo amplas porticus est ade-
 pta, ut æquum sit illam latas vias ha-
 bentem cum Poëta appellare. Hinc
 licet porticus pluvia carentes per-
 tranfire, destructis illis, quæcum-
 que viatoribus impedimento fue-
 rant, & balneum illis qui non ubi-
 que in urbe tuto ire poterant, re-
 parario apertum est, & auguror
 plura & majora his futura esse.

XLI. Sed ad singula hæc cele-
 branda singuli oratores adhiberi
 debebant. Equidem ex tuis factis
 unicuique tantum quod præfenti ar-
 gumento convenit, enarrare volo.
 Tempus mulieribus legem mole-
 stam tulit. Quænam quæso illa?
 Quum acerba morto aliquis rapi-
 tur, ad lamentandum non conti-
 motio affectus, non mulieris in-

ὡς

πρὸς δάκρυα. Ἀλλὰ μισθῆντά πνα
 θρήνης αἰπῆς ἄδυσαν, ἡ δὲ τῇ συμ-
 φορᾷ φλεγόμενας μάλλον ἐξάπῃ,
 καθάπερ ἂν εἰ τις ἐλαϊον θηβέλλοι
 πυρὶ, καὶ κρείττων αὐτῇ τὴν πύρην,
 ἢ μείζους θηισαμένη κινεῖ οἰμωγὰς
 καὶ τὰς τάλαιπώρους γυναῖκας δα-
 κρύων μισθὸς ἀπατῇ. Τῷ τούτῳ
 εὐβουίας εὐποιῶν, ἐλεσδὸν ἡγήσά με-
 νθ' μηχανᾶσθαι προσθήκην πῆς ἐμ-
 φύτης οὐδυνας. Τοιούτων ἐν κηδεμό-
 να λαχόντες θηικωφίλας τῆς α-
 θυμίας, καὶ τῇ πατρὶδι συνένχεας
 εἶδε π' ἄρ' ὅσον λυταύσθαι μακρὸν, καὶ
 εὐδελήσας ἐνεγκῆν τῷ πθινῶπι
 πόλιν.

XLI. Ταύτας, ὃ ποθεινοπότη κα-
 φαλῇ, πῆς χροῖς ὁ σὸς θηικωφίλας
 σοι φοιτητῆς, εἶδε γὰρ καὶ μὲν τῶν ἄλ-
 λων δακρύων, καὶ πλεον π' ἄλλων
 εἰσαγαγεῖν τῶν πλεονθ' εὐδελήσας
 τυχόντα φιλοσοφίας.

ΧΟΡΙΚΙΟΥ ἔ' αὐτῆς λόγῳ εἰς
 ΣΟΪΜΜΟΝ στρατηλάτην.

I.

Ἄτοπον μὲν ὥσως ἐγχείρημα δό-
 ξαι καὶ θράσους μεσόν, εἰ νυν, ὅτι
 κρείττους εἶδαι μοι γενέσθαι τὰς λό-
 γους, οἷα δὲ μὲν πολυμάτας ἡγεμό-

doles ad lacrymas proclivis illis
 sufficit, sed mercede conducunt
 foeminam, quæ illis lugubria car-
 mina canat. Hæc vero calamitate
 accensas magis accendit, non aliter
 ac si oleum igni injicias: & illa artis
 suæ peritior existimatur, quæ majores
 ejulatus movere potest, & a mi-
 seris foeminis mercedem lacry-
 marum exigunt. Hoc igitur ab-
 rogasti optimo consilio, miserabi-
 le existimans naturalibus insitis-
 que doloribus cumulum moliri.
 Cum igitur talem moderatorem
 adepti sitis, tristitia paululum sub-
 levamini, & simul patriæ optatis
 ut per longum tempus frui illo li-
 ceat, & cives defuncto similes alat.

XLI. Has inferias, ὃ desidera-
 tissimum caput, tuus discipulus
 tibi facit; fas enim fuit illum etiam
 cum aliis illacrymari tibi, & aliquid
 amplius præ aliis in medium affer-
 re, cum a te intensiore amore di-
 gnus judicatus fuerit.

CHORICII Oratio II. in SUM-
 MUM * Ducem,

Guilermo de Hertoge, Hamburgensi Interprete

I.

Ineptum pariter & audaciæ ple-
 num videbitur institutum, si nunc;
 cum orationi meæ, quæ tantum su-
 stinet laudare Imperatorem, insur-

* Nomen Ducis summum infra c. 10. εἶδεν ἀπρακτον ὅτι ἂν τύχη Σύμμου παρῶν.

να χρῶμαι, ἐλάττωνα γλῶσσαν ἢ
 καὶ σοὶ φέρων, ὀλίγη καὶ τὴν ἐν-
 Φημίαν ἐργασασθῆναι. Πλὴν ἐπει-
 δὴ βραβείως ἐκτίσω τὸν ἐπαυρόν, κα-
 κῶμεν τῷ μεγάλῳ τῷ ἀρετῶν, ἀσ-
 κῶμεν ὅσα τῇ συντομίᾳ ἔχουσιν,
 πρὸς ἧς τὰς παλαιὰς ἀρετῶν συγγνώ-
 μης.

II. Ἦδη μὲν ἐν τῇ τῷ Μουσῶν ἐρ-
 γασθῆναι ἐν μάλα ποιητικῇ σαρ-
 ξῆναι τὸ θεατρὸν ἐβελξεν, ἐν τῇ σὲ τῶν
 γνωρισμάτων ὑποπείσας τῷ μέτρῳ.
 Οὐ μὴν ἐνταῦθεν ἡμῖν οἱ λόγοι γένο-
 χωρεῖνται, ἀλλ' ὡς περὶ μέγα πάλιν
 σι πέλονται ὁλκάδες πανταχόθεν
 πολλαί, καὶ φόβος ὑδαὶς μὴ λά-
 θωσί περὶ πνεύσας ἀλλήλας πιέζονται,
 ὥστε ἡ τῶν σῶν ἐργῶν ἐνυχωρία
 παντὶ δίδωσιν, ἐπαμύνει τὸ πᾶν ἀρ-
 κύντα.

III. Δεῦγμα δὲ σὲ πρῶτον ἀρχι-
 κῆς ὁπισθῆμης τὸ δις τῇ αὐτῇ λα-
 χῇ ἐχούσαν. Οἱ γὰρ ταύτης ἀπαί-
 δευται πέχνης, ἡ τὸν ἀπ᾽ αὐτῆς χρό-
 νον εἰς ἰδιώτας πλεον, ἡ μίας ἀπο-
 λάνουσι δυναστείας ἐλεγχόμενης αὐτῶν
 τῆς ἀμαθίας. Τῇ πᾶσι σὲ δὲ ἔ-
 καλῶς ἀρετῇ τῇ πρῶτῇ ἡ δευτέρῃ
 περικυβερνῶν. Τὸ δὲ βραβεύσῃ τῇ πρῶ-
 τῇ ὁρίως ἔφθασαν βίβη ση-
 μῶν. Οὐ γὰρ ἐν τῷ ἀνδρὶ γενεῶν

gendum esset alius, imperatorem lin-
 guam afferro, extemporali oratio-
 ne laudes tuas celebraturam. At,
 cum diu amplissimam tibi laudis
 materiam comparaveris, virtut-
 rum tuarum magnitudine vincor,
 libenterque cedo brevitati tempo-
 ris ex ipsa festinatione mihi polli-
 citus veniam.

II. Jam quidem aliquis Musa-
 rum Cultor dulci Poëmate Audi-
 torum aures opportune demulsit,
 & nonnulla virtutum tuarum ca-
 pita versibus inclusit. Neque verò
 proinde orationi meæ prærepta
 est materies, sed quemadmodum
 plurimæ naves magnum undique
 Oceanum pervehunt, nec verent-
 tur, ne alteram altera offendant; ita
 rerum a te gestarum immensa ma-
 gnitudo unicuique virtutum tua-
 rum prædicatori sufficientem
 materiam præbet.

III. Primum omnino Impera-
 toris tuæ peritiæ documentum
 est, quod bis eodem ornatus fueris
 munere. Quicunque enim hujus
 artis imperiti sunt, aut per omne
 tempus privatam agunt vitam, aut
 si semel imperio admoti fuerint,
 ignorantiam suam manifesto pro-
 dunt. Tuæ autem in primo mune-
 re dextre gerundo experientiæ al-
 terum est indicio. Primoque quod

ornatus fueris, vitæ bene gesta signum est. Non enim, viro factis hæc tibi evenissent, nisi ab incunte ætate bene institutus fuisses.

IV. Verum quid infimam aetatem tamen in medium profero, cum ne praesentem quidem oratio capere possit? Huc itaque me converto. Erat aliquando tempus, cum Antiochia (tunc enim Antiochia vocabatur) terrae motu concussa & eversa est. Illud tempus neque Apollinis pepercit deliciis, neque dilectae DEO urbis decus respexit. Non Zephyrum erubuit, locum illum leniter semper perspirare solitum, neque vocum misertum est avium, quae in arboribus saltitant suaviterque canunt, tunc autem nescio quid quiritabantur, si quis tamen avibus malorum sensus fuit. Haec urbis & adjacentis luci facies erat.

V. Tunc si Delphis cultus fuisset Apollo, & quis ex ejus Numine sciscitatus esset, quomodo devastata regio ejusque primaria urbs sanari iterum posset, responsum edidisset, duobus opus esse Medicis, bono nimirum Cesare & ad votum formato belli Duce, quorum altera, quæ conciderunt, erigeret, alter adversam fortunam passorum inopiam moderetur. Hæc oraculum edixisset, si vates Pythius consultus fuisset. Ac Cæsar sane civitati auxiliatricem præbuit ma-

αἰδῶμαι, καὶ τῷ ἄρκι τὸ πρότερον
ὑπένειμι κάλλιθ, ὃ συγχωρήσας τῇ
γῇ καὶ ταύτην καλύψαι τὴν δάφνην
ὥσπερ πάλαι τὴν ὀμαυμον κόρη.
καὶ τὰ μὲν αὐτὴ ὁ βασιλεὺς πιαυ-
τα. ὁ δὲ πάντα παλὺς ἐπὶ πᾶσι
ἀχμαῖς ὁ κινδύου παρὼν ἐκάστη τὸ
πρὸς φόρον συνκρίψας, βίη μὲν ἀ-
φρομας τοῖς δομομένοις, τοῖς δὲ κειμέ-
νοις τὰ νομιζόμενα, τοῖς δὲ μηδα-
μῶς ἰσχυμένοις, πολλὰ δὲ ὀφθαλ-
μοῦ γέγονε σάματα, ταῖσι, τί δὲ ἔπα-
ρον ἦν, ἰδωρῆσατο δάκρυα.

VI. Τότε δὲ πάντα πρὸς ἀναγ-
καίως προφῆς τοῖς ἐν χρεῖα χρη-
γῶν διτέλεις. Τότε σε τὸ μέγεθος
τῆς φιλοτιμίας ἀπέζωσε, καὶ τῆς ἀ-
ξίας τὸ σχῆμα παρῆδες, ἵνα τὴν
ἀξίαν αὐτὴν ἐργῇ σεμνότης. ἔλαβον
δὲ ὑπὸ τῶν ζώνης ὀφθαλμοῦ μάλλων
ἢ φιλανθρωπίας γυμνός, καὶ τὸ σῶ-
μα μάλλον ἢ τὴν ψυχὴν ἀπομονε-
χον. διὰ τῆς σου πάλαι γέγο-
νεν ἄσπετος ἢ τοιαύτη πένις.

VII. Ἰδὺ πάλιν φαίνεις οὐκ ἄνευ
τῆς ἀνδρείας, καὶ πρὸς τοὺς ἐμφανέας
συναχθόμενους καὶ νῦν ἐν τῇ ἐρημίᾳ
τὸ πάλαι λαβόν. καὶ τὸ τοιοῦτον
σε μόνον ἢ φιλοτιμία λυπῇ, ὅτι τῇ
μνήμῃ τῆς δωρεᾶς ἢ συμφορᾶς συν-
περιχεῖται. Τὰ γὰρ ἐν συντάξει τῇ

inim, adeo ut præteritum calamitate
perferentiscere quidem amplius vi-
deatur, & pristinum urbi reddidit
decus, neque passus est Daphnen ut
cognominem quondam puellam
terra tegi. Et hæc quidem Cæsaris
erant. Dux vero noster cum præ-
sentissimo ubique adesset periculo,
singulorum commodis prospexit,
victum suppeditavit egentibus,
humis jacentibus debitum præstitit
auxillium, absontis vero & jam
nusquam conspiciendis, nam mul-
ti inter eos oculis crepti fuerant,
iis, inquam, quid enim aliud supe-
rerat, suas impertivit lacrymas.

VI. Tunc omnem necessarii ci-
bi apparatus inter inopes distri-
buere pergebas. Tunc te honoris
cupido pecuniis exiit, dignitatis-
que splendorem tantisper depo-
sisti, ut ipsam dignitatem re vera
illustrares. Satiùs enim esse credi-
disti benefaciendo pæsumia quam
humanitatis inopem videri, præ-
stareque corpus quam animum
absque ornatu esse. Hinc divitias
tibi virtutis inopia hujusmodi
comparavit.

VII. Ecce, dum hæc loquor, rur-
sus horum misereris virorum, &
personam ex animo condolentis
præ te fers, perque ea, quæ jam
memoravi, ad misericordiam te
commoveri pateris. Et in hoc so-
lūm tua te pietas dolore afficit,
quoniam munificentia tua recos-

αἰνῶν

latione pristina calamitas simul in
memoriam revocatur. Contrahit
itaque laudem tuam et finem au-
gem.

VIII. Postquam igitur tam præclara de te fama ad Cæsarem pervenit, ille eam, quam credibile est propriæ regionis curam gerens, qui tantam quoque non suæ habuit, nutui tuæ Palæstinam subjecit. Tu vero summo cum gaudio hoc munus accepisti, non quod imperiî cupidus esses, sed quod in provincia statuendorum tropæorum occasionem invenires. Et hoc rerum in Palæstina a te gestarum initium ac primus veluti actus fuit. Inde viri malevoli, insolentes, temerarii & inquieti quiescere coacti sunt. Et civitatibus manifesta libertas est reddita post intolerabilem servitutem, quæ gentium alienigenarum vicinis imposita ad horum finitimos descendit, reliquasque attigit regiones, ac via patefacta etiam ad nos fama pervenit, donec te adveniente momento temporis reversa in hostibus conspiceretur.

IX. *Ita res in Palaestina gerendas
iis tradidisti, qui post te cum impe-
rio fuerunt. Illi vero cum talia ipsis
ante oculos essent exempla, quam-
diu tua sequebantur vestigia, cum
laude suis imperavere. Cum vero
in omnibus te imitari conati sene-
runt voluntati deesse facultatem,
(Omni enim imitatione superio-*

(καίτοι καὶ ἴσμεν ὅτι) τὴν σε ἔ-
 λχον ἔγω πλανώμενοι καὶ πρὸ τῶν
 δεξιμῶν ἴδοντες ἀνέγματα, ὥστε
 δοκεῖ μοι τὴν τύχην εὐνοία τῇ περὶ
 σε τῶν αὐτῶν ὑπερβολῶν ἐπὶ κα-
 τήσῃ διακρίνει. Εἰ μὲν γὰρ ἄλ-
 λος ἦεν ὅστις τῆς αὐτῆς μετὰ σε πα-
 ρήλθαι ἀφῆκε, ἀφῆκεν ἢ οἱ μόνον καὶ
 σὺ ἰσχυρὸν φρόνημα τὸς ἐχθροὺς ἰ-
 μερώμεν καὶ βιάσασθαι ἐν φρονείᾳ.
 Νῦν δὲ μαρτυρία παρήλθαι ὅτι σε
 μένον τὴν ἑλπίδα ἀντιφάμεται πρόφα-
 σιν. Τὸς μὲν γὰρ πρὸ τῆς ἡμετέρας
 δεξιᾶς τῶν αὐτῶν ἡγεσιμῶν καὶ προ-
 ματίαν, ἔδωκεν ἡμετέρας κατόπιν
 σε γὰρ τῶν δεξιῶν, ἢ γὰρ ἄ-
 λλως ἢ τινὰ δύναιμι μνησασθαι. Τὸ
 δὲ τὸς ὑπερβολὰς ἀφῆκεν ἀπὸ τῆς
 δικαιοσύνης ὡς πάσαις ὑμᾶς τι-
 κῶντας ἐξοφῶν, ὡς ἐξῆς σε
 πανταχοῦ ἐκείνους μέγα φρονῶν.
 Ἐκ μὲν τῶν περὶ λαβόντων, ὅτι τῶν
 τῆς παρὰ δόξης ἢ μετρίως. Ἐκ δὲ
 τῶν μετὰ σε τὴν δεξιὴν εὐλοφόντων, ὅτι
 μιμησιᾶς καὶ τῶν ἐφῆκεν.

X. Οἷον γὰρ, οἷον οὐκ ἔστι σε πᾶσι
 λόγῳ, ἐπὶ τῇ πρὸ τῶν ἡμετέρων
 φυλῶν κεφαλῇ, δυνάμει ἀνδρῶν ἐν-
 κωμῆς. Καὶ τις ἀμφοτέρους ἀκρί-
 τως ἢ ἕκαστος καὶ μετὰ. Δοκεῖ γὰρ
 αὐτῶν καὶ δυσίατοι τῶν φίλων αἰ πρὸς
 ἀλλήλους ἀφῆκεν. Λελυμένων πό-
 νη λαμπρῶς τῶν ποιοῦντων, καὶ
 πάντα ἐπὶ μιᾷ κατὰ τὴν ἀ-
 πείραντων εἶναι τὴν τῶν, πολλοὶ
 γὰρ ἀφῆκεν ἐπὶ τῶν περὶ τὴν
 ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν, ἔστι δὲ ἡ

res sunt res tuae gestae) tunc extra
 vestigia tua progressi res eorum,
 quibus imperabant, male gesse-
 runt, adeo ut fortuna mihi videat-
 ur ex mera in te benevolentia al-
 ios iisdem dominos dedisse; nam,
 si nullus alius idem post te gessisset
 impus, haud constaret, num tua so-
 lius prudentia hostes pacare inque
 ordinem redigere posset. Nunc au-
 tem omnium omnino testimo-
 nium obtines; nam quod ii, qui an-
 te te iisdem praefuerunt, nihil via-
 tutibus tuis simile gesserunt, nihil
 mirum est, neminem enim habue-
 runt, quem imitari possent: quod
 vero eos etiam, qui post te impora-
 runt, longe post se reliqueris, eo-
 que omni modo anteveris, thesi-
 to usque quaque fas est te efferre.
 Respectu priorum quidem quod
 eos non mediocriter superaveris,
 subsequenitium vero, quod omni
 imitatione maior compertus es.

X. Quantum enim, quantum,
 inquam, illud tuum facinus o-
 manium ore deprædicandum, cum
 laborarunt discordia gentis nostræ
 capita, biga præstantissimorum vi-
 rorum, inter quos intercessit con-
 tentio & tumultus. Gravia enim
 semper & ægre sanabilia sunt ami-
 corum inter se odia. Cum igitur
 jam palam rupta essent fœdera a-
 micitiæ, & omnes uno consensu
 crederent, diffidium fore in fœcia-
 πρὸς

πᾶσα παύσας, ὡς ἴδω ἀπράκτος ὅ-
περ ἐν τῇ Σαρμῶσι παρῶν. Α-
ναμνήσας δὲ ἀμφοτέρους τῶν συ-
θητῶν καὶ πενκὺς ἡπικλήρας, ὅ-
τι καὶ ἀπὸς ἐκ νυκτομαχίας πρὸς ἀλ-
λῆλους ἐπὶ λήσαντες, βαθαίως αὐτοῖς
ἐννοήσαν διὰλλαγῆς.

XI. Τούτων ὅγῃ καὶ διὰ τῶν
παισίδων φημι, προσαύτιμι τῶν
Ἡροδότου χειρῶν. Διὰ τὴν ὅσον
ῥ' αἰσθητὴν, φησὶν, περὶ τῶν πολέ-
μων, τοσαύτη πόλεμος ἔφυ εἰς τὴν
ἡμετέραν. Ἰσχυρὸς δὲ τὴν καὶ ὁ-
μηρῶν μαρτυρεῖται. Περὶ τῶν δὲ πρὸς
λαμῶν Παριότων, τὴν Ἀχιλλεύς ἔ-
τισε μῆνιν ἄδω τῇ Μυσην.

XII. Ἐχόν δ' αὖ περ καὶ τῶν
ἐπὶ τῇ ἀγῶνι σὺ τὴν πρῶτην. ὅ-
τι τὸν καὶ παλαιὸν καὶ ὁμοῦ
καὶ βίαις πολεμικῆς ἐπὶ φίλῃ. Ἐ-
πὶ αὐτοῖς πολλὰ καὶ βέλων ἀφίστη
πυκνῶν ἰππῶν καὶ καπλῶν καὶ
πᾶσι στρατοῖς πληρώμασι αὐ-
τῶν ἀπὸ τῶν αὐτῶν διὰ τὴν πρῶ-
την συνθήκην, καὶ μικρὰ πρὸς
φασίς καὶ τὸ τοῦ ἐναντιώμα-
τος ἀντίστροφος πρὸς σπονδίας. Ἐ-
πὶ αὐτοῖς χωρὶς καὶ πρὸς συνη-
μῶν σαφῶς καὶ σφαλῶς καὶ
βραχὺν ἀνδράσιν χροῖον δόγμα-
ται.

bile; alii vero, qui componere il-
lus cuperent, nihil nisi profanum
suum voluntatem offenderent,
manifesto experientia comproba-
vit SUMMO praesente, nihil non
effici posse. Cum enim utranque
pacis faciendae admoneret gravi-
terque increparet, quod tanquam
nocturno praello invicem amara-
rentur, firmam inter eos reduxisti
amicitiam.

XI. Hanc ego innoticiatam
dissolutionem omni tropo & pro-
clatorem effeduco; Herodotus
suis iudice: Quanto, inquit ille, pax
bello sedatior, tanto bellum sedi-
tione placidius est. Idem etiam Ho-
merus testatur; nam Ruridis bul-
lum ipse scripsit, Achillis nam Mu-
sam canere iussit.

XII. Posset vero aliquis etiam a-
lia ratione admirari hoc tuum fa-
cinus, quod abque ullo exercu, ab-
que hoste, non per armatum
vinque militare peractum sit. Si
enim multis scutis & frequenti sa-
gittarum missione equorumque
multitudine & omni apparatu bel-
lico per te reducta inter illos, effec-
tæ amicitia, vel levis pretextus de for-
tuitus casus amicitiam inter illos
iterum dissolvisset. Quæ enim be-
nevolentia carere neque ex animo
sunt, ne pueri & cæcæ cum per
breve tempus floruerint, marces-
cunt.

100

١٠٠

XVI. *Secundus sermonem.*
meum Nilus abstulit? Ex Palaestina
credo, ad quam nunc iterum re-
verter, ut inde in Arabiam hic
conferam. Quamnam autem huius
itineris mihi causa? Trahi me hoc
quidam ex micotant numero? Nosti
juvenem quem nuper, fidei mea
composuit (quo nobis est maxime)
ipsius Pater. Hic mihi narranti quo-
modo civibus ipsius tributa pen-
denda descripsisses, petra, quae de-
te celebrabam, Assidam ex Syria-
chi filium in mercuriam mihi re-
vocavit. Nam ille quidem cum in
Hilaribus emendata imposuisset,
passivus

XII. Επειὶ τὸν κατόρθον
τῆς λαοφιλίας ἀνεδείχεται, ἡμετέραν
γὰρ, ἀποφύλων τῆς ἡμετέρας
κτείνοντων καὶ ληίσαντων τὸ πρὸς
τοὺς καὶ τὴν λαίαν ἐν ὅρῳ θεμέ-
λειαν τῆς ἀδικίας· οἱ χωρεῖν
ἐν τῇ καταστάσει βελτίους ἰδού-
μετες τοῖς κακίωσις, ἐπὶ ταύτῃ
ἐν ματαίᾳ διατρέβονται ἐπὶ
τῇ ἐπιτοχῇ σπαιτῶν. ὡς γὰρ ἐν
ἐπαιχθῇ τὸ τολμῆν. Τότε τὴν
ἐν τῇ λαίᾳ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, ὡς
ἐν τῇ ἀδικίᾳ καὶ τῇ ἀποφύλῃ
ἐπὶ τῇ ἐπαιχθῇ τὸ τολμῆν. Τότε τὴν
ἐν τῇ λαίᾳ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, ὡς
ἐν τῇ ἀδικίᾳ καὶ τῇ ἀποφύλῃ
ἐπὶ τῇ ἐπαιχθῇ τὸ τολμῆν.

οὐκ XIV. Ἀλλὰ, ὁ Νεῦλ[Ⓢ] πρὸς
 αὐτὴν μὲν, πάλιν λέγει, καὶ με ποιη-
 τὴν ἀμφὶ ἡμῶν[Ⓢ] καταβάλλει.
 Εἰ δὲ καὶ περὶ ἡμῶν οἱ ποταμοὶ διε-
 γγοντο, καὶ πάλιν ὁ Σκαμάνδ[Ⓢ] ἐν
 αὐτῇ ἐκείνῃ, καὶ πάλιν ὁ Νεῦλ[Ⓢ]
 αὐτῇ, πρὸς τὴν πρῶτην ὑμῶν, παρα-
 πομπὴν καταβάσκει, καὶ μὲν φησὶν, κα-
 τὰ φησὶ, ὅτι μὴ τὴν πρῶτην δίδωκεν
 μαῖαν τοῖς πρὸς τὸν ποταμὸν
 περὶ ἡμῶν τοῖς ποταμοῖς. Ἐπει-
 σθησάντες καὶ πολέμιον τοῖς ἐν Ἀν-
 γλίᾳ τὸν βίον ἐν σκηναῖς ποιη-
 ντας, ὡς ἔγνω, ὡς μαζὴν ἡγανίστη-
 σαι, ὡς θυμῷ γάμον ἐχέετε, πολ-
 τοὶ μὲν τῶν πολέμιων, καὶ οὐ κα-
 γονότες δεινότεροι, πολλοὶ δὲ πάλιν
 τῶν ἐμαυτῶν αἰχμαλώτων
 ἀπὸ τῆς κηρύττης ποταμοῦ
 ἐπαυγάντο.

XIII. At jam aliud præclarum
tuum facinus dicendum mihi re-
stat. Cum enim Nomades agros
nostros invaderent, & quicquid ibi
obveniret, prædarentur, prædam-
que in monte deponerent, tan-
quam si rura futura esset in edito
loco constituta injustitia, Ducum
alter sublimem collem occupave-
rat. Non tamen audax facinus per-
agi potuit. Tantum enim necessi-
tati momentum addidisti, ut re-
rum gestarum gloria Duce[m] se-
linquere, tibi que adesse coacta sit,
licet Duce[m] sequi consuevit.

XIV. At Nilus me vocat, & ut
Poëticae loquar cum strepitu mihi
personat aures. Si enim etiam a-
pud nos fluvii loquerentur, quem-
admodum Scamander in fabulis,
vel ipse etiam Nilus apud nupo-
ram vestrum præconem: magna
mihi vox exprobraturus esset,
quod non primum locum his, quæ
illo teste a te gesta sunt, assignave-
rim. Cum enim hostes in eos, qui
in Egypto tendebant, irruptionem
fecissent, tu simulæm cognovi-
sti, indignatus multos ex hosti-
bus bello cepisti, multi vero e so-
ciis capti per te libertati restituti
sunt.

[illegible]

...XVI. Secunde sermonem
meum Nilus abstulit? Ex Palestina
credo, ad quam nunc iterum re-
vertor, ut inde in Arabiam in-
conferam. Quoniam autem hujus
itineris mihi causa? Trahi me hu-
quidam ex micotant numero? Nostis
juvenem quem nuper filio meo
commisit (quo nobilis est maxime),
ipsum Patrem Hic mihi narranti quo-
modo civibus ipsius tributa pen-
denda descripsisset, petea, qua de
te celebrabam, Aristidem Elysma-
chi filium in memoriam mihi re-
vocavit. Nam ille quidem cum in-
fularibus emendata imposuisset,
passior

δικαίᾳ πρὸς ὁπείων ἔδει δαρεῖν.
 οὐτ' οὐ γὰρ ἐπὶ τήνδε μέγα φρο-
 νήσῃ. Σὺ δὲ μέλει· ἐκ τῆς Ἀρ-
 ραβίᾳ ἐρχομαι κόσμῳ. Τὸ γὰρ μὴ
 δύναι παρῆσαι, ἔδωκότας ἀπο-
 τοχεῖν τιμώμενον, νίκη γὰρ ἀδελ-
 γὰ λαμβάνουσα πρὸς ὃν ἐδίδου ἀπο-
 δότην.

ta pollicerentur, legem aequitati
 non posthabuerit, sed munera
 ipsorum repudiaverit. Sane jactet
 se eo nomine Aristides, tibi vero
 major ex rebus in Arabia gestis
 gloria provenit. Praeclarior enim
 est efficere, ut ne offerre quidem
 audeant, quam non admittete of-
 ferentes, illius enim athletae vi-
 ctoria illustrior, cum quo ne con-
 gredi quidem quisquam audeat.

XIX. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν αἱ Φη-
 μέν τοι πανταχῶς φησὶν βροτῶν,
 Ἐφωσκόσιν δὲ σε κακομάρτην ἐν ἐφ-
 γασίᾳ, ἢ τοῖς δαράσιν ὅτι κε Φι-
 ζῆς τὴν ἰσχυρίαν. Καὶ λυπηθῶ μὲν
 ἴσως ὄγαν ἐς Φῶς ἢ κατὰ τὴν ἐβ-
 λη. Πλὴν τῶν με μᾶλλον ἐρεθί-
 ζεις πρὸς ἐπαῶν, ὅτι μετρίῳ φρο-
 νήματι βάλῃ καλύπτει. Εἰ τὸν
 τοῖνυν ἐνθα τῶν ἱερέων τὸν κρη-
 φῶτον ἰδύσθαι νομίζεις, πλὴν
 χρημάτων ἀρετὴς ἀποσάμῃ τοῖς
 πέποισι· γινώσκεις, καὶ μοι δαίμων
 φιλευδαιμονία μείζον ἡ χρημῶν· ἀν-
 γχεῖ παῖσιν πρὸς χρημᾶτα, ὅπως
 ἀδύνατον ἐν ταῖς πεποιμέναις ἡ χο-
 ρήγῃ δινηκῇ πρὸς ὅδον φυλάττε-
 μῶν.

XIX. Verum haec fama usque
 quaque de te satis superque prae-
 dicat. Ego vero occultum quoddam
 tuum benefactum detexi ac depre-
 hendi, quo egenorum inopiam
 sublevas. Et forte rem tibi ingra-
 tam facturum sum, si virtutes tuas in
 lucem proferam, quas celare cupis.
 At eo magis ad laudes tuas dicen-
 das commoveor, quo majori mo-
 destia occultare te optas. Nimi-
 rum in loco, ubi Princeps Sacer-
 dotum sedem habere consuevit
 magna pecuniae summa terras pro
 pauperibus agricolis emisti. Et per
 hoc ipsum majori charitate usus
 mihi esse videris, quod pecuniam
 agris permutasti, ut perenne esset
 in pauperes beneficium perpetuo
 proventu conservandum.

XX. Μέλων δὲ λέγων ἤδη τῆς
 ἀφῆρμίας, πρὸς ἄλλας ὑμῶν φαντα-
 ζόμεναι πράξεις περιρριπώσας, πρὸ
 λόγου ταῦτα τοῖνυν ἀποτὶς συγγρά-
 μῳ αἰτήσας, θρασύει παρὸν κα-
 ταβήσασθαι. Ἢδη τίς δένοι πρὸ πο-

XX. Verum cum jam finem di-
 cendi facturum sum, reliquas virtu-
 tes tuas orationi meae veluti arri-
 dentes videte mihi videor. Ad haec
 itaque petita prius ab illis venia
 breviter dicendas descendam. Sunt

Sss ss

λέμια

ῥαβδὸν ἑκάστην πρὸς τὴν ῥαβδὸν ἀν-
 εἰσάγει· ὡς ῥαβδόν, ὡς ῥαβδόν
 ἀνδρὸν πικρὴν τὴν ῥαβδόν· ὡς
 τὴν ῥαβδόν ἀνδρὸν ὅσοις μὴ ἔ-
 δωκεντα πικρὸν, ὅσοις ἡ πικρὸν πο-
 κρῆται. Ὁ γὰρ ῥαβδὸν τὴν ῥαβδόν
 ἐπὶ ῥαβδόν.

XVII. Οὐτε γὰρ αὐτὸν τὸν δι-
 κόπον ῥαβδόν τὸν πικρὸν ῥαβδόν,
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ἐπὶ ῥαβδόν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν, ὡς
 τὸν μόνον τὸ πικρὸν· αὐτὸν γὰρ
 ῥαβδόν τὸν πικρὸν πικρὸν· ὡς
 ὅσον ἡ τοῖς πικρὸν ῥαβδόν· ἡ
 συμμετρὸς τοῦ πικρὸν, ὡς ῥαβδόν αὐ-
 τὸν ῥαβδόν, ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν·
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν

XVIII. Ἐλαττωμένον τὸν πικρὸν
 πικρὸν ῥαβδόν τὸν πικρὸν τὸν πικρὸν,
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν
 ὡς ῥαβδόν τὸν πικρὸν, ὡς ῥαβδόν

quantum virtutem, antea Græcis o-
 stenderat, inde nomen accepit. Tu
 autem unicuique Arabum pro for-
 tesua tributum imperans, tanquam
 fixationes inires cum fortuna ha-
 bitatorum, ut ex ipsa percepisses,
 quibus impertiverit divitias, quos
 in paupertate neglexeris, & quos
 medium ab utroque extremo te-
 nere passa fueris.

XVII. Neque vero pro miseri-
 cordia erga inopes injuria affecisti
 divites; neque divitum in gratiam
 spernere inopes adductus es, ne-
 que mediocrium veritus multitu-
 dinem opulentiores pauperiores-
 que lesisti. Quanti vero intersit ex
 æquitate in imperandis tributis, in-
 de manifesto unusquisque videt, si
 contra damnum, quod ex inæqua-
 litate oritur, considerat. Quenad-
 modum etiam morbus demon-
 strat, quantum bonum sit corporis
 sanitas.

XVIII. Profligata igitur per te
 in Arabum terra tributorum inæ-
 qualitate, nulla divitibus mune-
 rum offerendorum occasio oblata
 est, sed omnes libenter expecta-
 runt, atque anxii ipsa expectatio-
 ne fuerunt quam ferre non pote-
 rant. Quid enim sperarent in re,
 quam putabant fieri nullo modo
 posse. Orator itaque Atticus iacet,
 le, quod cum tributa publica per-
 legerit unius cuiusque statui ac-
 commodasset, divitesque ipsi mul-
 ti

δικαίως πρὸς ὁκέων ἔδει δαμῆαι·
 οὐτ' οὐκ ἀπὸ τῆς αἰτίας. Φρε-
 νῶν. Σοὶ δὲ μέγιστον ἐκ τῆς Ἀρ-
 αβίας ἐρχεται κόσμος. Τὸ δὲ μὴ
 δύναι πολέμῳ, ἔδωκός τις ἀπο-
 τέρει πρῶτον, νίκη δὲ ἀθλη-
 τῶν λαμπρότερα πρὸς οὐ γόησι δα-
 δύται.

XIX. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν αἱ Φῆ-
 ραι τε πανταχῶς φησὶν βιώνειν,
 ἐφώρουν δὲ σὺ κακῶν μὲν ἐνέ-
 γασται, ἢ τοῖς δαράσιν ὅτις Φί-
 λης τὴν ὥδαν. Καὶ λυγρῶς μὲν
 ἴσως ἄγων ἐς Φῶς ἢ κατὰ τὴν ἐν-
 λει. Πλὴν τῆς με μᾶλλον ἐρεθί-
 ζει πρὸς ἐπαινον, ὅτι μετὰ Φρο-
 νημάτων βάλει καλοῦσιν. Ἐν τῷ
 τοῖνυν ἐνθα τῶν ἱερῶν τῶν περὶ
 Φῶν ἰδρύται κομίζονται, πλὴν
 χρημάτων ἀγρῶν ἀποσάμναι τοῖς
 πέποισι· γυνεῶν, καὶ μοι δαίμων
 φίλων δραστήρια μὲν οὐκ ἐρεθίζου, ἀ-
 γρῶν ποιῶν τὰ χρηματὰ, ὅπως
 ἀδυνατῶ ἐν ταῖς πεποιτοῖς ἢ χα-
 ρύλα διηγεῖται περὶ οὗτο Φυλαττε-
 μήν.

XX. Μέλων δὲ λόγων ἤδη τῆς
 ἀφαιρίας, πρὸς ἄλλας ὑμῶν φαντα-
 ζομένων πρῶτος ὑπομεινόμεναι πρὸ
 λόγων ταῦτα τοῖνυν ἀποπτε συγγνω-
 μῇ αἰτήσεως, ὅρα καὶ περὶ τῆς κα-
 ταβήσεως. Ἢδη τινὲς δέουσι τὰ πο-

ta pollicerentur, legem aequitati
 non possiderit, sed munera
 ipsorum repudiaverit. Sane jactet
 se eo nomine Aristides, tibi vero
 major ex rebus in Arabia gestis
 gloria provenit. Praelarius enim
 est efficere, ut ne offerre quidem
 audeant, quam non admittere of-
 ferentes, illius enim athletae vi-
 ctoria illustrior, cum quo ne con-
 gredi quidem quisquam audeat.

XIX. Verum haec fama usque
 quaque de te satis superque prae-
 dicat. Ego vero occultum quoddam
 tuum benefactum detexi ac depre-
 hendi, quo egenorum inopiam
 sublevas. Et forte rem tibi ingra-
 tam facturus sum, si virtutes tuas in
 lucem proferam, quas celare cupis.
 At eo magis ad laudes tuas dicen-
 das commoveor, quo majori mo-
 destia occultare te optas. Nimi-
 rum in loco, ubi Princeps Sacer-
 dotum sedem habere consuevit
 magna pecuniae summa terras pro
 pauperibus agricolis emisti. Et per
 hoc ipsum majori charitate usus
 mihi esse videris, quod pecuniam
 agris permutasti, ut perenne esse
 in pauperes beneficium perpetuo
 proventu conservandum.

XX. Verum cum jam finem di-
 cendi facturus sum, reliquas virtu-
 tes tuas orationi meae veluti arri-
 dentes videri mihi videor. Ad haec
 itaque petita prius ab illis venia
 breviter dicendas descendam. Sunt

λέμια, καὶ στρατηγῶν ἀγαθῶν, ἐκαστὸς
 πως σοὶ πῶς ἀλλὰ δυσκολαί. Σὺ
 ἢ καὶ πῶς τῶν πολέμων πρῶταίους
 θημιελῶς, καὶ πρὸς ἑνδυμίαν ἐπα-
 φροδίτην εἰ δημοταλῆς. Τί δ' ἂν
 τις ἔθαιμάσῃ σὺ τῶν γνωστο-
 ραίων, ἢ πῶς τινὲς συμφορῶντων
 ἔχεις ἀπλήτας, ἢ τὴν ἡμέραν καὶ
 νύκτα πρὸς ἔργα καὶ βελίας ἐμίστη-
 σθαι, τῇ μὲν τοῦ περὶ αὐτὸν σκοπῶν, τῇ
 ἢ πῶς δόξαντες ὑπὸ τῶν, ἀγων εἰς πύ-
 ρας.

XXXI. Οὐ δέ τίς σοι πρῶτος φέ-
 ρεις καὶ ζήτησά τι δὲ τῶν ἐν ὅλῳ
 ποιτάρων; Ἐκείνους ἀμέλει συμ-
 βῆλον ἔχεις ἀνδρᾶ παντοδαπῆς
 σοφίας μετὰ, ὃν εἶπεν ἂν ἐκαστὸς
 ἢ ποιήσῃς λίγους Ἀρραβίων ἀγορεύ-
 την.

XXXII. Ἀλλὰ γὰρ τῶν παρόντων ἐ-
 ρως αἰδομένη πυνθαμένης ἀλλή-
 λων, πῶς τῶν στρατηγῶν ἀνιμῶ-
 σθαι τὸν ἀδελφόν; ἢ ἢ λόγῳ τὸ πῶς
 ἔχεις ὁρᾶται, ὅτι ἐλέγχει παρόντων
 αἰς οἰκεν; ὃν καὶ ἀπόντων μνήμη
 ἐπ' αὐτοῖς τοῦτο εἶδει. Οἷς ἀγα-
 θὸς ἐστὶ μειδῶντος τῶν ὡς αἰσθ-
 ῆται γένων, ὡς ἐν βελίας τῶν ἐρ-
 γῶν αὐτῶν ἀπορηγῆται, ὡς ὁρᾶται
 πολλὰς λαχῶν ἐπὶ σπουδαίᾳς
 ἐδῶκε λαβὴν ἐδαμῆν. Τὴν αὐτὰ πρὸς
 ἀλλήλους οἷον εἶπεν δοτὰρ δὲ γογγύσας.
 Ἐμοὶ δὲ λίαν ἀποποιεῖται ἐδῶκεν ἀνδρῶς
 δεξιὰς ὅλην ἀποποιεῖται δοτὰρ δὲ γογγύ-
 σας.

que in bello terribiles & ad impe-
 randum idonei sunt, ad cetera ve-
 ro inepti. difficilesque. Tu autem
 & res bellicas diligenter admini-
 stras, & in pace amabilis es omni-
 bus. Quid, quæso, in virtutibus tuis,
 quibus dignosceris non est admi-
 randum? nonne laboribus, unde
 fructus & commoda ad alios pro-
 veniunt, nunquam exsatiaris? non-
 ne dies noctesque consiliis atque
 opere ita dividis, ut illa quæ fa-
 cienda sunt. Spectatus de nocte,
 strenue diebus effecta reddas.

XXXI. Nunc ea dexterritate ea de
 bonitate, ut recta similes non
 difficulter obsequaris? Hinc uti-
 que consiliarium habes virum
 prudentiæ plenum, quem facie
 voce merito dixeris ducem tra-
 buum Oratorem.

XXXII. At Auditorum meorum
 quosdam a se invicem scitanti-
 bus adverte, ut plane filicatio in-
 volvam. Ducis filii fratrem, &
 quæ cum jam imminet orationis
 mea finis, præsentis, ut videtur,
 obliviscar, de quo absente quoque
 mentio a me esset facienda. Me-
 morant quod præclarus ille sit suo-
 rum, qui ipsi obsequuntur, remu-
 nerator, quod omnes actiones suas
 optime consilio faciat, quod
 cum sæpe cum impio præfuerit,
 nunquam calumniæ causam dede-
 rit. Hæc equidem, ut par est, Audi-

καρπὸν παρέχων ἑνὶ, ὅτι καὶ τῷ
δε αὐτοῦ τῷ ἑαυτοῦ, πάλιν ὅτι σε με-
ταβήσομαι.

XXIII. Σὺ τὰ δαπάνης ἐνέμετα,
μέου ὅτι πληροῦς, σὺ τῶν παλαίων
τὰ λάφυρα μόνον ἢ καὶ τῶν
πάντα ἢ ἀναμένεις τοὺς δεχομένους,
ὅσον ὅπως φέρων, προαίτις
τὸ ἄλλοι ἢ χροσίου ἀλλὰ τῆς τῆς
ἐξ ἑκείνου τῆς αὐτοῦ. ἡμεῖς τῷ
τοῖς ἔλθον ἢ γὰρ πάλιν κρα-
τῶσα παλιν εἶδαι φοβὸν τοὺς Περ-
σῶν. ἦγετο μὲν καὶ Ὀλύμπια, ἦγε-
το δὲ καὶ τῶν Περσῶν, ὅ, π νυχ-
ταῖς πρᾶττες ἔλθον. ἡμεῖς
ταῖς αὐτῶν πάλιν πρὸς κατήγετο
ἦγετο ἐπὶ τὸν. Τὸ ἢ ἡμεῖς ἐπὶ τὸ ἄλ-
λον, πάλιν ἐπὶ τὸν. Οἱ ἢ χρο-
σίον μόνον ἢ δαμῶς, καὶ τῶν ἢ τιμῶν
αὐτῶν τοὺς νικῶντας ἀκίρως, ἀπὸς ἀ-
ντιμαχίας καὶ πρὸς τὸ βασιλεὺς σα-
ραπην ἰδόν, ἢ καλῶς, ἐφη, μαρ-
θῶν, τοιαύτας ἡμῖν πρὸς ἐκείνας ἀντι-
παύας, οἱ ἢ πρὸς χροσίων ἀλλὰ
δρετῆς ἀγανίσταται πρὸς τῶν.

XXIV. Εἰ μόνον ἢ μὴ καὶ πάλιν
λασίνης καὶ τῷ στρατηγῶν ἐπὶ τῶν
παιονεκτῶν, ὅτι τῶν δέ τῶν
χρῶς ἐπὶ ἐφοίτα, ὅτι τῶν πρὸς τῶν
ἢ λίαν αὐτῶν βασιλεὺς δαμαζῶν,
ὡς ἐμπειρία πρὸς τῶν πρὸς
εἰων τοὺς ἄλλους ἀπὸ τῶν πρὸς
χρῶς, ἢ πάλιν συνίστη καὶ πρὸς τῶν

forum meorum alter ex altero
quirit. Mihi vero valde a re alienū
visum est, viri virtutes, quæ singu-
larem sibi vindicant Panegyricum
modo obiter & in transitu per-
currere, adeo ut hujus res gestas si-
lentio jam tradam & ad te redeam.

XXIII. Tu necessarios summas
solus suppeditas, tu prædam unicuique
non possides, omnia inter milites
distribuis, nihilque domui tue
infers, non enim victoriæ præ-
mium aurum sed gloriam esse per-
tas. Hæc contentia cum olim apud
Græcos obtineret, magnum Persis
timorem iniecit. Cum enim Iudi
Olympici celebrarentur, & qui-
dam Persarum interrogaret, quid
nam agerent Græci, edoctus iplos
celebrare Olympia, quidnam vi-
ctoriæ esset præmium rursus scisci-
tatus est. Cumque audivisset mini-
me auro sed oleastro victores ho-
norari, lacrymis obertis Regium
Satrapam intuitus, non opportu-
ne, inquit, Mardonie, tales nobis e-
legisti adversarios, qui a patribus
suis didicerunt non pro opibus
sed de virtute pugnare.

XXIV. Si itaque res tuæ gestæ
intra Palæstinam continerentur,
nec in alias regiones penetrarent,
suspicio iis, qui te non admodum
admirantur, oriretur, te rerum in-
patria gestarum experientia potius
quam majori intelligentia, prom-
titudine, recteque imperandi sci-

καὶ τῷ βελτίον ἀρχὴν εἶδεναι. Ἐπεὶ
 δὲ σαυτῷ ἀντιπαλόντι· ὡφθης,
 ἀπῆκεν ἡ δουλοφροσύνη ζῆλον καὶ
 φάσκεις, ἔχ' ἔτι λυσάνδρου· ἐκείνου
 ὁ Λάκων, ἀλλ' οὐκ αὖτις ἦν αὐ-
 γάρδης καὶ αὐτὸς Σπαρτιάτης, ἰωνι-
 κοῖς δὲ πρᾶγμασιν ἐργασθῆναι ἰδὲ
 μὲν ἐλακύνειν, καὶ διέταλιν βί-
 βον· ἐν τῷ κατεστῶτι γένει, ὡ-
 στε καὶ ἐπεσκέψῃ τις ἄγαν ἀσπίδος
 ὅτι τῆς Σπάρτης οἱ Λεόντες ἔξω τῆς
 ἐσπέρουσης ἀλατῆρας γίνονται. Ἀλ-
 λὰ καὶ Πausanias ἐπεὶ δὲ Λα-
 κων οἰκοῦσι ἔξω εἰς Μηδον πό-
 λιν· ἡ δὲ πόλις ἐστὶν ἐν οὐκ ἐκείνῃ
 Λακωνικῇ ἀπὸ τῆς Σπάρτης καὶ τῆς
 χερσονήσου ἐστὶν ἡ πόλις, ἐν βασιλευ-
 ρῶν ἐχρήθη, καὶ ποσειδῶν μνη-
 σῆς ἢ ἡ στρατηγία. Ταῦτα μὲν ἐν τῇ
 λυσάνδρου καὶ Πausanias τῆς Λακεδαι-
 μονίων ἡγεμονίας ταῦτα, πρὸς μὲν γέ-
 λωτος ἀξία, πρὸς δὲ κατηγορίας ὑπερ-
 βύονα καὶ ψόγῳ καὶ σκώμματι.

XXV. Ἐπεὶ δὲ Λακεδαιμονίων ἐ-
 μνήσθην, νόμιμα· ἐστὶν ἐκείνοις. δε-
 χάμεθα ἐπὶ τῇδε πολλὰς ἀβρινόμενον
 δεξιότατος βραχυλογεῖν, καὶ μόνον πρὸς
 διαφάνειαν. Ἐπομὴ τῷ νόμῳ τῆς
 Σπάρτης, κατελύνω τὸν λόγον. Οὐ δὲ
 τι μόνον ἐμφανίαν ὁ στρατηγὸς με-
 γάλα ποιεῖν ἠνάγκα.

entia reliquos belli Duces vicisse.
 Quoniam vero tibi ipsi semper si-
 milis visus es, calumnia, quæ sem-
 per prætextum meditatur, despon-
 det animum, non enim ita Lysan-
 der ille Lacedæmonius, qui domi
 quidem fuit vir egregius, Sparta-
 numque se gessit, sed cum bellum
 in fortia gereret, minime Laco-
 nem se præbuit, neque eundem te-
 norem vitæ observare persevera-
 vit, ut nescio quis haud illepide di-
 xerit, domi leones foris vulpes fie-
 ri. Verum etiam Pausanias alius
 Laco cum domo ex Laconica parsi-
 monia in luxum Persicum delatus
 esset, patriam vestem abiecit, bar-
 baricaque usus est, adeo ut præfer-
 ctura ipsius in Tyrannidem evale-
 rit. Hi Lysandri & Pausaniæ Lacedæ-
 moniorum Ducum mores par-
 tim risu digni partim vituperandi
 culpandique sunt.

XXV. Cum vero Lacedæmo-
 niorum mentionem fecerim, re-
 cordor legem ipsis antiquam fuisse
 eos, qui jam multa præclare
 gesserunt, breviter esse laudan-
 dos, quoniam, quæ verba legis
 sunt, magna gerere consueverunt.
 Obsequor Spartanz legi, finemque
 dicendi facio. Non indiget proli-
 xa laudatione Dux noster, qui ma-
 xima quæque gerere solet.

F I N I S.

